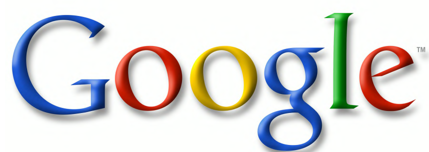

Almindeligt

Forfatter-Lexicon

for

Kongeriget Danmark med tilhørende Bilande,

fra 1814 til 1840,

eller

Fortegnelse

over

de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af deres vigtigste Levnets-Omstændigheder og af deres trykte Arbeider;

samt over

de i Hertugdømmerne og i Udlandet fødte Forfattere, som i bemeldte Tidsrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Ved

Thomas Hansen Erslew.

Andet Bind.

K—R.

Kjøbenhavn.
Forlagsforeningens Forlag.
Trykt i Bianco Luno's Bogtrykkeri.
1847.

K.

Kaalund (Hans Wilhelm), f. d. 23de Juni 1818 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, afdøde Marinus Nikolai von Kaalund, en Dattersøn af Historikeren Jac. Langebek og Søn af Oberst Carl Henrik von Kaalund, var Premierlieutenant og kongelig Toldbetjent; Moderen Juliane Marie Schmidt, en Datter af Skorsteensfejermester Schmidt. Han studerede Billedhuggerkonsten under Professor Freund, og avancerede i sit tyvende Aar ind paa Konstacademiets Modelskole.

Kong Haldan den Stærke. Romantisk Epos. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 450—63; „Søndagen" 1840, Nr. 17; „Den Frisindede" 1840, Nr. 54).

Samlede Digte. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 451—59; Sørensens Tidsskr. „Lucifer" H. I. S. 13—18; Fædrel. I. 1840, Nr. 235, jvfr. Kaalunds Svar i „Den Frisindede" 1840, Nr. 94; „Dagen" 1840, Nr. 140).

Valkyrien Gøndul. Et nordisk Digt. Kbh. 1842. („Dagen" 1842, Nr. 15).

Digte, adspredte i forskjellige Tidsskrifter og Blade 1839 fg., saasom „Kjøbenhavnsposten", „Den Frisindede", „Portefeuillen", Elmquist's „Læsefrugter", Adresse-Compt. Efterretn. — (Tildeels efter Autogr.).

Kaarsberg (Frederik Sophus).

Guldkorn. Fortællinger til Underholdning og Belæring for Børn imellem sex og ni Aar, af Gustav Holting, fordanskede af Blok Tøxen og F. S. Kaarsberg. Kbh. (1838), med 18 illum. Billeder.

Kaastrup (Poul J.), Dandselærer.

Veiledning for mine Dandselærlinger. Thisted, 1825; Drammen, 1829.

Kabell (Søren), f. i Aarhuus 1771, blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Latinskole 1790, theologisk Candidat (Laud.) i Jan. 1795; 1799 residerende Capellan i Thisted og Sognepræst til Skinnerup i Aalborg Stift; 1810 Sognepræst til Skyum og Hørdum, s. St.; 1824 i Hjøring og Provst for Venneberg og Horns Herreder. — * Nicolette Andriette Toft, en Datter af Cancelliraad Lars Toft, til Ullerupgaard.

Jubeltale. 1802.

Kabell (Frederik Christian), en Søn af Cantor Peter Kabell i Aarhuus; fød sammesteds 1808; deponerede 1828 fra Metropolitanskolen; tog i Slutningen af 1832 Examen i Mechanik ved den polytechniske Læreanstalt (Land.); blev samme Aar Adjunct ved Herlufsholms Skole; tiltraadte 1833, med offentlig Understøttelse, en Udenlandsreise i 1½ Aar, for især at gjøre sig nærmere bekjendt med Arbejder i Vandbygnings- og Møllebygningskonsten (jvfr. Selmers Akad. Tid. II. S. 487); udnævntes i Juli 1835 til Alumnus paa Borchs Collegium; blev derefter constitueret og i October 1838 virkelig Overinspecteur ved Saltværket i Travensalze; 1842 Kammerraad. — * Hanne Elisa Henriette Jacobsen.

Om Behandlingen af sædvanlig og hydraulisk Kalk som Bygningsmaterialier. Et af Videnskabernes Selskab kronet Priisskrift. Kbh. 1836. 4to, med 4 Kbb.

Bidrag: i Halds Tidsskr. f. Landoeconomi (Tobaksdyrkning i Ungarn. IV. 558—60); i „Dagen" (Daugberg og Mønsted Kalkgruber, 1841, Nr. 257).

Kahrs (Ditmar), en Søn af Kammerraad Caspar Kahrs, Renteskriver i Rentekammeret (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 302), og Inger Margrethe f. Galle; f. d. 25de Decbr. 1790 i Romsdalen i Norge, hvor hans Fader dengang var Foged; blev dimitteret til Universitetet fra Schouboes Institut 1808, tog i det følgende Aar Examen philologico-philosophicum; udnævntes i Marts 1811 til Copiist, og i Januar 1821 til Fuldmægtig i Rentekammeret. † 27de Juli 1826 i Søllerød. — * Asia Margarethe Saxtorph.

Exempelsamling af geometriske og trigonometriske Beregninger. Kbh. 1820, med Kbb.

Kalkar (Christian Andreas Hermann), f. d. 27de Novbr. 1802 i Stockholm, hvor hans Fader Simon Isak Kalkar (f. 1754, † 1812) da var Rabbiner, senere eet af de tre geistlige Medlemmer i det ny Kongerige Westphalens israelitiske Consistorium; Moderen Hedda Kalkar († 1/2 1812). — Opdragen indtil sit tiende Aar i Cassel, blev han efter Faderens Død antagen i Søns Sted af sin Svoger, Cancelliraad og Hof- og Stadsrets Procurator Delbanco i Kjøbenhavn, og sat i den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1819; studerede i nogle Aar Jura, idet han tillige anvendte sine Fritimer — forsaavidt saadanne levnedes ham fra hans talrige Underviisningstimer — til philosophiske og philologiske Studier; blev efter foregaaende Underviisning i den christelige Religion af nuværende Confessionarius, Biskop Dr. Mynster døbt 1823; studerede derpaa Theologi; absolverede i Juli 1826 den theologiske Embedsexamen med bedste Charakteer, kort efter, den homiletiske

og katechetiske Prøve med Udmærkelse; udnævntes i Marts 1827 til Adjunct ved Odense Cathedralskole; erholdt i Decbr. 1833 den philosophiske Doctorgrad fra Universitetet i Kiel i Anledning af hans dertil indsendte Skrift: *de cantico Deboræ*; blev 1834 Medlem af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig; i Aug. s. A. Overlærer ved Odense Cathedralskole; i Oct. 1836 Doctor Theologiæ ved Kbhvns Universitet; erholdt 1841 af Selskabet „pro defendenda fide Christiana" i Haag en Guldmedaille som første Præmie for en Afhandling «*de Theocratia*»; gjorde fra Slutningen af April til December 1842, med kongelig Understøttelse, en Reise gjennem Holland, Belgien, England, Frankrig, Spanien og Tydskland, paa hvilken han besøgte og benyttede de udenlandske Archiver og Bibliotheker, og samlede endeel haandskrevne Beretninger, til Oplysning i Reformationstidens Historie; udnævntes i Marts 1843 til Sognepræst for Gladsaxe og Herløv Menigheder i Sjælland. — * 1828 Eggertine Dorothea Trybe, en Datter af afg. Lottocontrolleur Andreas Holst Trybe. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 51—53).

Grammatikens Grundbegreber. Et Forsøg paa en almindelig Grammatik for Skolerne, tilligemed et kort Anhang om det danske Sprogs Formlære. Kbh. 1825.

Fragmentariske Betragtninger over nogle Taledeles Oprindelse og Beskaffenhed. Indbydelsesskrift. Odense 1828.

Platos Euthyphron. Oversat og ledsaget med en Indledning. Indbydelsesskrift. Odense 1829. (Fædrel. I. 1840, S. 474—75).

Folkeoplysningen er Statens sikkreste Værn. En Tale holden paa Odense Gymnasium i Anledning af Hs. Maj. Kongens høie Fødselsdag, den 28 Januar 1830. Odense 1830.

Nogle Bemærkninger om det lærde Skolevæsen i Danmark. Odense 1831. (Dansk Ugeskr., redig. af Schouw, I. Nr. 12, af F. C. Sibbern; II. Nr. 40 og 41, af J. P. Mynster; M. f. L. VIII. 1—57, 385—412, 563—600; IX. 201—29, af J. N. Madvig; J. Suhr's Smaaskrifter I. S. 72—96).

Om Umodenheden til Academiet hos de lærde Skolers Dimittender. Odense 1833. (Kbhpost. 1833, Nr. 240—43, af en anonym Forf.; Erklæring i den Anledning af Kallar, sstd. Nr. 250—51).

Quæstionum Biblicarum specimen primum (de cantico Deboræ, Jud. V). Programma. Othiniæ 1833. (anm. M. f. L. XIV. 27—60, af N. J. F. Henrichsen; L. T. 1834, Nr. 11, af W. F. Engelbreth; Christel. Kirketid. 1834, S. 20—21; Göt. A. 1834, S. 1257, af Ewald; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 981; Allg. L. Z. 1836, III. Nr. 159, S. 35—36). — *Quæstionum Biblicarum specimen secundum (de priore libro Samuelis).* Programma. ibid. 1835.

Om Religionsunderviisning i lærde Skoler. Særskilt aftr. af den christelige Kirketidende Nr. 44—46, 1834. Odense 1834. (jvfr. M. f. L. XIV. 97—124, af J. L. Rohmann; Christel. Kirket. 1834, Nr. 49 og S. 58—60).

Exegetisk Haandbog til det gamle Testamente. Til Brug for Præster og theologiske Studerende. I.—II. Bds 2. Hefte (til Dommernes Bog). Kbh. 1836 —38. (Prøve heraf, i Christel. Kirket. 1834, Nr. 23—25, — Værket r. i Fædrel.

I. 1840, Nr. 86, af A. F. Beck, jvfr. „Dagen" 1840, Nr. 55. 63, og Fædrel. anf. St. S. 648—49. 676; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1074—75; Christel. Kirketid. 1834, Nr. 20; Nord. Kirket. 1835, Col. 446).

Om Troesbekjendelsens Form i den danske Kirke. Odense 1836. (Nord. Kirketid. 1836, Col. 155—60, 305—19, 323—34, 338—47, 353—63; Kbhpost. 1836, Nr. 165, af Kalkar; Hempels Avis 1836, Nr. 31. 95; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1100).

Efterretninger om Odense Byes Bibliotheker. Odense 1836. (Hempels Avis 1836, Nr. 138; O. Thomsens Avis 1836, Nr. 105; Berl. Tid. 1836, Nr. 160).

Lamentationes (איכה) *critice et exegetice illustratæ cum præmissis disputationibus historico-criticis tribus.* Diss. inaug. Hafniæ 1836. (M. f. L. XVIII. 261—94, af R. J. F. Henrichsen; Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. I. 1. S. 182—83; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1075).

Forelæsninger over den bibelske Historie. Fra Verdens Skabelse til Christi Himmelfart. I.—II. Deel. Odense 1837—39. (T. f. L. o. K. II. 316—17; Hempels Avis 1837, Nr. 4. 50. 220, 1839, Nr. 39; O. Thomsens Avis 1837, Nr. 106, 1838, Nr. 37). Ogsaa paa Tydsk: Die biblische Geschichte in Vorträgen für Gebildete. I.—II. Theil. Kiel 1839. (Gersdorff's Repertorium Bd. XIX. S. 387; Jen. L. Z. 1839, August, Nr. 142; Allg. theol. Repert. 8 Jahrg. 7 Heft.; Gesellsch. Litt. Blätter 1840, Nr. 21; Röhr Pred. Bibl. 21 Bd. 2 H.; Tholuck Litt. Anzeig. 1842, Nr. 3. 4).

Udsigt over den idololatriske Cultus, som omtales i det gamle Testamente. I.—II. Afdeling. Indbydelsesskrifter. Odense 1838—39. (T. f. L. o. K. III. 359—60, af Chr. Trojel).

Nogle smaa Afhandlinger om kirkelige Anliggender. Odense 1839. (T. f. L. o. K. I. 480—87; Nord. Kirketid. 1839, Nr. 33. 34. 35, af J. A. Hansen; Kbhpost. 1839, Nr. 150 (af G. Busck); Berlingske Tid. 1839, Nr. 138 (af Kalkar), Nr. 144 (af G. Busck); Hempels Avis 1839, S. 319; N. F. S. Grundtvigs Sendebrev til en engelsk Præst, 1839; Bidrag til Tidsskift. 1839, Nr. 26).

Forelæsninger over den apostoliske Kirkes Historie. Odense 1840. (T. f. L. o. K. V. 245—67, af C. E. Scharling).

Betragtninger i Anledning af den foreslaaede Ritualforandring. Odense 1840.

Til Publicum i Anledning af Lectoratet i det græske Sprog ved Sorøe Academie. Odense 1840. (jvfr. Fædrel. I. 1840, Nr. 65. 74. 77. 79. 80 og 81; Kbhpost. 1840, Nr. 45. 159; „Dagen" 1840, Nr. 45. 55; Berlingske Tid. 1840, Nr. 43. 44. 129. 139: Dansk Folkeblad V. 237—40; Hempels Avis 1840, Nr. 61).

Udsigt over den christne Kirkes Historie. Udarbeidet, efter Marheineke, nærmest til Brug for de lærde Skoler. Odense 1841. (Fædrel. III. 1842, Nr. 777; Kbhpost. 1841 d. 30. Oct.).

Om Latinundervisningen i Odense Cathedralskole (af Kalkar, K. Sick, A. Crone). Indbydelsesskrift. Odense 1842.

Bibelhistorie. Til Brug for lærde Skoler og høiere Realskoler. Odense 1843. (Berl. Tid. 1843, Nr. 124; For Litt. o. Krit. I. 1843, S. 299—302, r. af H. O. C. Laub).

Paa det fyenske literaire Selskabs Vegne besørgede han Udgivelsen af Skriftet: Stemmer fra den danske Kirkes Reformationstid. Udgivet i Anledning af Reformationens tredie Jubelaar af Fyens Stifts literaire Selskab. Odense 1836. 4to,

med Facsimile af Hans Tausens Haandskrift. („Dagen" 1836, Nr. 261; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1105—6).

Medudgiver af: Christelig Kirketidende for 1832, 33, 34, 35. Odense; 4to. (L. T. 1833, Nr. 18; Allg. H. Z. 1834, IV. 490; Theol. Stud. u. Krit. 1831, IV. 1012). Heri, foruden en Deel mindre Artikler, af ham: Om symbolske Bøger og deres Gyldighed i den protestantiske Kirke, 1832 Nr. 31; Nogle Bemærkninger om Liturgie, 1833 Nr. 1; Sendebreve til Hr. Dr. N. Faber, Stiftsprovst i Odense, sstd. Nr. 23, 25-26, 32—33, 41—42, 50—51; Udsigt over den theologiske Literatur i Danmark i 1833, 1834 Nr. 2—3; Anmeldelse af Pastor Hornsylds Betragtninger over Bibelen, sstd. Nr. 13—14; Udsigt over den theologiske Literatur i Danmark 1834, 1835 Nr. 1. 2. 3. 5. 6; Forsvar for Brugen af Luthers Katechismus ved Børnenes Underviisning i Christendommen, sstd. Nr. 12. 13. 22.

Ligeledes Medudgiver af: Actstykker, for største Deel hidtil utrykte, til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid, samlede og udgivne af Fyens Stifts literaire Selskab. Odense 1841. 4to. (Historisk Tidsskr. II. 591—592; Berl. Tid. 1842, Jan.).

Bidrag: i Dansk Literatur-Tidende (Forskjellige Recensioner af theologisk og philologisk Indhold); i Maanedsskrift for Literatur og Tidsskrift for Literatur og Kritik (Nogle Recensioner); i „Fædrelandet", udg. af David, (Om Klagerne over Samvittighedstvang, Bd. V. 1839, Nr. 36, S. 585—601, jvfr. Nord. Kirketid. 1839, Nr. 33. 34. 35, af J. A. Hansen); i Dansk Folkeblad (Tale, holden paa Gymnasiet i Odense i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag, d. 28de Jan. 1836, I. Nr. 49—50); i Berlingske Tidende (Nogle Bemærkninger angaaende den igjen begyndte Literatur-Tidende, 1836 Nr. 35, jvfr. L. T. 1836, S. 65—67; Et Besøg i Escurial (Oct. 1842), meddeelt af en dansk Reisende, 1843, Nr. 4; Enkelte polemiske Artikler); i Falck's Staatsbürgerliches Magazin og Pelt's „theologische Mitarbeiten" (Adskillige Afhandlinger); i Hall. Allg. Littzeit. og Tholucks litt. Anz. (Nogle Recensioner af theologisk Indhold); i Archiv für Staats- u. Kirchengeschichte der Hrztth. Schleswig, Holstein, Lauenb. (Isabella von Oesterreich, Gemahlin Christian des Zweiten, Königs von Dänemark. Eine historische Skizze nebst Urkunden, V. B. S. 443—519); i det hollandske Tidsskr.: De Vriend des Vaderlands XVI. x. (Denemarken in die drie laatste jaaren, S. 760—80). — Har paa Tydsk oversat J. P. Mynsters Ordinationstaler. — (Rev.).

Kalckar (Nathan Simon), Schächter.

מנעמי עשושעים Nitei Schaaschuim. Eine Samml. hebr. Gedichte. Kbh. 1831.

Blot Tørens Formælingsdigt til Hs. K. H. Prinds Frederik Carl Christian, overs. paa Hebraisk, i Kbhpost. 1830, Nr. 70.

Kall (Abraham), f. d. 2den Juli 1743 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Johan Christian Kall, Professor i de østerlandske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet, siden Conferenceraad (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 302); hans Moder var Elisabeth Wøldike († ½ 1791), en Datter af Jubellæreren Biskop Andreas Wøldike i Viborg. Han deponerede ved Universitetet i Decbr. 1756; blev 1760 Alumnus paa Borchs Collegium; tog i Jan. 1762 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev s. A. Decanus ved Communitetet (indtil 1777); tiltraadte sidst i Sommeren 1763 en Uden-

landsreise, opholdt sig den meste Tid i Göttingen, og kom efter næsten fire Aars Forløb hjem 1767; erholdt i sin Fraværelse i Sommeren 1765 Magisterværdigheden ved Kjøbenhavns Universitet, og beskikkedes samme Aar til Universitetsbibliothekar i Kbhvn (indtil 1780); blev i Jan. 1768 Decanus legens; i Septbr. 1770 Professor designatus i det græske Sprog; deeltog 1772 i Stiftelsen af det typographiske Selskab; blev i Jan. 1777 Asessor i Consistoriet; i Novbr. 1780 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab, hvor han tillige var Medlem af Ordbogscommissionen og, efter Suhms Død, den historiske Klasses Formand; i Decbr. s. A. Ephorus for den Arna-Magnæanske Stiftelse; i Januar 1781 Professor i Historien og Geographien ved Universitetet, og tillige Professor i Mythologien og Konsthistorien ved Konstacademiet paa Charlottenborg (indtil 1808); var 1785 een af Stifterne af „Selskabet for Borgerdyd", og stiftede d. 14de August 1795 Borgerdydsskolen paa Christianshavn; blev i August 1808 Ordenshistoriograph og Ridder af Danebroge; i Januar 1811 Etatsraad; 1816 Formand for det kongl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, s. A. fritagen for de Forretninger, der havde paaligget ham i Egenskab af Docent. Den 28de Juni 1817 festligholdtes hans 52 Aars Embedsjubilæum af Kjøbenhavns Universitet (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XI. 57—68; Dansk Minerva V. 1817, Aug.—Septbr. S. 129—53; „Tilskueren" 1817, Nr. 46. 47; Høst's Søndagsbl. 1817, Nr. 20); ligesom hans paafølgende Fødselsdag d. 2den Juli højtideligholdtes af en talrig Forsamling af hans øvrige Medborgere (jvfr. Dansk Minerva IV. 1817, Juni, S. 81—95; V. 1817, Juli, S. 51—67; Grundtvigs „Dannevirke" III. 94—100; „Tilskueren" 1817, Nr. 52). Var Universitetets Rector 1783—84, 1798—99, og døde som dets Senior d. 5te Dec. 1821. — * ⚭ 1774 Maria Anna Sophia Rosenstand Goiske († ⚭ 1825), Datter af Prof. Theol. Dr. Peder Rosenstand Goiske. — (Nekrolog, af E. C. Werlauff, i L. T. 1822, Nr. 7. 8, ogsaa særskilt aftr., 22 S. 8 [jvfr. Høst's Chronos H. I. S. 55—56]; Høst's Politik og Historie Bd. V. (ɔ: „Tiden"), 1822, S. 300—15; Thaarups fædrenel. Nekrolog H. I. S. 27—35; Kofods Convers. Lex. XXIV. 194—95; jvfr. Nyerups Kbh. Univ. Annal. S. 339; Dansk Minerva V. 1817, Juli, S. 68—76; „Tilskueren" 1821, Nr. 53; Engelstofts Efterretn. 1823, S. 276—77; Nyt Aftenbl. 1824, S. 44. — Portrait, malet af Hansen, stukket af O. Bagge, foran Engelstofts og Møllers Histor. Calender, I. Aarg. 1814).

Dispp. Havn.: Specimen *Supplementi Thesauri græcæ lingvæ Stephaniani* ex *Theognidis* Sententiis, 1760, 8vo; — Commentatio brevis in *Ptolemæi Almag.* lib. V. cap. XV., de solari distantia et iis qvæ simul cum ea demonstrantur, 1761, 8vo; — Dissertatio philolog.-crit., qva varia græce scripta *Apthonii, Æsopi, Palæphati,* itemqve Græca hieroglyphicorum Hori Apollinis versio ex codice manuscripto bibliothecæ paternæ partim supplentur, partim emendantur, Part. I. 1762, 4to. —

Specimen *novæ editionis Sententiarum Theognidis*. Goettingae 1766. 4to. (Badens Maanedl. Tillæg til Adressecont. Efterretn. 1767, S. 74—76; L. E. 1768, Nr. 1; Dän. Journ. Bd. I. St. I. S. 81—85; Gött. A. 1769, S. 961; Allg. D. Bibl. IV. 292—93). Dette Specimen er indført i Acta Erud. 1765, S. 401—27. — *Luciani Dialogi mortuorum selecti* græce. Haun. 1773 —. *Plutarchus de puerorum* institutione cum notis et vocabulario. ibid. 1774. (Krit. Journ. 1774, Nr. 26; L. E. 1774, Nr. 34; Walchs philolog. Bibl. III. 555). — *Epicteti Enchiridion*. græce. ibid. 1775. *Editio secunda*. ibid. 1781. (L. E. 1781, Nr. 20). græce et latine. ibid. eod. — *Eutropii Breviarium historiæ Romanæ*. ibid. 1776. (L. E. 1777, Nr. 35; Krit. Journ. 1777, S. 179). *Editio secunda*. ibid. 1782. — Den almindelige Verdens Historie til Skolernes Brug. Kbh. 1776. 1780. 1793; jvfr. Art. E. E. Werlauff. (Krit. Journ. 1777, Nr. 46; Krit. Tilsk. 1777, Nr. 42; L. E. 1777, Nr. 38). Skrivelse til Biskop N. E. Balle, hvori forklares paa hvilken Maade hans til Skolernes Brug udgivne Verdens Historie er bleven forhutlet af Degnen i Torvard Henrik Petersen, med mere denne Mands øvrige Adfærd angaaende. Kbh. 1793. (r. af J. Boye i L. E. 1794, Nr. 15; Krit. H. XV. Nr. 8; jvfr. Art. Henrik Petersen). — *Herodoti Musæ* sive historiarum libri IX. Vol. I.—IV. Græce et latine. Ed. Abrahamus Kall. Haun. 1778 et seqv. — *Symmikta historica*, delineationi vitæ cursus inservitura, qvem feliciter peregit *Otto* Comes de *Thott*. Hafn. 1787. fol. (Krit. 1793, Nr. 17; jvfr. Danske Vidensk. Selsk. Hist. I. 158 (Anm. 165). — Skrivelse til Hr. Gabs Coopmans. Kbh. 1791. Oversættelse af det hollandske Brev, der findes aftrykt ved Prof. Kalls Skrivelse til Coopmans. ibid. eod. Regnskab for sine Tanker og Hensigter aflagt til det sande Publicum i Anledning af hvad Forfatterne til Kritik og Antikritik har fortalt til deres Publicum. ibid. eod. (jvfr. Danske Tilskuer 1791, Nr. 78). Til de trende Herrer Capellaner Norbye, Benzon og Lars Smith. ibid. eod. (See Iris 1793, IV. 107—12; L. E. 1793, S. 62—63 og S. 80, jvfr. Eggers's Recension i L. E. 1793, Nr. 29. 30. 32. 33). — Love for Selskabet, som understøtter ugifte Fruentimre, hvis Kaar ikke svare til deres Opdragelse. Kbh. 1802. — Betænkning i Anledning af Generalforsamlingen den 8de Julii — den Nyegaardske Enkekasse angaaende. ibid. 1807. — Paa hvilken Maade kan den Kjøbenhavnske Brandassurancecasse ophjelpes og blive i Stand til at erstatte de nu afbrændte, hvad dem efter deres Assurance kan tilkomme? undersøgt. ibid. eod. (Et Skrift af lignende Indhold havde han udgivet efter Ildebranden 1795). — Forklaring over Maaden, paa hvilken Alt det maa iværksættes, hvad der fordres til at forskaffe det forenede Begravelses- Enke- og Understøttelses-Selskab Varighed. ibid. 1810. (jvfr. Ørsteds jurid. Archiv XVII. 55). — Advarsel imod Livrenteselskaber uden Pension til Alder, og tjenlige Oplysninger til at indsee det Bedragelige i disses Indretninger. ib. eod.

Bidrag: i J. Lorck's Dänisches Journal (Nachricht von der Universitätsbibliothek in Kopenhagen, Bd. I. St. 3, S. 561—74; Kurze Nachricht von der gräfl. holsteinischen Bibliothek auf Lethraburg, Bd. II. St. 1., S. 128—32; samt adskillige Recensioner); i Bibliothek for nyttige Skrifter, Kbh. 1772 og 73 (Endeel Stykker); i Adresscontoirs Efterretn. (Forslag til et Læse-Selskabs Oprettelse, 1774 Nr. 68); i Ny Kritisk Tilskuer (Recension over J. H. Schlegels Observationes criticæ in Cornelium Nepotem, 1778 Nr. 35 og 36, jvfr. J. H. Schlegels Betragtninger over Journaler og lærde Tidender); i Dansk historisk Almanak for 1782 (De historiske Efterretninger); i Lærde Efterretninger (Recension over N. E. Balle's „Bei til Hæderlighed for Geistlige", 1785 Nr. 18. 19); i Minerva (Et Fragment om Skolelærernes Duelighed, Kaar og Forhaabninger, 1785, Nov. S. 211—2'; Efterretning om et nyt Bibliotheks Oprettelse, hvorfra Bøger kan til

Laans bekommes, 1790, III. 206—11; hans Dom over Priisafhandlingerne om Waisenhusets Gjenoprettelse, 1796, IV. 305—7); i Vidensk. Selsk. Skrifter (Afhandling om Ptolemæi Beretning om vor Cimbriske Halv-Ø, Ny Saml. Bd. II. S. 348—61; Formodninger om de hos vor Almue under Cyprians Navn forekommende magiske Bøger, sstd. Bd. V. S. 89—104); i Nye Danske Magazin (19 Bidrag i Bd. II., r. i L. E. 1810, Nr. 32 fg.; 1 Bidrag i Bd. III.); i Magazin til den danske Adelshistorie (Underretning om de i Sverrige bosatte Rosenkrantzer af dansk Herkomst, og det af Glimminge Strøe-Gods i Skaane oprettede Rosenkrantz'ske Fideicommis, Bd. I. S. 226—89); i *Henr. Stephani Thesaurus Graecae linguae*, editio nova et emendatior, Londini 1815 sqq. (jvfr. Göt. A. 1818, S. 1367).

Iblandt de af ham forfattede Programmer ere følgende: De Codice Cantabrigiensi Novi Test. a Stephani β diverso, nec non de reliquis codicibus Stephani, 1770, fol.; — De summa *Wetstenii* oscitantia in excerpendis Codicibus Novi Testamenti, e. a. fol.; — Supplementum Lexicorum Græcorum, 1771, fol.; — Recensus Doctorum, quos summis in Arte Machaonia honoribus ornauit Academia Hauniensis, 1771, 8vo (paa Tydsk i Tode's Medic.-chir. Bibliothek Bd. I. St. 1. S. 139 ff.; St. 2. S. 200 ff.); — De pollinctura corporum mortuorum Ægypt., 1772, fol.; — Nonnulla de Theophrasti historia plantarum bene merendi subsidia, 1772, 8vo; — Stricturæ in *Jo. Steph. Bernardi* editionem operis qvod inscribitur Anonymi introductio anatomica, 1774, 8vo; — De termino paschali tempore separationis Judæorum et Samaritanorum, 1774, fol. & 4to; — Supplementum ad *Halleri Biblioth. botan.* ex scriptis Danorum, 1775, 8vo; — Nonnulla de scientia Homeri medica, 1776, 8vo; — De Nepenthe Homeri; De Moly Homeri, 1776, 4to; — De primis Universitatis Hauniensis originibus, 3 Progr. 1775—76, 2 i Fol., 1 i 8vo; (see Nyerups Litt. i Middelald. S. 399 og 407); — Fortegnelse i 3 Progr. af 1793 og 1794 over Danske, som have taget Doctorgraden i Medicinen ved udenlandske Universiteter; — Fortegnelse i 1 Progr. af 1792 over Universitetets Rectorer fra Universitetets Stiftelse til dette Aar (maaskee af Abr. Kall?).

Han udgav P. F. Suhms Historie af Danmark 8de og 9de Tome. Kbh. 1806. 1808 (1812), 4to. (L. E. 1807, Nr. 29—32, r. af G. L. Baden).

Han har skrevet Fortale til Oversættelsen af Hess's Jesu Levnet 1773 og af Chrichton 1785; Forerindring til 4de Bd. af Ny danske Magazin (Det danske historiske Selskabs Historie, S. III.—VIII.).

Efter Guldbergs Opfordring begyndte han en kritisk Udgave af det Nye Testament, men hvoraf kun de 3 første Ark af Matthæi Evangelium bleve trykte; ligeledes paatog han sig efter Suhms Opfordring at besørge Udgaven af et harmonisk Udtog af de islandske Annaler fra A. 801, hvortil Oversættelsen var forfattet af islandske Studenter, og hvoraf 1791 o. fg. Aar er trykt i det mindste til Arket U. — Som een af det trankebarske Selsk. Repræsentanter havde han begyndt at forberede Udgivelsen af dets Skrifters 1ste Deel, da Ildebranden 1795 standsede Trykningen. — Forfattede Registeret til Klotz's Udgave af Tyrtæus (Bremen, 1761); meddeelte Kulenkamp i Göttingen Varianter til Etymologicum magnum af en Codex paa det Kjøbenhavnske Universitets Bibliothek, og beregnede Almanakken, under Th. Bugges Fraværelse i A. 1798.

Om hans Deeltagelse i Videnskabernes Selskabs Ordbogscommissions Arbejder, jvfr. Det kongelige Danske Vidensk. Selsk. Hist. af C. Molbech, II. 368. 369; hans Dom over Nyerup og T. Baden, sstd. S. 371; Bemærkninger angaaende dansk Skrivebrug, sstd. S. 404. 406. — En Notice af ham, vedk. Oprindelsen til det kongl.

Haandbibliothek, i Werlauffs hist. Efterretn. om d. store kongl. Bibliothek, Ny Udg. S. 217—18. — (Om et ved ham forberedet Kobberværk til den norske Histories Oplysning, indeh. en Samling af norske Mindesmærker fra Middelalderen, og hvoraf omtrent 21 Plader, indeh. Sigiller og Mynter, bleve stukne (af O. Bagge), see Engelstofts og Møllers Histor. Calender 3die Bd. 1817, S. 78—80, Not.). — (Det i Hist. Tidsskr. Bd. IV. S. 350 meddeelte Aktstykke er ikke A. Kalls Votum, men derimod Consistorii Erklæring i den vedkommende Sag). — (Revid.).

Kall (Nicolai Christopher), Nysnævntes Broder, f. d. 25de September 1749 i Kjøbenhavn; nød først privat Underviisning, kom 1762 i den latinske Skole i Randers, og dimitteredes derfra til Universitetet 1765; blev 1768 Alumnus paa Borchs Collegium; i Jan. 1769 theologisk Candidat (Laud.); 1771 Decanus paa Communitetet; studerede de østerlandske Sprog (jvfr. Nyerups Kbh. Univ. Annal. S. 400); blev 1775 Magister; tiltraadte i Efteraaret 1775 en videnskabelig Udenlandsreise, med Understøttelse af de Rosenkrantzske og Hopnerske Reisestipendier og siden tillige af et kongeligt aarligt Gratiale; blev i Febr. 1776 beskikket til Professor i de østerlandske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet, med Tilladelse at fortsætte sin begyndte Reise; studerede 1 Aar i Göttingen, opholdt sig den følgende Vinter i Wien, siden i Rom, og en kort Tid i Paris; hjemkom sidst i Aaret 1777; blev i Jan. 1778 indsat som Provst paa Communitetet og Regentsen, hvilket Embede han fratraadte i Jan. 1781, da han i det foregaaende Aar var bleven Assessor i Consistoriet, i hvilket han fra sidst i 1781 til først i 1783 var Secretair; blev 1784 Inspecteur over Qvæsturen; udnævntes 1811 til Etatsraad; 1813 til Ridder af Danebroge. Var Universitetets Rector 1792—93 og 1801—5. † 4de October 1823. — * ⚭ 1779 Agnethe Mechtildis Stendrup († ⚭ 1817), en Datter af Etatsraad og Forstander for Vartou-Hospital Jacob Stendrup. — (Jvfr. „Dagen" 1823, Nr. 242; Thaarups fædrenel. Nekrolog H. 4, S. 203—5).

Dissp. Havn. 4to: *De Molecho* ejusqve cultu, 1769; — Qvædam circa *Etymologias nominum qvorundam propriorum* in Sacra Scriptura occurrentium, 1770; — Commentationis critico-philologicæ in Prophetam *Haggæum*, qva versiones antiqvæ inprimis sub examen vocantur, Particula I.—III., 1771—73. (Part. I. r. i Krit. Journ. 1771, Nr. 31 og 32). — Nogle Programmer, hvoraf to: indeh. *Historia variolarum apud Arabes*. Havn. 1782, 8vo, og to: *De duplici plantarum sexu*, Arabibus cognito. Havn. 1782—83, fol. & 8vo.

Beretning om de ved Trinitatis Kirke indrettede nye Boutiquer, meddeelt i Badens Univerf. Journal VI. 115—18. — (Revid.).

Kall (Marcus Woldike), Broder til de tvende Ovenanførte, f. d. 19de September 1752 i Kjøbenhavn, blev dimitteret til Universitetet fra Randers Skole 1765, og tog saavel Examen Artium, som i det paafølgende Aar Examen philosophicum med særdeles Udmærkelse. Hans første Bestemmelse var for en academisk Lærerpost, og han lagde sig, under

sin Faders Veiledning, efter de orientalske Sprog i deres hele Omfang, og gjorde sig endog noget bekjendt med indisk og chinesisk Literatur; ligesom han ogsaa grundigt studerede Philologi, og var en ivrig Deeltager i lærde Disputerøvelser. Et Exempel herpaa var, at han i sit fjortende Aar var Respondens for C. F. Bang ved en Dissertation paa Collegium Mediceum (de moderamine inculpatæ tutelæ), Efterat det imidlertid var bleven aftalt, at hans ældre Broders (N. C. K.) Studier skulde henvendes til orientalsk Philologi, begyndte han, ikke af Lyst, men efter sin Moders Ønske, at studere Theologi, men dette Studium forlod han siden og valgte i dets Sted Medicinen; blev 1775 Alumnus paa Borchs Collegium; 1778 medicinsk Decanus paa Communitetet; tog i Maj 1780 medicinsk Embedsexamen (Laud.), og begyndte derefter at praktisere. Da Aasheim var bleven ham foretrukken til et Professorat i Medicinen, hvortil K. meente, at han ifølge sin Stilling som Decanus paa Communitetet og flere Omstændigheder havde større Adkomst, opgav han ganske sin Plan at søge Ansættelse ved Universitetet, bestemte sig udelukkende for medicinsk Praxis, og nedsatte sig 1784 i Roeskilde; blev 1786 Amts- og Districtsmedicus i Roeskilde By og Amt. † 18de Februar 1817. — * $\frac{29}{5}$ 1785 Marie Christiane Frederikke Johanne Bruun († $\frac{21}{5}$ 1821), en Datter af Justitsraad Urban Bruun, Amtsforvalter over Antvorskov og Korsør Amter. — (Nekrolog i Bibl. for Læger I. 1821, S. 442—46; Biographi, ved J. J. Gudenrath, i „Adrastea, et Oppositionsblad", 1817, Nr. 21; jvfr.: Roeskilde Borgeres Sørgefest ved Amts- og Distriktsmedicus M. W. Kalls Jordefærd (udgivet af hans Søn Joh. Christ. Kall). Kbh. 1817; Iris 1791, III. 272; Høst's Polit. og Hist. V. (ɔ: „Tiden"), S. 301).

Dissp. Havn. 8vo: De frequentissima ac præcipua *oscitationis* causa, 1775; — De dijudicando *ossium parium situ* in dextro aut sinistro corporis humani latere. Particula I.—II. 1776—77; — *De vitiis conformationis in superiori pelvis apertura*, quæ dystociam producere valent, 1778. — J. J. Hess Jesu Christi Levnets Historie. I.—IV. Deel. (V. og VI. Deel overs. af P. T. Wandall). Kbh. 1773—75. (Krit. Journ. 1773, Nr. 45. 46; L. E. 1773, Nr. 47; 1774, Nr. 22; 1775, Nr. 35; Fortegn. ov. Trykkefr. Skr. III. 334; jvfr. T. Blochs Brev i Lüxdorphiana, S. 480—87).

Nogle Oversættelser af ham ere blevne indrykkede i Bibliothek for nyttige Skrifter 1771; Nogle Originalstykker i Almindeligt dansk Bibliothek 1778—80; og nogle Recensioner i den danske Litteratur-Journal. — (Revidert).

Kall (Johan Christian), Nysanførtes Søn, f. d. 23de April 1795 i Roeskilde; nød i 6 Aar videnskabelig Underviisning af Privatlærere, inden han, mod Slutningen af 1808, kom i sin Fødebyes lærde Skole; afgik derfra til Universitetet 1812, blev ved anden Examen i næste Aar den Øverste blandt de Indkaldte; underkastede sig i Juni 1816 den latinsk-

juridiske Examens theoretiske, og i Januar 1818 sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren Laudabilis. Allerede som Student, ogsaa senere, deeltog han med Iver i de academiske Disputations-Acter vedkommende hans Fag, og var Respondens for Prof. M. H. Bornemann (1815) og for Kammerherre, Baron C. L. Adeler (1817), ved deres Inauguraldisputatser, en Villighed, som ogsaa gjensidigen vistes af ham og hans Medconcurrent, P. G. Bang, i 1819, saa at baade J. C. K. og hans Fader M. W. K. have responderet ved Disputatser af en Bang „de moderamine inculp. tutelæ" efter et Mellemrum af 53 Aar. Heller ikke savnedes han let som Opponent ved deslige Øvelser, endog hvor Æmnet laae hans Studier fjernt, naar han stod i personligt Forhold til Dissertationens Forfatter. Da Notariatet ved det juridiske Facultet, ved Dr. Kolderup-Rosenvinges Udnævnelse til Professor i Aaret 1818 blev ledigt, concurrerede han derom med Chr. Albr. Bluhme (nu Directeur i Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet) og Pet. Georg Bang (nu Etatsraad og Bankdirecteur), og beskikkedes i Foraaret 1819 til denne Bestilling, efter at have d. 11te Februar s. A. disputeret for den juridiske Licentiatgrad; blev i November 1820 Auditeur og Regnskabsfører ved det kongl. Søcadet-Corps, og Lærer i Moral og Folkeret ved Samme; i Maj 1822 tillige Bureau-Chef og Secretair i Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; i Novbr. 1828 Kammerraad; erholdt i samme Maaned Doctorgraden i Lovkyndigheden; concurrerede i Januar og Februar 1830 med daværende Overrets-Assessor, Dr. juris P. G. Bang til et juridisk Professorat ved Kjøbenhavns Universitet (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 138—141); beskikkedes i October s. A. til Byfoged og Byskriver i Vordingborg, samt Birkedommer og Birkeskriver i Vordingborgs søndre Birk, men da denne Embedsstilling i ingen Henseende svarede til hans Forventninger, og især deelesheb viste sig uforenelig med literære Sysler, ansøgte han, og opnaaede i April 1839 sin Entledigelse med Pension; har siden privatiseret i Kjøbenhavn. — * 1/11 1822 Ellen Barbara Abigael Monrad, Datter af Conferenceraad David Monrad, Storkors af Danebroge og Danebrogsmand. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 18—22).

Roeskilde Borgeres Sørgefest ved Amts- og Distrikts-Medicus, Lic. Med. Markus Wøldike Kalls Jordefærd d. 25de Febr. 1817. Kbh. 1817.

Observationes de fideicommissis familiarum danicis. Diss. pro gradu Licentiati juris. Hafniæ 1819.

Systematisk Fremstilling af den almindelige Privat-Ret; med en Indledning om Moralitets-Begreberne og Rets-Begreberne, samt en Fremstilling af Natur-Rettens almindelige Deel. (Ogsaa und. Tit.: Systematisk Fremstilling af den almindelige Rets-Videnskab). Første Deel. Kbh. 1825. (Anm. i „Dagen' 1825, Nr. 185).

Observationes de jure non scripto, inter cives subditos secundum rei naturam

vigente. Ad comparationem addita est ejusdem argumenti adumbratio ex jure Danico. Diss. inaug. Hafniæ 1828. (M. f. L. I. 173—77, r. af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge; L. T. 1829, Nr. 22—23, af W. H. Bornemann).

Prøveforelæsninger (ved Concursen om Professoratet i det juridiske Facultet ved Universitetet i Kjøbenhavn). Kbh. 1830.

Bidrag: i Ørsteds Nyt juridisk Archiv (Om Eedens Anvendelse til Beviis og til Retstrætters Afgjørelse, efter de gamle danske Love, af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge; anden Afdeling, overs. fra Latin, i Bd. XXI. S. 112—235; Bd. XXII. S. 1—61); i Dansk Literatur-Tidende (Recensioner: af Paulsens Betragtninger over den danske Kirkes symbolske Bøger, Nr. 21—22, og af C. P. R. Petersens Diss. de collat. bon. Nr. 28—29, 1826; af C. F. Normanns Diss. de jure repræs., i Nr. 13. 14, 1829); i „Borgervennen", hvoraf han var Medudgiver 1829—30, (Englændernes Colonieanlæg paa Fernando del Po, 1829 Nr. 21—24; Tale paa Landcadetacademiet den 23de Decbr. 1829, og de første europæiske Reisende i Asien, 1829 Nr. 51 og 1830 Nr. 1—6; De franske Basker, 1830, Nr. 32—34); i Maanedsskrift for Litteratur (Anmeldelse af W. H. Dreiers Doctordisputats: de arresto civili, Bd. XIX. S. 153—235); i Petersens Tidsskrift for Litteratur og Kritik (Tilbageblik paa Danmarks juridiske Bogliteratur i Decenniet 1829—38, Bd. IV. S. 143—55 og 199—231; Anmeldelse af Pseudonymen F. Julius' Brochure: „Have Stænderne i Roeskilde truffet det Rette?", Bd. V. S. 79—125, og af „Polemiske Blade", sstd. S. 309—12; fremdeles af H. P. Giessings Skrift: Om Deportationscolonier og Dødsstraffe, Bd. VI. S. 403—21, jvfr. Giessings „Bemærkninger", som fulgte med samme Bind); i Casse's Nyt juridisk Tidsskrift (Nogle Betragtninger angaaende Skiftevæsenet: I. „Om Skifte af Arvingerne", indledet ved nogle Betragtninger om Lovfortolkning, Bd. I. H. 2, S. 147—70; Bd. II. H. 1, S. 1—47; sluttet i Bd. III. S. 85—145). — (Revidert).

Kalophilos, Pseudonym; see H. C. G. Proft.

Kamphøvener (Bernhard Casper), Søn af Procurator Kamphøvener i Kjøge; blev privat dimitteret til Universitetet 1831 og tog i 1832 og 1833 Examen philologico-philosophicum; studerede Naturhistorie, især Botanik; blev i April 1834 Alumnus paa Borchs Collegium; docerede Forstbotanik for Forsteleverne 1837, 1839 og 1840; tiltraadte 1842 en videnskabelig Udenlandsreise, med kgl. Understøttelse og det Thottske Reisestipendium.

Erindringsord ved Forelæsninger over Forstbotaniken. Kbh. 1839.

Bidrag: i „Fædrelandet" (Det kongelige Rentekammer og Forstinstitutet, I. 1840, Nr. 363. 365; jvfr. Nr. 372. 374. 375; II. 1841, Nr. 418. 442; Berl. Tid. 1840, Nr. 302).

Kampmann (Henrik), f. d. 6te Maj 1750 i Østbirk i Aarhuus Stift, hvor hans Fader Jens Kampmann var Sognepræst; Moderen Ide Sophie Cramer, en Datter af Provst Hans Cramer i Aale. Efter foregaaende privat Underviisning kom han 1765 i Horsens Latinskole, afgik derfra til Universitetet 1768; var Huuslærer i 1 Aar i Slagslunde hos Præsten Pram (for dennes Søn Christen Pram), derefter hos den daværende Slotspræst til Fredensborg og Sognepræst i Asminderod, siden Biskop Christian Schmidt; tog i Maj 1773 theologisk Attestats (H. illaud.);

blev dernæst Lærer for Kammerherre Suhms Søn [som døde 1778]; udnævntes i October 1779 til Sognepræst for Farum og Værløse Menigheder i Sjælland. † 4de April 1828, ugivt. („Dagen“ 1828, Nr. 87; Mindetale over ham, af H. M. Feld, i „Hjertets Følelser i Livets vexlnde Forhold“, Viborg (1829), S. 56—65).

Lovtale over Kong Christian III. Et Priisskrift, indført i Forsøg i de skjønne Videnskaber XIII. Stykke, Kbh. 1779, S. 143—292. (L. E. 1781, Nr. 38). — Publius Virgilius Maro om Landbruget. Et Læredigt i fire Sange. Overs. Sorøe 1797. (Univers. Journ. V. 167—71, r. af J. Baden; „Danske Tilskuer“ 1798, Nr. 42 og 43, jvfr. Univers. Journ. VI. 89; Minerva 1797, IV. 232; Hesperus III. 447).

Psalmer. Kbh. 1823. (L. T. 1824, Nr. 41; „Tilskuerne“ 1823, Nr. [illegible]).

Bidrag: i Minerva (Mindetale over Kammerherre Suhm, 1799, III. 18—71). — (Tildeels efter Autogr.).

Kasschau (Henriette Mariane Margretha).

Sange og Smaadigte. Kbh. 1837. Simple Vaarblomster. ibid. 1840.

Kastrup (A. S.), en Søn af Peter Kastrup, Procurator ved Underretterne i Skanderborg Amt; lærte Bogtrykkerkonsten i Aarhuus Stiftsbogtrykkeri; nedsatte sig siden som Bogtrykker i Flensborg.

Udgiver af: Flensburger Zeitung, ein Blatt für Handel, Gewerbe und gemeinnützige Mittheilungen. Flensburg, gr. 4to. (begyndt d. 1ste Januar 1840).

Kayser (Carl Johan), en Søn af Sadelmagermester C. C. Kayser, er f. d. 20de December 1811 i Kjøbenhavn; blev 1828 dimitteret til Universitetet fra v. Westens Institut; underkastede sig i Foraaret 1834 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Føje) og det følgende Efteraar medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); ansattes omtrent paa samme Tid som Candidat paa det kgl. Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling, i hvilken Plads han forblev indtil Foraaret 1836, da han ved offentlig Understøttelse tiltraadte en videnskabelig Reise i Udlandet; opholdt sig især i Berlin, Halle, Dresden, Wien, Zürich, Stuttgardt, Würzburg og Paris; vendte tilbage til Kjøbenhavn henimod Foraaret 1839; disputerede i Juni 1840 for Licentiatgraden og i October 1841 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1841 Districtslæge ved Kjøbenhavns Fattigvæsen; i Januar 1842 Under-Accoucheur og Reservelæge ved Fødsels- og Plejestiftelsen i Kjøbenhavn. (Autobiographi i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fest i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 42—43).

Ugeskrift for Læger. Redigeret af A. A. B. Ahrensen og C. J. Kayser. I.—VIII. Bind. Kbh. 1839—43, med Kb. (Heri skrev han, bl. A.: Et Tilfælde af Strubehoste, med nogle Bemærkninger, I. 489—502, jvfr. II. 17—27, 113—28; Bidrag til Bedømmelse af Lungeprøvens Værd, VII. Nr. 17—18).

De versione in caput in situ foetus obliquo. Diss. (pro gradu Licentiati). Hauniæ 1840. (T. f. L. o. K. IV. 419—23; Ugeskr. f. Læg. III. 95—96; Schmidts Jahrb. Bd. 35, S. 132—33).

Om Lovene for Statistikens Anvendelse i Medicinen, af J. Gavaret. Oversat. Kbh. 1840. (Fædrel. II. 1841, Nr. 469).

De eventu sectionis Cæsareæ. Diss. inaug. Hauniæ 1841.

Bidrag: i Journal for Medicin og Chirurgi (Critisk Anmeldelse af C. H. C. Hahn's Afhandling „om Homøopathien", i Bd. VII. 1835, S. 388—400, jvfr. Kbhpost. 1835, S. 488. 528 og Nr. 138).

Kehlet (Axel), f. 1776; deponerede fra Odense Skole i Efteraaret 1794; tog i det paafølgende Aar Examen philologico-philosophicum; blev siden Lysestøber i Kjøbenhavn.

Oplysning, Sandhed og nødvendig Advarsel, et Ugeskrift, Nr. 1. Kbh. 1816.

Kellermann (Olaus Christian), f. d. 27de Maj 1805 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Peter Johan Wilhelm Kellermann var Secretair i Finantscollegiet, siden Justitsraad, Amtsskriver og Toldforvalter i Neumünster; hans Moder Maria Magdalene Broager, en Datter af kongelig Forvalter H. C. Broager paa Baadesgaard i Laaland. — Han blev opdragen i Holsteen og 1825 dimitteret til Kjøbenhavns Universitet af nuværende Rector Dr. H. M. Flemmer, tog i det følgende Aar anden Examen; studerede derefter ved udenlandske Universiteter og blev Doctor Philosophiæ i München; reiste 1828 til Italien, hvor han var ansat ved det archæologiske Correspondentsselskab, og, ved Siden af andre archæologiske Studier, især, i Forening med to italienske Lærde, var sysselsat med at samle de romerske Indskrifter og udgive dem med tilhørende Forklaringer, hvortil saavel den danske og den pavelige Regjering, som Videnskabernes Selskaberne i Kjøbenhavn, Berlin og München havde opmuntret ham ved Understøttelser. † 1ste September 1837 i Rom. (Jvfr. Berlingske Tid. 1837, Nr. 239; Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved Molbech, II. S. 507—8).

De re militari Arcadum. Diss. inaug. Monachii 1831. 8vo.

Iscrizioni Etrusche edite da Olao Kellermann. Roma. 1833. (16 pag. 8).

Vigilum Romanorum latercula duo Coelimontana, magnam partem militiæ romanæ explicantia, edidit atque illustravit *Ol. Kellermann*, Danus. Romae. 1835. 4to, 96 pagg. (M. f. L. XV. 118—33, anm. af J. N. Madvig).

Kellner (Ludwig Stephan), f. d. 3die April 1796 i Aalborg, hvor hans Fader Stephan David Kellner var Lieutenant; Moderen Gjertrud Kellner, f. Fjeldsted. — Blev d. 1ste Jan. 1810 Landcadet, tog mod Slutningen af 1813 Officeersexamen med bedste Charakteer, og erholdt Officeersanciennetet af 21de Decbr. 1813. Det følgende Aar var han kongelig Page, bestod mod Slutningen af Aaret i den da for Pagerne instituerede Examen, og ansattes som Secondlieutenant i daværende Kronens Regiment i Helsingør; fik den 17de Marts 1821 Premierlieutenants Charakteer; blev fra 1ste Juni f. A. permitteret til Kjøben-

havn for at høre Forelæsninger ved Ingenieurcorpset, og underkastede sig Ingenieurexamen i Januar 1827; tiltraadte i Juli 1828 paa offentlig Bekostning en videnskabelig Reise til Paris og Metz, hvorfra han vendte tilbage i Marts 1830; blev i samme Aar Medlem af en kongelig Commission, betræffende Oprettelsen af den militaire Høiskole, og senere af en anden Commission, angaaende Landcadetacademiets Reorganisation; holdt i Sommermaanederne 1830 Forelæsninger over Geometri og Fortification for en Deel Officerer, der agtede at indtræde i den militaire Høiskole, og blev ved dennes Oprettelse, d. 1ste Novbr. s. A., udnævnt til Lærer ved samme i descriptiv Geometri; constitueredes til samme Tid som Lærer ved den polytechniske Læreanstalt; blev d. 1ste Januar 1834 udnævnt til Capitain i Ingenieurcorpset; d. 30te Januar 1838 beskikket til fast Lærer ved den polytechniske Læreanstalt. — * 1833 Augustine Sophie Elisabeth Zuber, Datter af afd. Oberst Aloys. Ferd. v. Zuber.

Den beskrivende (descriptive) Geometries theoretiske Deel, udarbeidet, efter de bedste Forfattere, med særeget Hensyn til Bogens nærmeste Bestemmelse, som Ledetraad ved Forelæsninger. Kbh. 1836, med et Atlas i Fol. med 16 Planer med Figurer. (M. f. L. XVII. 401–21, anm. af C. G. Andræ).

Den beskrivende (descriptive) Geometries anvendte Deel. 1ste Hefte. Skyggelære og Liniarperspectiv. Kbh. 1837. 2det Hefte. Optiske Billeder (Glandsbilleder, Speilbilleder, Luftreflexion, m. m.) og Tandhjul (cylindriske og coniske Hjul i udvendig og indvendig Indgribning). ibid. 1839. 3die og sidste Hefte. Tandhjul, hvis Axer ikke ligge i een Plan. Steentilhugning (Hvælvinger, Trapper, m. M.). Tillæg, betræffende Fladernes Krumningslinier. ibid. 1840, med Planer i Fol. — (Efter Autogr.).

Kemp (Carl Emil), f. 1810 i Kjøbenhavn, af Forældrene Overkrigscommissair Christian Kemp, Contoirchef i Amiralitets- og Commissariats-Collegiet († $\frac{1}{8}$ 1813), og Christine Catharine, f. Kock († $\frac{1}{12}$ 1831); blev 1827 dimitteret til Universitetet fra v. Westens Institut; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; theologisk Candidat (Laud.) i Januar 1833; i Januar 1834 constitueret Lærer, og i Decbr. 1835 Adjunct ved Aalborg Cathedralskole. — * $\frac{1}{8}$ 1841 Johanne Møller.

Kortfattet Lærebog i Geographien, udarbeidet med stadigt Hensyn til Begynderes Tarv, af J. C. Milling. 4de noget forandrede Udgave, besørget af C. E. Kemp. Kbh. 1836.

Keutsch (Johan Matthias Friedrich), f. d. 8de September 1775 paa St. Thomas i Vestindien, af Forældrene Henrik Gerhard Keutsch og Felicitas f. Lohmann; studerede i sin Ungdom i Schweiz, hvor han havde Familie; drog 1796 til Jena og 1798 til Kjøbenhavn, hvor han i det følgende Aar blev privat inskriberet ved Universitetet og underkastede sig den medicinske Embedsexamen (Laud. unan. consensu); erholdt i Maj 1800 den medicinske Doctorgrad; blev derefter praktiserende

Læge paa St. Croix; 1807 Landphysicus paa de dansk-vestindiske Øer og Garnisonschirurg i Christiansted paa St. Croix. † 1815.

De actione gas oxygenii, per pulmones respirati. Diss. inaug. Havniæ 1800. (r. Scheels Nord. Archiv Bd. II. St. 2.).

Bidrag: i Nyt med. oecon. Bibl. (Skrivelse til Doct. Scheel, dat. St. Croix i April 1804, VI. 46—49); i Nord. Archiv (Medicinalbericht über das westindische gelbe Fieber und andere Gegenstände des dortigen Medicinalwesens, Bd. IV. St. 2.).

Kepper (Leopold Joseph Friederich), f. d. 11te September 1793 i Kjøbenhavn, af Forældrene Franz Anton Leopold Joseph Kepper, Kongl. Kapelmusicus, og Jacobine Christiane f. Sørensen; blev d. 1ste Juli 1808 Artillericadet; d. 1ste Aug. 1810 Stykjunker; den 1ste Decbr. 1810 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 23de Septbr. 1818 Premierlieutenant; udnævnt d. 27de Januar 1828 til Capitain og Commandeur for Haandværker-Etaterne i Artillericorpset, samt til Constructeur og Chef for eet af Corpsets Bureauer; blev d. 1ste Nov. 1828 Ridder af Danebroge; foretog med daværende Capitain J. S. v. Fibiger i Sommeren 1838 en Rejse til Rusland, og gjorde sig bekjendt med det russiske Militairvæsen i Almindelighed, samt Artilleriet i Særdeleshed; var 1840 og 1841 Medlem af Militaircommissionen i Odense; benaadedes den 28de Juni 1840 med Danebrogsmændenes Hæderstegn; udnævntes fra 1ste Jan. 1843 til 3die Militair-Deputeret i Generalcommissariats-Collegiet, og ansattes à la suite ved Artilleri-Brigaden som Major.

Ballistiske Tabeller, samlede og beregnede af J. S. Fibiger og L. J. F. Kepper. Kbh. 1834. 4to. (18 Ark).

Bidrag: i Militairt Repertorium (Efterretninger og Meddelelser om det russiske Krigsvæsen og Militair-Literatur [af det Russiske], i Bd. II. S. 365—82; Bd. III. S. 237—73; Bd. IV. S. 401—32); i Barfods „Brage og Idun" (Den kaukasiske Muur [oversat af Russisk, efter A. Bestushev], Bd. III. S. 138—52). — (Revidert).

Kjeldahl (Jørgen Pedersen), en Søn af Borger og Kleinsmed Peder Jørgensen i Ribe, er fød sammesteds d. 2den Aug. 1805; kom 1815 i sin Fødebyes Cathedralskole, dimitteredes derfra til Universitetet 1824; blev i Januar 1829 Alumnus paa Borchs Collegium, hvor han fra November 1831 til Januar 1834 var Inspector; underkastede sig i Efteraaret 1829 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Efteraaret 1831 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); ansattes som Compagnichirurg ved Kongens Livcorps; fik 1830 Bataillonschirurgs Charakteer; blev i August 1834 virkelig Bataillonschirurg ved Livcorpset; sildigere tillige fungerende Districtslæge ved Kjøbenhavns Fattigvæsen; i Febr. 1841 Districtslæge for Jægerspriis Gods og i Horns Herred. — * Henriette Sophie Theodore Christophine Sommer, Datter af Oberstlieutenant C. H. v. Sommer.

De fractura colli ossis femoris intra ligamentum capsulare callo consolidanda. Disquisitio pro stipendio collegii medicei. Havniæ 1830.

Haandbog i Ørets Sygdomme, af Wilhelm Kramer. Oversat, med Forkortninger, efter Originalens 2det Oplag. Kbh. 1843; o. u. T.: Haandbibliothek for Læger 13. Bd. (J. f. L. o. K. 1. 1843, H. 2. Febr.).

Kjeldsen (And. K.), Boghandler i Randers.

Digterminder, eller nyeste Ariebog for 1831. Samlet og udgivet. 1831. — Ariebog. Randers 1839.

Udgav: Jesp. Dahl's Nyeste Dyrlægebog. Horsens (1835).

Kjeldsen (H.).

Bidrag: i Elmquist's „Læsefrugter" (Fru Inger fra Karmark; en Begivenhed fra Midten af det fjortende Aarhundrede, i Bd. XLIV. S. 169—251 og 372—446; Berten i Hovedkroe, en original Fortælling, Bd. LIV. S. 161—221; 368—434).

Kielsen (Frederik Christian) er fød i Kjøbenhavn d. 7de Februar 1774. Hans Forældre vare Organist ved Garnisonskirken i Kbhavn Oluf Kielsen († 1792, Søn af en Rusthøller*) i Skaane) og Valentine Margrethe Dresler, en Datter af Frederik Christian Dresler (der var en tydsk theologisk Candidat og Stivelsesfabrikør i Nysted paa Laaland, ventelig indkommen her i Landet med hans Morbroder Hofman, Justitsraad og Cabinetssecretair hos Kong Frederik IV.). — Indtil sit 13de Aar nød han privat Underviisning hjemme af adskillige Lærere, iblandt hvilke mærkes: Biskop Plum, Digteren Baggesen, Sognepræst for Glostrupe i Laaland Dr. Philos. Borch og Professor og Rector ved Helsingørs lærde Skole, Møller; blev 1786 indsat i Helsingørs lærde Skole, hvorfra han dimitteredes 1790 til Kjøbenhavns Universitet; begyndte, efter at have taget den saa kaldte anden Examen i det paafølgende Aar, at studere Chirurgi og til den Ende at høre anatomiske og naturhistoriske Forelæsninger og at gaae paa Frederiks-Hospital; dog tiltalte Naturvidenskaberne ham især, hvorfor han opgav det chirurgiske Studium, og alene hørte de naturhistoriske Forelæsninger af Professorerne Vahl, Schumacher og Wad, og de chemiske af Etatsraad og Hofapotheker Becker, samt besøgte de naturhistoriske Musæer og deeltog i botaniske Excursioner. Han blev nu Lærer i Naturhistorie i adskillige Skoler; saaledes i Borgerdydsskolen i 9 Aar, i Efterslægtsskolen i 14 Aar, og, ved den nuværende Metropolitanskoles Reform efter en ny Plan, ansat i Novbr. 1797 ved samme som Lærer i Naturhistorien; blev i Maj 1804 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; 1805 udnævnt til Secretair i Metropolitan-

*) Rusthållere kaldes i Sverrig den, der er Eier af et Gods, som maa stille en Rytter med fuld Rustning.

skolens Skoleraad; i Octbr. 1803 til Adjunct ved Skolen i Naturhistorie og Mathematik, og i April 1812 til Overlærer og Inspector; fik i Apr. 1819 efter Ansøgning sin Afsked i Naade med Pension; bosatte sig i Maj s. A. i Vordingborg, i hvis Skole, der da fra en Middelskole gik over til at være en fuldstændig lærd Skole, han, som Timelærer, gav Underviisning i Mathematik, samt i Naturhistorie og Geographi; flyttede, efter 14½ Aars Forløb, i Octbr. 1833 tilbage til Kbhvn. — * Charlotte Lovise Amalie Jacobsen.

Naturhistorie for Ungdommen, til Brug i Skoler og ved privat Underviisning, af C. Ph. Funke. 2det Oplag, gjennemseet og forøget. Kbh. 1799. 3. Opl. 1801. 1811. 5. Opl. 1817 (jvfr. L. T. 1836, S. 125). 6. Opl. 1841. — Naturhistorie og Technologie for Lærere i Skoler, og for dem, som ynde disse Videnskaber, af C. P. Funke. Oversat med Tillæg og Rettelser. 3die Deel, indeholdende Mineralogie og Register over alle tre Dele. Kbh. 1801, (1. D. overs. af J. W. Hornemann; 2. D. overs. af C. G. Rafn). — Batsch's Botanik for Fruentimmer og Plantelyndere, som ikke ere Lærde, overs. ib. eod., m. Kb. — Forsøg til en Lærebog i Naturhistorien til Brug for Skoler. 1.—3. Hefte. ib. 1802—1804. 2det Opl. 1.—3. H. ib. 1812—15. — Til Medlemmerne af Efterslægts-Selskabet i Anledning af Professor Schows Indbydelse. ib. 1803. (ikke i Boghandelen). — Den Kjøbenhavnske Flora, eller Fortegnelse over Planterne med tydelige Befrugtnings Deele, som vore vildt omkring Kjøbenhavn, af C. F. Schumacher, overs. af det Latinske og forøget med de danske Trivielnavne, samt et Register. ibid. 1804. (L. E. 1806, Nr. 4.). — Mærkværdige og lærerige Anekdoter om Dyrene. Et Bidrag til Dyre-Sjælelæren. Oversat af det Tydske og forøget med Anmærkninger. Odense 1805. (L. E. 1807, Nr. 27). — Lærebog i Naturhistorien for Begyndere. Kbh. 1807. 2. Opl. 1812. 3. Opl. 1820. 4. Opl. Odense 1839. — Den lille Naturven, en Nytaarsgave for videlystne Børn; efter det Engelske. I.—III. Deel. Kbh. 1808. (udkom ogsaa i Forbindelse med J. K. Høst's Udsigt over Fædrenelandets Historie under Navn af Lomme-Encyclopædie for Børn, udgiven af Kielsen og J. Kragh Høst, 1ste Leverance i 4 Dele. Kbh. 1809, med illum. Kbb. (L. E. 1810, Nr. 41). Overs. paa Tydsk af G. Bonnier, und. Tit.: Naturhistorisches Kabinet, von Kielsen. 1.—3. Theil. Taschenformat, m. ill. Kpfn. — Fuglenes Naturhistorie. ibid. 1810. (udgjør 2det Bd. af C. G. Rafns Naturhistorie for hver Mand, udk. 1809). — Stuegartneren. Oversat af Tydsk. ibid. 1810. — Nøglen til det Linneiske System. En Tabel. Fol.

Tredsindstyve smaa Historier for Børn, som gjerne ville lære at læse og selv øve sig derudi, af G. C. Claudius. Oversatte efter anden Udgave. Kbh. 1819.

* Forberedelse til Plantelæren, eller Anviisning til at kjende, samle og tørre Planter. Kbh. 1819.

Interessante Fortællinger af det virkelige Liv, til Underholdning for videbegjerlige Sønner og Døttre. Af G. L. Jerrer. Oversatte. Kbh. (1834), med 8 illum. Kbb. (Dannora I. 184—90; „Dagen" 1834, Nr. 302).

Icones Mammalium; Avium; Amphibiorum; Piscium; Insectorum; Vermium; indicem systematicum addidit F. C. Kielsen. 6 voll. c. tabb. 488. Hafniæ 1835. 4to.

Familien Oswalds Sommerfornøielser, eller Lyststedet paa Bjerget. Til Ungdommens Nytte og Fornøielse, af August Gebauer. Oversatte. Kbh. 1837, med 4 ill. Kbb.

C. Ph. Funkes Ledetraad ved den første Underviisning i Naturhistorien. Oversat efter den 6te tydske Udgave og formeret med Tillæg. Kbh. 1837.

Erindringer af Ungdomslivet, i lærerige Fortællinger og Eventyr, helligede Ungdommen af begge Kjøn fra det 10de til det 14de Aar, af Amalie Schoppe, fød Weise. Oversatte. Kbh. 1838, med 4 ill. Kbb.

Klaudine, en schweitsersk Familiehistorie for den qvindelige Ungdom. Oversat. Kbh. (1838) med 6 ill. Kbb.

Fader Reinholds Erindringer fra hans Børneaar, af H. Müller. Oversatte. Kbh. (1839), med 4 ill. Kbb.

L. Stoud Platous kortfattet Jordbeskrivelse for Borger- og Almue-Skoler. 16de Oplag. Kbh. 1839. 17de Oplag. ibid. 1842.

Nye underholdende Fortællinger for den modnere Ungdom. En Gave for gode Børn af begge Kjøn, af J. M. Buthmann. Overs. Kbh. 1842, med 6 Staalstik. — Den lille Forelæser. Smaa Fortællinger for Drenge fra 6 til 10 Aar; overs. ibid. 1843, med 8 ill. Afb. — Kløverbladet. En Festgave for den modnere Ungdom, af Amalia Schoppe, Lina Reinhardt og Ed. Janinsky; ibid. eod., med 6 Staalstik.

Var Medarbejder i „Borgervennen" fra Juni 1813 til 1ste Jan. 1819, samt fra Juli 1836 til Udgangen af 1841. — Udarbejdede 11 Sognebeskrivelser i S. Sterms Statistisk-Topographiske Beskrivelse over Kjøbenhavns Amt, 3die Deel, 1838, S. 104—44. 159—92. 281—93. 309—26. 379—435. 455—81, og Register over alle 3 Dele. — (Efter Autogr.).

Nielsen (Oluf Henrik), en Søn af Nysnævnte, er f. i Kjøbenhavn d. 18de Maj 1808; blev, efter at have nydt Underviisning af sin Fader, indsat i Metropolitanskolen i Aaret 1817, men kom i Maj 1819, ved hans Faders Bosættelse i Vordingborg, ind i denne Byes lærde Skole, hvorfra han dimitteredes 1825 til Universitetet. Efter at have absolveret 2den Examen 1826, opholdt han sig i 3 Aar som Huuslærer hos Sognepræst Winther i Dannemarre i Laaland; blev 1831 ansat under Statsgjelds-Directionen som Volontair i Statsgjelds-Contoiret; 1837 Copist i Activcontoiret og 1841 i Statsgjelds Hovedkasserer-Contoiret, i hvilket han 1842 udnævntes til Fuldmægtig.

Beskrivelse over Bidstrup Hovedgaard og Hospital, samt over Olsemagle Sogn, i S. Sterms Statistisk-Topographiske Beskrivelse over Kjøbenhavns Amt, 3die Deel, 1838, S. 293—309 og 488—93; — Beskrivelse over Christiansborg- og Rosenborg-Slotte, i S. Sterms Statistisk-Topographiske Beskrivelse over Hoved- og Residentsstaden Kjøbenhavn 1ste Bd. 1841).

Nielsen (Ole Valentin), Broder til foranførte Overlærer F. C. Nielsen, blev f. i Kjøbenhavn d. 10de September 1775; nød først privat Underviisning af de samme Lærere, som bemeldte hans Broder, og blev dernæst i Aaret 1787 indsat i den af Selskabet for Efterslægten Aaret

iforvejen oprettede Realskole. I Forbindelse med den Underviisning, han her nød, underviistes han fra 1789 af i de gamle Sprog, der ikke doceredes i Realskolen, af Professor Dichman (siden Lærer ved Søcadet-Academiet), der dimitterede ham i Foraaret 1793 til Universitetet, hvor han til Examen Artium erholdt Charakteren Laud. med Udmærkelse, og Aaret efter til 2den Examen Charakteren Laúd.; lagde sig nu efter Mathematiken, til hvilken Videnskab hans Lyst var opvakt allerede i Efterslægts-Skolen ved den mathematiske Lærer, Overlærer Linderups lyse Foredrag; vandt 1798 og 1802 Universitetets Guldmedailler for Besvarelser af de mathematiske Priisopgaver: „Communissimas enarrare integrandi artis regulas" (jvfr. Badens Univers. Journ. VI. 10), og: „Tradere regulas investigandi indolem & naturam curvæ flexus simplicis in plano descriptæ"; blev i Juli 1801 Alumnus, siden Inspector paa Walkendorfs Collegium; gav i en Række af Aar Underviisning i Mathematik deels i Efterslægtsskolen (indtil 1811) og deels i v. Westens Skole. Efter at have ophørt med at give Underviisning i Skolerne, manuducerede han i Mathematik deels til Examen Artium og deels til de Examiner, som de, der vilde være Officerer ved Vejcorpset, Brandcorpset eller Borgercorpserne, maatte underkaste sig; ansattes d. 23de Juli 1822 som Lector i Mathematik, med Forpligtelse ogsaa at docere Astronomi, ved Sorø-Academi. † 5te Februar 1843. — * Karen Engeline Christensen († 4/1 1830).

Lærebog i den rene Mathematik. 1ste Deel. Kbh. 1822, med 8 Kobbertavler. (Den 2den Deel kom ikke i Trykken).

Han har forfattet følgende Indbydelsesskrifter til Examen Artium og Skolens Examen i Sorø:

Summations-Formler for den uendelige Række

$$\frac{a}{b\,(b+c)} + \frac{a}{(b+2c)\,(b+3c)} + \frac{a}{(b+4c)\,(b+5c)} + \frac{a}{(b+6c)\,(b+7c)} + \ldots\ldots$$

samt for nogle andre af lignende Form. Kbh. 1825. 4to.

Om de bestemte Ligninger. Første Deel. Kbh. 1837. 4to. (T. f. L. o. K. I. 218—20, anm. af C. Ramus).

Om et heelt Tals Opløsning i Factorer. Kbh. 1841. 4to. (jvfr. „Dagen" 1841, Nr. 159). — (Meddeelt af hans foranførte Broder).

Nielsen (Ove Valentin), Nysanførtes Brodersøn, f. i Kjøbenhavn d. 2den Januar 1803. Hans Forældre vare Major af Armeen Kjeld Frederik Nielsen og Benthea Catharine Nielsen, en Datter af Organist Ove Nielsen i Nysted i Laaland (Farbroder til F. C. og O. V. Nielsen). Han lærte først Klædehandlen, men gik, efter at have udlært, i Aaret 1823 som Assistent til Grønland og blev 1830 Colonibestyrer der. * Anna Dorothea Juul.

Bidrag: i Dansk Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw, (Vinterreise til Jisblinken ved Holsteinsborg, meddeelt af C. Pingel, Bd. I. S. 114—29); i „Dagen" (Udtog af et Brev fra ham, meddeelt af C. Pingel, 1831, Nr. 6). — (Efter Meddelelse).

Kiene (Carl) var Lieutenant ved een af det slesvigske Infanteriregiments annecterede Bataillоner; erholdt siden sin Afsked; blev i Maj 1813 Landmaaler. † 11te Februar 1826.

Historische Nachrichten über Krönungen und Salbungen in Dänemark nebst den damit verbundenen Feierlichkeiten in ältern und neueren Zeiten. Gesammelt von Jens Kragh Høst. Uebersetzt. Kopenhagen 1815.

Abschied von der Königl. Residenzstadt Kopenhagen als zehnjähriger Sollicitant. Kopenh. 1825.

Kjer (Jacob), f. 1767 i Øsrup, Dahler Sogn, hvor hans Fader var Bonde; blev 1789 dimitteret til Universitetet fra Ribe Skole; theologisk Candidat (H. ill.) i April 1796; 1799 Orlogspræst; i October 1801 Sognepræst for Løsning og Korning i Aarhuus Stift; 1819 entlediget; 1823 Sognepræst for Skorup og Tvilum, s. St. — * . . . . .

Bidrag: i Fallesens Magazin for Religionslærere (Tale holden paa Orlogskibet Ditmarsken i Aaret 1799, Bd. XII. 382—92); i „Den Cimbriske Mercur" (En Præsts Skjebne i Jylland, fortalt, 1822 Nr. 3, jvfr. sstd. S. 26 og 1821, Nr. 18. 22); i Bladet „Diversa" (Om Vaccinationen, 1811, Nr. 45, jvfr. Randers Amtsavis 1841, Nr. 28).

Kjer (Knud), Foranfertes Søn, f. d. 2den October 1802 i Løsning Præstegaard; kom 1814 i Horsens lærde Skole, hvorfra han affendtes til Universitetet 1819; blev, efter at have taget anden Examen i April 1821, Huuslærer i Laaland, og vendte i det følgende Aar tilbage til Kjøbenhavn, hvor han optoges som Alumnus i det grønlandske Seminarium; underkastede sig i April 1823 den theologiske Embedsexamen (H. illaud.), og blev strax efter ordineret til Missionair ved Colonien Holsteinsborg i Grønland; i Juni 1833 Sognepræst til Tødse i Aalborg Stift; i Octbr. 1838 til Skjødstrup i Aarhuus Stift. — * 1. 1823 Jacobine Cecilia Satterup († ♀ 1824 i Aalborg), Datter af Provst Poul Satterup i Dannemarre paa Laaland. * 2. Caroline Christiane Røher.

Nogle danske Sange oversatte paa Grønlandsk. Aarhuus 1832.

Samling af 210 Psalmer i det grønlandske Sprog. Odense, 1834.

Kattængutigeek. Kbh. 1838. — Grønlandsk Psalmebog. ib. eod.

Capitain Sir *John Ross's anden Opdagelsesreise til de nordlige Polaregne* og Ophold i Böotia felix i Aarene 1829—1833. Oversat fra Engelsk. Kbh. 1837, st. Patent 8, med Forf.'s Portrait og Biographi, 15 Staalstik og 1 illum. Kort.

Bidrag: i Rønnes „Danskt Religionsblad" (Breve, III. 1827, Nr. 11. 41.

42; VI. 1830, Nr. 44; Oversættelse af en Opfordring paa Grønlandsk, III. 1827, Nr. 43); i Kjøbenhavnsposten (Grønlandsk Oversættelse af H. C. Andersens Digt „Det døende Barn", 1829, S. 661); i Christelig Kirketidende (Om Grønlændernes Religiøsitet, 1832 Nr. 29—30, jvfr. L. T. 1833, S. 280; Bibelen, 1834 S. 44; Tvende Psalmer, 1835 S. 7—8). — (Tildeels efter Autogr.).

Kjerbye (Lauritz Christian) tog dansk-juridisk Examen i April 1805; blev 1810 Copiist i Rentekammeret; 1814 constitueret Revisor ved Rigsbankens Contoir for de danske Bankhæftelser; 1819 Revisor og Chef for bemeldte Contoir under Nationalbanken; 1837 entlediget. † 26de Novbr. 1838. — * Juliane Marie Jansen.

Tabel over Udregningen af den aarlige Rente af de Rigsbanken tillagte Behæftelser i faste Ejendomme i Kongeriget Danmark samt Hertugdømmene. Kbh. 1815. 4to. (12 Ark).

Kierkegaard (Peter Christian) er f. d. 6te Juli 1805 i Hillerød, hvor hans Forældre, der begge vare af jydsk Bonde-Herkomst, Michael P. Kierkegaard, forhen Hosekræmmer i Kjøbenhavn, og Hustru Ane fød Lund, i et Par Aar opholdt sig. Med dem flyttede han, endnu ikke Aar gammel, til Kjøbenhavn, hvor han først besøgte et mindre Institut og siden 1816 nød Underviisning i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han 1822 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar, og underkastede sig i April 1826 den theologiske Embedsexamen (Laud.). Fra Foraaret 1826 indtil henimod Midsommer 1828 tilbragte han derefter i Hovedstaden, deels med at give Underviisning, især i Borgerdydsskolen og nærmest i de lærde Sprog, deels med Studiet af Philosophien, især den nyere tydske fra Kant af. Ved den angivne Tid tiltraadte han i Forening med Licent. Theol. J. F. Fenger (nu Præst i Liunge ved Sorø) en videnskabelig Rejse i Udlandet, under hvilken han, medens Fenger i Foraaret 1829 drog videre, i fem Fjerdingaar opholdt sig i Berlin, hørte Neander, Schleiermacher, Hegel o. fl. og gjorde sig bekjendt med Kirkefædrene og Scholastikerne. For en Afhandling „De notione atque turpitudine mendacii", som han der havde forberedt, modtog han dernæst i December 1829 i Göttingen den philosophiske Doctor-Værdighed; besøgte saa Bonn, Nederlandene, hvor især Utrecht og Löwen fastholdt ham, og var midt i Pariser-Bibliothekets Rigdomme, da Juli-Dagene rystede Europa; vendte hjem over Strasburg, Tübingen, München, Leipzig sidst i Aaret 1830; var derpaa atter sysselsat med Informationer i Borgerdydsskolen; holdt i Sommeren 1834 med kongelig Tilladelse, offentlige Forelæsninger over Moral-Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet; disputerede i Januar 1836 for Licentiatgraden i Theologien, og begyndte derefter, hvad han hidtil kun havde gjort for enkelte nærmere Bekjendtere, at manuducere til theologisk Attestats,

en Virksomhed, som han fortsatte til sidst i 1842. Personlig bekjendt med Pastor N. F. S. Grundtvig siden 1831 knyttedes han i en Række af Aar nærmere til ham, nærmest og egenligen hvad hans Betragtning af Troesbekjendelsen og Traditionen, Kirke=Ordet og den hellige Skrift og begges Forhold angaaer, og var i 1838 iblandt dem, der fremkaldte hans mærkelige Række af historiske Forelæsninger paa Borchs Collegium. Han var iblandt Stifterne af det Kjøbenhavnske Asyl=Selskab og det senere tildeels derfra udgaaede Asylskole=Selskab. Var i flere Aar et meget virksomt Medlem af det Danske Samfund, der dannede sig, fra først af af saare heterogene Elementer, i Aaret 1839, og holdt der en Række af Forelæsninger over Kirkens og Verdens=Historie i deres gjensidige Forhold, siden Christi Fødsel, hvilke han i Vinteren 1840—41 og 1841—42 efter Opfordring udførligere foredrog for Hendes Majestæt Dronningen. Af theologiske Forelæsninger vare de, som han holdt over Johannis Evangelium og de katholske Breve i 1836 og 1837, over Hebræerbrevet i 1838 og over Kirkehistorien til Gregor den Syvende i 1839, de meest udarbejdede og meest besøgte. Han blev d. 10de Septbr. 1842 kaldet til Sognepræst for Pedersborg og Kindertofte Menigheder, nær ved Sorø. — * 1. 1836 Elise Marie Boisen († 1/7 1837), Datter af Biskoppen i Laaland P. O. Boisen. * 2. 12/8 1841 Sophie Henriette Glahn, Datter af residerende Capellan ved Garnisons=Kirken i Kbhvn Paul Egede Glahn.

De notione atque turpitudine mendacii commentatio. Gottingae 1829. (Göt. A. 1830, St. 21; M. f. L. VII. 65—85, anm. af Poul M. Møller).

De theologia vere Christiana, præcipue autem philosophica ejus parte, rite construenda. (pro gradu Licentiati). Hauniæ 1836. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. I. 1. S. 213; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1078; Berlingske Tid. 1837, Nr. 50).

Om Foreningen for Statsgjeldens Formindskelse ved frivillige Bidrag. Kbh. 1842. (Fædrel. III. 1842, Nr. 829).

I Nordisk Tidsskrift for christelig Theologi (udgivet af ham og Th. W. Oldenburg siden 1840, af ham alene i 1842 og fremdeles; jvfr. Fædrel. II. 1841, Nr. 596; Lindbergs „Dannebroge" 1841, Nr. 20) er af ham: i I. Bind: Klippe=Manden og Klippe=Troen, Apostelen Petrus og hans ejendommelige Forhold til Herren og til Kirken, fremstillet efter Skrifterne, S. 61—96, 265—306; — Antydninger med Hensyn til I. Cor. 7, 14 samt et Par andre beslægtede paulinske Yttringer, S. 171—78, 311—57; — i II. Bind: Oplysninger og Bemærkninger til Forsvar for Læren om Kirke=Ordet og dens Venner. [En Besvarelse af Hoved=Indholdet af Mag. Zeuthens Sendebrev til Dr. Kierkegaard], S. 58—96, 218—228; — Om den christne Tro som bevidst og bestemt, og hvorvidt der desuagtet kan spørges om den ved de Spædes Daab, S. 157—63, 270—76; — i III. Bind: Jesu Christi Kirke i Folke=Kirkerne, S. 11—48, 168—208; — Til Forklaring af Galat. 3, 16, samt af nogle Vanskeligheder i den Tanke=Række, hvori dette Sted er indflettet, S. 157—60, 267—86; — i IV. Bind: Fortsættelse af Jesu Christi Kirke i Folke=Kirkerne, S. 43—64°; —

Augustin om det Grund-Christelige, S. 65—116; — desuden i de forskjellige Bind enkelte Smaastykker.

Bidrag: i Illgen's Zeitschrift für die historische Theologie (Distinctio decima af Andreas Sunesons Hexaemeron, efter en Pergament-Codex paa det store kongelige Bibliothek, med Anmærkninger, i Aargangen 1833); — i Rheinwald's Repertorium für die theologische Literatur und kirchliche Statistik (En almindelig Artikel om Universitetet i Kjøbenhavn i ældre og nyere Tider, Bd. III. S. 12—48 [af Redactionen ilde mutileret, og ved slet Correctur blandt Andet heelt igjennem forsynet med Irlændere istedetfor Islændere); — i Hengstenberg's Evangelische Kirchen-Zeitung für 1838 (Geniale Mythen und einfältige Zeugnisse [imod Philosophen Weiße og hans Anmeldelse af Strauß's Leben Jesu. Ligeledes af Redactionen vilkaarligen abbrevieret); — i Jac. Chr. Lindbergs Nordiske Kirke-Tidende (1834: Et Par Ord om en christelig Opdragelse, af Andreas Bräm, overs., Col. 81—96, 113—28; Romersk Betragtningsmaade af Jødedom og Christendom, Col. 312—19; En Martyrhistorie fra det tredie Aarhundrede, overs., Col. 497—508; 1836: Anmeldelse af „Hieronymus Savonarola und seine Zeit, aus den Quellen dargestellt von A. G. Rudelbach", Col. 183—92, 202—8, 209—16; Smaa-Bidrag til en Fremstilling af hvorledes Troes-Bekjendelsen omtales og anvendes i Skrifter fra den christelige Oldtid, Nr. 16. 18; 1838: Om den Maade, hvorpaa Troes-Bekjendelsen anføres og omtales hos Augustin, Nr. 22—25; Tids-Register fra Quirinius til Ibrahim Pascha med Anmærkninger in usum delphini, Nr. 27. 29 [Poetisk Udkast til den Sammenstilling af Kirkens og Verdens Historie, han senere udførte i Forelæsninger; Inddelingen efter Aarhundreder]; 1839: Troes-Bekjendelsen ved Daaben, saaledes som den forebroges og udlagdes i Aqvileja i den første Halvdeel af det femte Aarhundrede (indeholder: S. Nicetæ ... explanatio symboli ... med Oversættelse og Anmærkninger), Nr. 18. 19; 1840: Indbydelse til Dannemænd angaaende et Minde for Niels Ebbesen, af N. F. S. Grundtvig, P. C. Kierkegaard, J. C. Lindberg, Col. 666—68; Smaadigte i Aarg. 1838 og et i 1839; desuden nogle Smaastykker i forskjellige Aargange); i Rask's Morskabslæsning for den Danske Almue (Bearbeidelse af Kæmpe-Visen om Olav den Helliges Væddé-Seilads om Norges Krone, 1839, Bd. I. Nr. 20; Et Par slesvigske Sagn, efter mundtlige Fortællinger meddeelte, sstd. S. 611—13); i Barfods „Brage og Idun" (Tidernes Tegn. [Optegnelser efter et frit Foredrag i et af det danske Samfunds foreløbige Møder], i Bd. II. 1839, S. 121—42; jvfr. Fædrel. I. 1840, S. 298); i Lindbergs „Dannebroge" (Frøken Amalia Sieveking og hendes Virksomhed for christelig Sygepleie, 1842, Nr. 38). — (Efter Autographum).

Kierkegaard (Søren Aaby), Foranførtes Broder, f. i Kjøbenhavn d. 5te Maj 1813; blev dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1830; tog theologisk Attestats (Laud.) i Juli 1840; disputerede i Septbr. 1841 for Magistergraden; tiltraadte strax efter en videnskabelig Reise til Berlin, nærmest for at gjøre sig bekjendt med den nyeste Schellingske Philosophi; kom tilbage i Foraaret 1842.

Af en endnu Levendes Papirer. Udgivet imod hans Villie. Kbh. 1838.

Om Begrebet „Ironi", med stadigt Hensyn til Socrates. Magister-Disputats (med 15 latinske Theses). Kbh. 1841. (Fædrel. III. 1842, Nr. 890. 897, anm. af A. F. Beck; jvfr. S. Kierkegaards „Aabenbart Skriftemaal", sstd. Nr. 904).

To opbyggelige Taler. Kbh. 1843. — Tre opbyggelige Taler. ibid. eod. — Fire opbyggelige Taler. ibid. eod.

Bidrag: i Kjøbenh. flyvende Post Interimsblade (Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger, Nr. 76; Om Fædrelandets Polemik, Nr. 82 og 83, begge under Mærket B.; Til Herr. Orla Lehmann, Nr. 87); i „Fædrelandet" (En lille Forklaring, IV. 1843, Nr. 1236.). — (Revidert). — Han antages at være Forfatter til: Enten — Eller. Et Livsfragment, udg. af Victor Eremita. I.—II. Deel. Kbh. 1843.; ligeledes til: Gjentagelsen. Et Forsøg i den experimenterende Psychologi, af Constantin Constantius. ibid. eod., og til: Frygt og Bæven, dialectisk Lyrik af *Johannes de silentio*. ibid. eod.

Kiernested (Jón Thorláksson), en Søn af den udmærkede Bonde, Danebrogsmand Þorlákr Hallgrímsson i Skriða i Hørgurdal, Eyjáfjords Syssel i Islands Norder Amt; var blandt de 3 Islændere, som ifølge kgl. Resolution 23de Jan. 1817 rejste til Danmark for at lære Agerdyrkning. Efter sin Tilbagekomst virkede han noget for Havedyrkningen i Island, men fornemmelig ved at anlægge Svømmeskoler i flere Herreder og opfriske den i lang Tid forsømte og i flere Egne næsten forglemte Svømmekonst. Han var overhoved i Besiddelse af udmærkede mechaniske Talenter, men blev ved trange udvortes Omstændigheder og tilstødende Uheld nedbøjet af Kummer og Næringssorger og døde i sine bedste Aar 1837. (Minde over ham af J. Hallgrímsson i Skírnir 1842 (XVI., S. 133).

Om Havedyrkning; paa Islandsk. Videy 1824.

Um áburd og mykju, i Klaustrpóst 1820; og flere Bidrag sstd. — (Meddeelt).

Kjerulf (Christian Pingel), en Søn af Kjøbmand Søren Kjerulf; f. d. 14de Juni 1800 i Sirampore (Frederiksnagor) i Bengalen; blev 1818 dimitteret til Kbhvns Universitet af daværende Stud. Theol. A. G. Rudelbach; underkastede sig i Efteraaret 1824 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); erholdt i Foraaret 1825 fraværende Doctorgraden i Medicin og Chirurgi fra Universitetet i Halle, og rejste i April s. A. fra Kjøbenhavn, over London til Sydamerika og Manila, hvor han nedsatte sig som privat Practicus og siden udnævntes til spansk Regimentslæge; kom 1840 tilbage til Kjøbenhavn, hvor han nu er practiserende Læge. (Autobiographi vedføjet hans Doctordisputats).

Diss. inaug. *de apoplexia*. Halae, 1825. (24 pagg. 8vo, c. Curriculo vitae aut.).

Kierulf (Herman), f. d. 11te Septbr. 1784 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Cancellisecretair Christian Kierulf, var Auctionsdirecteur; blev 1801 dimitteret til Universitetet fra Frue latinske Skole i Kbhvn.; underkastede sig i Octbr. 1801 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (Laud.) og i April 1805 sammes praktiske Prøve (n. c.); blev 1805 surnumerair Cancellist i Generalitets- og Commando-Contoiret under Generalcommissariats-Collegiet; 1808 surn. Cancellist og 1810 Fuld-

mægtig i Generalstabens Bureau; 1808 Krigscancelliſecretair; 1810 Krigsassessor; 1811 Krigsraad; 1820 Justitsraad; 1826 Expeditions-Secretair i Generalstabens Bureau; 1828 Ridder af Danebroge; i Juni 1835, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Pension. — * 1. 1810 Louise Wilhelmine Ranøe († ⅓ 1841), Datter af Professor Dr. Med. Andr. Broberg Ranøe. * 2. . . . . Hegedahl.

Calender over samtlige ved den Kongl. Danske og Norske Armee ansatte Officerer m. fl. No. I.—VI. Kbh. 1810—13. — Calender over alle ved den Kongelige Danske Armee samt de Vestindiske, Guineiske og Ostindiske Tropper ansatte Officerer og øvrige Betjente, saavelsom over Borgervæbninger og frivillige Corps. Forlagt og udgivet. Nr. VII.—XXXIII. ibid. 1814—42. (jvfr. „Politivennen" 1827, S. 285—90, 352—54; 1828, S. 25; Milit. Repert. I. 316—17, III. 63).

Samling af Parolbefalinger fra 1801—39. I.—XVI. Hefte. Kbh. 1812—40. — Total-Register til Samlingen for 1801—25. ibid. 1827.

Samling af Forordninger og Placater, som have Hensyn til det 1813 indførte Pengevæsen. I.—II. Hæfte. Kbh. 1813—15.

Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve, den Danske Krigsmagt til Lands angaaende. XIV.—XVIII. D. Kbh. 1832—42. Total-Register f. 1821—40. I.—II. Bd. ibid. 1843.

Kierulf (Andreas Christian Anton), Nysanførtes Søn, fød 1812 i Kjøbenhavn; deponerede som Privatist 1828; opnaaede 1831 Accessit for Besvarelsen af Universitetets historiske Priisopgave: „Præmissis generalibus observationibus, quatenus antiquiori tempore relationes politicæ inter regna Daniæ et Poloniæ exstiterint, inquiratur et explanetur, quæ ejus generis necessitudines sub Principibus Daniæ a Valdemaro IVto ad Christianum Imum, utrisque hoc spatio comprehensis, inter dicta regna intercesserint" (jvfr. Selmers Akad. Tid. II. S. 73); underkastede sig i Foraaret f. A. den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve (begge med Charakteren H. ill.); blev siden Fuldmægtig paa Kjøbenhavns Amts nordre Birks Comptoir. — * . . . .

Repertorium over den for Island gjeldende Lovgivning 1670—1836. Slagelse 1837.

Esrom Klosters og Abbeders Historie. Udarbeidet efter Kroniker og Archivdocumenter. Med et Anhang af forhen utrykte Diplomer. (D. u. T.: Afhandlinger i Danmarks Specialhistorie). Kbh. 1838. — (÷).

Kjerumgaard (Carl), fød 1808 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jørgen Kjerumgaard da var Copiist, siden Assistent i Auctionscontoiret under Hof- og Stadsretten; Moderen Karen Brogaard. — Han besøgte Gorms Institut i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet 1826; tog i April 1832 theologisk Attestats (H. ill.); blev i Febr. 1840 ordineret Katechet ved Holmens Kirke i Kbhvn.

Hanna, Digt i ti Sange, efter Eberhard's „Hannchen und die Küchlein". I Originalens Versfart oversat. Kbh. 1838. (T. f. L. o. K. V. 465—66).

Sørgesang og Tale for Eleverne i Gorms Skole i Anledning af den 28de Januar 1840. Kbh. 1840.

Bidrag: i „H. G. Clausens Eftermæle, Kbh. 1840" (Til Stiftsprovst Clausen, den 29de April 1838, S. 92—93); i „Pastor J. A. Riis's Minde, Kbh. 1843" (Sange, S. 3 og 10).

Kindgreen (Samuel Friderik), f. 1788 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader C. F. Kindgreen var Bildthugger; blev dimitteret til Universitetet fra Borgerdydsskolen i Efteraaret 1804, udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved den philosophiske Prøve det paafølgende Aar; derefter Officeer ved Marine-Regimentet, siden ved Kjøbenhavns Infanteriregiment og avancerede til Premierlieutenant; underkastede sig i Juni 1812 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og i Jan. 1813 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudab.; blev 1813 Auditeur ved sidstnævnte Regiment. † 1815, ugivt.

Bidrag: i Minerva (Prøve af en Oversættelse af Schillers Maria Stuart, 1807, III. 156 og 194).

King, Pseudonym; see Nikolaj Ulrik Krossing.

Kirkebye (Marcus Clod), Kirkesanger og Skolelærer i Nordby paa Fanø; blev 1832 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Regnebog. 182*.

Kirkegaard (P. C.), Kirkesanger og Skolelærer i Ikast i Ribe Stift.

Opgaver til Regning paa Tavlen for 2den Classe, med særskilt Facitliste. Horsens 1835.

Kirstein (Ernst Philip), f. i Stettin d. 17de December 1759; studerede i Aarene 1778—80 i Halle; kom til Danmark 1781 som Privatsecretair hos Skatmester Greve H. C. Schimmelmann, og forblev i samme Egenskab efter dennes Død hos Statsminister Greve E. H. Schimmelmann; blev 1786 Secretair og Bogholder ved Directionen for den vestindiske Gjelds Liqvidation; i August 1791 Secretair ved Commissionen angaaende Negerhandelens Afskaffelse; 1795 Medlem af Directionen for den vestindiske Gjelds Liqvidation; 1800 Legationsraad (med Justitsraads Rang); 1804 Directeur ved den danske og norske Species-Bank i Kbhvn.; 1809 surnumerair Deputeret i Finantscollegiet; 1812 Etatsraad; 1813 Ridder af Danebroge; 1816 Deputeret i Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet; 1828 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1829 Conferenceraad; i Maj 1834 efter Ansøgning i Naade entlediget som Deputeret, og udnævnt til Commandeur af Danebroge. † 6te October 1834 i Kbhvn.

— * Henriette Cramer († 1820), Datter af Dr. Johan Andreas Cramer, Canzler ved Universitetet i Kiel. — (N. Nekrolog d. Deutschen XII. Jahrg. 1834, II. Th. S. 824—25).

Briefe über den neuen Finanzplan für Dännemark. Hamb. 1786. (Overs. paa Dansk e. a.) — Nogle Smaaskrifter i Anledning af Myntforandringen i Hertugdømmerne, f. Ex.: Anmerkungen zu der unter dem Titel: Bemerkungen über Banken kürzlich erschienenen Schrift, 1787; — Ein Paar Worte über Hr. Wiche's Schrift über den Wechselcours, 1789; — Der Küster Christen Ahrendt an seinen Pastor.

Bidrag: i Eggers's Deutsches gemeinnütziges Magazin (Einige Bemerkungen über Geld, Bankzettel, Wechselkurs u. s. w. besonders in Rücksicht auf Dännemark, Bd. II.); i Sammes Deutsches Magazin (Uebersicht der Insel St. Domingo vor der Revolution, Bd. IV. S. 1—60); i Minerva (Udtog af Commissionens Forestilling til Kongen angaaende Negerhandelens Afskaffelse, 1792, II. 43—86; paa Tydsk i Eggers's Deutsches Magazin Bd. III. S. 626—84).

Kisbye (Rasmus Severin), f. d. 3die Februar 1751 i Odense, hvor hans Fader Magister Hans Kisbye var Professor i Theologien ved Gymnasiet († 1/12 1758, jvfr. Blochs fyenske Geistl. Hist. I. 319—23); Moderen Helene Ambrosia Brinch († 1/7 1788), en Datter af Mag. Ivar Brinch, Sognepræst til Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn. Han deponerede 1771 fra sin Fødebyes Gymnasium; blev siden Alumnus paa Ehlers's Collegium; underkastede sig i Juni 1777 den theologiske Embedsexamen (Laud.); tiltraadte s. A., understøttet af det Ehlerske Rejsestipendium, en Rejse til Tydskland, hvor han i 3 Aar studerede i Leipzig og Göttingen; blev 1782 Magister Philologiæ; s. A. Conrector ved den latinske Skole og Inspector Seminarii Fridericiani i Bergen; 1804 Rector ved Cathedralskolen i Aalborg; i Maj 1811 efter Ansøgning i Naade og med Pension entlediget, med Titel af Professor (og Rang med Nr. 13 i 6 Kl.); gav siden, indtil 1820, Underviisning i Latin og Tydsk i samme Skole. † 1ste September 1826 i Aalborg. — * Ivarikke de Brinck-Seidelin († 2/1 1826), Datter af Conferenceraad Hans Diderik de Brinck-Seidelin, Stamherre til Eriksholm og Holbeks-Ladegaard i Sjælland. — (Thaarups fædrenel. Nekrolog H. 7, S. 455—56; Kbhvns Skilderi 1826, S. 1152—53; Thistedts Repertor. f. aandel. Sager I. 56. 58; Elmquist's „Læsefrugter“ XLV. 5. 6).

Dispp.: De festo assumtionis Mariæ (ɔ: Dyre Vor Frue Dag). Havn. 1774. — *De disciplina Arcani* in veteri ecclesia. ibid. 1776, siden omarbejdet og forøget udgivet pro gradu Magisterii. ibid. [1782]. (rec. i Iversens litter. Progresf. III. 1—9).

De meritis Lutheri ab artibus humanioribus. Programma. Alburgi 1817. 16 pagg. 4to. (Skoleprogram til Reformationsfesten).

Kjær (Hector Frederik Janson), f. d. 14de Septbr. 1801 i Aar-

huus, hvor hans Fader Jørgen Kjær da var Hospitalsforstander, siden Cancelliraad og Hospitalsforstander i Horsens († 1842); Moderen Anne Margrethe Sophie Plesner († 1806), Datter af Provst Hans Philip Plesner, Præst til Fruering i Aarhuus Stift. — Han blev 1820 dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole; underkastede sig i Efteraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Foraaret 1828 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); nedsatte sig siden som privat Practicus i Varde; blev i Juni 1832 Districtslæge i Holstebro, og i Novbr. 1839 i Ribe. — * Rebecca Louise Cornelia Krohn, Datter af Major Joh. Jac. v. Krohn.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Beretning om Jens Christensen Mos's Kone, af hvis Underliv ved Snit blev udbraget et for længere Tid siden dødt Foster, Bd. XVIII. 1833, S. 418—33 [Uddrag, af J. F. W. Nevermann, i Siebold's Journ. d. Geburtshülfe Bd. XV. St. 3; Johnsons Medico-chirurgic. review Jan. 1837]; Udtog af hans Medicinal-Indberetning for 1838 til Sundhedscollegiet, Bd. XXXII. (Ny Række, Bd. 2.), S. 46—47).

Kjær (F. A.).

H. A. Martensens almeennyttige Lommebog, indeholdende de vigtigste Stæders og Landes Mynt, Maal, Vægt ꝛc. 3die forbedrede og forøgede Oplag; udg. Kbh. 1826.

Kjær (Jacob og Knud), see Kjer.

Kjølbye (Christen Sveistrup), f. d. 14de Juli 1793 i Hjøring, hvor hans Fader Andreas Kjølbye var Procurator; Moderen Bita Helene Sveistrup († 1824), en Datter af Cancelliraad C. Sveistrup, Byfoged i Ringsted. Han kom, 5 Aar gammel, efter Faderens Død til Kjøbenhavn, hvor hans Plejefader, den i 1815 afdøde Justitsraad og Renteskriver Drachardt, bestemte ham til Studeringer; blev i sit 10de Aar optagen i Metropolitanskolen; afgik derfra til Universitetet 1811; var siden Lærer i Naturhistorie i flere Skoler i Kjøbenhavn, bl. a. Metropolitanskolen og Borgerdydsskolen (jvfr. Møllers Theol. Bibl. XX. 333); tog i Januar 1820 theologisk Attestats (H.ill.); blev i Febr. 1821 personel Capellan hos Amtsprovsten for Randers Amts østre District; s. A. Sognepræst for Vegerslev og Villersø i Aarhuus Stift; i Octbr. 1826 for Vreilev og Hestrup i Aalborg Stift. † 10de Octbr. 1839. — * 1822 Waldborg Kirstine Sørensen, Enke efter Amtsprovst Christian Gotzsche i Ørsted, Aarhuus Stift.

Lærebog i Naturhistorien for Begyndere. Kbh. 1820. (jvfr. L. T. 1836, S. 125).

Klauen (Damasius), f. 1755 i Kbhvn., af Forældrene Blokkedrejer Michael Klauen og Maren Madsdatter; blev dimitteret fra Kjøbenhavns Skole 1770; theologisk Candidat (Laud.) i October 1775; residerende

Capellan til Dronninglund i Aalborg Stift 1781; Præst ved Hospitalet i Aalborg 1788. † 9de Marts 1818. — * Anne Cathrine Rosenmeier († $\frac{6}{11}$ 1825).

Hellige Taler over de forordnede Høimesse-Texter. I.—II. Deel. Aalborg 1790—91. (Krit. og Analyse 1790, Nr. 13, S. 193—98; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 41). Tale ved den udenfor Vesterport ny indrettede Hospitals-Kirkegaards Indvielse den 11te November 1795. Aalborg, 1795. 2det Oplag. ibid. 1806.

Fem Prædikener, indf. i det theol. Selskabs gudelige Taler i 1ste Bind 1.—2. Hefte, i 2det Bd. 1.—2. Hefte og i 3die Bd. 2. Hefte, een i hvert Hefte. (jvfr. Krit. Tilsk. 1776, Nr. 45—46).

Klee (Frederik Alexander Gottlieb), en Søn af afdøde Major i russisk Tjeneste, Heinrich Gottlieb Klee og dennes endnu efterlevende Enke Anne Elisabeth, fød Fabricius, er fød d. 26de Novbr. 1808 i Nørvig i Odsherred i Sjælland, hvor Faderen, som dengang var Premierlieutenant i dansk Tjeneste, laae i Qvarteer under Krigen. Allerede tidlig havde Sønnen et meget bevæget Liv, især paa Grund af Faderens Stilling. Denne, som i Etaten var bekjendt for en høj Grad af personligt Mod og som en dygtig Officeer, udmærkede sig ved flere Lejligheder i dansk Tjeneste, navnlig ved Udfaldet i Classens Hauge 1807, under Prinds Christian Augusts Commando i Norge, og ved Expeditionen mod Anholt, men gik, da Napoleon i 1812 drog mod Rusland og han saaledes troede, at hans Fædreland behøvede hans Arm, i russisk Tjeneste. I denne udmærkede han sig ligeledes, erholdt flere Ordener, og ansattes, da han med den russisk-tydske Legion førtes mod Holsteen og han vægrede sig ved at fægte mod de Danske, som Commandant i Neumünster, en Post, der under den svenske Kronprinds Carl Johans Felttog i Holsteen var af særdeles Vigtighed. Paa denne Post havde han Lejlighed til at bevise ej alene den danske Stats Undersaatter, men ogsaa selve Staten vigtige Tjenester, hvorfor ej alene Neumünsters Communalbestyrelse og flere af Byens Indvaanere gave ham hædrende Beviser paa deres Taknemmelighed, men og afdøde Kong Frederik den Sjette ved flere Lejligheder viste ham særdeles Bevaagenhed, og efter hans Død med faderlig Godhed tog sig af Sønnen. Efter Fredens Slutning 1814 fulgte Sønnen med sine Forældre til Rusland, hvor de opholdt dem omtrent i 1½ Aar, og herfra tilbage til Danmark 1816, hvorfra han endnu samme Aar ledsagede dem til Norge, hvor han forblev i næsten 2 Aar og hvis Naturskjønhed og Naturforhold allerede dengang gjorde et dybt Indtryk paa ham, og senere, i Forbindelse med de Erfaringer, han i en Række af omtrent 20 Aar ved mange forskjellige Rejser i sit Fædreneland og tildeels i Norge og Sverrig havde Lejlighed til at erhverve sig, bragte ham til idelig at gruble over og selvstændig at danne sig en Theori af Jordklodens Udviklingshistorie. Foruden Naturviden-

staberne lagde han sig meget tidlig med en særdeles Interesse efter Historien, som han altid betragtede som sit Hovedstudium, og for hvis Skyld han senere forlod den juridiske Vej. Efterat være bleven privat dimitteret til Universitetet 1826 og have taget første og anden Examen med bedste Charakteer, vandt han 1830 Priismedaillen for en Afhandling til Besvarelse af den historiske Opgave: „Exponantur relationes politicæ et ecclesiasticæ, quæ *insulam Rygiam* et *regnum Daniæ* intercedebant, ab illius inde occupatione seculo XIImo usque ad pacem Roeskildensem 1658"; underkastede sig i April 1831 den latinsk-juridiske Examens theoretiske Prøve (Laud.); blev i Septbr. 1834 surnumerair og 1840 virkelig Fuldmægtig under Generalpostdirectionen. I denne Stilling have flere betydelige og vigtige Arbejder været ham overdragne; navnlig var det ham i Sommeren 1842 overdraget at berejse hele Jylland og indgive detailleret Forslag om en Omregulering af sammes Postforbindelser, som derpaa omorganiseredes ved Directionens Bestemmelser af April og Maj 1843; i November 1842 udnævntes han til Medlem af den Comitée, som ifølge allerhøjeste Bemyndigelse nedsattes for at gjøre Forslag til en Forandring i Brev- og Pakkeposttaxten, samt Postgebyhrerne, og i Sommeren 1843 overdrog Directionen ham at berejse Sjælland, Møen, Falster, Laaland, Langeland og Fyen, for at indkomme med et detailleret Forslag om en Forandring og Forbedring i Postgangene sammesteds, hvilket Forslag fortiden (Novbr. 1843) er under Directionens nærmere Overvejelse. — * ⚭ 1837 Caroline Sophie Frederikke Marie Nicoline v. Moth, Datter af Major Fred. Chr. Patric v. Moth.

De vigtigste historiske Personer og Begivenheder fra Reformations- til Revolutionstiden, fremstillede i Sammenhæng af W. Wachsmuth. Fra det Tydske. I.—III. Deel. Kbh. 1833—34.

Europa siden 1815. En historisk-statistisk Haandbog. Kbh. 1837. (T. f. L. v. K. I. 130—56). Nogle Tillæg og Berigtigelser til Europa siden 1815. ibid. 1838 (October). — Skriftet overs. paa Svensk. 1842.

Tabellarisk Oversigt over Taxten og Gebyhrregulativet for Brev- Pakke- og Person-Posterne mellem Kjøbenhavn og Hamborg, samt alle Steder i Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, af Thaysen og Klee. Kbh. 1837.

Amerika, især i den nyeste Tid. En historisk-statistisk Haandbog. Kbh. 1837—39.

Danmark, et historisk-statistisk Erindringsblad for Hvermand. Kbh. 1838. Fol. Andet Oplag. ibid. eod. Fol.

Europa som det er, en geographisk-statistisk Oversigtstavle for Hvermand. Kbh. 1838. Fol.

Tilbageblik paa Fædrelandet siden 1784. Helliget Sjette Frederiks Minde. Kbh. 1839.

Syndfloden. En Række af geologiske Hypotheser, fremsatte fra et verdenshistorisk Standpunkt. Kbh. 1842. Udkom paa Tydsk (forøget af Forfatteren med endeel geologisk-historiske Beviser for Rigtigheden af den deri fremsatte Hovedidee), under Titel: Harmonie der Sagen und ältesten Nachrichten über den Urzustand der Erde. Eine geognostisch-historische Untersuchung über die sogenannte Sündfluth-Katastrophe von Fr. Klee. Nach dem dänischen Original von G. F. v. Jenssen-Tusch. Stuttgart, 1843. (jvfr. Berlingske Tid. 1842 Nr. 214 og 1843 Nr. 284, af Fr. Klee). — (Revidert).

Klein (Wilhelm Christian), f. 1788, deponerede 1805 fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev derefter Officeer i een af det holstenske Infanteri-Regiments Liniebataillоner og avancerede til Premierlieutenant; siden afskediget; opholdt sig paa Moltkenborg i Fyen (1824); blev siden Skolelærer i Nyborg.

Den Lindensteinske Familiеs Lidelser, af August von Kotzebue. Af det Tydske oversat. I.—II. Deel. Fridericia, 1807—8. (L. E. 1809, Nr. 29). — Krigspuds, eller listige Indfald af den ældre og nyere Histories Feltherrer og Statsmand, af C. W. Hofmann, oversat af det Tydske. I.—II. Deel. Kbh. 1808. — Fortællinger af Heinrich Jung, kaldet Stilling. Oversatte af det Tydske. ibid. 1816. — Speilet, et historisk-satirisk Ugeblad. Nr. 1.—12. ibid. 1818. — Dyrlægebog, eller Underviisning for Landmanden til at tillægge, røgte og fodre sine Heste, Køer, Faar, Sviin, Geder og Hunde, samt at kjende og læge deres Sygdomme, af J. N. Rohlwes. Oversat efter 10de Oplag. ibid. 1824, med 1 Kb. — Nyeste Huus- og Land-Apothek, eller den Londonske Familie-Receptbog, efter det Engelske bearbeidet. ibid. 1828. (Bonnier).

Kleinschmidt (Johann Conrad) blev 1793 Missionair for det evangeliske Brødreunitet i Grønland, hvor han paa den sydlige Deel af Vestkysten i Aaret 1824 grundfæstede en Menighed og et Anlæg, kaldet Friedrichsthal. † 1833 sstd. (jvfr. Berlingske Tid. 1833, Nr. 271).

Det Ny Testament, oversat paa Grønlandsk, trykt i London, paa det engelske Bibelselskabs Bekostning, 1821 eller 1823.

Klem (Niels), f. 1800 i Viborg, hvor hans Fader Søren Klem var Kjøbmand, Moderen fød Hasselbalch; blev 1818 dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole; underkastede sig i Juli 1824 den medicinske Embedsexamen (Laud.); var 1824—26 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; nedsatte sig derefter som privat Practicus i Helsingør, hvor han 1831 blev Stadsphysicus; i Decbr. 1840 tillige Læge ved Helsingørs almindelige Hospital og Fattighuus. — * Mette Dinesen.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Udtog af hans Medicinalindberetninger til Sundhedscollegiet, Bd. XXX. S. 152—54; XXXII. (Ny Række, Bd. 2.), S. 36—37; 121—24; Kliniske Jagttagelser, Bd. XXXVII. (Ny Række, Bd. 7.), S. 351—60).

Klemp (Hans Jørgen), f. 1773 i Kjøbenhavn, af Forældrene Jørgen Berg Klemp og Inger Sophie Grinethon; deponerede fra Slagelse Skole i Efteraaret 1793; tog i Apr. 1794 Examen philos. og i April 1795 philolog.; var en Tid Forstander for det Christianiske Institut paa Vesterbro; blev 1819 Told- og Consumtionskasserer, og 1826 tillige Postmester i Rakskov; 1838 entlediget. † 20de Juli 1838 i Kjøbenhavn, som Krigsraad. — * Gjertrud Lentz († 1841).

Underretning om Christianis Institut tilligemed Love og Anordninger for dets Pensionairer, Halvpensionairer og Gaaende. Kbh. 1810.

Klercker (Gustav Carl af) var, forend han kom til Danmark, russisk Ritmester og svensk Capitain.

Underretning om Haandgeværs Kiendskab og Behandling for de kongelige Infanteri-Regimenter og Jægere, samt Borgervæbningerne i Danmark. Kbh. 1823, m. 1 Kb. (jvfr. Magaz. f. milit. Videnskabel. VII. 368—74).

Klingberg (Christian), f. d. 16de Decbr. 1765 i Kjøbenhavn. Hans Fader Jacob Klingberg var nogen Tid Landsdommer paa St. Croix, siden Justitsdirecteur ved Lottoet i Kjøbenhavn (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 311). Sønnen blev dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1783, udmærket ved Examen Artium; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Decbr. 1787; i Januar 1791 Procurator ved Hof- og Stadsretten; i Jan. 1792 Høiesterets-Advocat; 1805 Justitsraad; 1812 Justitsdirecteur ved det octrojerede asiatiske Compagni; erholdt d. 5te Marts 1813 Denomination som Assessor i Høiesteret; var Repræsentant ved Nationalbanken 1818—21. † 9de Februar 1821. — * Lovise Elisabeth fød Klingberg. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog H. I. S. 36—37; Kbhvns Skilderi 1821, S. 199; „Tilskueren" 1821, Nr. 91; „Hesperus" IV. 58—59; „Dagen" 1821, Nr. 43).

Den nyeste franske Constitution. Oversat. Kbh. 1793. — *Qvid Juris.* No. 1. og 2. ibid. 1794. (jvfr. „Folkevennen", S. 182—85; 202—7; 219—224; 251—56). — Procedure for Hof- og Stadsretten i Sagen Generalfiskal Skibsted paa Embeds Vegne mod Bogtrykker Svares Enke og [hendes Svigersøn] Studiosus Winding som Forlæggere af (M. C. Bruuns) Ugeblad Bækkeren. Kbh. 1794. Forsvar for Høiesteret i samme Sag, indf. i Statist. jurid. lit. Bibl. Bd. IV. H. 1. og 2. S. 124—215; ogsaa med særskilt Titelblad. Kbh. 1795. (L. C. 1795, S. 364—66). — Procedure og Dom i de af Generalfiskalen paa Embeds Vegne anlagte Sager mod Studiosus Winding og Madame Svare i Anledning af (M. C. Bruuns) Ugeblad Jerusalems Skomagers Reise til Maanen. Kbh. 1795. (L. C. 1795, Nr. 44). — Domsacten i Sagen mellem Klingberg som Mandatarius for M. C. Bruun og Generalfiskal Skibsted samt Assessor Feddersen. Kbh. 1796. (angaaende Aristokraternes Catechismus). — Stævning, Indlæg og Dom i

Sagen, anlagt af Generalfiskalen paa Embeds Vegne mod Bogtrykker K. H. Seidelin, for (M. C. Bruuns) Skrift: Beviis, at en monarkisk Regjering ikke er forbunden at bortgive Embeder efter de Søgendes Dulighed. Kbh. 1799. (L. C. 1799, Nr. 1).

Bidrag: i Morgenstjernes Jurid. Maanedstidende (Indlæg i Sagen Kjøbmand Bjørnerud contra Udgiverne af Folkevennen; 1796, S. 1—31; Stævning, Indlæg og Dom i Sagen Agent Gyldendal contra Boghandler Schubothe, angaaende (M. Møllers) theolog. Repertorium, sstd. S. 108—55, ogsaa særskilt aftr.; r. i Gudenraths Jurid. Biblioth. Bd. I. S. 160—92); i Minerva (Tale i det forenede Selskab i Anledning af Campo Formio Freden, 1797. IV, 318, ogsaa særskilt aftr.; Exceptions Indlæg i Høieste Ret i Sagen Generalfiskal Skibsted contra Malthe Conrad Bruun (angaaende Bruuns Skrifter Aristokraternes Catechismus og *Tria juncta in uno*), 1799, I. 1—17, tillige særskilt aftr. [jvfr. Bärens's Breve i Iris og Hebe 1798, IV. 141—60 og 229—47]; Ved Høiesterets Aabning 1801, i Aarg. 1801. I. 319—25); i Schlegels „Astræa" (Schönheyders og Klingbergs Procedure for Høieste Ret i en Sag angaaende de Bernstorffske Hovmarkers Bortforpagtning, III. 379—408).

Klingberg (Peter Jacob Lauritz), Nysanførtes Søn, f. d. 10de August 1803 i Kjøbenhavn; nød privat Underviisning; blev Student 1822; underkastede sig i Maj 1827 den medicinske Embedsexamen (Laud.); var derefter Candidat og 1831—34 Reservemedicus ved det kgl. Frederiks Hospital; blev 1829 Doctor Medicinæ i Halle; foretog i Aarene 1830 og 1831 en videnskabelig Reise i Frankrig og Tydskland; reiste i Begyndelsen af Marts 1832, paa kongelig Bekostning, til England, for i 3 Maaneder at iagttage Cholera-Sygdommen i Storbritannien og Irland; var 1834 og 1835 Læge ved Koppe-Anstalten paa Søqvæsthuset; derefter privat Practicus i Kjøbenhavn. † 16de Jan. 1837. (Autobiographi vedføjet hans Doctordisputats, p. 44—45; Kbhpost. 1837, Nr. 23).

Diss. inaug. med. sistens *varias methodos quibus Typhus hoc seculo in Nosocomio R. Fridericiano Hafniensi curatus est;* ad. d. 25 Decbr. Halae, 1829. (8vo maj. 46 pagg., c. curric. vitae aut.).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Cholera i London, Bd. XVII. S. 169—83; Cholera i Dublin, sstd. S. 184—95; Meddelelse om Saltopløsninger, indsprøitede i Venerne paa Cholera-Patienter, sstd. S. 404—7); — i Journal for Medicin og Chirurgi (Beretning, dat. 10. Febr. 1835, om Koppe-Epidemien paa Søqvæsthuset, Bd. VII. S. 187—90).

Klingberg (Henrich Matthias Wilhelm), f. d. 17de Aug. 1774 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Etatsraad Laurits Klingberg var Amiralitets-Secretair († 1795); Moderen Catharina Elisabeth f. Schumacher († 1792), Datter af Etatsraad Cornelius Schumacher, Committeret i Generaltoldkammeret. Han nød fra 1781 til 1789 privat

Underviisning; blev i sidstnævnte Aar dimitteret til Universitetet; studerede Lægevidenskaben; blev 1794 Reservechirurg ved anden Division i Sø-Etaten, og var i 5 Aar tillige Amanuensis hos daværende Divisionschirurg J. D. Herholdt i hans private Praxis; fungerede i 1797—99 som Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital i O. H. Mynsters Fraværelse paa en Udenlandsreise; underkastede sig 1798 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1799 første Chirurg ved Søtøjhuus-Corpset; s. A. (indtil 1809) tillige Læge ved Fattigvæsenets 9de District i Kjøbenhavn; fik 1804 Charakteer og Rang som Divisionschirurg; blev i Januar 1808 Divisionschirurg ved Sø-Etatens 1ste Division; i Juli s. A. tillige Professor i Anatomien ved det kongl. Academi for de skjønne Konster; 1811 Medlem af Directionen for det classenske Literatur-Selskab for Læger; 1814 entlediget, ved Reductionen i Sø-Etaten, som Divisionschirurg; 1817 Doctor Medicinæ; 1819 igjen Divisionschirurg ved 1ste Division; i Novbr. 1824 tillige Stabschirurg ved Sø-Etaten, samt Medlem af Directionen for Sø-Etatens Hospital og af Directionen for Qvæst- og Assistentshuset; i December s. A. Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; fik i Jan. 1826 Rang med Capitainer i Sø-Etaten; blev 1833 Æresmedlem af det kongl. medicinske Selskab; i Marts 1834 Ridder af Danebroge. † 17de April 1835, ugivt. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1817, p. 30—32; Nekrolog, ved Alb. v. Schønberg, i Berlingske Tid. 1835, Nr. 93. 94 [ogsaa særskilt, Kbh. 1835. 2 Bl. 8vo]; „Dagen" 1835, Nr. 101; Øst's „Materialier", Nr. 21; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 368. 388).

Diss. inaug. *de exstirpatione uteri*. Havniæ 1817. (L. T. 1818, Nr. 23).

Bidrag: i Nyt Bibliothek for Physik, Medicin og Oeconomi (Vigtige Bemærkninger over Koekopperne, uddragne af Skriftet „Recherches historiques et medicales sur la vaccine, par Husson, Paris, 1801", i Bd. I. (Bibl. Bd. 19), S. 450—67; Om Urinrørets Snæverhed, efter Rauche, Bd. III. (Bd. 21), S. 166—74; Nogle Anmærkninger over den byriske Varme, Livskræfterne og Betændelses Sygdommene, af H. Callisen, oversat fra Latin, Bd. VI. (Bd. 24), S. 282—305; Nogle Betragtninger over den af Engellænderen Dr. Astley Cooper foretagne Operation, at gjennembore Trommehinden, oplæst i det kgl. medicinske Selskab d. 30. Jan. 1805, Bd. IX. (Bd. 27), S. 123—48); — i Bibliothek for Læger, hvoraf han var Medudgiver 1811—27 (Nekrologie over Jens Bang, Bd. II. 1810, S. 266—83; Om Nytten af Qvægsølvmidlers hurtige og dristige Anvendelse i Angina trachealis og polyposa, Bd. IV. 1813, S. 27—58; Nogle Jagttagelser over Virkningen af Sulphuretum calcis i begyndende Svindsot, i Nyt Bibl. for Læg. Bd. III. 1818, S. 30—43; Enkelte Bemærkninger om Nødvendigheden af at aarelade i langvarige Catarrher, 1821, Bd. I. S. 1—17 [L. T. 1823, S. 36—39, r. af C. Otto]; Om den hensigtsmæssigste Brug af Digitalis purpurea i Bryst-Affectioner, af Neumann, i Udtog, 1822, Bd. II. S. 90—94; Anmeldelse af: G. Rahlff Laudatio memoriam

beati Fr. Ludv. Bangii commendans, sstd. S. 132—33, og af J. D. Herholdt de affectibus morbosis virginis hauniensis &c., sstd. S. 134—45; Betragtninger over den Sygdom, hvor Foden er dreiet ind ad (varus), 1823, Bd. III. S. 1—11, med 1 Steentr. [Udtog i Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilkd. Bd. 6. 1823, Juli u. Aug. S. 167—68, af Gerson]; Recension over C. Otto: Broussais og Broussaismen, sstd. S. 68—81; Nogle Jagttagelser om Anvendelsen af Sildemelk imod Svindsot, Bd. V. 1825, S. 241—52. [Tyr II. 1827, S. 60—61]; Beretning om et Tilfælde, hvor et Barn antages at være død af Hjernerystelse, som Følge af voldsom Tugtelse, Bd. VII. 1827, S. 1—12); — i det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Hvorvidt er man i Stand til af Anatomien og Physiologien at bestemme Regler for Maaden, hvorpaa Lidenskaber udtrykke sig i Menneskets Udvortes? 1813, S. 404—35; Om Dødsstraffe og deres Indvirkning paa Tilskuernes Stemning, 1814, S. 404—35); — i *Acta Reg. Soc. med. Hafniensis* (Observatio de excrescentia polyposa prolapsum uteri mentiente, Vol. V. (Acta nova vol. 1.) p. 51—62 [Bibl. f. Læg. 1822, II. 120—21]; Observatio de hæmorrhagia per anum diuturna demum lethali, Vol. VI. (Acta nova vol. 2.), p. 155—63 [L. T. 1825, S. 169; Bibl. f. Læg. 1822, II. 129); De abscessu gravi lacteo observatio, Vol. VII. (Acta nova vol. 3.), p. 220—28 [Bibl. f. Læg. XII. 156; L. T. 1830, S. 474].

Han har desuden i Tidsskrifter leveret flere Recensioner over og Udtog af medicinske Skrifter.

Klinge (Johan Peter) var i sin Tid Premierlieutenant ved den annecterede Bataillon af danske Artilleribrigade, senere Stokhuusforvalter paa Kronborg; blev afskediget med Pension. † 1836.

Gjensynet under Jorden. Fortælling af Clauren, overs. Kbh. 1826. — Den solgte Pige eller Uskyldighedens Seier. Fortælling af Clauren, overs. ibid. 1827. — Intet Offer er for tungt for Kjærligheden. En Fortælling af Clauren, overs. ibid. 1828. — Skatten, eller Marias Træ, af G. Döring, overs. ibid. 1829.

Klint (Mogens), Student, Pseudonym; see Fredr. Thaarup.

Klog (Thomas), f. d. 15de April 1768 i Island; deponerede som Privatist fra Skalholt 1785; underkastede sig i April 1804 den medicinske Embedsexamen (H. ill.); blev i Maj s. A. Landphysicus i Island og Chirurg i Sønder-Amtet; i Juni 1815 efter Ansøgning i Naade entlediget; 1816 Stiftsphysicus i Laaland. † 1824. — * Magdalene Sophie Jonsen.

Bidrag: i Todes medic.-chirurg. Journal (Om de paa Island gjængse Sygdomme, Bd. V. 1801, H. 5.).

Klüglein (H. C. Frederik), Overkrigscommissair, nu ansat ved Toldvæsenet i Aalborg. * 1. Caroline Susanne Antoinette Gruner († 1820), Datter af Kammerherre, Generalmajor Fr. C. Ferd. v. Gruner. * 2. Laura Leopoldine Modest, Datter af Krigsraad C. W. Modest, Toldforvalter paa Føhr.

Syllogon, Moerskabsbog for dannede Læsere, eller Noveller og Fortællinger, paa Dansk oversatte. I.—II. Hefte. Kbh. 1825.

Klæstrup (Christian Juul), Søn af Provst Søren Christensen Klæstrup, Sognepræst til Øster- og Vester-Alling i Aarhuus Stift; blev 1814 ansat som Copiist ved den norske Providerings-Commission, men snart derfra entlediget; var siden Informator i Kjøbenhavn. † 8de November 1837.

Udsigt over de vigtigste Begivenheder i Danmark fra 1801 til 1820 incl. Kbh. 1821. (r. i Høst's Polit. og Hist. IV. 239—42). — Smaa Romaner og moralske Fortællinger af berømte Forfattere. I.—II. Deel. ibid. 1826. — Clotilde, eller den ulykkelige Skat. Fortælling af Clauren. (Oversat og) udg. ibid. 1827. — Slaget ved Torgau. En Novelle fra Syvaarskrigens Tider, af W. Alexis. Overs. ibid. eod. — Mischrumi, den Gaabefulde fra Medina. Roman, overs. ibid. 1829. — Tidsfordriv, et Maanedsskrift. April 1829—31. Kbh. (Heraf er særskilt aftrykt: Bastarden, et Characteermalerie af Keiser Rudolph den Andens Tidsalder, af C. Spindler. Udg. paa Dansk ved C. J. Klæstrup. 1.—3. Deel, Kbh. 1830—31). — Svenskerne i Prag. En historisk-romantisk Skildring, af Caroline Pichler. I.—III. Deel. Udg. paa Dansk. ibid. 1830. — Qvinde-Værd, (Roman) af Caroline Pichler. Udg. paa Dansk. I.—II. Deel. ibid. 1831—32. — Svigermoderen, en Fortælling af Johanne Hancke. I.—II. Deel. Udg. ibid. 1831. — Den frelste Yngling, eller Anger og Tilgivelse. En Fortælling, overs. fra det Tydske. ibid. eod. — Warbeck von Wolfstein, eller Røverslottet i Dalmatien. En historisk-romantisk Fortælling fra Tredive aarskrigens Tider, af Miss Holford (Miss Wollards). Udg. paa Dansk. I.—II. Deel. ibid. 1832. — Slottet Glenton, eller Nattens Sønner. Roman af H. Kronhelm. Paa Dansk udg. ibid. eod. — Krybeskytten fra de sachsiske Erzgebirge. Et biographisk Maleri af Fr. v. Sydow. Udg. paa Dansk. ibid. 1833. — Munkene i Leadenhall. En Fortælling af Georg Lotz. I.—II. Deel, overs. ibid. eod. — Theodosia, eller det gyldne Kors. En romantisk Skildring fra Korstogenes Tid. I.—III. Deel, overs. ibid eod. — Den danske Hædersmand General-Admiral-Lieutenant Grev Frederik Danneskjold Samsøes Biographie. ibid. 1834. — Ruben Apsley, eller Hertugen af Monmouths Landgang. Historisk Roman af Horaz Smith. I.—III. Deel, overs. Udg. ibid. eod. — Rebellen. En historisk Roman. I.—II. Deel, overs. ibid. eod. — Revolutionen, eller Rædselsperioden i Frankrig 1418. Historisk Roman af d'Arlincourt. I.—II. Deel, overs. ibid. 1835. — Corporalen, eller det ny Slot. I.—II. Deel. (Overs. og) udg. ibid. 1836. — Creolinden, eller den sydamerikanske Krig, af Belani. I.—III. Deel, overs. ibid. 1836.

Klæstrup (Sophie), Enke efter foranførte Informator C. J. Klæstrup i Kjøbenhavn.

Saragossas Beleiring. Historisk Roman, overs. Kbh. 1840. (jvfr. „Søndagen", Tillægsbl. t. Dagen, 1840, Nr. 37).

Knap (Ludvig Christian), f. d. 23de Jan. 1752 i Kbhavn, hvor Faderen Børge Knap var Brygger; blev 1766 dimitteret til Universitetet og tog i Juni 1768 theol. Attestats (Laud.), men forandrede sin Plan, og gav sig 1773 til Handelen; var Justitsraad, og fra sidst i Marts 1784

til 1786 Viceraadmand i Kjøbenhavn; blev 1789 sat paa Munkholm; 1816 løsladt. — * 1. ꝫ 1774 Ernestine Albertine Lemvig († 1782), Datter af Mag. Søren Lemvig, Sognepræst ved Garnisonskirken i Kbhvn. * 2. 1783 Anna Maria Bertelsen, Datter af Agent Bertelsen.

Tanker i Anledning af den erfarne geistlige Mands Tanker angaaende Confess. Basthölms Forsøg — yttrede af Niels Palæmon Sommer, Cand. S. S. Ministerii (Pseudonym). Kbh. 1785. (L. E. 1785, S. 151—52, r. af O. Worm). — Ettydeligt Beviis paa den yderligste Hevngjerrighed, som næsten udarter til Grusomhed. ibid. 1788.

Knap (Børge Henrik), Nysnævntes Søn, f. d. 21de Januar 1775 i Kjøbenhavn; blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1791; underkastede sig i Juli 1796 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1793 Katechet ved Holmens Menighed; 1801 Sognepræst til Brahetrolleborg i Fyen; 1801 Meddirecteur ved det fyenske Skolelærer-Seminarium paa Brahetrolleborg; 1809 tillige Sognepræst for Krarup Menighed; 1813 Ridder af Danebroge. — * . . . . . . Prætorius (†), Datter af Etatsraad, Grosserer Jeppe Prætorius. — (Hans Portrait, st. i Kobber af A. Flint).

Prædiken i Brahetrolleborg Kirke d. 4de October 1807. Kbh. 1807.

Tiltale og Bønner ved Hendes Kongl. Høihed Kronprindsesse Carolines Confirmation i Slotskirken i Kiel, af J. G. Fock. Overs. Kbh. 1809.

Tale ved Professor og Ridder Joh. Fred. Oests Jordefærd d. 20. Januar 1815. Odense (1815).

Tale ved Indvielsen af den Thorvaldsenske Døbefont i Brahetrolleborg Kirke paa Reformationsfestens 3die Dag d. 2. Novbr. 1817; med Sange af Ingemann. Odense, 1817.

Poetiske Forsøg. Kbh. 1830. (ej i Boghandelen).

Om den danske Landalmues Opdragelse til Nationalitet, med Hensyn til Provindsialstænder. Odense, 1832.

Offentligt Regnskab i Anledning af den indbyrdes Underviisning. Odense, 1832.

Prædiken paa Reformationens Jubelfests første Dag, den 30. Octbr. 1836. Odense, 1836.

Om den offentlige Mening, af Chr. Garve. Oversat. Odense, 1840.

Bidrag: i Minerva (Kan Handlingers moralske Værd tages i Betragtning, naar det kommer an paa at forfatte eller anvende en Straffelov? ved Villaume, overs. i 1804, I. 139—78; Bemærkninger i Anledning af Biskop Boisens Plan til en forbedret Liturgie, 1806, III. 225—58; Om Sprogkundskab med nærmeste Hensyn paa Modersmaalet, 1808, S. 339—72); — i Vidensk. Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode (Liturgiske Ideer, Bd. I. S. 41—67; r. L. T. 1816, Nr. 40, af J. Møller); — i Kjøbenhavns Skilderi (Noget om Eenheden i Skolernes Lære- og Læsebøger, 1817, Nr. 20; Metrisk Oversættelse af Davids 103 Psalme, 1819 Nr. 48; Logogryph, 1820 Nr. 21; Om J. D. Herholdts Dagbøger over Rachel Hertz's Sygdomme, 1826 Nr. 70); — i Møllers Theolog. Bibliothek (Frimodige Bemærkninger i Anledning af Hr. Pastor Kofod Ancers Yttringer om

Seminariifond, Seminarier og Seminarister, Bd. XIII. S. 275—88, jvfr. L. T. 1818, S. 777—79); — i Fr. Thaarups Kopenhagener Börsenhalle (An Sr. Majestät den hocherhobenen Kaiser Nicolaus 1sten, Bd. I. 1830, Nr. 13 u. 14); — i Oehlenschlägers „Prometheus" (Hvorfor mon enkelte af vore ældste Choraler, ved Musikens betydelige Fremskridt, ei alene ikke ere overtrufne, men endogsaa aldeles ikke opnaaede? Bd. III. S. 330—40, jvfr. sstd. S. 341—43, af Oehlenschläger); — i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Dinter, Bd. I. S. 88—93); — i Christelig Kirketidende (Tale ved Indvielsen af en udvidet Deel af Brahetrolleborg Kirkegaard, d. 16de November 1834, i Aarg. 1834, Nr. 48; Livets Kilde, 1835 S. 28); — i Dansk Literatur-Tidende (Nogle Ord til Hrr. Prof. Sibbern i Anledning af Recensionen over: „Aandelige Sange af H. A. Timm", og nogle ældre Psalmer, 1834 S. 310—17, jvfr. sstd. 1835, S. 70—79, af F. C. Sibbern); — i „Kiøbenhavnsposten" 1836 (Bemærkninger fremkaldte ved Seminariilærer J. Jensens Anmeldelse af Provst D. S. Birchs Læsebog „Naturen, Mennesket og Borgeren", 7de Udgave, Nr. 40—41, jvfr. Nr. 54, af J. Jensen; Nogle danske Synonymer, Nr. 297; Bemærkninger m. m., fremkaldte ved Reformationens Jubelfest, Nr. 325); — i „Fædrelandet", ved David, (Landsbypræstens Stilling som Agerdyrker, Bd. IV. 1837, Nr. 168, S. 422—29).

Knie, Consumtionsbetjent i Slagelse.

Tarif for Indførsels-Consumtionen, Formalings-Afgiften og Afgiften af Brændings-Redskaber m. m., ledsaget med Anmærkninger. Udregnet og udarbeidet efter Forordn. af 22. November 1837, ved Westermann og Knie. Kbh. 1838.

Knodt (Johan Frederik), Commandersergeant i det forhenværende 2det Livregiment, nu i 2den Linie-Infanteribataillon; blev 1811 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn.

Veiledning i Garnisonstjenesten. Kbh. 1839. (Milit. Repertor. V. 446—447).

Knudsen (C. F. P.), Major.

Sarsena, eller den fuldkomne Bygmester, indeholdende: Underretning om Frimurerordenens Oprindelse og Historie o. s. v. Oversat efter den 4de tydske Udgave. Kbh. 1823. (Beeken).

Knudsen (Hans), f. d. 10de Novbr. 1801 i Assens i Fyen, af Forældrene Kjøbmand, Forligelsescommissair og Danebrogsmand Hans Hansen Knudsen († 1842), og Anna Knudsen f. Ploug; blev 1820 dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole; tog i det paafølgende Aar Examen philologico-philosophicum; studerede derefter Lovkyndighed, men ved Siden af dette Brødstudium lagde han sig efter Fædrelandets Historie. Embedsexamen forhindredes han fra at tage ved tvende langvarige Sygdomme, den sidste 1831—32, efter hvilken Tid han alene vedblev det historiske Studium; blev 1835 Copiist i det kongl. Geheime-Archiv. Har

siden 1833 været Medarbejder ved, og fra Foraaret 1841 Redacteur af de af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab besørgede *Regesta diplomatica* (jvfr. Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. af C. Molbech, A. S. 484—85). — * ⚭ 1842 Caroline Petrine Ivarine Drachmann.

Danmark i Middelalderen. En geographisk-statistisk Undersogelse. 1ste H. Kbh. 1834. Udg. ved Understøttelse af det kgl. Danske Videnskabernes Selskab. (anm. M. f. L. XII. 129—45, af P. W. Becker; L. T. 1834, Nr. 4, af C. Molbech; Kbhpost. 1834, Nr. 183. 185. 186, af J. H. Larsen).

Joachim Rønnow, udvalgt Bisskop til Roeskilde. Et Bidrag til Oplysning af Fædrenelandets Historie i Reformations-Tiden. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 294, anm. af F. C. A. Schjern; Histor. Tidsskr. II. 576—81).

Redigerede: *Regesta Diplomatica Historiæ Danicæ.* Index chronologicus diplomatum & literarum, historiam Danicam inde ab antiquissimis temporibus usque ad annum 1660 illustrantium, quæ in libris hactenus editis vulgata sunt. Cura societatis regiæ scientiarum Danicæ. Tomi prioris pars prior ab anno 822 ad annum 1397. Havniæ 1843. 4to; o. m. T.: Chronologisk Fortegnelse over hidtil trykte Diplomer og andre Brevskaber til Oplysning af den Danske Historie fra de ældste Tider indtil Aar 1660, med kort Angivelse af Indholdet. Udgiven ved det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Omsorg. Første Bind. Første Afdeling, fra Aar 822 til 1397. Kbh. 1843. 4to; fortsættes.

Bidrag: i Ny Danske Magazin (Tre Documenter, vedkommende Trygge eller Try Herred i Siælland, Bd. VI. S. 229—35; Register over de danske Slotte, Lehn og Kiøbsteder, der laae til Kongens Fadebuur i Kong Frederik den Førstes Tid, m. v. (1523), sstd. S. 270—87; Cantsler Claus Giordsens Optegnelser, især om de danske og norske Lehn paa Kong Frederik den Førstes Tid, sstd. S. 288—330); — i Danske Magazin, 3die Række (Nogle Artikler angaaende Kongevalget efter Frederik I. Død, og Forbindelsen imellem Danmark og Hertugdømmerne m. m., som Bisskoppen af Fyen sendte til Bisskop Ove Bilde. (1533), i Bd. I. S. 40—43); — i Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1838—1839 (Historisk-antiqvarisk Beskrivelse over Snodstrup og Ulstykke Sogne i Frederiksborg Amt [ved H. Knudsen og K. C. Møhl, med 1 Kort, S. 341—77). — (Revidert).

Knudsen (Hans Christian), f. i Kjøbenhavn d. 4de Marts 1763; var bestemt til at blive Murer, men forandrede denne Levevej og blev Pagetjener; 1786 Skuespiller ved det kongelige Theater, debuterede d. 14de Decbr. samme Aar som Oldfux i Holbergs „Stundesløse", og den 22de samme Maaned som Hendrik i „Hendrik og Pernille"; fik 1801 Medaillen „pro meritis"; benaadedes 1809 med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 4de Marts 1816. — * Anne Lucie fød Lax. — (Jvfr. „Kongl. Skuespiller og Danebrogsmand Hans Christian Knudsens Minde, med Knudsens Portrait, og hans Biographi af K. L. Rahbek, samlet og udgivet af J. L. Beeken. Kbh. 1816"; Dansk Minerva II. 1816, Febr. S. 72—78; Juni, S. 40—48; „Tilskueren" 1816, Nr. 20. 39. 44; Borgervennen 1816, Nr. 13; Tale ved hans Jordefærd, af M. F. Liebenberg, Kbh. 1816; P. Foersoms Minde-Ord, ibid. eod.; Rahbeks Frimurer-

taler, Kbh. 1816, S. 109—23; Beckens „Gravblomster“ 1827, 1.—2. H. — Portrait, st. af A. Flint, foran „H. C. Knudsens Minde“, og af Senn; ogsaa i større Format, malet af Juel, st. af M. Haas, 1800).

Sange ved Fædrelandshøitiderne, Danmarks anden April til Admindelse. Sungne, samlede og udgivne. Kbh. 1802, med 1 Kb. og Noder. (jvfr. Tilskueren 1801, Nr. 79).

Adskillige Digte til Arveprinds Frederik og Familie, saasom: i Minerva 1794, IV. 227—28; i Danske Tilskuer 1798, Nr. 79—80; 1802, Nr. 79; 1805, Nr. 10?; 1806, Nr. 8. — I Nytaarsgave for Damer (Brev til Prinds Christian Frederik, i 2. Aarg. S. 47—51). — Til Kongen og Dronningen ved Overleverelsen af Kobberet: Fædrenelandsk Kirkegaard, i Dansk Minerva Bd. I. 1815, Septbr. S. 281.

Knudsen (Knud), en Søn af Præsten Hans Knudsen Aggernæs til Nørre-Næraa og Nørre Høyerup i Fyen, og Anna Hyllerup, blev f. d. 2den Juni 1752; dimitteret til Universitetet fra Odense Gymnasium 1771; theologisk Candidat (n. c.) i November 1776; d. 4de Nov. 1785 ordineret som succederende Sognepræst til Næraa og Høyerup; 1791 Sognepræst til Nørre-Næraa og Vedersløv; i October 1817, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 22de September 1822. — * Anne Christine Ewald.

Ugentlige Bidrag til den ægte Gudfrygtigheds Beforbring. I.—II. Hefte; overs. af Tydsk. Odense, 1783—85. — Grev Lynars Levnet, af Jenichen, overs. ibid. 1787. (L. C. 1789, Nr. 16). — Anviisning til Catechisation for Børn, uddraget af Stresows Haandbog for Skoleholdere. ibid. eod. (L. C. 1789, Nr. 12). — Christianis Slesvigs og Holsteens Historie, 6te Bind, overs. 1796. 4to. Nogle Bidrag i J. F. Boesens evangeliske Magazin.

Knudsen (Lars) blev 1754 dimitteret til Universitetet fra Frue-Skole i Kjøbenhavn; var derpaa i mange Aar Souffleur ved det kongelige Theater. † 1818. — * Johanne Sophie Bergman.

Skrivelse fra en god Ven om Ackermans Theater; overs. af Tydsk. Kbh. 1767. — Lysepudserens Skrivelse til en Marionetspiller; overs. ibid. eod. — Sange for Claveret af Jos. Haydn; fordansket. 1ste Deel. ibid. 1786. (L. C. 1788, Nr. 28).

Han har oversat følgende Theaterstykker, samtlige trykte i Kjøbenhavn: Familien, Com. 1 A. efter d'Affichard, 1762. — Henrich den Fjerdes Jagt, Com. 3 A. af Collé, 1775. — De tre Friere, Com. 1 A. af [la Motte og] Boindin, 1778. — Den coqvette Enke, Com. 1 A. af Desportes, 1778. — Faderen, Com. 5 A. af Diderot, 1779. — Cavalieren og Damen, Com. 3 A. efter Goldoni, 1780. — De forliebte Haandværksfolk, Syngesp. 3 A. af C. Goldoni, 1781. (jvfr. Oehlenschlägers Prometheus I. 282—87). — Friskytterne og Malkepigen, Syngesp. 1 A. af Anseaume, 1781. — Landsbypigen, Syngesp. 3 A., italiensk libretto, 1782. — Skovhuggeren eller De tre Ønsker, Syngesp. 1 A. af Guichard, 1782. — Soldaten, som kan hexe, Syngesp. 1 A. af Anseaume. 1783. — De uventede Tilfælde, Syngesp. 3 A. af d'Hell, 1783. — Den sværmende Philosoph, Syngesp. 2 A., italiensk libretto, 1784. — Den besnærede Cadi, Syngesp. 1 A. af Monnier. — Italienerinden i London,

Syngesp. 2 A., italiensk libretto, 1787. — Apothekeren og Doctoren, Syngesp. 2 A. af Stephanie d. Yngre, 1789. — Elskovs Magt, Syngesp. 2 A. af Mazzola, 1791. — Lilla eller sielden er Skjønhed og Dyd, Syngesp. 2 A., italiensk libretto, 1791. (Iris 1792, I. 379—82). — Richard Løvehjerte, Syngesp. 3 A. (af Sedaine), 1791. (Iris 1791, I. 279). — Den røde Hue eller Gjør det ei godt, ondt gjør det ei, Syngesp. 2 A. af Vulpius, 1794. — Elisa, Syngesp. 2 A. af Mazzola, 1795. — I oprørt Vand er godt at fiske, Syngesp. 3 A., italiensk libretto, 1795. (Disse Stykker ere tillige for største Delen indførte i de Gyldendalske Samlinger af Skuespil og af Syngespil for den danske Skueplads; et Par af dem ere optrykte i S. Sønnichsens 1787 udkomne Ny Samling af Syngespil, 1ste Deel).

Bidrag til H. J. Graae's (Th. Sev. Heibergs) udgivne Samling af Arier og Sange, Kbh. 1773—77.

Han skrev et Anhang til L. Efterretn. 1765, Nr. 3 (angaaende den kritiske Skrivelse, som stod foran den tydske Oversættelse af C. D. Biehl's „Den kjerlige Mand", 1765).

Knudsen (Philip Julius), f. d. 12te Februar 1792 i Snoldeløv i Sjælland, hvor hans Fader Peder Adolph Knudsen da var Præst, siden Sognepræst til Skjelby og Gjeddesby paa Falster († 1820); Moderen Sophie Frederikke Oppenheim; blev 1812 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole; underkastede sig i Foraaret 1816 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i det paafølgende Efteraar sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren Laudabilis; blev i Febr. 1820 Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Højesteret undtagen; 1829 Landvæsenscommissair i gamle Kjøbenhavns Amt, med Kammerraads Rang. — * Julie Zuschlag.

Redacteur af „Den Danske Statstidende" fra Februar 1821 til Udgangen af 1828. Kbh. Fol.

Bidrag: i Kjøbenhavns Skilderi (Nødværge, 1822 Nr. 66, jvfr. Nr. 68, af J. K. Blok Tøxen); i Oehlenschlägers „Prometheus" (Et Digt, da Melchiors Mindesteen blev sat i Herlufsholm, Bd. III. 1833, S. 377—78); i „Kjøbenhavnsposten" (Kjøbenhavns Brandforsikkring, 1837, Nr. 39); i F. M. Lange's Udvalg af danske og udenlandske Criminalsager (Defension for Ole Kollerød og nogle af hans Med-Tiltalte, Bd. VI. S. 203—15); i „Dagen" (Et Digt: „Indbydelse til Thorvaldsen"). — „Mnemosyne", med Musik af Bay, udgivet som „Favoritarie No. 6", af Lose.

Knudsen (Rasmus), Procurator ved Underretterne i Fyens Stift; boer i Odense.

Statsoeconomiske Bemærkninger med særdeles Hensyn til Kjøbstædernes Trang og Tarv. Første Hæfte. Odense, 1832. — Et lille Assemblee paa Landet eller Mening om det i Tillægsbladet til Fyens Stifts Adresse-Avis No. 75 foreslaaede Landpolitie. ibid. eod. — Om den nu herskende Næringsløshed og Midlerne mod samme. ibid. 1838. (Besvarelse af en af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug udsat Priisopgave; jvfr. „Dagen" 1838, Nr. 47).

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten" (Forslag til Oprettelse af et almindeligt Laanecontoir, 1834, Nr. 102; jvfr. Nr. 124, og Falck's N. Staatsb. Magaz. III. 377—83; — Om Creditforeninger, sstd. Nr. 150, jvfr. Nr. 159).

Knudsen (Simon), Skolelærer i Ørsted i Fyen.

Bidrag: i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Om et Kirkebud, II. Aarg. 1835, S. 181—87).

Knudstrup (Peder Nielsen) tjente fra 1802 til 1812 i det daværende Slesvigske Rytterregiment, først som simpel Rytter, og i de 4 sidste Aar som Vagtmester; blev derefter Gaardfæster i Leerberg Sogn og By, under Frysenborg Gods, Randers Amt; 1813 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; boede siden i Roved By, Galten Herred, s. Amt, hvor han 1823 arvefæstede en Vejrmølle og dertil hørende Jorder (som han afhændede 1839); fik 1820 det kongl. Landhuusholdnings-Selskabs store Medaille i Guld; var Medlem af Provindsialstændernes Forsamlinger for Nørrejylland 1836 og 1838; ejede fra 1839 til 1842 en Gaard i Tebbestrup ved Randers. — (Jvfr. N. landoecon. Tid. III. 198—202; V. 100—1; J. C. Halds Beskr. ov. Randers Amt, 1827, S. 187—88).

Bidrag: i Nye landoeconomiske Tidender (Præmieærkning, indgiven til det kongelige Landhuusholdningsselskab, III. 163—94; Om hans Vexeldrift, af et Brev fra ham til Landhuusholdn. Selsk., dateret December 1822, V. 391—97); i Halds Tidsskr. f. Landoeconomi (Om hans Avlsbrug, II. 466—70); i Ugeblad for den danske Bonde (Nogle Tanker, fremkaldte af de mange Forsvar for Hoveriet o. s. v., 2. Aarg. 1836, Nr. 27, jvfr. sstd. Nr. 31—32. 36; Mere om Hoveriet, sstd. Nr. 39, jvfr. Nr. 50 og 51; Extract af en Betænkning til Randers Amts Huusholdningsselskab, om nogle Gjenstande for Opmuntring, 3. Aarg. 1837, Nr. 40).

Knutzen (Marsilius), f. i Mandal 1762, af Forældrene Johan Frederik Knutzen og Karen Geertsdatter; deponerede som Privatist fra Christianssand 1780; underkastede sig i Juni 1784 den juridiske Embedsexamen (Laud.); blev Garnisons-Auditeur i Kjøbenhavn; 1789 tillige Hof- og Stadsrets-Procurator; erholdt siden Overauditeurs Charakteer; blev 1795 Assessor i Kjøbenhavns Politiret; 1801 Herredsfoged og Skriver i Odense [til 1804], samt Skam, Lunde og Skovby Herreder og Justitsraad; 1805 tillige Birkedommer og Skriver ved Einsidelsborg og Kjørup [nu Grevskabet Roepstorff]; og 1819 endvidere ved Langensøes Birk under Baroniet Holstenhuus; 1839 Etatsraad; fra 1ste Novbr. 1843 paa Ansøgning i Naade og med Pension entlediget som Herredsfoged og Skriver i anførte Herreder. — * Mette Christine Knutzen.

Bidrag: i Morgenstjernes Jurid. Maanedstidende (Deduction paa det philosophiske Facultets Vegne i Sagen contra Decanus Odin Wolff, 1796, Bd. II. S. 146—70, 201—23, 269—72); — i Minerva (Efterretning om Hamborg Fallitvæsen, 1799, IV. 510).

Koch (G. H.) blev 1815 Gartner paa Frysenborg Hovedgaard.

Bidrag: i Halds Tidsskr. for Landoeconomi (Beretning om Opdyrkning af en Hedelod paa henved 150 Tdr. Land under Frysenborg Hovedgaardstart, Bd. I. 1831, S. 354—405).

Koch (Hans Christopher Ehlers), en Søn af Præsten Hans Peter Koch i Horbeløv paa Falster, er f. 1774; blev dimitteret til Universitetet fra Nykjøbing Skole i Efteraaret 1790; theologisk Candidat (Laud.) i Juli 1795; 1798 residerende Capellan, og 1808 Sognepræst til Horbeløv og Falkersløv paa Falster; 1836 Consistorialraad. — * .... Buntzen, Datter af Dispacheur og Stadsmægler Johan Buntzen i Kjøbenhavn.

Tale ved den religiøse Jubelfest d. 12. Decbr. 1821 til Minde om Frederik IV's Fundation af 240 Skoler. Kbh. 1822. (jvfr. „Dagen" 1823, Nr. 307).

Bondens Brevbog. Udgiven af det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1830, med 1 Tabel. (M. f. L. V. 547—50; Halds Tidsskr. f. Landoecon. I. 427—31; jvfr. N. landoec. Tid. V. 47). 2den af Forfatteren gjennemsete Udgave. ibid. 1839, m. 1 Tabel.

Bidrag: i Oluffens oeconom. Annaler (Beretning om den ved Falkersløv Præstegaard brugte Staldsfodring, 1806, Febr.); — i Landoeconom. Tid. (Svar til Spørgeren i landoec. Tid. 2det Bd., i Bd. III. 1816, S. 261—68); — i Kjøbenhavns Skilderi (I Anledning af Retskrivningen, 1828, Nr. 4, jvfr. sstd. S. 214—17. 287. 484; Ny Freja 1827, S. 302—3).

Koch (Hans Peter Gyllembourg), Foranførtes Søn, f. d. 1ste Nov. 1807 i Falkersløv paa Falster; blev dimitteret til Universitetet fra Nykjøbing Cathedralskole 1825; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog theologisk Attestats (Laud.) i April 1830; blev i Juli s. A. Adjunct ved Nykjøbing Cathedralskole; i Juli 1834 Sognepræst til Vodder i Ribe Stift, og i August 1843 til Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev paa Falster. — * Karen Magdalene Amalia Parelius.

Bidrag: i Ribe Stiftsavis 1836 (Forskjellige Artikler, angaaende uindskrænket Religionsfrihed, Udtrædelse af Statskirken og Sognebaandets Løsning, imod L. D. Hass; jvfr. „Dagen" 1836, Nr. 280; Nord. Kirketid. 1837, Col. 83—88); — i Lindbergs Nord. Kirke-Tidende (Skrivelse til Magister Lindberg, 1837, Col. 324—28, jvfr. sstd. Col. 364—68; Nogle Ord angaaende Astronomiens Forhold til Christendommen, 1838, Nr. 10, jvfr. sstd. Col. 179—88); — i Lindbergs „Dannebroge" (Om Gjendøberiet; til Oplysning og Advarsel for opvakte Christne, 1841, Nr. 4. 5.); — i „Fædrelandet" (Om Gjendøbernes Religionsfrihed, III. 1842, Nr. 778. 779).

Kochen (Albrecht Heinrich Matthias), f. d. 25de Marts 1776 i Kiel; fik sin tidligere Dannelse i Aarene 1792—96 paa Schulpforte; studerede derefter i Begyndelsen Lovkyndigheden, men opoffrede sig snart til det theologiske Studium, hvormed han 1797—1800 var sysselsat paa Universiteterne i Kiel, Leipzig og Jena; erholdt paa sidstnævnte Sted 1799 den philosophiske Doctorgrad; gik 1801 til Kiel, for at holde philosophiske Forelæsninger; blev examineret paa Gottorf 1801 (1ste Char.);

derefter Huuslærer hos Familien Pauli i Altona; 1802 Diaconus ved Kirken i Glückstadt; 1806 Sognepræst i Wilster, og 1816 ved St. Petri tydske Kirke i Kjøbenhavn; 1817 Doctor Theologiæ ved Universitetet i Kiel; i September 1824 efter Ansøgning i Naade entlediget; s. A. hertugelig oldenburgsk Superintendent og Consistorialraad, i Eutin; 1839 efter Ansøgning i Naade og med Pension entlediget. — (Jvfr. Lübker's und Schröder's Lex. I. 308—11, og Schröder's Nachträge S. 820; Øst's Supplementblade, Nr. 15; Kbhvns Skilderi 1824, Nr. 83; 1825, S. 1178—79; Conversationsbl. 1824, Nr. 15. 23; J. N. Høst's Archiv for Lov og Ret i Danmark I. 185—210).

Reden bei der Einweihung der wiederhergestellten St. Petri-Kirche in Kopenhagen den 14ten Julius 1816, gehalten von Bischof Münter, Stiftspropst Clausen und Dr. Kochen, nebst einer Uebersicht der ersten Gründung und späteren Schicksale der Kirche. Koph. 1816. (Prov. Ber. 1817, I. 104; Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1817, S. 312).

Festpredigten, Casual- und kleinere Amtsreden. Koph. 1817. (L. T. 1818, Nr. 1. 2; Jen. L. Z. 1818, III. 453—56).

Der kleine Catechismus Lutheri zur dritten Jubelfeier der Reformation herausgegeben. Kopenh. 1817. 2. Aufl. ibid. 1818. (L. T. 1818, S. 87—95). Overs. paa Dansk efter Forf. Manuscript, og med Hensyn til den danske evangelisk christelige Psalmebog, af Joh. Pet. Sternhagen. Kbh. 1817. (L. T. 1818, S. 95—96).

Worte bei der feierlichen Einweihung des St. Petri-Pflegestifts in Kopenhagen, am 1. Nov. 1817 gesprochen, und zum Besten des Stifts herausgegeben. Koph. 1817.

Was gebieten mir Pflicht und Gewissen? Neujahrspredigt. Koph. 1817. (Prov. Ber. 1818, II. 168).

Die Nichtachtung der Bibel in unsern Tagen. Eine Reformationspredigt, herausgegeben von G. J. C. Adler. Kopenh. 1818.

Kleine Liedersammlung zum häusl. Gebrauche und zum Gebrauche in Schulen. Kopenh. 1818.

De finibus extemporalis dicendi facultatis quatenus e certis principiis rationis et eloquentiae iisdem superstructae constitui queant. Diss. theol. inaug. Hafniae, 1820. 4to. (Prov. Ber. 1820, V. 611).

Friede! Worte des Abschieds, gesprochen den 3. Octbr. 1824. Kopenh. 1824. (Prov. Ber. 1825, II. 323).

Christliche Vorträge, nach Anleitung der älteren evangelischen Perikopen gehalten. I.—II. Band. Kopenh. 1825. (Prov. Ber. 1825, III. 499; IV. 700; Jen. L. Z. 1827, Nr. 31; Leipz. L. Z. 1827, Nr. 208; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1828, Nr. 71. 72).

Bidrag: i Schlesw. Holst. Lauenb. Provinzialberichte (Aus einem Briefe von ihm, 1817. III. 355; Ueber das Landwerkhaus vor Wilster, 1818, I. 63; Bitte an meine Herren Amtsbrüder in den Herzogthümern, Schleswig, Holstein und Lauenburg. sstd. S. 70; Nothgedrungene Berücksichtigung &c., sstd. S. 82; Das deutsche Schulwesen in der Königl. Residenz Kopenhagen, 1823. IV. 157—64).

Koefoed [udtales Kofod] (**Hans Ancher**), Communitets-Kasserer og Forligelsescommissair i Odense. — † 1834.

Gjenmæle imod Amtsprovst P. W. Lütken. Odense 1817. 4to.

Koefoed (Caspar Henrik), f. 1780; deponerede fra Rønne Skole i Efteraaret 1798; blev udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1802; derefter Procurator paa Bornholm; 1810 Byfoged i Svanike og Herredsfoged i Øster-Herred sstd. † 1821.

Bidrag: i det bornholmske Efterslægts-Selsk. Samlinger (Om Undentag paa Bornholm, i H. I. S. 11—18).

Koefoed (Daniel), f. d. 3die Marts 1759 i Kjøbenhavn, af Forældrene Conferenceraad Hans Koefoed, Directeur for det militaire Varemagazin og Uldmanufactur ꝛc., og Christence f. Bentzen; blev dimitteret til Universitetet som Privatist fra Ribe 1774; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Maj 1778; reiste udenlands; blev 1784 Cancellisecretair og Fuldmægtig ved det kgl. militaire Varemagazin; 1785 tillige adjungeret og succederende Directeur ved det militaire Uldmanufactur, ved hvilket han 1796 blev Directeur og Kasserer; 1796 Justitsraad; 1810 entlediget; 1812 Etatsraad; var 1818—35 Directeur ved Nationalbanken; tillige Grosserer i Kjøbenhavn. † 10de August 1840. — * 1796 Johanne Petronelle Schow († 1/4 1822), Datter af Conferenceraad Christen Schow, Deputeret i det kongl. danske Cancelli.

Bielag til anden Deels syvende Stykke af Fjerde Friderichs Historie ved Riegels, o. s. v. Kbh. 1799. 43 S. 8.

Koefoed (Hans), f. 1763 paa Bornholm, hvor hans Fader Jørgen Koefoed var Præst til Clemensker; Moderen Margarethe Eleonore From, en Datter af Præsten Th. From sstd. Underviist af sin Fader, kom han i Frederiksborg Skole, afgik derfra, efter 1 Aars Forløb, til Universitetet 1783 og blev den Første blandt de Udmærkede ved Examen Artium; tog 1785 den philologiske Examen (Laud.); blev Alumnus, siden Inspector paa Borchs Collegium; 1787 Magister og Decanus paa Communitetet; underkastede sig i April 1792 den theologiske Embedsexamen med udmærket Berømmelse; blev 1793 Præst ved Almindeligt Hospital og Abel Cathrines Stiftelse i Kjøbenhavn; s. A. Sognepræst for Ulsø og Braaby i Sjælland, og 1798 for Aversie og Testrup sstd. — * 1793 Christine Sophie Munk († 1/3 1842), Datter af Justitsraad, Borgemester Morten Munk i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Iris 1792, I. 314).

Dispp. Hafn.: Pauca de *Cybele* & ejus sacerdotibus, 1788; — De vita atque moribus *Horatii*, 1790; — De notione πνευματοσ in Novo Testamento, 1792. (L. E. 1792, S. 464). — (Tildeels efter Autogr.).

Koefoed (Jens), Foranførtes Broder, f. 1765 paa Bornholm; blev underviist i Hjemmet, 1782 sat i Frederiksborg Skole og derfra dimitteret til

Universitetet 1783; udmærket ved Examen Artium; underkastede sig 1790 den medicinske Embedsexamen (Laud.), og erholdt i October s. A. Doctorgraden i Medicinen; var i det følgende Aar een af de omrejsende kongelige Læger i Christianssands Stift; derefter privat Practicus i Præstø; blev 1794 Landphysicus i Viborg Stift; 1802 Landphysicus i forrige Aalborghuus, Aastrup, Børglum og Seilstrup Amter og underliggende Kjøbstæder; 1808 Justitsraad; 1813 Etatsraad. † 18de Juni 1821. — * 1. Marie Faith, Datter af Justitsraad Hans Georg Faith. * 2. . . . . . . (†). — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog H. I. S. 37—38; „Dagen" 1821, Nr. 153. 156. 196).

Speciminis physiologici *de somno* particula 1ma. Hafniæ 1787. (Disputats i det Tobeske Disputereselskab). — *Drasticorum* in genere atqve *Colocynthidis* in specie vindiciæ. Diss. inaug. ibid. 1790. (L. E. 1790, Nr. 32. 33; Iris 1791, IV. 219—20; Hartenkeils medic. Zeit. 1795, Bd. II. Beylage zu Nr. 41).

Koefoed (Hans Wolner) tog dansk-juridisk Examen i April 1800; blev i Maj 1806 constitueret som Sysselmand og Herredsdommer i Guldbringe- og Kiöse-Sysseler, i Islands Sønder-Amt; i Juli 1813 Overbergamtsskriver ved Overbergamtet og Byfoged og Byskriver i Kongsberg; 1837 Sorenskriver i Rummedal og Sandsvær, i Buskeruds Amt i Norge.

Avisun um *Húsblastilreidslu.* Leirárgördum 1807.

Koefoed (William), f. 1806; blev 1826 dimitteret til Universitetet fra Rønne Skole; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1838.

Løvehuden, af Charles de Bernard. Oversat fra det Franske. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. VI. 435).

Kofod (Børge Poscholan), f. d. 23de [ikke d. 24de] Januar 1752 i Mariager, hvor hans Fader Jørgen Kofod da var Capellan, siden Sognepræst til Poulsker paa Bornholm († 25/1 1780); hans Moder var Abigael Margareta Poscholan († 1767). Efter at have nydt Underviisning af sin Fader, besøgte han i 3 Aar Frederiksborg lærde Skole, afgik derfra til Universitetet 1770, tog anden Examen i Juli 1771, og var derpaa i over 5 Aar Hører ved Rønne Skole paa Bornholm; underkastede sig i Septbr. 1778 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1779 Alumnus paa Ehlers's Collegium; tog i Septbr. s. A. philologisk Embedsexamen (Laud.) og ansattes strax efter som Hører ved Vor Frue Latinskole; blev 1782 anden Capellan ved Frue-Kirke i Kjøbenhavn; 1783 dansk Slotspræst; fik 1792 Doctorgraden i Theologien fra Universitetet i Göttingen; blev 1798 Sognepræst for Helliggeistes Menighed i Kjøbenhavn; 1805 entlediget fra sit Embede som Slotspræst. † 11te Januar 1839. — * 1. 17/7 1782 Anna Dorothea Birch († 1/8 1809), Datter af

Bygskriver og kongelig Mineralinspecteur Andreas Birch i Kjøbenhavn. * 2. Marthe Margrethe Søderberg. — (Jvfr. Døl's Materialier, Nr. 42; Berlingske Tid. 1839, Nr. 20).

Valg-Prædiken, holden i Frue Kirke. Kbh. 1782. (Liter. Progr. II. 251—55; L. E. 1782, S. 583—85). — Taler over adskillige bibelske Texter. ibid. 1790. (L. E. 1791, Nr. 11; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 32; Iris 1791, I. 203; Annal. der theol. Literatur 1793, S. 12). — *Chabakuki Vaticinium*, commentario critico atqve exegetico illustratum. Specimen inaug. Gottingæ et Lips. 1792. (L. E. 1792, Nr. 7; Krit. og Antikr. H. XI. Nr. 5 og 7; Leipz. L. Z. 1792, Nr. 40; Göt. A. 1792, Nr. 25; Allg. L. Z. 1793, Nr. 124; Annal. d. theol. Lit. 1792, S. 105; N. Allg. D. Bibl. VIII. 103). — Om Hindringer og Beforbringsmidler for Religionens moralske Virkninger, afhandlet i et Priisskrift af Schwabe, overs. af Tybsk med Anmærkninger. Kbh. 1793. (Krit. og Antikr. H. XIII. Nr. 20; Iris 1793, III. 112; Annal. d. theol. Lit. 1793, S. 792). — Musikens Indflydelse paa Mennesket. Bidrag til et philosophisk-historisk Forsøg. ibid. 1804. Andet forøgede Oplag. ibid. 1837. (L. E. 1804, Nr. 11, r. af N. Schow). Overs. paa Engelsk af A. Andersen Feldborg.

Adskillige Prædikener og Leilighedstaler, trykte i Kjøbenhavn, saasom: Tale ved Ægteforbindelsen imellem Pastor Niels Schyth og Jomfru Maria Dorthea Røble, 1789. (L. E. 1789, Nr. 20; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 28); — Tale i Helliggeistes Kirke paa Nytaarsdag 1801. 2. Opl. (L. E. 1801, Nr. 1); — Tale paa den anordnede Taksigelsesfest for Freden, d. 1ste Jan. 1802; — Prædiken paa 4de Søndag efter Paaske 1808 over Apostl. Gjerninger Cap. 13, V. 38—41. (1808); — Mindetale over Professor, Etatsraad og Ridder Børge Riisbrigh, ved hans Jordefærd d. 27de April 1809; — Mindetale over Justitsraad og Rector Skule Theodor Thorlacius, ved hans Jordefærd den 5te April 1815; — Prædiken paa Reformations-Jubel-Festens første Dag, over Pauli Brev til Ephes. Capit. 4de, Vers 11—15; holden til Høimesseden 30te October 1836.

Bidrag: i Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab (Jardines Breve fra Paris om Fruentimmerets Indflydelse paa det Almindelige, med nogle tilføiede Anmærkninger, overs., 1795 Septbr., ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1796. [Krit. og Antikr. H. XVIII. Nr. 38; Iris 1795, IV. 329—30]; Sammes Breve fra Barbariet, overs. i Aarg. 1796, tillige særskilt aftr. Kbh. 1796. [L. E. 1796, Nr. 8. 47. 51]; — i Iris og Hebe (Om Slanger i Almindelighed og om de forgiftige Slanger, Bibelen berører, i Aarg. 1798—99, o. særsk. Kbh. 1799, m. Kb.); — i Nyt Bibl. f. Physik (Om Høskrækker, i Almindelighed betragtede, især deres Ødelæggelser, og tillige om de vigtigste Bibelsteder, hvor Høskrækker omtales, Bd. III. (Bibl. Bd. 21), S. 113—60, 421—52; Bd. IV. (Bd. 22), S. 111—57, 450—56, m. 1 Kb., ogsaa særskilt. Kbh. 1802. [jvfr. L. E. 1802, S. 735, og en Skrivelse desangaaende fra Forf., sstd. 1803, Nr. 2. — Enkelte Uddrag af Skriftet, i Kbhvns Skilderi 1825, S. 1377-81]; — i Wolters's Landboven for 1799 (Prædiken over Texten Matth. XXII. 34—36, S. 101—26); — i Minerva (Om Ynglingens Veiledning til det Studeringsfag, hvortil han, med Hensyn til Samfundets Vel, kan være bedst skikket; en Tale til Præmiernes Uddeling i det Schouboeske Institut d. 20de Novbr. 1806, i Aarg. 1806, IV. 225); — i „Samling af Prædikener paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark, 1ste Pintsedag 1826, holdne af Kjøbenhavns Geistlighed", Kbh. 1826, (Prædiken over Apostl. Gjerninger Cap. 2. 1—11 V. i Forbindelse med Pauli Brev til Ephes. Cap. 5. 8 og 9 V.). — (Tildeels efter Autogr.).

Kofod (Hans Ancher), f. d. 4de Januar 1777 i Rønne paa Bornholm, hvor hans Fader Mads Kofod da var resid. Capellan og Rector, siden Sognepræst i Hasle. Indtil sit 16de Aar blev han underviist af Faderen, og efter dennes Død sat i Rønne Latinskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet i Efteraaret 1795; tog i det følgende Aar anden Examen med Udmærkelse og i Januar 1799 theologisk Attestats med Characteren Laudabilis; gik derpaa ind i det pædagogiske Seminarium, hvor han især lagde sig efter Historien; blev 1805 Lærer ved Metropolitanskolen i Historie og Geographi; i October 1806 Adjunct og i April 1812 Overlærer ved samme Skole. † 30te April 1829, ugivt. — (Nekrolog i L. T. 1829, S. 430—32; jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 72. 73).

Kortfattet Verdens-Statistik for Læsere af alle Stænder, ved Schummel, oversat og med Anmærkninger og Tillæg forøget. Med en Fortale af L. C. Sander. Kbh. 1806. — Historiens vigtigste Begivenheder, fragmentarisk fremstillede for Begyndere. ibid. 1808. 4. Opl. 1817. 5. Opl. 1823. 6. forøgede Opl. 1828. 7. forøg. Opl. 1832. Nyt forøget Opl. 1836. 1840. Ny Udgave, med Forandringer og Tillæg af S. B. Thrige. 1843. (L. E. 1810, Nr. 9, r. af J. Møller, jvfr. Forf. Replik i Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 53—54). — Kort Udtog af Geographien for de første Begyndere, efter de sidste Forandringer. ibid. 1809. 2. Opl. 1812. 1815. 3. Opl. u. T.: Geographie for Begyndere. 1818 (1817). 4. Opl. 1823. 5. forøgede Opl. 1828. 6. paany gjennemseete Opl. 1832. 7. Opl. 1835. 8. Opl. 1839. (L. T. 1820, S. 365—67, r. af Fr. Thaarup). — Geographisk Haandbog efter de nyeste politiske Forandringer. ibid. 1809. 2. Opl. 1810. 3. Opl. 1816. 4. Opl. 1818. 5. Opl. omarbeidet ved C. F. Ingerslev. 1831. (L. T. 1820, S. 368—70, r. af Fr. Thaarup). — Kort Udsigt over de mærkeligste Begivenheder i Verden, til Brug for de første Begyndere i Borgerskoler. ibid. 1809. Ny Udg. ibid. Tillæg, indeh. Tidsrummet fra 1815—22. ibid. 1822. — Lærebog i Geographien for Begyndere, efter de nyeste Forandringer. ibid. 1810. 2. Opl. 1813. 3. Opl. 1817. 4. omarbeidede Opl. 1827. (L. T. 1820, S. 367). — Den ældre Historie indtil det vestlige romerske Riges Kuldkastelse. ibid. 1810. 2. Opl. 1814. 3. forbedr. Udg. 1824. 4. Udg. omarbeidet og forøget af C. Langberg. 1833. — Den nyere Historie. I.—II. Deel. ibid. 1811—12. 2det Opl. 1815—16. 3. forbedr. Udgave. 1825—28. (Heraf er den Afdeling, som indeholder Danmarks Historie, udkommen i svensk Oversættelse i Stockholm 1815, med 2 Tab., og r. i svensk Literaturtidn. 1815, Nr. 33). — Almindelig Verdenshistorie i Udtog. ibid. 1813. 2. Opl. 1817. 3. Opl. 1821. 4. forbedr. Udg. 1828. 5. forøg. Opl. 1831. 7de forøgede Opl. 1838. 8. Opl. 1842.

Mærkværdige Begivenheder af Verdenshistorien. Til Brug ved historisk Underviisning, og som Læsebog for alle Stænder, af G. G. Bredow. Oversat efter fjerde Oplag. I.—II. Deel. Kbh. 1815—16, med Tillæg til de nyeste Tider. ibid. 1830.

Udtog af Fædrenelandets Historie, til Brug for Borger- og Almueskoler. Kbh. 1816. 3. Opl. 1826. 4. Opl. 1836. 5. Opl. 1841.

Conversations-Lexicon, eller encyclopædisk Haandbog over de i selskabelig Underholdning og ved Læsning forekommende Gjenstande, Navne og Begreber, med Hensyn

til Folke- og Menneske-Historie, Politik, Diplomatik, Mythologie, Archæologie, Jordbeskrivelse, Naturkundskab, Fabrik- og Manufacturvæsen, Handel, de skjønne Kunster og Videnskaber, indbefattende tillige de ældre og nyere mærkværdige Tidsbegivenheder, oversat efter den tydske Originals sidste Oplag, med adskillige Forandringer og Tillæg. I.—XXVIII. Bind. Kbh. 1816—28.

Kun i Forening med Moralitet er Videnskabelighed et Middel til Menneskeforædling. Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Metropolitanskolen i September 1819. Kbh. 4to.

Bidrag: i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler (Nogle Bemærkninger over de væsentligste Egenskaber, som en historisk Haandbog til Brug for Skolerne bør have, 1807, I. 1—19); — i Athene (Nogle Bemærkninger angaaende den historiske og geographiske Underviisning i de lærde Skoler, VII. 417—36).

I 11te Oplag af M. Hallagers „Forsøg til en Læseøvelse-Bog" (Kbh. 1816) gjennemsaae og rettede han den anden, eller geographiske Afdeling.

Kolderup-Rosenvinge (J. L. A.), see Rosenvinge.

Kolthoff (Ernst Wilhelm), f. d. 20de Juli 1809 i Hamborg, hvor hans Fader Matthias Anton Kolthoff var bosat som Fabrikant; hans Moder Sophie Albertine Wahlberg var fra Stockholm. Hans Forældre forlode Hamborg i Krigens Tid og bosatte dem, efter et kort Ophold i Holsteen, i Kjøbenhavn allerede i Aaret 1815. Han dimitteredes til Universitetet af daværende Adjunct P. A. Plum (nu Præst i Spjellerup) 1825, indkaldtes til første og anden Examen og tog theologisk Attestats i April 1830 med Charakteren Laudabilis et qvidem egregie; var fra Sept.—Decbr. 1830 constitueret som Lærer ved Sorø Academies Skole; blev 1831 Lærer i det tydske Sprog ved det kongl. Landcadet-Academi; disputerede d. 3die Januar 1834 for Licentiatgraden i Theologien og tiltraadte derpaa om Foraaret, med Understøttelse af det Winstrup-Resenske og det Rosenkrantzske Stipendium, samt fra Fonden ad usus publicos, en videnskabelig Rejse; opholdt sig i et Aar i Tydskland, i Særdeleshed i Bonn, München og Berlin; holdt, efter sin Hjemkomst, som Privatdocent i Sommeren 1835 Forelæsninger ved Universitetet, og kaldtes den 22de April 1837 til anden residerende Capellan ved Frue-Menighed i Kbhvn. I denne hans Stilling blev det ham i Aaret 1841 tilladt, at gjøre en Rejse til Italien, ved hvilken Leilighed han ogsaa besøgte Belgien, Frankrig, Schweiz og det vestlige Tydskland; blev i August 1843 kaldet til anden residerende Capellan ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn. — * $\frac{7}{11}$ 1837 Johanne Marie Swane, en Datter af Varemægler L. Swane og Julie Swane, f. Clausen.

Apocalypsis, Joanni Apostolo vindicata. (pro gradu Licentiati). Hafniæ 1834. (anm. i M. f. L. XII. 1—31, af H. L. Martensen; Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. I. 1. S. 211; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 978; Rheinwalds allg. Re-

pertorium f. d. theol. Liter. 1835, H. 3., af Schneckenburger; Gersdorf's Repertor. d. gesamt. deutsch. Literat. Bd. IV. H. 9; Tholuck's Literar. Anzeiger, Novbr. 1836, Nr. 68 ff.).

Den christelige Daab, Prædiken. Kbh. 1841.

Prædikener, holdte i Frue Kirke. Kbh. 1812. Anden Samling. ibid. 1813.

Det Sande og det Falske, Prædiken paa ottende Søndag efter Trinitatis. Kbh. 1842.

Bidrag: i Berliner Jahrbücher für wissenschaftliche Kritik (Anmeldelser af: A. F. Silfverberg „historia monasterii Lerinensis", 1836, II. S. 94—96; og G. H. Waage „de ætate articuli &c.," 1837, II. S. 108—12); — i Schouw's „Dansk Ugeskrift", 2den Række (I Anledning af H. C. Sager's Afhandling: Om utilladelige ægteskabelige Forbindelser i den kjøbenhavnske Almueklasse, II. S. 283—84). — (Efter Autogr.).

Kongsted (Eiler Andreas), en Søn af Cancelliraad og Districtschirurg i Kjøbenhavns Amt Olavius Eilertsen Kongsted († 1831); er født den 18de August 1790 i Ballerup, i Nærheden af Kjøbenhavn; nød privat Underviisning af Provst, Magister J. R. Schjøth i Ballerup; dimitteredes til Universitetet 1811; blev 1813 chirurgisk Candidat ved Almindeligt Hospital; tog 1816 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.), og blev Læge ved det fyenske Skolelærer-Seminarium paa Brahetrolleborg indtil 1826, da Seminariet nedlagdes; var derefter privat Practicus ved Brahetrolleborg; udnævntes i Januar 1830 til Districtslæge paa det kongl. Gods i Ods-Herred; boer i Nykjøbing. — * Juliane Christence Szybrowsky.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Lægens Kunst er at følge Naturen; Sygdom selv er Naturens naturlige Læge. Et Forsøg, i Bd. XI. 1829, S. 209—55; Et Exempel paa Obductionens Vigtighed i legale Forretninger, selv hvor der ingen Grund er til Mistanke, Bd. XIII. 1830, S. 83—90 [oversf. af J. F. W. Nevermann i Wildbergs Jahrbuch der gesammten Staatsarzneykunde Bd. II. H. 2, 1836]; Nogle Bemærkninger om Epidemien 1831, saaledes som den viste sig i Ods-Herred, Bd. XVII. 1832, S. 275—84; Amputation af den høire Underarm paa Grund af en særegen Forblødning, Bd. XXX. 1839, S. 171—73).

Konow (Wollert), f. 1809 i Bergen, hvor Faderen var Kjøbmand; blev privat dimitteret til Frederiks-Universitet i Christiania 1827; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; foretog sig derefter en Udenlandsreise; opholdt sig i nogle Aar i Kjøbenhavn; er nu bosat i Bergen. — * Maria Luise Oehlenschläger, en Datter af Etatsraad, Professor Adam Oehlenschläger.

Skizzer (fra Italien). Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. V. 6—9, r. af H. M. Flemmer; jvfr. Konows Antikritik i Fortalen til „Nord og Syd").

Manfred. Drama. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 9—15, r. af H. M. Flemmer; jvfr. Konows Antikritik i Fortalen til „Nord og Syd").

Nord og Syd. Novelle. Kbh. 1841. („Dagen" 1841, Nr. 128; T. f. L. o. K. VI. 454—55, r. af H. M. Flemmer; Fædrel. II. 1841, Nr. 534. 517, og Følgeblad til Nr. 547, af W. Konow).

Konráðson (Jón), Søn af Bonden Konráð Jónsson paa Kolgrøf, blev ordineret til Capellan hos Præsten Eggert Eiríksson paa Glaumbæ 1797; Præst til Mælifell 1809; Provst i Skagafjords Provsti (Hegranes Þing) 1814; nedlagde Provste-Embedet 1836. Han har været en flittig Samler til Islands historiske og genealogiske Literatur. — * 1. Setzelia Stephansdóttir († 1821), Datter af Præsten Stephan Halldórsson paa Myrká. * 2. Steinum Þorsteinsdóttir, Datter af Þorsteinn Jónsson, Student fra Húsey.

Stutt ágrip um *Þorkels Olafssonar*, Stiptprófasts í Hóla-Stipti, margbreyttu og eptirminnilegu lífstilfelli. Videyar Klaustri 1821. — (Medbeelt).

Kopperholdt (H.).

Den Nordhausiske Underpige, en qvindelig Rinaldini. En romantisk Historie af E. Bornschein. Oversat fra det Tydske. I.—II. Deel. Kbh. 1831. (Beeken).

Koren (Kristiane), f. d. 27de Juli 1764 paa Amager paa Gaarden Kastrup, som hendes Fader Jess Dibrichsen, en Holstener af Fødsel, da ejede. Hun blev 1787 givt med daværende Sorenskriver i Heggen og Frøland i Smaalehnenes Amt, siden Stiftsoverrets-Assessor Johan Koren. † 28de Jan. 1815. (Hendes Biographi, forfattet af F. Schmidt, i Schwachs „Nor" for 1816, S. 186—93; jvfr. Oehlenschlägers Levnet I. 200).

Dramatiske Forsøg. 1ste Deel, med en Fortale af K. L. Rahbek. Kbh. 1803. — De tvende Brude, af A. Lafontaine. I.—III. Deel, overs. ibid. 1812.

Bidrag: i Tilskueren (Ved Frøken Hedevig Augusta v. Kroghs Grav, 1801 Nr. 98; Negerpigen, 1803 Nr. 45); — i Minerva (Scener af Thora, eller Den 2den April 1801, et lyrisk Skuespil, 1805, II. 290); — i Poulsens Nytaarsgave 1805 og 1806 (Adskillige Digte).

Kornbek (Jens Jensen), Ejer af Conradsfeld.

Landbo-Efterretninger. No. 1. Kbh. 1826.

Kraft (Adam Gottlob Henrik Severin), Søn af Justitsraad Peder Kraft, Landsdommer i Sjælland og Møen (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 318—19), og Birgitte f. Borthuus, Datter af Post-Inspecteur Severin Borthuus i Kjøbenhavn; blev Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i April 1775; 1781 Vice-Landsdommer i Sjælland og Møen; 1783 Justitsraad; 1789 tillige Landsthingshører og Skriver; mistede 1795 ifølge en Højesteretsdom sine Embeder, og levede siden som Privatmand i Kjøbenhavn.

Samling af Efterretninger om det som ved Siellandsfahrs Landsthing er foretaget i Aaret 1790. Sorø, 1790; udkom ligeledes for 1791. (L. E. 1794, Nr. 19. 20).

Krag (Christian Daniel), f. 1801 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Trompeter ved Garden tilhest; var i det kongl. Opfostringshuus fra 1811 til 1816; kom derefter i Bogbinderlære, siden i Skomagerlære; blev Svend 1822; siden Kobbertrykker i Kjøbenhavn.

Albert, eller Moderhævneren. Original Ridder-Roman fra det 12te Aarhundrede. Kbh. 1832. (O. u. T.: Bibliothek for Romaner og Fortællinger fra Middelalderen). — Marcibella, eller den hedenske Skjoldmø. Original Fortælling fra Korstogene. ibid. eod. — Madame de Gomez: Fortællinger. Omarbeidet og udgivet. ibid. 1833. — Hjalmar, ell. Fostbrødrene; Fyrstedatteren. To Fortællinger. ibid. eod. — Repertorium for underholdende Emner. No. 1.—3. (3die—28de Febr.). ibid. 1834. — Redacteur af Bladet: „Corsaren". Kbh. 1843.

Krag (Johan), en Søn af Told- og Consumtions-Inspecteur, Kammerraad Jacob Krag i Ribe, blev f. 1786, dimitteret til Universitetet fra Ribe Skole i Efteraaret 1802; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; var derefter i en Række af Aar Lieutenant i det kongl. Artillericorps, og kunde paa Grund af denne Ansættelse ikke erholde den Medaille, hvortil en af ham indleveret Afhandling over den af Universitetet i 1812 udsatte mathematiske Priisopgave: „Ved hvilke Midler have Geometrerne fra ældre Tider af lært at dele enhver retlinet Vinkel i tre lige store Dele?", var funden værdig (jvfr. Engelstofts Univ. og Skole-Annal. 1813, S. 68—69. 74); udnævntes i Marts 1825 til Adjunct ved Odense Cathedralskole. † 16de Januar 1827. (Selmers Akad. Tid. I. 285; Hempels Avis 1827, Nr. 21).

Den tro Eckart, en Fortælling af Ludvig Tieck. Oversat. Kbh. 1816 (1815).

Frøerne, et Lystspil af Aristophanes, oversat. Kbh. 1820. (L. T. 1822, S. 729—36, r. af F. C. Petersen).

Aristophanes's Komedier, oversatte fra det Græske. 1ste Deel. Odense 1825. (indeholder, foruden en Indledning, Frøerne, Skyerne, Plutus og Acharnerne, med tilføiede Anmærkninger over hvert Stykke især. Udg. ved Understøttelse af Fyens Stifts literaire Selskab).

Spicilegium observationum in *Culicem*, carmen Virgilianum. Programma. Othiniæ 1825. 4to.

Fragment af Herodots Historie (V. Bog, Kap. 1—55.) oversat. Indbydelsesskrift. Odense, 1826. 8vo.

Han ansees for Forfatter til: Pul Affer, et Marionetspil af Hastenbeck. Kbh, 1815, m. Kbb.

Krag (Mauritz Gotthold), f. 1794 i Gielsted i Fyen, hvor hans Fader Christian Krag var Sognepræst; blev 1812 dimitteret til Universitetet fra Nyborg Skole; udmærket til anden Examen i det paafølgende Aar; tog i Jan. 1816 theologisk Attestats (Laud.); blev derpaa Læ-

rer ved den lærde Skole i Nakskov, og 1819 efter sin Fader Sognepræst for Gielsted og Rørup Menigheder i Fyen.

Tale i Anledning af den i Gjelsted nye opførte Skole-Bygnings Indvielse. Odense, 1828.

Kragerop (Christian Frederik), Søn af Blikkenslagermester Frederik Kragerop († 25/3 1822) og Ane Kirstine f. From, er f. d. 18de Februar 1806 i Kjøbenhavn, dimitteret 1823 til Universitetet fra det v. Westenske Institut, tog Aaret efter anden Examen med Udmærkelse og i April 1828 theologisk Attestats (Laud.); manuducerede derefter til den første og anden Examen, og blev i Febr. 1830 Alumnus paa Borchs Collegium; i Febr. 1832 ordineret Kateched og første Lærer ved Borgerskolen i Kallundborg; i Septbr. 1837 residerende Capellan i Kolding og Sognepræst til Alminde i Ribe Stift (jvfr. Nord. Kirketid. 1837, Nr. 44); vandt 1843 første Præmie af det evang. christel. Prædike-Legat. — * Inger Margrethe Wolf.

De Circumcellionibus. Disquisitio pro stipendio Colleg. Med. — Hafniæ 1830. (L. T. 1830, Nr. 41).

H. J. Birchs bibelske Historie i et kort Udtog for Børn, især paa Landet. 19de Oplag, gjennemseet og forøget af C. F. Kragerop. (Med en Fortale af Biskop Dr. J. P. Mynster). Kbh. 1835. (anm. i Tidsskr. f. Almueskolevæs. II. Aarg. S. 278—80, hvilket foranledigede „Nogle Ord" af Kragerop, sstd. III. Aarg. S. 384—87; T. f. L. o. K. II. 316—51; Fædrel, III. 1842, Nr. 1093).

Et Par anonyme Bidrag til Dansk Literatur-Tidende og til Maanedskrift og Repertorium for Almueskolelærere. — (Tildeels efter Autogr.).

Kragh (Jens Andreas), Sømand.

Min Talisman. En Skjerv til Bombebøssen. (Udg. af S. C. Fohrmann). Kbh. 1828. („Dagen" 1828, Nr. 74).

Kragh (Peder), Søn af Selvejergaardmand Mikael Kragh og Hustru Kirstine Jensen, er f. i Gimming, dengang Annex til Randers, d. 20de November 1794; kom 1804 i Hems Borgerskole i Randers, 1806 i Latinskolen sammesteds og blev derfra dimitteret 1813 til Universitetet, erholdt til Examen Artium Hovedcharakteren „Godt", Aaret efter til den philologisk-philosophiske Examen Laudabilis; levede som Student ene af Timeinformationer og Stipendier; blev Alumnus seminar. grönl. i April 1817; tog theologisk Attestats i October s. A. (Laud.); kaldtes i Januar 1818 til Missionarius ordin. ved Egedesminde og Annexer i Discobugt i Nordgrønland, hvorhen han afrejste i Maj, kom did i August, og holdt endnu inden Maanedens Udgang sin Tiltrædelsesprædiken paa Grønlandsk; forblev i dette Embede i 10 Aar; grundlagde 1825 Upernivikś i 40 Aar nedlagte Mission, som laae omtrent 100 Miil fra Egedesminde; forlod

Grønland i Juli 1828; ankom imod Slutningen af August s. A. til Kjøbenhavn; blev i Januar 1829 Sognepræst for Gjerlev og Enslev i Aarhuus Stift, og i October 1838 for Lintrup og Hjerting i Ribe Stift. — * 1. $\frac{26}{8}$ 1819 Ane Maria Liedemark († ¼ 1836), en Datter af Kjøbmand Liedemark ved Jacobshavn i Grønland. * 2. ⅞ 1836 Maren Koch, af Christiansfeldt, Søster til „Dannevirkes" Udgiver P. C. Koch i Haderslev. — (Jvfr. Rønnes Dansk Religionsblad 3. Aarg. 1827, Nr. 44).

Underretning for Jordemødre i Grønland af Lerche, oversat paa Grønlandsk af P. Kragh. Dansk og Grønlandsk, bekostet af Handelen. Kbh. 1829. (4 Ark, 8vo).

Det gamle Testamentes Smaa Propheter og Daniel i grønlandsk Oversættelse. Kbh. 1829. (18¾ Ark, 8vo; bekostet af det danske Missionsselskab).

21 smaa religiøse Tractater paa Grønlandsk, bekostet af fromme Britter ved engelsk Chargé d'Affaires Hr. Brown. Kbh. 1830. (19 Ark, 12mo).

Det gamle Testamentes Anden og Femte Mosebog, Jobs, Esræ, Nehemiæ, Esters og Ruths Bøger, oversatte paa Grønlandsk fra Grundtexten. Kbh. 1832. (40 Ark, 8vo; bekostet af det danske Bibelselskab; jvfr. L. T. 1832, S. 799; Nord. Kirketid. 1833, Col. 397).

En Samling grønlandske Prædikener, 27 ialt, eller en grønlandsk Vinterpostil over Evangelierne fra Advents Begyndelse til Paaske. Kbh. 1833. (29 Ark, 8vo; bekostet af det danske Missionsselskab).

Det gamle Testamentes Josvæ, Dommernes, Samuels 2de og Kongernes 2de Bøger, oversatte efter Grundtexten paa Grønlandsk. Kbh. 1836. (45 Ark, 8vo; bekostet af det danske Bibelselskab).

Hans Egedes Aftensamtaler med sine Disciple (ellers skrevne af Johan Christian Mørch, som forhen var Kjøbmand ved Julianehaab i Sydgrønland, for nogle Aar siden død som Toldinspecteur i Bergen), udgivne af Kragh paa Dansk og Grønlandsk. Kbh. 1837. (24 Ark, 8vo; bekostet af Handelen).

En Afhandling af Prof. G. F. Ursin: Om Himmellegemerne, oversat af Kragh, under Titel: *Erkarsautigirseksoet sillarsoarmik*. Kbh. 1839. (1½ Ark, 8vo; bekostet af Handelen).

Nogle Samtaler, Fabler og Smaafortællinger ved H. J. Brandt, forhen Assistent ved Godhavn, udgivne af Kragh, under Titel: *Okalluktualiæt*. Kbh. 1839. (indeholdende 7 Samtaler, 9 Fortællinger, 5 Fabler; 7¾ Ark; bekostet af den grønlandske Handelsdirection).

Bidrag: i Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, redig. af J. Møller, (Breve: 1822, Nr. 2. 10; 1823, Nr. 10; 1824, Nr. 12; 1826, Nr. 1 og 2; 1827, Nr. 4. 11; 1829, Nr. 3); — i Rønnes Dansk Religionsblad (Breve: I. 1825, Nr. 39. 48; II. 1826, Nr. 46. 47. 49. 50. 51; III. 1827, Nr. 2; VI. 1830, Nr. 16); — i Antiqvariske Annaler (Udtog af en Skrivelse til Commissionen for Oldsagers Opbevaring, dat. Egedesminde d. 11te Juli 1825, Bd. IV. S. 340—41; Efterretning om den grønlandske Runesteen, sstd. S. 367—77; — i Nord. Tidsskr. for Oldkyndighed (Skrivelse til det kongl. Nord. Oldskr. Selskab, Bd. II. S. 337—38).

I Grønland circulere i mange Afskrivter nogle Oversættelser ved ham, nemlig af: Ingemanns Røsten i Ørken og Det høie Spil; Krummachers Parabler og Festbüchlein; Hans Egedes Levnet, og nogle Buggesange og andre Viser; til hvis Udgivelse i Trykken ingen Pengeunderstøttelse har været at erholde. — (Efter Autographum).

Kramer (Johann Hermann), f. d. 8de Septbr. 1775, Søn af Consistorialraad Christian Hieronymus Kramer, Kirkeprovst i Münsterdorff Provsti og Sognepræst i Itzehoe; kom i sin Ungdom paa Landcadetacademiet i Kjøbenhavn; ansattes siden i det danske Livregiments annecterede Batailloner, hvorved han blev Capitain; havde lagt sig efter Mechanik, og var commanderet ved Kanalgravningen ved Moss i Norge; blev i April 1810 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; 1812 Ridder af Danebroge; tog siden sin Afsked som Oberstlieutenant; blev 1824 Regjerings- og Bygningsraad i Brandenborg; fik d. 19de Novbr. 1828 en ny Afsked af Krigstjenesten som Oberst. † 19de September 1838 i Potsdam, som preussisk Geheime-Overrevisionsraad.

Forsøg til en Theorie af Krumtappen og en Forbedring som derved kan anbringes, i Vidensk. Selsk. Skr. Nyeste Saml. VI. D. 1. H. S. 17—56.

Kramp (Johannes Lasenius), f. d. 5te Maj 1808 i Kjøbenhavn. Faderen Snedkermester Frantz Sørensen Kramp; Moderen Anne Christine, f. Schiwe. Nød sin første Underviisning i det saakaldte Jørgensens & Reineches Institut fra sit 8de til sit 13de Aar. I denne Alder kom han ud af Skolen, og Faderen satte ham nu paa sit eget Værksted. Hans Hang til Poesi og Studier lod ham stræbe efter studerte Mænds Omgang, og enhver Fritime offrede han hertil. Medens han gjorde betydelige Fremskridt paa det kongelige Konstacademi, gjennemgik dets Bygningsskoler og avancerede ind paa Medailleskolen, tog han tillige borgerlig Officeersexamen; blev kort efter Snedkermester i sit 23de Aar, udnævntes et Par Aar senere til Lieutenant og derpaa (1837 ⁴⁄₃) til Adjutant ved det borgerlige Infanteri.

Udsigt over Snedkerlaugets Tilstand i Kjøbenhavn. Kbh. 1833. (anonymt).

Digtninger. Kbh. 1834.

Archiv for Medlemmerne i Foreningen af Snedkere til Kundskabers Fremme i Professionens Theori. Udg. Nr. 1.—4. Kbh. 1840, med 2 lithogr. Tegninger; fortsat u. T.: Archiv for Snedkere. I. Aarg. Nr. 1—12. ibid. 1841, med 6 Tegninger.

Sangbog for Snedkerlauget i Kjøbenhavn. Kbh. 1841.

Haandværkerforeningens fjerdingaarlige Beretninger. Redigerede ved J. Lasenius-Kramp, Foreningens Secretair. I.—II. Aargang. Kbh. 1842—43.

En stor Mængde Digte. deels adspredte i forskjellige Tidsskrivter (f. Ex. Nyeste Morgenpost, Høst's Nyt Miniaturbibliothek for Morskabslæsning I. 96. 215; Sammes Sommebibliothek IX. 107), deels trykte ved højtidelige Lejligheder. — (Efter Autogr.).

Krarup (Christian Johan Lodberg), f. d. 25de Juni 1765 i Vinkel Præstegaard i Viborg Stift, hvor hans Fader Niels Bygom Krarup da var Sognepræst, siden i Veirum, Provst over Hjerm Herred i Ribe Stift og Consistorial-Assessor (ans. i Nyerups Lit. Lex. S. 321); hans Moder var Christine Sophie Lodberg († 1770). Underviist af Faderen, blev han 1783 sat i Aarhuus Latinskole, afgik derfra til Universitetet 1784, og blev den Øverste blandt de Indkaldte ved Examen Artium; tog i Juni 1787 theologisk Attestats (H. ill.); blev efter erholdt veniam ætatis et ministerii samme Aar Sognepræst for Naur og Siir i Ribe Stift, og 1794 for Borris og Faster ved Ringkjøbing. Efter et af ham indgivet Forslag oprettedes i Borris 1806 det første Skolelærer-Seminarium i Jylland, hvorved han beskikkedes til Forstander og første Lærer; blev 1812 udnævnt til Amtsprovst for Bølling, Hammerum, Hind og Nørre Herreder i Ringkjøbing Amt; 1813 til Ridder af Danebroge; erholdt under 23de August 1815 kongelig Bevilling paa at anlægge et Skole-Bogtrykkeri i Borris; resignerede 1819 sit Præsteembede, men vedblev som Amtsprovst og Seminariiforstander. † 2den October 1820. — * 1788 Christine Fabricius († ? 1822), en Datter af Præsten Christian Fabricius i Leirskov ved Kolding. — (Nekrolog i L. T. 1820, S. 780—83; Levnetsbeskrivelse [optr. i Bentzons Magazin for Skolevæsenet H. 2. S. 80—85] og 2de Taler ved hans Jordefærd, af C. N. Vilstrup, 1820; Sørgetale af P. N. Frost, 1820).

Beskrivelse over Børneskolen ved Seminariet i Borris. Ribe, 1811. (L. T. 1812, Nr. 28; „Penia" 1812, Nr. 18—19; Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1815, Nr. 38, S. 305).

Anviisning for Forældre og Lærere til at lære Børn at kjende Bogstaver, stave og læse, ved Hjelp af Vilstrups første Læsebog og Stave-Tabeller. Ribe, 1815. (L. T. 1817, S. 501—2; Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1818, Nr. 73).

Allehaande Nyttigt, især for Bondestanden og Andre paa Landet, uddraget af adskillige tydske og danske Skrifter. I.—II. Samling. Borris ved Ringkjøbing, 1816—19. 1ste Samling 2det Oplag. ibid. 1818. (L. T. 1817, S. 507—9; Decon. Correspond. IV. Aarg. 1820, S. 165—67; Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1818, Nr. 73).

Lærebog i Physiken. (heraf vare [1817] 5 Ark trykte i Borris; jvfr. L. T. 1817, S. 510).

Detailleret Forslag til Natmandsstandens Forsørgelse og Ophævelse af dens Omstreifning o. s. v. Borris ved Ringkjøbing, 1817.

Allehaande Moersomt, eller Samling af Anekdoter, uddragne af det Tydske. Borris ved Ringkjøbing, 1819.

Magazin for Skolevæsenet. 1ste Hefte, udg. af C. J. L. Krarup og N. L. C. Bentzon. Borris ved Ringkjøbing, 1820. (Heri af ham: Klogskabsregler for Seminarister, som blive Huuslærere, S. 89—97).

Bidrag: i Lunds Landvæsens-Magazin (Forslag til et jydsk Agerdyrknings-Selskab, 1808, II. 352—60); — i „Den occon. Correspondent" (Pløining med Køer, V. Aarg. 1821, S. 347; En nem Maade at forskaffe sig Frugttræer ved Rodpodning, sstd. S. 319).

Han gjennemsaae og udgav: Gudelig Læsebog for Børn, eller Samtaler om Gud og Jesus, af G. F. Seiler; oversat af A. Schmidt. Borris ved Ringkjøbing, 1818. (L. T. 1822, Nr. 6); og skrev Fortaler til C. R. Bilstrups Veiledning til Samtaler med Børn, Aarhuus 1815, samt til A. Meedoms Anviisning til Legemsøvelser, Borris 1816.

Krarup (Niels Bygom), Nysnævntes Søn, f. d. 29de August 1792 i Naur i Ribe Stift; dimitteredes 1812 til Universitetet fra Aarhuus Cathedralskole; vandt 1816 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforveien udsatte Priisopgave i Philologien: „Examinatis cum critica diligentia fontibus, qvibus *Dionysius Halicarnassensis* usus est ad *Archæologiam* suam concinnandam, expendatur hujus scriptoris in *Antiqvitatibus Romanis* pretium atqve auctoritas"; blev i Foraaret 1816 Lærer i Latin i øverste Classe i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, og i Græsk i øverste Classe i v. Westens Institut; foretog i 1821—24, deels ved Hjelp af Legater, deels ved Understøttelse af Fonden ad usus publicos, en videnskabelig Reise i Tydskland, Italien, Schweiz og Frankrig (jvfr. Aftenbl. 1822, S. 5); erhvervede sig i Jena Doctorgraden i Philosophien, og blev tillige Æresmedlem af det latinske Selskab sammesteds; var fra Novbr. 1824 til October 1828 Inspector paa det gjenopbyggede Borchs Collegium; 1825 en af „Athenæums" Stiftere; blev d. 1ste Octbr. 1828 Bestyrer af Borgerdydsskolen paa Christianshavn. † 10de December 1842. — * 1829 Christiane Amalie Møhl, en Datter af Kammerraad Hans Christian Møhl. — (Jvfr. Berl. Tid. 1842, Nr. 330. 332. 336; Minde-Ord til Dr. Phil. N. B. Krarups Jordefærd d. 16. Decbr. 1842, af K. E. Møhl. Kbh.); Biographi, jvfr. Art. F. C. Olsen).

De natura et usu Imperativi apud Latinos. Commentatio philologica. (pro stipendio Collegii Medicei). Hauniæ 1825.

Observationum criticarum in libros Ciceronis de re publica Specimen I.—II. (pro stipendio Collegii Medicei). Hauniæ 1826—27. (Samlede under Tit.: Observationes criticæ et grammaticæ in libros Ciceronis de re publica. Haun. 1827).

Beretning om Borgerdydsskolen paa Christianshavn. Indbydelsesskrift. Kbh. 1840. (anm. i Fædrel. I. 1840, Nr. 235, af M. J. Hammerich; T. f. L. o. K. V. 339—41, af H. M. Flemmer).

Underviisningsmaaden i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, udgiven som Indbydelsesskrift til den aarlige Hovedexamen, med Skoleefterretninger. Kbh. 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 575; „Den Frisindede" 1841, Nr. 81).

Om Oprettelse af Elysier eller Asyler for formuende Folks Børn, Indbydelsesskrift til Hovedexamen i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, med Efterretninger om Skolen. Juni 1842. Kbh. 1842. (Afhandlingen er optrykt i „Borgervennen" 1842, Nr. 30. 31. 32).

Bidrag: i Dansk Literatur-Tidende (Recension over J. Badens Grammatica latina 5te Udgave ved N. Fogtmann, 1821, Nr. 3. 4, jvfr. S. 142—50, af Fogtmann, S. 150—60, af Krarup; Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 19, af Torkel Baden, Nr. 20, af Krarup); — i *Miscellanea Hafniensia*, edid. Fr. Münter, (Emendatio loci Ciceroniani de Officiis II. 14. „pro Sardis; pro M. Albucio Julius", Tom. II. Fascic. II. 1824, p. 409—14); — i Nyerups Magazin for Reiseiagttagelser (Fragmenter af en Dagbog [paa en Reise igjennem Tydskland, Italien, Schweiz og Frankrig 1822—23], Bd. IV. S. 340—57).

Krarup (Thure Frederik), Foranførtes Broder, f. 1799; er Silke- og Klædehandler i Kjøbenhavn. — * Cathrine Wilhelmine Borchhorst.

Forslag til en ny Organisation af Kjøbenhavns Magistrat og Fattigbestyrelse. Kbh. 1834.

Fremfærd af en christelig Religionslærer i Kbhvn, i „Den Frisindede" 3. Aargang Nr. 6 og 7.

Krarup (Christian Nielsen), Broder til ovenanførte Amtsprovst C. J. L. Krarup; f. d. 5te Januar 1768 i Vinkel Præstegaard i Viborg Stift; blev dimitteret til Universitetet fra Aarhuus Latinskole 1784; theologisk Candidat (Laud.) i Octbr. 1789; residerende Capellan i Skanderborg 1794; Sognepræst til Aale og Tørring i Aarhuus Stift 1798; 1805 til Vivild og Veilby i samme Stift; udnævntes 1809 til Ridder af Danebroge; 1811 til Consistorial-Asessor. † 13de Juni 1833. — * 1795 Kirstine Thomsen. — („Dagen" 1833, Nr. 162).

Søndag-Aftens-Læsning. Et Ugeskrift om Danmarks Landbrug og andre Næringsveie. 1809—1814. 4to; trykt først i Odense, siden i Randers og Aarhuus. (Begyndelsen deraf er r. i L. E. 1810, Nr. 11).

Ergane, Pallas, og Eusebie. Aarhuus, 1814.

Ergane, Pallas med Ceres og Eusebia. Om Fremglidninger til Kyndigheds Gavn af Grund og Tid forhøiet, i Fædreland, ved gudsindet Opmærksomhed i at øine, nytte, nyde Skaberens og Forsynets Tilbudde; tildeels især siden Gud tillod Fiendevold 1807. 1ste Hæfte. Kbh. 1819. (O. u. T.: Erfaringsbemærkninger i Breve. 1ste Hæfte. Kbh. 1819). (jvfr. hans Anmeldelser i Aviserne, f. Ex. i Viborger Samler 1827, Nr. 48; Aarhuus Stifts-Tid. s. A. Følgebl. Nr. 46; Kbhpost. s. A. Nr. 35; Flyv. Post s. A. Nr. 28).

Erindringer fra Tusindaars Jubelfesten, i Pindsehøitiden 1826. Randers, 1826. (Psalmebogs-Format).

Latinsk Primitiv-Lexicon, Sprogets Nøgel, aabnende medstuderende Begyndere lettere og hurtigere Adgang til grundig Bekjendtskab med Sproget. Randers, 1826. (O. m. T.: Latinsk Nytaars-, Fødselsdags-, Markeds- eller Examens-Gave til en studerende Ven).

Medudgiver af: Den oeconomiske Correspondent fra 1ste Aarg. 1817, Nr. 11 indtil Slutningen af 3die Aarg. 1819. Kbh. 4to.

Bidrag: i Minerva (Anmeldelse af et Oldtidens Landvæsensskrift, 1803, II. 222; C. G. Rafns Minde, 1808, S. 288—89); — i „Politivennen“ (Bidrag til huusligt Politi blandt Tyende paa Landet, 1805 Nr. 376); — i Efterretninger fra Selskabet for indenl. Konstflid (Om en Haandskjette-Indretning, Bd. II. S. 525—33; Om Tohjuls-Rokken, sstd. S. 586—93); — i Handels- og Industri-Tidenden (En Maade at dyrke Krappen, af Schwerz, meddeelt, 1814 Nr. 23); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Hørredskaber, 1825 Nr. 74 og 77).

Krarup (Ove Thomas Nicolai), Foranførtes Søn; fød 1799 i Aale Præstegaard, Aarhuus Stift; dimitteredes 1818 til Universitetet fra Aarhuus Cathedralskole; underkastede sig i October 1823 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1825 Sognepræst til Raur og Siir i Ribe Stift, og i Septbr. 1837 til Ulfborg og Raasted, samme Stift. — * 1826 Susanne Mathilde Tang, en Datter af afdøde Kammerraad og Proprietair Niels Kjær Tang, til Nørre-Vosborg i Ringkjøbing Amt.

Bidrag: i Ugeblad for den danske Bonde (Om Spergel, I. Aarg. Nr. 6; Om fraliggende Jorder, sstd. Nr. 14; Om Fattigvæsenet, sstd. Nr. 25).

Krarup (Niels Bygom Christian), Nysnævntes Broder; f. d. 12te Jan. 1802 i Aale Præstegaard; afgik til Universitetet fra Aarhuus Cathedralskole 1822; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); blev 1825 Anden Lærer ved Skolelærer-Seminariet i Lyngby [indtil Novbr. 1835]; var tillige Forpagter af Lyngby Præstegaard; forpagtede derefter Hovedgaarden Frysendal under Grevskabet Frysenborg; foretog i Sommeren 1836 en landoeconomisk Rejse i Norge og Sverrig; oprettede paa Frysendal fra 1ste Maj 1837 et Agerdyrknings-Institut (jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 28), for hvilket han blev Forstander, og som fra 1ste Maj 1840 forflyttedes til den af ham Aaret iforvejen kjøbte Hovedgaard Haraldslund i Aarhuus Amt; blev 1841 Landvæsens-commissair i Randers Amt, med Kammerraads Rang; valgtes 1842 til Medlem af det kongl. Landhuusholdnings-Selskabs første Agerdyrknings-Commission; deeltog i Forsamlingen af tydske Land- og Forstmænd 1843. — * Henriette Manniche, Datter af Consistorialraad Joh. Gottfr. Manniche, Præst i Zeuthen i Aarhuus Stift.

Medredacteur af Ugeblad for den danske Bonde. I.—III. Aargang. [Juli 1834—Juli 1837]. Randers, 1835—37. 4to. (L. T. 1834, S. 271—72; M. f. L. XV. 319—22, anm. af C. L. Borresen, jvfr. Ugebl. f. d. d. Bonde III. 78—79). Hertil leverede han bl. a.: i 1ste Aarg.: Noget om Høbjergning; om Rugavlets Fremgang og Tilvæxt, Nr. 2; Hvad forstaaes ved Kobbelbrug, overskaaren Kobbelbrug og Vexeldrift? Nr. 3; Brak, Nr, 8; Om Uldrovens Løsning ved Varme,

Nr. 9; Om den halve Sommerstaldfodring, Nr. 10; Et Par Ord om Fodertrang, Nr 21; Noget om Talhaspen og Linned-Garns Behandling, Nr. 21; Et Par Ord om Udparcelleringer og Mageløg, Nr. 29; Sukker-Fabricationen af Runkelroer, Nr. 30; Ædel Daad, Nr. 39; — i 2den Aarg.: Bonden og Forvalteren, Nr. 21; — i 3die Aarg.: Turnipsavlen i England og America, Nr. 20. 21. 32.

Bidrag: i Dalds Tidsskrift for Landoeconomi (Beretning om Agerdyrknings-Institutet paa Haraldslund, tidligere paa Frysendal, i Ny Række Bd. III. 1841, S. 101—14).

Krarup (Thure), Broder til de 2 Foranførte; f. 1803 i Aale Præstegaard; blev 1823 dimitteret til Universitetet fra Aarhuus Cathedralskole; i April 1828 theologisk Candidat (Laud.); i Decbr. s. A. Sognepræst til Hornum, Hyldebjerg og Fleisborg i Viborg Stift, og 1831 til Kongsted i Sjælland. † 25de Juni 1840. — * Henriette Steensen, Datter af afg. Capitain ved Garden Hans Henrik Otto v. Steensen, til Torpegaard i Fyen.

Bidrag: i Ugeblad for den danske Bonde (Om Rapsavl, I. Aarg. Nr. 49; II. Aarg. Nr. 14).

Krarup (Janus Balthazar), Halvbroder til forhen anførte Amtsprovst C. J. L. Krarup og Consistorial-Assessor C. N. Krarup; hans Moder Sophia Dorothea f. Schouboe; er f. d. 5te December 1774 i Veirum Præstegaard i Ribe Stift; dimitteredes 1794 fra Aarhuus Latinskole, tog Examen Artium med Udmærkelse, og theologisk Attestats i Juli 1797 med Charakteren Laudabilis; blev 1799 Sognepræst til Veirum og 1819 tillige til Handberg i Ribe Stift; 1824 Provst for Hjerm og Ginding Herreder samt Kjøbstaden Holstebro i Ulfborg Herred; 1826 tillige for Hammerum Herred; 1829 Ridder af Danebroge; 1830 Sognepræst til Gjerløv og Draaby i Sjælland. — * Marie Christine Grundtvig, en Datter af afd. Provst Enoch Grundtvig, Sognepræst til Ude- og Oppe-Sundby i Sjælland.

Om Markfred, foranlediget ved Hr. Provst Heibergs Afhandling om samme Sag. Kbh. 1816. (Landoeconom. Tid. IV. 173—86, anm. af B. F. Rønne; Oecon. Correspond. I. 36).

Den landoekonomiske Skoleven. Udgiven af det kongl. Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1837. (Dalds Tidsskr. f. Landoec. VI. 322—28; sstd. Ny Række, III. 53—87; Berlingske Tid. 1838, Nr. 28).

Bidrag: i Oluffens oeconom. Annaler (Fem smaa Afhandlinger, X. 369—92); — i Landoec. Tidender (Promemoria til Landoeconomiske Tidenders Udgivere, angaaende Værelsdrift, Sommerstaldfodring m. m. IX. 84—106, jvfr. sstd. S. 107—114); — i Maanedl. Efterretn. fra Bibelselsk. for Danmark (Brev, 1828, Nr. 11); — i Dalds Tidsskr. for Landoeconomi (Om hans Avlsbrug, II. 412—46; Topinamburs (Helianthus tuberosus), VI. 384—93).

Krebs (. . . . . .).

Let forstaaelig Oplysning om den for Classelotteriets nye Indretning til Grund lagte Beregning. Kbh. 1820.

Krebs (Carl Ferdinand Wilhelm v.), f. d. 3die April 1781 i Kjøbenhavn, af Forældrene Heinrich Johannes v. Krebs, Major ved det kongl. Artillericorps og Professor i Mathematiken († $\frac{1}{8}^{8}$ 1804, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 322—23), og Christina Sophia f. v. Bracht († $\frac{1}{1}^{0}$ 1818); blev dimitteret fra Herlufsholms Skole i Foraaret 1798; underkastede sig i det følgende Efteraar og i Efteraaret 1799 den philosophiske Examens tvende Afdelinger (Laud.); lagde sig efter Mathematiken; blev Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1802 Accessit og 1804 Universitetets Guldmedaille for Afhandlinger over de mathematiske Priisopgaver for 1801 og 1803; rejste udenlands; blev 1808 Dige-Conducteur i Hertugdømmet Slesvig; 1819 Dige-Inspecteur over de slesvigske Øer, med Kammerraads Rang; 1839 Postmester i Wyck paa Føhr. — * $\frac{1}{1}^{8}$ 1808 Hedevig Christiane v. Arenfeldt.

H. J. Krebs's Begyndelsesgrunde i Mekaniken i den meest indskrænkede Bemærkelse, eller egentlig Statiken. Oversat paa Dansk. Kbh. 1802, med 14 Kbb.

Versuch zur Beantwortung der Frage: wie die Erhaltung der Halligen erreicht werden könne. Schleswig, 1825.

Bidrag: i Minerva (Ved min Faders Grav, 1804, II. 343); — i Kjøbenhavns Skilderi (Badeanstalt paa Føhr, 1824 Nr. 29. 39, jvfr. sstd. Nr. 30 og „Dagen" 1824 Nr. 121). — Krigssang, Kbh. 1801.

Krebs (Conrad Peter Julius), f. d. 2den Juli 1809 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Major og Landinspecteur Peter Ludvig Krebs († $\frac{1}{6}^{4}$ 1825); hans Moder Manon fød Linde, en Datter af Etatsraad, Zahlkasserer Conrad Daniel Linde. — Sønnen blev indsat i Horsens lærde Skole 1819, og derfra dimitteret 1826; underkastede sig Examen Artium, og i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, begge med bedste Charakteer; studerede Theologi; blev 1829 Lærer ved det Gormske Institut; i November 1834 constitueret til Inspector ved Metropolitanskolen, og i September 1839 virkelig Inspector; 1837 tillige Timelærer ved Skolen. — * 1. 1839 Mathilde Sophie Marcussen († $\frac{1}{8}^{1}$ 1841), Datter af Capitain og Destillateur Hendr. Marcussen i Kjøbenhavn. * 2 1843 Helene Augusta Elisabeth Castberg, Datter af Sognepræst Peter Harbo Castberg i Laurvig. — (Autobiographi i Indbydelsesskriftet til Examen i Metropolitanskolen 1840, S. 46—47).

Medudgiver af „Borgervennen" 1839—1842 (hvortil han leverede forskjellige Bidrag). — (Rev.).

Krejdal (August), f. den 30te Maj 1790 paa St. Thomas i Vestindien. Hans Fader Augustinus [Augustus] Krejdal, en Præstesøn fra Lier i Norge, var Præst for de evangeliske Menigheder paa St. Thomas og St. Jan; hans Moder var Helena Dorothea v. Aphelen († $\frac{24}{8}$ 1834), en Datter af Justitsraad, Professor Hans v. Aphelen. Hans Fader døde 4 Maaneder før Sønnens Fødsel, og Moderen indgik nyt Ægteskab med daværende Missionarius ordinatus paa St. Thomas og St. Jan, senere Sognepræst til Tommerup og Brylle i Fyen, Thorkild Lund († $\frac{4}{11}$ 1833). Sønnen kom i Odense Cathedralskole 1802, afgik derfra til Universitetet 1811; studerede Philosophi under Treschow og hørte theologiske Forelæsninger. Han havde fra sin tidligste Skoletid ved egen Hjelp studeret Mathematikens højere Lærdomme, og vandt 1814 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte mathematiske Priisopgave: „Explicetur *theoria percussionis fluidi*, data celeritate moti versus datum planum tam verticale qvam inclinatum; nec non monstretur congruentia aut discrepantia hujus theoriæ atqve experimentorum, a celeberrimis Hydraulicæ scriptoribus institutorum"; fik i Slutningen af 1814 Tilbud om Ansættelse som Lector i Philosophien ved Frederiks-Universitetet i Christiania, hvilket han ikke modtog; blev i Marts 1816 constitueret som Lærer ved Slagelse lærde Skole, og i Maj 1817 udnævnt til Adjunct sammesteds; i Juli s. A. forflyttet som Adjunct til Odense Cathedralskole. † 28de April 1829, ugivt. — (Skizze af hans Levnet, forfattet af N. M. Petersen, som Fortale i hans Udgave af Krejdals „Omrids af Pananalysis"; jvfr. Selmers Akad. Tid. I. 286; II. 130—34; „Dagen" 1829, Nr. 107. 110).

Naturens System underkastet Analysis. Første Hæfte. Kbh. 1813. (jvfr. Engelstofts og Møllers Histor. Calender, III. 1817, S. 21). En udførlig Bearbejdelse af dette Arbejde udkom under Titel: Omrids af Pananalysis eller Verdens Dynamik. Udgiven efter Forfatterens Død, med en Skizze af hans Levnet som Fortale, ved N. M. Petersen. Kbh. 1833. (T. f. L. o. K. I. 199—202, af C. Ramus).

Kort Omrids af den transcendente Dynamik som Basis for Mathematico-Philosophien. Kbh. 1814.

Systematisk Behandling af Mathematikens Elementar-Grundsætninger og de fire Regningsarter i hele Tal. Indbydelsesskrift. Odense, 1823.

Lærebog i Elementar-Arithmetiken. Kbh. 1827.

Calculens Metaphysik. Indbydelsesskrift. Odense, 1827. 4to. — (Tildeels efter Autogr.).

Kretschmer (Frederik), Organist i Citadellet Frederikshavn og Lærer ved det søsterlige Velgjørenheds Selskabs Skole.

Bidrag: i Maanedstidende for Skolelærere og Opdragere (Ziffre, brugte som Tonetegn, et Hjelpemiddel til Sangens Fremme i Borger- og Almue-Skoler, i III. Aarg. 1823, H. 1. S. 35—41).

Krieger (Andreas Frederik), f. d. 4de Oct. 1817 i Colbjørnsvig ved Arendal, af Forældrene Commandeur-Capitain Johannes Krieger, Commandeur af Danebroge († $\frac{1}{8}$ 1818), og Anna Elisa f. Finne; blev dimitteret fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1833, udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1837 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, og erholdt for hiin Charakteren Laudabilis egregie, for denne Charakteren Laudabilis; vandt 1839 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den juridiske Priisopgave: „Num ex principiis juris universalis *decreta magistratus in judicium vocare* licet et quænam quum ex legibus patriæ, tum ex potissimis legibus peregrinis hac de re valent regulæ?" (jvfr. Selmers Kbhvns Univ. Aarb. f. 1839, S. 184—85); blev 1838 Volontair i det kgl. danske Cancelli; var 1840 Protokolfører ved Stænderforsamlingerne i Roeskilde og Viborg; disputerede d. 2. Octbr. 1841 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden; tiltraadte strax efter, ved Understøttelse fra Fonden ad usus publicos og af det Hurtigkarlske Reisestipendium fra Universitetet, en toaarig videnskabelig Udenlandsreise; udnævntes i Februar 1843 til Cancellist i det kongl. danske Cancelli.

De legibus ad ordines prouinciales secundum IVtam constitutionis d. 28. m. Maii a. 1831 datae paragraphum referendis. Dissertatio (pro gradu Licentiati). Hauniae 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 708. 716; III. 1842, Nr. 763).

Medudgiver af: Forhandlingerne ved Studentersamfundets Stiftelse. Kbh. 1840. („Dagen" 1840, Nr. 60; Fædrel. I. 1840, S. 666. 720—21).

Bidrag: i Petersens Tidsskrift for Litteratur og Kritik (Anmeldelse af F. C. Sibberns Skrift: Om de danske Stænderforsamlingers Forening, i Bd. III. S. 1—19). — (Revid.).

Krieger (Michael Ditlev), Søn af Toldkasserer Johan Cornelius Krieger i Ribe († $\frac{1}{12}$ 1829), og Ane Margrete Graae, er f. d. 10de Decbr. 1805 i Kjøbenhavn; dimitteredes 1824 til Universitetet fra Ribe Cathedralskole; underkastede sig i April 1831 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Maj 1832 sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren laudabilis; blev 1834 Volontair og i Maj 1839 Cancellist i det kongl. danske Cancelli; 1842 Cancellisecretair; i Juli 1843 Fuldmægtig i det danske Cancellies 2det Departements-Contoir.

Småting om den nydanske Retskrivning. Samlede og udgivne. Med 5 Kobb.

Kbh. 1831. (jvfr. Blandinger fra Sorø H. 2, S. 66—76, af J. H. Bredsdorff; „Argus“ 1831, Nr. 15; Kbhpost. 1831, S. 187—88; N. Morgenpost 1831, S. 243).
Medredacteur af *Nordisk Ugeskrift*, udgivet af Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse. Nr. 1—26. Kbh. 1837. (jvfr. Art. Fr. Barfod). — (Revidert).

Kristensen (J.), udentvivl en Pseudonym.

Katekismus for Tjenestetyende, eller Fem og tyve Regler, ꝛc., efter det Tydske. Kbh. 1825.

Kristensen (Kristen), f. den 29de Marts 1777 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Brændeviinsbrænder; blev dimitteret til Universitetet fra Kjøbenhavns Latinskole i Efteraaret 1795; tog Examen philologicum i April 1796 og philosophicum i April 1797, og blev den Øverste blandt de Indkaldte; læste derpaa til den saakaldte store Philologicum, men da denne indgik og det pædagogiske Seminarium oprettedes, forlod han den studerende Bane; dimitterede imidlertid flere unge Mennesker til Universitetet 1798; etablerede sig som Boghandler i Kjøbenhavn 1799; blev 1817 Capitain og Compagnichef ved det borgerlige Artilleri; 1823 tillige Exerceer-Inspecteur; 1826 Major; i Marts 1829, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, i Naade afskediget af den borgerlige militaire Tjeneste med Pension. — * 1799 Sophie Helene Achilla Beecken († 1/1 1843).

Skriftestolen. En sandfærdig, gyselig Begivenhed fra det 16de Aarhundrede af Bornschein. Oversat. Kbh. 1803. — Brændemærket, eller Ugolinos Levnetsløb, af Gustav Stello. Oversat. ibid. 1806. — Trosskab, en Fortælling af A. Lafontaine. Overs. af A. Leth (Pseudon.). ib. 1807. — Peter den Stores Gemalinde, Catharina den Førstes, merkværdige Levnet, af Claudius. Overs., med en Fortale af K. L. Rahbek. ibid. eod. — Kjøbenhavns ny Leirkrands, af L. Møller (Pseudonym). ibid. eod. (L. E. 1807, Nr. 41). — Exempler paa gode og ædle Handlinger, udøvede af Mennesker blandt forskjellige Nationer, samlede og oversatte af A. Leth (Pseudonym). ibid. eod. — Krigstildragelser og Anecdoter i Anledning af Engellændernes Overfald paa Sjelland. ibid. 1808. — Optegnelser om det kjøbenhavnske borgerlige Artillericorps. ibid. 1811.

Politivennen. Et ugentligt Almeenhedsblad. 1—112 Hefte. Kbh. 1816—43; fortsættes. (fra Jan. 1841 redigeret af Walther).

De to Marillo'er. En italiensk Historie, Sidestykke til Heglekræmmeren, af Spieß. Oversat. Kbh. 1816.

Morgenposten. Nr. 1—13. Kbh. 1817. — Indfald, Anekdoter og Charakteertræk af en velbekjendt Mands Levnet. Kbh. 1821. 2det Opl. und. Tit.: Dumriana eller Indfald, Anekdoter og Charakteertræk af Claus Dumrians Levnet. ibid. 1829 (jvfr. Art. L. N. Bjørn).

Telegraphen. Et Tidsblad, udgivet af K. Kristensen og J. C. Lange. 1ste Bind. Nr. 1—30 (6te Juni—26de Decbr.). Kbh. 1821. 4to. (jvfr. Art. J. C. Lange).

Gravlilier til Peter Norden Sællings Minde, samlede og udgivne af K. Kristensen og J. Garbrecht. Kbh. 1827.

Bidrag i Elmquist's „Læsefrugter", og andre Blade. — (Revid.).

Krog (Gierlev Christian), f. d. 19de Marts 1762 i Værdalens Præstegjeld i Throndhjems Stift, hvor hans Fader Provst Peder Krog var Sognepræst († 1781); Moderen Anna f. Dons. Efter privat Underviisning i Hjemmet, kom han 1780 i Throndhjems Skole; dimitteredes derfra til Universitetet 1783; tog i Juli 1785 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1787 Præst paa eet af det asiatiske Compagnies Skibe; 1790 residerende Capellan i Nykjøbing paa Falster; 1793 Sognepræst til Rye og Sonnerup i Sjælland; 1815 Sognepræst i Stege paa Møen, samt Amtsprovst over Møenbo, Baarse og Hammer Herreder. † 2den Januar 1830. — * 1790 Inger Maria Holst, Datter af Christian Holst, Sognepræst til Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrift (Landsbypræsten, VIII. 125—207; 225—90; 313—401; 425—93. [Særskilt aftrykt u. T.: Landsbypræsten, eller en Haandbog for Candidater og unge Præster især paa Landet. Kbh. 1806]; Om den i vore Dage tiltagende Lyst at lade sig begrave uden for vore Kirkegaarde, X. 268—95; jvfr. L. E. 1808, Nr. 47); — i Sammes Theolog. Qvartalsskrift (Et Forslag til nøjere Prøvelse om Præsters Naadsens-Aar, I. 403—26); — i Politivennen (Om Smaahandel paa Landet, 1806, Nr. 406, jvfr. Nr. 413. 414. 416); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Landsbyskolevæsen, 1812, Nr. 17. 18; jvfr. „Penia" 1812, S. 93—95); — i Efterretn. fra Selsk. for indenl. Konstflid (Om Industrien i Rye og Sonnerup Sogne, I. 573); — i Olufsens oeconom. Annaler (Forsøg med Steensprængning, IX. 212—18). — (Tildeels efter Autogr.).

Krog (Joh. Nic.), formodentlig Pseudonym.

Udførlig Forklaring over den ny authoriserede Udgave af Luthers liden Catechismus. En Ledetraad ved Religionsunderviisningen for Ungdommen, udarbeidet med Hensyn til den anordnede Lærebog i den evangelisk christelige Religion. Kbh. 1815. (L. T. 1815, Nr. 20, r. af A. K. Holm; „Adrastea" 2. Aarg. Nr. 14; Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 38; Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1816, S. 359). — Kortfattet catechetisk Forklaring over Catechismus. ibid. eod.

Krog (Niels), Pseudonym; see Nikolaj Ulrik Krossing.

Krohn (Ludolph Johan), f. d. 21de Juli 1736 i Coldenbüttel i Eiderstedt, hvor hans Fader den Tid var Præst. Han gik 1757 til Universitetet i Rostock, hvor han studerede Jura; fik Bestalling som Advocat i Hertugdømmet Slesvig 1760; blev ansat som Auditeur 1763 ved det sjællandske Kyrasseer-Regiment, 1767 ved Arveprinds Frederiks Infanteri-Regiment, og endelig ved det kongelige Artilleri-Corps; erholdt Bestalling

som Overauditeur 1780; forestod Generalauditoriatet i 1801 og fik i samme Aar Generalauditeurs Charakteer; blev 1804 efter Ansøgning entlediget. † 8de April 1825. — * Rebekke Haslow.

Forsøg til den Danske Krigsret. Kbh. 1799. (jvfr. M. f. L. V. 243).

Krossing (Niels Brock), f. d. 9de Februar 1795 paa Christianshavn, hvor hans Fader, Jørgen Christian Krossing, var Grosserer († 1/3 1817); hans Moder, Marie f. Søegaard († 1/3 1843), var Datter af den i sin Tid bekjendte driftige Agent og Tobakspinder Peter Caspar Søegaard. Han blev Artillericadet 1806; Stykjunker 1809; den 1ste August 1810 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; 1815 commanderet ved det danske Armee-Corps, som skulde afgive Contingent, mod Frankrig; 1817 benaadet med Medaillen „for ædel Daad"; d. 23de Maj 1818 Premierlieutenant; 1820 Inspecteur ved det kongelige Steentrykkeri; rejste 1822, ved kongelig Understøttelse, til Tydskland og Frankrig, for at erholde Kundskab om den rette Fremgangsmaade i visse Dele af Lithographien; vendte tilbage 1823; erholdt d. 27de Januar 1828 Capitains Charakteer; d. 10de August s. A. Capitains Anciennetet; blev 1830 Second-Capitain og Batteri-Commandeur; d. 2den Febr. 1835 Batterichef; foretog 1835 og 1836 en Rejse igjennem Tydskland og Tyrol; blev d. 1ste Juli 1842 Capitain af 1ste Klasse. — * 1/4 1824 Sophie Hamel, en Datter af afd. Pladsmajor Hamel i München.

Haandbog i Manipulation, udarbeidet i reglementarisk Form, til Brug for det danske Artillerie. I.—II. Hefte. Kbh. 1842, med Planer.

Har som Manuscript udgivet: „Udkast til en Haandbog ved Forfærdigelse af Faskiner, Skandsekurve, Fletværk &c. i Feldten eller under Beleiringer"; „Oversigt over Inddeling af Mandskab og deres Functioner ved Broeslagning"; „Slagning og Afbrydning af en Leir". — Disse ere ikke i Boghandelen, men af Forfatteren uddeelte til Instructionen ved de forskjellige Øvelser.

Medudgiver af: *Elementarstudier i Ornamentfaget.* 1ste Hefte. Kbh. 1831, og af: *De kongelige Billedgallerier* paa Slottene Christiansborg i Kjöbenhavn, Fredensborg og Frederiksborg i Sjælland, i Steentryk. I.—VII. Hefte. Kbh. 1831—36, st. Folio.

Bidrag: i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Udsigt over Steentrykkeri-Kunsten eller Lithographien, [med flere Prøver af de forskjellige Manerer i Steentryk], Bd. I. Nr. 18—22. 25. 27; jvfr. Bd. II. S. 97—103. Særskilt aftr. Kbh. 1827. 28 S. 8.; samt flere enkelte Bidrag). — (Revidert).

Krossing (Nikolaj Ulrik), Foranførtes Broder, fød den 13de Juni 1798 paa Christianshavn; dimitteredes til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1816; blev Cantor ved Kirken i Citadellet Frederikshavn 1819; vandt 1821 og 1823 Accessit for 2 Afhandlinger til Besva-

relse af Universitetets æsthetiske Priisopgaver: „Hvorvidt er den tragiske Digter, der vælger et historisk Emne, forpligtet til i dets Behandling at holde sig til den historiske Sandhed?“ og: „At udvikle og med Exempler at oplyse Romanens og Dramets forskjellige Natur og Virkning ifølge deres forskjellige Form“ (jvfr. Engelstofts Efterretninger 1823, S. 36—37); blev d. 1ste October 1828 Lærer i Dansk ved Borgerdydsskolen paa Christianshavn (da Dr. Krarup overtog Bestyrelsen), og opgav i 1840 sine øvrige Informationer, for ene at kunne virke i denne Skoles Tjeneste. — Han har til 1834 deels skrevet anonymt, deels brugt Mærkerne: K:, *ss*, N. K., —g, 485, Niels Krog og King.

Hroars Kjerlighed. Idyl. Kbh. 1820.

Fylla. Poetisk Nyaarsgave for 1821. (D. m. T.: Digt og Fortælling af flere Forfattere). Kbh. 1821.

Pomona, et Hefteskrift af blandet Indhold. I.—II. Hefte. Kbh. 1821.

Poetisk Læsebog til Brug for Skoler. For Begyndelses- og Mellemclasserne. Kbh. 1829. 2. Udg. (1ste Deel). ibid. 1834. 3. Udg. ibid. 1839. (M. f. L. III. 413—18, r. af C. A. Thortsen; L. T. 1832, Nr. 50; Kbhpost. 1829, S. 709—10).

Poetisk Læsebog til Brug for Skoler. For de højere Classer. Kbh. 1830. 2. Udg. (2den Deel). ibid. 1839. (L. T. 1832, Nr. 50; Kbhpost. 1830, S. 940).

Opgaver til Øvelse i dansk Stiil for Begyndere. 1.—3. Hefte. Kbh. 1832. (L. T. 1832, Nr. 37).

Schema til dansk Grammatik ved Underviisning for Begyndere. Kbh. 1836. 2. Udg. ibid. 1838. 3. Udg. ibid. 1843. (M. f. L. XX. 182—92, anm. af P. H. Tregder).

Majgave til Asylerne. Lejlighedssange, samt „en Dag i Asylet“, og „Asylinstitutionens Fremgang i Danmark“, meddeelt igjennem Bestyrelsen for det Kjøbenhavnske Asylselskab. (Til Fordeel for Asylerne). Kbh. 1837. (Høst's „Minerva“ II. 49—51; „Dagen“ 1837, Nr. 144).

Nogle særskilt trykte Smaadigte: *Fidibus*. Kbh. 1829, Folio; — Prolog ved Forestillingen i D. D. L. S. til Bedste for de Brandlidte i Frederiksborg. Solgt i samme Øjemed. ibid. 1834; — Cantate ved Frederiksborg ny Skolebygnings Indvielse, ibid. 1836. (optr. i Selmers Akad. Tid. IV. 44—46); — Choraler i Anledn. af Reformationsfesten 1836, ibid. eod. (optr. i J. Suhrs Indbydelsesskrift 1837, S. 51—53); — Asylet. Et Digt. Solgt til Indtægt for et Asyl i Frederiksborg. ibid. 1839; — Prolog ved Forestillingen til Bedste for Asylet i Frederiksborg. Sælges til Indtægt for Asylskolen. ibid. 1841; — Prolog ved Forestillingen i Hillerød den 17de December 1843 til Bedste for en trængende og værdig fader- og moderløs Discipel af Skolen. ibid.

Han havde Deel i Udgivelsen af Mindeblomster paa Michael Rosings Grav, Kbh. 1819, og har givet Bidrag til: „Dagen“ (Digte og smaa Bidrag i Prosa, 1819—21, 1828, 1830); „Tilskuerne“ (Recensenten, prosaisk Træsnit, 1823 Nr. 24; En Gaasefjeders Hændelser, sstd. Nr. 27—28; Digte, 1822—23); Rahbeks „Hesperus“ (Forsøg til en Besvarelse af Universitetets Priisspørgsmaal: Hvorvidt

er den tragiske Digter, der vælger et historisk Æmne, forpligtet til i dettes Behandling at holde sig til den historiske Sandhed? Bd. IV. 1821, S. 321—54, 419—55, 471—516); „Harpen" (Juleaften eller en Degns Kjerlighedshistorie, 1822, Nr. 52); Otto's „Ny Hygæa" (Nogle Bemærkninger om Kys, Bd. IV. 1824, S. 235—97; jvfr. Conversationsbl. 1825, S. 418—19); „Valkyrien" (Om Digterkroning, 1832, Bd. III. S. 25—58; Fostbrødrene, original Fortælling, 1832, Bd. IV. S. 1—47, 97—128; Christopher den Eneste, en Spøg, 1833, Bd. I. S. 97—110; Digte, 1832, Bd. II. o. ff.).

Digte, adspredte (foruden i „Dagen", „Tilskuerne" og „Valkyrien") i Kjøbenhavns Skilderi 1818, 1822 og 1824; Tilskueren 1819—20; Randers Avis 1821; Læsning i blandede Æmner Bd. 3; Aftenbladet 1823; Adresseavisen 1823, 1826; Hesperus Bd. 4; Kbhvns Morgenblad 1825—26; Nyt Aftenblad 1826; Gefion 1826—27; Skandinavisk Nytaarsgave 1828; Kjøbenhavnsposten 1828, 30, 36, 38; Flyvende Post 1828; Holst's Nytaarsgave fra danske Digtere, 1—4. Aarg.; Barfods Brage og Idun Bd. I.; Dansk Folkekalender for 1841; P. R. Jørgensens Samling af Poesie og Prosa 1843. — Af hans Digte ere nogle oversatte paa Tydsk i: „Dania", Auswahl von Gedichte aus dem Dänischen übertragen von Emil Bonnet. Leipz. 1841. — (Efter Autogr.).

Kroymann [udtales Krøymann] (**Heinrich**), en Bondeson; føb d. 1ste Juni 1748 i Schuby i Ahrens Herred i Gottorf Amt; har fra Tid til Tid været Skoleholder, Forvalter, Foged og Inspecteur ved forskjellige Hovedgaarde i Fyen og Jylland; sildigere Inspecteur ved Bratskov Sø og Axelholms Kog i Jylland; var 1813 bosat i Ølandboe under Hjøring Amt.

Nyttige Anmærkninger for Danske Patrioter, angaaende Landvæsenet, om det dobbelte Bogholderie paa Landgodser. 1ste Hefte. Viborg, 1783. — Det ynkelige Foraar 1784, og Tanker over Aarsagerne dertil og Raad derimod. Kbh. 1784. — Præludium til Holstenerne i Danmark. 1785. 4to. — Nogle frie Forklaringer over Danmarks Agerdyrknings Catechismus til vakre Landmænds Ære. Odense, 1786. (L. E. 1789, Nr. 16). — Et Exempel ved Landvæsenets Crisis til ædelmodige Jorddrotter og godmodige Bønder. ibid. 1787. (L. E. 1789, Nr. 16). — Prøve af sit Forsøg til en Reise i Danmark og Holsteen. Kbh. 1789. (Udtog deraf i Schlesw. holst. Provinzialber. 1790, H. 1.; jvfr. Krit. og Antikr. 1790, Nr. 19). — Forslag til et Interessentskab for at skaffe Tørv til Kjøbenhavn fra Provintserne. ibid. 1789. — Underretning om et Tørvemagazins Anlæg. ibid. eod. — An die Horsöener über Märkte und Messen. 1796. 4. — Kapitel an brave Plattdeutsche. 2 Stücke. Kiel, 1798.

Bidrag: i de i Aalborg udkomne patriotiske Samlinger 1788 (Den bedste Methode til Flyvesandets Dæmpning; ogsaa særskilt aftrykt); i de Aalborgske Aviser 1803 (Om Justitsraad Langes Kanal- og Inddæmningsforetagende ved Bratskov; optr. i „Dagen" 1803, Nr. 161).

Kruse (**C. A. F.**).

Lotterie-Compas, eller Anviisning til med en lille Sum af 15 Rbdlr. (ogsaa med større Sum) at drage betydelige Fordele af Tallotteriespil, uden derved nogensinde at riskere end og det allermindste Tab af Indskuddet, o. s. v. Kbh. (1834).

Kruse (Laurids), f. d. 6te September [ikke April] 1778 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Poul Casparsen Kruse, Commandeur-capitain i Sø-Etaten († 1809); hans Moder Mette Benzon de Thurah († ‡ 1807), en Datter af Generalmajor og Generalbygmester L. de Thurah. — Han blev dimitteret privat til Kjøbenhavns Universitet i Efteraaret 1794 fra Drammen, hvor hans Fader dengang var Indrulleringschef; underkastede sig i April 1795 den philosophiske Examens tvende Afdelinger (Laud.); gjorde 1801 en kort Udenlandsreise gjennem Tydskland, Schweiz og Frankrig; levede derefter en Tidlang i Kjøbenhavn; fik 1812 Titel af Professor; gjorde paa ny en Udenlandsreise og opholdt sig fornemmelig i Tydskland og Italien; kom hjem 1817; tilbragte igjen nogen Tid i Kjøbenhavn, men forlod Staden 1820, og opholdt sig derpaa for det meste i Hamborg, siden i Paris, hvor han døde i Februar 1839. — (Biographi i Kofods Convers. Lex. Bd. XXIV. S. 232; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1834; jvfr. Lübker's und Schröder's Lex. I. 328—30, og Schröder's Nachträge S. 822—23; „Freja" 1826, Nr. 39; Berlingske Tid. 1839, Nr. 80).

Emigranterne, Skuespil i 3 Acter. Kbh. 1798. (L. E. 1799, Nr. 7, rec. af Pavels). — Fortællinger for Børn, efter Wollstonecraft og Salzmann, overs. ibid. eod. — Adele de Senange, af Mad. Flahaut, overs. I.—II. Deel. ibid. 1799. — Dramaturgiske Blade. Nr. 1.—6. ibid eod. (standsede, da Forordn. 27. Sept. 1799 udkom). — Angelicon, Troldmanden i Elis, af Benkowitz. Overs. paa Dansk. ibid. 1800. — Almeenlæsning, et Ugeblad. ibid. eod (jvfr. Oehlenschlägers Levnet I. 102). — Æsthetiske Forsøg. I.—II. Bind. ibid. 1801. (r. af Rahbek i L. E. 1805, Nr. 25. Den ene Fortælling: „Morderen med koldt Overlæg og dog en Mand, der fortjener Agtelse, et psychologisk Forsøg fundet imellem en Afdøds Papirer" (2det Oplag, Kbh. 1836) er frit oversat paa Tydsk af Karl Theodor (Eckermann), Kiel 1806, og r. i Allg. H. Z. 1808, Novbr. S. 752). — Ungdomsvennerne, eller een Nat i Paris, Skuespil i 3 Acter. Kbh. 1801; ogsaa med Aarstal: 1822, Kbh., Beeken. — Den franske Constitution, tilligemed Frankernes nu brugelige Tidsregning. Overs. ibid. eod. — En Time borte, Comedie i 1 Act af Loreaux, overs. ibid. 1802. — Onkelrollen, Skuespil i 1 Act, efter Faurs le confident par hasard, overs. ibid. eod. — Eros. Nytaarsgave. ibid. 1803. (rec. i „Dagen" 1803, Nr. 8 og 9). — Ponce de Leon, Syngespil i 3 Acter, af Berton, overs. ibid. eod. — Specien, en dramatisk Idyl. ibid. eod.; ogsaa med Aarstal: 1822, Kbh., Beeken. („Dagen" 1803, Nr. 102. 104. 107). — Niels Lembak, Skuespil med Arietter i 1 Act. ibid. 1804. — Den Logerende, Syngespil i 1 Act. ibid. eod. — Den dybe Sorg, Syngestykke i 1 Act, af Vial og Etienne, oversat. ibid. eod. — Stillerummet, Lystspil i 1 Act (af Bellin), oversat. ibid. 1805. — Familien fra Amerika, Syngespil i 1 Act af Bouilly, overs. ibid. 1806. — Gyrithe, eller Danmarks Frelse, fædrelandsk Skuespil med Chor. ibid. 1807. („For Skuespilyndere", Nr. 14—26). — Bedrageriet af Kiærlighed, Skuespil i 3 Acter (af Dorat), oversat af det Franske. ibid. eod. — Don Juan, Opera i 2 Acter (af Abbé da Ponta efter Molière), bearbeidet til Mozarts Musik.

ibid. eod.; ogsaa med Aarstal: 1822, Kbh., Berlin. — Arlichinos Bryllup, Lystspil i 5 Acter. ibid. 1808. — Scener fra Rædselsepoken i Frankerig, oversat. ibid. eod. — Krigskunsten bygget paa Grundsætninger og Regler, af C. de Puy-Segur. I.—III. Deel, oversat. ibid. 1810—11, med 47 Kobb. — Opstanden i Rusland, Skuespil i 5 Acter. ibid. 1812.

Fortællinger. (indeh. den hvide Pige og Anna-Capri). Kbh. 1815. (Athene V. 199—210; L. T. 1816, Nr. 43. 44; jvfr. sstd. S. 745—49 og Athene VII. 506—12, 582—86. — „Den hvide Pige" er oversat paa Tydsk i G. Lotz's „Originalien" 1821, Juli, Nr. 84—91, Aug. Nr. 92—95).

Klosteret. Et dramatisk Digt. Kbh. 1816.

Novellen. Wien 1816. (Host's Morgenbl. 1819, Nr. 25).

Anteros (Nytaarsgave), udgivet af L. Kruse. Kbh. 1818. (Heri er af ham: Den forunderlige Opfyldelse, en romersk Novelle, og 34 Sonetter. — L. T. 1818, Nr. 37, jvfr. sstd. S. 720. — Novellen er særskilt aftrykt u. Tit.: Rannucelli og Salvati, eller den forunderlige Opfyldelse. Kbh. 1819).

Sladderkjærlingen. Lystspil i 1 Act, oversat efter Hutts Bearbeidelse. Kbh. 1818.

Dramatiske Værker. I.—IV. Deel. Kbh. 1818—20.

Theatret. En Oversigt over Alt Theatervæsenet vedkommende i Almindelighed, med Hensyn paa det Kongelige danske Theater. I.—II. Bind. [1.—12. Hefte]. Kbh. 1819—24. (Host's Morgenbl. 1819, Nr. 11. 14; Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 57, S. 910).

Hvilken af dem er Bruden? Lystspil i 5 Acter af Fru v. Weissenthurn, oversat. Kbh. 1819.

Robinson Crusoe's mærkværdige Begivenheder. Ny dansk Udgave. (1.—3. Hefte). Kbh. 1819—25.

Overkjolen. En original Fortælling. Kbh. 1821 (1820).

Ezzelino, Tyrann von Padova. Trauerspiel. Stuttgart u. Tübingen 1821. (Morgenblatt für geb. Stände 1816, Juli Nr. 157, S. 628; Literaturbl. 1822, Nr. 33, S. 131). Udkom paa Dansk i hans Dram. Værker 2den Deel, og særsk. Kbh. 1822. (Lianges Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 26; Dram. Værker III. Fortalen, S. V.—XV.).

Erzählungen. Aarau 1822. (Lit. Conversationsbl. 1823, Nr. 8. 40).

Fortællinger, tildeels efter Criminal-Acter. I.—II. Bind. Kbh. 1822—23. (1. Bd. r. L. T. 1822, Nr. 12).

Den løste Forbandelse. Drama i 2 Acter efter Ernst v. Houwald; overs. Kbh. 1822.

Deobats Fødsel, Roman. I.—II. Deel. Kbh. 1822—23. (L. T. 1823, Nr. 27. 28. 29. 30, jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 292—98. 309. 313, og Nr. 23 („Gjenmæle fra Deobats Recensent"), samt Nr. 36 (af L. Kruse); Revue encyclopéd. 1824, Mai, p. 388, anm. af P. A. Heiberg). Paa Tydsk und. Tit.: Die Todtenbraut, oder Deobats Geburt. Wahrheit und Dichtung aus dem Leben. I.—III. Theil. Leipzig 1823, mit Kupfern. 2te Aufl. ibid. 1827, mit Kpfrn. (Literaturbl.

Gravlilier til Peter Norden Søllings Minde, samlede og udgivne af K. Kristensen og J. Garbrecht. Kbh. 1827.

Bidrag i Elmquist's „Læsefrugter", og andre Blade. — (Revid.).

Krog (Gierlev Christian), f. d. 19de Marts 1762 i Værdalens Præstegjeld i Throndhjems Stift, hvor hans Fader Provst Peder Krog var Sognepræst († 1781); Moderen Anna f. Dons. Efter privat Underviisning i Hjemmet, kom han 1780 i Throndhjems Skole; dimitteredes derfra til Universitetet 1783; tog i Juli 1785 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1787 Præst paa eet af det asiatiske Compagnies Skibe; 1790 residerende Capellan i Nykjøbing paa Falster; 1793 Sognepræst til Rye og Sonnerup i Sjælland; 1815 Sognepræst i Stege paa Møen, samt Amtsprovst over Møenbo, Baarse og Hammer Herreder. † 2den Januar 1830. — * 1790 Inger Maria Holst, Datter af Christian Holst, Sognepræst til Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrift (Landsbypræsten, VIII. 125—207; 225—90; 313—401; 425—93. [Særskilt aftrykt u. T.: Landsbypræsten, eller en Haandbog for Candidater og unge Præster især paa Landet. Kbh. 1806]; Om den i vore Dage tiltagende Lyst at lade sig begrave uden for vore Kirkegaarde, X. 268—95; jvfr. L. E. 1808, Nr. 47); — i Sammes Theolog. Qvartalsskrift (Et Forslag til nøjere Prøvelse om Præsters Naadsens-Aar, I. 403—26); — i Politivennen (Om Smaahandel paa Landet, 1806, Nr. 406, jvfr. Nr. 413. 414. 416); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Landsbyskolevæsen, 1812, Nr. 17. 18; jvfr. „Penia" 1812, S. 93—95); — i Efterretn. fra Selsk. for indenl. Konstflid (Om Industrien i Rye og Sonnerup Sogne, I. 573); — i Oluffens oeconom. Annaler (Forsøg med Steensprængning, IX. 212—18). — (Tildeels efter Autogr.).

Krog (Joh. Nic.), formodentlig Pseudonym.

Udførlig Forklaring over den ny authoriserede Udgave af Luthers liden Catechismus. En Ledetraad ved Religionsunderviisningen for Ungdommen, udarbeidet med Hensyn til den anordnede Lærebog i den evangelisk christelige Religion. Kbh. 1815. (L. T. 1815, Nr. 20, r. af A. K. Holm; „Adrastea" 2. Aarg. Nr. 14; Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 38; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1816, S. 359). — Kortfattet catechetisk Forklaring over Catechismus. ibid. eod.

Krog (Niels), Pseudonym; see Nikolaj Ulrik Krossing.

Krohn (Ludolph Johan), f. d. 21de Juli 1736 i Coldenbüttel i Eiderstedt, hvor hans Fader den Tid var Præst. Han gik 1757 til Universitetet i Rostock, hvor han studerede Jura; fik Bestalling som Advocat i Hertugdømmet Slesvig 1760; blev ansat som Auditeur 1763 ved det sjællandske Kyrasseer-Regiment, 1767 ved Arveprinds Frederiks Infanteri-Regiment, og endelig ved det kongelige Artilleri-Corps; erholdt Bestalling

som Overauditeur 1780; forestod Generalauditoriatet i 1801 og fik i samme Aar Generalauditeurs Charakteer; blev 1804 efter Ansøgning entlediget. † 8de April 1825. — * Rebekke Hasløw.

Forsøg til den Danske Krigsret. Kbh. 1799. (jvfr. M. f. L. V. 243).

Krossing (Niels Brock), f. d. 9de Februar 1795 paa Christianshavn, hvor hans Fader, Jørgen Christian Krossing, var Grosserer († 1/8 1817); hans Moder, Marie f. Søegaard († 1/8 1843), var Datter af den i sin Tid bekjendte driftige Agent og Tobakspinder Peter Caspar Søegaard. Han blev Artillericadet 1806; Stykjunker 1809; den 1ste August 1810 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; 1815 commanderet ved det danske Armee-Corps, som skulde afgive Contingent, mod Frankrig; 1817 benaadet med Medaillen „for ædel Daad"; d. 23de Maj 1818 Premierlieutenant; 1820 Inspecteur ved det kongelige Steentrykkeri; rejste 1822, ved kongelig Understøttelse, til Tydskland og Frankrig, for at erholde Kundskab om den rette Fremgangsmaade i visse Dele af Lithographien; vendte tilbage 1823; erholdt d. 27de Januar 1828 Capitains Charakteer; d. 10de August s. A. Capitains Anciennetet; blev 1830 Second-Capitain og Batteri-Commandeur; d. 2den Febr. 1835 Batterichef; foretog 1835 og 1836 en Rejse igjennem Tydskland og Tyrol; blev d. 1ste Juli 1842 Capitain af 1ste Klasse. — * 1/4 1824 Sophie Hamel, en Datter af afd. Pladsmajor Hamel i München.

Haandbog i Manipulation, udarbeidet i reglementarisk Form, til Brug for det danske Artillerie. I.—II. Hefte. Kbh. 1842, med Planer.

Har som Manuscript udgivet: „Udkast til en Haandbog ved Forfærdigelse af Fasiner, Skandsekurve, Flechværk ꝛc. i Feldten eller under Beleiringer"; „Oversigt over Inddeling af Mandskab og deres Functioner ved Broeslagning"; „Slagning og Afbrydning af en Leir". — Disse ere ikke i Boghandelen, men af Forfatteren uddeelte til Instructionen ved de forskjellige Øvelser.

Medudgiver af: *Elementarstudier i Ornamentfaget.* 1ste Hefte. Kbh. 1831, og af: *De kongelige Billedgallerier* paa Slottene Christiansborg i Kjöbenhavn, Fredensborg og Frederiksborg i Sjælland, i Steentryk. I.—VII. Hefte. Kbh. 1831—36, st. Folio.

Bidrag: i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Udsigt over Steentrykkeri-Kunsten eller Lithographien, [med flere Prøver af de forskjellige Manerer i Steentryk], Bd. I. Nr. 18—22. 25. 27; jvfr. Bd. II. S. 97—103. Særskilt aftr. Kbh. 1827. 28 S. 8.; samt flere enkelte Bidrag). — (Revideret).

Krossing (Nikolaj Ulrik), Foranførtes Broder, fød den 13de Juni 1798 paa Christianshavn; dimitteredes til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1816; blev Cantor ved Kirken i Citadellet Frederikshavn 1819; vandt 1821 og 1823 Accessit for 2 Afhandlinger til Besva-

relse af Universitetets æsthetiske Priisopgaver: „Hvorvidt er den tragiske Digter, der vælger et historisk Emne, forpligtet til i dets Behandling at holde sig til den historiske Sandhed?" og: „At udvikle og med Exempler at oplyse Romanens og Dramets forskjellige Natur og Virkning ifølge deres forskjellige Form" (jvfr. Engelstofts Efterretninger 1823, S. 36—37); blev d. 1ste October 1828 Lærer i Dansk ved Borgerdydsskolen paa Christianshavn (da Dr. Krarup overtog Bestyrelsen), og opgav i 1840 sine øvrige Informationer, for ene at kunne virke i denne Skoles Tjeneste. — Han har til 1834 deels skrevet anonymt, deels brugt Mærkerne: K:, *ss*, N. K., —g, 485, Niels Krog og King.

Hroars Kjerlighed. Idyl. Kbh. 1820.

Fylla. Poetisk Nyaarsgave for 1821. (O. m. T.: Digt og Fortælling af flere Forfattere). Kbh. 1821.

Pomona, et Hefteskrift af blandet Indhold. I.—II. Hefte. Kbh. 1821.

Poetisk Læsebog til Brug for Skoler. For Begyndelses- og Mellemclasserne. Kbh. 1829. 2. Udg. (1ste Deel). ibid. 1834. 3. Udg. ibid. 1839. (M. f. L. III. 413—18, r. af C. A. Thortsen; L. T. 1832, Nr. 50; Kbhpost. 1829, S. 709—10).

Poetisk Læsebog til Brug for Skoler. For de høiere Classer. Kbh. 1830. 2. Udg. (2den Deel). ibid. 1839. (L. T. 1832, Nr. 50; Kbhpost. 1830, S. 940).

Opgaver til Øvelse i dansk Stiil for Begyndere. 1.—3. Hefte. Kbh. 1832. (L. T. 1832, Nr. 37).

Schema til dansk Grammatik ved Underviisning for Begyndere. Kbh. 1836. 2. Udg. ibid. 1838. 3. Udg. ibid. 1843. (M. f. L. XX. 182—92, anm. af P. H. Tregder).

Majgave til Asylerne. Leilighedssange, samt „en Dag i Asylet", og „Asyl-institutionens Fremgang i Danmark", meddeelt igjennem Bestyrelsen for det Kjøbenhavnske Asylselskab. (Til Fordeel for Asylerne). Kbh. 1837. (Øst's „Minerva" II. 49—51; „Dagen" 1837, Nr. 144).

Nogle særskilt trykte Smaadigte: *Fidibus*. Kbh. 1829, Folio; — Prolog ved Forestillingen i D. D. L. S. til Bedste for de Brandlidte i Frederiksborg. Solgt i samme Øiemed. ibid. 1834; — Cantate ved Frederiksborg ny Skolebygnings Indvielse, ibid. 1836. (optr. i Selmers Akad. Tid. IV. 44—46); — Choraler i Anledn. af Reformationsfesten 1836, ibid. eod. (optr. i J. Suhrs Indbydelsesskrift 1837, S. 51—53); — Asylet. Et Digt. Solgt til Indtægt for et Asyl i Frederiksborg. ibid. 1839; — Prolog ved Forestillingen til Bedste for Asylet i Frederiksborg. Sælges til Indtægt for Asylskolen. ibid. 1847; — Prolog ved Forestillingen i Hillerød den 17de December 1843 til Bedste for en trængende og værdig fader- og moderløs Discipel af Skolen. ibid.

Han havde Deel i Udgivelsen af Mindeblomster paa Michael Rosings Grav, Kbh. 1819, og har givet Bidrag til: „Dagen" (Digte og smaa Bidrag i Prosa, 1819—21, 1828, 1830); „Tilskuerne" (Recensenten, prosaisk Træsnit, 1823 Nr. 24; En Gaasefjeders Hændelser, sstd. Nr. 27—28; Digte, 1822—23); Rahbeks „Hesperus" (Forsøg til en Besvarelse af Universitetets Priisspørgsmaal: Hvorvidt

er den tragiske Digter, der vælger et historisk Emne, forpligtet til i dettes Behandling at holde sig til den historiske Sandhed? Bd. IV. 1821, S. 321—54, 419—55, 471—516); „Harpen" (Juleaften eller en Degns Kjerlighedshistorie, 1822, Nr. 52); Otto's „Ny Hygæa" (Nogle Bemærkninger om Kys, Bd. IV. 1824, S. 235—97; jvfr. Conversationsbl. 1825, S. 418—19); „Valkyrien" (Om Digterkroning, 1832, Bd. III. S. 25—58; Fostbrødrene, original Fortælling, 1832, Bd. IV. S. 1—47, 97—128; Christopher den Eneste, en Spøg, 1833, Bd. I. S. 97—110; Digte, 1832, Bd. II. o. ff.).

Digte, adspredte (foruden i „Dagen", „Tilskuerne" og „Valkyrien") i Kjøbenhavns Skilderi 1818, 1822 og 1824; Tilskueren 1819—20; Randers Avis 1821; Læsning i blandede Emner Bd. 3; Aftenbladet 1823; Adresseavisen 1823, 1826; Hesperus Bd. 4; Kbhvns Morgenblad 1825—26; Nyt Aftenblad 1826; Gefion 1826—27; Skandinavisk Nytaarsgave 1828; Kjøbenhavnsposten 1828, 30, 36, 38; Flyvende Post 1828; Holst's Nytaarsgave fra danske Digtere, 1—4. Aarg.; Barfods Brage og Idun Bd. I.; Dansk Folkekalender for 1841; P. N. Jørgensens Samling af Poesie og Prosa 1843. — Af hans Digte ere nogle oversatte paa Tydsk i: „Dania", Auswahl von Gedichte aus dem Dänischen übertragen von Emil Bonnet. Leipz. 1841. — (Efter Autogr.).

Kroymann [udtales Krøymann] (**Heinrich**), en Bondesøn; fød d. 1ste Juni 1748 i Schuby i Ahrens Herred i Gottorf Amt; har fra Tid til Tid været Skoleholder, Forvalter, Foged og Inspecteur ved forskjellige Hovedgaarde i Fyen og Jylland; sildigere Inspecteur ved Bratskov Sø og Axelholms Kog i Jylland; var 1813 bosat i Ølandboe under Hjøring Amt.

Nyttige Anmærkninger for Danske Patrioter, angaaende Landvæsenet, om det dobbelte Bogholderie paa Landgodser. 1ste Hefte. Viborg, 1783. — Det ynkelige Foraar 1784, og Tanker over Aarsagerne dertil og Raad derimod. Kbh. 1784. — Præludium til Holstenerne i Danmark. 1785. 4to. — Nogle frie Forklaringer over Danmarks Agerdyrknings Catechismus til vakre Landmænds Ære. Odense, 1786. (L. E. 1789, Nr. 16). — Et Exempel ved Landvæsenets Crisis til ædelmodige Jorddrotter og godmodige Bønder. ibid. 1787. (L. E. 1789, Nr. 16). — Prøve af sit Forsøg til en Reise i Danmark og Holsteen. Kbh. 1789. (Udtog deraf i Schlesw. holst. Provinzialber. 1790, H. 1.; jvfr. Krit. og Antikr. 1790, Nr. 19). — Forslag til et Interessentskab for at skaffe Tørv til Kjøbenhavn fra Provintserne. ibid. 1789. — Underretning om et Tørvemagazins Anlæg. ibid. eod. — An die Horsöener über Märkte und Messen. 1796. 4. — Kapitel an brave Plattdeutsche. 2 Stücke. Kiel, 1798.

Bidrag: i de i Aalborg udkomne patriotiske Samlinger 1788 (Den bedste Methode til Flyvesandets Dæmpning; ogsaa særskilt aftrykt); i de Aalborgske Aviser 1803 (Om Justitsraad Langes Kanal- og Inddæmningsforetagende ved Bratskov; optr. i „Dagen" 1803, Nr. 161).

Kruse (C. A. F.).

Lotterie-Compas, eller Anviisning til med en lille Sum af 15 Rbdlr. (ogsaa med større Sum) at drage betydelige Fordele af Tallotteriespil, uden derved nogensinde at riskere endog det allermindste Tab af Indskuddet, o. s. v. Kbh. (1834).

Kruse (Laurids), f. d. 6te September [ikke April] 1778 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Poul Casparsen Kruse, Commandeur-capitain i Sø-Etaten († 1809); hans Moder Mette Benzon de Thurah († 1807), en Datter af Generalmajor og Generalbygmester L. de Thurah. — Han blev dimitteret privat til Kjøbenhavns Universitet i Efteraaret 1794 fra Drammen, hvor hans Fader dengang var Indrulleringschef; underkastede sig i April 1795 den philosophiske Examens tvende Afdelinger (Laud.); gjorde 1801 en kort Udenlandsreise gjennem Tydskland, Schweiz og Frankrig; levede derefter en Tidlang i Kjøbenhavn; fik 1812 Titel af Professor; gjorde paa ny en Udenlandsreise og opholdt sig fornemmelig i Tydskland og Italien; kom hjem 1817; tilbragte igjen nogen Tid i Kjøbenhavn, men forlod Staden 1820, og opholdt sig derpaa for det meste i Hamborg, siden i Paris, hvor han døde i Februar 1839. — (Biographi i Kofods Convers. Lex. Bd. XXIV. S. 232; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1834; jvfr. Lübker's und Schröder's Lex. I. 328—30, og Schröder's Nachträge S. 822—23; „Freja" 1826, Nr. 39; Berlingske Tid. 1839, Nr. 80).

Emigranterne, Skuespil i 3 Acter. Kbh. 1798. (L. E. 1799, Nr. 7, rec. af Pavels). — Fortællinger for Børn, efter Wollstonecraft og Salzmann, overs. ibid. eod. — Adele de Senange, af Mad. Flahaut, overs. I.—II. Deel. ibid. 1799. — Dramaturgiske Blade. Nr. 1.—6. ibid. eod. (standsede, da Forordn. 27. Sept. 1799 udkom). — Angelicon, Troldmanden i Elis, af Benkowitz. Overs. paa Dansk. ibid. 1800. — Almeenlæsning, et Ugeblad. ibid. eod (jvfr. Oehlenschlägers Levnet I. 102). — Æsthetiske Forsøg. I.—II. Bind. ibid. 1801. (r. af Rahbek i L. E. 1805, Nr. 25. Den ene Fortælling: „Morderen med koldt Overlæg og dog en Mand, der fortjener Agtelse, et psychologisk Forsøg fundet imellem en Afdøds Papirer" (2det Oplag, Kbh. 1836) er frit oversat paa Tydsk af Karl Theodor (Eckermann), Kiel 1806, og r. i Allg. L. Z. 1808, Novbr. S. 752). — Ungdomsvennerne, eller een Nat i Paris, Skuespil i 3 Acter. Kbh. 1801; ogsaa med Aarstal: 1822, Kbh., Beeken. — Den franske Constitution, tilligemed Frankernes nu brugelige Tidsregning. Overs. ibid. eod. — En Time borte, Comedie i 1 Act af Loreaux, overs. ibid. 1802. — Onkelrollen, Skuespil i 1 Act, efter Faurs le confident par hasard, overs. ibid. eod. — Eros. Nytaarsgave. ibid. 1803. (rec. i „Dagen" 1803, Nr. 8 og 9). — Ponce de Leon, Syngespil i 3 Acter, af Berton, overs. ibid. eod. — Specien, en dramatisk Idyl. ibid. eod.; ogsaa med Aarstal: 1822, Kbh., Beeken. („Dagen" 1803, Nr. 102. 104. 107). — Niels Lembak, Skuespil med Arietter i 1 Act. ibid. 1804. — Den Logerende, Syngespil i 1 Act. ibid. eod. — Den dybe Sorg, Syngestykke i 1 Act, af Vial og Etienne, oversat. ibid. eod. — Skillerummet, Lystspil i 1 Act (af Bellin), oversat. ibid. 1805. — Familien fra Amerika, Syngespil i 1 Act af Bouilly, overs. ibid. 1806. — Gyrithe, eller Danmarks Frelse, fædrelandsk Skuespil med Chor. ibid. 1807. („For Skuespilyndere", Nr. 14—26). — Bedrageriet af Kiærlighed, Skuespil i 3 Acter (af Dorat), oversat af det Franske. ibid. eod. — Don Juan, Opera i 2 Acter (af Abbé da Ponta efter Molière), bearbeidet til Mozarts Musik.

ibid. eod.; ogsaa med Aarstal: 1822, Kbh., Beeken. — Arlichinos Bryllup, Lystspil i 5 Acter. ibid. 1808. — Scener fra Rædselsepoken i Frankerig, oversat. ibid. eod. — Krigskunsten bygget paa Grundsætninger og Regler, af C. de Puy-Segur. I.—III. Deel, oversat. ibid. 1810—11, med 47 Kobb. — Opstanden i Rusland, Skuespil i 5 Acter. ibid. 1812.

Fortællinger. (indeh. den hvide Pige og Anna-Capri). Kbh. 1815. (Athene V. 199—210; L. T. 1816, Nr. 43. 44; jvfr. ssts. S. 745—49 og Athene VII. 506—12, 582—86. — „Den hvide Pige" er oversat paa Tydsk i G. Lotz's „Originalien" 1821, Juli, Nr. 84—91, Aug. Nr. 92—95).

Klosteret. Et dramatisk Digt. Kbh. 1816.

Novellen. Wien 1816. (Host's Morgenbl. 1819, Nr. 25).

Anteros (Nytaarsgave), udgivet af L. Kruse. Kbh. 1818. (Heri er af ham: Den forunderlige Opfyldelse, en romersk Novelle, og 34 Sonetter. — L. T. 1818, Nr. 37, jvfr. ssts. S. 720. — Novellen er særskilt aftrykt u. Tit.: Ranucelli og Salvati, eller den forunderlige Opfyldelse. Kbh. 1819).

Sladderkjærlingen. Lystspil i 1 Act, oversat efter Hutts Bearbeidelse. Kbh. 1818.

Dramatiske Værker. I.—IV. Deel. Kbh. 1818—20.

Theatret. En Oversigt over Alt Theatervæsenet vedkommende i Almindelighed, med Hensyn paa det Kongelige danske Theater. I.—II. Bind. [1.—12. Hefte]. Kbh. 1819—24. (Host's Morgenbl. 1819, Nr. 11. 14; Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 57, S. 910).

Hvilken af dem er Bruden? Lystspil i 5 Acter af Fru v. Weissenthurn, oversat. Kbh. 1819.

Robinson Crusoe's mærkværdige Begivenheder. Ny dansk Udgave. (1.—3. Hefte). Kbh. 1819—25.

Overkjolen. En original Fortælling. Kbh. 1821 (1820).

Ezzelino, Tyrann von Padova. Trauerspiel. Stuttgart u. Tübingen 1821. (Morgenblatt für geb. Stände 1816, Juli Nr. 157, S. 628; Literaturbl. 1822, Nr. 33, S. 131). Udkom paa Dansk i hans Dram. Værker 2den Deel, og særsk. Kbh. 1822. (Liunges Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 26; Dram. Værker III. Fortalen, S. V.—XV.).

Erzählungen. Aarau 1822. (Lit. Conversationsbl. 1823, Nr. 8. 40).

Fortællinger, tildeels efter Criminal-Acter. I.—II. Bind. Kbh. 1822—23. (1. Bd. r. L. T. 1822, Nr. 12).

Den løste Forbandelse. Drama i 2 Acter efter Ernst v. Houwald; overs. Kbh. 1822.

Deodats Fødsel, Roman. I.—II. Deel. Kbh. 1822—23. (L. T. 1823, Nr. 27. 28. 29. 30, jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 292—98. 309. 313, og Nr. 23 („Gjenmæle fra Deodats Recensent"), samt Nr. 36 (af L. Kruse); Revue encycloped. 1824, Mai, p. 388, anm. af P. A. Heiberg). Paa Tydsk und. Tit.: Die Todtenbraut, oder Deodats Geburt. Wahrheit und Dichtung aus dem Leben. I.—III. Theil. Leipzig 1823, mit Kupfern. 2te Aufl. ibid. 1827, mit Kpfrn. (Literaturbl.

1823, Nr. 49; Abendzeit, May 1823; Lit. Conversationsbl. 1823, Nr. 237; Zeit. f. d. eleg. Welt 1823, Nr. 77; Kbhvns Skilderi 1825 S. 448).

Serenaden. Et Lystspil i 1 Act. Kbh. 1823. (Kbhvns Morgenbl. 1826, S. 35—36 og 71; Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 106—7, 182—83).

Omvendelsen ved Badene i Lucca, eller Fader og Søn. En Fortælling. Kbh. 1823. (Revue encyclopéd. 1824, Juillet, p. 142, anm. af P. A. Heiberg. Paa Tydsk i „Wintergrün, Taschenbuch von G. Lotz für 1823", jvfr. Müllner's Literaturblatt 1823, Novbr.).

Skarlagenrødt. En Givtermaalshistorie. Kbh. 1823.

Sieben Jahre. Ein Beytrag zu der geheimen Hofgeschichte eines nordischen Reichs. Aus der Mappe eines verstorbenen Diplomatikers. I.—IV. Theil. Leipzig 1824. Paa Dansk i 3 Dele. Kbh. 1824—25. (Conversationsblatt 1824, Nr. 192; Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 19 samt S. 310; Statsvennen 1824, Nr. 43; Conversationsbladet 1824, S. 122; Messager franç. du Nord 1825, p. 475—76; „Argus„ 1827, Nr. 27; Kbhpost. I. Aarg. S. 123; Allg. H. Z. 1825, I. 687—88).

Eid und Gewissen und die Felsenbraut. Hamburg 1824. (Conversationsbladet 1825, Nr. 67; Allg. H. Z. 1825, I. 687—88; Leipz. L. Z. 1827, S. 1064).

Alma. Opera i 3 Acter. Kbh. 1824. (Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 21. 22).

Taaren. Et dramatisk Digt. Kbh. 1825.

Das geheimnißvolle Haus, oder der Richterspruch der Welt. I.—II. Theil. Hamburg 1825. (Bl. f. lit. Unterh. 1826, Nr. 61). Paa Dansk. Kbh. 1825. (Messager franç. du Nord 1825, p. 597—98; Allg. H. Z. 18.6, Ergzbl. S. 375—76).

Die Wette, oder jeder hat sein Plänchen, von L. Kruse und K. Lebrün. Mainz 1825.

Jugend-Geschichte des Herrn de Morbière. Ein Gemälde aus den letzten Jahren der Regierung Ludwigs XV. I.—III. Theil. Leipzig 1825—26. (Bl. f. lit. Unterh. 1826, Nr. 16, jvfr. Langes Ny Freja 1826, S. 308). Paa Dansk und. Tit.: De to Elskerinder eller Herr de Morbières Historie. 1.—2. Deel. Kbh. 1826.

Lebewohl. Roman nach dem Französischen der Damen Marie d'Heures und Renée Roger frei bearbeitet. I.—III. Theil. Leipzig 1825—26.

Die Wüste in Paris. Novelle nach dem Französischen der Marie d'Heures und Renée Roger frei bearbeitet. Leipzig 1826.

De danske Søofficierer og Dødsdandsen. To originale Fortællinger. Kbh. 1826. (Den sidste af disse findes paa Tydsk i „Mitternachtsblatt" 1827, og udkom tillige i Forening med tre andre Fortællinger. Hamburg 1828).

Die Biene; schönwissenschaftliches Unterhaltungsblatt. Herausgegeben von L. Kruse u. J. Haeselinger. 1r—4r Jahrg. 1824—27. Hamburg. gr. 4.

Kleinstädtereien einer großen Stadt. Ein modernes Sittengemälde nach dem Französischen des de Lamothe-Langon. I.—IV. Theil. Leipzig 1826. Paa Dansk overs. af H. G. Møller. 1.—4. Deel. Kbh. 1828. (Beeken).

Kriminalgeschichten und andere romantische Erzählungen. I.—VI. Bd. Hamburg 1827.

Waldemar der Sieger. Historischer Roman von B. S. Ingemann. Dem Dänischen nacherzählt. I.—IV. Bd. Leipzig 1827. (Dresd. Correspondenz- und Notizenblatt 1828, Nr. 5; Mitternachtsblatt 1828, März, r. af Müllner, og E. Niedmann; Bl. f. lit. Unterh. 1828, Nr. 99, 29 April; Allg. H. Z. 1829, Febr. S. 176).

Der Kardinal. Hamburg 1827. Paa Dansk, som Nytaarsgave for 1828. Kbh.

Die Strafe nach dem Tode, und das verfluchte Haus, nach dem Dänischen. Der Todtentanz, und die verlorne Söhne. Hamburg 1828.

Das Wiedersehen. Bruchstücke aus dem Tagebuche eines Dorfküsters. Die Prinzessinn mit den Rosen und der Kater mit den Dornen. Die Kunstreiter-Familie. Erzählungen aus dem Dänischen. Hamburg, 1828. (Bl. f. lit. Unterh. Novbr. 1829, jvfr. Kbhpost. f. A. S. 830; „Dagen" 1832, Nr. 52. 300—301). — Ausländische Romane und Erzählungen. In 6 Bänden: Der Dänische Gilblas; Abentheuer und Liebschaften e. Adjutanten; das Wiedersehen; Bruchstücke aus d. Tagebuche e. Küsters; die Prinzessin mit den Rosen; die Kunstreiter-Familie. (2e Ausg.). Hamburg 1833.

Schicksale der Madame de Campestre, in der großen Welt, und vor dem Gericht. Ein französisches Sittengemälde gegenwärtiger Zeit. Aus dem Französischen übersetzt. I.—IV. Theil. Leipzig 1828. (Allg. H. Z. 1828, III. 880).

Nord und Süd. Zwei Novellen. Leipzig 1828.

Erinnerungen aus meinem Leben, von K. L. Rahbek. Aus dem dänischen Original ausgezogen und ins Deutsche übertragen. I.—II. Theil. Leipzig 1829. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1830, Nr. 65, S. 520; Bl. f. lit. Unterh. 1830, Nr. 164).

Denkwürdigkeiten eines jungen Adjutanten Napoleons; niedergeschrieben von dessen Kammerdiener. Frei nach dem Französischen bearbeitet. I.—II. Theil. Hamburg 1829.

Die erste Jugend Erik Menveds, von B. S. Ingemann. Aus dem Dänischen. I.—IV. Bd. Leipzig 1829. (E. Niedmann's Mitternachtsblatt 1829, October).

Die Klosterruine in Norwegen. Nach einer crim. Begebenheit. Das Judasbild. Zwei Erzählungen. Leipzig 1830. („Die Klosterruine", som først stod i „Huldigung der Frauen", er oversat paa Dansk i Riises N. Bibl. for Morskabslæsn. Bd. 7. H. 3, af Th. Schorn).

Der Verschollene. Eine Novelle. Leipzig 1830.

Der Maurer. Ein Gemälde Pariser Volkssitten. Nach dem Französischen des M. Raymond. I.—IV. Theil. Leipzig 1830.

Geschichte d. Feldzugs in Rußland, im J. 1812; von Mortonval; aus d. Französ. mit Anmerkungen und Zusätze. I.—III. Bd. Mit 1 Uebersichtskarte d. Kriegsschauplatzes u. mit den Pl. d. Schlachten v. Smolensk u. an d. Moskwa. Darmstadt 1831.

Donna Concha. Die Freundinnen. Zwei Novellen. Leipzig 1831.

Le Dragon rouge. Novelle. Die Juden auf Hald, dem dänischen des S. S. Blichers nacherzählt. Leipzig 1831.

Die Hand der Jungfrau. Eine Erzählung. Leipzig 1831.

Der Solitair. Der Pfarrer von Veilby, von S. S. Blicher, aus d. Dän. übertragen. Zwei Erzählungen. Leipzig 1831.

Ulrika's Flucht. Ein dänisches Sittengemälde. Nach dem Dänischen von J. Smidth. I.—III. Band. Hamburg 1831.

Der Sansculotte. Eine Episode aus der franz. Revolution. Nach dem Franz. des: Maurice Pierret par Mortonval. I,—IV. Band. Leipzig 1831—32.

Die alten Freunde, Erzählung. Palmyra, Phantasiestück. Leipzig 1832.

Urgroßmutter und ihre Familie. Erzählung. Leipzig 1832.

Herr und Diener. Eine Erzählung aus den mitgetheilten Papieren eines Freundes. I.—II. Band. Stuttgart 1832. (Allg. H. Z. 1833. I. 560). Paa Dansk. 1.—4. Deel. Kbh. 1833—35.

Mesmerische Liebe, Erzählung. Das Mädchen auf Rhodos, Novelle. Leipzig 1832. (Den Første, som iforveien stod i Fr. Kind's Taschenbuch zum gesell. Vergnügen, 1831, er oversat i Elmquist's „Læsefrugter" Bd. L. S. 305—127).

Der Graf von Villamajor oder Spanien unter Carl den Vierten, von Mortonval. Aus dem Französischen. I.—IV. Theil. Leipzig 1832.

Daniel der Steinschneider, oder Werkstatt-Erzählungen, von Michel Raymond. Ins Deutsche übertragen. I.—III. Theil. Leipzig 1832—33.

Der Amirante von Castilien, von d. Herzogin v. Abrantes. Nach dem Französischen frei übertragen. I.—IV. Band. Leipzig 1833.

Don Pedros Rache. Eine Geschichte aus d. Zeiten Pedros des Grausamen. Nach Mortonvals „Martin Gil" aus dem Französ. übers. I.—IV. Band. Leipzig 1833.

Das schwarze Herz. Erzählung, Leipzig 1833. Paa Dansk. Kbh. 1833.

Die Jungen und die Alten. Eine schlichte Erzählung, aus d. Originalpapieren eines Lafontainischen Landpfarrers mitgetheilt. Hamburg 1834. (Krit. Blätter der Börsen-Halle 1834, 6. Octbr.). Paa Dansk i „Læsefrugter, samlede paa Literaturens Mark af et Selskab", 1834, Sept. og Oct.; ogsaa særskilt, Kbh. 1835.

Der Mönch und die Dame. Eine Geschichte vom Jahre 1750. Nach Mortonvals: „Le capucin du Mavais". I.—III. Theil. Leipzig 1834.

Werkstatts-Erzählungen. Neue Folge der Erzählungen Daniel des Steinschneiders. Von Michel Masson (Michel Raymond). Aus d. Franz. übertragen. I.—III. Theil. Leipzig 1834.

Erzählungen aus der Copenhagener fliegenden Post. Ins Deutsche übersetzt. I.—VI. Theil. Leipzig 1834—36.

Verirrung aus Selbstsucht. — Frau und Magd. Zwei Novellen. Leipzig 1835.

Jugendleben und Träumen eines Italienischen Dichters. Nach dem Dänischen Original: Improvisatoren des H. C. Andersen. Ins Deutsche übertragen. I.—II. Theil. Hamburg 1835. (Liter. Blätter d. Börsen-Halle Nr. 1236).

Die Macht der Beispiele, von Mich. Raymond. Nach d. Verf. „Les intimes" aus d. Französ. übersetzt. I.—IV. Theil. Leipzig 1835.

Prinz Otto und seine Zeit. Historischer Roman v. B. S. Ingemann. Aus dem Dänischen übersetzt. I.—III. Theil. Leipzig 1835. (Zeit. f. d. eleg. Welt 1835, 10. Novbr., jvfr. Kbhpost. 1835, S. 1264).

Ein Jahr in Copenhagen (von Carl Bernhard). Aus dem Dänischen übersetzt. I.—II. Band. Leipzig 1836.

Celeste. Eine Erzählung, von Mortonval, nach des Verf. „Un sécret d'Etat" aus d. Franz. übersetzt. I.—II. Theil. Leipzig 1836.

Mein Freund Norbert. Eine Erzählung von Mortonval. Aus d. Franz. übers. I.—II. Theil. Leipzig 1836.

Die Verheiratheten, von X. B. Saintine. Aus d. Franz. I.—III. Theil. Leipzig 1836.

Der Geisterbanner. Eine Erzählung. Leipzig 1836. (Bl. f. lit. Unterhalt. 1836, Nr. 214). Paa Dansk. Kbh. 1837.

Schweres Mitwissen. — Der Dieb. Zwei Erzählungen. Leipzig 1836. (Bl. f. lit. Unterh. 1836, Nr. 214).

Eine Dornenkrone, von Mich, Masson. Aus d. Französ. übertragen. I.—III. Theil. Leipzig 1837.

Erinnerungen aus dem Leben einer Creolin, v. d. Gräfin Merlin. Aus dem Franz. übersetzt. I.—IV. Theil. Leipzig 1837.

Der Ehrenmann, von Fr. Soulié. Nach „Le conseiller d'Etat" aus dem Franz. übersetzt. I.—III. Theil. Leipzig 1837.

Die Episode. — Telse. — Zwei Novellen d. Dänischen nacherzählt. Leipzig 1838.

Ein junger Philosoph des 18. Jahrhunderts. Nach dem Franz. frei bearbeitet. I.—II. Band. Leipzig 1838.

Die Auferstehung vom Tode, v. Mich. Masson uud A. Luchet. Nach d. Franz. Frei bearbeitet. I.—III. Theil. Leipzig 1838.

Eine geniale Frau. Nach „Le génie d'une Femme" von J. Brisset, ins Deutsche übertragen. I.—II. Theil. Leipzig 1839.

Magnetismus, von Fr. Soulié. Ueberseßt. I.—II. Theil. Leipzig 1839.

Familienleben in Kopenhagen. Aus d. Dänischen mitgetheilt. Leipz. 1839.

Erinnerungen eines Mannes aus dem Volke. Erzählungen von Mich. Masson. Aus d. Franz. I.—VIII. Theil. Leipz. 1839—40.

Bidrag: i Iris og Hebe (Fragment af Generalmajor L. de Thurah's Levnet og Reisebeskrivelse, 1803, II. S. 17—50; 97—134); i Fjerdingaarsskriftet „For Sandhed„, af hvis fjette Bind han var Medudgiver, (Gothaheim, helliget Edv. Storms Minde, V. 1—33, jvfr. L. E. 1804, Nr. 23; De Hellige, en Fortælling, VI. 111—92; Reise igjennem Maynz, Manheim og Heidelberg, sstd. S. 224 72; Adskillige Digte, sstd. S. 273—96); i Minerva (Om Nationalinstitutet for de blinde Arbeidere i Paris, 1803, I. 101—39; Adskillige Digte); i „Euphrosyne", „Siofna", „Tilskueren", „Dagen" 1801 og 1806 (Smaadigte); i Brorsons Journal, udg. til Fordeel for Blinde (Vennerne, en Romance, og Maribo Kirke, i Bd. I. S. 73—91); i Nyerups „Idunna" (Hjerterdame, en Novelle; overs. paa Tydsk. 2te Aufl. 1817); i Høst's Morgenblad (Til Hr. Prof. K. L. Rahbek i Anledning af hans Erklæring i Tilskueren Nr. 19 og 20, i Aarg. 1819 Nr. 15; Nogle nødvendige Ord i Anledning af Rahbeks seneste Erklæring i Tilskueren Nr. 22, sstd. Nr. 22); i G. Loß's Originalien (Endeel Bidrag, deriblandt: Der krystallene Dolch, i Aarg. 1820 og 1821, Jan. Nr. 1—2; Die Rose, 1821 Febr.

Nr. 23—26, März Nr. 27—36, begge samlede aftrykte, Hamburg 1823. „Der kryst. Dolch“ er oversat paa Dansk i Elmquist's „Læsefrugter“ 1821, og paa Engelsk i „German Stories, selected by R. P. Gillie“, 3 vols, Edinburgh 1826, jvfr. Lit. Gaz. Novbr. 1826; „Die Rose“ overs. paa Dansk af J. D. Thisted, i „Den Cimbriske Mercur“ 1821, Nr. 1—5, jvfr. sstd. S. 170); i „Bibliothek for Morskabslæsning“ (Arundel, efter Henriette Lee, i VIII. 317; Forlovelsen, Novelle af Tieck, overs. IX. 1; Kongelig Selvovervindelse, efter det Engelske, sstd. S. 85; Den døde Gjest, Fortælling, meddeelt i XI. 1; Mistanke, Criminalhistorie efter Miss Opie, sstd. S. 242; Anna af Sachsen, af Frederike Lohmann, overs. sstd. S. 321; Le mariage par du sang du boeuf, meddeelt, sstd. S. 88); i Nyt Bibliothek for Morskabslæsning, udg. af J. Riise, (Hesten fra Arabien, i Bd. I., jvfr. L. T. 1826, S. 170; særskilt udg. i Forening med hans Fortælling „Tilskikkelsen“ Kbh. 1825; udkom paa Tydsk, Hamburg 1826); i „Cornelia“, Taschenbuch für 1825 (Das Verhängniß, eine Erzählung; udg. i Forening med „Der glückliche Tag“, Hamburg 1828; jvfr. Literar. Conversationsbl. 1824, Nr. 294, Kbhvns Skilderi 1825 S. 554—55. Paa Dansk und. Tit.: Tilskikkelsen, i Bibl. f. Morskabslæsn. Bd. XII., særsk. udg. i Forening med hans Fortælling „Hesten fra Arabien“, Kbh. 1825; ligeledes paa Dansk und. Tit. „Skjæbnen“, i „Ceres“, jvfr. L. Kruses Bemærkning i Kbhvns Skilderi 1825, S. 1135—36); i „Urania“, Taschenbuch für 1826 (Der glückliche Tag, S. 273—388; udg. i Forening med „Das Verhängniß“, Hamburg 1828; paa Dansk i Riises N. Bibl. f. Morskabslæsn. Bd. II. S. 193 ff.; særskilt, Kbh. 1829, jvfr. L. T. 1827, S. 265); i „Urania“, Taschenbuch für 1827. Nr. 4 (Nordische Freundschaft, Novelle); i „Mitternachtsblatt“ 1827 (Die verlorne Söhne; Der Todtentanz; begge udgivne i Forening med 2 andre Fortællinger, Hamburg 1828); i Morgenblatt für gebildete Stände (Die Kunstreiterfamilie, dem Dänischen des B. S. Ingemann nacherzählt, 1827, Nr. 237—47, 249—55, udg. tilligemed 3 andre af ham fortydskede Fortællinger, Hamburg 1828; Das Judasbild, 1828 Nr. 144—55); i „Huldigung der Frauen“ für 1828 (Viel Unrecht und wenig Recht, jvfr. Berlin. Convers. Blatt 1827, Decbr.; udkom særskilt und. Tit.: Die Rache. Eine Erzählung. Leipzig 1829; paa Dansk i Riises N. Bibl. for Morskabslæsn. Bd. VIII.); i „Orphea“ für 1828 (Zwiefache Treue, eine Erzählung; ogsaa særsk. Leipzig 1829, jvfr. Berlin. Convers. Blatt 1827, Decbr.); i Skandinavisk Nytaarsgave 1828 (Eventyret, en Fortælling (særskilt, Kbh. 1830); Et Digt; jvfr. Kbhpost. 1827, S. 419. „Eventyret“ oversat paa Tydsk i Saphirs Berliner Schnellpost 1828 Juny, og i „Ausgewählten kleinen Originalromanen der beliebtesten Deutschen Erzähler“, Thl. I. Leipzig 1828, S. 1 ff.); i Schütz's Taschenbuch für das Jahr 1832 (Tydsk Oversættelse af en Anonyms Novelle „En Hverdagshistorie“ (fra Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 69—76); denne Oversættelse blev igjen oversat af Jørgensen Jomtou i „Maanedsroser“ 1831, III. 251—307, jvfr. „Dagen“ 1832, Nr. 32. 36. 38. 40. 45); i „Hemera“, Taschenb. f. 1827 (Bruchstücke aus dem Tagebuche eines Dorfküsters, von S. S. Blicher, nacherzählt, see ovenfor); i „Der Komet“ 1. Jahrg. (Der Pfarrer von Veilby, eine dänische criminal Geschichte von S. S. Blicher, see ovenfor); i „Erholungsstunden“ (Die Juden auf Hald, eine dänische Novelle von S. S. Blicher, nacherzählt; Das Mädchen auf Rhodos, see ovenfor).

L. Kruse's Noveller: „Straffet Selvtillid“, „Stille Kummer“, „Hævnen“, oversatte af Th. Schorn i Riises Nyt Bibl. f. Morskabslæsn. 8de Bind, udkom med flere i 2 Dele, Kbh. 1829. Endvidere ere af hans Fortællinger følgende oversatte: „Klenodiet“, i „Læsefrugter, samlede paa Literaturens Mark af et Selskab“ 1834,

Bd. I.; „Den farlige Taushed", sstb. 1834, Bd. 4; „Den lovstridige Hemmelighed", i „Ny Ossian", Bd. III. S. 231 fg.

Oplaget af hans Oversættelse af Goethe's Benevenuto Cellini brændte i Bombardementet 1807, imedens der hos Sebbelow trykkes paa 2den Deel. — Han har besørget udgivet: Den Misundelige, Lystspil i 3 Acter. Kbh. 1805. (forfattet af den svenske Digter Ling, som i Aarene 1799—1802 opholdt sig i Kjøbenhavn). — Skrev Indledning til Bogen: Stammbuchs-Aufsätze, bestehend in 600 der gelungensten Stellen aus den Werken der vorzüglichsten Schriftsteller der Welt. Hamburg. 6. Aufl. 1826.

Kruse (Ludvig Ferdinand) blev 1817 Lieutenant ved de vestindiske Tropper; 1828 afskediget med Pension; 1830 Toldbetjent i Randers; mistede denne Betjening ifølge Høiesteretsdom 1832. † 23de Marts 1841 i Kjøbenhavn, i sit 46de Aar. — * Juliane Kemp.

Nytaarsgave for 1838. Kbh.

Grækeren og Jesuiten. En historisk Caracteerskildring efter Grev Orloffs efterladte Papirer bearbeidet af Morvell. I.—III. Deel. Overs. af L. F. Kruse og L. Flamand. Kbh. 1838.

Vinterblomster. Fortællinger efter det Engelske. Kbh. 1839. 1840. 1841.

Wilhelm von Katte, Erindringer af den preussiske Historie, ved August Lewald, overs. Kbh. 1840.

Kruse (Peter), f. i Kjøbenhavn d. 11te October 1797; blev 1811 ansat i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; 1818 udnævnt til Copiist under dette Collegium; 1841 entlediget med Vartpenge. I Aaret 1818 begyndte han at give Underviisning i Skrivning i v. Westens Institut, og har været Lærer i dette Fag i de massmannske Søndagsskoler siden 1826; i Borgerdydsskolen paa Christianshavn fra 1835 til 1842, o.fl.; ansattes i Januar 1842 som Lærer i Kalligraphi ved Metropolitanskolen; i November 1843 som Lærer ved det praktiske Handels-Akademi i Kjøbenhavn. (Biographi i Programmet fra Metropolitanskolen 1842, S. 59).

Thomas Thyrnau, af Forfatterinden til Godwie Castle og St. Roche. Overs. I.—II. D. Kbh. 1843. (Fru v. Paljow's samlede Skrivter, 4.—5. Bd. Galleri for fremmede Classikere 128. og 136. Bd.).

Redacteur af: Nyeste Morgenpost, Dagblad. Kbh. 1832. 4to.

Kruse (Petrus Janus), f. d. 19de Marts 1768 i Nykjøbing paa Falster, hvor hans Fader, Magister Cai Ditlev Kruse var Subrector († $\frac{1}{6}$° 1812, jvfr. Engelstofts Univ.- og Skole-Ann. 1812, S. 357); fik sin første lærde Dannelse i Nykjøbing latinske Skole, indtil han 1784 drog med Faderen til Viborg, hvor denne var bleven ansat som Conrector. Efter at have i Viborg Skole nydt 2 Aars Underviisning og tildeels fungeret som const. Hører, blev han 1786 dimitteret til Universitetet; var fra

1787 indtil Maj 1791 Hører ved Viborg Skole; underkastede sig i October sidstnævnte Aar den theologiske Embedsexamen (Laud.); rejste derpaa til London som Lærer for 3 af den derværende danske Gesandt, Geheimeconferenceraad, Greve Wedel-Jarlsbergs Børn; blev 1794 Sognepræst til Ræhr, Hansted og Vixø i Aalborg Stift; 1798 Præst ved Hospitalet i Randers; oprettede 1799 et Drenge-Institut, hvilket han forestod indtil han i April 1809 blev tillige anden residerende Capellan ved St. Mortens Kirke i Randers; fik 1812 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn og blev i Juli s. A. Amtsprovst for Støvring, Galthen, Gjerlev, Onsild, Nørhald og Øster-Liisberg Herreder. I October s. A. forflyttedes han fra Capellaniet til Gimming og Lem Sognekald, som indtil videre annecteredes til Randers Hospitalskald; udnævntes 1817 til Ridder af Danebroge, og i April 1819 til Sognepræst ved St. Mortens Kirke i Randers. † 30te Juni 1837. — * 1793, i London, Christine Margrethe Bolt (†), f. i Christiania. — (Jvfr. „Dagen" 1837, Nr. 162—63; Randers Avis 1837, Nr. 89. 90. 91.).

Tale ved Pastor P. D. Blichers og Jomfr. K. M. Kruses Copulation. Viborg 1801. — Tale paa Dronning Marias Institut i Aalborg.

Hans Faders Nekrolog, i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler 1812, S. 357—58. — Brev, i Bibelselsk. 5te Beretning, S. 91—92.

Krause (Manderup Peder), f. d. 14de December 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Peder Pedersen Krause var Tobakspinder; Moderen Johanne Krause. — Han blev dimitteret fra Roeskilde Skole i Oct. 1777 (ikke 1775); theologisk Candidat (n. c.) i Juni 1786; i Sept. 1787 (ikke 1788) Sognepræst til Høyelse og Lellinge i Sjælland; 1804 Provst i Ramsø Herred; erholdt i Juli 1815 Rang med Amtsprovster; blev 1832 Consistorialraad (med Rang efter Rangforordn. 5 Kl. Nr. 3); 1836 Ridder af Danebroge; festligholdt 1837 sit 50 Aars Embedsjubilæum, og benaadedes med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * Inger Ørslev. — (Hans Portrait lithogr. af Fortling. 4to).

Mindetale over Henrik Gerner. Kbh. 1788. — Danmarks brudte Fred. Et Digt. ibid. 1807. — Jessens Kamp ved Sjellands Odde, d. 22 Marts 1808. Et Digt, helliget Danmarks Søekrigere. ibid. 1808.

Mindesang om M. Luther. Kbh. 1821.

Om den falske Theologie og den sande Tro. En Stemme af Menigheden ved Henrich Steffens. Oversat. Kbh. 1825. (r. L. T. 1825, Nr. 40. 41. 42, af H. N. Clausen; Theol. Maanedsskr. III. 198—202, af N. F. S. Grundtvig).

Taler, holdte i Bregentveds og Balløes Slotscapeller d. 8. Aug. og 28. Oct. 1831 ved Præmieuddelinger til Skolelærere og Skoleborn o. s. v. Kbh. 1832.

Om den katechetiske Behandling af Treenighedslæren, af K. Sack, oversat efter Originalen i Dr. Ullmanns og Dr. Umbreits „Theologische Studien", 1ste Hefte, 1834, tilligemed et Sendebrev som Forord til Præsten, Ridder Hornsyld. Kbh. 1834. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 752).

Epistola, quam plurimum venerando episcopo theologiæ doctori *J. P. Mynster* gratulandi causa offert M. P. Kruuse. Hauniæ 1834. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 752).

Jubelprædiken. Kbh. 1837.

Nogle særskilt trykte Leilighedsdigte, saasom: Sang d. 6. Januari 1786 ved Pastor de Hemmers Bryllup med Ane Orslev; Cantate d. 29. Januari 1794; Sange for det borgerlige Selskab 29. Jan. 1796; Sang ved en Vens Ægteforening 22. Sept. 1797; Sange 6. April 1810 ved Prindsesse Sophie Magdalenes Jordefærd paa Valløe.

Bidrag: i Minerva (En Bondekones Klage over at have mistet sin Mand, Moder og Barn, 1786, II. 348); i Rahbeks Lommebog for Skuespilyndere for 1788 (Digte); i Aftenposten (Sang i Anledning af Abbedissen paa Valløe Sophie Magdalenes Fødselsdag, 1791, Nr. 26); i Lindbergs Maanedsskrift for Christendom og Historie (Kortfattet Anskuelse af Christendommens Tilstand i vore Dage, og hvad der for samme er at frygte og at haabe, Bd. I. S. 1—40; Theologi og Naturvidenskaberne med særdeles Hensyn til Hr. Dr. Bretschneiders Sendebrev til en Statsmand, af Ev. Kirchen-Zeitung 1830, Nr. 50—52, meddeelt, Bd. II. S. 198—228); i Møllers Tidsskrift for Kirke og Theologi (Sørgetale ved Amtsprovst Boghs Jordefærd, holdt i Herfølge Kirke den 22de October 1831, Bd. I. S. 229—38); i Brammers kirkelige Leilighedstaler (1ste Samling: Tale ved Sølieutenant B—s og Jfr. M. M. T—s Ægteforening, S. 223—32; Tale ved min Søns, Premierlieutenant i Søetaten C. F. Kruuses, og Jfr. C. J. A. Buddes Ægteforening, S. 233—43; Tale ved F. J—s og min Plejedatter, Jfr. B. N. D—s Ægteforening, S. 244—50; Tale ved Lægen C. F. C. W—s og Jfr. C. C. T— Ægteforening, S. 251—58; Tale ved Jfr. A. M. M. Jordefærd, S. 297—305; Sørgetale ved Fru Provstinde H. M. Tønnesens Jordefærd, S. 330—36; Sørgetale ved Pastor G. M. Münsters Jordefærd, S. 359—61; Sørgetale ved min Svogers, Stiftsprovst Ivar de Hemmers Jordefærd, S. 362—69; — i 2den Samling: Tale ved Pastor A. A. Koefoeds og min Datters K. J. Kruuses Ægteforening, S. 346—354; Tale ved ordineret Catechet T. S—s og Jfr. C. M. T— Ægteforening, S. 355—63; Otte Indledningstaler til Mødre, som holdt Kirkegang, S. 405—28 (jvfr. Christel. Kirketid. 1835, S. 23—24); Tale ved Pigebarnet, A. M. M—s Begravelse, S. 411—14; Tale ved en døvstum Pige, M. A—s Datters Jordefærd, S. 445—49; Sørgetale ved Enke-Madame H—s Jordefærd i Kjøge, S. 459—64); i „Rahbeks Mindekrands" (Knud Lyne Rahbek, S. 66—68, ogsaa i „Samling af Skrivter til Erindring om K. L. Rahbek", S. 33—34); i Berlingske Tidende (Lykønskning til H. M. Kongen ved hans Hjemkomst efter hans Sygdom, 1833, Nr. 195); desuden nogle enkelte i Nytaarsgaver og Klubvisebøger aftrykte Digte. — (Tildeels efter Autogr.).

Krüger (Carl Gottfried), en Søn af afd. kongl. Kammerlakai Friederich Bonaventura Krüger, er f. d. 12te Sept. 1788 i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1805, udmærket ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; underkastede sig i October 1808 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i April 1810 sammes praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Characteren Laudabilis; blev i December 1810 udnævnt til Auditeur i

Armeen; 1811 Regimentsqvarteermester og Auditeur ved det Sjællandske Rytter-Regiment; 1818 Overauditeur; 1820 Byfoged og Byskriver i Rødby samt Herredsfoged og Skriver i Fuglse Herred i Laaland; 1822 Birkedommer paa Falster; 1828 Justitsraad; i Maj 1837 Byfoged og Byskriver i Frederikssund, samt Herredsfoged og Herredsskriver i Horns Herred; 1842 efter Ansøgning i Naade og med Pension entlediget; i Juli 1843 Justitssecretair ved den kongl. Lands-Over- samt Hof- og Stadsret. — * Anne Cathrine Rømer, Datter af Kammerraad og Toldskriver Ludv. Ferd. Rømer i Kjøbenhavn.

Den danske Sognefogeds Pligter og Rettigheder. Kbh. 1818. 2. Opl. ibid. 1819. 3. forøgede Opl. ibid. 1826. 4. forøg. Opl. ibid. 1835, med 2 Tabeller i 4to.

Alphabetisk Real-Register til Geheime-Statsminister Dr. juris A. S. Ørsteds Haandbog over den danske og norske Lovkyndighed. Kbh. 1843.

Haandbog for Retsskriverne ved Underretterne i Danmark. Kbh. 1843. — (Revidert).

Krøyer (Carl Frederik), en Søn af afg. Væver Joachim Krøyer og Sidsel f. Christophersen, blev f. 1782 paa St. Jørgensbjerg ved Roeskilde; kom 14 Aar gammel i Roeskilde Latinskole, dimitteredes derfra til Universitetet i Foraaret 1803 og underkastede sig i October 1807 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev i Aug. 1808 personel Capellan ved Hyllested, Venslev og Holsteinborg Menigheder i Sjælland; 1820 Sognepræst til Fohl i Ribe Stift. † 20de September 1836. — * Anna Beata Giørtz.

Een eneste Skolemester blandt tusinde Børn i een Skole. Et Bidrag til Underviisningsmethodens og Skoledisciplinens Forbedring i de lavere Almueskoler af Joseph Lancaster. Af det Tydske oversat. Kbh. 1819. (L. T. 1823, S. 101—2; Mønster og Abrahamson om den indb. Underviisn. II. 300—1).

Uddrag af et Brev fra ham, i Bibelselsk. 3. Beretning, S. 121—22. — (Tildeels efter Autogr.).

Krøyer (Henrik Nikolaj), fød d. 22de Marts 1799 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Bernt Anker Krøyer (f. i Kbhvn, Bogholder og Kasserer ved Pram- og Steenfører-Interessentskabet), og Johanne Margrete Schrøder (f. i Frederikshald, † ⁴⁄₁₂ 1813 i Kbh.). Optoges i Foraaret 1807 i Borgerdydsskolen; blev derfra dimitteret til Universitetet 1816; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; begyndte derpaa at studere Medicin og besøgte Frederiks-Hospital som Volontair (under Herholdt); men opgav efter et Par Aars Forløb Lægevidenskaben for historiske og philologiske Studier. Bevirkede paa denne Tid Studenterforeningens Stiftelse, ved at indbyde endeel Venner og Medstuderende til at sammen-

træde i et Selskab. Tiltraadte i September 1821 en Reise gjennem Tydskland, Schweiz og det sydlige Frankrig til Grækenland, for at deeltage i Befrielseskrigen, men fandt sig, efter nogle Maaneders Ophold der, foranlediget til at vende tilbage over Italien. Kom i Efteraaret 1823 tilbage til Kjøbenhavn og beskjæftigede sig et Par Aar med at forberede til Examen Artium. Blev i Foraaret 1826 constitueret som Adjunct ved Stavangers lærde Skole (nu en Middelskole), og forblev i denne Stilling indtil Foraaret 1830, da en langvarig, af flere Tilbagefald ledsaget, Nervefeber bevægede ham til igjen at søge sin Fødeby, i det Haab der at gjenvinde Helbreden. I Stavanger havde han begyndt at lægge sig efter Naturhistorie, saavidt hans meget indskrænkede Hjelpemidler vilde tillade det; i Kjøbenhavn fortsatte han dette Studium med Iver, især i den zoologiske Retning; var Lærer i Naturhistorie ved Landcadetakademiet 1831—32 og i Metropolitanskolen 1831—34; bereiste, med Hensyn paa Zoologien og Fiskerierne, i Sommeren 1834 Kysterne af Jylland, Limfjorden og Vestkysten af Hertugdømmerne, og foretog sig i den følgende Sommer en lignende Reise omkring Kysten af Sjælland, Fyen, Bornholm og Danmarks mindre Øer, samt Østkysten af Slesvig og Holsteen og en Strækning af Sverriges Sydkyst; bereiste i Sommeren 1836 ligeledes endeel af de danske Kyster; fik den 16de Juni 1837 det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en indsendt Beskrivelse over de grønlandske Amphipoder; deeltog i den af den franske Regjering 1838—39 udsendte videnskabelige Expedition til Nordkap og Spitsbergen, under Anførsel af P. Gaimard; var ved denne Leilighed i Tromsø og Lofoden, og bereiste en stor Deel af Norges Vestkyst; kom i Efteraaret 1839 tilbage til Kjøbenhavn; blev i April 1840 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; fulgte ifølge kongl. Resolution med Fregatten „Bellona" til Sydamerika 1840—1841 for at indsamle naturhistoriske Gjenstande til H. M. Kongens Museer og Samlinger; blev 1841 Ridder af Æreslegionen; erholdt i Februar 1842 den philosophiske Doctorgrad ved Æresdiplom fra Universitetet i Rostok; blev i April s. A. zoologisk Assistent og samme Aar Inspecteur ved det kongelige naturhistoriske Museum; foretog i Foraaret 1843, efter offentlig Foranstaltning, en Reise for at undersøge Fiskeriet, og i Særdeleshed Sildefiskeriet i Ringkjøbing Fjord; deeltog i September s. A., med kongelig Understøttelse, i Forsamlingen af Naturkyndige og Læger i Grätz (jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 290). — * ½ 1833 Birtha Cecilia Gjæsdal (f. i Stavanger).

Grundtræk til Veiledning ved naturhistorisk Underviisning. Kbh. 1833. (L. T. 1836, S. 132—36; M. f. L. XVIII 43—58, anm. af J. Schade).

Naturhistorisk Lærebog for de første Begyndere. Kbh. 1834. 2den Udg. ibid. 1839. 3die Opl. ibid. 1842. (L. T. 1836, S. 139—41; M. f. L. XVIII. 59).

De danske Østersbanker, et Bidrag til Kundskab om Danmarks Fiskerier. Udg. paa kgl. Bekostning. Kbh. 1837, med 1 Kb. og 1 Kort. (Et Udtog i Falck's N. Staatsb. Magaz. VI. 329—38. — Skriftet anm. af Wiegmann i hans Archiv für Naturgeschichte, Jahrg. 5. Bd. I. 1839, S. 358—63; jvfr. Frorieps Notizen 1841; The Edingb. New Philos. Journ. by Jameson 1839).

Grundtræk af Zoologien for Veterinairer, Forststuderende og Polytechnikere. Trykt paa kongl. Bekostning. Kbh. 1838.

Danmarks Fiske, beskrevne. I.—II. Bds 1ste Hefte. Kbh. 1838—43, med Træsnit af Flinch. Understøttet af det kongl. Danske Videnskab. Selsk. og trykt paa det kgl. Landhuusholdn. Selsk. Bekostning. (Okens Isis 1839, S. 72).

Udgiver af: Naturhistorisk Tidsskrift. I.—IV. Bds 5te Hefte. Kbh. 1837—43, med Kbb.; fortsættes. (M. f. L. XX. 499—509, anm. af J. G. Forchhammer; Okens Isis 1837, S. 822—23; 1840, S. 647—721, 732—67; 1841, S. 11—38, 98—121, 171—200, 253—93, 325—48, 408—40, 686—717, 893—903; 1843, S. 56—67; Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte, Jahrg. 3. Bd. 2, S. 127). Hertil har han leveret følgende Bidrag: i 1ste Bd.; Geryon tridens, en ny Krabbe, S. 10—21; Ichthyologiske Bidrag, S. 25—38 (1. Chirus præcisus, en ny grønlandsk Fisk, S. 25—32; 2. Blennius Lampetraeformis Walb., S. 32—38); Georg Cuvier, S. 65—103; Om Snyltekrebsene, især med Hensyn til den danske Fauna, S. 172—208, 252—304, 476—506, 605—628; Ichthyologiske Noticer, den nordiske Fauna vedrørende, S. 371—87; Dahlboms Prodromus Hymenopterologiae scandinavicae, anmeldt S. 388—91; Optegnelser og Bemærkninger til den danske Fauna, S. 404—15 (Mysis flexuosa, S. 404—6; Lepas cygnea Spengler, S. 406—10; Helix (Carocolla) lapicida Linn., S. 410—11; Ancylus fluviatilis Müller, S. 411; Paludina vivipara Lam., S. 411—12; Doris quadrilineata Müller, S. 412; Aalens Yngel, S. 412—14; Cyprinus Farenus, en dansk Fisk, S. 414 [Uddrag i Wiegmann's Archiv für Naturgesch. 1837]; Lysende Infusionsdyr i Østersøen, S. 414; Melchiors Pattedyr, S. 415); Notice om den strømske Blennius Lumpenus, S. 519—20; — i 2det Bd.: Om Snyltekrebsene, især med Hensyn til den danske Fauna [Fortsættelse], S. 8—52, 104, 131—57; Heinrich Boie, Nekrolog, S. 158—68; Conspectus Crustaceorum Groenlandiæ, S. 249—61; Munna, en ny Krebsdyrslægt, beskrevet, S. 612—16; Nogle Bemærkninger med Hensyn til Balænoptera Rostrata, S. 617—38; — i 3die Bd.: Bopyrus abdominalis, beskreven, S. 102—12, 289—99 (Paa Fransk i Annales des Sciences naturelles 1842); Om Pyknogonidernes Forvandlinger, S. 299—306 (Paa Fransk i Annales des Sciences des naturelles 1842); Fire nye Arter af Slægten Cuma Edw., beskrevne, S. 503—34; Et Par Bemærkninger i Anledning af Johannes Müllers og F. H. Troschels: om Ofiurernes Inddeling i Slægter, S. 540—45; Notice om to Arter af Slægten Lima Brug, S. 582—83; Foreløbig Notice om en ny, fossil Pattedyrslægt, Platygnathus af Ordenen Edentata. Cuv., S. 589—91; — 4de Bd.: Nye nordiske Slægter og Arter af Amfipodernes Orden, henhørende til Familien Gammarina. (Foreløbigt Uddrag af et større Arbejde), S. 141—66; Nye Arter af Slægten Tanais, beskrevne, S. 167—88; De hidtil bekjendte nordiske Krangon-Arter, beskrevne, S. 217—76.

Bidrag: i Riises Archiv for Historie og Geographi (bl. A.: Beret-

ning om Alexander du Medici, den første florentinske Hertugs Mord, efter forskjellige italienske Kilder, Bd. 44, S. 145 fg.); i Dansk Ugeskrift, redigeret af J. F. J. F. Schouw, (Fiskene, en Naturbetragtning af Georg Cuvier, oversat i Bd. IV. S. 164—74; Om Pattedyrenes Størrelse, uddraget af Annales des Sciences naturelles, sstd. S. 224—28); — i Ursins „Dansk Almeenlæsning" (Beretning om Fiskerierne paa de danske Øers Kyster og Hertugdømmernes Østkyst, 1836 Nr. 3 [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. IX. 1840, S. 722—37]; Beretning om Fiskerierne paa Jydlands Kyster, i Liimfjorden og paa Hertugdømmernes Vestkyst, sstd. Nr. 8—9 [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. IX. S. 708—21); — i Vidensk. Selsk. naturvidensk. og mathemat. Afhandlinger (Grønlands Amfipoder, beskrevne, med 4 Kbb., i VII. D. S. 229—326; særsk. aftr. Kbh. 1838, 4to, m. 4 Kobb. (Okens Isis 1842, S. 475—77. — Udtog af Afhandlingen i Naturhist. Tidsskr. Bd. II. S. 249—61); Monographisk Fremstilling af Slægten Hippolyte's nordiske Arter, med Bidrag til Dekapodernes Udviklings Historie, med 6 Kbb., i IX. D. S. 209 fg.; særsk. aftr. Kbh. 1843, 4to, m. 6 Kbb.); — i det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Historie af C. Molbech (Bidrag til Selskabets Historie, I. S. 114—16. 236. 237). — (Revidert).

Krøymann (Heinrich), see Kroymann.

Kuhlau (Friedrich Daniel Rudolph), en Søn af J. C. Kuhlau († ♃ 1830 i Kbhvn), blev f. 1787 i Olzen i det Hannoverske (f. d. 11te September 1781 i Uelzen ifølge Tidsskriftet „Linnæa" H. 4. 1832); studerede Musiken i Brunsvig og Hamborg; kom 1810 eller 11 til Kjøbenhavn; blev 1813 kongl. Kammermusikus; 1828 Professor (Rang 6 Kl. Nr. 1). † 12te Marts 1832. (Brockhaus's Convers. Lexicon der neuesten Zeit u. Literatur, 1834; Kbhpost. 1832, Nr. 65. 66. 67. 92. 101. 118; „Dagen" 1832, Nr. 68. 70; „Valkyrien" 1832, I. 285—87; P. O. Brøndsted: „Til F. D. Rud. Kuhlaus Ihukommelse, nogle Ord fremsagte i et musikalsk Selskab den 16de Mai 1835." Kbh. 1835. — Hans Portrait st. i Kobb.; tegnet og lithographeret af C. W. Wiehe; lithogr. af L. Fehr; lithogr. i Bærentzen & Comp. Steentr., med Facsimile af hans Navn og nogle Noder, st. Fol.).

Sechs vierstimm. Gesänge. op. 67. — Neun vierstimm. Gesänge. op. 82. — Acht vierstimm. Gesänge. op. 89. — Deutsche Gesänge. — Maanedsroser. 1ste Hefte. — Euterpe.

Han satte Musik til Følgende: Røverborgen af Oehlenschläger, 1814; Trylleharpen af Baggesen, 1817; Elisa, eller Venskab og Kjærlighed, af C. J. Boye, 1819; Lulu af C. F. Güntelberg, 1824; William Shakspeare, af C. J. Boye, 1826; Hugo og Adelheid, af Samme, 1827; Elverhøi af J. L. Heiberg, 1828; Trillingbrødrene fra Damask af Oehlenschläger, 1830; Kaleidolisticon; Cantate ved Reformationsfesten 1817 samt adskillige Sange af Fr. Høegh-Guldberg; Cantate i Anledning af Formælingen 1828 af K. L. Rahbek.

En stor Mængde Sonater, Rondeaux, Variationer, Sange ꝛc. (deraf endeel i „Musicalische Ehrentempel"); Concerter for Fortepiano, Fløite o. s. v.

Kunzen (Friederich Ludwig Aemilius), f. d. 24de Septbr. 1761 i Lübeck, hvor hans Fader var Kapelmester og Orgelværkmester. Meget tidlig vaagnede hans Lyst og Talent til Musik. Efter et treaarigt Ophold i Kiel, kom han ved Slutningen af 1784 til Kjøbenhavn, for ved Kapellet at opsøge en bestemt og større Virkekreds; rejste om Sommeren 1789 til Tydskland og kom i Novbr. f. A. til Berlin; blev i Efteraaret 1791 Musikdirecteur ved Theatret i Frankfurt am Main og imod Slutningen af 1794 kaldet til Prag; i Begyndelsen af 1795 udnævnt til kongelig Kapelmester i Kjøbenhavn; 1809 til Professor; 1811 til Ridder af Danebroge. † 28de Januar 1817. — * Johanna Margaretha Zuccarini, kongelig Kammer-Sangerinde († $\frac{8}{10}$ 1842). — (Biographi, af L. C. Sander, i Høst's Søndagsblad 1817, Nr. 2; Kbhvns Skilderi 1817, S. 137. 171; Provinzial-Berichte 1818, III. 336. — Hans Portrait: Henrichsen del.; st. af Lips).

Danske Viser og Sange. Kbh. 1785. — Musikalsk Nytaarsgave. Kbh. 1800. — Auswahl der vorzüglichsten altdänischen Volksmelodien, Balladen und Heldenlieder, mit Begleitung des Pianoforte, herausgegeben. Kopenh. 1816. (D. u. T.: Taschenbuch für Liebhaber und Freunde der altnordischen Poesie und Musik, herausgegeben von L. C. Sander und F. L. A. Kunzen. Kopenh. 1816; Allg. H. Z. 1817, III. Nr. 225, S. 131—35).

Han satte Musik til følgende dramatiske Arbejder: Festen i Valhalla af C. Falsen, 1797; Viinhøsten, en Operette; Hemmeligheden, 1797; Dragedukken, af Falsen, 1797; Jokeyen, 1798; Erik Eiegod, af Baggesen, 1798; Naturens Rost, 1799; Ossians Harfe, eine deutsche Oper von Kleiber, wahrscheinlich nach einem Plane von Baggesen, 1800; Min Bedstemoder, af Falsen, 1801; Hjemkomsten, af Th. Thaarup, 1802; Eropolis af Sander, 1803; Den Logerende, af Kruse, 1803; Danneqvinderne, af C. J. Møller, 1804; Hussiterne, af Kotzebue, 1805; Gyrithe, af Kruse, 1806; Kapertoget, af H. J. Horn, 1808; Kjerlighed paa Landet, efter Weisse omarbeidet af N. T. Bruun, 1810; Husarerne paa Frieri, af N. T. Bruun, 1813; desuden store Chorsange til Maria af Foix, enkelte Musiker til Hospitalet, Knud Lavard, Axel og Valborg, Stærkodder o. s. v.; ligeledes til følgende Oratorier: Opstandelsen, af Thaarup; Skabningens Hallelujah, af Baggesen; Jubilæum, af Thaarup, 1801; Erobreren og Fredsfyrsten, af Fr. Høegh-Guldberg, 1802; Abschiedsgesang des entwichenen Jahrhunderts, von Friederikke Brun, geborne Münter; til Sørgecantaterne over O. Thott, af Rahbek, 1785; over Dronning Juliane Maria; Arveprinds Frederik; Suhm; Bernstorff; Kong Christian den Syvende; og til Prologen ved Højtideligholdelsen af Dronning, dengang Kronprindsesse Marias Opkomst fra Sygelejet. Desuden en stor Mængde enkelte Sange og Musiker, skrevne ved forskjellige Lejligheder.

Kunzen (Carl Frederik), Nysanførtes Søn, f. d. 20de Marts 1800 i Kjøbenhavn; blev privat dimitteret til Universitetet 1818; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1822; vandt 1823 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte juridiske Priisspørgsmaal: „Qvales regulas seqvuntur leges patriæ

cum veteres tum hodiernæ circa *collationem bonorum?* et qvatenus illæ conveniunt cum jure Romano?" (jvfr. Engelstofts Efterretn. S. 30); blev 1822 Volontair og 1830 Cancellist i det kgl. danske Cancelli; 1831 Cancellisecretair; i August 1834 Kammersecretair for den danske Afdeling af Generaltoldkammer- og Commercecollegiet, med Sæde og Referat i Collegiet; i Octbr. s. A. Kammerraad; i April 1840 Justitsraad; i Maj s. A. juridisk Regjeringsraad i Regjeringen paa St. Croix, St. Thomas og St. Jan. (jvfr. Fædrel. I. 1840, S. 1204). — * Caroline Wilhelmine Dahlén, en Datter af forhenv. kgl. Solodandser Carl Dahlén.

Bidrag: i Ørsteds Jurid. Tidsskrift (Forsøg til en Fremstilling af Læren om Collatio bonorum imellem Medarvinger efter de danske Love, Bd. X. H. 2, S. 1—120; jvfr. Bd. XII. H. 2, S. 1—43); — i Maanedsskrift for Literatur (Anmeldelse af Brettons, Olsens og Hertz's Skrifter om det danske Fattigvæsen, Bd. VI. S. 508—27; og af Tørslews om Overformynderivæsenets Bestyrelse i Danmark, udenfor Kjøbenhavn, Bd. IX. S. 176—78).

Kyhl (Christian Wilken), f. d. 15de April 1762 paa Kronborg Geværfabrik; blev Rustmester ved Kjøbenhavns Tøjhuus; 1809 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1812 udnævnt til Ridder af Danebroge. † 4de Juli 1827.

Beskrivelse over de saakaldte indvendige Geværlaase samt disses Egenskaber og Fortrin for de almindelige Laase. Kbh. 1822.

Kyhl (Henrich), f. d. 8de August 1793 i Søesum, Frederiksborg Amt i Sjælland, af Forældrene Lars Henrich Hansen Kyhl († 1812) og Maren Jensdatter († 1841). Faderen, som siden boede i Pederstrup paa Kjøbenhavns Amt, var Hjulmand, Snedker og en udmærket Jordbruger og Landmand, som erholdt flere Præmier af Landhuusholdningsselskabet for nyttige Gjenstande i Landhuusholdningen. — Sønnen lærte Uhrmagerkonsten i Aarene 1805—1812 og etablerede sig som Uhrmager i Kjøbenhavn 1818; blev i Aaret 1832 valgt til Oldermand for Uhrmagerlauget, gjenvalgt 1834 og 1836; valgt til Committeret for Kjøbenhavns Brandforsikkring 1836, til een af Stadens 32 Mænd 1838 og gjenvalgt til Borgerrepræsentant 1843; blev i 1840 valgt til Stænder-Suppleant; erholdt 1836 Industri-Udstillingens Bronce-Medaille; vandt i Aaret 1828 den udsatte Præmie for den hensigtsmæssigste Lygte til Kjøbenhavns Gadebelysning; var Medstifter af Industriforeningen og flere lignende nyttige Indretninger. — * $\frac{1}{1}\frac{1}{8}$ 1817 Sophie Dorothea fød Groskopff.

Bidrag: i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Beskrivelse over et nyt Slags Lommeuhr samt tvende nye Gange, med 1 stannographeret Tegning, Bd. I. Nr. 7—8; Forbedring ved Pendulgange og Mechanismer, som dermed staae

i nærmeste Forbindelse, med 1 stannogr. Tegning, Bd. III. Nr. 95—96; Midler til saavel at forebygge, som at opnaae Prælling ved spændige Legemer, med 1 stannogr. Tegning, Bd. IV. Nr. 144; Dobbeltgangen, med Tegning, i 2den Række, Bd. III. S. 92—96); — i Industriforeningens Tidende (Bemærkninger, foranledigede ved Udstillingen i Industriforeningen af Ramsings Auktion, i 1. Aarg., S. 125—26); — i Kjøbenhavnsposten (Bemærkninger, foranledigede ved et Forslag til en Stiftelse for trængende Haandværkere, 1835, S. 178—79, jvfr. sstd. S. 199. 212, samt Nr. 66—67 og S. 294; Gjenmæle, sstd. S. 322—23); — i Borgerrepræsentanternes Forhandlinger for 1842, S. 103, findes et Udtog af et til Borgerrepræsentanterne indgivet Forslag om Anvendelsen af en bedre Brolægningsmaade her i Staden, end den hidtil benyttede.

Skrevne, men endnu ikke trykte Afhandlinger, som ere indgivne og i Forvaring hos kongelige Autoriteter:

Beskrivelse med Tegning over en Gadelygte, som i Aaret 1827 er indgivet til Kjøbenhavns Magistrat.

Beskrivelse med Tegning over mechaniske Blindrammer, til at holde Lærredet af Malerier udstrammet. Paa denne Opfindelse er i Aaret 1835 meddeelt Patent paa Eneret i 5 Aar; Gjenparten med Tegning findes i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet.

Beskrivelse over et forbedret Stueuhr eller Piedestaluhr med 2de Tegninger. Paa denne Opfindelse er i 1841 meddeelt Patent paa Eneret i 7 Aar. Ligelydende med Tegninger forsynet Gjenpart findes i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiets Forvaring.

Beskrivelse af et Uhr med mechanisk Indretning, som stadig optegner Vandhoiden af en Sø, Flod eller andet Vand. Paa denne Opfindelse er i 1843 ligeledes meddeelt Patent paa 10 Aars Eneret. Gjenpart af Patentet med Tegninger haves i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiets Forvaring.

Beskrivelse over en forbedret Construction af Taarnuhre, samt 4 nye Uhrgange, med 2de Tegninger, hvorover i Aaret 1844 er indgivet en allerunderdanigst Ansøgning om Erholdelse af et Patent paa Eneret i 10 Aar at forfærdige saadanne Uhre. — (Efter Autogr.).

Kyllesbek (Peder), Klokker og Chordegn i Thisted. † 25de Marts 1827 i sit 78de Aar. — * 1778 Anne Kirstine Hasfing.

De Morgen- Aften- og Bordbønner og Psalmer, samt de Skolelove og den Orden i Underviisningstiden, som bruges i Thisted første Skole. Aalborg 1803. — Andet forøgede Oplag, under Titel: Andagtsbog for Skolebørn. ibid. 1805. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1807, März, S. 231). 3die Opl. 1823.

Kynde (Broder Brorson), f. 1758 i Holstebro, hvor hans Fader Ebbe Kynde da var Sognepræst, siden Stiftsprovst og Sognepræst ved Frue-Kirke i Aalborg († ⁹⁄₁ 1789, jvfr. hans Levnet i J. L. C. Pontoppidans Tale ved hans Begravelse, Aalborg 1789); Moderen Catharine Margrethe Brorson († 1793), en Datter af Jubellæreren Biskop Dr. Broder Brorson i Aalborg. — Han blev 1776 dimitteret til Uni-

versitetet fra Aalborg Skole; tog theologisk Attestats (H. ill.) i October 1781; var siden Correcteur i det Iversenske Bogtrykkeri i Odense. † 1844.

Præsteklubben, indf. i Iversens Fyens Stifts Almeennytt. Aviser for 1784, i de saa kaldte Bidrag fra 5te Maj og til Aarets Udgang (jvfr. Aletophili (C. G. Seydlitz) Tanker om Præsteklubben, Odense 1784; J. Ramus: Anmærkninger over Aletophili Tanker, ibid. eod., og C. Seidelin: Svar paa Aletophili Tanker, ibid. eod.).

Kynde (Otto Christian), Nysanførtes Broder, f. 1766 i Holstebro; dimitteredes til Universitetet fra Aalborg Skole 1785; var i en Række af Aar Landinspecteur; blev 1803 Amtsforvalter i Frederiksborg District; 1809 Medlem af den Danske Matriculerings-Commission; 1810 Kammerraad; 1824 Justitsraad; festligholdt 1838 sit 50 Aars Embedsjubilæum; udnævntes i Juni s. A. til Etatsraad. † 28de Oct. 1839. — * Maren Kirstine Nielsen.

Bidrag: i Oluffsens oeconom. Annaler (Ahlhedens og Randbøllehedens Coloniers nærværende Tilstand, Bd. III. 1802, S. 151—98).

Kühle (Birgitha), f. i Kjøbenhavn og Datter af Chinacapitain S. Solberg, blev gift med Carl Nicolai Christian v. Kühle, da værende Major ved Tropperne i Bergen, siden Oberstlieutenant, Bataillonscommandeur i det 2det østre jydske Landeværns-Regiment, samt Told- og Consumtionskasserer i Horsens († 1/8 1812); opholdt sig som Enke i Assens. † 27de Marts 1832, i sit 71de Aar.

Provinzialleltüre — et Ugeblad. 1.—2. Aarg. Bergen 1796—97. (jvfr. Bergens Beskrivelse af L. Sagen og H. Foss, S. 646; L. E. 1797, S. 92—93).

Købke (Jacob Georg), en Søn af Cancelliraad Caspar Bernt Købke, Revisor og Postmester ved det danske Befordrings- og Transportvæsens-Contoir, og Juliane Dorothea Catz, er f. d. 15de April 1802 i Kjøbenhavn; dimitteredes privat til Universitetet 1820; tog i Efteraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han i det følgende Aar ansattes som Interims-Reservechirurg; var 1827—29 chirurgisk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; derefter privat Practicus i Vordingborg; erholdt i Juli 1838 Regimentschirurgs Charakteer; blev i Marts 1840 Districtslæge i Nykjøbing paa Falster, med tilhørende District. — * Antoinette Christiane Uldall.

Bidrag: i Ugeskrift for Læger (Et Tilfælde af udbredt Melanose, Bd. I., S. 437—40); — i Bibliothek for Læger (Tilfælde af konstitutionel Melanosedannelse, Bd. XXX. S. 358—59; Tvende chirurgiske Tilfælde, Bd. XXXII. (Ny Række, Bd. 2), S. 136—42).

Købke (Johan Peter), f. d. 27de Juli 1763 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Bager; blev dimitteret til Universitetet fra Frue-Skole

i Kjøbenhavn 1782; theologisk Candidat (H. ill.) i Juli 1795; 1796 Præst til Frederiks tydske Kirke paa Ahlheden og til Karup i Aarhuus Stift; 1800 til Egtved og Ødsted i Ribe Stift; fik i Juli 1815 Rang med Amtsprovster; blev 1818 Sognepræst til Mehrn i Sjælland; i November 1822, efter Ansøgning formedelst Svaghed, i Naade og med Pension entlediget; opholdt sig derpaa i Kjøbenhavn. † 1ste Februar 1829. — * Sophie Margrethe Meyer († $\frac{8}{7}$ 1834). — (Hans Portrait, tegnet af C. Købke, lithographeret af E. Henckel, Folio).

Tvende Kirketaler holdne i Karup Kirke. Viborg, 1799. — Bordsange for Almuen. Ribe, 1813.

Bidrag: i Minerva (Sang til C. Colbjørnsens Fødselsdag, 1791, I. 130; Gravskrift over A. Weydenhaupt, 1805, II. 209); — i Maanedsskriftet „Jydernes Ven", Aarhuus 1797, (Nogle af Peder Syvs Ordsprog og Talemaader); — i Iris og Hebe (Kirke-Sange paa Nytaarsdag 1801 og 1802, i Aarg. 1801, I. 147—50; 1802, II. 165—69; Fragmenter, det ægteskabelige Liv angaaende, af Code Napoleon, forbanskede, 1809, III. 105—34); — i Fallesens Theolog. Maanedsskrivt (Over Galaternes 3. Kapit. V. 20. i Anledning af Hr. Dr. Larsens Oversættelse af denne Epistel, XII. 16—25); — i Sammes Theolog. Qvartalskrivt (Tanker i Anledning af Hr. Biskop Boisens Plan til Forbedring ved den offentlige Gudsdyrkelse med nærmest Hensyn til Landsby-Menigheder, I. 1—74; Over Galaternes 4, 13. 14, efter P. H. Hane, fstd. S. 75—83; *ΠΑΘΗΡΩΜΑ*, en Oversættelse af Schrifterklärungen von P. H. Hane, fstd. S. 84—96, jvfr. L. E. 1810, Nr. 31); — i Kjøbenhavns Skilderi (Choral ved Pastor Garnæs's Jordefærd, 1817, Nr. 25); — i „Borgervennen" (Mindesang over Morten Luther, 1821, Nr. 44).

Kønigsfeldt (Johannes Peter Frederik) er f. i Kjøbenhavn d. 18de Marts 1812; hans Forældre, kongelig Fuldmægtig J. Kønigsfeldt og Ane Margarete f. Dahl, døde begge, inden han blev Student. Efter at have gjennemgaaet Metropolitanskolen i 6 Aar, blev han dimitteret derfra til Universitetet 1829 og tog det følgende Aar anden Examen med Udmærkelse, ansattes i August 1835 som Lærer i Historie og Geographi ved Frederiksborg lærde Skole, tog theologisk Embeds-Examen i April 1839 og blev d. 28de Maj s. A. udnævnt til Adjunct ved bemeldte Skole. — * $\frac{5}{10}$ 1841 Christiane Vilhelmine Krogh, en Datter af afdøde Forpagter Krogh af Eegholm.

Genealogiske Tabeller over *Danmarks*, *Norges og Sverrigs Kongefamilier*. 1.—3. Hefte. Kbh. 1833. Tverfol. 24 Tabb. (M. f. L. XI. 61—74, anm. af E. C. Werlauff).

Genealogiske Tabeller over *europæiske Fyrstehuse i Middelalderen og den nyere Tid*. Udgivne fornemmelig til Brug ved den historiske Underviisning i de lærde Skoler. Kbh. 1837. Tverfol. 60 Tabb.

Annotationes ad posteriorem librum Samuelis et priorem librum Chronicorum, synoptice expositos. Hauniæ 1839 (udkom i 2 Hefter som Indbydelsesskrift til Hoved-

examen i Frederiksborg lærde Skole 1838 og 1839, anm. i T. f. L. og K. III. 360—64, af Chr. Trojel).

Genealogiske Tabeller over *den Oldenburgske Stamme*. Kbh. 1840. 7 Tabeller i største Fol. og et Blad historiske Anmærkninger.

Lærebog i den gamle Geographie. Kbh. 1844.

Bidrag: i Repertorium for Moersskabslæsning 1829 (Florians Selico, oversat); — i Kjøbenhavnsposten (Skildring af de vigtigste Munkeordeners Historie og Væsen, 1830, Nr. 185. 186); — i „Dagen" (Anmeldelse af Loebells Bearbejdelse af Beckers Verdenshistorie overs. af Rüse, 1841 Nr. 156); og fl. saadanne Smaa-Arbejder. — (Efter Autogr.).

Køster (Schack Lüneberg), f. 1801 i Aarhuus, hvor Faderen Jacob Jonas Køster ejede det saakaldte Svane-Apothek; kom 1812 i Aarhuus lærde Skole, dimitteredes derfra til Universitetet 1819, tog Aaret efter anden Examen og arbejdede derpaa i Faderens Apothek og, efter at have taget pharmaceutisk Examen i Juni 1823 (Laudab. unanimi consensu), i et af de Kjøbenhavnske Apotheker, indtil det i 1824 blev ham af Selskabet for Naturlærens Udbredelse overdraget, at holde en Række af physisk chemiske Foredrag i Aarhuus, Randers, Aalborg og Viborg (jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 85, Tillæg); vandt 1828 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den naturvidenskabelige Opgave: „*Ordinem corporum hydroelectricum*, variis adhibitis conductoribus liqvidis, definire, nec non investigare, num hic ordo turbetur rationibus thermoelectricis"; erholdt samme Aar Bevilling til at anlægge et chemisk Laboratorium og drive Drogueri og Materialhandel i Randers og i Novbr. 1831 Tilladelse til sammestedes at anlægge og drive et Apothek; valgtes 1838 til Borgerrepræsentant i Randers; 1841 til Deputeret ved Provindsialstændernes Forsamlinger for Nørrejylland. — * ⚭ 1831 Henriette Petrine Winkel, Datter af Kjøbmand Søren Winkel i Aalborg.

Bidrag: i Tidsskrift for Naturvidenskaberne (Udsigt over de nyeste Opdagelser med Hensyn til Svovelets Forbindelser med Ilstenes Metaller, meddeelt i Bd. III. 1824, S. 209—42).

Medredacteur af Stænder-Tidende for Nørre-Jylland. Viborg, 1842. st. 8vo. — (Tildeels efter Autogr.).

L.

Lachendorph (Jens Rahr), en Søn af Cavalleri-Major Heinrich Christian Eiler v. Lachendorph, er f. i Ribe d. 3die Decbr. 1795; besøgte sin Fødebyes Cathedralskole; studerede fra Sommeren 1814

Lægevidenskaben i Kbhvn; blev 1815 Volontair ved det kongl. Frederiks-Hospital, og var i 3 Aar Stipendiar ved det chirurgiske Academi, ved hvilket han i Foraaret 1823 underkastede sig Examen (1ste Char.); ledsagede en Syg til Søbadet i Udewalla, lod sig om Efteraaret immatriculere som Student i Upsala; blev mod Slutningen af samme Aar Læge i Stockholm hos Statsministeren Greve Engeström, som han fulgte til Posen; fik 1824 den medicinske Doctorgrad i Lund; besøgte 1826, efter Grevens Død, i fire Maaneder de kliniske Forelæsninger i Berlin; vendte tilbage til Sverrig; praktiserede fra Sommeren 1827 i Juleta i Södermanland; fik 1828 svensk Indfødsret; ledsagede 1829 Greve Trolle Bonde paa en Rejse over Berlin til de böhmiske Bade; var 1830 ansat i Stockholm ved den almindelige Fødselsstiftelse, blev i April s. A. Magister Chirurgiæ i Stockholm og consulerende Medlem af Sundhedscollegiet, kort efter overordentlig Bataillonslæge ved det første Liv-Grenadeer-Regiment, imedens dette arbejdede ved Götha-Canalen, og i Maj s. A. virkelig Bataillonslæge ved samme Regiment, idet han tillige praktiserede i Norrkjöping; udnævntes i Februar 1834 til Provinciallæge i Christianstad.

Mindesang over Dr. M. Luther. Kbh. 1821.

Några Ord *om Choleran*, dess kännetecken, förwaringsmedel och behandling, då ingen Läkare är att tillgå. Christiantad, 1834. 8.

Några *Betraktelser öfwer döden* och huru wi skola söka göra Lifwets sista stånder så lugna som möjligt. Christianstad, 1839. 8.

Digte, adspredte i Kbhvns Skilderi 1816 og 1820, Otto's Ny Hygæa (III. 1824, S. 247—48), og fl. St. — Bidrag: i Svenska Läkara-Sällskapets Årsberättelser, Nye Hygæa og Skillings-Magazinet.

Lachmann (C.), Pseudonym; see Frederik Sneedorff Birch.

Ladeby (L. A.), Hørfabrikant.

Forslag til Oprettelse af et Arbeidshuus. Kbh. 1819.

Lahde (Gerhard Ludvig), f. d. 17de October 1765 i Bremen, af borgerlige Forældre; kom i Juli 1787 til Kjøbenhavn; vandt ved Konstacademiet 1790 den mindre, 1791 den store Sølvmedaille for Tegning, og 1792 Guldmedaillen i Kobberstikning for Kobberstykket „Abraham og Hagar" (jvfr. „Samleren" 1792, Nr. 12); fik 1793 dansk Indfødsret, og blev 1799 udnævnt til Hofkobberstikker. † 30te November 1833. — * 1. 26/7 1796 Charlotte Eleonore Werner († 8/5 1803), fød i Grabow. * 2. 4/11 1820 Maria Tonnum. — (Biographi i „Dagen" 1834, Nr. 3. 4.).

Branden i Kjøbenhavn 1795. Kbh. 1795. 4to. (L. E. 1797, Nr. 40). — *Samling af fortjente danske Mænds Portraiter med biographiske Efterretninger.* I.—III. Deel. ibid. 1798—1806. (Biographierne ere tildeels forfattede af Mændene

selv. — De to første Dele udkom ogsaa paa Tydsk. Kopenh. 1798—99). *Portraiter med Biographier af Danske, Norske og Holstenere.* I.—VI. Hefte. ibid. 1805—6. (L. E. 1802, Nr. 36; 1806, Nr. 18. 19; „Danske Tilskuer" 1805, Nr. 46; Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1817, Febr., Nr. 16. 17. 18, S. 121—27, 129—35, 137—40). — Tegnebog for Ungdommen. 1ste Hefte. ibid. 1800, i Tverfolio. (L. E. 1800, Nr. 1; Gutsmuth's Bibliothek der pädagog. Literatur, Febr. 1800, jvfr. L. E. 1801, S. 264—65). — Billedsprog for Børn. ibid. eod. 4to. (L. E. 1806, Nr. 52). — Danmarks Kjøbstæder af J. J. Bruun, saavelsom Sammes Slotte og Sammes Kjøbenhavns Prospecter, udgivne paa ny i Tverfolio, med dansk og tydsk Text. Kbh. u. A. (L. E. 1806, Nr. 27; G. L. Badens histor. Bibl. S. 170). — Skjærtorsdag den 2den April 1801, af L. C. Sander. Udgivet med et Kobber. ibid. 1801. 4to. (Tilskueren 1801, Nr. 44—46). Afbildning paa Hæderstegnet af 2den April 1801, og Fortegnelse paa dem, der modtoge det d. 2den April 1802. ibid. 1802. 8vo. Efterretninger om deres Jordefærd, som faldt i Slaget den 2den April og om Grundstenens Nedlæggelse til et Minde. Med Sange; udgivet. ibid. eod. 8vo. Gravmindet over de Faldne og Fortegnelse over dem, der bidrog dertil; med Regnskab over Indtægt og Udgift. ibid. 1810. 4to. — Mindesmærker paa Assistentskirkegaarden ved Kjøbenhavn, med biographiske Efterretninger. I.—IV. Hefte. ibid. 1801—11. 4to. (L. E. 1801, Nr. 33; Høst's „Ei blot til Lyst" III. 168—71). — Anviisning til at tegne, skattere, og male med Blomster. ibid. 1803. Tverfolio. (L. E. 1806, Nr. 52). — Brodermønstre for Damer. ibid. eod. Tverfolio. (L. E. 1806, Nr. 52). — Topographisk historisk Udsigt over Kjøbenhavns Beleiring 1807, med 2 Grundplaner. ibid. 1807. 4to. (Allg. L. Z. 1809, April, S. 886). Ogsaa paa Tydsk. ibid. eod.

Tolv Blade Figurer til Tegne-Øvelser efter Thorvaldsen, med poetiske Forklaringer af A. Oehlenschläger og en oplysende Fortale af Udgiveren. Udgivet af G. L. Lahde. I.—III. Hefte. Kbh. 1814; med 12 Kbb. i fl. 4to. (L. T. 1818, Nr. 6).

Pomona, Nytaarsgave for Damer. Kbh. 1815, med Kbb.

Det daglige Liv i Hovedstaden, i karakteristiske Figurer efter Naturen, med poetiske Forklaringer af L. C. Sander. I.—III. Hefte. Kbh. 1818. 4to.

Om Vigtigheden af Synets Øvelse ved Tegneøvelser, i Forening med Naturhistorie. Fortale til 12 Blade Karakteristiske Figurer, i 3 Hefter som Forløbere for et Elementarverk i Tegnekunsten. Kbh. (1819). 4to.

Elementarverk i Tegnekunsten, til Brug i Skolerne, med Text af L. C. Sander. I.—IX. Hefte. Kbh. 1818—19. 4to. (Kbhvns Skilderi 1829, S. 837—43).

Alphabetisk ordnede Gjenstande til Tegneøvelser for de første Begyndere. 7 Kobb. Kbh. u. A. — Pomona, eller Blade og Frugter til Tegneøvelser for Ungdommen. 8 Blade. ibid. u. A.

Bidrag: i Minerva (Om Smag paa Kobberstykker, 1803, I. 98—106); i Kjøbenhavns Skilderi 1829 (Adskilligt af og om Joh. Wiedewelt, S. 948—52; Meddelelser angaaende den danske Konsthistorie, S. 978; Corn. Høyers Breve til Wiedewelt, meddeelte, Nr. 80. 81; Ove Malling, Nr. 97).

Lahde (Carl Frederik Wilhelm), Foranførtes Søn; f. d. 26de

April 1801 i Kjøbenhavn; studerede Lægevidenskaben og blev Compagni-chirurg, men maatte formedelst Blindhed tage sin Afsked. † 17de Maj 1837. — * E. Jessine Colding.

Ossian. Et æsthetisk Tidsskrift. Kbh. 1826—36. (Politivennen 1827, S. 735; 1828, S. 78. 94).

Nornen. Nytaarsgave for 1832, 33, 34, 35. Kbh.

Charitas, Nytaarsgave for 1836. Kbh.

Vesta, Nytaarsgave for 1837. Kbh.

Lakjer (Peder Baggesen), f. d. 18de October 1732 i Ring-kjøbing, hvor hans Fader var Kjøbmand; kom som Barn til Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet 1749; theologisk Candidat (n. c.) i Juli 1753; 1769 Sognepræst til Ramløse og Annise i Sjælland; 1809 entlediget (jvfr. Ugeskriftet „Samleren" 3die Bind, S. 409—15). † 8de Febr. 1820. — * Lucie Thomine Borthig († 2/8 1814).

Noget af en siellandsk Præsts Fadervor. Kbh. 1792. (L. E. 1792, Nr. 47; Krit. XII. H. Nr. 26).

Bidrag: i Ugeskriftet „Samleren" (Skrivelse, Bd. IV. Nr. 22, S. 326-35); i Øst's Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger (Den 2den April 1802, S. 133—35); i lærde Efterretninger (Skrivelse, 1804, Nr. 21). — Endeel poetiske Bidrag i flere Blade og Aviser.

Landorf (Georg), Pseudonym.

Endeel poetiske Bidrag til Bladet „Harpen"; i „Fader Evans Stambog" (En Sang, S. 221).

Lang (Andrew), f. i Skotland, var Planter og Kjøbmand samt Lieutenant ved Milicen paa St. Croix i Vestindien; blev 1824 Ridder af Danebroge; ansattes 1830 som Capitain à la suite ved bemeldte Milice; blev 1832 Overvejmester paa St. Croix, med Rang med Majorer.

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Om Grundene og Ankerpladsen omkring Bucken Island ved St. Croix i Vestindien 1825, Bd. II. 1828, S. 167—74; Berigtigelser og yderligere Oplysninger hertil, Bd. IV. 1830, S. 361—64; Optegnelse af Breden og Længden for nogle af de vigtigste Steder og Pynter paa Øen St. Croix i Vestindien, Bd. V. 1831, S. 223—25); i Schumacher's Astronomische Nachrichten (Auszug aus zwei Schreiben an H. C. Schumacher, Bd. V. 1827, Nr. 103, S. 111—12; Observations of the meridian transit of the moons enlightened limb, and some stars preceding, and following her, made at St. Croix, with an altitude, azimuth and transitcircle, sstd. Nr. 104, S. 113—20; desuden smaa Bidrag, sstd. Nr. 111, 113, 119, og i Bd. VI. Beilage zu Nr. 126).

Lang (Theodor), f. 1766 i Giislev i Fyen, hvor hans Fader Rasmus Alexander Lang var Degn, Moderen Anna f. Kiær; kom 1783 i Odense Latinskole, dimitteredes derfra til Universitetet 1787,

og underkastede sig i Januar 1794 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev samme Aar Præst paa Orlogsskibet „Dannebroge"; 1802 Sognepræst til Enderslev og Braaby i Sjælland; 1812 til Spjellerup og Smerup sstd.; 1831 i Naade entlediget; er nu Ejer af Gaarden Carlsminde i Søllerød. — * . . . .

Bidrag: i Phys. oeconom. Bibliothek (Om den veneriske Syges Udbredelse, især paa Landet, ved Plejebørnene fra Fødselsstiftelsen, Bd. IV. S. 38—54, jvfr. L. C. 1801, S. 419—20); — i Fallesens Theolog. Maanedsskr. (Om Sangen ved den offentlige Gudsdyrkelse, VII. 403—11); — i „Den oeconom. Correspondent" (Landmandens Tilstand, i 3. Aarg. Nr. 26 og 27); — i Møllers Theolog. Bibliothek (Om Gudsdyrkelse, XVII. 137—60, jvfr. L. T. 1820, S. 805). — (Tildeels efter Autogr.).

Langberg (Gunder), f. i Februar 1772 i Odder i Aarhuus Stift, hvor hans Fader var Degn; Moderen Johanne Kirstine Engelbreth, en Datter af Herredsskriver Knud Engelbreth. — Han blev i Foraaret 1792 dimitteret fra Horsens Skole, udmærket ved Examen Artium; tog i October 1794 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; blev 1795 personel Capellan til Laurdal i Aggershuus Stift; 1798 Lærer ved Skoleholderseminariet i Tønsberg; 1802 Sognepræst til Moss; 1812 til Lyngdal i Christianssands Stift; 1819 til Berg Præstegjeld i Aggershuus Stift; siden til Stavangers Kjøbstad-Menighed og Provst i Stavangers Provsti.

Bidrag: i „Hermoder" (Tale i Anledning af Skoleholderseminariets Aabning i Tønsberg, XI. 22–26); i „Indberetninger om National-Festen den 11te December 1811, udg. af L. Stoud Platou" (Tale paa Universitets-Festen i Mosse-Kirke, S. 178–92; særskilt, Christiania 1812); i Histor. philosoph. Samling re (Hvori bør Almuens Ungdom underviises i Skolerne? et Priisspørgsmaal besvaret, V. Deel 1ste Bd. S. 139—70).

Langberg (Carl Wilhelm), Nysnævntes Brodersøn, f. 1801 af Forældrene Knud Engelbreth Langberg, Justitsraad og Dispacheur i Kjøbenhavn († 1833), og Birgitte Marie f. Jacobsen († § 1829); dimitteredes 1819 til Universitetet fra Frederiksborg Skole, ved hvilken han fra Foraaret 1824 til Begyndelsen af 1829 var constitueret som Lærer; vandt 1831 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den historiske Opgave: „Investigentur quæ a veteribus *de transitu Hannibalis in Italiam per Alpes* a. 218 a. C. relata sunt, eademque cum recentiorum, qui hæc scrutati sunt, sententiis ita comparentur, ut, quantum fieri possit, verum transitus illius iter monstretur" (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 367); var Lærer i Historie i Borgerdydsskolen og Efterslægtsselskabets Realskole, og fra Maj 1831 til Decbr. 1832 Alum-

nus paa Borchs Collegium; derefter i nogle Aar Medhjelper ved Redactionen af Bladet „Dagen"; opholder sig siden 1841 i Nyborg. — * ....

Den gamle Historie indtil det vestlige romerske Riges Undergang, af H. A. Kofod. 4de Udgave, omarbeidet og forøget af C. Langberg. Kbh. 1833.

Lange (A. M. P.).

Sikker Veiledning til at vinde i Tallotteriet. Kbh. 1819.

Lange (C. F.).

Tabel over hvormeget 4 p. Cto. rentebærende Obligationer give i Rente fra 1 Dag til 12 Maaneder incl. af Summer fra 50 til 10,000 Rbdlr. incl. Kbh. 1828. Folio.

Lange (Frederik Olaus), f. d. 21de October 1798 i Kbhvn, hvor hans Fader Rasmus Lange var Borger og Skræddermester († 1824); Moderen Rebecca f. Tommerup. Efter at have gjennemgaaet det Basedovske Institut, blev han 1809 Discipel i Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn; dimitteredes derfra 1815 til Universitetet; bestod i det følgende Aar den anden Examen med Udmærkelse og blev i samme Efteraar Lærer ved den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole; var fra 1819—1824 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tog i Januar 1825 theologisk Attestats (Laud.); var fra Novbr. 1826 til Novbr. 1831 Alumnus paa Borchs Collegium; foretog sig i 1828—29, med kongelig Understøttelse, en Reise igjennem Tydskland, en Deel af Italien og Holland, tildeels for ved Brugen af Bade at styrke sit svækkede Syn; vendte tilbage i Efteraaret 1829; erholdt ved kgl. Resolution af 6te Septbr. 1831 Tilladelse til at søge overordnede Skoleembeder; udnævntes i October 1833 til Overlærer ved den lærde Skole i Vordingborg; disputerede i October 1836 for Doctorgraden i Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet; constitueredes i Marts 1841 som Rector ved nysnævnte Skole, hvortil han udnævntes i Septbr. samme Aar, med Anciennetet fra 1ste April s. A. — * 3/4 1832 Louise Paludan-Müller, en Datter af Biskop J. Paludan-Müller i Aarhuus. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 78—80; Biographi i J. Suhr's Smaaskrifter II. S. 145—46; Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 8—9).

Det græske Sprogs Formlære efter Buttmann. Kbh. 1821. (L. T. 1821, Nr. 50, jvfr. S. N. J. Blochs „Erindringer i Anledning af en Recension over den Buttmann-Langiske græske Grammatik", i Tillæg til L. T. 1821, Nr. 50; 23 S. 8).

Det græske Sprogs Grammatik til Skolernes Brug. Kbh. 1826. 2den forbedrede og tildeels omarbeidede Udgave. ibid. 1830. 3. forbedr. Udg. ibid. 1835. 4de Udg. ibid. 1844. (L. T. 1827, Nr. 5; 1832, Nr. 17; M. f. L. VI. 492—507, r. af E. F. C. Bojesen). Oversat paa Svensk, 1826.

Materialier til at indøve den græske Formlære, en Samling af Exempler til at oversætte fra Græsk paa Dansk og fra Dansk paa Græsk, som Læse- og Stilebog for de første Begyndere. Kbh. 1830. 2det forøgede Opl. ibid. 1834. 3die Udg. ibid. 1844. (L. T. 1832, S. 267). Oversat paa Svensk und. Tit.: Läs- och Stilbok i Grekiska Språket af Fredr. Lange. 1840.

De Casuum universis causis atque rationibus. Diss. inaug. Hauniæ 1836.

Brudstykker af en almindelig Grammatik. I.—II. Hefte. Skoleprogram. Kbh. 1838—39. (T. f. L. o. K. III. 349—52, anm. af Chr. Trojel; Zeitschr. für die Alterthumswissensch. 1840, Nr. 116, S. 949—51, af Edv. Osenbrüggen).

Almindelig Grammatik. Et videnskabeligt Omrids. 1ste Hefte. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 378, anm. af A. F. Beck).

Efterretninger om Vordingborg lærde Skole for Skoleaaret 1840—41. Indbydelsesskrift. Kbh. 1841.

Pronominet, Fragment af en almindelig Grammatik. Indbydelsesskrift med Skoleefterretninger om Vordingborg lærde Skole for Aaret 1841—42. Kbh. 1842.

Bidrag: i „Fædrelandet" (Om samlet Skoletid, IV. 1843, Nr. 1177).

Lange (H. C.).

Klosteret Netley, en romantisk Historie fra Middelalderen, af Ludvig Tieck, oversat. Kbh. 1837. (Beeken).

Lange (Johannes), f. d. 7de Dec. 1751 paa Falster, hvor hans Fader Hans Mossin Lange da var Sognepræst til Skjelby og Gjeddesby, siden til Tjæreby og Alsynderup i Sjælland († 1754); Moderen Anna Maria f. Bruun († ♀ 1756), en Datter af Etatsraad Urban Bruun, Deputeret for de kongl. Finantser. Efter sine Forældres Død blev han antagen i Søns Sted af en Slægtning, Præsten Joh. Christ. Zimmermann i Viering i Viborg Stift; nød først Privatunderviisning; kom derefter i øverste Klasse i Randers latinske Skole og afgik, efter 2 Aars Forløb, derfra til Universitetet 1769; underkastede sig i Maj 1777 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1778 Decanus paa Communitetet; i Decbr. 1781 Sognepræst for Stillinge Menighed i Sjælland. † 8de Novbr. 1821. — * 1. ♀♀ 1782 Dorothea Lorenzen, Datter af Brygger Lorenzen i Kbhvn. * 2. 1799 M. W. Payngk. — (Jvfr. Statstid. 1821, Nr. 94. 95).

Dissert. *de resurrectione mortuorum* fidelibus V. T. cognita, pro stipendio Prytanei. 1776. — Prædiken paa Fredsfesten. Kbh. 1802. — Om den offentlige Gudsdyrkelse og dens Skikke, i Anledning af Biskop Boisens Plan. ibid. 1806.

Bidrag: i Phys. oeconom. Bibliothek (Brev om en Ovaksalver ved Slagelse, Bd. IV. S. 25—29, jvfr. L. E. 1801, Nr. 27); — i Antiqvariske Annaler (Beretning om Høie og Steenmonumenter i Stillinge Sogn, Bd. II. S. 71—84). — (Tildeels efter Autogr.).

Lange (Hans Mossin), Nysanførtes Broder, f. d. 10de Sept. 1754 i Tjæreby ved Frederiksborg; blev dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1776; siden Decanus paa Communitetet; underkastede sig i Maj 1788 den juridiske Embedsexamen (Laud.); concurrerede 1790 om det ledige Notariat ved det juridiske Facultet med *F. T. Hurtigkarl* (siden Etatsraad og Professor i Lovkyndigheden) og *J. L. Rottbøll* (senere Etatsraad og Generalfiskal); blev siden Byfoged i Veile, samt Herredsfoged i Nørvang og Tyrild Herreder; 1802 By-, Raadstue-, Skifte- og Auctionsskriver samt Notarius publicus i Odense. † 25de Febr. 1816. — * *Maren Gieding* († 1816). — (Jvfr. Øst's „Materialier", S. 79).

Forsøg til en fuldstændig Besvarelse af S. T. Hr. Amtsprovst og Ridder Lütkens Afhandling i Iversens Avis *om de nuværende høie Kornpriser,* Aarsagerne til samme og Midler derimod, med tilføiede nye Forslag i sidste Henseende. Odense, 1813. (Udtog deraf i Kbhvns Skilderi 1813, Nr. 55—56).

Under Navnet: *Peder Hansen* har han leveret endeel Bidrag til de ældre Aargange af „*Aftenposten*".

Lange (Herm).

De Holmer. En skandinavisk Novelle. Kbh. 1838. (jvfr. Art. H. *Irgens*).

Lange (Johannes Christian), f. d. 10de April 1785 i Kjøbenhavn. Faderen var *Jens Christian Lange,* af Profession Kobbersmed, tilsidst Traad- og Baandhandler i Kjøbenhavn, og Moderen *Marie Kirstine Bang,* af den over hele Danmark udbredte Bangske Slægt. — Bestemt til Studeringer, som ogsaa var hans eget højeste Ønske, afholdtes han dog derfra ved sine Forældres Frygt, at de ej skulde have tilstrækkelige Midler til Fuldførelsen. Han blev først anbragt ved Mæglerforretninger, hos daværende Vare- og Vexelmægler Howitz, med hvis ældste Søn, Professor Howitz, han fra Ungdommen af sluttede et Venskab, som først ophørte med Dennes Død. Siden blev han ansat ved det preussiske Consulat i Kjøbenhavn, hvor han forblev indtil Consulens Død. Men ligesom han under disse Sysler dog blev Videnskaberne tro, har han ogsaa, siden han forlod Consulatforretningerne, næsten udelukkende opoffret sig til Studeringer, især Æsthetik, Statsoeconomi, ældre og nyere Sprog; fik 1814 Bevilling til at anlægge en Boghandel (hvilken dog ej er benyttet), 1831 Tilladelse at holde Forelæsninger over Modersmaalet [ej heller benyttet], og 1836 Bevilling til at anlægge en Realskole i Kjøbenhavn, men nægtedes al offentlig Understøttelse til at iværksætte dette Foretagende; havde i en Række af Aar et Lejebibliothek i Kjøbenhavn; opholdt sig sidenefter i nogen Tid i Middelfart som Lærer ved et Institut, dernæst som Privatlærer i Fredericia, Veile og Horsens; skal siden være rejst til Paris. (Jvfr. Øst's „Supplementblade" 1839, Nr. 22. 23).

Thors Hammer eller Freias Frier, en Fortælling efter Langbein (udgiven under Navnet C. Hansen). Kbh. 1807. — Fragmentariske Bemærkninger over Sørgespillet Axel og Valborg. ibid. 1809. — Literatur, Politik og Theater, et Tidsskrift. Nr. 1.—12. ibid. 1810. 4to. — Ulf Jarl, et Sørgespil i 5 Acter. ibid. 1811.

Anna Boleyn, et dramatisk Digt. ibid. 1814 (1813), med Anna Boleyns Portrait af Flint. („Dagen" 1813, Nr. 294, 10de Decbr., anm. af K. L. Rahbek; L. T. 1814, S. 456—58, r. af J. Møller; jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 147). Brudstykker af „Anna Boleyn" paa Tydsk i „Freia".

Erindringsbog for Sandhedsyndere. Fra forskjellige Forfattere og med egne Tillæg. Kbh. 1814. (L. T. 1814, S. 269—71, r. af J. Møller; Høst's „Dannora" 1814).

Sydfrugter. En Samling af Fortællinger og Idyller efter fremmede Forfattere. Kbh. 1816.

Udvalgte Fortællinger af fortrinlige og yndede Forfattere. I.—II. Bind. Kbh. 1820—21. (L. T. 1820, S. 813, anm. af R. Nyerup). Udkom ogsaa under særskilte Titler.

Prøvelse af Etatsraad Ørsteds Yttringer om Banklaan, Coursforbedring, Pengemangel og Almeentrang. Kbh. 1821.

Scener af Sørgespillet Anna Boleyn, med tilføiede Bemærkninger til Gjendrivelse af en Nidrecension i Literaturtidenden. Kbh. 1821.

Læsning for blandede Krebse (Pouquevilles Skildring af Nygrækere og Tyrker, samt nogle originale Arbeider). Kbh. 1822.

Frimurerordenens Væsen og Hensigter, udtogsviis efter Lessing. Kbh. 1822.

Otte Breve fra Slotsbyen Fredensborg. Kbh. 1822. („Borgervennen". 1822, Nr. 23, af R. Nyerup).

Sismondi om Papirpenges Udryddelse, med Tillæg og Anmærkninger Kbh. 1822.

Kenilworth, Roman af Walter Scott, oversat efter den engelske Original. I.—III. Deel. Kbh. 1822—25. (jvfr. Art. H. F. Hellesen).

Om en hensigtsmæssigere Anvendelse af Videnskaberne til Befordring af Almeendannelse og Folkehelð. Kbh. 1823.

Fortællinger og Idyller efter fremmede Forfattere. Nytaarsgave f. 1823. Kbh.

Valgte Stykker, meest over Politik og Statsvidenskab, med stadigt Hensyn paa Fædrelandet. 1.—2. Afdeling. Kbh. 1824. (Messager franç. du Nord 1825, p. 425—26, jvfr. Telegraphen 5. Aarg. S. 198—200, af J. C. Lange; Wolf's Journal for Polit. o. s. v. Juni 1824; Prov. Ber. 1824, III.; „Dagen" 1824; Ørst's Archiv, Bd. I. Intelligensbl. S. 4; Ferussac's Bullet. des Sciences géogr., econ. publ., voyages, Mars 1826; Kbhpost. 1829, S. 598).

Svar paa Blok Tørens fuldstændige Fremstilling af Napoleons Charakteer. Kbh. 1824.

Om Nødvendighedslærens rette Begreb og dens Sammenhæng med adskillige religieuse Gjenstande. Kbh. 1824.

Udfaldet af Sagen, Dr. og Professor H. N. Clausen contra Pastor N. F. S

Grundtvig for Retfærdighedens, Sandhedens og Oplysningens Domstol. (Udgivet under Navnet J. Kjelsen). Kbh. 1825.

Erindringer mod Dr. J. L. Heibergs Skrivt om Determinismen. Kbh. 1825.

Om Statsraad Ørsteds Misforstaaelse af Professor Howitz's sidste Skrivt. Kbh. 1825.

Familien Ulfeldt, en historisk-romantisk Skildring fra det syttende Aarhundrede. I.–III. Deel. Kbh. 1826–30. (N. Aftenbl. 1826, S. 112; Messager du Nord 1826, p. 201–3; jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 147 og S. 617).

Grundaarsager til Handelens og andre Næringsveies Standsning, og Midlerne til deres Fremhjælp og muelige Gjenreisning. Et Forsøg i den practiske Statsoeconomie. Kbh. 1826. (Døt's Archiv V. 307–9; „Fædrelandsvennen" og Skilderiet 1826; „Dagen" 1826, Nr. 126; N. Aftenbl. 1826, S. 184; Kbhpost. 1829, S. 598).

Edouard. Roman af Hertuginde D**, oversat. Kbh. 1827.

Nye og yndede Fortællinger og Eventyr. Kbh. 1827.

Udvalgte Læsningsfrugter. Kbh. 1827.

Grev Essex. Sørgespil i fem Acter. Kbh. 1829. (M. f. L. II. 159–75, r. af C. N. David; Kbhpost. 1829, Nr. 136–44, af P. Hjort; Nr. 145–47 samt S. 617, af Lange; jvfr. Nr. 70–71, Extrablad, og S. 302. 304. 322. 344. 358. 360. 364. 402. 458. 505. 554. 582. 606. 613. 617. 622. 626. 662; Kbhvns Skilderi 1829, S. 1015; Flyv. Post 1830, Nr. 1; „Erklæring fra Forf. af Grev Essex, samt Oehlenschlägers og Hauchs Breve", 1829).

Beleuchtung der irrigen Ansichten über das Verfassungswerk, &c. Copenh. 1831. (Under Navnet J. C. Lausen). — Widerlegung eines Sendschreibens an Schmidt-Phiseldek. Beilage zur ebengedachten Schrift. ibid. eod.

Nogle Ord om Hr. Blok Tøxen. Kbh. 1831. — Dom i Injuriesagen: J. C. Lange contra Blok Tøxen; Præmisserne udtogsviis, samt mundtlige og skriftlige Forhandlinger. ibid. eod. — Samme Doms Præmisser in extenso med Anmærkninger. ibid. eod.

Tordenskjold. Original historisk Roman. Første Deel. Med Tordenskjolds Portrait. Kbh. 1831.

Haandbog i Modersmaalet til Selvunderviisning og Selvrettelse, med Ordbog over Sprogfeil. Kbh. 1832. (Allern. Skilderi 1832, Nr. 83).

Skildring af 6 jydske og slesvigske Stæders Sprog, Sæder, Kirke-, Skole-, Mynt- og Toldvæsen m. m., samt om Dannersprogets uforsvarlige Mishandling i det Slesvigske. Kbh. 1833.

Om de Statsanliggender, som især maae antages at kræve Provindsialstændernes Opmærksomhed. Kbh. 1833. 2. Opl. 1835.

Julegave. En Digtsamling. Kbh. 1834. (Heelt indført i hans „Sandhed og Digtning", 1835).

Sandhed og Digtning. Kbh. 1835. (Dannora I. 241–48; „Dagen" 1837, Nr. 150).

Betragtninger over det udkomne Budget, og Sammenligning med ældre Tider og fremmede Stater. Kbh. (1835).

Om de bedste Midler til at forbedre Statsbalancen. Kbh. 1836.

Om nogle Beskyldninger imod Finantsministeren og Statsgjelds-directionen, med Bemærkninger om Bankvæsen og Pengeomveltninger. Horsens 1839.

Han udgav: Etuibibliothek for danske og fremmede Classikere. Kbh. 1832 (1—3 H. indeh.: Dragedukken af C. Falsen, og Ridder Launcelot Greaves og hans Venners Sømandens og Sagførerens Tildragelser af Tobias Smollet, overs. af J. C. Lange; jvfr. Allern. Skilderi 1832, Nr. 93); fortsat under Titel af: Gallerie for danske Classikere. 61 Hefter. ibid. 1832—36. (Heri besørgede han: Johannes Ewalds udvalgte Skrivter. 1. D.: Balders Død, et heroisk Syngespil i 3 Handlinger. 2. D.: Fiskerne, et Syngespil i 3 Handlinger. 1835, med Forf. Portr. (Dannora I. 309); — P. A. Heibergs Rigsdaler-sedlens Hændelser, paa ny udg., med Forf. Portr., 2 Kbb. og 1 Kort. 1.—2. D. 1833; Sammes Udvalgte Skuespil, 1.—5. Hefte. 1836; — L. Holbergs Dramatiske Skrivter, udg. med Skizze af Holbergs Charakteristik og Anmærkninger. 2det Opl. 1.—7. D. med Forf. Portr. og 14 lithographerede Scener. 1832—33; Sammes Niels Klims Reise under Jorden, paa ny udg. med Rettelser og Forandringer og 16 Steentr., 1834; o. m. Tit.: Ludv. Holbergs Vittighedsværker, paa ny udg. 1. Bd. [„Dagen" 1831, Nr. 112]; Sammes Peder Paars, et comisk Heltedigt, paa ny udg. 1835, med 15 Kbb. (Dannora I. 306—9); — Joh. Clemens Tode's Udvalgte Skrivter, udg. med Forf. Portr. og Levnetsløb, 1.—2. D. 1834; — Joh. Herm. Wessels samlede Skrivter, 3die forøgede og omhyggelig gjennemsete Opl., med Forf. Portr. og 2de lithogr. Scener, samt Skizze af hans Liv, 1833); — Gallerie for fremmede Classikere. 24 Hefter. ibid. 1832—34. (Heri oversatte han Tob. Smollets: Peregrine Pikles Tildragelser, comisk Roman, 1.—3. D. med Forf. Portr. og 4 Kbb. efter Chodowiecki, 1833; Roderik Randoms Begivenheder, 1.—2. D., 1834; Humphry Clinkers Reiser og Bedrifter, 1.—2. D. 1834); — Nyt Gallerie for danske Classikere (Baggesens udvalgte Skrivter). ibid. 1839.

Var deels Ene-Redacteur, deels Medredacteur af følgende periodiske Skrivter: Janus, et Tidsskrivt. I.—II. Hefte. Kbh. 1816—21; — Telegraphen, et Tidsblad. I.—V. Aarg. ibid. 1821—26. (1ste Bd., Nr. 1—30, 6. Juni—26 Dec. 1821, udg. i Forbindelse med K. Kristensen, 4to; 2.—5. Aarg. 8vo); — Nye Dagspost, et historisk Blad, 2½ Aarg. ibid. 1821—23. 4to. (indeh. tildeels Originalarbeider. 3 1ste Aarg. var J. Kragh Høst Medarbeider); — Momus, satirisk Tidsblad. I.—II. Aarg. ibid. 1823—25. 4to; — Telegraphen. Et Tidsskrivt, udg. af F. Thaarup og J. C. Lange. I.—II. Hefte. ibid. 1826—27. (Hertil leverede han, foruden nogle Oversættelser og mindre Bidrag, en Afhandling om Beens Udførsel fra Danmark, betragtet fra den mercantile Side, S. 69—75; Det danske Sprogs Fortrin for andre Nationers Tungemaal og Skrivtsprog, S. 75—96; En Tour i Sjelland i Efteraaret 1826, S. 163—74); — Ny Freia. 1.—3. Aarg. ib. 1826—28. 4to; — Ceres, en udvalgt Samling af nye og yndede Fortællinger m. M. 7. og 8. Bd. ibid. 1826. — Nyeste Morgenpost, et Dagblad. ibid. 1828—29. 4to (begyndt d. 5. Nov. 1828; fra Nr. 103 i Aarg. 1829 var Fr. Thaarup Medredacteur; jvfr. Politivennen 1829, S. 153—58 og N. Morgenp. f. A. Nr. 125), og atter fra 18. Januar 1833; — Hamborgposten, politisk Tidsblad. Altona 1830 (fra Juli 1830 indtil kort Tid efter, da dette Hverv ophørte formedelst Uenighed med Blok Tøxen); — Aurora, Tidsblad for Historie og Politik, Literatur og Nyheder, Nr. 1—12. Kbh. 1830. (begyndt d. 8. Octbr. 1830); — Argus, et Tidsblad.

Nr. 1.—26. ibid. 1831. (jvfr. Politivennen 1831, Nr. 791, samt S. 181—87, 214—22, 248, 275—80, 354—56); — National-Tribunen, Tidsblad. Nr. 1.—6. ibid. 1835; — Miscelle r, Ugeblad. Nr. 1.—3. ibid. eod. (beg. i Octbr. 1835); — Den danske Statsven. Fædrelandet helliget. ibid. 1835—37, 4to; — Sandhedsfaklen, Nr. 89—108 (9de Decbr. 1835—22de April 1836). ibid. 8vo. (jvfr. Art. H. J. Hald og Fr. Hergetius); — Nyt Billed-Magazin og Familie-museum. ibid. 1836—37, 4to med Kbb. (fra Juli 1836); — Nyeste Morgenpost, Ugeblad af blandet Indhold især med Hensyn til Fredericia og Omegn. Nr. 1—28, fra 1. Januar til 24de Juni. Horsens 1840. 4to; Fredericia Ugeblad. Af blandet almeennyttigt Indhold for By og Land. Nr. 1—26, fra 8. Juli til 30. Decbr. Veile 1840. 4to. (Disse to, med forskjellige Titler, halve Aargange ere redigerede, udgivne og forlagte af Lange i Forening med T. Mørch og J. Schjerning); — Fredericia Ugeblad. Anden Aargang. Nr. 1—4, fra 3die Februar til 30te Marts 1841. 8vo. Nr. 1—2 trykte i Veile, Nr. 3—4 i Horsens. (Det Hele udgjør 1 Ark; redigeret, udg. og forlagt af J. C. Lange).

Bidrag: i Kjøbenhavns Skilderi (En tydsk Critik over Oehlenschlägers Axel og Valborg, meddeelt, 1811 Nr. 22; Om N. Fogtmann's Program til den offentlige Examen i Sorøe-Academies Skole 1827, i Aarg. 1828, Nr. 10. 17 og S. 288. 359—61. 395, jvfr. sstd. S. 196. 332. 376, af N. Fogtmann; Til Publikum (i Anledning af et latinsk Lexicon efter Baden, Bauer, Forcellini, Kraft og Scheller), sstd. S. 251—53; Endnu et Ord til Publikum, især til Skolemænd, betræffende det bebudede latinsk-danske og dansk-latinske Haandlexicon, Nr. 18; Om det ny lat.-danske og dansk-latinske Haand-Lexicon, S. 408—11); — i Døt's Miscelle r 1810 (Enkelte smaa Bidrag, bl. a.: Om Opførelsen af Axel og Valborg, Nr. 6 og 7); — i „Politivennen" 1820 (Bankklaanet og dets Følger); — i F. M. Langes "Freia"; i Schlesw. Holst. Lauenb. Provinzial-Berichte (Ankündigung einer Uebersetzung von Treschows Principien der Gesetzgebung, 1825, I. 175); — i Allernyeste Skilderi af Kbhvn 1833 (Forslag om et Jubilæum for Oehlenschläger som dansk Theaterdigter); — i „Kbhvnsposten" (Til Publikum, 1830, Nr. 190, jvfr. Nr. 191. 192. 196. 197; Gjenmæle mod Blok Tøxen, sstd. Nr. 202. 204. 207. 208. 209, jvfr. Nr. 202. 214. 221; Om det danske Folks Ligegyldighed for Provindsialstænder, 1834; „Besynderlig Erklæring", 1835, S. 552); — i „Dagen" (bl. a.: Plan til en Real- eller Middelstandsskole, 1837, Nr. 172); — i „Commissions-Tidenden" 1838 (Forsvarsindlæg i en Sag, anlagt af Cancelliet ved Landsoverretten, i Anledning af nogle offentlige Yttringer mod Lægeautoriteternes Erklæring i den Wormske Sag); — i J. R. Høst's „Dannora" (Supplement til Antikritiken i Tidsskriftet Dannora S. 40 fg., i Bd. I. S. 216—18); — i „Den Frisindede" (Om Kjøbstædskoler for det practiske Liv, 1840, Nr. 48).

Hans utrykte literaire Arbeider anføres i Døt's Supplementblade S. 91. 92.

Lange (Frands Martin), Foranførtes Broder, f. d. 10de Juni 1792 i Kjøbenhavn; tog dansk-juridisk Examen i October 1811; blev Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets-Procurator 1814. (Jvfr. Jurid. Ugeskrift IV. Aarg. 1843, S. 817—28; Kbhpost. 1843, Nr. 198; Berlingske Tid. 1843, Nr. 227. 228).

Et Tilsvar og nogle Bemærkninger for det Publicum, som læser Proceduren og Dommen i Sagen: Damen contra Møgelsberg. Kbh. 1817.

Dramatisk Nytaarsgave for 1821. Albaneserinden, Tragoedie af Müllner, oversat. Kbh.

Kunsten at forynge sig. Oversat og omarbeidet. Kbh. 1821.

Freia, et Ugeblad. Kbh. 1821—25. 4to. (begyndt i August 1821. Af de 7 første Nr. var J. K. Blok Tøxen Medudgiver).

Wilhelm Meisters Vandreaar af Goethe, 1ste Deel, oversat. Kbh. 1822.

Fristedet, Sørgespil af Ernst v. Houwald, oversat. Kbh. 1822.

Sørøveren af Walter Scott. 1ste Deel, oversat. Kbh. 1822.

Forsete, en Tidende for Udvalg af Høiesteretssager og for andre retsvidenskabelige Gjenstande. I.—III. Bd. Kbh. 1822—24. Samme for 1835. (1.—2. H., m. 1 Kort). ibid. 1835—36.

Ceres, en udvalgt Samling af nye og yndede Fortællinger, Sagn og Eventyr, samt Charakteertræk og Skildringer af Naturen og Kunsten m. M. af fortrinlige Forfattere. II.—VI. Bd. Kbh. 1824—25. (jvfr. Art. L. J. Flamand og J. C. Lange; Conversationsbl. 1825, S. 266—72).

Ny Samling af Fortællinger og interessante Smaastykker. Kbh. 1826.

Udvalg af Criminelsager og af mærkelige Forhandlinger derom, for Lovkyndige, Retslæger, Psychologer og et dannet Publicum overhoved, samlet efter Bischoff, Feuerbach, Hitzig og fra andre Kilder. (1—3 H.). Kbh. 1831—35. (Beeken).

Udvalg af danske og udenlandske Criminelsager og af mærkelige Forhandlinger om saadanne; samlet efter Retsacter, de bedste fremmede Værker og andre Kilder. I.—VII. Bd. 2. H. Kbh. 1835—41. („Dannora" I. 204—9; „Dagen" 1835, Nr. 165; Kbhpost 1835, S. 664. 784).

Galathea, Roman af A. Friherre af Sternberg. I.—II. Deel, oversat. Kbh. 1836.

Petri Claudius Worms Breve og Digte, med flere Bidrag til at oplyse denne Ulykkeliges Characteer og Personlighed, udgivet. Kbh. 1838.

Bidrag: i „Telegraphen" (Om Opstands Lovlighed, med Fremstilling af Etatsraad Ørsteds Mening om denne Gjenstand, 1821, Nr. 27); — i Adresse-Avisen (Bekjendtgjørelse om hans Oversættelse af Houwalds Sørgespil: „Das Bild"; i Anledning af Sylvester Hertz's Oversættelse af samme Sørgespil, 1821 Nr. 271; jvfr. Conversationsbl. 1825, Nr. 34. 35); — i „Brevduen", udg. af C. N. Rosenkilde, (Samtalestumper, overs. efter T. H. Friedrich, i 3. Aarg. Nr. 22); — i J. C. Lange's „Ny Freia" (1826, S. 170); — i „Dagen" (Efterretninger om paakjendte Sager i Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten, og andre Retsnyheder, fra Begyndelsen af 1841 o. fg. A.).

Lange (Johan Nicolai), en Søn af Møller Lange; f. 1814 paa Langeland; blev Discipel i Roeskilde Cathedralskole, afgik derfra til Universitetet 1833, og underkastede sig i Februar 1841 den theologiske Embedsexamen (Laud.).

Topographie over Øen Langeland. Kbh. 1830. (24 S. 8vo).

Digte, indf. i Gjemsøe's Avis for Roeskilde By og Omegn.

Langeland (Elise Friederique), see Burgwedel.

Langeland (Olfert Fischer), f. i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Justitsraad Rasmus Langeland, Ridder af Danebroge og Danebrogsmand, var Forvalter ved Sø-Etatens Proviantgaard († $\frac{22}{11}$ 1837); Moderen Maria Langeland f. Giede († $\frac{31}{1}$ 1829). — Han blev privat dimitteret til Universitetet 1820; tog den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; blev siden Institutbestyrer i Kjøbenhavn; 1844 constitueret Told- og Consumtions-Underbetjent smst. — * . . . . . . Bentzon, Datter af afd. Provst J. W. Bentzon i Gladsaxe.

Om sammenlignende Prøver som et Middel til at forbedre de Kjøbenhavnske Borgerskoler. Kbh. 1837.

Bidrag: i Kjøbenhavnsposten (Modbemærkninger ved P. C. Stenersen Gads Bemærkninger om qvindelig Dannelse og Pigeskoler, 1835, Nr. 203. 204); — i „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen" (Angaaende S. B's Bemærkninger om fælleds offentlige Skoleexamina, 1838, Nr. 20); – i „Den Frisindede" (Om Forandring i Trykkefrihedsselskabets Organisation, 1838, Tillægsbl. til Nr. 15); — i „Fædrelandet" (Nogle Bemærkninger, vedkommende den paatænkte almindelige Skolelærerforening, II. 1841, Nr. 536, jvfr. Nr. 546); — i „Tidende for almindelig dansk Skolelærer-Forening", af hvilken han redigerede de 11 første Nr. 1842. — (÷).

Langkjer (Svenné), f. i Bedsted i det Slesvigske, d. 29de Febr. 1808, blev optagen paa Seminariet i Tønder 1827; var senere Huuslærer hos adskillige Familier og Institutbestyrer i Rudkjøbing. Paa Langeland nød han Veiledning i de døde Sprog af Præsten Wind i Simmerbølle; gjorde sig ved et Par Fodvandringer bekjendt med Underviisningsvæsenet i flere Stæder i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, og kom 1835 til Kjøbenhavn, for at forberedes af nogle Venner til at gaae den akademiske Bane. Da han var uformuende, maatte han soutinere sig ved Informationer; herved gik det langsomt med Studeringerne, og Frygt for et hæderligt Udfald ved Examen i den fremrykkede Alder samt de Forbindelser, han uvilkaarlig lededes i, gave hans Virksomhed en fra hans tidligere Bestemmelse noget fremmed Retning, idet han lagde sig efter Handelsvidenskaberne. Heri beskjæftiger han sig nu med at give Underviisning, og besøgte 1842 Handels-Akademierne og Handels-Institutterne i Tydskland, for derefter at kunne give sin Virksomhed som Handelslærer en høiere og bestemtere Retning.

Praktisk Landmaaler, Anviisning til selv at opmaale og beregne et Stykke Land ꝛc. Kbh. 1834, med 1 Kb.

Skole-Anecdoter, eller morende og vittige Indfald, som have tildraget sig meest i Kirken, Lære- og Skolefaget. I.—IV. Hefte. Kbh. 1835—36.

Jacotots Methode, anvendt paa de forskjellige Underviisningsgjenstande. Kbh. 1837.

Anleitung zur deutschen Sprache, mit e. nach e. neuen Systeme abgefaßten Grammatik. Kopenh. 1837.

Nøgle til det enkelte og dobbelte eller italienske Bogholderi af Eriksen v. Glanné. Kbh. 1839.

Trylle-Bogen. En Samling af mathematiske og physiske Kunststykker med Anviisning til Udregning af Nymaane, Paaske ꝛc. (og til Lystfyrværkerier). Kbh. 1839.

Mathematisk Lommebog, eller letfattelig praktisk Veiledning i Landmaaling, Geometri, Longimetri, Altimetri, Stereometri og Trigonometri. Nærmest til Brug for Landmanden, Kunstneren og Haandværkeren. Kbh. 1841 (1840). (Kbhpost. 1841, Nr. 64; Fædrel. II. 1841, Nr. 488, jvfr. S. Langkjers „Til Publikum", sstd. S. 3963).

Skatkammer for Danmarks og Norges Kjøbmænd, et Hefteskrift (Kjøbmandens og Skipperens eller den Handlendes og Sømandens Formularbog. Paa Dansk og Tydsk af G. B. Eriksen. Kbh. 1840; — Ledetraad i Varecalculation, med et Udtog om Mønt, Maal og Vægt; Decimalregning; de vigtigste Courstabeller og deres Forklaring; Kjøbenhavns Usancer, m. M. Kbh. 1842).

Bidrag: i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (En Lettelse i Division og en Prøve paa denne i ubenævnte Tal, i 2den Aarg. (1835), S. 302–4); — i Berlingske Tidende (Kort Beretning om Handelsskolen i Leipzig, 1842, Nr. 180). — (Tildeels efter Autogr.).

Laung (Mathias Christian Peder Otto), f. 1810 i Fredericia, hvor hans Fader Henrik Bering Laung da var Borgemester og Byfoged, siden Justitsraad, Herredsfoged og Herredsskriver i Hads og Ning Herreder i Aarhuus Amt; Moderen Ditlevine Øllegaard fød v. Rosenørn († 3/10 1840), en Datter af Kammerherre Math. Ped. Otto v. Rosenørn, til Katholm. — Han besøgte i nogle Aar Cathedralskolen i Aarhuus; blev privat dimitteret til Universitetet 1829; underkastede sig i Foraaret 1836 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); foretog sig siden en videnskabelig Udenlandsreise; blev derefter Compagnichirurg ved det fyenske Infanteri-Regiment; erholdt i Novbr. 1840 Bataillonschirurgs Charakteer; udnævntes fra 1ste Juli 1842 til Underlæge ved det 3die Jægercorps, i Nyborg. — * 1/5 1842 Marie Louise v. Rosenørn, en Datter af afd. Gouverneur paa St. Thomas, Fred. Ludv. Chr. Pentz v. Rosenørn, Ridder af Danebroge.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Om Anvendelsen og Nytten af speculum vaginæ, Bd. XXX. 1839, S. 38–69).

Larcher (Peter Joseph), f. i Gjentofte; blev 1823 Solo-Dandser ved det kongelige Theater. — * Frederikke Lange, kongelig Skuespillerinde.

Danina eller Jocko, den brasilianske Abe. Ballet. Kbh. 1829.

Larpent (Isaac Pierre), en Søn af Grosserer Isaac Larpent, Revisor ved det Asiatiske Compagni, blev f. d. 8de April 1798 i Kbhvn; dimitteredes fra Metropolitanskolen 1817; underkastede sig i Sept.

1822 den medicinske Embedsexamen (Laud.); var 1821—24 medicinsk Candidat ved det kgl. Frederiks-Hospital; derefter privat Practicus i Kbhvn; vandt 1824 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af Priisopgaven i Medicinen: »Exponere *historiam ligaturæ arteriarum*« (jvfr. Bibl. f. Læger 1824, Bd. IV. S. 384—85); blev 1827 Doctor Medicinæ i Halle. † 17de April 1838 i Kbhvn. — * J. E. Matthiesen.

De vi cutis absorbente, particula Ima. Hafniæ 1827. (Bibl. f. Læger VIII. 141—43).

Den Fattiges frivillige Formynder eller den fuldstændige Godgjørenhed. Uddraget og oversat efter 2den Udgave af Hr. Degerandos Priisskrift: le visiteur du pauvre. Kbh. 1827. Udkom uden Oversætterens Navn. (L. T. 1827, S. 238—39).

Medudgiver af: Samlinger til Kundskab om Cholera. Nr. 1—27. Kbh. 1831—32.

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Dr. Stevens's Anskuelser af Aarsagen til Blodets røde Farve, af Respirationen og flere dermed forbundne Functioner, I. 179—201; Om albuminøs Urin i Vattersot, som pathognomisk Tegn paa en egen Sygdom i Nyrerne, III. 1—36, 97—119, overs. paa Tydsk af J. F. W. Nevermann i Hufelands Journal Septbr. u. Novbr. 1836).

Larsen (A.), Skolelærer og Kirkesanger i Broust i Aalborg Stift.

Bidrag: i Dansk Folkeblad (Een af Aarsagerne til Fattigbidragets bestandige Stigen i vistnok flere Egne af Landet, i 3. Aarg. S. 186—88, jvfr. sstd. S. 245—47; Et Blik paa den danske Almueskolelærers Stilling, i 4. Aarg. S. 82—85; Om Fattigskatten i Broust Sogn, sstd. S. 275—76).

Larsen (Anders), Gaardmand i Gamborg i Fyen, tidligere Huusmand i Over-Kjerby i Drigstrup Sogn ved Kjerteminde (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 105—11, 137—43, 412, 574, 599, og Art. J. J. Deigaard); udgav, medens han endnu var Tjenestekarl i Lille-Biby ved Kjerteminde:

Bibelmæssig Svar paa det Spørgsmaal: Kan Hedningerne blive salige uden Daab og sand Christentro? Odense, 1828. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 775—76).

Ang. en af ham forfattet (utrykt) historisk Beretning om de religieuse Bevægelser i Fyen, see Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 776—78.

Larsen (Christian), Silke- og Klædekræmmer i Kjøbenhavn, Broder til efterfølgende Cand. Theol. Peter Larsen.

Redacteur og Udgiver af: Almindelig Commissions-Tidende, fra Efteraaret 1837 til Efteraaret 1839, Kbh. st. Fol.; og af: Morgenbladet. ibid. 1840, Fol.

Larsen (Christian).

Clarice, eller den for sin Dyd og Deilighed berømte, men derhos ulyksaligste Hertuginde af Milan. Oversat fra Fransk. Kbh. 1827.

Larsen (H.).

Anviisning til adskillige nyttige Driverier i Danmark. Kbh. 1810. (L. Jordan).

Larsen (Jens Christian), f. d. 21de Septbr. 1793 i Maribo, af Forældrene: Væverm ester Lars Jensen og Conradine Christiansdahl; er Underrets-Procurator i Laalands-Falsters Stift og Bogtrykker i Maribo. — * Cecilie Marie Thomsen.

Redacteur og Udgiver af: Lollands-Posten, Ugeblad. Maribo 1836—1843, 4to; fortsættes. (begyndt i Januar 1836).

Larsen (J. H.).

Bidrag: i „Telegraphen" (Svar til Baals-Præsten, Forfatteren af Straffe-Prædikenen i Statsvennen No. 41, i 5. Aarg. S. 235—39; jvfr. sstd. S. 255—56, af J. C. Lange; S. 280, af Dr. J. H. Larsen).

Larsen (Jens Henrik), f. d. 3die Maj 1773 i Nykjøbing i Sjælland, hvor hans Fader Lars Larsen var Kjøbmand; Moderen Zira Catharine Sørensen. — Han kom, 11 Aar gammel, i Roeskilde Latinskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1792; underkastede sig i October 1796 den theologiske Embedsexamen, med Charakteren: „Haud illaudab.; specimen scriptum Censoribus laude dignum visum est"; beskikkedes 1801 til residerende Capellan for Kjøbeløv og Vindeby Menigheder i Laaland; erholdt i Juni 1805 den philosophiske Doctorgrad ved Kjøbenhavns Universitet; blev 1808 anden residerende Capellan ved Domkirken i Aarhuus; fik i Marts 1813 Titel af Professor (med Rang med Sognepræsterne i Kbhvn); blev i Juli 1815 Sognepræst til Slangerup og Uvelse i Sjælland; i Septbr. 1816 til Frue-Kirke i Aarhuus og Annexet Aaby; erholdt i Juli 1817 Rang med Amtsprovster; kaldtes i Juli 1821 til Sognepræst for Holbek og Miærløse i Sjælland; blev i Decbr. s. A. Doctor Theologiæ ved Kjøbenhavns Universitet. Har erholdt Præmier af det kongl. Landhuusholdningsselskab for 3 til samme indsendte Afhandlinger. — * 1801 Sara Sophie Margrethe Heusner († 1815). — (Biographi i Hertels Beskrivelse over Aarhuus Domkirke Bd. II. S. 455—58, og i det ved hans Doctorpromotion 1821 udstedte Universitets-Program, p. 19—24; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIV. 80—81).

Commentarii critico-exegetici in qvorundam Prophetarum vaticinia specimen primum, *vaticinia Zephaniæ* complectens. Havniæ 1805. (L. E. 1805, Nr. 39). — Forsøg til en militær Forsvarsplan for Kongeriget Dannemark. Kbh. 1808. (L. E. 1809, Nr. 27. 28, r. af G. L. Baden; jvfr. Minerva 1808, S. 50—74; Allg. H. J. 1810, Nr. 282). — Aarhuus Amts oekonomiske Annaler. Efter Selskabets Beslutning samlede og udgivne. I.—III. Hefte. Aarhuus, 1810—11. (L. T. 1811, Nr. 5. — I 2det H. er af ham: Anviisning til Vinterhvedens Dyrkning). — Oeconomiske Skrifter. Første Deel. ibid. 1812. (O. m. T.: Anviisning til at

inddele og dyrke en udskiftet Bondegaards Lod paa sandede og paa lerede Jorder, 2de af Landhuusholdningsselskabet belønnede Priisskrifter).

Eusebia. Et Tidsskrift for kristelige Religionslærere. I. Bind. I.—II. Hefte. Aarhuus, 1814—15.

Tentamen exegetico-criticum in *iter Pauli Apostoli maritimum Cæsarea Puteolos.* Dissertatio inauguralis. Arhusiæ Cimbrorum. MDCCCXXI. (L. T. 1822, Nr. 28; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1823, Nr. 142).

Holbeks Amt, topographisk beskrevet. I. Bd.—II. Bds 1ste Hefte. Kbh. 1832—42, med Tabeller. (I. Bd. o. m. T.: Ods- og Skippings-Herrederne, topographisk beskrevne).

Laaland og Falster, topographisk beskrevne. 1ste Bind. Kbh. 1838.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrivt (De vigtigste Hindringer for den nye christelig-evangeliske Psalmebogs Indførelse paa Landet, II. 153—76; Hvad er Aarsag til den stigende Ringeagt for Religiøsitet og Moralitet blandt Almuen, og hvorved kan den standses? sstd. S. 377—442; En Paaanke i de lærde Efterretninger, sstd. S. 460—62; Hvilke Kundskaber bør den christelige Religionslærer have? sstd. S. 601—59; — Hvad er nødvendigt, naar Religionslæreren skal kunne gaae frem med sine Samtidige? III. 217—317; — Kritisk-exegetisk Forsøg over Koheleth, IV. 1—54, 337—75; V. 481—527; VI. 253—98; VII. 445—546; X. 1—27; — Forslag til en kritisk Journal for Fædrelandets theologiske Litteratur, IV. 481—514; Exegetisk-psychologisk Udvikling af Judas's Forræderie, sstd. S. 633—48; — Hvorfor besøges vore Kirker saa lidet? V. 325—64; — Er en Forbedring i Religionslærernes Kaar, uden at falde Staten til Byrde, muelig? og hvorledes? VII. 1—106 [jvfr. sstd. S. 411—27, af O. Grundtvig, og Larsens „Gjensvar", VIII. 35—53; L. E. 1807, S. 674—80]; — Oversættelse af Pauli Epistel til Galaterne; et Bidrag til en ny Oversættelse af det nye Testamente, IX. 549—76 [jvfr. XII. 16—25, af J. P. Købke]; — Hvorfor ringeagtes den geistlige Stand? X. 121—225 [L. E. 1808, S. 727—35]; — Liturgiske Aphorismer, XI. 1—96; Bør Præsterne paa Landet befatte sig med medicinsk Praxis? sstd. S. 327—76 [L. E. 1810, Nr. 29. 30; Høst's Morgenblad 1819, Nr. 42, jvfr. sstd. Nr. 45, af Larsen); — i Fallesens Theolog. Qvartalskrivt (Bidrag til den nye Psalmebogs og til Sangens Forbedring i Kirkerne, I. 372—402 [jvfr. Art. P. R. Lassen]; Betragtninger over Amtsprovstierne, II. 1—46 (L. E. 1810, Nr. 31)); — i Iris og Hebe (Bemærkninger over de residerende Landsbycapellanier, 1803, II. 134—59, 193—215; Noget om de hyppige Ildsvaader, 1806, III. 193—208); — i Det Kongl. Danske Landhuusholdningsselskabs Skrifter (Hvilke ere de Aarsager, der have volbet, at Agerdyrkningen i Danmark gaaer saa langsomt fremad, og hvorledes hæves disse Vanskeligheder? belønnet med en Præmie, i Ny Saml. Bd. III. S. 133—82; særskilt aftr. Kbh. 1812 (L. T. 1820, S. 147—56); — i „Athene" (Formodninger om Aarsagerne til de danske Landes nuværende Skikkelse, Beliggenhed og Stilling imod hinanden, Bd. III. S. 129—62). — Endvidere har han leveret mange (størstedelen anonyme eller pseudonyme) Artikler til: Kjøbenhavns Skilderi (Nogle Ønsker for Danmarks og Norges Jordbrug, 1811 Nr. 16; Et Par Ord i Anledning af det inhumane Svar af Grundtvig paa den gamle Præsts Skrivelse, sstd. Nr. 83—85 (jvfr. Grundtvigs „Foreløbigt Svar", i Aarg. 1812, Nr. 40—42, og Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 215); Indbydelse til et Videnskabers Selskab for Fyen og Jylland, 1813 Nr. 12 (jvfr. „Eusebia" Bd. I. H. I. S. 67—80; Bastholms Liter.

Tillæg til Slagelse Ugeblad 1817, Nr. 22); Nogle geographiske Formodninger, 1825, Nr. 71 [jvfr. smst. Nr. 73. 78. 92; „Dagen" 1825, Nr. 223]; Gjensvar paa de i dette Blads Nr. 73 mod mine geographiske Formodninger i Nr. 71 af samme Blad fremsatte Indvendinger, smst. Nr. 93. 95 [jvfr. smst. Nr. 96. 97 samt S. 1699; „Telegraphen" V. 353—55, af Larsen); Indbydelse til et videnskabeligt Bibliotheks Oprettelse for den nordvestlige Deel af Sjællands Stift, 1828, S. 1450—51, jvfr. smst. S. 1488; Prøver paa topographisk-statistiske Beskrivelser over to Amter i Danmark, Maribo og Holbeks Amter, 1829, Nr. 22. 23. 24; En Indtrykkelse fra Holbek, smst. S. 1513); til Elmquist's „Læsefrugter" 1819 (Kan Jorden forgaae, og hvorledes?) til „Freia" og „Ny Freia"; til „Dagen"; til Aarhuus Stifts-Tidende; Hempels Avis og „Bidrag til Tidshistorien"; til Ørst's Archiv for Psychologie, Historie o. s. v. (Et Brev til Udgiveren, VIII. 134—35; Beretning om et Par Legater til Holbeks Kjøbstæd, som ikke findes aftrykte hos Hofman i hans Fundatser, og hvoraf det ene er senere stiftet, end at det kunde forekomme der, smst. S. 209—14; Mærkelig Trykfeil i Pontopp. Ann. Eccl. II., 855, smst. S. 214—15; Gjenparter af tvende Breve, hvorved Prioren i Sortebrødre Kloster i Holbek oplader benævnte Kloster 1535, efter Grev Christoffers af Oldenborg hans Samtykke, til Byen Holbek, smst. S. 390—92; Et Gavebrev af Frederik II., i X. 311—12; Nogle gamle Brevskaber, Holbeks Kjøbsted vedkommende, smst. S. 259—64; Forsvar for Ægtheden af Ellen Broks Legat til Frue Alter i vor Frue Kirke i Kallundborg, af Dato 25 Juli 1400, XI. (Nyt Arch. I.), S. 176-92); til Kjøbenhavnsposten (Gjenmæle mod Friherre v. Closses Paastand, paa ny fremsat i Fyens Stiftsaddresseavis, Tillæg Nr. 33, 1830, i Aarg. 1830, Nr. 143; Er den protestantiske Kirke en Stat i Staten? smst. Nr. 166—67; Carl den Tiende, Christenhedens Forsvar, smst. Nr. 179; Frederik den Sjette, smst. Nr 285; Ogsaa et Ønske med Hensyn paa Cholera, 1831, Nr. 165; Har Meridianen forandret sig? smst. Nr. 168; Ogsaa Noget om Almanakken, 1832, Nr. 17; Ysora. Hvor har det hos Saxo og de gamle Annalister paaberaabte Ysora, hvor Kongevalget i Oldtiden skete, sandsynligen ligget? smst. Nr. 37. 38 (ogsaa i Ørst's „Minerva" III. 73—86 og oversat i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. I. 1833, S. 567—73, jvfr. S. 574); Spørgsmaal om gamle Stedsnavne, 1833, Nr. 97. 157, jvfr. Nr. 122; Anmeldelse af H. Knudsen: Danmark i Middelalderen, 1834, Nr. 183. 185. 186; Nogle smaa antiquariske Udflugter, 1835, Nr. 9. 12. 13); til Ørst's „Minerva" (Nogle Tvivl om at den i „Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed" 3 Bd. I H. S. 180—93 omhandlede Borgvold i Vigerslev Sogn i Fyen skulde have hedt Æmelthorphuus og bære dette Navn efter den i vor Middelalders Historie velbekjendte Henrik af Æmelthorp, Bd. I. S. 147—52); til „Søndagen", Tillægsblad til „Dagen" (Nogle Bemærkninger ved den afvigte Vinter og dens Veirlig, 1838, Nr. 21); til Ørst's Supplementblade (Om Præsterne og Skolelærerne, 1839, Nr. 13. 14, jvfr. S. 63).

Han har udgivet nogle enkelte Leilighedstaler ved en eller anden Høitideligheb, og Prædikener, hvoraf den, som han holdt den 6te Februar 1814 efter Kongeriget Norges Afstaaelse („Eusebia" Bd. I. H. 1. S. 92—113), er udkommen samme Aar i svensk Oversættelse i Götheborg. 4to.

Adskillige Smaapoesier og Leilighedsdigte ere fordetmeste anonymt indrykkede i Poulsens Nytaarsgaver for Damer, og i andre Tidsskrifter, f. Ex. Iris og Hebe (1803, IV. 238. 276; 1804, I. 41. 160. 274; 1806, III. 222 -25). — Nogle Recensioner og Anmeldelser af Skrifter, i forskjellige Tidsskrifter. — (Tildeels efter Autographum).

Larsen (Johannes Ephraim), f. d. 11te Febr. 1799 i Kbhvn af Forældrene: Ølhandler Knud Larsen og Karen Sophie f. Hellebracht; tog danskjuridisk Examen 1816; blev i Decbr. s. A. Copiist ved Kbhvns Politiret og Politiets øvrige Forretninger; 1818 Politifuldmægtig; 1819 dimitteret til Universitetet af daværende Studios. Theol. A. G. Rudelbach; underkastede sig i Foraaret 1825 den latinskjuridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; udnævntes i Febr. 1826 til Politisecretair; i Septbr. 1828 til Politi-Assistent i Kjøbenhavn; blev i November 1831 Professor extraordinarius i Lovkyndigheden ved Kbhvns Universitet; i August 1836 Professor ordinarius og Assessor i Consistoriet; var Universitetets Rector 1838—39; blev i Januar 1839 extraordinair Assessor i Høiesteret; i Juni 1841 Ridder af Danebroge; i Decbr. s. A. Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse, som Deputeret for Universitetet i begge Provindsialstændernes Forsamlinger 1842. — * ⚭ 1837 Caroline f. Holm.

Systematisk Fremstilling af den danske Procesmaade, af P. G. Bang og J. E. Larsen. (Aftrykt af Juridisk Tidsskrift). I.—V. Deel, med Registre. Kbh. 1837—43. — Register til Civilprocessen, af P. G. Bang og J. E. Larsen. ibid. 1843.

De comitiis et senatu regni Daniæ ante mutatam A. 1660 reipublicæ formam. Programma (i Anledning af Universitetets Rectorskifte og aarlige Reformationsfest). Hauniæ 1838. 4to. (For største Delen oversat og omarbeidet af Forf. i Histor. Tidsskr. I. 241—333 [jvfr. „Dagen" 1840, Nr. 109. 111; Studier, Kritiker och Notiser 1841, S. 195]. — I Udtog paa Dansk i Selmers Kbhvns Univers. Aarbog f. 1838, S. 107—11).

Om de danske Kongers personlige Deeltagelse i Retsplejen fra de ældste Tider indtil den nuværende Tid. Indbydelsesskrift til Universitetsfesten i Anledning af Kongens Fødselsdag. Kbh. 1839. 4to. (Optrykt, med nogle faa Tillæg i Anmærkningerne, i Histor. Tidsskr. I. 334—55; Udtog i Selmers Kbhvns Univers. Aarbog 1839, S. 182—84).

Medredacteur af Stænder-Tidende for Nørre-Jylland. Viborg, 1842. fl. 8.

Bidrag: i Juridisk Tidsskrift (Yderligere Undersøgelse over Kong Christian den Andens Love, Bd. XI. H. 2., S. 183—229; Bidrag til de gamle Danske Provindsial-Lovbøgers Historie, Bd. XIII. H. 2., S. 227—72; Bd. XIV. H. 1., S. 1—123; Bd. XV. H. 1., S. 1—100. (i Udtog i Kritische Zeitschrift für Rechtswissenschaft und Gesetzgebung des Auslandes, Bd. I. S. 476—98; jvfr. M. f. L. I. 184—85, IV. 223—24; J. F. W. Schlegel om de gamle Danskes Retssædvaner og Autonomi, S. 272—81, 303—6); Om det saakaldte extraordinære Tyvsbeviis, Bd. XX. S. 165—273; Et Responsum af det juridiske Facultet, udarbeidet af ham, ang. en Klausul i det af afdøde Geheimeconferenceraad J. v. Bülow og Hustru i sin Tid oprettede Testament, Bd. XXV. S. 344—59; Systematisk Fremstilling af den danske Procesmaade, af P. G. Bang og J. E. Larsen, i Bd. 29—32. 34. 35. 37—40, see ovenf.); — i Rask's Literaturblad (Anmeldelse af J. L. A. Kolderup-Rosenvinges Udgave af Danske Gaardsretter og Stadsretter; 1829, Nr. 38—40); — i Literatur-Tid.

(Anmeldelse af Gr. Fougner Lundhs „Bergens gamle Bylov"; 182?, Nr. 41. 42); — i Molbechs Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst (Om Kongeværdighedens Arvelighed fordum i Danmark, Bd. IV. S. 1—47); — i Maanedsskrift for Literatur (Recension over C. F. Normann's Doctordisputats „de jure repræsentationis", Bd. III. S. 206—23, 311—28, 466—92; og over Algreen-Ussings Criminalret, Bd. V. S. 65—83 og 119—146; jvfr. Ussings Bibl. f. dansk Lovkyndigh. I. 318—27); — i Historisk Tidsskrift, redig. af C. Molbech, (Om Rigsdage og Provindsialforsamlinger samt Rigsraadet i Danmark fra det 13de Aarhundrede indtil Statsforandringen 1660, Bd. I. S. 241—333, see ovenfor; Om de danske Kongers personlige Deeltagelse i Retsplejen fra de ældste Tider indtil den nuværende Tid, sstd. S. 334—55, see ovenfor; begge oversatte af Sarauw i Falck's Archiv II. S. 1—116); — i Genealogisk og biographisk Archiv (En Bemærkning om Ælden af Familienavnet „Oxe", Bd. I. S. 134—35). — (Revideret).

Larsen (L. P.), f. i Danmark; blev Gartner hos Baron Nicolai i Monrepos ved Wiburg i Finland.

Bidrag: i Have-Tidende (Om Viinstokkens Behandling paa lange Ranker eller Stud, Bd. II. 1836, S. 214—17; Om nogle Træer og Buske, som deels uden Dække, deels med et Dække af Granriis, have udholdt en Kulde, hvor Qvikfølvet frøs, sstd. S. 217—26; Bidrag til Kundskab om det russiske Havevæsen, Bd. IV. 1838, S. 16—33).

Larsen (N.), Broder til nedennævnte Cand. Theol. Peter Larsen.

Redig.: Almind. Commissions-Tid. Novbr. 1839—Mai 1840. Kbh. st. Fol.

Larsen (Ole Peter Holm), Ejer af Gaarden Skræppenborg ved Odense. (jvfr. Nordisk Kirke-Tid. 1837, Col. 105—11, 137—43, 412, 508, 524, 527—28, 574—99; 1838, Col. 174 fg., 491 fgg., samt Art. J. J. Deigaard og R. Sørensen).

En kort Afhandling om gudelige Forsamlinger. Odense, 1837. 26 S. 8. (Nord. Kirketid. 1837, Col. 816).

C. H. von Bogatzky's Gyldne Skat-Kiste for Guds Børn, hvis Liggendefæ er i Himlen. Udgivet paa ny af O. P. H. Larsen. Odense, 1837 og 1840.

Et Par Ord i Anledning af vores hellige Daabspagt. Odense, 1839, 56 S. 8. (Nord. Kirketid. 1839, Col. 812—15, 845—48, 856—60, anm. af J. C. Lindberg; „Den Frisindede" 1839, S. 451—52; jvfr. J. P. Mynsters Oplysninger ang. Udkastet til en Alterbog og et Kirkeritual for Danmark, 1840, S. 40—42, og O. P. H. Larsens „Skrivelse til H. H. Hr. Biskop Dr. Mynster", i Nord. Kirketid. 1840, Nr. 28. 29. 30).

Er det godt for os her i Danmark at vi har en Enevoldsregent eller Konge; eller var det bedre at vi fik ham affat, og Regjeringen deelt imellem os selv indbyrdes? Odense, 1840. (Kbhpost. 1840, Nr. 259).

Larsen (Peter), f. d. 3die Januar 1810 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jens Larsen var Høker; blev privat dimitteret til Universitetet 1829, og underkastede sig den theologiske Embedsexamen i October 1833. — ∗ $\frac{7}{11}$ 1839 Emma Anine Caroline Nielsen, en Datter af afd. Underretsprocurator Niels Nielsen.

Forslag til at afskaffe det latinske Sprog som Examinations-Sprog, saavel ved alle Embeds-Examina i Almindelighed, som ved Examen theologicum i Særdeleshed. Kbh. 1832. (r. i Kbhpost. 1832, Nr. 72; jvfr. sstd. Nr. 111, af Larsen; Nr. 117. 119. 121. 123. 127. — Larsen anlagde Sag imod 10 Studerende, som ved Overretsdom af 24. Decbr. 1832 frifandtes for hans Tiltale. Indlæg, Præmisser og Dom i Sagen: Stud. theolog. P. Larsen, contra Candidaterne Krarup, Sveistrup, L. P. Larsen, Sidenius, Melbye, samt Studenterne Kongsfeldt, Hald, Springborg, Mossin og Blædel; udgivet af P. Larsen, med nogle oplysende Anmærkninger, samt en Drøftelse af Domspræmisserne. Kbh. 1833; jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 27).

Betragtninger over det latinske Sprog fra forskjellige Synspunkter, som Fortsættelse af hans Forslag. Kbh. 1832.

Unionen for den frie Presse. Tidende for Politik, Literatur og Handel. Ugeblad. Nr. 1—12. Kbh. 1834. Folio. Den frie Presse, Nr. 1—26. ibid. 1835, Folio. (Larsen blev, i Anledning af en i Nr. 26 meddeelt Artikel „Om Vigtigheden og Nødvendigheden af en velordnet Examinations-Commission for den theologiske Embedsexamen", sat under Tiltale; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 63. 74. 119. 148. 172. 196. 431. 556, og: Indlæg i Sagen: det kongelige danske Cancelli contra Cand. theol. P. Larsen i Anledning af en i Bladet „den frie Presse" Nr. 26, 1835 meddeelt Artikel om Examinationsvæsenets Tilstand ved Kbhvns Universitet; fremlagt i den kongl. Landsoverret, samt Hof- og Stadsret i Kbhvn d. 5. Octbr. 1835. Ved Høiesteretsdom af 1. December 1837 blev han idømt en Mulct af 1000 Rbdlr. Sølv, samt Censur i 5 Aar).

Udgav: Kjøbenhavns Commissions-Tidende. Kbh. 1836—37, st. Fol. (Da Bladet i Efteraaret 1837 foreløbig ophørte, paa Grund af en opstaaet Retsstrid om dets Lovlighed, begyndte strax Udgiverens Broder, Silke- og Klædekræmmer C. Larsen et lignende Blad, under Navn af „Almindelig Commissions-Tidende", der gik til Efteraaret 1839, men ophørte til denne Tid, da Kjøbenhavns Commissions-Tidende, ifølge en Høiesteretsdom, var hindret i at udkomme paany i sin tidligere Skikkelse. Derpaa udgav R. Larsen et nyt Blad, ligeledes under Navn af „Almindelig Commissions-Tidende", der gik kun kort og ophørte, da en Retsstrid i den Anledning opstod. Senere udkom „Roeskilde Avis", af lignende Indhold, udgiven af Bogtrykker Hanson i Roeskilde, men ophørte kort efter, uden at dens Lovlighed ved nogen Retsdom blev afgjort. — Udgivelsen af Kjøbenhavns Commissions-Tidende gav Anledning til adskillige Forhandlinger; tilsidst blev Cand. theol. P. Larsen og flere Andre satte under Tiltale, og ved Landsoverretsdom af 30. Juli 1842 blev P. Larsen dømt i en Mulct af 500 Rbd. Sølv. Han appellerede ikke Dommen). — Ang. disse Blade jvfr. Dansk Folkeblad V. 158—60; „Dagen" 1840, Nr. 132.

Øresundsposten. Et Prøvenummer, trykt i Helsingborg 1842. (Udgiveren blev sat under Tiltale for ikke at have afleveret et Nr. af dette Blad til Politimesterens „Medhjelp", skjøndt et Exemplar var afleveret til Politimesteren selv, og af Landsoverretten dømt i en Mulct af 100 Rbdlr. Sølv. Larsen appellerede ikke Sagen).

Dansk Sproglære, eller Veiledning til en grundig Underviisning i det danske Sprogs Formlære, med nogle Ordføiningsbemærkninger, samt Grundtræk af det danske Sprogs Retskrivningslære til Brug i Skoler. Efter den herskende Skrivebrug udarbeidet. Kbh. 1842. (Journ. f. Lit. og Konst II. 127-47, r. af R. Schmidt). — (Rev.).

Larsen (Søren), Examinatus juris og Literatus; udentvivl en Pseudonym.

Sagen: Skræddermester With contra Capitain og Skræddermester Bech for Sandhedens Domstol. Kbh. 1820. — Velmeent Advarsel til Hr. Professor Nyerup, med Hensyn paa hvad der forestaaer fra Overkrigskommissairen. ibid. eod.

Larsen (Søren Eskildsen), f. d. 16de Febr. 1802 i Kjerteminde, af Forældrene: Kjøbmand Hans Larsen og Cecilie Borch f. Clausen, blev dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole 1822; var 1826—1832 Candidat ved Almindeligt Hospital; underkastede sig i Efteraaret 1828 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Udmærkelse); blev derefter privat Practicus i Kjøbenhavn; d. 9de Dec. 1829 Docent ved det chirurgiske Academi, ved hvilket han i Marts 1836 ansattes som Reservechirurg; var 1836—1838 tillige Reservechirurg ved det kongelige Frederiks-Hospital; fik i Novbr. 1837 Regimentschirurgs Charakteer; blev i Novbr. 1842 i Naade og med Vartpenge entlediget som Reservechirurg ved det chirurgiske Academi; udnævntes i April 1843 til Overlæge ved den chirurgiske Afdeling af Almindeligt Hospital. — * 1835 Sophia Albertine Matzen, Datter af afd. Bogholder Eberhard Matzen.

Bidrag: i Journal for Medicin og Chirurgi (Praktiske Jagttagelser over Syphilis og Mercurialsyge, Bd. I. 1833, S. 1—24, 105—25; Atresie af Intestinalcanalen, iagttaget hos et nyfødt Barn. Bd. IX. 1835, S. 208—9); — i „Praktiske Jagttagelser og tilhørende Betragtninger, udg. af Philiatrien" 1839 (Ossificatio arteriarum, rapporteret); — i Ugeskrift for Læger (Et Tilfælde af usædvanlig Snevverhed i valvula mitralis, samt en fast Polyp i Hjertets høire Forkammer, Bd. I. S. 528—33; Tre Sygehistorier, indeholdende forskjellige Behandlingsmaader af Nævi, med anatomiske Bemærkninger over 2 af Svulsterne, Bd. III. S. 81—93; Et Tilfælde af emollities cerebelli et cerebri, Bd. IV. S. 1—4; Praktiske Jagttagelser, sstd. S. 369—74). — (Revidert).

Lassen (Axel Frederik), f. d. 12te Juni 1789 i Overndrup i Fyen, hvor hans Fader Rasmus Lassen (som siden anføres) var Præst; studerede i Kiel, hvor han 1809 blev Prosector ved Universitetet; tjente siden som Bataillonschirurg ved det danske Auxiliaircorps i Frankrig; nedsatte sig efter Hjemkomsten som Practicus i sin Fødeegn, og fik d. 6te Marts 1819 Tilladelse til under en authoriseret Læges Tilsyn at practisere, hvilken Tilladelse han atter mistede d. 29de Maj 1824. (jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lexicon Bd. XI. S. 103; Bibl. f. Læg. Bd. XXXII. [Ny Række, Bd. 2.] S. 114).

Anke over tre fynske Embedsmænd. Kbh. 1827. 135 S. 8vo. (jvfr. Art. G. L. Baden).

Lassen (Casper Friderich), f. d. 27de Juni 1776 i Kbhvn, hvor hans Fader Justitsraad Niels Lassen var Directeur, samt Inspecteur og

Secretair ved det kgl. Theater; Moderen Dorothea f. Fortling. Efter foregaaende privat Underviisning blev han 1792 dimitteret til Universitetet, udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; udnævntes 1794 til Alumnus paa Borchs Collegium; studerede Lovkyndighed og Philosophi; vandt 1796 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen fremsatte juridiske Priisspørgsmaal: „An *testamenta* jure naturæ sunt valida; et num rationibus jurisprudentiæ legislatoriæ conveniunt?"; underkastede sig i Foraaret 1797 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; beskjæftigede sig derefter, ligesom tidligere, med at manuducere til den juridiske Embedsexamen; concurrerede 1798 med J. P. G. Debes, M. H. Bornemann og A. B. Bentzon, og 1799 med J. Kragh Høst, M. H. Bornemann, C. Krohg, H. Bilsted og A. S. Ørsted til Adjunct-Embedet ved det juridiske Facultet (jvfr. Badens Univers. Journ. VI. 63—65; VII. 168); blev mod Slutningen af 1800 surnumerair, og, neppe 3 Maaneder efter, i 1801 virkelig Assessor i Hof- og Stadsretten; i Juni 1810 Justitiarius i Kjøbenhavns Politiret; 1811 Justitsraad; i April 1813 Assessor i Højesteret; 1815 Etatsraad; disputerede i October 1817 for Doctorgraden i Lovkyndigheden; blev 1821 Medlem af Justits-Directionen for det kjøbenhavnske Klasselotteri; 1828 Ridder af Danebroge; 1833 Conferenceraad; 1836 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1840 Commandeur af Danebroge. — * 1807 Maria Severine Kreutzfeldt. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1817, p. 15—17).

De jure eminente. Disp. pro stipendio Collegii Medicei. Havniæ 1796. (r. af J. Collin i „Hermoder" VIII. S. 103—13).

De jure civitatis *religionem dominantem* constituendi. Diss. inaug. Havniæ 1817.

Medudgiver af: Philosophiske Afhandlinger til Sandheds, Dyds og Smags Udbredelse, I. Samling, Kbh. 1798. (Heri skrev han: Om Eftertryk, S. 210—302, r. af P. Collet i L. E. 1799, Nr. 17); ligeledes Medudgiver af: Juridisk Maanedstidende, ibid. 1802—3, 4re Bd. (Hertil leverede han: Kan man i Henseende til *onus probandi* følge de samme Grundsætninger i criminelle Sager, som i civile? undersøgt med Hensyn paa vore Love, 1802, Bd. I. S. 411—20; 560—80).

Bidrag: i Minerva (I hvad Forhold staaer Rets- og Pligts-Begrebet til hinanden? 1799, III. 332—60; Tale, holden i det juridiske Selskab, 1800, IV. 74—87); — i Ørsteds Nyt Jurid. Archiv (Om Grundreglerne for Lovfortolkning, især med Hensyn til den danske Lovgivning, Bd. XVI. S. 1—232, jvfr. L. T. 1825, S. 423—425, og Ørsteds jurid. Tidsskr. Bd. III. H. 2. S. 41 flg.).

Lassen (Frederik) blev 1820 ansat ved den kongelige Handel i Grønland; siden Colonialbestyrer ved Julianehaab sstd.

Ønsker for Grønlands Vel af en læg Mand, skreven i Decbr. 1839, i „Søndagen", et Følgeblad til „Dagen" 1840, Nr. 31.

Lassen (Hans), Skolelærer for Vesterby og Tudvad Skole-Districter i Ødsted Sogn ved Veile.

Fremmede Ords Forklaring. Veile, 1833. 16 S. 8.

Lassen (Hans Christian Funch), f. 1803 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Hans Lassen var Violoncellist i det kongl. Kapel († $\frac{20}{1}$ 1827); blev privat dimitteret til Universitetet 1820; studerede Theologi; constitueredes i Begyndelsen af 1830 som Lærer ved den lærde Skole i Nyborg, ved hvilken han i August 1831 udnævntes til Adjunct; afgik paa Vartpenge, da denne Skole nedlagdes i Efteraaret 1839; blev derefter Medbestyrer af Realskolen i Odense.

Nødværge mod Dr. og Professor C. F. Hornemann af H. Egge. Overs. Kbh. 1825. (anm. af N. F. S. Grundtvig i Theol. Maanedsskrift III. 75—83, jvfr. sstd, II. 288).

Musikalsk Haand-Lexicon. Et fuldstændigt Udtog af H. C. Kochs musikalske Encyklopædie, med mange Tillæg og Forbedringer af den nyere musikalske Literatur. Samlet og oversat. Kbh. 1826, med 85 Nodetavler. (Proft's Conversationsbl. 8. Aarg. Nr. 7 og 8; Kbhvns Skilderi 1827, S. 283—84).

Lassen (Julius William Georg) blev dimitteret til Universitetet fra Borgerdydsskolen paa Christianshavn 1837; studerede Theologi.

Digte, adspredte: i Kbhvns Morgenblad 1838; Rask's Morskabslæsning for den danske Almue, 1839; „Søndagen", et Følgeblad til „Dagen", 1840; „Salonen" 1840 og 1841; Adresse-Avisen 1843.

Lassen (Niels) var Ejer af Hovedgaarden Kongsdal og Landvæsenscommissair i Holbeks Amt; siddigere Ejer af Hjortespring og Landvæsenscommissair i gamle Kjøbenhavns Amt, med Kammerraads Rang.

Haandbog for Begyndere i Landvæsenet. Udgivet af N. F. Lassen. Kbh. 1829. (M. f. L. III. 371—79).

Lassen (Niels Christian Nyborg), f. 1812 i Odense, hvor Faderen Asmus Nyborg Lassen da var Stiftsfuldmægtig, siden Raadmand og Stiftsrevisor i Aalborg († $\frac{28}{8}$ 1821); Moderen Christence Hauch fød Praëm († 1826), en Datter af Provst Eduard Røring Praëm, Sognepræst til St. Hans Kirke i Odense. — Han dimitteredes til Universitetet fra Aalborg Cathedralskole 1831, og tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen. Allerede i sin Skolegang lagde han sig meget efter Naturvidenskaberne; blev Lærer deri i adskillige Instituter og Skoler (bl. a. Metropolitanskolen) i Kjøbenhavn; constitueredes i September 1839

som Lærer ved den videnskabelige Realskole i Aarhuus, ved hvilken han i December 1840 udnævntes til Adjunct. — * $\frac{1}{7}$ 1842 Mariane Meier.

Grundtræk af Dyr- og Planteriget. Kbh. 1834. (L. T. 1836, S. 136—39; M. f. L. XVIII. 59).

Grundtræk af Naturhistorien til Brug ved Underviisning, af H. Burmeister. Oversat efter 3die forbedrede Oplag. Kbh. 1840 (1839).

Oversigt over de danske phanerogame Planter efter Sexualsystemet, nærmest til Brug for Eleverne af Aarhuus Realskole ved practiske Øvelser. Første Afdeling, Slægter. (72 S. 8vo); foran i K. C. Nielsens Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i den videnskabelige Realskole i Aarhuus i Mai 1841. Aarhuus, 1841. („Dagen" 1841, Nr. 139. 144).

Lassen (Niels Frederik) lærte Gartnerkonsten i Rosenborg Slotshave, og tog 1822 Gartner-Examen; blev derefter Skolelærer i Meelby ved Frederiksværk. — * Sophie Caroline Peetz.

Blomster-Gartneren, eller Anviisning til at anlægge Blomsterhauger, opelske og pleie de skjønneste og meest yndede Blomsterverter. Kbh. 1828. — Supplement til Blomster-Gartneren, eller 2den Deel, indeholdende Anviisning til at pleie de skjønneste og nyttigste Træer og Buske saavel til Blomster- som Lyst-Anlæg. Med en Haugetegning. ibid. 1829.

Samlinger for Venner af Naturen og Haugekunsten. 1. Aarg. 1ste Hefte. April—Juni 1830. Kbh. 1830.

Bidrag: i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Frimodige Yttringer om Almueskolelærernes Stilling, Vilkaar ꝛc. ꝛc., i III. Aarg. 1836, S. 194—213).

Udgav: N. Lassens Haandbog for Begyndere i Landvæsenet. Kbh. 1829.

Lassen (Peter Lorentz) lagde sig efter Landvæsenet; opholdt sig 1819 paa Hjortespring ved Ballerup, i Nærheden af Kjøbenhavn.

Bidrag: i „Den oeconomiske Correspondent" 3die Aargang (Er det fordeelagtigt, at saae St. Hans Rug i Byg? S. 37; Om Foraars-Sædens Behandling, Nr. 12. 13. 14; Sommerstaldfodring, Nr. 23).

Lassen (Peder Nicolay), f. i Herning Skole i Hammerum Herred, Ribe Stift, d. 18de Marts 1764, af Forældrene Las Pedersen (Sivebek), Skolelærer i Herning (Annex til Rind), og Karen Nielsdatter; kom, efter at have i flere Aar underviist Børn, i Horsens Latinskole 1780; dimitteredes derfra til Universitetet 1787; tog theologisk Attestats i Octbr. 1793; blev 1799 Skolelærer i Torkildstrup paa Falster; 1803 Degn til Torkildstrup Menighed; 1833 entlediget. — * 1. $\frac{1}{8}$ 1799 Lene Thygesen († $\frac{1}{8}$ 1803), Datter af Borger og Brændeviinsbrænder paa Christianshavn, Lars Thygesen. * 2. $\frac{1}{7}$ 1804 Abelone Marie Kirstine Hald († $\frac{2}{2}$ 1837), Datter af Birkedommer Hans Peter Hald i Nestved.

Bedømmelse over Dr. J. H. Larsens Bidrag til den nye Psalmebogs og Sangens Forbedring i Kirkerne, (som er indrykket i Pastor Fallesens theol. Qvartalskr. for 1809, andet Qvartal, Side 372—402). Kbh. 1810. (L. E. 1810, Nr. 30).

Bidrag: i Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn (Frimodige Tanker om Nytten og Nødvendigheden af ord. Skolelæreres Ansættelse, 1815, Nr. 87. 88; Forslag om Sangens Forbedring ved den offentlige Gudsdyrkelse paa Landet, 1818 Nr. 15 og 31, jvfr. sstd. Nr. 36, af J. Bentsen, Organist paa Fredensborg). — (Meddeelt).

Lassen (Rasmus), f. d. 25de Febr. 1755 i Byen Heils i Haderslev Amt, hvor hans Fader Jørgen Alexander Lassen var Præst († 1783, jvfr. Rhodes Haderslev Amts Beskrivelse S. 381); Moderen Maria Johanne Georgia Wreboe, en Datter af Notarius publicus Rasmus Wreboe i Kbhvn. — Han blev privat dimitteret til Kbhvns Universitet 1774; underkastede sig i Octbr. 1781 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var 1779—84 Lærer for Grev P. Bille Brahe, og kaldtes 1788 til Sognepræst for Overndrup Menighed i Fyen. † 27de April 1825. — * 1. Karen Landorph Melbye. * 2. Bartholette Dorothea Holmer. * 3. Maria Elisabeth Lautrup. — (Nekrolog, af J. Møller, i N. theol. Bibl. Bd. VIII. S. 332—40; Thaarups fædrenel. Nekrolog H. VI. S. 386—90; jvfr. det Danske Bibelselskabs 10de Aarsberetning S. 39, Sammes Maanedlige Efterretninger for Juni 1825, og det Danske Missionsselskabs fjerde Aarsberetning S. 67—68; Hempels Avis 1825, Nr. 62. 74. 111; Prov. Ber. 1832, S. 203; Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. II. S. 718).

Om de evangeliske Brødres Arbeide blandt Hedningerne, af A. G. Spangenberg. Oversat. Odense, 1784. (L. E. 1784, Nr. 22; Iversens litter. Progresser III. 124—36).

Bidrag: i Iversens Almeennyttige Samlinger (Nogle Oversættelser af Sammlungen zum Nutzen und Vergnügen, i Bd. V.); i Maanedl. Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark (Brev fra ham, 1822 Nr. 4). — Flere Leilighedsdigte og Impromptu's.

Laub (Hieronymus), f. d. 10de Januar 1771 i Odense, hvor hans Fader Krigsraad Wilhelm Frederik Laub da var Tolder, senere Pakhuusforvalter ved Kjøbenhavns Toldbod († ½ 1800); Moderen Sophie Elisabeth Kisbye († 1799), en Datter af Prof. Theol., Mag. Hans Kisbye i Odense. — Han deponerede i Efteraaret 1788 fra Frue-Skole i Kbhvn; fik Udmærkelse ved Examen Artium; udnævntes i Juni 1791 til Alumnus paa Ehlers's Collegium; tog i October 1794 theologisk Attestats (Laud.); blev 1799 Overlærer i Anthropologi og Religion ved Frue-Latinskole i Kbhvn; 1801 Sognepræst for Frørup Menighed i Fyen. — * ⅕ 1802 Louise Frederikke Zinck, Datter af Professor Hardenack Otto Conrad Zinck i Kbhvn. — (Jvfr. Høst's Erindr. S. 151).

Bidrag: i Minerva (Theaterartiklen i Maanederne Marts og April 1796; Januar, Marts, Maj, Juni. October, December 1797; Januar, Marts og Juni 1798; jvfr. Rahbeks Erindr. IV. 443—44). — (Tildeels efter Meddelelse).

Laub (Hardenack Otto Conrad), Foranførtes Søn; f. d. 6te August 1805 i Frørup Præstegaard; blev 1821 sat i Roeskilde Cathedralskole, dimitteret derfra til Universitetet 1824 og udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Januar 1830 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; var fra Februar 1830 til December 1833 Alumnus paa Borchs Collegium; kaldtes i October 1834 til Sognepræst for Nyslinge Menighed i Fyen. — * ⚭ 1835 Susanne Charlotte Hedevig Johanne Tostrup, Datter af afd. Stiftsprovst Hans Peter Tostrup i Saxkjøbing.

De Philippi Apostoli in Scythia commoratione. (pro stipendio Colleg. Medicei). Hauniæ 1830. (L. T. 1830, Nr. 41).

Observationes ad vitam *Johannis a Staupitz* Th. Dr. illustrandam. Disp. pro stipendio Colleg. Med. Hauniæ 1832.

Den christelige Daabs Velsignelse. Prædiken paa Fastelavns-Søndag. Nykjøbing 1842.

Bidrag: i Scharlings og Engelstofts Theolog. Tidsskrift (Endnu nogle Bemærkninger ved Parablen Luc. 16, 1—13, i Bd. III. H. 1., S. 167—89); i Oldenburgs og Kierkegaards Nord. Tidsskr. for christelig Theologi (Om den kirkelige Absolution. En Apologi, foranlediget ved Dr. Rørdams: „Om Fornødenheden af en Reform i det kirkelige Skriftemaal“, i Bd. I. 1840, S. 179—223); i Fjerdingaarsskriftet „For Literatur og Kritik“, redig. af C. Paludan-Müller, (Om Daabens Begreb, Bd. I. S. 1—19; Recension over C. A. H. Kalkar's Bibelhistorie, sstd. S. 279—302). — (Tildeels efter Meddelelse).

Laub (Wilhelm Frederik), Nysnævntes Tvillingbroder; var, ligesom Broderen, bestemt til at gaae den studerende Vej, men opgav, af Ulyst til at lære de døde Sprog, denne Bestemmelse, og blev i Sommeren 1822 sat i Lære hos Bogtrykker, Cancelliraad Hempel i Odense, hvorfra han 1826 som Svend rejste til Kjøbenhavn og arbejdede der i forskjellige Officiner. En kjær Søsters Død 1819 havde fremkaldt hos ham en poetisk Funke, som han siden stedse søgte at udvikle ved fortsat Læsning af de bedste Digterværker; (allerede i en meget ung Alder havde Faderen lært ham at kjende Goethe, Schiller og Shakspeare). Under sit Ophold i Kjøbenhavn skrev han adskillige Smaadigte, men vovede dog ikke at lade noget trykke, førend han i Aaret 1834 ved afdøde Bibliothekar hos Prinds Christian Frederik, Carl Hegers Venskab nød den Lykke at gjøre Digteren Oehlenschlägers personlige Bekjendtskab. Han blev i Aaret 1835 Bogtrykker i Nykjøbing paa Falster, og ved Bevilling af 13de Decbr. 1839 Udgiver

af „Lollands-Falsters Stiftstidende". — * 1⁄7 1836 Christiane Christine Thoma Wilhelmine Thomsen, Datter af afdøde Bankdirecteur, Etatsraad Jacob Thomsen i Kjøbenhavn.

Frode Fredegod, et Digt. Kbh. 1834.

Jule- og Nytaarsgave af Forfatteren til Digtet „Frode Fredegod". Kbh. 1835. (indeh. en Samling Digte med et Anhang tildeels oversatte Psalmer).

Redacteur og Udgiver af: Lollands-Falsters Stifts-Tidende. Nykjøbing paa Falster 1840—41. 4to; fortsættes. (fra 1ste Februar 1840; jvfr. Art. Niels Hansen (I. 568).

Digte, adspredte: i Oehlenschlägers „Prometheus" (Skibstømmermandens Søn, Bd. IV. S. 230—51; særskilt aftr.); i det af Liunge udgivne og af H. P. Holst redigerede „Søndagsblad" 1835 („Et Sommernatstykke" og „Aftenvandring i Høst"); i Liunges Repertorium for Morskabslæsning, ny Suite 1843 („En Foraarsmorgen", optaget uden Forf.'s Vidende, men heller ikke imod hans Villie). — (Efter Autogr.). — Han antages at være Forfatter til: Eventyret paa Flyttedagen, comisk Digt af Peter Hartvig Algreen. Kbh. 1829.

Launig.

Konst at spaae af Kort, Konst af Kort at opdage et Menneskes Karakteer, og Aabenbaring af Kort. Tre Spil til Morskab for muntre Selskaber. Efter det Tydske ved C. Launig. Med et color. Kobberst. Tredie Oplag. Kbh. (1816). — Oraklet, Samvittighedsraaden og Chaos, tre Spil for muntre Selskaber, udgivne ved C. Launig. ibid. 1821.

Laurberg (Hans Hatting), en Søn af Told- og Consumtions-Kasserer Lauritz Laurberg i Svendborg (f. 1745, † 1817) og Elne Cathrine Hatting; blev f. 1781 i Skanderborg, hvor Faderen da var Consumtionsforvalter; deponerede som Privatist fra Svendborg i Foraaret 1799; underkastede sig i Maj 1803 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev i April 1808 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; 1817 Sognepræst til Hedensted og Dalby i Aarhuus Stift. † 8de Marts 1827. — * Marie Sophie Petersen.

G. G. Bredow's Haandbog i den gamle Historie. Tilligemed et Udkast af de Gamles Geographie efter Voss. Oversat med enkelte Anmærkninger. Kbh. 1809. (L. E. 1810, Nr. 21, r. af J. Møller).

Bidrag: i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode (Om Aarsagerne til Munkelivets Oprindelse og Udbredelse indtil Benedict fra Nurcia, i Bd. II. H. 1. S. 112—39).

Laurberg (Peter), Nysnævntes Broder; fød 1782 i Skanderborg; blev dimitteret til Universitetet som Privatist fra Svendborg i Foraaret 1799; theologisk Candidat (Haud illaud.) i October 1804; i Juli 1816 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Skanderborg; i April 1830 Sognepræst for Nykjøbing, Lodderup og Elsø i Aalborg Stift; i Juni 1834 tillige Provst for Sønder- og Nørre-Herred paa

Mors; i Marts 1835 Sognepræst til Kjøge og Ølsemagle i Sjælland. — * Cathrine Elisabeth Mürer.

Kortfattet Fædrenelandshistorie tilligemed et Anhang af Fædrenelandets Geographie for Borger- og Almueskoler. Aarhuus, 1818. 2det Oplag. Odense, 1826.

Ledetraad ved den første Underviisning i Naturvidenskaberne. Kbh. 1824.

Bidrag: i Elmquist's „Læsefrugter" (Constantinopels Erobring af Tyrkerne, 1453, i Bd. XXVI. 1824, S. 1—18, jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 92—93).

Lauritzen (C. K.).

Formaning til ei at unddrage sig Fornuftens Veiledelse ved Theologiens Studium. Tale af Prof. Dr. J. Gurlitt, oversat. Kbh. 1826. („Dagen" 1826, Nr. 271).

Lausen (H. H.).

Læsning for Ungdommen; oversat efter det Tydske. Horsens 1837.

Blomsterkurven. En Fortælling; oversat fra det Tydske og tilegnet den danske Ungdom. Viborg 1840. Med 1 Kb.

Almue-Vennen, et Ugeblad til Nytte og Moro. 1. Aargang. Aarhuus 1840. 4to. (fortf. af C. N. Kirkerup).

Lausen (J. C.), Pseudonym; see J. C. Lange.

Lausen (J. D.), Institutbestyrer i Frederiksberg.

Udtog af Fædrelandets Historie. 1833.

Lautrup (Jørgen Hjort), f. d. 28de Marts 1798 i Kbhvn, af Forældrene: Cancelliraad Christian Nicolai Lautrup, Bogholder ved den kgl. almindelige Enkekasse († 1/8 1817), og Dorothea Cathr. f. Knoph; blev 1815 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat J. Ph. H. Beck (nu Provst og Sognepræst i Uby, ved Kallundborg); underkastede sig i Juli 1824 den theologiske Embedsexamen og erholdt Charakteren Laudabilis et quidem imprimis egregie; var fra November 1824 til November 1829 Alumnus paa Borchs Collegium; blev i Juni 1830 Sognepræst til Kjøng i Sjælland; i September 1838 tillige Provst for Hammer og Thybjerg Herreder i Præstø Amt; i Juli 1839 Sognepræst til Hammer og Lundby Menigheder sstd.; i Marts 1842 Medlem af Amtsraadet for Præstø Amt; i September 1843 Ridder af Danebroge. Vandt 1835 en Præmie af det evangel. christel. Prædikelegat. — * Sophie Cathrine Testman.

Disqvisitio *de primæva ecclesia Smyrnensi*, pro stipendio Collegii Medicei. Havniæ 1825.

Disqvisitio *de morte voluntaria* ad qvæstionem præparandam, num *principium mere rationalisticum* ad omnes actiones humanas definiendas sufficiat. *Pars prima*,

pro stipendio Collegii Medicei. Havniæ MDCCCXXVI. (L. T. 1827, S. 132—39, r. af F. C. Sibbern). — Disqvisitionis *de morte voluntaria applicatio* ad conditionem *principii moralis* accuratius definiendam. *Pars secunda*, pro stipendio Colleg. Med. ibid. MDCCCXXVIII.

Disqvisitio *de vi precum ad bona externa nobis conciliunda*, qva nonnullorum in N. T. locorum explicatio præparabitur; pro stipendio Collegii Medicei. Havniæ 1829.

Prædikener, holdne i Kjøng Kirke. Kbh. 1833. (anm. i L. T. 1835, Nr. 1 og 3, af J. Jensen; M. f. L. XV. 226—40, af L. J. R. Høyberg; Christel. Kirketid. 1834, S. 22, af C. A. H. Kalkar).

Ved Fru Dorothea Catharine Lautrups Begravelse. Kbh. 1835.

Leilighedstaler. Kbh. 1836.

Prædiken holden ved Dionysii Landemode i Roeskilde 1839, indført i „*Acta Synodi* Dionysianæ, habitæ die 2 Octobris 1839," S. 41—54.

Leerbech (Hans), f. d. 24de December 1774 i Roeskilde, af Forældrene Kjøbmand Erich Leerbech og Sara Margaretha fød Schiøtz; dimitteredes fra sin Fødebyes Latinskole 1792; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse og i October 1796 theologisk Embedsexamen med Charakteren „Haud illaud.; specimen scriptum Censoribus laude dignum visum est"; blev 1800 Sognepræst for Nordstrøms Præstegjeld paa Færøerne, og i Maj 1807 for Ringe Menighed i Fyen. † 19de October 1834. — * $\frac{27}{8}$ 1800 Johanne Frederikke Bergmann († $\frac{1}{18}$ 1839), Datter af Skibscapitain Bergmann i Kjøbenhavn. — (Hans Levnet i efterfølgende Skrift, S. 69).

Forsøg til en Beskrivelse over Ringe Sogn. Odense, 1826. 4to. (Trykningen bekostet af Geheimeconferenceraad J. v. Bülow til Sanderumgaard). — (Efter Autogr. og Meddelelse).

Lehmann (Friderich Ernst Julius), næstældste Søn af nedennævnte Conferenceraad M. C. G. Lehmann, er f. i Kjøbenhavn d. 22de December 1813, blev tidlig indskreven til Søcadet-Academiet og underkastede sig i 1826 den for samme anordnede Afgangsexamen; sendtes, for praktisk at blive indviet til Søvæsenet og Sølivet, med Briggen St. Croix, som Volontair til vor vestindiske Station, og indtraadte snart efter at han, efter 15 Maaneders Fravær, i August 1827 derfra var vendt tilbage, i sit Nummer paa Academiet; blev d. 18de Aug. 1833 Officeer, ved hvilken Leilighed han erholdt den Gernerske Æresmedaille. I de paafølgende Aar var han udcommanderet, 1834—35 paa Vagtskibet ved Helsinger, 1835 med Fregatten Bellona til Middelhavet, 1836 med Cadetskibet paa en Øvelsestour til Rusland, og 1837 med Briggen St. Thomas til Vestindien. Det paafølgende Aar paadrog han sig imidlertid her ved overdreven Anstrængelse en

Blodstyrtning, som nødsagede ham at tye til Land, og, da Skibet vendte hjem til Danmark, at forblive i Vestindien. Han tilbragte her over 3 Aar, og tiltraadte, efter imidlertid (1/8 1841) at være oprykket til Premierlieutenant, Hjemrejsen i Sommeren 1841, men døde i Kattegattet den 13de August s. A.

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Om Vindene paa Havet imellem og i Nærheden af Vendekredsene, Bd. IX. 1837, S. 261—88); — i Nyt Archiv for Søvæsenet (Om Marinens Midler til Øvelse for Officierer og Mandskab, Bd. I. 1842, S. 119—30. — I en indledende Bemærkning bebudede Udgiveren, at flere andre Afhandlinger af L. vilde følge, men dette er hidtil ikke skeet. — (Efter Meddelelse).

Lehmann (Georg Martin Ludvig), en Søn af Porcelainsmaler P. H. Benjamin Lehmann og Juliane Eleonore f. Bessern, blev f. d. 19de Juli 1783 i Kbhvn; var Secondlieutenant ved Kjøbenhavns Infanteri-Regiment, derefter Premierlieutenant ved Prinds Christian Frederiks Regiment; blev i Marts 1829 Told- og Consumtions-Underbetjent i Kbhvn. † 1831. — * Margrethe Hedevig Obdrup († 8/? 1829 i Kjøbenhavn), Datter af S. Obdrup, Fuldmægtig ved Porcelainsfabriken.

Regnebog, bestemt til Skolebrug for Begyndere, eller dem, der uden Underviisning ønske at lære denne Videnskab. Kbh. 1820.

Lehmann (Martin Christian Gottlieb), f. d. 16de Marts 1775 i Haselau ved Uetersen (i Holsteen), hvor hans Fader Johann Gottlieb Lehmann var Præst; besøgte Gymnasiet i Altona; studerede i Göttingen først Theologi, dernæst Philosophi og Naturvidenskaberne; vandt i Juni 1798 en Præmie ved det göttingske Universitet for en Afhandling „*De sensibus externis animalium exsanguium*, insectorum scilicet et vermium“; erholdt sammesteds den philosophiske Doctorgrad 1799 for den første Deel af en Afhandling „*De antennis insectorum*“ (Hamburgi 1799); opholdt sig derefter i London og Paris; fik 1803 Tilbud om Ansættelse som ordentlig Professor i Naturhistorien i Moskwa, hvilket han ikke modtog; blev 1804 Assessor i Oeconomi- og Commerce-Collegiet i Kjøbenhavn; 1808 Secretair i Commissionen angaaende Oprettelsen af et Museum for Naturvidenskaberne; 1809 Committeret i nysnævnte Collegium og Medlem af Fabrikdirectionen; i August 1810 Justitsraad; 1816 Committeret i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; i Februar 1817 Etatsraad; i October s. A. Fabrik-Directeur (indtil Octbr. 1831); i April 1829 Meddirecteur for det kongl. naturhistoriske Museum; i Octbr. 1831 Departementschef for Canal-, Havne- og Fyrvæsenet i Danmark og Hertugdømmerne; i Novbr. 1832 tredie og i Juli 1834 første Deputeret i Gen. Toldkammer- og Commerce-Collegiet; 1836 Ridder af Dannebroge;

i Decbr. 1840 i Naade entlediget som Deputeret og udnævnt til Conferenceraad. -- * 1. 1809 Frederikke Lovise Bech († 1834), Datter af Etatsraad, Borgemester Peder Bech i Kjøbenhavn. * 2. Frederikke Balzer. — (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. I. 342—43; Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XI. 210—11, XXIX. 503. — Hans Portrait: fec. Chretien, inv. du Physionotrace a Paris. 12; af Bærentzen, 1844, Folio).

Græstangs Brug til Udstopning af Puder og Matradser, og dens rigtige Behandling til saadan Anvendelse istedet for Krølhaar. Efter allerhøieste Befaling udgivet gjennem det kongelige General-Land-Oecon.- og Commerce-Colleg. Kbh. 1812, med 1 Kb. (Prov. Ber. 1813, III. 362—64). Siden indrykket i Handelstidenden 1813, Nr. 11—12, hvorved ogsaa Kobberet findes; et kort Udtog heraf i Konstflids Selsk. Skrifter Bd. II. H. 6. S. 309 flg. Paa Tydsk er Afhandlingen udkommen under Titel: Der entdeckte Nutzen des Seegrases zum Füllen der Kissen und Polster, Kopenh. 1814, overs. af Capitain v. Wehrs (jvfr. Handelstid. 1818, Nr. 44, S. 175); tillige oversat paa Svensk og Fransk.

Medudgiver af: Handels- og Industrie-Tidende for 1810—1814. Kbh. 4to.

Bidrag: i C. U. D. v. Eggers's Schlesw.-Holstein. Landeszeitung (Ueber das Alter und den Ursprung der Tonderschen Spitzen-Manufactur, 1807, St. 11, S. 111; paa Dansk i Handelstid. 1810, Nr. 66); — i Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid (Om Traad af Orefener, Bd. I. S. 185—87; Kurvefletning, sstd. S. 277—80); — i Olufsens Nye oeconomiske Annaler (Om Aarsagerne til Fiskeriernes Aftagelse i Danmark, og om Midlerne til at hæve dem igjen, Bd. III. 1817, S. 161—95; særskilt aftr. Kbh. 1817); — i Vidensk. Selsk. naturvidenskabel. og mathem. Afhandlinger (Meddelelser om en nylig dannet Steenmasse i Helsingørs Havn, i V. Deel. S. XXIV.—XXXI.); — i „Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840", Kbh. 1841, (Om Pæleormen, Teredo navalis, og et naturligt Værn imod Samme, S. 291—94; jvfr. Okens „Isis" 1843, S. 295—97).

Lehmann (Peter Martin Orla), Nysanførtes ældste Søn, er fød i Kjøbenhavn den 19de Maj 1810. I hans første Underviisning, der meddeeltes ham af hans Fader, spillede Naturvidenskaberne en stor Rolle; men inden han af disse fik modtaget noget egentligt Udbytte, sattes han først i Petri Menigheds Realskole, og — efter at dennes Latinklasse, i hvilken han i en meget ung Alder var indkommen, 1824 var opløst, — i Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, fra hvilken han 1827 dimitteredes til Universitetet med Udmærkelse; studerede derefter Lovkyndigheden; underkastede sig i Foraaret 1833 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og i Foraaret 1835 sammes praktiske Prøve, begge med bedste Charakteer. I sine Studenterdage var han en virksom og vækkende Deeltager i Studenterforeningens forskjellige Debatter; og i den demokratiske Organisation, der i vore selskabelige Foreninger lidt efter lidt banede Vej for Afløsningen af de bureau-

kratiske Styrelsesformer, havde han en væsentlig Andeel. For Fakkeltoget, der bragtes Professor Clausen, indkaldtes han til at aflægge Universitets-Rectoren Regnskab; og for sin Beretning om Toget havde han en interessant Debatte med Politimesterens Medhjælp (Thomsen), den første i sit Slags, men efterfulgt af mange andre. Senere stod han desuagtet i Spidsen for det improviserede Tog til Capitain Tscherning, da denne havde faaet sit consilium abeundi. Foretog sig i Efteraaret 1833 en Rejse i det nordlige Tydskland og tilbragte saa Vinterhalvaaret 1833—34 ved Universitetet i Berlin, hvor han især studerede Romerretten og de preussiske Forholde. Efter Hjemkomsten herfra havde han i en Række af Aar — ikkun afbrudt ved en Rejse paa nogle Maaneder til Norge — Fuldmagt hos forskjellige Hof- og Stadsretsprocuratorer, men fortsatte samtidig sin offentlige Virksomhed. Han var saaledes med at stifte Industriforeningen (— for denne og den senere dermed forbundne merkantile Industriforening udarbejdede han den vidtløftige Comiteebetænkning om Varelotterier samt Ansøgningen om en Bazars Oprettelse); var ogsaa een af Læseforeningens Stiftere; tog en levende Andeel i 28de Majs-Gilderne, i Trykkefrihedsselskabets Udvikling og dets politiske Demonstrationer, i de slesvigske Stridigheder o. s. v. — Sine Bestræbelser fortsatte han, da de konstitutionelle Bevægelser ved Christian den 8des Thronbestigelse fik et kraftigere Liv. Studenternes første Adresse udgik i det Væsentlige fra ham, og ligeledes Borgerstandens Adresse; en ringere Andeel havde han i Borgerrepræsentanternes Kroningsadresse (i det væsentlige affattet af Hvidt), ligesom i Kjøbenhavns Constitutionspetition. Valgtes 1840 til Borgerrepræsentant i Kjøbenhavn, og i Slutningen af samme Aar til Deputeret for det 8de Kjøbstadsdistrict (Svendborg, Faaborg, Rudkjøbing og Nyborg). I de første Dage af næste Aar paadrog han sig ved en Tale, han holdt i Nykjøbing paa Falster, en Generalfiscalaction, ledsaget af Suspension fra Borgerrepræsentantskabet; og d. 20de Januar 1842 idømtes han af Højesteret et tremaanedligt Fængsel. Endnu samme Aar mødte han dog som Stænderdeputeret i Roeskilde. Derpaa rejste han i Begyndelsen af November s. A. til Paris, hvor han tilbragte Vinteren og studerede Frankrigs nyere Historie; rejste i Foraaret 1843 til Rom og Neapel, berejste Sicilien (Palermo, Messina, Catania), besteg Ætna, og gik over Genua, Mailand, Schweiz og Tydskland hjem; ankom til Kjøbenhavn i Slutningen af August 1843 (jvfr. Fædrel. IV. 1843, Nr. 1339); fik i Novbr. s. A. Tilladelse til at aflægge den befalede Prøve som Advocat i Højesteret (om hans Indledningsforedrag ved Prøvens Aflæggelse see „Fædrelandet“ V. 1844, Nr. 1502), og d. 17de April 1844 Bestalling som Højesterets-Advocat. — (Biographi, forf. af Fr. Barfod, i Skandinavisk Folke-Kalender for 1843, S. 99—118, med xylographeret Portr.; „Almuevennen“ 1842, Nr. 19. 20;

„Falken" 1843, Nr. 1 og flgg. m. lithogr. Portr. — Portrait i Poetisk-politisk Nytaarsgave af G. Siesby, 2. Aarg. 1840; lithogr. 1841; malet af Bærentzen, lithogr. 1842; (Knæstykke) 1842; st. i Kobb. s. A.; tegnet af Skovgaard, xylogr. af Flinch, s. A., samt i 1ste Fortsættelse af Almanak eller Huuskalender for 1842, udg. af Fr. Frølund og Flinch; udskaaret i Elfenbeen 1842. — Büste i Gibs, af G. Barsugli 1842; pousseret i Vox, s. A.).

Tre franske Taler, af Chateaubriand, Courier og Dupin, frit oversatte af J. F. Giødwad og O. Lehmann. Kbh. 1835. (Kbhpost. 1835, Nr. 279).

Forsvarstale, holdt for Høiesteret i den mod ham anlagte Generalfiscal-Action, Onsdagen den 19de Januar 1842. Kbh. 1842. Andet Oplag. ibid. eod. (jvfr. T. f. L. o. K. VII. 149—83; 187—209). Oversat paa Tydsk. Kiel 1842.

Medarbejder i „Kjøbenhavnsposten" fra Efteraaret 1835 indtil Foraaret 1839, i hvilken Tid han til dette Blad, især under Giødwads Redaction, leverede en Mængde større og mindre Artikler om Finantserne, Tolvmillionsspørgsmaalet, Trykkefriheden, det danske Slesvig, Jødernes Valgbarhed o. s. v. (jvfr. Skand. Folkekalender I. 107—8); om hans Strid med S. Kierkegaard (i Flyveposten) ang. Resfr. af 1ste November 1837, see Kbhvnsposten 1838, Nr. 15. 16. 19. 38. 43. 96. — Medudgiver af „Fædrelandet" (et Dagblad, Kbh. st. 4to) fra dets Begyndelse d. 7de Decbr. 1839; var ansvarlig Redacteur af dette Blad fra d. 3die Marts til d. 11te Maj 1841 (ɔ: Nr. 476—516).

Bidrag: i Maanedsskrift for Literatur (Anmeldelser af: Grev F. A. Holsteins „Om de danske raadgivende Provindsialstænders Væsen og Værd", VII. 156—88; B. Einarssons „Om de danske Provindsialstænder, med specielt Hensyn paa Island", sstd. S. 523—37; F. Stangs „Systematisk Fremstilling af Kongeriget Norges constitutionelle eller grundlovbestemte Ret", XII. 289—361); — i „Fædrelandet", udg. af David (Om vore raadgivende Provindsialstænders Betydning, I. Nr. 4; Om Provindsialstændernes Petitionsret, sstd. Nr. 7; Det første Præjudicat efter Plac. af 1ste Novbr. 1837, IV. Nr. 167; Om det den jydske Stænderforsamling forelagte Udkast til en Anordning angaaende Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser, sstd. Nr. 195. 196 og Tillægsblad til Nr. 196; Nogle Bemærkninger om den rette Anvendelse af Pl. 2. Octob. 1810, V. Nr. 58. 59; Om Industriforeningen og dens Virksomhed, i Ny Række I. Aarg. Nr. 3. 4; o.s.v. o.s.v.); — i „Dansk Folkeblad" (Om en Forening af de danske Stænders tvende Afdelinger, IV. Aarg. Nr. 20. 23—24. 25; Bidrag til Bedømmelsen af vor nærværende Trykkefrihedstilstand, sstd. Nr. 28—31, ogsaa særskilt trykt, 56 S. 8., jvfr. sstd. S. 142—14, 150—55); — i Litteraturtidenden (Kritik af Welhavens „Norges Dæmring", 1835, Nr. 20).

Fortale til den danske Oversættelse af: Marianna af M. Jules Sandeau. 1.—2. Deel. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. VI. 446-48; „Dagen" 1840, Nr. 137; Berl. Tid. 1840, Nr. 148). — (Tildeels efter Meddelelse af Fr. B.).

Lemming (Povel), Søn af Kongl. Post-Transportforvalter Søren Lemming i Nyborg († 1818) og Sophia Amalia f. Schyum, blev f. d. 26de October 1792 i Nyborg; besøgte sin Fødebyes lærde Skole; blev derfra dimitteret til Universitetet 1809, og udmærket ved Examen Ar-

tium saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; udnævntes i November 1811 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium, og tog i April 1815 theologisk Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem imprimis egregie“; lagde sig imidlertid fortrinlig efter de østerlandske Sprog som og de øvrige til lærd Indsigt i Theologien fornødne Videnskaber; disputerede for Doctorgraden i Philosophien 1817, og tiltraadte derpaa en videnskabelig Udenlandsreise, hvortil han, foruden kongeligt Stipendium, havde Understøttelse af Geheimeconferenceraad J. v. Bülow til Sanderumgaard; besøgte Tydskland, Schweiz, Frankrig, og drog derpaa til Spanien, hvor han i et Par Maaneder opholdt sig paa Escurial for at benytte de derværende østerlandske Haandskrivter; vendte i Begyndelsen af Octbr. 1819 tilbage til Madrid for tilsøes at reise til Italien, men døde under sit Ophold i denne Stad d. 28de October 1819. — (Jvfr. Mülertz's Histor. Efterretninger om Nyborg latinske Skole III. 70—74; Engelstofts Efterretninger 1823, S. 180; Ingemann's Reiselyre I. 128; Rahbeks „Hesperus“ II. 81—82).

Commentatio philologica, exhibens specimen libri arabici (Ithaf-elachdsa etc.) auctore *Kemaloddino Muhammede Ben Abu Scherif*, ex Codice Manuscripto Niebuhriano Bibliothecæ Regiæ Hauniensis excerptum. Diss. inaug. Hauniæ MDCCCXVII. 4to. (L. T. 1817, Nr. 35, r. af J. L. Rasmussen; Allg. H. J. 1818, I. Nr. 38, S. 257—64).

Bidrag: i Nyerups Magazin for Reiseiagttagelser (Breve fra Frankrige og Spanien i 1818 og 1819, i Bd. II. S. 23—99; overs., for saavidt de angaae Spanien, paa Tydsk i Morgenblatt für gebildete Stände Octobr. u. Novbr. 1821); — i Møllers N. theol. Bibl. (Om Theologiens Tilstand i Frankrig 1818, Bd. IX. S. 201—202).

Lemos (Josva de).

Vilde Skud, en Samling af blandede Digte. Aalborg, 1833.

Lemvigh (Otto), f. d. 11te September 1758 i Vindbyholt Kro i Sjælland. Faderen Friderich Lemvigh var da Gjæstgiver, blev siden Forpagter af Hovedgaarden Lindersvold, og dernæst (1778 ?) Auctionsdirecteur i Kjøbenhavn; Moderen var Elisabeth Kirstine Ottsen. — Sønnen blev 1777 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole; underkastede sig i Marts 1781 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev 1784 Copiist i det kgl. danske Cancelli; tog 1789 dansk-juridisk Examen; blev i Decbr. s. A. beskikket til Byfoged i Thisted, samt Herredsfoged i Hillerslev og Hundborg Herreder; fik i Decbr. 1792 Bevilling som Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Høiesteret og Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn undtagne; blev i Juni 1795 Landvæsenscommissair i Thisted Amt; i October 1798 Birkedommer ved Kronborg Birk; i

August 1806 tillige Birkedommer og Skriver ved Kronborg Geværfabrik eller Hellebeks Birk; 1810 Ridder af Danebroge; 1811 entlediget fra Dommerembederne med Forbeholdende af Auctionsdirecteurtjenesten; ejede og beboede Gaarden Kløverholm i Esbønderup, Frederiksborg Amt. † 24de August 1834. — * 1791 Else Johanne Ørsnes, en Datter af Proprietair Christen Ørsnes til Hellekildgaard paa Thyholm. — (Jvfr. „Dagen" 1834, Nr. 212; Døt's „Materialier" Nr. 87 og 88; „Minerva" 1800, I. 185).

Upartiske Betænkninger over Hr. Conferentsraad Bangs Afhandling om Bondestanden i Danmark. Kbh. 1786. (L. E. 1787, Nr. 14). — En Landmands Betragtninger over Bondens Frihed, og den Maade, paa hvilken den kunde virkes uden Proprietærernes Tab. ibid. eod. (L. E. 1787, Nr. 9). — Politiske Betragtninger over Prof. Gamborgs philosoph. Afhandling om Vornedskabet, tilligemed upartiske Anmærkninger over Brevene fra en Fædrenelandets sande Ven. ibid. 1787. (L. E. 1787, Nr. 14). — Mine Tanker om Kammerherre Buchwalds Tanker foranledigede ved Bangs Afhandling. ibid. eod. — Tvende Afhandlinger belønnede af det kongl. Landhuusholdningsselskab. ibid. 1789. (L. E. 1789, Nr. 34; Kritik XI. H. Nr. 4).

Aftenlæsning for Bønder eller Agerdyrkningens vigtigste Grundsætninger, kort sammendragne. Kbh. 1821. (L. T. 1823, S. 267—69).

Bemærkninger ved Hr. Landvæsenscommissair Dalgas's Lærebog i Agerbruget. Kbh. 1825.

Bidrag: i Minerva (Om man kan tvinges til at opdrage fine Børn, 1789. IV. 113—31; Noget om et dansk Jordegodses Bestyrelse, efter det Tydske af Garve, 1795. II. 350—68); — i „Samleren for Landboen" (En Samtale med en Sjællandsk Bonde og hans Kone (indeh. adskillige landoeconomiske Raad), Bd. I. H. 3, 1789, S. 235—73); — i det kongl. Landhuusholdn. Selsk. Skrivter (Underretning om Thyboe-Ostens Tilberedelse, samt Aarsagen til dens særdeles Smag, med tilføiet Betænkning hvorvidt samme Smag kan meddeeles andre Oste eller ikke. Et Priisskrivt, som vandt det kongl. Landhuusholdn. Selskabs 1ste Sølvmedaille 1791, i Bd. VI. S. 409—24, særskilt aftr. Kbh. 1800. [L. E. 1801, Nr. 13]; Om Høbjergning, i Ny Saml. Bd. IV. S. 453—504, særskilt aftr. Kbh. 1817); — i Lærde Efterretninger (Recension over K. Aagaards Beskrivelse over Thye, 1804 Nr. 35. 36); — i Oluffens oecon. Annaler (Om Aarsagen til Rugens Misvæxt, Bd. VII. S. 11—17); — i Sammes Nye oeconom. Annaler (Forsøg med at gjøre Kløver til Hø efter den Klapmeierske Maade, Bd. I. S. 3—7; Forsøg med at gjøre Græs, voxet paa Roddynd, ved den Klapmeierske Maade til et behageligt Foder for Qvæget, sstd. S. 214—19); — i Efterretninger fra Selsk. for indenl. Konstflid (Om Konstfliden i Cronborg District og Aarsager, der hindre dens Opkomst, Bd. II. S. 1—27); — i Veterinair-Selskabets Skrifter (Forslag at indføre Pudler istedetfor glathaarede Hunde, med Anmærkninger af E. N. Viborg, i D. II. S. 183 flg.; jvfr. L. T. 1814, S. 94); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Veiene i Cronborg District, 1813, Nr. 19. 20; Om Friægter, 1828, Nr. 24—31); — i Landoeconomiske Tidender (Noget om Gjødning og dens Behandling, IV. 140—55 [jvfr. sstd. S. 156—61, af J. Chr. Drewsen]; Om Cronborg Districts Landoeconomie, sstd. S. 349—54; Noget om Udsæd, VI. 40—51; Brev til en Ven, VII.

37—47 [jvfr. Drewsens Svar, sstd. S. 48—68, samt S. 367—76]; Brev til Drewsen, sstd. S. 361—67); — i Nye landoecon. Tidender (Et Brev til J. C. Drewsen, I. 348—50; Et Par Huusraad, det ene for Blodpis og det andet for Trommesyge hos Qvæg, IV. 75—79; En landoeconomisk Bemærkning, sstd. S. 80—81; Hvorledes kan Landmanden ledes og forbindes til at producere reen Sæd? V. 114—32; Noget om fri Pagtning, tilligemed enkelte Henpeg paa eet og andet, som staaer i Vejen for det danske Landvæsens Fremskridt, sstd. S. 176—92; Underretning om det paa Gaarden Kløverholm indførte Agerbrug, og hvad dermed staaer i Forbindelse, VII. 431—56); — i Halds Tidsskr. for Landoeconomi (Kan endnu noget Almeennyttigt foranstaltes til det danske Landvæsens Opkomst, og hvad er det, hvorpaa Opmærksomhed især bør henledes? I. 145—72; Noget om Rust og Brand paa Planterne, II. 20—28; Om hans Avlsbrug, sstd. S. 436—38; Bemærkninger ved Grev Széchenyis i det danske Sprog oversatte Skrivt om Hesteavl og Veddeløb, med Hensyn til, hvorvidt hans Yttringer kunne blive anvendelige paa Danmarks Hesteavl, III. 245—319, jvfr. „Bemærkninger" hertil, sstd. S. 319—36 og Lemvighs Svar sstd. S. 337); — i Maanedsskrift for Hesteavl og Hestehold (Betragtninger over Hesteavlen i Danmark med Forslag til dens Forbedring, samt Bemærkninger over adskillige nye Skrivter, III. 265—313; Beviis for: at engelske Fuldblodsheste er en ved Konst og stor Bekostning frembragt Bastardrace; at Veddeløb er et Forlystelses- og Hazardspil — en Datter af Rigdom og Overdaadighed, — der ei i Danmark bør anvendes som Middel til Hesteavlens Forbedring m. m., IV. 113—70; jvfr. Halds Tidsskr. f. Landoec. III. 318—19).

Lengnick (Johan Carl Louis), af en gammel østerrigsk Familie, Søn af Student og Musik-Informator Carl Leopold Lengnick († 1/5 1816) og Johanne Marie Holte († 1808), er f. d. 2den Februar 1796 i Kjøbenhavn; freqventerede det v. Westenske og Brendstrupske Institut, deponerede 1814, og tog i Foraaret 1822 den fuldstændige juridiske Embedsexamen (H. ill.). Efter at have været Volontair i 1 Aar under Rentekammeret og siden i 3 Aar under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet, blev han den 25de November 1831 Copiist under Kjøbenhavns Magistrat og d. 17de Febr. 1842 Fuldmægtig under den Kongl. Vandcommission. I 1824 var han bleven Capitain i Kongens Livcorps, ved hvilket han nu, siden 1ste April 1843, er Regnskabsfører. — * ⚭ 1830 Christine Elisabeth Prytz, en Datter af afg. Krigsassessor og Postfører Christian Prytz og Hustru Helene Elisabeth Smith.

Stamtavler og Genealogier over Familierne: Ackermann & Steenstrup; Ahlefeldt-Laurvigen; Povl Ancher; N. J. Arff; Bagger, Henrik, Jens, Niels, Rudolph Moth; v. Bardenfleth; Barnholdt; Barthling; Beckman a.; H. H. Bentsen; Christian Benzon; J. L. Bernth; A. A. Biørn; Jens Mathias Blicher; N. S. Bloch; Brock-Bredahl; N. Brock; Broch-Collstrop; Brorson; Povl Bruun; Brunow; Budde; Isaac Andreas Cold; J. A. Cøllner; Dyssel; Egede; Jørgen Elers; Fr. Fabritius; Fabritius-Tengnagel; Falkenskjold; C. M. de Falsen; Femmer; M. Fischer; Flensborg; Fontenay; Friedenreich; v. Fønss; Ginckelberg; Glecrup; P. N. Goische; Gottwaldt; Grodtschilling; Grove; v. Güldencrone: C. v. Güldenløve; v. Güntelberg; Götzsche; Haffner; Hage; Hahn; N. Hald; Hammerich I. II.; v. Harbou; J. Haren;

Heerfordt; Heering; Heggelund; Heining; C. Hengst; P. Herslch; Hinchelder; Hirschnach; v. Hoff; O. Holck; Holmsted; H. P. Holst; R. R. Holst; v. Holsten; C. F. Holsten; v. Holten; H. Holtermann; J. Horn; Hornemann; J. M. Hviid; M. Høeg; Jacobi; C. Jacobsen; N. J. Jessen; Simon Jessen; Jordhøi; J. C. Kall [2]; Kellinghusen, A., C., D.; P. Kinch; v. Kløcker; v. Knuth; Krarup; H. H. Konemann; A. H. Konsberg; W. C. Lassen; H. Laub; Lengnick. a.; v. Lerche; Mads Lerche; Liebenberg; Lillienskjold; M. N. Lind; Lindemann, J., Th.; C. W. Lund; v. Lütken; Claus Lütken; v. Levenskjold; de Løvenørn; v. d. Maase; Mandix; Søffren Matthisen; Mechlenburg, N. N., N. N., Carsten, Johan; Mohr, D., Joh. og Abraham; Morville; v. Moth; Mourier; Munk, H., M.; O. C. Munthe; J. Muus; v. Müller; Münter; v. Mylius; Møllenhoff; Nissen, H. Nic., Nic.; Olrog; H. Ostenfeldt (Kaad); Pechüle; J. Pihl; de Place; Pleiner; Plockross; Ployart; Plum; v. Post; Praëm; Prytz; Chr. Ramus; Roholdt-Barnholdt; Rosenørn; Rostgaard; Rübner; Salling; Salto; v. Schack-Basthorst; Schiøtt; Schlösser; Schönheyder; Seidelin, Hans, Jens; Troels Smith; Smith-Heiberg; Sneedorff; Sommerfeldt; Speitzer; Sponneck; Stampe, J. H., J. J.; Steensen Stendrup; Stockfleth; Sobøtker; Tegner; Thestrup, H. C., J. R.; Tillisch; Timmermann; A. Titchen; Tostrup; Turen [2]; H. Waleur; S. Wedege [2]; Wederkinch; Winding; Wineken; J. Winsløw; Winstrup; P. J. Winther; Worsøe; Wosbein; Zeuthen; Zuber; R. Ereboe; Ørsted; ialt 178, trykte i Kbh. 1839—44, Rodeformat. (Ikke faa af disse Stamtavler ere ledsagede af Tillæg. Af Stamtavlerne over Familierne „Brock og Bredahl", „Stampe" og „Plum" haves 2. Opl.). Fortegnelse over de af ham udgivne Stamtavler. Kbh. 1844. 12 S., Rodeformat.

Om genealogiske Undersøgelser, som og Kirkebøger, Legater o. s. v. Kbh. 1842. 3 Ark, Rodeformat. (jvfr. Werlauffs hist. Efterretn. om det st. kongl. Bibl. i Kbhvn. 2. Udg. S. 358). — (Tildeels efter Autogr.).

Lentz (Carl).

Digte i „Gefion" for 1827, S. 143—46 og 277; samt i „Sange for det jydske Gilde", Kbh. 1831.

Lerche (. . . . . . .).

Underretning for Jordemødre i Grønland, oversat paa Grønlandsk af P. Kragh. Dansk og Grønlandsk, bekostet af Handelen. Kbh. 1829. (4 Ark, 8vo).

Lerche (Christian Cornelius, Greve af), f. d. 2den Septbr. 1770 af Forældrene Geheimeraad, Kammerherre og Ridder (Storkors) af Dannebroge, Georg Flemming Lerche, til Stamhuset Lerchenborg i Sjælland († 4/12 1804), og Hedevig Cathrine v. Krogh († 6/10 1818), Datter af Generallieutenant Georg Frederik v. Krogh; blev dimitteret til Universitetet 1785; Candidat i Lovkyndigheden (Haud illaud.) i Maj 1789; s. A. Kammerjunker og Auscultant i Rentekammeret [indtil 1797]; 1803 Kammerherre; 1804 Besidder af Stamhuset Lerchenborg; 1809 Amtmand over Holbeks Amt [indtil 1811]; 1817 Ridder af Danebroge; ved kongl. Resol. 14de Febr. 1818 og efter Patent 26de Maj s. A. optagen med hans ægte Descendenter i den danske Lehnsgrevestand, og 2de af hans Gods-

ser, Lerchenborg og Aunsøgaard, oprettede til Grevskabet Lerchenborg (jvfr. Magaz. t. d. danske Adels Historie I. S. 188; Collegial-Tid. 1818, S. 134); deeltog, efter kongelig Befaling, i den Forsamling af oplyste Mænd, som i Aaret 1832 bleve sammenkaldte, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse, samt, som Deputeret for de complette Sædegaardsejere, i de danske Østifters Provindsialstænders Forsamlinger 1835—36 og 1838; benaadedes 1836 med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; blev 1840 Commandeur af Danebroge, og, ifølge kongelig Udnævnelse, Medlem af Østifternes Provindsialstænderforsamlinger for Sexenniet 1841—46. — * 1. 26/8 1790 Ulrikke Sophia v. Levetzow († 3/8 1803), Datter af Geheimeconferenceraad, Amtmand og Jægermester Henrik v. Levetzow. * 2. 1807 Wilhelmine v. Krogh, Datter af Geheimeconferenceraad og Hofjægermester Fred. Ferd. v. Krogh, til Aastrup.

Bidrag: i Nye landoecon. Tidender (Indberetning til Landhuusholdnings-Selskabet, angaaende Schæferigaarden Mineslunds Opdyrkning og Drivt; tilligemed en Udsigt over de lerchenborgske Schæferiers nærværende Status, og fremtidig tilsigtede Udvidelse til flere Sædegaarde, Bd. V. 1823, S. 229—67 [jvfr. sstd. Bd. III. S. 106—16; J. B. Neergaards Skrift „om Hesteavlen i Danmark" og Døl's Archiv VII. 58—59]; Om Lammenes Stivhed, og Drejesygen, et Brev til J. Chr. Drewsen, sstd. S. 419—26); — i Halds Tidsskr. f. Landoeconomi (Om hans Avlsbrug, II. 438—41; Erfaringer om en Fodringsmaade til Køer og Faar. V. 335; Om Chevalierbyg og dets Dyrkning, VI. 76—81; Et Par Ord om de foreslaaede flere Uldmarkeder, sstd. S. 81—86).

Lerche (Henrik Georg Flemming, Greve af), Foranførtes næstældste Søn; f. 1792; blev privat dimitteret til Universitetet 1809; underkastede sig i Januar 1817 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste og denne med næstbedste Charakteer; blev s. A. Kammerjunker. † 1828, ugivt.

Digte. Kbh. 1815. (L. T. 1819, Nr. 39).

Poetiske Smaaskrifter. Kbh. 1818. (L. T. 1819, Nr. 39).

Den gode Schæfer eller en kort Veiledning til det finuldede Faars Røgt og Pleie. Kbh. 1825. (L. T. 1828, Nr. 37).

Digte: i Athene (IV. 62. 255).

Leth (Albert), en Søn af Godsinspecteur og Gaardejer Peder Leth og Hustru Kirsten Rasmussen, er f. d. 2den Januar 1796 paa Gaarden Klarskov, Marslev Sogn, i Fyen; blev i Efteraaret 1806 sat i Odense Cathedralskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1813; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse og i Januar 1818 theologisk Embedsexamen (Laud.); blev i Decbr. s. A. Adjunct ved den lærde

Skole i Nyborg; i Febr. 1823 ordineret Kateket og første Lærer ved Borgerskolen i Ærøskjøbing; i Octbr. 1830 residerende Capellan ved Domkirken i Ribe og Sognepræst til Seem; i Juni 1837 Sognepræst for Middelfart og Caaslunde Menigheder i Fyen. — * $\frac{7}{10}$ 1820 Mathea Christiane Eilschou, en Datter af Sæbesyder, Forligelsescommissair Andreas Eilschou og Hustru Anne Lachendorph i Odense.

Opfordring til at takke Herren for det svundne Aar. En Prædiken paa Nytaarsdag 1827. Odense 1827.

Prædiken paa anden Pintsedag, holden i Ribe Domkirke 1836. (findes i „Tausens Levnet samt nogle Prædikener". Ribe 1836, S. 39—52).

Prædiken, holden til Aftensang den 30te October 1836. (findes blandt „Trende Prædikener, holdne i Ribe Domkirke paa Reformationsfestens første og tredie Dag." Ribe 1836, S. 17—30).

Tolv Festprædikener. Ribe 1837.

Troen kjendes paa sin Frugt. Indtrædelsesprædiken paa fjortende Søndag efter Trinitatis. Odense 1838.

Sørgefesten i Middelfart den 16. Januar 1840. Udgiven til Bedste for Byens Huusarme. Odense 1840.

Christelig Huus-Postil, indeholdende Prædikener paa Aarets Søn- og Festdage. I.—II. Deel. Odense 1843. (F. L. o. K. I. 303—10, anm. af A. E. L. Heiberg; Stud., Krit. och Notis. 1844, Nr. 3).

Kirkelige Leilighedstaler. Odense 1844.

Sange ved Formælingshøitiden i Ærøskjøbing, indførte i Kbhvns Skilderi 1828, S. 1447—49. — (Efter Meddelelse).

Leth (Andreas), Student; Pseudonym, see Kristen Kristensen.

Leth (Christian), Broder til ovenanførte Pastor Albert Leth; føb i Marts 1794 paa Klarskov i Fyen; kom 1803 i Odense Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1811; underkastede sig i Foraaret 1816 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Juni s. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); blev 1816 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; 1818 Districtsmedicus for Lyngby og dens Omegn, i Sjælland; i August 1825 Landphysicus i det søndre sjællandske Physicat. † 3die Juni 1837 i Nestved. — * Josephine Jansen. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1837, Nr. 136 og 137).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (En vomitus ileus lykkelig helbredet ved Brugen af koldt Vand, 1823, Bd. III. S. 136—39; Den epidemiske Feber i det søndre-sjællandske Landphysicat. Uddrag af hans Beretning til det Kongelige Sundhedscollegium, Bd. XVII. 1832, S. 79—98; Et Misfoster, henved 2 Aar gammelt, uden Arme og med flere Abnormiteter, Bd. XXV. 183?, S. 5—8, med 1 Afbildning [overs. af A. v. Schönberg i Schmidts Jahrbücher der Medicin Bd. XV. 1837, S. 315—16; Udtog i Hamburg. Zeitschr. f. d. ges. Medicin Bd. V. H. 4. 1837); — i Journal

for Medicin og Chirurgi (Sundhedstilstanden i Sjællands søndre Physicat i Maanederne Januar—Juni 1833, Bd. I. S. 370—71; Bd. II. S. 266—67); — i „Den Vestsjellandske Avis" 1828 (Anviisning for Almuen til at forekomme Sygdomme af fugtige Kornvarers Brug, især til Brød).

Medudgiver af: Samling af evangeliske Fortællinger, Afhandlinger, Missions-Efterretninger m. m., udgivet af det Lyngbyeske Tractatselskab. 1ste Bind. Kbh. 1821. (jvfr. Art. V. F. Rønne).

Leth (Johan Frederik), f. d. 7de Maj 1803 i Svanninge i Fyen, hvor hans Fader Jens Matthias Leth var Sognepræst; Moderen Salome Balslev, en Datter af Provst Laur. Luja Balslev i Haarslev, i Fyen. — Han dimitteredes 1822 til Universitetet fra Odense Cathedralskole; tog i April 1828 theologisk Attestats (Laud.); blev i Maj 1830 ordineret Kateсhet og første Lærer ved Borgerskolen i Faaborg; i Jan. 1835 Sognepræst til Svanninge i Fyen. — * Henrica Melskens.

Taler ved Indvielsen af Svanninge Kirke den 17de Decbr. 1837. Med indledende Bemærkninger, samt en Fremstilling af Præsten Hans Madsens Daad 1535, af R. Faber og J. F. Leth. Odense, 1838. Med en lithogr. Tegning af Svanninge Kirke. (jvfr. „Dagen" 1838, Nr. 78. — De indledende Bemærkninger S. VII.—XV. og Intimationstalen S. 1—14 ere af J. F. Leth).

Sørgetale i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Død, holdt i Svanninge Kirke d. 16. Januar 1840. Odense, 1840.

Leth (Lars Balslev), Nysanførtes Broder; f. d. 14de Dec. 1796 i Svanninge i Fyen; deponerede 1814 fra Odense Cathedralskole; underkastede sig i April 1818 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1825 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Veile; 1826 Sognepræst til Lillehedding og Havnelov i Sjælland. — * 1825 Johanne Henriette Jacobe Bredsdorff, Datter af Jubellæreren, Provst M. Th. Bredsdorff i Vester-Skjerninge, i Fyen.

Læren om Christi Person og Værk, foredraget i populære Forelæsninger af E. Sartorius, oversat. Kbh. 1834. (Brudstykker heraf i Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 99—106, jvfr. Col. 286).

Bidrag: i Lindbergs Maanedsskrift for Christendom og Historie (Luther om Forsoning og Retfærdiggjørelse i hans Forklaring over nogle Vers af det 53de Kapitel hos Propheten Esaias, Bd. I. S. 513—46); — i „Christelig Samler" (Af Gottholds „zufällige Andachten", meddeelt i Bd. III. 1838, S. 134—46, 335—56; Bd. V. 1842, S. 146—71).

Leth (Lars Haagen), f. d. 30te December 1791 i Biert i det Slesvigske, hvor hans Fader Ole Friedrich Leth var Sognepræst († 1826); nød privat Underviisning, kom derpaa i den lærde Skole i Kolding; lagde sig dernæst efter Chirurgi under Veiledning af Regimentschirurg Mich. Chr. Hjorth i Slagelse; studerede siden 1811 i Kjøbenhavn; ansattes som Com-

pagnichirurg ved den danske Artilleribrigade; tog i Efteraaret 1817 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); fik s. A. Bataillonschirurgs Charakteer; blev i April 1828 virkelig Bataillonschirurg ved nysnævnte Brigade; erholdt 1836 Regimentschirurgs Charakteer; blev fra 1ste Juli 1842 ansat som charakteriseret Overlæge ved Artilleribrigadens 1ste Regiment. — * Antoinette Dorthea Storm.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Practiske Jagttagelser, Bd. IX. 1828, S. 57—59 [1. Skarlagensexanthem ved Brugen af balsamus copaivæ, S. 57; 2. Ansigtssmerte, lægt ved et Decoct af Enebær, S. 58—59).

Levestamm (G.).

Handbuch der Rechenkunst. Kbph. 1819.

Levetzow (Diderich Wilhelm), en Søn af Geheimeconferenceraad og Storkors af Danebroge, Hans Christoph Diderich Victor v. Levetzow, Administrator for Grevskabet Rantzau († 1829), og Marte fød v. Tillisch († 1801, Datter af Kammerherre Henr. Wilh. v. Tillisch); er f. d. 29de Januar 1786 paa Bessestad i Island, hvor Faderen da var Stiftamtmand; indtraadte i Militair-Etaten og avancerede til Premierlieutenant ved det slesvigske Infanteri-Regiment; udnævntes i Decbr. 1813 til Kammerjunker; opholdt sig siden i Altona; blev 1826 Told- og Consumtions-Kasserer i Ringkjøbing. — * Edle Wilhelmine Fog, Datter af afd. Mag. Søren Lemvig Fog, Præst til Idestrup paa Falster.

Smaadigte. Kbh. 1815. (L. T. 1816, Nr. 29, r. af J. Møller).

Blanca. Trauerspiel von B. S. Ingemann. Nach dem dänischen Original metrisch übersetzt. Copenhagen 1815. (L. T. 1815, Nr. 41; Leipz. L. Z. 1817, Juni, S. 1171—74; Allg. H. Z. 1817, Juli, S. 465—68).

Digte, adspredte i: „Athene" (IV. 64); Garbthausens „Eidora" 1825; „Nordlyset" (IX. 108. 221; X. 125. 443; XI. 352); Kbhvns Skilderi (1830, Nr. 54); Nye landoeconom. Tidender (Digt over Albrecht Thaer, VII. 1830, S. 157—59); Elmquist's „Læsefrugter" (Octbr. 1831; Maj 1832).

Afhandling om vore Landsbypræsters sande Stilling og Kaar, i Kjøbenhavns Skilderi 1825, Nr. 82. 84. 85 (jvfr. sstd. 1826, Nr. 4. 5, af J. L. Hansen).

Levin (Israel), f. d. 10de Maj 1810 i Randers, hvor hans Fader Salomon Levin var Kjøbmand; hans Moders Navn Gatton Mendel. — Han blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole 1829, og tog i det følgende Aar anden Examen; lever i Kjøbenhavn af litteraire Arbejder.

Atar Gull. Roman af Eugen Sue, oversat. Kbh. 1833. (ogsaa indlemmet i „Bibliothek af de nyeste og bedste Romaner, udg. af A. P. Liunge og C. F. Güntelberg"; — jvfr. „Den Frisindede" 1841, Nr. 112. 113).

Bøddelen i Bern. Fortælling af J. F. Cooper, oversat. Kbh. 1834. (ligeledes indlemmet i ovenanførte Samling).

Redigerede Bladet „Dagens" critiske Feuilleton fra Begyndelsen af April 1841 til Udgangen af Januar 1842.

Bidrag: i Petersens Tidsskrift for Litteratur og Kritik (Nogle Ord om Planen til et Forfatter-Lexicon, IV. 35?—63); — i „Fædrelandet" (Recensioner over: Th. Erslews Prøver af „Almindeligt dansk Forfatter-Lexicon", I. 1840, Nr. 301; Chr. Thaarups Udgave af C. Falsters Satirer, sstd. Nr. 371 og 384 [jvfr. Art. Chr. Thaarup og Fædrel. II. 1841, Nr. 429, af J. Levin]; Om Ordforklaringerne til Holbergs Comedier, V. 1844, Nr. 1495. 1499. 1508; Justitsraad Molbech og den danske Sprogvidenskab, sstd. Nr. 1551, 52 og 53 (jvfr. Nr. 1558 og 59). — (÷).

Levin (Moses), Foranførtes Broder, depon. som Privatist 1830.

Conversationsblad. No. 1—3. Kbh. 1837, med Træsnit. (jvfr. Nord. Ugeskr. S. 7—8, 27—28).

Var en Tid Redacteur af Dagbladet „Morgenposten".

Levin (Sophie), f. i Januar 1804 i Kjøbenhavn, hvor hendes Fader Israel Levin, som tidligt havde opofret sig til at studere Talmud, var Kjøbmand; Moderen var Adelaide Ballin. — Fra sin tidlige Ungdom nød hun en meget omhyggelig Underviisning i forskjellige Sprog m. m., og lever nu i Kjøbenhavn som Lærerinde i det tydske, franske, italienske og engelske.

A. A. Wolff's „Predigt beim Antritte seines Amts als Priester der mosaischen Gemeinde zu Copenhagen", oversat paa Fransk. Copenh. 1829; Sammes „Predigt am Tage der Vermählung Ihrer Königl. Hochheiten der Kronprinzessin Caroline und des Prinzen Friederich Ferdinand den 1 Aug. 1829", oversat paa Engelsk. ibid.

Levison (Esaias), f. d. 23de April 1803 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Handelsmand A. Levi og Belmine f. Wulff; dimitteredes til Universitetet fra Borgerdydsskolen paa Christianshavn 1822; underkastede sig i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev d. 14de April 1824 Katechet ved det mosaiske Troes-Samfund i Kjøbenhavn; 1837 Doctor Philosophiæ ved Universitetet i Kiel. — * 1831 Frederikke Bendix, en Datter af afg. Grosserer Ez. Em. Bendix.

Kortfattet Forklaring over Lærebogen i Religionen for Ungdommen af den mosaiske Troesbekjendelse, udgivet med Kongl. allernaadigst Authorisation 1814. Kbh. 1825. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 249—50).

Bibelske Fortællinger, fremsatte for Ungdommen af den mosaiske Troesbekjendelse. Kbh. 1827.

סדר תפלת ישראל. Israelitisk Bønnebog, med hebraisk Text og dansk Oversættelse. 1ste Hefte, gjennemseet og approberet af A. A. Wolff. Kbh. 1833. (jvfr. Nord. Kirketid. 1833, Col. 863; 1834, Col. 640. 782—84).

Paul Clifford. En Fortælling af E. L. Bulwer. I.—II. Deel; oversat. Kbh. 1834. (udgjør 11te og 12te Bd. af Bulwers samlede Skrifter).

Medarbejder i „Borgervennen" 1837—38 (jvfr. „Den Frisindede" 1838, Nr. 2; „Søndagen", Tillægsbl. t. „Dagen" 1838, Nr. 2, af Levison). — (Revidert).

Levy (Carl Edvard Marius, forhen Moritz Marcus), en Søn af Juveleer Marcus Levy og Judithe f. Heckscher, er født d. 8de September 1808 i Kjøbenhavn; kom 1820 i den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1825; blev i April 1827 Volontair ved det kongl. Frederiks-Hospital; vandt 1830 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i det foregaaende Aar udsatte Priisopgave i Medicinen: „Exponatur *anatomia et physiologia renum succenturiatorum*"; tog i April 1831 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Føje) og i November s. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); blev 1832 Candidat ved Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling; disputerede i Decbr. s. A. for Licentiatgraden, og i Maj 1833 for Doctorgraden i Medicinen; tiltraadte i Juni 1833, med kongelig Understøttelse samt det Carstensenske og Cappelske Rejsestipendium, en videnskabelig Rejse i Sverrig, Tydskland, Schweiz, Italien og Frankrig; vendte tilbage 1836 (jvfr. Selmers Akad. Tid. III. Aarg. S. 129—30); holdt som Privat-Docent Forelæsninger ved Kbhvns Universitet 1837—40; blev 1837 constitueret som Læge for Plejestiftelsens i Kbhvn udsatte Børn; 1840 Medlem af Directionen for det Classenske Literatur-Selskab for Læger; d. 15de Septbr. s. A. Lector i Medicinen, og d. 29de Septbr. 1841 Professor extraordinarius i Fødselsvidenskaben ved Kjøbenhavns Universitet samt Accoucheur og Læge ved Fødsels- og Plejestiftelsen i Kbhvn; d. 27de Januar 1842 tillige Stadsaccoucheur i Kbhvn. — * Hilda Wulff, Datter af islandsk Kjøbmand, Grosserer Jens Wulff. — (Autobiographi i Solemnia academica Universitatis Hauniensis ved Doctorpromotionen d. 1ste Juni 1833, p. 23—25; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XXX. S. 45).

De balneis Russicis diss. historico-physiologica, pro licent. Hauniæ 1832. Med omtrykt Titelblad og Aarstal 1833. (Casper's Wochenschr. f. d. ges. Heilkd. Bd. 2. 1833, Nr. 36, S. 851—52; Allg. H. 3. 1836, Nr. 52, S. 410).

De Sympodia seu monstrositate sireniformi, cum anatomica ejusmodi monstri descriptione. Diss inaug. pro gradu Doct. Hauniæ 1833. (Bluff's Leist. d. Med. Bd. 2. 1833, S. 38; Casper's Wochenschr. f. d. ges. Heilkd. Bd. 2. 1833, Nr. 35, S. 832; Zeitschr. f. Med. Bd. 6. 1837, H. 1. Septbr. S. 121, af Carl Otto).

Svar paa Prof. C. Otto's Anticritik. (Bedlagt Maanedsskrift for Litteratur 9de Aarg. 9de Hefte). Kbh. 1837. 15 S. 8. — Bemærkninger i Anledning af Prof. Otto's Anticritik over en af Selskabet Philiatrien, til Maanedsskrift for Literatur indsendt, af Dr. Levy forfattet Recension over Professorens i Brit. and foreign med. Review indført Artikel om den nuværende Forfatning af Danmarks Medicinalvæsen. Udgivne af Philiatrien. ibid. eod. 8 S. 8vo.

Om Collisionen imellem Perforation og Kaisersnit. Et Bidrag til Undersøgelsen: de jure vitæ et necis quod competit medico in partu. Kbh. 1840 (Decbr. 1839). (Fædrel. I. 1840, Nr. 93; Ugeskr. f. Læg. II. 32).

Indledningsord, rettede til de medicinske Studerende ved Forelæsningernes Begyndelse d. 16de Novbr. 1840. Kbh. (1840). 16 S. 8.

Udtog af Fødselsvidenskaben som Lærebog for Jordemødre. Med Træsnit. Kbh. 1843. (J. f. L. o. K. 1843, II. H. 6).

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Bidrag til Hjernesygdommenes Pathologi, I. 25—31 [overs. af J. F. W. Revermann i Horns Archiv f. med. Erfahrung May-Juny 1835]; Narcotisme efter udvendig Anvendelse af Acetas morphii, sstd. S. 67—69; Nogle mærkelige Jagttagelser af Encephaloidedannelse, sstd. S. 126—36 [overs. af J. F. W. Revermann i Horns Archiv f. med. Erfahrung May—Juny 1835]; Emollitio cerebri, forbunden med Hæmorrhagi, hos et nyfødt Barn, IX. 206—7).

Bidrag: i Maanedsskrift for Litteratur (Anmeldelse af M. Djørups og A. G. Sommers Prøveforelæsninger, VIII. 245—71; Beretning om en Afhandling af C. Otto „om Medicinens nuværende Tilstand i Danmark i the british medical review no. 3. July 1836," XVII. 550—60; see ovenfor); — i „Kjøbenhavnsposten" (Fragmentariske Reisebemærkninger om Homøopathien, i et Brev, 1835 Nr. 165. 166. 167); — i Bibliothek for Læger (Statistisk-medicinske Betragtninger over de offentlige Fruentimmer i Paris, efter Parent-Duchatelet, XXVI. 158—209; Om den nyere franske Anskuelses- og Behandlingsmaade af Croup, sstd. S. 321—372; Medicinske Erindringer fra Norditalien, med nogle Betragtninger over Rasoris contrastimulistiske Praxis, XXVII. 245—96 [Samtlige tre i Udtog i Fricke's u. Oppenheim's Zeitschr. f. d. gesammte Med. Bd. 8. H. 3, 1838]; Om Navlepulsaarernes Betændelse som Aarsag til Mundkrampen hos nyfødte Børn, XXXIII. (Ny Række, Bd. 3), S. 185—201); — i Frorieps Notizen (Oversættelse af Reinas Jagttagelse af et menneskeligt Misfoster med 3 Hoveder, 1837 August, Nr. 57); — i „Praktiske Jagttagelser og tilhørende Betragtninger, udg. af Philiatrien" 1839 (Fistula umbilicalis, meddeelt); — i Ugeskrift for Læger (Aphoristiske Bemærkninger om den sidste Kighoste-Epidemi, I. 9—13); — i Neue Zeitschrift für Geburtskunde, herausg. von Busch, d'Outrepont, Ritgen u. Siebold, (Erfahrungen über den Trismus der Neugeborenen, Bd. VII. H. 3.); — i Danskt Ugeskrift, 2den Række, redig. af J. F. Schouw, (Et Par Bemærkninger om Fødsels- og Pleiestiftelsens Indflydelse paa den offentlige Sædeligheds-tilstand, Bd. II. Nr. 33, jvfr. sstd. Nr. 46. 48 og 49). — (Revidert).

Levy (Lazarus Michael), f. i October 1792 i Kbhvn, hvor hans Fader Michael Lazarus Levy var Slagter for den jødiske Menighed; Moderen Marte f. Trier; deponerede 1812 fra Kjøbenhavns Cathedralskole og underkastede sig i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); var Lærer ved Institutet for den mosaiske Ungdom. † 16de Juni 1814.

Tale i Anledning af Decenniet af det i Aaret 1803 af Bing og Kalisch oprettede Institut for den jødiske Ungdom. Kbh. 1813.

Levysson (Albert), Bogholder, Lærer i det italienske, engelske Bogholderi og Vexelregning, i Kjøbenhavn.

Kortfattede Regler for det italienske dobbelte Bogholderie og Veiledning til at indrette Handelsbøgerne og afslutte Generalbalancen. Kbh. 1829.

Ley (Christian Sigfred), en Søn af Skræddermester Hans

Christian Christesen Ley († $\frac{2}{8}$7 1840) og Maria Christine fød Wahler († $\frac{2}{8}$3 1825), er fød d. 25de Februar 1806 i Kjøbenhavn; blev 1827 dimitteret til Universitetet af Dr. Phil. A. G. Rudelbach. Er Studiosus Theologiæ; arbejder siden 1842, i Forening med Svenn Grundtvig, paa en fuldstændig Samling af Danmarks Kæmpe-Viser.

Det christelige Hyrde-Embeds Indstiftelse. Homilie over Johannes Evangelium XXI. 15—19, holden i Sophie-Kirken i Dresden 2den Søndag efter Paaske af A. G. Rudelbach. Paa Dansk udg. med en Fortale af J. C. Lindberg. Kbh. 1829. (M. f. L. II. 259—65).

Ansgars Levnet, beskrevet af Erkebiskop Rimbert og en anden Discipel. Paa Dansk. Kbh. 1837. (Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 268—70; 1837, Col. 714—27, anm. af J. C. Lindberg; Nord. Ugeskr. 1837, S. 328—29).

Danmarks Konges Ret til Magten, eller Overeenskomsten mellem Frederik den Tredie og de Danske Borgere. Randers, 1840.

Den gammel-danske Riim-Krønike fra Sorø-Kloster. 10de Udgave, afskreven og besørget. Kbh. 1841. („Corsaren" 1841, Nr. 31).

Danske Mundheld sankede til Lyst og Lærdom af Peder Laale. 7de Udg., med Oplysninger og Jevnførelser efter Christen Pedersen og Svenskeren. Kbh. 1842.

Bidrag: i Jac. Chr. Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende" (1833: Anmeldelse af J. Hornsyld's Betragtninger over Bibelen 1. Deel, i Nr. 35. 36; — 1834: Nogle Bemærkninger angaaende Skolen, til Christne Forældres nærmere Overvejelse, Col. 326—31; Romerskhed, Col. 331—33; Vilde Luther lært anderledes om han havde levet i vore Dage? Col. 336; En glædelig Oplysning, Col. 488—494, jvfr. Col. 510 og „Dannebroge" Nr. 31; En Klage-Stemme i Christi Menighed, Col. 785—91; — 1835: Om Skolen, Col. 737—47; — 1836: En Børne-Historie for Børne, Col. 61—64, 73—80; — 1837: Luthers Børn, Nr. 8; — 1838: Sorø-Akademi, Col. 425—30; Bryskng-Mon, Col. 783—88; Sanct Olav Konning i Norge, Col. 788—96; — 1839: Niels Ebbesen, Nr. 12; Det Folkelige og det Forberede, Nr. 20; Peder Laales Ordsprog, Nr. 20. 21; Om Skolen, tredie Stykke, Nr. 28 [jvfr. Nr. 32. 35. 36 og Col. 672. 726—31]; Om Skolen i Danmark, Nr. 35. 39. 41; — 1840: Indbydelse, Nr. 50, jvfr. „Dannebroge" Nr. 1); — i P. Koch's „Dannevirke" (Hilsen til Danskheden i Sønder-Jylland, 1839, d. 31. Jan.); — i Adresse-Avisen (Historisk-poetisk Minde-Fest for Fredrik og hans Guld-Brud, 1840 d. 13. Juli). — (Revidert).

Libum (Jacob), f. i Roeskilde, hvor hans Fader var Gjørtler; blev Skytte og Gartner paa Hovedgaarden Kokkedal i Vendsyssel.

Anviisning til Biavl, grundet paa egen Erfaring. Aalborg, 1835. 2det og forbedr. Opl. ibid. 1840.

En mærkværdig Jagtbegivenhed, i „Den cimbriske Mercur" 1822, Nr. 6.

Lichtenberg (Gerhard), Søn af Etatsraad og Højesteretsassessor Hans Henrich de Lichtenberg, Besidder af Stamhuset Bidstrup i Randers Amt († $\frac{1}{4}$8 1777); blev Besidder af Stamhuset Bidstrup og Ejer af Hovedgaarden Løistrup; var tillige Capitain. † 29de August 1842, i sit 70de Aar. — * Marie Sophie v. Arenstorff, Datter af Kammerherre Frederich v. Arenstorff til Visborggaard.

Promemoria til Consistorial-Assessor C. R. Krarup om et Staldfodringsforsøg, i Landoeconom. Tid. Bd. II. S. 284—90.

Liebe (Christian Frederik Julius Hegelund), f. d. 26de Juli 1815 i Roeskilde, hvor hans Fader, Canceliiraad Georg Julius Liebe, er Hospitalsforstander; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole 1831; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Efteraaret 1835; Volontair i det kongl. danske Cancelli 1839; i Juni 1840 Auditeur i Armeen; 1842 Medhjelper hos Secretairerne ved Provindsialstænderforsamlingerne i Roeskilde og Viborg; i Juli 1843 Cancellist i det danske Cancelli.

Sagregister til Tidenden for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Nørre-Jylland 1836, 1838, 1840. Viborg. — Sagregister til Tidenden for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stift samt for Island og Færøerne 1838 og 1840. Kbh.

Liebe (Georg Julius), f. d. 11te Marts 1788 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Frederik Liebe var Bogbindermester († 26/4 1827); Moderen Christiane f. Bude († 25/3 1811). Han var i sin Ungdom bestemt til Boghandelen; blev 1809 Skuespiller ved det kongelige Theater; 1827 tillige Regisseur; 1842 entlediget med Pension som Skuespiller, men vedblev som Regisseur. — * 4/4 1811 Anne Dorothea Sølver, kongelig Skuespillerinde (f. 1/4 1784, forlod Theatret 1830, † 25/8 1838).

Qvækerne, Skuespil i 1 Act af Kotzebue, overs. Kbh. 1812. — Max Helfenstein, Comedie i 2 A. af Kotzebue, overs. ibid. eod. — Forholdenes Magt, Sørgesp. i 5 A. af Ludvig Robert, overs. ibid. 1820. — Bedstefaderen, Lystsp. i 1 A. af Scribe og Mélesville, overs. efter Castellis Bearbeidelse. ibid. (1825). [ogsaa i „Nyeste Samling af Skuespil til Brug for den Kgl. Danske Skueplads og for Privattheatre". 2den Deel, Kbh. 1825]. — De to Galeislaver, eller Møllen ved St. Aldervon, Drama i 3 Acter (af Carmouche, Poujol og Boirié). Overs. efter Th. Hells tydske Bearbeidelse). ibid. (1825). [Ligeledes i „Nyeste Samling af Skuespil", 2den Deel]. — Secretairen og Kokken, Lystspil i 1 A. (af Scribe og Mélesville), efter C. Blums tydske Oversættelse, overs. ibid. 1826. — Efterskriften, Lystsp. i 1 A. af F. v. Holbein, overs. ibid. 1829. (Theaterrepert. Nr. 14).

Følgende Lystspil, opførte paa det kgl. Theater, ere oversatte af ham, men hidtil utrykte: Den skinsyge Kone, 2 Acter, af (G. Colman, Garrick og) Kotzebue, 1823; — Den sanddrue Løgner, 1 A. (af Scribe og Mélesville, efter Kurländers tydske Oversættelse) 1824; — Det selsomme Lotteri, 1 A. (af Alexander Duval, efter Castellis tydske Oversættelse) 1825; — Anecdotsamlingen, af Scribe og G. Delavigne, efter Castellis tydske Oversættelse, 18 8; — Fadervelsignelsen, 1 A. af Lewald, 1830. — (Revidert).

Liebe (N. A.), Kirkesanger i Tikjøb Sogn i Sjælland; fik 1806 Landhuusholdningsselskabets tredie Guldmedaille; er død.

Bidrag til Kartoffeldavlens Historie paa Cronborg Amt, i Landoeconom. Tidender Bd. V. 1816, S. 86—89).

Liebenberg (Frederik Ludvig), Søn af nedenanførte Confes-

fionarius Michael Frederik Liebenberg og Antoinette Thomasine f. Birch, er f. d. 16de August 1810 i Kjøbenhavn, blev 1828 privat dimitteret til Universitetet, hvor han tog Examen philosophicum med bedste Charakteer og senere underkastede sig særskilt Prøvelse i Hebraisk.

Henrik og Maria eller de faderløse Børn, en underholdende og lærerig Fortælling for Børn fra 8 til 12 Aar af A. Schoppe. Overs. Kbh. 1839, m. 5 Afbildn.

Fortællinger af E. Souvestre. Oversatte. Kbh. 1839. O. u. T.: Galleri for fremmede Classikere, 68de Bd. (Fædrel. II. 1841, Nr. 434; T. f. L. o. K. VI. 451, anm. af H. M. Flemmer).

Biographisk Archiv. Et Hefteskrift, samlet og udgivet af F. L. Liebenberg og W. Schram. 1ste Bind. Kbh. 1841. („Dagen" 1841, Nr. 227. 283).

Schack Staffeldts Samlede Digte, tildeels forhen utrykte. For første Gang samlede, udgivne og forsynede med Anmærkninger. Forlagt af Samfundet til den danske Literaturs Fremme. I.—II. Deel. Kbh. 1843. O. u. T.: Skrifter, udg. af Samfundet t. d. d. Lit. Fremme, III. 1.—2. [3. Deel, indeholdende Digterens Levnet, kan ventes]. (Anm. i Fædrel. IV. 1843, Nr. 1186; Heibergs Intelligensbl. II. 1843, 15de April; J. f. L. o. K. II. 224—36; Berlingske Tid. 1843, Nr. 79).

Schweizer-Krønike, fra Rütliforbundets Stiftelse til den evige Fred med Frankrig. Af Johann Sporschill. Oversat. Kbh. 1843, med 25 Staalstik.

Endvidere har han tilligemed C. Ploug assisteret Fr. Barfod med Udgivelsen af „Politisk Visebog, Kbh. 1842". — (Efter Autogr.).

Liebenberg (Michael Frederik), f. d. 2den April 1767 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Joachim Frederik Liebenberg var Bundtmagermester († 1777); Moderen Maren f. Grønvold († 1771). — Som et forældreløst, fattigt Barn fandt han 1777 en faderlig Velgjører i Brygger Bendt Hoftved, een af Stadens eligerede Mænd; denne lod ham ved privat Underviisning forberede til Universitetet, hvor han i Efteraaret 1783 blev academisk Borger; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; overtog i Efteraaret 1789, ved hans Lærer og Ven R. Qvistgaards Død, Bestyrelsen af et af denne oprettet Opdragelses-Institut; underkastede sig i Januar 1792 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1794 Præst ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset paa Christianshavn; 1797 tillige Overlærer i Religion og Anthropologi ved Kjøbenhavns Cathedralskole; 1799 Sognepræst for Frederiksberg og Hvidovre Menigheder i Sjælland; 1805 tillige dansk Slotspræst; udnævntes 1808 tillige til Ordens-Biskoppens Vicarius ved de kgl. Ridder-Ordener, samt til Ridder af Danebroge; blev 1810 entlediget fra sit Embede ved Frederiksberg og Hvidovre Menigheder, og kaldet til dansk Hofpræst i Forening med Slotspræst-Embedet; i Novbr. 1816 tillige kongl. Confessionarius; 1819 Meddirecteur og 1826 Vice-Præsident i det danske Bibelselskab; benaadedes 1824 med Danebrogsmændenes Hæderstegn, og udnævntes 1826 til Commandeur af Danebroge. † 3die Maj 1828. — * 1. 1794 Sophie Charlotte Qvistgaard, f. Güttich († 1801). * 2. 1802 Antoinette Thomasine Birch,

en Datter af Dr. Theol., Provst Carl Christian Birch, Sognepræst i Assens. — (Nekrolog, af P. E. Müller, i L. T. 1828, S. 299—304; af J. Møller i Nyt theol. Bibl. XV. 321—38; „Dagen“ 1828, Nr. 119; Sørgetale over Confessionarius M. F. Liebenberg af J. P. Mynster, Kbh. 1828; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XX. 239—90; 13de Beretning fra Bibelselskabet i Danmark, S. 27; Kbhpost. 1828, Nr. 41; Kbhvns Skilderi s. A. S. 588—89, 639—40; Adr. Cont. Efterretn. s. A. Nr. 198).

Greven af Olsbach eller Retskaffenheds Belønning, Skuespil i 5 Acter af Brandes, oversat. Kbh. 1788. (L. E. 1790, Nr. 13; Krit. og Antikr. 1790, Nr. 7). — Hjertet beholder sine Rettigheder, Skuespil af Beck, oversat. ibid. 1790. — Cato, Sørgespil af Addison, oversat ved Nicolai Qvistgaard, og efter dennes Død fuldendt ved Liebenberg. ibid. 1792. [Udgivet ved Understøttelse af Selskabet for de skjønne Videnskabers Beforbring, tilligemed Addisons Levnet ved Liebenberg]. („Danske Tilskuer“ 1792, Nr. 67. 79; L. E. 1791, Nr. 8). — Den retskafne Familie; til huuslig Andagts Beforbring. ibid. 1795. Belønnet af Selskabet for de skjønne Videnskabers Beforbring. („Danske Tilskuer“ 1795, Nr. 26; Iris 1795, II. 90—91). — Prædikener, fornemmelig med Hensyn til vor Tidsalders Tarv, holdne i Universitetskirken i Göttingen, tillige med 11 ældre Prædikener af J. G. Marezoll, fordanskede. I.—II. Deel. ibid. eod. 2det Opl. ibid. 1804. — Ledetraad ved den første Underviisning i den christelige Religion, af J. F. Schlez, overs. med Forandringer. ibid. 1797. 2det Opl. ibid. 1805. — Andagtsbog for Qvindekjønnet, af J. G. Marezoll, fordansket. I.—II. D. ibid. 1797. Andet Oplag. (Første Oplag, med en Fortale af F. C. Gutfeld, er en anden Oversætters Arbejde, og ganske forskjelligt fra det her anførte). — Moralsk Theorie af den Læresætning: Gud regjerer Menneskenes Skjebne; oversat af det Tydske. ibid. 1798. — Fornuft-Catechismus, eller Lærebog i Moral, Religion og Retslære efter Fornuftens Grunde, af F. H. C. Schwarz, fordansket. ibid. 1799. — Wertheims Familie. En Anviisning til en regelret Børneopdragelse, af J. H. G. Heusinger. Fordansket. I.—III. Deel. ibid. 1799—1802. (L. E. 1799, Nr. 30. 31; 1800, Nr. 10). Om Børneopdragelsen før det sjette Aar, af J. H. G. Heusinger, fordansket. ibid. 1800. (ogsaa i nysanførte større Værks 2den Deel). — Samling af christelige Religionstaler. 1ste Bind. ibid. 1805. (Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1807, Nr. 87 [af C. E. v. Gehren?], jvfr. Liebenbergs Fortale til Samlingens 2det Bd. S. VI. fg.). 2det Bd. ibid. 1809. — Efterretning om Friderichsbergs og Hvidovres Fattigvæsen. ibid. 1804.

Turandot, Prindsesse af China. Tragicomisk Skuespil i fem Optog. Efter Schillers Bearbeidelse af Gozzis Original oversat til Brug for den danske Skueplads. Kbh. 1815. (L. T. 1816, S. 395—401, r. af J. Møller).

C. F. Jacobis Samlede Skrifter, udgivne af M. F. Liebenberg. Kbh. 1817. (Dansk Minerva 1817, Aug. og Septbr. S. 153—57; Allg. L. Z. 1818, Nr. 65).

Nytaarsgave for Yndere af den romantiske Poesie. Udgivet for Aaret 1823. Kbh. O. u. T.: Ridder Thüring og hans Sønner. Romantisk Digtning i fem Handlinger, omarbeidet efter la Motte Fouqué's: „Die Pilgerfahrt“. Kbh. 1823. (L. T. 1823, Nr. 1).

Bidrag til christelig Eftertankes og Opbyggelses Fremme. I.—III. Bd. Kbh. 1823—26. (L. T. 1824, Nr. 10. 11, r. af H. N. Clausen; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 896).

Confirmationshandling, da Hendes Kongelige Høihed Prindsesse Wilhelmine Maria stadfæstede Sin Daabs-Pagt, den 16. Mai 1824. Kbh. 1824. Paa Tydsk. Schleswig 1824.

Confirmationshandling, da Hs. Kongl. Høihed Prinds Frederik Carl Christian stadfæstede Sin Daabs-Pagt i Christiansborg Slotskirke, d. 22de Mai 1826. Kbh. 1826. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. X. 357—58). Paa Tydsk overs. af Christian Sørensen. Tondern, 1826.

Adskillige Prædikener og Leilighedstaler, trykte i Kjøbenhavn, saasom: Tale ved en Confirmation i Frederiksberg Kirke, 1799; — Prædiken paa Nytaarsdag 1801 (L. E. 1801, Nr. 2), og 1802; — Hvad have vi som Christne og som Fædrelandets Børn ved dette Aars Begyndelse fornemmeligen at eftertænke? En Prædiken paa Nytaarsdag 1807; — Tale ved Skuespiller Knudsens Jordefærd, 1816; — Hold fast ved det, Du haver! Prædiken, 1820; — To Prædikener om Trøst ved Venners Død, 1821; — Sørgetale ved Frøken v. d. Maase's Jordefærd, 1823; — Greve Moltkes og Comtesse Knuths Vielse, 1823; — Taler ved Indvielsen af Kongernes Christian den Sjettes og Frederik den Femtes Capel i Roeskilde Domkirke, d. 12. og 13. Sept. 1825 af Biskop F. Münter og Confessionarius M. F. Liebenberg, 1825.

Digte, deels særskilt trykte (f. Ex.: Sange, til Affyngelse ved Lærernes Indsættelse i deres Embede ved den lærde Skole, Kbh. 1819; Jesu Opoffrelse, en Cantate, ibid. 1825; Cantate i Anledning af den høie Formæling imellem D.D. K.K. H.H. Prindsesse Wilhelmine Maria og Prinds Frederik Carl Christian; med Musik af Schall, ibid. 1828, 4to [optr. i Flyv. Post 1828, Nr. 88; N. Morgenpost f. A. Nr. 1. o. fl. St.), deels adspredte i: Minerva 1789 fgg.; Haandbibliothek for det smukke Kjøn (IV. 48—58); Iris (1792, II. 279*, III. 263, IV. 154; 1793, II. 201); Iris og Hebe (1798, IV. 261—63); Charis og andre Poesi-Samlinger f. Ex. de poulsenske Nytaarsgaver; Nordia (1795, I. 192); Øst's Bidrag til Kundsk. om Mennesker og Bøger (S. 97—106); „Dagen" 1811; „Penia" 1814 (Skytsaanden, et Efterspil, S. 35—53); Dansk Minerva 1815—16; Nyerups „Hertha" 1817; Tilskueren 1819; Liunges „Dana" 1820; Aftenblad 1823, S. 333; Nyt Aftenblad 1825, S. 69; Skandinavisk Nytaarsgave 1828. — Endvidere har han leveret forskjellige Bidrag til: Den danske Tilskuer (under Mærket λη); Borgervennen; Iris og Hebe (De Moderates Catechismus, Sandheden helliget, 1796, III. 129—61; særskilt aftr. Kbh. 1796); i Lærde Efterretninger (Forskjellige æsthetiske Bedømmelser uden Mærke, 1797 og 1798); i Fjerdingaarsskriftet „For Sandhed" (Bør der allene arbeides for den tilkommende Slægts Vel, eller ogsaa for den nuværende? Bd. I.; jvfr. Badens Univers. Journ. VI. 123—24); Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab; Fallesens Theolog. Maanedsskr. (Prædiken, d. 13 Sept. 1807, X. 479—98); Dansk Minerva (Til Minervas Udgiver, II. 1816, Juni, S. 40—45); Møllers Theolog. Bibliothek (Ved Christian Bastholms Jordefærd den 30te Januar 1819, XVIII. 133—39); i „Gravblomster, Peter Foersoms Erindring helligede" (Tale ved Foersoms Grav, S. 1—3); i „Mindeblomster paa Michael Rosings Grav" (Tale ved Michael Rosings Grav, S. 3—10); i Rahbeks „Hesperus" (Tale holden i Selskabet den ny Forening i Anledning af 28de Januar 1820, Bd. II. 1820, S. 56—70); i Bibelselskabets 5te Beretning (Hvormegen Aarsag vi have, at glæde os over Bibelselskabernes Oprettelse, over deres allerede tilveiebragte Virkninger, og over deres forventende Følger i Fremtiden, en Tale ved Bibelselskabets Aarsfest 1820, S. 4—24).

Hans Bidrag til ovennævnte Skrifter ere indførte deels under Forfatterens Navn, deels under Mærkerne λη, M. J., b b., L = g, M : : : : l, deels uden Mærke.

Nogle Psalmer i den evangelisk-christelige Psalmebog.

Liebman (Frederik Michael), f. d. 10de October 1813 i Helsingør, af Forældrene: Kjøbmand Nicolas Liebman og Anna Reemcke, Datter af en Plantageejer paa St. Thomas; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole 1832; tog i det følgende Aar anden Examen; studerede Naturhistorie, især Botanik; var constitueret Docent i Botaniken ved Universitetet 1837, og blev samme Efteraar kaldet til at docere Botanik ved Veterinærskolen; tiltraadte, ved kongelig Understøttelse, i Slutningen af 1840 — efter tidligere at have besøgt i Aaret 1835 Tydskland, 1836 Norge og 1839 Sverrig, — en naturvidenskabelig Reise til Mexico (jvfr. Have-Tid. Bd. VI. 1840, S. 526—28); vendte tilbage i Juni 1843. Blev fra Januar 1844 ansat som Udgiver af Værket „Flora Danica“, og indtog atter sin Plads som Docent ved Veterinærskolen.

Bidrag: i Krøyers „Naturhistorisk Tidsskrift“ (Om et nyt Genus Erythroclathrus af Algernes Familie, Bd. II. S. 169—75; Algologisk Bidrag, sstd. S. 274—81; Bemærkninger og Tillæg til den danske Algeflora, første Afsnit, sstd. S. 464—93 [hertil Tab. VI.; jvfr. S. 494]; — i Have-Tidende (Americas berusende eller inciterende Planter; populært Foredrag i den naturhistoriske Forening, Bd. VI. 1840, S. 99—114; Om den nordsjellandske Vegetation; populært Foredrag i den naturhistoriske Forening, sstd. S. 243—59); — i Halds Tidsskrift for Landoeconomi (Om de Sygdomme, hvoraf Hveden har lidt i indeværende Aar, en Betænkning, afgiven til det kongl. Landhuusholdningsselskab af S. Drejer og F. Liebman, i Ny Række, Bd. II. 1840, S. 509—16, med 1 Steentryk); — i „Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840“, Kbh. 1841, (En secundær Nodbannelse hos Laminarierne, S. 318—19; En ny islandsk Carex, S. 320—21; De islandske varme Kilders Vegetation, S. 334—40 [jvfr. Okens „Isis“ 1843, S. 303—7); — i Dansk Folkekalender (Skadelig Indflydelse af Sølv- og Guld-Productionen, 1841, S. 147—58; Tropenaturens Indflydelse paa Menneskeaanden, 1844, S. 125—39); — i Schouws „Dansk Ugeskrift“, 2den Række, (Reise i Mexico, efter Breve fra ham, Bd. I. Nr. 11—12. 13. 15. 16—17; Bd. II. Nr. 45; Bd. III. Nr. 65); — i *Förhandlingar* vid de Skandinaviske Naturforskarnes *tredje Möte*, i Stockholm 1842“, (En plantegeographisk Skildring af Vulkanen Orizaba, S. 571—96); — i „Fædrelandet“ (Bidrag til de mejicanske Indianeres Charakteristik, Foredrag i „den nye Studenterforening“, V. 1844, Nr. 1484. 1487. 1488).

Mange Bidrag i 38te, 39te og 40de Hefte af „*Flora Danica.*“ — (Revidert).

Limkilde (Christian Gorm), f. d. 15de August 1771 i Odense, hvor hans Fader var Klokker; blev 1789 dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Gymnasium; studerede Philologi og Theologi; udnævntes i November 1791 til Alumnus paa Ehlers's Collegium; underkastede sig i April 1793 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis, spe-

cimen scriptum præcipua laude dignum"; opnaaede 1798 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Philologien: "Exponere *virtutes oratorias* in oratione, quam habuit *Ilioneus* ad regem Latinum Virg. Æneid. VII. a versu 212 secundum præcepta rhetorica" (jvfr. Badens Univers. Journ. VI. 10); kaldtes 1800 til residerende Capellan i Ærøskjøbing; erholdt 1801 den philosophiske Doctorgrad ved Universitetet i Kiel; blev 1809 Sognepræst i Sæby og i December 1828 i Skjelskjør. † 30te August 1840. — * 1. Maria Cathrine Patermann († 1/5 1811). * 2. Tabitha Augusta Kragh.

Religion, en Menneskeet magtpaaliggende Sag, af Spalding; oversat. Kbh. 1798. (Philos. Repertor. Nr. 17; L. E. 1798, Nr. 19; Iris og Hebe 1798, II. 108—9). — Kants Theorie af den reenmoralske Religion; overs. ib. eod. (L. E. 1798, Nr. 33; Iris og Hebe 1798, II. 237—43). — L. A. Seneca's mindre moralske Afhandlinger, af det Latinske oversatte og med enkelte Anmærkninger oplyste. Odense, 1801. (L. E. 1802, Nr. 21). — Af denne Oversættelse stod Stykket „Om Livets Korthed" i Minerva 1799, III. 281—324. — Diss. inaug. *de virtutibus oratoriis* in *Virgilii* Æneid. Lib. I. vers. 522—558 & Lib. VII. vers. 211—49. Hafniæ 1801. — L. A. Seneca's Breve, af det Latinske oversatte og med enkelte Anmærkninger oplyste. I.—II. Hefte. Odense, 1804—16. (understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse). — Papirs-Daasen, fyldt med lidt løierligt Snus. ibid. 1804. (L. E. 1804, Nr. 41; Forf.'s Replik sstd. Nr. 45; jvfr. Molbechs Forsvar for Recensionen, i „Dagen" 1804, Nr. 190). — Bidrag til Selvkundskabs, Dyds og Klogskabs Beforbring med stadfæstende Exempler og Skriftsteder af det Gamle Testamente. Kbh. 1807. (L. E. 1808, Nr. 22. 23). — Elpizon, eller om Sjælens Udødelighed, af C. F. Sintenis, overs. I.—III. Deel. Odense, 1808. (L. E. 1810, Nr. 39 og 41).

Opmuntringer til at komme de forrige Dage ihu. Kbh. 1826.

Bidrag: i Minerva (Andeel i den lavcomiske Fortælling, 1799, II. 232—39); — i „Den danske Tilskuer" (Digte, f. Ex. 1800, Nr. 16. 25 og 26. 28 og 29; 1801, Nr. 92 og 93; 1803, Nr. 75 og 76. 77 og 78); — i Rasks Morskabslæsning for den danske Almue (St. Knuds Kirke, 1840 Nr. 17).

Linaae (C. N.).

Samlede Smaadigte. Kbh. 1820.

Lind (Carl Emil), en Søn af Oberstlieutenant Hendrik Lind og Elisabeth Margretha f. Tang, er f. d. 13de Octbr. 1803; blev 1820 Secondlieutenant; 1828 Premierlieutenant ved det jydske Jægercorps; i August 1838 Postmester i Nakskov; i Sept. s. A. afskediget i Naade af Krigstjenesten som Capitain. — * Sophie Frederike Dorothea Rodenburg.

Alexandrine af Châteaufort, eller den uheldsvangre Formæling. Novelle af Duplessy, oversat af det Franske. Kbh. 1834.

Minde, Madame Hagen helliget, i Berlingske Tid. 1834, Nr. 102.

Lind (Ellef), Foranførtes Broder, blev d. 21de Decbr. 1826 Secondlieutenant, d. 18de November 1835 Premierlieutenant ved det 2det Liv-

Regiment tilfods; i Juli 1842 sat à la suite i Infanteriet; er Skole-Officeer ved det kongl. Landcadetcorps.

Emilie eller kun Døden adskiller de sande Elskende. Sørgespil i 2 Acter, udg. Kbh. 1832.

Lind (Hendrik Gerhard), en Søn af Capitain, Grosserer og Ridder af Danebroge Jens Lind († i Decbr. 1821, jvfr. „Den Cimbriske Mercur“ 1823, Nr. 52), og Antoinette Philippine f. Wrisberg; f. d. 20de Maj 1797 i Kbhvn, blev i April 1809 Søcadet, d. 8de Sept. 1816 Secondlieutenant og d. 20de September 1823 Premierlieutenant i Sø-Etaten; besørgede fra Juli 1828 til 28de Januar 1831 Gouverneurs-Forretningerne ad interim over de danske Etablissementer paa Kysten Guinea; kom 1831 tilbage til Kbhvn og blev i August s. A. Ridder af Danebroge; 1832 Gouverneur paa Guinea; d. 2den Septbr. s. A. Capitainlieutenant i Sø-Etaten. † 21de Juli 1833. — * 1832 Nathalia Dorthea Lovise Valentiner († $\frac{1}{8}$4 1833). — (Nekrolog, af Balthazar Matth. Christensen, i „Dagen“ 1833, Nr. 278—79; jvfr. Dansk Missionsbl. 1834, S. 26).

Undersøgelser, foretagne op ad Floden Volta i 1827 og 1828, med et Situationskaart, i Archiv for Søvæsenet Bd. VI. 1834, S. 1—16. — To Taler, i „Vallyrien“ 1831, Bd. I. S. 173—77.

Lind (Jens Christian) var under Krigen Kaperfører; derefter Lieutenant, siden Capitain ved Helsingørs Brandcorps, samt Færgemand ved Helsingørs Færgelaug; blev 1813 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 9de Nov. 1841, i en Alder af 65 Aar, i Helsingør. — * Maria Sonne.

En Reise over Østersøen til Reval, foretagen i Vinteren 1837, i en aaben Baad og ganske uden Ledsager; meddeelt af et Brev fra ham, i Archiv for Søvæsenet Bd. X. S. 350—57.

Lind (Jens Georg), en Søn af Cornelius Lind, Districts-chirurg i Nykjøbing og i Ods-Herred i Sjælland, og J. M. Agier; er f. d. 17de Januar 1793; blev dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1811; underkastede sig i Juni 1817 den medicinske Embedsexamen (Laudab. unanimi consensu); var 1820—22 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; disputerede i Marts 1822 for Licentiatgraden i Medicinen; blev i August s. A. Landphysicus i Viborg Stift samt Thy og Mors i Aalborg Stift og de derunder liggende Kjøbstæder; 1832 Justitsraad. — * Marie Margrethe Elisabeth Boye. — (Jvfr. Herholdts og Mansas Saml. til d. danske Medicinalhist. I. 116—17).

De delirio tremente, sic dicto; commentatio medica, pro Licent. Hauniæ MDCCCXXII. O. u. T.: *De delirio tremente sic dicto observationum series.* Cum epicrisi de morbi indole et natura. Hauniæ MDCCCXXII. (L. T. 1824, Nr. 2[?]).

27. 28; Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilk. IV. 1822, Novbr. u. Decbr. S. 563; Rust krit. Repertor. für d. gesammte Heilkd. III. 1824, H. 1. S. 167—73, og derfra i Pierer Allg. medic. Annal. Supplementbd. 1821—25, H. 7. 1827 Juli —Septbr., S. 906—9).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Sygehistorier og practiske Bemærkninger, 1825, Bd. V. S. 1—16 [En helbredet Angina pectoris, S. 1—4; En ubyre stor Bugsvulst, S. 4—9; Et Forsøg med secale cornutum, S. 9—13; Prolapsus epiglottidis, S. 13—15; Forsøg med nogle nye Midler mod Polypper i Næsen, S. 15—16. I Udtog i Froriep's Notiz. Bd. XI. 1825, Septbr. Nr. 16 (Nr. 236), S. 252—55]; Practiske Jagttagelser, Bd. IX. S. 241—46 [En sjelden Sygdom hos en Barselkone, S. 241—43; En meget hurtig, svag, uregelmæssig og intermitterende Puls i en hidsig Sygdom uden dødeligt Udfald, S. 244—46]; Sjeldent Sygdomstilfælde, fremstillende Induratio glandulæ prostatæ i Forbindelse med caries ossis sacri, Bd. X. S. 39—60; Udtog af hans Medicinal-Indberetninger til det kongl. Sundhedscollegium, for 1837 og 1838, Bd. XXX. S. 78—83. 94—98. 107—14. 126—28. 132—35. 143—45; Bd. XXXII. [Ny Række, Bd. II.] S. 30—31. 50—54. 80—81. 98—101. 102. 106—9. 114—17); — i C. Otto's „Ny Hygæa" (Om det i America som nyt anbefalede og af Hrr. C. Frisch omtalte meteorologiske Instrument, Bd. VIII. S. 368—70); — i Acta Reg. Soc. med. Hafn. (Morbus singularis a tumore in cerebro ortus, Vol. VII. (Acta nova vol. 3) p. 137—47; jvfr. Bibl. f. Læg. XII. 152; L. T. 1830, S. 471—72; Casper's krit. Repertor. Bd. 27, H. 1. 1830, anm. af Neuman).

Beskrivelse over, hvorledes Strubehoste hos Børn, eller den saakaldte Croup først ytrer sig og kjendes, i „Viborg Samler" 1827, Nr. 149 Følgeblad, optr. i Aalborg Stiftstid. 1827, Nr. 198 og Kbhvns Skilderi 1828, S. 9—11; jvfr. Aalborg Stiftstidende 1827, Nr. 200 og Kbhvns Skilderi 1828, S. 122—23, af H. P. Hoff Hansen; „Viborg Samler" 1828, Nr. 4 og Kbhvns Skild. f. A. S. 123—24, af J. G. Lind).

Lind (Peter Engel), f. d. 8de April 1814 paa Christianshavn, af Forældrene: Farver Knud Christian Lind, en Bondesøn fra Jylland, og Bolethe Sophie Elisabeth Ballum, en Datter af Præsten N. Ballum i Kjelby paa Møen. I sit 10de Aar blev han sat i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, afgik derfra til Universitetet 1831, tog i Efteraaret 1837 theologisk Embedsexamen (Laud.); blev Religionslærer i Døttreskolen og Lærer i Dansk ved Efterslægtsselskabets Realskole; 1838 Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede i Decbr. 1839 for den theologiske Licentiatgrad; fik 1843 kongeligt Stipendium til en Udenlandsreise; kom tilbage i Foraaret 1844. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kbhvns Universitets Fest i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 29—30).

Johan Gordon. En Fortælling. Kbh. 1836. (stod først i „Kbhvns flyvende Post", Interimsblade Nr. 38—49).

De coelibatu Christianorum per tria priora secula, diss. pro gradu licentiati. Hauniæ 1839. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. IV. 1. 191—92; Fædrel. I. 1840, Nr. 86).

Ungdomsaar. Novelle. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 141; T. f. L. o. K. IV. 155—66; „Dagen" 1840, Nr. 104).

Lukas's Evangelium, med tilføiede Forklaringer og paany oversat, udgivet som en Anviisning til Bibellæsning. Kbh. 1842. (Nye Intelligensbl. 1842, Maj, Nr. 7; Theol. Tidsskr. VII. 161—64).

Lærebog i Bibelhistorien. Udarbeidet især med Hensyn paa de høiere Religionsklasser i de lærde Skoler, af Svend Borchmann Hersleb. Fjerde Oplag. Ny Udgave. Gjennemseet af P. C. Lind. Kbh. 1842. (Theol. Tidsskr. VII 179—81).

Kjærlighed og Frelse. Fortælling. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1565).

Bidrag: i Kjøbenhavns flyvende Post, Interimsblade (Johan Gordon, en Fortælling, Nr. 38—49, see ovenfor; Digte, Nr. 62. 68. 69 [under Mærke r. l. d.] og Nr. 110 [under Navn]; — i Nytaarsgave fra danske Digtere 1836 S. 73—81 (Fire Digte); — i Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskrift (Om det christelige Munkevæsens Forhold til Therapeuterne, Bd. V. H. 2. S. 22—40).

Lindberg (Jacob Christian), f. d. 14de Januar 1797 i Ribe, hvor hans Fader Niels Lindberg var residerende Capellan ved Domkirken og Sognepræst til Seem († ½ 1830); Moderen Ane Magdalene f. Jacobsen († ½ 1840). Næsten 8 Aar gammel kom han i Ribe Cathedralskole, dimitteredes derfra til Universitetet 1815; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse; blev s. A. Alumnus paa Walkendorfs Collegium; studerede Theologi, og i Særdeleshed de østerlandske Sprog samt, under Biskop Münters Veiledning, Numismatik og Epigraphik; lagde sig samtidig efter Træskærerkonsten, for selv at kunne udføre Figurerne til sine antiquariske Arbejder; underkastede sig i Jan. 1822 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laud. et quidem imprimis egregie"; udnævntes i Novbr. s. A. til Adjunct ved Metropolitanskolen; disputerede i Novbr. 1828 for Magistergraden; blev i August 1830, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Adjunct-Embedet; privatiserede derefter i Kbhvn og Frederiksberg indtil han i Januar 1844 beskikkedes til Sognepræst for Tingsted Menighed paa Falster. — * 1826 Anne Cathrine Hansen. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 35—38; jvfr. Brockhaus's Convers. Lex. der Gegenwart 1839 H. XVIII. S. 312—14; Thorup om Ribe Cathedralsk. I. Forts. S. 54—55. — Portrait, lithogr. af Helsted, 1838, Folio).

Chrestomathia Hebraica historici argumenti ex Pentateucho decerpta. In usum studiosæ juventutis edita. *Volumen IIdum*. Hauniæ MDCCCXXII. (1ste Deel er ikke udkommen). D. m. T.: *Capita XL historica* e libris Exodo, Numeris et Deuteronomio selecta. ebraice. Dissertatiuncula de accentuologia Hebraica præmissa, in usum studiosæ juventutis ed. J. C. Lindberg. Haun. MDCCCXXII. (Allg. L. Z. 1823, III. Nr. 324).

Hebraisk Grammatik. Kbh. 1822. st. 8. 2det forögede Oplag. ibid. 1828. st. 8. (L. T. 1831, Nr. 42).

Veiledning til en *grammatisk Analyse af Genesis*. Kbh. 1822.

Veiledning til en *grammatisk Analyse af Chrestomathia Hebraica*. Vol. I.—II. Kbh. 1823.

Anviisning til en *grammatisk Analyse af det hebraiske Sprog*. Kbh. 1823.

Phædri Augusti liberti *fabularum Æsopiarum libri V.* Ad fidem optimarum editionum edidit & animadversionibus in usum scholarum illustravit J. C. Lindberg. Hauniæ 1828.

Bemærkninger i Anledning af Kirkens Gjenmæle. Kbh. 1825. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XV. 255—61; Werels' Tidsskr. f. Kirke-Krønike og christel. Theol. Bd. I. H. 1. 1833, S. 103—28; J. Nielsen's (ɔ: J. C. Langes) „Udfaldet af Sagen: Clausen contra Grundtvig for Retfærdighedens, Sandhedens og Oplysningens Domstol" 1825, S. 6—9).

Hvad er Christendom i Danmark? Med Hensyn paa Professor Paulsens, Etatsraad Ørsteds og de danske Biskoppers Yttringer om de symbolske Bøgers Myndighed og Præste-Edens Betydning i Danmark, besvaret. Kbh. 1826. (Rønnes „Dansk Religionsbl." II. 1826, Nr. 42; Ørsteds Jurid. Tidsskr. Bd. XII. H. 2., S. 295—304; Møllers N. theol. Bibl. XII. 187. 192—95; Ost's Archiv VI. 212; „Ny Freia" 1826, S. 369—72; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 2—3; Kbhvns Skildreri 1827, S. 196—97; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 893).

Den Kongelige Lands-Overrets samt Hof- og Stads-Rets Kjendelse og Dom i Sagen: Dr. Prof. Theol. H. N. Clausen contra Pastor N. F. S. Grundtvig, bedømt. Kbh. 1826. 2det Opl. ibid. eod. („Ny Freia" 1826, S. 369—72; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 2-3; Collegial-Tid. 1827, S. 5—7; L. T. 1827, S. 40—48, af H. N. Clausen; jvfr. ,Ny Freia" 1827, S. 42—45; N. theolog. Nachrichten 1827, April; Politivennen 1827, S. 331—33).

Hebraiske *Conjugations- og Declinations-Tabeller.* Kbh. 1827. st. 8.

Om Christendommens Forsvar i Danmark mod falske Lærere og falske Lærdomme. Kbh. 1828. (Rønnes „Dansk Religionsbl." IV. 1828, Nr. 32).

De *inscriptione Melitensi Phoenicio-Græca commentatio.* (pro gradu Magisterii). Hafniæ 1828; cum VI tabb. in æs incisis, inscriptionis imagine et MDCCC in ligo. incisis figuris. (L. T. 1829, S. 55—60; M. f. L. I. 218—64, r. af M. H. Hohlenberg; jvfr. J. C. Lindbergs „Sendebrev til Dr. Prof. Theol. M. H. Hohlenberg i Anledning af hans offentlige Erklæring om hans Opførsel imod mig, samt en Recension i Maanedsskrift for Litteratur, 1ste Bind. Kbh. 1829", med 1 Kb. [Kbhpost. 1829, S. 538], hvorpaa Hohlenberg gjensvarede i Tillæg til M. f. L. Bd. 2 (tiende Hefte, 1829). ibid. eod. 16 S. 8; jvfr. Allg. H. 3. 1835, Aug. Nr. 136).

Er Dr. Prof. Theol. H. N. Clausen en ærlig Lærer i den christne Kirke? Et alvorligt Spørgsmaal til Dr. Prof. Theol. J. Møller, Ridder af Dannebrog, i Anledning af hans Yttringer i Nyt theologisk Bibliothek, 15de Bind. Kbh. 1829. 2.—4. Opl. ibid. 1830. (M. f. L. IV. 169—90; Kbhpost. 1829, S. 562; 1830, S. 606. 646; Politivennen 1830, S. 596- 98). For dette Skrift blev Forf. sat under Generalfiscalens Tiltale, men frikjendt ved Landsoverretten og Høiesteret. I denne Anledning udgav Lindberg: Trykkefriheden, eller Indlæg, Domme og Bilag i Sagen: Høiesterets Advocat O. C. Hoegh-Guldberg, som constitueret Generalfiscal, contra Magister J. C. Lindberg, Adjunct ved Metropolitanskolen, anlagt af det kongelige danske Cancellie, i Anledning af Skriftet: „Er Dr. Prof. Theol. H. N. Clausen en ærlig Lærer i den christne Kirke?" Kbh. 1830. (Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1831, Nr. 8. 9, S. 57—70; jvfr. L. T. 1830, S. 557—60; Art. H. N. Clausen og H. N. Steenstrup, samt Brockhaus's Convers. Lex. 1833, Art. Danmark).

Libri Ecclesiæ Danicæ Symbolici, in memoriam confessionis Augustanæ, edidit J. C. Lindberg. Hafniæ 1830. (M. f. L. V. 339—41, anm. af H. N. Clausen).

Lukas's Evangelium, med tilføiede Forklaringer og paany oversat, udgivet som en Anviisning til Bibellæsning. Kbh. 1842. (Nye Intelligensbl. 1842, Maj, Nr. 7; Theol. Tidsskr. VII. 161—64).

Lærebog i Bibelhistorien. Udarbeidet især med Hensyn paa de høiere Religionsklasser i de lærde Skoler, af Svend Borchmann Hersleb. Fjerde Oplag. Ny Udgave. Gjennemseet af P. C. Lind. Kbh. 1842. (Theol. Tidsskr. VII 179—81).

Kjærlighed og Frelse. Fortælling. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1565).

Bidrag: i Kjøbenhavns flyvende Post, Interimsblade (Johan Gordon, en Fortælling, Nr. 38—49, see ovenfor; Digte, Nr. 62. 68. 69 [under Mærke r. l. d.] og Nr. 110 [under Navn]; — i Nytaarsgave fra danske Digtere 1836 S. 73—81 (Fire Digte); — i Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskrift (Om det christelige Munkevæsens Forhold til Therapeuterne, Bd. V. H. 2. S. 23—40).

Lindberg (Jacob Christian), f. d. 14de Januar 1797 i Ribe, hvor hans Fader Niels Lindberg var residerende Capellan ved Domkirken og Sognepræst til Seem († 1/8 1830); Moderen Ane Magdalene f. Jacobsen († 1/5 1840). Næsten 8 Aar gammel kom han i Ribe Cathedralskole, dimitteredes derfra til Universitetet 1815; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse; blev s. A. Alumnus paa Walkendorfs Collegium; studerede Theologi, og i Særdeleshed de østerlandske Sprog samt, under Biskop Münters Veiledning, Numismatik og Epigraphik; lagde sig samtidig efter Træskærerkonsten, for selv at kunne udføre Figurerne til sine antiqvariske Arbejder; underkastede sig i Jan. 1822 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laud. et quidem imprimis egregie"; udnævntes i Novbr. s. A. til Adjunct ved Metropolitanskolen; disputerede i Novbr. 1828 for Magistergraden; blev i August 1830, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Adjunct-Embedet; privatiserede derefter i Kbhvn og Frederiksberg indtil han i Januar 1844 beskikkedes til Sognepræst for Tingsted Menighed paa Falster. — * 1826 Anne Cathrine Hansen. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 35—38; jvfr. Brockhaus's Convers. Lex. der Gegenwart 1839 H. XVIII. S. 312—14; Thorup om Ribe Cathedralsk. I. Forts. S. 54—55. — Portrait, lithogr. af Helsted, 1838, Folio).

Chrestomathia Hebraica historici argumenti ex Pentateucho decerpta. In usum studiosæ juventutis edita. *Volumen IIdum.* Hauniæ MDCCCXXII. (Iste Deel er ikke udkommen). D. m. T.: *Capita XL historica* e libris Exodo, Numeris et Deuteronomio selecta. ebraice. Dissertatiuncula de accentuologia Hebraica præmissa, in usum studiosæ juventutis ed. J. C. Lindberg. Haun. MDCCCXXII. (Allg. L. Z. 1823, III. Nr. 324).

Hebraisk Grammatik. Kbh. 1822. st. 8. 2det forögede Oplag. ibid. 1828. st. 8. (L. T. 1831, Nr. 42).

Veiledning til en *grammatisk Analyse af Genesis.* Kbh. 1822.

Veiledning til en *grammatisk Analyse af Chrestomathia Hebraica.* Vol. I.—II. Kbh. 1823.

Anviisning til en *grammatisk Analyse af det hebraiske Sprog.* Kbh. 1823.

Phædri Augusti liberti *fabularum Æsopiarum libri V.* Ad fidem optimarum editionum edidit & animadversionibus in usum scholarum illustravit J. C. Lindberg. Hauniæ 1823.

Bemærkninger i Anledning af Kirkens Gjenmæle. Kbh. 1825. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XV. 255—61; Werels' Tidsskr. f. Kirke-Krønike og christel. Theol. Bd. I. H. 1. 1833, S. 103—28; J. Nielsen's (ɔ: J. C. Langes) „Udfaldet af Sagen: Clausen contra Grundtvig for Retfærdighedens, Sandhedens og Oplysningens Domstol" 1825, S. 6—9).

Hvad er Christendom i Danmark? Med Hensyn paa Professor Paulsens, Etatsraad Ørsteds og de danske Biskoppers Yttringer om de symbolske Bøgers Myndighed og Præste-Edens Betydning i Danmark, besvaret. Kbh. 1826. (Rønnes „Dansk Religionsbl." II. 1826, Nr. 42; Ørsteds Jurid. Tidsskr. Bd. XII. H. 2., S. 295—304; Møllers N. theol. Bibl. XII. 187. 192—95; Døl's Archiv VI. 212; „Ny Freia" 1826, S. 369—72; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 2—3; Kbhvns Skilderi 1827, S. 196—97; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 893).

Den Kongelige Lands-Overrets samt Hof- og Stads-Rets Kjendelse og Dom i Sagen: Dr. Prof. Theol. H. N. Clausen contra Pastor N. F. S. Grundtvig, bedømt. Kbh. 1826. 2det Opl. ibid. eod. („Ny Freia" 1826, S. 369—72; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 2-3; Collegial-Tid. 1827, S. 5—7; L. T. 1827, S. 40—48, af H. N. Clausen; jvfr. „Ny Freia" 1827, S. 42—45; N. theolog. Nachrichten 1827, April; Politivennen 1827, S. 331—33).

Hebraiske *Conjugations- og Declinations-Tabeller.* Kbh. 1827. st. 8.

Om Christendommens Forsvar i Danmark mod falske Lærere og falske Lærdomme. Kbh. 1828. (Rønnes „Dansk Religionsbl." IV. 1828, Nr. 32).

De *inscriptione Melitensi Phoenicio-Græca commentatio.* (pro gradu Magisterii). Hafniæ 1828; cum VI tabb. in æs incisis, inscriptionis imagine et MDCCC in ligu. incisis figuris. (L. T. 1829, S. 55—60; M. f. L. I. 218—64, r. af M. H. Hohlenberg; jvfr. J. C. Lindbergs „Sendebrev til Dr. Prof. Theol. M. H. Hohlenberg i Anledning af hans offentlige Erklæring om hans Opførsel imod mig, samt en Recension i Maanedsskrift for Litteratur, 1ste Bind. Kbh. 1829", med 1 Kb. [Kbhpost. 1829, S. 538], hvorpaa Hohlenberg gjensvarede i Tillæg til M. f. L. Bd. 2 (tiende Hefte, 1829). ibid. eod. 16 S. 8; jvfr. Allg. H. J. 1835, Aug. Nr. 136).

Er Dr. Prof. Theol. H. N. Clausen en ærlig Lærer i den christne Kirke? Et alvorligt Spørgsmaal til Dr. Prof. Theol. J. Møller, Ridder af Dannebrog, i Anledning af hans Yttringer i Nyt theologisk Bibliothek, 15de Bind. Kbh. 1829. 2.—4. Opl. ibid. 1830. (M. f. L. IV. 169—90; Kbhpost. 1829, S. 562; 1830, S. 606. 646; Politivennen 1830, S. 596-98). For dette Skrift blev Forf. sat under Generalfiscalens Tiltale, men frikjendt ved Landsoverretten og Høiesteret. I denne Anledning udgav Lindberg: Trykkefriheden, eller Indlæg, Domme og Bilag i Sagen: Høiesterets Advocat O. C. Hoegh-Guldberg, som constitueret Generalfiscal, contra Magister J. C. Lindberg, Adjunct ved Metropolitanskolen, anlagt af det kongelige danske Cancellie, i Anledning af Skriftet: „Er Dr. Prof. Theol. H. N. Clausen en ærlig Lærer i den christne Kirke?" Kbh. 1830. (Ergzbl. z. Allg. H. J. 1831, Nr. 8. 9, S. 57—70; jvfr. L. T. 1830, S. 557—60; Art. H. N. Clausen og H. N. Steenstrup, samt Brockhaus's Convers. Lex. 1833, Art. Danmark).

Libri Ecclesiæ Danicæ Symbolici, in memoriam confessionis Augustanæ, edidit J. C. Lindberg. Hafniæ 1830. (M. f. L. V. 339—41, anm. af H. N. Clausen).

Den danske Kirkes symbolske Bøger, oversatte og udgivne i Anledning af den Augsborgske Confessions 3die Jubelfest. Kbh. 1830. (M. f. L. V. 341—42, anm. af H. N. Clausen; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 987).

Historiske Oplysninger om den danske Kirkes symbolske Bøger. Tredie Mindeskrift i Anledning af den Augsborgske Confessions Jubelfest. Kbh. 1830. (M. f. L. V. 342—56, r. af H. N. Clausen).

Maanedsskrift for Christendom og Historie. I. Bd. og II. Bd. 1.—4. Hefte. Kbh. 1830—32. (Kbhpost. 1830, S. 856; 1831, Nr. 4; jvfr. Art. H. N. Clausen). — Af hans Bidrag i dette Tidsskrift ere følgende særskilt aftrykte: Præsten Gad for Herrens Altar. Et Alvorsord mod de falske Læreres Pave-Myndighed i Kirken. Kbh. 1831; — Falsk Lærdom i Vor Frelsers Kirke paa Christianshavn. Oplyst af Præsten Bisbys Paaske-Prædiken. ib. eod.; jvfr. Art. L. L. Lohmann. [Overs. m. M. paa Tydsk, med en Fortale, u. T.: Lindbergs Kampf für's wahre Christenthum gegen Pastor Bisbys falsche Lehre, durch Mittheilung der Actenstücke deutschen Lesern dargestellt von H. Egge. 1.—2. Heft. Kopenh. 1832—33; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 16); — Præsten Gads mislige Forhold til Ritualet. ibid. 1832. — Hans Afhandling (Bd. I. H. 2.): „Om Statens Sygdom og Cancelliraad Lornsens Lægedom" udkom særskilt paa Tydsk. Kopenh. 1830. (jvfr. „Der Eremit" 1831, April, Nr. 40). — Om hans Artikel (Bd. II. H. 2.): „Der er een Frelse fra Cholera" [optr. i Rønnes Dansk Religionsblad 1831, Nr. 39] jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XX. 307—19).

Lettre à Mr. le chevalier *P. O. Bröndsted* sur quelques *médailles Cufiques* dans le cabinet du Roi de Danemark, récemment trouvées dans l'isle de Falster, & sur quelques *Manuscrits Cufiques*. Avec XII. planches. Copenh. 1830. 4to. (Leipz. Lit. Z. 1831, Nr. 63; Allg. H. Z. 1831, II. Nr. 107, S. 214—216).

Hovedreglerne af den hebraiske Grammatik tilligemed fuldstændige *Conjugations- og Declinations-Tabeller*. Udgivne til Brug ved Skole-Underviisning. Kbh. 1831. *2det Opl.* ibid. 1835. Imperial 8. (Tabellerne ogsaa særskilt). — Overs. paa Svensk. Upsala 1843.

Nogle danske og tydske Psalmer, udgivne til Brug ved Huusandagt. Kbh. 1831.

Zions Harpe (Samling af nogle danske og tydske Psalmer). En Jule-Gave til den christne Menighed. Kbh. 1831.

Beviis for, at Præsten Carl Holger Bisby, Capellan ved Vor Frelsers Kirke, er en falsk Lærer og Fiende af Christendommen i den danske Statskirke, indlagt i den Kongelige Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn d. 6te Februar 1832. Kbh. 1832. (M. f. L. VII. 256—82, r. af P. C. Stenersen Gad [ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1832], jvfr. Schouws „Dansk Ugeskrift" I. Nr. 30). — Andet Indlæg i den Bisbyske Sag, tilligemed nye Beviser for, at Præsten C. H. Bisby, Capellan ved Vor Frelsers Kirke, er en falsk Lærer og Fiende af Christendommen, afgivet i den Kongl. Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn den 16. April 1832. Kbh. 1832. — Foreløbige Oplysninger i Anledning af de nylig arriverede kielske Hjælpetropper, affendte af DHrr. theologiske Doctorer og Professorer Eckermann, Francke og Köster, til Understøttelse for Præsten C. H. Bisbys falske Lærdom. ibid. eod. [jvfr. S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Otium", II. 200]. Paa Tydsk. Kopenh. 1832; r. i Prov. Ber. 1832 og derfra overs. i Kbhpost. 1832,

Nr. 170. — Præsten C. H. Visby og hans Kieler-Venner fremstillede i deres Nøgenhed for den Kongl. Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn d. 23. Juli 1832. Tredie Indlæg i den Visbyske Sag. ibid. eod. Paa Tydsk [nebst 7 Seiten Verzeichniß von 72 verschiedene Schriften des Vfs]. Copenh. 1832; r. i Prov. Ber. 1832 og derfra overs. i Kbhpost. 1832, Nr. 170. — De tre kielske Theologers, Eckermanns, Franckes og Köfters Responsum i den Visbyske Sag. Paa Dansk udgiven og belyst med nogle Anmærkninger. ibid. eod. — Indlæg i Hans Majestæts Høieste-Ret mod Præsten C. H. Visby. ibid. 1834. (Ved Høiesteretsdom, som stadfæstede den Kgl. Lands-Over- samt Hof- og Stads-Rets Dom af 26. Novbr. 1832, bleve samtlige af Visby paaankede Beskyldninger mortificerede, og Lindberg idømtes derfor en Mulct af 200 Rbdlr. samt alle Sagens Omkostninger; jvfr. Art. J. L. Hansen).

Har de Christne endnu borgerlige Rettigheder i Danmark? Et vanskeligt Spørgsmaal til Etatsraad Frederik Thaarup. Indlagt i den Kongl. Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn, den 13de Februar 1832. Kbh. 1832. (jvfr. Art. Fr. Thaarup). — Bidrag til Bedømmelse af Avisernes Troværdighed i deres Beretning om Kirke-Kampen i Danmark. Andet Indlæg i den Thaarupske Sag. Afgivet i den Kongl. Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn, den 18. Juni 1832. ibid. eod. (jvfr. Kbhpost. 1832, S. 507). — Den Kongelige Lands-Over-Rets samt Hof- og Stads-Rets Dom i Sagen: Magister J. C. Lindberg contra Etatsraad Frederik Thaarup. Udg. af J. C. Lindberg. ibid. eod. 2det Opl. ibid. eod.

Skomagermester L. Jensens Klage til Hr. Biskop P. E. Müller over Stiftsprovst Clausens Forhold ved Daaben i Frue Kirke i Kbhvn d. 4de Novbr. 1832; udg. af J. C. Lindberg. Kbh. 1832. 2—3 Opl. ibid. eod. (jvfr. Kbhpost. 1834, S. 464; Nord. Kirketid. 1834, Col. 442—45; L. T. 1832, S. 744—48). — Om Stiftsprovst H. G. Clausens villaarlige og uforsvarlige Forandringer ved den christne Daab. ibid. eod.

Fuldstændig grammatisk Analyse af de förste fire Capitler af Genesis, udgiven til Brug for de förste Begyndere. Kbh. 1833.

Den Nordiske Kirke-Tidende. Udg. af J. C. Lindberg. I.—VIII. Aargang. Kbh. 1833—1840. Imperial 8. („Dagen" 1833, Nr. 62). Hertil leverede han de kirkelige og literaire Efterretninger i hver Aargang, samt en betydelig Mængde, større og mindre Bidrag, bl. a.: 1833: Rimelige Følger af Ritual-Forandring, Col. 47. 56. 137; Sabbatai Zebhi, en falsk Messias hos Jøderne, Col. 227—37; Den vestsjællandske Krig eller kirkelige Stridigheder i Slagelse og Omegn, Col. 280. 297. 315. 433; Om Jødernes Tro, Gudstjeneste og Skikke, Col. 358. 362. 393. 419. 446. 511. 525. 807. 822. 835; Om Jertegns Postil og dens Forfatter, Christen Pedersen, Cannik i Lund, Col. 451. 555. 619. 655. 700; — 1834: Om Dr. Fabers Hyrdebrev i Anledning af Ritualets Forandring, Col. 339. 356. 369. 388. 401. 419; Historiske Oplysninger om de gudelige Forsamlinger i Fyen og Sjælland, Col. 627. 643. 657. 676. 733. 753. 769; fortſ. 1835, Col. 17. 33; Om den christne Troes-Bekjendelses Form i den sidste Udgave af den danske Alterbog, Col. 817. 844; — 1835: Om Christi Nedfart til Helvede og Prædiken for Aanderne, som ere i Forvaring, Col. 167. 198. 225. 244. 281. 289. 305 [optr. i W. A. Wexels' Tidsskr. f. Kirke-Krønike og christel. Theol. Bd. 2. H. 4]; Bemærkninger om Verdens Skabelse, Col. 505. 529. 545; Om Synd-Faldet og Arve-Synden, Col. 583. 611; Til

en dansk Præst sønden for Konge=Aaen [ɔ: P. R. Frost] i Anledning af hans Bemærkninger over Ritualet og den forordnede Alterbog, Col. 675. 699. 750. 760. 794 og 1838, Col. 536. 553; — 1836: Om Sogne=Frihed for Menigheden og Lære=Frihed for Præsterne i Danmark, Col. 145. 161. 177; I Anledning af C. H. Kalkars Skrift om Troes=Bekjendelsens Form i den danske Kirke, Col. 305. 323. 338. 353; Om Laugs=Tvangen i Kirken og Skolen, Col. 369; Nogle Bemærkninger om Skole=Tvangen og dens Ophævelse, Col. 386; Om Samvittigheds=Frihed og dens Modstandere i Danmark, Col. 451. 465; Efterretning om Stænder=Forsamlingen i Viborg forsaavidt dens Virksomhed rører Kirken og Skolen, Col. 378. 493. 649. 662. 675; Om Kirke=Sangerens Stilling under Sogne=Friheden, Col. 601. 615; — 1837: Om Manuductions=Væsnet ved Kjøbenhavns Universitet, Col. 7. 22. 39; Bidrag til Asylers og lignende Indretningers Historie iblandt os, tilligemed nærmere Oplysning om Opdragelses=Anstalten paa Fiurendal, Col. 67; — 1838: Bidrag til de Christnes Forfølgelses=Historie i det nittende Aarhundrede, Col. 91. 97; Kan Bibelen og Copernikanismen forliges? Col. 179; Herren kommer, Col. 413. 430. 456; Roeskilde den 24 Septbr. 1838, Col. 607; Samvittigheds=Frihed i Danmark og Folke=Raadet i Roeskilde, Col. 639. 655. 671. 687. 703; Om Fornyelsen af et geistligt Collegium i Danmark, Col. 695; Om Grunden til den kirkelige Forvikling i vore Dage, Col. 698. 748; Om den armeniske Kirke, Col. 746. 755; — 1839: Det danske Folkeraads Forhandlinger i Aaret 1838 i Anledning af Andragenderne om almindelig Samvittigheds=Frihed for Præster og Menigheder i Danmark og om Sogne=Baandets Løsning, meddeelte og belyste, Nr. 2—8. 10. 11. 13; Gjendøbere i Kjøbenhavn, Nr. 45; Om den rette Oversættelse og Mening af Matth. 28, 19—20, Nr. 47—48; — 1840: Danske Samfund, Nr. 7—8; Indbydelse til Dannemænd angaaende et Minde for Niels Ebbesen, af Grundtvig, P. C. Kierkegaard, J. C. Lindberg, Col. 666—68; Jens Hornsyld, Col. 669—72; Om en dansk Høiskole, Col. 677—686.

Analytisk Hebraisk-Dansk Haand-Lexicon, udgiven til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1835. Imperial 8.

Frimodig Gjendrivelse af Hans Høiærværdighed Hr. Biskop Dr. J. P. Mynsters Forsvar for den privilegerede Waisenhuus=Katechismus. Kbh. 1836.

Biblen eller den christne Kirkes hellige Skrift, oversat af Grundtexten og ledsaget med Indledninger, Parallelsteder, oplysende Anmærkninger, forklarende Afbildninger, Landkort, Navn= og Sag=Register. I.—VII. Hefte. Kbh. 1837—43. st. 8. (Nord. Kirke=Tid. 1837, Col. 728—36, 744—50, 756—67, 769—78, af L. N. Boisen; Kbhvns Læsesalons Ugeblad 1837, S. 107—9; Fædrel. I. 1840, S. 864; jvfr. Art. C. N. Hessel).

Dannebroge. Nr. 1.—38. Kbh. 1841—42. Imperial 8. (Heri af ham, bl. A.: De stærke Jyder, Nr. 1. 2; Oplysning om Ægteskabet hos Gjendøberne, Nr. 9—10).

Annonce d'un ouvrage sur les médailles de l'ancienne Afrique par *C. T. Falbe* et *J. C. Lindberg*. Avec un aperçu des découvertes de M. Lindberg dans la numismatique de Carthage, de la Numidie et de la Mauritanie. Copenh. 1843. (J. f. L. o. K. II. 1. Juli 1843).

Rosen=Kjæden, en Samling af Psalmer og aandelige Sange, valgte og udgivne. Kbh. 1843. Psalmeb.=8.

Bidrag: i *Miscellanea Hafniensia*, edid. Fr. Münter, (Commentatio de numis

Punicis Sextorum olim Canacæ et Concanæ tributis, Tom. II. Fasc. II. 1824, p. 339—82, cum tabula et figuris in lign. incisis; ogsaa særskilt aftr. Hafn. 1824. (Allg. H. Z. 1825, März, Nr. 64, r. af W. Gesenius); — i Grundtvigs og Rudelbachs Theolog. Maanedsskrift (Oversigt over den Skjæbne, som det Hebraiske Sprogstudium og det gamle Testamentes Fortolkning har havt i Dannemark i Aarene 1790—1820, I. 40. 128; II. 241; III. 119 (jvfr. Art. S. N. J. Bloch); Jubellæreren J. Ewald, Notice, I. 286; Sendebrev til Prof. Dr. S. N. J. Bloch, Rector ved Roeskilde Cathedral-Skole, i Anledning af hans Skoleprogram: Bemærkninger i Anledning af en Afhandling i theologisk Maanedsskrift for April Maaned 1825 om det hebraiske Sprogstudiums Skjæbne i Danmark og hans Grammatik i samme Sprog, IV. 182; Om den rette Oversættelse og Mening af 1 Mosebogs Kap. 4. V. 1. Et Bidrag til at vurdere ældre og nyere Bibelfortolkere, IX. 1; Doctor Johannsen og hans Doctor-Disputats, X. 41. 193; Recensioner over: Fr. Münter om en nylig blandt Ruinerne af Carthago funden punisk Gravskrivt, I. 94; Das Buch Hiob. Uebersetzung und Auslegung von Dr. Umbreit, sstd. S. 243; Fr. Münters Formodninger om Bemærkelsen af det hebraiske Ord Kesita, II. 193; Fr. Münteri Descriptio numorum veterum Hispaniæ et Italiæ, sstd. S. 198; De Carpocratianis exposuit Fuldner, III. 57; Den augsburgske Troesbekjendelse med sammes Apologie oversat af A. G. Rudelbach, sstd. S. 203; Dr. Morten Luthers Forsvar i Anledning af Dr. Prof. Clausens Beskyldninger imod ham, af W. F. Engelbreth, VI. 47; Nogle Yttringer om den hellige Skrift, fremsatte af Prof. Theol. Dr. H. N. Clausen, drøftede af J. Hornsyld, sstd. S. 55; Rationalismen i dens Forhold til Bibelen og Protestantismen fra et populært Standpunct betragtet, af N. Møller, sstd. S. 61; De inscriptione Phoenicio-Græca in Cyrenaica nuper reperta ad Carpocratianorum hæresin pertinente commentatio. Scripsit G. Gesenius; Lettre à M. Raoul-Rochette sur une inscription en caracteres Pheniciens et Grecs récemment découverte a Cyrène. Par H. A. Hamaker, IX. 149); — i N. Dansk Religionsblad (Psalme ved B. F. Rønnes Jordefærd, II. 1833, Nr. 23—24); — i Kbhvns Adresse-Compt. Efterretn. 1840. 1842; — i Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1842—1843 (Om de Kufiske Mønter i Vaalse-Fundet, S. 51—141, dertil Tab. IV.—VII; Underretning om de Kufiske Mønter i det Nørdalske Fund, S. 144—45; De Kufiske Mønter i det Aalborgske Fund, beskrevne, S. 145—59; Om et Fund af Kufiske Mønter ved Knudsker paa Bornholm, S. 159—63; Oplysning om Aar og Møntsteder, hvor de i dette Bind omhandlede Kufiske Mønter ere prægede, S. 361—66); — i *Mémoires* de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1840—44 (Beskrivelse over buidiske Mønter).

Han forfattede Catalog over Etatsraad B. Thorlacius's Mynt- og Antiqviteets-Samling. Kbh. 1830; endvidere: „Fortegnelse over orientalske Mynter", i Fortegnelsen over G. F. Timms Mynt- og Medaille-Samling, 2den Deel (1832), S. 283—90; og Forklaring (af det Hebraiske) over de til C. T. Falbes Værk „Recherches sur l'Emplacement de Carthage" hørende cippi med Puniske Indskrifter (jvfr. Dst's „Materialier", S. 656). — Ledsagede med en Fortale (C. G. Ley's) Oversættelse af A. G. Rudelbachs Homilie „Det christelige Hyrde-Embeds Indstiftelse". Kbh. 1829. (jvfr. M. f. L. II. 263—65; Kbhpost. 1829, S. 493. 500).

Grundlove for Foreningen af 11. Juli 1842 til Statsgjeldens Afbetaling o.s.v. Kbh. 1842. 8.

Lindberg (N.), Assistent.

Opgaver i de 4 Specier i hele og brudne Tal samt Regula de Tri, til Brug ved Tavleregning i Almue- og Fattigskoler; med særskilte Faciter. Kbh. 1820.

Nyeformig Multiplicationstabel tilligemed Forklaring over Mønt, Vægt og Maal. Kbh. 1822.

Linde (Georg), f. d. 23de Marts 1787 i Kjøbenhavn. Hans Fader Etatsraad, Ridder Conrad Daniel Linde var Zahlkasserer samt Kasserer ved den kongelige Particulairkasse († 1/8 1826, jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 469—70); Moderen Juliane Charlotte f. Putscher († 1/11 1828), en Datter af Toldkæmmereer ved Øresunds Toldkammer, Conferenceraad Putscher. — Sonnen blev Artillericadet, fik Officeers Anciennetet den 20de Marts 1801 og blev den 16de Novbr. 1804 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; 1808 Premierlieutenant, samt Lærer og Cadetofficeer ved Artillericadet-Institutet; 1812 tillige Lærer ved Landcadet-Corpset; 1813 Stabscapitain; i April 1820 Forstander for Artillericadet-Institutet; 1824 Ridder af Danebroge; 1826 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; ansattes i Januar 1828 som Commandeur for Artillericadet-Institutet og erholdt Majors Charakteer; afgik 1830 fra denne Post og blev ansat som Oberstlieutenant à la suite i Armeen; udnævntes 1831 til Commandeur for Landcadet-Corpset; 1836 til Commandeur af Danebroge; 1840 til Kammerherre; erholdt den 12te Decbr. s. A. Oberstlieutenants Anciennetet; blev d. 1. Juli 1842 Oberst. — * Karen Rothe, Datter af afg. Geheimeconferenceraad A. B. Rothe.

Artillerividenskabens Begyndelsesgrunde for Landetatens militaire Underviisningsanstalter. Kbh. 1813. (L. T. 1814, S. 217—19).

Ledetraad ved Underviisningen i Vaabenlæren paa Landetatens militaire Underviisningsanstalter. Kbh. 1817, med 2 Kobbertavler. (Magaz. f. milit. Videnskabel. I. 139—44, anm. af J. A. Fibiger).

Bidrag: i Magazin for militair Videnskabelighed (Nogle Bemærkninger angaaende Klercker's Underretning om Haandgeværs Kjendskab og Behandling, VII. 368—74; Et Par Ord fra Oeconomidirecteuren ved det kongelige Garnisonsbibliothek, VIII. 341—50, jvfr. sstd. S. 145—53); — i Nyt Magaz. for milit. Videnskabel. (Om Skoleferier, II. 67—74; Examensplan for det kongelige Artillericadet-institut, sstd. S. 169—83). — I „Journal udgiven til Fordeel for Blinde" har han fra 1811 af afhandlet Maaden, paa hvilken disse have lært at regne.

Lindegaard (Peder), f. d. 16de Januar 1758; blev i Juli 1791 Gartner ved Rosenborg Slotshave; benaadedes 1809 med Danebrogsordenens Sølvkors og 1828 med Guldkorset. † 26de October 1832. — * Anna Elisabeth Erichsen.

A new method of forcing Grapes, and keeping them in winter; invented and practiced by *Peter Lindegaard;* translated into english by *A. Andersen Feldborg.* London 1817. 28 pag. 8, med et Kobber. (Oversat efter det tydske Originalmanuscript; foranstaltet ved den kongl. storbritanniske Minister ved det danske Hof, Hr. Foster. — Skriftet anm. i L. T. 1819, S. 56—60).

Om Viinstokkens Dyrkning, saavel i Drivekasser som i den frie Luft, i Dannemark. Kbh. 1826, med 1 Kb. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1826, S. 557—58).

Han leverede endeel Anmærkninger i den danske Oversættelse af J. F. Bloch's og J. L. Christ's Havekonst, ved Tim. Møller, I.—III. Deel. Kbh. 1802—9, samt 1820, m. Kb.; og i sammes 2den Deel endvidere: Om Viinstokkens Behandling, S. 189; Om Ferskentræets Drivning, S. 327. — Bidrag i „*Transactions of the Horticultural society*, London 1823“, af hvilke følgende ere oversatte af A. Weilbach i „Have-Tidende“ 5te Bd. 1839: Om Viindriveri, som det udføres i Danmark, S. 1—7; Om Dyrkningen af Asparges, S. 97—103; Om Maaderne at drive Ferskener i Danmark og Holland, S. 250—59.

Lindencrone (Johan Frederik), f. d. 24de April 1746 paa Gjorsløv i Sjælland. Hans Fader var Etatsraad Christian de Lindencrone til Gjorsløv Stamhuus, samt Søholm og Erikstrup Godser († 1/8 1772); Moderen Mette f. Holmsted († 11/11 1793), en Datter af Etatsraad og Borgemester Friderich Holmsted i Kbhvn. Studerede i Sorø 1761—65; blev i Septbr. 1766 Hofjunker; 1772 Besidder af Stamhuset Gjorsløv og Godserne Søholm og Erikstrup (som han solgte 1793); i Oct. 1774 Etatsraad; i Maj 1780 Kammerherre; var fra 1800 til 1803 Forstander for det Kgl. Genealogiske og Heraldiske Selskab. † 4de Juni 1817. — * 13/6 1768 Bolette Maria Harboe († 1800), en Datter af Sjællands Biskop Ludvig Harboe. — (Jvfr. Engelstofts Univers∫. og Skole-Annal. 1808, I. S. 183—8[illegible]bhvns Skilderi 1817, Nr. 48).

Klagedigt over Etatsraad Friderich Holmsted. Kbh. 1758. 4to. — Den Nødlidende, et Lystspil af Mercier, overs. ibid. 1778. (Krit. Tilsk. 1779, Nr. 18; L. E. 1781, Nr. 37). — Æreminde over Fru Bispinde Harboe. ibid. 1781. — Adelaide, Grevinde af Ravensborg, af J. H. Rothe, overs. ibid. 1800.

Folke-Eventyr, samlede ved Brødrene Grimm. Oversatte af J. F. Lindencrone. Gjennemsete og udgivne efter anden forøgede og forbedrede Udgave. Kbh. 1823. 2den danske Udgave. ibid. 1839. 3die danske Udg. ibid. 1843. (L. T. 1823, S. 624—28).

Bidrag: i G. L. Lahdes Mindesmærker paa Assistentskirkegaarden ved Kjøbenhavn (Efterretning om Dr. Prof. Med. Arnold Nic. Aasheim, i 2det Hefte); — i Iris og Hebe (Gravskrift over O. Høegh-Guldberg, 1808, I. 281); — i „Gravblomster, Peter Foersoms Erindring helligede“, (P. Foersom, S. 75—76).

Lindencrone (Mette Louise Christiane Frederike Hegermann-), see Hegermann-Lindencrone.

Lindenfels (Joseph Benedict), f. d. 15de December 1762 i Wien; opdroges deels i Paris, deels i Wien; indtraadte 1780 i østerrigsk Krigstjeneste og blev 1784 Secondlieutenant ved Erkehertug Josephs Dragoner; 1787 Premierlieutenant; 1789 Ritmester; deeltog i Felttoget mod Tyrkerne 1788—90; tog sin Afsked 1790 og begav sig til Paris. I Frankrig oplevede han Rædselsperioden 1792 og 1793; drog derpaa tilbage til Wien, men gik snart efter til Hamborg; kom i Begyndelsen af 1796

til Danmark og var i nogen Tid Medejer af Fyens Stifts Adressecomptoir i Odense, samt Medudgiver af den derfra udgaaende Adresseavis; kom 1798 til Kjøbenhavn, og var fra 1799 til 1807 Lærer og Inspecteur i det Schouboeske Institut; gik, under Kjøbenhavns Beleiring, i dansk Krigstjeneste som Capitain ved Landeværnet; blev 1808 Chef for det 5te Compagni af den danske Artilleribataillon; 1809 tillige Lærer i Militairterminologi og det franske Sprog ved det danske Militair-Institut for Officerer og ved Artillericadet-Institutet; 1811 endvidere Lærer ved Landcadet-Corpset; afgik 1816 som Major af Artilleriet, med Vartpenge; opholdt sig siden i Altona. † 16de Februar 1833. — * 1784 C. fød Egerman von Egernburg. — (N. Nekrolog der Deutschen Jahrg. XI. 1833 (Weimar 1835) S. 114—16; jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. I. 347—50 og Schröder's Nachträge S. 827).

Fyens Stifts Adressecomptoirs-Avis. (Hele Aargangen 1797 og til Begyndelsen af Mai 1798 redigeret af Lindenfels alene, som daværende Medejer af Adressecomptoiret i Odense, under Firma: Hempel et Comp., siden Hempel alene). — *Prospectus* de l'institut d'éducation de Mr. *F. C. Schouboe*, Secrétaire. Copenh. 1799. 8 pag. 4. (Paa Tydsk. ibid. eod.). — Tillæg til No. 15, 16, 17 og 19 af de Kjøbenhavnske lærde Efterretninger for Aaret 1808. Kbh. 1808. — Svar til Hr. Matthias Hagerup. Motto: „Debell[illegible]superbos". ibid. 1809. — Sang i „Kjæden" 1809. — Ode an die Klystier-Sprithe, mit Noten. Kph. 1810. — Cantate bei der Feier des St. Joh.-Festes in der Loge Fr. z. g. H. zu Kopenhagen. (In Musik gesetzt von dem kön. dän. Kapellm. Kunzen). ibid. eod. — Huldigung eines Br. F. M. bey der Vermählung J. H. der Prinzessinn Lovise Charlotte von Dänemarck, mit Sr. Durchl. dem Prinzen Wilhelm zu Hessencassel. ibid. eod. — Ueber den Karakter des F. M. vorgetragen d. 20 Mrt. 1811. ibid. 1811. — Ueber den Schwur des F. M—s. Rede, gehalten in der Loge Fr. z. g. H. Als Manuscript gedr. für BB. ibid. eod. — Ved H. M. Kongens Fødselsfests Høitideligholdelse d. 6te Februari 1813, fremsagt i en Vennekreds („Kjæde-Selskabet"). ibid. 1813.

Fransk Læsebog og Sproglære, udarbeidet efter allerhøieste Befaling til Brug for Land-Etatens Underviisnings-Anstalter. Kbh. 1814. (Sproglæren særskilt. ibid. eod.; L. T. 1821, S. 99—103, r. af Fr. Thaarup).

Theoretisk-practisk fransk Grammatik efter J. V. Meidingers nyeste franske Sproglære, og M. Hallagers Anmærkninger. Omarbeidet. Anden Original-Udgave. Kbh. 1814. (L. T. 1821, S. 99—103, r. af Fr. Thaarup).

Discours, prononcé à l'Académie Royale des Cadets, en présence de S. M. le Roi, le 30. Déc. 1815. Copenh. 1816.

Den franske Parleur, eller en udvalgt Samling af franske og danske Samtaler m. m., indeholdende en practisk Veiledning til i kort Tid at lære Begyndere rigtigen og reent at tale det franske Sprog. Tredie Udgave. Paa nye igjennemseet, forbedret og meget forøget. Kbh. 1817. (L. T. 1821, S. 123—24, r. af Fr. Thaarup).

Den hemmelige Skrivekonst, eller Chiffrer- og Dechiffrer-Konsten, i Særdeleshed practisk oplyst ved et nyt Transpositions-Chiffre, der, formedelst dets utallige

Afvexlinger, i Forening med den største Simpelhed og Lethed, kan gjøres aldeles uopløseligt, endog for den, som har opfundet det. Med otte Kobbertavler og mange Tabeller. Ei blot til Lyst. Kbh. 1819. (Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 18; Dansk Minerva VIII. 470).

Medudgiver af: Mennesket. En Journal af blandet Indhold. I. Bds. 1. Hefte. Odense, 1797. (jvfr. Art. S. Hempel; Iris og Hebe 1797, IV. 243—48).

Lindgreen (Nicolai Christian), f. 1772 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Nicolai Jensen var Arkelimester ved Holmen, Moderen Karen Lindgreen; blev dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole i Efteraaret 1790; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i October 1798; udnævntes 1800 til Auditeur ved det sjællandske Infanteriregiment; 1803 til Regjeringsraad, Medlem af Gouvernementet i Trankebar, Justitiarius og Auctionsdirecteur. † 1817. — * Cathrine Elisabeth Frelsen, en Datter af afd. Conferenceraad G. F. Frelsen.

Engelsk accentueret Læsebog. Kbh. 1804. (L. E. 1806, Nr. 40).

Lindhard (Mogens), f. 1769 i Gylling Degnebolig i Aarhuus Stift; dimitteredes til Universitetet fra Horsens Skole i Efteraaret 1789; var Degn i Gylling 1790—97 og underkastede sig imidlertid den theologiske Embedsexamen (Laud.) i Maj 1794; blev 1797 Sognepræst til Lierslev og Ørding paa Mors; 1804 til Asferg og Faarup i Aarhuus Stift; i April 1814 til Østbirk og Yding, s. St.; 1826 til Frue-Kirke i Aarhuus og Anneret Aaby; i September 1829 til Domkirken i Aarhuus og Stiftsprovst i Aarhuus Stift; 1831 tillige Provst for Aarhuus Kjøbstad og Hasle Herred. — * Dorothea Sophie Sommer († ♀ 1832), Datter af Laurits Sommer, Præst til Gosmer og Halling i Aarhuus Stift.

Veiledning til at forstaae og anvende nogle af Religionens og Moralens vigtigste Sandheder. Viborg 1801. (L. E. 1802, Nr. 50). — Middelveien imellem den gamle og nye Tro. ibid. eod. — Poetiske Forsøg. Randers, 1812. — Leirekonningen Fridleif, Frode hin Fredegodes Søn. En nordisk Fortælling. Aarhuus, 1813; o. m. Aarstal 1828. („Dannora", 1813, Nr. 7; L. T. 1814, Nr. 10).

Tale, holden i Selskabet Polyhymnia paa Hs. Majestæt Kong Frederik den Sjettes Fødselsdag 1828. Aarhuus, 1828.

Hvilken Regjeringsform er den bedste? Tale, holden i Selskabet Polyhymnia d. 28. Jan. 1831. Aarhuus, 1831.

Prædiken paa Reformationsfestens 3die Dag 1836. Aarhuus, 1837.

Digte, adspredte: i Iris og Hebe (1803, I. 227—32; II. 160—65; III. 124—28; IV. 1—6; 22—23; 1804, II. 1—10); i Elmquist's „Dan" 1820 (Fædrelandssang, S. 39—41); i forskjellige Aargange af Aarhuus Stifts-Tidende. — Nogle særskilt trykte Leilighedsdigte.

Lindholm (Cornelius), f. i det Slesvigske; blev dimitteret fra det Vesterborgske Skolelærer-Seminarium 1805, siden Skolelærer i Moseby paa Falster.

Veiledning til Hovedregning eller mental Regnekunst, af Th. Jensen og K. Lindholm. Kbh. 1815.

Regneskole for Begyndere. Nykjøbing paa Falster, 1837.

Lindov (Frederik), Pseudonym; see Povl Frederik Barfod.

Linstow (Christoph Hartvig v.), f. 1740 i det Mecklenborgske, hvor hans Fader Henrik Levin v. Linstow (forhen Capitain i dansk Tjeneste) besad Lehnsgodserne Fitschow og Belitz; Moderen f. v. Lowzow af Huset Rensow. I sit 13de Aar kom han til Holsteen, og ansattes som Cadet i det daværende storfyrstelige holstenske Liv-Dragon Regiment; blev 1754 udnævnt til Standart-Junker (eller som det siden i Danmark kaldtes Fricorporal); 1756 Cornet; 1758 Lieutenant; beordredes 1759 at rejse til Rusland; udnævntes 1760 til virkelig holstensk Fløj-Adjutant hos Storfyrsten, siden Keiser Peter III.; i Decbr. 1761 til Premier-Major, og et Par Maaneder derefter til russisk keiserlig General-Adjutant hos Feltmarechallen over Tropperne i Holsteen, Hertug Georg Ludvig af Holsteen. Efter at have oplevet Catastrophen med Keiser Peter III's Død i Juli 1762, fulgte han bemeldte Hertug til Holsteen, hvor Hertugen overtog Statholderskabet over den daværende storfyrstelige Deel af Holsteen. Ved Hertugens Død i Septbr. 1763 blev han General-Adjutant og Cavalier hos Dennes Efterfølger i Posterne, Frederik August, Biskop til Lübeck; udnævntes i Maj 1764 til virkelig Jægermester i den storfyrstelige Deel af Holsteen, og fik i samme Aar interimistisk (i 10 Maaneder) Opsynet med og Ledelsen af de unge Prindser, Augusts og Peter Frederik Ludvigs Stilling; blev i Marts 1773 storfyrstelig holsteensk Kammerherre; kom s. A., ved Overdragelsen af den storfyrstelige Deel af Holsteen til Kongen af Danmark, i dansk Tjeneste, og vedblev Jægermesterposten; fik i Januar 1777 dansk Indfødsret og dansk Adelspatent; blev i Maj 1780 forflyttet fra det 3die til det 2det holstenske Jægermester-District; udnævntes i Maj 1782 til Ridder (Storkors) af Danebroge; i Marts 1784 til Overforstmester i Sjælland; i Januar 1812 til Geheimeconferenceraad. † 12te April 1823 i Hirschholm. — * ⚭ 1774 Charlotte Benedicte Eleonore v. der Lühe (f. i Kbhvn, † 1/8 1837 i Hirschholm), en Datter af den afd. kongl. danske Oberst v. der Lühe, Besidder af det mecklenborgske adelige Gods Goldberg. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog 1821—26, S. 212—14).

Til Publicum. Kbh. 1791. (jvfr. Krit. 1791, Nr. 36).

Linstow (Hans Ditlev Franciscus), Nysanførtes Søn; fød 1787; blev privat dimitteret til Universitetet 1805; underkastede sig i Foraaret 1812 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve,

hiin med bedste, denne med næstbedste Charakteer; blev derefter Secondlieutenant i den norske Ingenieur-Brigade; sildigere Brigade-Auditeur i den norske Armee; er nu Slotsbygnings-Intendant i Christiania.

Beskrivelse over den vordende Kongebolig i Christiania; med Kobber. Christiania, 1826.

Udkast til Kirkebygninger i Norge. Udgivet efter Kirke-Departementets Foranstaltning. Christiania, 1829 (udg. 1831). 12 Ark Text og 9 Pl. Imper.-Fol.

Forslag angaaende Opförelsen af *et nyt Skuespilhuus* i Christiania, samt om dermed i Forbindelse staaende Organisation af Theatret. Christiania, 1836. Fol. med 4 lithogr. Plader.

Lithin (Joachim Cretschmer), f. 1779; blev privat inskriberet ved Kjøbenhavns Universitet i October 1798; var siden Sproglærer i Kjøbenhavn. † 3die Juli 1829. — * Ingeborg Kirstine Toxen.

The english Magazine, containing pleasing and instructive pieces in prose and verse. No. 1. Copenh. 1816.

Linnge (Andreas Peter), f. d. 6te April 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Friderich Linnge var Viinhandler († 1/5 1821); Moderen Maria Kirstine f. Winther († 2/6 1832). Han underkastede sig 1818 den dansk-juridiske Examen; blev 1813 Volontair og 1816 Copiist ved Frederiksværks Hovedcontoir i Kjøbenhavn; i Jan. 1828 Commerce-Secretair; 1836 entlediget (jvfr. Kbhpost. 1840, Nr. 43). — * 1/9 1829 Charlotte Albertine Ackermann.

Almindelig Hukommelsesbog, indeholdende en tydelig og fuldstændig Anviisning til Regnskab over Formue, Tid og Evner. En Haandbog for Personer af alle Stænder, der lægge Værd paa Tiden og dens Benyttelse o. s. v. Efter Jullien og Höck. Med en Fortale af Etatsraad og Ridder Pram. Kbh. 1819. (L. T. 1820, Nr. 12).

Dana. Poetisk Lommebog for 1820, udg. Kbh.; med Thorvaldsens Portrait.

Harmonia, eller Visebog for Damer. Kbh. 1820.

Harpen, et æsthetisk Tidsskrift. Kbh. 1820—24. 4to. (Endeel af de i dette Blad oversatte Fortællinger og Noveller ere særskilt aftrykte under følgende Titler: Eros, 1821 (Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1822, May, Nr. 60, S. 479—80) og 1824; Phantasiestykker, 1821; Fortællinger af E. T. A. Hoffmann, 1.—2. D., 1821; Eventyr og Fortællinger, 1822; tillige forsynede med fælleds Titel: Nyeste Bibliothek af Fortællinger, 1.—6. Deel. Kbh. 1821—24).

Literatur-, Kunst- og Theater-Blad. Kbh. 1821—24. 4to.

Ny Harmonia, eller nyeste Visebog for Damer. 1.—4. Samling. Kbh. 1821—1824. 1.—3. Samling 2den Udgave. ibid. 1824. („Dagen" 1822, Nr. 306, jvfr. „Telegraphen" 2. Aarg. Nr. 31, samt S. 543—44).

Fader Evans Stambog, eller nyeste Samling af danske Selskabs-, Drikke- og Kommers-Sange, med Tillæg af nogle svenske, tydske og latinske. Kbh. 1821. 2den Udg. ibid. 1824. („Dagen" 1822, Nr. 306, jvfr. „Telegraphen" 2. Aarg. Nr. 31, samt S. 543-44).

Juletræet, en Samling originale Fortællinger og Digte, udg. Kbh. 1821. (L. T. 1823, Nr. 1; „Tilskuerne" 1823, Nr. 29—30).

Kjøbenhavns Morgenblad, et æsthetisk Tidsskrift, udg. af A. P. Liunge og C. R. Rosenkilde. Kbh. 1825—26. 4to.

Waverley eller Skotland for 60 Aar siden [Roman] af Walter Scott. Oversat efter Originalens syvende Udgave. I.—II. Deel. Kbh. 1826. (L. T. 1827, S. 91—93).

Hertha. Et Maanedsskrift. I.—II. Aargang. (8 Bind). Kbh. 1827—28. (Prost's Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 26—27; „Basunen", Nr. 20). — Hertil leverede han en original Fortælling „Jettehøjen" (1827, I. S. 10 fgg.); Prøver af Arreboes Kong Davids Psalmer (1827, II. 235; 1828, I. 251), og nogle Digte.

Kjøbenhavns-Posten. I.—XVIII. Aargang, udg. Kbh. 1827—44, 4to; fortſ. — Af Nr. 1—36 i Aarg. 1827 var Ove Thomsen Medudgiver. (jvfr. Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 85. 89; 1828, Nr. 26. 27; „Dagen" 1836, Nr. 278. 283. 287. 293. 302. 308. 309. 312; 1837, Nr. 27; Art. J. F. Giødwad og J. P. M. Grüne).

Theaterblad, udg. Nr. 1—21. Kbh. 1827—28. 4to. (begyndt d. 26. Oct. 1827).

De Franskes Keiser Napoleon Bonapartes Levnet. Med en indledende Udsigt over den franske Revolution. Af Walter Scott. Fra Engelsk oversat af H. G. R. Nyegaard og A. P. Liunge. I.—IX. Bd. m. 5 Kbb. Kbh. 1827—30. (L. T. 1828, Nr. 43. 44; 1830, Nr. 23; Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 34. 41 og Kbhpost f. A. Nr. 86).

Walter Scotts Krøniker fra Canongate, oversatte af A. P. Liunge og C. C. Broager. I.—II. Deel. Kbh. 1828. (O. m. T.: Bibliothek for de nyeste og interessanteste Romaner og Noveller).

Nyeste Harmonia, eller Visebog for Damer 1829. Kbh.

Repertorium for Morskabslæsning. Nr. 1.—24. (1.—2. H. ɔ: I. Bd.). Kbh. 1829.

Nyeste Roman-Bibliothek, udg. af A. P. Liunge og C. F. Güntelberg. I.—XII. Bd. Kbh. 1829—30. Samme. 1831, Nr. 1.—12. (Hver Roman udkom ogsaa under særskilt Titel).

Nyt Repertorium for Morskabslæsning. I.—VI. Bd. Kbh. 1830—32. (jvfr. Kbhpost. 1829, S. 698. 730).

Nyeste Repertorium for Morskabslæsning. I.—V. Bd. Kbh. 1832—34.

Bibliothek af de nyeste og bedste Romaner, udg. af A. P. Liunge og C. F. Güntelberg. I.—V. Deel. Kbh. 1833—34. (Hver Roman udkom ogsaa under særskilt Titel).

Søndagsblad, redig. af H. P. Holst og A. P. Liunge. Kbh. 1835. 4to. (fra Jan.—Septbr.).

Novelle-Bibliothek. I.—XIII. Bd. Kbh. 1835—36. (Særskilt aftrykt deraf i 1842: Et halvt Hundrede Noveller, 1—8 Bd.).

Nyt Novelle-Bibliothek, udg. af A. P. Liunge og J. P. Grüne. I.—VIII. Bd. Kbh. 1837. (Af begge Samlinger ere flere enkelte Bind og Noveller ogsaa særskilt udgivne i 1835—39 og 1842).

Klubvisebog, en Samling af de bedste ældre og nyere Selskabsange, med et Antal nye, tildeels skrevne til politiske Toaster; udg. af J. P. Grüne. Kbh. 1838.

Kjøbenhavns Morgenblad, ny Suite, udg. af A. P. Liunge, redig. af J. P. Grüne og G. Siesby. Kbh. 1838—39. 4to. (beg. i Febr. 1838).

Repertorium for Morskabslæsning. 1.—2. Hefte. Kbh. 1843.

Forposten, udg. 1.—2. Aarg. Kbh. 1843—44. 4to; fortf.

Digte, adspredte: i J. K. Høst's „Morgenblad" 1819; i Kjøbenhavns Skilderi (1819, Nr. 72. 73); i Rahbeks „Hesperus" (I. 1819, S. 347—49). — (Revidert).

Lohmann (L. L.), Drejermester i Kjøbenhavn.

Til mine Medborgere om Hr. Visby's Paaskeprædiken og Hr. Magister Lindbergs Misforstaaelser. Af en af Hr. Visby's Tilhørere, L. L. Lohmann. Kbh. 1832. (jvfr. Kbhpost. 1832, Nr. 142. 150).

Om Gudstjenesten i det nye, mosaiske Tempel. Kbh. 1832.

Bidrag til Kundskab om Laugs- og Corporationsforholdene, ved Besvarelsen af det Spørgsmaal: Hvad har Laugsvæsenets Ophævelse og Næringsfrihedens Indførelse gavnet i de Lande, hvor denne Foranstaltning er skeet? Kbh. 1840.

Lorck (Jørgen Henrik), f. 1810, af Forældrene Lorentz Lorck, Capitainlieutenant i Sø-Etaten, Ridder af Danebroge (f. 16/2 1781 i Memel, † 20/8 1820 paa St. Croix i Vestindien), og Mariane Elisabeth f. Bech († 27/1 1822), Datter af Grosserer Jørgen Bech i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1828; underkastede sig i Efteraaret 1838 den forenede Læge-Examen (H. ill. 1mi grad.); erholdt i Decbr. s. A. Bataillonschirurgs Charakteer; var Læge paa Fregatten „Bellona" paa dens Togt til Sydamerika 1840—41.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten" 1835 (Nogle Bemærkninger om Examen ved det kongelige chirurgiske Akademi, Nr. 115. 117a; Svar til Prof. G. Møller, Nr. 125; Mere om det chirurgiske Akademi, Nr. 144 (jvfr. sstd. Nr. 122. 131. 132. 133).

Sex Melodier for een Syngestemme, til Text af H. Hertz, Chr. Winther, o. A., med Accompagnement af Pianoforte. Kbh. 1844.

Han antages at være Forfatter til: **Poetiske Bagateller af Alexis V.** Kbh. 1838. („Søndagen" 1838, Nr. 22).

Lorenzen (Carl Henrik) er f. d. 5te November 1807 i Haderslev, hvor hans Fader Justitsraad Thomas Lorenzen, Ridder af Danebroge og Danebrogsmand, var Amtsforvalter († 16/4 1834). Han besøgte den derværende Latinskole,' blev dimitteret 1827, og rejste til Universitetet i Halle, hvor han især lagde sig efter de philologiske og philosophiske Discipliner. Efter at have benyttet et Tilbud om, at gjøre en Rejse til Italien i Selskab med en bekjendt Videnskabsmand, vendte han 1829 tilbage til Danmark, og tog til Kjøbenhavn. Her fortsatte han sine philologiske Studier, underkastede sig den befalede Præliminær-Examen i Decbr. 1830, og blev derpaa i Januar 1831 constitueret som Lærer ved Sorø Academies Skole, ved hvilken han i Decbr. s. A. udnævntes til Adjunct.

Breve fra Italien, skrevne i Aarene 1828 og 1829. Kbh. 1837. udkom anonymt. (Ørst's „Minerva" I. 111—18; Kbhpost. 1837, Nr. 40).

Valfred. En Roman. Udgivet af C. H. L. Kbh. 1840 [1839]. (T. f. L. o. K. VI. 513—18; Berl. Tid. 1839, Nr. 303).

Ueber die Generationswechsel, oder die Fortpflanzung und Entwickelung durch abwechselnde Generationen, u. s. w.; von J. J. S. Steenstrup. Auf Veranlassung des Verfassers nach dem Manuscripte desselben übersetzt. Kopenh. 1842, mit 3 Kupfertafeln.

Bidrag: i Heibergs „flyvende Post" 1830 (Epigrammer fra Kullen, Nr. 110—12; Recension over C. J. Heises Oversættelse af „Udvalgte Dialoger af Platon", Nr. 111; og over Oehlenschlägers „Trillingbrødrene fra Damask", Nr. 117. 118); — i Dansk Literatur-Tidende (Anmeldelse af [Henr. Hertz's] „Gjenganger-Breve", 1831, Nr. 26). — (Tildeels efter Autogr.).

Lorentzen (F.), Cand. med.; udentvivl en Pseudonym.

Haandbog for Frugtsommelige og Barselkoner, især med Hensyn paa deres Levemaade og Pleie, af Dr. og Prof. Meyer. Oversat. Kbh. 1823. (Becker).

Lorentzen (Gabriel), f. d. 7de Octbr. 1782 i Verst i Ribe Stift, hvor hans Fader Frederik Lorentzen var Præst, Moderen Vibeke Sophie f. Smidt; var Premierlieutenant i det 2det jydske Infanteriregiments 3die Bataillon; blev 1810 Ridder af Dannebroge; afgik som Capitain; blev siden Secretair i Selskabet for indenlandsk Konstflid; 1830 Postmester i Faaborg. — * Caroline Hedevig Dittmer.

Beretning om Selskabet for indenlandsk Kunstflid for Aaret 1818. Kbh. 1819. (L. T. 1819, Nr. 45).

Loria (A.), f. i Danmark; lærte Gartnerkonsten; var 1838 ansat ved Handelsgartneriet Upper-Clapton ved London.

Bidrag: i „Have-Tidende" (Nogle Bemærkninger angaaende de saakaldte Luftplanter. Efter det Engelske, Bd. IV. 1838, S. 419—23; En fordeelagtig Maade at formere Georginer paa, Bd. V. 1839, S. 267).

Ludvigsen (A. V. G.), Handelsmand.

Blok Torens Forhold til Jens Worm, fra Horsens, kort og sandfærdigen fremstillede. Kbh. 1834. (4 S. 8).

Ludvigsen (W.).

Curiosa for Sommeren. Kbh. 1834.

Lumholdt (Johan Adam), en Søn af Høker Peter Jensen Lumholdt († 8 1820) og Cicilia Sophia f. Krøier; er født i Kjøbenhavn den 23de April 1795; nød privat Underviisning; studerede fra 1812 Lægevidenskaben; blev 1813 Underchirurg ved Felthospitalerne i Holsteen, og siden Compagnichirurg ved det oldenborgske Infanteriregiment i Rendsborg; underkastede sig i Foraaret 1822 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev Compagnichirurg ved Livgarden tilfods, og erholdt i August 1822 Bataillonschirurgs Charakteer; var tillige et Par

Gange constitueret som Læge ved Fattigvæsnet; praktiserede derefter en Tidlang i Thisted; blev i Septbr. 1829 Districtschirurg i Ribe med tilliggende District; i Decbr. s. A. Krigsraad; i Febr. 1839 Districtschirurg i Skive og for Salling Herreder. — * Karen Cathrine Jensen.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Quininen, anvendt med Held i Arthritis og Coxalgie, Bd. VIII. S. 260—66; Tvende praktiske Jagttagelser [Scirrhus i Labia pudendi; Mærkeligt Tilfælde af frivillig Afgang af Blærestene hos et Fruentimmer], Bd. XXIII., S. 7—8 (Udtog i Behrend's wöchentl. Repertor. 1837, Nr. 70); 3 Dødsfald som rimelige Følger af Nydelsen af fordærvede Flyndere, Bd. XXX. S. 207—9; Tvende Accouchementforretninger, hvor Mødrene døde, Bd. XXXII. [Ny Række, Bd. 2.], S. 224—28; Beretning om et sjeldent Misfosters Fødsel, som var ledsaget af mærkelige Tilfælde, Bd. XXXIII. [Ny Række, Bd. 3.], S. 281—86).

Lund (A.), Proprietair.

Modification af Justitsraad Fr. Winkel-Horns Plan til et Kommerce- eller Stats-Lotteri. Kbh. 1820.

Lund (Adam Gottlob), f. 1765 i Asminderød, af Forældrene Joachim Henrik Lund (Kammertjener hos Greve Ad. Gottl. Moltke) og Christine Amalie Bing; dimitteredes til Universitetet fra Kjøbenhavns Latinskole 1783; var 1788—90 chirurgisk Candidat ved det kgl. Frederiks-Hospital; underkastede sig 1789 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev siden Regimentschirurg ved det Smaalehnske Dragon-Regiment (indtil 1810); 1811 Medlem af det norske Sundhedscollegium; sildigere Over-Inspecteur ved det kongl. Uld- og Linned-Manufactur paa Kongsberg, og Commerceraad; opholdt sig derefter i Kjøbenhavn. † 22de Februar 1843. — * 1817 Wibeke Gjertrud Kristine f. Mackeprang, Datter af Dr. Med., Apotheker og Districtslæge paa Møen, Marcus Mackeprang, og Enke efter Kammerraad A. P. Møller, Forpagter af Marienborg paa Møen.

Hufeland om lunkne Bade, oversat, med et Tillæg og Forslag til Indretningen af et offentligt Badehuus. Kbh. 1816. — (Tildeels meddeelt).

Lund (Adolph), Musiklærer i Kjøbenhavn. * Pauline Boalth, Datter af afd. Justitsraad Christian Tullin Boalth, Secretair ved Gouvernementet i Trankebar.

Om de gjensidige Fordringer imellem Forældre, Lærere og Elever, med Hensyn til Musikunderviisning, af F. A. Werner, oversat. Kbh. 1838. („Dagen" 1838, Nr. 46).

Lund (Albert Conrad), en Søn af nedenanførte Overlærer Jørgen Frederik Lund; er f. d. 20de August 1809 i Nykjøbing paa Falster; blev dimitteret til Universitetet fra Metropolitanskolen 1829; studerede Medicin og Chirurgi, og opholder sig nu i New-York i Nordamerika.

Novelle=Bibliothek, redig. af L. Philip og C. Lund; udg. af L. Jordan. I.—III. Deel. Kbh. 1838—39.

En Tornekrone, af Michel Masson. I.—II. Deel. Overs. af L. Philip og C. Lund. Kbh. 1838.

Privatsecreteeren (sic). Novelle af George Sand (Mad. Dudevant). Oversat af Fransk ved L. Philip og C. Lund, udg. af L. Jordan. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. VI. 443—44).

Rør ikke Dronningen! Novelle af Michel Masson. Oversat fra det Franske. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. VI. 444).

Jomfru og Martyrinde, af Michel Masson. Oversat fra det Franske ved L. Philip og C. Lund. I.—II. Deel. Kbh. 1840. (Fædrel. II. 1841, Nr. 508; T. f. L. o. K. VI. 444—46).

K. W. Böttigers Verdenshistorie i Levnetsbeskrivelser, oversat, og med en Person= og Sag=Fortegnelse forøget. Med Anbefaling af P. O. Brøndsted. I.—II. Deel (Oldtidens Historie) og III.—IV. Deel (Mellemalderens Historie). Kbh. 1840(1839)—1842. (Fædrel. I. 1840, Nr. 329; „Dagen" 1841, Nr. 181. 184); forts. af H. Brøchner.

Blodets Røst af M. Raymond, overs. af L. Philip og C. Lund, i Liunges N. Novelle=Bibl. Bd. 8, 1837.

Lund (Andreas), f. d. 14de Juni 1772 i Kjøbenhavn; deponerede 1789; tog i Aug. 1796 medicinsk Embedsexamen (Laud. unan. consensu); blev i Septbr. 1797 Doctor Medicinæ; 1802 Læge ved Hospitalet i Slagelse; 1809 derfra entlediget; 1811 anden Hofmedicus; i Septbr. s. A. tillige Stadsphysicus i Kjøbenhavn; fik i October 1812 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13); udnævntes i Maj 1813 til Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; den 7de Februar 1832 til første Hofmedicus. † 15de Februar 1832. — * Maria Elisabeth Schartau. — (Jvfr. „Penia" 1813, S. 211; Callisen's Med. Schriftsteller=Lex. Bd. XXX. S. 147—48; Adr. Compt. Efterretn. 1832, Nr. 44).

De *hydrope e perspiratione suppressa*. Diss. inaug. Hafniæ 1797. (L. E. 1798, Nr. 21; Med. chir. Zeit. Ergzbd. I. 1797. 98, Nr. 24, S. 373—74; Todes med. chir. Journ. Bd. 3. St. 1. 2. 1798, S. 200). — Valg af de meest bekjendte virksomme Lægemidler til lettere Priser. Kbh. 1813. („Penia" 1813, Nr. 23; L. T. 1813, Nr. 43; jvfr. N. Bibl. f. Læg. I. 1814, S. 180—82; Athene III. 1814, Octbr., Tillæg, og Kbhvns Skilderi 1814, Nr. 94 (af Forfatteren).

Bidrag: i Nord. Archiv f. Natur= u. Arzneiwissensch. (Beobachtung eines eingeklemmten Bruches, bei welchem die Zurückbringung durch Hülfe der Verdunstung der Naphtha bewirkt wurde; mit Anmerkk. von Dr. P. Scheel, Bd. I. St. 3. 1801, S. 516—35; ogsaa aftrykt i Auserlesene Abhandlungen für practische Aerzte, Bd. XXI. St. 2. 1804); — i *Acta reg. soc. med. Hafn.* (Bigas observationum medico-practicarum: 1) De usu Naphthæ vitrioli in hernia incarcerata; 2) De fluxu coeliaco, Vol. IV. p. 421—26; De morbis haud frequenter occurrentibus feliciter sanatis, Vol. V. (Acta nova vol. I.) p. 222—29, jvfr. Bibl. f. Læg. 1822, II. 123; Exophthalmus utriusque oculi, *ibid.* p. 304—9, jvfr. Bibl. f. L. anf. St. S. 125; De vi Sambuci in hydrope nova observatio, *ibid.* p. 310—14, jvfr. Bibl. f. Læg.

anf. St. S. 125; De rara mentis oblivione unius solummodo rei, Vol. VII. (Acta nova vol. 3) p. 43—45, jvfr. Bibl. f. Læg. XII. 147; L. T. 1830, S. 469; Summ. d. Med. 1830, Bd. 3. S. 900: Friedreich Mag. d. Seelenkd. H. 6, 1831, S. 240); — i Bibliothek for Læger (En sjælden Ansamling i Nærheden af Oesophagus, Bd. III. 1811, S. 117—20); — i Nyt Bibliothek for Læger (Ny Erfaring om Hyldebarkens Virksomhed i Vattersot, Bd. II. 1815, S. 106—10; Obductions-Forretning over en Kone, som havde et Naalehuus i Maven, Bd. III. 1816, S. 160—64); — i Host's Nordiske Tilskuer (Bidrag, under Mærket λ.).

Lund (Christen Andersen), f. d. 28de [ikke d. 24de] December 1763 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Hørkræmmer og Brygger, samt een af Stadens 32 Mænd, Anders Christensen Lund, og hans Moder Johanne Børs. Efter at have modtaget privat Underviisning hjemme af flere forskjellige Lærere, kom han i Klinchs Institut, og fra dette dimitteredes han 1780 til Universitetet; tog den store philologiske Embedsexamen 1784; blev 1785 Lærer for Greve Chr. Conr. Sophus Danneskjold-Samsøe; tog i October 1788 theologisk Embedsexamen (H. ill.), og blev samme Aar Sognepræst for Holeby og Bursø i Laaland; 1792 til Kjelby paa Møen; 1828 Consistorialraad. † 10de August 1833. — * 1. ⚭ 1789 Marie Sophie Thorche, f. la Cour († ⚭ 1801), Enke efter Sognepræst Søren Thorche i Holeby paa Laaland. * 2. ⚭ 1802 Karen Charlotte Johanne Jørgensen, Datter af Byfogden, Justitsraad Fr. Chr. Jørgensen i Stege. — (Biographi i [Barfods] poet. Læsebog, S. 488—93. 606; foran hans Digte, S. 1—8; Tale ved hans Kiste, d. 16de Aug. 1833, af Tage Chr. Müller, i Brammers „Kirkelige Leilighedstaler", 2. Samling, 1834, S. 473—78; jvfr. flyv. Post 1830, Nr. 147; Kbhpost. 1833, Nr. 163. 170).

To christelige Religionstaler. Kbh. 1791. (Krit. og Antikr. H. IX. 1791, Nr. 13; Iris 1791, II. 340—41; L. E. 1793, Nr. 26).

Sange ved det kongl. Waisenhuses Hundredaars-Jubelfest. Kbh. 1827. (optr. i Kbhpost. 1827, Nr. 88).

Efterladte Digte. Kbh. 1836.

Idyller af Theokrit, oversatte. Kbh. 1837. (Hans Oversættelse, med Anmærkninger, af den 3, 6, 1, 8, 21, 11 Idyl stod iforveien i Minerva 1802, III. 86—98; IV. 311—26; 1803, I. 170—79; 295—302; 1805, I. 58—60; jvfr. L. E. 1807, S. 740).

Bidrag: i Minerva (Brev til Rahbek om danske satiriske Digtere, 1797, I. 29—37; Om den ældste danske Rimekonst, sstd. IV. 164—66).

Digte, adspredte i: Iversens Poesisamlinger for 1784—85 (betegnede med Bogstavet L); i de schultziske Poesisamlinger (2. Saml. S. 92—96; 3. Saml. S. 122—25); i Minerva 1788 fgg. (opregnede i Registeret over Minerva, Kbh. 1801, hvortil kan føies: „Til mine Venner, et Brev" 1789, I. 392—95); i Nytaarsgave for Damer 1794 (S. 61—63. 92); i „Charis" (1797, S. 72—75, 120, 130—32; 1799, S. 39—41; 1800, S. 185—90; 1801, S. 31—32; 173—74; 1802, S. 163—64; 1804, S. 23—24; 1805, S. 41; 1807, S. 22—25); i Dansk

Minerva (I. 1815, Octbr. S. 367—68); i Rahbeks „Tilskuerne" (I. Aarg. Bd. II., Nr. 78); i „Tritogenia" (Bd. 3. 1829, S. 120—22); i (Barfods) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle (S. 35, 97, 184, 225).

Hans Heroide: „Eleonore Christine Ulfeld til sin Mand" er oversat paa Tydsk af C. Julin-Fabricius i „Valkyrien" 1833, I. 200—206.

Lund (Claus), f. 1739 i Thorshavn paa Færøerne, hvor hans Fader Jacob Lund var adjungeret Handelsforvalter; deponerede ved Kjøbenhavns Universitet 1758, og tog theologisk Attestats 1762; drog 1765 tilbage til Færøerne, hvor han, paa to korte Reiser til Kjøbenhavn nær, siden bestandig opholdt sig uden at have noget offentligt Embede. Fra 1798 til 1807 var han Forligelses-Commissair. † 1815.

Vennerne. En Frimurerprædiken, oversat af Engelsk. Kbh. 1785. — Om Oplaringens Grændser, overs. af Tydsk. ibid. 1791. — Sange for Thorshavns Klub paa Færøe, forfattede ved adskillige Leiligheder. ibid. 1803.

Bidrag: i „Den Danske Tilskuer" 1793—99 (13 Digte, f. Ex. Magnus Heinesens Minde, 1794 Nr. 59; Alf og Alvilde, 1795 Nr. 75; Sidsellil, 1796 Nr. 62—63; Paddy eller Tvistigheden, 1797 Nr. 54; Eselet Patron, 1798 Nr. 74—75; Justitsmordet, sstd. Nr. 76—77; Et Brev om Balladen Sidsellil); i Minerva 1793—99 (14 Digte, opregnede i det nyerupske Minervaregister S. 147, men der urigtigen tillagte Laugmand J. M. Lund); i Ugeskriftet „Samleren" (Nogle Digte, under Mærkebogstavet L, Marts 1795).

Lund (Frederik Christian), f. 1780 i Kjøbenhavn; blev i Foraaret 1796 privat dimitteret til Universitetet; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Octbr. 1800 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1809 Sognepræst for Landet Menighed paa Thorseng; 1836 Consistorialraad. — * 1. Cecilie Marie Cathrine Cramer († $\frac{24}{4}$ 1815). * 2. Mette Marie Margarethe Cramer († $\frac{13}{8}$ 1825), den Forriges Søster.

Beskrivelse over Den Thorseng. Med et steentrykket Kort over Thorseng og dens Omegn. Odense, 1823. 4to. (L. T. 1824, Nr. 4).

Lund (Hans Christian), f. d. 5te Juni 1765 i Landsbyen Lumby ved Odense; lagde sig først efter Musiken, men studerede derefter Naturvidenskaberne, og især Lægevidenskaben; blev 1795 Compagnichirurg ved den kgl. Garde; gjorde siden som Skibslæge en Reise til Vestindien; opholdt sig derpaa i Kjøbenhavn; traadte, efter at have i meer end 30 Aar været en Tilhænger og Udøver af Allopathien, 1821 over til Homøopathien, og var den første Homøopath i Danmark. — * 1806 Christine Elisabeth Buch († $\frac{29}{2}$ 1820). — (Jvfr. „Ny Freja" 1827, S. 327; „Politivennen" 1828, Nr. 647. 648 samt S. 424; Biblioth. f. Læg. XX. 541—43; XXX. 394—95; XXXI. (Ny Række Bd. I.) S. 265—68; Berlingske Tid. 1843, Nr. 325).

Joh. Ad. Schmerlers Sundhedslære for Børn; oversat fra det Tydske. Kbh. 1797. — Andr. Harpers Diætetiske Lommebog; overs. ibid. 1795. — Forsøg til en nye Flyvelære. ibid. 1798. — Konst at forlænge det menneskelige Liv, af Hufeland; overs. og udgivet i Tabelform. ibid. 1799. — Praktisk Anviisning til at forfærdige Meerskums Pibehoveder, at kiende ægte fra uægte ꝛc.; overs. ibid. 1800, m. K. — Det geomantiske Orakel, eller Kunsten at spaae med Punkter og Terninger; overs. ibid. eod. — *Lucina sine concubitu.* Tydeligt og uimodsigeligt Beviis, at et Fruentimmer uden Mands Beblandelse kan blive frugtsommelig. Oversat efter det fierde Opl. ibid. 1801. (Suhms Saml. Skr. X. 392). — Den forsigtige Fruentimmerven eller Kunsten at sikkre sig for venerisk Smitte, tilligemed Forslag ved Politi-Anstalter ganske at udrydde Lystsygen; overs. ibid. 1802. 2. Opl. ibid. 1810. (Scibelins Politiven 1805, Nr. 377 og 381; Kbhvns Skilderi 1805, Nr. 83 og 88; L. E. 1806, S. 202). — Røverkapitainen Schinderhannes's Autobiographie eller egenhændige Levnetshistorie, et Sidestykke til Rinaldo Rinaldini. Overs. I.—II. Deel. ibid. 1802—3. — Religionsbog for Almueskoler; overs. ibid. 1802. — Lotteriebog. ibid. eod. — Den underviisende Uhrmager, eller Underviisning for Enhver, som eier Uhre, om, hvorledes samme kan holdes i god Stand, m. m.; overs. ibid. eod. — Capt. James Cooks Reise omkring Jorden. En Læsebog for Ungdommen, efter Campes Læremaade. I.—III. Deel; overs. ibid. 1803—4, m. 6 illum. Kbb. (L. E. 1804, Nr. 30). — Den almeennyttige Samler. Et Ugeblad af blandet Indhold, især for Fabrikanter, Oeconomer ꝛc., udg. 1.—4. Aargang. (8 Bind). ibid. 1803—7. — 63 ubekostelige, paalidelige og efter chemiske og diætetiske Grundsætninger indrettede Toilet-Kunstrecepter, til at befordre og vedligeholde Damernes Skjønhed i enhver Alder. Oversat. ibid. 1806. 1818. — Om Luftseiladsen eller kort historisk Beretning om Aerostater eller Luftballoner, meddeelt af H. C. Lund. ibid. 1806. (1 Ark, hos Seest). — Archiv for Synderligheder. I. Bind og nogle Hefter af 2det Bind. ibid. eod. (L. E. 1806, Nr. 29).

Naturens Datter. En Familie-Skildring i 3 Acter af Aug. Lafontaine, oversat. 2det Oplag. Kbh. 1815.

Ny og fuldstændig Lærebog til at helbrede alle veneriske Sygdomme ꝛc., af Albrecht. Overs. Kbh. 1817.

Den praktiske Raadgiver imod Gigt og alle dermed beslægtede Sygdomme, af Albrecht. Overs. Kbh. 1818.

Sikker, grundig og ubekostelig Maade, at helbrede alle Slags Frostbylder og frosne Lemmer, samt en Anviisning til at forebygge disse Tilfælde af Albrecht. Overs. Kbh. 1818.

Menneskets Fødsel overeensstemmende med Naturen. Eller Betragtninger over Navlestrængens for tidlige Overskjæring og Underbindning hos nyfødte Børn, som Grundaarsag til de hyppigste og farligste Sygdomme hos Menneskeslægten. Fremstillet Naturforskere og Læger til Prøvelse, Fædre og Mødre til Fremtids Held, af Dr. J. C. L. Ziermann. Med en Fortale af Professor Wolfart. Oversat. Kbh. 1818. (Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 11 og 25; L. T. 1821, Nr. 21; Bibl. f. Læger 1821, S. 76—80, r. af O. L. Bang; jvfr. Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 31; Adressecomptoirs Efterretn. 1819, Nr. 53 ff., Nr. 97 ff.).

Opdaget Hemmelighed, hvorledes man fuldkommen kan sikkre sig for at blive smittet af veneriske Sygdomme, ꝛc. Overs. Andet Oplag. Kbh. 1819.

Hjælpebog for Enhver, som lider af Kjønsdelenes Svækkelse, &c. af Albrecht; overs. Kbh. 1819.

Hensigtsmæssige og prøvede Midler imod Frægner, Soelbrændthed &c.; Kbh. 1819.

Hjælp for Alle, som lide af hypochondriske og hysteriske Onder, af Albrecht; overs. Kbh. 1819.

Nogle Midler til Livets Forlængelse af den 90aarige Xenon; efter det Tydske af Lebrecht. Kbh. 1819.

Det Vidværdigste af Læren om Verdensbygningen, af G. Ph. Weinich; overs. Kbh. 1819.

Sikker Hjælp for Svindsotige; en Haandbog for enhver, som lider eller troer at lide af denne Sygdom; overs. Kbh. 1820.

Skjønhedskatechismus for det smukke Kjøn, eller praktisk Anviisning til en for Sundheden passende Skjønhedspleie, indeholdende prøvede Midler til at vedligeholde og forhøie den legemlige Skjønhed under enhver Stilling i Livet, af Albrecht; overs. Kbh. 1820.

Hoste, Kathar og Snue, deres Kjendetegn, Forskjellighed og Behandling, samt Midler til at forebygge, lindre og fuldkommen helbrede dem, af Albrecht; overs. Kbh. 1820.

Universalvennen, eller Godhjertighed og Vindmagerie, Lystspil i 5 Acter (af Goldsmith), bearbeidet ved Rebmann; overs. Kbh. 1820.

Den homøopathiske Helbredelses-Læres Aand efter Dr. S. Hahnemann. Overs. Kbh. 1822. (L. T. 1822, Nr. 20; Archiv für d. homöopath. Heilkunst, v. E. Stapf, Bd. VI. 1827, S. 149).

Fruentimmerne som de vare, som de ere, og som de ville blive, eller fuldstændig Fortegnelse over Qvindekjønnets Tilbøieligheder, Vaner m. m. af Hilarius Mandskjer. Oversat af J. Christiani (Pseudonym). 2den Udgave, trykt i dette Aar (1823, 1835); jvfr. L. T. 1824, S. 69—71).

Sikkre og prøvede Midler til at fordrive Væggeluus eller Sengetæger af Senge, Værelser og Træværk, om de end nok saa lang Tid have været besatte dermed, og ganske at udrydde deres Yngel, tilligemed et Anhang om en sikker Maade at fordrive Møl; efter mangeaarige Forsøg og Erfaringer meddeelt af Hermstädt, Halle, Hochheimer og Andre; overs. Kbh. 1824.

Ny almeennyttig Samler. Et Ugeblad af blandet Indhold, især for Oeconomer, Fabrikanter &c. Samlet og udgivet. I.—IV. Bind. Kbh. 1824—26; begyndt 1823. („Dagen" 1824, Nr. 89; jvfr. „Politivennen" 1826, S. 214—19, 246 og 256; „Ny Freia" 1826, S. 118).

Koopperne eller Vaccinationen. En uundværlig Haandbog for alle Forældre, som ville lade deres Børn indpode Børnekopperne, tilligemed en upartisk Undersøgelse over det Spørgsmaal: om Qvægsygen ved denne Indpodning vil kunne have mere Indflydelse paa Menneskene, og om der ved denne Dyrmateries Indplantelse lader sig befrygte nogen Forandring i Menneskestoffet. Undersøgelser til Menneskehedens Vel, lagte alle Regjeringer og Læger paa Hjertet af en mangeaarig praktisk Læge. Oversat. Kbh. 1824. (L. T. 1824, S. 713—15, anm. af C. Otto; „Dagen" 1824, Nr. 191).

Glassmeltekunsten ved Lampen, eller Anviisning til at forfærdige forskjellige til Chemi, Physik og Technik nødvendige Redskaber og Smaating af Glasrør. Overs. Kbh. 1825, m. Kb.

J. M. Strohms flere end 50aarige Erfaringer, hvorledes man kan tilberede en fortræffelig Gjødning, behandle unge Træer, m. m. Oversat. Kbh. 1825.

Katechismus i Homøopathien, eller kort og fattelig Fremstilling af den homøopathiske Lægemaades Grundsætninger, for Læger og Ikke-Læger, af C. G. C. Hartlaub. Oversat efter Originalens 2den Udgave og forsynet med et Register og nogle Anmærkninger. Kbh. 1827 (1826). (Langes „Ny Freia" 1826, S. 199; Archiv für d. homöopath. Heilkunst, v. E. Stapf, Bd. VI. 1827, S. 149).

Kort og fattelig Anviisning til at stille alle Slags Uhre efter Solen m. m. Kbh. 1827.

Anviisning til at forfærdige de smukkeste kunstige Blomster af forskjellige Tøisorter, saavelsom af Straae og Fiskebeen, samt Maaden at flette de smagfuldeste italienske og engelske Straahatte tilligemed andre Straafletninger. Oversat. Kbh. 1827.

Kunsten at vælge sig en Kone og leve lykkelig med hende, eller gode Raad for giftelystne Mandspersoner, Fædre og Mødre. Oversat. Kbh. 1827. (L. T. 1827, S. 383—84).

Kaffeen i sine Virkninger. Efter egne Jagttagelser af S. Hahnemann. Overs. Kbh. 1827. (jvfr. „Ny Freia" 1827, S. 85).

Den Homøopathiske Huus- og Reise-Læge, eller uundværlig Hjælpebog for alle Huusfædre paa Landet, af Carl Caspari. Overs. Kbh. 1828 (1827).

Bigel Let fatteligt, uomstødeligt Beviis for Sandheden af den paa Naturens Love grundede homøopathiske Lægemethode. Til Overbeviisning for Tvivlere. Oversat efter Carl Caspari. Kbh. 1828.

Anviisning til paa en mekanisk Maade at stemme Claverer, Fortepianoer og Orgeler fuldkomment rene i alle 12 Tone-Arter, af B. Fritz. Oversat efter det 5te forøgede og forbedrede Opl. Kbh. 1829. (Kbhvns Skilderi 1829, S. 1502).

Drikke-Prøveren, eller Anviisning til at prøve alle Slags Drikke og spirituøse Vædsker. Af E. A. F. Hoffmann. Oversat. Kbh. 1829.

Om Verdens nær forhaandenværende Ende, eller philos. og litter. Afhandling om den i Retningen af Æqvator og Jordaxen forekomne Forandring, om de physiske Aarsager til vor Jordklodes almindelige Omvæltning, eller om de Grunde, af hvilke det lader sig formode, at en lignende Forandring truer den. Af Aloys v. Orchoski. Oversat efter Originalens 3die Oplag. Kbh. 1829.

Udvalg af de sikkreste og bedste Midler til at fordrive Rotter, Muus, Muldvarpe, Spurve, Væggeluus, Møl, Larver, Snegle, Fluer, Hvepser o. s. v. og andre besværlige og skadelige Insecter. Grundet paa mangeaarig Erfaring. En Bog for enhver Huusholdning. Oversat efter Originalens tredie forbedrede og forøgede Udgave, med nogle Tillæg. Kbh. 1829. 2det Opl. ibid. 1831.

Æskulap paa Vægtskaalen. Med et Tillæg om Lægemaaden i Forbrændelser; en Huuslæges Valg; en Børne- eller Amme-Stue; Foragt for Selvmordere. Efter S. Hahnemann, oversat. Kbh. 1830. (N. Morgenpost 1830, S. 1239).

Børne-Opdragelsen. Et Ord til Forældre og Lærere, af C. G. C. Hartlaub. Oversat. Kbh. 1830.

Homøopathien contra Alløopathien, eller Sandhedens og Fornuftens Stemme imod Homøopathiens Fjenders Angreb og Skingrunde. Efter Dr. Hartlaub og Trinks, oversat. Kbh. 1830. (N. Morgenpost 1830, S. 1283).

S. Hahnemanns Sendebrev om Helbredelsen af Cholera, og at sikkre sig for Smitte ved Sygesengen. Oversat. Kbh. 1831.

Allsopathien, et Ord til Advarsel for ethvert Slags Syge, af S. Hahnemann. Oversat. Kbh. 1831.

Cholera morbus, dens Forebyggelse, Kjendetegn og Helbredelse efter Homoopathiens Principer. Efter J. A. Schubert, oversat. Kbh. 1831. (anm. i Samlinger til Kundsk. om Cholera, Bd. I. Nr. 6, S. 94—95).

Bosco's aabnede Tryllekabinet, tilligemed nogle dermed forbundne Original-Anecdoter, til Moerskab og Oplysning for Enhver, som maatte ønske ganske at gjennemskue den nyere Tids vidunderlige Taskenspillerkunster, eller selv vil anstille samme. Oversat. Kbh. 1831.

Grundlag til en tilfredsstillende Theorie for den homoopathiske Lægemethode, eller denne Methodes Værd fremstillet paa den theoretiske Vei. Et philosophisk Forsøg af J. Hamberger, samt et Tillæg om de sammenlignende Resultater af Homoopathien og Allsopathien i Cholera epidemica, af Læger paa forskjellige Steder, der viise Homoopathiens Fortrin og heldige Følger, udgivet. Kbh. 1832.

Et Ord om Homoopathien og om Virkemaaden af de homoopathiske Lægemidler, samt et Brev og en Fortegnelse. Af Mordwinoff. Oversat efter Eckenstein. Kbh. 1832.

Den homoopathiske Lægemethodes Historie og Betydning, i Korthed fremstillet af G. L. Rau, oversat fra Tydsk og udgivet. Kbh. 1833.

Om den homoopathiske Lægemethode og dens Udøvelse af Carl Sundheim, oversat. Kbh. 1833.

Homoopathiken, eller den reformerte Lægekunst, for Sundheds- og Sandhedsvdere. I.—II. Bd. (Nr. 1—26). Kbh. 1833. (Udkom som Ugeblad).

Grundtræk af den nye, med Naturen overeensstemmende Lægemaade, sædvanlig kaldet Homoopathie, samt dens Fortrin og nøie Skjelnetegn fra den ældre Maade, at behandle Sygdommen paa, sædvanlig kaldet Allsopathien. Kbh. 1835.

Homoopathien, en Læsebog for det dannede ulægekyndige Publicum, af C. v. Bonninghausen. Oversat. Kbh. 1836 (1835).

Aarsagen til at Professorerne ikke ville have nogen Reform i Medicinen. Aftrykt af Skriftet Homoopathiken (Bd. 24. No. 196, Art. 10). Samt et Tillæg af Bemærkninger over Læger og Lægekonst med mere. Meddeelt i Anledning af Reformationsfesten, 1836. Kbh. 1836.

Bemærkninger over Brugen af naturlige og kunstige Mineralvande, med Hensyn til den homoopathiske Lægemethodes Grundsætninger; for Læger og Ikke-Læger, af W. Elwert. Udgivet paa Dansk. Kbh. 1838.

Bort med Snorlivet! eller Fremstilling af den store Skade og de for Sundheden og Livet høist sørgelige Følger af at bære Snorliv, især af at snøre sig stærkt. Et Skrivt til at lægges paa Hjerte for Koner, Jomfruer, Opdragere og Opdragerinder, af J. C. L. Riedd. Udgivet paa Dansk af J. Lund, med Afbildninger. Kbh. 1838.

Folkelægemidler og simple, ikke pharmaceutiske, Midler imod Sygdomme hos Menneskene, af Dr. Osiander. Oversat efter 3die Udgave. Kbh. 1842.

De sikkreste og eneste sande Midler til at forlænge det menneskelige Liv, af Carl J. A. Venus, udgivet. Kbh. 1842.

Den ældre og nyere Homoopathie, saavelsom dens Standpunkt til Medicinen i Almindelighed. Tre Foraarsforelæsninger af C. G. Kallenbach. Overs. og udg. Kbh. 1843. (J. f. L. o. K. 1843, II. S. 171—72).

Sympathetiske Midler og Cuurmethoder. Samlede, tildeels prøvede, *historisk-kritisk* belyste og naturvidenskabeligt forklarede af G. F. Most, udgivet. Kbh. 1843.

Fremdeles har han af Tydsk oversat efterfølgende i Kbhvn trykte Skrifter: Kort Farvekunst for Enhver; — Larvebog eller om skadelige Insecters Udryddelse; — Den lille Tusindkonstner af Funke; — Midler mod Ligtorne, Vorter o. s. v.

Bidrag: i R. Lunds Nord. Landvæsens-Magazin (Adskillige Stykker); — i „Ny Freia" (Om Belladonnas Værnekraft ved Skarlagensfeber-Epidemier og dens Virkning i Vandskræk, oversat af Archiv für die homöopath. Heilkunst Bd. VI. H. 2. S. 29, i Aarg. 1827 Nr. 31—32); — i „Den Frisindede" 1839 (Nogle Ord til Publicum, i Anledning af Dr. og Professor C. Otto's Inserat i det tydske „Zeitschrift für die gesammte Medicin von Fricke und Oppenheim, May 1839", i Nr. 75—76; Udskrivt af min sidste Ansøgning om Licentia practicandi, i Nr. 89); — i Statsvennen" (Adskilligt). — (Revidert).

Lund (Hans Peter) var Premierlieutenant i det 3die jydske Infanteri-Regiments 3die annecterede Bataillon; afgik derfra og udnævntes til Krigsassessor. † 25de Januar 1827.

Bidrag: i „Kjøbenhavns Skilderi" 1826 (Er Mennesket et frit eller et ufrit Væsen? Nr. 97; Om Mennesket, Nr. 99; Frihed og Ufrihed, sammenholdede mod hinanden, i Henseende til deres moralske Følger, Nr. 101; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 270).

Lund (Hans Peter Egede), f. d. 31te August 1769 i Stubbekjøbing paa Falster, hvor hans Fader Jacob Johan Lund (f. 8/8 1725, † 18/7 1798) da var Sognepræst, siden i Stege og Provst paa Møen (jvfr. Paludans Beskr. ov. Møen I. 487—90 og Nyerups Lit. Lex.); Moderen Mettea Jacobea Alsbach (f. 1748, † 1776) var en Datter af Præsten Lauritz Alsbach i Stubbekjøbing og Datterdatter af Biskop Hans Egede. — Han dimitteredes til Universitetet fra Vordingborg Skole i Efteraaret 1788; underkastede sig i Januar 1792 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 31te Maj 1799 residerende Capellan til Middelfart og Annexet Causlunde; d. 22de April 1812 Sognepræst til Rudkjøbing og Skrøbelov; d. 10de April 1816 [ikke 1814] Amtsprovst over Langeland; d. 1ste Febr. 1833 i Naade og med Pension entlediget fra sine Embeder. — * 28/10 1800 Maria Frederikke Meyer († 7/6 1832), Datter af Kjøbmand Meyer i Stege. — (Hans Portrait lithographeret af Bærentzen).

Hvad er Nationens Pligt, naar Fædrelandet trues af Fare? En Tale, holden i Middelfart. Odense, 1801. — Tale paa Fredsfesten den 1. Januar 1802, med Sange af Haste. ibid. 1802.

Lærebog i den evangelisk-christelige Religion til Brug udenfor Almueskolerne. Odense, 1836.

Bidrag: i Minerva (Middel til at see ved forbedrede Underviisnings-Institutter i de mindre Kjøbstæder en eller flere Lærere, 1800, III. 218—37); — i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode (Over Fortællingen 1ste Mose Bogs 22 Cap. med Hensyn paa Moraliteten i Oldtidens Menneskeofferc, Bd. I. S. 68—96, r. af J. Møller i L. T. 1816, S. 629—34; Liturgiske Bemærk-

ninger i Anledning af Hr. Biskop Boisens Plan til Forbedring ved den offentlige Gudsdyrkelse, sstd. S. 222—48, jvfr. L. T. 1816, S. 656—57; Hvad kan og bør der gjøres, for at bevare Jesu Ihukommelses-Maaltid den Agtelse, som det hos saa Mange synes at have tabt? [Afhandlet i Præsternes Convent paa Langeland d. 1ste Juni 1814, derefter ordnet af H. P. E. Lund], Bd. II. H. 1. S. 1—25); — i Hempels Avis (Et Inserat, stilet mod det i Aarhuus Stifts-Tidende af en gammel Landsbypræst (J. D. Thisted) Indførte, betitlet „Provstemagten", i Aarg. 1839, Nr. 8; jvfr. Aarhuus Stifts-Tidende 1839, Nr. 20). — (Tildeels efter Meddelelse).

Lund (Henrik).

En udvalgt munter Samling af hidtil ikkun lidet kjendte Anecdoter, komiske, lystige og skjemtefulde Indfald, muntre Smaafortællinger, Bonmots o. s. v. til behagelig og gavnlig Moro. Samlet. Kbh. 1834.

Lund (J.), Stud. med.; see Hans Christian Lund.

Lund (J. B.), Hattemagersvend.

Redacteur af Ugebladet: Raketten med Stjerner. Kbh. 1837.

Lund (Jens Henrik), f. d. 12te Novbr. 1786 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Klædehandler. Sønnen var en Tid Officeer ved det holstenske Regiment. † 1822.

Hertuginde de la Balliere, af Madame de Genlis. I.—II. Deel. Overs. Kbh. 1811. — Madame de Maintenon, som Fortsættelse af Hertuginde de la Balliere, af Madame de Genlis. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1812.

Fortællinger og historiske Noveller af Brulart de Seillery, Grevinde af Genlis. Oversatte. I. Deel. Kbh. 1820. (L. T. 1821, Nr. 2; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1822, Nr. 59, S. 472).

Bidrag: i „Harpen" (Theens Priis, i 2. Aarg. Nr. 11).

Lund (Jens Nicolai), en Søn af nedenanførte Pastor Torkild Lund og Helena Dorothea f. v. Aphelen; er f. d. 12te Febr. 1796 paa St. Thomas i Vestindien; deponerede fra Odense Cathedralskole 1814; tog theologisk Attestats (Laud.) i Januar 1819; blev 1824 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Faaborg; i Febr. 1830 Sognepræst til Herringe i Fyen, og i Febr. 1834 til Tommerup og Brylle sstd. — * ⚭ 1824 Elsine Agathe Thomasine Lund, Datter af Hospitalsforstander Niels Lund i Roeskilde.

Bidrag: i „Christelig Kirketidende" (Om Kirkebøgernes almindelige Jevnførelsesregister, 1833, Nr. 43—44).

Lund (Johan Gottlieb), Translateur; fik d. 4de April 1823 kgl. Bevilling til at anlægge og drive et Bogtrykkeri i Thisted; blev d. 19de Septbr. 1828 anerkjendt som Mecklenborg-Schwerinsk Consul og Handels-Agent i Thisted og paa Vestkysten af Jylland.

Udvalgte Oversættelser af det franske, tydske, engelske og italienske Sprog. Aarhuus, 1821.

Redacteur og Udgiver af: Den Nord-Cimbriske Tilskuer eller Thisted Amts Avertissements-Tidende, et politisk-historisk Ugeblad, siden 1832 und. Tit.: Thisted Amtsavis og Avertissementstidende eller Den nordcimbriske Tilskuer. Thisted, 1824—44, 4to; fortsættes. — Den berygtede Giftblanderske Marg. Gesina Gottfrieds, f. Timmes Liv og Levnet (af Weisfenburg). Oversat. Thisted 1831.

I Piecen „Kong Frederik VI. Reise gjennem Jylland 1824" findes en Sang af ham, S. 65—66.

Lund (Johan Jacob Georg), Søn af ovenanførte Professor, Hofmedicus og Stadsphysicus Andreas Lund, er født d. 30te November 1801 i Slagelse; nød Privatunderviisning og blev Student i Jan. 1820; underkastede sig i Maj 1827 den medicinske Embedsexamen (H. ill.); blev 1829 Læge ved Fattigvæsnets 5te og 10de District i Kbhvn; i Maj 1831 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ i Halle; derefter assisterende og i November 1833 virkelig Theatermedicus; i April 1841 Hofmedicus hos H. K. H. Kronprindsen, med Prædicat af Livlæge (og Rang i 5 Kl. Nr. 8); i Juni s. A. Ridder af Danebroge. — * Augusta Charlotte Petrine Heilmann, Datter af afd. Silke- og Klædehandler Heilmann. — (Autobiographi vedføiet hans Doctordisputats; jvfr. Callisens Med. Schriftst. Lex. XI. 529; XXX. 148).

Diss. inaug. med. *de oleo crotonis;* ad d. 11. Maji. Halis Saxonum, 1831. (8vo maj. 39 pagg. c. curric. vitae aut.). O. u. T.: *De oleo crotonis.* Havniae, 1831.

Lund (John Christian), f. d. 15de Decbr. 1788 i Kbhvn. Hans Fader John Lund, kaldet til residerende Capellan i Nakskov, døde før Sønnens Fødsel; hans Moders Navn var Frederica Dulsmann. Underviist i Hjemmet til sit 10de Aar, blev han sat i Kjøbenhavns Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1807; underkastede sig i Januar 1812 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 14de Juni 1822 Sognepræst til Munkebjergby og Bromme i Sjælland. — * Erasmine Henriette Struckmann, en Datter af afd. Regimentschirurg Joh. Reinh. Struckmann i Næstved.

Grammaticalsk Analyse af første Mose Bog. Udarbeidet med stadigt Hensyn til Professor Rasmussens Hebraiske Sproglære, til Brug for de første Begyndere. Kbh. 1819. (L. T. 1820, Nr. 21. 22; Grundtvigs og Rudelbachs Theol. Maanedsskr. II. 241—45, r. af J. C. Lindberg). — (Tildeels efter Autogr.).

Lund (Jørgen Frederik), f. i Kjøbenhavn d. 10de August 1782, af Forældrene Handskemagermester Søren Jørgensen Lund († 19/8 1816) og Maia Elisabeth fød Sandgreen († 16/12 1820). Deponerede fra Kjøbenhavns Cathedralskole i Efteraaret 1801, efter der at have taget Examen Artium med Udmærkelse; og tog i det følgende Aar ved Universitetet den philologisk-philosophiske Examen med samme Udfald. Halvandet Aar dyrkede han nu, som Alumnus paa det pædagogiske Seminarium, de mathematiske og physiske Videnskaber; blev 1804 Volontair i

Statsgjældscontoiret under Finantserne; i Septbr. 1806 Adjunct ved Cathedralskolen i Nykjøbing, 1817 Overlærer ved samme Skole, og forflyttedes i Maj 1819 i samme Egenskab til Metropolitanskolen. — * $\frac{1}{10}$ 1806 Frederikke-Albertine Krag, en Datter af Knapmagermester David Peter Krag. — (Autobiographi i Programmet fra Metropolitanskolen for 1840, S. 41—42; jvfr. Hundrups Skole-Calender, 1843, S. 13).

Nogle let anvendelige Midler til at bestemme den sande Tid. Indbydelsesskrift til den aarlige offentlige Examen i Metropolitanskolen i September 1821. Kbh. 1821. 4to, m. 1 Kbt.

Tabeller for Beregning af de til Logarithmer svarende Tal, og omvendt. Indbydelsesskrift i Anledning af Metropolitanskolens aarlige offentlige Examen. Kbh. 1842. (Med Skoleefterretninger af N. L. Nissen). — (Revid.).

Lund (Jørgen Gad), en Degnesøn; var Dandselærer ved Sorø Academi; opholdt sig siden i samme Egenskab i Jylland, Sjælland o. fl. St.

Terpsichore, eller Veiledning for mine Dandselærlinger. Maribo, 1823. 2. Opl. Slagelse, 1827. 3. Opl. Aarhuus, 1833.

Lund (Laurits Severin), f. d. 1ste Januar 1754 i Øster-Mariæ Sogn paa Bornholm, hvor hans Fader Johannes Georg Lund var Sognepræst. Tolv Aar gammel blev han optagen som Discipel i Herlufsholms lærde Skole og derfra dimitteret til Universitetet 1770; beskikkedes i Novbr. 1781 til Hører og tillige til Lærer i Fransk ved Herlufsholms lærde Skole; tog nogen Tid efter Magistergraden ved Kjøbenhavns Universitet; blev 1791 Conrector ved den lærde Skole i Randers; fungerede fra Foraaret 1803 som Vicarius Rectoris indtil han i Septbr. 1806 udnævntes til Rector ved samme Skole; fik 1815 [ikke 1817] Titel af Professor; blev i Septbr. 1830, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 17de Juli 1832. — * Ulrike Christiane Wedege, en Datter af Vejermester Peder Wedege i Hobro og Anna Elisabeth Wedege, f. Schnell. — (Biographi i Flemmers histor. Efterretn. om Randers lærde Skole, 2det Hefte, 1834, S. 29—33; L. T. 1832, S. 655—56).

J. G. Dieterichs Underviisning til Lyksalighed efter Jesu Lære, oversat. Kbh. 1790. (L. E. 1791, Nr. 2; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 32). — Homers Ilias 1ste Bog, overs. (i Prosa), med Anmærkninger. ibid. 1794. (L. E. 1794, S. 741; Krit. og Antikr. 1795, Nr. 20).

Af hans Indsættelsestale som Rector i Randers „de commodis quibusdam, quæ affert nova Scholarum instituendarum ratio" findes et Udtog og en Anmeldelse i Engelstofts Univers. og Skole-Annaler 1806, II. 326—32.

Lund (Ludvig Michael), fød 1771 i Storeheddinge, hvor hans Fader Bjørn Christian Lund (f. $\frac{8}{8}$ 1738, † $\frac{4}{10}$ 1809) da var residerende Capellan og Sognepræst til Høyerup, siden Præst i Hellested i

Sjælland (anf. i Nyerups Lit. Lex.); Moderen var Anna Margarethe Braae. Han stod i over fire Aar i Guldsmedlære; nød derpaa videnskabelig Underviisning af sin ældre Broder Johannes Lund († 1813 som Amtsprovst og Sognepræst i Lemvig, anf. i Nyerups Lit. Lex.) og dimitteredes af denne, efter 2 Aars Forløb, til Universitetet 1791; tog i April 1796 theologisk Attestats (H. ill.); ansattes strax efter som Hører ved Herlufsholms lærde Skole; blev 1799 residerende Capellan til Skjerbek; 1801 Sognepræst for Brande og 1808 for Øster-Starup og Nebel, alt i Ribe Stift; 1832 Sognepræst til Nørre-Vedby og Nørre-Alslev paa Falster; 1840 Consistorialraad. † 11te Marts 1843. — * Elisabeth Christine From (†).

Bidrag: i Minerva (Om et Læsebibliothek for Almuen, 1799, III. 163—5); — i Bibelselskabets 5te Beretning (Et Brev fra ham, S. 100—101). — (Tildeels efter Autogr.).

Lund (Niels), f. d. 1ste Marts 1765 i Nødager i Aarhuus Stift, hvor hans Fader var Skolelærer. Tog Landmaalerexamen, og var i nogen Tid kongelig Landinspecteur ved de oeconomiske Indretninger paa det søndre District af Sorø Academies Gods. † 9de April 1824. — * Anne Birgitte Melchior (†), Datter af Præsten Joh. Henr. Melchior i Grenaa og Hustru Anne Marie Olrog. — (Hans Portrait, st. af A. Flint).

Nordisk Landvæsens- og Landhuusholdnings-Magazin, et Maanedsskrift. 1Aarg. 1802—1803. (4 Bind med Kbb. og Tabeller). Kbh. (L. E. 1802, Nr. 19; 1805, Nr. 36). — Underretning om Tørvemosers Opmaaling, Undersøgelse, Beregning og Afbenyttelse; med Kobber. Kbh. 1809. 4to. (L. E. 1809, Nr. 18).

Bidrag: i Statistisk, jurid. litt. Bibliothek (Efterretning om en Mindestøtte i Løvenborg Have, I. 162—68). — Digte i Minerva (1802, I. 85—87) og „Den Danske Tilskuer" (1802, Nr. 18).

Lund (N. N.).

Bidrag: i Berlingske Tidende (Bemærkninger i Anledning af den romantiske Tragoedie „Svend Dyrings Huus, af H. Hertz", 1837, Nr. 79; Anmeldelse af M. L. Nathansons Skrift „Om Klagerne over Næringsløsheb", 1838, Nr. 206).

Lund (Ole Christian) blev 1803 Byfoged og Byskriver Skagen, 1806 tillige Sandflugtscommissair i Hjøring Amt; 1812 Canceliraad. † 29de August 1828, i sit 59de Aar.

Efterretninger om Skagens Kjøbsted i Novbr. 1806, meddeelte i Begtrups Skrift om Nørre-Jylland, II. D. S. 543—58.

Lund (Peter Wilhelm), f. d. 14de Jüni [ikke Juli] 1801 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Hendrik Lund var Silke- og Klædehandler († $\frac{2}{2}$7 1820); Moderen Marina Magdalena f. Lobeck († 1830). Blev dimitteret fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1818, og indkaldt til

anden Examen. Studerede i 4 Aar Medicin og Chirurgi; men overgav sig derefter til Studier af de forskjellige Grene af Naturvidenskaberne, især Zoologi, den sammenlignende Anatomi og Botanik. Vandt 1825 tvende af Universitetets Guldmedailler for Afhandlinger over Priisopgaverne i Medicinen og Naturhistorien. Begav sig, formedelst svageligt Helbred, i Slutningen af 1825 til Rio de Janeiro; kom tilbage i Begyndelsen af 1829; blev s. A. Doctor Philosophiæ i Kiel; fik det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille, og blev i April 1831 Selskabets Medlem. Ved Vinterens Nærmelse 1829 rejste han gjennem Tydskland til Italien, i hvis sydligere Deel han tilbragte Vinteren. Det næstkommende Foraar bereiste han, i Selskab med Prof. J. F. Schouw, Sicilien; tilbragte Vinteren 1830—31 i Paris, og opholdt sig i det næste Aar i Hjemmet. Rejste atter til Brasilien, hvor han endnu opholder sig i Lagoa Santa, beskjæftiget med naturvidenskabelige Jagttagelser og Undersøgelser; erholdt i 1836 og de paafølgende Aar af det kgl. Danske Videnskabernes Selskab en Understøttelse for at fortsætte sine Opdagelser og Undersøgelse af „Forverdenens Knoglehuler" i Brasilien; udnævntes i Novbr. 1839 til Ridder af Danebroge.

Physiologische Resultate der Vivisectionen neuerer Zeit. Eine von der Kopenhagener Universität gekrönte Preisschrift. Aus dem Dänischen übersetzt. Kopenhagen 1825. (Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 96; Bibl. f. Læg. V. 1825, S. 324—329; Rust und Casper krit. Repertor. für Heilk. Bd. XII. 1826, S. 265—68 (af Spitta); Pierer Allg. medic. Annal. Supplement-Bd. 1821—25, H. 3, 1826, S. 357—66; Göt. A. 1829, S. 1606—8. Udtog i Journ. complémentaire du Dict. des Sciences méd. T. XXIV. 314—37; T. XXV. 16—42; 114—46; 199—223; T. XXVI. 15—37; 202—23 [af Malte-Brun?], og derfra i London med. Repository Vol. 26, p. 422—23; Bull. des Sc. méd. T. XI. 1827, Mai, p. 6; The Lancet Vol. XI. 1827, No. 178, p. 537—39, No. 185, p. 763—66; Tyr Bd. I. 1826, S. 85, 86, 99—120, 247—49, 293—312; Bd. III. 1828, S. 1—10).

De genere Euphones, præsertim *de singulari canalis intestinalis structura* in hocce avium genere. Dissertatio inaug. philos. Hauniæ 1829, cum tabula ænea. (M. f. L. III. 43—47, anm. af J. C. H. Reinhardt; Froriep Notiz. der Natur- u. Heilk. Bd. 27, 1830, No. 1. (No. 573), März S. 15; Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Litt. der Heilk. Bd. 20, 1830 Novbr. u. Decbr. S. 549; Göt. A. 1830, St. 172; Kleinert Repertor. der medic. chir. Journ. 1830, Decbr. S. 143, Note 4; Okens Isis 1831, S. 733—34; Pölitz N. allg. Repert. d. Lit. 1833, Bd. 3. St. 1, S. 31 (af A. v. Schönberg). — Et oversat Brudstykke: „En mærkelig Fugl uden Mave", i Dansk Ugeskr. Bd. 2. S. 218—20).

Bidrag: i Okens „Isis" (Zweifel an dem Daseyn eines Circulationssystem bey den Crustaceen, 1825, S. 593—600; Fortgesetzte Untersuchungen über das System des Kreislaufes bey den Crustaceen, von P. W. Lund und A. W. F. Schultz, 1830, S. 1222—28); — i Tidsskrift for Naturvidenskaberne (Om Krebsenes Aaresystem, Udtog af en af Kjøbenhavns Universitet kronet Priisafhandling, Bd. IV. S. 233—48; Brev til Professor Schouw, dateret Rio Janeiro d. 31te Januar 1826, Bd. V. S. 90—103; Udtog af et Brev, dateret Rio Janeiro d. 8de Juli 1826, sstd. S. 104—7); — i Maanedsskrift for Litteratur (Anmeldelse af C. Hauch's

„Kort Oversigt over en Deel rudimentariske Organer, over deres Bestemmelse i Naturen, samt en systematisk Udviklingsfølge, der tildeels paa disse kunde bygges," Bd. VI. S. 309—56; jvfr. Kbhpost. 1831, Nr. 283, af Hauch); — i „Danske Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw", (Om de brasilianske Myrers Levemaade, Bd. II. S. 26—36 [overs. i Annales des Sciences naturelles, T. XXIII. 1831; jvfr. Okens „Isis" 1835, S. 276—81]; Brev fra Brasilien, Bd. VII. S. 153—63; Exempel paa et hurtigt tæmmet vildt Dyr. (Af en utrykt Afhandling), i 2den Række, Bd. III. Nr. 72; Om Hunden i Amerika. (Af en utrykt Afhandling), sstd. Bd. IV. Nr. 82); — i *Annales des Sciences naturelles, 2de Série, Tome 1er, Zoologie*; redigée par Audouin et M. Edwards, Paris 1834 (Recherches sur les enveloppes d' œufs des Mollusques gasteropodes pectinibranches, avec des observations physiologiques sur l'embryons qui y sont contenus, p. 84—112; jvfr. Okens „Isis" 1836, S. 498—501); — i det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger (Om bugfodede Bløddyrs Ægbylstere, Udtog, V. D. S. LXXXXVIII.—C.; Jagttagelser paa hans anden brasilianske Reise, VI. D. S. LVI.; Bemærkninger over Vegetationen paa de indre Høisletter af Brasilien, især i plantehistorisk Henseende, VI. D. S. 145—88 (Udtog sstd. S. LXXX.—LXXXIV. og i Have-Tid. IV. 547—54]; særskilt. Kbh. 1835, 4to; Om Huler i Kalksteen i det Indre af Brasilien, der tildeels indeholde Fossil-Knokler, 1.—2. Afhandling, med 3 lithogr. Tavler, sstd. S. 207—48, 307—30; Blik paa Brasiliens Dyreverden før sidste Jordomvæltning, 1—3 Afdeling og Tillæg til de to sidste; med 27 Kobbert., VIII. D. S. 27—144 og 217—96; særskilt aftr. Kbh. 1841, 4to. (Uddrag i Krøyers Naturh. Tidsskr. III. 85—95, 214—20 og 583—88; Annales des Sciences naturelles 1839; Okens „Isis" 1843, S. 736—60); Fortsatte Bemærkninger over Brasiliens uddøde Dyrskabning, IX. D. S. 121—36; Blik paa Brasiliens Dyreverden før sidste Jordomvæltning; 4de Afhandling, Fortsættelse af Pattedyrene, sstd. S. 137—208; Tillæg til Afhandlingen om Dyreverdenen, sstd. S. 361—63; særskilt aftrykt. Kbh. 1843, 4to, m. 12 Kobb.); — i Vidensk. Selsk. Oversigt for 1843 (Conspectus Dasypodum, S. 79—82; Fortegnelse paa Bæltedyrene fra Rio das Velhas Floddal, S. 82—83); — i Krøyers „Naturhistorisk Tidsskrift" (Bemærkninger over de alminbelige Vej- og Ukrudsplanter i Brasilien. (Udtog af et Brev til J. W. Hornemann), Bd. II. S. 53—67; oversat i Okens „Isis" 1841, S. 904—12); — i Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1838—1839 (Om de sydamerikanske Vildes Steenører [uddraget af et Brev, dateret Lagoa Santa i Brasilien den 10. Januar 1838], S. 159—61).

Han anstillede Veir-Jagttagelser i Brasilien for det kongl. danske Videnskabernes Selskab. (jvfr. Selskabets naturvidensk. og mathem. Afhandl. IV. S. XXXII.). — (Tildeels efter Autogr.).

Lund (Torkild), f. d. 29de Novbr. 1765 i Kbhvn, hvor hans Fader Jens Nielsen Lund var Smaahandler; Moderen Sophie Magdalene f. Suthland. Han kom i sit 9de Aar i Frue-Latinskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1783; tog i Jan. 1786 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1787 Missionarius ordinatus paa St. Thomas og St. Jan i Vestindien og derefter tillige Præst for den evangelisk-lutherske Menighed sammesteds. Han vendte tilbage til Kbhvn 1797, og beskikkedes til residerende Capellan i Ringsted 1798; 1799 til residerende Capellan ved St. Knuds

Kirke i Odense; 1811 til Sognepræst for Tommerup og Brylle i Fyen. † 4de November 1833. — *Helena Dorothea Krejdal, f. von Aphelen († ¼ 1834), Datter af Justitsraad, Professor Hans v. Aphelen, og Enke efter Aug. Krejdal, Præst for den evangelisk-lutherske Menighed paa St. Thomas og St. Jan.

Leerboek na die Evangelis-kristlik, Relisie tot Gebryk voor die Kooninglik Deen Mission-Kerk sender na Amerika. Kopenhagen, 1798. 142 pagg. 8vo. — Han var tillige Forfatter eller Oversætter til adskillige Psalmer i den kreolske Psalmebog, kaldet Creol *Psalm-Buk* of een Vergaedring van Oúwe en nywe Psalmen na Creol-Sprack. Kopenhagen 1823. 134 pagg. 8. (Hert ere af ham: Nr. 1, 9, 10, 16, 17, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 56, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 77, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 100, 101). — (Efter Autogr. og Meddelelse).

Lund (Virgilia Christine), f. d. 31te Jan. 1810 i Kjøbenhavn og Datter af den ovenanførte Homøopath Hans Christian Lund. Er Musiklærerinde.

Alvilde eller To for Een. Original-Comoedie i tre Acter. Nytaarsgave for Børn 1820. Kbh. — Det opdagede Utroskab eller Fødselsdagen. Comoedie i 3 Acter, udgivet som Nytaarsgave for Børn 1821. Kbh.

Lundberg (N.), Smedesvend.

Ærbødigst Promemoria til Biskop P. E. Müller i Anledning af Stiftsprovst Clausens Forhold ved Barnedaab i Frue Kirke den 8de Decbr. 1833. Kbh. 1833. (jvfr. Nord. Kirketid. 1833, Col. 864; 1834, Col. 453—58).

Lundbye (Henrik Wilhelm), en Søn af Christen Lundbye († 1787 som Byfoged i Frederikssted paa St. Croix) og Maria Elisabeth fød Schæfer († ⅟ 1807), blev f. d. 2den Sept. 1772 i Laaland; deponerede 1789 som Privatist fra Kbhvn, udmærket ved Examen Artium; studerede Lovkyndighed; gik 1804 som Consulatsecretair til Tunis, og forblev der som Chargé d'Affaires fra Januar 1807 indtil 1812, da han drog tilbage til Kbhvn; blev i Juli 1813 efter Ansøgning i Naade entlediget. † 1ste Juni 1830 i Kjøbenhavn. — (Jvfr. J. Kragh Høst's Erindr. S. 149).

Ungdomsvennen eller Bidrag til Hjertets Forædling og gavnlige Kundskabers Udbredelse. I.—II. Bind. Kbh. 1796—98. (Eckards Journal 1796, S. 535—49). — *Rhapsodier.* Udgivne af K. H. Seidelin. 1ste Deel. Kbh. 1801. (L. E. 1803, Nr. 2). — Evelina, eller et ungt Fruentimmers Indtrædelse i Verden, af Miss Burney, oversat af det Engelske. 1ste Deel. Helsingør 1805. (L. E. 1806, Nr. 20). 2det Opl. (3 Dele). Kbh. 1812.

Napoleon Bonapartes Skriftemaal for Cardinal Maury, tilligemed en Samtale imellem General Berthier, Prinds af Wagram, og Cardinal Maury, udgivet af General Sarazin. Oversat. Kbh. 1814; o. u. Tit: Nye Anekdoter til Skildring af Napoleon, hans Dynastie, Feltherrer og Samtidige. I.—II. Hefte. ibid. eod. (jvfr. Nord. Tilsk. Nr. 3).

Lommebog for Skakspillere, oversat af forskjellige Sprog, med oplysende Anmærkninger og Rettelser af Offenburg. Kbh. 1815.

Beskrivelse over Øen St. Helena. Efter Reisendes Beretninger. Med et Kobber. Kbh. 1815.

Det danske Politiblad. Et periodisk Skrift. Kbh. 1826. (Fr. Thaarup er Forfatter; Lundbye tillagde sit Navn; jvfr. Art. Frederik Thaarup).

Luis de Camoens's Lusiade, oversat af det Portugisiske. I.—II. Deel. Kbh. 1828—30. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (Kbhpost. 1828, Nr. 80, anm. af T. Baden; Rask's Literaturbl. Nr. 6. — Prøver af Oversættelsen, i Mst's Archiv VIII. 281—91; X. 13—17).

Bidrag, poetiske og prosaiske, i: Minerva, Maanedsskrift for Damer, Nytaarsgave for Damer, Euphrosyne, Nordia (Beskrivelse over Madera, 1795 Octbr.; indf. i Geograph. Ephemerid.); Lærde Efterretninger 1795 (Recensioner under Mærke λβ.); Efterretninger om udenlandsk Literatur og i sammes Fortsættelse; „Den Danske Tilskuer (under Mærke νε); Iris og Hebe (Nogle Ordsprog, meddeelte efter et Manuscript, 1796. IV. 210—31; Digte, 1797. II. 394; 1798. II. 175); „Dannora", „Den Nordiske Tilskuer"; Brorsons Journal, udg. til Fordeel for Blinde (Digte, Bd. 2. S. 43—50); Rahbeks Læsning i blandede Emner (Passions-Oratorium, Bd. 4. S. 141—46); „Dagen" (En Mængde Bidrag, bl. a.: Om Hilsener til Nysende og Skaaler, 1821, Nr. 133; Tassos Biographi, sstd. Nr. 303. 304; o.s.v. o.s.v.); i Mst's Archiv for Hist. o. s. v. (Linnée og Buffon sammenlignede, II. 77—78; 2 Smaabidrag, V. 334 og 340; Duerte Pachaco Pereira, XI. 203—5; Smaadigte, sstd. S. 209—12); i Mst's Materialier (Et Brev til Etatsraad Pram, dat. Tunis, d. 25de Decbr. 1807, i Nr. 104).

Han var i nogen Tid, efter M. C. Bruuns Bortgang, Redacteur af Bladet Svada. (jvfr. Rahbeks Erindr. IV. 457).

Lundbye (Joachim Theodor), Nysnævntes Broder, f. d. 15de Marts 1778 i Kbhvn; blev d. 1ste Jan. 1796 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 30te April 1802 Premierlieutenant; erholdt d. 5te Decbr. 1806 Capitains Charakteer; blev 1811 Compagnichef; fik d. 13de Decbr. 1823 Majors Charakteer; udnævntes 1826 til Ridder af Danebroge; blev d. 27de Jan. 1828 virkelig Major og Batteri-Brigade-Commandeur; 1830 Over-Tøjmester i Danmark og meddeelt Oberstlieutenants Charakteer; 1836 Chef for Raqvet-Corpset; erholdt d. 10de Februar 1840 Oberst's Charakteer. † 13de Juni 1841. — *Cathrine Bonnevie.

Forsøg til en praktisk Artillerie-Haandbog. Kbh. 1823.

Bidrag: i Magazin for militair Videnskabelighed (Om det kjørende Artilleri, i Sammenligning med det ridende Artilleri, V. 425—79; Den engelske Serpunder, med Hensyn paa dens Brugbarhed i Felden, som Skyds til ridende Artilleri, VI. 353—86, 541—83; VII. 241—88; Almindelige Betragtninger over den engelske Serpunder, med Hensyn til dens Brugbarhed i Feldten som Skyds for ridende Artilleri, VIII. 33—60).

Lundh (Gregers Fougner), f. d. 15de Maj 1786 paa Froen i Nordre-Guldbrandsdalen i Aggershuus Stift. Faderen blev siden Sognepræst til Vardal. Efter i omtrent 3 Aar at have besøgt Cathedralskolen i Christiania, blev han 1806 privat dimitteret til Kjøbenhavns Universitet,

forlod igjen Kjøbenhavn i det paafølgende Aar, og indtraadte derefter i Krigstjenesten under den svenske Fejde 1808. I Aaret 1811 antoges han af det kongl. Selskab for Norges Vel til at gjøre en technologisk Rejse i Udlandet, og opholdt sig i længere Tid i Danmark for at forberede sig til samme (jvfr. Døt's „Materialier" S. 67); men maatte to Gange see Rejsen afbrudt, da han som Militair commanderedes tilbage til Norge. Efter Conventionen til Moss i August 1814 tog han Afsked af Krigstjenesten, i hvilken han var avanceret til Capitain, og blev derpaa ansat som Contoirchef i Statsraadets 4de Departement, hvis Forretninger han lige siden Statsraadets Oprettelse havde bestyret. Kort Tid derefter blev han tillige udnævnt til Lector i Technologien ved det kongl. Frederiks-Universitet; dernæst til Professor i Landhuusholdningslære, Statsoeconomi og Technologi. Opholdt sig siden i Kjøbenhavn, for at benytte de derværende Archiver og Bibliotheker med Hensyn paa Udgivelsen af norske Diplomer; rejste 1829, med offentlig Understøttelse, til München, for at modtage og besørge endeel Archiv-Documenter, Norge vedkommende, hvilke den baierske Regjering havde overdraget det norske Universitet. † 11te Juli 1836. — * . . . . Bergh, en Datter af afg. General-Auditeur Christopher Anker Bergh. — (Jvfr. Døt's „Materialier", S. 646).

Specimen Diplomatarii Norvagici, exhibentis monumenta diplomatica, historiam populi, linguæ, morum et familiarum, nec non et jura Norvagiæ illustrantia, ab vetustioribus inde temporibus usque ad finem seculi XVI. — Prøve af et Norskt Diplomatarium eller Samling af Documenter, henhørende til Kundskaben om det Norske Folks Historie, Sprog, Sæder, Slægter og Rettergang, fra de ældre Tider og indtil Udgangen af det sextende Aarhundrede. Kbh. 1828. 4to, med en Kobberpl. (anm. i M. f. L. I. 153—61, af A. L. J. Michelsen; L. T. 1829, Nr. 16; Literaturbl. Nr. 16—17, S. 129—34, af R. K. Rask; Berl. Jahrb. für wissensch. Krit. 1829, II. 903—4, af C. Homeyer; jvfr. Falck's Staatsb. Magaz. IX. 549).

Bergens gamle Bylov. Efter Membran-Codices, med Indledning, Oversættelse og Anmærkninger, udgivne. Kbh. 1829. 4to. (anm. i L. T. 1829, Nr. 41. 42, af J. E. Larsen; M. f. L. II. 315—34, af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge; Literaturbl. Nr. 36, af R. K. Rask; Berl. Jahrb. für wissensch. Krit. 1834, II. 646—48, af A. L. J. Michelsen).

Om flere af hans trykte literaire Arbejder jvfr. Nyerups Lit. Lex. S. 354 og Døt's „Materialier", Nr. 81.

Lunding (Conrad Mathias), f. i Kjøbenhavn d. 29de Marts 1791. Hans Fader var Mathias Lunding, først Assessor i Oeconomi- og Commerce-Collegiet og Vice-Raadmand i Kjøbenhavn, siden Justitsraad og Bankcommissair (f. 1760, † $\frac{18}{8}$ 1806, anf. i Nyerups Lit. Lex.); hans Moder Margrethe Matthiessen (f. 1761, † $\frac{29}{4}$ 1805), en Datter af Justitsraad Conrad Matthiessen i Altona. Efter at have nydt Underviisning hjemme af A. F. Heggelund og G. F. Weinschenck, begge siden

Præster i Sjælland, blev han 1801 sat i Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, og 1807 i Kjøbenhavns Cathedralskole, hvorfra han afgik til Universitetet 1809; blev udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; studerede Lægevidenskaben; underkastede sig i Foraaret 1815 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Juni s. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); tilbragte derpaa 5 Maaneder paa Fødselsstiftelsen under Prof. Saxtorphs Vejledning; blev 1815 medicinsk Candidat og 1816 Reservemedicus ved det kongl. Frederiks-Hospital; var tillige Underlæge ved Kongens Livcorps; fik 1816 Bataillonschirurgs Charakteer; disputerede i October 1817 for den medicinske Licentiatgrad; var i 4 Maaneder constitueret Overmedicus ved Frederiks-Hospital efter Prof. O. H. Mynsters Død 1818; disputerede i Juni 1819 for Doctorgraden i Medicinen; fratraadte 1820 sin Post som Reservemedicus ved Hospitalet; blev s. A. efter Ansøgning i Naade afskediget som Bataillonschirurg ved Livcorpset og bosatte sig som privat Practicus i Ringsted; udnævntes i Septbr. 1822 til Landphysicus i Sjællands nordre District; i Juni 1826 til Professor extraordinarius i Pharmakologi og Medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet; i Juli s. A. tillige til Underaccoucheur ved Fødselsstiftelsen og Reservelæge ved Plejestiftelsen i Kjøbenhavn. † 11te Marts 1829. — * 1822 Lovise Frederikke Howitz, en Datter af Stadsmægler J. H. Howitz i Kjøbenhavn. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1817, p. 32—34, og i Solennia academica Universitatis Havniensis ved Doctorpromotionen d. 24de Juli 1819, p. 14—19; Nekrolog, af P. E. Müller, i L. T. 1829, S. 253—56; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XVIII. 131—32; N. Morgenpost 1829, S. 507).

De exploratione chemica veneficii per arsenicum facti. Dissertatio pro licent. Hafniæ 1817. (L. T. 1818, Nr. 46; Nyt Bibl. f. Læger III. 218—23).

De hepatis, quem vocant, infarctu cum molis incremento anatomica disquisitio. Diss. inaug. pro gradu Doct. Hafniæ 1819. (Bibl. f. Læger 1821, S. 69—76, r. af O. L. Bang).

Bidrag: i *Acta Reg. Societatis med. Havniensis* (De olei Vitrioli et aquæ fortis largiter ingestorum sequelis earumque cura, diario Nosocomii regii Fridericiani illustratis, Vol. VI. (Acta nova, Vol. 2.) p. 13—34, anm. af C. Otto i L. T. 1825, S. 149—52, og Bibl. f. Læg. 1822, II. 127; — De carcinomate mammæ, sub lactatione primum exorto, postea sub graviditate revertente, Vol. VII. (Acta nova, Vol. 3.) p. 148—53; De tumore sic dicto vasculari orificii urethræ, ibid. p. 154—170, begge anm. af C. Otto i Bibl. f. Læg. XII. 153 og L. T. 1830, S. 472).

Lunn (Christian Ditlev), en Søn af Major Willads Knudsen Lunn, til Knabstrup i Sjælland, og Henriette Hersleb (Datter af Secretair og Højesterets-Advocat Peter Hersleb), er f. d. 2den December 1804; blev dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms

Skole 1822; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1828 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og i Efteraaret 1829 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev derefter Volontair og d. 2den April 1834 Cancellist i det kongl. danske Cancelli; d. 16de April s. A. Capitain i Kongens Livcorps (indtil d. 16de Febr. 1843); i Januar 1841 Chef for Brandforsikkringscontoiret under det danske Cancelli; i April s. A. Departementssecretair og Contoirchef i Collegiets 4de Departementscontoir, samt Lehnssecretair; 1842 Cancelliraad. — * Elise Wilhelmine Lange, Datter af Conferenceraad, Cancelli-Deputeret Michael Lange.

Haandbog over det danske Tiendevæsen og nogle dermed beslægtede Materier, med et Anhang om Kirkens og Kirkegaardens Vedligeholdelse m. m. Kbh. 1839.

Lund (Johan Carl), en Søn af Tolder Jens Lund i Randers († i Jan. 1796); f. i Mariager 1784; blev dimitteret fra Randers Skole i Efteraaret 1801; Candidat i Lovkyndigheden (H. ill.) i Juni 1812; er Ejer af Nygaard i Rodovre Sogn, paa Kjøbenhavns Amt.

Et Forslag til de mindre Landejendomsbesiddere i Danmark. Kbh. 1838.

Den Landoeconomiske Tidende. Redigeret, forlagt og udgivet. I.—VI. Aarg. Kbh. 1839—44, 4to; forts. (udg. ugentlig).

Bidrag: i Halds Tidsskrift for Landoeconomie (Foreløbig Meddelelse om det Beatsonske Agerdyrknings-System, III. 134—42; Om Oldtidens Agerdyrkning og Agerdyrkningsredskaber, med noget Hensyn til Nutiden, sstd. S. 149—65; Om det Beatsonske Agerdyrknings-Systems Anvendelse og Fremgang i Böhmen, sstd. S. 165—97; — Nogle Uddrag af fremmed landoeconomisk Literatur, med et Par indledende Ord om en Kundskabs-Prøve for unge Landmænd, IV. 1—72; Om en i Hertugdømmet Holsteen oprettet Examens-Commission for Landmænd, især Gods- og Avls-Forvaltere, sstd. S. 72—79; Stubroer, sstd. S. 130—33; Beretning om hans Agerbrug, sstd. S. 205—16; Om det Beatsonske System og hvad der, i denne Anledning senest har tildraget sig i Tydskland, sstd. S. 281—306; Landoeconomiske Blandinger, uddragne af fremmed Literatur, sstd. S. 469—518 [forts. i V. 94—153]; — Erfaringer om en Fodringsmaade til Køer og Faar, V. 335—37; Prøver af Albrecht Blocks Meddelelser, sstd. S. 392—443 [forts. i VI. 177—235, 394—484; VII. 201—78]; Rebbiens Landvæsens-System og Undervisningsmethode i Landbofaget, sstd. S. 443—81; Mere om selvhedet Foder, sstd. S. 517—20; — Mere om det Beatsonske System og dermed forbundne Redskaber, VI. 486—505; Forsamlinger af Landmænd, sstd. S. 527—36; — Jordblandet Strøelse. (Efter Albr. Block), VII. 278—94; Hvilken Indflydelse har en udstrakt Kløverdyrkning paa Sædfrembringelsen? (Af J. G. Elsner), oversat, sstd. S. 361—70; Frugtfølge og Markinddeling; af Schwerz, oversat, sstd. S. 370—405; — Den peruvianske Riis, Ny Række, Bd. I. S. 480—83); — i Berlingske Tidende (I Anledning af J. Chr. Drewsens Bemærkninger til et Udtog af Nr. 42 i „Landoeconomisk Tidende", i Aarg. 1841, Nr. 290).

Luplau (Anton Carl), f. d. 6te Febr. 1784 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Anton Carl Luplau (f. i Tydskland, † 1796 i Kbhvn)

var Modelmester ved den kongl. Porcelainsfabrik; Moderen Marie Elisabeth f. Gedikén (f. i Tydskland). Han blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1803; underkastede sig i Octbr. 1808 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og i April 1813 sammes praktiske Prøve, begge med næstbedste Charakteer; var fra 1810 til 1815 Copiist under Hof- og Stadsretten; blev 1815 Cantor og Klokker ved den tydske Garnisons- og Frederiks-Kirke paa Christianshavn; bestyrede tillige i Aarene fra 1815—40 et Underviisningsinstitut. — * ♃ 1811 Claudine Henriette Plum, en Datter af islandsk Kjøbmand Jacob Severin Plum og Hustru Elise Kirstine f. Falk.

Systematisk Fortegnelse over de bekjendteste Naturlegemer af Dyreriget. En Ledetraad ved den naturhistoriske Underviisning. Kbh. 1815.

Kort Udsigt over Hestens, Koens, Faarets og Svinets Røgt, Pleie og Behandling, samt nogle af disse Dyrs vigtigste Sygdomstilfælde. En Haandbog ved den naturhistoriske Underviisning. Kbh. 1815.

Kort Beskrivelse over det menneskelige Legeme. En Haandbog ved den anthropologiske Underviisning i Borgerskolerne, efter C. P. Funke. Kbh. 1817.

Ledetraad ved den geographiske Underviisning, til Brug for Skoler. Kbh. 1818. (L. T. 1820, S. 372–73, anm. af Fr. Thaarup).

Forsøg til en Lærebog i den plane Geometrie, til Brug for Borgerskoler. Med et Tillæg om Længde og Flademaal af J. W. Bruun. Kbh. 1820, med 14 Plader i Steentr.

Grundtræk af tydsk Grammatik, til Brug ved mundtlig Underviisning for Begyndere. Kbh. 1820.

Grundtræk af Geographien, indrettet efter de første Begynderes Fatteevne. Kbh. 1821.

Grundtræk af Fædrenelandets Historie; efter den katechetiske Maade indrettet for Begyndere. Kbh. 1822.

Hundrede Timers Dødskamp, eller mærkelige Begivenheder om Augustin Delasalle, fransk Dragonofficeer, som i Republikkens 7de Aar blev tagen til Fange af Araberne i Syrien, oversat. Kbh. 1827.

Forsøg paa en let og behagelig Maade at undervise Børn i Modersmaalet. Kbh. 1827.

Forsøg paa en let og behagelig Maade at undervise de mindre Børn i en Alder af 8 til 11 Aar i Grundtrækkene af Bibelhistorien, som Grundvold for den efterfølgende Religions-Underviisning. Efter den katechetiske Methode indrettet til Brug for privat og offentlig Underviisning. Kbh. 1835. (jvfr. Kbhpost. 1835, S. 1268).

Tydsk A.B.C. og Læsebog for Danske, eller en let og fattelig Maade at lære Børn at stave og læse Tydsk paa, tilligemed en Anviisning til tydske Taleøvelser. Efter en ny Methode, som er grundet paa mange Aars Praxis. Kbh. 1836.

Tydsk Læsebog for Smaabørn. Kbh. — (Revidert).

Lyplau (Carl Severin), Nysanførtes Søn, f. d. 21de Maj 1815; tog dansk-juridisk Examen 1835; blev Kammerskriver i det kongelige Rentekammer 1839.

Fuldstændig Fortegnelse over samtlige Hoved- og Selveiergaarde i Sjælland, Fyen, Møen, Bornholm, Langeland, Lolland og Falster, med dertil hørende alphabetisk Register. Til Brug for kongelige og private Embedsmænd. Kbh. 1840.

Luplau (Heinrich Daniel), Broder til foranførte Cantor A. C. Luplau; f. d. 20de Marts 1789 i Kjøbenhavn; kom i Januar 1802 i Kjøbenhavns Cathedralskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1808; tog theologisk Attestats (Laud.) i Octbr. 1812; blev Alumnus paa Ehlers' Collegium; 1817 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Ringsted; i Juni 1820 Sognepræst til Skjørpinge og Faardrup, og i Novbr. 1826 til Haarslev og Tingjellinge, i Sjælland. † 24de April 1830. — — * Elisabeth Marie Haderup, Datter af Krigsraad, Forvalter ved Holmen, Erhard Haderup og Hustru Elisabeth Marie Bagger.

Tydsk Sproglære for Borger- og Døttreskoler. Kbh. 1814.

Læsebog og Veiledning ved den første Religions-Underviisning. Kbh. u. A. (1815).

Ere der Glæder for Mennesket at finde paa denne Side Graven? Et Bidrag til Menneskeforædling. Kbh. 1818.

Guds Røst til os gjennem Andres Nød. Prædiken, udgiven til Bedste for de Brandlidte i Ørslev. Slagelse 1821.

Eusebia, eller Underholdning i alvorlige Timer. Et Opbyggelses-Skrift. Slagelse 1823—24. Udkom først nummerviis, siden som Hefteskrift; 4 Hefter. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 219—20).

Frelseren. En fri harmonisk Fremstilling af de hellige Evangelier. Slagelse 1826.

Bidrag: i Rahbeks „Dansk Minerva" (Om Menneskets Henskuen i Fremtiden, VI. 249—60; Bidrag til en Charakteristik af platonisk Kjærlighed, VII. 246—57; Strøtanker om Kjedsomhed, sstd. S. 334—50); — i Kiøbenhavns Skilderi (Et Par Ord i Anledning af de Wettes Sag, 1822, Nr. 17, jvfr. sstd. Nr. 27, af N. H. Olivarius; Kammerfrøken v. d. Maase, en Elegie, 1823, Nr. 14).

Han antages at være Forfatter til det, under D. L. Heinrichs Navn, udkomne Skrift: *Vita academica*, eller hvorvidt det var ønskeligt, at de Studerende ved Kjøbenhavns Universitet træde i nøiere Forening med hverandre. En Tale. Slagelse 1820. — (Tildeels efter Autogr. og Meddelelse).

Luplau (Johan Elias Ludvig), f. d. 27de Januar 1774 i Hertugdømmet Brunsvig; deponerede fra Kjøbenhavns Skole 1792; underkastede sig i Januar 1797 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1798 personel Capellan i Kolding; 1801 Præst ved Hospitalet sammesteds; 1806 Sognepræst til Thostrup og Roum i Viborg Stift. † 19de Maj 1819. — * Anna Charlotte Rosine Chemnitz, Datter af Johann Hieronymus Chemnitz, tydsk Sognepræst til Garnisons Kirken i Kbhvn.

Meine Abendstunden. Kopenh. 1794. (L. E. 1794, Nr. 29; Krit. og Antikr. H. XV. Nr. 12). — Bidrag til sand Christendoms Udbredelse, i Prædikener. Haderslev, 1803. — Sang paa Hr. Major Johan Ludvig v. Junghans's og Jfr. Sophia Dorothea Chemnitzes Bryllupsdag. Fredericia 1806. — (Revidert).

Luplau (Ludvig Ferdinand), Foranførtes Søn, er f. d. 26de Juli 1800 i Kolding; dimitteredes til Universitetet fra Viborg Cathedralskole 1819; tog theologisk Attestats (Laud.) i Juli 1824; blev 1826 Cantor og Informator paa Vallø; i Juli 1828 Sognepræst til Vesterulslev i Laaland; 1831 til Dalby og Tureby i Sjælland. † 16de December 1837. — * Marie Elisabeth Bernburg.

Historie om Reformationens Indførelse i Danmark, eller en kort og sandfærdig Underviisning om, hvorledes Pavens falske Christendom blev afskaffet her i Landet nu for netop 300 Aar siden, og derimod den sande evangelisk-lutherske Christendom blev indført, optegnet til Ære for Jubelaaret 1836 for christelige Borgere og Bønder i Danmark. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug i Danmark. Kbh. 1836. Andet Oplag. ibid. 1837. Tredie Oplag. ibid. eod. (Dansk Folkebl. I. 191—92; II. 150, 180; Allg. H. J. 1838, Nr. 116).

To Prædikener over de foreskrevne Høimesse-Texter paa Jubelfesten for den danske Kirkes Reformation, den 30 October og den 1 November 1836, befordrede til Trykken for mine kjære Sognefolk og for enhver anden Christen i Danmark, som lyster at læse dem, og at eie en lille Erindring om denne herlige Høitid. Kbh. 1837.

Prædikener over Evangelierne. (Udgivne af W. F. Engelbreth og J. G. Willemoes). Kbh. 1841 (1840).

Bidrag: i J. Møllers Tidsskrift for Kirke og Theologi (Tvivlsmaal om den saakaldte naturlige Theologies Mulighed, I. 180—89; jvfr. sstd. S. 190—205 og L. T. 1833, S. 720—21); — i „Læsning for Almuen" Nr. 1. 1836, 2. Opl. 1837, (Bondestanden er dog den lykkeligste Stand i Landet; „Gak Du hen, og gjør ligesaa!"; jvfr. C. L. Børresens Anmeldelse i M. f. L. XVI. 554—55, D. Folkebl. II. 160, Ursins „Dansk Almeenlæsning" Nr. 41, „Dagen" 1836, Nr. 280, Ugebl. f. den danske Bonde III. 87); — i Dansk Folkeblad (Hvad skal Man bestille om Søndagen? II. Nr. 58—59; Et Par Ord til de Fædre og Mødre, som ere Medlemmer af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug [efter et af ham efterladt Manuskript, men for en Deel omarbeidet], V. Nr. 8. 9); — i P. Hjort's „Den danske Børneven" (Den christelige Kirke). — (Revidert).

Lybecker (Johan Ludvig), f. først i Aaret 1743 i Thisted, hvor hans Fader Commerceraad Peter Lybecker var Byfoged og Byskriver, samt Herredsfoged og Herredsskriver i Hundborg og Hillerslev Herreder († i Marts 1763); Moderen var Anne Margrete Blumenberg († i Octbr. 1754). Blev i sin Ungdom anbragt til at studere og tillige til Øvelse i det juridiske Fag, indtil han efter et kort Ophold i Aalborg deponerede med Rektors Testimonium 1760; tog juridisk Embedsexamen; lagde sig siden efter Kameralvidenskab og Oeconomi; gjorde desaarsag adskillige Reiser i Fædrelandet; blev 1767 Procurator ved Overretterne; 1769 Byfoged i Ribe og Herredsfoged i Hornum og Fleskum Herreder; 1771 Birkedommer og Skriver i Friherskabet Lindenborg; 1774 Cancelliraad; i Slutningen af 1776 Committeret i Generaltoldkammeret; 1777

Justitsraad; i Septbr. 1781, efter Ansøgning, i Naade og med Vartpenge entlediget som Committeret; 1794 Amtmand over Hjøring Amt; 1803 derfra entlediget. † 16de Juli 1814 i Aalborg. — * Anna Benzon († 1819 i Aalborg). — (Autobiographi i Worms Lex. III. 487—88).

Forsøg til en juridisk Afhandling, angaaende Ræve-Hug, Drefigen, Puft, Kindhæst eller Mund-Dask. Kbh. 1769. (L. E. 1769, Nr. 31; Krit. Journ. 1769, Nr. 43). — Applications-Udtog af alle de Kongl. Forordninger, Placater, Rescripter, Resolutioner, Ritualet, Krigs- og Skibs-Artikler, Collegiers Resolutioner, Octroier, Privilegier og Fundatser fra Aar 1661 til nærværende Tid, hvilke maatte forandre, skiærpe eller formilde, udvide eller indskrænke, forklare, oplyse eller forøge den Danske og Norske Lov, henførte til de beqvemmeste og behørige Artikler i hver Bog og Capitel efter Lovenes Orden; tilligemed Paralelsteder, Anmærkninger og Tillæg, samt et alphabetisk Register over Materierne. I.—III. Hefte. ibid. 1772—84. (Krit. Journ. 1772, Nr. 27; 1776, Nr. 4; L. E. 1772, Nr. 41; 1776, Nr. 26; Fortegn. ov. Trykkefrih. Skr. II. 468; jvfr. G. L. Badens histor. Bibl. S. 217). — Upartiske Tanker til videre alvorlige Eftertanke, angaaende de Danske Kiøbstæders Tarv og Trang, Nærings Tryk og Opkomst i Almindelighed. Indsendt, efter offentlig Indbydelse, til det Kongl. Danske Landhuusholdnings-Selskab. ibid. 1772. Belønnet med Selskabets store Sølvmedaille. (Krit. Journ. 1773, Nr. 12; L. E. 1773, Nr. 34; Fortegn. ov. Trykkefrih. Skr. III. 247—50). — Korte Betragtninger over Aarsagerne til Kornmangelen og de høie Kornpriser i Danmark, samt om de bedste Hielpemidler til at forekomme samme. Fremsatte i Følge det Kgl. Danske Landhuusholdnings-Selskabs Indbydelse. ibid. eod. Belønnet af samme Selskab paa samme Maade. (Betænkninger derover udkom 1773, 72 S. 8vo; Krit. Journ. 1772, Nr. 24; L. E. 1772, Nr. 47; Fortegn. ov. Trykkefrih. Skr. III. 21—24; Tode's „Blandinger", S. 43). — Afhandling om det vigtigste Saltvands Fiskerie i Danmark, nemlig Silde-Fiskeriet, om Hindringer imod sammes Flor, samt om Midlerne til at afhielpe disse. Aalborg 1772. Belønnet med Landhuusholdn. Selsk. mindre Sølvmedaille. (L. E. 1773, Nr. 33; Fortegn. ov. Trykkefrih. Skr. III. 251—52). — Korte Betragtninger over Fredsommelighedens Dyd og Nytte for det ganske menneskelige Kiøn og om Krigens ødelæggende Følger. Opvakte ved Erindringen af den for Danmark saa lykkelige Dag d. 16 Nov. 1773. Viborg 1774. — Forsøg til nogle Betragtninger over Fiskene og Fiskerierne i Almindelighed, samt til en physisk, historisk, oeconomisk og politisk Afhandling om Sildefiskerierne i Særdeleshed, og fornemlig det som drives i Liimfjorden, tilligemed Artikler som dermed staae i Sammenhæng, hvoriblandt en Beskrivelse over bemeldte Fjord. 1ste Hefte. Kbh. 1792. 2det Hefte ogsaa udkommet. (Af dette Skrivt, hvoraf et 3die Hefte skulde have fulgt og handlet om Liimfjorden i Særdeleshed, ere ikkun faa Exemplarer udkomne. Den største Deel ødelagdes i Kiøbenhavns Ildebrand 1795. Skrivtet er udtogsviis meddeelt, med nogle faa Anmærkninger, af Kammerraad J. With i Lunds Nord. Landvæsens-Magazin 1802, Maj, S. 222—42; Juli, S. 52—72; August, S. 153—69; Decbr., S. 295—303). — Blandinger, eller en Samling af smaa Afhandlinger, Fragmenter og Anmærkninger, o. s. v. No. I.—XI. Aalborg 1797—1805.

Bidrag: til de i Aarene 1785—1788 i Aalborg udkomne „Patriotiske Samlinger" (Adskillige Stykker); til Physic. oecon. Bibliothek (Oplysninger over de af Commercecollegiet forelagte Spørgsmaale, Martørven angaaende, Bd. XXIV. S. 125—40); til Maanedskriftet „Cimbria" (Bidrag til nærmere Betragtninger an-

gaaende Jordejendommes Udstykning i Danmark, især de, som ere i det mindre, 1806 August og September).

Et Værk af ham „Om de danske Kjøbstæder", Frugter af 30 Aars Flid, blev i Kbhvns Skilderi 1806, Nr. 42 anmeldt som færdigt til Trykken, men udkom ikke.

Lycke (Christian Jacob) var Comptoirist hos Handelshuset de Coninck & Rejersen i Kjøbenhavn. † 14de Marts 1824, 65 Aar gl.

Noget til Publicum i en bekjendt Sag. Kbh. 1789. — Svar til Hr. Uhrbrok.' ibid. eod. — Anmærkninger til P. Rosenstand-Goiskes Forsvar for Gouverneur Abbestée &c. ibid. eod. (Krit. og Antikr. H. V. 1789, Nr. 3. 4. 6; L. E. 1792, Nr. 31). — Upartisk Fremstilling af Sagen, som de Coninck og Rejersen tabte. ibid. eod. [overs. paa Tydsk og r. i Allg. Deutsch. Biblioth. Bd. 93, St. 1, S. 290].

Lyngbye (Hans Christian), f. d. 29de Juni 1782 i Blendstrup paa Grevskabet Lindenborg, hvor hans Fader Jens Michelsen Lyngbye var Skolelærer og siden Degn. Blev i 4 Aar privat underviist af Provst Simon Røst [dengang Sognepræst i Hassing i Thy], indtil han 1799 kom i Aalborg Cathedralskole, hvorfra han dimitteredes i Efteraaret 1802, og erholdt ved Examen Artium bedste Charakteer med Udmærkelse; tog 1803 Philologicum og Philosophicum begge med bedste Charakteer; modtog derefter en Huuslærerplads hos en Præst i Vendsyssel, hvor han forblev i endeel Aar og lagde sig efter Botanik; underkastede sig i Januar 1812 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis, specimen scriptum egregia laude dignum"; var derefter Huuslærer paa Hofmansgave i Fyen, hvor han under Proprietair Hofman Bangs Veiledning lagde sig efter Algologi; foretog med Hofman Bang en Reise til Norge i Sommeren 1816, og gjorde Excursioner fra Næs Jernværk til Havkysterne, især for at samle Alger; vandt 1817 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den i det foregaaende Aar udsatte botaniske Priisopgave: „Constat non paucas *algarum aquaticarum* species cura et studio Oederi, O. F. Mülleri, Vahlii, Hofman-Bangii, aliorumque in aquis dulcibus et marinis Daniæ indagatas nec non descriptas, sed nec ab illis, nec ab aliis systematice dispositas esse. Postulatur igitur *dispositio systematica omnium algarum aquaticarum Daniæ huc usque detectarnm*, descriptionibus et synonymis illustrata"; foretog derpaa, med kongelig Understøttelse, en algologisk Reise til Færøerne i Sommeren 1817; fik i Februar 1818 det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en Afhandling om Grindehvalen og om Grindefangst paa Færøerne; blev 1819 Sognepræst for Gjesing og Norager Menigheder i Aarhuus Stift; i December 1826 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; i Marts 1827 Sognepræst til Søborg og Gilleleje i Sjælland. Agardh og

Schousboe have opkaldt ham, ved at give to Algeslægter Navnet „*Lyngbyea*" (jvfr. Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. 584). † 18de Maj 1837. — * 1822 Henriette Augusta Tileman, en Datter af afd. Pastor Samuel Tileman, til Gjerding og Blendstrup i Viborg Stift. — (Nekrolog, ved N. Hofman Bang, i Krøyers Naturhist. Tidsskr. II. 1—7; jvfr. Døt's „Materialier", Nr. 27; M. f. L. XX. 384—85. — Om hans 2de Algesamlinger, see Selmers Kbhvns Universitets Aarbog for 1838, S. 187).

Tentamen Hydrophytologiæ Danicæ, continens omnia Hydrophyta cryptogama Daniæ, Holsatiæ, Færoæ, Islandiæ, Groenlandiæ hucusque cognita, systematice disposita, descripta et iconibus illustrata, adjectis simul speciebus Norvegicis. Opus, præmio ab universitate regia Hafniensi ornatum, et sumtu regio editum. Cum tabulis æneis LXX. Hafniæ MDCCCXIX. 4to. (L. T. 1819, Nr. 48. 49, r. af J. W. Hornemann; Oecon. Correspond. III. 284—88; Flora, oder die botan. Zeitung 1820, Nr. 42; C. Sprengels „Neue Entdeckungen im ganzen Umfange der Pflanzenkunde" I. 315; Allg. Repert. 1820, II. 227; Allg. H. Z. 1820, May, Nr. 110, S. 14—15; Göt. A. 1822, I. 332—35; Okens „Isis" 1825, I. 439—46).

Færøiske Qvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt. Med et Anhang. Samlede og oversatte ved H. C. Lyngbye. Med en Indledning af P. E. Müller. Udgivne ved kongelig allernaadigst Understøttelse. Randers 1822. (L. T. 1824, Nr. 50, r. af C. Molbech; Swenst Litteraturtidn. 1824, Nr. 7. 8. 9, af Gumælius; Göt. A. 1824, St. 143; jvfr. Rahbeks „Tilskuerne" 1823, Nr. 22 og 23).

Bidrag: i Det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Broula Taat, d. e. Buremands-Visen paa Færøisk og Dansk, i 12. og 13. Aarg. f. 1816—17, S. 234—68); — i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode (Observationes Hierobotanicæ, quibus plantæ sacri codicis ad mentem optimorum interpretum illustrantur. Fasciculus I., Bd. II. H. 1, S. 27—84; r. af Raspail i Férussac Bulletin des sciences naturelles 1825, Octobre); — i Nyerups Magazin for Reiseiagttagelser (Noget om Færøerne, især om de der brugelige Bryllupsskikke, Bd. I. S. 203—21; overs. i Berlinerbladet „Der Gesellschafter" 1820, Nr. 82; anm. i Høst's Polit. og Hist. II. 229—30; L. T. 1822, S. 772—75); — i Antiqvariske Annaler (Om den gamle Kirkemuur ved Kirkeboe paa Færø, af P. N. Gade og H. C. Lyngbye, Bd. III. S. 266—74; Efterretning om adskillige Oldsager og Mærkværdigheder paa Færø, sstd. S. 274—305); — i Kjøbenhavns Skilderi (Den underbare Harpe, en færøisk Vise, med Oversættelse, 1821, Nr. 63; jvfr. „Tilskueren" 1821, S. 324—66); — i Collins „For Historie og Statistik, især Fædrelandets" (Kort Efterretning om Færøerne, efter Sir Mackenzie, oversat med Anmærkninger, I. D. S. 93—165); — i Tidsskrift for Naturvidenskaberne (Efterretning om Hr. Gaillons mikroskopiske og physiologiske Undersøgelser med Conferva comoides Dillw., Bd. IV. S. 36—59; Om Grindefangsten paa Færøerne, tilligemed Bidrag til Grindens Naturhistorie, sstd. S. 204—32; særskilt aftr. Kbh. 1826; jvfr. „Dagen" 1826, Nr. 273); — i Halds Beskrivelse over Randers Amt (Om Tørvens Reproduction, S. 172—75); — i Nordisk Tidsskrift f. Oldkyndighed (Om Ruinerne af Søeborg Slot, Bd. II. S. 248—51; Om Gadeild, og de jydske Ord: Gadebasse, Gadinde, Gadelam og Gadelamsgilde, sstd. S. 352—59); — i „Den Berlingske Tidende" (Hæderøminde over Provst Simon Rost, 1835, Nr. 127; optr. i „Dagen" 1835, Nr. 131); — i „*Flora Danica*".

Lyngbye (Hans Peter Johan), f. 1806 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Urtekræmmer; blev 1824 dimitteret til Universitetet af daværende Cand. Theol. & Philol. H. M. Flemmer; tog anden Examen i det paafølgende Aar; blev 1832 Cantor og Informator paa Valls. † 12te August 1834. — * Ida Monrath. — (Jvfr. „Dagen" 1834, Nr. 197).

Otte Sange, componerede til Text af Zahle, Heiberg, Holst, Wilster o. Fl. Kbh. 1834.

Desuden adskillige Compositioner til andre Sange og Viser.

Lütken (Frederik), ældste Søn af nedennævnte Amiral Otto Lütken og Frederikke f. Selstrup; blev f. d. 3die December 1774 i Kjøbenhavn; d. 15de Marts 1793 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 16de Novbr. 1798 Premierlieutenant; ansat som Interims-Eqvipagemester paa Gammelholm 1799; fungerende Hvervingschef 1807 (til 1815); d. 27de Juni 1808 Capitainlieutenant; den 28de Januar 1812 Capitain; afgik d. 20de Septbr. 1815, og udnævntes d. 22de Septbr. f. A. til Commandant i Nyboder. † i April 1819, ugivt. — (Jvfr. „Dansk Minerva" VIII. 382—383).

Om Tyverierne i Kjøbenhavn. Kbh. 1813. 2. Opl. ibid. eod. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1813, Nr. 80—84 samt Nr. 95 og 98); — Tillæg dertil i Anledning af Landsdommer Hoffs Skrift om Politimesterembedet. ibid. eod. (jvfr. Art. H. M. Hoff).

Bidrag: i Politivennen (Klage til Kjøbenhavns Politi, 1811, Nr. 684).

Lütken (Hans Christian), Søn af nedenanførte Amtsprovst Peter Wilhelm Lütken og Marie Christine Sartorph, er f. d. 11te Maj 1791 i Fensmark ved Næstved, hvorfra hans Forældre endnu i samme Sommer flyttede til Lumby ved Odense. Opdragen under sin Faders Øjne og Vejledning, men dog i Meget overgivet til Naturen og tidlig henviist til egen Fornuft, har han om sine første Ungdomsaar kun at anføre som Momenter i sin Udviklingsgang, at han fra Efteraaret 1802 i 2 Aar var i Huset hos sin Moders Broder, Professor Jacob Sartorph, dengang Forstander for Skolelærerseminariet paa Blaagaard, at han blev underviist i sit Hjem af Seminaristen J. Sønderup († 1841 som Lyngfoged paa Korselitze) og Nordmanden S. P. Lassen (nu Præst i Østrup i Fyen), samt at han fra 1807—11 gjorde Tjeneste ved Kystmilitsen som Underbefalingsmand. Som Mænd, der have havt betydelig Indflydelse paa hans Dannelse, nævner han Prof. Frederik Høegh-Guldberg, afdøde Pastor Jørgen Christian Klog i Rynkeby og nuværende Biskop Jens Paludan-Müller. I Aaret 1811 blev han af sin Fader dimitteret til Universitetet i Kjøbenhavn, hvor han tilbragte det Meste af de følgende Aar indtil 1821 under mange Slags forskjellige Bestræbelser for at finde sit Kald og vinde sin Plads; ogsaa

sysselsat med at undervise, og at forberede nogle unge Mennesker til Examen Artium. De offentlige Lærere, ved hvis Fødder han satte sig nærmest, vare Oehlenschläger, Jens Møller, og Sibbern. En Deel af Aarene 1812, 13, 14 tilbragte han i sit Hjem, Vinteren 1813—14 i Odense som Hjælpelærer ved Cathedralskolen. Fra 1815 til Slutningen af 1821 var han Alumnus paa Walkendorfs Collegium; ogsaa var han Medlem af Studenterselskabet Lyceum og Een af den saakaldte Tylvt 1818. Ved at anføre disse 3 Samfund angives tillige den Kreds af jævnaldrende Venner, hvori han meest bevægede sig; iøvrigt nævnes af de Hedenfarne: Paul Møller, Krarup og Bredsdorff; af hans Slægt hans Svogre H. J. Blom og Chr. Flor, og hans Broder O. D. Lütken; af hans senere Colleger: H. F. J. Estrup, Peder Hjort og J. Carsten Hauch. Fra Maj 1821 indtil August 1822 var han atter i sit Fædrenehuus, da han saa (d. 23de Juli s. A.) blev udnævnt til Adjunct ved det gjenoprettede Sorø Academies Skole; bestikkedes d. 15de April 1826 til Lector i Philosophien ved samme Læreanstalt. Efter saaledes at have opnaaet en Ansættelse, der fremfor nogen anden maatte være ham ønskelig, i en Virkekreds, som han fandt hverken for liden eller for stor for sig, var det vistnok ikke hans Tanke, at henleve sin Tid unyttig for Videnskaberne, eller i litterarisk Uvirksomhed. Han troer at kunne give sig selv det Vidnesbyrd, at have brugt sin Tid flittigt, gjort Forarbejder af mange Slags, som Ingen let vil gjøre ham efter, og saaledes at have, saavidt det stod til ham, rustet sig til at træde sit Livs Opgave nærmere. Det var hans Agt ved Overgangen til Mandsdommens bedste Alder, at tage sine Kræfter sammen, og efter Evne give sit Bidrag til Tidens Bestræbelser for Videnskab og Menneskevel. Ogsaa i dette Øjemed begyndte han i 1831 i Samfund med J. H. Bredsdorff Udgivelsen af Tidsskriftet „Blandinger fra Sorø", for deri at have et tjenligt Sted for mindre Arbejder. Men hans Lod faldt anderledes. Fra 1829 af, hjemsøgt af en uafbrudt og stedse tiltagende Sygelighed, har han i enhver Retning maattet indskrænke sine Foretagender til det uundgaaeligst Nødvendige, og see de Aar, der skulde være de kraftigste og nyttigste, gaae tabte, opoffrede til at friste Livet, i Haabet om, at det saaledes endnu engang maatte undes ham at bruge det. Hans Kald og Udsigter til videre videnskabelig Virksomhed ere som de maae være for den, der ikke med Kraften til sammenhængende Arbejdsomhed endnu har tabt ogsaa Erkjendelsen af Arbejdets Vigtighed og Arbejderens høje Ansvar, eller Maalestokken for Udførelsens Forsvarlighed. Pendent opera interrupta! — * 1826 Frederikke Flor, Datter af Regimentsqvarteermester Christian Holm Flor († 1808), ved forrige Kongens Regiment.

Grundtræk til en Declamationslære. Kbh. 1817.

Om det videnskabelige Liv. Tale ved Sorøe Academies Fest den 28de

Januar 1829. Kbh. (M. f. L. I. 394—97, anm. af L. Engelstoft; L. T. 1829, S. 312—16, jvfr. Forf.'s „Erklæring" smst. S. 336).

Om almindelig Dannelse og dens Midler. Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Sorøe Academies Skole 1830. Kbh. 4to. (jvfr. M. f. L. VIII. 1—57, 385—442, 563—600; IX. 201—29, af J. N. Madvig; J. Suhr's Smaaskrifter I. S. 4—49; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Otium" I. 171).

Blandinger fra Sorø. Et Tidsskrift. Udgivet af C. Lütken og J. H. Bredsdorff I.—V. Hefte. Slagelse, 1831—33. (L. T. 1831, Nr. 43—44); jvfr. Art. J. C. Hauch.

Om vor Tids politiske Partier. Tale ved Sorøe Academies Fest d. 18de September 1841. Kbh. 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 738).

Smaaartikler, med eller uden hans Navn, i forskjellige Tidsskrifter og Blade, saasom: i Kjøbenhavns Skilderi (I Anledning af Dr. G. L. Badens Yttringer om det svenske litteraire Selskab, 1815, Nr. 58; I Anledning af en sig saa kaldende Grisons (Fr. Winkel-Horn) Yttringer om den dyriske Magnetisme, 1816, Nr. 61); — i „Dansk Minerva" (Hvori bestaaer Digtekunstens Væsen og Værd? Sendebrev fra en Studerende i Kjøbenhavn til nogle Venner paa Landet, Bd. III. S. 279—324); — i „Athene" (Den nye Paris, et Børneeventyr af Goethe. (Aus meinem Leben, Dichtung und Wahrheit, 1ster Theil; meddeelt som Prøve paa en udkommende Oversættelse af dette Værk), Bd. VI. S. 496—516); — i Maanedsskrift for Litteratur (Anmeldelse af Schmidt-Phiseldeck's „Die Welt als Automat und als Reich Gottes", Bd. IV. S. 99—133); — i „Kjøbenhavnsposten" (Bemærkninger i Anledning af Lykønskningen til Hr. Provst Beyer, 1830, Nr. 174; Om en høiere Realskoles Forbindelse med Læreanstalten i Sorø, 1835 Nr. 180, jvfr. smst. Nr. 228); — i P. Hjort's „Den danske Børneven" (1ste, 2det og 4de Nummer af Stykket „Den naturlige Eftertanke og den guddommelige Aabenbaring"). — (Efter Autogr.).

Lütken (Jørgen Carl), f. 1794 i Ringkjøbing, hvor hans Fader Thomas Caspar Lütken (f. 1753, † $\frac{30}{9}$ 1805), en Halvbroder til nedenanførte Amtsprovst Peter Wilhelm Lütken, var Amtsforvalter; Moderen Wibeke Christiane Bendz (f. $\frac{23}{8}$ 1756, † $\frac{23}{8}$ 1806), en Datter af Præsten Niels Christian Bendz i Rønninge i Fyen. — Blev 1818 Landmaaler; 1822 tillige Procurator ved Underretterne i Ribe Stift; 1826 Landvæsenscommissair i Ringkjøbing Amt (med Kammerraads Rang); 1827 Tiendecommissair i Skodborg, Vandfuld, Hjerm og Ginding Herreder; 1834 Strandingscommissionair. † 16de Januar 1835 i Ringkjøbing. — * 1. 1823 Elisabeth Cathrine Wold Praëm († $\frac{18}{2}$ 1832), en Datter af Provst Eduard Nøring Praëm, Sognepræst til St. Hans Kirke i Odense, og Hustru Anne Kirstine Müller. * 2. 1833 Helene Sophie Nøring Praëm, den Forriges Søster.

Fortegnelse over Underrets- og Prøve-Procuratorerne i det egentlige Danmark til Udgangen af 1831. Odense, 1832. 4to.

Lütken (Magnus), Broder til ovenanførte Capitain Frederik Lütken og næstældste Søn af efterfølgende Admiral Otto Lütken; er f. d.

15de Novbr. 1782 i Kjøbenhavn; blev den 27de December 1799 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 15de August 1806 Premierlieutenant; 1812 Ridder af Danebroge; d. 28de Januar 1813 Capitainlieutenant; d. 17de Juni 1821 Capitain; 1830 Medlem af Constructions- og Regulerings-Commissionen; d. 30te Novbr. 1834 Commandeurcapitain; d. 28de Juni 1840 Commandeur; 1841 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * Cecilie Wilhelmine Nissen, en Datter af Etatsraad, Professor juris ved Sorø Academi, Hans Nicolai Nissen og Hustru Anna Sophia fød Topp.

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Bemærkninger ved de opkastede Spørgsmaal: Næstcommanderendes Tjenesteforhold betræffende, Bd. X. S. 257—62 [jvfr. sstd. S. 431—59; Milit. Repertor. V. 443—44]; En Sø-Officiers Tanker om Besparelser ved Marinen, Bd. XII. S. 93—105 [jvfr. sstd. S. 290—327; S. L. Turen's „Oplysninger" (30 S. 8vo), som fulgte som Anhang til Archivets 12. Bd. 2. H., hvorpaa Lütken skrev „Svar", i Bd. XII. S. 346—59, og Turen „Bemærkninger", sstd. S. 485—91; Fædrel. I. 1840, S. 343, 361; Kbhpost. 1840, Nr. 36. 55); i Nyt Archiv for Søvæsenet (Capitain Frederik Lütkens, Controleur ved Translationen paa Øresunds Toldkammer, militaire Liv. Skreven af ham selv, meddeelt af Sønnesønnen M. Lütken, Bd. I. S. 71—84, 130—58).

Lütken (Otto), en Søn af Sø-Capitain og Controleur ved Translationen paa Øresunds Toldkammer Frederik Lütken (f. 2/4 1698, † 1/2 1784, jvfr. Nyt Arch. f. Søvæs. I. 71—84, 130—58, samt Nyerups Lit. Lex.) og Anne Cathrine f. Riis († 1781); blev f. d. 1ste December 1749; holdtes i sin Ungdom til Studeringer, men kom 1762 ind i Sø-Etaten som Cadet; blev d. 16de Marts 1768 Secondlieutenant; d. 22de Febr. 1773 Premierlieutenant; forfremmedes d. 30te Septbr, 1781 fra Premierlieutenant til Capitain; blev d. 31te Juli 1790 Commandeurcapitain; d. 22de December 1797 Commandeur og Chef for 1ste Division; d. 18de December 1801 Contre-Admiral; d. 21de Januar 1809 i Naade og med Pension afskediget, men indtraadte igjen i sit Nummer d. 16de November 1810. Var under Krigen Høistcommanderende over Sømagten i Norge fra 1811 til 1814; blev 1812 Ridder, og 1813 Commandeur af Danebroge; d. 31te Juli 1815 Vice-Admiral og benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste Septbr. s. A. Inspecteur over Sø-Etatens Divisioner; 1817 Storkors af Danebroge; d. 4de Januar 1825 Admiral. † 21de Decbr. 1835. — * 11/11 1773 Frederikke Selstrup († 1/7 1826), Datter af Brygger Mogens Selstrup og Hustru Anne Susanne Nyegaard, i Kjøbenhavn. — (Jvfr. „Dagen" 1835, Nr. 307. 311; Archiv for Søvæsenet Bd. VIII. Tillæg, S. 26—27; Øst's „Materialier", S. 439).

Fruentimmerets Magt til at ophjelpe Staten. Kbh. 1771. (Fortegn. ov. Trykkefrih. Skrifter I. 281; L. E. 1771, Nr. 30). Blev 1808 paa ny udgivet

af C. G. Rafn, som ikke vidste hvo den anonyme Forfatter var. — Nogle Tanker om Brugen af Kanonchaluper. ibid. 1808. 4to. — Gavnligt Forhold for Skibsredere, Skippere og Kapere under nuværende Omstændigheder. ibid. eod. Til Brug paa Briggerne har han samme Aar forfattet en lignende Piece, som efter kongelig Befaling blev trykt og uddeelt. (Han har til forskjellige Tider været Medlem af Commissioner til Udarbejdelse af Signalbøger og Telegraphordbøger).

Lütken (Otto Diderik), Broder til forhen anførte Lector H. C. Lütken og næstældste Søn af efterfølgende Amtsprovst Peter Wilhelm Lütken, er f. d. 24de October 1793 i Lumby ved Odense; blev af sin Fader dimitteret til Universitetet 1811; var i et Par Aar Huuslærer i Fyen; kom igjen til Kjøbenhavn og underkastede sig i October 1816 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var Alumnus paa Walkendorfs Collegium og i 1½ Aar Lærer ved Metropolitanskolen; blev 1819 Capellan hos Amtsprovsten i Odense Amt; i December 1821 Sognepræst for Norup i Fyen; i Juni 1825 for Mehrn i Sjælland; i Maj 1841 for Karleby, Horreby og Nørre-Ørsløv paa Falster. — * ⚭ 1823 Cecilia Maria Leuning, en Datter af Cancelliraad og Justitssecretair ved Hof- og Stadsretten Christoffer Gram Leuning og Hustru Cecilia Maria f. Kirkhoff.

ABC og Læsebog for de første Begyndere, især indrettet til Brug for første Klasse i Almueskolerne. Aalborg, 1813. 2det Oplag. Odense, 1817. (L. T. 1821, S. 782—84, r. af R. Nyerup).

Læsebog til Brug i Almueskolerne. Kbh. 1817. (L. T. 1821, S. 781—82, r. af R. Nyerup; jvfr. Tidsskr. f. Almueskolevæs. III. 356).

Huus- og Skole-Sangbog, eller 266 lystige og alvorlige Viser og Sange, samlede for Venner af uskyldig Munterhed og ægte Dyd og især for brave Skolelærere og flinke Skolebørn. Kbh. 1818. („Tilskueren" 1818, S. 488). — Melodier til samme, udsatte for trestemmig Sang. ibid. 1819.

Kristian Hansens og Peter Møllers Historie. En Læsebog sammenskreven for Almueskolernes 2den Klasse. Et Priisskrift. Trykt, med det fyenske litteraire Selskabs Understøttelse. Odense, 1821. 3 Opl. ibid. 1835. 4de Opl. ibid. 1842. (L. T. 1821, S. 777—81, r. af R. Nyerup; jvfr. T. f. L. o. K. I. 177—78).

Kortfattet paa Erfaring grundet Anviisning til en simpel og ubekostelig Anvendelse af den saakaldte indbyrdes Underviisning i Landsbyeskolernes 1ste Klasse, hvorved denne og den ældre Methodes Fordele kunne forenes. Odense, 1821.

Bør Besparelse i Statens Udgifter begynde med Indskrænkning i Udgifterne til Fattig- og Skole-Væsnet? En frimodig Undersøgelse. Odense, 1823. (P. D. Fabers Jyll. Kundsk. Tid. 1823. H. I., S. 26—28).

Om Midlerne til at fremme Landsby-Communernes Tarv. Et Priisskrift. Odense, 1837. (M. f. L. XIX. 135—52, anm. af C. L. Børresen; Kbhpst. 1837, Nr. 298. 299. 304; Berl. Tid. 1837, Nr. 256; Hempels Avis 1837, Nr. 198).

Præstøe Amt. Beskrevet efter Opfordring fra det kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1839; o. m. T.: Bidrag til Kundskab om de danske Provindsers nærværende Tilstand i oeconomisk Henseende. Foranstaltet, efter kgl. Befaling, ved Land-

Huusholdningsselskabet. 13de Stykke. (Histor. Tidsskr. I. 545—55; „Dagen" 1840, Nr. 56. 90).

Bidrag: i „Athene" (Indbydelse til at levere Bidrag til en Samling af Folkesange, I. 489—510); — i Nyerups „Hertha" (En Fiskervise og et Digt, kaldet „Livets sædvanlige Gang"); — i Møllers Nyt theol. Bibl. (De afflictionibus spiritualibus, I. 223—325; særsk. Hafniæ 1822; r. L. T. 1823, Nr. 32); — i Nyelandoec. Tidender (Min Anskuelse af Trældoms-Forpagtning og dens sikkre Følger, V. 277—323, jvfr. sstd. S. 323—24); — i Ørsteds „Juridisk Tidsskrift" (Endnu et Par Ord om danske Lovs 3—13—14, Bd. X. H. 1. S. 194—219; jvfr. sstd. S. 220—38, og VIII. I. S. 228—68, af Ørsted; Om Nødvendigheden af et Tvangs-Arbeidshuus i hvert Amt; med nogle Bemærkninger om Straffen af Fængsel paa Vand og Brød, Bd. XVI. H. 2. S. 81—91); — i Kjøbenhavns Skilderi (Adskillige Smaastykker, bl. a.: Altsaa var Thomas Thaarup ikke Digter (contra Molbech), 1823 Nr. 103 [jvfr. 1824 Nr. 5. 6 og Hempels Avis f. A. Nr. 22]; Erklæring i Anledning af det i Skilderiets No. 5 og 6 og i Hempels Avis No. 22 for 1824 Indrykkede, 1824 Nr. 16); — i Bladet „Nye Freia" (Adskillige Smaastykker); — i Davids „Statsoeconomisk Archiv" (Kan Markfred i Danmark opnaaes uden ved Hegn? og til hvilke Misbrug give høie Optagelsespenge Anledning? II. 311—40, jvfr. sstd. S. 493—500, af J. Chr. Drewsen); — i „Kjøbenhavnsposten" (Nogle Bemærkninger om Nødvendigheden af at forskaffe arbeidsløse Mennesker lovligt Erhverv, for at forebygge Forbrydelser, 1831, Nr. 50; Offentlig Foranstaltning, sstd. Nr. 117; Bemærkninger om den her i Sjælland i dette Efteraar herskende Omgangssyge Cholera eller Ikke-Cholera, sstd. Nr. 241; Nogle Ord om Provindsial-Stænder, 1832, Nr. 90; Prøver af aandelige Sange, bestemte til Optagelse i en Psalmebog for den eensomme Andagt, 1834, Nr. 17. 18); — i „Christelig Kirketidende" (Indbydelse til at levere Bidrag til en Huus-Psalmebog, eller en Samling af aandelige Sange for den eensomme Andagt, 1834, Nr. 1; Et Par Ord om theologisk Eensidighed og christelig Fordragelighed, sstd. Nr. 15); — i „Dansk Folkeblad" (Om den danske Landalmues Forlystelser, og Gavnligheden af at nogle af dem hævedes og forædledes, I. Nr. 39—40; Et Par Ord om Huusmænds og Indsidderes Kaar i Danmark, IX. Nr. 31—32, jvfr. „Almuevennen" 1843, Nr. 40); — i „Dansk Ugeskrift", redig. af J. F. Schouw, (Et Par Ord om Retsforholdet mellem Jordbrotter og Fæstebønder i Danmark, VIII. Nr. 196, S. 217—224); — i „Læsning for Almuen" (Nr. 1.: Kjøge Huuskors; Om den danske Bondestands forskjellige Kaar i de svundne Tider [M. f. L. XVI. 555—57, anm. af C. L. Børresen; Ugebl. f. d. danske Bonde III. 87]; — Nr. 2.: Tvende Samtaler: 1. Om Doctor Faust; 2. Om Fortunatus og hans Pung og Ønskehat; Træk af Borgerstandens Historie i Middelalderen); — i Stænder-Tidenden f. Østifterne 1840 (Andragende angaaende huusvilde Almisselemmer, S. 1764—69); — i Hallds Tidsskrift for Landoeconomi, Ny Række (Beskrivelse over en landoeconomisk Fodreise gjennem flere Dele af det nordlige Frankrig, af L. Moll, forkortet overs. med Anmærkninger, Bd. II. S. 349—508; Et Par Ord om de hos os dannede Landboforeninger, som et glædeligt Tidens Tegn, Bd. III. S. 369—83); — i Berlingske Tidende (Et Bidrag, 1843, Decb.; jvfr. „Almuevennen" 1844, Nr. 7. 8).

Som Medarbeider i „Dansk Literatur-Tidende": Recensioner eller Anmeldelser af: Den danske Oversættelse af John Sinclairs Agerdyrkningslære, 1822, Nr. 44; — Dalgas's Lærebog i Agerbruget, 1823, Nr. 16; — Thaers Grundsætninger for Landoeconomien, overs. af J. Chr. Drewsen, 1824, Nr. 18.

19. 20; — Bredsdorff's Retskrivningslære for Lægfolk, 1827, Nr. 44; — Valdemar Seier af Ingemann, 1827, Nr. 48; — Kaprifolier af Balthasar Bang, 1828, Nr. 4. 5; — P. Rützow: om Midlerne til at forbedre Bondestandens Tilstand i Dannemark, 1828, Nr. 17. 18; — P. H. Haste: Frimodige Ytringer angaaende Brændeviinsbrænderier paa Landet i Danmark, 1828, Nr. 27; — J. C. Wegener: Kateketisk Magazin 2. Bd. 2. H., 1831, Nr. 16. 17; o. fl.

Allerede tidligere i andre Blade Recensioner over Meislings „Munkelist eller Sammensværgelsen i Florents" (Høst's Dannora 1813, Nr. 3. 4) og Ingemann's „Rosten i Orkenen", samt andre Smaastykker, hvis Titler og Indhold ikke nøiere kunne angives.

Havde Deel i R. Nyerups Fortale til J. M. Thiele's Prøver af danske Folkesagn. Kbh. 1817. — (Tildeels efter Autogr.).

Lütken (Peter Wilhelm), f. d. 13de October 1761 i Skjellerup i Fyen, hvor hans Fader Otto Diderik Lütken, en Farbroder til ovenanførte Amiral Otto Lütken, var Sognepræst (f. 1713, † 1/5 1788, jvfr. Worms Lex. I. 633—37); Moderen Margrethe Schandorff Suhr († 1778), en Datter af Præsten Peter Suhr i Utterslev i Laaland. Underviist hjemme af sin Fader og J. Klog (siden Præst til Rynkeby og Revninge i Fyen), kom han 1777 i Roeskilde Skole; afgik derfra til Universitetet 1780; tog theologisk Attestats (Laud.) i Januar 1787; var Alumnus paa Ehlers's Collegium; blev 1789 Sognepræst til Fensmark og Rislev i Sjælland; 1791 til Lumby i Fyen; 1807 Amtsprovst over Odense og Nyegaards Amter; 1812 Ridder af Danebroge; 1836 i Naade entlediget som Amtsprovst; f. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hædersttegn; høitideligholdt d. 24de April 1839 sit 50de Aars Embedsjubilæum, og erholdt samme Dag Rang med Bisskopper. — * 1790 Marie Christine Sartorph († 1/9 1842), Datter af Justitsraad, Rector Hans Christian Sartorph og Hustru Maria Abigael Kielschow, i Roeskilde. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1839, Nr. 100 og 200).

Bidrag: i „Theologen", et periodisk Skrift, udg. af T. Bloch. (Noget angaaende det populaire Foredrag, i Bd. I. H. 1.; jvfr. L. C. 1791, Nr. 34); — i „Minerva" (Om Kanalen til Handelens Lettelse ved Odense, 1795, I. 342—56; 1799, I. 55—64 [overs. paa Tydsk i Dän. Blätter, St. 2, jvfr. L. C. 1803, Nr. 5]; Om Tienestefolk især i Fyen og deres Feil og hvorledes kan her hjelpes, 1799, III. 200—24; Tale den 31te Julii 1807, ved et Skibs Afløb ved Odense, 1807, III. 79—82; Om Danmarks Skove, 1808, S. 38—50); — i Chr. Iversens Avis (Afhandling om de nuværende høie Kornpriser, Aarsagerne til samme og Midler derimod, 1818, Nr. 28. 29; jvfr. Art. H. M. Lange); — i Landoeconom. Tidender (Om Brænderiernes Frigivelse paa Landet, Bd. I. S. 441—53, jvfr. Bd. II. S. 111—37, af B. F. Rønne; Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 51); — i „Danſk Minerva" (I Anledning af den af det kongelige Videnskabs Selskab udsatte Præmie for at udfinde Midlerne til at hæve de skadelige Følger af Vorets Opgivelse, Bd. I. 1815, Decbr., S. 495—522. [jvfr. sstd. Bd. II. 1816, Jan., S. 77—79; Marts, S. 17—27;

Landoec. Tid. III. 339—43; IV. 108—19; Davids Statsoeconom. Archiv II. 322. 325—28); — i „Selskabssange med Melodier" (2 Sange, i Bd. 2. H. 2, S. 3—5 og 11—12); — i de svenske Aviser (Nogle polemiske Artikler: jvfr. Art. H. A. Koefoed).

Fortale til H. C. Nielsens „Materialier til Underviisning i Hovedregning", 1811.

Lützhøft (Lauritz Hee), en Søn af Møller N. Lützhøft; f. 1791 paa Cathrinebjerg i Sjælland; tog dansk-juridisk Examen i April 1812; blev siden Fuldmægtig og Kammerassessor. † 1ste December 1841, ugivt, i Kjøbenhavn.

Udgiver, og siden tillige Redacteur af Bladet „Sjællandsposten" fra Jan. 1840 til Udgangen af Septbr. 1841. Kbh. 4to.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten" (Embeds-Cautioner, 1839, Nr. 37).

Lænstrøm (Peter Johan) var Translateur i Kbhvn i Tydsk, Engelsk, Fransk og Svensk 1817—1826.

Formeler til at beregne hvad Stempelpapiret koster. Kbh. 1817.

Lønborg (Christopher), Søn af Friderik Hansson Lønborg, Officier i det danske Ingenieurcorps, og Sønnesøn af Præsten Mag. Hans Lønborg i Fruering, Aarhuus Stift (anf. i Nyerups Lit. Lex.), blev f. d. 15de Febr. 1753 i Kbhvn; 1763 Landcadet; 1771 Page hos Kongen. Tjente fra 1772 til 1788 i daværende Kronprindsens Regiment og tog Landmaaler-Examen; gjorde fra Aug. 1779 til 1781, som Capitain à la suite ved det franske Infanteriregiment royal deux ponts, Campagnen i Nordamerika under General Rochambeau; fik 1788 et Compagni ved det sjællandske Jægercorps og blev 1808 Major og Commandeur for Corpset; 1811 Oberst og Commandant i Nyborg; i April 1814 beskikket, tilligemed Contre-Amiral Steen Andersen Bille, til som Commissair at modtage de norske Fæstninger, og igjen overlevere dem til svenske Commissairer; (Omstændigheder hindrede dengang Overgivelsen); udnævntes 1815 til Ridder af Danebroge og benaadedes 1826 med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 4de Juni 1827. — * Cecilie Catharine Paluban († 1/9 1840), Datter af Provst Hans Jacob Paluban, Sognepræst i Kallundborg. — (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, S. 1051—52).

Medarbejder (i Forening med H. C. Amberg, R. K. Bechmann, H. J. Birch, Ole Pedersen Holm († som Conferenceraad), P. Paludan, A. B. Ranse, B. C. Sandvig og R. H. Weinwich) i „Den nye kritiske Tilskuer", Kbh. 1777—79. 4to. (Heri skrev han i Aargangen 1779, Nr. 4. 5. 9. 15. 18. 19. 20. 21 Recensionerne over militaire Skrifter; ligeledes den Anmeldelse af Videnskabernes-Selskabs Kort over Sjælland, som Bugge besvarede i sin 1779 udgivne „Beskrivelse over den Opmaalingsmaade, som er brugt ved de Danske geographiske Karter".

Lønborg (Hans), Nysnævntes Søn, blev 1810 Officeer i det Sjællandske Jægercorps og avancerede til Premierlieutenant; ansattes 1828 som Capitain og Compagnichef ved de vestindiske Tropper; fik 1832 Majors og 1842 Oberstlieutenants Charakteer; blev 1844 i Naade og med Vartpenge entlediget.

Bidrag: i Magazin for militair Videnskabelighed (Har det danske Armee-Corps ved Sehestedt havt Leilighed til at vise udmærket Troskab? VI. 346—52; jvfr. sstd. S. 492—512).

Løper (Carl Martin Daniel), f. i Wolgast, i Pommern; tog Examen (2den Char.) ved det chirurgiske Academi i Kbhvn i Foraaret 1821. Blev Amtschirurg i Kbhvn, og Læge ved Stadens civile Arresthuus, samt surnumerair chirurgisk Assistent ved Kbhvns Borgervæbning; erholdt i April 1840 Bataillonschirurgs Charakteer.

Bidrag: i Journal for Medicin og Chirurgi (En tumor cysticus ossis i maxilla inferior, iagttaget, Bd. V. 1834, S. 203—8; paa Tydsk af J. F. W. Revermann i Rust's Magazin Bd. XLIV. H. 2.).

Løwendal (Charles Waldemar, Greve af **Danneskjold-),** f. d. 30te Jan. 1773 i Paris. Hans Fader var François Xavier Joseph Greve af Danneskjold-Løwendal, Storkors af Danebroge og Ridder af St. Jerusalem, fransk Maréchal de Camp og dansk Generalmajor, samt overordentlig Gesandt ved det Kongl. Hollandske Hof († 1808). Sønnen blev Secondlieutenant ved Livgarden tilfods; 1793 Kammerherre; 1801 Premierlieutenant; 1808 Capitain og Compagnichef ved det danske Livregiment; 1810 Underfører ved Ordens-Drabantcorpset; 1813 Major; 1814 Ridder af Danebroge; 1817 Ridder af St. Louis-Ordenen; 1823 Bataillonscommandeur ved Prinds Christian Frederiks Regiment; erholdt d. 22de Maj 1826 Oberstlieutenants Anciennetet; blev d. 9de August 1828 afskediget formedelst Svagelighed i Naade af Krigstjenesten med Oberstlieutenants Charakteer og Pension under Navn af Vartpenge. Var tillige Ridder af Malthefer-Ordenen. † i Dec. 1829. — (Jvfr. Magaz. t. d. danske Adels Hist. I. S. 191).

Felttoget ved Elben i Aarene 1813 og 1814. Ved en, Ojevidne værende, dansk Stabsofficier. Kbh. 1818. (Mag. f. milit. Videnskabel. II. 136—38, anm. af J. A. Fibiger). Paa Tydsk oversat, med nogle Anmærkninger og et Anhang, af F. H. Jahn. Kiel 1818. (Mag. for milit. Videnskabel. II. 302—27, anm. af J. A. Fibiger, som leverede et Uddrag „Affairen ved Bornhöft den 7. Decbr. 1813", sstd. S. 476—84. — Nogle Angreb paa dette Skrift besvaredes af Jahn i „Politisches Journal").

Løvenskjold (Bartholomæus Hermann), Sønnesøn af Cancelliraad Bartholomæus Hermann v. Løvenskjold, til Borrestad i Aggershuus Stift (f. $\frac{1}{8}$ 1729, † 1788, anf. i Nyerups Lit. Lex.); blev f. d. 16de Novbr. 1782. Hans Fader var Kammerjunker Jacob v. Lø-

venskjold, til Borrestad (f. 1754, † 1795); Moderen Caroline Rudolphine f. v. Schubarth (f. 1760, † 1798), en Datter af Oberstlieutenant Carl Rudolph v. Schubarth. — Var Cancelliraad og Volontair i det Slesvig-, Holsteen-, Lauenborgske Cancelli; erholdt i Aug. 1827 Bestalling som Over- og Landrets-Advocat i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen; boede i Wilster. † 2den Maj 1838. — (Neuer Nekrolog der Deutschen 16ter Jahrg. 1838, 1ster Theil (Weimar 1840), S. 486—90).

Genauere Uebersicht des durch die Sturmfluthen am 3ten und 4ten Febr. 1825 in den Herzogthümern Schleswig und Holstein angerichteten Schadens. Aus authent. Quellen u. amtl. Berichten geschöpft. Kopenh. 1825.

Løvenørn (Poul), f. d. 11te August 1751 i Kjøbenhavn. Faderen Frederik de Løvenørn, en Søn af General Poul de Løvenørn, var Conferenceraad, Amtmand over Antvorskov og Korsør Amter, Storkors af den brandenborgske røde Ørn (f. $\frac{6}{1}$ 1715, † $\frac{15}{10}$ 1779), Moderen Frederica Sophie v. Holsten (f. $\frac{4}{1}$ 1719, † $\frac{31}{7}$ 1774), en Datter af Oberst Godske Ditlev v. Holsten, Stamherre til Holstenhuus i Fyen. — Han blev 1766 Søcadet; d. 25de Januar 1770 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 23de Decbr. 1776 Premierlieutenant. Under Krigen imellem Frankrig og England gik han 1778 i fransk Tjeneste; blev d. 18de Octbr. 1781 Capitainlieutenant; vendte tilbage fra Frankrig i Marts 1782, og udsendtes i November s. A. paa et Sø-Tog (indtil Octbr. 1783), for at prøve igjennem flere Klimater de Armandske Sø-Længde-Uhre; blev d. 28de Octbr. 1783 kongelig General-Adjutant; d. 22de Octbr. 1784 Directeur for det efter hans Plan oprettede, og af ham længe iforvejen foreslaaede Søkortarchiv; d. 12te Novbr. s. A. Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab [hvor han siden 1815 tillige var Medlem af Landmaalingscommissionen]; gik 1786 ud som Chef for en Expedition til at undersøge Grønlands Kyster, især for at opdage den saakaldte Østerbøigd [jvfr. Ugeskriftet „Samleren" Bd. I. S. 39—46]; blev i Efteraaret 1787 sendt i Anliggender til det russiske keiserlige Hof; s. A. Ridder af St. Wladimir-Ordenen; udnævntes d. 13de Novbr. 1789 til Capitain; rejste 1791 som Gesandt til Marokko, for at afslutte en Handelstractat; kom tilbage i det paafølgende Aar; blev d. 23de Decbr. 1796 Overlods; d. 22de Decbr. 1797 Commandeurcapitain; foranledigede 1800 Oprettelsen af et Længde-Contoir; udnævntes d. 28de Decbr. 1804 til Commandeur; 1809 til Ridder af Danebroge; d. 21de Novbr. 1810 til Chef for Sø-Etatens 3die Division [indtil d. 16de Juni 1813); d. 28de Januar 1812 til Contre-Admiral og Danebrogsmand; 1815 til Commandeur af Danebroge; blev d. 22de Januar 1816 Chef for 1ste Division i Sø-Etaten [indtil 1825]; s. A. Ridder af den franske Orden pour le mérite militaire, og 1819 af den russiske

St. Anna-Ordens 1ste Klasse; 1819 Commandeur af Sværd-Ordenen; 1824 Storkors af Danebroge. Havde fra 1816 til 1825 Sæde og Stemme i det kgl. General-Toldkammer- og Commerce-Collegium i Sager, vedkommende Kanal-, Havne- og Fyrvæsenet. Var correspondecerende Medlem af l'institut de France (siden $\frac{25}{11}$ 1816), academie royale des sciences og flere udenlandske videnskabelige Samfund. † 16de Marts 1826. — * 1. $\frac{18}{12}$ 1792 Anna Maria Philippine Dumreicher (f. 1754, † $\frac{8}{12}$ 1795), Datter af Commandeur Dumreicher. * 2. $\frac{21}{4}$ 1797 Caroline Henriette Gjedde (f. $\frac{18}{2}$ 1762, † $\frac{19}{2}$ 1842), Datter af Sø-Capitain Jacob Gjedde. — (Biographi i v. Zachs Monatliche Correspond. Bd. III. 1801, S. 79—111 [særsk. aftr.], med hans Portrait, st. af G. Bährenstecher; Kofods Convers. Lex. Bd. XXIV. S. 434—37; „Dagen" 1826, Nr. 69; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 470—74; Mindetale over ham af J. C. Bogelius Steenstrup i „Aminnelse Tal, hållne i kongl. Krigs Wettenskaps Academien i Åren 1826—27" („Dagen" 1827, Nr. 41 og 265); jvfr. Thaarups Statistik II. 492—95; Sammes „Offentlig Epistel til Grosserer Nathanson" (Nr. 2, S. 26—50); L. T. 1826, S. 745—46).

Beretning om en Reise foretaget efter Befaling i Aarene 1782—83 for at undersøge de i Danmark forfærdigede Søe-Længde-Uhre. Kbh. 1786. 4to. (L. E. 1786, Nr. 44; jvfr. det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved Molbech, I. 189. 190. 191). — Beretning til Kaartet over de Hetlandske Øer. ibid. 1787. 4to, med et speciel Kaart over Baleysund og 3 Blade Landtoninger. Samme paa Engelsk. ibid. eod. 4to.

Beskrivelse over *den Islandske Kyst og de derværende Havne*. I.—IV. Hefte. Kbh. 1788—1822. 4to. (L. T. 1819, Nr. 34; 1821, Nr. 20; jvfr. „Dagen" 1823, Nr. 135. 136. 137). — Oplysende Beretning for de Søfarende til det specielle Kaart over den norske Kyst. 1ste Hefte. ibid. 1791. 4to. (L. E. 1792, Nr. 37, jvfr. Forf.'s Svar sstd. Nr. 52). Af dette Hefte udkom 4de forøgede Opl. ibid. 1804. 4to. Af Værkets 2det Hefte udkom 1ste Oplag. ibid. 1793. 3die Hefte 1795. 4de Hefte 1798. 5te Hefte 1800. 6te Hefte 1801. 7de Hefte 1803. — Forklaring hvorledes det specielle Kaart er aflagt, udgivet til Anviisning for Beliggenheden af Goodwins-Sands anlagte flydende Fyhr, indbefattende den Engelske Kyst fra Syd Foreland til Margat, Aabningen af South- og Queens-Channels med Syd-Enden af Falls-Grunden, samt en Beretning om de øvrige Engelske Fyhrer i Canalen, med et indheftet Kaart over Owers og Longships Fyhrer. ibid. 1795. 4to. 3die Opl. 1804. — *Anviisning* for de Seilende i *Kattegattet*, indeholdende Beskrivelse over Grundene, Bankerne, Fyrene og Söemærkerne i dette Farvand, tilligemed de deri værende Tilflugtsteder og Havne. Over endeel af disse er vedföiet specielle Kaarter, saavelsom endeel Landtoninger. ibid. 1800. 4to. 6te forögede Opl. ibid. 1816. 4to. Overs. paa Tydsk med Kaarter og Landtoninger, ibid. 1806, og af R. Lassen. ibid. 1816. 4to; paa Engelsk. ibid. 1800. — *Beretning til Kaartet over Skagerak*, indeh. Beskrivelse over den Svenske Kyststrækning, med alle Indlöb, Havne og Ankerpladse fra den Norske Grændse til henimod Paternoster-Skjærene i Kattegattet. (Oversat af Svensk). ibid, (1803). 2det Opl. ibid. 1812. 4to. Overs. paa Tydsk.

— *Beskrivelse til Kaartet over Færöerne*, med Nöiagtig Forklaring over alle Havnenes Beskaffenhed, Anduvning og Indseiling, med videre, samt et *Tillæg*, indeholdende Underretninger og Betragtning over Strömmenes Beskaffenhed, ved og omkring disse Öer. Kbh. (1805). 4to. — Beskrivelse til Kaartet over *Christiansöe*. ibid. 1805. 4to; ogsaa paa Tydsk og Engelsk.

Samling af Efterretninger for de Søfarende, henhørende til det vorende Kaart over Nordsøen. Kbh. 1815. 4to, med 11 specielle Kaarter og 1 Blad Landtoninger. Samme paa Tydsk ved R. Lassen. ibid. 1817. 4to, mit 3 Specialkarten und 1 Blatt Landvertonungen.

Samlet Beskrivelse over den Norske Kyst, henhørende til de fra det kgl. Søkaart-Archiv udgivne syv specielle Kaarter over bemeldte Kyst. Kbh. 1816. 4to, med 10 Landtoningsblade. Oversat paa Tydsk af P. Clausen [R. Lassen]. Kopenh. 1816. 4to, mit 10 Kupfertafeln mit Landvertonungen.

Beskrivelse til det voxende Kaart over *Kanalen imellem England og Frankerig*, uddraget af de bedste nyeste engelske og franske Kaarter og Beretninger. Kbh. 1817. 4to, med et Blad Landfortoninger. (L. T. 1818, Nr. 12). Paa Tydsk oversat af P. Clausen. Kopenh. 1817. 4to, mit 1 Blatt Landvertonungen.

Beskrivelse til det voxende Kaart over *Kysterne af Spanien og Portugal* med *de Balearlske Öer*, samt *Kysten af Africa* fra Cap Espartel til Cap Bugie. Oversat og uddraget af Brigadeer Don Vicente Tosiño de San Miguel's udgivne „Derrotéro de las costas de España &c." Kbh. 1818. 4to. (L. T. 1819, Nr. 34). Oversat paa Tydsk. Kopenh. 1819. 4to.

Bidrag: i Minerva (Brev fra ham, angaaende Egedes og Rothes Reise til Grønlands Østerbøigds Opdagelse, 1786. II. 784—89; optr. i Øst's Samlinger til Kundsk. om Grønland, H. 2., Kbh. 1831.); — i Zachs Allgemeine geographische Ephemeriden (Über die in der Nähe von Island entstandene vulcanische Insel); — i Det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter (Forklaring over Compassets foranderlige Viisning paa forskjellige Steder i et Skib og under forskjellige Courser, i Ny Saml. III. 117—27. [L. E. 1789, Nr. 21]; Om en mærkelig Feiltagelse i Henseende til Frobishers Stræde, at det ikke kan have ligget i Grønland o. s. v., sstd. S. 220—34. [L. E. 1789, Nr. 21]; Beskrivelse af et Instrument til at maale Afstanden fra en Standpunkt til en anden Gjenstand, V. 287—98; Observationer paa twende Søreiser over Compassets Misviisning paa adskillige Steder, tilligemed Observationer af Magnetnaalens Misviisning i nogle islandske Havne, sstd. S. 299—326 [jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved Molbech, I. 252]; Nogle Anmærkninger angaaende Ebbe og Flod paa de danske og norske Kyster, sstd. S. 639—46 [jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved Molbech, I. 235]; Noget om Fyhrene paa Kysterne, samt om de forskjellige Vindes Virkning paa en i Luften frit staaende Lue, i Skrifterne for 1800, Bd. I. H. 2. S. 179—200. [jvfr. L. T. 1826, S. 710—11. — Overs. paa Tydsk af C. F. Degen og indf. i de af C. G. Rafn udgivne Schriften der phys. Classe der Gesellsch. der Wissensch. Bd. I. H. 2; ogsaa med særskilt Titelbl. Kopenh. u. Leipz. 1801, og rec. i Allg. L. Z. 1802, Nr. 8]; Nogle Tanker over Magneten til at kunne saavel styre Magnetnaalens Variation som Inclination, i Skrifterne for 1801—2, Bd. II. H. 1. S. 285—304. [paa Tydsk overs. af J. A. Marcussen i Schriften der phys. Classe der Gesellsch. der Wissensch. Bd. II. H. 1; ogsaa særskilt aftr. Kopenh. u. Leipz. 1802]; Nogle almindelige Betragtninger over Fyhrers Anlæg, med udførlig Beskrivelse af Indretningerne ved de paa de danske Kyster i de senere Tider anlagte Blus eller Steenkuls Fyhrer; skrevet i December 1806, i

Skrifterne for 1805—6, Bd. IV. H. 2. S. 41—62; Fortsættelse af Betragtninger over Fyhres Anlæg og Indretning, i Særdeleshed med Hensyn til Lampe- og Blinkfyhre, samt en udførlig Beskrivelse med Tegninger af det i Aaret 1804 paa Christiansøe anlagte Blinkfyhr, og en seenere Indretning af disse Slags Fyhre, med en Lampe til et vilkaarligt Antal Reverberer; skrevet i Martii 1807, sstd. S. 119—52. [Af alle 3 Afhandlinger om Fyhrene ere nogle faa særskilte Aftryk]; Videre Fortsættelse af Beretninger over nye Fyhres Anlæg og Indretning paa de danske Kyster, i Selskabets naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger I. 81—96, med 1 Kb.; Beskrivelse over et nyt, sparsommeligt Fyhr med Syderal Lampe, anbragt paa Knudshoved ved Nyborg 1822, II. 1—12 [jvfr. L. T. 1828, S. 235—36]; — i Physic. oeconom. med. chir. Bibliothek (Om Tilberedelsen af sort Farve for Kobbertrykkere, VII. 6—14); — i Nyt Bibliothek for Physik (Forsøg til en Afhandling om Kelp, indeholdende Efterretning om dens Tilvirkning i det nordre Skotland &c., overs. af Engelsk og med Anmærkninger forsynet, I. 295—328; Om Maaden at virke Kelp og at forøge Tilvæxten af de Søeplanter, som den brændes af, overs., sstd. S. 328—41; Iagttagelser over Kelp, overs., sstd. S. 341—49; Om den heldige Anvendelse af Bowels Ventilator eller Røghat paa Fyhrtaarne, III. 417—20; Om den ny engelske Redningsbaad, VI. 225—41); — i Dibrichsens Nyt Magazin for Næringsstanden (Om Tangs Nytte og Anvendelse især til Brændsel, I. 36—39); — i Handelstidenden (Udtog af en Skrivelse fra ham til Baron Zach, 1800 Nr. 80; Om Redningsbaaden, 1804 Nr. 101); — i Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid (Adskillige fordetmeeste med Bogstaverne P—n betegnede Bidrag); — i Bode's Astronom. Jahrbuch f. d. J. 1823 (Nachricht von der Herausgabe dänischer Ephemeriden der Mondsdistanzen von Planeten, S. 209—210); — i *Annales maritimes et coloniales 1823* (Extrait de la Relation d'un Voyage fait 1786 pour la découverte de la Côte Orientale du Groenland; ogsaa særskilt aftr. Paris 1823, avec Carte).

Hans fra Søkortarchivet udgivne Søkort, hvortil de ovenanførte Beskrivelser høre, opregnes i Minerva 1798, IV. 87, i Handelstidenden 1812, Nr. 1, i Engelstofts og Møllers Histor. Calender III. 30—33 og i Lit. Tid. 1817, Nr. 17. Man har ogsaa en paa et enkelt Qvartblad trykt Fortegnelse over dem med vedsatte Priser. — (Om hans Gave til Geheime-Archivet af hans Farfaders Indberetninger til Kong Frederik IV. jvfr. Collegial-Tidenden 1818, S. 615).

M.

Maaløe (Hannibal Wilhelm Ludvig), f. d. 25de August 1761 i Gamborg i Fyen, hvor hans Fader Mads Pedersen Maaløe var Sognepræst († 1/9 1789); Moderen, Bodil Maria Lind, var Datter af en Skræddermester Lind i Kjøbenhavn. Efter at have nydt Underviisning af en Huuslærer, kom han 1779, ved Pintsedagstid, i Odense Latinskole; deponerede derfra i Foraaret 1784 og underkastede sig i October 1787 den theologiske Embedsexamen; fik i sidstnævnte Aar en Prædikecondition hos Sognepræsten i Særslev i Fyen; levede fra 1788 til 1800 i Kjøbenhavn, som Hjelpeprædikant, og var fra 1792 til 1800 tillige Lærer

ved den med Frue-Sogns Arbejdsanstalt forenede Friskole. Blev i 1800 Capellan pro persona for Raade og Tombs Menigheder i Aggershuus Stift, hvor han 1804 og 1805 var constitueret Sognepræst; blev 1806 Hjelpepræst i Slidre i Valders Provsti, og 1807 i Tolgen i Østerdalen, hvor han fungerede som Sognepræst i Naadensaaret; rejste i det følgende Aar tilbage til Danmark; bosatte sig i Septbr. 1809 i Assens, hvor han, understøttet ved Vartpenge, levede og virkede som Hjelpepræst for Byens og Omegnens Geistlighed, med Undtagelse af, at han fra Februar til November 1819 var constitueret som Sognepræst for Gjelsted og Rørup Menigheder i Vends Herred. De sidste Aar af sit Liv anvendte han til Oldsagers Opdagelse samt til Studier i forskjellige Fag, og han har efterladt sig en stor Mængde Haandskrifter af theologisk, medicinsk, antiquarisk ꝛc. Indhold. † 6te Juni 1841. — * 16/1 1806 Inger Maria Hansen, en Datter af Magnus Hansen, Fuldmægtig paa Sande Sædegaard i Tuns Præstegjeld ved Moss i Smaalehnenes Amt.

Hvor stor Indflydelse det har paa vor Lyksalighed, om vi give Gud alene Ære. Taksigelses-Prædiken til høifestlig Erindring om Guds Frelse den 2den April 1801 over Kongestaten og Rigerne, holden efter samme Aars Udgang Nytaarsdagen derpaa over 5 Moseb. 32, 3. i Raade og Tombs Kirker. Kbh. 1802. (Udg. til Bedste for de Qvæstede og Frue-Sogns Fattige). — Bibelmæssige Betragtninger over den dybt fornedrede og høit ophøiede Jesum, med foregaaende Anviisning om den sig selv i sin egen guddommelige Sandhed overalt bevisende christelige Lære. ibid. 1804. (L. E. 1805, Nr. 45). — Noget om Underviisnings- og Opdragelses-Faget. En Afhandling, egentligst til Medbrødre i Lære-Embedet, og øvrige Vedkommende. ibid eod. (L. E. 1805, Nr. 38; „Dagen" 1804, Nr. 159).

Minde-Sang om Dr. Morten Luther, den Mand, som af Gud udrustet med Viisdom, Lærdom og et uforfærdet Mod i Døds-Timen, har skaffet Alle Adgang til den hellige Skriftes Læsning. Odense 1821. (15 S. 8vo).

Oprindelig Sammenhæng af medfølgende Fortegnelse over Antallet af de i Kjøbenhavn udi Aaret 1711, i Pesten, hver Uge Copulerede, Fødte og Døde. Tilforn adskilt, nu sammenbragt. Odense 1831.

Endeel Mindestykker over Afdøde, saasom: i Kjøbenhavns Adressecont. Efterretninger (Over hans Fader, 1789 Nr. 54; Klokker Peter Stauning, 1798 Nr. 268); — i den Berlingske Tidende (Over hans Søster Wilhelmine Maaløe, 1799 Nr. 73); — i Hempels Avis (Over Greve C. A. Rantzau, 1814 Nr. 49; over hans Broder Fr. Wilh. Hannib. Maaløe, Sognepræst for Varløse Menighed, sstd. Nr. 75; Kammerjunker Cederfeld de Simonsen, 1822 Nr. 97, S. 386—87; Kjøbmand Jørg. Christian Dreyer, 1823 Nr. 23; Mad. A. Raffenberg, fød Svendsen, 1825 Nr. 47; Sognepræst P. K. Clausen i Flemløse, 1828 Nr. 166). — I Anledning af Greve Bille-Brahes og Frøken H. Falbes Bryllup paa Frederiksgave den 15de November 1816, i Hempels Avis 1816, Nr. 152. — (Efter Autographum og Meddelelse).

Mac-Dougall (George Gordon), f. 1798 paa St. Croix, hvor hans Fader, Major Mac-Dougall var Plantage-Ejer. Sine første Ung-

domsaar tilbragte Sønnen fordetmeste i England og Skotland, hvor han nød en videnskabelig Opdragelse; studerede ved Universitetet i Cambridge i 3 Aar; kom siden til Kjøbenhavn for at fortsætte sine Studeringer; men rejste i Aaret 1822 tilbage til St. Croix, for at understøtte sine Forældre i Plantagernes Bestyrelse, hvorved han tillige beskjæftigede sig med videnskabelige Arbejder; vendte 1825 tilbage til Kjøbenhavn, og blev 1832 Bibliothekar ved det Classenske Bibliothek. † 26de October 1835 ved at en Baad, hvori han med Flere befandt sig, kantrede paa Floden Clyde i Skotland. — * 1822 Julie Martini, en Datter af Cancellist Anton Martini. — (Hans Nekrolog og et Sørgedigt af A. Martini i „Dagen" 1835, Nr. 272).

The Portfolio, or Tea-Table Miscellany. Edited by *C. Mariboe* and *G. Gordon Macdougall*. 1830. Novbr.—1831. Febr. Copenh. 8vo. (Et Ugeskrift med lithogr. Tegninger).

W. A. Graah's Undersøgelses-Reise til Østkysten af Grønland, oversat paa Engelsk, trykt og udgivet af det geographiske Selskab i London.

Nugæ Canoræ, or Trifles original and translated. Copenh. 1833. (Engelske og danske Digte, hvoriblandt: A Tour to Möens Klint, in seven Cantos).

Ang. hans Anmeldelse af et „Tidsskrift for udenlandsk Literatur" (hvilket dog ikke udkom), jvfr. Kbhpost. 1832, S. 572. 584—85 (af Macdougall), og S. 607—608.

Hans, tildeels utrykte, Skrifter anføres i „Dagen" 1835, Nr. 272.

Madsen (J.).

Bidrag i Nordisk Kirke-Tidende (Et Ord i Anledning af den kirkelige Strid i Slagelse, 1833, Col. 516—20; Et Ord i Anledning af den Modsigelses og trodsige Frihedsaand, som viser sig baade i Staten og Kirken, 1834, Col. 309—12).

Madvig (Johan Nicolai), f. d. 7de August 1804 i Svanike paa Bornholm, hvor hans Fader Poul Antoni Madvig var Byskriver, samt Herredsskriver i Øster-Herred; Moderen Margarethe Benedicte Madvig. Efter at have mistet sin Fader 1816, blev han i 1817 ved velgjørende Understøttelse sat i Frederiksborg lærde Skole; dimitteredes derfra 1820 til Universitetet af Prof. B. Bendtsen, og blev indkaldt ved Examen Artium; erholdt 1822 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den philologiske Priisopgave: „Investigatis, quæ in Verrinis Tullii orationibus memorantur de monumentis artis antiquæ a Verre Siciliæ prætore collectis, detur musei ab hoc viro instaurati brevis conspectus; tumque, comparatis, quæ Cicero passim suis scriptis inseruit, judiciis de his aliisque artis operibus, disquiratur, qua dexteritate quaque peritia orator Latinus in talibus æstimandis sit versatus"; underkastede sig i Februar 1825 den philologiske Embedsexamens theoretiske og i Maj s. A. dens praktiske Prøve, hiin med Charakteren Laudab. unanimi consensu, denne med Laud.; disputerede d. 15de Juli 1826 for Magistergraden;

ved den med Frue-Sogns Arbejdsanstalt forenede Friskole. Blev i 1800 Capellan pro persona for Raade og Tombs Menigheder i Aggershuus Stift, hvor han 1804 og 1805 var constitueret Sognepræst; blev 1806 Hjelpepræst i Slidre i Valders Provsti, og 1807 i Tolgen i Østerdalen, hvor han fungerede som Sognepræst i Naadensaaret; rejste i det følgende Aar tilbage til Danmark; bosatte sig i Septbr. 1809 i Assens, hvor han, understøttet ved Vartpenge, levede og virkede som Hjelpepræst for Byens og Omegnens Geistlighed, med Undtagelse af, at han fra Februar til November 1819 var constitueret som Sognepræst for Gjelsted og Rørup Menigheder i Vends Herred. De sidste Aar af sit Liv anvendte han til Oldsagers Opdagelse samt til Studier i forskjellige Fag, og han har efterladt sig en stor Mængde Haandskrifter af theologisk, medicinsk, antiquarisk &c. Indhold. † 6te Juni 1841. — * 1/1 1806 Inger Maria Hansen, en Datter af Magnus Hansen, Fuldmægtig paa Sande Sædegaard i Tuns Præstegjeld ved Moss i Smaalehnenes Amt.

Hvor stor Indflydelse det har paa vor Lyksalighed, om vi give Gud alene Ære. Taksigelses-Prædiken til høifestlig Erindring om Guds Frelse den 2den April 1801 over Kongestaden og Rigerne, holden efter samme Aars Udgang Nytaarsdagen derpaa over 5 Moseb. 32, 3. i Raade og Tombs Kirker. Kbh. 1802. (Udg. til Bedste for de Qvæstede og Frue-Sogns Fattige). — Bibelmæssige Betragtninger over den dybt fornedrede og høit ophøiede Jesum, med foregaaende Anviisning om den sig selv i sin egen guddommelige Sandhed overalt beviisende christelige Lære. ibid. 1804. (L. E. 1805, Nr. 45). — Noget om Underviisnings- og Opdragelses-Faget. En Afhandling, egentligst til Medbrødre i Lære-Embedet, og øvrige Vedkommende. ibid eod. (L. E. 1805, Nr. 38; „Dagen" 1804, Nr. 159).

Minde-Sang om Dr. Morten Luther, den Mand, som af Gud udrustet med Viisdom, Lærdom og et uforfærdet Mod i Døds-Timen, har skaffet Alle Adgang til den hellige Skriftes Læsning. Odense 1821. (15 S. 8vo).

Oprindelig Sammenhæng af medfølgende Fortegnelse over Antallet af de i Kiøbenhavn udi Aaret 1711, i Pesten, hver Uge Copulerede, Fødte og Døde. Tilforn adskilt, nu sammenbragt. Odense 1831.

Endeel Mindestykker over Afdøde, saasom: i Kiøbenhavns Adressecont. Efterretninger (Over hans Fader, 1789 Nr. 54; Klokker Peter Stauning, 1798 Nr. 268); — i den Berlingske Tidende (Over hans Søster Wilhelmine Maaløe, 1799 Nr. 73); — i Hempels Avis (Over Greve C. A. Rantzau, 1814 Nr. 49; over hans Broder Fr. Wilh. Hannib. Maaløe, Sognepræst for Varløse Menighed, sstd. Nr. 75; Kammerjunker Cederfeld de Simonsen, 1822 Nr. 97, S. 386—87; Kiøbmand Jørg. Christian Dreyer, 1823 Nr. 23; Mad. A. Raffenberg, født Svendsen, 1825 Nr. 47; Sognepræst P. K. Clausen i Flemløse, 1828 Nr. 166). — I Anledning af Greve Bille-Brahes og Frøken H. Falbes Bryllup paa Frederiksgave den 15de November 1816, i Hempels Avis 1816, Nr. 152. — (Efter Autographum og Meddelelse).

Mac-Dougall (George Gordon), f. 1798 paa St. Croix, hvor hans Fader, Major Mac-Dougall var Plantage-Ejer. Sine første Ung-

voxsaar tilbragte Sønnen fordetmeste i England og Skotland, hvor han nød en videnskabelig Opdragelse; studerede ved Universitetet i Cambridge i 3 Aar; kom siden til Kjøbenhavn for at fortsætte sine Studeringer; men rejste i Aaret 1822 tilbage til St. Croix, for at understøtte sine Forældre i Plantagernes Bestyrelse, hvorved han tillige beskjæftigede sig med videnskabelige Arbejder; vendte 1825 tilbage til Kjøbenhavn, og blev 1832 Bibliothekar ved det Classenske Bibliothek. † 26de October 1835 ved at en Baad, hvori han med Flere befandt sig, kantrede paa Floden Clyde i Skotland. — * 1822 Julie Martini, en Datter af Cancellist Anton Martini. — (Hans Nekrolog og et Sørgedigt af A. Martini i „Dagen“ 1835, Nr. 272).

The Portfolio, or Tea-Table Miscellany. Edited by *C. Mariboe* and *G. Gordon Macdougall*. 1830. Novbr.—1831. Febr. Copenh. 8vo. (Et Ugeskrift med lithogr. Tegninger).

W. A. Graah's Undersøgelses-Reise til Østkysten af Grønland, oversat paa Engelsk, trykt og udgivet af det geographiske Selskab i London.

Nugæ Canoræ, or Trifles original and translated. Copenh. 1833. (Engelske og danske Digte, hvoriblandt: A Tour to Möens Klint, in seven Cantos).

Ang. hans Anmeldelse af et „Tidsskrift for udenlandsk Literatur“ (hvilket dog ikke udkom), jvfr. Kbhpost. 1832, S. 572. 584—85 (af Macdougall), og S. 607—608.

Hans, tildeels utrykte, Skrifter anføres i „Dagen“ 1835, Nr. 272.

Madsen (J.).

Bidrag i Nordisk Kirke-Tidende (Et Ord i Anledning af den kirkelige Strid i Slagelse, 1833, Col. 516—20; Et Ord i Anledning af den Modsigelses og trodsige Frihedsaand, som viser sig baade i Staten og Kirken, 1834, Col. 309—12).

Madvig (Johan Nicolai), f. d. 7de August 1804 i Svanike paa Bornholm, hvor hans Fader Poul Antoni Madvig var Byskriver, samt Herredsskriver i Øster-Herred; Moderen Margarethe Benedicte Madvig. Efter at have mistet sin Fader 1816, blev han i 1817 ved velgjørende Understøttelse sat i Frederiksborg lærde Skole; dimitteredes derfra 1820 til Universitetet af Prof. B. Bendtsen, og blev indkaldt ved Examen Artium; erholdt 1822 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den philologiske Priisopgave: „Investigatis, quæ in Verrinis Tullii orationibus memorantur de monumentis artis antiquæ a Verre Siciliæ prætore collectis, detur musei ab hoc viro instaurati brevis conspectus; tumque, comparatis, quæ Cicero passim suis scriptis inseruit, judiciis de his aliisque artis operibus, disquiratur, qua dexteritate quaque peritia orator Latinus in talibus æstimandis sit versatus“; underkastede sig i Februar 1825 den philologiske Embedsexamens theoretiske og i Maj s. A. dens praktiske Prøve, hiin med Charakteren Laudab. unanimi consensu, denne med Laud.; disputerede d. 15de Juli 1826 for Magistergraden;

udnævntes d. 26de August s. A. til Docent og Examinator i den latinske Philologi ved Kjøbenhavns Universitet i Etatsraad Thorlacius's Fraværelse paa en Udenlandsreise; ansattes, efter Thorlacius's Hjemkomst, d. 16de Septbr. 1828 som Lector i Philologien ved Universitetet; disputerede d. 8de Novbr. s. A. for Doctorgraden i Philosophien; udnævntes d. 17de Novbr. 1829 til Professor extraordinarius i Philologi; blev d. 29de Decbr. 1832 tillige Bibliothekar ved Universitets-Bibliotheket; d. 27de Decbr. 1833 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 21de Novbr. 1834 af sammes Ordbogscommission; 1836 Correspondent af Academiet i Berlin; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; s. A. Medlem af det nederlandske Instituts 3die Classe; d. 20de Novbr. 1841 Medlem af Comiteen for at foretage en historisk-critisk Revision af Haandskrifterne i det store kongelige Bibliothek. — * ⚭ 1829 E. A. H. J. Bjering. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 33—35; jvfr. Øst's „Materialier", Nr. 112; Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 159—61; Conversations-Lex. der Gegenwart 1840, Bd. III. — Portrait, tegnet af J. V. Top, lithographeret af E. Fortling 1842).

Emendationes in Ciceronis libros de legibus et Academica. (pro gradu Magisterii). Hafniæ MDCCCXXVI. O. m. T.: *Emendationes in Ciceronis libros philosophicos.* P. I. ibid. eod. (L. T. 1828, Nr. 15; Heidelb. Jahrb. 1827, S. 936—42; Literaturbl. zur allg. Schulzeitung 1826, Abth. II., Nr. 48).

Jo. Nic. Madvigii ad Virum Celeberrimum *Jo. Casp. Orellium Epistola Critica* de Orationum Verrinarum libris II extremis emendandis. Hauniæ 1828. (L. T. 1829, Nr. 29, S. 453—57; Bibl. crit. nova Vol. V. p. 1—56, r. af Prof. Bake; Leipz. L. Z. 1832, Nr. 82. 83).

De *Q. Asconii Pediani* et aliorum veterum interpretum in *Ciceronis Orationes* commentariis disputatio critica. Diss. inaug. Hauniæ 1828. (M. f. L. I. 240—43, anm. af C. W. Elberling; L. T. 1829, S. 457—64). — Disputationis de Q. Asconii Pediani et aliorum in Ciceronis Orationes commentariis *Appendix Critica*, locorum Ciceronianorum et Asconianorum emendationes et indices continens. ibid. eod. (M. f. L. I. 213—44, anm. af C. W. Elberling; L. T. 1829, S. 477—79).

M. Tullii Ciceronis Orationes selectæ duodecim. Recognovit et emendavit J. N. Madvig. Havniæ 1830. (r. i L. T. 1832, Nr. 31. 32; af T. Baden i „Provestenen" Nr. 2, S. 33—49, og i Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Philol. II. 169—180; „Dagen" 1831, Nr. 197. 198). — M. Tullii Ciceronis Orationes selectæ duodecim. Iterum recensuit et præfationem criticam novam adjunxit J. N. Madvig. ibid. 1841. (Fædrel. III.1842, Nr. 831).

Mindeord over Bendt Bendtsen, fremsagte ved en Høitid i Frederiksborg Skole den 13de Februar 1831. Kbh. (1831).

M. Tullii Ciceronis Cato major et Lælius, sive de senectute et de amicitia Dialogi. Recensuit et præfatus est J. N. Madvig. Hauniæ 1835. („Dannora" I. 362—69, anm. af T. Baden).

M. Tulli Ciceronis de finibus bonorum et malorum libri II primi. Ex recensione J. N Maduigi. Hauniæ 1838. (Er kun et Stykke af det nedenfor anførte Textaftryk med en foreløbig Titel).

M. Tulli Ciceronis de finibus bonorum et malorum libri quinque. Recensuit et enarrauit J. N. Maduigius. Hauniæ 1839. (T. f. L. o. K. III. 142—71, anm. af C. F. C. Bojesen; Berl. Jahrb. für wissensch. Critik 1840, I. Febr. Nr. 26. 27, S. 206—16, af C. G. Zumpt; Literar. Zeit. 1840, Nr. 14; Allg. H. Z. 1842, Januar, Nr. 13—16, af G. Bernhardy; Gel. Anz. der bayerischen Academie 1842, Nr. 52—55, af L. Jan). Textaftryk. ibid. eod.

Nogle Bemærkninger om Studenteranliggender. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. III. 482—88, anm. af F. C. Petersen; Fædrel. I. 1840, Nr. 182; Selmers Kbhvns Universitets Aarb. f. 1840, S. 49—52; „Dagen" 1840, Nr. 125).

Blik paa Oldtidens Statsforfatninger, med Hensyn til Udviklingen af Monarchiet og en omfattende Statsorganisme. Indbydelsesskrift til Universitetsfesten i Anledning af D.D. M.M. Kronings- og Salvingsact. Kbh. 1840. Folio. („Dagen" 1840, Nr. 154). Oversat paa Tydsk af Sarauw i Falck's Archiv für Geschichte u. Statistik der Herzogthümer I. Jahrg. 1842, S. 12—51.

Latinsk Sproglære til Skolebrug. Kbh. 1841. Anden forbedrede Udgave. ibid. 1844. (Fædrel. II. 1841, Nr. 723. 730; III. 1842, Nr. 837. 844; jvfr. Art. Peder Hjort (I. 661). Oversat paa Tydsk. Braunschweig 1844. (Hamb. Corresp. 1843, Nr. 275, af Krafft; Literar. Zeit. 1843, Nr. 92; Leipz. Repert. d. Litt. 1844, Nr. 9).

Bemærkninger i Anledning af Prof. Madvigs latinske Sproglære, af dens Forfatter. Kbh. 1842. Overs. paa Tydsk. Braunschweig 1844.

Om Sprogets Væsen, Udvikling og Liv. Første Stykke. Indbydelsesskrift til Kjøbenhavns Universitets Fest i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag. Kbh. 1842. 4to.

Poetarum aliquot Latinorum *carmina selecta carminumve partes*. Scholarum causa seorsum describenda curavit Jo. Nic. Madvigius. Havniae 1843. (J. f. L. o. K. I. 189).

Det latinske Sprogs Formlære. Til Brug for Skolernes lavere Klasser. (Kortere Bearbeidelse efter Forfatterens latinske Sproglære til Skolebrug). Kbh. 1844.

Om Skandinavismens Forhold til den almindelige Cultur. Et Foredrag, holdt i det skandinaviske Selskab d. 27de Januar 1844. Kbh. 1844.

Endeel ifølge hans Professorpost skrevne Programmer til Universitetets Høitideligheder; samtlige trykte i Kjøbenhavn i 4to, nemlig: De *Apuleii* fragmentis de orthographia commentatio, 1829. (Jahns Jahrb. für Philol. u. Pädag. XIII. 306—337, r. af Fried. Osann); — De locis aliquot *Juvenalis* interpretandis disputatio. P. I.—II. 1830—37. (L. T. 1830, S. 156—57; Zeitschr. für die Alterthumswissensch. 1837, Nr. 104, jvfr. Selmers Kbhvns Univers. Aarb. f. 1837, S. 91); — De loco *Ciceronis* in libro IV. de republica, ad ordinis equestris instituta spectante, 1830. (L. T. 1830, S. 399); — De L. *Attii* didascalicis commentatio, 1831, (L. T. 1831, S. 107—9); — De emendatione locorum aliquot orationum Ciceronianarum, 1831; — De *Coloniarum* populi Romani jure et condicione quæstionis historicæ pars I.—II., 1832. (Berlin. Jahrb. f. wissensch. Critik 1834, I. Febr. Nr. 40, S. 313—320, r. af C. G. Zumpt); — Disputatio de aliquot lacunis codicum *Lucretii*, 1832.

(Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Philol. VI. 440—42, r. af T. Baden); — De locis aliquot *Ciceronis* orationum Verrinarum dissertationis criticæ pars I.—II., 1832—33. (Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Philol. VIII. 440—41); — De emendatione aliquot locorum orationis Tullianæ pro M. Cælio disputationis Part. I.—II., 1833. (Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Philol. XI. 319—20); — De emendandis *Ciceronis* orationibus pro P. Sestio et in P. Vatinium disputationis P. I.—III., 1833—34. (Selmers Akad. Tid. II. 64—65; Seebodes u. Jahns N. Jahrb. f. Phil. XI. 316—19; Zeitschr. f. d. Alterthumswissensch. 1834, Nr. 154, af E. Wunder); — Diss. de emendandis *Ciceronis* orationibus de provinciis consularibus et pro L. Balbo. P. I.—II., 1834—35. (Selmers Akad. Tid. II. 153; III. 107); — De *formarum quarundam verbi Latini* natura & usu disputatio. P. I.—II., 1835—36. (Selmers Akad. Tid. III. 143—45; IV. 106-9, Noten; jvfr. G. Hermanni dissertatio de Jo. Nic. Madvigii interpretatione quarundam verbi Latini formarum. Lips. 1843); — Disp. de emendandis *Ciceronis* libris de legibus, 1836. (Zeitschr. für die Alterthumswissensch. V. Jahrg. 1838, Nr. 61, S. 497—502, anm. af E. Osenbrüggen; Selmers Akad. Tid. IV. 105-6); — De locis quibusdam *grammaticæ Latinæ* admonitiones et observationes, 1837. (Selmers Kbhvns Univers. Aarb. f. 1837, S. 96; Ovt's „Materialier", Nr. 110. 111, af T. Baden); — De *tribunis ærariis* disputatio, 1838. (Zeitschr. f. d. Alterthumswissensch. V. Jahrg. 1838, Nr. 61. 62, S. 502—6, anm. af E. Osenbrüggen; Richters kritische Jahrbücher für deutsche Rechtswissenschaft 1838, Juli. — Udtog af Afhandlingen meddeelt af Forf. i Selmers Kbh. Univers. Aarb. f. 1838, S. 101—3), — Disse Programmer ere udgivne i to Samlinger: Jo. Nic. Madvigii, Professoris Hauniensis, *Opuscula academica*. Ab ipso collecta, emendata, aucta. Hauniæ. MDCCCXXXIV. (Seebodes u. Jahns N. Jahrb. für Philolog. XIV. 346—48); og Jo. Nicolai Madvigii, Prof. Haun., *Opuscula academica altera*. Ab ipso collecta, emendata, aucta. ibid. MDCCCXLII. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1182; Leipz. Repert. 1843, H. 32, S. 23 ff.; Heidelb. Jahrb. d. Litter. 1843, Nr. 47—48, r. af Halm; Berl. Jahrb. für wissensch. Kritik 1844, I. Bd. Nr. 94—95, r. af Marqvardt).

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur". I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (Hertil leverede han 13 Bidrag, hvoriblandt Anmeldelse af S. N. J. Blochs Udgave af Ciceros Taler, i I. 510—32; herimod skrev Bloch „Audiatur et altera pars," 1ste Hefte, Kbh. 1830; derpaa svarede Madvig i Skriftet: „Om Professor S. N. J. Blochs Gjenmæle imod Anmeldelsen af hans Udgave af Ciceros Taler i Maanedsskriftet for Litteratur. Med et Tillæg af E. W. Elberling", ibid. eod.; — Om den lærde Skoleunderviisning, VIII. 1—57, 385—442, 563—600; IX. 201—29 [jvfr. J. Suhrs Smaaskr. I. S. 105—10]; — Om Betydningen af den Sætning: „at Man i Skolen skal skrive Latin for at lære at forstaae Latin", XIX. 1—30 [jvfr. Ovt's „Materialier", Nr. 144, af T. Baden].

Bidrag: i Dansk Literatur-Tidende (Enkelte Recensioner, f. Ex. over: M. N. Thaarups Oversættelse af Phædri æsopiske Fabler, 1827 Nr. 18; E. W. Elberlings Udgave af Julii Caesaris Commentarii de Bello Gallico, 1828 Nr. 2. 3; Plums Udg. af Persius, 1829 Nr. 5. 6); — i *Solennia Academica* in nuptias Wilhelminæ Mariæ (Gratiarum Actio, p. 85—87); — i Seebodes Neues Archiv für Philol. und Pädagogik (Conjecturæ de locis quibusdam Livii, 1829 No. 32, S. 126—28; De locis nonnullis Ciceronis et Quinctiliani melius interpungendis, sstd. No. 34, S. 134—35); — i det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Om Kjønnet i Sprogene, især i Sanskrit,

Latin og Græsk, V. Deel, S. 101—48; særskilt aftr., Kbh. 1835, 4to); i Oversigten over Selskabets Forhandlinger for 1841, S. LXVII.—LXXIV.: Udtog af en Afhandling om den antike Metriks Grundbegreber [overs. paa Tydsk i Gel. Anzeigen der bayer. Acad. 1842, Nr. 237. 238); — i Dansk Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw, (Berigtigelse af en Misforstaaelse, IV. 183—84); — i det kongl. danske Vidensk. Selsk. Beretning om dets hundredaarige Jubelfest den 25de November 1842 (Omrids af en Afhandling: Om nogle Puncter af Sprogenes Forhold og Stilling i Culturudviklingen, S. 22—30); — i Kjøbenhavns Universitets Aarbog for 1842, udg. af Selmer, (Om Universitets-Bibliotheket, S. 1—14); — i „Kjøbenhavnsposten" 1832 (I Anledning af Striden om N. B. Dorphs Udgave af Virgil, Nr. 5. 6; Erklæring om et Angreb paa hans Navn og Andres Arbeider, Nr. 78. 79).

Critiske Bidrag til Henrichsens Udgave af Cicero de oratore, Bojesens af Sallust, Tregders af Ciceronis Tusculanæ, P. E. Müllers af Saxo Grammaticus. — (Revidert).

Magens (Joachim Melchior) tog dansk-juridisk Examen i Juni 1795; var Capitain og Chef for 1ste Borgercompagni paa St. Thomas i Vestindien; afgik som Major, da han 1825 blev Advocatus regius og Auditeur paa St. Thomas og St. Jan; var fra 1826 constitueret som Medlem af det kongelige Raad og kongl. Bogholder paa St. Thomas; blev 1830 Landfoged, Auctions-Directeur, Notarius publicus, Skifteforvalter og Toldskriver paa St. Jan. — * Marie Rohde († 2/7 1823 paa St. Thomas).

Klage til Hans Majestæt Kongen imod Generalgouverneuren over de dansk-vestindiske Øer, Generalmajor &c. von Scholten, indgiven af Magens. Tilligemed forskjellige med Klagen fulgte Bilage og nogle i Anledning af Klagen verlede Breve. Alt overgivet til Pressen efter Foranstaltning af Generalgouverneur v. Scholten. Kbh. 1840. (jvfr. Jurid. Ugeskrift 1842, d. 17de Novbr.; Fædrel. III. 1842, Nr. 1059. 1064. 1066; V. 1844, Nr. 1571; Berl. Tid. 1842, Nr. 309).

Proceduren med dertil hørende Actstykker i den under 14de November 1842 af Hof- og Stadsretten paakjendte Sag: Generalmajor P. v. Scholten contra Major og Landfoged J. M. Magens. Foranlediget ved Sidstnævntes til Hans Majestæt Kongen, under 9de April 1840 allerunderdanigst indgivne, og senere af Generalgouverneur v. Scholten publicerede Andragende. Udgivet af J. M. Magens. Kbh. 1843.

Magnus (J. C.), en Søn af Capitain og Sadelmagermester A. Magnus i Kjøbenhavn.

Konen, Manden og Elskeren, efter la femme, le marie et l'ament, af Paul de Kock. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1837.

Den Lærde, en Samling af blandede Skrifter, af E. L. Bulwer. Efter det Engelske. I.—II. Deel. Kbh. 1837.

Savoyarden, efter André le Savoyard, af Paul de Kock. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1837—38.

Vandringer i Schweitz, af J. F. Cooper. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1839.

Yorick's sentimentale Reise gjennem Frankrig og Italien. Efter L. Sterne. Kbh. 1841. („Dagen" 1841, Nr. 88. 96; Fædrel. II. 1841, Nr. 499).

Hjemreisen. En Sø-Roman af Cooper, udgivet paa Dansk. I.—II. Deel. Kbh. 1841.

Christopher Columbus. En Levnetsbeskrivelse til Underholdning for Menigmand. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1324).

Julirevolutionens Historie. Oversat efter 3die Udgave af Histoire de dix ans, 1830—40, af Louis Blanc. Kbh. 1841 (1843).

Epicuræeren. En Fortælling af Thomas Moore. Efter det Engelske. Kbh. 1844.

Magnus (Peter) nedsatte sig 1810 som Bogtrykker i Slagelse.

Redacteur af Den Vest-Sjællandske Avis, fra October 1837; fortsættes. Slagelse. 4to. (Af dette Blad har han siden 1811 været Udgiver; jvfr. Art. J. J. Dampe, H. Bastholm og C. P. Andersen).

Magnusen (Finn), i hans Modersmaal kaldet Finnur Magnússon, undertiden i latinske Skrifter *Finnus Magnæus*, er f. d. 27de August 1781 [ikke 1731, som det ved en Trykfejl anføres hos Nyerup] paa Skalholt i Island. Hans Fader, Laugmand Magnus Olaffen (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 439), var Broder til Digteren og Naturforskeren Eggert Olaffen samt Oldgrandskeren John Olaffen; hans Moder Ragnheide var en Datter af Biskop Finn Johnsen (*Finnus Johannaeus*) og Søster til Biskop Hans Finsen (*Johannes Finnaeus*), begge Doctorer i Theologien og bekjendte som lærde Forfattere. I 1786 flyttede hans Forældre til Medalfell (i Nærheden af Rejkjavik) fra Skalholt, hvor han dog tilbragte nogle Vintre for at nyde sin Morbroders, Biskop Finsens, Underviisning i Skolevidenskaberne, indtil dennes Død 1796. I Foraaret 1797 blev han privat dimitteret af Finsens Efterfølger, Biskop Geir Vidalin, og rejste midt i Septbr. s. A. fra Island, men kom først til Kjøbenhavn ved Juletider. Han blev ved Hovedstadens Universitet akademisk Borger i Foraaret 1798 og tog derpaa, i et Aars Tid, de da saakaldte philosophiske og philologiske Examina. Klimaets Forandring virkede, i Førstningen, ufordeelagtigt paa hans Helbred, hvorfor han 1799 atter rejste til Island; dog kom han snart tilbage til Kjøbenhavn, hvor han fortsatte sine paabegyndte juridiske Studeringer, indtil hans Faders først i Aaret 1800 indtrufne Død atter kaldte ham til Island. Den 30te April 1806 blev han beskikket til Sagfører ved den Islandske Landsoverret i Rejkjavik (hvor han fra 1803 havde opholdt sig). Under Krigsurolighederne og Jørgen Jürgensens deraf flydende Usurpation af Islands Regjering i Aaret 1809 blev han ved en Bekjendtgjørelse fra „Regjerings-Contoiret i Island" (af 6te August) erklæret for „uværdig til at anbetroes nogen offentlig Forretning i Landet eller føre nogen Sag for dets Domstole"; men efter Usurpateurens Bortrejse fra Landet, kom han atter i sin forrige Stilling, hvori han forblev indtil Sommeren 1812, da han forlod Rejkjavik for at begive sig til Kjøbenhavn, paa et Skib, som med Kongelig dansk Tilladelse først gik til Søstaden Leith, der nu, saa at sige,

er forenet med Edinburgh. Ved trykte Værker af adskillige brittiske Rejsende (som Sir George Stuart Mackenzie, den siden berømte Dr. Holland og den nuværende Professor i Glasgow, Hooker) var hans Navn da allerede blevet fordeelagtig bekjendt i Storbrittannien, hvorfor han i Skotland nød en særdeles velvillig og gjæstfri Modtagelse, især af den da meget virksomme Archibald Constable (Walter Scotts Forlægger), den lærde Robert Jamieson (Oversætter og Commentator af danske og tydske Oldtidsdigte o.s.v.), og Flere. Opholdet her varede kun en Maaneds Tid. I Efteraaret ankom han til Kjøbenhavn, hvor han strax overlod sig til den ham da kjære Oldgrandskning, hvortil de længe savnede offentlige Bogsamlinger ydede ham de bedste Hjelpemidler. Her fandt han strax de trofasteste og virksomste Velyndere i Conferenceraad Thorkelin og Etatsraad Thorlacius, samt vandt efterhaanden adskillige andre ædle danske Lærdes Yndest og Venskab. Da hans Navn siden blev mere bekjendt i Literaturen, blev han saa lykkelig at kunne nævne adskillige høje og aandrige Videnskabsbeskyttere blandt sine Velgjørere, især Geheime-Conferenceraad og Ridder af Elephanten Johan Bülow til Sanderumgaard, der med sin bekjendte Velvillie ydede ham rigelig Understøttelse i det Tidsrum, da han meest trængte dertil og ellers sandsynlig havde maattet opgive sine Studier i Hovedstaden og vende tilbage til sit Fødeland. Frederik den Sjettes Naade aabnede dog snart en lysere Bane i det Kongen den 28de Septbr. 1815 udnævnte ham til Professor, og paalagde ham endvidere, den 10de April 1819, at holde offentlige Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet og ved det danske Akademi for de skjønne Kunster over Nordens ældste Literatur og Mythologi, hvilke Forelæsninger, som han havde begyndt ved Universitetet 1816, han vedblev at holde til 1829. Den 10de Jan. 1818 fik han Rang med overordentlige Professorer, og udnævntes den 24de September 1823 til den da gamle og svage Thorkelins Medhjelper i det Geheime-Archiv, samt, efter Dennes Død, den 10de April 1829 til Kongelig Geheime-Archivarius. Den 1ste Novbr. 1828 var han bleven udnævnt til Ridder af Danebrogordenens Guldkors og blev endvidere den 28de October 1836 tildeelt samme Ordens Sølvkors. I det sidstnævnte Aar fik han, aldeles uventet, Diplom som Doctor Philosophiæ fra Universitetet i Greifswalde; udnævntes d. 4de Juni 1839 til virkelig Etatsraad; assisterede, som Geheime-Archivarius, ved Kong Christian den 8des Kroning d. 28de Juni 1840; blev 1843 af Keiseren af Rusland udnævnt til Ridder af St. Anna Ordenens 2den Klasse. — Den 27de December 1816 blev han beskikket til Medlem af Commissionen for fædrenelandske Oldsagers Opbevaring i hele Riget, og ligeledes 1822 af den, som bestyrer det Arnamagnæanske Legat samt udgiver de paa dets Bekostning udkommende Værker; fra 1829 af har han tillige været den sidstmeldte Commissions Secretair. Foruden de Arbejder til den oldnordiske

Christopher Columbus. En Levnetsbeskrivelse til Underholdning for Menigmand. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1324).

Julirevolutionens Historie. Oversat efter 3die Udgave af Histoire de dix ans, 1830—40, af Louis Blanc. Kbh. 1841 (1843).

Epicuræeren. En Fortælling af Thomas Moore. Efter det Engelske. Kbh. 1844.

Magnus (Peter) nedsatte sig 1810 som Bogtrykker i Slagelse.

Redacteur af Den Vest-Sjællandske Avis, fra October 1837; fortsættes. Slagelse. 4to. (Af dette Blad har han siden 1811 været Udgiver; jvfr. Art. J. J. Dampe, H. Bastholm og C. P. Andersen).

Magnusen (Finn), i hans Modersmaal kaldet Finnur Magnússon, undertiden i latinske Skrifter *Finnus Magnæus*, er f. d. 27de August 1781 [ikke 1731, som det ved en Trykfejl anføres hos Nyerup] paa Skalholt i Island. Hans Fader, Laugmand Magnus Olassen (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 439), var Broder til Digteren og Naturforskeren Eggert Olassen samt Oldgrandskeren John Olassen; hans Moder Ragnheide var en Datter af Biskop Finn Johnsen (*Finnus Johannaeus*) og Søster til Biskop Hans Finsen (*Johannes Finnaeus*), begge Doctorer i Theologien og bekjendte som lærde Forfattere. I 1786 flyttede hans Forældre til Medalfell (i Nærheden af Rejkjavik) fra Skalholt, hvor han dog tilbragte nogle Vintre for at nyde sin Morbroders, Biskop Finsens, Underviisning i Skolevidenskaberne, indtil dennes Død 1796. I Foraaret 1797 blev han privat dimitteret af Finsens Efterfølger, Biskop Geir Vidalin, og rejste midt i Septbr. s. A. fra Island, men kom først til Kjøbenhavn ved Juletider. Han blev ved Hovedstadens Universitet akademisk Borger i Foraaret 1798 og tog derpaa, i et Aars Tid, de da saakaldte philosophiske og philologiske Examina. Klimaets Forandring virkede, i Førstningen, ufordeelagtigt paa hans Helbred, hvorfor han 1799 atter rejste til Island; dog kom han snart tilbage til Kjøbenhavn, hvor han fortsatte sine paabegyndte juridiske Studeringer, indtil hans Faders først i Aaret 1800 indtrufne Død atter kaldte ham til Island. Den 30te April 1806 blev han beskikket til Sagfører ved den Islandske Landsoverret i Rejkjavik (hvor han fra 1803 havde opholdt sig). Under Krigsurolighederne og Jørgen Jürgensens deraf flydende Usurpation af Islands Regjering i Aaret 1809 blev han ved en Bekjendtgjørelse fra „Regjerings-Contoiret i Island“ (af 6te August) erklæret for „uværdig til at anbetroes nogen offentlig Forretning i Landet eller føre nogen Sag for dets Domstole“; men efter Usurpateurens Bortrejse fra Landet, kom han atter i sin forrige Stilling, hvori han forblev indtil Sommeren 1812, da han forlod Rejkjavik for at begive sig til Kjøbenhavn, paa et Skib, som med Kongelig dansk Tilladelse først gik til Søstaden Leith, der nu, saa at sige,

er forenet med Edinburgh. Ved trykte Værker af adskillige brittiske Rejsende (som Sir George Stuart Mackenzie, den siden berømte Dr. Holland og den nuværende Professor i Glasgow, Hooker) var hans Navn da allerede blevet fordeelagtig bekjendt i Storbrittannien, hvorfor han i Skotland nød en særdeles velvillig og gjæstfri Modtagelse, især af den da meget virksomme Archibald Constable (Walter Scotts Forlægger), den lærde Robert Jamieson (Oversætter og Commentator af danske og tydske Oldtidsdigte o.s.v.), og Flere. Opholdet her varede kun en Maaneds Tid. I Efteraaret ankom han til Kjøbenhavn, hvor han strax overlod sig til den ham da kjære Oldgrandskning, hvortil de længe savnede offentlige Bogsamlinger ydede ham de bedste Hjelpemidler. Her fandt han strax de trofasteste og virksomste Belyndere i Conferenceraad Thorkelin og Etatsraad Thorlacius, samt vandt efterhaanden adskillige andre ædle danske Lærdes Yndest og Venskab. Da hans Navn siden blev mere bekjendt i Literaturen, blev han saa lykkelig at kunne nævne adskillige høje og aandrige Videnskabsbeskyttere blandt sine Velgjørere, især Geheime-Conferenceraad og Ridder af Elephanten Johan Bülow til Sanderumgaard, der med sin bekjendte Velvillie ydede ham rigelig Understøttelse i det Tidsrum, da han meest trængte dertil og ellers sandsynlig havde maattet opgive sine Studier i Hovedstaden og vende tilbage til sit Fødeland. Frederik den Sjettes Naade aabnede dog snart en lysere Bane i det Kongen den 28de Septbr. 1815 udnævnte ham til Professor, og paalagde ham endvidere, den 10de April 1819, at holde offentlige Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet og ved det danske Akademi for de skjønne Kunster over Nordens ældste Literatur og Mythologi, hvilke Forelæsninger, som han havde begyndt ved Universitetet 1816, han vedblev at holde til 1829. Den 10de Jan. 1818 fik han Rang med overordentlige Professorer, og udnævntes den 24de September 1823 til den da gamle og svage Thorkelins Medhjelper i det Geheime-Archiv, samt, efter Dennes Død, den 10de April 1829 til Kongelig Geheime-Archivarius. Den 1ste Novbr. 1828 var han bleven udnævnt til Ridder af Dancbrogordenens Guldkors og blev endvidere den 28de October 1836 tildeelt samme Ordens Sølvkors. I det sidstnævnte Aar fik han, aldeles uventet, Diplom som Doctor Philosophiæ fra Universitetet i Greifswalde; udnævntes d. 4de Juni 1839 til virkelig Etatsraad; assisterede, som Geheime-Archivarius, ved Kong Christian den 8des Kroning d. 28de Juni 1840; blev 1843 af Keiseren af Rusland udnævnt til Ridder af St. Anna Ordenens 2den Klasse. — Den 27de December 1816 blev han beskikket til Medlem af Commissionen for fædrenelandske Oldsagers Opbevaring i hele Riget, og ligeledes 1822 af den, som bestyrer det Arnamagnæanske Legat samt udgiver de paa dets Bekostning udkommende Værker; fra 1829 af har han tillige været den sidstmeldte Commissions Secretair. Foruden de Arbejder til den oldnordiske

Bog, som med Grækers, Persers, Inders og flere gamle Folks mythiske Systemer og Troesmeninger; med indblandede historiske Undersögelser over den gamle Verdens mærkværdigste Nationers Herkomst og ældste Forbindelser m. m. Et Priisskrift, kronet af det Kongelige Danske Videnskabers Selskab. I.—IV. Bind. Kbh. 1824—26, m. Kbb. Udg. ved Understøttelse af det Kongl. Danske Vidensk. Selskab. Kobberne til Værket ogsaa særskilt udgivne under Titel: Oldnordisk Verdensbetragtning. 4to. (Et Brudstykke: „Kort Udsigt over Sikhernes og deres Religions Historie", er indført i Nyt Aftenblad 1824, Nr. 32. 33. Værket r. i L. T. 1827, Nr. 1. 2. 3. 4, jvfr. sstd. 1818, S. 584—85; The foreign Qvarterly Review 1828, Febr.; Revue encyclopédique 1828, Mars, p. 717; Champollion Bulletin des sciences historiques 1828, Août; Journal des Savans 1828, Novbr. p. 653—61, 1829, Janvier p. 47—57, af Depping, jvfr. Rask's Literaturbl. S. 144 og 272).

Edda Sæmundar hinns Fróða. Edda rhytmica seu antiquior, vulgo Saemundina dicta. *Pars IIItia, continens carmina Voluspá, Hávamál et Rígsmál.* Ex codice regiae Bibliothecae Hafniensis pergameno, nec non diversis Legati Arnæ-Magnæani et aliorum membranaceis chartaceisque melioris notæ manuscriptis. Cum interpretatione latina, lectionibus variis, notis, glossario vocum p. p. Accedit locupletissimum priscorum Borealium theosophicæ Mythologiæ Lexicon, addito denique eorundem gentili calendario, jam primum indagato ac exposito. Havniæ 1828. 4to. Ogsaa u. T.: *Poeseos vetustissimæ Scandinavorum Trifolium,* continens carmina Voluspá, Hávamál et Rígsmál, illorum origines, cosmogoniam et theosophiam optime illustrantia, e codice Bibliothecæ regiæ p. p. Havniæ 1828. 4to, udg. af den Arnamagnæanske Commission. — Det Mythologiske Lexicon og Calendariet udkom tillige under eget Titelblad: *Priscæ veterum Borealium Mythologiæ Lexicon,* cuncta illius cosmologica, theosophica et dæmonica numina, entia et loca ordine alphabetico indicans, illustrans et e magna parte cum exteris, ista contingentibus, comparans. Accedit Septentrionalium Gothorum, Scandinavorum aut Danorum *gentile Calendarium,* ex Asia oriundum, jam primum expositum et cum variis cognatarum gentium fastis, festis et solennibus ritibus vel superstitionibus collatum. Havniæ 1828. 4to. (r. L. T. 1829, Nr. 37. 38, af P. E. Müller; Champollion Bulletin des sciences historiques 1828; The foreign Qvarterly Review 1828, Septbr; 1829, April p. 102—39; The Northamerican Review 1829, Jan. No. LXII. p. 18—37 [jvfr. Rask's Literaturbl. S. 255—56]; Göt. A. 1829, S. 1557—59; Allg. H. J. 1829, Novbr. Ergzbl. Col. 977; Ferd. Wachters Forum der Kritik im Gebiete der Geschichte, Bd. II. Abth. 1. 1830; jvfr. Collegial-Tid. 1828, S. 387). — J *Edda Sæmundar hinns Fróða. Edda rhytmica seu antiquior, vulgo Saemundina dicta. Pars IIda,* carmina mythico-historica continens ex codice Bibliothecæ regiæ Havniensis pergameno, cum interpretatione latina pp. Havniæ 1818. 4to, udgivet af den Arnamagnæanske Commission, har han forfattet latinsk Oversættelse (med tilhørende Oplysninger) af de 2de Qvad om Helge Hundingsbane, p. 53—116; samt følgende Tillæg: Specimen glossarii sive Index vocum; Index nominum propriorum; Index rerum memorabilium, og en *Conspectus carminum* over alle de i Bindet indeholdte Digte, med tilhørende Anmærkninger o. s. v., pag. 555—998. (Denne 2den Tome er r. i L. T. 1818, Nr. 35. 36, af P. E. Müller; Göt. A. 1819, St. 102; Hermes oder kritisches Jahrbuch der Literatur 1820, St. I. S. 116—229, af W. C. Grimm; Ferd. Wachters Forum der Kritik Bd. I. Abth. I. Altenburg 1827).

Íslands Bergmál af Danmerkur Hátídargledi. Islands Gjenlyd af Danmarks Høitidsglæde ved den Kongelige Formæling i Kjøbenhavn, Aaret efter Asers og Gothers

Tidsregning 1866; efter den christelige 1828. (Islandsk og Dansk). Kbh. 1828. 4to. (Rask's Literaturbl. S. 80).

Den förste November og den förste August. To historisk-kalendariske Undersögelser med et Tillæg om Höitidsbauner, Offerbaal, Nödild og Ilddyrkelse. Kbh. 1829. (ogsaa i Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed II. 113—348). En Afdeling deraf er oversat paa Hollandsk ved Hettema, under følgende Titel: De erste November. En Geschied en tiidrekenkundig Onderzoek. Leeuwarden 1835.

Minnisljóð um Jón Milton ok Jón Þorláksson til Herra Jóns Heath M. A. frá Íslendingum. *The Memory* of John Milton and John Thorlakson, to John Heath, M. A. in the name of Iceland. (Et Digt paa Islandsk og Engelsk). Kbh. 1829. (Rask's Literaturbl. S. 208; Kbhpost. 1829, S. 214).

Documenterede Oplysninger i Anledning af en antikritisk Erklæring fra Redactionen af Maanedsskriftet for Litteratur i dette Tidsskrifts 3die Aarg. 2det Hefte mod den hidtilværende Bestyrelse af det Kongelige nordiske Oldskrifts Selskab ved J. R. Abrahamson og Finn Magnusen. Kbh. 1831. (M. f. L. V. 286—92; jvfr. „Oplysninger i Anledning af en Artikel i „Dagen" 1831 No. 96, imod Maanedsskr. f. Litteratur 1831", S. 6—7).

Fáein minningarorð eptir sáluga Agent *G. B. Scheving.* Kpmh. 1838.

Grönlands historiske Mindesmærker, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. I. Bd.—III. Bds 1ste Afdeling. (Bearbeidede af Finn Magnusen og C. C. Rafn). Kbh. 1838—42. (T. f. L. o. K. III. 392—405, anm. af J. H. Bredsdorff).

I Minerva og Dansk Minerva (Thules Klage, 1802. IV. 327; Bidrag til nøiere Kundskab om attende Olds fortjente Islændere, 1803. II. 294—334. [L. E. 1807, S. 548—50]; Nordmændenes Udvandring, 1816 Novbr., S. 456—62; Indledning til Forelæsninger over den ældre Edda, 2det Cursus, begyndt i Efteraaret 1816, i Aarg. 1817, Febr. S. 53—74 [særskilt aftr. Kbh. 1817, jvfr. L. T. 1819, S. 60—61]; Sang ved Abrah. Kalls Jubilæum, 1817 Juni, S. 85—86; Historisk-antiqvariske Bemærkninger om de hedenske Nordboers Kultur og Karakteer, 1818 Juli, S. 66—86, Septbr. S. 217—32; ogsaa særskilt aftr. 2 Hefter, Kbh. 1818. [jvfr. G. L. Badens Gjenmæle, sstd. 1818 Aug. S. 158—73, tillige særskilt aftr. 1818].

I Skandinavisk Museum (Det Islandske Landlevnet (Búnaðarbálkr), et Læredigt i 8 Sange ved Eggert Olaffen. Frit oversat, 1803. I. 171—210 [særsk. aftr. Kbh. 1803]; — i Skandinav. Literaturselsk. Skrifter (Forsøg til Forklaring over nogle Steder af Ossian, meest vedkommende Skandinaviens Hedenold, 1813 S. 143—386 [særsk. aftr. Kbh. 1814; r. i L. T. 1814, Nr. 42. 43; jvfr. G. L. Badens histor. Bibl. S. 258—59]; Om Picterne og deres Navns Oprindelse, 1816—17 eller 12. og 13. Aarg. S. 1—93 [særsk. aftr. Kbh. 1817; overs. paa Engelsk ved Rob. Jamieson og indf. i Edinburgh Magazine & Literary Miscellan. 1818 September]; Snegl-Halle's Reiser og Hændelser i det 11te Aarhundrede, oversatte efter islandske Haandskrifter, Bd. XVII. S. 31—71 [særsk. aftr. Kbh 1820]; Udsigt over Snorre Sturlesøns Liv og Levnet, Bd. XIX. S. 223—74 [særsk. aftr. Kbh. 1823; overs. paa Tydsk ved Mohnike, som et Bidrag til hans tydske Oversættelse af Heimskringla, 1ste Bd., Stralsund 1837].

I Rafns Nyt Bibliothek for Physik (Svar paa Lieutenant v. Ohlsens Underretning om Bygningsmaaden i Island, Bd. VIII. 1805, S. 404—8).

Bog, som med Grækers, Persers, Inders og flere gamle Folks mythiske Systemer og Troesmeninger; med indblandede historiske Undersögelser over den gamle Verdens mærkværdigste Nationers Herkomst og ældste Forbindelser m. m. Et Priisskrift, kronet af det Kongelige Danske Videnskabers Selskab. I.—IV. Bind. Kbh. 1824—26, m. Kbh. Udg. ved Understøttelse af det Kongl. Danske Vidensk. Selskab. Kobberne til Værket ogsaa særskilt udgivne under Titel: Oldnordisk Verdensbetragtning. 4to. (Et Brudstykke: „Kort Udsigt over Sikhernes og deres Religions Historie", er indført i Nyt Aftenblad 1824, Nr. 32. 33. Værket r. i L. T. 1827, Nr. 1. 2. 3. 4, jvfr. Kstb. 1818, S. 584—85; The foreign Qvarterly Review 1828, Febr.; Revue encyclopédique 1828, Mars, p. 717; Champollion Bulletin des sciences historiques 1828, Août; Journal des Savans 1828, Novbr. p. 653—61, 1829, Janvier p. 47—57, af Depping, jvfr. Rask's Literaturbl. S. 144 og 272).

Edda Sæmundar hinns Fróða. Edda rhytmica seu antiquior, vulgo Saemundina dicta. *Pars IIItia, continens carmina Voluspá, Hávamál et Rígsmál.* Ex codice regiae Bibliothecae Hafniensis pergameno, nec non diversis Legati Arnæ-Magnæani et aliorum membranaceis chartaceisque melioris notæ manuscriptis. Cum interpretatione latina, lectionibus variis, notis, glossario vocum p. p. Accedit locupletissimum priscorum Borealium theosophicæ Mythologiæ Lexicon, addito denique eorundem gentili calendario, jam primum indagato ac exposito. Havniæ 1828. 4to. Ogsaa u. T.: *Poeseos vetustissimæ Scandinavorum Trifolium,* continens carmina Voluspá, Hávamál et Rígsmál, illorum origines, cosmogoniam et theosophiam optime illustrantia, e codice Bibliothecæ regiæ p. p. Havniæ 1828. 4to, udg. af den Arnamagnæanske Commission. — Det Mythologiske Lexicon og Calendariet udkom tillige under eget Titelblad: *Priscæ veterum Borealium Mythologiæ Lexicon*, cuncta illius cosmologica, theosophica et dæmonica numina, entia et loca ordine alphabetico indicans, illustrans et e magna parte cum exteris, ista contingentibus, comparans. Accedit Septentrionalium Gothorum, Scandinavorum aut Danorum *gentile Calendarium,* ex Asia oriundum, jam primum expositum et cum variis cognatarum gentium fastis, festis et solennibus ritibus vel superstitionibus collatum. Havniæ 1828. 4to. (r. L. T. 1829, Nr. 37. 38, af P. E. Müller; Champollion Bulletin des sciences historiques 1828; The foreign Qvarterly Review 1828, Septbr; 1829, April p. 102—39; The Northamerican Review 1829, Jan. No. LXII. p. 18—37 [jvfr. Rask's Literaturbl. S. 255—56]; Göt. A. 1829, S. 1557—59; Allg. H. Z. 1829, Novbr. Ergzbl. Col. 977; Ferd. Wachters Forum der Kritik im Gebiete der Geschichte, Bd. II. Abth. 1. 1830; jvfr. Collegial-Tid. 1828, S. 387). — J *Edda Sæmundar hinns Fróða. Edda rhytmica seu antiquior, vulgo Saemundina dicta. Pars IIda*, carmina mythico-historica continens ex codice Bibliothecæ regiæ Havniensis pergameno, cum interpretatione latina pp. Havniæ 1818. 4to, udgivet af den Arnamagnæanske Commission, har han forfattet latinsk Oversættelse (med tilhørende Oplysninger) af de 2de Qvad om Helge Hundingsbane, p. 53—116; samt følgende Tillæg: Specimen glossarii sive Index vocum; Index nominum propriorum; Index rerum memorabilium, og en *Conspectus carminum* over alle de i Bindet indeholdte Digte, med tilhørende Anmærkninger o. s. v., pag. 555—998. (Denne 2den Tome er r. i L. T. 1818, Nr. 35. 36, af P. E. Müller; Göt. A. 1819, St. 102; Hermes oder kritisches Jahrbuch der Literatur 1820, St. I. S. 116—229, af W. C. Grimm; Ferd. Wachters Forum der Kritik Bd. I. Abth. I. Altenburg 1827).

Islands Bergmál af Danmerkur Hátídargledi. Islands Gjenlyd af Danmarks Høitidsglæde ved den Kongelige Formæling i Kjøbenhavn, Aaret efter Asers og Gothers

Tidsregning 1866; efter den christelige 1828. (Islandsk og Dansk). Kbh. 1828. 4to. (Rask's Literaturbl. S. 80).

Den förste November og den förste August. To historisk-kalendariske Undersögelser med et Tillæg om Höitidsbauner, Offerbaal, Nödild og Ilddyrkelse. Kbh. 1829. (ogsaa i Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed II. 113—348). En Afdeling deraf er oversat paa Hollandsk ved Hettema, under følgende Titel: De erste November. En Geschied en tiidrekenkundig Onderzoek. Leeuwarden 1835.

Minnisljóð um Jón Milton ok Jón Þorláksson til Herra Jóns Heath M. A. frá Íslendíngum. *The Memory* of John Milton and John Thorlakson, to John Heath, M. A. in the name of Iceland. (Et Digt paa Islandsk og Engelsk). Kbh. 1829. (Rask's Literaturbl. S. 208; Kbhpost. 1829, S. 214).

Documenterede Oplysninger i Anledning af en antikritisk Erklæring fra Redactionen af Maanedsskriftet for Litteratur i dette Tidsskrifts 3die Aarg. 2det Hefte mod den hidtilværende Beskyrelse af det Kongelige nordiske Oldskrifts Selskab ved J. R. Abrahamson og Finn Magnusen. Kbh. 1831. (M. f. L. V. 286—92; jvfr. „Oplysninger i Anledning af en Artikel i „Dagen" 1831 No. 96, imod Maanedsskr. f. Litteratur 1831", S. 6—7).

Fáein minningarord eptir sáluga Agent *G. B. Scheving.* Kpmh. 1838.

Grönlands historiske Mindesmærker, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. I. Bd.—III. Bds 1ste Afdeling. (Bearbeidede af Finn Magnusen og C. C. Rafn). Kbh. 1838—42. (T. f. L. o. K. III. 392—405, anm. af J. H. Bredsdorff).

I Minerva og Dansk Minerva (Thules Klage, 1802. IV. 327; Bidrag til nøiere Kundskab om attende Olds fortjente Islændere, 1803. II. 294—334. [L. E. 1807, S. 548—50]; Nordmændenes Udvandring, 1816 Novbr., S. 456—62; Indledning til Forelæsninger over den ældre Edda, 2det Cursus, begyndt i Efteraaret 1816, i Aarg. 1817, Febr. S. 53—74 [særskilt aftr. Kbh. 1817, jvfr. L. T. 1819, S. 60—61]; Sang ved Abrah. Kalls Jubilæum, 1817 Juni, S. 85—86; Historisk-antiqvariske Bemærkninger om de hedenske Nordboers Kultur og Karakteer, 1818 Juli, S. 66—86, Septbr. S. 217—32; ogsaa særskilt aftr. 2 Hefter, Kbh. 1818. [jvfr. G. L. Badens Gjenmæle, sstd. 1818 Aug. S. 158—73, tillige særskilt aftr. 1818].

I Skandinavisk Museum (Det Islandske Landlevnet (Búnaðarbálkr), et Læredigt i 3 Sange ved Eggert Olaffen. Frit oversat, 1803. I. 171—210 [særsk. aftr. Kbh. 1803]; — i Skandinav. Literaturselsk. Skrifter (Forsøg til Forklaring over nogle Steder af Ossian, meest vedkommende Skandinaviens Hedenold, 1813 S. 143—386 [særsk. aftr. Kbh. 1814; r. i L. T. 1814, Nr. 42. 43; jvfr. G. L. Badens histor. Bibl. S. 258—59]; Om Picterne og deres Navns Oprindelse, 1816—17 eller 12. og 13. Aarg. S. 1—93 [særsk. aftr. Kbh. 1817; overs. paa Engelsk ved Rob. Jamieson og indf. i Edinburgh Magazine & Literary Miscellan. 1818 September]; Sneglu-Halle's Reiser og Hændelser i det 11te Aarhundrede, oversatte efter islandske Haandskrifter, Bd. XVII. S. 31—71 [særsk. aftr. Kbh 1820]; Udsigt over Snorre Sturlesøns Liv og Levnet, Bd. XIX. S. 223—74 [særsk. aftr. Kbh. 1823; overs. paa Tydsk ved Mohnike, som et Bidrag til hans tydske Oversættelse af Heimskringla, 1ste Bd., Stralsund 1837].

I Rafns Nyt Bibliothek for Physik (Svar paa Lieutenant v. Ohlsens Underretning om Bygningsmaaden i Island, Bd. VIII. 1805, S. 404—8).

I Historisk-Statistiske Samlinger, udg. af Selskabet for Norges Vel, trykte i Christiania 1811 (Poëtisk Oversættelse af 8 forskjellige Stykker i det gamle Norske Kongespeil (Konúngs skuggsjá).

I „Athene" (Om Holbergs haarde Dom over Nordens Oldsager og gamle Historiens Studium, I. 187—98; Qvad i Anledn. af Kongens og Dronningens Kroningsdag 1815, V. 191—92; Indledning til Forelæsninger over den ældre Edda's mythiske og ethiske Digte, VI. 101—40 [særsk. aftr. Kbh. 1816; anm. i L. T. 1819, S. 45—48]; Digter-Drikken, en oldnordisk Mythe, med Forklaring, VI. 242—60 [særsk. aftr. Kbh. 1816; anm. af Baggesen i „Dansana" 1816, S. 285]; Hakon den Godes (Norges Konges) Mindesang af Eyvind Skaldespilder, oversat efter Originalens egne Udtryk og Versemaal, VIII. 310—20 [særsk. aftr. Kbh. 1817).

I „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn" (bl. A.: Om Islændernes Indflydelse paa Dansk Orthographie, 1817 Nr. 1; Er Zetlitz kun en Versemager? sstd. Nr. 58; Noget om Gammel-Grønland, sstd. Nr. 74. 75. (blev udtogsviis oversat paa Tydsk, med nogen Forandring, i polit. Journal Octbr. 1817, jvfr. Forf's Bemærkning i Skilderiet 1817, Nr. 95), samt andre lignende smaa Opsatser; Brudstykke af et islandsk Brev fra R. Rask til ham, meddeelt i dansk Oversættelse, 1820 Nr. 5).

I Antiqvariske Annaler (Ny Forklaring over den Snoldeløvske Runesteen, III. 204—7; Forsøg til en Forklaring over Rune-Indskrifter paa en i England i Aaret 1818 funden Guldring, overs. af Forfatteren, med Tillæg, sstd. S. 339—51, m. K. [see ovenf.]; Uddrag af Reise-Optegnelser til Jellinge i Sommeren 1820, IV. 66—85; Beretning om de senere Undersøgelsers og Foretagenders Gang og Udfald med Monumenterne i Jellinge, ved Magnusen og C. J. Thomsen, sstd. S. 85—100; Underretninger om Jellinges berømte Runestene, og flere i Omegnen, som synes at vedkomme Dronning Thyres Gravmæle, sstd. S. 100—23 [jvfr. sstd. S. 267—69]; Antiqvariske Bemærkninger, angaaende nogle af de i Thyres Høi fundne Indretninger og Oldsager, ved Magnusen og C. J. Thomsen, sstd. S. 123—39, m. Kb. [ogsaa særskilt aftr. Kbh. 182[illegible]; Efterretninger om nogle ved Sanderumgaard i Aarene 1821 og 1823 fundne Oldsager fra den hedenske Tid, sstd. S. 152—57; Efterretninger om en i Grønland funden Runesteen, med dens Forklaring, forfattet af R. K. Rask, og nogle hertil hørende Oplysninger, sstd. S. 309—42 [Tillæg hertil, sstd. S. 367—77, af P. Kragh]; Efterretninger om nogle paa Island endnu tilværende Runestene og andre Mindesmærker, sstd. S. 343—66 [først af Forf. opsatte paa Tydsk som et Anhang til R. Nyerups „Verzeichniß der in Dänemark noch vorhandenen Runensteine, Kopb. 1824"; nu med adskillige Tilføininger og nærmere Oplysninger]; Fortegnelse over de Oldsager, som fra 1. Juli 1823 til 31. August 1827 ved Gave eller Kjøb ere komne til det antiqvariske Museum, af F. Magnusen og C. J. Thomsen, sstd. S. 400—613).

I Nyerups Magazin for Reiseiagttagelser (Dansk Oversættelse af et islandsk Brev fra R. Rask til ham, af 19de October 1819, i I. 432—34; Optegnelser paa en (antiqvarisk) Reise fra Kjøbenhavn, over Sanderumgaard, til Jellinge, samt gjennem adskillige Egne af Sjælland, Fyen og Jylland, i Sommeren 1820, i III. 1—64, 113—78 [særskilt aftr. Kbh. 1821; jvfr. L. T. 1822, S. 776—79 og 785—89; Antiqvar. Annal. IV. 66—85; Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 51).

I Host's „Chronos" (Hexeproces [i Jylland 1683], 1822, H. 2, S. 107—17).

I Wolff's Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab (Oplysninger om Dithmar Blefkens foregivne, men fuldkommen opdigtede Reise-Beretninger om Island og Grønland, 1825, I. 173—81; jvfr. sstd. S. 181—86).

I Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed (Snegla-Halle's Reiser og Hændelser i det 11te Aarhundrede, oversatte efter islandske Haandskrifter, II. 29—53 [særsk. aftr. Kbh. 1826]; Om de oldnordiske Gilders Oprindelse og Ombannelse m. m. Et Brudstykke af Forelæsninger over Ynglinga Saga (til dens 5te Kapitel), sstd. S. 100—12 [særskilt aftr. Kbh. 1829; overs. paa Tydsk af Gottl. Mohnike, i Chr. Fr. Illgens Zeitschr. für die historische Theologie Bd. II. St. 1. 1832, S. 26—40, jvfr. Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1836, S. 771]; Den første November og den første August, sstd. S. 113—348; særsk. aftr. Kbh. 1829, see ovenfor).

I „Dagen" 1829 (Et Bidrag om Island, Nr. 2).

I „*The foreign Quarterly Review*" (Literature and Literary Societies of Iceland [efter Forf.'s Manuscr. overs. af Dr. Bowring], No. XVII. 1832, January).

I Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed (Forklaringer over adskillige Rune-Indskrifter, samt andre fra Middelalderen, i det sydlige Norge, I. 406—14; Om de Engelskes Handel og Færd paa Island i det 15de Aarhundrede, især med Hensyn til Columbus's formeentlige Reise dertil i Aaret 1477, og hans Beretninger desangaaende, II. 112—69 [anm. i det i London udkommende Tidsskrift Athenæum]; Foreløbig Underretning om Runamo-Indskriften, sstd. S. 276-305; Om Opdagelsen og Undersøgelsen af Anders Sunesens Gravsted i Lunds Domkirke, sstd. S. 304—9; Om indenlandske Helgenes Skrinlæggelse og Dyrkelse i Middelalderen blandt Nordboerne, III. 351—64. (Anledningen hertil var en ham af H. M., vor nuværende Konge, som daværende Gouverneur for Fyens Stift, paalagt Reise til Odense, ved den høitidelige Leilighed 1833, at Kong Knud den Helliges og hans Broder Benedicts Levninger, som vare blevne indmurede i St. Knuds Kirke, atter bleve undersøgte og bisatte).

I „Dansk Ugeskrift", redig. af J. F. Schouw, (Den ældste nu bekjendte, først nylig dechiffrerede Danske Indskrift, Bd. V. 1834, Nr. 119 og 120, S. 157—80; overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. III. 242—71).

I Falck's Neues Staatsbürgerliches Magazin (Erklärung d. Runensteins in der Baumschule des Etatsraths Jochims bei Schleswig, Bd. III. 1835, S. 818—821).

I „Historisch-antiqvarische Mittheilungen, herausgegeben von der Königl. Gesellschaft für nordische Alterthümer, Copenhagen 1835" (Die Runamo-Inschrift).

I „Annaler for Nordisk Oldkyndighed" (Oxebeen, fordum brugte til Skøiter i Holland og Norden, 1836-37, S. 173—75; Om Obelisken i Ruthwell og om de angelsaxiske Runer, sstd. S. 243—337. [overs. paa Engelsk af John M'Caul, Esqu. Mag. Art., i Rapport, addressed by the Royal Society of northern Antiqvaries to its British and American membres. Copenh. 1836, p. 81—188]; Om en Steenring med Runeindskrift fra den hedenske Tid, funden i Skaane (i Professor Nilssons store Samling af Oldsager i Lund), 1838—39, S. 118—38; Om Nordboernes ældste Gudsdyrkelsessteder, kaldede Ve eller Vi, samt denne Benævnelses Oprindelse og Afledninger, sstd. S. 177—219; Kortfattet Udsigt over Astrologiens Opkomst, Uddannelse og Udbredelse til Norden, 1840—41, S. 258—355; En Stylus eller Pegepind af Bronce, funden paa Island, 1842—43, S. 173; Yderligere Bemærkninger om den paa Island fundne Stylus, S. 360). — I det kgl. nordiske Oldskrift-Selskabs antiqvariske Tidsskrift 1844 (Underretning om tvende fra Island hidkomne udskaarne Stole m. m., nu tilhørende Museet for nordiske Oldsager i Kjøbenhavn, m. K.).

I „*Mémoires* de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1836—1839" (On the ancient Scandinavians Division of the Times of the Day, with special reference to Rafns Antiquitates Americanæ p. 32—33. Translated by *John M'Caul*, Esqu. A. M. Oxford; p. 165—92. Paa Hollandsk oversat ved J. H. Behrns i Tidsskriftet „*De vrije Fries*", Leeuwarden 1840).

I det Kongel. Danske Videnskabernes Selskabs historiske og philosophiske Afhandlinger 6te Deel, Kbh. 1841, 4to, m. Kbb. (Kortfattet Udsigt over Rune-Literaturens nærværende Standpunkt (ved Udgangen af Aaret 1838) især med Hensyn til de den vedkommende nyeste Opdagelser, S. 1—26; Forsøg til Runamo-Indskriftens palæographiske Udvikling og Forklaring med tilføiede historiske Undersøgelser om dens Ophavsmænd og Anledningen til dens kunftige Charakterers Indhuggelse m. m, forbunden med en Udvikling af de ældste skandinaviske Runers Hovedarter, især de saakaldte Binderuner og en almindelig Udsigt over Runernes gamle Brug blandt flere europæiske Folk, S. 45—386; (i Comiteeberetningen om Undersøgelsen af Runamo eller det haraldinske Monument i Bleking, affattet ved C. Molbech, [sstd. S. 27—43] havde Magnusen, som een af Comiteens Medlemmer, ligeledes nogen Andeel); Undersøgelser om de med saakaldte fremmede, især tydstangelsaxiske Runer betegnede, og flere særegne palæographiske Mindesmærker, mest i de nordiske Riger, — af hvilke adskillige hidindtil have været ubekiendte, men andre ere nylig opdagede, m. m. S. 387—742. — Af samtlige disse Stykker tilsammen haves og endeel særskilte Exemplarer under Titel: *Runamo og Runerne*. Med 14 Kobberplader. Kbh. 1841. 4to. („Dagen" 1841, Nr. 248. 251; Lindbergs „Dannebroge" 1841, Nr. 31, med en staanographeret Plade; jvfr.: Ueber das Werk des Königl. Dänischen Etatsraths und Professors Finn Magnusen „Runamo og Runerne" betitelt: Bericht an die Kaiserliche Akademie der Wissenschaften auf Verlangen Sr. Excell. des Herrn. Ministers der Volksaufklärung wirkl. Geheimer. Sergei v. Uwarow, von A. J. Sjögrén. Petersburg und Leipzig 1842, 148 S. 8, m. 1 Kupftaf.; Neue Jen. allg. L. Z. 1843, Nr. 199, anm. af A. L. J. Michelsen; „De vrije Fries" 3. D. 1843, S. 67-102, af v. Hettema). — I H. C. Ørsteds Oversigt over det Kongl. Vidensk. Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbeider i Aaret 1844 Nr. 5 og 6 for Mai og Juni findes, S. 81—89, et Udtog af Magnusens Afhandling: om de gamle Skandinavers Inddeling af Dagens Tider og forskiellige Spor deraf hos deres Efterkommere og flere beslægtede Folk. (Selve Afhandlingen udkommer i Selskabets historiske og philosophiske Skrifters 7de Deel, med en tilhørende lithographeret Tavle).

I den 6te Tome af (eller Apparatet til) *Noregs Konúnga Sögur*, udgivne af B. Thorlacius og E. C. Werlauff (Havniæ 1826, Folio), reviderede og fortsatte han John Olaffens philologiske Fortolkning af de i hele Værket forekommende Vers, p. 1—244. (jvfr. L. T. 1829, S. 115—16).

Han meddeelte, som Anhang til *Laxdæla-Saga*, udg. af den Arnamagnæanske Commission (Hauniæ 1826, 4to): Disquisitio *de imaginibus in æde Olavi Pavonis Hiardarholti* (seculo Xmo exstructa) scenas aut actiones mythologicas repræsentantibus, in Laxdæla memoratis (cap. 29. pag. 112—114); ogsaa særskilt aftrykt. Hauniæ 1826. 4to. (jvfr. L. T. 1829, S. 350-51; Göt. A. 1830, St. 63, anm. af Jac. Gr. (Grimm).

I den Arnamagnæanske Commissions Udgave af den islandske Lov *Grágás* (Hauniæ 1829, 4to): Sententia *de origine appellationis Grágás*, codici cum vetusto Norvegico, tum Islandico, indita.

I Apparatet til *Kormakssaga*, udgivet af den Arnamagnæanske Commission

(Hauniæ 1832, 8vo): *Fragmenta carminum Kormaki* Oegmundi filii, gentilis Islandi, sec. 10mo florentis, *translata, cum notis &c.*

For det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab deeltog han, med C. C. Rafn i Collationeringen og Udgivelsen af *Fornmanna-Sögur* (Originalen til Sveinb. Egilssons latinske Oversættelse i Scripta hist. Isl.) 8de, 9de og 10de Deel (1834—35), til hvilke han har skrevet Fortalerne; ligesom ogsaa i Udgivelsen af 12te Deel (1837). — Danske Oversættelser af de Digte, som forekomme i de af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab udgivne „Oldnordiske Sagaer", 6te, 7de, 8de, 9de og 10de Deel (1831—36).

Latinsk Oversættelse af nogle gamle islandske Stykker i C. C. Rafns (af det Kongl. Nord. Oldskr. Selsk. udgivne) *Antiquitates Americanæ*, tilligemed nogle originale Bemærkninger over forskjellige af Americas Oldtidsminder (1837). Paa det dermed (og senere med flere Værker) følgende Kort over Island angav han dets gamle Inddeling i Thinglauge i Republikens Tid (m. m.).

Fortalen til det Nord. Oldskr. Selskabs ny Udgave af *Íslendinga-Sögur*, 1ste Bind. (Kbh. 1843, 8vo).

For det Islandske literære Selskab har han udgivet (foruden de allerede anførte „Sagnablöð"):

Liodmæli Stephâns Olafssonar. Kpmhfn. 1824. (med en Fortale og Digterens Levnetsbeskrivelse af Magnusen); — *Jón Espólíns Íslands Árbækur*, 1.—6. Deild, ibid. 1821—27, 4to; — *Skírnir*, ný tíðindi hins íslenzka bókmentafèlags 1sti Árg. ibid. 1827. — Selskabets Aarsberetninger m. m. i samme Tidsskrifts XIV.—XVIII. Árg. ibid. 1810—41. 8vo.

I L. D. Klüwers „Norske Mindesmærker" (Christiania 1823, 4to) meddeelte han Forklaringer over adskillige Rune-Indskrifter, samt andre fra Middelalderen, i det nordlige Norge.

I R. Nyerups „Verzeichniß der in Dänemark 1824 noch vorhandenen Runensteine" (Kopenh. 1824) leverede han Efterretninger om nogle endnu paa Island værende Runestene og andre gamle Mindesmærker. (Med adskillige Tilføininger og nærmere Oplysninger, indførte paa Dansk i Antiqv. Annal. IV. 343—66).

I J. C. W. Wendt's „Nogle Efterretninger om Børnekopper, Kokopper, og de formildede Børnekopper" (Kbh. 1824) meddeelte han historiske Efterretninger om Børnekoppernes Udbredelse i Island.

Rings Drapa, 21. Sang, oversat og indlemmet i J. P. Millers Oversættelse af Tegnérs Frithiofs Saga. (Kbh. 1826).

Til F. Th. Klose's „Islandske Prospecter", lithographerede, 1ste Hefte (Kbh. 1835, Imper. Fol.) skrev han historisk-geographiske Oplysninger (ogsaa paa Tydsk 1835).

Adskillige archæologiske Opsatser, Efterretninger og Oplysninger i forskjellige danske Tidsskrifter; ligeledes adskillige Forklaringer og Noticer om brittiske og danske Runeindskrifter, i forskjellige af begge Rigers Tidsskrifter.

En Mængde mindre Digte, saavel originale (paa Dansk, Islandsk og Tydsk), som oversatte fra Islandsk, Svensk, Tydsk og Engelsk; ogsaa andre fra Dansk paa Islandsk o. s. v., deels særskilt trykte, deels indførte i forskjellige Skrifter, Tidsblade og Poesisamlinger; saasom: Noahs Skaal, ved F. M. Christiansand 1799,

8vo. (hans første trykte Arbejde); — Krigssang for Kronprindsens Livkorps. Kbh. 1801; — Slaget paa Skjærtorsdag 1801, ved Frederike Brun, oversat af det Tydske, ibid.; — Sange (paa Dansk og Islandsk) paa Kongens Fødselsdag, høitideligholdt i Reikjavik 1812. (trykte paa Leiraagarde); — Roeskilde. Et Par Erindringsblade fra 1819 og 1835—36. Manuscript for Venner; ikke i Boghandelen [optr. i Høst's „Materialier", S. 941—44]; — Sang ved Thorvaldsens Besøg i Roeskilde den 4. Oct. 1838; — i Gräter's Idunna und Hermode (Islandsk Oversættelse af W. H. F. Abrahamsons 2de i Anledning af Krigen med Engelland 1801 forfattede Krigssange, 1812 Nr. 46—47); — i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn" (Sang paa Kongens Fødselsdag, 1813 Nr. 30; Ved Skule Thorlacius's Død, 1815, Nr. 28; Ved Frederik VItes Hjemkomst, sstd. Nr. 45; Dana til Nora, 1817 Nr. 10; Roeskilde, 1819 Nr. 35 [fortsat samt særskilt udgivet 1836, see ovenfor]; J. Espólins Friggas Spaadom, oversat, sstd. Nr. 57; Velkomst til Kongehuset, 1825 Nr. 59; Thules Gruß an den Freyherrn Friedrich de la Motte Fouqué (fra det Islandske literære Selskab), 1826 Nr. 86 [særskilt aftr. Copenh. 1826, jvfr. „Hermod" S. 126]; An Gräter, 1828 S. 16, o. fl., tildeels undertegnede 6. 12); — i *Hooker's Tour in Iceland*, udkommen i London 1811 og 1813 (Þakkaljóð til Kapteins Alexander Jones, med latinsk Oversættelse. [Brudstykker deraf findes og i Mackenzie's Travels in Iceland]; — i Hendersons *Iceland* 2. Deel, London 1818, siden ogsaa trykt i Calcutta i Ostindien (Latinsk Oversættelse af Jón Thorláksons Takkedigt paa Islands Vegne til det Engelske Bibelselskab); — i Bahrdts Pragtværk „*Monumentum pacis*", Wratislaviæ 1816 og flere Gange oplagt i Folio (Et Islandsk og et Dansk Digt i Anledning af den almindelige Fred i Europa [jvfr. Kbhvns Skilderi 1816, Nr. 88. 89. 100]; — i „Dansk Minerva" 1817 (Jun. S. 85—86); „Tilskueren" 1818; Høst's „Morgenblad" 1819; S. Hertz's „Studenterviser" (Nogle islandske m. fl. Sange); i „Hesperus" (II. 74—75); Liunges „Dana" 1820, Sammes „Juletræet" 1821, og Samlinger af Selskabssange; i „Harpen" (tildeels under Mærke 6. 12); „Læsning i blandede Emner" (IV. 327—30); i Sange i Anledn. af Regentsens 2den Jubelfest (S. 20—21); i „Hermod" (Et Digt i Anledn. af det Nordiske Oldskrift-Selskabs Stiftelse 1825); i Kjøbenhavns Morgenblad 1825, S. 215; i „Dagen" (1826, Nr. 179; Gravminder over: Joh. v. Bülow, 1828 Nr. 23; Grim Thorkelin og Børge Thorlacius, 1829; Rasmus Rask, 1832; Justitsraad J. F. Jacobsen, 1836, o. fl.); i Skandinavisk Nytaarsgave 1828; i „Kjøbenhavnsposten" (Nordens Guders Raadsforsamling, 1829, Nr. 117); i „*Ármann á Alþingi*, 3dji Árgángur 1831 (Tre Digte; jvfr. L. T. 1832, S. 163); i „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen", 1838 Nr. 4; i „Berlingske Tidende" (f. Ex. 1838, Nr. 258; 1844, Nr. 84); i den Berl. Tid. „Søndagsblad" (Islændernes Mindekvad over Kong Frederik den 6te, paa Islandsk, 1840 Nr. 4). — En Tale i det Nordiske Oldskriftselskab den 6te October 1838, hvorved han overrakte til Thorvaldsen et Exemplar af Rafns Antiquitates Americanæ, er aftr. i Høst's „Materialier" Nr. 149, og oversat paa Engelsk og Spansk i forskjellige vestindiske og americanske Tidsblade.

Forskjellige Recensioner over Værker, vedkommende Nordens gamle Sprog, Literatur, Historie og Lovgivning, saasom: i Dansk Literatur-Tidende (Over Magnus Stephensens Doctordisputats om de Islandske Love, 1820 Nr. 15. 16; Rask's Angelsaxiske Sproglære, 1822, Nr. 30. 31. 32; G. Th. Legis: Edda, 1830 Nr. 11. 12; J. L. Studach's: Sämunds Edda, sstd. Nr. 12; N. M. Petersens Nordiske Sprogs Historie, 1830 Nr. 43—45, 1831 Nr. 36—41); — i Liunges Literatur-,

Kunst- og Theaterblad (Over C. C. Rafns Nordiske Kæmpehistorier, 1821 Nr. 1. 2. 3. 4.); — i Maanedsskrift for Litteratur (Over Jón Thorláksons Islandske Oversættelse af Miltons tabte Paradis, I. 532—43).

Islandsk Oversættelse af de for Island udgivne offentlige Anordninger fra 1830 til 1844, saavelsom Islandsk Oversættelse af Almanakken for 1837 til 1845 [beregnet til Rejkjaviks Polhøjde ved Prof. Olufsen], forøget med locale Tillæg, især af Landets særegne, ældgamle Tidsregning. — Af „Eddalæren" o. s. v (anført S. 207) har H. C. Ørsted meddeelt et Udtog i hans Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandlinger. m. m. 1817-1818, hvilket findes oversat paa Tydsk i v. Bertuch's Neue allg. geogr. Ephemerid. VI. B. 4. St. 1820. — (Revidert).

Magnússon (Markús), f. d. 2den April 1748. Hans Fader Magnús Teitsson var Præst til Vatnsfjord samt Provst i den nordre Deel af Isefjords Syssel i Islands Vester-Amt († 1779); Moderen Ingebiørg, Datter af Markús Bergsson, Sysselmand i Isefjords Syssel. Sønnen kom 1766 i Skalholt Skole, og blev derfra dimitteret efter 4 Aars Forløb; nedrejste til Kjøbenhavn 1771, deponerede ved Universitetet, og underkastede sig i Juni 1779 den theologiske Embedsexamen (n. c.); vendte i sidstnævnte Aar tilbage til Island; blev strax Capellan, og i det følgende Aar Sognepræst til Garde paa Álftanes; 1782 Provst i Guldbringe og Kióse Provsti (Kialarnes Þíng); fungerede efter Biskop Hannes Finnssons Død (¼ 1796) i eet Aar, 1796—1797, ved Skalholt-Stift; nedlagde Provste-Embedet 1821. † 21de August 1825. — * 1787 Þuríd Asmundsdóttir († 1817), Enke efter Jón Eggertsson, Sysselmand i Borgarfjords-Syssel under Islands Sønder-Amt.

Passíu-Hugvekiur til Qvöldlestra, frá byrjun Lángaföstu til Páska, friit útlagdar eptir *C. C. Stúrm*. I.—II. Bdi. Leirárgördum vid Leirá 1798; 1802. I. B. Videyar Klaustri 1821. (jvfr. Iris og Hebe 1799, III. 98—99).

Líkræda yfir *Arngrím* Prest *Jónsson*. Beitistadir 1816.

Andlegar Hugvekiur til Qvöldlestra, frá Páskum til Hvítasunnu, eptir *C. C. Stúrm*. Beitist. 1817.

Mahler (Matthæus Theodor Arboe) deponerede 1832 fra Rønne Skole; studerede Theologi.

Udvalgte Fortællinger af J. P. Hebel. Anden Samling, frit oversat. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1839. (jvfr. Fædrel., ved David, Bd. V. 1839, S. 1087—88).

Almindeligt Skov- og Dyrehavsblad, redigeret, udgivet og forlagt af Arboe Mahler, „studiosus rerum novarum". Nr. 1.—9. Kbh. 1842. (Nye Intelligensbl. 1842, Juni, Nr. 13).

Redacteur af Bornholms Avertissements Tidende 1843, Nr. 35—69, 2den Mai til 29de August. Rønne, 4to.

Bidrag i Dansk Folkeblad (Overtro og Blod, IV. Nr. 49, S. 202—4).

le Maire (Christian Ludvig), f. d. 7de Novbr. 1787 i Kjøbenhavn, af Forældrene Uhrmagermester J. P. le Maire og Ane Mar-

grethe, f. Kuh[illegible] 1820). Blev 1813 Krigscancelli-Secretair. — * 3/7 1831 S. M. Rosenstand.

Verzeichniß der Gemälde der königl. Bildergallerie in Kopenhagen. Kph. 1834. 2te vermehrte Aufl. ibid. 1838. 3te vermehrte Aufl. ibid. 1839. Paa Dansk. Kbh. 1836. 2det Opl. ibid. 1839. 3die Opl. ibid. 1840. 4de Opl. ibid. 1842. 5te Opl. ibid. 1844. — (Revidert).

Malling (Ove), f. d. 10de December 1746 *) paa Taarupgaard i Viborg Amt. Hans Fader, Peder Malling, som fra 1749 til 1766 ejede Hovedgaarden Astrup i Salling, blev siden Borgemester i Viborg; hans Moder var Charlotte Hylleborg Storm, en Datter af Provst Rasmus Storm i Mørke i Aarhuus Stift. Underviist i Hjemmet af Privatlærere, besøgte han i et Par Aar den latinske Skole i Viborg; men nød derefter atter Underviisning hjemme, og blev 1763 dimitteret til Universitetet med Testimonium af Rector P. Arff i Viborg; underkastede sig i Septbr. 1766 den theologiske Embedsexamen (n. c.); lagde sig efter Historien, i Særdeleshed Fædrelandets, og de skjønne Videnskaber; blev Hovmester for Kammerherre Holger Sehesteds Sønner, rejste med disse til Kjøbenhavn, hørte med dem juridiske Forelæsninger og nød med dem Edvard Colbjørnsens private Vejledning. Udnævntes d. 27de Januar 1777 til Kammersecretair i det vestindisk-guineiske Rente- og General-Toldkammer; 1779 til Kammerraad; 1781 til Committeret, og s. A. til Justitsraad; valgtes 1783 til Præsident i Landhuusholdningsselskabet (aarlig gjenvalgt indtil 1802); blev 1787 Medlem af den under 2den Maj s. A. nedsatte og til 1815 vedblivende Commission for adskillige Finantserne betræffende Gjenstande; 1791 Directeur ved den danske og norske Species-Bank (indtil 1804); 1797 Etatsraad; s. A. fjerde, 1795 tredie, 1801 anden, og 1804 første Deputeret i det nævnte Collegium; 1799 første Medlem af Fattigvæsenets Direction i Kjøbenhavn (indtil 1815); 1804 Conferenceraad; 1805 andet Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 17de Januar 1806 Medlem af det kongelige Danske Videnskabernes Selskab; 1808 Medlem af Commissionen for Udarbejdelsen af en ny Fundats og Reglement for Konstacademiet under H. M. vor nuværende Konges Forsæde; 1809 Commandeur af Danebroge; s. A. entlediget fra sit Embede som Deputeret i Generaltoldkammeret og derimod udnævnt til kongelig Historiograph (jvfr. L. E. 1809, Nr. 44); 1811 Storkors af Danebroge; 1812 Geheimeconferenceraad (med Rang Nr. 13 i 1ste Klasse); 1813 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 16de Decbr. s. A. Overdirecteur i Rigsbanken (indtil 1818). Fungerede efter Hertugen af

---

*) Andensteds angives hans Fødselsaar: 1747 og 1748.

Augustenborgs Død i 1814 som første og bestyrende Medlem i Universitets-Directionen, og blev udnævnt dertil d. 26de Febr. 1817; 1822 Formand for det kongl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; d. 29de Novbr. 1823 Chef for det store kongelige Bibliothek; d. 8de Januar 1824 Geheime-Statsminister; d. 25de Maj 1826 Ridder af Elephanten. Han deeltog desuden, ifølge kongelig Befaling, som Medlem af mange andre vigtige Commissioner. † 17de November 1829. — I Anledning af hans 50aarige Embedsvirksomhed blev en Medaille, ved Medborgeres Subscription, præget til hans Ære af G. D. Loos i Berlin, efter Tegning af G. F. Hetsch, og ham overrakt d. 27de Januar 1827; ligesom der af Subscriptionens Overskud stiftedes et Legat: „*Legatum Mallingianum*", for uformuende Studerende ved Kjøbenhavns Universitet, som ere dimitterede fra Viborgs lærde Skole. (jvfr. „Dagen" 1827, Nr. 24. 25; 1829, Nr. 100; L. T. 1827, S. 76—77; H. C. Schumachers Program i Anledning af denne Jubelfest, 1827; Selmers Akad. Tid. I. 329—30; II. 247—49; Collegial-Tid. 1829, S. 402—6). — * ⚭ 1781 Christiane Beck († 3/8 1834), Datter af Cancelliraad og forhenværende Plantageejer paa St. Croix, Jens Beck og Hustru Lovise Sophie f. Hagen (begge anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 48. 49). — (Nekrolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1829, Nr. 49. 50; „Skjold, et Maanedsskrift for Danske", 1ste Hefte, S. 31—50; „Dagen" 1829, Nr. 276. 285; 1837, Nr. 32. 33. 34. 35 (af G. L. Baden), jvfr. sstd. Nr. 57; Kbhvns Skilderi 1829, Nr. 97; J. P. Mynsters Sørgetale over O. Malling, Kbh. 1829; N. Fogtmanns Mindetale paa Sorø Academi, ibid 1830; J. W. Hornemanns Mindetale i det Kgl. Landhuusholdningsselskab, i Nye landoecon. Tid. VII. 408—30, ogsaa særskilt, Kbh. 1830; P. E. Müller: Oratio funebris in memoriam Oveni Malling, Haun. 1830, 4to; L. Engelstoft's Indbydelsesskrift til Universitetets Sørgefest til Minde om O. Malling (paa Latin og Dansk), ibid. eod. 4to; A. Oehlenschlägers Cantate ved Universitetets Sørgehøitid, ibid. eod. [ogsaa i Rahbeks „Tritogenia" VI. 204—7]; C. Molbechs Mindesord over O. Malling (og R. Nyerup) i det Kongl. Danske Selskab, i Nord. Tidsskr. III. 568—81, ogsaa særskilt aftr.; Høst's Erindr. S. 155—56; Møllers N. theol. Bibl. XVII. 333—35; L. T. 1830, S. 40—45; „Dagen" 1829, Nr. 307; Kbhpost. 1829, S. 753. 770, samt Nr. 190. 191; Kbhvns Skilderi 1829, Nr. 94 [jvfr. S. 1479]. 95; Aarhuus Stifts-Tidende 1829, Nr. 198. — Portrait, malet af Kratzenstein-Stub, stukket af J. F. Clemens; stukket af G. L. Lahde (uddeelt blandt Venner). Hans Brystbillede, efter en af Billedhugger Christensen forfærdiget Medaillon, graveret af G. D. Loos i Berlin paa den til hans Ære prægede Medaille 1827. — Hans Büste af F. C. Krohn).

Velfor i Hytten, eller Den uventede Opdagelse, et Syngespil i tvende Handlinger. Kbh. 1776; ogsaa indf. i Samlingen af Nye originale Skuespil 1ste Bind. ibid. eod. (Krit. Tilsk. 1776, S. 269; Krit. Journ. 1776, Nr. 20. 21; L. E. 1777, Nr. 4). — Store og gode Handlinger af Danske, Norske og Holstenere. ibid. 1777. 2det Oplag. Sorø 1783. 3die Opl. Kbh. 1794. 4de Opl. ibid. 1804. 5te Opl. ibid. 1810. 6te Opl. ved M. H. Hohlenberg. ibid. 1834. (L. E. 1778, Nr. 1; Krit. Journ. 1778, Nr. 8. 9; Krit. Tilsk. 1778, Nr. 3; Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1806, S. 565; Neue theol. Annal. 1810, Jul. Aug.). Oversat paa Tydsk af W. H. F. Abrahamson. I.—II. Theil. Kopenh. u. Leipz. 1779. (Allg. D. Bibl. Bd. L. S. 243); en anden tydsk Oversættelse udkom samme Aar i Flensburg u. Leipzig. (Göt. A. 1781, Zug. S. 88; Krit. Journ. 1779, Nr. 48). Paa Fransk overs. af F. M. Mourier. Copenhague 1794, avec 6 estampes. (Iris 1794, I. 92). Paa Engelsk af A. A. Feldborg. London 1807, 4to med 1 Portr.; ibid. 1822, gr. 8vo. (Monthly Review 1807, p. 421—25). — Extract af dette Værk haves i Bleßigs Beytrag zu einem Exempelbuch; aus dem Dänischen. Strasburg, 1781. (L. E. 1782, Nr. 27; Göt. A. 1781, S. 1072); og et Udvalg i D. L. Lübker's Neues dänisches Lesebuch, mit einem Wortregister versehen. Schleswig 1825. — Tale, holdet i et hoitideligt Samfunds Møde. Kbh. 1785. (Af denne, som Manuscript for Vedkommende, trykte Tale er et Fragment, betitlet „Sand Retskaffenhed, og intet uden den giver Mennesket sin Hæder", først aftrykt, uden Mallings Navn, i „Den Danske Tilskuer" 1800, Nr. 102. 103, siden i „Tritogenia" VI. 1829, S. 145—58). — Tale til Erindring om Landhuusholdnings-Selskabets afdøde Præsident J. M. Geuss. ibid. 1787. Paa Tydsk overs. af F. Ekkard. ibid. eod. (L. E. 1787, S. 293). — Tale til Erindring om Landhuusholdnings-Selskabets Præsident H. Gerner. ibid. 1788. (Krit. og Antikr. H. II. Nr. 33, S. 513—19). — Beretning om St. Hans Hospitals og Claudi Rosets Stiftelses Forflytning til Bidstrupgaard. Disse Stiftelsers Velyndere og Velgiørere især tilegnet, af Hospitalets specielle Direction, Malling, Pontoppidan, Jessen. Kbh. 1808. 46 S. 8. (Er forfattet af Malling, og anm., med nogle faa Bemærkninger, i „Penia" 1808, Nr. 16. 17, S. 243—255 og 260—70).

Tale ved Sorøe-Academies Indvielses-Fest den 21de Mai 1827. Kbh. 1827. 4to. (Seebode's N. Archiv für Philologie u. Pädagogik 1829, Nr. 11).

Cantate ved vor Frue Kirkes Indvielse d. 7de Juni 1829. Kbh. (ogsaa i Skriftet „Vor Frue Kirkes Indvielse d. 7de Juni 1829", S. 3—8).

Bidrag: i „Den Viborger Samler" (Lyksalighed, et Digt, i 1ste Aarg. Nr. 7); — i Forsøg i de skiønne og nyttige Videnskaber (Poesier, nemlig: Ode til Alvidenheden, Ode til Arveprindsen paa hans Fødselsdag, og en Fordanskning af Thomas's Ode sur les devoirs de la société, i XI. Stykke, Kbh. 1774; r. af J. Baden i Krit. Journ. 1775, Nr. 23, jvfr. Rahbeks og Nyerups Bidr. t. en Udf. ov. dansk Digtekunst under Kong Christian d. 7de, I. S. 358—61); — i „Minerva" (Tale i Landhuusholdnings-Selskabet, 1787, II. 41—57; Tale sammesteds i Anledning af Kronprindsens Formæling, 1790, IV. 1—23 [ogsaa særskilt aftr. og r. i Krit. og Antikr. 1791, Nr. 14]; Tale sammesteds, indeholdende Forsvar for almeen Oplysning, 1795, II. 351—67. (Om disse Taler jvfr. „Tilskueren" 1817, S. 466—68); Tale da Grundstenen blev lagt til Bondefrihedsmonumentet, 1792, III. 137 [ogsaa i „Tilskueren" 1792, Nr. 59]; Sange i Gjentofte Kirke over Grev Bernstorff, 1797, III. 84; Sang ved den for Fattigvæsenet givne Concert, 1801, IV. 94); — i Skandinavisk Museum (Om det nordamerikanske Criminalsystem i Sammenligning

med det brittiske, i Aarg. 1803, II. 2det Hefte, S. 12—34; jvfr. L. E. 1807, S. 217—19); — i „Sange (Kjeden de tre Vise af Østerland") trykte i Kbhvn 1809 (10 Sange); — i Collins „For Historie og Statistik, især Fædrelandets" (Om Soroe Academie, I. D. S. 1—36); — i Nye Danske Magazin (Trende Breve fra Corfitz Ulfeld, meddeelte, i IV. 72—78; Adskillige Actstykker til Oplysning om Sorøe Academies Tilstand og Skjæbne efter Krigen i 1658—60, sstd. S. 216—48. — De anonyme Indledninger eller Forerindringer til Stykkerne i 4de Bind ere, i Selskabets Navn, i Almindelighed forfattede af Malling som dets Forstander); — i „Tilskueren" (Christian Colbjørnsens Minde, 1815 S. 72); — i „Danſk Minerva" (J. Ph. Rosenstand-Goiske, Bd. I. 1816, August, S. 189); — i „Tritogenia" (Mallingiana: Velvillie; Bestandighed; Taushed [3 aldrig offentlig trykte Sange]; Mandighed [aftrykt efter Originaludgaven 1820], Bd. VI. 1829, S. 199—204).

Af Mallings og Fr. Thaarups „Statistisk Aarbog" vare to Hefter 1794—95 trykte i Qvart, men hele Oplaget blev, paa to Exemplarer nær, ødelagt i Kjøbenhavns Ildebrand 1795. (Subscriptionsplanen dertil staaer i L. E. 1791, Nr. 27, jvfr. Minerva 1791, II. 432).

Medudgiver af: Efterretninger om det Kjøbenhavnske Fattigvæsen, hvilke udkom nummerviis, Kbh. 1799. (jvfr. Art. V. K. Hiort).

Var, i Forening med W. H. F. Abrahamson og N. E. Balle, Hovedredacteur af Evangelisk-christelig Psalmebog. (jvfr. Art. N. E. Balle og L. E. 1799, Nr. 13).

Han er Forfatter til et Par bekjendte Selskabssange, nemlig: „Hvor herligt, herligt gik det til" o. s. v. (i Fastings Provincialblade 1778, Nr. 18; Aftenposten 1778, Nr. 26 o. fl. St.), og „Bedre at leve blandt isklædte Bjerge" o. s. v.

Under Nørregaards og J. Bangs Portraiter; over F. C. Winsløv (i „Dagen" 1811); paa Ladiges's Monument.

Mandix (Jacob), f. d. 18de Januar [ikke Juni] 1758 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, General-Auditeur Mouritz Mandix (f. 1707, † 1787), da var Regimentsqvarteermester ved den Kongl. Fodgarde, siden Regimentsqvarteermester og Auditeur ved den saakaldte Livvagt. Hans Moder var Lucie Marie Ursin (f. 1731, † 1759), en Datter af Byskriver ved Kjøbenhavns Bything Jacob Ursin. Underviist af Privatlærere, blev han 1773 sat i Frue-Latinskole i Kbhvn, og derfra i det følgende Aar dimitteret til Universitetet. Her udmærkede han sig ved Examen Artium, og tog i Januar 1777 theologisk, i September 1778 juridisk, og i Maj 1779 philologisk Embedsexamen, alle med Charakteren Laudabilis. Erholdt det Lassonske Rejsestipendium paa det Vilkaar, at han skulde lægge sig efter Kameral-Videnskaberne; studerede i Göttingen i Aarene 1781—83 og hørte fornemmelig Beckmann i alle til det kameralistiske Fag henhørende Videnskaber, hvorhos han fortsatte de juridiske Studier og hørte de bedste akademiske Lærere over Statistik, Historie, Diplomatik, Naturhistorie, Botanik samt Landmaaling. I Sommeren 1783 foretog han ved sin Faders Understøttelse en Rejse gjennem Frankrig, England og Holland. Efter sin Hjemkomst blev han imod Slutningen af Aaret 1783 Auscultant i Rente-

kammeret; i Efteraaret 1786 Revisor ved det da oprettede Contoir til at paasee Rigtighed for Umyndiges Midler; i Januar 1790 Secretair og Chef for det fyenske og jydske Landvæsens-Contoir. Var Secretair i den under 12te November 1790 nedsatte Commission angaaende de jydske Jorddrotters bekjendte Tillidsskrift; blev i Begyndelsen af 1797 Chef for det da oprettede danske og norske Tabel-Contoir; i Januar 1800 Kammerraad; i Maj 1801 Amtmand paa Bornholm; i April 1804 Committeret i Rentekammeret; i Februar 1807 tillige administrerende Medlem af Creditkasse-Directionen; i Januar 1812 Etatsraad; i April 1822 Deputeret i Rentekammeret og for Finantserne; i Maj 1824 Ridder af Danebroge; i August 1829 Conferenceraad; erholdt efter Ansøgning, paa Grund af Svagelighed, fra April 1830 Dispensation fra sine Embedsforretninger, og blev den 28de Febr. 1831 i Naade og med Pension entlediget. Opholdt sig fra April 1830 i Sorø, hvor han døde den 22de Maj 1831. — * 1789 Margaretha Elisabeth Hvistendahl († 3/8 1816), en Datter af Matthias Hvistendahl, residerende Capellan ved Frue-Kirke i Kjøbenhavn, og Hustru Drude Mette Braëm. — (Nekrolog, ved B. S. Ingemann, i L. T. 1831, Nr. 27. 28; Biographi, ved Fr. Thaarup, i „Dagen" 1831, Nr. 137 og i Øst's „Materialier" 1837, Nr. 112; jvfr. Thaarups Beskrivelse over Bornholms Amt (1839), S. 18—19. 94. 171).

Forsøg til en systematisk Haandbog over den Danske Landvæsens Ret. I.—II. Deel. Kbh. 1800. Anden omarbeidede Udgave. I.—II. Deel. ibid. 1813. (jvfr. G. L. Badens Jurid. Lexicon, S. 171). — Tillæg til Haandbog i den danske Landvæsens Ret, dens anden Udgave. Med et fuldstændigt Register baade til Tillægget og Hovedværket. ibid. 1829.

Om det danske Kammervæsen. En Haandbog for Embedsmænd ved Rentekammeret, og hvem ellers danske Kammersager vedkomme. Kbh. 1820. (Oecon. Correspond. IV. 187; Prov. Ber. 1826, III. 436—49).

Danmarks Tilstand for omtrent tredsindstyve Aar siden sammenlignet med den nuværende. Kbh. 1830. (L. T. 1830, Nr. 26. 27; „Dagen" 1830, Nr. 164. — Udtog i „Borgervennen" 1843, Nr. 23. 24. 25. 26. 27. 28, ved G. F. Ursin; Ugebl. f. d. danske Bonde II. Nr. 4. 5).

Om Danmarks Lovgivning i Kong Christian den Femtes Tid. Kbh. 1831.

Bidrag: i Minerva (Om Borgerfrihed under det danske Scepter, 1785, Octbr., S. 1—35; Tanker i Anledning af vore høie Kornpriser, og disses Nedsættelse efter Martfelts Plan, 1786, I. 47—59; Om Folkets Medvirkning med Regjeringen til et Lands Lyksalighed, II. 397—409; Om Religions- eller Samvittigheds-Frihed, 1787, I. 141—73); — i Lærde Efterretninger 1785—90 (Recensioner, betegnede med Bogstavet x, fornemligst over de mange den Tid udkomne Skrifter om Landvæsens- og Bondefriheds-Sager); — i „Dansk Minerva" (Om Bankindretninger og især om Seddelbanker, VI. 1818, Mai, S. 454—75).

I „Dansk Ordbog, udg. af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab," 5te Deel (Kbh. 1827, 4to), redigerede han Bogstavet R. (jvfr. Det kgl. Danske Widensk.

ft. af C. Molbech, II. S. 395. 450). Ligeledes redigerede han Bogstavet mme Ordbog (jvfr. Molbech anf. St. S. 398).

[?]landix (Jørgen), Nysnævntes Broder, f. d. 15de Januar 1759 [?]havn; blev dimitteret til Universitetet fra Frue-Latinskole i Kbhvn underkastede sig i August 1782 den latinsk-juridiske Embedsexamen ; gik som Volontair i det danske Cancelli; blev 1782 Cancellisecre-783 Copiist og siden Cancellist i nysnævnte Collegium; 1796 efter og Byfoged i Slagelse, samt Herredsfoged i Løve Herred; inden Assessor i Throndhjems Stifts Overret; 1814 Assessor i Høiesteret; 1818 Ridder af Nordstjernen; 1831 Justitiarius i Nor-[h]esteret; 1832 Commandeur af Nordstjernen; siden entlediget som rius. † 8de August 1835 i Christiania, ugivt. (Jvfr. Kbhpost. Nr. 202).

rag: i Minerva (Undersøgelse om Nødvendigheden af en Forandring og [o]g i den danske og norske Lovgivning, 1806. I. 121—41 [jvfr. sstd. II. 1—18, . Baden]; Om Vigtigheden af, at Underviisningen i Musik, formedelst dens [ind]se paa Menneskets Dannelse, gives i Skolerne, 1806. III. 71—89); — i [Sk]andinav. Literaturselskabs Skrifter (Om Ordet bjervs rigtige Be-. 1807, I. 211—23; jvfr. L. E. 1809, S. 158); — i det Kgl. Norske [Vid]. Selsk. Skrifter i det 19de Aarhundrede (Biographiske Efterretnin-Justitsraad og Generalconducteur Christopher Hammer, Bd. I. H. 1. S.

[?]gold (. . . . .) studerede i flere Aar Lægevidenskaben; [?] efter Landvæsenet, og var 1816 Forpagter af Hyltegaard Mark, Kjøbenhavns Amt.

[?] [?]aaden med grøn Sæd, ledsaget med Anbefaling og nogle Anmærkninger af Indsenderen G. Begtrup, samt med nogle Erindringer af B. F. Rønne, i Landoeconom. Tid. Bd. V. 1816, S. 73—85.

Mangor (Ane Marie), en Datter af Hof- og Stadsrets-Assessor Andreas Bang (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 34) og Anna Sybille f. Terkelsen († 1/6 1822, Datter af Gjødvert Terkelsen, resid. Capellan ved Nicolaj Kirke i Kbhvn). Blev givt med Valentin Nicolai Mangor († 4/1 1812), først Fuldmægtig under Hof- og Stadsretten, siden Grosserer i Kbhvn. Udgav anonymt:

Kogebog for smaa Huusholdninger, indeholdende Anviisning til forskjellige Retters og Kagers Tillavning, med nøiagtig angiven Maal og Vægt. Kbh. 1837. 3. Opl. ibid. 1839. 4de forøgede Udg. ibid. 1840. 5te Opl. ibid. 1842. Efter 4de Oplag overs. paa Tydsk. Kopenh. 1841.

Syltebog for smaa Huusholdninger, indeholdende Anviisning til forskjellige Syltetøiers Kogning og Opbevaring. Kbh. 1840.

Importen af amerikansk Majs via Danmark, der i de sidste Aar var regelmæssig og ogsaa havde tiltaget i Omfang,
14

Fortsættelse af Kogebog for smaa Huusholdninger, indeholdende Anviisning til at tillave forskjellige Retter, Kager, Compotter og Salater, m. M., efter angiven Maal og Vægt. Kbh. 1841. 2det Opl. ibid. 1842.

Manheimer (Isak Noah), f. i Kjøbenhavn d. 17de October 1793; dimitteredes til Universitetet fra Kjøbenhavns Cathedralskole 1814; tog den philologisk-philosophiske Examen, og ansattes d. 17de Juli 1816 som Katechet ved den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn. Forlod Fædrelandet 1823, for at modtage en Ansættelse ved Menigheden i Berlin; blev 1826 Præst ved Menigheden i Wien, som han siden har forestaaet. (Jvfr. „Dagen" 1829, Nr. 132).

Prædikener, holdne ved det mosaiske Troes-Samfunds Andagtsøvelser i Sommerhalvaaret 1819. Kbh. 1819.

Gottesdienstliche Vorträge. Gehalten im israelit. Bethause zu Wien im Monate Tischri 5594. Wien 1834. — Gottesdienstliche Vorträge über die Wochenabschnitte des Jahres. Gehalten im israelit. Bethause zu Wien. 1r Bd. 1s u. 2s Buch Moses. Wien 1835. — Festgebete der Israeliten nach der gottesdienstlichen Ordnung im israelitischen Bethause zu Wien u. in mehreren anderen Gemeinden. Mit e. neuen Uebersetzung. 3 Bde. (Hebr. u. Deutsch). Wien.

Prøve af rabbinske Document-Formularer, Oversættelse, i Øst's Archiv, Bd. I. S. 151—159.

Har været en virksom Medarbejder i den salomonske Bibeloversættelse.

Manicus (Claus), en Søn af Archivarius Heinrich Manicus, er f. d. 12te Septbr. 1795 i Sørup i Flensborg Amt; besøgte den lærde Skole i Flensborg; lagde sig siden 1811 efter Chirurgien; studerede fra Foraaret 1815 i Kjøbenhavn; blev 1817 ansat som Underchirurg ved Sø-Etatens 2den Division; tog i Efteraaret 1818 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 25de Maj 1820 Landchirurg paa Færøerne; fik d. 5te December 1827 Regimentschirurgs Charakteer; udnævntes d. 31te Marts 1829 til Regimentschirurg ved det Slesvigske Jægercorps; blev 1832 Doctor Medicinæ i Halle; fra 1ste Juli 1836 Læge (1842 Overlæge) ved Christians Plejehuus i Eckernförde; erholdt Rang med Capitainer d. 1ste Juni 1840. — * Christiane Rosine Juncker, Steddatter af Amtschirurg J. C. G. Biørn i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XII. 160—61; XXX. 215).

Annotationum in *historiam et aetiologiam morborum quorundam borealium* P. I. Halae. 1832. 38 pagg. 8. (Den indsendte Inaug. Dissert.).

Bidrag: i Bibliothek [illegible] ager (Nogle Iagttagelser over de paa Færøerne herskende og de sammest[illegible] Sygdomme, IV. 1824, S. 15—40 [Udtog i Gerson und Julius M[illegible]. Heilk. Bd. 9. 1825, Mai u. Juni S. 511—25 (af Julius); [illegible] 1825, Mai, Nr. 14 (Nr. 212), S. 215—19]; Om [illegible] de nordiske Lande kaldet Landfarsot, VIII. 207—33;

Bemærkninger med Hensyn til nogle Sindssygdommes Ætiologi, X. 1—29; Physiske Bemærkninger over Rheumatalgie og nogle beslægtede Sygdomme, XI. 43—95, med 1 Tabel; Beretning om en sjelden chronisk Art af Catalepsis. Oplæst i det Kgl. medicinske Selskab, den 21. Jan. 1830, XIII. 76—82. [Udtog i Kbhpost. 1830, S. 831—32; Caspers krit. Repertor. für Heilkd. Bd. 30. (Bd. 10.), 1831, S. 118—20; Kleinerts allgem. Repertor. May 1832; Siebolds Journ. Bd. 16. H. 2., og derfra i Schmidts Jahrbücher 1838, Bd. 20. S. 190—91]; Om Contagiernes Natur og Oprindelse; læst i de Kgl. med. Selskab, den 28. Octbr. 1830, XIV. 1—69. [overs. i Pfaff's Mittheilung. aus d. Gebiete d. Medicin u. s. w. Jahrg. 4. 1836. H. 7. 8.]; Bidrag til Kundskab om Cholera, XV. 279—377; Bemærkninger over nogle fødselsvidenskabelige Gjenstande; læst i det Kgl. med. Selskab d. 25. Novbr. 1830, XVI. 242—72. [overs. af J. F. W. Revermann i Siebolds Journal XVI. H. 1; i Udtog i Schmidts Jahrbücher 1840, 2s Supplementbd. S. 150—51]; Om Aarsagerne til medicinske Theoriers og Methoders Foranderlighed, XXII. 335—410; Blandede Bemærkninger om Skarlagensfeberen, XXV. 258—80. [Udtog i Fricke's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Medicin Bd. V. H. 4., 1837]; Om specifiske og nye Midlers Brug, XXIX. 1—53. [jvfr. XXXI. (Ny Række Bd. I.) S. 34; Fricke's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. XI. H. 4., 1839]; Dr. Stevens's Meninger om Livsprincipet, XXXVII. (Ny Række Bd. 7.) S. 217—25; Om vegetabilske Kontagier og Miasmer, XXXVIII. (Ny Række Bd. 8) S. 209—37); — i Otto's Tidsskrift for Phrenologien (Gaaer Menneskeslægten frem til intellectuel Fuldkommenhed? III. 1—45); — i Journal for Medicin og Chirurgi (Om Caries i Tænderne, og et nyt Tandinstrument, IV. 1—10, med Afbildninger. [overs. i Schmidts Jahrbücher d. in- u. ausl. Medicin. 1834, II. 330—32, mit Abbildungen); — i Pfaff's Mittheilungen aus d. Gebiete d. Medicin u. s. w. (Bemerkungen zur Geschichte und Aetiologie einiger in d. beiden letzten Decennien beobachteter epidemischer Krankheiten, Jahrg. 5. 1837, H. 3. 4.; Jahrg. 6. 1838, H. 5. 6 [jvfr. Jahrg. 1837, H. 1. 2]; Fernere Bemerkungen über die Natur und Verbreitung der Epidemien, Jahrg. 8. 1840, H. 5. 6., S. 14—46); — i Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1838—1839. (Om Østrevoldens Retning og Beskaffenhed, med en Plan, S. 377—86).

Digte: i „Dagen" (1829, Nr. 95); i Liunges Repertorium for Morskabslæsning 1829.

Manro (Th.), see August Wilhelm Thornam.

Mansa (Frederik Vilhelm), Søn af nedenanførte Kgl. Slotsgartner Johan Ludvig Mansa og Lovise fød Torwærd, er f. d. 19de [ikke d. 29de] Januar 1794 paa Marienlyst ved Helsingør; nød først privat Underviisning; kom 1805 i Herlufsholms Skole; dimitteredes derfra til Universitetet 1812, og tog den philologisk-philosophiske Examen med bedste Charakteer. Var Volontair ved Frederiks-Hospital, og i 3 Aar Stipendiar ved det Kgl. Chirurgiske Academi; tog i Foraaret 1818 den medicinsk-chirurgiske Examen med første Charakteer; blev 1819 chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital, og bosatte sig i 1822 paa Vesterbro, som praktiserende Læge; blev d. 17de Maj 1825 Bataillonschirurg ved Kongens Livjæger-Corps, og d. 30te Octbr. s. A. charakteriseret Regimentschirurg; 1831

... Medicinæ & Chirurgiæ i Halle; 1834 Læge ved det orthopædiske Institut paa Tuborg ved Kjøbenhavn; d. 19de Juli 1835 Divisionschirurg (1842 Overlæge) ved Sø-Etatens 1ste Division; erholdt Rang med Capitainlieutenanter d. 31te Juli 1836; udnævntes d. 18de Septbr. 1843 til Ridder af Danebroge. — * 1824 Vilhelmine Bech, Datter af nu afd. Sognepræst Christian Bech til Tved i Fyen. — (Jvfr. Døt's „Materialier", Nr. 20; Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XII. 168—169; XXX. 217—218).

Damecalender. Kbh. 1815.

Diss. inaug. sistens disquisitionem *de epidemiis maxime memorabilibus, quae in Dania grassatae sunt, et de medicinae statu;* ad d. 26. Mart. Halae, 1831. O. u. T.: Disquisitio historico-medica de epidemiis etc. Particula I. Hauniae, 1831. (Pierer med. Zeit. 1832, Nr. 34, S. 541—42).

J. A. Paris Diætetik, eller praktisk Veiledning til at forebygge og helbrede de Sygdomme, der opstaae af Uorden i Fordøielsen. Oversat af Engelsk, forøget med Tillæg, og med specielt Hensyn paa Danmarks National- og Local-Forskjellighed bearbeidet. Kbh. 1832 (1831). (M. f. L. VII. 37—48, anm. af O. L. Bang; Bibl. f. Læger XVII. 99—120).

Joseph Königs Veiledning til Kogekunsten. Bearbeidet og udgivet af C. F. Rumohr. Oversat. Kbh. 1832. (M. f. L. VII. 300—309, anm. af H. C. Ørsted; L. T. 1832, Nr. 13).

Lykfalighedslære for Menneskets physiske Liv, eller Kunsten at benytte Livet og tillige bevare og uddanne Sundhed, Skjønhed, Legems- og Aandskraft. Af Ph. Carl Hartmann. Oversat. Kbh. 1833. Anden forøgede og forbedrede Udgave. ibid. 1837 (1836).

Maximilian Joseph Chelius's Haandbog i Chirurgien. Oversat efter den fjerde, forøgede og forbedrede Original-Udgave, og med nogle Tilsætninger forsynet. I.—II. Bd. i fire Afdelinger. Kbh. 1834—35. (Journ. f. Med. og Chirurg. IV. 287—288; Berlingske Tid. 1834, Nr. 206; Fricke's u. Oppenheim's Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. VI. H. I. 1837, anm. af C. Otto).

Beretning om det orthopædiske Instituts Virksomhed, fra dets Stiftelse (October 1834), til Udgangen af 1838. Kbh. 1839. (Ugeskr. f. Læg. I. Nr. 1, S. 15. 16; Berl. Tid. 1839, Nr. 85). Paa Tydsk oversat, efter det [da] utrykte Manuscript, af A. v. Schönberg, i Pfaff's Mittheilungen a. d. Gebiete d. Medicin u. s. w. Jahrg. 7. 1839, H. 7. 8., S. 1-38. (Udtog i Schmidts Jahrbücher d. Med. Bd. XXX. 1841, H. 2., S. 205-6, af Schreber).

Pesten i Kjøbenhavn 1711, skildret fra et lægevidenskabeligt Standpunkt. (Supplement til de i „Historisk Tidsskrift" om samme Epidemie givne Beretninger). Kbh. 1844.

Medudgiver af: Samlinger til Kundskab om Cholera. Nr. 1—27. Kbh. 1831—32; og af: Samlinger til den danske Medicinal-Historie. 1ste Bd. (1—3 H.). ibid. 1833—35. (L. T. 1834, Nr. 5).

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Udtog af 2 Afhandlinger: 1) Bidrag til den veneriske Sygdoms tidligere Historie i Danmark, med nogle

Oplysninger om Sædelighedens foregaaende og samtidige Tilstand, og 2) Skildring af den Kjøbenhavnske Pest 1711, i Bd. I. S. 278—85; Tilfælde af intenderet Forgiftning med Blyhvidt, iagttaget, Bd. IV. S. 105—9. (Uddrag i Schmidt's Jahrbücher der in- u. ausl. Medicin 1834, II. 158); Heldig Anvendelse af Mælk i store Quantiteter imod Vattersot, iagttaget, sstd. S. 109—11. (Udtog i Schmidt's Jahrbücher d. Med. 1834, II. 157—58); Chroniske Brysttilfælde med Ossificationer i Luftveiene, sstd. S. 112—14. (oversat af J. F. W. Nevermann i Horns Archiv für medicin. Erfahrung, 1835, May—Juny); Sammenstilling af den epidemiske Cholera og den frygtelige Sygdom, den sorte Død kaldet, der i det 14de Aarhundrede, fra 1346 til 1350, ødelagde den største Deel af den paa hiin Tid bekjendte Verden, sstd. S. 193—221. (oversat af J. F. W. Nevermann i Heckers Annalen 1834, Decbr.; Udtog i Schmidt's Jahrbücher 1834, IV. 171—73 og i Kleinerts Repertor.*d. ges. medic. Journalist. 1835, Decbr.; Sjelden Foranledning til en vanskelig Fødsel, Bd. VIII. S. 12—16 (oversat i Siebolds Journal für Geburtshülfe XV. H. 3., ved J. F. W. Nevermann; i Neue Zeitschr. f. Geburtskunde Bd. VI. H. 1., 1838; i Schmidt's Jahrbücher 1839, Bd. 21, S. 328, og i det svenske medic. Maanedsskrift: „Hygiea" 1839, Octbr.); Om Dragefisken (Trachinus Draco), Bd. IX. S. 366—67, Noten).

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur" XII.—XX. Bind. Kbh. 1834—38. (Til dette Tidsskrift leverede han Anmeldelser af: C. Otto om den orientalske Cholera, V. 522—47 (i Forening med S. M. Trier); J. C. W. Wendt: „Lægevidenskabelige Miscellær", VI. 560—71 (ligeledes i Forbindelse med Foranførte); C. P. N. Petersen: „Den danske Medicinal-Lovgivning" 1 D. og 2 D. 1. og 2. Bd., samt F. A. Uldall: „Haandbog i den gjeldende civile Medicinal-Lovgivning for Danmark", XIII. 245—68; H. Fangel: „Homøopathiske Forsøg ved Sygesengen", og C. H. C. Hahn: „Om Homøopathien", sstd. S. 506—20; F. A. Uldall: „Danmarks gjeldende civile Lovgivning ang. Apothekervæsenet", XV. 220—26; C. v. Deurs: „Det jydske Syphilloid", XVI. 304—42; F. A. Uldall: „Haandbog i den gjeldende militaire Medicinal-Lovgivning for Danmark", og C. P. N. Petersen: „Den danske Medicinal-Lovgivning" 2. D. 2. Bd. 2. H., XVIII. 471—90).

Medudgiver af „Borgervennen" 1842—44. (Hertil leverede han bl. A.: Om den svenske Dronning Christine, af Fryxell, overs. 1842, Nr. 49—53; 1843, Nr. 1—4. 40—52; 1844, Nr. 1. 2).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Om Blindhed efter Saar i Nærheden af Øiet, IV. 1824, S. 129—51. [Udtog i Gersons og Julius's Magaz. d. ausl. Heilk. IX. 1825, S. 144—46, af Julius; Froriep's Notiz. X. 1825, März, Nr. 1 (Nr. 199), S. 16; Bullet. des Sciences méd. T. VIII. 1826, Août, p. 360—63]; Anmeldelse af S. M. Trier's Anviisning til at kjende Lunge- og Hjertesygdomme ved Percussion og middelbar Auscultation o. s. v., XVI. 40—63; Om nogle i den senere Tid foreslaaede Methoder til at bevirke en Radikalkur ved Brok, XXV. 148—61; Syv Tilfælde, XXIX. 255—56; Kliniske Jagttagelser (1. Absces i Øiehuulheden; 2. Absces i Celluloſiteten imellem de Underlivet beklædende Muskler hos en Barselkone; 3. Nogle Tilfælde af Beenbrud, behandlede paa den af Seutin angivne Maade; 4. Enorm Steendannelse i Nyren), XXX. 1—37; To Tilfælde af Hovedlæsioner, sstd. S. 354—355; Anmeldelse af A. F. Bremer's Skrift: „Medicinal-Personalet og Medicinal-Anstalterne i det egentlige Danmark udenfor Kjøbenhavn," XXXIV. (Ny Række Bd. 4.) S. 59—78; Beretning om det orthopædiske Instituts Virksomhed fra Begyndelsen af Aaret 1839 til Udgangen af Aaret 1840, sstd. S. 182—88; Nogle Bemærkninger om Levertranen og dens Arter, oplæste i det Kgl. medicinske Selskab d. 10de De-

1840, fftb. S. 337—45; Oversigt af de paa Sø-Etatens Hospitals første Division behandlede Koppe-Patienter, XXIV. 372—76; Oversigt af de i Aarene 1836—41 paa Sø-Etatens Hospital optagne Syge, XXVI. 300; XXVIII. 225—29; XXX. 365—68; XXXII. (Ny Række, Bd. 2.) S. 180—83; XXXIV. (Ny Række, Bd. 4.) S. 144—48; XXXVI. (Ny Række, Bd. 6.) S. 220—25); — i Otto's „Ny Hygæa" (En sjelden Art af Forblødning, VII. 1826, S. 313—15); — i Otto's „Hygæa" (Nogle Efterretninger om den for Tiden paa Langeland herskende Koldfeber-Epidemie, Bd. I. 1827, S. 161—207. (Udtrag i Kbhvns Skilderi 1827, S. 555—56; Gersons u. Julius's Magaz. der ausl. Heilk. XV. 1828, S. 42—48, af Julius; Summ. d. Med, 1828, Bd. I. S. 32); — i *Acta Reg. Soc. med. Havn.* (De polypo nasali congenito, Vol. VII. (Acta nova Vol. 3.) p. 258—61, c. tab. lithogr. [Tab. 5]; jvfr. Bibl. f. Læger XII. 157—58; L. T. 1830, S. 474. — Oversat af Jameson i Maryland medical recorder, April 1831); — i Molbechs Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst (Om Henrik Harpestrengs Lægebog, i medicinsk Henseende, III. 283—286; Historisk Udsigt over de meest bekjendte Epidemier i Danmark, fra Aar 1539 til 1588, IV. 75—96); — i „Dansk Ugeskrift", redig. af J. F. Schouw, (Hypotheserne om Cholera's Forplantningsmaade, I. 1832, Nr. 31, S. 481—95; Den lyriske Magnetisme, IV. 1834, Nr. 98 og 99, S. 205—24); — i Hecker's Annalen der Heilkunde (Recension over M. Winthers Bibliotheca Danorum medica. [Ved en Feiltagelse fra Redactionens Side er denne Recension tillagt Prof. C. Otto); — i Ugeskrift for Læger (Nogle Bidrag til Burderingen af Orthopædien, I. 193—224; Et Tilfælde af Betændelse i Bughinden efter Exstirpation af en polypus uteri, fftb. S. 296—301; 3 Sygehistorier, IX. 33—37); — i Historisk Tidsskrift, redig. af C. Molbech, (Pesten i Helsingør og Kjøbenhavn 1710 og 1711. En historisk Beretning. Første Afdeling. I. 356—416. [Særskilt aftr. Kbh. 1842]. Anden Afdeling, III. 477—574. Tredie og sidste Afdeling, IV. 53—128).

Havde Deel i Udarbejdelsen af *Pharmacopoea militaris.* Haun. 1840. (Bibl. f. Læg. XXXIII. (Ny Række, Bd. 3.) S. 287—321. 393—411. 496; Ugeskr. f. Læg. III. 158—59).

Fortale: til L. Frænkels Haandordbog over Fruentimmersygdomme; ved Ad. Trier og L. Reumert. Kbh. 1841.

Mansa (Johan Ludvig), f. d. 10de April 1740 i Zweibrücken, hvor hans Fader var Hofgartner; kom i sit 26de Aar til Laaland; blev siden Gartner ved Marienlyst, og derfra forflyttet til Frederiksborg Slotshave; ansattes, efter 6 Aars Forløb, 1799 som Slotsforvalter ved Fredensborg Slot og Gartner ved Slotshaven; benaadedes 1809 med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. † 13de April 1820. — * Lovise Torwærd.

Have-Katechismus, eller Grundregler for nyttige Havevæxters Dyrkning i Danmark. Kbh. 1787, m. Kbb. (Belønnet af det Kgl. danske Landhuusholdnings-Selskab. Skriftet udkom ikke førend 1789, fordi Fortalen, hvori Landhuusholdn. Selskabets Secretair Martfelt havde ladet indflyde Noget af sine sværmeriske Anskuelser, maatte omtrykkes. Selskabet havde ladet Skriftet gjennemgaae af to havekyndige Mænd, Inspecteur Chr. Fr. Schmidt og botanisk Gartner N. Bache, som havde tilføjet Anmærkninger). 2det Opl. ibid. 1796. 3die forøgede og forbedrede Opl. ibid. 1804. 4de forøg. og forbedr. Opl., besørget af [Sønnen] J. L. Mansa. ibid. 1834, m.

2 Kbb. 5te forøg. og forbedr. Opl., besørget af Samme. ibid. 1844, m. 2 Kbb. (L. E. 1789, Nr. 16; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 30; Ursins „Dansk Almeenlæsning" 1835, Nr. 1., S. 7—8). Oversat paa Tydsk. Kopenh. 1802, mit 2 Kupf., og paa Svensk. — Udkast til Hauge-Anlæg i den engelske Smag, samt Anviisning til at inddele og beplante smaa Partier. I.—II. Hefte. Kbh. 1798. Tv. Fol., med Kbb. Overs. paa Tydsk. ibid. 1799. (r. af O. C. Oluffen i Skandinav. Museum 1798, I. 426—33; Allg. L. Z. 1800, Nr. 27).

Mansa (Johan Ludvig), Nysanførtes Søn, f. d. 10de Februar 1802 paa Fredensborg; lærte Gartnerkonsten i Frederiksberg-Slotshave under Slotsgartner Petersen; tog 1820 Gartnerexamen med Udmærkelse; blev siden Gartner paa Gyldensteen i Fyen, og sildigere paa Engestofte i Laaland; er nu Landmand.

Have-Katechismus, eller Grundregler for nyttige Haveværters Dyrkning i Danmark, af J. L. Mansa. Fjerde forøgede og forbedrede Oplag, besørget af Forfatterens Søn J. L. Mansa. Kbh. 1834, m. 2 Kbb. Femte forøgede og forbedrede Oplag, besørget o. s. v. ibid. 1844, m. 2 Kbb. (Ursins „Dansk Almeenlæsning" 1835, Nr. 1., S. 7—8).

Bidrag: i „Have-Tidende" (Bemærkninger med Hensyn til Agurkers Drivning paa Mistbænke. V. 1839, S. 241—45; Om Humlens Dyrkning efter den Methode, som bruges i Humleegnene i Fyen, sstd. S. 245—50).

Manthey (Johan Daniel Timotheus), f. d. 30te Marts 1771 i Glückstadt, hvor hans Fader Ludwig Manthey, som siden (1775) blev Præst ved St. Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn, og Jubellærer, dengang var Slotspræst (f. $\frac{26}{3}$ 1734, † $\frac{26}{8}$ 1813); Moderen var Sophie Dorothea Hermes, Søster til de saare forskjelligen navnkundige Geistlige: Johan Timotheus og Herman Daniel Hermes. — Han blev i Efteraaret 1788 dimitteret til Universitetet af den som Biskop i Aarhuus afdøde Dr. A. Birch; studerede i flere Aar Theologi; blev 1793 Lærer for Greve A. P. Bernstorff's Søn, Greve Magnus Bernstorff; 1796 Consulatsecretair i Algier; 1797 Legationssecretair i Paris; 1800 3die Secretair i Departementet for de udenlandske Sager i Kjøbenhavn; 1804 Legationsraad; 1808 Secretair ved de kongelige Ordeners Capitul og Ridder af Danebroge; s. A. Censor for den danske Statstidende; 1811 Geheime-Legationsraad med virkelig Etatsraads Rang; d. 24de Maj 1820 Censor for de politiske Blade i Kjøbenhavn; 1824 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1828 Conferenceraad; 1829 Medlem af Directionen for de Kongl. Skuespil; s. A. Commandeur af Danebroge. † 1ste October 1831. — * $\frac{23}{9}$ 1803 Lucie Margarethe Valentiner († $\frac{18}{8}$ 1824). — (Biographi i „Dagen" 1831, Nr. 241; Neuer Nekrolog der Deutschen 9ter Jahrg. 1831, II. Theil (Ilmenau 1833), S. 861—862).

Dyveke, Trauerspiel von Samsøe; übersetzt. Kopenh. 1800. — Reden

gehalten in der □ F. z. g. H. d. 8. Mai 5805; d. 20. Nov. eod. a.; 25. Mai 5809; 23. Jan. 5810; alle særskilt trykte i Kbhvn. 8vo. — Ist es England gelungen, seinen Raubzug gegen Dänemark zu rechtfertigen? Kiel 1807. Paa Dansk oversat af Fr. Høegh-Guldberg. ibid. 1808. (jvfr. Riise's Archiv for Hist. og Geogr. XXX. 544, Noten). — *Epitre* à Msr. *August Guillaume Schlegel* par un Suédois. Stockholm (ɔ: Copenhague) 1813. Overs. paa Dansk af T. C. Bruun. Kbh. e. a., og paa Tydsk af L. C. Sander. ibid. eod.

Mindetale over Hs. Excellence Geheime-Conferentsraad Christian Colbjørnsen, Justitiarius i Høieste-Ret, Storkors af Dannebroge og Dannebrogsmand, fremsagt i det Harmoniske Selskab, den 16de Januar 1815. Kbh. (Nord. Tilsk. Nr. 19).

Tale, fremsagt i Selskabet for Efterslægten dets Stiftelsesfest den 4de Martii 1815. Kbh. 1815.

Efterretning om St. Petri Kirkes Istandsættelse. Kbh. 1816.

Tale holden i Døttreskolen, stiftet 1791, ved Høitideligheden d. 30. May 1823. Kbh. 1823.

Bidrag: i Bibliothek for Physik, Medic. og Oekon. (Udtog af et Brev fra ham fra Paris, XVI. 231—37); — i Minerva (Udsigt over Forholdet mellem fremmede Magters Gesandter og Borgerne i den Stat, hvori de ere accrediterte, 1805, III. 70—99; ogsaa særskilt. (jvfr. Allg. H. Z. 1805, Decbr. S. 519); — i Dansk Minerva (Tale fremsagt i Selskabet for Efterslægten dets Stiftelsesfest den 4de Martii 1818, VI. 1818, April, S. 328—48 [særskilt aftr. Kbh. 1818]; Tale i samme Selskab d. 4de Marts 1819, VIII. 1819, April, S. 320—41).

Enkelte Leilighedssange, f. Ex. ved hans Faders Jubilæum d. 26. Marts 1809.

Var fra Septbr. 1808 i nogle Aar Redacteur af de politiske Artikler i „Den Danske Statstidende".

Manthey (Johan Georg Ludwig), Nysnævntes Broder, fød d. 3die Juni 1769 i Glückstadt; blev 1785 dimitteret til Universitetet af C. Chr. R. Munthe; udmærket ved Examen Artium saavelsom ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; bestemte sig derpaa til at dyrke Lægevidenskaben; blev 1788 ansat som Overchirurg paa Orlogsskibet „Prindsesse Wilhelmine Caroline", og samme Aars Efteraar som Lector i Chemien ved det kongl. chirurgiske Academi; tog 1790 den pharmaceutisk-chemiske Examen ved Universitetet med bedste Charakteer, og tiltraadte samme Aar, understøttet af det Cappelske Rejsestipendium, en Udenlandsrejse til Sverrig og Norge om Sommeren, og til Göttingen om Efteraaret; vendte 1791 tilbage til Fædrelandet; blev samme Aar Ejer af Løve-Apotheket i Kjøbenhavn; foretog 1794 en videnskabelig Rejse i Nordtydskland; udnævntes d. 17de April 1795 til overordentlig Professor i Chemien, imod at holde aarlig offentlige og private Forelæsninger i denne Videnskab (jvfr. Badens Univers. Journ. III. 190); tiltraadte i Efteraaret paany den da vacante Post som Lector i Chemien ved det chirurgiske Academi, og vedblev der at holde offentlige og private Forelæsninger indtil 1800, da han ifølge kongl. Befaling, og efter i 1796 at være bleven adjungeret og succederende konstforstandig Administrator ved den kjøbenhavnske Porcelainsfabrik, tiltraadte

en Udenlandsreise, for især at samle de til Porcelainsfabrikationen fornødne Kundskaber. Efter at have opholdt sig en Tidlang i Paris, og være bleven, foruden med mindre vigtige Fabriker, ogsaa bekjendt med Porcelainsfabrikerne i Wien, Dresden og Berlin, kom han tilbage og ansattes 1801 som konstforstandig Administrator ved den kongl. Porcelainsfabrik i Kjøbenhavn; blev d. 7de Decbr. 1804 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; solgte 1805 Løve-Apotheket, og paatog sig derimod som Med-Interessent Bestyrelsen af det Ørholmske Interessentskabs Fabriker (indtil 1811); blev 1807 Justitsraad; 1809 Ridder af Danebroge; 1812, efter Ansøgning, i Naade entlediget som Administrator ved Porcelainsfabriken. Ejede og beboede siden efter Hovedgaarden Falkensteen i Sorø Amt i Sjælland; udnævntes d. 18de Marts 1829 til virkelig Etatsraad. † 21de Januar 1842 i Kjøbenhavn. — * 1. 1791 Augusta Günther († 1806), en Datter af forhen afdøde Apotheker Günther. * 2. Anna Pauline v. Holten. — (Hans Portrait, hvorunder Facsimile af hans Navn).

Gedanken von der gegenseitigen Wirkung des Körpers auf die Seele und der Seele auf den Körper; vertheidigt d. 12. Juni unter Prof. Tode's Vorsitz in der arzneik. Disput. Gesellsch. Copenhagen, 1787, 5 S. 8. In der Samml. S. 27—31. (Tode's arzneikundige Annal. H. 1. 1787, S. 60).

Bidrag: i Tode's „Sundhedsraad i Anledning af Ildebranden" (Skrivelse angaaende Stene til Bygninger, i Nr. 20); — i Bibliothek for Physik, Medicin og Oekonomi (Om det lærde Selskab, som folger Buonaparte i Egypten, overs. XV. 185—91; Forsøg med forskjellige flydende Legemers Frysning ved en konstig Kulde, ved Fourcroy Vauquelin og Guyton, overs. sstd. S. 253—58; Forsøg med forskjellige Gasarter betragtede som flydende Legemer, overs. sstd. S. 258—59; Chemisk Undersøgelse af de Bornholmske og Færøiske Steenkul, med Hensyn til deres Værd i Forhold til de Engelske og Skotske, af P. C. Abildgaard og L. Manthey, sstd. S. 309—18; Om den menneskelige Urin ved Fourcroy og Vauquelin, overs. sstd. S. 339—47; Vauquelin, om forskjellige Pottemager-Arbeiders Egenskaber, overs. XVI. 194—99; Vauquelin, om Adskillelsen af den saltsure Soda ved det oxyderede Bly, overs. sstd. S. 199—201; Udtog af Efterretningerne fra Nationalinstitutet i Cairo, overs. sstd. S. 201—5; Om Arbeider foretagne til at bestemme Tinnets Gehalt, overs. af Fransk, sstd. S. 288—94; Chaptal om at tage Pletter af Toi, overs. sstd. S. 356—61; Samme om en ny Maade at blege Bomuldsgarn, overs. XVII. S. 92—97; Om Speilglassets Lodning, overs. sstd. S. 103—4; Om Spidsglasmetallet af Hassenfratz, overs. sstd. S. 172—74; Om det chromasure Jern, overs. sstd. S. 174—78; Tillæg til Paul's Tillavning af konstige Mineralvande, sstd. S. 210—42; Analyse af Chings Ormekager, XXIV. (Nyt Bibl. Bd. 6.) S. 409—22 [overs. i Nord. Archiv für Natur- u. Arzneiw. Bd. 4. St. 2. 1805, S. 3—16]; Videnskabelig Undersøgelse af Vandet ved Bramsnæs i Sjelland, af L. Manthey og P. Scheel, XXV. (Nyt Bibl. Bd. 7.) S. 176—80 [optr. i „Politivennen" 1804, Nr. 326]; Betænkning om det af forrige Foged Bang foreslagne lidet kostbare Brød-Surrogat, af L. Manthey og Chr. Pram, XXVI. (N. Bibl. Bd. 8.) S. 190—219; — i Trommsdorff's Journal der Pharmacie (Untersuchung des Lenhardt'schen Gesundheitstranks, VIII. 1800, St. 1. S. 8—21. [Udtog i Berlin. Jahrb. f. Pharm.

gehalten in der □ F. z. g. H. d. 8. Mai 5805; d. 20. Nov. eod. a.; 25. Mai 5809; 23. Jan. 5810; alle særskilt trykte i Kbhvn. 8vo. — Ist es England gelungen, seinen Raubzug gegen Dänemark zu rechtfertigen? Kiel 1807. Paa Dansk oversat af Fr. Hoegh=Guldberg. ibid. 1808. (jvfr. Riise's Archiv for Hist. og Geogr. XXX. 544, Noten). — *Epitre à Msr. August Guillaume Schlegel* par un Suédois. Stockholm (ɔ: Copenhague) 1813. Overs. paa Dansk af T. C. Bruun. Kbh. e. a., og paa Tydsk af L. C. Sander. ibid. eod.

Mindetale over Hs. Excellence Geheime=Conferentsraad Christian Colbjørnsen, Justitiarius i Høieste=Ret, Storkors af Dannebroge og Dannebrogsmand, fremsagt i det Harmoniske Selskab, den 16de Januar 1815. Kbh. (Nord. Tilsk. Nr. 19).

Tale, fremsagt i Selskabet for Efterslægten dets Stiftelsesfest den 4de Martii 1815. Kbh. 1815.

Efterretning om St. Petri Kirkes Istandsættelse. Kbh. 1816.

Tale holden i Døttreskolen, stiftet 1791, ved Høitideligheden d. 30. May 1823. Kbh. 1823.

Bidrag: i Bibliothek for Physik, Medic. og Oekon. (Udtog af et Brev fra ham fra Paris, XVI. 231—37); — i Minerva (Udsigt over Forholdet mellem fremmede Magters Gesandter og Borgerne i den Stat, hvori de ere accrediterte, 1805, III. 70—99; ogsaa særskilt. (jvfr. Allg. H. Z. 1805, Decbr. S. 519); — i Dansk Minerva (Tale fremsagt i Selskabet for Efterslægten dets Stiftelsesfest den 4de Martii 1818, VI. 1818, April, S. 328—48 [særskilt aftr. Kbh. 1818]; Tale i samme Selskab d. 4de Marts 1819, VIII. 1819, April, S. 320—41).

Enkelte Leilighedssange, f. Ex. ved hans Faders Jubilæum d. 26. Marts 1809.

Var fra Septbr. 1808 i nogle Aar Redacteur af de politiske Artikler i „Den Danske Statstidende".

Manthey (Johan Georg Ludwig), Nysnævntes Broder, fød d. 3die Juni 1769 i Glückstadt; blev 1785 dimitteret til Universitetet af C. Chr. K. Munthe; udmærket ved Examen Artium saavelsom ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; bestemte sig derpaa til at dyrke Lægevidenskaben; blev 1788 ansat som Overchirurg paa Orlogsskibet „Prindsesse Wilhelmine Caroline", og samme Aars Efteraar som Lector i Chemien ved det kongl. chirurgiske Academi; tog 1790 den pharmaceutisk-chemiske Examen ved Universitetet med bedste Charakteer, og tiltraadte samme Aar, understøttet af det Cappelske Rejsestipendium, en Udenlandsrejse til Sverrig og Norge om Sommeren, og til Göttingen om Efteraaret; vendte 1791 tilbage til Fædrelandet; blev samme Aar Ejer af Løve=Apotheket i Kjøbenhavn; foretog 1794 en videnskabelig Rejse i Nordtydskland; udnævntes d. 17de April 1795 til overordentlig Professor i Chemien, imod at holde aarlig offentlige og private Forelæsninger i denne Videnskab (jvfr. Badens Univers. Journ. III. 190); tiltraadte i Efteraaret paany den da vacante Post som Lector i Chemien ved det chirurgiske Academi, og vedblev der at holde offentlige og private Forelæsninger indtil 1800, da han ifølge kongl. Befaling, og efter i 1796 at være bleven adjungeret og succederende konst-forstandig Administrator ved den kjøbenhavnske Porcelainsfabrik, tiltraadte

en Udenlandsreise, for især at samle de til Porcelainsfabrikationen fornødne Kundskaber. Efter at have opholdt sig en Tidlang i Paris, og være bleven, foruden med mindre vigtige Fabriker, ogsaa bekjendt med Porcelainsfabrikerne i Wien, Dresden og Berlin, kom han tilbage og ansattes 1801 som konstforstandig Administrator ved den kongl. Porcelainsfabrik i Kjøbenhavn; blev d. 7de Decbr. 1804 Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; solgte 1805 Løve-Apotheket, og paatog sig derimod som Med-Interessent Bestyrelsen af det Ørholmske Interessentskabs Fabriker (indtil 1811); blev 1807 Justitsraad; 1809 Ridder af Danebroge; 1812, efter Ansøgning, i Naade entlediget som Administrator ved Porcelainsfabriken. Ejede og beboede siden efter Hovedgaarden Falkensteen i Sorø Amt i Sjælland; udnævntes d. 18de Marts 1829 til virkelig Etatsraad. † 21de Januar 1842 i Kjøbenhavn. — * 1. 1791 Augusta Günther († 1806), en Datter af forhen afdøde Apotheker Günther. * 2. Anna Pauline v. Holten. — (Hans Portrait, hvorunder Facsimile af hans Navn).

Gedanken von der gegenseitigen Wirkung des Körpers auf die Seele und der Seele auf den Körper; vertheidigt d. 12. Juni unter Prof. Tode's Vorsitz in der arzneik. Disput. Gesellsch. Copenhagen, 1787, 5 S. 8. In der Samml. S. 27—31. (Tode's arzneikundige Annal. H. 1. 1787, S. 60).

Bidrag: i Tode's „Sundhedsraad i Anledning af Ildebranden" (Skrivelse angaaende Stene til Bygninger, i Nr. 20); — i Bibliothek for Physik, Medicin og Oekonomi (Om det lærde Selskab, som følger Buonaparte i Egypten, overs. XV. 185—91; Forsøg med forskjellige flydende Legemers Frysning ved en konstig Kulde, ved Fourcroy Vauquelin og Guyton, overs. sstd. S. 253—58; Forsøg med forskjellige Gasarter betragtede som flydende Legemer, overs. sstd. S. 258—59; Chemisk Undersøgelse af de Bornholmske og Færøiske Steenkul, med Hensyn til deres Værd i Forhold til de Engelske og Skotske, af P. C. Abildgaard og L. Manthey, sstd. S. 309—18; Om den menneskelige Urin ved Fourcroy og Vauquelin, overs. sstd. S. 339—47; Vauquelin, om forskjellige Pottemager-Arbeiders Egenskaber, overs. XVI. 194—99; Vauquelin, om Afskillelsen af den saltsure Soda ved det oxyderede Bly, overs. sstd. S. 199—201; Udtog af Efterretningerne fra Nationalinstitutet i Cairo, overs. sstd. S. 201—5; Om Arbeider foretagne til at bestemme Tinnets Gehalt, overs. af Fransk, sstd. S. 288—94; Chaptal om at tage Pletter af Toi, overs. sstd. S. 356—61; Samme om en ny Maade at blege Bomuldsgarn, overs. XVII. S. 92—97; Om Speilglassets Lodning, overs. sstd. S. 103—4; Om Spidsglasmetallet af Hassenfratz, overs. sstd. S. 172—74; Om det chromasure Jern, overs. sstd. S. 174—78; Tillæg til Paul's Tillavning af konstige Mineralvande, sstd. S. 210—42; Analyse af Chings Ormekager, XXIV. (Nyt Bibl. Bd. 6.) S. 409—22 [overs. i Nord. Archiv für Natur- u. Arzneiw. Bd. 4. St. 2. 1805, S. 3—16]; Videnskabelig Undersøgelse af Vandet ved Bramsnæs i Sjelland, af L. Manthey og P. Scheel, XXV. (Nyt Bibl. Bd. 7.) S. 176—80 [optr. i „Politivennen" 1804, Nr. 326]; Betænkning om det af forrige Foged Bang foreslagne lidet kostbare Brød-Surrogat, af L. Manthey og Chr. Pram, XXVI. (N. Bibl. Bd. 8.) S. 190—219; — i Trommsdorff's Journal der Pharmacie (Untersuchung des Lenhardt'schen Gesundheitstranks, VIII. 1800, St. 1. S. 8—21. [Udtog i Berlin. Jahrb. f. Pharm.

Jahrg. 6, 1800, S. 225]; Uvermuthete Erzeugung der Salpetersäure, sstd. S. 22. 23); — i Skandinavisk Museum (Om det Bornholmske Cement, 1803. I. 315—334).

Havde Andeel i: *Pharmacopoea Danica*, Regia Autoritate a Collegio Sanitatis Regio medico chirurgico Hafniensi conscripta. Hafniæ 1805. 4to maj. — (Efter Autographum).

Marcher (Hans Kofod), f. paa Bornholm 1797; blev 1815 dimitteret til Universitetet af daværende Medadministrator i Rigsbanken, J. Thomsen; underkastede sig i Efteraaret 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Novbr. 1824 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); var 1821—23 chirurgisk Candidat ved det kongelige Frederiks-Hospital; 1827—31 Underlæge ved St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard; blev 1828 Doctor Medicinæ i Halle; er nu privat Practicus i Roeskilde; fik d. 28de April 1844 Tilladelse til, i Forening med Secretair A. C. Fridsch, at etablere en Vandcuur-Anstalt ved Maglekilde i Roeskilde.

Dissert. inaug. sistens *nosocomii vesanorum St. Johannis in Selandia Daniae delineutionem.* Halae, 1828. (Med Prospect af Hospitalet).

Marckmann (Jørgen Wilhelm), f. d. 21de September 1804 i Rønne paa Bornholm, hvor hans Fader Andreas Marckmann dengang var Procurator, siden Byskriver i Nexø og Herredsskriver i Sønder-Herred (f. 1773, † 1/8 1826); Moderen Ulrica Eleonora Amundina f. Grundtvig († 2/8 1821), en Datter af Jørg. Grundtvig, Sognepræst til Lidøe og Smørum. Han dimitteredes 1823 til Universitetet fra Rønne Skole; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Jan. 1829 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var i 3 Aar Lærer ved Borgerdydsskolen paa Christianshavn; blev d. 10de August 1831 ordineret Katechet ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn; d. 30te Juni 1844 residerende Capellan ved Vor Frelsers Menighed paa Christianshavn. — ⚭ 1/8 1836 Julie Frederikke Dorothea Olsen, en Datter af Etatsraad, Notarius publicus og Theaterdirecteur G. H. Olsen.

Bogtrykkeren Benjamin Franklins Liv og Levnet. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1837. (Berl. Tid. 1837, Nr. 44. 60; „Dagen" 1837, Nr. 47; jvfr. Ugebl. f. d. danske Bonde III. 223—24). Andet gjennemsete og forøgede Oplag. Udg. af Selsk. f. Trykkefrih. rette Brug. ibid. 1839.

Fortegnelse over Skrifter til Læsning for Menigmand, fornemmelig til Brug for Bestyrere af Sognebibliotheker, med et Anhang om Sognebibliotheker. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1844.

Bidrag: i Riise's Archiv for Historie og Geographie (Skildring af Bornholmernes Opstand mod de Svenske i Aaret 1658, Bd. XLV. S. 1—34); — i „Dansk Folkeblad" (Forordningen af 13de Januar 1736, om Confirmationens Indførelse, I. Nr. 41 (jvfr. S. 172); Pottemageren Wedgewood, II. Nr. 46; Niels Birch, III.

Nr. 12 og 13; Christopher Oberkampf, sstd. Nr. 35; Bornholmernes Opstand mod de Svenske i Aaret 1658, VII. Nr. 41. 42—43); — i den Bornholmske Avis (Endeel Smaastykker). — (Revidert).

Marckmann (Niels West), Næstfølgendes Broder, f. d. 12te Juni 1793 paa Bornholm; var Telegraphbestyrer; blev siden Consumtions-betjent i Roeskilde; opholder sig nu i Kjøbenhavn.

Zifferbog, udregnet efter C. Cramers Regnebog. Roeskilde, 1833.

Regnebog, indeholdende Opgaver. Kbh. 1841. — (Revidert).

Marckmann (Wilhelm), f. 1788 i Vester-Mariæ Sogn paa Bornholm, hvor hans Fader Wilhelm Marckmann da var Degn, siden i Aakirkeby († 1/12 1810), Moderen Mette Margrethe f. Marcher. Tog i Januar 1812 den dansk-juridiske Examen; blev Underrets-Procurator i Sjælland; boede derefter i Svendborg. Opholder sig siden 1834 som Commissionair i Assens.

Bidrag; i Nye landoeconomiske Tidender (Om Friereisernes Afskaffelse i Danmark, Bd. VII. 1830, S. 349—407; belønnet 1822 med 100 Rbd. Sedl. af det kgl. Landhuusholdnings-Selskab, jvfr. L. T. 1822, S. 539—40).

Mariboe (Carl Rudolph Ferdinand), Halvbroder til de 2 Næstfølgende; f. d. 17de November 1800 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader M. L. Mariboe var Grosserer († 1830 i Gräz i Østerrig). Sønnen var tidlig bestemt til Studeringer, men saae sig, paa Grund af Øjensvaghed, nødsaget til at afbryde disse det samme Aar, som han skulde have taget Examen Artium; blev Grosserer 1823; 1828 Translateur i Engelsk, Fransk og Tydsk; s. A. Lærer i den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole; 1831 Lærer i det engelske Sprog ved den kongelige militaire Højskole; foretog 1832—33 paa kongelig Bekostning en Reise til England, for at gjøre sig bekjendt med de forskjellige Underviisningsmethoder, navnlig i Sprogene, som der vare brugelige; erholdt d. 20de Septbr. 1834 Titel af Professor (med Rang i 5 Kl. Nr. 8); oprettede 1833 en videnskabelig Realskole i Kjøbenhavn; blev d. 6te Marts 1841, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sin Lærerpost ved den milit. Højskole. — * 1/11 1824 Frederikke Wessely, en Datter af Stadsmægler M. Wessely.

Veiledning til de engelske Vocalers og Diphtongers Udtale, med oplysende Exempler. Kbh. 1828.

Den Godmodige, Lystspil i 5 Acter af O. Goldsmith, oversat fra Engelsk og indrettet for den danske Skueplads. Kbh. 1828.

Kortfattet engelsk Sproglære. Kbh. 1829. (Rask's Literaturbl. S. 158—160).

Engelsk (accentueret) Læsebog for Begyndere. Indeholdende: Stories, selected from the History of England, from the Conquest to the Revolution. Kbh. 1829. Anden Udgave. ibid. 1836.

Nøgle til Mariboes engelske Læsebog for Begyndere, eller ordret Oversættelse efter det Hamiltonske System. Med Øvelser til Oversættelse paa Dansk og Engelsk. Kbh. 1830.

Fredsmægleren, eller: Hver har sin Feil, Lystspil i 5 Acter, oversat efter det Engelske. Kbh. 1829.

Engelsk Læsebog, indeholdende: „Sir Walter Scott's Tales of a Grandfather. Vol. I." Med Forklaring over de vanskeligste Ord og Talemaader. Kbh. 1829. 2det Opl. ibid. 1836. 3die Opl. ibid. 1842.

Engelske Handelsbreve. Et Udvalg af „Hodgkin's mercantile Letters." Med danske Noter. Kbh. 1829.

The Gospel of St. John. Johannes Evangelium paa Engelsk. Med en ordret dansk Oversættelse. Til Brug ved Underviisningen i Engelsk efter det Hamiltonske System. Kbh. 1829.

Udvalgte engelske Digte (af Pope, Goldsmith, Gay, Cowper, Campbell, Th. Moore, W. Scott, Byron o. fl.), samlede til Brug ved Underviisning i Engelsk. Kbh. 1829.

En Række af progressive Øvelser til Oversættelse paa Engelsk. To Fortællinger med Glossarium. Nr. 1—2. Kbh. 1829—30.

The Portfolio, or Tea-Table Miscellany. Edited by *C. Mariboe* and *G. Gordon-Macdougall.* 1830. Novbr.—1831. Febr. Copenh. 8vo. (Et Ugeskrift med lithogr. Tegninger).

The Vision of Theodore. Theodors Syn. En Allegorie af Dr. Johnson. Accentueret og forsynet med en ordret og analytisk Interlinear-Oversættelse paa Dansk. Kbh. 1831.

Udsigt over de engelske Verber. Kbh. (1831). Fol.

Selections in Prose and Verse from the Works of modern english Authors. Vol. I. *Selections in Prose.* Coph. 1831. O. m. T.: Udvalg af den nyere engelske Prosa. Kbh. 1831.

Handels-Brevbog. Første Hefte. Kbh. 1831.

Ledetraad ved Forelæsningerne over det engelske Sprog ved Høiskolen. Kbh. 1831. (ei i Boghandelen).

Tydsk Læsebog for Begyndere. Indeholdende: Fire Aftener af „Campes Robinson der Jüngere". Med en ordret og analytisk Interlinear-Oversættelse paa Dansk. Efter det Hamiltonske System. Til Brug i Skoler og ved privat Underviisning. Kbh. 1832.

Den danske Bi, eller Söndags-Tidenden. Udgivet og redigeret. 2—3 Aarg. (Nr. 26). Kbh. 1832—33. Fol. (jvfr. Art. B. J. Bjerring og C. de Pollon).

Engelsk Læsebog efter en ny Methode. Til Brug saavel ved Oversættelser fra Engelsk til Dansk, som fra Dansk til Engelsk. Kbh. 1833. 2det Opl. ibid. 1835. 3die Opl. ibid. 1842. („Dannora" I. 299—306).

Engelsk Formlære, med et Tillæg om Hjelpeverbernes Brug, samt en kortfattet Lære om Udtalen. Kbh. 1833. 2det forøgede Oplag. ibid. 1839. 3die forøgede Opl. ibid. 1840.

National-oeconomiske Noveller, oversatte efter Miss Martineau „illustrations of political economy", udgivne af C. N. David og C. Mariboe. No. 1—4. Kbh. 1833—34. (jvfr. Art. C. G. N. David; M. f. L. XI. 403—19).

Engelske Læseøvelser. Kbh. 1836.

Bidrag: i „Maanedsskrift for Litteratur" (Recension over R. K. Rask's engelske Formlære, 1832, X. 529—46; jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 187—88. 190). — (Revidert).

Mariboe (Jacob August), see Stenfeldt.

Mariboe (Ludvig), den Foranførtes Broder; f. i Kjøbenhavn d. 12te October 1781; blev opdragen i Hofpræst Christianis Institut, hvor han, skjøndt ej bestemt til Studeringer, nød en meget omfattende Underviisning; kom i sit 17de Aar til Livorno, som Volontair paa et Handelscomptoir, hvor han tilbragte 5 Aar; kom siden til Norge for at forestaae det Ankerske Fideicommisses udenlandske Correspondence; etablerede sig derpaa i Christiania som Handelsmand, og drev tillige forskjellige Fabrikker og Værker; kjøbte sig ligeledes Landejendomme, og deriblandt Gaarden Økern nær ved Christiania. Under Krigen 1807 oprettede han et Fricorps, og udnævntes til Chef for et Feltbatteri; ansattes i Januar 1813 som Capitain à la suite i den norske Armee; blev 1817 udnævnt til Adjutant hos Kongen af Sverrig og Norge; flyttede s. A. til Stockholm, hvorfra han 1823 atter vendte tilbage; erholdt 1822, i Naade og efter Ansøgning, Afsked fra Armeen; blev 1833 Statsrevisor (indtil 1839). Var 2 Gange Medlem af det norske Storthing: 1830 som Repræsentant for Christiania By, og 1833 som Repræsentant for Aggershuus Amt. Den største Deel af Tiden efter 1836 tilbragte han i Udlandet. † 19de Juni 1841 i Slesvig, hvor han siden Maj 1840 for sin Helbreds Skyld havde opholdt sig. (Jvfr. Fædrel. II. 1841, Nr. 573; Bladet „Patrouillen", Christiania 1826, samt Tillæg dertil, indeh. Tillæg til hans statsborgerlige Liv. ibid. eod.; hans Biographi af Henr. Wergeland, med Portrait, i Samlingen af „Portræter af mærkelige Nordmænd." 2den Række. Afdøde mærkelige Nordmænd. H. 4. Christiania 1844).

Bemærkninger ved Gjennemlæsningen af Hr. Professor O. Pihls Plan til en for hvert Sogn og hver Bye anvendelig udvidet Fabrikation af Klædevarer, Værkener og linnede Tøjer. Christiania 1808. (L. E. 1809, Nr. 9).

Nogle Ord om almindelig Værnepligt, og et Forslag til, paa den mindst bekostelige og mindst byrdefulde Maade, at underholde et Land- og Søværn i Norge. Christiania 1815.

Nogle Ord om Rigsforsamlingens Beslutninger angaaende Statens Pengevæsen. Christiania 1815.

Extract af Ideer om Pengevæsenet, Storthingets Medlemmer tilegnet. Christiania 1815. (Anonymt).

Forslag til det norske Pengevæsens Forbedring. Christiania 1815. — Oplysninger og Tillæg til Forslaget om Pengevæsenet. ibid. eod. (jvfr. Art. W. L. Sebbelov; C. M. Falsens „Bemærkninger", Bergen 1815, og „Beviis, at man ikke

altid, som Ordsproget siger, er fine Ords bedste Fortolker, eller Svar til Mariboe", ibid. eod.).

Om Statsraadets Laaneproject. Christiania 1819.

Om Norges statsoeconomiske Forfatning, samt Forslag angaaende Norges Bank m. m. Christiania 1821.

Om Formue- og Nærings-Skattens Ophævelse. Christiania 1821.

Bemærkninger ved den provisoriske Anordning af 24. Mai 1825, angaaende Norges og Sverrigs gjensidige Handel og Søfart. Christiania 1827.

Breve af politisk og statsoeconomisk Indhold. Christiania 1836.

Om Storthingets Opløsning og Rigsrets-Actionen mod Stats-Ministeren. Christiania 1836.

Appeal to the imperial parliament containing a narrative of events in the town of Bodöe in Norway. London, 1838.

Udgav Bladet „Patrouillen", 1.—10. Aarg. Drammen og Christiania 1824—33. (Som Tillæg hertil udkom: Tillæg til hans statsborgerlige Liv. Christiania 1826; — Forslag til en Normal Industriskole for unge Fruentimre af alle Classer. ibid. 1828. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, S. 636, og „Patrouillen, et Borgerblad, redig. af J. Hansen," 1828 Nr. 19).

Forslag om Oprettelsen af Tegneskoler i Norges større Kjøbsteder, fremlagt til en Committees nærmere Bedømmelse, indf. i „Budstikken" 3die Deel, Tillæg S. 3).

Marie Sophie Frederike, fød d. 28de October 1767; Datter af Landgreve Carl til Hessen-Cassel († 17/8 1836) og Prindsesse Louise af Danmark († 12/1 1831). Formælet med Kronprinds Frederik til Danmark d. 31te Juli 1790; Dronning d. 13de Marts 1808; kronet d. 31te Juli 1815; Enke d. 3die December 1839.

Supplement-Tafeln zu Johann Hübner's genealogischen Tabellen. I.—VI. Lieferung. Kopenhagen 1822—24. Tverfol. (L. T. 1823, Nr. 2. 21; 1824, Nr. 13; 1825, Nr. 23; „Dagen" 1823, Nr. 3. 6. 90. 158; 1824, Nr. 28; Revue encyclopédique 53 livr. p. 361 & T. XXVIII. 1825, Décbr. p. 816—18, r. af P. A. Heiberg (jvfr. Øst's Archiv V. 217—18); Prov. Ber. 1824, I., S. 60—62; Heidelb. Jahrbücher der Literatur 1824, März, S. 251—53, anm. af Schlosser; C. W. O. A. v. Schindel's „Lexikon der deutschen Schriftstellerinnen des neunzehnten Jahrhunderts", 3ter Theil, Leipzig 1825, S. 72 (jvfr. Nyt Aftenblad 1826, Nr. 12; Nyeste Morgenpost 1830, Nr. 25 og 173).

Marmier (Xavier), f. i Frankrig; rejste i de nordiske Lande, og opholdt sig i nogen Tid i Kjøbenhavn. Er Bibliothekar ved det franske Ministerium for den offentlige Underviisning; blev d. 18de Juni 1842 Ridder af Danebroge.

J: *Mémoires* de la Société Royale des Antiquaires du Nord. 1836—1839 (De l'importance de la littérature Islandaise, par *N. M. Petersen;* traduit, p. 5—27; Mémoire sur la découverte de l'Amérique au 10e siècle, par *C. C. Rafn*; traduit, p. 27—55).

Marr (Carl Christian Ludvig), f. d. 11te Marts 1781 i Rendsborg, af Forældrene August Marr og Engelke Marie Marr;

var Fuldmægtig, da han d. 8de Juni 1815 blev Renteskriver for det Slesvigske Told-Contoir under General-Toldkammer- og Commercecollegiet; 1817 Kammerraad; 1826 Toldforvalter i Holtenau. — * Henriette Catharina Ronnow.

Combineret dansk og slesvig-holsteensk Toldtarif, efter de nu gjeldende Anordninger. Kbh. 1816. 4to.

Tariffe für den Ein- und Ausfuhrzoll in Schleswig-Holstein. Kopenh. 1823. 8vo. (Prov. Ber. 1823, IV. 89). — Tarif for Ind- og Udførsels-Tolden i Danmark og Schlesvig-Holsteen. Kbh. 1823. 8vo.

Marstrand (Nicolai Jacob), f. d. 5te August 1770 ved Qvikne Kobberværk i Østerdalen i Norge, ved hvilket Værk hans Fader var Bergskriver og Kasserer. Blev 1800 ansat ved Vej-Etaten; siden kongelig Mechanikus; 1809 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1811 Commerceraad. † 12te Juli 1829. — * 1803 Petra Othilia Smith, en Datter af Jubellæreren Provst Troels Smith i Holbek.

Anviisning til at stemme Instrumenter efter Monochordet. Kbh. 1816.

Bidrag: i Handelstidenden (Idee til en Vogn for Syge og Saarede, 1808 Nr. 51; Om en forbedret Rulle, sstd. Nr. 88; Om Draisiner, 1818 Nr. 37; Betænkning over den amerikanske Oberst Kraft's Hestegang, 1828, Nr. 10. 11. (jvfr. Ursins Magaz. III. 297—306); — i Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid (Adskillige Bidrag i 1ste og 2det Bind, 1810—16); — i Olufsens Nye oecon. Annaler (Om en ny Maade at anvende Hestens Kraft ved Maskiner, Bd. II. 1815, S. 147—49); — i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Den hydrauliske Presse, Priisafhandling, med en stannographeret Tegning, Bd. II. Nr. 79, S. 401—6); — i Ørsť's „Materialier" (Et Brev til Etatsraad Pram, i Nr. 51).

Martens (Hans Jacob), f. i Meldorf i Sønder-Ditmarsken; tog i Efteraaret 1829 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char. med Fortrin); er Amtschirurg i Kjøbenhavn.

Obductions-Forretning over Liget af et nyfødt Barn, fundet med en Strimmel Tøj fast bunden om Halsen, hos hvilket Luftindblæsning var skeet, men Aandedræt ikke antages at have fundet Sted; ved B. A. Hoppe og Martens, i Bibl. for Læger Bd. XXXI. (Ny Række Bd. 1.), 1839, S. 269—74).

Martensen (Hans Andersen), f. d. 13de Januar 1782 i Bondestanden i Rurup i Branderup Sogn, under Haderslevhuus Amt; var i endeel Aar Skipper, blev under Krigen, som en udmærket flink Sømand, meget brugt i Farten til Norges Providering, kom ved Opbringelse i Fangenskab, leed i et haardt Fængsel, og under sine Rejser, saa meget, at hans Helbred aldeles tabtes; søgte et nyt Levebrød for sig og Familie paa Skribentbanen i de Fag, han kjendte, nemlig Søfarts og Handels Fagene, og saaledes fik disse i den danske Literatur paa den Tid mindst dyrkede Fag

en flittig og kyndig Arbejder, fra hvis Haand mange nyttige Skrifter ere udkomne. † 7de October 1822 i Kbhvn. — * Ane Marie Truelsen. — (Jvfr. „Dagen" 1822, Nr. 244; Thaarups fædrenel. Nekrolog for 1821—26, S. 136).

Forsøg til en Haandbog for Skippere og Søehandlende. Haderslev 1815. Andet, forbedrede og meget forøgede Oplag, med et Tillæg. Kbh. 1822. (L. T. 1823, S. 54—55).

Maanens Høidemaaling, eller kort og tydelig Anviisning til at finde Breden eller Polhøiden ved Maanens øverste eller underste Rands maalte Meridianhøide, med dertil hørende Tabeller, samt de til dette Brug nødvendige Nautical-Tabeller for det sidste halve Aar 1816 og Aaret 1817, saa og Tabel over Solens Deklination m. m. Kbh. 1816. Samme paa Tydsk. ibid. eod.

Logarithmetavle til Anvendelse ved den borgerlige Regnekonst, eller Anviisning til Logarithmeregning o. s. v. Kbh. 1817. Samme paa Tydsk. ibid. eod.

Kort og tydelig Underviisning for Handelslærlinge, Handelsbetjente og tilstundende Kjøbmænd til grundigen at lære det dobbelte italienske, engelske og nye tydske Bogholderie i meget kort Tid og uden Lærers Hjelp. Kbh. 1818.

Almindelig Dansk Handels-Contoirist, indeholdende fuldstændig Efterretning om Mynt- Maal- og Vægt-Forfatningen, Vexelmaaden, Uso, Respitdage, offentlige Banker, Messer, og andre Handelen vedkommende Indretninger i de vigtigste inden- og uden-europæiske Steder og Lande med disse Myntsorters, Maals og Vægts nøiagtige Forhold til Dansk-Holsteensk ɔc. Udarbeidet efter de nyeste og tilforladeligste Efterretninger. Kbh. 1819. (L. T. 1821, S. 173—74).

Almeennyttig Lommebog, indeholdende de europæiske Stæders og Landes Mynt, Maal, Vægt ɔc. ɔc., med deres nøiagtige Forhold til Dansk, samt om de vigtigste i Danmark paa Handel og Søefart hvilende Afgifter, m. m. Fornemmelig for Kjøbmænd, Commissionærer, Fabrikanter, Mæglere og Skibsførere; men ogsaa for enhver anden, som har Forretninger i det daglige Liv. Kbh. 1819. Andet forbedrede og forøgede Oplag; med et Titel-Kobber. ibid. 1820. Tredie forbedr. og forøg. Opl.; udgivet af F. A. Kjær. Med et Titel-Kobber. ibid. 1826. (L. T. 1821, S. 173).

Tabel, som viser hvad Rigsbankpenge Sølv udgjør i Sedler og Tegn efter Qvartalscours 262¼. Kbh. 1819.

Handels-Lærebog, eller theoretisk-practisk Underviisning i Handelsvidenskaben. 1ste Deel. Kbh. 1820.

Comptoir- og Handels-Lexicon. I.—III. Bind. Kbh. 1820—22. (Fra Bogstavet A til P. incl. Det Øvrige fra Q til Rom, udarbejdet af Martensen, blev indlemmet i det 4de Bind, som sluttedes og udgaves af Fr. Thaarup. Kbh. 1824. — Om Værket jvfr. „Den oeconom. Correspondent" V. 1821, S. 134—36).

Almindelig Signal-Bog, indeholdende en fuldstændig Samling af Signaler til Brug for Kjöbmands-Skibe af alle Nationer, tilligemed en fuldstændig Forklaring over deres Brug og Anvendelse. Kbh. 1820. Oversat paa Tydsk, ibid. eod., samt paa Fransk og Engelsk. ibid. 1821.

Europa og America, eller den civiliserte Verdens fremtidige Forhold. Af C. F. von Schmidt-Phiseldeck. Oversat og forsynet med Anmærkninger af D. Dibrichsen og H. A. Martensen. Kbh. 1820. (L. T. 1820, S. 635—40).

Den nyeste reviderede Øresundske-Toldtarif, en Haandbog for Handlende og Søefarende, efter de bedste Kilder udarbejdet af F. Thaarup og H. A. Martensen. Kbh. 1821. Oversat paa Tydsk og Engelsk. ibid. eod., samt paa Fransk. ibid. 1823. (Revue encyclopédique 1824, Juin).

Medudgiver af Handels- og Industri-Tidenden (Kbh. 4to), fra Begyndelsen af Juni 1818 indtil sin Død. (jvfr. Art. T. P. Thortsen; L. T. 1820, Nr. 20).

Martensen (Hans Lassen), Nysanførtes Søn, f. d. 19de August 1808 i Flensborg; blev dimitteret til Universitetet fra Metropolitanskolen 1827, og udmærket saavel ved Examen Artium, som ved philologico-philosophicum i det paafølgende Aar; underkastede sig i October 1832 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis & quidem egregie"; vandt 1834 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det i det forrige Aar udsatte Priisspørgsmaal i Theologien: „Quodnam est fundamentum *theologiæ naturalis*, quis ejus ambitus, quæ ejus relatio ad theologiam christianam?" (jvfr. Selmers Akad. Tid. II. 68); rejste i Efteraaret 1834, ved Understøttelse fra Fonden ad usus publicos samt academiske Stipendier, til Tydskland, og opholdt sig fornemmelig ved Universiteterne i Berlin, Heidelberg og München; vendte tilbage 1836; disputerede d. 12te Juli 1837 for den theologiske Licentiatgrad; blev d. 21de April 1838 Lector i Theologien ved Kbhvns Universitet, med Forpligtelse indtil videre tillige at besørge de til den philologisk-philosophiske Examen henhørende Forelæsninger over Moralphilosophien, samt deri ved Examen at examinere; fik i Juni 1840 Æresdiplom som Doctor i Theologien fra Universitetet i Kiel (jvfr. Berlingske Tid. 1840, Nr. 147); udnævntes d. 1ste Decbr. samme Aar til Professor extraordinarius i Theologien; d. 3die Decbr. 1841 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab. — * 1838 Helene Mathilde Hess. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets aarlige Reformationsfest og Rectorskifte 1838, p. 36—38. — Portrait, malet af D. Monies, lithogr. af Bærentzen, 1841).

De autonomia conscientiæ sui humanæ, in theologiam dogmaticam nostri temporis introducta. Diss. (pro gradu Licentiati). Hauniæ 1837. (T. f. L. o. K. I. 1—40, anm. af J. A. Bornemann; Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. II. 1. S. 178—81; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1078—79). Paa Dansk udg. af L. V. Petersen. Kbh. 1841. (T. f. L. o. K. VI. 459—67).

Mester Eckart. Et Bidrag til at oplyse Middelalderens Mystik. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 279, anm. af J. Fr. Hagen; Berlingske Tid. 1840, Nr. 158; Theolog. Qvartalsskrift 1841, 2.—3. Häftet). Ogsaa paa Tydsk: Meister Eckart. Eine theologische Studie. Hamburg 1842. (Neue Jen. L. Z. 1843, Nr. 30, S. 122—23, anm. af Dr. Baumgarten-Crusius; Zeitschr. f. luth. Theologie und Kirche 1842, 2tes Quartalheft, anm. af A. G. Rudelbach; Tholucks litter. Anzeiger 1842; Zellers theol. Jahrbücher 1843, H. I. S. 146—53, anm. af Dr. F. C. Baur i Tübingen).

Grundrids til Moralphilosophiens System. Udgivet til Brug ved academiske Forelæsninger. Kbh. 1841. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. VII. (Ny Række Bd. I.), S. 88—115, anm. af P. M. Stilling; Theolog. Qvartalsskrift 1841, 2.—3. Häftet; Neue Jen. L. Z. 1842, Nr. 46. 47, anm. af A. L. J. Michelsen; Zeitschr. f. luth. Theol. u. Kirche 1842, 2tes Quartalh., anm. af A. G. Rudelbach; Zellers Jahrbücher 1844, H. 3. S. 526—36, anm. af A. F. Beck). Oversat paa Svensk (af Lénström). Stockholm, 1841.

Den christelige Daab, betragtet med Hensyn paa det baptistiske Spørgsmaal. Kbh. 1843. (Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskr. VII. (Ny Række Bd. I.), S. 358—60; J. f. L. o. K. II. 1843, S. 272—311; F. L. o. K. II. 1844, S. 74—92; H. Brøchner „Nogle Bemærkninger om Daaben, foranledigede ved Prof. Martensens Skrift o. s. v." Kbh. 1843; M. Eiriksson „Om Baptister og Barnedaab". ibid. 1844; Berl. Tid. 1844, Nr. 115, af Martensen). Paa Tydsk: Die christliche Taufe und die baptistische Frage. Hamburg u. Gotha 1843. (Zellers Jahrbücher 1843, H. 4. S. 760—85, anm. af A. F. Beck).

Bidrag: i „Maanedsskrift for Litteratur" (Anmeldelser af: C. W. Kolthoff: Apocalypsis, Joanni Apostolo vindicata, XII. 1—31; J. L. Heiberg: Indledningsforedrag til det i Novbr. 1824 begyndte logiske Cursus, XVI. 515—28; J. L. Heiberg: Fata Morgana, Eventyr-Comedie i fem Acter, XIX. 361—97); — i Heibergs „Perseus, Journal for den speculative Idee" (Betragtninger over Ideen af Faust. Med Hensyn paa Lenaus Faust, i Nr. 1. 1837, S. 93 flgg.; anm. af F. C. Sibbern i M. f. L. XX. 405—15); — i Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik" (Rationalisme, Supranaturalisme og principium exclusi medii, I. 456—73 [jvfr. sstd. VII. 325—52, af J. P. Mynster); — i „Fædrelandet" (Philosophisk Bestræbenhed i Kjøbenhavnsposten, i I. 1840, S. 259—61 [jvfr. Kbhpost. 1840, Nr. 25, 31, 41; „Søndagen", Tillægsbl. t. „Dagen" 1840, Nr. 10]; Erklæring, sstd. S. 315—16; Anmeldelse af J. L. Heibergs „Nye Digte", II. 1841, Nr. 398, 399 400); — i Heibergs „Intelligensblade" (Nutidens religiøse Crisis, i Bd. I. 1842, Nr. 3., S. 53—73); — i Heibergs „Urania" for 1844 (Om Kirke-Aaret). — (Revidert).

Martensen (Henrik Frederik), f. d. 6te Marts 1801 i Bondestanden i Gandløse Sogn, Frederiksborg Amt. Digteren Pram lod ham fra det 10de Aar opdrage paa Hirschholm hos den da bekjendte Literatus Werfel. Har fra sit 15de Aar ernæret sig som Comptoirist, siden 1823 som Saadan i Stempelpapirs-Comptoiret under Rentekammeret.

Sprog- og Literaturvennen. Kbh. 1822. Udkom nummerviis. (jvfr. „Telegraphen" II. Aarg. Nr. 14).

Prinds Frederik, en historisk Fortælling af van der Velde. Oversat. Kbh. 1827.

Fængslet paa Munkholm, eller Griffenfelds Fald, Bod og Anger. En historisk Roman af H. Müller. 1ste Deel. Paa Dansk oversat. Kbh. 1828. (jvfr. Art. T. Ph. Hansen).

Jægerharmonie for Kongens Livjægercorps, en Samling originale Sange. Kbh. 1828.

Originale Folkefortællinger. Kbh. 1828.

Bidrag: i Conversationsbladet (Om Dronninggaard, eller Næsset kaldet, 1825, Nr. 99; Hirschholm og Omegn, 1826, Nr. 5; Fabrikkerne i Usserød, 1826, Nr. 10; Ondt Lune, en Overs., sstd. Nr. 22; Bortførelsen, overs. sstd. Nr. 24; Lord Byron, overs. sstd. Nr. 25); — i „Telegraphen" (Et Par Ord i Anledning af Stykket: „Pietistisk-fælsomme Bidrage til Adresseavisen, i Statsvennen Nr. 51", i V. Aarg. S. 355—359; jvfr. sstd. S. 359—60); — i Kjøbenhavns Skilderi (Sværmeri og overdreven Følsomhed, Veien til Melankoli og Galenskab, 1826 Nr. 53; Om Literaturens mulige Indflydelse paa Bondestanden, 1827 Nr. 28); — i „Ny Freia" (Skranker for Præsters Ubluhed, i en kgl. Forordning af 7de Novbr. d. A., i Aarg. 1827, Nr. 41 [jvfr. sstd. S. 344, af H. C. Michelsen; S. 351 af Martensen; Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 103, af J. L. Hansen; Collegial-Tid. 1828, S. 39—40; Thistseds Repertor. for aandel. Sager Bd. I. H. 2. S. 149—54); — i Ost's Archiv for Psychologi, Historie, Literatur og Kunst (Fødeland — Fødeegn, VII. 332—43).

Digte, adspredte: i „Conversationsbladet" 1825—26; „Kbhvns Skilderi" 1826; „Ny Freia" 1826—27; Ost's Archiv, Bd. 7; „Nyeste Morgenpost" 1829; „Kjøbenhavnsposten" 1829 og 1831, samt i Garbrechts „Dannebroge" 1826. — Viser i forskjellige Sangbøger; ligesom han stadig siden 1828 er Livjægercorpsets Leilighedsdigter. — (Revidert).

Martin (Peter Salomon), f. 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Kjøbmand; Moderen Marie Courtonne (siden givt med Carl Frederik Stanley, Professor ved Konstacademiet i Kbhvn og Hof-Billedhugger). Tog dansk-juridisk Examen; blev Forligelsescommissair i Hirschholm og 1806 Postmester sammesteds; fik i Maj 1812 Titel af Cancelli-Assessor; blev 1818 entlediget fra Postmester-Embedet; var derefter Bogtrykker, først i Kongens Lyngby, dernæst paa Vesterbro og tilsidst i Kbhvn. † 12te Juli 1830. — * Maren Stubsgaard.

Henriette eller Husar-Rovet, Comedie i 5 Acter af C. M. Plygmike (C. K. Plümike). Kbh. 1784. (L. E. 1785, Nr. 13). — Greverne af Strozzis ved Forfatteren til de tvende Marilloer. Oversat, med en Fortale af Provst Gutfeld. I.—II. Deel. ibid. 1802. (L. E. 1802, S. 360). — Jacob von Buchensteins, Arve-, Lehns- og Jurisdictionsherre til Ober- Middel- og Under-Buchenstein, Levnet og Bedrifter, af K. H. Spiess. Oversat. I.—III. Bind. ibid. 1804. (L. E. 1805, Nr. 31).

Kolmar og Klara af Augusta v. Wallenrodt. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1818—19. (L. T. 1819, S. 749—51).

Nyeste Samling af Romaner (indeholdende: Eduard, eller Maskeraden, af Aug. Lafontaine. I.—III. Deel; overs. Kbh. 1818—20; — Hermsprong, eller Mennesket som det sjeldent findes. Efter det Engelske. I.—III. Deel. ibid. 1820—21. — Hver Roman udkom ogsaa særskilt).

Malvina. En Roman af Mad. Cottin. Oversat efter den nyere franske Udgave. I.—III. Deel. Lyngby 1821.

Mathilde. En historisk Roman, uddragen af de tre første Korstoge, af Mad. Cottin. Oversat med en Fortale af Provst Gutfeld. I.—IV. Deel. Kbh. 1820—21.

De to Venner. Roman af Aug. Lafontaine. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1821.

Søbskendene, eller Angeren. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1821.

Tobias Hoppe, eller Borgersind og Familie-Kjærlighed. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat. I.—III. Deel. Lyngby, 1822. (L. T. 1824, S. 506—8).

Mennesket som det er. En Roman af Hermsprongs Forfatter. Oversat. I.—IV. Deel. Vesterbroe, 1822—24. (L. T. 1823, S. 776—78).

Idunna, Læsning af blandet Indhold. Udgivet. I.—XII. Deel. Lyngby og Kbh. 1822—1825. (Af denne Samling ere flere af de nedennævnte Smaafortællinger ogsaa særskilt udgivne 1825).

Ida von Kiburg, eller Tilskikkelsen. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat. Kbh. 1823.

Ourika eller den ved en høiere Dannelse ulykkelige Negerinde. En moralsk-romantisk Fortælling (af Hertuginden af Duras). Oversat. Kbh. 1824. („Dagen" 1824, Nr. 171).

Forslag til Opnaaelsen af en fastſtaaende Middelpriis paa Kornvarer af C. v. Knobelsdorff. Oversat. Kbh. 1824.

Præstegaarden ved Søen. Roman af Aug. Lafontaine. Oversat af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). I.—III. Deel. Kbh. 1824—25.

Bryllupsdigtet uden Arrest. En Fortælling af Fr. Kind; overs. Kbh. 1825.

Florentin. Novelle af Fr. Mosengeil; overs. Kbh. 1825.

Eumenidernes Grotte. Fortælling af Aug. Kuhn; overs. Kbh. 1825.

Forvandlingen. Fortælling af Aug. v. Tromlitz; overs. Kbh. 1825.

Qvinde-Øen, eller Giftermaalet af Dødsangst. Fortælling af H. Clauren; overs. Kbh. 1825.

Ridder Peveril paa Høien. Roman af Walter Scott. III.—IV. Deel. overs. Kbh. 1825. (jvfr. Art. L. J. Flamand).

Ægtestandsspeilet, eller Himmel og Helvede paa Jorden, udarbeidet efter den virkelige Verden af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). Kbh. 1825.

Manden i Maanen, eller Hjertets Drivt er Skjæbnens Stemme. Roman af Clauren. I.—II. Deel. Oversat af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). Kbh. 1826, med Vignetter.

Huusfaderen, eller Hvor der elskes og hvorfor. Roman af Aug. Lafontaine. Overs. I.—III. Deel. Kbh. 1826.

St. Ronans Brønd. Roman af Walter Scott. II.—III. Deel. Overs. af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). Kbh. 1826. (jvfr. Art. H. G. N. Nyegaard).

Lodsen, eller Eventyr ved Englands Kyster. Roman af Cooper. Overs. af Secretær P. S. Petersen (Pseudonym). I.—III. Deel. Kbh. 1826—27. (jvfr. Kbhvns Morgenbl. 1826, S. 564. 574. 584).

Gjengangeren den skjønne Mathilde, overalt og ingensteds, eller de Ulykkeliges Skytsaand under forskjellige Skikkelser. En Underhistorie. Oversat (anonymt). Kbh. 1827.

Gustav Lilienkrone, eller den graa Ridderskikkelse. En romantisk Skildring af Forf. til Heliodora (W. A. Lindau). Overs. (anonymt). Kbh. 1827.

Udtog af en Skrivelse fra en Altonaer til sin Ven i Berlin om Opløbet

i Altona. Oversat efter det Tydske af P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827. (I Anledning af at paa Titelbladet Oversætteren er nævnt med et andet Navn, og Forlæggeren ikke er navngivet, bleve begge satte under Tiltale).

Den ukyldige Schweitzerpige. Fortælling af Clauren. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827.

Frimaskeraden. Comisk Roman af Fr. Laun. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). I.—II. Deel. Kbh. 1827.

Den fornemme Fremmede. En comisk Roman af Fr. Laun. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827.

Kirkegaardsgraveren. En romantisk Historie af v. Bilderbeck. I.—II. Deel. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827. (3.—4. Deel oversat af H. G. Brill).

Paulowna, eller den ulykkelige Pige i Gravkapellet under det brændende Moskau. En sand Tildragelse fra Napoleons Felttog i Rusland. Oversat af J. P. Thomsen (Pseudonym). I.—III. Deel. Kbh. 1827.

Himmelen fører Sine underligen, og omsider dog til Maalet. Roman af Satori (Johanne Neumann). Oversat af Thomsen (Pseudonym). Kbh. 1827.

Kunsten i utrolig kort Tid at lære Oliemalerie uden Praktik, saavelsom de fornødne Farvers Tilberedelse og Sammenblanding, tillige ogsaa anvendelig til at male paa Glas; af L. Matthey. Oversat. Kbh. 1827.

Grundig Anviisning til at tilberede Vand- Miniatur- og Olie-Farver, tilligemed en nøiagtig Beskrivelse over de nødvendige og nyttige saavelsom de skadelige Farver. Udgiven af M. Reindl. Oversat. Kbh. 1828, m. 2 illum. Tabeller.

Let fattelig practisk Underviisning til at lære Skakspillet med to, tre og fire Spillere, samt Anviisning til at kjende grundigen de forskjellige Spillemaader, deres Love og Fiinheder, af J. J. Alberti. Paa dansk, med en Afridsning. Kbh. 1829.

Tapetsereren. Veiledning for dem, som lade tapetsere, eller selv ville tapetsere deres Værelser paa en god og billig Maade. Tilligemed en Anviisning til at holde Tapeterne i lang Tid skjønne. Af det Tydske. Kbh. 1829. (Kbhvns Skilderi 1829, S. 1084).

Martini (Anton), f. d. 4de Januar 1773 i Seeth i Tønder-Amt, hvor hans Fader var Landmand; blev privat dimitteret til Kbhvns Universitet i Efteraaret 1793; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev 1801 Cancellist i Archivcontoiret i det slesvig-holsteenske Cancelli, fra hvilket Embede han 1815 blev entlediget med Pension; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — * Louise Jeannette Tréville († ¹/₈ 1843), forhen Directrice ved Døttreskolen fra 1791.

Poetiske Markblomster. Kbh. 1800.

Der Bräutigam ohne Strümpfe. Ein Trauerspiel in fünf Acten von Johann Hermann Wessel. Aus dem Dänischen übersetzt. Kopenh. 1827. (L. T. 1827, Nr. 39).

Belinde, eller den røvede Haarlok, et Skiemtedigt i 5 Sange efter Pope's „The rape of the Lock" fordansket og localiseret. Kbh. 1829.

Olger Danske som Ridder uden Dadel, barokt Drama i 5 Acter. Kbh. 1814.

Bidrag: i Minerva (Almeenaanden, en Ode, 1805. IV. 313; Det menneskelige Liv, et lyrisk Læredigt, 1806. IV. 84—97; 1807. I. 141—56; II. 264—76; 1808, S. 189—202; særskilt udgivet. Kbh. 1810 [r. i L. T. 1811, Nr. 27); — i Kjøbenhavns Skilderi (Digte, 1811, S. 151. 1582); — i „Dagen" (G. G. Mac-Dougalls Nekrolog, samt et Sørgedigt, 1835 Nr. 272; Digte, 1824 Nr. 177. 179. 213; 1825 Nr. 2. 52. 66. 106. 191. 254. 312; 1826, Nr. 61; 1830, Nr. 67; 1831, Nr. 26; 1832, Nr. 35; 1835, Nr. 8; 1838, Nr. 63); — i Langes „Ny Freia" (1827, S. 19); — i Fr. Thaarups „Kopenhagener Börsenhalle" (Vignetten an dänische Dichter, von H. C. Andersen, auszugsweise und zwanglos verdeutscht, Bd. II. 1832, Nr. 25; Sympathie, sstd. Nr. 30). — (Revidert).

Martini (Philip).

Rosenknopper. Tre Fortællinger af J. Satori (Johanne Neumann), overs.; og Erindringer, en Samling Digte. Kbh. 1828.

Marville (Laurent), f. i Nærheden af Bordeaux 1772; kom 1814 til Kjøbenhavn, hvor han derefter levede som Lærer i det franske Sprog.

Correspondance des lettres amicables. 1. part. Copenh. 1819.

Marx (David), f. i Tilsit 1766; kom til Kjøbenhavn, hvor han siden blev Hof-Hattemagermester. † 17de Juni 1829. — * 1795 Fredericke C. Greiter.

Das Filzen und Hutmachen betreffend, i Efterretn. fra Selskabet for indenlandsk Konstflid, Bd. I. S. 313—16.

Masseter (Johannes), formodentlig Pseudonym.

Digte, i „Tilskueren" 1821.

Massmann (Nicolaus Henrich), f. d. 10de Marts 1766 i Heiligenhafen, i Segeberg Amt, hvor hans Fader Joachim Massmann var Raadmand († $\frac{3}{1}$ 1811); kom 1779 i den lærde Skole i Kiel; afgik derfra til Universitetet sammesteds 1785; studerede Theologi; rejste 1788 til Jena; vendte tilbage til Kiel 1789, og begav sig samme Aar til Kjøbenhavn som Huuslærer hos Grev Bernstorff; blev 1793 Sognepræst ved Frederiks tydske Kirke paa Christianshavn; stiftede i Aaret 1800 de Søndagsskoler, der endnu efter hans Død bære hans Navn; udnævntes 1809 til Ridder af Danebroge. † 26de October 1816. — * 1793 Doris v. Essen, Datter af Geheimeconferenceraad Michael v. Essen, Storkors af Danebroge og Danebrogsmand. — (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1816, Nr. 88).

Betrachtung über den Nutzen der Leiden. Kopenh. 1791. — Antrittspredigt in der Friedrichskirche am 5ten Fastensonntage über Röm. I. 16. ibid. 1793. Oversat paa Dansk af L. Reistrup. ibid. eod. (L. E. 1793, Nr. 25; Krit. og Antikr. H. XIII. Nr. 12; Annal. der theol. Litteratur 1793, S. 446).

Har udgivet: Sange for Søndags-Skolerne. 1ste Hæfte. Kbh. 1802. (L. E. 1802, Nr. 48; „Dagen" 1803, Nr. 31—34). — (Tildeels efter Autogr.).

Mathisen (Anton Henrik), f. d. 8de Aug. 1780 i Kjøbenhavn. Faderen Thor Mathisen, Hof-Foureer ved Enkedronning Juliane Marias Hof-Etat; Moderen Susanne f. Schvindt. — Underviist af Privatlærere indtil sit 12te Aar, optoges han som Discipel i Frederiksborg lærde Skole; dimitteredes derfra til Universitetet i Efteraaret 1795; underkastede sig i Maj 1801 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1803 Doctor Philosophiæ i Kiel; 1805 Sognepræst for Hvedstrup og Flyng i Sjælland; fik i April 1816 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn. † 30te September 1823. — * Medea Sorterup († $\frac{1}{4}$⁷ 1842).

Compendium historicum doctrinæ de Deo apud gentes veteres inprimis vero philosophos Græcorum. Diss. inaug. Hauniæ 1803. (L. E. 1804, Nr. 7; Forf's Antikritik med Recensentens Svar, sstd. Nr. 11). — (Tildeels efter Autogr.).

Mathisen (C.), forhen Skolelærer i Illebølle i Lindelse Sogn paa Langeland.

Bidrag: i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Svar paa de i 2det Hefte Pag. 151—152 af Tidsskriftet fremsatte Spørgsmaal, i II. Aarg. 1835, S. 293—97).

Mathiesen (Jens Matthias), f. d. 13de Febr. 1800 i Kbhvn. Faderen Skipper Lauritz Mathiesen; Moderen Juliane Marie Lund. Blev 1828 ansat i Grønland ved Colonien Julianehaab, af hvilken han var Bestyrer 1830—32; derefter Møller ved Jonstrup i Sjælland; blev d. 2den Juli 1841 Fyr-Inspecteur paa Hesselø. — * Elisabeth Emilie Dreyer.

Bidrag: i Dansk Religionsblad (Et Brev fra ham, VII. 1831, Nr. 40); — „i Kjøbenhavnsposten" (Svar paa J. P. Engholms Noter [i Kbhpost. 1835, Nr. 76], 1835 S. 394—96, jvfr. sstd. S. 407. 476); — i Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1836—37 (Beretning om adskillige i Aarene 1830—32 foretagne Udgravninger i Julianehaabs District, S. 126—30. 131. 132—33).

Mathiesen (J.).

Byens allernyeste dramatiske Commerceraad. En Vaudeville i fire Akter. Kbh. 1831. 2det Oplag. ibid eod. — St. Hansdag eller Drengeskolen, Lystspil i 1 Akt af X. Udg. af J. Mathiesen. ibid. u. A.

Mathiesen (L.), Literatus; udentvivl en Pseudonym.

Det smukke Kjøns allernyeste Drømme- og Hexe-Bog. (NB. Drømmebogen er uddraget tildeels efter ældre oversatte Italienske og Tydske. — Hexe- eller Spaadomsbogen er et 4de Oplag af den i forrige Aar udkomne „Damernes Hexemester"). Udgivet. Kbh. 1832. (24 S. l. 8).

Matzen (Jacob Severin), f. d. 18de Maj 1782 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Bernhard Matzen var Inspecteur ved det almindelige Hospital, Moderen Cecilie Reimer. Blev i Efteraaret 1799

dimitteret til Universitetet fra det Schouboeske Institut, udmærket ved Examen Artium; studerede Lægevidenskaben; blev 1802 chirurgisk Candidat, siden Læge-Assistent ved Almindeligt Hospital; underkastede sig i Efteraaret 1806 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); ansattes d. 31te Marts 1808 som Reservechirurg ved nysnævnte Hospital; blev d. 16de Maj s. A. Chirurg i Nykjøbing paa Falster med tilliggende District; siden Krigsraad; 1819 Cancelliraad. † 1ste December 1839. — * Anna Cathrine Steenfeldt, en Datter af Postmester Hans Steenfeldt i Kallundborg.

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Practiske Jagttagelser, Bd. III. 1823, S. 128—36 [a.) En formedelst Sammenvært umulig Fødsel, der ved Konstens Hielp endtes lykkeligen saavel for Moder som Barn, S. 128—34; i Udtog i Gersons u. Julius's Magaz. der ausl. Heilk. Bd. IX. 1825, Mai u. Juni S. 563—66, af Julius; b.) Fremstilling af en larveret eller Protheiform-Qvotidianfeber, S. 134—36).

Mau (Jens Christian Eduard Theodor), f. d. 10de October 1808 i Odense, hvor hans Fader Carl Heinrich Mau, en Præstesøn fra Holsteen (Broder til Stænderdeputeret, Pastor J. A. Mau i Schönberg ved Kiel, hvis Søn er Dr. og Prof. Theol. H. Mau i Kiel), var Apotheker; hans Moder var Juliane Marie Feveile, en Kjøbmandsdatter fra Veile. Kom i Odense Cathedralskole 1821, blev derfra dimitteret til Universitetet 1827, og tog i Juli 1831 theologisk Attestats (Laud.). Som Discipel i Odense Cathedralskole blev han 1823 paa Store Belt (under en Rejse i Sommerferien) uden mindste udvortes Foranledning bekjendt med en endnu levende svensk Familie, Overkammerjunker m. m. Baron A. G. Gyllenkrok og Frue, hvilke fattede Godhed for ham, og understøttede ham siden af egen Drift betydeligt under hans Ophold ved Universitetet. Med denne for sin Velgjørenhed næsten over hele Sverrig bekjendte Familie gjorde han i Juli—Septbr. 1829 en saare behagelig Rejse til de nordligere Egne af Nabolandet. Blev i Aug. 1831 Huuslærer hos Besidderen af Grevskabet Gyldensteen i Fyen, afg. Kammerherre og Hofjægermester E. Greve af Bernstorff. I denne Stilling opholdt han sig om Vinteren 1832—33 paa Wotersen i Hertugdømmet Lauenborg. Efterat have privatiseret et Aars Tid, fra Novbr. 1833, først i Fyen, siden i Greis Præstegaard ved Veile, blev han, efter Indstilling af afg. Stænderdeputeret Kammerherre F. A. Greve af Holstein til Grevskabet Holsteinborg, d. 31te December 1834 kaldet til Sognepræst for Haarslev og Tingjellinge Menigheder i Sjælland. — * § 1835 Adolphine Steensen, en Datter af afd. Capitain ved Garden Otto v. Steensen til Torpegaard i Fyen (en Efterkommer i lige Linie af den berømte Vincent Steensen til Steensgaard, som forsvarede Langeland under Krigen med Carl X. af Sverrig, og fra hvem ogsaa den nuværende Besidder af Steensgaard nedstammer; jvfr. Molbechs Fragmenter af en Dagbog, Kbh. 1815, S. 281—84).

Bekjendelse om Frelseren. Høitidstaler. Odense 1833. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 347—51, anm. af J. C. Lindberg).

Vandringen til Graven, Dimis-Prædiken, udg. for Venner. Kbh. 1834.

Det christelige Lære-Embede. Ordinations-Prædiken. Kbh. 1835. (Nord. Kirketid. 1835, Col. 237—40).

Bibelske Prædikener. I.—II. Hefte. Kbh. 1836—37. (Nord. Kirketid. 1836, Col. 272).

Provst H. Schartaus Breve til Læg og Lærd om aandelige Gjenstande, af det Svenske oversatte og udgivne. Slagelse 1840.

Evangelisk-christelig Postil eller Samling af Prædikener over Evangelierne paa alle Søn- og Helligdage i Kirkeaaret. Kbh. 1843. (Theol. Tidsskr. VII. 376; Berlingske Tid. 1843, Nr. 43; Studier, Kritiker och Notiser 1844, Nr. 3).

Bidrag: i Ove Thomsens Maanedsskrift „Valkyrien" (Fragmenter af en Dagbog, skreven paa en Lystreise til Nerike i Sverrig, i August og September Maaneder 1829, i Aarg. 1832, Bd. I., S. 227—50; Bd. II. S. 72—89, 273—82; Bd. III. S. 135-54, 248—59; Bd. IV. S. 67—81, 235—49); — i Hempels „Bidrag til Tidshistorien" 1832 (En Prøve af „Tegnérs Skoletaler" oversat); — i Hempels Avis (Brev til Cancelliraad Hempel angaaende And. Sunesens Grav, 1838, Nr. 116, og derfra i Kbhpost. s. A. Nr. 142 samt i Berlingske Tid. s. A. Nr. 175; Brev til Redacteur C. Bagger, 1840 Nr. 50, med en Anmærkning af Redacteuren. [jvfr. sstd. Nr. 52. 57. 58); — i „Christelig Kirketidende" (Skrivelse til Kirketidendens Udgivere om den religiøse Tilstand i Hertugdømmet Lauenborg, 1833 Nr. 45); — i „Nordisk Kirke-Tidende (Endnu et Par Ord om den svenske Opvækkelse, 1836 Col. 403-12; Kirkelige og literære Efterretninger fra Sverrig, meddeelte, 1839 Nr. 27—32, 36-39); — i Lindbergs „Dannebroge" (Rasmus Balslev [En Nekrolog], 1841 Nr. 32; omarbeidet og betydelig forøget i „Genealogisk og biographisk Archiv" Bd. I.); — i H. C. Nørdams „Minde om Jubelfesten i Danmark d. 30. Oct. 1836" („Vor Tak til Gud for Ordet", Prædiken paa Jubelfestens første Dag); — i „Christelig Samler, Tidsskrivt til opbyggelig Underholdning for Christne af alle Stænder", som fra Begyndelsen af 1843 (ɔ: fra 6te Bind) redigeres og udgives af ham, (Meddelelse om Herrens underlige Førelser med nogle Lægfolk, som ere komne til Sandheds Erkjendelse, II. 181—92; Meddelelser fra christelige Almuesfolk, III. 71—86; En virkelig Tildragelse, til Fleres alvorlige Overvejelse, oversat og meddeelt, sstd. S. 119—33; To Hyrdebreve fra en døende Sjælesørger, meddeelt, sstd. S. 146—62; Finnernes Apostel, Thomas von Westens Minde, IV. 1—36, 367—414; Dr. Morten Luther i Familielivet, sstd. S. 97—109; Blandede Smaastykker, sstd. S. 186—92, 285—88; Richard Johan Schmidt, sstd. S. 276—85; Dr. Johan Reinhard Hedinger, en sjelden Hofpræst; efter A. Knapp frit bearbeidet, V. 97-146; Herrens Tilkommelse, af Prof. Dr. Olshausen, meddeelt, sstd. S. 281—305; Et Par Ord om Ludvig Hofackers Prædiken, sstd. S. 305—10; Blandede Smaastykker, sstd. S. 310—31; En mærkelig Bønhørelse, sstd. S. 332—39; De portugisiske Jøder, Brødrene Cappadoses Omvendelseshistorie, VI. 3—64; Geheimeraad Johan Georg von Holsteins hemmelige Samtaler med Gud, sstd. S. 64—81; Vi have Alle syndet, efter Tholuck, sstd. S. 81—86; Tanker af christelige Forfattere, sstd. S. 86—90. 279—81; Blandede Smaastykker, sstd. S. 90—96. 184—92. 284—88; Dr. C. G. Koch og Pastor N. Brorson, sstd. S. 97—127; En engelsk Præsts Opvækkelse, sstd. S. 127—35; S. Rutherfords Levnet og Breve, sstd. S. 135—59; Noget om Apo-

stelen Johannes, sstd. S. 159—74; Troen er et nyt Siud, efter Tholuck, sstd. S. 179—84; Træk af Thomas Scotts Levnet, sstd. S. 193—258; Herre! du forstaaer mine Tanker langt fra, efter Tholuck, sstd. S. 258—66; En mærkelig Redning, sstd. S. 266-79; Guido von Brès, en protestantisk Martyr, sstd. S. 289—309; En Digters, en Ynglings og en Jomfrues Dødsleje, sstd. S. 309—20; Biskop Georg og Præsten, sstd. S. 320—27; Hvo som er tro i det Mindste, er og tro i Meget, sstd. S. 327—38; Noget om den saakaldte „Prædikesyge" i Sverrig, sstd. S. 338—82).

Medudgiver af: Erklæring og Protest i Anledning af Stændernes Forhandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. I. 320—26). — (Efter Autogr.).

Maurath (P. N.), see Mentz Rynning Thaarup.

Meden (Andreas Peter), f. d. 11te October 1771 paa Sædegaarden Petersholm ved Veile. Hans Fader Johan Meden (af en hollandsk Familie) var Birkedommer til Grundet Birk, og Inspecteur ved adskillige Godser i Omegnen ved Veile; hans Moder var Mette Kirstine Terkelsen. Efter privat Underviisning af Huuslærere blev han 1786 sat i Frederiksborg lærde Skole, hvorfra han i Efteraaret 1790 dimitteredes til Universitetet; fik Udmærkelse ved Examen Artium, samt den for Frederiksborg Skole af Etatsraad, Livmedicus Guldbrand udsatte Indfødsrettens Solvmedaille; blev i Juni 1792 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; erholdt 1793 Accessit for en Afhandling i Anledning af Universitetets historiske Priisspørgsmaal for 1792: „Hvad har Amerikas Opdagelse havt for en Indflydelse paa Menneskeheden i Europa?" (jvfr. Badens Univers. Journ. I. 12), og underkastede sig i Juli 1794 den theologiske Embedsexamen (Laud.). Under sit Ophold ved Universitetet nød han især den daværende Professor Münters Yndest, og maa tilskrive ham, at han 1795 af det Schimmelmannske Fideicommis blev kaldet til residerende Capellan for Tikjob, Hornbek og Hellebek i Sjælland, hvorfra han 1802, ved Grev Schimmelmanns Opoffrelse af Kaldsrettighed til Tikjøbs Capellani, forflyttedes til at være residerende Capellan til Frue-Kirke i Aalborg og Sognepræst til Sønder-Tranders; blev 1815 Ridder af Danebroge; i Juni 1818 Sognepræst til Michaelis Kirke i Fredericia og Erritsø i Ribe Stift; 1830 til Kippinge og Vrarup paa Falster. † 23de September 1831. — * Anna Kongslew, en Datter af Professor Laurits Laurberg Kongslew i Sorø, og Hustru Helena Paludan. — (Nekrolog i „Dagen" 1831, Nr. 276; jvfr. Dansk Minerva VI. 1818, Febr. S. 124).

Den geistlige Talers Bestemmelse, af J. G. Marezoll. Overs. Kbh. 1795. (L. E. 1795, Nr. 38). — De Fuldkomneres Religion, af W. A. Teller. Overs. ibid. eod. (L. E. 1796, Nr. 4; Krit. og Antikr. H. XVII. Nr. 24 og H. XVIII. Nr. 25, r. af R. Fleischer). — Franz W***, et mærkværdigt Offer for Tungsindighed og religiøs Overtro, af K. Ch. v. Gehren. Overs. ibid. 1796; ogsaa indført i Fallesens Magaz. for Religionslærere Bd. V. S. 87—128. (Ekkards Journ. S. 364

—75). Et nyt og forbedret Oplag af „Franz W***" udgav Forfatteren siden, hvilket og blev oversat af Meden. ibid. 1798. — A. H. Niemeyers Haandbog for christelige Religionslærere. I. Deel. Overs. ibid. 1798. — Dr. M. Luthers Levnet, Bedrivter og Meninger, en Bog for menige Mand af J. F. W. Fischer. Overs. ibid. eod. (heraf er udkommet 2det Oplag). Philip Melanchthons Levnet, et Sidestykke til Luthers Levnet, af J. F. W. Fischer. Overs. ibid. 1800. (begge r. i L. E. 1801, Nr. 17). — C. Garve om Selskab og Eensomhed. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1799—1801. (L. E. 1801, Nr. 34). — C. Meiners's Anviisning, hvorledes unge Mennesker bør arbeide, og især hvorledes de bør læse og excerpere. Overs. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 25). 2det Opl. ved J. Bope. ibid. 1806. — C. M. Hudtwalker's Communionbog for menig Mand. Overs. ibid. 1802. — Affkeds-Prædiken, holden for Tikjøbs, Hornbeks og Hellebeks Menigheder. Aalborg 1802. (optr. i Fallesens Theol. Maanedsskr. IV. 142—68). — Tiltrædelses-Prædiken, holden for Frue-Menighed i Aalborg og i Sønder-Tranders Kirke. ibid. eod. (optr. i Fallesens Theol. Maanedsskr. IV. 168—99). — Prædiken i Anledning af den ulykkelige Ildsvaade i Aalborg. ibid. 1804. — K. C. v. Gehren om Ungdommens religiøse Bestemmelse, i nogle Prædikener. Overs. ibid. eod. — Om Tjenestefolks Feil i vore Tider; om Aarsagerne dertil, og Midler til at afværge dem. En Afhandling (udaf Henkes Eusebia 1 B. 3 St.). Overs. ibid. eod. (Denne Afhandling, som er r. i L. E. 1805, Nr. 17, blev ogsaa indført i „Tillæg til de Aalborgske Jydske Efterretninger for 1804, hvoraf kun No. 1 udkom). — Om Fattigvæsenet i Sønder-Tranders Sogn i Aalborg Stift for Aaret 1804 til 1817 inclusive. ibid. 1805—18. 4to. („Penia" 1809, Nr. 16; 1810, Nr. 12; 1813, Nr. 2. 11. 21; 1814, S. 94—97; 1815, S. 19—20; Allg. H. Z. 1813, März). — C. Veillodters Morgen- og Aftenbønner. Overs. ibid. 1806. (L. E. 1806, Nr. 13). — Om Søndagsskolerne i Aalborg. I.—VIII. Hefte. ibid. 1807—15. 1ste Hefte er aftr. af Maanedsskriftet „Cimbria". („Penia" 1812, Nr. 24; 1814, S. 182 flgg.; 1815, S. 9). — Om Begravelsers Afskaffelse paa Kirkegaarde og i Kirker i Aalborg. ibid. 1807. (Af dette Skrift, som er rec. i Allg. H. Z. 1808, Septbr. S. 208, og har været indrykket i Maanedsskriftet „Cimbria", findes et Udtog i Fallesens Theol. Qvartalskrift II. 1809, S. 151—72; jvfr. L. E. 1810, Nr. 31). — Præsten som Taler, Lærer og Fader for sin Menighed, især paa Landet, af C. B. Kindervater. I.—II. Deel. Fordansket. Odense 1808. (L. E. 1808, Nr. 11). — J. G. Rosenmüllers Anviisning til Bibelens opbyggelige Læsning. Overs. ibid. 1809. (L. E. 1810, Nr. 18). — R. K. Gittermann's Josephs Historie. Overs., med en Forerindring af Biskop R. Jansen. Aalborg 1810. — Christendommens Aand i Henseende til Trøst i Lidelser af F. V. Reinhard, fordansket. ibid. eod. (L. E. 1810, Nr. 48). — Høstprædiken. ibid. 1811. — Gaaer Menneskeheden frem eller gaaer den tilbage? En Tale ved Præmiers Uddeling i Søndagsskolerne i Aalborg. ibid. eod. (Allg. H. Z. 1812, Nr. 10). — Fritimer under Krigen. Forsøg til religiøs Betragtning over Nutidens Tildragelser. Af A. H. Niemeyer, overs. ibid. 1812. Andet Oplag. ibid. 1814. (L. T. 1812, Nr. 30). — Tale ved Præmiers Uddeling i Søndagsskolerne i Aalborg. ibid. 1813.

K. H. L. Pölitz's Krestomathie af F. V. Reinhard's Skrifter. I. Deel. Fordansket. Aalborg, 1818.

Om Veirligets Forudsigelse af Joh. Elert Bode. Fordansket. Odense, 1821. (L. T. 1821, Nr. 15. 16).

Bidrag: i Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab (Om Institutter for Døvstumme og deres Reformer i Frankerig, Maj 1795; Bidrag til Toleransens Historie i Irland, Juni 1795; Anecdote om Jesuiterne, sstd.; Tillæg til Afhandlingen om de Døvstumme, sstd.; Bidrag til den franske Nationalkarakters Historie, Octbr. 1795; Anecdoter og Synderligheder, Decbr. 1795; Hittebarnet, Jan. 1796; G. E. Lessings Levnet, et concentreret Udtog af hans af C. G. Lessing udgivne Levnet, Febr. 1796; Anecdoter om Dr. Sacherevel, Marts 1796; Den americanske Vilde og hans Hund, Maj 1796; Sobiesky, April 1797; Lavoisier, Raynal, Turenne, Juni 1797; Sicard, Juli 1797; Anmærkninger over Hovedstaden Neapel, Juli 1797); — i Fallesens Magazin for Religionslærere (Nogle Lejligheds-Taler og adskillige oversatte Afhandlinger, bl. A.: Bør det i Religionen stedse blive ved det Gamle? af Marezoll; jvfr. L. E. 1800, Nr. 23, S. 363—64); — i politisk og historisk Magazin, samt i Iris og Hebe (Nogle oversatte Afhandlinger, hvorunder hans Navn findes); — i Fallesens Theolog. Maanedsskrivt for Fædrelandets Religionslærere (Om geistlig Veltalenhed, overs. II. 233—65; En Tales Indretning i alle dens Dele — Indgang — Afdeling — Fortalling og Udførelse, overs. sstd. S. 481—513; En Tales Indretning i Henseende til Beviser — Lidenskabers Opvækkelse og — Slutning, overs. sstd. S. 513—47; Om det mundtlige Foredrag og den saakaldte udvortes Veltalenhed, overs. III. 361—89; Om den Konst at danne sig til Taler, overs. sstd. S. 389—414; Et Tillæg til den sidste Afhandling, af Sulzer, overs. sstd. S. 414—20); — i Fallesens Theolog. Qvartalskrivt (Handler man viseft i at forlade eller forbedre de Christnes Gudstjeneste? af Løffler, overs. 1800, II. 230—79; Med hvilken Opmærksomhed bør den liturgiske Reformator agte paa de nærmeste Virkninger af liturgiske Forbedringer? af K. Chr. v. Gehren, overs. sstd. S. 280—300); — i Maanedsskriftet „Cimbria" (Europas Interesse i Henseende til Tyrkiet, af Archenholz, oversat).

Meding (Johann Jacob), f. 1774 i Tønningen; blev Student i Kiel 1793; studerede Theologi; erholdt ved Paaske 1798 det offentlige akademiske Vidnesbyrd; tog derefter theologisk Embedsexamen; blev 1805 Sognepræst for Maybølle Menighed i Laaland. † 5te August 1824. — * Margrethe Elisabeth Edinger, Datter af Vitus Edinger, Stiftslandinspecteur i Aalborg Stift, og Hustru Francisca Jane Stampe.

Tro, Haab og Kierlighed. En Haandbog for unge Jesu Venner og Veninder af J. H. B. Dräseke. Oversat af Tydsk efter fierde, meget forbedrede Oplag. Kbh. 1821. (L. T. 1822, Nr. 6. 7; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 283).

Meedom (Anders), f. 1788 i Medom By, Ølgod Sogn i Ribe Stift, af Bønderforældre. Lærte i sin Ungdom Snedkerhaandværket; antoges 1808 paa Skolelærerseminariet i Borris; rejste i Foraaret 1810 efter Cancelliets Foranstaltning til det gymnastiske Institut i Kjøbenhavn, hvor han efter 1½ Aars Ophold tog offentlig Examen med Udmærkelse. Blev 1812 ansat som Lærer ved Seminariet i Borris i Gymnastik, Sang, Musik m. v.

Tydelig Anviisning til de almindeligste og simpleste Legemsøvel-

ser, til Brug ved de i Skolerne befalede gymnastiske Øvelser, hvoraf de fleste kunne foretages efter denne Anviisning, endog af Lærere, som ellers ikke har lært Gymnastiken. Borris ved Ringkjøbing 1816. Med en Fortale af Amtsprovst C. J. L. Krarup. (L. T. 1817, S. 505—7; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1818, Nr. 73).

Meier (P. E.). †.

Udtog af hans Afhandling om en Maskine til Træers Rødning (med en stannographeret Tegning), i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere Bd. III. Nr. 124, S. 433 -38.

Meisler (Lars Frederik Nissen), f. 1817 i Søllerød, hvor hans Fader C. Meisler da var Bager. Sønnen var i det kongelige Opfostringshuus fra 1828 til 1832; blev siden Seminarist og Skolelærer i Bridsløsemagle, i Sengeløse Sogn, Kbhvns Amt.

Danmarks Historie. En Læsebog for Almueskoler og Menigmand. Kbh. 1843. (Tidende for alm. dansk Skolelærer-Forening, 2. Suite, 1843, S. 94—95).

Bidrag: i Lahde's „Ossian" (Jesu Opstandelse, en Psalme, 1833 Nr. 18); — i „Den Frisindede" (Et Par Ord i Anledning af det formeentlige forestaaende Valg af en Forstander og 1ste Lærer ved Seminariet paa Jonstrup, 1838 Nr. 47).

Meisling (Simon Sørensen), f. d. 7de October 1787 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Vildthandler. Blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole i Efteraaret 1803 og udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved den philologiske Prøve i det paafølgende Aar; optoges som Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1807 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af Priisopgaven i Philologien: „*Municipii* apud Romanos notionem et jura exponere" (jvfr. Engelstofts Univers. og Skole-Ann. 1807, I. 88—89); underkastede sig i Juli s. A. den theologiske Embedsexamen (Laudabilis, imprimis ob specimen scriptum); beskikkedes d. 18de Juni 1808 til Adjunct ved den lærde Skole i Helsingør; disputerede d. 11te Februar 1809 for Doctorgraden i Philosophien; forflyttedes d. 29de April 1812 som Adjunct til Kjøbenhavns Cathedralskole; fik d. 1ste Mai 1819 Prædicat af Overlærer; blev d. 14de September 1822 udnævnt til Rector ved den lærde Skole i Slagelse, og d. 2den Mai 1826 forflyttet i samme Egenskab til Helsingørs lærde Skole; erholdt d. 1ste Novbr. 1828 Titel af Professor (med Rang i 6te Kl. Nr. 13); afgik paa Vartpenge ved sidstnævnte Skoles Nedlæggelse 1839, og privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — * $\frac{1}{5}$° 1812 Ing. Cath. Hjarup, Datter af Brændeviinsbrænder Hjarup i Kbhvn. — (Brockhaus's Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur, 1834; Sammes Convers. Lex. 9te Originalauflage (af A. G. Rudelbach).

De Ἀοιδοῖς atque *Rhapsodis* veterum Græcorum. Diss. inaug. Hafniæ 1809. (Engelstofts Annal. 1809, I. 236—54). — Homers Iliade. Tredie og fierde Sang. En Prøve af de samtlige homeriske Sange, ved S. Meisling og F. C. Petersen. Kbh. 1810. — W. Shakspeares Lystspil, oversatte. 1ste Deel. ibid. eod. — Munkelist eller Sammensværgelsen i Florents. Et Sørgespil. ibid. 1812. (Dette Stykke, hvoraf Prøver havde været indrykkede i Rahbeks „Sandsigeren" for 1811, Nr. 45. 47, og Tillæg til Nr. 47, er r. af O. D. Lütken i Høst's „Dannora" 1813, Nr. 3. 4).

Undersøgelse om det heroiske Versemaals Skjebne i ældre og nyere Tider hos Europas vigtigste Folkeslag. Kbh. 1816. (L. T. 1819, Nr. 30. 31. 32; Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1819, Aug., Nr. 85, S. 679—80).

*P. Virgilius Maro's bucoliske Digte. Udgivne, oversatte og oplyste. Kbh, 1817. (r. i Høst's Søndagsbl. 1818, Nr. 9—10; Jen. L. Z. 1822, Nr. 157). Texten ogsaa særskilt. Haun. 1817.

Dramatiske Eventyr af Carlo Gozzi, fra det Italienske med Anmærkninger og en indledende Afhandling om den italienske Kunstcomedie. Kbh. 1821. (Tilsk. 1820, Nr. 99—100).

Saa lidet kan man bygge paa Mimer! Resultat af en bibliographisk-lingvistisk Undersøgelse, anstillet i Anledning af Nytaarsgaven Mimer, af Jesper Jespersen, Baccalaureus (Pseudonym). Kbh. 1822. (jvfr. Art. J. K. Blok Tøxen).

Exercitationes philologicæ. Programma. Havniæ 1823.

Idylliske Digte af Bion fra Smyrna. Udgivne, oversatte og oplyste, samt med en Udvikling af Adonismythen ledsagede. Kbh. 1824. (L. T. 1825, Nr. 34. 35, r. af F. C. Petersen).

Idylliske Digte af Moschus. Udgivne, oversatte og oplyste. Kbh. 1824. (L. T. 1825, Nr. 34, r. af F. C. Petersen; Vestsjell. Avis 1824, Nr. 67; „Dagen" 1824, Nr. 232).

Æneiden, et Heltedigt af Publius Virgilius Maro. Oversat i Originalens Versemaal. 1. Deel. Slagelse 1824. 2. Deel. Kbh. 1826. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. („Dagen" 1824, Nr. 277; L. T. 1827, Nr. 38, r. af S. Zahle; Liunges „Hertha" 1827, III. 441—44; IV. 154—160, af Meisling; Flyv. Post. 1827, Nr. 85, Noten; Revue encyclopédique 1826, Octbr. p. 125).

Italienske Maske-Comedier af Carlo Gozzi. Fra det Italienske. Kbh. 1825. (Conversationsbl. 2. Aarg. I. Nr. 12).

Theocrits bucoliske Digte. Oversatte, samt med Indledning og Anmærkninger forsynede. Kbh. 1825. („Dagen" 1825, Nr. 200; Revue encyclopédique 1826, Octbr. p. 125).

Musæi Digt om Hero og Leander, samt *Pervigilium Veneris*, eller Hymne til Venusfesten, et Digt fra det andet Aarhundrede efter Christus. Udgivne, oversatte og oplyste. Kbh. 1825. Begge ogsaa særskilte. („Dagen" 1825, Nr. 241; L. T. 1827, Nr. 40. 41, r. af C. W. Elberling, jvfr. Meislings Antikritik sstd. S. 696—701, og Recensentens Gjensvar, S. 701—4; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 232).

Anakreons Digte. Udgivne, oversatte og oplyste, med en Indledning, indeholdende Anakreons Levnet, den anakreontiske Metrik, o. s. v. Kbh. 1826. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1826, S. 1215—16).

Digte fra Oldtiden, oversatte og oplyste. I.—VII. Hefte, 1—6 H. samlede i 2 Bind. (I. H. Hesiodi Sysler og Dage; Første og anden Bog af Martials epigrammatiske Digte. II. Virgilius Maros Digt om Landbrug. III. Callimachi Hymner; 3die og 4de Bog af Martials epigrammatiske Digte. IV. Stjernesyn og Veirtegn, et didactisk Digt af Aratus fra Soli; Ovids Forvandlinger, 1ste Bog. V. Kjernesprog og Sandsagn af Theognis fra Megara; Ovids Forvandlinger, 2den Bog. VI. De homeriske Hymner; Hercules' (Herakles's) Skjold, et Fragment af Hesiodisk Digtning. (M. f. L. VII. 485—523, r. af C. Wilster). VII. Lucretius om Tingenes Væsen, 1ste og 2den Sang). Kbh. 1827—32.

Sanct Valentines Dag, eller den smukke Pige i Perth. Roman af Walter Scott. Oversat efter den engelske Original. I.—III. Deel. Kbh. 1828 —1829. („Dagen" 1829, Nr. 176).

Forvandlinger af P. Ovidius Naso. Et fortællende Digt i femten Sange. Oversat og oplyst. Kbh. 1831. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (M. f. L. IX. 357—408, r. af C. W. Elberling; jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 110. 111. 113. 119. 135—38).

M. V. Martialis's epigrammatiske Digte. Oversatte og oplyste. Kbh. 1832.

J. W. v. Goethe's Udvalgte Skrifter. Oversatte. I.—II. Bind. (I. Bd.: Den unge Werthers Lidelser; Herman og Dorthea. II. Bd.: De twende Søskende; Medskyldige; Clavigo; Göz von Berlichingen; Jery og Bätheln). Kbh. 1832—33. (jvfr. Art. F. J. Schaldemose).

Billeder fra Øresund. Tegnede efter Naturen af Frands Eberhard (Pseudonym). Kbh. 1838. Forlagt af Boghandler J. D. Wulff i Helsingør. Trykt hos H. G. Brill. (42 S. 8).

En Søndag ved Kilden. Sommerstykke af Theriokepophilus (Pseudonym). Kbh. 1839.

Grundtrækkene af det spanske Sprogs Grammatik, med en tilføiet grammatikalsk Exempelsamling, som Læsebog for Begyndere. Kbh. 1841. (T. f. L. o. K. VI. 92—106, anm. af P. T. Zahrtmann).

Bidrag: i Minerva (Digte oversatte af det Græske, 1806, IV. 196—210; Ovids Forvandlinger 1ste Bog V. 1—211, fordanskede, smst. S. 318—30; Shakspeares Sommernatsdrøm, overs. 1807, IV. 141—90; 277—300; 1808, II. 128—50; Idylliske Digte af Bion og Moschus, 1808, S. 289—300; 372—92); — i Lærde Efterretninger (Recension over F. C. Gundelachs Oversættelse af Bions og Moschus's Smaadigte, i 1809, Nr. 35. 37. 39, jvfr. Gundelachs Antikritik, der fulgte som Tillæg med L. E. 1810, Nr. 4); — i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler (Betragtninger over Musaios og hans Digt: Hero og Leander, 1810. II. 1—31); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Shakspeares King Lear og Romeo og Julie, tildeels med Hensyn paa den foersomske Oversættelse deraf, 1811, Nr. 4 og 5); — i Dansk Litteratur-Tidende (Recension over Oehlenschlägers Correggio, 1811 Nr. 12, imod hvilken Recension F. C. Sibbern tog til Gjenmæle i Kbhvns Skilderi 1811, Nr. 61—63, jvfr. Meislings Replik smst. Nr. 66—67; Recension over J. H.

Schönheyders, C. C. K. Munthes, J. J. Hyrhoffs og J. St. Munchs Oversættelser af Virgils Æneide, 1813 Nr. 34. 35); — i Rahbeks „Sandsigeren" 1811 (Digte); — i Foersoms „Poetisk Lommebog for 1813" (Oversættelse af Musæi Digt om Hero og Leander; 10 Epigrammer af den græske Anthologie og 10 Epigrammer af Martial, oversatte, jvfr. L. T. 1813, S. 28); — i „Dagen" 1813 (Epilog ved Skuespiller Haacks Benefice); — i „Athene" (Anskuelser af Italienernes poetiske Litteratur, I. 259—84 [jvfr. L. T. 1814, S. 212]; Aphoristiske Bemærkninger over italienske Digtere, II. 166—72; Virgil's første Ecloge oversat, med Anmærkninger, III. 163—72; Digte, II. 368—74); — i Nyerups „Hertha" 1817 (Pigen fra Donau, et dramatisk Digt, første Akt, S. 1—37; jvfr. Athene VIII. 101); — i Thiele's „Rosenblade" 1818 (Havpigens Forvandling, en dramatisk Scene, Fortsættelse af „Pigen fra Donau", S. 2—34; jvfr. L. T. 1818, S. 616—17); — i Rahbeks „Tilskueren" (Sagnet om Rosas Borg, 1817 Nr. 70—71; Andre poetiske Bidrag i Aarg. 1818 og 1820); — i Rosenkildes „Brevduen" (Digte, 1818, Nr. 5 og 7); — i Thortsens Lommebog for Skuespilyndere for 1820 (Columbine som Due, et dramatisk Digt af *Neurospastophilus* (Pseudonym); — i Krossings „Fylla" (Digte; og Variationer i 8 Sprog over et Thema af Baggesen); — i Rahbeks „Hesperus" (Scener af Aristophanis Lystspil Frøerne (V. 1 — 273), efter det Græske, Bd. II. 1820, S. 385—425); — i „Harpen" (Poet. Bidrag, 2. Aarg. Nr. 5); — i Liunges Literatur-, Kunst- og Theaterblad (under Navnet: Isidorus); — i „Tilskuerne" (Anmeldelse af en Oversættelse af Gozzis Fiabe, 1823 Nr. 99—100, S. 797—800); — i C. Beyer's „Gefion" for 1826 (Tre Digte, S. 217. 264. 280; jvfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 69); — i Liunges „Hertha" (Blomsten paa Kullafjeld. En dramatisk Spøg i 2 Acter, skreven for Helsingørs dramatiske Selskab, 1827. IV. 161—271; særskilt aftr. Kbh. 1827); — i Heibergs „Flyvende Post" (Saaledes endte Saisonnen. Et Efterspil af Epilogomisus, 1830, Nr. 53—56); — i „Nyt Repertorium for Morskabslæsning" (Digte, under Navnet „Isidor", V. 272. 320. 352; VI. 48); — i „Nyeste Repertorium for Morskabslæsning" (Forspil i et privat dramatisk Selskab, af Petrus Eremita, Bd. I. S. 129 fgg.; De lykkelige Betlere, tragicomisk dramatisk Eventyr i 3 Acter af Carlo Gozzi, fra Italiensk, sstd. S. 209 flgg.; Kvindebetroskab eller Columbine som Enke, et Skjermbrætstykke i Julen af Petrus Eremita, sstd. S. 401 fgg.; Digte, sstd. S. 145. 161 og 353); — i Ove Thomsens „Valkyrien" (Den dobbelte Fest, Forspil i Anledning af Frederik den Sjettes Fødselsdag, af Petrus Eremita, 1832. I. 86—96).

Var Medarbejder i „Borgervennen" 1815—17. — (Revidert).

Melbye (Johan Christian), f. d. 16de October 1754 i Odense, hvor hans Fader Ulrik Christian Melbye var Postmester (f. 1/4[2] 1715, † 22/8 1778); Moderen Birgitte Thorsdatter (f. 7/8 1721, † 31/3 1786), en Datter af Borgemester Thor Hansen i Odense. Efter at have nydt Underviisning hjemme, kom han i sit 12te Aar i sin Fødebyes Latinskole og fem Aar efter paa Gymnasiet, hvorfra han afgik til Universitetet 1772 [ikke 1771]; fik i det følgende Aar Baccalaureigraden; blev 1779 Alumnus paa Borchs Collegium; 1782 Informator paa Waisenhuset; underkastede sig i Juni 1783 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); beskikkedes d. 15de

December 1786 til residerende Capellan i Rønne og for St. Knuds Menighed paa Bornholm; 1792 til Sognepræst for Hasle og Ruthsker, og d. 28de Februar 1816 for Svanike og St. Ibs Menigheder sammesteds. Højtideligholdt d. 20de Decbr. 1832 sit 50de Aars Embedsjubilæum (jvfr. „Dagen" 1833, Nr. 14). † 3die November 1838. — * 1786 Maria Møller.

Diss. Havn. 8vo: De *vero sensu* verborum Jesu Christi Joh. X. 12. 13. 1776. (Krit. Tilsk. 1776, Nr. 17—18; Krit. Journ. 1777, Nr. 3, i hvilken Anledning Forfatteren i samme Aar udgav „Erindringer", 4to); — De *Sabbatho Judæorum*, 1780; — Enarratio *orationis dominicæ*, 1781; — Argumentum pro *sinceritate* Scriptorum Nov. Test., 1782; — Historia *revelationis divinæ* juxta Scripturam, 1783; — *Annotata* ad dicta quædam Sacræ Scripturæ, 1784. — Ny og fuldstændig dansk Spillebog. Kbh. 1786.

Havde Andeel i det bornholmske Selskabs Samlinger. — (Tildeels efter Autogr.).

Melbye (Thor), Nysnævntes ældste Broder, f. d. 8de September 1744 i Odense. Efter nogle Aars privat Underviisning af forskjellige Lærere, blev han 1758 sat i Odense Latinskoles Mesterlectie, kom i det følgende Aar paa Gymnasiet, og affendtes derfra til Universitetet 1760; erholdt i det følgende Aar Baccalaureigraden; hvorefter han rejste tilbage til Hjemmet, for paa egen Haand at fortsætte sine Studeringer, og lagde sig tillige efter det franske og tydske Sprog, samt Musiken; begav sig igjen til Kjøbenhavn 1762 og underkastede sig i Maj 1763 den theologiske Embedsexamen. Af Mangel paa Formue maatte han, mod sin Villie, atter begive sig til sin Fødeby, hvor han samme Aar blev Huuslærer hos Oberstlieutenantinde v. Schubarth, og siden, fra Slutningen af April 1765, underviste sine yngre Søskende; rejste i September 1767 til Kjøbenhavn; kom i Huset hos Geheimeraad B. W. Lüxdorph, og udnævntes, efter Dennes Anbefaling, i Novbr. 1768 til Alumnus paa Borchs Collegium, hvor han tillige blev Medlem af det af M. Kjær stiftede Prædikeselskab. Skjøndt Theologien blev hans Hovedsag, forsømte han imidlertid ikke at erhverve sig Indsigt i de skjønne Videnskaber, hørte medicinske Forelæsninger af Professor M. Sartorph, og lagde sig saaledes efter Lovkyndigheden, at han endog tog juridisk Examen med bedste Charakteer. Da han var udgaaet af Borchs Collegium i November 1773, anvendte han den Tid, som blev tilovers fra hans Studeringer, til at give Underviisning i det franske Sprog. Blev d. 29de December 1774 residerende Capellan i Assens og Anneret Kjerum; d. 31te Juli 1795 Sognepræst for Middelfart og Causlunde; fik d. 10de November 1824 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn; festligholdt d. 29de Decbr. s. A. sit 50 Aars Embedsjubilæum (jvfr. Hempels Avis 1825, Nr. 2; „Dagen" 1825, Nr. 7 og 9); blev d. 6te Septbr. 1826, efter

Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 16de Juni 1829. — * 1. $\frac{13}{5}$ 1775 Sophia Dorothea Adrian (f. $\frac{20}{9}$ 1748, † $\frac{27}{9}$ 1803), Datter af Isaak Adrian, Branddirecteur og Hofkobbersmed i Kjøbenhavn, og Hustru Dorothea Catharina Diderichsen. * 2. $\frac{8}{8}$ 1805 Caroline Christine Frederica Maaløe, Datter af Sognepræst Mads Pedersen Maaløe i Gamborg i Fyen, og Hustru Anna Catharina Basse. — (Autobiographi i Blochs fyenske Geistl. Hist. II. 171—81; jvfr. Hempels Avis 1829, Nr. 96).

Diss. Havniæ. 4to: De *Benedictione Japheti*, Genes. IX., 27, 1769; — De *Miraculo* legionis fulminatricis, 1770: — De Historia *restaurationis templi Hierosolymitani* a Juliano tentatæ & miraculo impeditæ. Partic. I.—II. 1771—72. (Krit. Journ. 1771, Nr. 32); — De *Zacharia* filio Barachiæ, Matthæi XXIII., 35, 1773. — Tanker ved Friderich Christian von Schrödersees Død. Kbh. 1767. — Til Hr. Bolle Willum Lüxdorph, da han blev Ridder af Dannebroge-Ordenen. ibid. 1774. 4to. — Forsøg til en Fyensk Præste-Historie, begyndt med Baag-Herred. Første Hefte. Odense 1783. (Liter. Progr. III. 140; L. E. 1783, Nr. 45). — J. F. Feddersens Prædiken til Erindring af Hertug Leopold af Brunsvig. Overs. af Tydsk. ibid. 1785. — Tidsfordriv og Underviisning for Børn fra femte til tiende Aar, i 76 smaa Historier; overs. af Tydsk. ibid. 1790. — Felsenborg, en moralsk moersom Læsebog; oversat af Tydsk. Første Deel. ibid. eod. — Psalmer og Collect til Brug ved Gudstjenesten i Middelfart Kirke paa Fredsfesten den 1ste Jan. 1802. Odense 1801. 8 S. 8. (Psalmerne ere af P. H. Haste, og Collecten af Melbye).

Bidrag: i „Fruentimmer-Tidenden", Kbh. 1767–70, 4to, (Nogle Oversættelser); — i Odense Adresse-Comptoirs Efterretninger fra 1772 til 1778, 8vo, (Adskillige, saavel originale, som oversatte, Afhandlinger, meest henhørende til den danske Historie og Literaturen); i samme Efterretninger for 1783 og 1784, 8vo og 4to, (Nogle Oversættelser af Iselins Ephemeriden der Menschheit, Historisches Portefeuille, ꝛc.); i samme for 1786 og 1787, 4to, (Levnets-Beskrivelser over nu levende Fyenske Lærde).

Mangfoldige Bidrag til J. Worms „Forsøg til et Lexicon over lærde Mænd", 3die Deel (jvfr. Fortalen og S. 511); — til J. C. Bloch's „Den fyenske Geistligheds Historie, med nogle Tillæg forøget og til Trykken befordret af L. P. Næraae"; — til R. Nyerups og J. E. Kraft's „Almindeligt Litteraturlexicon for Danmark, Norge og Island" (see Fortalen S. II.). — (Tildeels efter Meddelelse).

Melbye (Ulrik Kristian), Foranførtes ældste Søn, f. d. 3die Juni 1776 i Assens; blev i April 1789 Discipel i Odense Latinskole, hvorfra han i Efteraaret 1795 dimitteredes til Universitetet; tog i Octbr. 1796 den philologisk-philosophiske Examen; studerede Theologi og Pædagogik og siden 1800 Chirurgi; blev Compagnichirurg ved Arveprinds Frederiks Regiment; var derpaa Copiist ved Fattigvæsnets Bogholdercontoir i Kjøbenhavn; ansattes derefter som Lærer ved Holmens Haandværksstoks Skole og fungerede tillige i 1 Aar som Klokker ved Trinitatis Kirke; blev

1809 Telegraphbestyrer ved Aarhuus og Helgenæs, siden ved Refsnæs og Kallundborg; d. 14de Octbr. 1812 efter Ansøgning entlediget med Vartpenge; udnævntes d. 16de Marts 1819 til Krigsraad; 1824 til kongelig Toldbetjent og Visiteur i Kjøbenhavn. — * 1/5 6 1806 Anne Margrete Jørgensen Abelbom, Enke efter Inspecteur Justin Hoffmann, og nu pensioneret Oldfrue fra Almindeligt Hospital i Kbhvn.

Anviisning til Hovedregning for de første Begyndere. Kbh. 1818.

Tale i et Pigeinstitut paa H. M. Kongens Fødselsdag d. 28de Januar 1820, i „Borgervennen" 1820, Nr. 9. 10. 11.

En Mængde Digte og Sange, deels særskilt trykte, saasom: Folkesang paa Kong Frederik VI. Fødselsdag. Kbh. 1809; Æresang til Erindring om Peder Tordenskjold, ibid. 1819. (Skrevet Hundredeaaret efter at Marstrands By og Fæstningen Karlsteen ved ham var erobret); Til min Fader, den hæderværdige Olding, Hr. Thor Melbye, Sognepræst i Middelfart, d. 13de Juni 1819. ibid. eod.; Fædrelandssang til H. M. Kong Frederik d. 6te, ibid. 1821; Oldingen Thor Melbye helliget paa hans Jubelhøitid d. 29. Decbr. 1824, ibid. 1824. (En Choral); Sang ved Høitideligheden i Kbhvn den 29. Decbr. 1824, i Anledning af min Faders, Hans Høiærværdighed Hr. Thor Melbye's Jubilæum, ibid eod.; Sang med Musik for Pianoforte i Anledning af D. D. K. K. H. H. Prindsesse Wilhelmines og Prinds Frederiks høie Formæling, ibid. 1828; Gravsang. Danmarks Konge Frederik den Sjettes Minde helliget. ibid. 1840; deels indførte i forskjellige Tidsblade, f. Ex. „Kbhvns Skilderi", „Dagen", „Nyeste Morgenpost".

Bidrag i A. F. Elmquist's „Floras Krands" 1813 (Medbeilerinden, Fortælling af Baron Steigentesch, overs. S. 43—59; 2 Sange, S. 64—66 og 148—49); — i „Berlingske Tidende" (Om Weyse's Choralbog, 1839, Nr. 103). — (Efter Autogr. og Meddelelse).

Melchior (Hans Bochman), f. den 14de Maj 1773 i Grenaa, hvor hans Fader Johan Henrik Melchior var Sognepræst († 1784); Moderen Anne Marie Olrog (f. 1740, † 1/3 1812), en Datter af Magister Jens Olrog, Capellan ved Trinitatis Kirke i Kbhvn. — Blev i Efteraaret 1790 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole, ved hvilken han i Maj 1797 ansattes som Lærer i Mathematik, Physik, Naturhistorie m. m.; disputerede d. 21de August 1801 for Doctorgraden i Philosophien; udnævntes d. 23de August 1820 til Overlærer ved bemeldte Skole, med Titel af Professor. † 11te Septbr. 1831, ugivt. („Dagen" 1831, Nr. 224. 235. 241; Oehlenschlägers „Prometheus" III. 374—378; F. C. Sibbern: „Til Minde om Herlovianeren Hans Bochman Melchior", Kbh. 1834).

Comparatio inter commoda et incommoda educationis publicæ & privatæ. Diss. inaug. Hafn. 1801. (Jen. L. Z. 1803, Nr. 107).

Indbydelsesskrift til at bivaane den Fest, hvorved den adelige Frieskole Herlufsholm agter at höitideligholde sin Stifters Rigsadmiral HERLOFF TROLLES trehundredeaarige Födselsdag den 14de Januar 1816. Paa Stiftelsens Vegne udstædet

af *H. B. Melchior.* — Indeholdende korte Efterretninger om Skolens Stifter, samt om de fra Herlufsholm til Universitetet dimitterede Disciple. Kbh. 4to. (Allg. H. 3. 1817, Nr. 28). Dette Indbydelsesskrift er ogsaa aftrykt i: Forhandlinger ved *Jubelfesten* paa Herlufsholm den 23de Maji 1816 udgivne af A. W. Brorson og C. F. Horneman. Kbh. 1817, 8vo, S. 4—44.

Historisk Efterretning om den frie adelige Skole Herlufsholm. Kbh. 1822, m. 6 Kbb., foruden Titelvignet. (L. T. 1823, Nr. 12. 13; P. D. Fabers Jyll. Kundsk. Tid. 1823, H. 1., S. 38—40).

Den danske Stats og Norges Pattedyr. Et Priisskrift, udgivet efter Forfatterens Død af S. Jahle. Kbh. 1834, med 13 Kbt., hvoraf de 8 illum. (M. f. L. XIV. 1—24, anm. af S. Jahle [jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 214]; L. T. 1836, Nr. 3. 4; Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte Jahrg. 2. 1836, H. 1. S. 76—80, jvfr. Krøyers Naturhist. Tidsskr. 1. 415).

Bidrag: i Lærde Efterretninger (Recension over Blatsch's „Paparbeideren", oversat af S. Brun Juul, 1808, Nr. 38); — i Høst's „Nordiske Tilskuer" (Af et Brev fra ham til Prof. Nyerup [angaaende det dansk-norske Forfatter lexicon], Nr. 21).

Melchior (Lauritz Michael), f. 1771 i Kjøbenhavn, af Forældrene Vægterlieutenant Hans Melchior († ? 1808) og Cathrine Marie, f. With. Blev underviist af den daværende Decanus R. Møller († som Biskop i Laaland), og dimitteret til Universitetet som Privatist fra Kjøbenhavn i Efteraaret 1789; udmærket ved anden Examen det paafølgende Aar; tog i Juli 1793 den theologiske Embedsexamen (Laud.); beskjæftigede sig derefter i 7 Aar med at manuducere til denne Examen; blev d. 4de April 1800 Sognepræst til St. Jørgens og St. Ibs Menigheder i Sjælland; 1808 for Brøndum og Hvidberg i Salling, Viborg Stift. — * J. H. M. Melchior († 1841).

Kort Veiledning til at kjende Ordklasser og Retskrivnings-Regler i Modersmaalet. Viborg 1815. — (Tildeels efter Autogr.).

Melchior (Nathan Gerson), en Søn af Grosserer Gerson Melchior, er f. d. 2den August 1811 i Kjøbenhavn; blev efter foregaaende privat Underviisning dimitteret til Universitetet 1828; underkastede sig i Efteraaret 1834 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og det følgende Efteraar medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); tiltraadte i Foraaret 1836 en Reise i Udlandet, og opholdt sig i 10 Maaneder ved Tydsklands berømteste Universiteter og Hospitaler, saasom i Berlin, Leipzig, Dresden, Prag (hvor han anstillede Jagttagelser over Cholera-Sygdommen), Wien o. s. v. o. s. v.; derefter i lige saa lang Tid i Paris; besøgte paa Hjemreisen Hospitalerne i Brüssel og Hamborg. Kom tilbage i November 1837; disputerede d. 23de April 1839 for Licentiat-, og d. 24de Marts 1841 for Doctorgraden i Medicinen. Er privat Practicus i

Kjøbenhavn. Blev 1842 Medlem af det medicinske Selskab i Brüssel, og Aaret derefter af Mecheln's med. chirurg. Selskab. — * Dorthea Bloch. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets Reformationsfest 1839, S. 144—45).

De Strabismo. Diss. pro licent. Hauniæ 1839. (Fricke's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. XII. 1839, Decbr. S. 561; Schmidts Jahrbb. d. Med. Bd. XXX. 1841, H. 1. Apr. S. 132—34 (anm. af Warnatz); British and foreign med. Rev. Vol. XI. 1841, No. 22. Apr. P. I. p. 474—92; Salzburger med. Zeit. 1842; Ammons Monatsschr. f. Chirurg. u. Augenheilk. Bd. 3.).

De myotomia oculi. Diss. inaug. Hauniæ 1841. („Dagen" 1841, Nr. 79; Ugeskr. f. Læger IV. 318; Salzburger med. Zeit. 1842; Cuniers „Annales d'Oculistique" 1. Vol. Suppl. p. 298 o. fl. St.).

Bidrag: i Ugeskrift for Læger (Et Tilfælde af heldig Overskjærelse af musculus rectus internus paa begge Öinene, Bd. III. S. 39—42); — i Bibliothek for Læger (Nogle Ord med Hensyn til Prof. Svitzers Bemærkninger om Operationen for Skelen, Bd. XXXVI. [Ny Række Bd. 6.], S. 138—49 [jvfr. sstd. S. 298—330, af E. Svitzer]; Svar paa Prof. Svitzers Modbemærkninger, sstd. S. 381—91 [jvfr. E. Svitzers „Svar". Kbh. 1842]); — i *Annales d'Oculistique 1844* (Om Pupillens Dilatation i sund og sygelig Tilstand). — (Revidert).

Meldola (Carl J.), Typograph.

Nyt Conversationsblad. Et Ugeblad af blandet Indhold. Redigeret, udgivet og forlagt. 1.—7. Aarg. Kbh. 1838—44. st. 8vo; fortsættes.

Meldola (Raphael), Translateur i Tydsk, Fransk, Hollandsk, Spansk og Portugisisk, samt Stadsmægler i Kjøbenhavn. † 1817.

Vexel-Tabeller. 1ste Deel. Kbh. 1793.

Mellerup (Frantz Daniel), f. d. 17de October 1765 paa Benzonsdahl i Sjælland, hvor hans Fader Søren Mellerup da var Forvalter (siden Kammerraad, Landvæsenscommissair i Roeskilde Amt, samt Forvalter ved Kjøbenhavns Stads og Magistrats Gods, og boende paa Bidstrupgaard ved Roeskilde, † 1801). Blev privat dimitteret til Universitetet 1786; tog theologisk Attestats i Jan. 1790 (n. c.); blev 1793 Kateket ved Holmens Menighed i Kbhvn; 1796 Sognepræst til Greve og Kildebrynde i Sjælland; 1823 tillige Provst for Thune og Ramsø Herreder; 1829 Ridder af Danebroge; 1842 Medlem af Amtsraadet for gamle Roeskilde Amt; s. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * Maria Elisabeth Aulum (f. 1768, † ♈ 1839), en Datter af Provst Niels Aulum, Sognepræst til Carlslunde i Sjælland, og Hustru Elisabeth Magdalene Pechüle.

Min Troe paa den guddommelige Aabenbarings Lærdomme styrket og befæstet ved den rene Fornuftreligions Læreres velvarende Opførsel og nyeste Skrivter, af J. F.

Jacobi. Oversat. Kbh. 1794. (Krit. og Antikr. XVI. Nr. 35). — Lærebog i den gamle Statshistorie af Galletti. Oversat. ibid. 1796.

Bidrag: i Møllers Tidsskrift for Kirke og Theologie (Forsøg paa en historisk-geographisk Beskrivelse over Steder, som blive nævnte i det Ny Testamente, Bd. I. S. 206—20; jvfr. L. T. 1833, S. 737—39) — (Tildeels efter Autogr.).

Melsen (Lars), f. d. 17de Juni 1753 paa Melse-Gaarden (deraf Familienavnet), en Bondegaard i Nørre-Vindslev By i Vendsyssel, Aalborg Stift. Han yttrede tidlig Lyst til Læsning, Skrivning og Musik, hvorfor Faderen fik ham anbragt som Skriverdreng paa en nærliggende Herregaard. Siden var han Forvalter hos en Godsejer Quistgaard, indtil han 1788 bosatte sig som Kjøbmand og Gjæstgiver i Høyen eller Gammel-Skagen; flyttede 1794 til Aalborg, hvor han blev Fuldmægtig paa Amtstuen. † 5te December 1820. — * 1788 Maren Høyer († 1794 i Høyen), en Datter af Præsten Moritz Høyer i Raabjerg i Aalborg Stift. — (Jvfr. Nyerups og Rasmussens Udvalg af danske Viser fra Midten af det 16de Aarhundrede o. s. v. I. D. Fortalen S. 3—4).

Om det holstenske Livegenskabs skadelige Indflydelse paa Velstand, Oplysning og Moralitet. En Oversættelse af det Tydske. Aalborg, 1797.

Leverede Bidrag af Ord fra Vendsyssel til den Danske Ordbog (Jvfr. Fortalen til 3die Deel S. XV.), og til Molbechs Dialect-Lexicon; ligeledes endeel Viser og Melodier til Nyerups og P. Rasmussens „Udvalg af danske Viser fra Midten af det 16de Aarhundrede til henimod Midten af det 18de med Melodier". Kbh. 1821. — Meddeelte: Henrik Wallensbecks Dagbog, holden paa hans Reise som Gesandtskabspræst med Hannibal Sehested til Frankerig 1662, i Nyerups Magaz. for Reiseiagttagelser II. 487—92. — Oversatte de udenlandske Efterretninger i Wandalls Avis i flere Aar. — (Tildeels efter Meddelelse).

du Mesnil (Alexander Botat) var Lærer i det franske Sprog for H. K. H. Kronprinds Frederik Carl Christian; opholdt sig siden i Sverrig.

Traité *des figures de Rhétorique* précédé de quelques préceptes sur l'art d'ecrire, dédié à S. A. R. le Prince *Fréderic Charles Christian* et composé pour ses etudes. Copenh. 1826. (Messager du Nord 1826, p. 268—72 [overs. fra „Dagen" 1826]; Kbhvns Morgenbl. 1826, S. 384).

Bidrag i „Messager franç. du Nord," Coph. 1825, og „Le Messager du Nord," ibid. 1826.

Meyer (Eduard), f. d. 6te October 1813 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Mathias og Frederikke Meyer, begge af den mosaiske Religion. Han følte tidlig Lyst til Studeringer; men da Forældrene ikke havde Evne til at fremhjelpe ham dertil, kom han i Lære hos en Konstdrejer, gjorde som Saadan selv Mesterstykke i Kallundborg i Aaret 1839, og 2½

Aar senere Mesterstykke som Drejer i Slagelse. Kort Tid efter rejste han til Kjøbenhavn, hvor han siden har opholdt sig.

Poetisk Nysepulver, humoristisk Piece paa rimede Vers af Mollerup (Pseudonym). Kbh. 1826. 16 S. 8vo.

Holbeks Amts Commissions-Tidende eller Callundborg Ugeblad. Redigeret, udgivet og forlagt. 1ste Aarg. Nr. 1—35. (23de Juli—31te Decbr.). Kbh. 1837. (Nr. 1—12, Folio; Nr. 13—35, 4to). 2den Aarg. Nr. 1—24. (3die Januar—25de Marts). ibid. 1838. 4to.

Sjellandsposten eller Callundborg Ugeblad. Redigeret, udgivet og forlagt. 2den Aarg. Nr. 1—79. (1ste April—31te Decbr.). Kbh. 1838. 4to. (jvfr. Art. M. A. Goldschmidt).

Den danske Haandværksstands Tidende. Et Ugeblad, redigeret, udgivet og forlagt. Kbh. 1838. 4to.

Conversation. Et Hefteskrift. I.—IV. Hefte. Kbh. 1839.

Danske Folkesange. Kbh. 1839.

Kjøbenhavns Moerskabsblad, redigeret. Kbh. 1841—42.

Dania, et Maanedsskrift af blandet Indhold; begyndt 1841. Kbh.

Callundborg Ugeblad. 3die Suite, redig., udg. og forlagt. Nr. 1.—10. Kbh. 1841. 4to.

Digte og Eventyr. Jule- og Nytaarsgave for Børn og Barnligsindede. Kbh. 1842.

Friskytten, et humoristisk Blad. 1.—2. Aarg. Kbh. 1843—44, med Træsnit og medfølgende historiske Tegninger; fortsættes. (begyndt i Januar 1843).

„Friskyttens" Beneficium. Givet og forlagt af „Friskyttens" Venner. Redigeret af E. Meyer. Kbh. 1843, med 4 Træsnit.

Brændeviin og Salt, anvendte som Lægemiddel mod flere Sygdomme, af W. Lee. Efter det Engelske. Kbh. 1842. 2.–4. Opl. ibid. 1843. (Godtkjøbs-udgave).

De tre første Danske illustrerede Folkeviser. Udg., redig. og forlagte af Jochum Jochumsen (Pseudonym). Kbh. 1844.

Digte: i „Magazin for underholdende Læsning", redigeret af J. H. Hansen, (Bd. 1. S. 32. 90. 193.); i J. H. Hansens „Maigave" for 1839; i Sammes „Lys og Skygge" 1838, Bd. 2.

Meyer (J. C.), Snedkermester i Kjøbenhavn.

Forsøg paa en Besvarelse af tvende Spørgsmaal i Dansk Folkeblad d. 23de October 1835, angaaende Haandværkslaugene, indf. i Dansk Folkeblad 2 Aarg. Nr. 1.

Meyer (Johan Heinrich), f. d. 7de (ikke d. 1ste) Jan. 1766 i Brunsvig; studerede i Helmstädt; blev 1787 Lærer ved et Opdragelses-Institut i Holsteen; 1791 Doctor Philosophiæ og Privatdocent ved Universitetet i Kiel; 1796 Adjunct ved Sammes philosophiske Facultet, og tillige meddeelt Kongeligt Naturalisations-Patent; 1797 Renteskriver ved det Hol-

stenske Contoir under det Kgl. Rentekammer; 1805 Kammerraad; d. 8de Januar 1811 Kammersecretair for Rentekammerets slesvig=holstenske Cancelli (indtil d. 4de November 1815); 1812 Justitsraad; d. 30te Juni 1814 Committeret i Rentekammeret; d. 25de Juli 1815 Medlem af Directionen for den almindelige Enkekasse (jvfr. Colleg. Tid. 1815, S. 483); d. 28de Januar 1817 Etatsraad; d. 3die Marts 1821 Medlem af Justits=Directionen for det Kjøbenhavnske Classelotteri; d. 25de Maj 1826 Ridder af Danebroge, d. 10de Maj 1827 femte Deputeret i Rentekammeret og syvende for Finantserne; d. 1ste August 1829 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 4de Marts 1831 anden Deputeret i Rentekammeret og femte for Finantserne; d. 27de Maj s. A. Conferenceraad; d. 28de October 1836 Commandeur af Danebroge. † 23de April 1839. — * Anne Christiane Auguste Schlüter († 3/12 1836). — (Jvfr. Korbes' Lex. S. 220 u. 556; Lübker's und Schröder's Lex. I. 369, og Schröder's Nachträge S. 831; Øst's „Materialier“ Nr. 98, og „Supplementblade“ Nr. 14).

Hvorledes det forenede Begravelses- og Enke-Understøttelses-Selskab for alle Stænder kan bestaae. Kbh. 1808.

Allgemeine Anleitung zur Berechnung der Leibrenten und Anwartschaften. I.—II. Theil. Kopenh. 1823. (Litterärisches Blatt zu Nr. 91 der astronomischen Nachrichten (von H. C. Schumacher) Bd. IV. 1826).

Meyer (Ludvig), Nysnævntes Broder, f. i Gandersheim i Hertugdømmet Brunsvig d. 3die Jan. 1780; studerede i Aarene 1799—1801 Lovkyndighed ved Universitetet i Kiel. I Slutningen af sidstnævnte Aar blev han Huuslærer i Stockholm, som han dog allerede i Foraaret 1803 forlod, for at tiltræde den ham tilbudne Lærerplads i det, af den daværende Garnisonspræst i Kjøbenhavn Hudtwalker oprettede Opdragelses=Institut. Ved dettes Opløsning 1½ Aar derefter blev han Hovmester i den grevelig Schimmelmannske Familie. I Maj 1810 erholdt han Naturalisations=Patentet og blev i samme Aar beskikket til Fuldmægtig i Finantscollegiets Secretariat; d. 10de Novbr. 1813 til Secretair ved den kongl. Creditcasse=Direction, og ved dennes Ophævelse i Førstningen af 1816, til Bogholder og Comptoirchef under Statsgjelds=Directionen. Entlediget fra dette Embede i Slutningen af 1821, erholdt han s. A. Titel af Professor, og har derefter privatiseret i Kbhvn. — * 4/11 1812 Frederikke Louise Charlotte Platou, en Datter af afd. Provst Fred. Christian Platou i Øster=Egitsborg i Sjælland. — (Jvfr. Øst's „Materialier“ Nr. 5).

Seeland im Sommer 1807. In vertrauten Briefen an einen Freund in Berlin. Von einem Augenzeugen. Germanien (Leipzig) 1808; oplagt 2den Gang, uden at dette paa Titelbladet er bemærket. (jvfr. G. L. Badens hist. Bibl. S. 148—149; Engelstoft's og Møller's Histor. Calender III. 1817, S. 136).

Program under Titel: Indbydelse til Subscription paa en Haandbog i den tydske poetiske Literatur. Kbh. 1823.

Haandbog i den tydske poetiske Literatur, indeholdende Prøver af Tydsklands classiske Digtere, tilligemed biographiske, literaire og critiske Efterretninger. Kbh. 1823. Ogsaa under Titel: Haandbog i det tydske Sprog og den tydske skjønne Literatur ved H. Behrmann og L. Meyer. Anden Deel. („Tilskueren" 1822, Nr. 86; „Tilskuerne" 1823, Nr. 49—50. 52; jvfr. ssst. Nr. 53. 61. 62. 84. 85. 86. 87 og 88; Hesperus 1823, 3. og 4. H.; „Dagen" 1823, Nr. 95; L. T. 1824, Nr. 52).

Lehrbuch der Botanik von C. A. Agardh. 1ste Abtheilung: Organographie. Ogsaa med Titelen: Organographie der Pflanzen von C. A. Agardh. Mit einer Vorrede von J. W. Hornemann. Aus dem Schwedischen übersetzt. Mit 4 Kupf. Kopenhagen 1831.

Kortfattet Lexicon over fremmede, i det danske Skrift- og Omgangs-Sprog forekommende Ord, Konstudtryk og Talemaader, tilligemed de i danske Skrifter meest brugelige fremmede Ordforkortelser. Kbh. 1837. (T. f. L. o. K. III. 106—12; jvfr. Møt's „Materialier" Nr. 96. 113; „Den Frisindede" 1836, Nr. 46; „Kbhposten" 1836, Nr. 329. 332. 337). Andet forøgede og forbedrede Oplag under Titel: Fremmedord-Bog. Kbh. 1844. (jvfr. „Dagen" 1842, Nr. 266; Kbhpost. 1841, Nr. 9).

Bidrag til de tidligere Aargange af „Allgemeine Zeitung", og til „Morgenblatt für gebildete Stände" 1822. — (Revidert).

Meyer (M), Cand. Philos.

Kortfattet tydsk Sproglære for Danske. En Bearbeidelse af Heyses Leitfaden. Kbh. 1836. („Dannora" I. 369—72). 2den forøgede Udgave. ibid. 1838.

Meyer (P.), Handelsgartner.

Blomstervennen, Haandbog for Blomsteryndere, med særdeles Hensyn til de mindre Hauger, tilligemed en Anviisning til og Fortegnelse over en stor Deel af de skjønneste Ziir- og Pragtplanter. Kbh. 1835.

Meyer (Peter Krog), f. d. 7de Januar 1779 paa Ogstad Gaard i Værdalen i Throndhjems Stift, nær ved Stiklestad. Hans Fader Niels Meyer var Major ved den Norske Armee († 1801); hans Moder Inger Marie Krog († 1801), af en gammel og meget udbredt Familie. Sin Barndom tilbragte han i Forældrenes Huus i Værdalen og paa Halvøen Frosten; kom i sit 12te Aar i Throndhjems latinske Skole; blev efter 5 Aars Forløb dimitteret, og tog ifølge en da bestaaende Indretning Examen Artium i Throndhjem i Nov. 1796. Om Foraaret 1797 kom han til Kbhvns Universitet; tog i det følgende Aar anden Examen med Udmærkelse, og i Januar 1800 theologisk Attestats med samme Udfald. Indtraadte kort efter i det da nylig oprettede pædagogiske Seminarium, og blev tillige Alumnus paa Borchs Collegium, samt Lærer i Christianis Institut paa Vesterbro og i Efterslægtsselskabets Skole; vandt 1801 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i

Theologien: „Ex *utraque Pauli ad Corinthios epistola* sistatur, qualis in *hoc coetu Christiano doctrinæ & morum facies* eo tempore exstiterit" (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 12—13); udnævntes sidst i Aaret 1801 til Adjunct ved Kjøbenhavns Cathedralskole; 1802 til Overlærer i Religion, Anthropologi og Hebraisk, samt Medlem af Skoleraadet ved Cathedralskolen i Christiania; d. 30te Maj 1806 til Professor extraordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet, og tillige til Overlærer i Religion, Anthropologi og Hebraisk ved Kjøbenhavns Cathedralskole. Blev i Begyndelsen af 1808 Opdrager og Lærer hos Hertugen af Augustenborgs tvende Sønner, paa Als; disputerede d. 10de August 1815 for den theologiske Doctorgrad; vendte 1816 tilbage til Kbhvns Universitet; udnævntes d. 22de Marts 1817 til Professor ordinarius i Theologien, og d. 18de Juli s. A. til Assessor i Consistoriet; d. 23de April 1819 til første Biskop over Als og Ærø. † 24de Juni 1819 i Kjøbenhavn. — * 1804 Frederike Wilhelmine Wexels († 2/4 1830 i Kbh.), Datter af Kammerraad og Administrator Wexels i Christiania. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 15—18; Nekrolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1819, Nr. 28 [jvfr. S. 528 og Høst's Morgenbl. 1819, S. 151]; ved P. Arnesen i Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 53; hans Minde, ved J. Møller, i Theol. Bibl. XVII. 257—93; Øst's „Materialier" Nr. 125; Rahbeks „Hesperus" I. 258—59; Prov. Ber. 1832, S. 204; Falck's N. Staatsb. Magaz. II. 683—84).

De nævis, quos religioni Christianæ adspersit veterum ejus doctorum philosophia. Exercitatio pro stipendio collegii Medicei. Havniæ 1802. — Om Religionsunderviisningens Plan og Øiemed i de lærde Skolers øverste Klasser. Indbydelsesskrift til at bivaane den offentlige Examen i Christianias Kathedralskole Aar 1804. Christiania. 4to. — De *commodis ac incommodis*, quæ *scholis* affert *academiæ vicinia*, observationes. Programma, quo ad audiendum in schola cathedrali Havniensi examen publicum invitatur. Havniæ 1806. 4to. (Oversat af Forf. i Engelstofts Univers. og Skole-Annaler 1806, II. 224—42).

Hans Høifyrstelige Durchlauchtighed Hertug til Slesvig-Holsteen-Sønderborg Christian Carl Frederik August's Confirmationsact, holden i Augustenborgs Slotskirke den 12te Mai 1815. Kbh. 1815.

De ratione et argumento apologetici Arnobiani. Dissertatio inauguralis. Havniæ MDCCCXV. (L. T. 1815, Nr. 37; Journal des Savans 1817, Oct. p. 614—25).

Taler og Sange ved Hans Høifyrstelige Durchlauchtigheds Prinds Frederik Emil August's Confirmation i Augustenborgs Slotskirke den 12te Juli 1816. Sønderborg 1816.

Lærebog i den christelige Religions- og Sædelære, med Hensyn paa Disciplenes Tarv i de lærde Skolers øverste Klasser. Kbh. 1818. (jvfr. Møllers Theol. Bibl. XVII. 272—74; L. T. 1823, S. 790—92; M. f. L. XIV. 129).

Bidrag: i Lærde Efterretninger (Recensioner i Aarg. 1806, 1807 og 1808, betegnede med hans Navn); — i *Acta Solennia* i Anledning af Reformationsjubelfesten 1817 (Oratio, qua unum Theologiæ Doctorem creabat, IV. apud exteros so-

lenniter proclamabat, p. 55—58); — i Dansk Litteratur-Tidende 1818 (Recensioner over: R. Møller's Oversættelse af Ciceros 4 Taler mod Catilina, Nr. 3. 4. 5; Revisions-Commissionens Prøve-Oversættelse af Brevet til Hebræerne, i Nr. 13. 14; P. E. Müller's „Den christne Kirkes almindelige Symboler" og J. Møller's Jubelgave for evangeliske Christne, i Nr. 28. 29); — i Dansk Minerva (Cornelias Skygge; efter Properts 4de Bogs 1 te Elegi, VI. 1818, Febr., S. 169—77 [med Anmærkninger fra en anden Haand, sstd. S. 177—78); — i Møller's Theol. Bibliothek (De adauctis nostra ætate accuratæ eruditionis impedimentis. Oratio in Universitate Hauniensi a. 1818 habenda (sed propter ancipitem auctoris morbum intervenientem non habita), XVII. 1—58; jvfr. L. T. 1820, S. 805—6).

I Forening med J. Møller besørgede han Udgaven af *Confessio Augustana* invariata, in usum ecclesiarum danicarum ad fidem editionis Melanchthonianæ principis impressa (Havniæ 1817), hvortil han skrev Fortalen.

Meyn (Johan Wilhelm), en Søn af Professor ved Konstacademiet, samt Hof- og Stadsbygmester Peter Meyn († $\frac{1}{4}$ 1808), og Charlotte Amalie f. Avemann; er f. 1787 i Kjøbenhavn; blev privat dimitteret til Universitetet 1805; underkastede sig i Juni 1810 den juridiske Examens theoretiske Prøve (Laud.), og i Efteraaret 1811 sammes praktiske Prøve (H. ill.); blev Regimentsqvarteermester og Auditeur ved Livregiment lette Dragoner; er nu Skolelærer i Buddinge i Sjælland.

Aftryk af endeel af de til Brug ved den indbyrdes Underviisning authoriserede Regnetabeller til Børnenes Øvelse udenfor Skolen. Kb. 1833. 1837.

de **Meza (Christian Jacob Theophilus)**, f. d. 26de November 1756 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Dr. med. Salomon Theophilus de Meza var praktiserende Læge (f. $\frac{4}{5}$ 1727 i Amsterdam, † $\frac{2}{8}$ 1800 i Kbh.; ans. i Worms Lex. III. 518—20, og Nyerups Lit. Lex. S. 387); hans Moder var Regina Cahanet Belinfante († 1783). Studerede Lægevidenskaben; blev 1774 ordentligt Medlem af det chirurgiske Selskab, som Tode oprettede for unge Studerende; fik 1781 Plads som Candidat paa Accouchementhuset, hvor han under Professor Matth. Saxtorph's Vejledning havde megen Øvelse baade i Fødselsvidenskaben og den medicinske Praktik som hans Amanuensis i 3de paa hinanden følgende Aar; tog samme Aar den medicinske Embedsexamen (Laud.); disputerede d. 29de April 1783 for Doctorgraden i Medicinen; lod sig d. 27de Juli s. A. døbe af Confessionarius Dr. Bastholm, ved hvilken Lejlighed han antog Navnet Christian; blev 1784 bosiddende og Prakticus i Helsingør i den afdøde Dr. Salholts Sted; nogle Aar derefter Læge og Meddirecteur ved det under Geheimeraad Rumsen oprettede saakaldte Øresunds Sygehospital; 1794 Stadsphysicus i Helsingør; 1803 fra dette Embede efter Ansøgning entlediget; d. 7de Febr. 1816 Justitsraad; d. 8de Septbr. 1819 Læge ved Helsingørs almindelige Hospital og det dermed forbundne Fattighuus (indtil

Theologien: „Ex *utraque Pauli ad Corinthios epistola* sistatur, qualis in *hoc coetu Christiano doctrinæ & morum facies* eo tempore exstiterit" (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 12—13); udnævntes sidst i Aaret 1801 til Adjunct ved Kjøbenhavns Cathedralskole; 1802 til Overlærer i Religion, Anthropologi og Hebraisk, samt Medlem af Skoleraadet ved Cathedralskolen i Christiania; d. 30te Maj 1806 til Professor extraordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet, og tillige til Overlærer i Religion, Anthropologi og Hebraisk ved Kjøbenhavns Cathedralskole. Blev i Begyndelsen af 1808 Opdrager og Lærer hos Hertugen af Augustenborgs tvende Sønner, paa Als; disputerede d. 10de August 1815 for den theologiske Doctorgrad; vendte 1816 tilbage til Kbhvns Universitet; udnævntes d. 22de Marts 1817 til Professor ordinarius i Theologien, og d. 18de Juli s. A. til Assessor i Consistoriet; d. 23de April 1819 til første Biskop over Als og Ærø. † 24de Juni 1819 i Kjøbenhavn. — * 1804 Frederike Wilhelmine Werels († 2/4 1830 i Kbh.), Datter af Kammerraad og Administrator Werels i Christiania. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 15—18; Nekrolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1819, Nr. 28 [jvfr. S. 528 og Høst's Morgenbl. 1819, S. 151]; ved P. Arnesen i Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 53; hans Minde, ved J. Møller, i Theol. Bibl. XVII. 257—93; Høst's „Materialier" Nr. 125; Rahbeks „Hesperus" I. 258—59; Prov. Ber. 1832, S. 204; Falck's N. Staatsb. Magaz. II. 683—84).

De nævis, quos religioni Christianæ adspersit veterum ejus doctorum philosophia. Exercitatio pro stipendio collegii Medicei. Havniæ 1802. — Om Religionsunderviisningens Plan og Øiemed i de lærde Skolers øverste Klasser. Indbydelsesskrift til at bivaane den offentlige Examen i Christianias Kathedralskole Aar 1804. Christiania. 4to. — De *commodis ac incommodis*, quæ *scholis* affert *academiæ vicinia*, observationes. Programma, quo ad audiendum in schola cathedrali Havniensi examen publicum invitatur. Havniæ 1806. 4to. (Oversat af Forf. i Engelstofts Univers. og Skole-Annaler 1806, II. 224—42).

Hans Høifyrstelige Durchlauchtighed Hertug til Slesvig-Holsteen-Sønderborg Christian Carl Frederik August's Confirmationsact, holden i Augustenborgs Slotskirke den 12te Mai 1815. Kbh. 1815.

De ratione et argumento apologetici Arnobiani. Dissertatio inauguralis. Havniæ MDCCCXV. (L. T. 1815, Nr. 37; Journal des Savans 1817, Oct. p. 614—25).

Taler og Sange ved Hans Høifyrstelige Durchlauchtigheds Prinds Frederik Emil August's Confirmation i Augustenborgs Slotskirke den 12te Juli 1816. Sønderborg 1816.

Lærebog i den christelige Religions- og Sædelære, med Hensyn paa Disciplenes Tarv i de lærde Skolers øverste Klasser. Kbh. 1818. (jvfr. Møllers Theol. Bibl. XVII. 272—74; L. T. 1823, S. 790—92; M. f. L. XIV. 129).

Bidrag: i Lærde Efterretninger (Recensioner i Aarg. 1806, 1807 og 1808, betegnede med hans Navn); — i *Acta Solennia* i Anledning af Reformationsjubelfesten 1817 (Oratio, qua unum Theologiæ Doctorem creabat, IV. apud exteros so-

lenniter proclamabat, p. 55—58); — i Dansk Litteratur-Tidende 1818 (Recensioner over: R. Møller's Oversættelse af Ciceros 4 Taler mod Catilina, Nr. 3. 4. 5; Revisions-Commissionens Prøve-Oversættelse af Brevet til Hebræerne, i Nr. 13. 14; P. E. Müller's „Den christne Kirkes almindelige Symboler" og J. Møller's Jubelgave for evangeliske Christne, i Nr. 28. 29); — i Dansk Minerva (Cornelias Skygge; efter Properts 4de Bogs 1 te Elegi, VI. 1818, Febr., S. 169—77 [med Anmærkninger fra en anden Haand, sstd. S. 177—78); — i Møller's Theol. Bibliothek (De adauctis nostra ætate accuratæ eruditionis impedimentis. Oratio in Universitate Hauniensi a. 1818 habenda (sed propter ancipitem auctoris morbum intervenientem non habita), XVII. 1—58; jvfr. L. T. 1820, S. 805—6).

I Forening med J. Møller besørgede han Udgaven af *Confessio Augustana* invariata, in usum ecclesiarum danicarum ad fidem editionis Melanchthonianæ principis impressa (Havniæ 1817), hvortil han skrev Fortalen.

Meyn (Johan Wilhelm), en Søn af Professor ved Konstacademiet, samt Hof- og Stadsbygmester Peter Meyn († 1/4 1808), og Charlotte Amalie f. Avemann; er f. 1787 i Kjøbenhavn; blev privat dimitteret til Universitetet 1805; underkastede sig i Juni 1810 den juridiske Examens theoretiske Prøve (Laud.), og i Efteraaret 1811 sammes praktiske Prøve (H. ill.); blev Regimentsqvarteermester og Auditeur ved Livregiment lette Dragoner; er nu Skolelærer i Buddinge i Sjælland.

Aftryk af endeel af de til Brug ved den indbyrdes Underviisning authoriserede Regnetabeller til Børnenes Øvelse udenfor Skolen. Kb. 1833. 1837.

de **Meza (Christian Jacob Theophilus)**, f. d. 26de November 1756 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Dr. med. Salomon Theophilus de Meza var praktiserende Læge (f. 1727 i Amsterdam, † 1/3 1800 i Kbh.; anf. i Worms Lex. III. 518—20, og Nyerups Lit. Lex. S. 387); hans Moder var Regina Cahanet Belinfante († 1783). Studerede Lægevidenskaben; blev 1774 ordentligt Medlem af det chirurgiske Selskab, som Tode oprettede for unge Studerende; fik 1781 Plads som Candidat paa Accouchementhuset, hvor han under Professor Matth. Saxtorph's Veiledning havde megen Øvelse baade i Fødselsvidenskaben og den medicinske Praktik som hans Amanuensis i 3de paa hinanden følgende Aar; tog samme Aar den medicinske Embedsexamen (Laud.); disputerede d. 29de April 1783 for Doctorgraden i Medicinen; lod sig d. 27de Juli s. A. døbe af Confessionarius Dr. Bastholm, ved hvilken Leilighed han antog Navnet Christian; blev 1784 bosiddende og Prakticus i Helsingør i den afdøde Dr. Salholts Sted; nogle Aar derefter Læge og Meddirecteur ved det under Geheimeraad Rumsen oprettede saakaldte Øresunds Sygehospital; 1794 Stadsphysicus i Helsingør; 1803 fra dette Embede efter Ansøgning entlediget; d. 7de Febr. 1816 Justitsraad; d. 8de Septbr. 1819 Læge ved Helsingørs almindelige Hospital og det dermed forbundne Fattighuus (indtil

d. 31te Decbr. 1840); d. 3die Maj 1831 Ridder af Danebroge. † 6te April 1844 i Helsingør. — * 1. Anne Henriette Lund. * 2. Anne Marie Pripp. — (Autobiographi vedføjet hans Doctordisputats 1783; jvfr. Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 37-42; XXX. 371; Berlingske Tid. 1844, Nr. 94).

Bemerkung eines durch kaltes Wasser geheilten Zahnschmerzes; Streitschrift in der Copenhagener chir. Soc. Copenhagen, 1775; — Von dem Gebrauche der äusserlichen Arzneien in der Arzneikunst; dessen erstes Capitel in der Copenhagener chir. Soc. ibid. 1776. — Diss. inaug. theor. pract. *varii argumenti ad artem medendi et obstetricandi spectantis.* Hafniæ, 1783. (L. E. 1783, Nr. 24). — Tractatio *de quibusdam notabilioribus objectis ad artem obstetricandi spectantibus*, tyronum usui destinata. ibid. eod. (L. E. 1783, Nr. 51; Comment. Lips. de rebus in medicina gestis Vol. XXVII. 1785, P. I. p. 17—19). — Om Jordemødres Pligter og Egenskaber. Kbh. 1784. (L. E. 1788, Nr. 14). — Laforest's Raadbord for Fødderne, eller om den Kunst at pleie sine Fødder. Efter Forlangende af det Franske overs. og med Fortale og Anmærkninger foreget. ibid. 1785. (L. E. 1787, Nr. 38). — Kort Afhandling om Temperamenterne, efter Kämpf's tydske Original omarbeidet og foreget. Helsingoer 1799. — Læsebog til Gavn for Jordemødre og Ægtefolk, med nyttige praktiske Raad og Advarsler imod herskende Fordomme og skadelige Skikke ved Fødselsvæsenet. Oversat og med Anmærkninger forsynet. Kbh. 1801. — Til Nytte og Fornøjelse, et Udvalg af Fortællinger og smaa Romaner af fortrinlige Forfatteres Skrifter. Udgivne. 1ste Bd. ib. eod.

Bidrag: i *Acta Regiæ Societatis med. Hafniensis* (De graviditate mixta observatio, *Vol. I.* p. 412—50; Observationes medico-practicæ quinque [Diarrhoea geo urbano sanata; Tertiana eadem radice sanata; Menorrhagia chronica ope radicis ipecacuanhæ sedata; Colica pictaviensis per cibos in vasis æneis elixos inducta; Florum zinci effectus in tussi ferina sicca], *Vol. II.* p. 28—37; Relatio febris tertianæ intermittentis epidemice anno 1784 grassantis, *ibid.* p. 197—213; Descriptio et methodus medendi morborum epidemicorum Helsingoræ 1785 grassantium, *ibid.* p. 323—38; Observationes varii argumenti artem obstetricandi spectantes [De partu per convulsiones lethali; Partus cum facie prævia in cavitate pelvis inclavata forcipe Smelliano soluta; De partu nimis protracto; De placenta relicta post partum sine noxa], *ibid.* p. 373—91; Descriptio variolarum epidemicarum anno 1786 Helsingoræ grassantium, *Vol. III.* p. 62—80. [Denne Afhandling er ogsaa indført i Duncan's medical Commentaries Decad. 2. Vol. 6. (Vol. 16.) 1792, Sect. 2. p. 251—66, og i Brugnatelli's Gjornale fisico-medico, Pavia, Marts 1793]; Observationes medicæ, *ibid.* p. 276—93 [Panaritium resolutione sanatum; De morbo infimi ventris complicatissimo difficilisque cognitionis; Florum arnicæ optimi effectus in promovendo mensium fluxu &c. Denne sidste Jagttagelse stod tidligere, ogsaa paa Latin, i Duncan's medic. Commentar. Decade 2. Vol. 2. (Vol. 12.) 1788, Sect. 2. p. 380—386; derfra paa Tydsk i Samml. auserlesener Abhandl. zum Gebr. prakt. Aerzte, Bd. XIII. St. 1, 1789, S. 78—84, og atter derfra forkortet, i Koch's Auszug Th. 5. 1796, S. 26—28]; Observationes circa quorundam medicaminum, partim contemptorum, partim noxiorum, innoxios et bonos effectus [De effectu bursæ pastoris ad compescendam hæmorrhagiam externe adhibitæ; De virtute artemisiæ albæ in menstruis ciendis; Myrobalani chebuli vis in sistendis hæmorrhoidibus fluentibus; Efficacia sp. frumenti ac succi citri in tertiana debellanda; Mixtura ex aqua, vin

annoso ac aceto in eodem morbo; Idem effectus ex nuce moscati, alumine ac sale; Tertiana refractaria ab ingluvie orta, dolo medico sublata], *ibid.* p. 386—95. (Paa Tydsk i Samml. auserlesener Abhandl. zum Gebr. prakt. Aerzte, Bd. XV. St. 3. 1793, S. 368—76; jvfr. Koch's Auszug Th. 5. 1796, S. 670—73); — i Helsingørs Ugeblad (Om Vanvittige og deres ynkelige Skjebne; Om Helsingørs Hospital; Om Qvaksalvere og deres Skadelighed i Staten; Noget om Rednings-Anstalter for Druknede); — i Phys. oeconomisk medico-chirurg. Bibliothek (Om Mængdens Vildfarelser i Henseende til Sundheden, II. 253—76; III. 4—25; Om Aarsagerne til de efter Fødselen indtræffende Blodstyrtninger og deres Hjelpemidler, III. 434—52; Noget om den 1791 i Helsingør grasserende Mæslings-Epidemie, V. 1—14; Om en ikke med sædvanlige Tilfælde forekommende Andendags-Feber, og Noget om forblummede Koldfebre i Almindelighed, X 121—32 [Udtog i Struve's „Triumph d. Heilkst." Bd. I. 1800, S. 479—80]; Mærkværdige praktiske Jagttagelser [Om Ægtestandens gavnlige og uventede Virkning i nogle farlige og besværlige Sygdomme: i Blodspytning, hysterisk Hikke, og mod den hvide Flod; Om Zinkblomsternes øjensynlige Nytte i Krampetilfælde og især i en efter Fødselen indtræffende Krampe i Underextremiteterne, i epileptiske Anfald, og i spasmodisk Hikke], XVI. 340—55; Arnicablomstens øjensynlige og gavnlige Virkning i Lamhed, XVII. 27—29; En Manie hævet ved Brækmidler, sstd. S. 30—32; Mærkværdige praktiske Jagttagelser [Nye Forsøg med Phosphor opløst i Naphtha; Forsøg med de Perkinske Naale; Hastig Dødsfald af forhindret, standset Transpiration; Heldige Forsøg med en Hængt (Paa Tydsk i Hufeland's Journ. der Heilk. Bd. 12. 1801, St. 3. S. 183—84, overs. af Mendel); Mislykkede Forsøg med en anden Hængt; Opiums øjensynlige Nytte i hysterisk Manie; Samme Middels Nytte i et ved Drik frembragt Raserie], sstd. S. 243—53; Fortsættelse [Heldig Virkning af destilleret Viinedikes Brug i Manie og Sindsurolighed; En lykkelig helbredet Hydrotorax; En Pleuritis vera, helbredet hos en Olding; Moderblodflod i Svangerskabets tredie Maaned uden paafølgende Abortering; Farlige Virkninger af Viindunster], sstd. S. 337—48); — i Bibliothek for Læger (Om Electricitetens gavnlige Virkning i forskjellige Tilfælde og Svagheder, hvori andre gode og prisede Midler forgjæves have været anvendte, Bd. II. 1810, S. 154—62; Et Tilfælde af Hydrocephalus, forbunden med en Ruptur af Maven, Bd. VIII. 1828, S. 90—91; Tilfælde af Ascites og deres Behandling, sstd. S. 251—59; En sjelden og abnormal Tvillingfødsel, Bd. IX. S. 41—43 [Udtog i Gersons u. Julius's Magazin d. ausl. Literatur d. ges. Heilk. 1829, May—Juny; Kleinert's Repert. d. gesammt. med. Journalist. 1829, Octbr.; Gemeinsame deutsche Zeitschr. für Geburtskunde Bd. VI. H. 3; Bullet. des Sciences médic. 1830 Janv. og derfra i Americ. Journ. of the med. sciences Vol. VI. 1830, Nr. 12, Aug. p. 484]; Lægevidenskabelige Jagttagelser, Bd. XVI. S. 205—15 (Overs. af J. F. W. Nevermann i Rust's Magazin für d. gesammte Heilkunde Bd. XLIV. H. 3.; Udtog i Medico-chirurgic. review 1836, Jan.); — i Otto's „Hygæa" 1827 (Usædvanlig Helbredelse af et Tilfælde af Ileus, S. 485—489).

Redacteur og Udgiver af den 1804 i Helsingør trykte „Theaterjournal", hvoraf udkom 17 Nummere.

Sang ved hans Faders Doctorjubilæum, i Iris og Hebe 1799, II. 293—94. — Dormon og Wilhelmine eller Den vel udfaldne Havn. Originalt Skuespil i 5 Acter, opført paa det kgl. Theater 1796. (jvfr. „Tilskueren" 1796, Nr. 8; „Svada" s. A. Nr. 9; Minerva 1796, I. 104).

Michaëlsen (Nicolai), f. d. 23de April 1739 i Herslev i Sjælland; besøgte i 6 Aar Aalborg Skole; blev derefter ansat i det kongl. Artillericorps, i hvilket han avancerede til Oberstlieutenant og tjenstgjørende Major ved den danske Brigade; erholdt d. 11te Novbr. 1819 Afsked i Naade af Krigstjenesten som Oberst, og med Pension under Navn af Vartpenge. † 27de Juli 1844 i Kjøbenhavn. — * 1791 Christiane Frederikke Frisch († 1/8 1820).

Bidrag: i Minerva (2de Sange, undertegnede N.... M........., 1790 Maj og Juli); — i W. H. F. Abrahamson's og J. H. Rawert's „Danske Krigsbibliothek" (Sange og Smaadigte, I. Aarg. S. 378—80; 554—57; II. Aarg. S. 121—122; 170—71; 310; P. M. til Udgiverne af det danske Krigsbibliothek, II. Aarg. S. 203—4; Noget i Anledning af Salderns Taktik, sstd. S. 297—302; Til Bibliothekets Udgivere, sstd. S. 307—8; Recension over General-Krigs-Commissair Prytz's Levnetsbeskrivelse af W. S. Bull, III. Aarg. S. 344—60); — i „Den Danske Tilskuer" (1794, Nr. 19, S. 150—51); — i det i Throndhjem udkomne Blad „Allehaande" (En Mængde Bidrag); — i Iris (En Sang).

Til Høst's Archiv for Psychologi, Historie, o. s. v. meddeelte han efter Haandskrifter: Et Brev fra Tyge Rothe til Tode, IV. 19—20; Et Brev fra Joh. Nordahl Brun til Tode, sstd. S. 99—100; Poetiske Epistler af Joh. Cl. Tode, IV. 258—64; V. 112—18; Digte af Enevold Falsen, VI. 73—78; 197—200; 276—78; VII. 70—71 VIII. 402—4; Et Brev fra Digteren Ewald til Maleren Professor Poulsen, VII. 151—52; Et Digt af R. Frankenau, VIII. 135—36.

Michèlsen (Albert), Literatus. (jvfr. „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen" 1837, Nr. 15).

Amor und Psyche, lyrisches Drama von Fr. Paludan-Müller. Aus dem Dänischen. Kopenhagen 1835. (jvfr. Skandinavische Bibliothek Jahrg. I. H. 1. S. 10; Kbhpost. 1835, S. 608. 652. 656; „Dagen" 1835, Nr. 162; Allern. Skilderi af Kbhvn. 1835, Nr. 52).

Michelsen (Andreas Ludwig Jakob), f. d. 31te Maj 1801 i Satrup paa Halvøen Sundewitt, hvor hans Fader var Præst. Studerede fra 1819 til 1823 Lovkyndigheden i Kiel og Göttingen, blev examineret paa Gottorf 1823 (1ste Char.); gjorde derefter ved kongelig Understøttelse en toaarig videnskabelig Udenlandsreise; besøgte Universiteterne i Berlin, Heidelberg, Paris og Kjøbenhavn; blev 1824 Doctor juris; opholdt sig fra Aaret 1825 i Kjøbenhavn, sysselsat med at studere Hertugdømmerne Slesvigs og Holsteens Historie og Statsret, i Forbindelse med den nordiske Lovgivnings Historie i Almindelighed, samt med at samle og critisk at gjennemgaae de haandskrevne, tildeels ubenyttede Documenter til Dithmarskernes ældre Historie og Lovgivning, som findes i Hovedstadens Archiver og Bibliotheker; blev d. 11te August 1829 Professor i Historien ved Universitetet i Kiel, hvilken Lærerpost han beklædte indtil d. 1ste April 1842, da han drog til Jena, efter at være Aaret iforveien kaldet som ordentlig Professor i

Lovkyndigheden ved det derværende Universitet. (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. I. 370—71 og Schröder's Nachträge S. 832; Falck's N. Staatsb. Magaz. X. S. 471—72; Fædrel. IV. 289—91).

Bidrag: i „Maanedsskrift for Litteratur" (Anmeldelser af: Gr. Fougner Lundh's „Specimen Diplomatarii Norvagici", I. 153—61; og af F. C. Dahlmann's „Lübecks Selbstbefreiung am 1sten Mai 1226", sstd. S. 504—10).

Michelsen (Gustav), f. d. 25de Februar 1800 i Odense, hvor hans Fader Peder Michelsen (Elev af Veterinair-Professor P. C. Abildgaard) var Stiftsdyrlæge og Smedemester. — Bestemtes først til Studeringer, gjorde hurtig Fremgang i Odense Latinskole, men formedelst hans noget besværlige Udtale (der dog senere helbrededes af Dr. Bansmann) ønskede Faderen, at han skulde gaae den techniske Vej. Han hørte nu Professor Sartorph's Forelæsninger over Experimentalphysikens mechaniske og chemiske Deel; lærte de forskjellige Haandværksfærdigheder i sin Faders Værksteder; forestod disse i 2 Aar; rejste 1821 til Kbhvn, for der samme Aar at gjøre Svendestykke. Da han fra Ungdommen af havde gaaet sin Fader tilhaande ved dennes betydelige Veterinairpraxis og var en øvet Beslagsmed, opfordrede Kongl. Dyrlæge Helper, saavelsom afdøde Etatsraad E. Viborg ham til at indtræde som Lærling paa Veterinairskolen, med den Betingelse, at han samtidig kunde freqventere Konstacademiet og høre andre offentlige Forelæsninger. Blev 1824 Elev af Academiets Modelskole og concurrerede samme Aar til den mindre Sølvmedaille, men blev syg da Arbejdet var næsten færdigt. I Foraaret 1825 tog han Veterinairexamen, og erholdt strax derpaa kongeligt Rejsestipendium; ledsagede endnu samme Sommer Stuttericommissionen paa dens Rejse gjennem Jylland og Hertugdømmerne; gik derfra til Göttingen, for at studere især under Blumenbach og Stromeyer. 1826 rejste han til Stutteriet Trackehnen i Litthauen, men besøgte paa Vejen derhen Preussens berømte Landvæsensacademi Møglin, hvor nu afdøde Geheime-Statsraad Thaer i en Skrivelse tilbød ham frit Ophold og fri Underviisning ved Academiet, naar han der samtidig vilde nytte med sine Kundskaber. Dette Tilbud modtog han, kom tilbage til Møglin, forblev der ialt eet Aar, og foredrog der et Cursus over Huusdyrenes Exterieur. Hen i Sommeren 1827 berejste han Stutterierne og Godserne i Ungarn, og efter at have besøgt Sydtydsklands veterinaire og landoeconomiske Instituter, kom han i Efteraaret 1828 tilbage til Danmark; blev strax ansat som inspectionshavende Dyrlæge ved Besætningerne paa de kongl. Gaarde i Jylland og Sjælland. 1830 forlangte han derfra sin Afsked for, efter gjentagne Anmodninger, at ordne de grevelig Lerchesk betydelige Skæferier, der ved de unge Grevers Død vare gaaede tilbage; blev 1832 Landvæsenscommissair i Holbeks Amt og erholdt Rang med Kammerraader; vandt s. A.,

blandt 23 Concurrenter, Hovedpræmien for Besvarelsen af det af Landhuusholdningsselskabet fremsatte Priisspørgsmaal: „Om den Sum, der i Danmark og Hertugdømmerne er bestemt til Præmie-Uddeling og Belønning for de bedste Hingster, og som aarligen udgjør mellem 3 og 4000 Rbdlr. Sølv, kunde anvendes til Hesteavlens Fremme paa en endmere hensigtssvarende Maade, og i saa Tilfælde, ved hvilke Midler dette kunde skee?"; foretog, efter Landhuusholdningsselskabets Foranstaltning, med Secretair J. C. Hald, en landoeconomisk Reise i Sverrig i Sommeren 1835; holdt, ved Landhuusholdningsselskabets Understøttelse, i Vinteren 1836 og 1837 en Række af offentlige Foredrag over landoeconomiske Gjenstande, især saadanne, der angik Landmandens Huusdyr (jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 28 og Art. P. D. Faber); valgtes 1836 til Landhuusholdningsselskabets bestandige Medlem, og har hidtil virket i dets Agerdyrkningscommission; blev 1837 Docent ved Veterinairskolen; erholdt 1840 Patent paa en af ham opfunden Maade at forfærdige Metalstempler, der erstatte Træsnit; modtog samme Aar Kongl. Befaling til aarlig at fungere som Stuttericommissair, indtil Stutterivæsenets ny Organisation indtræder.

Om Væddeløbene ved Augustenborg i Aaret 1829 og om Stutteriet sammesteds. Kbh. 1830.

Om offentlige Stutterier. Efter Baron G. von Biels Skrift: „Einiges über edle Pferde". Kbh. 1831.

Om de Grundsætninger, hvorefter Danmarks Hesteavl bør ledes og fremmes. Undersøgt af G. Michelsen og af Chr. v. Paulsen. To Priis-Afhandlinger, udgivne af det Kongelige danske Landhuusholdningsselskab. Kbh. 1832. (M. f. L. X. 757—59, anm. af A. L. Drewsen; Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold II. 288—92; Halds Tidsskr. f. Landoeconom. II. 267—72; jvfr. Art. C. F. J. Dalgas, og J. B. Neergaards Skrift: „Danmarks forqvaklede Hestevæsen i Almindelighed" o. s. v. Kbh. 1842).

Landoeconomisk Veterinair-Tidende. Udgiven. Nr. 1—75. Kbh. 1833 og 1834. 4to. (Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold, IV. 239—40).

Nye og sikkre Kjendetegn paa gode Malkekøer, eller: Fuldstændig Anmeldelse (med 72 Afbildninger) om de af F. Guénon opdagede, practisk nyttige Kjendetegn paa Køers medfødte Evne til, ved en god Pleje at blive fortrinlige Malkekøer, saa at derefter forud kan bestemmes: hvormange Potter Melk Koen daglig vil malke o. s. v. Kbh. 1844.

Bidrag: i Halds Tidsskr. for Landoeconomi (Burgsdorff's Yttringer om den Indflydelse, de engelske Væddeløb, saaledes som de nu udøves, have paa Hesteavlen i England; oversat, I. 37—71; Om Gavnligheden af landoekonomiske Fester, sstd. S. 72—97 [jvfr. sstd. S. 98—101, af J. Collin]; Om det Fordeelagtige ved Sædens flade Nedharvning, II. 71—95; Det sikkreste Middel til at opdrætte store Heste, sstd. S. 95—106; Om den algierske Huusdyravl og om Deiens Stutteri (meddeelt af Journal des haras), sstd. S. 116—22; Om Maaden at forskaffe sig store og fortrinlige Fedekalve, sstd. S. 146—47; Hvilket Formaal har Skæferiejeren at stræbe efter, for af sit Skæferi at uddrage den høieste Fordeel? (En Afhandling af

Oeconomicommissair Schmidt i Oschatz i Sachsen; frit oversat og omarbeidet), i Ny Række Bd. I. S. 418—64); — i Aarhuus Stifts-Tidende (bl. A.: Om Selskabet til Hesteavlens Fremme i de danske Provindser, i Følgeblad til Nr. 59, 1832; jvfr. Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold II. 276—82); — i Maanedsskrift for Hesteavl og Hestehold (Oplysninger til en Indrykkelse i Berlingske Tidende 1833, Nr. 186, angaaende Væddeløbet ved Slagelse d. 10de Juni 1833, V. 239–42); — i „Den Berlingske Tidende" 1836—37 (Endeel Artikler, Veterinairfaget vedkommende; jvfr. sstd. 1837, Nr. 42. 53; „Dagen" 1836, Nr. 309). — (Efter Autogr.).

Michelsen (H.) var fra Midten af Juni 1835 til April 1837 Hjelpelærer, sildigere constitueret Kirkesanger og Skolelærer paa Thurø ved Svendborg; derefter Hjelpelærer i Ørbek ved Nyborg.

Bidrag: i Hempels Bidrag til Tidshistorien 1837 (En Fortælling, Nr. 37); — i Tidsskrift for Almueskolevæsenet (Anviisning til Brug af indholdsrige Psalmer og Psalmevers af den evangelisk-christelige Psalmebog ved Religions-Underviisning efter Balles Lærebog for Almueskolens yngste Klasse og første Afdeling af øverste Klasse, VI. Aarg. 1839, S. 137—52).

Michelsen (Hans), Pseudonym.

Gjenganger-Poem udi fire Sange, med skjønne Anmærkninger neden under efter den gamle Maade. Kbh. 1831.

Michelsen (Hans Christian), f. d. 23de April 1769 paa Wodroffsgaard nær ved Kjøbenhavn. Faderen Hans Michelsen (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 388) var Inspecteur ved den derværende Sejldugsfabrik for Sø-Etaten, siden Ejer af Gjestgiverstedet Taarbæksdal i Fiskerlejet Taarbæk; Moderen Maren Gyldenlund. Sønnen nød Underviisning i Hjemmet til sit 14de Aar; kom derpaa i Slagelse Latinskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1787; udnævntes i April 1790 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; underkastede sig i Januar 1798 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1799 Lærer ved Amiralitetets Pigeskole i Nyboder; 1800 tillige Præst til det civile Arresthuus i Kjøbenhavn; 1804 anden residerende Capellan ved Holmens Kirke; 1806 tillige Præst og Sygetrøster ved det ny Sø-Etatens Hospital i Nyboder; d. 2den Juni 1813 endvidere Lærer i Religion (og i nogen Tid tillige i Historie og Geographi) ved Søcadet-Academiet (indtil 1823); d. 2den April 1823 første residerende Capellan ved Holmens Kirke. † 12te April 1835 i Vordingborg. — * ⚭ 1800 Magdalene Elisabeth Holm († 8/10 1827), en Datter af Grosserer Marcus Holm og Hustru Severine fød Piper. — (Jvfr. Kbhpost. 1835, S. 372).

Veiledning til Religion, af Teller. Overs. Kbh. 1796. (L. E. 1796, Nr. 26). — S. Hahnemanns Haandbog for Mødre, eller Grundsætninger for Børnenes første Opdragelse. Overs. ibid. 1797. — J. G. Ch. Adlers Samling af Prædikener over Søn- og Festdags-Evangelierne gjennem hele Aaret,

holdne for en blandet Forsamling. I.—II. Deel. Overs. ibid. eod. (L. E. 1798, Nr. 4). — Aristomenes og Gorgus af Aug. Lafontaine. Overs. ibid. 1800. (L. E. 1800, Nr. 38). — Prædiken holden 1ste Søndag i Fasten 1803 paa Valg til det residerende Capellanie ved Helliggeistes Kirke. ibid. 1803. — Tale holden i Præmieselskabet for den jødiske Ungdoms Anbringelse til Konster og Haandverker. ibid. 1806. — Visheden om vor evige Tilværelse. Et Bidrag til at bestride Tvivlen; med særdeles Hensyn til Forældre, der sørge over deres Elskedes tidlige Død, af C. J. R. Christiani. Oversat. ibid. 1811. 2det Opl. und. Tit.: Visheden om et evigt Liv. ibid. 1824. (Conversationsbl. 1825, S. 322—23).

Forsøg til en Veiledning for romersk-catholske Troesbekjendere, der ville indlemmes i den Lutherske Kirke, udgivet i Jubelaaret 1817. Kbh. (L. T. 1817, S. 744—48).

Tale paa det pædagogiske Selskabs anden Aarsfest d. 17de Junii 1822. Kbh.

Hvad er det for en Kamp, hvortil vor nærværende Tid opfordrer den protestantiske Christendoms sande Venner? og: Kan nogen med sund Sands, med rigtig og upartisk Følelse ønske hine Mørkets Dage, da Luther mandigen streed og seirede, igjen tilbage? Tvende Prædikener, holdne, den ene paa 21de Søndag efter Trinitatis, den anden paa Reformationsfesten 1825. Kbh. 1825. („Telegraphen" V. Aarg. S. 311—12; Messager franç. du Nord 1825, p. 780).

Tvende Prædikener holdne paa sidste Jubel- og Pintse-Fest. Kbh. 1826.

Wille vi efter dette Liv see hinanden igjen? af Dr. Heinichen (J. A. Bergk). Oversat. Kbh. 1827.

Høist fornøden og vigtig Advarsel mod uægte evangelisk Christendom, ved en Proselyts Daab i Holmens Kirke den 25de April 1827. Kbh. 1827.

Udførlig Fremstilling af Grunden for vor Tro paa Udødelighed, af J. F. Abel. Oversat. Kbh. 1827.

Medudgiver af: „Maanedsskrift for Danneqvinder"; „Nytaarsgave for Danneqvinder", Kbh. 1800. (L. E. 1800, Nr. 9), samt af de tre sidste Qvartaler af „Politisk og historisk Magazin", ibid. 1806; ligeledes af „Ny Egeria", eller Bibliothek for Oplysningens og Opdragelsens Venner, 1ste Hefte. ibid. 1827. (Proft's Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 12).

Var Medarbejder i Ugebladet „Borgervennen" fra 1806 til 1829. (Hertil leverede han adskillige saavel poetiske som prosaiske Bidrag; bl. A.: Om Dyrplagerie, i Aarg. 1806, Nr. 24—28; Noget om Luthers Værd og Fortjenester, i 1807 Nr. 24—27; 1808 Nr. 2. 5—8. 34—37; 1809 Nr. 8—13. 36—42; 1810 Nr. 9—13; De vigtigste Hindringer, der endnu staae i Vejen for Kokoppe-Indpodningens Almeennyttighed, overs. af Tydsk, 1810 Nr. 35—38; Om Krig, overs. 1811 Nr. 3—8; W. H. F. Abrahamsons Minde, 1812 Nr. 46—49; Om Ægteskabsskilsmisser, 1815 Nr. 32—37; Villien bestemmer Handlingens Værd (af Morgenblatt für gebildete Stände), 1817 Nr. 27—46; Lichtenbergs Trostegrunde for de Ulykkelige, som ere fødte paa 29de Februar (af Gött. Taschenb. z. Nutzen und Vergnügen), 1819 Nr. 12; Frederik Carl Gutfeld, 1823 Nr. 5; Hakon Harekson, en gammel nordisk Fortælling, overs. efter Etatsraad Thorlacius's latinske Text, sstd. Nr. 8—11; Provst Wilh. Billeskou's og Provst Jens Winther Bentzon's Levnet, sstd. Nr. 12).

Bidrag: i „Egeria" (Tale holden ved den aarlige Høitidelighed i von Westens og Brendstrups Institut, i II. Aarg. 2. Bd. S. 259—71; Kort Beretning om bemeldte

Institut, sstd. S. 272—77); — i „Penia" (Tale ved Sørgefesten over Capitain K. O. A. Restorff, 1807, S. 322—32; Valentin Nicolai Mangors Minde, 1812, S. 112); — i C. F. Brorson's „Journal, udg. til Fordeel for Blinde" (Afhandling om: hvo meest er at beklage, den Blinde eller den Døve, Bd. I. H. 1. S. 58—70; Verden, en Skueplads, Bd. II. H. 1. S. 25—42; Anecdoter, Bd. II. S. 138—153); — i „Dansk Minerva" (Cantilena qua illustr. Viri M. Abrahami Kall festum semisæculare simulque diem natalem 2dum Julii 1817 inter læta pocula gratulabundi celebrant grati Senis discipuli atque cives academici (med hosføiet fri Fordanskning), V. 1817, Juli, S. 63—67; Tale, holden i Anledning af Kongens Fødselsdag, i Selskabet, den ny Forening, den 1ste Febr. 1819, VIII. 1819, Januar, S. 89—96); — i „Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark," redig. af J. Møller, (Af en Indberetning fra ham om Bibellæsning, med en Indledningstale, 1823 Nr. 1; Indberetning angaaende den af ham anstillede Bibellæsning i Sø-Hospitalet i Nyboder, 1826 Nr. 12); — i Møllers N. theol. Bibliothek (Om Nødvendigheden af en tidpassende Polemik i den evangeliske Kirke, af Tzschirner; oversat i X. 1—30, jvfr. sstd. S. 31—46 og L. T. 1829, S. 408); — i „Ny Freia" (Bekjendtgjørelse ang. H. F. Martensens Stykke „Skranker for Præsters Ublufhed", 1827, S. 344, jvfr. sstd. S. 351 og Thisted's Repertor. f. aandel. Sager I. 149—54). — I Anledning af Bastholms Afhandling „om Hindringerne for Christendommens Udbredelse paa Jorden", i Vestsjell. Avis 1833, jvfr. Nord. Kirketid. 1833, Col. 303. 365; 1835, Col. 43; Dst's „Materialier" Nr. 89.

Endeel Leilighedsdigte og Sange, deels særskilt aftrykte (saasom: Prolog i det Musicalske Øvelses Selskab Euterpe d. 27de Febr. 1822. Kbh. 1822, 8vo), deels adspredte i forskjellige Tidsblade og Samlinger, f. Ex. i „Den Danske Tilskuer" (1800, Nr. 20); „Adrastea"; Adresse-Compt. Efterretninger; S. Hertz's „Studenterviser", S. 65 og 68; „Dagen" (1813; 1821, Nr. 271. 276); Kbhvns Skilderi (1828, S. 141; 1829, S. 1389). — (Tildeels efter Autogr.).

Michelsen (Marcus Christian Wilhelm), Nysnævntes Søn, f. d. 1ste April 1804 i Kjøbenhavn; blev 1820 dimitteret til Universitetet fra Boltes Institut i Kbhvn; udmærket ved anden Examen det paafølgende Aar; tog i October 1824 theologisk Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis; specimen scriptum egregia laude dignum"; blev i Novbr. s. A. Alumnus paa det gjenopbyggede Borchs Collegium; d. 25de Septbr. 1829 ordineret Katechet ved den danske Garnisons Menighed i Kjøbenhavn; d. 28de Juli 1830 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Nakskov; d. 25de Juli 1837 Sognepræst til Thisted og Tilsted i Aalborg Stift; d. 21de October s. A. tillige Provst for Hundborg og Hillerslev Herreder; 1842 Medlem af Amtsraadet for Thisted Amt. Vandt 1833 den anden Præmie af det evangelisk-christelige Prædike-Legat. — * 1. Wilhelmine Faber. * 2. 18⁄4 1841 Amalie Hansen.

De Ambrosio, fidei catholicæ adversus Arianos vindice. Disp. pro stipendio Colleg. Medicei. Hafniæ 1825.

De *Ταπεινοφροσύνη*, virtute vere christiana, Specimen pro stipend. Coll. Med. Hafniæ 1826.

De divisione librorum Novi Testamenti Specimen pro stipend. Coll. Med. Hafniæ 1828.

Ligtale over Selveierbonde Morten Hansen i Branderslev.

Afskedsprædiken i Nakskov d. 17de Septbr. 1837. Kbh. 1838.

Den christelige Lærers Gjerning er en Kjærlighedsgjerning. Landemodepræ-diken d. 1ste Juli 1840 i Aalborg. Aalborg (1840).

Tale ved Indvielsen af Børne-Asylet i Thisted. 1841.

Bidrag: i „Dansk Literatur-Tidende" 1835 (Recensioner over: N. Faber og J. L. Rohmann: Om Bibellæsning, Nr. 8; J. Nissen's „Danmarks Historie i Udtog", Nr. 14); — i „Dansk Folkeblad" (Kan Man billigen beklage sig over, at Kundskab til Landets Love er for ringe hos Folket? i Aarg. I. Nr. 34; Scener ved og efter et Fattigcommissionsmøde, i Aarg. II., Nr. 6; Lysten driver Værket, i Aarg. II., Nr. 15; Om Taler over Afdøde, i Aarg. II. Nr. 28.); — i „Kjøbenhavnsposten" (Om Nedlæggelsen af lærde Skoler). — Sang til hans Forældres Sølvbryllup d. 3. Septbr. 1825. — (Tildeels efter Autogr. og Meddelelse).

Michelsen (Ove Wilhelm), f. d. 28de August 1800 i Tønningen, hvor hans Fader Christoph Friedrich Michelsen var Raadmand og Stadssecretair. Blev d. 27de August 1818 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 6te Febr. 1825 Premierlieutenant; 1831 Under-Tøjmester samt Medlem af Constructions- og Regulerings-Commissionen; 1833 Lærer i Artilleri ved Søcadet-Academiet; d. 20de Decbr. 1834 Capitainlieutenant; d. 1ste Januar 1835 Sø-Tøjmester og Chef for Sø-Artillericorpset; d. 28de October 1836 Ridder af Danebroge; d. 23de Marts 1838 Medlem af Defensions-Commissionen; d. 28de Juni 1840 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 13de Febr. 1842 Capitain. — * $\frac{2}{11}$ 1822 N. C. Wleugel, en Datter af Contre-Admiral P. J. Wleugel.

Lærebog i Sø-Artilleriet, for de kongelige Søcadetter, udarbeidet ifølge det Kongl. Admiralitets og Commissariats Collegii Befaling. Kbh. 1836, med 38 Tabeller og en Samling af 17 Kobbertavler i Fol. (Arch. f. Søvæs. IX. 388—98, anm. af H. B. Dahlerup; jvfr. sstd. S. 123; Milit. Repertor. III. 77).

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Oplysninger til en af L. de Coninck fremsat Erklæring, X. 130—33; Gammelholms Flytning, XII. 290—327). — (Revidert).

Michelsen (Søren Rasmussen), f. 1790 i Byen Haar, Haldum Sogn paa Grevskabet Frysenborg; blev 1821 Fæster af sin Fædrenegaard; 1841 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; siden Medlem af Sogneforstanderskabet i Haldum Sogn. † 8de April 1843. — * 1821 Zidsel Sørensdatter. — (Jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 111; 1844, Nr. 94, Tillæg, Litr. A., og Landhuusholdn. Selsk. Aarsberetning for 1840—41).

Bidrag: i Halds Tidsskr. f. Landoecon. (Beretning om hans Agerbrug, IV. 222—25); — i Ugeblad for den danske Bonde (Om Overgangen fra gammel Driftsmaade til Vexelbrug, I. Aarg. 1835, Nr. 42).

Mikisch (Jacob Diederich), en Søn af Chirurg Jacob Friedrich Mikisch, er f. d. 20de August 1777 i Cappeln i Hertugdømmet Slesvig; underviistes i Chirurgien af sin Fader; kom 1799 til Kjøbenhavn for at studere Lægevidenskaben; ansattes 1801 som Underchirurg ved Sø-Etatens Haandværksstok; tog i Foraaret 1803 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1803 Districtslæge i Løgster og Ribe samt omliggende Herreder, og 1811 i Horsens; d. 16de Maj 1824 Kammerraad. — * 1801 Anna Dorothea Voigt († 2/8 1827).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Beskrivelse over et eget Slags Hikkesyge, Bd. III. 1823, S. 11—19. [Udtog i Gersons u. Julius's Magaz. d. ausl. Heilk. Bd. 8. 1824, Septbr. u. Octobr. S. 281—83, af Julius]; Tilfælde af Forgiftning med Ost, XVIII. 96—99; Om Maaden, paa hvilken Vaccine-Lymphen i flere Maaneder kan gjemmes uden at tabe sin smittende Kraft, grundet paa en otteaarig Erfaring, XXIX. 277—84. [Oversat af A. v. Schönberg i Schmidt's Jahrbücher 1840, 2ter Supplementbd. S. 84—85; Udtog i Fricke's u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. XI. H. 4. 1839]; Nogle praktiske Jagttagelser, uddragne af hans Indberetninger til Sundhedscollegiet, XXX. 251—53 og XXXII. (Ny Række, Bd. 2.) S. 163—65; Ejendommelig Vaccinations-Methode for at tilvejebringe en god og kraftig Lymphe, XXXIX. (Ny Række, Bd. 9.) S. 295—96); — i *Acta Reg. Soc. med. Havn.* (Suicidium perraro occurrens, Vol. VII. (Acta nova, Vol. 3.) p. 192—97. [Bibl. f. Læg. XII. 155 og L. T. 1830, S. 473, anm. af C. Otto; Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilk. 1830, Septbr. u. Octbr. S. 387; Froriep Notiz. Bd. 29. 1830, Decbr. Nr. 6 (No. 622), S. 96); — i Aarhuus Stifts-Tidende (bl. A.: Bekjendtgjørelse, angaaende Vaccine, 1834 Nr. 33; optr. i Berlingske Tid. s. A. Nr. 53).

Miller (Jens Peter), Søn af Smaahandler Møller i Kbh.; var Skriver under Generalpostdirectionen; fik Secretairs Charakteer; men udtraadte 1829, formedelst anden Bestemmelse, af Postvæsenets Tjeneste; foretog 1827, ved Understøttelse af Geheimeconferenceraad J. v. Bülow til Sanderumgaard, en Rejse i Sverrig; opholdt sig siden efter som Skuespiller i Norge, hvor han 1831 gav Gjæsteroller i Christiania og Throndhjem, og dernæst i samme Aar, i Forening med C. W. Orlamundt, overtog Bestyrelsen af det offentlige Theater i sidstnævnte By. Var i den følgende Tid Medlem af det Müllerske Skuespillerselskab. (jvfr. Det norske „Morgenblad" 1831, Nr. 92—98, 117 og 118; Kbhpost. 1831, S. 366).

Frithiofs Saga af Esaias Tegnér, oversat. Kbh. 1826. Bekostet af Geheimeconferenceraad Joh. v Bülow og Greve A. W. Moltke. (L. T. 1827, Nr. 10; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 61; „Nemesis" Nr. 1. 2; Lange's „Ny Freia" 1826, S. 348. — En Prøve af denne Oversættelse stod i Det's Archiv VI. 49—55; jvfr. „Hermod", S. 105).

Deres Kongelige Høiheder Prindsesse Wilhelmine Marias og Prinds Frederik Carl Christians høie Formæling. Et Digt. Kbh. 1828. (optr. i Elmquist's „Læsefrugter" XLII. 292—300).

De skjønne Kunsters Tilstand i Sverrig, fra Gustaf den Tredies Thronbestigelse indtil den nyeste Tid. Kbh. 1831 (1830).

Redacteur af: Skandinavisk Nytaarsgave for 1828. (Kbhpost. 1827, Nr. 104; jvfr. M. Winthers „Forpostfægtning" S. 53—55).

Bidrag: i Ørst'e Archiv for Psychol. o. s. v. (Om Sørgespillet Kong Sigurd, V. 218—37; Øresund, VIII. 155—57; Haga, sstd. S. 157—58; Madame Catalanis første Concert i Stockholm den 15de Septbr. 1827, sstd. S. 201—4; desuden nogle anonyme Stykker); — i „Kjøbenhavnsposten" (Fahlcrantz, en Skizze, 1830 Nr. 31. 32; tildeels oversat i Thaarups Kopenh. Börsenhalle Bd. I. 1830, S. 29—30).

Digte, adspredte: i Rahbeks „Læsning i blandede Æmner" (IV. 1823, S. 230—234); „Telegraphen" 5. Aarg.; „Conversationsbladet" 1825; Nyt Aftenblad 1825; C. Beyers „Gefion" for 1826; Garbrecht's „Dannebroge"; Kbhvns Skilderi (1826, Nr. 5. 12. 33. 41. 47; 1827, Nr. 61; 1828, Nr. 11 og S. 639); Ørst'e Archiv (VII. 145; VIII. 154); Skandinavisk Nytaarsgave 1828; Elmquist's „Læsefrugter" (XLII. 167; XLIV. 504; L. 299); Kjøbenhavnsposten (1829, Nr. 122. 149. 158. 187. 200; 1830, Nr. 265); Nyeste Morgenpost (1829, Nr. 85).

Milling (Jesper Christian), f. d. 21de Juli 1785 i Saltum i Aalborg Stift, hvor hans Fader Nicolai Severin Milling var Sognepræst (f. 1745 i Aalborg, † 1/7 1807, jvfr. [Taubers] Notitser om Disciple i Aalborg Skole I. 91); Moderen Christiane Marie f. Østergaard. — Han blev i Efteraaret 1803 dimitteret til Universitetet fra Randers Skole; udmærket ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; tog i Juli 1807 theologisk Embedsexamen med Charakteren „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum"; var derefter Huuslærer i Laaland; blev d. 24de Juli 1813 constitueret som Lærer ved Aalborg Cathedralskole, hvor han d. 13de August 1814 udnævntes til virkelig Adjunct; fik d. 25de Maj 1830 Prædicat af Overlærer. † 7de December 1833, ugivt. (Selmers Akad. Tid. II. 134—35).

K. C. G. Zerrenners Methodebog, eller Veiledning til en rigtig Læremaade for Almueskolelærere. Oversat med nogle Forandringer. Aalborg, 1817. Anden Udgave. Kbh. 1834.

Statistisk geographisk Haandbog for de dannede Stænder og de øverste Klasser i lærde Skoler og Borgerskoler efter de nyeste og bedste Hjelpemidler. I.—II. Deel. Odense, 1819—20. (L. T. 1820, S. 377—79, anm. af Fr. Thaarup).

Kortfattet Lærebog i Geographien, udarbeidet med stadigt Hensyn til Begynderes Tarv. Odense, 1822. 2det forbedrede Oplag. ibid. 1826. 3die forbedr. Opl. indeholdende de nyeste Forandringer. Aalborg, 1833. 4de noget forandrede Udgave, besørget af C. C. Kemp. Kbh. 1836. 5te forøgede Udg., ved Chr. Bartholin. ibid. 1842.

Almindeligt geographisk Haandlexicon, efter de nyeste Bestemmelser, indeholdende en geographisk, statistisk og topographisk Beskrivelse over alle mærkelige

Lande, Riger, Provindser, Stæder, Byer, Fæstninger, Have, Søer, Floder, Øer, Bjerge, Havne o. s. v., saavelsom en Skildring af alle bekjendte Nationer og Folkefærd. Til Brug for Forretningsmænd, offentlige Comptoirer, Handlende, Fabrikanter, Militaire, Søefarende, Avislæsere, Reisende og overhovedet for Enhver, der ønsker i en Hast at forskaffe sig detailleret Kundskab om Gjenstande, henhørende til Jordbeskrivelsen. Udarbeidet i alphabetisk Orden efter de bedste nyere Kilder. I.—II. Bind. Kbh. 1831—35. (Fra Artiklen Viburg af var Værket ved Forf.'s Død endnu ikke udarbejdet, men blev senere, efter den samme Plan, som ved ham blev fulgt, fuldført. — Værket anm. af Fr. Thaarup i „Dannora" I. 252—54).

Milo (Johan), Søn af Bogbindermester, eligeret Borger og Dannebrogsmand Frederik W. Milo i Odense (f. 11/12 1757, † i Januar 1844), er Boghandler og Bogbindermester i Odense.

Regler for Livet i udvalgte Tankesprog, samlede af de berømteste gamle og nye Skribentere, for at komme godt, klogt og let igiennem Verden. Paa Dansk udgivne. Odense, 1833.

Mohr (Ancher), f. d. 16de Juli 1757 i Hobro, hvor hans Fader da var Degn og Aftensangspræst. Deponerede som Privatist fra Randers 1777; tog i April 1783 theologisk Attestats (n. c.); blev 1798 Kirkesanger og Skolelærer i Ødum i Aarhuus Stift.

Min Levnetsbeskrivelse. Randers 1814.

Molbech (Carl Frederik), en Søn af nedenanførte Professor Johan Christian Molbech og Lovise Phil. Frider. Tübell, er f. i Sorø d. 11te Juli 1785 (ikke 1787). Blev dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole i Foraaret 1803 og udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; underkastede sig i October 1810 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie"; blev d. 28de Septbr. 1815 Adjunct ved den lærde Skole i Slagelse; 1819 Overlærer ved den lærde Skole i Nakskov; d. 23de Juli 1822 Lector i græsk Sprog og Literatur ved Sorø Academi; d. 8de April 1828 efter Ansøgning, paa Grund af Svagelighed, i Naade og med Vartpenge entlediget. — * Catharine Marie Schertner.

Bidrag: i „Athene" (Slaget ved Marathon, fortalt af Herodot. Erato, cap. 102—20. Oversat af det Græske, IV. 317—40; Aarsagerne til Athenens voxende Magt. Denne Stats Forhold til Lakedæmon efter den anden persiske Krig indtil den peloponnesiske Krigs Udbrud. Oversat af Thukydides's 1ste B. Cap. 89—118, IX. 185—219); — i Berlingske Tidende (In obitum Erasmi Rask, 1833 Nr. 28).

Molbech (Christian), Nysnævntes Broder; f. i Sorø d. 8de October 1783. Indskreven som Søcadet i sit 7de Aar; underviist af Faderen i Mathematik, Astronomi, Navigation og Sprog; begyndte i sit 14de Aar videnskabelige Studier, efterat være ved en udbrudt Sygdom afholdt fra en

Reise til Indien, hvorhen han i Novbr. 1796 var i Færd med at afgaae. Hans første, i Sorø udførte (utrykte) literaire Arbeider vare: en Oversættelse af Ovids Epp. ex Ponto (med en Indledning, trykt i Minerva 1802); en Biographi af Carl Edvard Stuart (hvortil Indledningen, senere skreven, blev trykt 1805) og et Forsøg over J. J. Rousseaus Levnet og Charakteer (hvortil han 1804 lod trykke en Subscriptionsplan). Blev (efter meddeelte Testimonier af Professorerne E. A. Borch og H. R. Nissen) privat inscriberet ved Universitetet i November 1802; underkastede sig i September 1803 den juridiske Præliminair-Examen (Admissus cum laude); men forlod dette Studium, da han i Vinteren 1804, efter Professor Nyerups Anbefaling, blev antagen som Volonteur ved det store kongelige Bibliothek; beskikkedes d. 29de Septbr. 1805 til første Amanuensis ved dette Bibliothek, hvis literaire Skatte satte ham i Stand til ganske at tilfredsstille sin Lyst til Videnskaberne, og hvor han i den daværende berømte Overbibliothekar D. G. Moldenhawer fandt en Veileder og Velynder; blev 1806 Medarbeider ved Redactionen af det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs danske Ordbog; gjorde 1811 og 1813 nogle Reiser i Fædrelandet, og (April —Novbr.) 1812, med kongelig Understøttelse, en videnskabelig Reise i Sverrige, hvis fleste Provindser han besøgte, opholdt sig nogen Tid i Hovedstaden, i Universitetsstæderne Upsala og Lund, og knyttede vedvarende Forbindelser med adskillige svenske Lærde; udnævntes samme Aar til tredie, og d. 1ste Juli 1814 til anden Bibliotheksecretair; erholdt d. 27de Januar 1819 Titel af Professor (med Rang 5 Kl. Nr. 8); tiltraadte, med kongeligt Stipendium, i September s. A. en videnskabelig Reise gjennem en Deel af Tydskland, Frankrige, England og Italien, hvorfra han i September 1820 kom tilbage; blev d. 29de Novbr. 1823 første Bibliotheksecretair; d. 15de April 1829 Justitsraad; d. 8de Maj s. A. Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 17de Novbr. s. A. Professor extraordinarius i Literairhistorien (med særdeles Hensyn til den fædrelandske og europæiske Literatur) ved Kjøbenhavns Universitet; d. 13de Juli 1830 Medlem af Directionen for de kongl. Skuespil; d. 21de Novbr. 1834 Medlem af Videnskabernes Selskabs Ordbogscommission; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge; d. 14de April 1837 Medlem af Videnskabernes Selskabs Commission for Regesterne og Diplomatariet; d. 28de Juni 1842 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 31te Decbr. s. A., efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget som Medlem af Theaterdirectionen; udnævntes d. 23de Juni 1843 til Ridder af Nordstjerne-Ordenen. Er Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1813) og dette Selskabs Archivarius, af Selskabet for Udgivelsen af den tydske Historiees Kilder (1820), af det Kongl. antiqvariske Selskab i London (1831), af det

finnske Literatur-Selskab i Helsingfors (1833), af Selskabet for frisisk Sprog, Literatur og Oldsager i Franeker (1839), af det Kongl. svenske Vitterhets-Historie- og Antiquitets-Academie (1839) og flere udenlandske Samfund. — * $\frac{7}{10}$ 1820 Johanne Christine Langberg, en Datter af Justitsraad og Dispacheur Knud Engelbreth Langberg i Kjøbenhavn. — (Biographi i Kofods Conversations-Lexicon Bd. XXV. S. 58—60; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1834; jvfr. Kbhpost. 1831, Nr. 231; Høst's Erindr. S. 111—12; Svea 1831, XIII. 374. 375).

Historisk Udsigt over Stuarternes Regiering og Skiebne paa den engelske Throne. Kbh. 1805. (L. E. 1806, Nr. 7, r. af L. Engelstoft). — Nogle Ideer om Historie og Historieskrivning, med Bidrag til en Kritik over Dr. G. L. Badens Skrift om Griffenfeld. ibid. 1808. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1808, Nr. 51. 55. 56). — Vaarblomster og Hedeurter, metriske og prosaiske Blandinger. ibid. 1810. (L. T. 1812, Nr. 46). — Om Dialecter eller Mundarter, og Samling af danske Landskabsord, med en Indledning om Kiærlighed til Modersmaalet, og en Indbydelse til det danske Sprogs Venner. ibid. 1811. (L. T. 1811, Nr. 19; Prov. Ber. 1813, III. 364—65; Allg. H. Z. 1813, S. 47; jvfr. Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Bekjendtgjørelse f. 1810—11, S. 22). — Ungdomsvandringer i mit Fødeland. ibid. eod. (L. T. 1813, Nr. 48; Rahbeks „Sandsigeren" I. Aarg. Nr. 32; Kbhvns Skilderi 1812, Nr. 19, jvfr. sstd. Nr. 21. 22; Prov. Ber. 1813, III. 361—65; Allg. H. Z. 1816, Juni, Nr. 135, S. 301; Svea 1831, XIII. [No. 2.] 386). — Historie om Ditmarskerkrigen Aar Femten Hundrede og Ditmarskens Erobring under Kong Frederik den Anden, med en historisk Udsigt over Ditmarskerfolkets Vilkaar og Skiebne i ældre Tider. ibid. 1813. (L. T. 1814, Nr. 26, r. af L. Engelstoft; Kbhpost. 1831, Nr. 116). — Dansk Haand-Ordbog til Retskrivnings og Sprogrigtighedes Fremme, med Grundtræk af den danske Retskrivnings-Lære. ibid. eod. [Belønnet med det kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille, d. 9de Juli 1813]. (L. T. 1815, Nr. 13). — Til Hr. N. F. S. Grundtvig, Capellan i Udby, i Anledning af hans Verdenskrønike og Kiøbenhavns Skilderie No. 29. ibid. eod.

Breve fra Sverrige i Aaret 1812. I.—III. Deel. Kbh. 1814—17. (L. T. 1817, Nr. 33. 34. 36, jvfr. „Athene" IX. 259—67; J. K. Høst's „Dannora" Nr. 20, jvfr. Sammes Morgenbl. Nr. 41; Nord. Tilsk. Nr. 14; „Athene" IV. 189—92; Søndagsbl. 1816, Nr. 25; Polit. og Hist. IV. 62—64; Allg. H. Z. 1816, II. Nr. 107—9, S. 49—72; 1819, Ergzbl. S. 249—56). — Oversat paa Svensk (af Gravallius). 1:a Delen. Stockholm, 1815. (L. T. 1819, Nr. 9). Ligeledes er Tillægget til 3die Deel oversat paa Svensk (med Anmærkninger af Oversætteren, samt et Uddrag af Recensionen over Brevene fra Sverrige m. m.) under Titel: Kort Öfversigt af de serskildta epokarna i Svenska National-Litteraturens Historia. Stockholm, 1817. (L. T. 1819, Nr. 9). — Paa Tydsk, med nogle Anmærkninger og Tillæg af Forfatteren. I.—III. Theil. Altona 1818—20. (L. T. 1819, Nr. 9; Allg. Repertorium der neuesten in- und ausländischen Litteratur Bd. I. St. I. Leipz. 1819). Originalens 1ste og 2det Bind overs. paa Hollandsk efter den tydske Oversættelse, under Titel: Herinneringen uit mijne Reize door Zweden. I.—III. Deel. Leeuwarden, 1819. (L. T. 1822, S. 797).

Fragmenter af en Dagbog skreven paa en Reise i Danmark 1813. (Og-

saa med Titel: Ungdomsvandringer i mit Fødeland. 2den Deel]. Kbh. 1815. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1817, Nr. 61).

Kong Erik Plogpennings Historie. En Prøve paa den danske Histories Fortælling. Kbh. 1821. (L. T. 1822, Nr. 47, r. af Werlauff; Revue encyclopéd. T. 15. p. 549 (1822); jvfr. Ost's Archiv V. 88. 99. 104. 108; Kbhpost. 1831, Nr. 116).

Reise giennem en Deel af Tydskland, Frankrige, England og Italien i Aarene 1819 og 1820. I.—III. Bind. Kbh. 1821—22. (L. T. 1822, Nr. 35; Prov. Ber. 1821, VI. 171; 1824, II. 81; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1823, Nr. 133. 134; Revue encyclopéd. T. 13. p. 139 (1822); T. 17. p. 325 (1823); T. 21. p. 617 (1824). — Brudstykker af denne Reise overs. paa Tydsk af Anton Dietrich i Dresdn. Morgenzeit. 1827, July).

Indledning til Forelæsninger over det danske Sprogs og den danske National-Literaturs Historie. Kbh. 1822. (formedelst indtrufne Omstændigheder bleve disse Forelæsninger ej holdte). (Rahbeks „Tilskuerne" 1823, Nr. 26; Kbhvns Skilderi 1823, Nr. 19; Revue encyclopéd. T. 28. p. 459.)

Den Danske Riimkrønike, efter Gotfrid af Ghemens Udgave af Aaret 1495, trykt paa ny, med afvigende Læsemaader i sildigere Udgaver og Ordfortolkninger. Udgivet. Kbh. 1825. (Nyt Aftenbl. 1826, Nr. 13. 15. 16. 17. 18, anm. af N. F. S. Grundtvig; L. T. 1827, Nr. 49. 50; jvfr. „Dagen" 1824, Nr. 122. 127. 129; Revue encycl. T. 32. p. 410. 524; „Svea" 1827, H. XI. S. 171; 1831, H. XIII. No. 2, 401—2; Allg. Encykl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 71.)

Henrik Harpestrengs Danske Lægebog fra det trettende Aarhundrede, første Gang udgivet efter et Pergamentshaandskrift i det store Kongelige Bibliothek, med Indledning, Anmærkninger og Glossarium. Kbh. 1826. (Nord. Tidsskr. f. Hist., Lit. og Konst I. 154—56; III. 276—88; Gerson u. Julius Magaz d. ausl. Heilk. Bd. XIV. 1827, Juli und Aug. S. 47—49 (af Julius); Bullet. des Scienc. méd. T. XI. 1827, Juin, p. 135; Rust und Casper krit. Repertor. für Heilk. Bd. XX. 1828, H. 3. S. 405—12 (af Ludw. Choulant); Pierer allg. medicin. Annal. 1828, Mai, S. 664; Summ. d. Med. 1828, Bd. III. S. 420—21; The foreign Review and continental Miscellany Vol. III. No. 5, Jan. 1829, p. 241; jvfr. Choulant histor. lit. Jahrb. f. d. deutsch. Med. Jahrg. 2. 1839, S. 125—28).

Den ældste danske Bibel-Oversættelse, eller det gamle Testamentes otte første Bøger, fordanskede efter Vulgata. Første Gang udgivne efter et Haandskrift fra det XV. Aarhundrede i det store Kongelige Bibliothek, med Anmærkninger og et dansk-latinsk Glossarium. Kbh. 1828. Understøttet af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. (M. f. L. II. 458—64, anm. af R. Nyerup; Rask's Literaturbl. Nr. 27. 37; Nord. Tidsskr. f. Hist., Lit. og Konst III. 336—40; Gött. Anz. 1831, St. 96, anm. af Jac. Grimm; Allg. Encykl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 71).

Dansk poetisk Anthologie, eller Udvalg af danske og norske lyriske Digteres Arbeider, efter Tidsfølgen, og ledsaget med biographisk-kritiske Efterretninger. I.—II. Deel og IV. D. I. Afdeling (3die Deel endnu ikke udk.). Kbh. 1830, 1832 og 1840. (M. f. L. V. 357—72, VIII. 162—68, anm. af C. A. Thortsen; L. T. 1831, Nr. 8. 9, jvfr. S. 182—92; 1832, Nr. 16; Wiener Jahrb. der Literatur Bd. LXI. 1833, Anz. Bl., ved N. Fürst).

Johannes Evalds Levnet, med Bidrag til hans Digterværkers Historie og Charakteristik. Kbh. 1831. (M. f. L. XV. 1—46, anm. af F. C. Olsen; L. T. 1831, Nr. 11. 12; „Prøvestenen" Nr. 1., S. 15—30, af Torkel Baden)

Forelæsninger over den danske Poesie, særdeles efter Digterne Evalds, Baggesens og Oehlenschlägers Værker. I.—II. Deel. Kbh. 1831—32. (jvfr. Døt's „Materialier" Nr. 93, af T. Baden).

Tolv Forelæsninger ved Kiøbenhavns Universitet over den videnskabelige Culturs og Literaturens Historie i den gamle Verden, særdeles i Orienten. Kbh. 1831. (L. T. 1831, Nr. 51. 52).

Don Carlos, Infant af Spanien. Sørgespil i fem Acter af Schiller; indrettet til det kongelige Theaters Brug. (Theaterrepert. Nr. 36). Kbh. 1831.

Dansk Læsebog i Prosa, til Brug ved Sprogunderviisning i Modersmaalet, særdeles for Mellemclasser i Skolerne. Kbh. 1832. 2det Opl. ibid. 1837. 3die Opl. ibid. 1842. (L. T. 1832, Nr. 50; jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 26 og Fortalen til 2det Oplag).

Dansk Ordbog, indeholdende det danske Sprogs Stammeord, tilligemed afledede og sammensatte Ord, efter den nuværende Sprogbrug forklarede i deres forskiellige Betydninger og ved Talemaader og Exempler oplyste. Med en kort Overſigt af det danske Sprogs Historie. I.—II. Deel. Kbh. 1833. (L. T. 1833, Nr. 50. 51, r. af J. H. Bredsdorff; Kbhpost. 1833, Nr. 249; 1834, Nr. 217; 1835, S. 216 samt Nr. 64; jvfr. Art. T. Baden; F. P. J. Dahl; A. F. Mülertz; Berl. Tid. 1833, Nr. 203; Allg. Encykl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 51).

Dansk Dialect-Lexicon, indeholdende Ord, Udtryk og Talemaader af den danske Almues Tungemaal i Rigets forskiellige Landskaber og Egne, forsaavidt som de ere fremmede for Skriftsproget og almindelig Sprogbrug, med Forklaring og Oplysninger. Kbh. 1841. (Udkom 1833—41 i syv Hefter). („Dagen" 1841, Nr. 179, anm. af J. Levin; jvfr. Allg. Encykl. von Ersch und Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 51).

Blandede Smaaskrifter, fornemmelig af historisk, kritisk og æsthetisk Indhold; samlede, giennemseete og udgivne af Forfatteren. I.—II. Bd. Kbh. 1834—36.

Kritiske Epistler til Vilhelm Zaberns Forfatter fra denne Bogs Recensent i „Maanedsskrift for Litteratur." Nr. 1. Med en Tilskrift af Hunden Berganza. Kbh. 1835. (Kbhpost. 1835, Nr. 17. 20. 21 (jvfr. S. 81). 23. 24. 25. 30. 32).

Om Sverriges Statistik, efter Forsell og flere Kilder; med et Tillæg, om de fordærvelige Følger af den frie Brændeviinsbrænding i dette Land. Kbh. 1835.

Præsten i Odense, Hr. Michaels tre danske Riimværker fra Aar 1496: Om Jomfru Mariæ Rosenkrands, Om Skabelsen, og Om det menneskelige Levnet. Efter den kiøbenhavnske Udgave af 1516 paa ny udgivne, med Oplysninger og Ordforklaringer. (Udgivet af Samfundet for den danske Literaturs Fremme). Kbh. 1836.

Tale i Selskabet for Efterslægten paa Stiftelsesdagen d. 4de Marts 1837. Kbh. 1837.

Om Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug og dets Virksomhed i de to første Aar af dets Tilværelse. Kbh. 1837. (Nord. Ugeskr. 1837, S. 256—57, anm. af Fr. Barfod; „Dagen" 1837, Nr. 166).

Fortællinger og Skildringer af den danske Historie. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. I.—II. Deel. (Det gamle Norden. Norden i Middelalderen). Kbh. 1837—40. (Nord. Ugeskr. S. 167—68, 181—82, 218—20, 252—54, 269—70, 304—6).

Uddrag af Biskop Jens Bircherods historisk-biographiske Dag-

bøger for Aarene 1658—1708, udgivne efter Beslutning af det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, og af dets Samlinger. 1ste Hefte. Kbh. 1838. (Andet Hefte er under Trykken).

Peder Rosenstand Goiskes kritiske Efterretninger om den Kongl. Danske Skueplads, dens Forandringer efter 1773 og dens Tilstand, med Bedømmelse over Skuespillere og Dandsere af begge Kiøn 1778—80. Udgivet med Fortale og Anmærkninger. Kbh. 1839. („Dagen" 1839, Nr. 283. 284; Kbhpost. 1840, Nr. 29).

Bidrag til en Historie og Sprogskildring af de danske Bibeloversættelser fra det XVIde Aarhundrede, særdeles Christian den Trediés Bibel af 1550. Et Indbydelsesskrift til Reformationshøitiden ved Kiøbenhavns Universitet i Aaret 1840. Kbh. 1840. 4to. (Fædrel. I. 1840, Nr. 343, anm. af J. Levin).

Forelæsninger ved Kiøbenhavns Universitet over Historiens Philosophie. I.—II. Deel. Kbh. 1840—41. (Fædrel. II. 1841, Nr. 540. 517).

Udvalg af hidtil utrykte danske Diplomer og Breve fra det XIVde, XVde og XVIde Aarhundrede, udgivne af C. Molbech og N. M. Petersen. I. Binds 1.—2. Hefte. Kbh. 1842—43. (Tredie Hefte er under Trykken.) („Dagen" 1842, Nr. 270, anm. af J. Levin).

Udvalgte Eventyr og Fortællinger. En Læsebog for Folket og for den barnlige Verden. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1106).

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Historie i dets første Aarhundrede 1742—1842. Udarbeidet efter Kilderne. Kbhvn 1843. (jvfr. Schouws „Dansk Ugeskr." 2den Række, Bd. II. Nr. 38. 48. 49; Bd. III. Nr. 53).

Ostrups og Biergegravs By-Skraaer, udgivne efter Haandskrifter; med en Indledning. Kbh. 1843. (Samlede og særskilt aftrykte af „Historisk Tidsskrift").

Ludvig Holbergs Comedier. Udgivne, med Anmærkninger under Texten, Indledninger og Oplysninger til ethvert Lystspil, for det Holbergske Samfund. Første Bind, med Holbergs i Staal graverede Portrait, og med en Fortale. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1495. 1499. 1503, af J. Levin; jvfr. F. P. J. Dahl: „Til Belysning af Kritiken over „Ludvig Holbergs Comedier o. s. v." Kbh. 1844). — Til det Holbergske Samfunds Medlemmer fra Samfundets Stifter. Et Tillæg til 1ste Bind af L. Holbergs Comedier, udgivne for det Holbergske Samfund af C. Molbech. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1551. 1552. 1553. 1558. 1559. 1560; jvfr. Berl. Tidende 1844, Nr. 272).

Lund, Upsala og Stockholm i Sommeren 1842. Nogle Blade af en Dagbog; med et Tillæg om „den skandinaviske Enhed." Kbh. og Lund 1844. (Nyt Aftenblad 1844, Nr. 226. 227).

Var Udgiver af: Athene, et Maanedsskrift. II.—IX. Bind. Kbh. 1814—17. (L. T. 1815, Nr. 10. 11; Jen. L. Z. 1817, Ergzbl. Nr. 57—60). Til dette Tidsskrift leverede han: Omrids af Tidens Krønike, 1812, I. 144—86, 218—56, 311—53; Efterretning om det i England Aar 1804 oprettede Bibelselskab, med nogle Bemærkninger over Religion og Religiøsitet hos Englænderne, I. 443—88, særskilt aftr. Kbh. 1813. (jvfr. L. T. 1814, S. 213—16); Om Statens Væsen, Statskraft, Nationalaand, og om det, som er Staters Støtte og Nationers Styrke i Farens Tid, II. 1—56. [særsk. aftr. Kbh. 1814, og i Bl. Smaaskr. I. 140—88); Almindeligt Oversyn af den danske Litteratur i Aarene 1813—16, II. 74—92; IV. 65—86; VI. 89—100; VIII. 103—16; Reise fra Upsala til Vesteraas og Sala i October Maaned 1812, II. 103—39; Forord til et Svar af Professor Sander, II. 238—54; En

antiquarisk Anmærkning, II. 294—96; Svar paa en Eftersporgsel af Baggesen i Bladet Dannora, II. 378—400 (jvfr. Kbhvns Skilderi 1814, Nr. 59); Et Par fragmentariske Betragtninger over historiske Domme og Meninger, III. 20—55. (i Bl. Smaaskr. I. 189—220); Om Gräters Idunna und Hermode, en antiquarisk Tidende, med Uddrag af samme, III. 80—102; Om Historien i Almindelighed, som Videnskab og fortællende Konst, dens Forhold til Poesie, især den episke, dens Behandling og Fremstilling, dens Interesse og Værd; Indledning til Forelæsninger over Universalhistorien, streven 1813, III. 201—38, og: Om Universalhistorien, dens Idee og Behandling, V. 429—82. (Begge særsk. aftr. Kbh. 1815, og i Bl. Smaaskr. II. 1—83); Mindeskrift over Peter Frederik Suhm; oplæst i en Vennekreds den 18de October 1814, og i det Skandinaviske Litteraturselskab, III. 477—540. [særsk. aftr. Kbh. 1814; i Bl. Smaaskr. I. 221—67); Om Nationalsprogets Hellighed, med en Efterskrift til det danske Publicum, IV. 273—300. [særsk. aftr. Kbh. 1815]; Dagens Historie (fra 1ste Marts til 13de October 1815), IV. 374—404; 468—96; 554—80; V. 111—34; 293—312; 515—24; Jakob Macdonalds Reise i Danmark 1808 og 1809, VI. 49—65; 140—57; Brudstykker af en Afhandling om Historie og Oldkyndighed, især den nordiske, streven 1810, VI. 317—41. (i Bl. Smaaskr. I. 98—119); Det kongelige Museum og Bibliothek paa Slottet i Stockholm, VI. 517—39; Kort Efterretning om det store Kongelige Bibliotheks Stiftelse, Skiebne og Tilstand, VII. 209—46. [særsk. aftr. Kbh. 1816; r. i L. T. 1817, S. 572—76, af R. Nyerup); Om Norden, og hans Reise til Ægypten, VII. 533—47 (i Bl. Smaaskr. I. 268—281. Oversat i Kieler Blätter Bd. IV. S. 427—36); Om J. L. Heibergs Skuespil: Dristig vovet, halv er vundet, VIII. 77—94; 185—223. (i Bl. Smaaskr. II. 218—67); Nogle Yttringer om den komiske Poesie, i Anledning af J. L. Heibergs Komedie: Julespøg og Nytaarsløier, VIII. 321—84. (i Bl. Smaaskr. II. 268—322); Bidrag til en Charakteristik af Kong Christian den Anden og hans Regiering, IX. 1—73. [særsk. aftr. Kbh. 1817, og i Bl. Smaaskr. I. 282—357]; Agnes Bernauer, en historisk Anekdote fra det femtende Aarhundrede, IX. 281—91; Blade af en Reisendes Tegnebog. (i Sommeren 1817), IX. 292—347; 397—447; Bierget og Klosteret Montserrat i Catalonien, IX. 481—523; Til Athenes Læsere, ved Tidsskriftets Slutning, IX. 591—94; desuden Recensioner, bl. a. over: „Historisk Calender", ved L. Engelstoft og J. Møller, IV. 164; Feldborgs „Poems from the Danish" m. m., V. kun fra S. 281—89; Grundtvigs „Prøver af Saxo og Snorro i en ny Oversættelse", VI. 70; Ingemanns „Julegave", VIII. 402—8. (i Bl. Smaaskr. I. 357—61); J. M. Thiele's „Bjergmandsdalen", IX. 175—84. (i Bl. Smaaskr. I. 348—56); Sammes „Prøver af danske Folkesagn, m. Fort. af Nyerup", IX. 477; A. Müllner „Brøden", Sørgespil, overs. af C. J. Boye, IX. 566—82. (i Bl. Smaaskr. I. 362—78).

Ligeledes Udgiver af: Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst. I.—IV. Bind. (16 Hefter). Kbh. 1827—36. (L. T. 1830, Nr. 39. 40. 41; Rask's Literaturbl. Nr. 36. 37; Literaturblatt z. Dresdner Morgenzeitung, herausgeg. von Ebert, 1828, Juny, Nr. 24; Falck's Staatsb. Magaz. VIII. 3 S. 451). Hertil leverede han: i . Bd. Manden med Jernmasken, endelig demaskeret S. 28—61; Om Pali-Sproget, og om Pali-Haandskrifter i det store Kongelige Bibliothek, S. 67—77; Nogle Ord om italienske Malerier, og om det Kongelige Billedgallerie paa Christiansborg Slot, S. 78—95; Schlossers Dom over Raumer, S. 95—98; Janitsharernes Udryddelse i Constantinopel. (Skrevet i October 1826), S. 99—115; Baggesen som dansk Digter og Prosaist. (Et Bidrag til Literaturens og Kritikens

Historie i Danmark, S. 165—239. [særsk. aftr. Kbh. 1827; jvfr. Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 33 og Kbhvns Skilderi 1827, S. 571—73]; Om Duvrards Memoirer og Spaniens politiske Tilstand, S. 284 302; En utrykt plattydsk Krønike fra første Halvdeel af det XVde Aarhundrede, i det store Kongelige Bibliothek, S. 303 —306; Nogle Bidrag til Skildringen af Sæder, Levemaade, Finantsvæsen og Hofholdning under Kong Hans og Dronning Christina, (fra Aarene 1487—1511); af samtidige Kilder, S. 425—51. 562—72; Om Aabningen af Erkebiskop Absalons Grav, med en og anden Bemærkning, Sorøe Klosterkirke vedkommende, S. 452—64; Om Birmanernes Rige, og Englændernes første Krigstog mod Ava, S. 493—552; En Ansøgning fra Grevinde Ulfeldts Døttre til Christian V. med et egenhændigt Brev fra denne Konge til Griffenfeldt, S. 573—75; Et Par Bemærkninger om eenstydige Ord og deres Forklaring; oplæste i det skandinaviske Literaturselskab, 1826, S. 576—92. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 97; — i 2det Bd.: Om offentlige Bibliotheker, Bibliothekarer, og det, man har kaldet Bibliotheksvidenskab, S. 1—49, 352—93, og i 3die Bd. S. 214—75, 423—92. [Særsk. aftr., forøget med Tillæg og Register. Kbh. 1829. Oversat paa Tydsk: Christ. Molbech über Bibliothekswissenschaft oder Einrichtung und Verwaltung öffentlicher Bibliotheken. Nach der 2ten Ausg. des Dän. Originals übersetzt von H. Ratjen. Von dem Verf. mit Zusätzen, m. einem Verz. der Pergamentdrucke der K. Kopenhagener Bibliothek und e. Beitr. zur Geschichte dieser Bibliothek vermehrt; vom Uebers. mit Anmerk. versehen. Mit 1 Steindruck. Leipzig 1832; anm. i Bl. f. literar. Unterhalt. 1834, Januar, Nr. 15; jvfr. J. C. Friedrich krit. Erörterungen zum übereinstimmenden Ordnen u. Verzeichnen öffentlicher Bibliotheken. Leipz. 1835, S. V. VI. 13. 18. 27. 47. 89. 95. 100]; Paraguay, Jesuiternes Missioner, og Dictatoren Doctor Francia, S. 50—101, 219—40; Tillæg til F. C. Sibberns „Om Englændernes Tog til Kiøbenhavn i Aaret 1807", S. 130—31; Til Hammarskölds Minde, S. 132—44; Kritiske Bemærkninger over: Valdemar Seier, en historisk Roman af B. S. Ingemann, S. 260—308. [jvfr. Kbhvns flyv. Post. 1828, Nr. 39; Kbhvns Skilderi 1828, S. 521—25 og Nr. 35; L. T. 1830, S. 655—56]; Et Par Ord om den i Antiquariske Annalers fierde Bind meddeelte Beskrivelse over den gammeltydske Altertavle i Museum for nordiske Oldsager, S. 308—10; En original Forsvars-Skrivelse fra Corfitz Ulfeldt, med fire egenhændige Breve, Ulfeldt vedkommende, af Kong Christian IV., S. 432 —438; Tyrkerne i Europa, en historisk-politisk Skizze, S. 439—74, 548—86; Christine Munks egenhændige Bønnebog, bevaret paa det store Kongelige Bibliothek, S. 587—92; En original Indberetning af Hannibal Sehested om Forsvarsanstalterne i Norge 1614, S. 593—96; — i 3die Bd.: Om den europæiske Politik, med Hensyn paa Tyrkiet og Grækenlands Uafhængighed. (Oplæst i det Skandinaviske Literatur-Selskab den 26de November 1828), S. 1—64; Bidrag til eenstydige danske Ords Forklaring, S. 65—87; Ferdinand Henrik Jahn som dansk historisk Forfatter. (Oplæst i det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog), S. 88—105; Optegnelser paa en Udflugt til Jylland i Sommeren 1828, S. 106—63. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 639—40; 647—49; 761—67; 863; Randers Amtsavis 1829, Nr. 56. 68. 75]; Henrik Harpestrengs Forskrifter for Aareladning, S. 276—77; Udenlandske Anmeldelser af Udgaven af H. Harpestrengs Lægebog, m. m., S. 286—88; Hvilke ere Hovedpunkterne i den nærværende Frihedskamp imellem græske Christne og Osmaner? S. 289—313; Bidrag til Kundskab om Tilstand, Sæder og Leveskik i Kiøbenhavn, for to hundrede Aar siden, eller i første Fierdedeel af det 17de Aar-

hundrede (af tvende Breve til Cantsler Christen Friis fra Menelaus Pauli; efter Originalerne), S. 415—22; Et Par Ord om Sultan Mahmud og den russisk-tyrkiske Krig, S. 493—504; Fortegnelse over de paa Pergament trykkede Bøger i det store Kongelige Bibliothek, S. 543—67. (indf., med nogle Tillæg, i H. Ratjen's Overs. af C. Molbech üb. Bibliothekwissenschaft, &c., S. 253—84); Mindesord over det Kongl. Danske Selskabs Forstander, Hs. Exc. Geheime-Statsminister Ove Malling, og Selskabets Vice-Forstander, Professor R. Nyerup, fremsagte i Selskabets Forsamling den 9de December 1829, S. 568—81. [særsk. aftr. Kbh. 1830]; En Skrivelse fra Jylland til Dr. og Professor A. L. J. Michelsen. (Julius 1829), S. 582—631; Bidrag til det store Kongelige Bibliotheks nyeste Historie, S. 632—48; — i 4de Bd.: Indledning til Forelæsninger ved Kiøbenhavns Universitet over den videnskabelige Culturs og Literaturens almindelige Historie, S. 48—74; Om Chinesernes Civilisation og Literatur. To Forelæsninger ved Kiøbenhavns Universitet, S. 107—53; Andet Bidrag til eenstydige danske Ords Forklaring, S. 154—64; Evaldske Reliquier, S. 208—40; Første Forelæsning over Middelalderens Literatur, S. 303—20; Langebekiana; eller Udbrag af Jacob Langebeks Breve, S. 321—54; De tidligste historiske Begivenheder i Danmark, fra 8de og 9de Aarhundrede, indtil Gorm den Gamles Død, S. 355—456 [særsk. aftr. Kbh. 1835]; Mindetale i det Kongl. danske Videnskabernes Selskab, d. 2den Jan. 1835, over dets afdøde Medlem Biskop Dr. Peter Erasmus Müller, S. 457—80; Indledning til historisk-kritiske Forelæsninger over den danske Stiil, og det danske Sprogs Charakteer, S. 600—95 [særsk. aftr. Kbh. 1837]; Fremmed og dansk Literatur og Bibliographie, I. 116—59, 307—317, 465—92, 598—639; II. 144—64, 310—27, 475—80, 620—39; III. 164—176, 314—44, 505—12; — Blandinger, I. 160—64, 317—21, 640—44; II. 164—68, 327—28, 639—44.

Redacteur af: Historisk Tidsskrift, udgivet af den danske historiske Forening, ved Selskabets Bestyrelse. I.—V. Bd. Kbh. 1840—44, med 2 steentr. Tavler; fortsættes. (Studier, Kritiker och Notiser 1841, Nr. 23. 24. 25; 1842, Nr. 10. 14). Heri findes af ham: i 1ste Bind: Om Historiens nationale Betydning og Behandling; om historiske Arbeider, og Formaalene for en historisk Forening i Danmark. Et Forord til Tidsskriftet, S. 1—44; Ethnographisk Skizze af en jydsk Hede-Egn, med enkelte Bidrag til Skildringen af den danske Almues Levesæt og Klædedragt, og de dermed i et halvt Aarhundrede foregaaede Forandringer; samlet, S. 165—204. (T. f. L. o. K. III. 407—24); Tillæg og Bemærkninger hertil, i Bd. II. S. 259—72; Spøttrup Gaard i Salling, med nogle Ord om gamle danske Herregaarde, S. 205—38, m. 1 lithogr. Tegning; Anmærkning om Ovrup Gaard i Skaane (til S. 218), S. 238—40; Østrup By-Lov og Gildesskik 1598. Meddeelt efter Originalen, med Indledning og Anmærkninger, S. 417—466; — i 2det Bd.: Bidrag til Berritsgaards Historie; efter originale Breve og Jordebøger i Gaardens Archiv, S. 123—74; Bemærkninger angaaende Hoveriets, Vornedskabets og Herregaardenes Oprindelse i Danmark, nærmest i Anledning af Etatsraad Estrup's og Professor N. M. Petersen's Yttringer over denne Gienstand, S. 393—514. [særsk. aftr. Kbh. 1841]; Om Romernes Coloner, eller Fæstebønder, i den sildigere Keisertid, tildeels efter Savigny; med et Blik paa de ældre romerske Landboforhold, S. 527—52; — i 3die Bd.: Om Torben Oxes Forbrydelse og hans Forhold mod Dyveke, S. 147—53; Nogle Yttringer om Aristokratie og Adelstand, Grund-Adel og Fødselsadel, i begges nærværende Stilling og Forhold til Staten, S. 159—218. [særsk. aftr. Kbh. 1841]; Om Corfitz Ulfeldt som Landsforræder, og om hans politiske Cha-

rakteer og Handlinger, S. 318—458. (Fædrel. III. 1842, Nr. 1010 og 1017, anm. af M. Mørch Hansen; F. L. og K. I. 68—94, af J. L. Rohmann); Corfitz Ulfeldts Midler og Rigdom; tilligemed en Beskrivelse over Indretningen af hans Gaard i Kiøbenhavn. Et Tillæg til foregaaende Bidrag, S. 459—76. (begge Artikler samlede og særsk. aftr. Kbh. 1842); Endnu et Bidrag til Poul Laxmands og hans Børns Historie, meddeelt, S. 600—13; Blandede historiske Noticer og literaire Efterretninger, S. 628—36; — i 4de Bd.: Danske Haandskrifter, fornemmelig af historisk Indhold, i det Kongelige Bibliothek i Stockholm, S. 129—66; Historisk Forerindring til Carl Sæwe's „Bemærkninger over Øen Gotland, dens Indbyggere, og disses Sprog", S. 167—87; Danske, hidtil utrykte Breve, af og til historisk bekiendte Personer i det 18de Aarhundrede, samlede og udgivne, S. 273—368; Indledning og Udkast til en Skildring af den germanisk-skandinaviske indvortes Forfatning, med Hensyn til dens agrariske og offentlige Forhold i Oldtiden, S. 369—522. [særsk. aftr. Kbh. 1843]; Biergegrav By-Lov, fra Midten af det 17de Aarhundrede, meddeelt, S. 523—546; Et nyt Bidrag til Birkerettens Historie i Danmark, meddeelt, S. 593—606; Om historiske Resultater af nyere Forskninger i den nordiske Archæologie, S. 607—66. (jvfr. Studier, Kritiker och Notiser 1844, Nr. 19—22, af S. Nilsson); — i 5te Bd.: En kort Efterretning om den engelske Bibeloversætter, Biskop Myles Coverdale, og hans Ophold i Danmark under Kong Christian III., S. 139—58; Nogle Ord angaaende Celtiske Spor og Levninger i Norden, og navnlig i Danmark, S. 229—268; Bidrag til Dronning Christinas, det svenske Hofs og Corfitz Ulfeldts Historie, i Aarene 1651—55, af Peder Juuls utrykte Breve til Charisius, meddeelte, med en Indledning og Anmærkninger, S. 269—408. [særsk. aftr. Kbh. 1844]; En dansk Kogebog fra det 14de Aarhundrede, meddeelt, S. 537—46. — Kritiske Anmeldelser, I. 488—520; 540—71; II. 581—92.

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur", III.—XX. Bind. Kbh. 1830—38. (Til dette Tidsskrift leverede han 26 Bidrag, bl. a. Recensioner over B. S. Ingemann: Erik Menveds Barndom, II. 473—520 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1830, Nr. 36; Kbhpost. 1829, Nr. 208; 1830, Nr. 8]; Hamadryaden m. m. af C. Hauch, IV. 467—500; P. E. Müllers Danske Synonymik, V. 293—327; J. L. Heiberg: Om Vaudevillen, som dramatisk Digtart, og Kjøge-Huuskors, VII. 537—66; Et Feiltrin, overs. af Heiberg, og Marion de Lorme af V. Hugo, VIII. 535—562; Digte af Henr. Hertz, H. C. Andersen, C. Winther, H. P. Holst og F. Paludan-Müller, X. 826—910; Fem Værker over den nordiske Historie, med Indledning om nordisk Historiographie, XI. 420—93; Vilhelm Zabern, en Roman, XII. 226—41; Nogle Digte af C. Winther, XIII. 451—81; F. Paludan-Müller: Amor og Psyche, XIV. 189—228; Brunius om Lunds Domkirke, XVII. 72—88; Svend Dyrings Huus, af H. Hertz, m. m., XVIII. 389—444; St. Blichers Digte, XX. 511—50; Om Underviisningen i Modersmaalet, XIV. 507—77).

I „Minerva" (Udsigt over Ovids Levnet og Skrifter, 1802, II. 71—102; 125—41; r. i L. E. 1807, S. 374—75; jvfr. „Den Danske Tilskuer" 1802, Nr. 39, og Forf.'s Replik, sstd. Nr. 50).

I „Dagen" (Forsvar for Nyerups Recension over Limkildes „Papirs-Daasen", 1804 Nr. 190; Polemik mod Gunnerus, 1806 Nr. 197 og 199; Imod et Angreb paa den danske Ordbog, 1807 Nr. 131; Et andet Fragment om Skuespillet Aurelia; og Endnu nogle Ord i Anledn. af Skuespillet Aurelia, 1834 Nr. 282. 283. 290. 291; m. fl.)

I Ugebladet „Kiøbenhavns Skilderie" 1806 flgg. (Endeel Bidrag, saavel

prosaiske som poetiske, f. Ex.: Om Ordet Urkraft og Partikelen Ur, 1808, Nr. 63. 64. [jvfr. L. E. 1808, Nr. 15]; Breve fra Soröe, sstd. Nr. 79—94, med et Postscriptum, sstd. Nr. 100 [jvfr. sstd. Nr. 101. 102. 103]; Blandede Sproganmærkninger, 1808, Nr. 8. 9; Til Grundtvig, om hans Eddalære, 1809, Nr. 29; Om Nyerups Udgave af Axel Thordsens Vise, sstd. Nr. 47; Skjoldnæsholm, sstd. Nr. 78—80; Blandinger, 1809, 7de Aarg. Nr. 18; Tryggevældestenen, 1810, Nr. 48; Et Par Ord i Anledning af et Angreb paa hans Afhandling om Livet, dets Væsen og Værd, 1810 Nr. 82; Vandring til Udleire og Værebro, sstd. Nr. 85—87; Om Kiærlighed til Modersmaalet, 1811 Nr. 20. 21; Til det danske Sprogs Venner (om Samling af danske Landskabsord), 1812 Nr. 9; Til Publicum om Dr. G. L. Baden som Historieskriver, og om hans Angreb paa Forf.'s Ungdomsvandringer, 1812, Nr. 21. 22; Anmeldelse af et for den nordiske Historie vigtigt Arbeide (Vedel Simonsens Udsigt over Nationalhistoriens ældste og mærkeligste Perioder), 1813, Nr. 17. 18; Brev til D. A. Atterbom i Upsala (om Angreb paa den danske Literatur), sstd. Nr. 41. 42; Erklæring i Anledning af Grundtvigs Krønikens Gjenmæle, sstd. Nr. 59; Om 4de Bind af norske Kongers Historie, sstd. Nr. 63; Imod en Censur over Kong Christian IV., 1818 Nr. 88; Et nylig opdaget Maleri af Correggio, 1820 Nr. 47; Kritiske Bemærkninger over Prof. Oehlenschlægers Afhandling: „Digterne i Levnet som i Værker", 1821, Nr. 6. 7. 8. 9. 10; Til Oplysning om en ugrundet Klage, det store Kgl. Bibliothek vedkommende, 1821, Nr. 25; Replik til H. N. Clausen, angaaende hans Anke over det store Kongelige Bibliothek, 1821 Nr. 27. 28. 29. 31 [jvfr. sstd. Nr. 26. 30. 32]; Om en Samling af K. Christian den Fierdes egenhændige Statsskrifter, Breve og Befalinger, 1823 Nr. 54; Noget mere om T. Thaarup m. m., 1824 Nr. 5; Om forberedede Arbeider til det danske Sprogs Oplysning, og særdeles: om et dansk Dialect-Lexicon, 1824 Nr. 32; Om Udgaven af den danske Riimkrønike, sstd. Nr. 45; Til Digteren Atterbom, 1825, Nr. 56; Et Brev til Prof. A. Gamborg, i Anledning af sammes „et Par Ord om Retskrivning", 1825 Nr. 57. 58. [jvfr. sstd. Nr. 61. 67. 88]; Skrivelse til Prof. Rasmus Rask, sstd. Nr. 65. 66. [jvfr. sstd. Nr. 67, S. 1064—65]; Om den Raskiske Tone i videnskabelig Polemik, sstd. Nr. 97. [jvfr. sstd. S. 1699—1700]; m. fl.)

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Antonio Allegri da Correggio, et biographisk Udkast, med nogle Betragtninger over Konst og Maleri, VII. Aarg. 1811, S. 364—435; særsk. aftr. [Betragtninger ov. Konst og Maleri optr. i Bl. Smaaskr. I. 120—39]; Om den svenske Maler Peter Hørberg, hans Levnet og Konst, 12. Aarg. 1816 og 1817, S. 269—358; r. i Allg. H. Z. 1820, Mai, S. 49. (Oversat paa Tydsk af G. Fries. Kopenh. 1819; r. i Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1820, S. 792); Bidrag til en Skildring af Sorøes Stiftelse i Stephanii Tid 1636, sstd. S. 443-62; Europa i Middelalderen indtil Udgangen af det 13de Aarhundrede. Første Stykke, Bd. XVI. S. 292—490 [i Bl. Smaaskr. II. 84—217]; Nogle Bemærkninger over vore gamle Folkeviser, Bd. XIX. S. 1—126 [særsk. aftr. Kbh. 1823; r. i L. T. 1824, S. 198—208; Revue encyclopéd. T. XX. p. 591]; Conferentsraad D. G. Moldenhawer som Bibliothekar, og hans Fortienester af det store Kongelige Bibliothek. Et Mindeskrift, Bd. XX. S. 367—424; særsk. aftrykt. Kbh. 1824].

I Nye Danske Magazin (Bidrag til Historien af det Gesandtskab, som Dronning Elisabeth 1582 sendte til Danmark, for at bringe Kong Frederik II. den engelske Hosebaandsorden, Bd. IV. S. 249—67; Sprogprøver af den ældste danske Bibel-Oversættelse, sstd. S. 317—28; — Den danske Elefantorden, givet af Christian den Anden (1518) til

François de Bordeaux. Oplyst ved et Haandskrift i det Kongelige Bibliothek, Bd. V. S. 55—61; Tvende Bidrag til Hofholdningens Historie under Kong Christian IV. 1634 og 1647, sstd. S. 73—76; To egenhændige Breve af Kong Christian IV. af A. 1645, sstd. S. 77—78; Documenter til Grev Christoffer af Oldenborgs Historie, sstd. S. 125—48 og 220—29; Efterretning om et gammelt og utrykt Klosterregnskab fra St. Peders Kloster eller Skovkloster ved Nestved. 1467—1481, sstd. S. 200—6; Historisk Udsigt over de danske Ordbogs-Arbeider, i det 17de og 18de Aarhundrede, af Geheimeraad Matthias Moth, F. Rostgaard og J. Langebek, sstd. S. 241—88. [særsk. aftr. Kbh. 1827, 4to; „Svea" 1827, H. XI. S. 171]; — Fortegnelse over Kong Frederik den Førstes Efterladenskab af Guldkjæder, Klenodier, Guld, Sølv og rede Penge. 1533, Bd. VI. S 65—70; Dom over Hans Frost, der ved Vindinge Herredsting dømtes, som en ret Forræder, til at steiles. 1433 (med Indledning), sstd. S. 264—70). — I Danske Magazin, Tredie Række (I. Bd.: Et Dombrev af Kong Hans om en Præstejord i Skandrup Sogn. 1495., S. 39—40; To Breve fra Anders Sørensen Vedels Hustru til hendes Søn Søren Andersen Vedel, S. 43—47; Leidebrev af Kong Frederik II. for den svenske Admiral Jacob Bagge paa hans Fart gjennem Øresund. 1562, S. 87—88; II. Bd.: Det Stockholmske Haandskrift af Henrik Harpestrengs Lægebog, og Sprogprøver af samme, S. 165—76).

I Nyt Aftenblad (Noget om gamle og nye Tider, gamle og nye Bygninger, m. m. i Sorøe, 1824 Nr. 16; Nogle Bemærkninger over Literaturens nærværende Vilkaar i Danmark, 1824, Nr. 38. 39; Bidrag til en Bedømmelse af Lector Ingemann's episke Digt: „Waldemar den Store og hans Mænd", sstd. Nr. 42. 43. 44. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1824, Nr. 92. 93. 94]; Blandede Optegnelser og Bemærkninger, især til Cultur-, Konst- og Litteratur-Historien, m. m., 1825, Nr. 2 og 9; Mærkværdige haandskrevne Missaler, Breviarier og Bønnebøger i det store Kongelige Bibliothek, sstd. Nr. 4 og 6; Lord Byrons Memoirer, sstd. Nr. 6; Lord Byrons personlige Charakteer, sstd. Nr. 14. 15; Om den ny-svenske Skrivemaade i dansk Skrift, og Urigtigheden af de for sammes Antagelse givne historiske Grunde, sstd. Nr. 24. 25; særsk. aftr. Kbh. 1825. [jvfr. „Lidskjalf" 1825, S. 5—8, 13—16, 20—24, af Thorl. G. Repp; Kbhvns. Skilderi 1825, Nr. 54, af A. Gamborg]; Anti-Hermod, eller Bidrag til Forsvar for historisk Sandhed, dansk Skrivebrug og Retskrivning, sstd. S. 334 flgg., 432 flgg.; Viindruer i Danmark 1510, sstd. S. 417; samt et Par Smaastykker i Aarg. 1824, S. 407 og 412).

I „Kjøbenhavns flyvende Post" (Noget angaaende Bemærkningerne til Anmeldelsen af Hauchs Tragedier, 1828, Nr. 94; jvfr. Nr. 92. 98).

I „Dansk Ugeskrift", redig. af J. F. Schouw, (Et Præstehuus i Smaaland, fra Midten af det attende Aarhundrede; oversat af Svensk, af „Ødmanns Hågkomster", Bd. VI. S. 21—46; Om de Franskes nyeste Skuespil og Romaner, og om Barbiers Jamber, med en Prøve af disse, Bd. VII. S. 209—24; Om Statsgjeld og dens historiske Forhold hos nogle europæiske Hovedmagter, Bd. VIII. S. 137—54; Udkast til Jagtens og Fiskeriets ældste Historie i Skandinavien, af Sv. Nilsson; oversat af Svensk, med nogle Anmærkninger og et Tillæg, sstd. S. 361—92, med 1 Kb.; Nogle Erindringer i Anledning af H. C. Ørsteds Bemærkninger om et landoeconomisk Institut, og om Sorøe-Academie, i 2den Række, Bd. I. Nr. 23; Til Oplysning og Forsvar, i Anledning af Hr. Professor Schouws „Bemærkninger" over et Par Steder i Videnskabernes Selskabs Historie, sstd. Bd. II. Nr. 48. 49, S. 353

flgg.; Et Ord endnu om den Artesiske Brøndboring, smst. Bd. III. Nr. 53, S. 12 flgg.).

I „Dansk Folkeblad" (Nogle Ord om Almuens Sang og Viser, II. Aarg. S. 39—40; Bedømmelse af sex Skrifter over den af Trykkefrihedsselskabet udsatte Prisopgave: En god Historisk Læsebog for Bondestanden, smst. S. 93—100; En Tillægs-Anmærkning (om Oldtidsmonumenter), III. Aarg. S. 99—100; En Bemærkning, smst. S. 103; Skrivelse til Formanden for Trykkefrihedsselskabet, V. Aarg. Tillægsbl. til Nr. 10, S. IX.—X.).

I „*Förhandlingar* vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842" (Over Charakteren og Skjønheden i den ældre Havekonst, S. 627—30).

I det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs historiske og philosophiske Afhandlinger VI. Deel (Comiteeberetning om Undersøgelsen af Runamo, affattet ved C. Molbech, S. 27—43).

I det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Oversigt (Om det danske Sprogs Historie i den nyere Tid, i Oversf. f. 1832—36, S. XXXV.; Bidrag til Nordens ældste Historie, om de finniske og lappiske Folkestammer, smst. S. LXIII.; Mindeskrift over Biskop P. E. Müller, smst. S. LXLVIII.; Bemærkninger over Skildringen af Germanernes Landbo-Forfatning hos Tacitus, oplyst ved nyere agrariske Forhold i Scandinavien og Tydskland, for 1842, S. LXXX—LXXXI; Forslag om Udgivelsen af et dansk kritisk og videnskabeligt Tidsskrift, for 1843, S. 17-19 [jvfr. smst. S. 20—22]; Historisk Udsigt over Gotlands Forhold til Danmark fra Valdemar Atterdags Tid, indtil Christian den Fierde, smst. S. 57—59).

I „*Revue encyclopédique*", 1819. IV. p. 562 sqq.: Remarques à l'occasion d'une Notice sur la littérature & la langue Norvégienne, Suédoise & Islandaise. (ib. p. 560.)

I „Serapeum," Zeitschrift für Bibliothekwissenschaft, Handschriftenkunde, ꝛc. von R. Naumann. I. Lpz. 1840, Nr. 14: „Plattdeutsche Ausg. der Griseldis u. der Gesch. von Sigismunda und Guiscardo."

Recensioner (foruden i „Athene," „Nordisk Tidsskrift for Historie o, s. v.," „Maanedsskrift for Litteratur," og „Historisk Tidsskrift") i Lærde Efterretninger 1808, Nr. 36—38 (J. Møller om d. pragm. Historie); i „Dansk Litteratur-Tidende" (bl. a. over: L. Kruses „Anteros", 1818, Nr. 37; J. M. Thiele: „Danske Folkesagn, 1ste Samling", 1819, Nr. 13 [i Bl. Smaaskr. II. 370—80]; Foersoms Digte I. II., 1819 Nr. 35; Flemming Lerche's „Digte" og „Poetiske Smaaskr." 1819, Nr. 39; J. L. Heibergs „Digte", 1819 Nr. 45; B. S. Ingemann's „Digte, 2den Udgave", 1821 Nr. 12. 13 [i Bl. Smaaskr. II. 323—36]; Ingemann's „Reiselyre", 1821 Nr. 35. 36. 37 [i Bl. Smaaskr. II. 337—69]; Holbergs Peder Paars, udg. af A. E. Boye, 1823 Nr. 11; J. Begtrups „Beskr. over Svendborg", 1823 Nr. 17; L. Kruses Roman „Deodat", 1823 Nr. 27. 28. 29. 30 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1825 Nr. 19. 20. 23. 36); Th. Thaarups „Efterladte poetiske Skrifter", 1823 Nr. 40. 41 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1823 Nr. 103, 1824 Nr. 5]; H. C. Lyngbye's „Færøiske Qvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt", 1824 Nr. 50; Fru Hegermann-Lindencrones „Danske Fortællinger", 1825 Nr. 38; Werlauffs „Historiske Efterretninger om det store kongelige Bibliothek", 1825 Nr. 49. 50; „Efterladte Breve af Gabrielis", 1826 Nr. 23. 24; Bergens Beskrivelse af L. Sagen og H. Foss, 1826 Nr. 47. 48; G. Fayes literaire Arbeider, 1—4 Deel, 1827 Nr. 31; Holbergs Comedier, udg. af Rahbek og A. E. Boye, I.—VI., 1829 Nr. 51. 52; H. Knudsen „Danmark i Middelalderen", 1834

Nr. 4; O. Spechter „Halvhundrede Fabler for Børn, overs. af Chr. Winther, sstd. Nr. 14; Om de kjøbenhavnske lærde Tidender, lærde Efterretninger m. m. fra 1720 til vor Tid, sstd. Nr. 1. 3. 21; og a. fl.); — i Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik" (Anmeldelse af: Studier, Kritiker och Notiser, Literär Tidning 1841, 1.—4. Qvartalet, i Bd. VII. 68—85).

I det kgl. Danske Vidensk. Selskabs Danske Ordbog giennemgik han det redigerede Manuskript til J og en Deel af K; redigerede en Deel af K og Bogstavet M, samt Bogstavet P. (jvfr. Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. S. 386. 392. 395. 397).

Digte, adspredte i: Nyerups Nytaarsgaver „Idunna" 1812, og „Frigga" 1813, i J. M. Thiele's „Rosenblade" 1818, Rahbeks „Hesperus" (II. 1820, S. 76—77), Liunges „Hertha" (1827, III. 389).

Udgav: „Peter Foersom om Samlinger af danske Landskabsord, og om Sæder, Skikke, Levemaade, Egenheder og Overtro hos den jydske Almue i Ribe-Egnen;" med en Forerindring. Kbh. 1820. (Udkom medens Udg. var udenlands, og Forerindringen har urigtig Datering). (L. T. 1821, S. 714—18; Allg. H. Z. 1822, III. Nr. 287, S. 529—34; Kbhvns Skilderi 1827, S. 204—6); — Donna Diana. Lystspil i 3 Acter paa Vers, oversat efter West's Bearbeidelse af Moreto's spanske Original, ved Forf. af Stuespillet „Navnet eller det hurtige Frieri" (S. Beyer). Kbh. 1834. (Theaterrepert. Nr. 56); — Hertuginden af Mantua. Drama i 5 Acter af J. Sh. Knowles. Oversat af Engelsk ved Forf. af „Navnet eller det hurtige Frieri" (S. Beyer). Kbh. 1834. (Theaterrepert. Nr. 64); — Julegave for Børn, for 1835, 36, 37, 38, 39. (Indholdet for største Deel leveret af Jomfru S. Beyer; bearbeidet, eller gjennemseet af Udg.). Kbh. (L. T. 1836, S. 10—14; Ursins „Dansk Almeenlæsning" 1836, S. 8; jvfr. Molbechs „Erindring" i L. T. 1836, S. 31—32; T. f. L. o. K. V. 466—71).

Medudgiver af F. H. Jahns: Danmarks politisk-militaire Historie under Unionskongerne fra Kong Oluf og Dronning Margarethe indtil Kong Hanses Død. Kbh. 1835. 4to. — Af: Glossarium der Friesischen Sprache ꝛc. Zusammengetragen von N. Outzen. Kopenh. 1837. 4to. (jvfr. Art. L. Engelstoft, I. S. 378).

Skrev Fortale og Indledning til J. Riise's Haandbog i Geographien, 1ste Deel. Kbh. 1819; samt Fortale til H. C. Monrads Skildring af Guinea-Kysten, ibid. 1822; og til Olger Danskes Krønike, bearbeidet af Nis Hansen. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. ibid. 1842.

I A. E. Boye's Udgave af Holbergs Peder Paars, 1832, leverede han en „Udsigt over de forskiellige Udgaver af Peder Paars".

Han oversatte følgende Skuespil: Den gamle Ægtemand, Lystsp. i 2 Acter; efter le vieux Mari, af Scribe og Mélesville. (Theaterrepert. Nr. 41). Kbh. 1832. — Christens Hiemkomst, Lystsp. i 1 A., af Scribe og Dupin; Fortsættelse af „Christen og Christine". (Theaterrepert. Nr. 54). ibid. 1833. — Enkens Mand, Lystsp. i 1 A., af Alex. Dumas. (Theaterrepert. Nr. 88). ibid. 1837. (Nord. Ugeskr. 1837, S. 111—13).

Om Molbechs Udgaver af gamle danske Sprog-Mindesmærker og om hans Ordbogsarbeider, jvfr. Messager franç. du Nord 1825, p. 36—38; Blätter für litter. Unterh. 1828, Febr. Nr. 48. — Om hans historiske Arbeider, jvfr. „Svea" XIII. 1831, S. 374—75. — (Revideret).

Molbech (Christian Knud Frederik), Sidstanførtes Søn; føb d. 20de Jul. 1821 i Kjøbenhavn. Blev 1839 dimitteret til Universitetet fra Bordingborg Skole; vandt 1840 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den æsthetiske Opgave: „At udvikle det Poetiske i nogle af den nyere Tids berømteste Billedhuggerværker“ (jvfr. Selmers Aarbog f. 1840, S. 164); gjorde 1842 en Reise i det sydlige Norge og til Christiania; blev i Foraaret 1843 Volontair ved det store Kongelige Bibliothek.

Billeder af Jesu Liv. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 242; T. f. L. o. K. VI. 458—59; „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“ 1840, Nr. 28; Berl. Tid. 1840, Nr. 167).

Om Billedhuggerkunsten og dens Poesie, oplyst ved Beskrivelser over plastiske Kunstværker af Thorvaldsen og Freund. Et academisk Priisskrift. Kbh. 1841. (Heraf overs. paa Tydsk af A. v. K. „Jesu Gang nach Golgata, Basrelief von Thorwaldsen“, og „Ragnarokr, Fries von Freund.“ Kunstblatt. 1841. Nr. 53. 54. 55.)

Bidrag til de aesthetiske Literatur-Artikler i „Fædrelandet.“ 1841. 1842. 1843. (f. 1842 Nr. 1065. 1086; 1843 Nr. 1154. 1161. m. fl.)

Digte, adspredte: i „Fædrelandet“ (f. III. 1842. Nr. 1067. V. 1844. Nr. 1540.); i Barfods „Brage og Idun“ (III. 332—36, 573—80; V. 224—32); i „Hertha, swensk-dansk Nyårsgafva för 1842.“ I Flinchs Calender 1842: „Vignetter til Aarets tolv Maaneder.“ I „Dansk Folke-Calender,“ 1843: „Jesu Fred.“

Bidrag i „Ny Portefeuille“ (Mari, et norsk Sagn, fortalt. 1843, Bd. I. S. 71—90; Anangas, fstd. S. 193, m. fl.)

Molbech (Johan Christian), f. i Maj 1744 i Christiania, hvor hans Fader Andreas Jenssen Molbech var Sadelmagermester. Deponerede fra Christiania 1765; kom til Sorø Academi 1772 som Kammerjunker Peder Schesteds Hovmester; blev sammesteds Repetent 1778, og 1787 Professor i Philosophi og Mathematik; d. 6te Aug. 1822 i Naade og med Pension entlediget. † 2den Februar 1824 i Sorø. — *1782 Lovise Phil. Friderike, f. Tübell († ⅞ 1829).

De Studerendes Antal ved Sorøe Academie i det sidste Decennio, samt Aarsagerne til den liden Frequence i samme Tid, og Midlerne derimod for Fremtiden. Indbydelses-Skrivt. Sorøe. Jan. 1793. 4to. (r. af A. Kall i L. E. 1793, Nr. 11). — Om Kiærlighed til Fædrelandet. En Tale holden paa Sorøe Academie den 29de Januar 1802. Sorøe 1802.

Bidrag: i Landhuusholdn. Selsk. Skrifter (Afhandling om Ølbrygningen i sin fulde Udstrækning, med Tegninger. Et Priisskrift, som vandt det Kgl. Landh. Selsk. 1ste Guldmedaille i Aaret 1795, i V. D. S. 513—624; ogsaa særskilt aftr, Kbh. 1796, med Kb. (r. i Phys. Bibl. XVI. 97; L. E. 1797, Nr. 38).

Moldenhawer (Daniel Gotthilf), f. d. 11te Decbr. 1753*) i Königsberg, hvor hans Fader Johann Heinrich Daniel Moldenhawer da var Kirkeraad og Professor ordinarius ved Universitetet (f. $\frac{28}{10}$ 1709 i Halle, † $\frac{8}{1}$ 1790 i Hamborg; jvfr. H. Döring's „Gelehrten Theologen Deutschlands" II. 557—62). Den berømte Herder var een af hans Barndoms Lærere. Men han var endnu meget ung, da Faderen blev kaldet som Præst til Hamborg, og det var i denne Byes videnskabelige Instituter, at Sønnen lagde Grunden til sin lærde Dannelse. De saaledes begyndte Studier fortsatte han fra 1773 i Göttingen, hvor han i Octbr. 1776 blev Repetent ved det theologiske Facultet. Anbefalet af Heyne, kaldtes han d. 6te Aug. 1777 til Professor extraordinarius i Philosophien (Græcæ & LL. orient.) og Adjunct ved det theologiske Facultet i Kiel; blev d. 25de Febr. 1778 Professor extraordin. i Theologien; d. 22de October 1779 Professor ordinarius, og 1782 Doctor Theologiæ sammesteds; foretog, ved kongelig Understøttelse, i Aarene 1782—84 en videnskabelig Reise til Holland, England, Frankrige, Spanien og Øvre-Italien, og blev under denne Reise 1783 beskikket til Professor ordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet; gjorde 1786—87 en Reise til Spanien; udnævntes d. 9de Maj 1788 til Overbibliothekar ved det store kongelige Bibliothek; d. 1ste Maj 1789 til Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 14de Maj 1790 til Medlem af Commissionen for Universitetet og de lærde Skoler; den 24de Januar 1800 til Directeur ved det da oprettede pædagogiske Seminarium, samt til Inspector i dettes Religions- og Anthropologi-Klasse (jvfr. Badens Univers. Journal VIII. 43—44); fik d. 25de Febr. 1804 Etatsraads Rang med Anciennetet fra 11te Marts 1796; blev 1805 entlediget fra Professoratet ved Kjøbenhavns Universitet, og udnævnt til tredie Medlem af den da oprettede Direction for Universitetet og de lærde Skoler; s. A. virkelig Etatsraad; 1809 Medlem af Directionen for det, ifølge kongl. Resol. af 28de Jan. s. A. stiftede, med det store kgl. Bibliothek forbundne Museum (see Thaarups udf. Statistik V. 15—20; Werlauff om det store kgl. Bibl. S. 341—54, 2den Udg. S. 323—35); s. A. Ridder af Danebroge; 1811 Conferenceraad; d. 26de Februar 1817 (ikke 1814) i Naade og med Beholdd af alle sine Indkomster og Emolumenter fritagen fra sit Embede som Medlem af Universitetsdirectionen [jvfr. Collegial-Tid. 1817, S. 213]. Var Universitetets Rector 1790—91 og 1799—1800. † 21de (ikke d. 11te) November 1823. — * $\frac{7}{3}$ 1787 Christine Margrethe Fitzen (f. $\frac{18}{2}$ 1766, † $\frac{22}{3}$ 1823). — (Biographi i Kofods Convers. Lex. XXV. 60—62; L. T. 1823, S.

*) Efter Indskriften paa hans Ligkiste, saavelsom paa Mindestøtten over ham paa Assistentskirkegaarden. Andensteds angives hans Fødselsaar: 1751, 1752 og 1754.

762—72, af P. E. Müller; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 214—18. 506; „Dagen" 1823, Nr. 286; J. O. F. Thiess's Gelehrtengeschichte der Universität zu Kiel II. Th.; Pütter's Gelehrtengesch. Göttingens, II. S. 96; Meusel's Gel. Teutschl. V. 273; „Conferentsraad D. G. Moldenhawer som Bibliothekar, og hans Fortjenester af det store Kongelige Bibliothek. Et Mindeskrift af C. Molbech", i Skandinav. Literatur-Selsk. Skr. XX. 367—424, ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1824; jvfr. Werlauff's hist. Efterretn. om det store kongl. Bibliothek S. 257—357, 2den Udg. S. 246—337; Møller's Theol. Bibl. XVII. 263—65; Nyt theol. Bibl. VIII. 331—32; Rahbek's Erindr. III. 376—77; „Statsvennen" 1821, Nr. 9 [jvfr. „Tilskueren" 1821, S. 75—93]; Adresse-Compt. Efterretn. 1823, Nr. 275. 278; Rahbek's „Tilskuerne" 1823, S. 736; „Dagen" 1837, Nr. 35).

Programma academicum in qvo exhibetur Specimen ex *Alcazuini regionum mirabilibus* e sermone Arab. versum. Havn. 1790. 4to. — Proceß gegen den Orden der Tempelherren; aus den Originalacten der päpstlichen Commission in Frankreich. Hamburg 1792. (L. E. 1793, Nr. 8, r. af F. Münter; Iris 1794, II. 218—19; Allg. L. Z. 1794, II. 397—98; Neue Allg. D. Bibl. I. 113—24). — *Oratio*, qva *Andreæ Petro* Comiti de *Bernstorff* in Auditorio regiæ Universitatis Havniensis superiori die 25 Martii 1798 parentavit D. G. Moldenhawer. Havniæ 1798. 4to. (r. i Gött. A. 1799, S. 1256). Oversat paa Dansk af K. L. Rahbek i Minerva 1798, II. 129—53. Originalen optryktes i „Bernstorffs Eftermæle" Bd. II. S. 79—136; Oversættelsen blev tillige indført i „Grev Andreas Petrus Bernstorffs Minde" ved J. G. Moltke. Kbh. 1798, 4to. (jvfr. Art. J. G. Moltke).

Bidrag: i det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter (Den spanske Inqvisitions Oprindelse og Fremgang (Begyndelse til en Indledning: om Jøderne i Spanien), i Ny Saml. IV. D. S. 352—67. (L. E. 1794, S. 582); — i det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter (Om Bogcensurs og Censurforordningers Oprindelse, i Aarg. 1802, H. 4. S. 68—94. [Kiel. L. Z. 1808, Nr. 32; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 192]; Afhandling om den Indflydelse, de Jøderne i Spanien tilstaaede Rettigheder i Middelalderen havde paa Statsforfatningen og det offentlige Vel, i Aarg. 1806, Bd. II. S. 122—146. [L. E. 1809, S. 94—96. — Oversat i Falck's N. Staatsb. Magaz. I. 723—59]; Hannibal Sehesteds første Ambassade i Frankerige, sstd. S. 170—220 og 1808, S. 157—93. [L. E. 1809, S. 108—110; Badens hist. Bibl. S. 111—112]; — i Molbechs „Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst" (Grundtræk til en Plan for Sorøe Academies Reorganisation, Bd. IV. S. 584—99).

Under sit Ophold i Göttingen var han Medarbejder i det ældre og nyere Philolog. Bibliothek og siden i Allg. Deutsche Bibliothek. I de Kjøbenhavnske lærde Efterretninger recenserede han i Aarg. 1794, Nr. 41 O. Høegh-Guldbergs Oversættelse af det Ny Testamente. — 1795 udgav han med Fortale Catalogen over de til det kongl. Bibliothek af Greve O. Thott skjænkede Manuskripter og Palæotyper. — Hans Notice om de Eskurialske Codices af de 4 Evangelister, med Regnskab for hans Arbejde herved, findes i Fortalen til den Birchske Udgave p. LXI. og siden i A. Birch's Variæ lectiones ad textum IV. Evangel. p. LXX—XC.

jvfr. Danmarks litterar. Progresser IV. S. 35; Krit. og Antikr. H. III. S. 272—73. — Af sit eskurialske Udbytte meddeelte han J. Bloch et Fragment, som denne benyttede i sine Specimina *Theodori Metochitæ* p. 161. — Hans Kollationer til Septuaginta af Haandskrift-Samlinger i udenlandske Bibliotheker benyttedes tildeels af den engelske Udgiver Holmes. (Woidii notitia Cod. Alexandrini cur. *G. L. Spohn* (Lips. 1788). p. 181).

Som Medlem af Commissionen for Universitetet og de lærde Skoler har han conciperet de i Aarene 1801—5 for de forandrede Skoler i Kjøbenhavn, Odense og Christiania udkomne Reglementer, Instruxer og Underviisningsplaner.

Mollerup, Pseudonym; see Eduard Meyer.

Moltke (Adam Ludvig Joachim), en Søn af nedenanførte Kammerherre, Generalkrigscommissair, Ridder Andreas Georg Adam v. Moltke, er f. d. 10de December 1805 i Aalborg; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole 1822; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Octbr. 1829; d. 14de Aug. 1838 Copiist i Justitscomptoiret under den kgl. Lands-Overret samt Hof- og Stadsret i Kbhvn.; 1841 ansat i lige Egenskab i Brev- og Skifteskriver-Comptoiret under samme Ret. — * Lovise Ernstine Bramsen, Datter af afd. Justitsraad, Revisor Ludvig Ernst Bramsen.

Peter Simple, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat af Engelsk. I.—II. Bd. Kbh. 1836. (Marryat's samlede Skrifter 1.—2. Bd.; jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 68).

Kongens Eie, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1836—37. (Marryat's saml. Skr. 5–6 Bd.)

Havfruen eller Søskummeren, en Fortælling af Cooper, oversat, med en Forerindring af A. E. Boye. I.—II. Deel. Kbh. 1837.

Mr. Midshipman Easy, eller Lighbeds-Retten, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat af Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1837—38. (Marryat's saml. Skr. 16.—17. Bd.)

Japhet, der søger sin Fader, Fortælling af Capt. Marryat, oversat fra det Engelske. I.—II. Deel, med Forf. Portr. Kbh. 1838. (Marryat's saml. Skr. 14.—15. Bd.).

Tom Cringles Skibsjournal, en Fortælling af Wilson, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1838.

Dagbog, holden paa en Reise i Amerika, ledsaget med Bemærkninger over Landets Institutioner, af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—IV. Deel. Kbh. 1840—41, med et Kort over Nordamerika. (Marryat's saml. Skr. 22.—25. Bd.; jvfr. „Dagen" 1840, Nr. 201).

Den fattige Jack, en Fortælling af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1841. (Marryat's saml. Skr. 26.—27. Bd.)

Godolphin, Fortælling af E. L. Bulwer, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1841. (Bulwer's saml. Skr. 29.—30. Bd.)

Nat og Morgen, Fortælling af E. L. Bulwer, oversat fra Engelsk. I.—III. Deel. Kbh. 1841. (Bulwer's saml. Skr. 31. 32 og 33 Bd.)

Richelieu, en Fortælling af Frankrigs Historie af G. P. R. James, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1841.

Haandbibliothek for Morskabslæsning, udg. III.—IV. Bind. Kbh. 1841—44; fortsættes. (jvfr. „Dagen" 1841, Nr. 225, og Art. C. C. H. F. Güntelberg).

Joseph Rushbrook eller Krybskytten, Roman af Capt. Marryat, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1842. (Marryat's saml. Skr. 31.—32. Bd.)

Zanoni, Fortælling af E. L. Bulwer, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1842. (Bulwer's saml. Skr. 34.—35. Bd.)

Henry Masterton, eller en ung Cavaleers Eventyr, af G. P. R. James, oversat fra Engelsk. I.—III. Deel. Kbh. 1842.

Chineserne. En almindelig Beskrivelse af China og dets Indbyggere, ved John Francis Davids. Oversat fra Engelsk. Kbh. 1843. 4to, med 65 Xylographier. (Fædrel. III. 1842, Nr. 974, anm. af Th. G. Repp).

Percival Keene, en Fortælling af Capt. Marryat. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1843. (Marryat's saml. Skr. 33.—34. Bd.)

Nyt Tidsskrift for Reisebeskrivelser. I.—II. Deel. Kbh. 1844; fortsættes. (indeh. James Stanislaus Bells Dagbog under et Ophold i Circassien i Aarene 1837, 1838 og 1839. I.—II. Bind. Oversat fra Engelsk. Kbh. 1844, med Xylographier).

Udgiver af: Skandinavisk Folke-Kalender for 1843 og 1844. Kbh.; med Staalstik, Lithographier og Træsnit. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1150. 1441).

Medredacteur og Medudgiver af: Juridisk Ugeskrift. I.—V. Aargang. Kbh. 1840—44; fortsættes. (Begyndt i October 1839; jvfr. „Dagen" 1840, Nr. 8. 67. 84. — Til de 4 første Aargange forfattede Chr. Fischer et Realregister. Kbh. 1844). — (Revid.)

Moltke (Andreas Georg Adam), f. d. 23de October 1780 paa Kraagerup, ved Helsingør, af Forældrene: Generallieutenant Adam Ludvig v. Moltke, commanderende General i Nørre-Jylland, Ridder af Elephanten og Storkors af Danebroge (f. $\frac{8}{12}$ 1743, † $\frac{4}{1}$ 1810, jvfr. Skandinav. Folke-Kalender for 1844, S. 248—51, og Nyerup's Lit. Lex. S. 394), og Sophie v. Hauch († 1829), en Datter af General Andreas v. Hauch, Commandant paa Kronborg. Blev i Foraaret 1796 dimitteret til Universitetet fra Aalborg Skole, udmærket ved Examen Artium; tog næste Aar anden Examen (Laud.), men gjorde derpaa Tjeneste som Militair, hvortil han allerede fra Barndommen af var bestemt; blev 1802 Kammerjunker; 1812 Kammerherre. Avancerede til Oberstlieutenant og første Bataillonscommandeur i det 3die jydske Infanteri-Regiment, da han 1816 blev Sø- og Land-Krigscommissair i det 3die jydske District; 1826 Generalkrigscommissair; 1836 Sø- og Land-Krigscommissair i det

første sjællandske District; s. A. Ridder af Danebroge; d. 26de Januar 1838, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Pension; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — * $\frac{23}{10}$ 1804 Amalia Mariane Christiane Oldenborg, Datter af Kammerraad Oldenborg i Aalborg.

Leilighedsdigte, deels særskilt trykte i Aalborg, deels indførte i Aalborgs Stifts-Tidende. — (Revid.)

Moltke (Frederik), Søn af Generallieutenant, Ridder (Storkors) af Danebroge og Commandant paa Kronborg Johan Georg v. Moltke (f. $\frac{12}{2}$ 1703, † $\frac{20}{1}$ 1764, Broder til Greve Adam Gottlob Moltke), og Elisabeth Johanne fød Baronesse v. Wolzogen (f. 1712, † $\frac{30}{1}$ 1788 paa Kraagerup). — Blev f. d. 18de Januar 1754 i Odense; nød i sin Ungdom Underviisning af Digteren Ewald; blev Lieutenant af Cavalleriet og Student; 1773 Kammerjunker hos Enkedronning Juliane Maria; den 19de August 1775 Candidat i Lovkyndigheden (Laud.); d. 4de Septbr. 1780 Kammerherre; 1781 Amtmand i Bradsberg Amt; d. 9de Jan. 1788 Stiftamtmand over Christianssands Stift, og Amtmand over Nedenæs Amt; d. 31te Juli 1790 Ridder (Storkors) af Danebroge, s. A. Stiftamtmand og Amtmand over Aggershuus Stift og Amt; 1795 første Deputeret i Generaltoldkammeret; d. 19de Octbr. 1799 Præsident i det kgl. danske Cancelli; 1800 extraordinair Assessor i Høiesteret; s. A. Æresmedlem af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab; 1803 Forstander for det Kgl. Genealogiske og Heraldiske Selskab (jvfr. N. D. Magaz. IV. S. VII.); s. A. Deputeret i Finantscollegiet (indtil 1813); 1804 Præsident i Generaltoldkammeret; s. A. Geheimeraad; 1808 Geheimeconferenceraad; d. 28de Juni s. A. udnævnt til Ordens-Secretair ved de kongl. Ordeners Kapitul; d. 10de Aug. s. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1810 Geheime-Statsminister; d. 28de Jan. 1811 Ridder af Elephanten; d. 24de Decbr. s. A. tillige Directeur for Øresunds Toldkammer (indtil d. 12te Febr. 1833); aftraadte d. 5te Mai 1814 fra sine Embeder som Geheime-Statsminister og Præsident i Generaltoldkammeret, og udnævntes til Geheimeconferenceraad (med Rang 1ste Klasse Nr. 4); blev d. 2den Septbr. 1815 Stiftamtmand over Aalborg Stift og Amtmand over Aalborg Amt, fra Begyndelsen af 1816; 1824, efter Ansøgning, derfra i Naade entlediget (jvfr. „Dagen" 1824, Nr. 213. 214); flyttede s. A. til Kjøbenhavn, og derfra senere til Vallø, hvor han døde den 4de Juli 1836. — * 1. Margrethe v. Løvenskjold (f. 1772, † 1808), en Datter af Kammerherre Herman v. Løvenskjold til Fossum Jernværk. * 2. Sophie v. Hauch (f. $\frac{16}{10}$ 1757, † 1829), Datter af General og Commandant paa Kronborg Andreas v. Hauch, og Enke efter hans Broder, Generallieutenant Adam Ludvig v. Moltke. — (Jvfr.

Høst's „Materialier“, Nr. 77. 81; Dansk Minerva VI. 1818, Febr. S. 124; Kbhvns Skilderi 1822, Nr. 9; J. Ewalds Levnet af Molbech, S. 181—82; Oehlenschlägers Levnet II. 307; Høst's Erindr. S. 62. 63. 66. 89. — Hans Brystbillede, tegnet og stukket i Kobber af Flint, 12mo).

Opfordring til Ewald, indf. i Adresseavisen 1777, Nr. 140, og i Literaturjournalen 1780, S. 405. (jvfr. Høst's „Clio“ H. 2. S. 116—181).

Tabel over Bradsberg Amt, forfattet 1784, indrykket i J. Thaarups Materialier H. 2. S. 225—236.

Tale, holden paa Hans Majestæt Kongens Fødselsdag den 28de Januari 1818. Aalborg, 1818. (optr. i Dansk Minerva VI. 1818, Febr. S. 148—167).

To Breve til Digteren Johannes Ewald, indf. i Dennes „Liv og Forholde i Aarene 1774—77,“ af F. C. Olsen, S. 81—84.

Ifølge J. Kragh Høst's „Erindringer“ S. 84—85 skrev han paa Fransk: „Om Vigtigheden af de nordiske Rigers Forening.“ Denne Afhandling staaer oversat i (Eggers's) Geschichte der neuesten schwedischen Revolution. — (Revid.)

Moltke (Frederik Ludvig, Greve af), en Søn af Statsminister og Overhofmarskalk Greve Adam Gottlob Moltke til Bregentved (f. 10/11 1709, † 25/9 1792, jvfr. Høst's „Clio“ Bd 1. H. 1. S. 40—49, og Thaarup's Kopenhagener Börsenhalle Bd. I. Nr. 3 u. 4), og Christiane Frederikke f. v. Brüggemann (f. 1/6 1712, † 1/8 1760); f. d. 27de Marts 1745 paa Nyegaard (nu Marienborg) paa Møen; blev i sit 10de Aar, 1755, indskreven som Student ved Kjøbenhavns Universitet; fik samme Aar Titel af Hofjunker; udnævntes 1756 til Kammerjunker; s. A. til Domherre ved Højstiftet Lübeck; blev i Aarene 1758 og 1759 adskillige Gange offentlig examineret i philosophiske, mathematiske og juridiske Videnskaber; d. 27de Novbr. 1758 Æresmedlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (jvfr. Molbech's Vidensk. Selsk. Hist. II. 519); rejste i Maj 1760 til Universitetet i Leipzig, hvor han til 1763 studerede under Professorerne Gellerts og J. A. Ernestis Vejledning. Blev d. 31te Marts 1763 Kammerherre. Tiltraadte i samme Aar en Rejse i Tydskland, Italien, Frankrige og Holland; kom i October 1765 tilbage til Kjøbenhavn og blev ansat som Auscultant i det tydske Cancelli; var i Aarene 1767, 1768 og 1769 først Committeret i Generaltoldkammeret, dernæst i Oeconomi- og Commerce-Collegiet, og tilsidst Deputeret i General-Landvæsens-Collegiet; benaadedes d. 29de Jan. 1770 med Ordenen de l'union parfaite; gik 1771 til Lübeck for at træde i Besiddelse af sit Præbende ved Højstiftet; blev 1774 dansk Minister ved det hertugelige holsteen-oldenborgske Hof; d. 21de Octbr. s. A. Ridder (Storkors) af Danebroge; 1776 tilbagekaldt fra det oldenborgske Hof, ved hvilket han atter fra 1778 til 1787 var ansat som dansk Minister. Blev 1780 Geheimeraad. Ved Højstiftet Lübecks Ophævelse 1803, ophørte hans Dombechant Embede; hvorefter han forblev,

som privatiserende, i Lübeck til 1812; udnævntes d. 16de Septbr. 1808 til Geheimeconferenceraad (med Rang i 1ste Kl. Nr. 10); flyttede 1812 til Altona, hvor han døde d. 22de Januar 1824. — * 3/7 1778 Sophie Agnes Baronesse v. Luckner, en Datter af Feltmarskalk Greve Nicolaus v. Luckner. — (Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 314—17; „Dagen" 1824, Nr. 45; Altonaer-Mercur 1824, Nr. 27; Prov. Ber. 1824, IV. 35—37; Neuer Nekrolog der Deutschen Jahrg. II. 1824, H. 2. (Ilmenau 1826), S. 1050—51; Lübker's u. Schröder's Lex. I. 376, og Schröder's Nachtr. S. 833).

Breve om Overdaadighed og dens skadelige Følger i en Stat. Kh. 1758. Oversatte paa Tydsk af C. G. Mengel. ibid. 1759. (L. E. 1759, Nr. 8; Lorck's fortges. Nachr. III. 42—45; jvfr. Suhms Levnet S. 275).

Aram D. M. *F. G Klopstock* statuit, publicas desiderii et pietatis notas incidit *F. L. Moltke*, Ven. Cap. Lubec., fata dum sivere, Decanus. Latentem luce frui curavit *Car. Reinhard.* Altonae, MDCCCXV. 4to. (Oversat paa Tydsk af K. Reinhard. Altona 1818. 4to., 1821, 8vo. (med tilføjet Text), og af G. A. v. Halem. Leipzig 1819. 4to. (ligeledes med den lat. Original); paa Dansk af K. L. Rahbek i Hesperus Bd. I. 1819, S. 62—73).

Pulcher dies, 2. Septbr. 1818. (Lapidarindskrift til Conferenceraad og første Borgemester i Altona, C. S. Gähler's Jubelfest). Oversat paa Dansk af K. L. Rahbek i Hesperus Bd. I. S. 156—58.

Bidrag: i Oeconom. Magazin (Kort Efterretning om det fordeelagtige Manufactur af Strømper, Vanter og Nattrøjer i Hammerum Herred, III. 339—48; paa Tydsk i Mengels Kopenh. Magaz. II. 93—105); — i Rahbeks „Hesperus" (Berigtigelse til „Hesperus" I. 210, i Bd. II. 1820, S. 52—53); — i Rahbeks „Theano", Nytaarsgave for Frimurere, (Frimurerforeningens Charakteer, S. 131—135).

Moltke (Joachim Godske, Greve af), Foranførtes Broder; f. d. 27de [ikke d. 25de] Juli 1746 paa Nygaard (nu Marienborg) paa Møen; erholdt i sin første Ungdom en omhyggelig Underviisning af duelige Lærere, og dannedes tillige ved Omgang med flere af Datidens udmærkede Mænd. Udnævntes i sit 9de Aar, d. 25de Febr. 1755, til Lieutenant i det Norske Livregiment; 1756 til Capitain ved det Falsterske Regiment, og 1760 ved den kongelige Livgarde; men hans Hu stod til de fredelige Sysler, hvorfor han 1766 igjen forlod den militaire Bane. Imidlertid havde han allerede i en meget ung Alder hørt de berømte Lovkyndiges, en Stampes og Kofod Anchers Foredrag, hvorefter han, for at danne sig til den diplomatiske Vej, i 1762 tiltraadte som Kammerjunker (siden 1759) en femaarig Udenlandsrejse. Studerede i 6 Maaneder det tydske jus publicum i Regensborg, i det han tillige arbejdede som Secretair ved den danske Legation; opholdt sig derefter en Tid lang ved Universitetet i Leipzig, hvor han studerede under Gellert og Ernesti; tilbragte dernæst 2 Aar i Paris, og

vendte tilbage til Fædrelandet 1767. Blev d. 28de Jan. 1768 Kammerherre; d. 3die Febr. s. A. Assessor, og d. 17de Marts s. A. Deputeret i Sø-Statens General-Commissariat, hvorfra han 1771 søgte sin Afsked; blev derefter brugt i forskjellige diplomatiske Sendelser. Udnævntes d. 20de Januar 1772 til Deputeret i Amiralitets- og Commissariats-Collegiet; d. 8de Juli s. A. til Deputeret i det danske Kammer; d. 14de Jan. 1773 til første Deputeret i General-Toldkammeret og 2den Deputeret i Oeconomi- og Commerce-Collegiet, samt i Finantscollegiet og Bergværks-Directoriet; d. 4de Septbr. s. A. til Ridder (Storkors) af Danebroge; d. 29de Maj 1775 til Geheimeraad; blev d. 9de Decbr. 1776 første Deputeret i Rentekammeret og Finantscollegiet; 1780 Chef for det store kongelige Bibliothek; d. 28de April 1781 Statsminister; d. 9de Decbr. 1783 Ridder af Elephanten; i April 1784 i Naade entlediget fra sine Embeder, begav sig til sine Godser, og levede der for Videnskaberne og Landvæsenet. Han opholdt sig fra denne Tid for det meste deels paa Einsiedelsborg i Fyen, deels paa Bregentved i Sjælland. Blev d. 12te Novbr. 1784 Æresmedlem af det Kongel. Danske Videnskabernes Selskab; 1808 Kantsler ved de kongl. Ridder-Ordener; s. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 6te Decbr. 1813 Geheime-Statsminister (jvfr. Collegialtid. 1813, S. 805); 1815 Overkammerherre; d. 9de Febr. 1816 første Medlem af den kgl. Direction for Statsgjelden og den synkende Fond (jvfr. Collegialtid. 1816, S. 149—50). — Prof. Lehmann har benævnt en Planteslægt „Moltkea" (jvfr. Krøyer's Naturhist. Tidsskr. I. 582—83). — † 5te October 1818. — * ⚭ $\frac{6}{11}$ 1783 Georgine v. Buchwald (f. $\frac{31}{3}$ 1759, † $\frac{16}{4}$ 1808), af Huset Seedorf. — (Jvfr. Kofods Convers. Lex. Bd. XXV. S. 63—64; Kbhvns Skilderi 1818, Nr. 81. 82. [noget forkortet overs. i Polit. Journ. 1818, Novbr. S. 961—67]; Thaarups Kopenh. Börsenhalle I. S. 11—14; „Søndagen", et Tillægsblad til „Dagen" 1837, Nr. 36; 1838, Nr. 9; Rask's Morskabslæsn. for den danske Almue Bd. I. 1839, Nr. 28, S. 435—442; Programmet til Universitetets Sørgefest til hans Minde, forfattet af B. Thorlacius, Havniæ, 1818, 4to [optr. i Birg. Thorlacii prolusiones et opuscula academica, vol. V 1822, p. 289—318; i Udtog paa Dansk, med nogle Tillæg, i L. T. 1818, S. 808—14]; Mindetale over ham af Thorlacius i Dennes prolusiones et opusc. acad. vol. V. p. 321—348. [Saavel Programmet som Mindetalen overs. paa Dansk af K. L. Rahbek, og tilligemed Rahbek's Cantate ved Sørgehøjtiden, indf. i Dansk Minerva VIII. 1819, Januar, S. 1—56, ogsaa særskilt; jvfr. L. T. 1818, S. 814—16]; Rahbeks „Tilskueren" 1818, Nr. 78; Statstid. 1818, Nr. 81. 84. 85; Falck's Staatsb. Magaz. X. 861; Høst's „Struensee og hans Ministerium" S. 253. 546. 679, og Bilagene

S. 252; „Dansk Minerva" VII. 1818, Octbr., S. 350—54; VIII. 1819, April, S. 321—22. 323. 324. 326. 341; Høst's Erindr. S. 124—25; Werlauff's hist. Efterretn. om det store kgl. Bibl. 2den Udg. S. 205. 206. 210—11. 229. 230. 234; Oeconom. Correspondent II. Aarg. S. 403—7; Nye landoecon. Tid. IV. 202. — Hans Portrait, malet af J. Juel 1796, stukket i Kobber af J. F. Clemens 1816. — Han har til Kjøbenhavns Universitet skjenket den af hans Fader, Greve Adam Gottlob Moltke efterladte Naturaliesamling, over hvilken Donation er forfattet et d. 28de Jan. 1810 dateret og af Kongen d. 13de April samme Aar confirmeret Gavebrev, som er indført i Collegialtidenden 1810, Nr. 17, i lærde Efterretninger 1810, Nr. 13, samt i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler 1810, I. 223—31, jvfr. sstd. S. 250—53 og 1811, I. 78—87; Thorlacii opusc. acad., vol. II. p. 105 sqq. Dette Naturalmusæum har Giveren fra Tid til Tid beriget ved at tilkjøbe flere Samlinger, jvfr. Engelstoft's Annaler 1812, S. 65—67; 1813, S. 83—87. Til det naturhistoriske Studiums Fremme har han endvidere stiftet et Universitetsbibliotheket tilhørende og der opbevaret *Bibliotheca historiæ naturalis Musæi Moltkiani*. — Oversigt over hans testamentariske Dispositioner, i „Dagen" 1823, Nr. 140; jvfr. Collegialtid. 1819, Nr. 3; 1823, Nr. 1. 2. 3. 4. 17. 20; Engelstofts Efterretninger 1823, S. 281—86; Selmers Kbhvns Univers. Aarbog 1837, S. 126; 1838, S. 119. 188; 1839, S. 90. 94—100; 1840, S. 28—29. 39. 40; Falck's Staatsb. Magaz. III. 250).

Qvintilians Anweisung zur Beredsamkeit; zehntes Buch. Kopenhagen 1776. Udg. af J. H. Schlegel. (L. E. 1776, Nr. 45; Krit. Journ. 1777, Nr. 1).

Nogle Recensioner i Leipziger gelehrte Zeitung 1766—67.

I Aaret 1783 bekostede han fem Forskrifter, stukne i Kobber, til Brug i Skolerne paa sine Godser. Kbh. 4to. oblong. — 1798 lod han [under Titel „Grev Andreas Petrus Bernstorffs Minde", Kbh. 56 S. 4to.] trykke D. G. Moldenhawer's Tale (oversat af K. L. Rahbek) og Th. Thaarups Cantate, samt Universitetets Indbydelse til Høitideligheden, forf. af J. Kierulf, og af Denne selv af Latinen oversat, forfattede til den af ham foranstaltede Sørgehøitidelighed ved Universitetet i Anledning af Greve A. P. Bernstorffs Død. (Denne Tale og Cantate findes ogsaa trykte i det 1799—1800 udkomne „Bernstorffs Eftermæle"). — I Anledning af Jubelfesten 1817 lod han trykke og i hele Riget uddele en dansk Oversættelse (ved J. Carl Heger) af J. A. Cramers „Den hellige Skrifts Hovedlærdomme." Kbh. (jvfr. Collegialtid. 1817, Nr. 56, S. 831).

Momme (Julius Diderich), f. d. 6te Maj 1798 i Gammelby Præstegaard ved Horsens. Faderen Laurits Momme, Sognepræst til Stouby og Hornum i Aarhuus Stift (f. 1762, † $\frac{1}{1}\frac{1}{2}$ 1824); Moderen Eleonore Hedevig Bagger (f. $\frac{1}{3}$ 1770, † 1798), en Datter af

Kammerraad, Landvæsenscommissair Hans Bagger, Herredsfoged i Baag og Vends Herreder i Fyen. — Han blev underviist af sin Fader, og derefter af Privatlærere; studerede Lægevidenskaben siden 1815 i Kjøbenhavn; besøgte Almindeligt Hospital; tog i Efteraaret 1822 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev s. A. praktiserende Læge i Kbhvn, og tillige charakteriseret Bataillonschirurg ved Kongens (siden Kronens) Regiment; 1833 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ i Halle; d. 5te Maj 1839 virkelig Bataillonschirurg ved nysnævnte Regiment; d. 1ste Juli 1842 afskediget i Naade og med Pension under Navn af Vartpenge. — * Mette Henriette Hansen. — (Autobiographi, vedføjet hans Doctordisputats p. 55).

Diss. inaug. *de calculis urinariis*, corpore non inciso, e vesica urinaria *auferendis*; ad d. 22 Apr. Halae, 1833. 38 pagg. 8vo., c. tab. æn 4to. (Prof. L. Jacobson's Instrument er beskrevet og afbildet).

Momme (Ole Peter), Foranførtes Broder; f. d. 17de Juni 1791 i Gammelby Præstegaard; dimitteredes 1808 til Universitetet fra Horsens Skole; underkastede sig i April 1817 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie"; blev 1818 personel Capellan, og 1825 Sognepræst for Stouby og Hornum Menigheder i Aarhuus Stift. — * $\frac{14}{5}$ 1818 Eva Helena Georgina Müllersen. — (Jvfr. Aarhuus Stifts-Tidende 1843, Nr. 84).

Sørgetale over Kong Frederik den Sjette. Holdt d. 1?de Januar 1840. Horsens, 1840.

Høstprædiken, holdt d. 9de October 1839 for Stouby og Hornum Menigheder. Horsens, 1840; — Høstprædiken 1840, ibid. 1841; — Høstprædiken d. 5te October 1842. ibid. 1843.

Prædiken paa hans 25 Aars Jubilæum. Horsens, 1843.

Monrad (Ditlev Gothard), f. i Kjøbenhavn d. 24de Novbr. 1811, af Forældrene Otto Sommer Monrad, Foged i Norge, og Charlotte Frederikke f. Riis. — Gik først i den lærde Skole i Vordingborg; nød siden privat Underviisning, og blev 1830 dimitteret til Universitetet af nuværende Sognepræst for St. Hans Menighed i Odense, L. C. D. Westengaard; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; udnævntes d. 8de April 1835 til Alumnus paa Borchs Collegium; tog i Juli 1836 theologisk Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie"; disputerede d. 15de Septbr. 1838 for Magistergraden; tiltraadte strax derpaa en videnskabelig Udenlandsreise, med Understøttelse af det Brochmannske og Hopnerske Reisestipendium; vendte tilbage i Foraaret 1840; valgtes 1841 til Borgerrepræsentant i Kjø-

benhavn, og blev som Saadan 1842 Medlem af Directionen for Almue- og Borgerskolevæsenet; foretog fra Efteraaret 1842 til Marts 1843 en videnskabelig Reise i Udlandet. — * ½ 1840 Emilie Nathalie Lütthans, Datter af Vicebrandmajor, Ridder Lütthans i Kjøbenhavn. — (Hans Portrait, lithographeret af Em. Bærentzen, 1844).

De formis quiescentibus linguarum Semiticarum commentationis pars prior. (pro gradu Magisterii). Hauniæ 1838. (T. f. L. o. K. IV. 32—53, r. af H. K. Whitte).

Flyvende politiske Blade. Nr. 1.—5. Kbh. 1839—42. („Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen" 1840, Nr. 9. 10; „Dagen" 1840, Nr. 45. 49. 67; Fædrel. I. 1840, Nr. 25. 88. 90. 99. 313; III. 1842, Nr. 946. 962 [jvfr. S. 7724]. 966. 985; „Den Frisindede" 1840, S. 98—99).

Om Skolevæsenets Ordning i flere store protestantiske Stæder, med Forslag til dets Reorganisation i Kjøbenhavn. 1ste Hefte: Om Skolevæsenet i Berlin. Kbh. 1844.

Redacteur af: Dansk Folkeblad. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 4to. (fra 9de Aarg. Nr. 4, d. 5te Maj 1843).

Medudgiver af „Fædrelandet" (et Dagblad, Kbh. st. 4to.) fra 1ste April 1840 til 1ste Juli 1841. (jvfr. „Dagen" 1840, Nr. 78; Fædrel. I. 1840, S. 854. 869—70).

Bidrag: i „Kjøbenhavns flyvende Post" (Om „Dandserinden", betragtet som reflecterende Poesi, Interimsblade Nr. 2); — i „Kjøbenhavnsposten" (Nogle Bemærkninger ved Hr. B—g's (Chr. Wilsters) Svar (paa P. Møllers Antikritik i Anledning af Recensionen over Chr. Winthers Digte), 1835 Nr. 181, jvfr. sstd. Nr. 186. 189. 191); — i „Maanedsskrift for Litteratur" (Anmeldelser af H. C. Andersens: Agnete og Havmanden, XII. 109—17; C. T. Johannsens: Hebraisk Formlære, XVIII. 88—101); — i (Barfods) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle (Et Digt, S. 10). — (Revid.).

Monrad (Hans Christian), Sønnesøn af Stiftsprovst Peter Ephraim Monrad i Aarhuus (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 396), blev f. d. 4de Maj 1780 paa Ærø, hvor hans Fader Frederik Carl Monrad var Sognepræst til Bregninge og Søby (f. 1746, † 1823); Moderen Ulrike Antonette f. Sletting (f. ²⁄₃ 1748), en Datter af Provst Niels Sletting i Eiby i Sjælland. Underviist i nogen Tid af sin Fader, blev han i Aaret 1794 sat i Aarhuus lærde Skole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1799; underkastede sig i Juli 1803 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); beskikkedes i October 1804 til Præst ved de danske Etablissementer paa Guinea-Kysten, hvor han forblev til 1809. Efter Hjemkomsten blev han d. 10de Maj 1811 Sognepræst til Greis og Sindberg i Ribe Stift; i Febr. 1823 til Mehrn i Sjælland. † 7de Marts 1825. — * Ferdinandine Henriette Gjertsen. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 392).

Bidrag til en Skildring af Guinea-Kysten og dens Indbyggere, og til en Beskrivelse over de danske Colonier paa denne Kyst, samlede under mit Ophold i Afrika i Aarene 1805 til 1809. Med en Fortale af C. Molbech. Kbh. 1822. Ogsaa paa Tydsk: Gemälde der Küste von Guinea und der Einwohner derselben, entworfen von H. C. Monrad. Aus dem Dänischen übersetzt von H. E. Wolf. Weimar, 1824. Udgjør det 37te Bd. af „Neue Bibliothek d. wichtigsten Reisebeschreibungen." (L. T. 1824, Nr. 30. 31. 32, r. af A. E. Boye; Prov. Ber. 1821, VI. 173; 1822, III. 137; Allg. H. Z. 1824, II. Nr. 118. 119; Revue encycloped. 1823, Août; 1825, Fevr., anm. af P. A. Heiberg; P. D. Faber's Aalborg-Søndagspost 1825, Nr. 14).

Ligtale over den myrdede Gaardmand Engelbrekt Andersen i Kallehauge, med Bemærkning om Forbrydelsen. Kbh. 1821.

Bidrag: i Nyt Aftenblad (Et Par Ord om Afrikas Neger-Nationer, særdeles om Asjanteerne, 1824, Nr. 26); — i Kjøbenhavns Skilderi (Beretning om Morderen Peder Mikkelsens sidste Dage, 1825, Nr. 18, S. 281—83). — (Tildeels efter Autogr.)

Monrad (Laurits Wilhelm), f. d. 15de December 1798 i Kjøbenhavn, af Forældrene Conferenceraad David Monrad, Storkors af Danebroge og Danebrogsmand, og Clara f. Jørgensen. Kom i sit 11te Aar i det Schouboeske Institut, og, ved dets Ophør, i Brendstrups og v. Westens Institut, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1817; tog theologisk Attestats (Laud.) i Juli 1822; blev d. 27de August s. A. Adjunct ved den lærde Skole i Nakskov; d. 14de Juli 1826 Sognepræst til Karebæk i Sjælland; d. 7de Decbr. 1831 til Marvede og Hyllinge sstd.; d. 27de Januar 1832 tillige Provst for Øster- og Vester-Flakkeberg Herreder; d. 27de Juli 1836, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Provste-Embedet. — *Elisabeth Margrethe Frisenberg.

Medudgiver af: Erklæring og Protest i Anledning af Stændernes Forhandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. I. 320—26).

Bidrag: i „Christelig Samler" (Den lille Margrethe Nielsdatters Omvendelse og salige Død, Bd. V. S. 213—37; særskilt aftr. Kbh. 1842). — (Tildeels efter Autogr.)

Monrad (Peter Johan), f. d. 18de Maj 1758 i Christiania, hvor hans Fader Mag. Søren Seerup Monrad da var Conrector, siden Rector ved Latinskolen (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 396); Moderen Elisabeth Bering († 1774), en Datter af Kjøbmand Lars Olsen Bering i Christiania (Farbroder til Kammerherre Magnus de Beringskjold). — Blev i sine yngre Aar underviist af Faderen og private Lærere; kom 1773 i Christiania Skole; dimitteredes derfra 1776, og tog 1777 den philosophiske Examen med Berømmelse; blev 1779 Volontair i det kgl. danske Cancelli; 1780 Cancellisecretair; 1781 Copiist; 1786 Cancellist; 1790 anden Expeditions-Secretair; 1794 Canceliiraad; 1799 Asessor i

Collegiet, ved det norske Justitsdepartement; 1801 Justitsraad og Departementschef; 1803 Cancelli-Deputeret; s. A. Etatsraad; 1807 Medlem af Commissionen angaaende de i Danmark (og Norge) værende Oldsagers Bevaring; 1812 Conferenceraad; 1816 extraordinair Assessor i Højesteret; 1817 Ridder af Danebroge; d. 1ste Febr. 1826 første Deputeret i Cancelliet; 1828 Commandeur af Danebroge. Blev 1811 Medlem af Videnskabernes, Literatur- og Kunsternes Academi i Livorno; 1817 Æresmedlem af det mineralogiske Selskab i Jena. † 23de Januar 1834. — * $\frac{23}{4}$ 1789 Cecilie Christine Martin († $\frac{8}{4}$ 1839). — (Biographi i „Dagen" 1834, Nr. 31; jvfr. Berlingske Tid. 1834, Nr. 21. — Han ejede en af omtrent 10,000 Nummere bestaaende Samling af Mineralier (jvfr. Hausmann's Reise durch Skandinavien I. Theil, S. 65—67); ligeledes en Samling af antiqve og Byzantinske Mynter, hvorover haves en trykt Catalog [forf. af J. H. Begtrup], Hauniæ, 1840).

Collegial-Tidende. Med Kongl. allern. Privilegium. Kbh. 1798—34. (Jan.) Dette Ugeblad begyndte fra Januar 1798, ved C. Knudsen og P. J. Monrad. Fra Knudsens Død i April 1813 ved Sidstnævnte alene, indtil A. S. Ørsted fra Juli 1815 blev Medudgiver, og efter Monrads Død Ene-Udgiver. (De tre første Aargange deraf bleve rec. af Thaarup i hans Magazin I. 467—98. Et alphabetisk Realregister ved J. R. Høst udkom i 3 Dele. Kbh. 1828—31, og et Ordregister til Realregisteret ved Samme, ibid. 1831).

Han var i Forening med Pram og Baggesen Udgiver af J. H. Wessels samtlige Skrifter. I.—II. Deel. Kbh. 1787. (L. E. 1790, Nr. 8). Jvfr. Art. K. L. Rahbek.

Digte, adspredte i de første Aargange af Minerva, i Nytaarsgave for Damer, og i Rahbeks Lommebog for Skuespilyndere 1788. — Som Directeur for den Wærnske Opdragelsesanstalt paa Frederiksberg har han ladet trykke: Sange til Brug i det wærnske Institut, trykte som Manuscript for Institutets Elever. Kbh. 1817. 8vo.

Monrath (Erich Christian), f. d. 15de Januar 1801 i Brenderup i Fyen, hvor hans Fader Palle Saabye Monrath, senere Sognepræst for Klinte og Grindløse Menigheder i Fyen, dengang var residerende Capellan (f. $\frac{20}{4}$ 1769, † $\frac{16}{2}$ 1836); Moderen Kirstine Margaretha Ipsen var en Datter af Kjøbmand H. J. Ipsen i Aakirkeby paa Bornholm. — Han blev 1819 dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole og erholdt Laudabilis ved Examen Artium. Efter at have taget den philologisk-philosophiske Examen, lagde han sig ivrigt efter det Svenske, Tydske, Franske, Engelske, Italienske og Spanske, fra hvilke Sprog han har oversat endeel mindre Artikler, som han lod optages i forskjellige Tidsskrifter, uden at navngive sig. Senere har han levet i Kjøbenhavn af literaire Arbejder. — * Emilie Maria Catharina, fød Grib.

Den trettende Marts, eller de vigtigste Tildragelser under Revolutionen i Aaret 1809, af Oberst Gustafsson. Oversat. Kbh. 1835.

Nonnen i Monza. En Fortælling fra det 17de Aarhundrede, af Giovanni Rosini. Fra det Italienske. I.—II. Deel. Kbh. 1835—36. O. m. T.: Familie-bibliothek, udg. af J. R. Reiersen. 1.—2. Bind. („Dannora" I. 313—25, anm. af Joh. Nik. Høst, som tillige har recenseret den af Reiersen leverede Indledning til denne Roman).

Danskt Billed-Magazin, udgivet af R. R. Nielsen, redigeret af E. C. Monrath. Kbh. 1836. 4to, med Kbb. (jvfr. Art. J. C. Lange og Cl. Rosenhoff).

Familie-Museum. Ugeblad; redigeret. Kbh. 1836. 4to, med Afbildn. (jvfr. Art. J. C. Lange).

Fuldstændigt Billedgallerie over alle Nationer, i Afbildninger, med udførlig Beskrivelse. Udarbeidet efter de bedste og nyeste engelske, franske og tydske ethnographiske Værker, af E. C. Monrath. 18.—48. Hefte. Kbh. 1836—38. Med. 8. (Hele Værket udgjør 3 Bind; jvfr. Art. J. R. Reiersen).

Billeder for Aand og Hjerte, udvalgte af den hellige Skrift, efter det Tydske, med lithographerede Blade af R. R. Nielsen. Kbh. 1836—37. (Anm. i „Den Frisindede" 1836, Nr. 50; jvfr. Nord. Ugeskr. S. 26—27).

Rosenblade. Et Tidsskrift. Kbh. 1837. 4to., m. Kbb. (3 Qvartaler).

Almindelig Naturhistorie for alle Stænder, af Eduard v. Gruhl. Pragtudgave med ill. Afbildninger. Oversat efter det Tydske, ved E. C. Monrath. Flensborg, 1837—40. Royal 8.

Afrika og dets Beboere, ethnographisk beskrevne. Kbh. 1837, med 58 Afbildninger. Royal 8.

Urania. Et æsthetisk Tidsskrift, udgivet og forlagt. Kbh. 1838. (Begyndt i Octbr. 1838).

Magazin for Natur- og Menneskekundskab, 2det Bd.; og „Ny Suite", redigeret, I. B.—III. B. 3die Hefte. Kbh. 1838—40 (jvfr. Art. J. P. Bøttiger).

Magazin for Ungdommen, indeholdende en Samling af historiske, geographiske, ethnographiske og naturhistoriske Skildringer, samt Skizzer af mærkelige Gjenstande i Naturens og Kunstens Riger; med Staalstik, Lithographier, Kobberstik og Træsnit. Kbh. 1839. Royal 8.

Amerika og Australien, ethnographisk skildrede, med 64 Afbildninger. Kbh. 1840. Royal 8.

Familie-Lectüre. Et Tidsskrift for Noveller, Reiseskizzer, Poesier og underholdende Skildringer, redigeret og udgivet. 1.—6. Hefte. Kbh. 1841.

Cosmorama, eller Skildringer af det Skjønneste og Mærkværdigste i Naturen, Kunsten og Menneskelivet, ledsagede af staalstukne, lithographerede og kobberstukne Prospecter, Portraiter og Afbildninger. Udgivet. 1.—12. Hefte. Kbh. 1840—43. 4to.

Nordiskt Penning-Magazin. Et Billed-Blad til almeennyttige Kundskabers Udbredelse, til opmuntrende Adspredelse for tænkende Læsere blandt alle Classer, med Afbildninger af mærkværdige Bygninger, Folkescener, Portraiter, Prospecter, naturhistoriske og ethnographiske Gjenstande 2c. Redigeret. 1.—4. Aargang. Kbh. 1841—44; forts.

Viceadmiral Peter Tordenskjolds Levnet, af E. C. Monrath; optaget i „Den danske Folkeven" for 183", udgivet af Eduard v. Gruhl. Flensborg.

Digte, adspredte i: „Kjøbenhavnsposten" (1830, Nr. 11; 1832, Nr. 82; 1833, Nr. 55); — „Dagen" (1825, Nr. 45; 1832, Nr. 130; 1833, Nr. 163); — „Nyt Repertorium for Morskabslæsning" (1832, VI. Bd. Nr. 6); — Elmquist's „Læsefrugter" (Februar 1832); — „Kjøbenhavns Adresse-comptoirs Efterretninger" (1823, Nr. 62; 1840, Nr. 31). — (Revid.).

Moorberg (Andreas Vilhelm) var Lieutenant i det Norske Livregiments 3die annecterede Bataillon; fik siden Krigsraads Charakteer; blev 1818 Fuldmægtig hos de kongelige Embedsmænd i Vestindien (indtil 1827). Privatiserede derefter i Kjøbenhavn.

Lærebog i den oekonomiske Haugedyrkning, eller kort og paa Erfaring grundet Underviisning i at anlægge nyttige Hauger, opelske og pleie Haugeværter og Træer, til Nytte og Fornøielse paa Landet i Danmark, af J. G. Bothmann. I.—II. Deel. Oversat og tildeels omarbeidet (med Anmærkninger af F. L. Holbøll). Kbh. 1817. (Oeconom. Correspond. II. 407—8).

Lærebog i Regnekunsten for Ungdommen i Borger- og Almueskoler, med særskilt trykte Faciter. Kbh. 1818.

Katholikometret. Et hensigtsmæssigt og nyttigt Instrument for den praktiske Forst- og Landmand, hvilket Enhver, uden betydelig Bekostning, kan anskaffe, eller selv forfærdige sig, og hvorved alle mulige Opgaver i den praktiske Opmaalingskonst kunne opløses, af F. Körte. Med 1 Kobber. Oversat, og forøget med Anmærkninger. Kbh. 1818.

Morgenstjerne (Bredo Henrich von Munthe af), f. d. 27de Septbr. 1774 i Vordingborg. Hans Fader var Conferenceraad, Landsdommer, Krigs- og Land-Commissair i det Sjællandske Landmilice-District, samt Deputeret i Generalitets- og Commissariats-Collegiet, Otto Christopher von Munthe af Morgenstjerne til Bekkeskov (f. 1735, † 1808); Moderen Christine Bodille Birgitte v. Flindt (f. 1748, † $\frac{22}{8}$ 1787), Datter af Conferenceraad Henrich v. Flindt til Nielstrup, Landsdommer i Laaland og Falster. — Han blev i Efteraaret 1790 dimitteret til Universitetet af daværende Student Ignatius Becher (see I. S. 86); erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, og underkastede sig i Januar 1795 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev samme Aar surnumerair, og 1800 virkelig Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret; 1802 Advocat i Høiesteret. Mistede ved en Høiesteretsdom 1804 dette Embede. Reiste derpaa til Tydskland og Holland. Kom 1806 til Moss i Norge, hvor han i det følgende Aar oprettede og derefter bestyrede et Opdragelses- og Underviisnings-Institut, hvilket han 1809 forflyttede til Christiania. Udnævntes 1810 til Procurator ved alle Over- og Underretter i Norge, og fik Aaret derpaa Cancelliraads Titel. Blev 1814 Søkrigsprocureur, og samme Aar Advocat ved Norges Høiesteret; 1816 Regjeringsadvocat; siden

Sorenskriver i Bamble under Bradsberg Amt, og Medlem af Lov-Commissionen; 1832 Ridder af Nordstjerne-Ordenen. † 3die Juni 1835 i Christiania. — *Cathrine Elisabeth Fries (f. 1781, † 1840). — (Jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 29; J. Kragh Høst's „Erindringer" S. 132—83).

Kjøbenhavns juridiske-praktiske Maanedstidende. I.—II. Bind. Kbh. 1796. — Politik og Historie. Et Tidsskrift. I.—II. Bind. Christiania 1808—1810. — Velmeente Raad til den norske Jordbruger, især Almuesmanden, med Hensyn til nærværende Krig. ibid. 1808. (rec. i J. Neumann's Norske Landvæsenssaml. I. S. 321—24). — Antikritik eller et Par Ord til Publicum i Anledning af Hr. Procurator Debes's kritiske Bemærkninger. ibid. 1808. (jvfr. P. G. Debes „Besvarelse", ibid. 1809). Nødværge, eller aftvungne Erindringer i Anledning af Hr. Anonymus Scandales Spørgsmaal i Intelligentssedlerne for 1809 Nr. 4. ibid. 1809. Svar paa Tiltale. ibid. eod. Beviis at Hr. Procurator Debes hverken er Philosoph eller Videnskabsmand, eller: Erindringer imod Procurator Peder Gotzen Debes's Besvarelse af B. H. v. Munthe af Morgenstjernes Antikritik; af Antikritikens Forfatter. ibid. 1810. — Hvilke vare rimeligviis Aarsagerne til de danske Troppers Sammentrækning i Holsteen i Aarene 1803 og 1805; men især til Armeens Ophold i Holsteen paa den Tid det engelske Angreb paa Sielland i Aaret 1807 fandt Sted; og kan denne Omstændighed ansees som Aarsag til den danske Flaades Tab og Kjøbenhavns Ødelæggelse? Et politisk-historisk Forsøg. ibid. 1809. (rec. i Allg. H. J. 1811, Jun. Nr. 153). — Norges Minerva. Et Maanedsskrift. I.—III. Hefte. ibid. 1809—10. — Christian Augusts Mindekrands. ibid. 1810. (VI. 26 S. 12mo). — Nogle Bemærkninger i Anledning af Norges og Sverrigs gjensidige politiske Stilling. ibid. 1813. (r. af N. Wulfsberg i Bladet „Tiden").

Til Storthinget, angaaende den eidsvoldske Garantie. Christiania 1815.

Hvilken Procesmaade i Høiesteret, den skriftlige eller mundtlige, opfylder bedst Fornuftens Fordringer paa en god Retspleie? — En juridisk-philosophisk Afhandling. Christiania 1815. (L. T. 1815, Nr. 39; kritisk anmeldt af A. S. Ørsted i nyt jur. Archiv XII, 208—44, hvilken Anmeldelse blev af Morgenstjerne særskilt udgiven med en Forerindring og nogle Bemærkninger. Christiania 1816; jvfr. (C. M. Falsens) „Bemærkninger," Christiania 1815; „Den mundtlige og skriftlige Procedure, eller: Kjære Hr. Procurator! hvad har jeg da gjort? Lystspil i een Act." ibid. 1816; Nyt jur. Arch. XVII. 223—242).

Spøg og Alvor, eller et Par Ord til (C. M. Falsen) Forfatteren af „Bemærkninger, angaaende hvilken Procesmaade, enten den skriftlige eller mundtlige, der er bedst skikket til at sikkre Borger-Samfundet for vilkaarlig Behandling, saavel fra Advocaters som Dommeres Side." Christiania 1816. (Nyt jur. Arch. XVII. 228).

Foreløbige Bemærkninger ved Procesmaaden i Høiesteret, i Anledning af et i Nationalbladet indrykket Stykke. Christiania 1818.

Endeligt Svar paa Anonymens foreløbige, angaaende den bedste Procesmaade i Høiesteret. Christiania 1818.

Om Udsættelse af Sedlernes Indløsning med Sølv. Christiania 1818.

Fremstilling til Christiania Børs af Sagen: Myer Myers mod Chr. Faye. Christiania 1820.

Fremstilling af Sagen imellem den Norske Statskasse og Kjøbmand Carstensen. Christiania 1827.

Bemærkninger ved Commissions-Dommen i Sagen, anlagt mod Magasinforvalter Hetting m. Fl. Christiania 1828.

Han oversatte 1793 paa Dansk sin Farbroders Casp. W. v. Munthe af Morgenstjernes „Examen des Principes répandus dans l'ouvrage de Mr. *Payne*, intitulé „Les Droits de l'homme;" ou la défense des Monarchies."

Medudgiver af: Juridisk Maanedstidende. 1802, 1.—2. Bd. og 1803, 1ste Bind. Kbh. (L. C. 1802, Nr. 13). — Hertil leverede han bl. A.: Svar paa nogle Spørgsmaal, betræffende Opsigelsestiden for Regnskabs Betjente, 1802, Bd. I. S. 91—101; Om Virkningen af Placaten af 15de Jan. 1790, sstd. S. 101—11; Monbailli, en fransk Criminalhistorie, oversat med Anm., sstd. Bd. II. S. 67—79; — af: Juridisk Repertorium. 1ste Bind i 4 Hefter. Christiania 1818—23. (anm. af A. S. Ørsted i nyt jurid. Archiv XXVI. 186—235; XXVIII. 176—192); — af: Juridiske Samlinger. I.-IV. Aargang. Christiania og Steen, 1826—31, med et Kort. (anm. af A. S. Ørsted i Jurid. Tidsskrift Bd. XV. H. 2., S. 163—274; Bd. XVI. H. 1., S. 184—277; H. 2., S. 1—80). Heri meddeelte han bl. a.: Hof- og Stadsrettens Dom af 23. [24.] Decbr. 1799 i en Trykkefrihedssag (imod P. A. Heiberg), tilligemed adskillige Anmærkninger, I. Aarg. S. 1—73; Betænkning i en Retssag, med nogle Bemærkninger, sstd. S. 73—128; Historisk Beretning om afgangne Generallieutenant Bernhard Ditlef v. Staffeldts Forhold under det norske Feldttog mod Sverrig 1814, under Overcommando af Norges daværende Konge, H. K. H. Prinds Christian Frederik af Danmark, samt den imod Generallieutenanten anlagte fiskalske Action, dens Udfald, og Staffeldts endelige Skjæbne. Udgivet med oplysende authentiske Bilag og ledsaget med en Fortale og Indledning. I.—II. Deel, i 2den og 3die Aarg., med et Kort over Krigsskuepladsen. [Særskilt aftr. I. D. Kbh. 1827; II. D. Christiania 1829, med et Kort; jvfr. Nyeste Morgenpost 1829, Nr. 72]; Nogle Bemærkninger i Anledning af §. 6. i Loven om Høiesteret af 12 Sept. 1818, saaledes som dette Lovbud for Tiden practisk anvendes i Høiesteret, II. Aarg. S. 677—690.

Mortensen (Christen) lærte Gartnerkonsten i den botaniske Have i Kjøbenhavn; tog 1816 Gartner-Examen; blev i Efteraaret 1817 Gartner ved Christiansfædes Have i Laaland.

Bidrag: i Have-Tidenden (Nogle Melonarters Dyrkning, Bd. II. S. 123 128; Efterretninger om Christiansfædes Have paa Lolland, Bd. III. S. 303—316).

Mortensen (Niels), f. 1768; havde fra 1796 til 1835 en Gaard i Fæste paa Kjærup Gods i Sjælland; var tillige i endeel Aar Sognefoged og Lægdsmand i Veenløse Sogn, Sorø Amt. † 1839. (jvfr. den nedenanførte Piece „Brudstykker af mit Levnetsløb", 1835; og „Fortsættelse af Niels Mortensens Lidelseshistorie" (af J. F. Bolt), Kbh. 1837; Kbhpost. 1835, S. 912).

Brudstykker af mit Levnetsløb. Kbh. 1835. (15 S. 8vo; forfattet af J. F. Bolt [I. S. 168]; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 197; Hst's „Materialier" Nr. 38; Hempels Avis 1835, Nr. 135; Aarhuus Stifts-Tidende 1835, Nr. 139; „Sandhedsfaklen" 1835; J. F. Bolt's „Bladet fra Munden" 1835, Nr. 1).

Morville (Niels Christian), Brodersøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 398 anførte Justitsraad og Landmaalings-Conducteur Niels Morville; er f. i Jan. 1785 i Nørre-Nissum ved Lemvig, hvor hans Fader Cand. Theol. Gregers Morville var Degn (f. 1742, † 1787); Moderen Dorothea Wenster. — Han blev i Efteraaret 1802 dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole; Candidat i Lovkyndigheden (H. ill.) i April 1810; d. 7de Novbr. s. A. Copiist i Rentekammerets danske og norske Kammer-Cancelli; 1812 Fuldmægtig i Contoiret for de danske Matricul-Sager; 1827 Amtsforvalter for Viborg Amt, og Forvalter for Colonierne paa Alheden; 1832 Kammerraad. — * Pauline Sophie Rasmussen.

Berigtigelser ved de af Pastor Carstens udgivne Bemærkninger over Alheden og dens Colonier. Viborg, 1840. („Dagen" 1840, Nr. 79; jvfr. Art. F. C. Carstens).

Svar til Pastor Carstens's „Bemærkninger" over mine Berigtigelser ved hans Skrift om Alheden og dens Colonier. Viborg, 1840. (jvfr. Art. F. C. Carstens).

Moses (Gedalja), f. 1753 i Polen, ikke langt fra Warschau. Hans Fader, som var Rabbiner i Gnesen, underviste ham selv; siden besøgte han Gymnasiet i Prenzlau; fortsatte 1777—80 sine Studeringer i Berlin; var i nogen Tid Overlærer ved en Friskole i Stockholm, og 1806—22 Overlærer ved den mosaiske Drenge-Friskole i Kjøbenhavn; opholdt sig derefter i 20 Aar i Cröpelin i Mecklenborg, hvor han døde d. 18de Marts 1844.

ספר מעשי יהוה (Herrens Gjernings Bog) med hosføjet tydsk Oversættelse (trykt med hebraiske Bogstaver). 1ste Deel, Hamburg 1808; 2den Deel, Roedelheim 1809; 3die Deel, Altona 1813. 8vo. (L. T. 1818, Nr. 20. 21, r. af J. L. Rasmussen).

Betrachtungen am Grabe des verewigten F. Ahronson. Kopenh. 1816 samt andre smaa Lejlighedsskrifter, og adskillige Afhandlinger i tydske Tidsskrifter.

Mourier (Charles Adolph Dénys), f. paa Makao d. 10de December 1776. Hans Fader Pierre Paul Ferdinand Mourier (yngste Søn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 401 anførte Pastor Jean Ferdinand Mourier) var først Capitain ved det falsterske Regiment, siden (1770—85) Supercargo i det asiatiske Compagnies Tjeneste (f. 8/5 1746 i Kbh., † 7/2 1837 sstd.; jvfr. „Søndagen", Tillægsbl. t. „Dagen", 1837, Nr. 9. 10); Moderen Elisabeth Cornelia f. Courtonne (f. 28/8

1744, † $\frac{25}{8}$ 1783 i Kbh.), Datter af en Kjøbmand i Rotterdam. — Blev i Efteraaret 1794 (ikke 1784) privat dimitteret til Universitetet; underkastede sig i April 1795 den philosophiske Prøve (Laud.). Blev 1801 Ejer af Hovedgaarden Hindemae (ved Nyborg), som han solgte 1839 (jvfr. Berlingske Tid. 1839, Nr. 76); bosatte sig samme Aar i Frederiksberg. — * $\frac{20}{7}$ 1801 Johanne Susanne Skibsted, en Datter af Justitsraad, Generalfiscal og Højesteretsadvocat Poul Frederik Skibsted og Hustru Christine Magdalene Olivarius.

Betragtninger over det Engelske Agerbrugs Anvendelighed i Dannemark. Odense, 1803. (L. E. 1804, Nr. 7).

Om Buonaparte, Bourbonnerne og om Nødvendigheden i de Franskes Gjenforening under deres retmæssige Fyrster, til Frankriges og hele Europas Lykke, af F. A. Chateaubriand. Oversat. Kbh. 1814. (Høst's „Dannora", S. 176).

Om Brød og Brød-Bagning, eller Anviisning for Landmanden til Brødproducternes Behandling, for deraf at bage det bedste Brød. Et af Directionen for det Classenske Literatur-Selskab kronet, og til Trykken befordret Priisskrift. Kbh. 1821, med 5 Steentrykstavler.

Tre Andragender over Lov- og Rets-Gjenstande fornemmelig i Landbovæsenet, til højere Eftertanke. Tilskrevne og tilegnede Danneriges samtlige raadgivende Stænder. Odense, 1838.

Tvisten, en concerterende politisk Duet. Kbh. 1811. (jvfr. »Den Frisindede« 1811, Nr. 140).

Bidrag: i Landhuusholdn. Selsk. Skrifter (Anviisning til Træeplantning og Skovs Anlæg paa en Bondegaards Lod, saavel til Gavntømmer, som til Brændsel; belønnet 1805 med Landhuusholdn. Selskabets anden Guldmedaille; i Ny Saml. I. 73–128; særsk. aftr. Kbh. 1806. (r. i Oluffens oecon. Annal. X. 101—6; L. E. 1807, S. 672); Plan til en stor Gaards Drivt uden Hoverie; belønnet med Landhuusholdn. Selskabets anden Guldmedaille; sstd. II. 53—96. (L. T. 1813, S. 228—31); — i „Den oeconomiske Correspondent" (Et Middel til at fordrive Rotter, 1817 Nr. 49, og derfra i »Dagen« s. A. Nr. 293. 294); — i „Conversationsbladet" (Et Digt over Viceadmiral A. T. Herbst, 1825 Nr. 100, S. 797—98); — i „Søndagen" et Følgeblad til »Dagen". (Afdøde Capitain Pierre Paul Ferdinand Mouriers Levnetsomstændigheder, og kort Charakteristik af ham, 1837 Nr. 9. 10; Til Kjøbenhavns Borgere, 1840 Nr. 26); — i „Dagen" 1840 (Lord Byrons Farvel til England 1819, oversat, Nr. 137; Til Candidat H. Trojel, Nr. 149; Intelligents, Nr. 235); — i Kbhvns Adressecompt. Efterretninger (Ridder Uforstand, Digt, 1840 Nr. 175; Den 28de Mai, 1844 Nr. 123).

Mourier (Ferdinand Louis), f. d. 12te Novbr. 1754 i Genf, hvor hans Fader Jean George Mourier (en Brodersøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 401 anførte Pastor Jean Ferdinand Mourier) da var Handelsmand og Borger (f. $\frac{3}{10}$ 1727 i Rolle i Schweiz, † $\frac{23}{4}$ 1806; jvfr. „Iris og Hebe" 1810, III. 19—69; 129—35); Moderen Eve Louise Bourgeois († $\frac{24}{5}$ 1810). Blev indviet som Præst i Zürich

i April 1780; siden Apostel=Minister og Katechet i sit Fædreland, indtil han i Aug. 1786 blev kaldet til Præst ved den fransk=reformerte Menighed i Kjøbenhavn; den 2den Juli 1794 første Præst ved samme Menighed; fik d. 16de October 1812 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn; d. 31te Juli 1815 Titel af Professor, og d. 28de October 1817 Rang med Kjøbenhavns Provster; resignerede 1821. † 22de Marts 1831 i Kjøbenhavn. — * 1. $\frac{25}{8}$ 1787 Juliane Marie Spengler (f. $\frac{1}{12}$ 1765, † $\frac{4}{5}$ 1799), Datter af Konstkammer=Forvalter Lorentz Spengler og Hustru Gertrud Sabine f. Trott. * 2. $\frac{3}{12}$ 1802 Mechtele Marie Harboe (f. $\frac{1}{8}$ 1776, † $\frac{7}{10}$ 1821). — (Jvfr. Iris og Hebe 1797, IV. 379—80; 1798, I. 110—122).

Discours religieux et quelques autres pièces relatives aux circonstances ou ils ont prononcés et à l'histoire de l'eglise réformée de Copenhague. Lausanne 1790. (L. E. 1791, Nr. 19; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 44; Iris 1791, II. 334—35). — *Considérations* d'un intérêt májeur pour l'eglise réformée de Copenhague. Copenh. 1791. (Iris 1791, IV. 102—5; L. E. 1793, Nr. 18; Krit. og Antikr. H. IX. Nr. 17). — *Idées* sur le vrai sens de la formule du Bâtême. Copenh. 1796. (L. E. 1796, S. 541—44, jvfr. sstd. S. 687—88 af Mourier; Krit. og Antikr. H. XVIII. S. 752; Eckards Journal 1796, S. 252—55; Iris og Hebe 1796, IV. 89—91, jvfr. sstd. S. 258—64). — *Préambule* des règlements proposés pour l'eglise réformée française. Coph. 1808. — *Eloge funèbre* de *Fred. de Coninck.* Copenh. 1811.

Synopsis eorum, quæ continentur in opere gallice scripto dein forsan evulgando: Totus Christianismus ad tria, quæ dividi nequeant, principia revocatus, cum appendice de formula baptismi. Hafniæ 1814. (Udsigt over dette Værk, oversat af det franske Manuskript, ved J. Møller i theol. Bibl. IV. 63—77; jvfr. L. E. 1797, Nr. 46).

Bidrag: i „Iris og Hebe" (Fanatiske Dødsdomme i det 17de Aarhundrede i Genf, 1798. III. 228—35; Hviledagens Indstiftelse, en Tale, 1799. III. 76—91; Til en hensovet Veninde's Minde, Mariamne Duguai=Brétonville, 1801. IV. 95 (forhen paa Fransk i Adresseкompt. Efterretn. 1801, Nr. 249); Biographier af Grev Gyldensteen, Desmercières, Brétonville og Iselin, i Aarg. 1807, I. 29—77, 142—52; III. 193—209, med Rettelser og Tillæg dertil, sstd. IV. 96. 194—209. 280—84; Om Catechumeners Confirmation, sstd. IV. 80—93; Sophie Renée Mazar de la Garde's Minde, sstd. IV. 97—122; Vigtige Begreb om Theologie og Religion, sstd. S. 122—136; Rettelse og Tillæg, sstd. S. 190—92; Efterretninger om Huset Altenborg, 1808. I. 66—78; Historisk Lovtale over L. Spengler, sstd. S. 148—92 [ogsaa særsk. aftr. Kbh. 1808]; Sophie Alexiewna, Regentinde i Rusland, sstd. III. 177—212; Om tvende berømt blevne Navne, sstd. IV. 175—78; Historisk Efterretning om Stefan Salomon Reybaz, sstd. S. 179—86; Biographiske Efterretninger om Reverdil, 1809. II. 342—57; Henrik Pløtz's Biographie, sstd. III. 158—78, med Tillæg, sstd. IV. 249; Den gode Dronning Charlotte Amalia, fød Prindsesse af Hessen=Cassel, sstd. IV. 344—61 (uddraget af Forerindringen til Jubelprædikenen i Forf.'s „Discours religieux," Lausanne 1790); Sønligt Minde, 1810. III. 19—69, 129—35. — Nogle af de i dette Tidsskrift af ham leverede Biographier ere særskilt aftrykte under Titel: Nogle berømte Mænds og Qvinders Levnetsbeskrivelser. 1ste Hefte, 4 Ark; 2det Hefte, 2 Ark.

Disse have ikke været anmeldte til Salg, men solgtes paa Hofboghandler S. P. Poulsens Auction); — i „Minerva" (Liturgies baptismales, med dansk Oversættelse, i 1799. I. 231—44, 360—69; Hans Confirmationsliturgie, smst. III. 71—85; Om den ny franske Calender, 1801. III. 300—312; Betragtninger over Sneen, en Tale, 1804. I. 237—251; Indbydelse til Forelæsninger over fransk Sprog og Litteratur, smst. II. 212—215; Nogle historiske Noticer om Jean Henri Huguetan, Greve af Gyldensteen, smst. IV. 210—13; Om det Forehavende 1804, at skaffe Genf sin Selvstændighed, smst. S. 268—272; Om J. H. Desmerclères, 1805. I. 288—293; At Calvin fortjener et Minde, smst. III. 162—175, jvfr. L. E. 1807, S. 825—26); — i Fallesens Theolog. Maanedsskrivt for Fædrelandets Religionslærere (Regulatif for den franske Menighed i Kjøbenhavn, II. 587—97; Den catholske Kirkes Tilstand i de danske Stater, især i Kjøbenhavn, fra Reformationen indtil vore Dage, III. 1—24; Om Udøvelsen af den reformeerte Kultus i Helsingør, smst. S. 24—37, jvfr. S. 341—49 og 420—31); — i „Dansk Minerva" (Nekrolog [indeh. Sørgetale over Justitsraad og Professor Carl Henrik Mourier], i Bd. II. 1816, Januar, S. 80—83; Dronning Charlotta Amalia, fød Princesse af Hessen, de franske Flygtningers Velgjørerinde; eller Efterretninger og Anecdoter om denne Fyrstinde og hendes Tidsalder, samlede, smst. Febr. S. 36—59, April S. 1—30, Juni S. 1—15; Bd. III. 1816, Juli S. 51—72, August S. 106—21. (ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1816); J. Monods Biographie, Bd. V. 1817, Novbr. S. 77—88); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om Kirketugtens Udøvelse, 1819 Nr. 13. 14); — i Møllers Theolog. Bibliothek (Anmeldelse og Forslag om en fransk Sognekirke i Kjøbenhavn, XIX. 365—67). — Alle disse i ovennævnte Tidsskrifter indførte Afhandlinger ere fordanskede efter Forfatterens haandskrevne franske Originaler (med Undtagelse af Bidraget i „Iris og Hebe" 1809, IV. 344—61).

Afskedstale i den reformerte Kirke d. 17. Novbr. 1822, indført i „Sermons sur le ministère evangélique par l'ancien & le nouveau pasteur de l'eglise réformée française de Copenhague." Copenh. 1826.

Mourier (Frederik Ferdinand), en Søn af ovenanførte Godsejer Charles Adolph Dénys Mourier og Johanne Susanne f. Skibsted; er f. d. 30te September 1804 paa Hovedgaarden Hindemae i Fyen; nød først Underviisning i Hjemmet, og kom 1819 i den lærde Skole i Nyborg, hvorfra han 1822 dimitteredes til Universitetet; underkastede sig i Foraaret 1827 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i December s. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); blev s. A. chirurgisk Candidat ved Almindeligt Hospital; foretog i Aarene 1829—31, ved offentlig Understøttelse, en videnskabelig Reise i Tydskland og Frankrige; deeltog, efter sin Hjemkomst, i September 1831 i Concurrencen for Professoratet i Pharmakologi og medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 141—44); disputerede d. 19de Maj 1832 for Licentiatgraden, og d. 22de Maj 1833 for Doctorgraden i Medicinen; blev den 14de Juni (ikke Maj) 1833 Læge ved Vemmetofte

Kloster og Høystrup Gods i Sjælland. — * 1. $\frac{8}{10}$ 1833 Charlotte Amalie Sneedorff (f. $\frac{1}{8}$ 1807, † $\frac{2}{7}$ 1838), Datter af Kammerherre, Contre-Admiral Hans Christian Sneedorff og Hustru Marie Elisabeth Tonder. * 2. 1844 Sophie Overweg. — (Autobiographi i Solemnia academica Universitatis Hauniensis ved Doctorpromotionen d. 1ste Juni 1833, p. 25—27; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. S. 284; XXX. S. 459).

De inflammatione corneæ transparentis scrofulosa. Diss. inaug. P. I.—II. Havniæ 1832—33, c. II. tabb. (M. f. L. XIII. 56—78, anm. af J. G. Jacobsen; Zeitschr. f. d. ges. Medicin VI. 1837, H. I. Septbr. S. 122, af Carl Otto).

En betydelig Hoved-Beskadigelse heldigen behandlet paa Almindeligt Hospital ved Trepanation, foretaget af F. F. Mourier; meddeelt af R. S. Thal i Bibl. f. Læger XXI. 1834, S. 114—119.

Mourier (Fréderic Guillaume Henri), f. d. 16de Februar 1766 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Fréderic Moïse Mourier var Præst ved den fransk-reformerte Menighed (f. $\frac{4}{11}$ 1727 i Kbhvn., † $\frac{2}{4}$ 1786 sstd., anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 401), Moderen Susanne Margrethe de Fontenay (f. 1727, † 1803), Datter af Admiral, første Deputeret i Admiralitetet, og Ridder (Storkors) af Danebroge, Caspar Fréderic le Sage de Fontenay. — Blev 1779 ansat som Regiments-Cadet ved det daværende norske Livregiment Rytteri (siden Livregimentet Dragoner); d. 24de Septbr. 1783 udnævnt til Secondlieutenant à la suite ved det Bornholmske (siden det 1ste jydske) Infanteri-Regiment; indtraadte 1789 som Secondlieutenant i det kongelige Artillericorps med Ancienneteet af 26de April 1786, imod at tage den ved Corpset authoriserede Officeer-Examen, hvilken han og underkastede sig i Aaret 1790; blev 1791 forfremmet til Premierlieutenant i Corpset, og d. 30te Decbr. s. A. af Corpset ansat som inspectionshavende Officeer ved Artillericadet-Institutet i Kjøbenhavn; erholdt 1798 Charakteer som Capitain; blev 1799 af H. K. H. Arveprinds Frederik valgt til Lærer i de militaire Videnskaber for H. M. vor nuværende Konge, som han underviste i 6 Aar; udnævntes 1802 til Stabscapitain; 1803 til Forstander for det kongl. Artillericadet-Institut; blev 1804 Lærer i de militaire Videnskaber for H. K. H. Prinds Frederik Ferdinand; 1807 Major à la suite ved Corpset; 1809 Ridder af Danebroge; 1810 tillige Lærer i Garnisons- og Felttjenesten samt Taktiken ved det kgl. Artillericadet-Institut; 1813 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1816 Oberstlieutenant. † 22de August 1820 paa Dorothealyst. — * $\frac{8}{8}$ 1794 Louise Rothe, en Datter af Etatsraad, Landsdommer Casper Peter Rothe til Urup og Moldrupskrog, og Hustru Edle Cathrine Severine Soelberg. — (Hans Portrait st. i Kobb.).

til Universitetet fra Metropolitanskolen; studerede Theologi; gjorde fra Juni 1825 til Juni 1826 med sin Broder, nedenanførte Etatsraad og Borgemester i Kbhvn J. H. Mundt (dengang Raadmand), en Reise i England; underkastede sig i Januar 1829 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis; udnævntes d. 16de Maj samme Aar til Adjunct ved Sorø Academies Skole; disputerede d. 23de August 1842 for Magistergraden; blev i August 1843 kongl. constitueret som Lector i Mathematik ved Sorø Academi. — * 1833, i August, Caroline Amalia Jørgensen, en Datter af Møller Jørgensen i Bromme Mølle, ved Sorø.

Lærebog i den elementaire Plangeometrie; med Figurer i Texten. Kbh. 1838. (M. f. L. XX. 469—83, anm. af Chr. Jürgensen).

Ledetraad ved Regneundervíisning med tilføiede Exempler, nærmest med Hensyn til de lærde Skoler. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. IV. 389—90, anm. af C. Jürgensen).

De accuratione, qua possit quantitas per tabulas determinari, et quidem cum per tabulas in universum, tum singulatim per tabulas logarithmicas et trigonometricas. (pro gradu Magisterii). Hauniae 1842. 4to maj. — (Tildeels efter Autogr.).

Mundt (Just Henrich), Foranførtes Broder, f. i Kjøbenhavn 1781; blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1798; udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det næstfølgende Aar; underkastede sig i October 1801 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Efteraaret 1802 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1804 Auditeur ved det kongl. Artilleri-Corps; 1808 Regimentsqvarteermester og Auditeur ved den danske Artilleribrigade; 1811 Overauditeur; 1816 Vice-Raadmand i Kjøbenhavn; 1819 Raadmand; gjorde fra Juni 1825 til Juni 1826 en Reise i England; udnævntes 1826 til Ridder af Danebroge; fik 1829 Rang med Nr. 3 i Rangforordningens 4de Klasse; blev 1834 virkelig Etatsraad; 1836 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1838 tredie og 1844 anden Borgemester i Kjøbenhavn. — (Jvfr. „Døt's Materialier" S. 1048).

Om de engelske Veie, efter Mac-Adam og Paterson. Kbh. 1828. 144 S. 8. Udk. anonymt; ikke i Boghandelen. (M. f. L. IV. 213—221).

Munk (Hans), f. d. 20de Juli 1770 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Justitsraad Søren Munk var Secretair, Revisor og Archivarius i General-Postamtet (f. 1733, † ½ 1801); Moderen Johanne Munk (f. 1738, † 1810), en Datter af Brygger Rasmus Munk i Kbhvn. — Han nød først privat Undervíisning; kom 1784 i Frue-Latinskole i Kbhvn.; dimitteredes derfra til Universitetet 1787; underkastede sig i Juni 1791 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.), og d. 11te Maj 1792 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); disputerede

d. 10de September 1793 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1794 Medicus i Korsør; bereiste, ifølge kongl. Befaling af 5te August 1796, Christianssands Stift for, efter en af Collegio medico given Instrux, at undersøge og opdage Radesygens Virksomhed, Udbredelse, Sygehusenes Tilstand o. s. v.; blev 1799 Physicus i Stavanger med tilhørende District; 1803 i Buskeruds Amt; 1806 i Smaalehnenes Amt; d. 29de Mai 1811 Medlem af det norske Sundhedscollegium; 1815 Ridder af Vasa-Ordenen; 1817 Physicus i Bratsberg Amt; gjorde 1839 en Reise til England og Frankrige, og tilbragte 3 Maaneder i Paris. — * 1798 Karen Femmer (f. 1775, † 1834), en Datter af Præsident i Christianssand, Carl Femmer og Hustru Sophie Amalia Suhm. — (Autobiographi, vedføiet hans Doctordisputats; jvfr. Callisens Med. Schriftsteller-Lex. XIII. 366—67; XXX. 493).

Restringendum simplicium numerum ventilandum proponit; diss. inaug. Havniæ, 1793. (Tødes Sundhedsjournal 1793, Nr. 55—56; Medic. chir. Zeit. 1795, Bd. II. Nr. 41, Beil. S. 279—80). — Love for Medicinalvæsenet, eller Forordninger, Placater, Rescripter, Resolutioner og Collegialskrivelser, som vedkomme Medici, Chirurgi, Apothekere og Jordemødre i Danmark og Norge; samlede. Kbh. 1804.

Alphabetisk Register over de for Norges Medicinalvæsen gjeldende Lovbestemmelser, med Udtog af de, som ikke findes i de trykte Lovsamlinger. Christiania 1834.

Bidrag: i Tode's Medicin. Journal (Nachricht wie sich die Radesyge im Krankenhause zu Stavanger 1799 gezeigt, und wie sie behandelt worden, Bd. V. H. 1. 1800, S. 62—83. [Udtog i Allg. medic. Annal. 1800, Aug. S. 768—70]; — i Kgl. Vetensk. Academ. Handlingar för 1815 (Om den Norska Radesygen, T. 36. H. 1. S. 1—30; ogsaa særskilt, Stockholm 1815. 30 S. 8. Blev uddeelt blandt Lægerne i Norge. (r. i Sv. Läk. Sällsk. Handl. Bd. III. 1816, S. 549); — i Sv. Läk. Sällsk. Handl. (Om Diet-Kuren i Syphilis, Bd. II. 1815, H. 2. S. 76—89, H. 3. S. 342; Bref, i Udtog, Bd. III. 1816, S. 116—21, med Anmærkninger af Trafvenfelt); — i Magazin for Naturvidenskaberne (Lyd ved Nordlys, Bd. VI. 1825, ɔ: 3. Aarg. 2. Bd. S. 159—60); — i „Eyr" (Om de meest herskende Sygdomme i og omkring Skien i Aaret 1824, Bd. I. 1826, S. 219—39; Forsøg til en Beregning af Muskelkraften, Bd. II. 1827, H. I. S. 31—45, med 1 Steentr.; Om Bratsberg Amts Sygehuus i de sidst forløbne 12 Aar, Bd. VI. 1831, H. I. S. 1—16, med 5 Tabeller. (Udtog i Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 23. (Bd. 3.) 1832, Mai und Juni, S. 557—64, af Julius); — i „Norsk Magazin for Lægevidenskaben" (Diagnostisk Oversigt over Hudsygdommene, efter franske Forfattere, Bd. III. S. 115—158; særskilt aftrykt, Christiania 1841. 46 S. 8). — (Tildeels efter Autogr.).

Munthe (Eiler Christopher Kaasbøll), f. d. 7de Mai 1759 paa Gaarden Vestfold, hvilken hans Fader Alexander Borch Munthe (Broder til den i Nyerups Lit. Lex. S. 403—4 anførte Justitsraad, Professor Caspar Friderich Munth) eiede og beboede, som daværende Præst

til Bo og Hustad i Romsdalen, Throndhjems Stift, men siden forflyttedes til Agerø sstd. († ½ 1770); Moderen Sara Susanna Lund var en Datter af Jacob Nielsen Lund, Sognepræst til Agerøes Præstegjeld. — Han deponerede som Privatist fra Kjøbenhavn 1776; studerede Philologi; var først Page-Hovmester (tilligemed O. J. Samsøe o. Fl.); blev 1797 anden Lærer ved det blaagaardske Landalmuelærer-Seminarium; i Efteraaret 1798 Overlærer ved Kjøbenhavns Cathedralskole, først i Historie og Geographi, siden i det latinske og hebraiske Sprog; gav tillige Underviisning i det Schouboeske Institut. Udnævntes d. 14de November 1809 til Rector ved den lærde Skole i Nyborg. † 10de Marts 1814. — * 1797 Ane Margrethe Kryger († ♈ 1826). — (Jvfr. Mülertz's Histor. Efterretninger om Nyborg latinske Skole I. 27; „Dagen" 1814, Nr. 69; Sørge-Tale ved Rector E. C. K. Munthes Liig, holden paa Nyborg lærde Skoles Auditorium d. 16. Marts 1814 (af C. Nyholm) Odense 1814).

Fædrelandets Geographie for de første Begyndere. Kbh. 1801. — Almindelig Geographie for de første Begyndere i de lærde Skoler, og for Børn i Borgerskolerne. ibid. 1803. (L. E. 1803, Nr. 26. 27, r. af W. H. F. Abrahamson). Aftrykt 1808 og 1812, men med Udeladelse af Fortalen. 4de Opl. 1815. 5te Opl. 1818. (L. T. 1820, S. 362–65, anm. af Fr. Thaarup). 6te omarb. og forøgede Oplag. 1823. 7de Opl., omarbeidet af H. M. Velschow, under Titel: Geographie for Skoleungdommen, Kbh. 1830. 8de paa ny gjennemsete Opl. 1839. 9de Opl. 1842. — De mærkeligste Personers Levnetsbeskrivelser og de vigtigste Tildragelser igjennem alle Tidsaldere, tilligemed et Udtog, En Lærebog i Historien for de første Begyndere. Kbh. 1804. 1809. (L. E. 1804, Nr. 44; jvfr. Histor. Calender III. 1817, S. 108). 3.—4. Udg. med Tillæg af E. C. Werlauff. ibid. 1825. 1835. Omarbeidet af L. Stoud Platou, under Titel: Lærebog i Historien for Begyndere. Christiania 1825; 2det Opl. ibid. 1832. — De proverbio: *quem Jupiter odit, Pædagogum fecit.* Prolusio publici examinis in schola Hauniensi. Hauniæ 1805. 19 pagg. 4to. (L. E. 1806. Nr. 49; Engelstofts Annal. 1806, I. 178—82). — De vigtigste indenlandske Tildragelser og de mærkeligste danske og norske Personers Levnetsbeskrivelser, fra de ældste Tider til vore Dage. En Læse- og Lærebog i Fædrelandets Historie for Begyndere og Ustuderede. Kbh. 1806. (L. E. 1807, Nr. 21 og 23, r. af L. Engelstoft). 2det Opl. 1816. 3die Opl., med et Tillæg, ved G. L. Baden. 1820. („Statsvennen" 1821, Nr. 84). 4.—7. Opl., gjennemseet og rettet af E. C. Werlauff. 1826. 1831. 1837. 1842. Oversat paa Tydsk af H. E. Wolf. Altona, 1810. 2te verb. u. verm. Ausgabe. ibid. 1822. (Prov. Ber. 1811, I. 73—81; 1823, II. 82—83). — En Tale i Anledning af Kongens Fødselsdag, holden i Nyborgs lærde Skole den 28de Januar 1811. Odense 1811. 24 S. 8. (Engelstofts Univers. og Skole-Annaler 1811, I. 115–23). — De sex første Bøger af Virgils Æneide, overs. i ubunden Stiil, med Indhold og Indledn. Kbh. 1811. (L. T. 1813, Nr. 34. 35, r. af S. Meisling).

Bidrag: i Minerva (Oversættelse af J. Badens Sørgetale over H. Stampe, 1790. IV. 157; Oversættelse af Ciceros første og 2den Tale mod Catilina, 1793. IV. 167, og 1795. III. 168. (L. E. 1795, S. 29); Oversættelse af Thucydid,

Lucrets og Ovid om Pesten, 1794. III. 50; Mosis, Lycurgs og Solons Biographier, 1795. III. 59); — i Tilskueren (Jacob Badens Minde, 1805 Nr. 15).

Udtog af hans Indsættelsestale som Rector i Nyborg, i Engelstofts Univ. og Skole-Annaler 1810, I. 304—308. — Oversatte: Den bogstavelige Udtydning, eller: Saaledes bære de dem ad. Skuespil i 1 Act af Bromel. Kbh. 1787. — Den aabne Brevverling. Lystspil i 5 Acter af J. F. Jünger. ibid 1793.

Murtfeldt (Rudolph Ludwig), f. d. 1ste Marts 1785 i Renndorf, i Churfyrstendømmet Hessen, hvor hans Fader Georg Wilhelm Murtfeldt var Skolelærer. Nød privat Underviisning; lærte siden 1798 Chirurgien hos Regimentschirurg Rundenberg i Bückeburg; blev 1801 Amanuensis hos Chirurg Budde i Bremen; 1803 Compagnichirurg i Preussisk Tjeneste; 1806 Compagnichirurg i den Danske Armee, ved det Fyenske Infanteri-Regiment; tjente fra 1809 ved Hospitalerne i Odense, paa Thunø og i Aalborg; siden 1812 som Bataillonschirurg ved det jydske Jægercorps, med hvilket han laae i Glückstadt under Beleiringen og Bombardementet 1813; var derefter Compagnichirurg ved det danske Livregiment i Kjøbenhavn; tog i Efteraaret 1816 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev 1817 Bataillonschirurg ved det fyenske Infanteri-Regiment; d. 1ste Maj 1822 Districtschirurg i Varde; d. 16de Juni s. A. Krigsraad. — *Christiane Koch. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 386—87; XXX. 498).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (En helbredet Fistula recto-vaginalis; af Medicin. Indberetn. til det Kgl. Sundhedscolleg. Udtog, i Bd. XVI. S. 28. [Udtog i Froriep Notiz. Bd. 34. 1832, Septbr. Nr. 17 (Nr. 743), S. 272; Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 4. 1833, S. 50]; En helbredet Fistula vesico-vaginalis. Udtog, sstd. S. 29. [Udtog i Froriep Notiz. anf. St. Nr. 20 (Nr. 746), S. 320, og i Summ. anf. St. S. 50).

Muth-Rasmussen (Paul Diderich), f. 1806 i Kolding, hvor Faderen er Organist; Moderen Wibecke Pauline fød Muth. Dimitteredes fra Kolding Skole 1825 og tog anden Examen i det paafølgende Aar. Efter at have været Huuslærer studerede han et Par Aar Theologi, men valgte i Aaret 1831 Musiken som Levevej. Hans Musik til Dramaet Yelva (skreven for Sommerforestillingerne 1835) behagede meget og opførtes siden jevnligen, hvorimod Operetten Duellanterne, hvormed Saisonen aabnedes 1835, ingen Lykke gjorde, efter den almindelige Mening formedelst den altfor burleske Text. I 1837 engageredes han som Syngemester ved det nyopbyggede Theater i Christiania, hvorfra han tog Afsked i Foraaret 1839, og begyndte den følgende Sommer en musikalsk Reise for at opføre Musik i Danmarks større Kjøbstæder; gav i Foraaret 1842 to Concerter i Christiansborgs Slotskirke (et af ham compon. „Miserere" behagede især meget); senere i 1843 privatiserede han i Kjøbenhavn; gav derefter i samme Aar Kirkeconcerter i Jylland og Fyen, og beskikkedes 1844 til Organist og Stadsmusikant i Horsens.

Almindelig Musiklære, en Omarbeidelse af Gottfr. Webers „Allgemeine Musiklehre." Kbh. 1836.

Populair Harmonielære, en Omarbeidelse af Gottfr. Webers „Theorie der Tonsetzkunst" — med et Anhang om Instrumentationen og en udførlig Tabel over alle Instrumenters Stemning og Forhold til hinanden. Kbh. 1837. 4to.

Quartetten. En Episode. Christiania 1838.

Cecilia, et musikalsk Hefteskrift (Text- og Musikblad). Christiania 1838. 4to. (Septbr.—Decbr.).

Musikens Tilstand i Danmark, betragtet især med Hensyn til dens Virkning paa det selskabelige Liv o. s. v. Randers, 1840.

Theoretisk-praktisk Musikalsk Grammatik. En Haandbog især for Seminarister og vordende Organister, samt Andre, der ville skaffe sig en Oversigt over den musikalske Theorie. Kbh. 1841.

Bidrag: i Lunges „Nyeste Repertorium for Morskabslæsning" (Skizzer fra en Jyllandsreise, V. Nr. 19. 20); i „Fædrelandet" (Professor Marx og hans nye musikalske System, II. 1841, Nr. 687); i det Berlingske Søndagsblad (Om musikalske Conservatorier, en local Bearbeidelse af Dr. Krügers Artikel i Schumanns Zeitschr. für Musik, 1842 Nr. 6 og 7); i „Figaro" (De Dødes Credo, af Weisflog, 1842. II. 1—6). — Desuden flere mindre Artikler i Kjøbenhavnsposten 1835—36; Dagen 1836—37 og Kbhvns flyvende Post 1837 (jvfr. Art. A. P. Berggreen); den Constitutionelle, o. a. Blade.

Af musikalske Compositioner har han, foruden de førnævnte større, skrevet flere Smaating, som ere trykte hos C. C. Lose & Olsen i Kbhvn. (Romancer [jvfr. Kbh. flyv. Post 1830, Nr. 104. 108; Kbhpost. 1830, Nr. 207. 225], Dandse, Marscher for Kongens Regiment o. s. v.). Blandt mindre Sangcompositioner kan nævnes Sørgechor over Fr. Kuhlau, opført 1832 ved Sørgefesten i det venskabelige Selskab; desuden flere Cantater, hvoraf en Pintsehymne (Kbh. 1841), som er dediceret til Musikforeningen, opførtes paa hans Concerter; — Chor af Kong Sverres Ungdom, udsat for tre Stemmer med Pft.-Accomp. Christiania (1838); — To Sange for 4 Mandsstemmer, tilegnede Studentersangforeningen. Kbh. 1841. — Redigerede: *Musik-Journal.* 1ste Hefte. Christiania, 1839.

Muus (Carl Høffding), Sønnesøn af Jubellæreren, Provst, Magister Jacob Muus, Præst i Steenløse i Sjælland (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 405); er f. d. 20de Marts 1796 i Skjelby i Sjælland. Faderen, Proprietair Johannes Jacob Muus (f. 1750, † 1828), ejede Raadegaard ved Præstø; Moderen var Drude Margrethe f. Hansen (f. 1766, † 7/6 1844). — Han besøgte den daværende Middelskole i Vordingborg fra 1808 til 1811; kom 1812 i Kjøbenhavns Cathedralskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1815, og tog i Januar 1828 theologisk Attestats (H. ill.); rejste siden til Udlandet, og gik 1839 i München over til den catholske Religion. Er ansat ved Bibliotheket i München. — * ....Møller.

Livet i Christo eller: Christus som Livet. Dimisprædiken. Kbh. 1829.

(M. f. L. I. 190—92, anm. af H. N. Clausen, jvfr. ſſtd. S. 360—64; Danſk Religionsbl. V. 1829, Nr. 11).

Kirkens Hiſtorie gjennem de tre førſte Aarhundreder, af Euſebius, fordanſket. Kbh. 1832. (Nord. Kirketid. 1834, Col. 330).

Clemens Romanus, Apoſteldiſcipel. Breve til Menigheden i Korinth. Overſatte og oplyſte. Kbh. 1835. (Nord. Kirketid. 1835, Col. 596—605; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1093).

Apoſteldiſciplens Polykarp's Breve til Philippenſerne, ſamt Beretningen om hans Martyrdød. Overſat. Kbh. 1836. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1093).

Juſtinus Martyrs Apologier eller Forſvarsſkrifter for Chriſtendommen, overſatte. Kbh. 1836. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1093).

Brevet til Diognetus om Chriſtendommens Fortrin, ſkrevet kort efter Apoſteltiden. Overſat. Kbh. 1836. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1093).

Prædiken 2den Paaſkedag, af B. J. Bergqviſt, overſat. Kbh.

Muus (Hans), f. d. 26de Juni 1758 i Kjerteminde, hvor hans Fader Aage Muus, gift med Berthe Cathrine Berentzen, førſt var Kjøbmand, og ſiden foreſtod Regnſkabsvæſenet ved Told- og Conſumtions-Afgiſterne, ſom da vare bortforpagtede. Efter at have tidlig miſtet ej alene ſine Forældre, men ogſaa ſine nærmeſte Slægtninge, antoges han af Borgemeſter Morten Bendz i Kjerteminde, ſom lod ham fortſætte den Underviisning, Skolevæſenet paa den Tid og i en liden affides liggende By formaaede. Anbragtes derefter ved Comptoirforretninger ſaavel hos nysnævnte Borgemeſter Bendz, ſom hos dennes Søn og Eftermand, Byfoged Laur. Chriſtian Bendz. Da han tidlig havde faaet Sands for Læsning, og 1778 uventet erholdt en liden Arv, tog han ved Hjelp af denne til Kjøbenhavn, og kom Aaret derpaa ſom Volontair i eet af Comptoirerne under Generaltoldkammeret; men vedblev at lære Sprog, og bragte det, meeſt ved egen Flid, ſaavidt i Latin, Hiſtorie og Geographi, at han kunde 1780 under Profesſor Abraham Kall underkaſte ſig privat Examination, og Aaret derpaa, efter at have hørt daværende Juſtitsraad og Prof. Edvard Colbjørnſens Forelæsninger, danſk-juridiſk Examen; blev i April 1782 privat inſkriberet ved Kjøbenhavns Univerſitet; ſamme Aar kongelig Copiiſt; 1784 anden, og 1785 førſte Fuldmægtig i det Kjøbenhavnſke Comptoir under Generaltoldkammeret; d. 23de Maj 1787 Renteſkriver for bemeldte Comptoir; 1797 Toldinſpecteur i Kjøbenhavn; 1808 Kammerraad; 1813 Juſtitsraad; 1826 Ridder af Danebroge; 1832 Etatsraad; d. 30te April 1839, efter Anſøgning, i Naade og med Penſion entlediget ſom førſte Toldinſpecteur i Kjøbenhavn. † 1ſte Maj 1841 i Kbhvn. — * 1. 1788 Regine Frederikke Dermann († 1791), Enke efter Kjøbmand Blichfeldt. * 2. Marie Fog († 1796). * 3. Sophie Caroline Fog (f. 1775, † ❦ 1844), den Foranførtes Søſter.

Om Øl og Ølbrygning, samt om Bryggerlauget i Kjøbenhavn, med Besvarelse af det Spørgsmaal: Er Omgangsligningen ved Ølbrygningen i Kjøbenhavn til Gavn eller til Skade enten for det Offentlige eller for Bryggerlauget? ved H. Muus og R. Nyerup. Kbh. 1802. (jvfr. Iris og Hebe 1802, III. 47—63). — (Efter Autogr.).

Muus (Ludvig Frederik Kiel), Sidstanførtes Brodersøn; født d. 15de Juli 1772 i Haudrup i Sjælland, hvor hans Fader Laurids Muus var Sognepræst (f. $\frac{1}{8}$ 1744, † $\frac{1}{5}$ 1774, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 405). Deponerede som Privatist fra Roeskilde i Efteraaret 1790. Blev Lærer ved Landcadet-Academiet i Kjøbenhavn og Krigsassessor; siden Krigsraad; 1831 i Naade entlediget. — * Waldborg Magdalene Kampmann.

General v. Ewalds Veiledning i Krigen, angaaende især den lille Krig, med Exempler af tappre Helte, store og berømte Mænd. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1810—11.

Muus (Ove), f. 1798 i Kjøbenhavn; Søn af ovenanførte Etatsraad, Ridder og Toldinspecteur Hans Muus. Han lagde sig efter Handelen; rejste i Novbr. 1818 til Ostindien, hvor han blev Ejer af en Indigo-Plantage. † 1ste November 1831.

Breve fra Bengalen, i Nyerups Magazin for Rejseiagttagelser Bd. IV. S. 1—54, 133—169.

Munsmann (Lorentz) var Premierlieutenant i een af det 2det jydske Infanteri-Regiments Forstærkningsbataillоner; blev siden Told- og Consumtions-Underbetjent i Aarhuus.

Mester Jesper Spaamand. Aarhuus, 1826.
En Fiirskillings Aars Hændelser. Aarhuus, 1827.
Det landlige Vinterselskab. Et Lystspil. Aarhuus, 1829.

Mylius (Gottlob Ernst Philip), f. 1796; blev 1812 Secondlieutenant; 1823 Premierlieutenant i det 2det jydske Infanteri-Regiment, ved hvilket han tillige var Adjutant. Afskedigedes d. 26de Septbr. 1833, efter Ansøgning, i Naade af Krigstjenesten med Pension. † 13de Maj 1836 i Kjøbenhavn. — * Ane Christine Bötcher.

Beretning om det store danske Gesandtskab til Rusland under Rigsraad Jacob Ulfeld 1578, med Indledning og Anhang. Kbh. 1834.

Bidrag: i Nyt Magazin for militair Videnskabelighed (Nogle af Frankrigs berømteste Krigeres Levnetsløb. Oversat, Bd. III. S. 31—58, 151—170; Bd. IV. S. 1—52).

Mynster (Jakob Peter), f. d. 8de November 1775 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Kammerraad Christian Gudzon Peter Münster, var Inspecteur ved det kongelige Frederiks-Hospital (f. 1/9 1741 paa Staegaard i Vendsyssel); hans Moders Navn var Nicoline Frederike Christiane Ring († 8/8 1779). Lidet over eet Aar gammel mistede han sin Fader († 1/7 1777); men fandt snart efter i daværende Hospitalsmedicus, siden Etatsraad og Professor, Dr. Frederik Ludvig Bang, som ægtede hans Moder, en sand Fader. — Underviist af forskjellige Lærere, dimitteredes han 1790 af sin Stedfader til Universitetet, underkastede sig Aaret derefter den philologiske og philosophiske Prøve, og i Juli 1794 den theologiske Embedsexamen. Ved alle Examina tilkjendtes ham bedste Charakteer, og for de homiletisk-katechetiske Prøver Udmærkelse. — Efter at have taget Attestats, blev han af Geheimeraad Joachim Godske Greve af Moltke, til Grevskabet Bregentved, antagen til Lærer for Dennes eneste Søn, nuværende Geheime-Stats- og Finantsminister Adam Wilhelm Greve af Moltke, som han i Efteraaret 1801 dimitterede til Universitetet. Vandt 1799 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i det foregaaende Aar udsatte philosophiske Priisopgave: „Exponantur utriusqve tum publicæ tum privatæ educationis incommoda atqve utilitates" (jvfr. Badens Univers. Journ. VII. 19); blev d. 17de Juli 1801 kaldet til Sognepræst for Spjellerup og Smerup Menigheder paa Vemmetofte-Klosters Gods i Sjælland; i Slutningen af Aaret 1811 ansat som første residerende Capellan ved Frue-Menighed i Kjøbenhavn, og tiltraadte dette Embede i Begyndelsen af det følgende Aar, da det ogsaa blev ham overdraget, i Pastoral-Seminariet at holde de anordnede Forelæsninger over Psychologien; deeltog i Maj 1814 i Oprettelsen af Bibelselskabet for Danmark, og valgtes d. 15de Aug. i det følgende Aar til Meddirecteur i samme; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; disputerede d. 8de August s. A., efter Facultetets Indbydelse, for den theologiske Doctorgrad; blev d. 13de Decbr. s. A. Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament; d. 26de Februar 1817 Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 8de Januar 1819 Medlem af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab; erholdt d. 25de Maj 1826 Danebrogsmændenes Hæderstegn; udnævntes d. 1ste November s. A. til Hofprædikant; d. 9de Maj 1828 til kongelig Confessionarius, samt Hof- og Slotspræst; blev s. A. Vice-Præsident i det danske Bibelselskab; d. 1ste November s. A. Commandeur af Danebroge; d. 9de September 1834 Biskop over Sjællands Stift, og i Naade entlediget som Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 30te September s. A. de kongelige Or-

deners Biskop; d. 22de October s. A. Medlem af Missionscollegiet og Directeur for Waisenhuset; d. 28de October 1836 Storkors af Danebroge; 1839 Medlem af Commissionen til at gjennemgaae Udkastet til et nyt Ritual og en ny Alterbog, og 1841 af Commissionen angaaende Overbestyrelsen af Kirke- og Undervisningsvæsenet. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse, som geistligt Medlem i Provindsialstænderforsamlingerne for Østifterne i Aarene 1835—36, 1838, 1840, 1842 og 1844. — * 1815 Maria Frederica Franzisca Münter, en Datter af Biskop Dr. Friederich Münter og Maria Elisabeth, fød Krohn. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 22—24, og i hans Bispevielse, 1834; Biographi i „Dansk Pantheon", XV. Levering, 1843; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1833, Bd. III.; Conversations-Lex. der Gegenwart 1840, Bd. III.; jvfr. Evangelische Kirchen-Zeitung 1828 Col. 501 fg.; Møllers N. theol. Bibl. XV. 233 flgg.; XX. 292—95; Nord. Kirketid. 1839, Col. 6—10; Epistola, quam episcopo J. P. Mynster gratulandi causa offert M. P. Kruuse, 1834. — Portrait, malet af C. Hansen, st. af C. C. W. Eckersberg, 1832, 8vo, og i Staalstik af Jaquemot, 4to; malet af C. A. Jensen, lithogr. af Kaufmann, 1833, Folio; ogsaa lithogr. af A. H. Hunæus i „Portefeuillen" 1840 Bd. II., og lithogr. i E. Bærentzens lithogr. Etablissement 1842; lithogr. med Facsimile af hans Navn, af Em. Bærentzen 1843, st. 4to (i „Dansk Pantheon" XV. Lever.). — Büste, af F. C. Krohn, 1830; og af Bissen, 1835).

Prædikener. Første Bind. Kbh. 1810. 2det Opl. 1814. 3die Opl. 1826. Andet Bind ibid. 1815. 2det Opl. 1832. (L. E. 1810, Nr. 22. 23, r. af J. Møller; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1816, Nr. 126, S. 1005—1008). Oversatte paa Svensk. I.—II. D. Stockholm, 1818—19. (r. i Swensk Litt. Tidning 1821, Nr. 40). Paa Tydsk. Riga, 1831.

De ultimis annis muneris apostolici a Paulo gesti disqvisitio. Diss. inaug. Havniæ 1815. (Optrykt i Forfatterens „Kleine theologische Schriften", S. 189—238, og r. L. T. 1815, Nr. 34).

Prædikener paa alle Søn- og Hellig-Dage i Aaret. I.—II. Bind. Kbh. 1823. 2det Oplag, med Forfatterens Portrait. ibid. 1832. 3die Oplag, ligeledes med Portrait. ibid. 1837. 4de Oplag. ibid. 1845. (L. T. 1826, Nr. 33; jvfr. Worms Breve i N. theol. Bibl. XIX. 272. 282—83). Oversatte paa Tydsk under Titel: Christlicher Haus-Altar, oder religiöse Vorträge für Geist und Herz auf alle Sonn- und Fest-Tage im Jahre. Aus dem Dänischen übers. I.—II. Theil. Hamburg, 1834—35. (Hamburg. Correspond. 1835, Nr. 281; Theol. Stud. u. Krit. 1837, III. 727).

•· Kleine theologische Schriften. Kopenhagen 1825. (L. T. 1826, Nr. 33. 34; Messager franç. du Nord 1825, p. 489—90; Revue encycloped. 1827, Mai, p. 423—424; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1827, August, Nr. 89—90, S. 705—20; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 897).

Grundrids af den almindelige Psychologie. Kbh. 1830. (L. T. 1832, Nr. 39. 40; Friedreich Magaz. d. Seelenkd. H. 7. 1831, S. 174).

Rede am Feste des Gewissens, in der Versammlung der Philalethen. Schleswig 1830. (Udkom uden Navn; jvfr. J. Møllers Tidsskr. f. Kirke og Theol. III. 141; Hornsyld's Betr. ov. Bibelen I. S. XI.).

Betragtninger over de christelige Troeslærdomme. I.—II. Deel. Kbh. 1833. 2det Opl. ibid. 1837. (anm. i M. f. L. XIII. 269—310, af G. H. Waage; Nord. Kirke-Tid. 1834, Nr. 2, af J. C. Lindberg; Christelig Kirke-Tid. 1834, S. 22—24, af C. A. H. Kalkar). Overs. paa Tydsk: Betrachtungen über die christlichen Glaubenslehren. Uebersetzt von Theodor Schorn. I.—II. Band. Hamburg, 1835. 2. Aufl. 1840. (Berlin. Jahrb. für wissensch. Krit. 1835, I. 725—728, anm. af Marheineke; Tholuck's Lit. Anz. 1836, Nr. 55—58; Theol. Stud. u. Krit. 1837, III. 730 og 1843, I. 505, anm. af Schwab). Paa Islandsk: Hugleidingar um höfudatridi kristinnar trúar samdar af *J. P. Mynster*. Utgefnar á islenzku af *Thorgeiri Gudmundssyni*. Kaupmannahöfn, 1839. (med Forfatterens Portrait). Ogsaa overs. paa Svensk af J. P. Hansson.

Om de danske Udgaver af Luthers lille Katechismus. Kbh. 1835. Anden forøgede og forbedrede Udgave. ibid. 1837. (T. f. L. o. K. II. 112—15; Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 48. 155—60; 1838, Col. 85—91; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1098; jvfr. Art. C. A. H. Kalkar og J. C. Lindberg). Overs. paa Tydsk af G. Mohnike.

Kort Beretning om den danske Kirkes Reformation. For menige Christne ved Jubelfesten 1836. Kbh. 1836. (Allg. H. J. 1838, Nr. 116). — Almindelig Kirkebøn og Collecter paa Jubelfesten 1836. ibid. eod.

Udkast til en Alterbog og et Kirke-Ritual for Danmark. Kbh. 1839. Andet Aftryk. ibid. 1840. (Theol. Tidsskr. Bd. V. H. 1., S. 93—169; Nord. Kirke-Tid. 1839, Nr. 45. 46. 50. 52; 1840, Nr. 4. 11; „Dannebroge" 1841, Nr. 28. 29. 30. 33; Nord. Tidsskr. f. christel. Theol. II. 7—33. 248—69; Allg. H. J. 1841, II. Nr. 134. 135; jvfr. Art. H. N. Clausen, N. F. S. Grundtvig, C. A. H. Kalkar, O. P. H. Larsen, R. Ottesen, P. M. M. Storm, og „Betænkning i Ritualsagen af syv Præster i Sønderherred paa Als (Bering, J. Hansen, Henningsen, Krog-Meyer, S. Poulsen, C. Schwensen og C. C. A. Schwensen). Kbh. 1842").

Oplysninger angaaende Udkastet til en Alterbog og et Kirke-Ritual for Danmark. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 129, anm. af H. N. Clausen; Nord. Kirke-Tid. 1840, Nr. 12. 13. 16. 19. 20. 21. 28. 29. 30; Nord. Tidsskr. f. christel. Theol. II. 229—47; „Dagen" 1840, Nr. 61; Berl. Tid. 1840, Nr. 55; Allg. H. J. 1841, II. Nr. 135. 136; jvfr. Art. J. G. W. Hahn).

Taler ved Præste-Vielse. Første Samling. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 393—403; Fædrel. II. 1841, Nr. 521 og 522, anm. af J. Paludan Müller). Overs. paa Tydsk af C. A. H. Kalkar. Hamburg, 1843. (Theol. Lit. Bl. 1844).

Udkast til et Tillæg til den evangelisk-christelige Psalmebog. (Foreløbig udgivet som Prøve). Med Forerindring. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1175, anm. af C. J. Brandt; Dansk Folkebl. IX. Nr. 2; „Almuevennen" II. 1843, Nr. 16; jvfr. Schouws „Dansk Ugeskr." 2den Række, Bd. IV. Nr. 101). Derpaa udkom: Allernaadigst autoriseret Tillæg til den evangelisk-christelige Psalmebog. Kbh. 1845.

De momentis chronologicis in vita Jesu Christi disquisitio. Programma (i Anledn. af Biskop Brammers Indvielse). Haunia 1843. 4to. (Theol. Tidsskr. VII. 361—64).

Enkelte Taler og Prædikener, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: Sørgetale over Kong Christian VII. 1814. (Oversat paa Tydsk af J. Mommsen i Falck's u. Carstens's Staatsb. Magaz. II. 353—68). — Gudsfrygts Rigtighed i de huuslige Samfund. Prædiken paa første Søndag efter Hellig-Tre-Kongers Dag. 1816. — Rede bey der Trauung des Grafen von Bombelles und des Fräuleins Adelaide Brun. 1816. — Fem Prædikener i Anledning af Reformationsfesten i Aaret 1817; tr. 1817. — Ved Caroline Kirsteins Jordefærd. 1824. — Den christelige Viisdom. Prædiken paa 20de Søndag efter Trinitatis. 1825. (Messager franç. du Nord p. 665—66). — Sørgetale over afdøde Kongelig Confessionarius M. F. Liebenberg, holden i Frederiksberg Kirke d. 8. Mai 1828. — Tale og Prædiken ved D.D. K.K. H.H. Prindsesse Wilhelmine Marias og Prinds Frederik Carl Christians Formæling. 1828. (Overs. paa Tydsk af Th. Schorn. e. a.). — Sørgetale over Hds. Høifyrstelige Durchl. Prindsesse Caroline Frederikke Marie Wilhelmine Juliane af Hessen ved Bisættelsen i St. Petri Kirke. 1829. — Ved Jonathan Ballings Jordefærd (i Aarsskriftet „Søsterlig Velgjørenhed" 182). — Tale og Prædiken ved D.D. K.K. H.H. Kronprindsesse Carolines og Prinds Frederik Ferdinands Formæling. 1829. — Sørgetale over Geheime-Statsminister Ove Malling, ved Bisættelsen i Holmens Kirkes Capel den 24de November 1829. — Ved Etatsraad og Professor Knud Lyne Rahbek's Jordefærd i Frederiksberg Kirke den 28de April 1830. (optrykt i [A. E. Boye's] „Samling af Skrivter til Erindring om K. L. Rahbek og K. M. Rahbek", S. 75—82; jvfr. L. T. 1832, S. 157. 174). — Over Conferentsraad E. P. Kirstein. 1831. — Sørgetale over Hans Høifyrstelige Durchlauchtighed Prinds Frederik Wilhelm Carl Ludvig af Hessen-Philipsthal-Barchfeld. Ved Bisættelsen i St. Petri Kirkes Capel d. 11te December 1834. — Ved Geheimeconferentsraadinde Frederikke Brun's, fød Münter's, Jordefærd i Petri Kirke den 31te Marts 1835. — Afskeds-Prædiken holden i Christiansborg Slotskirke paa anden Søndag efter Paaske den 3die Mai 1835. („Dannora" I. 125—26, anm. af J. Kragh Høst). — Tale ved Præstevielsen i Frue-Kirke den 13de Mai 1835. — Prædiken holden i Roeskilde Domkirke ved Aabningen af Provindsialstændernes Forsamling den 1ste October 1835. Overs. paa Tydsk af Th. Schorn. e. a. — Ved Joh. Carl Heger's Jordefærd i Frederiksberg Kirke d. 25de Jan. 1836. — Tale ved Indvielsen af Frederiksborg lærde Skoles nye Bygning den 26de Mai 1836. (Udtog i Selmers Akad. Tid. IV. 46—49). — Prædikener paa Jubelfesten til Erindring om Reformationens Indførelse i Danmark. 1836. Overs. paa Tydsk af C. O. Schmidt-Phiselbeck. e. a. — Tale i Selskabet for Efterslægten den 4de Marts 1838. — Sørgetaler over Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette, Høilovlig Ihukommelse. Holdte i Sørgepalaiet og i Roeskilde Domkirke den 15de og 16de Januar 1840. (T. f. L. o. K. III. 122—32, anm. af J. A. Bornemann; Fædrel. I. 1840, Nr. 40). Overs. paa Tydsk. Oldenburg 1840. — Ved Justitsraad Th. Münter's Grav. 1841. — Tvende Taler, holdte paa Jonstrups Seminarium ved den halvtredsindstyveaarige Fest den 15de Marts 1841, af Biskop J. P. Mynster og Prof. J. Jensen. 1841. — Prædiken, holden i Christiansborg Slotskirke den 23de Juni 1841, Dagen efter Deres Kongl. Høiheders Kronprindsens og Kronprindsessens Indtog. 1841. — Ved Fru Christiane Oehlenschläger's Grav. 1841. — Ved Bispinde Mar. El. Münter's Jordefærd. 1842. — „Der skal blive een Hjord, een Hyrde." Ordinationstale, holden den 30te Marts 1842 ved Indvielsen af en til Grønland beskikket

Missionair. 1842. (Fædrel. III. 1842, Nr. 878). — Ved Geheime-Legationsraad, Professor Peter Oluf Brøndsted's Jordefærd, den 2den Juli 1842. — Prædiken holden i Roeskilde Domkirke ved Aabningen af Provindsialstændernes Forsamling den 7de Juli 1842. — Tale ved Indvielsen af Roeskilde Cathedralskoles nye Bygning, den 21de December 1842; tr. 1843. („Ny Portefeuille" 1843, I. 121—43). — Tale ved Rector-Indsættelsen i Vordingborg lærde Skole. (udg. af F. O. Lange, som Skoleprogram 1843). — Endvidere 2 latinske Taler: *De ordinatione ecclesiastica.* Oratio synodalis habita Roeskildiæ d. 8vo Julii 1840; tilføjet „Acta Synodi Johanneæ, habitæ die 8vo Julii 1840, p. I.—XXIV. (T. f. L. o. K. V. 57—65, anm. af N. Fogtmann; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1840, Nr. 39. 40. 41). *De notione ecclesiæ.* Oratio synodalis habita Roeskildiæ d. 29no Junii 1842. (Hauniæ; XVI. pagg. 8vo).

I „Minerva", udg. af Rahbek, (Om den foreslagne Forandring i den offentlige Gudsdyrkelse, 1806. II. 74—112. (Kiel. L. Z. 1809, Nr. 35—36; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XV. 196—97); Undersøgelse om Forfatteren af Brevet til de Hebræer, 1808, S. 209 64; særskilt aftr. og r. L. E. 1810, Nr. 23. (Oversat i Forf.'s „Kleine theol. Schriften" S. 91—140; jvfr. Theol. Stud. u. Krit. 1829, II. 323, Not. a.).

I Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemode (Om fastsatte Texters Fortrin for frie, i Bd. I. S. 59—74; jvfr. L. T. 1812, S. 487—490. (Overs. paa Svensk i „Journal för Religionslärare" Bd. II. Lund 1813, og paa Tydsk i Kleine theol. Schriften S. 339 - 58); Om Justinus Martyrs Brug af vore Evangelier, sstd. S. 126—67; jvfr. L. T. 1812, S. 493—95. [Overs. i Kleine theol. Schriften S. 1—48]; Bemærkninger om den Kunst at prædike, sstd. S. 420—69; anm. i L. T. 1819, S. 296—98. [Overs. paa Svensk af C. P. Hagberg. Lund, 1815. (Almänna Journ. 1817, Nr. 26), og paa Tydsk i Kleine theol. Schriften S. 281—338; jvfr. L. T. 1826, S. 521—23]; Pauli Brev til Philippenserne, oversat, i Bd. II. S. 1—35; anm. i L. T. 1819, S. 241—44. [Indledningen til denne Oversættelse, med Bemærkninger til nogle Steder i Brevet, i Kleine theol. Schriften S. 167—88]; Om Apostelen Petri første Ophold i Rom, sstd. S. 159—80; anm. i L. T. 1819, S. 347—48. [Overs. i Kleine theol. Schriften S. 141—66]; Indledning til Brevet til Galaterne, i Bd. III. S. 46–81; anm. i L. T. 1819, S. 236—39. [Overs., med Udeladelse af Forerindringen foran Indledningen, i Kleine theol. Schriften S. 49—90).

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Over Lessings Nathan den Vise, i X. Aarg. 1814, S. 136—86. [Overs. i Kleine theol. Schrift. S. 371—408; jvfr. L. T. 1826, S. 524-27]; Isabella af Aragon, Fragment af et Sørgespil, i Bd. XX. S. 301—66. [særskilt aftr. Kbh. 1824]; Logiske Bemærkninger om Identitet, i Bd. XXI. S. 319—52; særskilt aftrykt. Kbh. 1826).

I Beretninger fra Bibelselskabet i Danmark (En Tale, holden i Selskabets Møde 1818, i 3die Beretn. S. 25—38. [Overs. i Kleine theol. Schriften S. 359—70]; En Tale, 1825, i 10de Beretn. S. 3–16; Tale, 1839, i 24de Beretn. S. 3—20; samt den aarlige Beretning vedkommende det danske Bibelselskabs Foretagender og Fremgang i A. 1818—28, i 3.—13. Beretn.).

I det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Udvikling af Begrebet Tro, i 1ste Deel, S. 199—236. [Overs. i Forf.'s Kleine theol. Schriften S. 231—80; jvfr. L. T. 1826,

S. 538—41]; Bidrag til Læren om Drifterne, i 3die Deel, S. 1—58. [Udtog i H. C. Ørsteds Oversigt over det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. fra d. 31. Mai 1824 til 31. Mai 1827, S. LXVIII.—LXX.; jvfr. det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. af Molbech, S. 456).

I Nyt Aftenblad (Tale ved Hs. Exc. Geheime-Statsminister Niels Rosenkrantz's Bisættelse i St. Petri Kirkes Capel den 12te Januar 1824, i Aarg. 1824, Nr. 6. [Overs. paa Tydsk af G. J. S. Adler, og trykt som Manuscript. Kopenh. 1824. 8 S.; jvfr. Schwarz's Jahrbücher der Theol. u. theologische Nachrichten, Novbr. S. 471]; Orthographiske Bemærkninger, 1825 Nr. 1.).

I „Samling af Prædikener, holdne paa Jubelfesten første Pintsedag 1826 af Kjøbenhavns Geistlighed." Kbh. 1826. (Den Lære, som Christi Sendebud bragte til de hedenske Folkeslag, Prædiken, S. 33—50).

I Ørsteds „Juridisk Tidsskrift" (Om Universitetets og de lærde Skolers Freqvents, i Bd. XIV. H. 1. S. 183—237; særskilt aftr. Kbh. 1827. (jvfr. N. Davids Statsoecon. Archiv Bd. II. H. 1. S. 1—69; Jurid. Tidsskr. Bd. XIV. H. 1. S. 238—57, af A. S. Ørsted; L. T. 1828, Nr. 50. 51.).

I „Theologische Studien und Kritiken, herausgegeben von Ullmann u. Umbreit," (Nachträgliche Bemerkungen über den Verf. des Briefes an die Hebräer, 1829. II. 323 ff.; Ueber den Begriff der christlichen Dogmatik, 1831. III. 447 ff. [Allg. H. 3. 1833. IV. Ergzbl. S. 31]; af Forfatteren overs. paa Dansk: Om Begrebet af den christelige Dogmatik. Kbh. 1831. [L. T. 1831, Nr. 6; M. f. L. VI. 38—57, af N. Fogtmann; Lindbergs Maanedsskr. f. Christend. og Hist. I. 582—612, af N. F. S. Grundtvig; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 981]; Dr. Friedrich Münter, Bischof von Seeland. Eine biographische Skizze, 1833. I. 13—53; særskilt aftr. 41 S. 8. [Overs. paa Dansk af J. Møller, og gjennemseet af Forfatteren, i Tidsskr. f. Kirke og Theol. II. 352—98).

I „Nyt theologisk Bibliothek, udg. af J. Møller", (Anmærkninger til Brevet til Galaterne, XIX. 327—80. [L. T. 1832, S. 695—700; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 981).

I „Dansk Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw", (Om Injurier i trykte Skrivter, Bd. I. Nr. 5 og 6. [jvfr. Nr. 7 og 8]; Om Udtrædelse af den danske Statskirke sstd. Nr. 17 og 18. [Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 997]; Familien Riquebourg, bedømt, sstd. Nr. 19 og 20; Nogle Bemærkninger om det lærde Skolevæsen i Danmark, Bd. II. Nr. 40 og 41. [jvfr. J. Suhr's Smaaskr. I. S. 100—104; Kbhpost. 1832, Nr. 164]; Om den religiøse Overbeviisning, Bd. III. Nr. 76 og 77; Ved Biskop Peter Erasmus Müller's Jordefærd den 8de Septbr. 1834, Bd. V. Nr. 131 og 132; Om Tillægget til den evangelisk-christelige Psalmebog, i 2den Række, Bd. IV. Nr. 101).

I (A. E. Boye's) „Samling af Skrivter til Erindring om K. L. Rahbek og K. M. Rahbek, fød Heger"; Kbh. 1831. (Indledning, S. V.—XXX.; jvfr. L. T. 1832, S. 156).

I „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter, udg. af G. P. Brammer", 1ste Samling (Confirmationshandling i Bregentved Capel, den 2den Juni 1829, S. 87—103. [M. f. L. XVI. 428]; Gravtale over et Barn, S. 273—74; Ved en Grav, den 3die December 1828, S. 275—77; Over Fru Margaretha Kirstine Baststolm, fød Rothe, den 24de December 1829, S. 313—15; Over Høiesterets-

assessor W. C. Danchel, den 4de Mai 1826, S. 349—50; Over Geheimkonferenceraad Fedderfen, den 9de Februar 1822, S. 370—73; Over Conferenceraad, Kabinetssecretair P. C. Jessen, den 27de October 1830, S. 374—78).

I „Bispevielse i Frue-Kirke paa Reformationsfesten, den 2den Novbr. 1834" (Prædiken, ved hans Indvielse som Biskop; anm. i Christel. Kirke-Tid. 1835, S. 96; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 765—66).

I „Theologisk Tidsskrift, udg. af Scharling og Engelstoft", (Den jødiske Stat ved Christi Fødsel, Bd. I. H. 2. S. 115—54. [Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1106]; Om Distributions-Formulen ved Nadverens Sacrament, Bd. III. H. 1. S. 157—66. [Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 29—31. 63—64; „Dagen" 1839, Nr. 18]; Om de synoptiske Evangelier, Bd. VI. H. 1. S. 133—79; jvfr. Bd. VII. S. 158—60).

I „Dagen" (Erklæring i Anledn. af en „Opfordring til Danmarks Geistlighed", 1836 Nr. 33. [jvfr. Fædrel. af David II. 599—616; Kbhvns flyv. Post, Interimsbl. Nr. 80]; Martin Luthers Efterkommere, 1836 Nr. 312).

I Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik" (Rationalisme. Supranaturalisme, Bd. I. S. 249-68. [jvfr. sstd. S. 441—73, af J. L. Heiberg og H. L. Martensen]; Anmeldelse af Herbart og Fichte om de logiske Principer, Bd. VII. S. 325—52).

I „Kjøbenhavns flyvende Post" (Phrenologisk Opgave, 1828, Nr. 32).

I Heibergs „Intelligensblade" (Tale ved Rector-Indsættelse i Slagelse lærde Skole, den 31. Julii 1839, Bd. II. 1843, Nr. 21; Kirkelig Polemik, Bd. IV. 1843, Nr. 41-42. [jvfr. Fædrel. V. 1844, Nr. 1468. 1472. 1473. 1479).

I „Beretning om Kronborg Slotskirkes Indvielse, udg. af P. E. Fischer" 1844 (Indvielsestale, S. 12—20).

I „P. O. Brøndsteds Reise i Grækenland i Aarene 1810—1813, udg. af N. V. Dorph", 1ste Deel 1844 (P. O. Brøndsteds Biographie; særskilt aftrykt. Kbh. 1844, med Brøndsteds Portrait).

Recensioner: i „Dansk Litteratur-Tidende" (bl. a. over: P. N. Frost's Oversættelse af alle Pauli mindre Breve samt af Jacobs Brev, 1816 Nr. 14; F. G. Howitz „Om Affindighed og Tilregnelse", 1824 Nr. 23. 24. 25; Sammes „Determinismen, eller Hume mod Kant", 1825 Nr. 1. 2. 3. 4; J. Møller's Oversættelse af det gamle Testaments poetiske Skrifter, 1828 Nr. 42; J. F. Schouw om den geographiske Underviisningsmaade, 1834 Nr. 2 3, jvfr. Nr. 6. 7); — i „Maanedsskrift f. Litteratur" (over [H. Hertz's] Gienganger-Breve, V. 197—222; C. H. Bisby „om herskende Ringeagt for de kirkelige Skikke og den udvortes Gudstieneste overhovedet", VI. 151—70; N. Fogtmann „de authentia pastoralium, quæ vocantur, Pauli Apostoli epistolarum &c.", VII. 228—41). — Over „Efterladte Breve af Gabrielis, samlede og udgivne af F. C. Sibbern", 1826, leverede han en Recension foran i Bogen, S. V.—XIV. (jvfr. C. Molbechs Anmeldelse i L. T. 1826, Nr. 23. 24).

Adskillige Digte, adspredte i: „Tilskueren" (f. Ex. Til Øhlenschlæger, 1805 Nr. 80; Formaning til Amor, 1806 Nr. 58; De Christnes Forventelse, 1807 Nr. 57); — i „Charis" 1805. 1806 og 1807.

Havde Andeel i Udgaven af Luthers lille Katechismus, Kbh. 1814; og, som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbeide en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, betydelig Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament. — Bønner ved Gudstjenesten i Anledning af

Standerforsamlingens Aabning i Roeskilde den 1ste October 1835. Kbh. 1835. (optr. i Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 631—35 og 687).

Fortale til H. J. Birch's bibelske Historie i et kort Udtog for Born, især paa Landet, 19de Oplag, gjennemseet og forøget af C. F. Kragerop. Kbh. 1835. — (Revideret).

Mynster (Ole Hieronymus), Nysanfertes Brober; f. d. 13de August 1772 i Kjøbenhavn. Blev i Efteraaret 1788 dimitteret til Universitetet fra Frue-Skole i Kbhvn; studerede derefter Medicinen og Naturvidenskaberne, i Særdeleshed Chemien; vandt 1794 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det Aaret iforvejen udsatte Priisspørgsmaal i Medicinen: „Estne *Electricitas* signum distinctivum vitæ & mortis animalis?" (jvfr. Badens Univers. Journ. II. 18); var 1795—98 medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; underkastede sig i Juli 1796 den medicinske Embedsexamen (Laud. unan. consensu); disputerede den 26de Juli 1797 for Doctorgraden i Medicinen, og tiltraadte i samme Aar en videnskabelig Reise til Tydskland, Holland og Frankrige. Kort efter sin Hjemkomst blev han 1800 Reservemedicus ved det kongl. Frederiks-Hospital; d. 7de November s. A. Adjunct ved det medicinske Facultet (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 136); 1802 Overmedicus ved nysnævnte Hospital; 1805 overordentlig Professor i Medicinen ved Kjøbenhavns Universitet; fik d. 12te Februar 1808 det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for sine electrometriske Undersøgelser, og blev d. 25de November s. A. Medlem af dette Selskab; s. A. Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 18de Juli 1817 ordentlig Professor i Medicinen og Assessor i Consistoriet; d. 28de Octbr. s. A. Ridder af Danebroge. † 13de Octbr. 1818. — * 1802 Anna Christine Hansen, fød Liebenberg (f. 1771, † 1/8 1833), Datter af Bundtmagermester Johan Ditlev Liebenberg og Hustru Sara f. Jensen, samt Enke efter Kjøbmand Hans Jacob Hansen. — (Nekrolog i L. T. 1818, S. 697—99; Bibl. f. Læger I. 1821, S. 448—50; jvfr. „O. H. Mynsters Mindekrands. Hans Efterladte helliget af K. L. Rahbek", i „Danske Minerva" VII. 1818, Novbr. S. 422—440, og tillige særskilt, Kbh. 1819; „Tilskueren" 1818, Nr. 80—81; „Dagen" 1818, Nr. 246, af Oehlenschläger; Adressecompt. Efterretn. 1818, Nr. 246, af J. L. Heiberg; H. Steffens „Hvad jeg oplevede" II. S. 147—53; Oehlenschlägers Levnet I. S. 172. 191—93; J. Kragh Høst's „Erindringer" S. 166; Otto's „Ny Hygæa" I. S. 74. — Portrait, malet af Hornemann, stukket i Kobber af J. F. Clemens).

Haandbog i Naturhistorien af J. F. Blumenbach. Overs. Kbh. 1793, m. 3 Kbb. (L. E. 1793, Nr. 16; „Dana" I. 183—85; Iris 1793, II. 105—6; Jen. L. Z. 1794, Nr. 79). — *De carbone ejusdemqve præcipuis connubiis*, de Aetiologia Phthiseos Beddoesiana et de remediis alcalinis carbonicis Diss. inaug

Havn. 1797. (Hartenfeils Zeit. 1ster B. Ergänzbl. 1798, Nr. 27; Allg. L. Z. 1799, Nr. 161). — Funkes Ledetraad ved Børns første Underviisning i Naturhistorien. Oversat med Tillæg. 3die Udgave. Kbh. 1802. — De indole Pharmacopoearum. Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Hafniæ 1810. 4to. (L. E. 1810, Nr. 43). — Pharmacologie. I. Deel. Kbh. 1810. (Bibl. f. Læg. IV. 217—18). [Af 2den Deel bleve 23 Ark trykte].

Bidrag: i Physicalsk, oeconomisk og medico-chirurgisk Bibliothek, hvoraf han fra 1794 indtil sin Udenlandsreise var Redacteur, (bl. a.: Afhandling over Universitetets medicinske Priisopgave for Aaret 1793: estne electricitas signum distinctivum vitæ et mortis animalis?, i Bd. III. S. 131—19; Brev til P. C. Abildgaard, Bd. XIII. S. 313—33; Tale i Selskabet for de Druknedes Redning, i Nyt Bibl. Bd. I. S. 433—41; Et Par historiske Bidrag angaaende hvorledes Legemer, som nedhænge frit fra en Haand, svinge. Bd. IX. S. 321—28); — i det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Om populær Medicin, 1800, Bd. II. H. 2. S. 146—55; Grundtrækkene af Electricitetslæren og Magnetismen, 1806, Bd. II. S. 1 -62 [L. E. 1809, S. 91]; Fragment af en Lovtale over Daniel Ranzau, Bd. XVII. S. 1—30; særsk. aftr. Kbh. 1820); — i det Kongelige Danske Vidensk. Selsk. Skrifter (Mikroelectrometriske Undersøgelser, i Skrifterne for 1807—8, V. Bd. 1. H. S. 71—99; særsk. aftr. Kbh. 1808. 4to); — i Bibliothek f. Læger (Om den chemiske Undersøgelse af Dele, henhørende til Plante- og Dyr-Rigerne, af Gay-Lussac og Thenard, overs. i Bd. IV. 1813, S. 94 —111); — i Nyt Bibliothek f. Læger (Om Ølgjærs medicinske Anvendelse, Bd. I. 1814, S. 130—32); — i Acta reg. Soc. med. Havn. (Observationes de diabete mellito, Vol. V. (Acta nova vol. I.), p. 349-97; Nonnulla de foliis arbuti uvæ ursi, ibid. p. 398—400); — i Kjøbenhavnske lærde Efterretninger (Recension over H. Callisen: Physisk-medicinske Betragtninger over Kjøbenhavn 1. D., 1808 Nr. 35. 36. 42).

Nogle Digte i „Den danske Tilskuer“ (deels uden Navn, deels under Mærket Hb og Fi); i „Charis“ (uden Navn).

Han oversatte de 5 første Ark af: Menneskets praktiske Historie, et Anhang til Funkes Naturhistorie og Technologie. Kbh. 1797.

Mülertz (Anders Faaborg), f. d. 11te September 1788 i Kallundborg, hvor hans Fader Frederik Mülertz var Kjøbmand († 1813); Moderen Karen Faaborg. Nød først privat Underviisning; kom derefter i Aaret 1800 i det Schouboeske Institut i Kjøbenhavn, hvorfra han i Efteraaret 1804 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; blev i Begyndelsen af 1808 Alumnus i det pædagogiske Seminarium, og Lærer i det Schouboeske Institut; d. 22de Maj 1810 Adjunct ved den lærde Skole i Nyborg; forflyttedes d. 3die August 1811 i lige Egenskab til Odense Cathedralskole; var tillige Bibliothekar ved Fyens Stiftsbibliothek; disputerede d. 23de October 1817 for Doctorgraden i Philosophien; udnævntes d. 1ste Maj 1819 til Overlærer ved Nyborg lærde Skole; d. 10de September 1833 til Rector for den lærde Skole i Horsens. † 4de Februar 1844. — * 1816 Margarethe Dorette

Heiberg, en Datter af Professor, Ridder Ludvig Heiberg, Rector ved Odense Cathedralskole, og Hustru Francisca Mathilde, f. Hansen. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1817, p. 34—36; jvfr. Hundrup's Skole=Calender, 1843, S. 5—6; Tale ved Rector, Dr. phil. A. F. Mülertz's Jordefærd, af P. Tetens. Horsens, 1844).

Om Venskab, af M. Tull. Cicero, oversat med Anmærkninger. Kbh. 1807.

Noget om Altertavlen i Frue Kirke i Odense. Udgivet som Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Odense Kathedral=Skole. Odense 1813. 20 S.

De causis propagatæ celeriter in Dania Reformationis. Dissertatio inaug. Havniæ 1817.

De commodis quibusdam, quæ per Reformationem ad patriam nostram redundarunt. Prolusio ad festum Reformationis in schola Cathedrali Othiniensi h. a. solenniter celebrandum. Othiniæ 1817. 32 pagg.

Actstykker til Odense Cathedralskoles Historie. Af Skolens Arkiv. Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Odense Skole. Odense, 1819. XII. 40 S.

Historiske Efterretninger om Nyborg latinske Skole i ældre og nyere Tider. I.—III. Hefte. Udg. som et Indbydelses=Skrivt til den offentlige Examen i Nyborg Skole. Odense, 1821—23.

Om raadgivende Landstænder i Danmark. Kbh. 1832. 32 S. (M. f. L. IX. 301; Ny oecon. Corresp. 1832, Nr. 8).

Efterretning om den for Skolens gamle Rector Oluf Worm paa hans Grav opreiste Minde=Støtte. Med Regnskab for det dertil Indkomne. Indbydelsesskrivt til den offentl. Examen i Horsens Skole. Horsens 1837. 28 S.

Til kjærligt Minde om Dannemarks uforglemmelige Konge, Frederik den Sjette, høilovlig Ihukommelse. Med tilføiede Skole=Efterretninger. Indbydelsesskrivt. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 435; Hempels Avis 1840, Nr. 196; jvfr. Art. P. C. J. Rasmussen).

Efterretninger om Horsens lærde Skole for Skoleaaret 1840—41. Med indstrøede Bemærkninger. Indbydelsesskrivt. Kbh. (1841).

Efterretninger om Horsens lærde Skole for Skoleaaret 1841—42. Med indstrøede Bemærkninger. Indbydelsesskrivt. Horsens (1842). (F. L. o. K. I. 210—12, anm. af C. F. Ingerslev).

Samling af danske Ord, som kunne tilføies Professor Molbechs danske Ordbog. I. H. Med Skoleefterretninger for Skoleaaret fra 1ste Octbr. 1842 til Septbr. 1843. Indbydelsesskrivt til Examen i Horsens lærde Skole. Horsens 1843.

Bidrag: i „Iris og Hebe" (Krigssange, 1807. IV. 261—65; Til Fædrelandsforsvarerne, 1808. I. 247—48); — i Engelstoft's Univers. og Skole=Annaler (To Cantater ved Høitideligheden i Nyborg Skole i Anledning af Kongens Fødselsdag, 1811. I. 111—114).

Mülertz (Elias), Literatus, Kjøbmand og Forligelsescommissair i Kallundborg, Broder til Foranførte; f. d. 2den Marts 1791, † 22de Maj

1843. — * $\frac{7}{10}$ 1814 Inger Marie Lund, hvis Fader var Proprietair i Sjælland († som Ejer af Fogedbygaard ved Nestved).

Korskampen i Hellas, de faldne Grækeres Pantheon. Kbh. 1826. — Den Korsfæstede. Et christeligt Heltedigt. ibid. 1827. — Den Opstandne. Et Malerie for Christendommens Venner. ibid. 1828.

Adskillige mindre Digte især i „Kjøbenhavns Skilderi" 1825—1829, i Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende" 1833—1840, og i „Dagen". —. (Efter Meddelelse af hans foranførte Broder).

Mülertz (J.), paa Aarbygaard ved Kallundborg.

Om Brand paa Hvede (af en Skrivelse, dat. 16de August 1830), i Halds Tidsskr. f. Landoec. II. 69—71.

Mülertz (Johan Carl), Farbroder til ovenanførte A. F. og C. Mülertz; fød paa Taarupgaard ved Odense d. 3die Marts 1751. Tog 1780 pharmaceutisk Examen (Laud. unan. cons.). Blev derpaa Provisor ved Skiens Apothek i Norge, og siden Apotheker sammesteds. † 1814.

Bidrag til Oplysning om Radesygens Natur og bedste Lægemaade. Kbh. 1799. (Tode's Nyeste Sundhedstid. 1799, Nr. 8, S. 113—22; Phys. Bibl. XVI. 405; L. E. 1800, Nr. 49 og 51).

I Landhuusholdn. Selsk. Skrifter (Beretning om nogle Forsøg med og Nytten af adskillige norske vilde Bær [belønnet 1782 og 1784 med Selskabets anden og første Sølvmedaille], Bd. VII. S. 39—64; særskilt aftr. Kbh. 1804).

Müllen (Lauritz Michael), f. d. 25de August 1800 paa Daugaard ved Veile, af Forældrene Johan Ludvig Müllen, Ejer af Daugaard, og Catarina Dorothea, f. Utzon. Blev 1814 Landcadet; d. 18de Jan. 1819 Secondlieutenant i det andet jydske Infanteri-Regiment; d. 30te April 1829 Premierlieutenant; fik d. 28de Juli 1839 Capitains Anciennetet; d. 1ste Juli 1842 Afsked i Naade med Vartpenge som Stabscapitain (jvfr. Kbhpost. 1842, Nr. 271). Gjorde 2de Rejser til Island i Aarene 1840 og 1842. — * $\frac{1}{8}$[3] 1840 Kiartine Amalia Isfiord, Datter af islandsk Kjøbmand K. Isfiord.

Ledetraad ved Infanteristens Underviisning i Tjenesten og Forholdet i Felden. Kbh. 1843. (Kbhpost. 1843, Nr. 85).

Medarbejder i „Borgervennen" 1835—45. (Heri leverede han, foruden en Mængde oversatte Bidrag: Om Drikfældighed, 1837 Nr. 37, 38; Danmarks Landvæbning og Søvæbning, 1843 Nr. 16—20).

Bidrag: i „Dansk Folkeblad" (Om almindelig Værnepligt og Folkevæbning, VII. Aarg. Nr. 50—54 (undertegnet x); Bemærkninger om Danmarks Forsvarsvæsen, især med Hensyn til de geographiske Forhold, VIII. Aarg. Nr. 57—58. 59. 60—61); — i „Kjøbenhavnsposten" 1844 (Om Værnepligt og Væbningsvæsen i Danmark (særsk. aftr. Kbh. 1844); En Række af Artikler, betitlet „Om Værnepligtssagen i den viborgske Stænderforsamling", og en Række over samme Anliggende i den roeskildske Forsamling; samtligen udg. i eet særskilt Aftryk). — (Revid.).

Müller (Adam Gottlob), f. i Kjøbenhavn d. 6te August 1769. Hans Fader var Conferenceraad og Stempletpapirs-Forvalter, Frederich Adam Müller (f. $\frac{23}{5}$ 1725, † $\frac{27}{2}$ 1795, jvfr. Nyerups Lit. Lex. S. 408—9); hans Moder Martha Sophia Garboe († $\frac{19}{2}$ 1780), en Datter af Consistorialraad og Jubellærer, Mag. Rasmus Garboe i Tikjøb i Sjælland. Nød privat Underviisning af forskjellige Lærere; blev dimitteret til Universitetet 1785, og var den Første blandt de Udmærkede ved Examen Artium. Strax derefter blev han Volontair i det danske Cancelli; tog 1786 den philosophiske Examen med Udmærkelse; underkastede sig den 26de September 1787 den latinsk-juridiske Embeds-Examen (Laud.); blev d. 8de Febr. 1788 Cancellisecretair; rejste i Foraaret 1788 til Göttingen, hvor han studerede i 1 Aar, hørte Forelæsninger hos Schlözer, Pütter, Beckmann, Martens, Heyne og Wrisberg, og tiltraadte i Foraaret 1789, i Selskab med nu afdøde Etatsraad J. Qvistgaard, en Rejse; besøgte paa denne Berlin, Dresden, Wien, München, tog igjennem Schweiz over Cenis til Italien, opholdt sig i Turin, Mailand, Venedig, Florenz, Neapel, men længst i Rom; forlod i Foraaret 1790 Italien, tilbragte nogle Maaneder i Paris og London, tog igjennem Holland til Frankfurt, og kom henved Aarets Slutning tilbage til Fædrelandet. Var imidlertid d. 7de Maj 1790 bestikket til surnumerair Assessor i Hof- og Stadsretten; blev d. 27de Maj 1796 Assessor i Kjøbenhavns Politiret; d. 27de Decbr. 1799 Assessor i Højesteret; d. 7de August 1810 virkelig Etatsraad; d. 7de Decbr. 1821 Conferenceraad; d. 16de Maj 1824 Ridder, og d. 1ste Novbr. 1828 Commandeur af Danebroge. † 1ste Februar 1833. — * $\frac{10}{5}$ 1800 Karen Elisabeth Steenbeck. — (Jvfr. „Dagen" 1833, Nr. 31. 32).

Udsigt over den af afgangne Conferentsraad *Frederich Adam Müller* efterladte Kobberstik-Samling. Kbh. MDCCXCVI. 4to, med F. A. Müller's Portrait, st. af J. F. Clemens. (L. E. 1796, Nr. 31; Badens Univers. Journ. IV. 175—76; jvfr. Werlauff's hist. Efterretn. om det store kongl. Bibl., 2. Udg. S. 275—76).

Catharina Maria Møllers Biographie, i Birchs Billedgallerie I. 302—12. — (Efter Autogr.).

Müller (Anne Bolette), en Datter af Joachim Christian de Vibe, Amtmand i Islands Vester-Amt (f. $\frac{7}{9}$ 1749, † $\frac{11}{2}$ 1802), og Ingeborg Christine, f. Hirsch († 1842); er f. d. 5te Febr. 1785 i Frederiksstad i Norge, og Bestyrerinde af et Industri-Magazin i Kjøbenhavn. * 1. Ludvig Erichsen, Amtmand paa Island (f. 1766, † 1804). * 2. Carl Friedrich Müller, daværende Consul i Throndhjem, og som herefter anføres.

Foræring til den qvindelige Ungdom, samt til Pigeskoler og Instituter, af Madame Campan. Fordansket efter Gutmanns tydske Oversættelse. Kbh. 1825.

Müller (Carl Friedrich), f. d. 16de Jan. 1774; var Consul i Throndhjem; siden bosat i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 23de Marts 1840. * Anne Bolette Erichsen, f. de Vibe (som ovenfor anf.).

Om Silkeorme, en kort Afhandling om en for Danmark vigtig Industrigren i Silkeavl. Kbh. 1839.

Den lille Brevskriver (Dansk, Tydsk, Engelsk og Fransk). Kbh. 1839.

Müller (C. G.), Søn af Dr. philos. Johann Gottwerth Müller i Itzehoe (f. $\frac{17}{5}$ 1743, † $\frac{23}{6}$ 1828, jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. I. S. 379—81, og Nachtr. S. 834—35); var i nogle Aar Forvalter hos Greve Reventlow i Laaland, siden hos Greve Schulin; derefter Forpagter paa Edelgave, ved Roeskilde; blev dernæst Ejer af Godset Overberg i Horns Herred, Frederiksborg Amt. (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, Nr. 63).

Bidrag: i „Den oeconom. Correspondent" (Om St. Hans Rug eller anden hvid Rugart, i gjødsket Brak, eller anden Jord, som kan sættes i Lighed dermed," i III. Aarg. S. 348—52).

Müller (C. H.).

Brev til Consul de Coninck angaaende Tøirs Forfærdigelse af Huder, i Landoecon. Tid. IV. 162—65.

Müller (Carl Ludvig), en Søn af nedennævnte Biskop, Dr. Peter Erasmus Müller, er f. i Kbhvn d. 9de Juni 1809; besøgte fra sit 7de til 10de Aar Efterslægtselskabets Realskole; blev i sit 11te Aar sat i Metropolitanskolen; dimitteredes 1826 derfra til Universitetet; blev den første blandt de Indkaldte ved Examen Artium, og tog det følgende Aar ligeledes anden Examen med Udmærkelse; underkastede sig i Juli 1832 den theologiske Embedsexamen og erholdt Charakteren Laud. et quidem egregie; vandt 1834 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den for 1833 udsatte Opgave i den orientalske Philologi: „Ex libris Veteris Testamenti sedulo inter se collatis, et ratione simul habita lingvarum cognatarum, persiciatur *historia critica lingvæ hebraicæ earumque mutationum, quas subiit per illud temporis spatium, quod amplectitur codex sacer*" (jvfr. Selmers Akad. Tid. II. 74); disputerede d. 15de September 1836 for den theologiske Licentiatgrad; tiltraadte derefter, ved Understøttelse af Fonden ad usus publicos samt akademiske Stipendier, en toaarig Udenlandsreise; blev 1841 adjungeret og 1842 Inspecteur ved det kongelige Mynt- og Medaille-Cabinet. — * ⸹ 1839 Vilhelmine Levetzau, Datter af afd. Kammerjunker Christian Carl v. Levetzau. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 53—54).

De resurrectione Jesu Christi, vita eam excipiente et ascensu in coelum sententiæ, quæ in ecclesia christiana ad finem usque seculi sexti viguerunt. (pro gradu

Licentiati). Hauniæ 1836. (Theol. Tidsskr. Bd. I. H. 1. S. 192—94; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1838, Nr. 18; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1095—1096). — (Revideret).

Müller (Caspar Peter Paludan), f. d. 25de Januar 1805 i Kjerteminde, hvor hans Fader, nedenanførte Biskop Jens Paludan Müller, dengang var Sognepræst. Han nød privat Underviisning indtil 1819; blev da indsat i Odense Cathedralskole; dimitteredes derfra til Universitetet 1822; tog i det følgende Aar anden Examen og i Januar 1827 theologisk Embedsexamen, alle med bedste Charakteer; blev d. 24de Januar 1829 ansat som Adjunct ved Odense Cathedralskole, hvor han blev Lærer i Historie, Geographi og Dansk, en Tid ogsaa i Tydsk; 1840 Doctor i Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet (var ved kongelig Dispensation fritagen for at erhverve Magistergraden); erholdt d. 14de October 1842 kongelig Tilladelse til at søge overordnede Lærerposter ved de lærde Skoler, uagtet han ikke havde underkastet sig den saakaldte store philologiske Examen; blev d. 7de Juli 1843 Overlærer ved Odense Cathedralskole; d. 15de December s. A. Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab. — * 1829 Henriette Erichsen Rosenstand-Goiske, Datter af afd. Conferenceraad Johan Philip Kneyln Rosenstand-Goiske og Hustru Louise Judithe, f. Kaas. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fest i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 49—52).

Om St. Hans Kloster i Odense. Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Odense Cathedralskole. Odense, 1831. 40 S.

Om Harald Blaatands Lovgivning. En hermeneutisk Undersøgelse. Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Odense Cathedralskole. Odense, 1832. 58 S.

Jens Andersen Beldenak, Biskop i Fyen. En Levnetsbeskrivelse. Indbydelsesskrift til Reformationsfesten i Odense Cathedralskole d. 31. Octbr. 1836. Odense. Andet forøgede Oplag. ibid. 1837.

Nogle Ord om et Museum for Thorvaldsens Værker. Odense, 1837. 15 S. (Dansk Folkebl. II. Aarg. S. 240—42, anm. af H. N. Clausen; „Dagen" 1837, Nr. 53; Fyens Stifts-Avis 1837, Nr. 38).

Cola de Rienzo, Tribun og Senator i Rom. En historisk Skildring. Odense, 1838. Udg. med Understøttelse af Fyens Stifts literære Selskab. (Histor. Tidsskr. I. 555—66, anm. af C. Molbech; Berl. Tid. 1838, Nr. 166).

Undersøgelse om Machiavelli som Skribent, især med Hensyn til Bogen om Fyrsten. Et Forsøg i den høiere historiske Kritik. Odense, 1839. Ligeledes udg. med Understøttelse af det fyenske liter.-Selskab. (anm. i T. f. L. o. K. I. 474—80, af P. Hjort; Histor. Tidsskr. I. 555—66, af C. Molbech).

Er Oprettelsen af et Hædersminde for Niels Ebbesen tilraadelig? Nærmest i Anledning af Hr. Prof. Belschows Artikel i „Dansk Folkeblad" 5te Aargang No. 5 og 6. Odense, 1839. 16 S. (jvfr. Dansk Folkebl. V. Aarg. Nr. 11, S. 41; Fyens Stiftsavis 1839, Nr. 91. 101).

Observationes criticæ de foedere inter Daniam, Sveciam et Norvegiam auspiciis Margaretæ reginæ icto. Diss. inaug. Hauniæ 1840. [Nogle Exemplarer kom i Boghandelen hos Schubothe]. (Histor. Tidsskr. II. 565—76; Fædrel. I. 1840, Nr. 221; „Dagen“ 1840, Nr. 136).

Bemærkninger i Anledning af Hr. C. Plougs Artikel i „Fædrelandet“ Nr. 612—49 om Ove Høegh-Guldberg som Statsmand. Odense, 1841. 40 S. (anm. i Fyens Stiftsavis 1841, Nr. 192; Fædrel. III. 1842, Nr. 749 og 756, af F. C. A. Schiern).

Nogle Ord om den historiske Underviisning i de lærde Skoler, nærmest foranledigede ved Hr. Rector Dr. Flemmers Yttringer desangaaende. Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Odense Cathedralskole. Odense, 1841. 35 S. (jvfr. C. F. Ingerslev's Program for Examen i Viborg Cathedralskole 1842, S. 56).

Bidrag: i Nord. Tidsskr. for Oldkyndighed (Om Opdagelsen af Kong Knud den Helliges Reliquier i Odense, i Bd. II. S. 193—223, m. Kobb. II. & III.); — i Molbechs „Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst (Niccolò de' Machiavelli. Et biographisk Udkast, i Bd. IV. S. 485—583); — i Fr. Barfods „Brage og Idun“ (Skjøn Bolborg og Aslag Tordsens Vise efter et gammelt Haandskrift, med Indledning, i Bd. II. S. 187—219); — i Danske Magazin, Tredie Række (Tvende historiske Viser fra det sextende Aarhundrede, i Bd. I. S. 143—58; Bidrag til Adelens Historie i Frederik den Tredies Tid, Bd. II. S. 118—28); — i „Maanedsskrift for Litteratur“ (Recension over P. W. Beckers Magisterdisputats „de rebus inter Joannem et Christianum II. &c.“, i Bd. XV. 241-65); — i Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik“ (Recension over P. A. Munchs „Norges, Sveriges og Danmarks Historie til Skolebrug“, samt „Udtog af samme“, i Bd. III. S. 173—216 og S. 259—291; jvfr. „Dagen“ 1840, Nr. 88 og 101); — i Tidsskriftet: „For Literatur og Kritik“ (Anmeldelse af C. F. Allens Haandbog og Lærebog i Fædrelandets Historie, i Bd. I. S. 95—109; Om to Forsøg paa at forfalske Kong Christian den Andens Historie, sstd. S. 231—56); — i H. P. Mumme's „St. Knuds Kirke i Odense“, 1844 (Om Biskop Gisicos Indskrift paa St. Knuds Kirkes Muur, S. 60—83).

Han var Medudgiver af det fyenske literære Selskabs: Actstykker, for største Deel hidtil utrykte, til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. I. Samling—II. Samlings 1. Hefte. Odense 1841—44, 4to. (Histor. Tidsskr. II. 591—592; Berl. Tid. 1842, Jan.); og redigerede første Bind af samme Selskabs Tidsskrift: „For Literatur og Kritik“, Odense 1843. — I de fyenske Aviser ere endeel Bidrag af ham, deels med, deels uden Navn. — (Efter Autogr.).

Müller (G.).

Bidrag i J. H. Larsens „Eusebia“ (Verken forgaaer ikke. Et Bidrag til fornuftig Religions Udbredelse, i Bd. I. H. 2. S. 161—70).

Müller (Erik Christian), f. 1772 i Aarhuus, hvor hans Fader Rasmus Erichsen Müller var Vice-Borgemester og virkelig Raadmand. Efter at have taget dansk-juridisk Examen praktiserede han i nogen Tid som Procurator. Blev under Krigen ansat ved Landeværnet, hvorfra han afgik som Capitain. Var Ejer af Hovedgaarden Møllerup i Randers Amt. † 10de Februar 1827, paa en Rejse, i Viborg.

Indet Stridsskrift mod Etatsraad Ørsted, Pengevæsenet angaaende. Viborg, 1817. (jvfr. Nyt jurid. Archiv XVII. S. 200—222; A. S. Ørsted: Om Grundeiernes og Capitalisternes Stilling o. s. v. 1817).

Antitheser. Viborg, 1818. (Nyt jurid. Arch. XXII. S. 224—240).

Grunde for den Mening, at Sølvværdiegjeld kan stricte erlægges med sit paalydende Beløb i Sølv, saavel efter som til Forfaldstiden. Aarhuus, 1818. (Nyt jurid. Archiv XXIII. S. 268—76).

Korte Bemærkninger og Spørgsmaale til Analyse af Ugrunden i de vigtigste Indvendinger mod Navneværdiegjeldens Reduction. Aarhuus, 1819. (Nyt jurid. Archiv XXVII. 234—60, r. af A. S. Ørsted; jvfr. Øst's Arch. VI. 281—82).

Müller (Ferdinand Schauenburg), f. d. 16de Maj 1810 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Bud ved Søassurance-Compagniet; blev antagen som Plejesøn af Prof. Weyse, og privat dimitteret til Universitetet 1830; tog i Maj 1837 theologisk Attestats (Haud ill.); blev 1839 Cantor og Informator paa Vallø. — * ...... Hass, en Datter af afd. Toldbetjent P. D. Hass i Kjøbenhavn.

Digte, med Musik, i „Nornen", Nytaarsgave, udg. af C. F. W. Lahde, 1832 S. 159. 164. 169.

Müller (Frantz Heinrich), f. d. 17de November 1732 [ikke 1733] i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, af samme Navn, og givt med Ollegaard Christiane Ehlers, var kongelig Materialforvalter. Han studerede først Apothekervidenskaben i Kjøbenhavn, siden (1754) Bergværksvidenskaberne og Naturhistorien i Upsala, i Norge og paa Hartz. Blev 1756 Guardein og Myntmester ved Banken; erholdt 1763 kongeligt Privilegium som Materialist og Laborant i Kjøbenhavn, og 1768 Apotheker-Privilegium (jvfr. Høst's Polit. og Hist. IV. 374—376); tog 1773 pharmaceutisk Examen med Udmærkelse; fik 1774 Waisenhuus-Apotheket i Forpagtning; og da han 1775 modtog Landhuusholdnings-Selskabets store Guldmedaille som Opmuntring til at fortsætte den af ham foreslagne Plan til Anlægget af en Porcelainsfabrik, forestod han denne Fabrik under Navn af Fabrikmester saalænge Participantskabet vedvarede, indtil den kom under Drivt for kongelig Regning, da han 1781 blev udnævnt til Inspecteur over samme, med Justitsraads Rang; havde imidlertid 1776 gjort en Rejse for at besee Porcelainsfabrikerne i Udlandet; valgtes d. 8de December 1780 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og fik Medaillen »pro meritis«. Da Directionen for Fabriken 1794 overdroges til Generalpostamtet, og en Administration derhos beskikkedes, blev han udnævnt til konstforstandig Administrator; 1801 til Medlem af bemeldte Direction; 1809 til Ridder af Danebroge. Ejede i nogle Aar Apotheket paa Christianshavn; privatiserede siden i Hillerød. † 4de Marts 1820. — * Anne Cathrine Holm († 3/4 1822), en Søster til Geheime-

raad Theodorus de Holmskiold. — (Jvfr. Aftenposten 1780, Nr. 19. 25. 32. — Hans Portrait i Steentryk).

Indbydelse til et Participantskab i en dansk Porcellains Fabriqve. Kbh 1774. 22 S., og et Tillæg, 8 S. (hvori en Beregning over hvad Anlæggets Bekostning ansloges til). (Krit. Journ. 1774, Nr. 48).

Bidrag: i det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs Skrifter, Ny Saml. (Om Sølvets Prøvelse til Nytte for Mynt-Væsenet og Sølv-Handelen, II. 153—73; Om Maaden og Midlerne at prøve og vurdere alle i Handelen forekommende Brændevine, III. 202—19 [L. E. 1789, Nr. 21]; Om Guldprøvens nøiagtigste Omgangsmaade, IV. 1—28; Nøiere Oplysning og Forbedring vedkommende Brændeviinsprøveren, V. 71—81 [ogsaa indført i Handelstidenden for 1789, Nr. 56—57; paa Tydsk i Scheels u. Degens physical. u. s. w. Abhandlungen 1ster Bd. 1ste Abtheil.]; Om Prøvemaaden af jernholdige Fossilarter ved Smeltning eller Digelprøve, sstd. S. 235—52. [paa Tydsk i bemeldte Scheels u. Degens Abhandlungen 1ster Bd. 2te Abtheilung]; Forsøg paa Bronce eller guult Metal med Hensyn til sammes Anvendelse til Kanoners og Morserers Støbning, i Selskabets Skrifter for 1801—2 (ɔ: Nyeste Saml. II.). H. 1. S. 161—216. [Paa Tydsk i de af C. G. Rafn udgivne Abhandlungen der physischen Classe der Gesellsch. 2ter B. 1stes Heft]; Forsøg med enkelte og sammensatte Jord- og Steenarter med Hensyn til deres Beqvemhed til Glasagtighed og dennes Anvendelighed ved Kobber- og Jernerzers Smeltning, sstd. H. 2. S. 155—96. [Paa Tydsk overs. af J. A. Markussen, indf. sstd. 2tes Heft; særskilt aftr. Kopenh. 1803, mit 9 Tabb.]; Forsøg med Kjøbenhavns saakaldte Springvand, med Hensyn til sammes Rensning, i Skrifterne for 1803—4. (ɔ: Nyeste Saml. III.), S. 25—40. (L. T. 1826, Nr. 45. — Et Udtog af Afhandlingen har H. C. Ørsted leveret i Gehlens Journal für Chemie, Physik u. Mineral. VI. 175—81); — i Phys. oecon. og med. chir. Bibliothek (Efterretning om Porcellainsfabrikken, 1794, III. 340—43).

Recension i Krit. Journal 1770, Nr. 51 over Cronstedts Versuch einer Mineralogie, vermehrt durch Brünnich, jvfr. sstd. 1771, Nr. 31 og 32).

Müller (Frederik Gotthold), see Møller.

Müller (Frederik Paludan), Broder til ovenanførte Overlærer, Dr. Casp. Pet. Paludan Müller, er f. d. 7de Februar 1809 i Kjerteminde; kom, elleve Aar gammel, i Odense Cathedralskole, og dimitteredes derfra til Universitetet 1828; underkastede sig i Efteraaret 1835 den juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Characteren Haud illaud.; tiltraadte 1838 en Udenlandsreise gjennem Tydskland, Nederlandene, Frankrige, Schweiz og Italien, og kom tilbage i Efteraaret 1840; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — * 1838 Charite Philippa Louise Borch, en Datter af afdøde Professor ved Sorø Academi, Caspar Abraham Borch og Hustru Anne Margarethe Rosenstand-Goiske. — (Biographi i „Dansk Pantheon", et Portraitgalleri for Samtiden, XXIII. Levering, Kbh. 1844; Skizze af hans Levnet, ved A. v. Gähler, i Skandinavische Bibliothek Jahrg. I. H. 1. 1836, S. 9—10; jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 48 Heibergs Intelligensbl.

III. 58. — Portrait, tegnet af C. Lehmann, lithogr. i det kongelige Steentrykkeri, 1837; lithogr. af Em. Bærentzen, st. 4to, i E. Bærentzen's & Comp. lithographiske Institut, i „Dansk Pantheon" XXIII. Levering, 1844).

Fire Romanzer, hædrede med de skjönne Videnskabers Selskabs Bifald. Udgivet, trykt og forlagt ved P. N. Jörgensen. Kbh. 1832. 24 S. 8. (M. f. L. VIII. 157—62, anm. af Henr. Hertz; L. T. 1832, Nr. 48).

Kjærlighed ved Hoffet, Skuespil i fem Acter. Udgivet, trykt og forlagt ved P. N. Jørgensen. Kbh. 1832. (M. f. L. IX. 198—200, anm. af C. Wilster; L. T. 1832, Nr. 48. — Opført paa det kgl. Theater, 1ste Gang, ved en Sommer-Forestilling den 6te Juni 1834, jvfr. Kbhposten 1834, Nr. 113, S. 450).

Dandserinden. Et Digt i tre Sange. Kbh. 1833. Anden Udgave. ibid. 1834. Tredie Udgave (i Forening med „Amor og Psyche"). ibid. 1837. (M. f. L. X. 895—910, r. af C. Molbech; Kbhvns flyv. Post, Interimsbl. Nr. 2, af D. G. Monrad). Oversat paa Tydsk, af en Unævnt. Kiel 1835.

Amor og Psyche. Lyrisk Drama. Kbh. 1834. Anden Udgave. ibid. eod. Tredie Udgave (i Forening med „Dandserinden"). ibid. 1837. (M. f. L. XIV. 189—228, af C. Molbech; L. T. 1836, Nr. 1, af F. C. Sibbern; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 169. 172. 196. 202). Oversat paa Tydsk af A. Michelsen. Kopenh. 1835. (jvfr. Skandinav. Bibl. Jahrg. I. H. 1. S. 10; Kbhpost. 1835, S. 608. 652. 656; „Dagen" 1835, Nr. 162; Allern. Skildert af Kbhvn. 1835, Nr. 52); og af A. v. Gähler i Skandinav. Bibliothek, Jahrg. I. H. 1. 1836, S. 11—168. (Bl. f. liter. Unterhalt. 1838, Nr. 82, Beilage; jvfr. Nord. Ugeskr. 1838, S. 434). Scener heraf frit oversatte paa Tydsk af Friederich Bresemann i „Portefeuillen" 1840, II. 145—150.

Zuleimas Flugt. En (poetisk) Fortælling. Kbh. 1835.

Poesier. I.—II. Deel. (I. D.: Eventyr i Skoven; Alf og Rose. II. D.: Fyrste og Page; Poetiske Fortællinger; Blandede Digte). Kbh. 1836—38. (M. f. L. XVIII. 103—27; Swenske Litteratur-Föreningens Tidning 1837, Nr. 22; „Dagen" 1836, Nr. 304; 1837, Nr. 155; Kbhvns Morgenbl. 1838, Nr. 3).

Trochæer og Jamber. En poetisk Polemik. Kbh. 1837.

Venus. Et dramatisk Digt. Kbh. 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 514. 515; „Dagen" 1841, Nr. 92, r. af J. A. Ostermann, jvfr. „Figaro" 1841, I. 51—70; Nye Intelligensbl. 1842, Juni, Nr. 12).

Adam Homo. Et Digt. Første Deel. Kbh. 1841. (Heiberg's Intelligensbl. I. Nr. 2, S. 29—45, jvfr. Nye Intelligensbl. 1842, April, Nr. 1; „Figaro" 1841, II. 280—88; Berl. Tid. 1841, Nr. 296; „Dagen" 1842, Nr. 15, af Jacob Ruhmor).

Tithon. Et dramatisk Digt. Kbh. 1844. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1572. 1573; Berl. Tid. 1844, Nr. 114; „Ny Portefeuille" 1844, II. 140—41; 161—64).

Drpadens Bryllup. Et dramatisk Digt. Kbh. 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 132; „Ny Portefeuille" 1844, II. 164—66).

Digte, adspredte i: „Kjøbenhavnsposten" (1831, Nr. 57); i „Kbhvns flyvende Post" (Interimsbl. Nr. II. III. 120); Nytaarsgaverne fra danske Digtere 1835, 36 og 38; (Barfod's) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle; „Klubvisebog" 1838; „Kjøbenhavns Morgenblad" 1838; P. N. Jørgensens

„Poesie og Prosa" 1844; Heibergs „Urania", Aarbog for 1845 (Abels Død; jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 349).

Müller (Gustav Adolph), en Søn af Divisionschirurg, Justitsraad Hans Christian Müller (f. 5/8 1739, † 1/12 1826) og Jacobine Catharina f. Steinfarß; er f. den 22de Novbr. 1809 i Kjøbenhavn. Deponerede 1826 fra Metropolitanskolen; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev 1837 Lærer i Geographi ved det kongl. Landcadetcorps; i August s. A. tillige Lærer i Historie og Geographi ved Borgerdydsskolen paa Christianshavn.* — * Emilie Marie Lorentzen († 1840), en Datter af afdøde Møller og deputeret Borger Boe Lorentzen paa Christianshavn.

Lærebog i den physiske Geographie. Kbh. 1837.
Begyndelsesgrunde i Geographien. Kbh. 1839. — (Revid.).

Müller (Gottfried M.), Hattemagermester i Kjøbenhavn. † 25de Maj 1829, 48 Aar. — * 1804 Johanne Emerentze Christine Kræhmer († 24/8 1824). — (Brudstykker af hans Levnet ꝛc. i „Den galende Hane"; jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 700—1; Kbhpost. 1829, S. 350—52, 362—63).

Udgav: Den galende Hane. Nr. 1—5. Kbh. 1827.
Adskillige Bidrag i „Politivennen" 1827.

Müller (H. S.).

Den Sælsomme eller Kjærlighed og Bod, af C. Spindler. Oversat. Kbh. 1836. — Kjærlighed i Liv og Død eller den skrækkelige Forening, af Johanna Schopenhauer. Oversat. ibid. 1837.

Müller (J.), Søn af Høker Müller i Kjøbenhavn.

Den nye Jagttager, et Ugeblad af blandet Indhold. Kbh. (begyndt i Marts 1821, trykt hos Kjøpping).

Müller (J. A.).

Almindelige Regler og Forskrifter for Brokpatienter af begge Kjøn, af Wil. Turnbull. Overs. Kbh. 1804. — Kundskabsmagazin for den danske Ungdom, indeholdende Rideværdigheder af Natur og Kunst. 1ste Hefte. Kbh. 1816.

Müller (Jens Paludan), f. d. 7de November 1771 i Sorø, hvor hans Fader Caspar Peter Müller var Forvalter ved Academiets Gods; hans Moder Anna Paludan, en Datter af Jubellæreren Jens Paludan, Præst i Thorslunde ved Roeskilde. Da han var 4 Aar gammel, mistede han sin Fader, og kom derefter i Huset hos sin Moders Svoger, Professor Laur. Laurberg Kongslew i Sorø, som lod ham nyde Underviisning med sine Børn. Efter Dennes Død (1/4 1783), og da Moderen var

bleven Kammerfrue hos H. K. H. Kronprindsesse Louise Auguste, kom han til Kjøbenhavn, blev underviist af sin Morbroder Johan Lønborg Paludan (siden residerende Capellan ved Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn), og af ham dimitteret til Universitetet 1789; underkastede sig i Juli 1793 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum"; blev 1794 Lærer ved Waisenhuset; d. 15de Febr. 1799 Sognepræst til Thise i Viborg Stift; d. 16de Jan. 1801 for Kjerteminde og Drigstrup Menigheder i Fyen; d. 28de Jan. 1813 Ridder af Danebroge; d. 28de Juli 1819 Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense og Stiftsprovst i Fyen; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 25de August 1830 Biskop over Aarhuus Stift; d. 28de Octbr. 1836 Commandeur af Danebroge. † i Maj 1845. — * 1799 Marie Benedicte Rosenstand-Goiske (f. 1775, † $\frac{1}{8}$ 1820), en Datter af Magister Jens Rosenstand-Goiske, Sognepræst til Gunslev paa Falster, og Hustru Anne Cathrine Kierulff. — (Autobiographi, vedføiet det til hans (og N. E. Øllgaard's) Bispevielse af P. E. Müller udstedte Program: Vita Andreæ Sunonis Archiepiscopi Lundensis, 1830, p. 34—38; jvfr. Øst's „Materialier", Nr. 107; Møllers N. theol. Bibl. X. 364; XX. 298—99).

Bidrag til Huusandagt i en liden Samling af Prædikener, holdne i St. Knuds Kirke i Odense. Odense, 1821. (L. T. 1821, Nr. 37. 38).

Nyt Bidrag til Huusandagt i en Samling af Prædikener, holdne i St. Knuds Kirke i Odense. Med et lidet Tillæg af nogle Morgen- og Aften-Bønner i bunden Stiil, oversatte eller omarbeidede af det Tydske. Odense, 1822. (Prov. Ber. 1824, I. 71—73).

Bidrag til Huusandagtens Oplivelse i en nye Samling af Prædikener, holdne i St. Knuds Kirke i Odense. I.—II. Hefte. Odense, 1824—25. (L. T. 1827, Nr. 30. 31, r. af H. N. Clausen).

Tale i Lahns Stiftelse d. 10de December 1824. Odense, 1825. 4to.

Bidrag: i „Iris og Hebe" (Tale, holden paa Waisenhuset d. 11te October 1798, i Aarg. 1798, IV. 289—306); — i „Minerva" (Tale, holden i Kjerteminde i Anledning af Slaget d. 2den April, i Aarg. 1802, II. 206—215); — i det fyenske patriotiske Selskabs Tidsskrift (Forslag om et Fabrikanlæg i Forbindelse med Fattigvæsenet i Kjerteminde, i I. Aarg. 1811, 1. H. S. 33 fg.); — i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode (Om den geistlige Stands Udsigter til at forøge sin offentlige Agtelse, og Midlerne dertil, Bd. I. S. 1—30. [L. T. 1816, S. 613—22, r. af J. Møller, hvorpaa Forf. gav „Svar" i Videnskab. Forhandl. I. 305 flgg., og Recensenten Gjensvar i L. T. 1817, Nr. 16; jvfr. F. C. Trydе's „Sendebrev til Hr. Pastor J. Paludan Müller", Kbh. 1817, og Paludan Müller's „Svar til Hr. Secretair Tryde paa hans Sendebrev", Odense e. a.]; Om Grændserne for vore liturgiske Forbedringer, Bd. I. S. 161—84. [L. T. 1816, S. 653—55, r. af J. Møller]; Om Bibelselskaberne, med Hensyn til et Par af de Indvendinger, som gjøres imod dem, Bd. I. S. 411—26. [L. T. 1817, S. 286, anm. af J. Møller).

Müller (Jens Paludan), Nysnævntes yngste Søn; f. d. 8de Februar 1813 i Kjerteminde; deponerede fra Odense Cathedralskole 1831; tog i Juli 1837 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 16de August s. A. Alumnus paa Ehlers' Collegium; d. 21de October s. A. constitueret Lærer og d. 17de Oct. 1840 Adjunct ved Sorø Academies Skole. — * $\frac{25}{8}$ 1841 Charlotte Christine Birgitte Petrine Trybe, en Datter af Stiftsprovst Eggert Christopher Trybe og Hustru Christine Dorothea, f. Kongslew.

Bidrag: i »Berlingske Tidende« (Dr. Kalkar, 1840, Nr. 43 [jvfr. Fædrel. l. 1840, Nr. 77]; Et Par Bemærkninger om offentlige Domme, med Hensyn til Artiklen i „Fædrelandet : Sorø Academi, 1842 Nr. 32); — i »Fædrelandet" (Anmeldelse af J. P. Mynster's Taler ved Præste-Vielse, 1ste Samling, i II. 1841, Nr. 521. 522).

Müller (Jens Peter), f. d. 4de Juli 1797 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Müller var Borger og Brændeviinsbrænder; hans Moder Frederikke Lovise Lynge. Han var bestemt til Studeringer, og besøgte desaarsag i 4 Aar det Schouboeske Institut. Imidlertid forandrede han sin Plan, og kom siden til at arbejde paa forskjellige Comptoirer i et Tidsrum af 5 Aar, hvorefter han siden dyrkede Skuespillerkonsten. Blev i Efteraaret 1828 engageret ved det offentlige Theater i Christiania; siden efter Directeur for et Skuespillerselskab, som giver Forestillinger i de danske Provindser. — * $\frac{1}{3}$ 1824 Elina Erasmine Nielsen, Datter af forhenværende Koffardi-Capitain Valentin Nielsen, senere Told- og Consumtions-Betjent i Faaborg.

Poetiske Forsøg. Aalborg 1826. (IV. og 180 S.).

Hedevig, Banditbruden. Drama i tre Acter af Theodor Körner. Metrisk oversat. Aalborg 1827. (IV. og 87 S.). — (Efter Meddelelse).

Müller (Jeremias), f. d. 15de Februar 1783 i Randers, hvor hans Fader Dr. med. Peter Müller, Søskendebarn til nedennævnte Biskop Peter Erasmus Müller, var praktiserende Læge (f. $\frac{6}{12}$ 1744, † $\frac{24}{9}$ 1810; anf. i Worms Lex. III. 550, og Nyerups Lit. Lex. S. 411); hans Moder Anna Hedevig Tegder, en Datter af Consistorialraad Johan Ernst Tegder, til Holbekgaard ved Randers. Blev i Efteraaret 1799 dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole; udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog i April 1804 theologisk Embedsexamen (Laud.); tiltraadte derefter i Aaret 1806, ved Understøttelse af det Løssonske Stipendium, en literarisk Reise til Tydskland, Italien og Frankrige, hvorfra han kom hjem i Maj 1809; disputerede d. 13de Juli 1811 for Doctorgraden i Philosophien; holdt som Privatdocent Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet i Sommer-Semestret 1812; blev d. 5te Septbr. 1814 Sognepræst for Sønder-

omme og Houen i Ribe-Stift; d. 28de Februar 1821 for Barrit og Brigsted i Aarhuus Stift; d. 4de Juni 1834 for Veiby og Tibirke i Sjælland. — * Birgitte Cathrine Gulfeldt Kragballe.

De Diis Romanorum Laribus et Penatibus. Specimen inaugurale. Hafniæ 1811. (L. T. 1812, Nr. 25. 26; Gött. A. 1812, St. 64. — Udtog af Afhandlingen, meddeelt paa Dansk af Forfatteren, i Engelstoft's Univers. og Skole-Annaler 1811, II. 64—74).

Müller (Johan Conrad), f. d. 22de April 1789 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Peter Müller, givt med Barbara Elisabeth Kock, var Kjøbmand. Efter at have nydt elementar Underviisning af forskjellige private Lærere, blev han Elev i Borgerdydsskolen, først paa Christianshavn, siden i Kjøbenhavn, fra hvilken sidste han i Efteraaret 1804 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; studerede derpaa Lægevidenskaben; blev 1805 chirurgisk Volontair, og 1807 chirurgisk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital; antoges 1809, efter Prof. Schumachers Anbefaling, af Prof. Herholdt til Amanuensis i hans private Praxis; absolverede i Foraaret 1810 den befalede Examen ved det chirurgiske Academi med første Charakteer, og blev kort derefter af samme Academi antagen til Interims-Reservechirurg; var, med Academiets Tilladelse, fra Efteraaret 1810 indtil Efteraaret 1811 Candidat paa Fødselsstiftelsen; fra d. 6te August 1811 til 31te Maj 1812 desforuden chirurgisk Underlæge (Reservechirurg) paa Almindeligt Hospital; udnævntes d. 8de Juni 1812 til Regimentschirurg ved det Slesvigske Cuirasseer-Regiment; fik d. 3die Juni 1818 Rang med Capitainer; holdt i Horsens i Vinteren 18$\frac{2}{2}\frac{7}{8}$ specielle Forelæsninger over Phrænologien; forflyttedes d. 5te Februar 1832 som Regimentschirurg til 2det Liv-Regiment tilfods; disputerede d. 13de September 1836, efter Indbydelse af det medicinske Facultet, for Doctorgraden i Medicinen; blev d. 10de Marts 1838 tillige Stabschirurg ($\frac{1}{1}$ 1842 Stabslæge) ved Landmilitair-Etaten, samt Medlem af det kongl. Sundhedscollegium og af Directionen for Garnisons-Hospitalet; erholdt d. 4de April s. A. Titel af Professor (med Rang i 5 Kl. Nr. 8); blev d. 30te October s. A. Medlem af det Slesvig-Holstenske Sanitets-Collegium i Kiel; d. 8de Januar 1839 Ridder af Danebroge; var 1840 Overlæge ved den i Kjøbenhavn interimistisk oprettede Fødselsstiftelse; benaadedes d. 28de Juni 1840 med Danebrogsmændenes Hæderstegn; fik d. 10de Juni 1841 Rang i 4 Kl. Nr. 1; blev d. 1ste Juli 1842 tillige Overlæge ved 2den Linieinfanteri-Bataillon; begav sig, ifølge kongelig Befaling, under Corpsconcentrationen i Efteraaret 1843 til Lüneburg og Omegn, for at gjøre sig bekjendt med de under samme stedfindende Hospitals-Indretninger. —

* 1. Cathr. Gunilde Hengene. * 2. Ursula Beata Linde, en Datter af Etatsraad, Zahlkasserer Conrad Daniel Linde og Hustru Juliane Charlotte, f. Putscher. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 59—61; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 315—16; XXX. 476—77).

Om de i Feldten meest anvendelige blodstillende Midler. Aarhuus. 1824.

Meditationes nonnullæ *de Cephalotomia seu perforatione cranii.* Diss. inaug. Hauniæ 1836. (M. f. L. XVII. 124—40, anm. af S. M. Trier; Zeitschr. f. d. ges. Med. VI. 1837, H. 1. Septbr. S. 134—36, af C. Otto; Med. chir. Zeit. Ergzbd. 41. 1838, Nr. 1045, S. 191—92; Schmidt's Jahrbb. d. Med. XXII. 1839, H. 3, Juni, S. 356—57, af Rösch).

Meddelelser og Bemærkninger, den militaire Hygiene vedkommende, foranledigede ved Troppesamlingen i Lüneburg-Egnen i Efteraaret 1843. Oplæst i det kongl. medic. Selskab. Kbh. 1844, med 7 Tabeller.

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. IV.—IX. Bind. Kbh. 1831—35. (Til dette Tidsskrift leverede han: Bemærkninger over Naturens Virksomhed i enkelte besværlige Fødsler, I. 305—20; Beretning om en Sygdom, der endte dødeligt, II. 75—78 [ogsaa i Bibl. f. Læg. XIX. 232—34]; Beretning om de Sygdomme, der i Aaret 1833 ere behandlede i 2det Liv-Regiments Afdeling af Garnisons-Hospitalet, V. 289—322. [Udtog i Schmidt's Jahrbb. d. Med. 1836, Bd. 9, S. 92—99, ved A. v. Schönberg]; En Sygehistorie, oplæst i det medicinske Selskab, VI. 286—87 [ogsaa i Bibl. f. Læg. XXII. 321—25]; Resultatet af Sæbekuren ved Behandlingen af scabiøse Syge, VII. 278—79, Noten).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Iagttagelse om bruskagtige Legemer i Articulationerne, Bd. I. 1821, S. 331—40. [L. T. 1823, S. 47—48, af C. Otto]; Beskrivelse af nogle mærkværdige Sygdomstilfælde [1. Læsion af Rygmarven. (Udtog i Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. IX. 1825, März u. Apr. S. 318—321, af Julius; Johnson's Medico-chirurgical Review 1827, Jan.—March); 2. Helminthiasis; 3. Et eget Slags Induratio testiculi, hævet alene ved Naturens Kræfter], Bd. IV. 1824, S. 249—64; Febris intermittens som simuleret Sygdom, Bd. VIII. 1828, S. 93—104. [Uddrag i Frorieps Notiz. aus d. Gebiete der Natur- u. Heilk. Bd. XXII. 1828, Nr. 10 (Nr. 472), Octbr. S. 155—59, og derfra i Kleinerts Repertor. d. gesammte medic. Journalistik. Supplem.-Heft 1829; Summ. d. Med. 1828, Bd. III. S. 154—55]; Forgiftning af Ost i Danmark, Bd. XIII. 1830, S. 207. [Caspers krit. Repertor. für Heilk. Bd. XXX. (Bd. 10.), 1831. H. 1. S. 121]; Om Ostegiftens Natur og Virkning. Iagttagelser og Forsøg samlede, Bd. XVIII. 1833, S. 67—95. [Oversat i Udtog af J. F. W. Revermann i Wildbergs Jahrbuch d. ges. Staatsarzneyk. Bd. II. H. 3. 1836; jvfr. Kleinerts allgem. Repertor. 1832, May]; Kritisk Anmeldelse af „Det Kongelige Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog ved Professor Gundelach Møller" og af flere dermed i Forbindelse staaende Skrifter, sstd. S. 434—65 (anonym); Om en særdeles ondartet Skarlagensfeber hos fire Børn af samme Familie, Bd. XX. 1834, S. 48—60. [Oversat i Schmidt's Jahrbb. d. Med. 1834, II. 284—86]; Indledning af Friedheims Erfaringer, betræffende Homøopathien, som han meddeelte i det kgl. medicinske Selskab, Bd. XXIV. 1836, S. 545—550; Forhandlinger i Landmilitæretatens Stabschirurgikat i Aarene 1838 og 1839, Bd. XXXII. (Ny Række Bd. 2.) 1840, S. 321—87; Om et Inserat i „Kjøbenhavnsposten" 1840, Nr. 65 og 66, sstd. S. 521—22; Overssigt over Syge-An-

tallet ved Kbhvns Garnisons-Hospital; Kasserede ved samme; Fortegnelse over Døde ved samme; Oversigt over Antallet af de Syge i Stokhuset; over den ved den danske Armee foretagne Revaccination, o.s.v. o.s.v., i Aarene 1838—42, i Bd. 30. 32. (Ny Række Bd. 2.). 34. (N. R. Bd. 4.). 38. (N. R. Bd. 8.); — i »Kjøbenhavns Skilderie« (Om et fremsat Forslag, at lade Almanakken tjene til at værne om den offentlige Sundhed, 1825 Nr. 29); — i C. Otto's »Ny Hygæa« (Betragtninger over hvorvidt Qvaksalveriet kan skade, og under hvilke Betingelser det kan gavne Lægekunsten; med særdeles Hensyn paa den danske Stat, Bd. VII. 1826, S. 1—55. 79—140. (jvfr. Bibl. f. Læger 1826, Bd. VI. S. 305—6; Kbhvns Skilderi 1826, S. 300—1, samt Nr. 82); — i C. Otto's Tidsskrift for Phrænologien (Om Menneskets Intellectualitet og Moralitet overhovedet, Bd. I. 1827, S. 481—512; Om Sandsernes Forhold til Tilbøjelighederne og de intellectuelle Evner [efter Spurzheim], Bd. III. H. 1. 1829, S. 49—122); — i *Acta Reg. Soc. med. Havniensis* (Animadversiones in luxationem radii ejusque sequelas, Vol. VII. (Acta nova, vol. 3) 1829, p. 171—79, anm. af C. Otto i Bibl. f. Læg. XII. 153—54, og L. T. 1830, S. 473); — i »Kjøbenhavnsposten« (Endnu nogle Bemærkninger om vore medico-chirurgiske Lære-Anstalters Forening, 1835 Nr. 155, jvfr. sstd. Nr. 162); — i »Ugeskrift for Læger« (Betændelse og Suppuration i Bughinden, Dannelse af Abscesser uden paa denne og i Testiklens Skedehinde, Bd. I. S. 89—94; Oplysning til Bemærkningerne i Ugeskrift for Læger (II. Nr. 2) om Lægepersonalet ved den interimistiske Fødselsstiftelse, Bd. II. S. 41—48 [jvfr. sstd. S. 74—80]; Et Tilfælde af Abscesdannelse i Luftrørshovedets Cellevæv efter Typhus, sstd. S. 221—23; Bidrag til Puerperalfeber-Epidemiernes Historie, Bd. III. S. 49—68; Om Behandlingen af Syphilis paa Garnisons-Hospitalet i Kjøbenhavn, Bd. VII. S. 137—53, med 3 Tabeller. (jvfr. Bibl. f. Læger Bd. XXXVII. (Ny Række, Bd. 7), S. 226—38; »Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842«, S. 857—58); — i »Dansk Folkeblad« (Om Revaccinationer, IX. Aargang, Nr. 58—59).

Havde Deel i Udarbejdelsen af *Pharmacopoea militaris*. Haun. 1840. (Bibl. f. Læger XXXIII. (Ny Række, Bd. 3.) S. 287—321. 393—411. 496; Ugeskr. f. Læger III. 158—59).

Müller (Johannes), en Søn af Peder Tøger Müller og Bodil Cathrine f. Frenderup; f. d. 12te Februar 1758 i Varde. Blev 1770 efter sin Faders Død sendt til Amsterdam, hvor han lagde sig efter Videnskaberne i Almindelighed, især Medicinen. Kom 1777 til Kjøbenhavn; nød Understøttelse af Enkedronning Juliane Maria; blev sat i Viborg Skole, og dimitteredes derfra til Universitetet 1779. Studerede derefter Lægevidenskaben; tog i October 1783 medicinsk Embedsexamen (Laud. unan. consensu), og rejste ved Hjelp af det Finckiske Stipendium 1784 til Tydskland, England og Holland. Efter sin Hjemkomst disputerede han d. 9de Juli 1787 for den medicinske Doctorgrad; nedsatte sig 1788 som privat Practicus i London; blev 1800 Stadsphysicus i Christiania; 1809 Medlem af det norske Sundhedscollegium; 1810 entlediget som Stadsphysicus; fik d. 28de April 1813 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13) † 1825 i Brighton i England. (Autobiographi i

det i Anledning af hans Doctorpromotion udstedte academiske Program; jvfr. Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 309—10; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 393; Minerva 1792, I. 362; 1796, IV. 363).

Diss. chem. inaug. *medicamentorum antimonialium conspectum* sistens. Havniæ 1787, ogsaa indført i A. F. Schlegelii Thesaurus Materiæ medicæ T. I. 1793, No. 11, p. 363—420. (Todes Arzneik. Annal H. 2, 1787, S. 3—19; L. E. 1788, Nr. 22; Doering's Krit. Repertor. Abtheil. I. 1808, S. 294).

Bidrag: i Topographisk-statistiske Samlinger, udg. af det kgl. Selskab for Norges Vel (L. von Buchs Reise fra Christiania over Fillefjeld til Bergen, overs. i I. D. I. Bind. 1811. (L. T. 1812, Nr. 44, 45).

Müller (J. N.), Boghandler og Ejer af et Lejebibliothek i Kjøbenhavn.

Tidsnornerne, Jule- og Nytaarsgave for Aaret 1840, udg. og forlagt. Kbh.

Müller (Ludvig Christian), Broder til ovenanførte Gustav Adolph Müller; er fød den 12te Maj 1806 i Kjøbenhavn. Dimitteredes fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1822; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog theologisk Attestats (Laud.; specimen scriptum egregia laude dignum) i Januar 1827; var fra Decbr. 1829 Alumnus, og fra Januar til Decbr. 1834 Inspector paa Borchs Collegium. Foretog en Rejse i Island 1832. Informerede, især i de østerlandske Sprog, og holdt Forelæsninger i Historie, Islandsk og Angelsaxisk (jvfr. Selmers Akad. Tid. III. S. 220; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 496). Blev d. 26de August 1837 residerende Capellan ved Ribe Domkirke og Sognepræst til Seem; underviste tillige, som Timelærer, i Hebraisk i Ribe Cathedralskole. Udnævntes den 10de Decbr. 1842 til Sognepræst for Snedsted og Nørhaa i Aalborg Stift, samt til Forstander og første Lærer ved Snedsted Skolelærer-Seminarium. — * Hanne Henriette Hjorth, Datter af Kammerraad P. J. Hjorth.

Udtog af den Islandske Formlære, med Nögle til Knytlinga Saga. Kbh. 1830.

Specimen *de historia tentationis Christi*. (pro stipendio Colleg. Medicei). Havniæ 1830. 20 pagg. (L. T. 1830, Nr. 41).

Udvalg af Danske Psalmer. Kbh. 1831. 2det Opl. 1832. 3. forøg. Opl. 1837. 4. forøg. Opl. 1843. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 92. 93; 1837, Col. 208).

Kortfattet *Hebraisk Grammatik*. Kbh. 1834.

Collectanea Anglo-Saxonica maximam partem nunc primum edita et vocabulario illustrata. Havniæ 1835.

Danmarks Historie. I. Bd.—IV. Bd. 1ste Hefte. Kbh. 1836—42. Udkom hefteviis fra 1835, hidtil 31 Hefter. (Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 398—400; 1836, Col. 413—16; 1837, Col. 703—4).

Islandsk Læsebog, med tilhörende Ordforklaring. Kbh. 1837.

Ansgars Levnet. Kbh. 1842.
Udvalg af Danske Høitids-Psalmer. Ribe, 1842.
Bidrag: i "Dansk Litteratur-Tidende" (Recension over Rask's Oldnordiske Grammatik og Læsebog, 1833 Nr. 11, jvfr. sstd. S. 583—84, af S. Egilsson); — i Rheinwalds Allg. Repertorium für die theol. Literatur und kirchliche Statistik (Skildring af Islands Kirkevæsen, 1833 Nr. 10—12. [Det Væsentlige læses paa Dansk i "Nordisk Kirke-Tidende" 1833, see nedenfor); — i "Kjøbenhavnsposten" (Om Pastoral-Seminariet, 1833 Nr. 248. [jvfr. sstd. 1834, Nr. 9. 11, af L. C. Hagen); — i "Nordisk Kirke-Tidende" (Bemærkninger angaaende Islænderne, især i religieus Henseende, 1833 Nr. 24. 25. [oversat i "Fjölnir" I. 1835, bls. 32—47]; Christendommens Indførelse paa Island, sstd. Col. 585—92; 599—618; Nogle Danskes Reiser til det hellige Land, 1835 Nr. 10. 11); — i "Dansk Folkeblad" (Danmark og Island, II. Aarg. Nr. 49); — i Koch's "Dannevirke" (bl. a: Grev Geert, 1839 Nr. 38 [optr. i Nord. Kirke-Tid. 1839, Nr. 12]; Er Grundtvig og hans Venner Papister? 1841, Nr. 67 [optr. i Lindbergs "Dannebroge" 1841, Nr. 4); — i Lindbergs "Dannebroge" (Fortælling om Ravnkild Halfredsøn, oversat, 1841 Nr. 26. 27; Lutherdommens Indførelse paa Island, 1842 Nr. 35. 36. 37). — (Tildeels efter Autogr.).

Müller (Michael Christian), Broder til den i Nyerups Lit. Lex. S. 409 anførte Pastor H. H. Müller; f. d. 14de Januar 1744 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jørgen Müller var Skræddermester, og gift med Anne Catharine Welskou. Blev i sit 14de Aar Discipel i sin Fødebyes latinske Skole, og kom efter 6 Aars Forløb i Roeskilde Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1764. Var derefter i 8 Aar Medhjelper hos Cantorerne ved St. Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn; tog 1765 philosophisk Examen (Laud.), og fik nogen Tid derefter Baccalaureigraden; underkastede sig d. 27de Juni 1770 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev d. 7de Novbr. 1773 Lærer ved Waisenhuset; d. 26de Juli 1780 Sognepræst til Kongens Lyngby; d. 7de Juni 1793 til Hoiby i Ods-Herred; d. 3die Januar 1812, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 21de Juli 1829 i Kjøng, hvor han tilbragte de sidste 5 Aar hos sin Brodersøn, nedenanførte Biskop Tage Müller. — * 1781 Giertrud Helene Saabye (f. 1748, † 1823), Datter af Præsten Jørgen Saabye i Aagerup i Sjælland, og Hustru Petronelle f. Egede (Biskop Hans Egedes Datter). — (Jvfr. Brammer's kirkelige Leilighedstaler, 1ste Samling, S. 406—13).

Tale for Brudeparret Pastor Rasmus Fog og Jfr. Joh. Henr. Müller. Kbh. 1790. (Krit. og Analyse 1790, S. 63). — Tanker ved Budskabet om Borger, Urtekræmmer og Formand for Rodemesterne Hans Berings Død. Kbh. 1792. (L. E. 1792, Nr. 13). — Prædiken 2den Søndag efter Nytaar 1812 i Wartou. Kbh. (Trykt uden Forfatterens Vidende).
Mindesang over Morten Luther. Kbh. 1821.
Tvende Prædikener, hvoraf den første kronet, og 24 aandelige Sange. Kbh. 1822.
Halvtredsindstyve Psalmer og Svanesang. Kbh. 1826.

En Tale over det vigtige Spørgsmaal: „Hvad bør mig at gjøre, at jeg kan vorde salig?“ tilligemed 12 Psalmer. Kbh. 1829. — (Tildeels efter Autogr.).

Müller (N.).

Konradin von Schwaben, den sidste Hohenstaufer. En historisk Fortælling af J. Satori (Johanne Neumann). Paa Dansk udg. I.—III. Deel. Kbh. 1831.
— Ludovika, eller Forbrydelse af Kjærlighed. En Roman fra den polske Frihedskamp, af Carl Friederich. Paa Dansk udg. I.—II. Deel. ibid. 1833.

Redigerede: Kjøbenhavns Universal-Tidende, en Fortsættelse af Nyeste Morgenpost. Kbh. 1833. 4to. (Ophørte i Begyndelsen).

Müller (Niels), f. d. 1ste Septbr. 1769 i Hjerting ved Varde, hvor hans Fader dengang var Toldinspecteur; blev af Forældrene bestemt for det theologiske Studium, og, da disse stode i venskabeligt Forhold til Brødremenigheden i Christiansfeld, ansattes han der i den kort iforvejen stiftede Pensionsanstalt; kom 1783 i Pædagogiet, og 1788 i Brødreunitetets Seminarium i Niesky, i Øvre-Lausitz. Imidlertid nærede han Forkjærlighed for det medicinske Studium, og begav sig i Aaret 1790 til Universitetet i Wittenberg for at studere Lægevidenskaben; drog derfra i det følgende Aar til Jena, hvor han den 27de Juni 1794 disputerede for den medicinske Doctorgrad; rejste samme Efteraar tilbage til Fædrelandet, fornemmeligen i den Hensigt, endnu videre at uddanne den praktiske Deel af sine erhvervede Kundskaber ved det kongl. Frederiks-Hospital i Kjøbenhavn, og forblev der til Aaret 1795, da han, ifølge Indbydelse fra Menighedsdirectionen i Christiansfeld, nedsatte sig der som Læge. † 1ste Febr. 1837. — * 1. Anne Nicoline Arbo (f. 1767, † ♀ 1821), en Datter af Dr. Med. Nicolaus Arbo i Christiansfeld. * 2. Elisabeth Kiørboe. (Jvfr. Rask's Morskabslæsning for den danske Almue 1841, I. S. 7—12, af J. J. Raben; Callisen's Medic. Schriftsteller-Lex. XIII. 334; XXX. 480).

Spec. inaug. med. *de actione virium alterna;* q. def. d. 27. Junii. Jenae, 1794, (Allg. L. Z. 1794, Intelligzbl. S. 721; Med. chir. Zeit. 1801, Bd. IV. Nr. 97, S. 355—56).

Müller (Otto Frederik) er f. d. 31te August 1807 i Kjøbenhavn, ældste Søn af nedenanførte Dr. Peter Erasmus Müller, daværende Professor i Theologien, senere Biskop i Sjællands Stift. Dimitteret fra Metropolitanskolen blev han Student 1824, og erholdt Udmærkelse saavel til første, som til anden Examen; blev i Foraaret 1830 juridisk Candidat med bedste Charakteer til begge Prøver; vandt 1832 Universitetets Priismedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i 1831 udsatte juridiske Opgave: „Exponantur et solvantur quæstiones juris, quas præbet materia *de conjugum divortio nec non de separatione quoad thorum et mensam*, ratione cum bonorum ad ipsos pertinentium, tum jurium atque

obligationum erga liberos, et quoad statum uxoris civilem. In hisce quæstionibus enucleandis præcepta juris universalis, Romani, patrii legumque Europæ celeberrimarum explicentur et inter se comparentur« (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 372); blev 1831 Volontair i det kongl. danske Cancelli, og udnævntes d. 3die Juni 1832 til Auditeur i Armeen. Tiltraadte, tildeels med Understøttelse fra Fonden ad usus publicos og de Lassonske og Ehlersenske Stipendier fra Universitetet, i Foraaret 1832 en Reise til Tydskland, Frankrige, England og Holland, hvorfra han i December 1833 kom tilbage (jvfr. Selmers Akad. Tid. III. S. 127—28); arbejdede efter sin Hjemkomst i forskjellige praktiske Stillinger; blev 1836 Cancellist i danske Cancelli; d. 7de Juli 1838 Auditeur ved daværende Kongens, siden Kronens Regiment; d. 16de Februar 1839 udnævnt til Overauditeur; 1841 Bogholder og Kasserer ved Sjællands Stifts geistlige Enkekasser; valgtes 1842 til Borgerrepræsentant i Kjøbenhavn; blev d. 1ste Juli s. A. afskediget i Naade og med Vartpenge som Auditeur ved Kronens Regiment, og ansat som Auditeur ved Kongens Livcorps. — * 23/4 1842 Charlotte Sophie Lange, Datter af Conferenceraad, Cancelli-Deputeret Michael Lange.

Om Laugsvæsen og Bevillinger til Næringsbrug efter den danske Lovgivning. En juridisk Haandbog. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 201, anm. af A. F. Bergsøe; Dansk Folkebl. V. Nr. 55, S. 219—20; Fædrel. anf. St. S. 492; »Dagen« 1840, Nr. 130).

Om Valgret og Valgbarhed, med særdeles Hensyn til de danske Provindsialstænder. Kbh. 1842.

Bidrag: i Juridisk Tidsskrift (Forsøg til en Fortolkning af Lovens 6—21—6, i Bd. XVIII. 1831, S. 15—49; Undersøgelse om, hvorvidt en Cautionist er berettiget til, af den, for hvem han caverer, at betinge sig mere end Skadesløsholdelse, sstd. S. 261—287); — i »Dansk Ugeskrift«, redig. af J. F. Schouw, (Om Udgifterne ved Haandværkslaugene, i 2den Række, Bd. III. Nr. 65); — i »Dansk Folkeblad« (Er Stiftelse af Maadeholdsforeninger et virksomt Middel til at modarbeide Brændeviinsdrik? i IX. Aarg. Nr. 24).

Kritiske Anmeldelser: i „Maanedsskrift for Litteratur“ (af L. Fos's »Haandbog om Naadensaaret«, Bd. XVIII. S. 229—61); — i „Fædrelandet“ (af A. F. Bergsøe's Skrift „Om Laugsvæsen og Næringsfrihed“, I. 1840, Nr. 149. 150. 152; og af H. P. Giessing's »Om Laugsforfatningens Gavnlighed«, IV. 1843, Nr. 1345, jvfr. Skriftet: »Om de nuværende Mesterprøver ved Haandværkslaugene«, Kbh. 1843). — (Efter Autogr.).

Müller (Peter Erasmus), Broder til ovenanførte Conferenceraad og Høiesterets-Assessor Adam Gottlob Müller; blev f. i Kjøbenhavn d. 29de Maj 1776; erholdt sin Dannelse og Underviisning i Faderens Huus ved Privatlærere; dimitteredes til Universitetet i Foraaret 1792, og blev saavel ved Examen Artium, som ved den philologisk-philosophiske Examen

1793 den Første blandt de Indkaldte; underkastede sig i October 1795 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie"; vandt 1797 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Theologien: „Enumerentur & illustrentur eæ Novi Testamenti doctrinæ, qvarum luculentior expositio Apostolorum demum institutioni debetur, notenturqve momenta, qvæ singulis disertius explicandis amplificandisqve occasionem & materiam præbuerunt" (jvfr. Badens Univers. Journ. V. 33); disputerede d. 10de Maj s. A. for Doctorgraden i Philosophien; tiltraadte samme Aar en Udenlandsrejse, paa hvilken han opholdt sig i halvandet Aar ved Tydsklands Universiteter (Leipzig, Jena og Göttingen), 8 Maaneder i Frankrige og 3 i England, hvorfra han vendte tilbage til Kjøbenhavn 1799. Næste Aar begyndte han at holde offentlige Forelæsninger over den christelige Moral og den naturlige Theologi, og blev derpaa 1801 udnævnt til overordentlig Professor i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet; erholdt d. 18de April 1803 den theologiske Doctorgrad. 1804 blev det ham overdraget, tillige at holde Forelæsninger over den philosophiske Moral. Vandt 1805 det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for sin antiqvariske Undersøgelse over de ved Gallehuus fundne Guldhorn. Udnævntes d. 30te Maj 1806 til ordentlig Professor i Theologien og Assessor i Consistoriet; blev d. 17de Juni 1811 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 5te Juli s. A. af sammes Ordbogscommission (i hvilken han blev Formand 1829, jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 451); deeltog i Oprettelsen af det danske Bibelselskab i Maj 1814, og valgtes d. 15de Aug. 1815 til Meddirecteur for samme; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament; 1817 Medlem af Commissionen for den Arna-Magnæanske Stiftelse; fik d. 19de April 1822 Rang med Biskopper; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge; d. 17de April 1830 til Biskop over Sjællands Stift; d. 6te Maj s. A. til Medlem af Missionscollegiet og af Directionen for Waisenhuset, samt første Directeur for Pastoralseminariet; d. 29de Maj s. A. til Danebrogsmand, og d. 4de Juni s. A. til Ordens-Biskop ved de Kongelige Ordeners Kapitul; blev s. A. Vice-Præsident for det danske Bibelselskab; s. A. Medlem af Commissionen angaaende de i Danmark værende Oldsagers Bevaring; deeltog 1832, efter kongelig Befaling, i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i Kjøbenhavn, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse. Var Universitetets Rector 1808—9, 1814—15, 1827—28; Æresmedlem af det antiqvariske Selskab i Edinburgh; Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; af det Kongl. svenske Vitterhets- Historie- og

obligationum erga liberos, et quoad statum uxoris civilem. In hisce quæstionibus enucleandis præcepta juris universalis, Romani, patrii legumque Europæ celeberrimarum explicentur et inter se comparentur« (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 372); blev 1831 Volontair i det kongl. danske Cancelli, og udnævntes d. 3die Juni 1832 til Auditeur i Armeen. Tiltraadte, tildeels med Understøttelse fra Fonden ad usus publicos og de Lassonske og Ehlersenske Stipendier fra Universitetet, i Foraaret 1832 en Reise til Tydskland, Frankrige, England og Holland, hvorfra han i December 1833 kom tilbage (jvfr. Selmers Akad. Tid. III. S. 127—28); arbejdede efter sin Hjemkomst i forskjellige praktiske Stillinger; blev 1836 Cancellist i danske Cancelli; d. 7de Juli 1838 Auditeur ved daværende Kongens, siden Kronens Regiment; d. 16de Februar 1839 udnævnt til Overauditeur; 1841 Bogholder og Kasserer ved Sjællands Stifts geistlige Enkekasser; valgtes 1842 til Borgerrepræsentant i Kjøbenhavn; blev d. 1ste Juli s. A. afskediget i Naade og med Vartpenge som Auditeur ved Kronens Regiment, og ansat som Auditeur ved Kongens Livcorps. — * 2/4 3 1842 Charlotte Sophie Lange, Datter af Conferenceraad, Cancelli-Deputeret Michael Lange.

Om Laugsvæsen og Bevillinger til Næringsbrug efter den danske Lovgivning. En juridisk Haandbog. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 201, anm. af A. F. Bergsøe; Dansk Folkebl. V. Nr. 55, S. 219—20; Fædrel. anf. St. S. 492; »Dagen" 1840, Nr. 130).

Om Valgret og Valgbarhed, med særdeles Hensyn til de danske Provindsialstænder. Kbh. 1842.

Bidrag: i Juridisk Tidsskrift (Forsøg til en Fortolkning af Lovens 6—21—6, i Bd. XVIII. 1831, S. 15—49; Undersøgelse om, hvorvidt en Cautionist er berettiget til, af den, for hvem han caverer, at betinge sig mere end Skadesløsholdelse, smst. S. 261—287); — i »Dansk Ugeskrift", redig. af J. F. Schouw, (Om Udgifterne ved Haandværkslaugene, i 2den Række, Bd. III. Nr. 65); — i »Dansk Folkeblad" (Er Stiftelse af Maadeholdsforeninger et virksomt Middel til at modarbeide Brændeviinsdrik? i IX. Aarg. Nr. 24).

Kritiske Anmeldelser: i „Maanedsskrift for Litteratur" (af L. Fos's »Haandbog om Naadensaaret«, Bd. XVIII. S. 229—61); — i „Fædrelandet« (af A. F. Bergsøe's Skrift „Om Laugsvæsen og Næringsfrihed", I. 1840, Nr. 149. 150. 152; og af H. P. Giessing's »Om Laugsforfatningens Gavnlighed«, IV. 1843, Nr. 1345, jvfr. Skriftet: »Om de nuværende Mesterprøver ved Haandværkslaugene", Kbh. 1843). — (Efter Autogr.).

Müller (Peter Erasmus), Broder til ovenanførte Conferenceraad og Høiesterets-Assessor Adam Gottlob Müller; blev f. i Kjøbenhavn d. 29de Maj 1776; erholdt sin Dannelse og Underviisning i Faderens Huus ved Privatlærere; dimitteredes til Universitetet i Foraaret 1792, og blev saavel ved Examen Artium, som ved den philologisk-philosophiske Examen

1793 den Første blandt de Indkaldte; underkastede sig i October 1795 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie"; vandt 1797 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Theologien: „Enumerentur & illustrentur eæ Novi Testamenti doctrinæ, qvarum luculentior expositio Apostolorum demum institutioni debetur, notenturqve momenta, qvæ singulis disertius explicandis amplificandisqve occasionem & materiam præbuerunt" (jvfr. Badens Univers. Journ. V. 33); disputerede d. 10de Maj s. A. for Doctorgraden i Philosophien; tiltraadte samme Aar en Udenlandsrejse, paa hvilken han opholdt sig i halvandet Aar ved Tydsklands Universiteter (Leipzig, Jena og Göttingen), 8 Maaneder i Frankrige og 3 i England, hvorfra han vendte tilbage til Kjøbenhavn 1799. Næste Aar begyndte han at holde offentlige Forelæsninger over den christelige Moral og den naturlige Theologi, og blev derpaa 1801 udnævnt til overordentlig Professor i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet; erholdt d. 18de April 1803 den theologiske Doctorgrad. 1804 blev det ham overdraget, tillige at holde Forelæsninger over den philosophiske Moral. Vandt 1805 det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for sin antiqvariske Undersøgelse over de ved Gallehuus fundne Guldhorn. Udnævntes d. 30te Maj 1806 til ordentlig Professor i Theologien og Asessor i Consistoriet; blev d. 17de Juni 1811 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 5te Juli s. A. af sammes Ordbogscommission (i hvilken han blev Formand 1829, jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 451); deeltog i Oprettelsen af det danske Bibelselskab i Maj 1814, og valgtes d. 15de Aug. 1815 til Meddirecteur for samme; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament; 1817 Medlem af Commissionen for den Arna-Magnæanske Stiftelse; fik d. 19de April 1822 Rang med Biskopper; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge; d. 17de April 1830 til Biskop over Sjællands Stift; d. 6te Maj s. A. til Medlem af Missionscollegiet og af Directionen for Waisenhuset, samt første Directeur for Pastoralseminariet; d. 29de Maj s. A. til Danebrogsmand, og d. 4de Juni s. A. til Ordens-Biskop ved de Kongelige Ordeners Kapitul; blev s. A. Vice-Præsident for det danske Bibelselskab; s. A. Medlem af Commissionen angaaende de i Danmark værende Oldsagers Bevaring; deeltog 1832, efter kongelig Befaling, i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i Kjøbenhavn, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse. Var Universitetets Rector 1808—9, 1814—15, 1827—28; Æresmedlem af det antiqvariske Selskab i Edinburgh; Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; af det Kongl. svenske Vitterhets-Historie- og

Antiquitets = Academie, samt af flere inden = og udenlandske videnskabelige Samfund. † 4de September 1834. — * 1805 Louise Augusta Stub, en Datter af Commandeurcapitain Otto Friderich Stub og Hustru Lovise Elisabeth Kratzenstein. — (Autobiographi i det ved hans Doctor = promotion 1803 udgivne, af J. Kjerulf forfattede, Universitetsprogram; vedføjet „Prædikener ved Dr. og Professor Theol. P. E. Müller's Indvielse til Biskop over Sjællands Stift" (Kbh. 1830), S. 41—47; Biographi i Kofods Conversations = Lex. XXV. 104—6; Conversations = Lex. Neue Folge, I. Abth. II. Bd. 1825, jvfr. Det's Archiv IV. 173 - 74; Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit und Literatur 1833, Art. P. E. Müller. og Art. „Danmark"; Nekrolog i „Dagen" 1834, Nr. 215. 216; Selmers Akad. Tid. II. 294—96; Allgemeine Kirchenzeitung 1835, Nr. 61, og i N. Nekrolog der Deutschen XII. Jahrg., 1834, 2ter Theil (Weimar 1836), S. 1159—63; jvfr. Dansk Ugeskrift, redig. af J. F. Schouw, V. Nr. 131 og 132, S. 333—37 (af J. P. Mynster); Nord. Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst IV. 457—480 (af C. Molbech); Evangelische Kirchenzeitung 1828, Nr. 53 (af A. G. Rudelbach); Mellers N. theol. Bibl. XV. 199—201, 203—22; Kbhpost. 1831, Nr. 170; 1834, Nr. 179. 180. 181. 184. 195; „Valkyrien" 1831, II. 187—88; Allg. Encykl. von Ersch u. Gruber 1ste Sect. XXIX. S. 97. 101 Berlingske Tid. 1834, Nr. 212. 215; Christelig Kirketid. 1834, S. 152; Nord. Kirketid. 1834, Col. 606. 622—23; Ugebl. f. den danske Bonde I. Aarg. Nr. 17. — Portrait, i Staalstik af Jaquemot, 4to (foran Müllers Udgave af Saxo); malet af Adam Müller, lithogr. af E. Fortling, 1842. — Büste, af F. C. Krohn, 1830).

Commentatio historica *de genio, moribus et luxu ævi Theodosiani.* Particula 1ma. (pro gradu Magisterii). Hafn. 1797. Particula 2da. Goettingae 1798. (Gött. A. 1798, St. 1 u. 187; L. E. 1799, Nr. 5). — *De hierarchia et studio vitæ asceticæ* in sacris et mysteriis Græcorum Romanorumqve latentibus. Accedit auctarium *de Disciplina arcana Eleusiniorum.* Diss. inaug. Hafn. 1803. (L. E. 1803, Nr. 24. 25; Allg. D. Bibl. Bd. LXXXV. St. 2. S. 452—54; N. theol. Annal. 1805, Juni, S. 437—42; Allg. H. J. 1808, Ergzbl. Novbr. S. 1145. — Er med nogen Forkortelse oversat paa Tydsk i Neue Biblioth. der schönen Wissenschaften Bd. LXIX. St. 2. og Bd. LXX. St. 1. 1804; jvfr. Stäudlins Magaz. für Religions = Moral = und Kirchen = Gesch. Bd. II. St. 2. S. 465—79). — *Programma,* in qvo, notione amoris enucleata, illustratur *præceptum Christi de amore erga Deum.* Havniæ 1806. 4to. (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationsfest). — Antiqvarisk Undersøgelse over de ved Gallehuus fundne Guldhorn. Et af Videnskabernes Selskab i Kiøbenhavn 1805 kronet Priisskrift. Kbh. 1806. 4to, m. Kb. Oversat paa Tydsk af W. H. F. Abrahamson. ibid. eod. 4to, mit Kpf. (L. E. 1806, Nr. 42, r. af Abrahamson; Allg. H. J. 1807, Jun. Nr. 147; Gött. A. 1807, S. 521; Jen. L. J. 1807, Juli. Nr. 160). — Christeligt Moralsystem. Kbh. 1808. Anden omarbeidede Udg.

ibid. 1827. (Kiel. L. Z. 1809, Nr. 36. 39; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 888; jvfr. Evangel. Kirchenzeit. 1828, Nr. 55 (af A. G. Rudelbach); Nr. 102, af P. E. Müller). — Christelig Apologetik eller videnskabelig Udvikling af Grundene for Christendommens Guddommelighed. Kbh. 1810. (L. E. 1810, Nr. 45, r. af J. Møller; Neue theolog. Annalen 1811, Junius; Allg. L. Z. 1811, Octbr. S. 126; Ersch u. Gruber Encykl., Art. „Apologetik"). En tydsk Oversættelse, tildeels efter Forfatterens i 1821 omarbeidede Manuskript, ved C. N. Nissen, udkom i Schleswig 1827, men hvoraf de tvende sidste Capitler formedelst Oversætterens Død ere udeladte. — Om det islandske Sprogs Vigtighed. Et af det Kongelige Selskab for Norges Vel kronet Priisskrift. Kbh. 1813. (Udgjør ogsaa IV. Deels 1ste Bd. af dette Selskabs Historisk-Philosophiske Samlinger, og er r. i L. T. 1815, Nr. 3). — Ueber den Ursprung und Verfall der isländischen Historiographie, nebst einem Anhange über die Nationalität der altnordischen Gedichte. Aus dem Dänischen (Manuscripte des Verfassers) übersetzt von L. C. Sander. Kopenh. 1813. (L. T. 1815, Nr. 30. 31; Gött. A. 1814, Octbr. St. 175; Leipz. L. Z. 1815, Novbr. Nr. 276; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1815, Nr. 73—75). Den danske Original, endeel forøget, er indført i Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed Bd. I. 1832, S. 1—54. (L. T. 1832, S. 322—32).

Tale holden paa Efterslægtselskabets Stiftelsesdag d. 4de Marts. Kbh. 1816.

Tillæg til Recensionen over Pastor Grundtvigs Prøveoversættelse af Saxo og Snorro. Kbh. 1816. 23 S.

Sagabibliothek med Anmærkninger og indledende Afhandlinger. I.—III. Bd. Kbh. 1817—1820. 1ste Bd. overs. paa Tydsk (efter Forfatterens Manuskript) af C. Lachmann. Berlin 1816. Den Afdeling af Sagabibliotheket, der afhandler den for Norden og Tydskland fælles Sagnkreds, er oversat paa Tydsk under Titel: Untersuchungen über die Geschichte und das Verhältniß der nordischen und deutschen Heldensagen, aus P. E. Müller's Sagabibliothek 2r Band, mit Hinzufügung erklärender, berichtigender Anmerkk. und Excurse, übers. und kritisch bearbeitet von G. Lange. Frankfurth am Main 1832. (L. T. 1818, Nr. 33; 1820, Nr. 43. 44 (jvfr. sstd. S. 715—16); 1825, Nr. 4. 5; „Tilskueren" 1817, Nr. 48 og 49; Gött. A. 1818, S. 204—8; Gubitz's „Der Gesellschafter" 1818, af Grimm; „Hermes" 1820, St. I. S. 11—17; Kbhpost. 1831, Nr. 221; jvfr. Tidsskr. f. Nord. Oldkyndighed Bd. II. S. 65—99, af J. Espólin [særsk. aftr. Kbh. 1829]; Ersch u. Gruber Allg. Encykl. 1ste Sect. XXIX. S. 97).

Den christne Kirkes almindelige Symboler med Indledninger og Anmærkninger, samt en Udsigt over Treenighedslærens Udvikling. Kbh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 28, r. af P. Krog Meyer).

System i den christelige Dogmatik til Brug ved academiske Forelæsninger. Kbh. 1826. (L. T. 1827, Nr. 35. 36, r. af N. Fogtmann; Theol. Maanedsskr. IX. 63—96, 160—294, af A. G. Rudelbach, jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIV. 241—321 af N. Fogtmann, Øst's Archiv VII. 403—4, 423—24; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 889).

Dansk Synonymik, eller Forklaring af eenstydige danske Ord, ved B. G. Sporon, L. Heiberg, J. Smidth og Udgiveren P. E. Müller. I.—II. Deel (med en fælles Hovedtitel for begge Dele). Kbh. 1829. (L. T. 1830, Nr. 25; M. f. L. V. 293—327, r. af C. Molbech; Ersch u. Gruber Allg. Encykl. 1ste Sect. XXIX. S. 54. — C. P. Rosendahl udgav: „Forsøg paa at oversætte Ordene i P. E.

Müllers Synonymik paa Latin". I.—II. Indbydelsesskrifter. Nykjøbing paa Falster, 1843—44).

Oratio funebris in Memoriam viri illustrissimi et excellentissimi *Ovenii Malling*, habita die XXIII. Jan. Anni MDCCCXXX. in auditorio Coll. reg. Havniæ. 19 pagg. 8vo. (jvfr. L. T. 1830, S. 42—45).

Tale ved Indvielsen af Vordingborg lærde Skoles nye Bygning, den 12te Juli 1830. Kbh. (1830). 1½ S.

Vita Andreæ Sunonis Archiepiscopi Lundensis. Programma (i Anledning af Biskopperne N. E. Ollgaard's og J. Paludan Müller's Indvielse). Hafniæ 1830. 4to. (M. f. L. V. 257—63, anm. af H. Estrup; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 993).

Vita Lagonis Urne Episcopi Roskildensis. P. I.—II. Programmata (i Anledning af Biskopperne R Møller's og N. Fogtmann's, samt Tage Müller's Indvielse). Hafniæ 1831—33. 4to. (L. T. 1832, Nr. 5; M. f. L. XIV. 439—55, anm. af P. W. Becker; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 993).

Symbola ad *historiam Conciliorum ex Saxone Grammatico*. Programma (til Biskop N. Faber's Indvielse). Hafniæ 1834. 4to. (M. f. L. XIV. 45—58, anm. af P. W. Becker; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 448).

Saxonis Grammatici Historia Danica. Recensuit et commentariis illustravit *P. E. Müller*. Opus morte Mülleri interruptum absolvit *J. M. Velschow*. *Partis prioris*, textum et notas breviores complectentis. *Vol. I.—II.* Havniæ 1839. Imperial 8, med P. E. Müller's Portrait. (T. f. L. o. K. III. 133—42, anm. af H. Estrup; "Dagen" 1839, Nr. 252; jvfr. Nord. Kirketid. 1833, Col. 63—64; Cochrane's foreign Quarterly Review 1835, No. 1).

Redacteur af "Kjøbenhavnske Lærde Efterretninger" 1805—10, og af sammes umiddelbare Fortsættelse, under Titel: Dansk Litteratur-Tidende, fra 1811 til 1830 Nr. 15; jvfr. Aarg. 1830, S. 255; "Hesperus" Bd. VI. H. 6. S. 410—11; L. T. 1822, S. 460—64; "Der Eremit in Berlin", Unterhaltungsbl. f. Gebildete, redig. von C. E. v. d. Oelsnitz, 1827 Nr. 1. 3. 4. (Han skaffede dette Blad Privilegium paa Anonymitet, see L. E. 1809, S. 448; og leverede hertil en Mængde Recensioner [til 1809 betegnede med hans Navn], bl. a. over: Videnskabernes Selskabs danske Ordbog, 2. Bd. og 3. Bd. 1ste H., 1810 Nr. 6. 7. 8. 10. [jvfr. det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. af Molbech, S. 225—28, 390—92]; N. Treschow: Elementer af Historiens Philosophie, 1811 Nr. 7. 8. 9; Sammes Moral for Folk og Stat, 1812 Nr. 20. 21. 22; K. Henneberg: Hvad er Edda? 1812 Nr. 36. 37; Fr. Rühs: Die Edda, 1813 Nr. 9. 10; K. Henneberg: Forsvar for Skriftet "Hvad er Edda?" 1813 Nr. 18; Abrahamson, Nyerup og Rahbek: Udvalgte danske Viser fra Middelalderen, 1814 Nr. 38. 39. 40; N. F. S. Grundtvig: Prøver af Snorros og Saxos Kroniker, 1816 Nr. 7. 8. 9 [jvfr. Art. N. F. S. Grundtvig]; M. Rascou: Hvad er menig Mand bedst tjent med, enten en fuldstændig Oversættelse eller et kjærnefuldt Uddrag af den hellige Skrift? 1817 Nr. 48; Edda Saemundar hinns Fróða. P. II. & III., 1818 Nr. 35. 36, 1829 Nr. 37. 38; J. K. Høst: Kritiske Anmærkninger ved J. Møllers Mindeskrift over Daniel Ranzau, 1819 Nr. 25 [jvfr. Art. J. K. Høst]; Sammes: J. F. Struensee og hans Ministerium, 1825 Nr. 14. 15; H. M. Svane: Forklaring over eenstydige danske Ords Bemærkelse, 1825 Nr. 31. 32, jvfr. sstd. Nr. 34; o. m. a. — Alle Nekrologer i Litteratur-Tidenden under Müllers Redaction, som ikke have noget sær-

eget Mærke, ere af ham. — Angaaende hans Nekrolog over J. J. Baggesen, i Aarg. 1826 Nr. 45. 46, jvfr. sstd. S. 766—68, og Døt's Archiv VI. 387—400).

Medredacteur af: Journal for udenlandsk Literatur. I.—VII. Bd. Kbh. 1810—16. 4to.

I Skandinavisk Museum (Om Fædrelandskjærligheds moralske Værd, 1800, Bd. I. H. 2. S. 72—144. [Kiel. L. J. 1808, Nr. 27—28]; Sammenligning mellem Grækers og Skandinavers Forestillinger om Verdens Styrelse, sstd. Bd. II. H. 4. S. 78—119; Om Venskab hos de gamle Skandinaver, 1803, Bd. I. S. 217—66. [L. E. 1803, S. 776—78]; — i Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Om gamle Skikke og Menneskenes Hang til at forklare det Tilfældige som en Aarsag til Tro paa Varsler, 1805, Bd. II. S. 82—117. [L. E. 1807, S. 266—67]; Historisk-philosophisk Undersøgelse om Udødelighedsbegrebets Oprindelse og første Udvikling, 1806, Bd. II. S. 324—58. [L. E. 1809, S. 135—37]; Om nogle eenstydige danske Ords Bemærkelse, 1809 S. 1—19 [siden benyttet i Synonymiken]; Om Authentien af Snorre's Edda, og Beviset derfra kan hentes for Asalærens Ægthed, 1812 S. 1—97. [særsk. aftr. under Titel: Om Asalærens Ægthed. Kbh. 1812, og r. i L. T. 1814, Nr. 21. Paa Tydsk overs. u. T.: Über die Aechtheit der Asalehre und den Werth der Snorroischen Edda, von P. E. Müller. Übersetzt von L. C. Sander. Kopenh. 1811; r. i Gött. A. 1811, St. 179, og af Gräter i „Idunna und Hermode" 1812, Nr. 7, samt i Allg. H. J. 1813, Januar, S. 36—40]; Brudstykke af Aron Hiørleifssøns Saga, om det norske Hofliv i det 13de Aarhundrede, oversat af det gamle Skandinaviske (og i den Anledning om de islandske Hestekampe), 1814 S. 1—37; Fortællingen om Hreidar Tosse, oversat af det Islandske med Anmærkninger, 1816 og 1817 S. 208—233; Om nogle eenstydige Ords Bemærkelse, Bd. XXI. 1826, S. 157—181 [siden benyttet i Synonymiken].

I Kjøbenhavnske lærde Efterretninger (Recensioner, under hans Navn, 1799—1804).

I Wielands „Mercur" (Nogle Bemærkninger angaaende den i Oldtidens Konstværker forekommende Skik at folde Hænderne sammen, i April 1802).

I „Minerva" (Fragment af en Prædiken af Chrysostomus imod Sminke, 1806. IV. 18—20).

I „Akademisk Høitidsact i Anledning af Kong Frederik VItes Fødselsdag den 28. Januar 1809" (Tale, paa Latin med dansk Oversættelse).

I Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler (Bemærkninger om de academiske Høitideligheders sande Værd, 1813 S. 1—10).

I „Athene", udg. af C. Molbech, (Samtale holden i Midten af det ellevte Aarhundrede imellem den norske Konge Harald Haardraade og Skalden Stuf, oversat af det Oldskandinaviske, Bd. II. S. 93—102; Krazenstein Stubs Minde, Bd. VII. S. 142—50; Hrolf Krages Saga. Om Begivenheder fra fjette og syvende Aarhundrede (en Prøve paa Sagabibliotheket), Bd. VIII. S. 535—60).

I „*Solennia funebria* Universitatis Hauniensis in obitu Principis Seren. et Cels. *Friderici Christiani* habita d. 14. Aug. 1814", Hauniæ 1814, 4to (Tale til Minde om Hertug Frederik Christian, paa Latin med dansk Oversættelse).

I „Theologisk Bibliothek", udg. af J. Møller, (Quantum præsidii litterarum studium, vel inter ipsa bella, civitatibus inprimis minoribus afferat. Oratio, habita in inauguratione Viri S. V. Magni Sommer, Bd. VI. S. 55—67; anm. i L. T. 1815, S. 215—20).

I „*Acta Solennia* quibus festum ad regnum inaugurationem Augustissimi Regis *Frederici Sexti* Augustissimæque Reginæ *Mariæ Sophiæ Fredericæ* celebrabat Universitas Reg. Havniensis“, 1815, Folio (Oratio, qua IV Theologiæ Doctores creabat P. E. Müller, p. 52—56).

I „Danſk Minerva“, udg. af K. L. Rahbek, (Om Udgivelſen af et Sagabibliothek, tilligemed Hrafnkell Godes Saga og Halfs Saga, i Bd. II. 1816, Juni, S. 15—33).

I 7de Beretning fra Bibelſelſkabet for Danmark (Tale i Selſkabets Generalforſamling 1822, S. 5—12).

I „Nyt theologiſk Bibliothek“, udg. af J. Møller, (Om de mesſianſke Spaadomme, eller det udmærkede Forhold, hvori Jeſus ſtod til Fortiden (en Omarbeidelſe af 3die Capitel af hans »Chriſtelige Apologetik«), Bd. IV. S. 99—118. [L. T. 1824, S. 535—37, anm. af N. Møller]; Oratio, habita calendis Julii 1823 in templo Domus Regiæ, ad solennia sæcularia hujus Collegii celebranda, ſſtd. S. 263—74. [L. T. 1824, S. 551, anm. af N. Møller]; Quibus artibus ad crudam viridemque senectutem pervenire liceat. Oratio, habita in Universitate Hauniensi inter solennia Jubilæi Hornemanniani, Bd. XI. 101—12. (L. T. 1829, S. 415—16).

I Herholdt's „Archiv for Lægevidenſkabens Hiſtorie i Danmark“ (Bidrag til Lægevidenſkabens Hiſtorie i Nordens Oldtid, i No. 1. Bd. I. H. 1. 1823, S. 1—25. (L. T. 1823, S. 807—8; Bibl. f. Læger 1821, IV. 91—93).

I det Kongl. Danſke Videnſkabernes Selſkabs philoſophiſke og hiſtoriſke Afhandlinger (Om Kilderne til Saxos ni førſte Bøger og deres Troværdighed, i II. Deel, S. 1—174; Underſøgelſe om Kilderne til Snorres Heimskringla og disſes Troværdighed, ſſtd. S. 175—314. Samlede og ſærſkilt aftrykte, under Titel: *Kritisk Undersögelse af Danmarks og Norges Sagnhistorie*, eller om Troværdigheden af Saxos og Snorros Kilder. Kbh. 1823. 4to. [L. T. 1828, Nr. 10. 11; Wiener Jahrbb. der Lit. 1823, Bd. XXIV. S. 186—206; Gött. A. 1824, St. 41. 42; Revue encyclop. 1826, Mars, anm. af P. A. Heiberg. Underſøgelſen om Norges Sagnhiſtorie eller om Snorros Kilder og Troværdighed findes ledſaget af en ved B. Thorlacius forfattet latinſk Overſættelſe i 6te Bind af Noregs Konúnga Sögur (Hauniæ 1826, Fol.); ſærſkilt: Disquisitio de *Snorronis* fontibus et auctoritate. Latine vertit *B. Thorlacius* Hauniæ 1820. 84 pagg. Folio; r. i Gött. A. 1821, St. 157, S. 1561—66]; Kritiſke Bemærkninger over Saxos danſke Hiſtories 10de—16de Bog, i IV. Deel, S. 51—304. Særſk. aftr. u. T.: *Kritisk Undersögelse af Saxos Histories syv sidste Böger.* Kbh. 1830. 4to. (M. f. L. VI. 132—51, anm. af H. Eſtrup; Gött. A. 1832, St. 73 (af Grimm?); The foreign Quarterly Review No. XXI. January 1833. — Chronologie over Valdemar den Førſtes Krigstoge imod Venderne er overſat paa Tydſk af G. Mohnike i Illgens Zeitſchr. für die hiſtor. Theologie Bd. II. St. 1. S. 226—59).

I „Nyt Aftenblad“ (En norſk Hofdigters Levnet fra det ellevte Aarhundrede, 1824. I. Nr. 8, S. 57—63; Samvittigheden, ſſtd. II. Nr. 50, S. 437—42).

Til den Arnamagnæanſke Commisſions Udgave af *Laxdæla Saga* (Hauniæ 1826, 4to) meddeelte han ſom Anhang: De vi formulæ: „*at gánga undir jardarmen*“. (jvfr. L. T. 1829, S. 351—52; Gött. A. 1830, St. 63, anm. af Jac. Gr. (Grimm).

I „Prædikener ved Dr. og Profesſor Theol. P. E. Müllers Indvielſe i Frue Kirke til Biſkop over Sjellands Stift paa anden Pintſedag 1830“, Kbh. (Prædiken over

Joh. Evang. 3 Cap. 16 V., S. 29—40, samt hans i Kirken oplæste Levnetsløb, med Tillæg, S. 41—47; jvfr. Lindbergs Maanedsskr. f. Christend. og Hist. Bd. I. H. I. 1830, S. 64—69, af A. G. Rudelbach).

I "Prædikener ved Dr. Theol. N. Møllers og Dr. og Prof. Theol. N. Fogtmanns Indvielse til Biskopper, holdne i Frue Kirke 21de Søndag efter Trinitatis 1831", Kbh. 1831 (Tale ved Bispevielsen; jvfr. L. T. 1832, Nr. 5).

I „Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed" (Om den islandske Historiefortnings Oprindelse, Flor og Undergang (en Omarbeidelse af en det kongl. danske Videnskabernes Selskab forelagt Afhandling, hvilken er udkommen i en tydsk Oversættelse 1813, men ikke tilforn trykt paa Dansk, og nu er bleven endeel forøget, see ovenfor), Bd. I. 1832, S. 1—54. (L. T. 1832, S. 322—32).

I „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter", udg. af G. P. Brammer, 2den Samling (Tre Taler ved Præsters Ordination, S. 3—18; jvfr. M. f. L. XVI. 427).

I det Kongelige Danske Vidensk. Selskabs Historie ved C. Molbech (Yttringer om Anvendelsen af Vidensk. Selsk. Midler, S. 483).

Som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, havde han Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament; ligeledes deeltog han, som Medlem af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Ordbogscommission, i Udgivelsen af: Dansk Ordbog, III. D. 2. H.—V. Deel. (K—R.). Kbh. 1820—27. st. 4to.

Skrev Fortaler til: Lexicon Islandico-Latino-Danicum *Biörnonis Haldorsonii*, cura R. K. Raskii editum, MDCCCXIV. Til Fortalen var føiet: Conspectus criticus librorum islandicorum impressorum, ad antiqvam literaturam pertinentium (jvfr. L. T. 1816, S. 27—31; Allg. H. Z. 1815, III. 646—48); — til: Dansk Ordbog, udgiven af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, 3die Deel, 1820; — til: *Laxdæla-Saga* sive Historia de rebus gestis Laxdölensium. Ex manuscriptis Legati Magnæani, 1826. — Indledning til: Færøiske Qvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt, samlede og oversatte af H. C. Lyngbye, 1822 (jvfr. L. T. 1824, S. 799—800).

Müller (Tage Christian), Broderson af ovennævnte Pastor Michael Christian Müller og af den i Nyerups Lit. Lex. S. 409 anførte Pastor Hans Henrik Müller; er f. d. 3die October 1780 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Wilhelm Müller var Skræddermester (f. 1741, † 6/11 1830); hans Moder Frederikke Dorothea, f. Rasmussen (f. 1745, † 7/12 1817), en Datter af Præsten Frederik Rasmussen i Roholte i Sjælland. — Kom i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole ved dens Aabning d. 1ste Maj 1787, blev derfra dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1795, og erholdt Udmærkelse saavel ved Examen Artium, som ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar. Underkastede sig i April 1799 den theologiske Embedsexamen (Laudab.); i Novbr. 1804 den katechetiske, og i April 1806 den homiletiske Prøve, for hvilke begge han erholdt Charakteren Laud. et quidem egregie. —

23*

Foruden nogle private Informationer, var han i sine Candidataar Lærer ved det Schouboeske Institut og i Døttreskolen; gav ogsaa frit Underviisning i de masmannske Søndagsskoler, og var i fem af disse Aar Alumnus paa Borchs Collegium, i hvilken Tid han erholdt den academiske Guldmedaille for Besvarelsen af det i Aaret 1804 udsatte philosophiske Priisspørgsmaal; udnævntes d. 28de Marts 1806 til Sognepræst for Nørre-Snede og Eistrup Menigheder i Aarhuus Stift; d. 11te Maj 1810 til Sognepræst for Kjøng Menighed i Sjælland; fik d. 1ste November 1828 Titel af Consistorialraad; blev d. 19de Marts 1830 Sognepræst i Stege paa Møen, og Provst for Møenbo og Baarse Herreder; den 6te September 1833 Biskop over Ribe Stift (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 639. 748); d. 21de Januar 1835 Ridder af Danebroge; 1839 Medlem af Commissionen til at gjennemgaae Udkastet til et nyt Ritual og en ny Alterbog; d. 28de Juni 1840 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 18de Septbr. 1843 Commandeur af Danebroge. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse, som geistligt Medlem i Provindsialstænder-Forsamlingerne for Nørrejylland 1842 og 1844. — * 1/9 1806 Henriette Lovise Rasmussen, en Datter af hans Moders Broder Provst Thomas Rasmussen i Grevinge i Sjælland, og af hans Faders Søster Elisabeth Margrethe Müller. — (Autobiographi, vedføjet det i Anledning af hans Bispevielse af P. E. Müller udstedte Program: „Vita Lagonis Urne Episcopi Roskildensis, pars posterior", Hafn. 1833, 4to, p. 17—19. — Portrait, tegnet af G. Salomon, lithogr. i Bærentzen's & Comp. Institut, 1844).

De statu temporum, reformationem Lutheri proxime antecedentium. Specimen pro stipendio Coll. Medicei. Hafn. 1803. — Hvad er Venskab? Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i det Schouboeske Institut d. 28. Octbr. 1805. Kbh. 1805. 24 S. 4to. (L. E. 1805, Nr. 51). — Om Begrebet af Dyd og Lyksalighed, samt disses naturlige Forbindelse. Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i det Schouboeske Institut i November 1806. Kbh. 1806. 28 S. 4to. (L. E. 1807, Nr. 13; Kiel. L. Z. 1807, Nr. 40).

Prædiken, holden i Kjøng Kirke paa Jubelfesten d. 14de Mai 1826. Kbh. 1826.

Udvikling af den christelige Religions Troeslærdomme. For oplyste, men ulærde Christne. Odense, 1829. Andet, af Forfatteren gjennemsete, Oplag. ibid. 1832. (L. T. 1830, Nr. 13. 14; M. f. L. XI. 1—23; 87—129, anm. af C. E. Scharling; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 936; Allg. L. Z. 1834, Juli).

Ved Pastor Emeritus Michael Christian Müllers Kiste, d. 27de Julii 1829. Kbh. (optr. i Brammers Samling af kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter, I. S. 406—13).

Vi skulle med Viisdom bygge vor christelige Erkjendelse paa den Grundvold, som er lagt, Jesus Christus. Synodalprædiken, holden i Roeskilde Domkirke den 3die Juli 1833. Kbh. 1833.

Opbyggelsesbog for Christne, til Brug ved den private og huuslige Andagt. Samlet og udgiven af Tage Müller, Chr. H. Kalkar, L. D. Westengaard. Odense, 1844. (Berlingske Tid. 1844, Nr. 352; F. L. o. K. II. 1844, S. 391—99).

Bidrag: i Fallesens Theol. Maanedsskrivt for Fædrelandets Religionslærere (Ogsaa et Par Ord angaaende Biskop Boysens liturgiske Plan, Bd. VIII. S. 402—23); — i Møllers Theol. Bibliothek (Argumentorum de moralitate mortis voluntariæ agentium disquisitio, Bd. VII. S. 1—116. [L. T. 1817, S. 18—23; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1817, Nr. 25]; — i Vidensk. Forhandl. ved Sjællands Stifts Landemode (Om Menneskets moralske Frihed, Bd. III. S. 1—20. [L. T. 1819, S. 273—74]; Over det Spørgsmaal: Er enhver Usandhed under alle Omstændigheder utilladelig? sstd. S. 172—204. [L. T. 1819, S. 274—76; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIII. 278]; Om det geistlige Coelibats Oprindelse og moralske Indflydelse. sstd. S. 320—380. [L. T. 1819, S. 316—47]; — i Møllers Nyt theol. Bibliothek (Et Brev til Prof. Jens Møller om Religionslærernes Ed paa de symbolske Bøger, Bd. I. S. 337—48 [jvfr. sstd. S. 348—73, af J. Møller, og L. T. 1823, S. 503—5); — i „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter", udg. af G. P. Brammer, (i 1ste Samling: Ved Lieutenant, Juveleer Christian Winthers og Jfr. Th. Olivariusses Vielse i Kjøbenhavn den 20de October 1823, S. 201—11; Ved Jfr. Fr. E. Boelkers Kiste, d. 23de April 1818, S. 291—96; Ved min Moders, Fr. D. Müller, fød Rasmussen, Kiste, d. 29de Sept. 1817, S. 340—45; Ved Pastor C. L. Homanns Kiste, d. 28de Aug. 1821, S. 351—58; Ved Fabrikør og Dannebrogsmand Chr. Hansens Kiste, d. 27de Mai 1829, S. 381—87; Ved Inspecteur og Ridder Chr. G. Boelkers Kiste, d. 28de Octbr. 1819, S. 388—94; Ved Skræddermester W. Müllers Kiste, d. 25de Novbr. 1830, S. 398—405; Ved Pastor Emeritus M. C. Müllers Kiste, d. 27de Julii 1829, S. 406—13. [ogsaa særskilt. Kbh.]; — i 2den Samling: Prædiken, holden paa Reformationsfesten, den 3die Novbr. 1833, i Frue-Kirke, ved Bispevielsen, S. 46—55; Taler ved Bibelselskabets Møder i Vordingborg Kirke d. 17de April 1823, og d. 5te Mai 1825, S. 69—94; Ved Consistorialraad C. A. Lunds Kiste, d. 16de August 1833, S. 473—78); — i „Tausens Levnet samt nogle Prædikener", udg. af J. S. B. Suhr, Ribe 1836, (Prædiken paa første Juledag, holden i Ribe Domkirke 1835; og Prædiken paa anden Paaskedag, holden sammesteds 1836, S. 2—23); — i „Trende Prædikener, holdne i Ribe Domkirke paa Reformationsfestens første og tredie Dag", Ribe 1836 (Prædiken paa Reformations-Jubelfestens første Dag); — i Petersens „Tidsskrift for Literatur og Kritik" (Anmeldelse af H. J. Giessings Skrift „Om den danske Geistligheds nærværende kirkelige og borgerlige Vilkaar", i Bd. I. S. 331—96, jvfr. Bd. II. S. 218—25, af H. J. Giessing); — i Suhrs Archiv for den practiske Theologi (Prædiken paa fjerde Søndag i Advent. (Philipp. 4, 4—7), Bd. I. 1839, S. 92—104; Liigtale, Bd. II. 1840, S. 316—323).

Fortale til J. B. Daugaard's og P. W. Stochholm's Udtog af den bibelske Historie. Kbh. 1835. 2det Opl. ibid. 1838. — (Tildeels efter Autogr.).

Müllner (C.), Studiosus Theologiæ.

Fuldstændig og authentisk Beskrivelse over samtlige Høitideligheder i Kongeriget Danmark ved Reformationsfesten Aar 1817. Med forudskikket Beretning om Anledningen til Festen, Luthers Biographie, samt Efterretninger

om Hoitidelighederne ved de foregaaende Jubelfester 1617 og 1717. Kbh. 1817. (Prov. Ber. 1820, V. 640). — Emanuel og Hortensia eller Sovngjængersken. Romantisk Fortælling af Heinrich von Zschokke. Paa dansk oversat. Kbh. 1820. (L. T. 1821, S. 73—74).

Münnich (Carl Detlef Andreas), en Søn af Generallieutenant v. Münnich († 25/2 1815); var Capitain og Compagnichef ved Kbhvns Infanteri-Regiment; blev siden afskediget, og opholder sig i Kbhvn. — * 1. Anne Dorothea Lagerheim. * 2. Mette Pauline Bierring.

Gedichte und Lieder. Kopenh. 1825. 21 S. (Conversationsbl. 2den Aarg. I. S. 21—22). — To mærkværdige Krige, som Danmark har ført, historisk bearbeidet. Kbh. 1826. (indeholder I. Slaget paa Brovalla Hede Aar 740; og II. Den første Ditmarskerkrig, eller Slaget ved Hemmingsted Aar 1500). — Humoristiske danske og tydske Smaadigte og Sange. Kbh. 1843. 87 S. l. 8.

Münnich (Rudolph Leopold), f. d. 16de August 1802 i Kjøbenhavn. Faderen nysanførte Capitain C. D. A. v. Münnich; Moderen A. D. f. Lagerheim. Blev d. 17de Juni 1820 Secondlieutenant i det 3die jydske Infanteri-Regiment; d. 3die Jan. 1832 Premierlieutenant; erholdt d. 3die Febr. 1841 Capitains Anciennetet; udnævntes d. 1ste Juli 1842 til Capitain af 2den Klasse ved det 3die Jægercorps, med den ham reserverede Anciennetet. — * Johanne Kirstine Marie Bastrup, en Datter af afd. Pastor Andr. Jørg. Fischer Bastrup i Østernykirke i Ribe Stift.

Digte, indførte i Aalborg Stiftstidende (f. Ex. 1831, Nr. 30. 41. 93).

Münster (Christian Sommerfeldt Nærenst), f. d. 22de [ikke d. 26de] Aug. 1779 i Rønne paa Bornholm, hvor hans Fader, Justitsraad Thomas Georg Münster, da var Amtsforvalter samt Ammunitions- og Materialforvalter, siden Amtsforvalter i Aalborg (f. 1/7 1728, † 1/8 1799, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 412); Moderen Dorothea Marie Wendelboe, en Datter af Præsten Morten Wendelboe til Rygge og Moss i Aggershuus Stift. — Blev dimitteret til Universitetet fra Aalborg Skole i Foraaret 1796; underkastede sig i Efteraaret 1796 og næstfølgende Foraar den philosophiske Examens trende Afdelinger; blev d. 5te Octbr. 1798 Alumnus paa Ehlers' Collegium; tog dansk-juridisk Examen i Octbr. 1801; rejste udenlands paa Bergværksvidenskaben 1804—7, og senere til forskjellige Tider i forskjellige Dele af Tydskland, Polen og Italien; foretog, efter Rentekammerets Foranstaltning, i Sommeren 1808 en Rejse i Danmark i Henseende til Saltvirkningen af Tang. Blev 1811 kongelig Bergmester; d. 25de Maj 1819 Directeur ved de hoherdamske Kobber- og Messingværker i Holsteen (indtil 1833). — * Ebba Ovidia Charlotte Sophia Scholler, Datter af Oberst Caspar v. Scholler og M. Henriette, f. Münster.

Anviisning til at virke Salt af Tang. Aarhuus 1808. 1 Ark, 4to. Et nyere Oplag med Forandringer trykt 1809 hos J. Fr. Schultz i Kbhvn. 12 S. 4to. Aftrykt i Olufsens oeconom. Annaler XI. 73—86, og i Udtog i Krarups Søndags-Aftens-Læsning 1809, Nr. 2, samt r. i L. C. 1810, Nr. 14. Overs. paa Islandsk. Kpmhfn. 1809. 8vo.

Undersøgelser i Jylland efter Salt og Steenkul, i „Den oeconom. Correspondent" II. Aarg. Nr. 21. 22.

Münster (Gutzon Michaël), Farbroder til ovenanførte Biskop J. P. Mynster og Professor O. H. Mynster, blev f. d. 17de Octbr. 1745 paa Staegaard i Vester-Hassing Sogn i Vendsyssel. Hans Fader Oluf Münster var Herredsskriver i Kjær og Hvetbo Herreder (f. $\frac{2}{8}$ 1692 i Hvilsager i Aarhuus Stift, † 1767); Moderen var Christense Vium. — Blev 1766 dimitteret til Universitetet fra Aalborg Skole; udmærket ved den philosophiske Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig d. 4de Octbr. 1769 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); var sitenefter i meer end 10 Aar Hører ved Frue-Skole i Kjøbenhavn; blev d. 11te Maj 1787 Sognepræst til Græse og Sigerslevvester i Sjælland; i Marts 1789 til Gadstrup og Syv sstd. † i September 1821. — * Elisabeth Cathrine Bech (f. 1770, † $\frac{1}{1}$ 1830 i Slangerup). — (Sørgetale ved hans Jordefærd, af M. P. Kruuse, i Brammers kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter, 1ste Samling, S. 359—61; jvfr. Tillæg til Statstid. 1821, Nr. 70).

Guds Villie efter det sjette Bud. En Prædiken af A. Struensee, oversat. Kbh. 1771. — En fornedret Synders Ophøielse. En Prædiken. ibid. eod. — Et Par Ord til Læseren af Provst Heibergs Udsigt over den mærkelige Ildebrand i Provst Rachlovs Eiendomsgaard i Snoldelev den 14. Nov. 1806. Kbh. 1807.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrivt for Fædrelandets Religionslærere (Endnu et Brev til Udgiveren, angaaende Spørgsmaalet, hvorledes en H. Hauge i vor Tidsalder har kunnet gjøre saa stærke Fremskridt, i Bd. VII. S. 137—142); — i „Minerva" (Om aabne Begravelser for fattige Folk. 1808 S. 265—270). — (Tildeels efter Autogr.).

Münster (Niels Christian), f. 1799 i Randers; tog pharmaceutisk Examen (Laud. unan. cons.) i Jan. 1820; blev derefter Escadronschirurg ved det Slesvigske Cuirasseer-Regiment, og underkastede sig i April 1823 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); fik den 27de Juni s. A. Bataillonschirurgs Charakteer; tog 1824 sin Afsked og nedsatte sig som privat Practicus i Horsens, hvor han den 1ste Octbr. 1836 tillige ansattes som Lærer i Sang ved den lærde Skole. — * . . . . . . Linde.

Praktiske Jagttagelser, i Bibl. f. Læger Bd. XXVIII. S. 305—12; Bd. XXX. S. 288—91; Bd. XXXII. (Ny Række Bd. 2.), S. 174—79; Bd. XXXIX. (Ny Række Bd. 9.) S. 287—92.

Münster (Niels Olaus), Broderson af ovenanførte Pastor Gutzon Michaël Münster, er f. d. 15de Novbr. 1781, af Forældrene Peder Hauch Münster, først Foged paa Edelgave, siden Forvalter, Birkedommer og Birkeskriver paa Lethraborg (f. $\frac{16}{4}$ 1743 paa Staegaard, † $\frac{26}{1}$ 1792), og Anna Marie Gram (f. $\frac{26}{4}$ 1756, † $\frac{26}{4}$ 1821), en Datter af Capitain ved Asiatisk Compagni, Grosserer Niels Hansen Gram og Maren Brock (Søster til Legatstifteren, Grosserer Niels Brock). Han blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1798; udmærket ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Januar 1803; blev d. 30te Marts 1810 Sognepræst i Ølsted i Aarhuus Stift; 1824 i Rønninge og Rolfsted i Fyen; d. 6te Januar 1838 i Baarse og Beldringe i Sjælland. — * Elisabeth Marie Bruun.

Mindetale over Kong Christian VII. Aarhuus, 1811.

Enkelte Digte, f. Ex. i Hempels Avis 1830, Nr. 111, og i Lindbergs Nord. Kirke-Tidende 1834, Nr. 37.

Münter (Balthasar), næstældste Søn af nedenanførte Biskop Dr. Friederich Münter og Maria Elisabeth, f. Krohn; er f. d. 14de Februar 1794 i Kjøbenhavn; nød den første Underviisning i Efterslægtselskabets Realskole, men indsattes allerede 1805 i Kjøbenhavns Cathedralskole, hvor han forblev indtil 1810. I Aaret 1811 dimitteredes han privat af Faderen til Kjøbenhavns Universitet; underkastede sig i Juli 1817 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; ledsagede om Sommeren 1818 sin Fader paa en kort Rejse til Tydskland; var 1819 Secretair i den kongelige Commission, der skulde gjøre Forslag til den indbyrdes Underviisningsmethodes Indførelse i Danmark; beskikkedes d. 2den April 1823 til anden residerende Capellan ved Bremerholms Kirke i Kjøbenhavn; d. 9de Maj 1828 til tillige at være Hofprædikant, og udnævntes d. 1ste November s. A. til Ridder af Danebroge. Valgtes 1828 til Meddirecteur i det danske Bibelselskab, og 1831 til Over-Directeur for de massmannske Søndagsskoler; foretog 1832 en Rejse til de bøhmiske Bade og i en Deel af Tydskland; valgtes 1834 til Meddirecteur ved det wærnske Underviisnings- og Opdragelses-Institut paa Frederiksberg; beskikkedes d. 27de Maj 1835 til første residerende Capellan ved Bremerholms Kirke; disputerede d. 17de October 1836 for Doctorgraden i Theologien; ansattes d. 2den Maj 1837 til Lærer i Homiletik og Katechetik i det kongelige Pastoralseminarium, samt til Meddirecteur af samme; benaadedes d. 28de Juni 1840 med Danebrogsmændenes Sølvkors; foretog 1842 atter en Rejse til de bøhmiske Bade og i en Deel af Tydskland; beskikkedes d. 30te December 1843 til Medlem af den kongelige Direction for Almue- og Borgerskolevæsenet i Kjøbenhavn. Desforuden har

han i sin Tid deeltaget som Formand i Selskabet til Oprettelsen af de kjøbenhavnske Asyler for Smaabørn, og i en Række af Aar været Medlem af Underviisnings-Commissionen i Selskabet „for Efterslægten". — * 14/1 1829 Ida Marie Louise v. Schmidt-Phiselbek, en Datter af afdøde Conferenceraad og Deputeret i Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet, Conrad Friedrich v. Schmidt-Phiselbek og Marie Wilhelmine, f. Krohn. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 41—42. — Portrait, malet af J. L. Lund, lithograph. af Lehmann, 1838. — Büste, af Tilemann 1839).

Den Erindring „at Gud allerede i tusinde Aar har velsignet Danmark med Jesu Christi Evangelium"; Prædiken paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark første Pintsedag d. 14de Mai 1826, holden til Aftensang i Holmens Kirke. (aftrykt i den Samling af Prædikener paa ovennævnte Jubelfest, som Kjøbenhavns Geistlighed har udgivet, Kbh. 1826).

Tale ved Hr. Capitain og Postmester A. A. B. Mazar de la Garde's og Frøken C. D. C. Monrads ægteskabelige Forbindelse d. 29de Decbr. 1826. Kbh. (Forfatterens Navn er ej angivet paa Titelbladet).

Tale i Selskabet for Efterslægten paa dets Stiftelsesdag den 4de Marts 1828. Kbh.

Tale i det danske Bibelselskab d. 19de Mai 1828. (findes i 18de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark, S. 4—15).

Tale ved de Masmannske Søndagsskolers 31te Aarsfest i Trinitatis Kirke, den 15de Mai 1831. Kbh. (aftrykt i G. P. Brammer's „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter", I. Samling, S. 71—77).

Tale i Præmieselskabet for den mosaiske Ungdoms Anbringelse til Kunster og Haandværker, d. 25de Febr. 1833. Kbh.

Tale i Selskabet for Efterslægten paa dets Stiftelsesdag den 4de Marts 1833. Kbh.

Sørgetale over Frue Johanne Margrethe Lütken, født Dedekam, den 31te Jan. 1834. Kbh.

Tale i Selskabet for Efterslægten paa dets halvhundredeaarige Stiftelsesdag den 4de Marts 1836. Kbh.

Symbolæ ad illustrandam Bugenhagii in Dania commorationem. Diss. inaug. Havniæ 1836. (Theol. Tidsskr. Bd. I. H. 1. S. 181—82; Allg. H. 3. 1838, Nr. 116. 117, S. 327—31; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1104).

Ved Stud. medic. Carl Mackeprangs Jordefærd d. 16de Novbr. 1837. (Som Manuscript for den Afdødes Familie og Venner). Kbh.

Morgen- og Aftenbønnek for de Kongelige Søcadetter. (Efter Chefens Opfordring forfattede af Dr. Münter og trykte som Manuscript). Kbh. 1838.

Tale paa Nyholm, da Orlogsskibet „Christian den Ottende" løb af Stabelen, d. 22de Mai 1840, Deres Majestæters, Kongens og Dronningens Sølvbryllupsfest. Kbh.

Tale ved Candidatus Theologiæ O. Fabricius's Kiste i Garnisonskirke, den

21de Marts 1841. (findes indrykket i: „Til Minde om Ove Fabricius", Kbh. 1841, S. 35—40).

Tale ved Christiane Georgina Elisabeth Oehlenschlägers Kiste i Frederiksbergkirke d. 10de Juli 1841. Kbh. (For Venner).

Sørgetale over Admiralinde Regitze Sophie Baronesse Holsten, født Kaas, d. 6de Septbr. 1841. Kbh.

Farvel til Pastor J. A. Riis ved hans Grav d. 29de Mai 1843. (findes indrykket i: „Pastor J. A. Riis's Minde af hans Medarbeidere i Kirken A. K. Holm, B. Münter og C. Kjerumgaard", Kbh. 1843, S. 11—15).

Tale holden i Bombebøssen, da denne Stiftelse havde bestaaet i 25 Aar, den 13de September 1844. Kbh.

Tale ved Admiral Michael Johan Petronius Billes Bisættelse i Holmens Kirkes Capel d. 2den April 1845. Kbh.

Desforuden er under hans Navn siden 1831 aarligen udgivet: „Regnskab for de massmannske Søndagsskoler"; han har ligeledes været med at besørge udgivet dette Selskabs nye Love, og ledsaget dem med et Forord. — Sang for Børnene i Sø-Etatens Pigeskoler paa H. M. Kongens Fødselsdag d. 28de Januar 1831. [uden Navn]. — (Efter Autogr.).

Münter (Friederich Christian Carl Hinrich), f. d. 14de October 1761 i Gotha, hvor hans Fader, Balthasar Münter (af en til Lübeck udvandret nederlandsk Familie), dengang var Præst ved Waisenhuset og Hofdiakonus (f. $\frac{24}{3}$ 1735 i Lübeck, † $\frac{5}{10}$ 1793 i Kbhvn, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 413); hans Moder Magdalene Ernestine Sophie Friederike v. Wangenheim (f. 1742, † $\frac{22}{8}$ 1808), en Datter af Georg Hinrich v. Wangenheim, hørte til Tydsklands ældste Adelsslægter. Da Faderen blev kaldet til Sognepræst ved Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn, kom Sonnen i sit 4de Aar til denne Hovedstad; nød Underviisning af Privatlærere, blandt hvilke den, siden som Etatsraad og Professor i Mathematiken afdøde J. Wolf; hørte tidligt, og længe før han blev Student, historiske, philologiske og philosophiske Forelæsninger, og besøgte stadigen Kratzensteins Cursus over Experimentalphysiken. Hans Smag for Konsterne uddannedes ved jevnlige Besøg hos den berømte Kobberstikker, Prof. J. M. Preisler, under hvis Veiledning han øvede sig i at radere (flere af disse Plader ere aftrykte og udgivne efter hans Død). I Aaret 1778 blev han af sin Fader dimitteret til Universitetet, udmærket ved Examen Artium; underkastede sig d. 22de Maj 1780 den philologiske, og d. 15de Maj 1781 den theologiske Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis, og begav sig strax efter, understøttet af sin Fader, paa en Udenlandsreise, for i Göttingen at fortsætte sine begyndte Studier; dyrkede der i to Aar den hellige og profane Philologi og Historie under Heyne, Koppe, Walch og Spittler, udvidede ved Böhmes Forelæsninger sin Kundskab i Kirkeretten, hvortil han havde lagt en god Grund i Kjøbenhavn ved Jac. Edv. Colbjørnsens Foredrag, og øvede sig hos Gatterer i at læse og bedømme Diplomer. Han

kom tilbage til Danmark i Efteraaret 1783, men tiltraadte atter i Foraaret 1784, med kongelig Understottelse, en Rejse til det sydlige Europa, nærmest i det Øjemed at undersøge de Haandskrifter af det Ny Testament, hvilke efter Rygtet skulde findes i Ragusa. Da han imidlertid, endnu forend han kom derhen, erfarede, at Rygtet var ugrundet, erholdt han Tilladelse at forandre sin Rejseplan, og tilbragte over to Aar i Italien og Sicilien, hvor han i Rom havde aaben Adgang i Cardinal Stephan Borgias Huus; blev paa denne Rejse 1784 Doctor i Philosophien ved det siden ophævede Universitet i Fulda. Vendte igjennem Lombardiet, Schweiz og Tydskland tilbage til Danmark, hvor han ankom i Sommeren 1787; concurrerede i det følgende Aar med Candidat A. Birch (siden Biskop i Aarhuus), for at opnaae et nyligen oprettet theologisk Professorat, og blev d. 31te Octbr. 1788 udnævnt til overordentlig Professor i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet; d. 1ste April 1790 til Professor ordinarius og Assessor i Consistoriet; erholdt d. 30te Septbr. s. A. den theologiske Doctorgrad; valgtes d. 5te Januar 1798 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; var og Medlem af den paa hans Forslag oprettede Commission for Universitets-Bibliotheket; af Commissionen for de danske Skolers bedre Indretning, og af den, som var nedsat til Undersøgelse af den pestalozziske Undervisningsmethode (1803—4); ligeledes af den liturgiske Commission (1806). Blev 1805 Medlem af Missionscollegiet og Directionen for Waisenhuset, hvilket Embede gav ham Anledning til, fra Begyndelsen af August til Midten af Novbr. 1806 at gjøre en Rejse til Leipzig, Dresden og Berlin, for at gjøre sig bekjendt med de i disse Stæder blomstrende Borgerskolers Indretning, for derefter at anlægge en Skole i Waisenhuset. Udnævntes 1807 til Medlem af den efter hans Forslag oprettede Commission angaaende de i Danmark (og Norge) værende Oldsagers Bevaring; d. 1ste April 1808 til Biskop over Sjællands Stift; deeltog strax efter, ifølge kongelig Befaling, i den Commission, der var nedsat til at gjøre Forslag om Danebrogsordenens Udvidelse; udnævntes d. 28de Juni 1808 til Ordens-Biskop og Medlem af de kgl. Ridderordeneres Kapitul; benaadedes d. 10de Aug. s. A. med Danebrogsordenens Ridderkors og Danebrogsmændenes Hæderstegn; blev d. 13de Jan. 1809 Meddirecteur for det, ifølge en af ham indgiven Forestilling, oprettede kgl. Pastoral-Seminarium til de theologiske Candidaters praktiske Dannelse, i hvilket han holdt Foredrag over Pastoraltheologien; bevirkede 1812 Oprettelsen af et Stiftsbibliothek for Sjællands Geistlighed; udnævntes d. 28de Jan. s. A. til Commandeur af Danebroge; deeltog i Oprettelsen af det danske Bibelselskab i Maj 1814, og valgtes d. 15de August 1815 til een af sammes Vice-Præsidenter; salvede Kong Frederik VI. og Dronning Marie Sophie Frederike i Frederiksborg Slotskirke d. 31te Juli 1815; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem af den efter hans Forslag nedsatte Commission for, ifølge kongelig Befaling,

at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament; d. 28de Octbr. 1817 Storkors af Danebroge; gjorde i Sommeren 1818 en Rejse i Tydskland; blev d. 28de April 1819 Medlem af Commissionen, betræffende den indbyrdes Underviisningsmethodes Anvendelse i Almueskolerne paa Landet og i Kjøbstæderne. Var Universitetets Rector 1796—97 og 1802—3; Æresmedlem af Academiet for de skjønne Konster i Kjøbenhavn, og af det keiserl. russiske Videnskabers Academi i Petersborg; Medlem af Videnskabernes Selskaberne i München, Edinburgh, Göttingen, af det kongl. svenske Vitterhets-Historie- og Antiquitets-Academi i Stockholm, det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, det skotske antiquariske Selskab, det joniske Academi paa Corfu; correspondcrende Medlem af Videnskabernes Selskab i Berlin og det hollandske Institut i Amsterdam, samt Medlem af flere inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. † 9de April 1830 i Kjøbenhavn. — * $\frac{1}{8}$ 1791 Maria Elisabeth Krohn (f. $\frac{7}{8}$ 1771 i Lübeck, † $\frac{24}{2}$ 1842 i Kjøbenhavn), en Datter af Dr. Hermann Dietrich Krohn, der døde $\frac{5}{12}$ 1805 som første Borgemester i Lübeck. — (Biographi, efter hans egne Optegnelser, i Kofods Conversations-Lex. Bd. XXV. S. 108—20; „Dr. Friedrich Münter, Bischof von Seeland; eine biographische Skizze, von J. P. Mynster", i Ullmann's u. Umbreit's Theol. Stud. u. Krit. 1833, I. S. 13—53. [ogsaa særskilt. 41 S. 8, og oversat paa Dansk af J. Møller i dennes Tidsskr. for Kirke og Theologi Bd. II. S. 352—98]; Nekrolog, af P. E. Müller, i L. T. 1830, Nr. 18. 19; af J. Møller, i N. theol. Bibl. Bd. XVIII. S. 340—49; af Fr. Thaarup, i Kbhvns Skilderi 1830, Nr. 30, og i „Kopenhagener Börsenhalle" I. Nr. 15 u. 16; i Allgemeine Kirchenzeitung 1830, Mai, Nr. 79 [overs. i Kbhpost. 1830, Nr. 156. 157], og i N. Nekrolog der Deutschen, 8ter Jahrg. 1830, 1ster Theil (Ilmenau 1832), S. 316—23; „Ved Biskop Frederik Münters Jordefærd i Petri Kirke den 15de April 1830, af H. G. Clausen", Kbh.; H. N. Clausen: De muneris episcopalis in ecclesia evangelica gravitate et pulchritudine. Havniæ, 1830. 4to (Indbydelsesskr. til Universitetets Mindefest for Fr. Münter); J. Møller: Oratio funebris in memoriam Friderici Münteri, nomine Universitatis Hauniensis habita. ibid. eod. 4to [optr. i N. theol. Bibl. XVIII. 125—69]; Sorge-Cantate af A. Oehlenschläger, Kbh. 1830; jvfr. L. T. 1830, S. 376—80; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Otium", I. S. 145—47; Kbhpost. 1830, Nr. 85. 88. 89. 129; 1831, Nr. 231; Hempels Avis 1830, Nr. 55. 59; Selmers Akad. Tid. I. S. 154; Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Historie af C. Molbech, S. 329—31; Møllers N. theol. Bibl. XIV. 14; „Valkyrien" 1831, II. 81; Ersch u. Gruber Allg. Encyklop. I. Section, XXIX. S. 100—1. — Portrait, af A. Graff, st. af Bolt 1800, 12mo; malet af Hornemann, lithogr. — Büste, af F. C. Krohn

1830, og af H. Freund; et Monument og et Grav-Mindesmærke over ham, af H. Freund. — Om hans i Bispegaarden indmurede Samling af antique Stene med Indskrifter i forskjellige Sprog, og andre Oldsager, see Kbhvns Skilderi 1829, Nr. 99 [ogsaa særsk. aftr. Kbh. 1829, 4to]; Thaarups Kopenh. Börsenhalle I. S. 6. Over hans Bibliothek udkom Catalog [ved J. A. Belling]. Havn. 1830; ligeledes over hans Samling af Mynter [ved C. J. Thomsen] under Titel: Museum Münterianum. P. I.—III. Havn. 1835—1839; og: Prospectus des collections numismatiques et d'antiquités, qu'a laissées le défunt évèque de Sélande, le Docteur Fr. Münter. Coph. Fol.).

Ob die Ehrenmahle, die man Voltaire öffentlich und ohne Bedingung errichtet, mit der Ehre unsrer Zeit und ihrer Philosophen bestehen können, von T. Rothe. Aus dem Dänischen. Kopenh. und Leipz. 1779. — Balders Tod, ein Trauerspiel mit Gesang von J. Ewald. Aus dem Dänischen nach der Musik des Concertmeister Hartmann. Kopenh. 1780. (Allg. deutsche Bibl. XLVI. 436). 2te Aufl. ibid. 1785. (A. D. Bibl. LXVIII. 444). — Die Hauptlehren der christlichen Religion, von B. G. Sporon. Aus dem Dänischen. Kopenh. 1781. (L. E. 1781, Nr. 21). — Die Offenbarung Johannis, metrisch übersetzt. Kopenh. 1784. 2te Ausg. ibid. 1806. (L. E. 1784, Nr. 21; Allg. H. Z. 1806, Ergzbl. August, S. 181; Leipz. L. Z. 1807, S. 2202; Jen. L. Z. 1807, Septbr. S. 417; Gött. A. 1808, S. 1687). — Om Hierarkiets Fremgang under Pave Innocenz III. Kbh. 1784. (L. E. 1784, Nr. 3). — *Specimen versionum Danielis Copticarum*, nonum ejus caput Memphitice et Sahidice exhibens. Romae 1786. (L. E. 1786, Nr. 49). — Authentische Nachrichten von den Ritter- und Brüder-Eingeweihten aus Asien. Kopenh. 1788. (jvfr.: „Werden und können Israeliten zu Freymaurern aufgenommen werden? u. s. w., herausgeg. von C. F. v. Boscamp, genannt Lasopolski." Hamb. 1788). — *Fragmenta Patrum Græcorum.* Fasciculus I. Halniæ 1788. (L. E. 1788, Nr. 3; Allg. D. Bibl. 1789). — Efterretninger om begge Sicilierne, samlede paa en Reise i disse Lande i Aarene 1785 og 86. I.—II. Deel. Kbh. 1788—90, m. Kb. Paa Tydsk [ved C. P. Kirstein] I.—II. Th. ib. 1790, m. Kpf.; paa Hollandsk, Harlem 1791, I.—3. D.; paa Italiensk, oplagt paany 1828; i Udtog paa Svensk af Ödman. Ups. 1794. (L. E. 1788, Nr. 50. 51; 1791, Nr. 37; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 43; Gött. A. 1789, S. 578; 1790, S. 556 og 1016; 1808, S. 1687; Jen. L. Z. 1790, Nr. 242; Annal. der theol. Litteratur 1791, S. 196; Allg. D. Bibl. CVI. 505; Monthly Review Vol. VII. pag. 510—46). [Af et Brev til ham fra Palermo, dat 10. Juli 1788, findes et Udtog i Handelstid. 1788, Nr. 66]. — Commentatio *de indole versionis Novi Testamenti Sahidicæ*, accedunt fragmenta epistolarum Pauli ad Timotheum, ex membranis sahidicis musei Borgiani Velitris. Hafn. 1789. 4to maj. (L. E. 1793, Nr. 10; Allg. D. Bibl. XCIV. 209; Annal. der theol. Litt. 1789, S. 657). — Kort Udtog af Reformationshistorien. Kbh. 1789. — Prøveforelæsninger holdne for det overordentlige theologiske Professorat ved Kjøbenhavns Universitet af F. Münter og A. Birch. Kbh. 1789. (Krit. og Antikrit. 1792, Nr. 18 o. fl.; jvfr. R. D. Riegels's „Tanker" o. s. v. Kbh. 1789, og Art. Otto Fabricius (I. S. 408). — De rebus gestis *Hieronymi Aleandri* in comitiis Wormatiensibus. Programma. Hafn. 1789. 4to. — *De ætate versionum Novi Testamenti copticarum.* Diss. inaug. Hafn. 1790. (L. E. 1791, Nr. 18; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 30. 34). Af Forf. paa Tydsk forfat, omarbejdet og udvidet, og indf. i Eichhorns Bibliothek der bibl.

Litt. IV. Bd. S. 1—30, 385—427. — Gedächtnißschrift auf dem Ritter Gaetano Filangieri, von Donato Tommasi, aus d. Ital. übers. mit e. Vorrede. Anspach, 1790. — Versuch über die kirchlichen Alterthümer der Gnostiker. Anspach, 1790. 2e verb. Aufl. ib. (Allg. L. Z. 1791, Nr. 227). — Chrysophirons Reden über einige wichtige Pflichte der Gold und Rosenkreuzer alten Systems. München 1792. (Altona, Hammerich). — Magazin für Kirchengeschichte und Kirchenrecht des Nordens. I.—II. Theil. Altona 1792—96. (L. E. 1793, Nr. 8; Annal. der theol. Litt. 1794, S. 497; 1797, 8te Woche). — Statutenbuch des Ordens der Tempelherren, aus einer altfranzösischen Handschrift herausgegeben. 1ster Theil. Berlin 1794. (jvfr. „Fundgruben des Orients“ Bd. VI., S. 3—120). — Forslag til Forbedringer i den jødiske Menigheds Forfatning. Kbh. 1796. — Om den i Dagens Blade herskende Tone. Kbh. 1796. 21 S. — Program til Forelæsninger over Pastoraltheologien. ibid. 1797. (L. E. 1798, Nr. 19). — Theses over den naturlige Theologie. Kbh. 1798. — Vermischte Beyträge zur Kirchengeschichte. Kopenh. 1798. (L. E. 1801, Nr. 1). — Haandbog i den ældste christelige Kirkes Dogmehistorie. I.—II. Deel. Kbh. 1801—4. Overs. paa Tydsk, med Tillæg af Forfatteren, ved J. P. G. Ewers. I.—II. Band. Göttingen 1802—6. (L. E. 1801, Nr. 35; 1804, Nr. 27; Histor. Calender I. 53; Leipz. L. Z. 1803, Nr. 160. 161; Gött. A. 1806, S. 607; Jen. L. Z. 1808, IV. Nr. 230; Allg. D. Bibl. LXXXVIII. 96—102; CIV. 6—9). — Den danske Reformations Historie. I.—II. Deel. Kbh. 1802. Paa Tydsk, forøget og forbedret, i Forfatterens „Kirchengeschichte von Dänemark und Norwegen“, 3r Theil, Leipz. 1833. (L. E. 1802, Nr. 47, jvfr. 1805, S. 462; Allg. H. Z. 1805, II. Nr. 96. 97; Histor. Calender I. 53—54; Badens histor. Bibl. S. 277). — Forsøg til en Anviisning for Skoleholderseminariernes Lærere. Trykt som Manuskript. Kbh. 1804. (L. E. 1804, Nr. 31; Allg. H. Z. 1805, April, S. 68). Overs. paa Tydsk i et af Gutsmuths udg. pædagog. Tidsskrift. — Betragtninger over den naturlige Theologie. Kbh. 1805. (L. E. 1805, Nr. 38; Histor. Calend. I. 59; Allg. H. Z. 1807, Jul. S. 36—39). — Parallelismen der Geschichte. 1806. (udkom uden Forfatternavn og Trykkested; jvfr. Mollers Tidsskr. Kirke og Theologi II. 372). — *Rede* bei der Einweihung des Bischofs N. Hesslén zu Lund, von *J. A. Lindblom.* Aus d. schwed. Handschrift übers. Kph. 1806. — Die Belagerung von Kopenhagen im Sommer 1807. Kph. 1807. Overs. paa Dansk af W. H. F. Abrahamson. ibid. eod., og paa Italiensk af H. Schubart. s. l. (Pisa) 1809. (Allg. H. Z. 1809, April, Nr. 109; jvfr. „Dagen“ 1810, Nr. 130). — Prædiken efter min Indvielse til Bisp i Siallands Stift. Kbh. 1808. — Erklärung einer griechischen Inschrift, welche auf die Samothracischen Mysterien Beziehung hat. Kopenh. 1810. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 181—245]. (L. E. 1810, Nr. 44; Leipz. L. Z. 1811, Febr., St. 22; Jen. L. Z. 1811, August, Nr. 196 [jvfr. Antiquar. Abhandl. S. 215—54]; Gött. A. 1811, S. 1073). — *Epistola* ad Eminentissimum ac Reverend. Eccles. Svio-Gothicæ Archiepiscopum *J. A. Lindblom de duobus monumentis veteris Ecclesiæ.* Hafn. 1810. 36 pagg. 8vo. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 53—84]. (Engelstofts Univers. og Skole-Annaler 1810, I. 253—62; L. E. 1810, Nr. 40; Gött. A. 1810, S. 1439; Monthly Review 1811, p. 483—85). — *De occulto urbis Romæ nomine*, ad locum Apocalypseos XVII, 5. Programma, quo Synodum Dioeceseos Selandiæ in Æde Cathedrali Roschildensi d. 3 Julii 1811 celebrandam indicit F. Münter. Hafn. 1811. 4to. 21 pagg. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 25—52]. (Gött. A. 1811, S. 1375; Leipz. L. Z. 1812,

Januar, S. 134—35). — *De schola Antiochena.* Programma (til Bisskopperne F. Plums, B. C. Hjort's og C. Sørensens Indvielse). Hafn. 1811. 38 pagg. 4to. (L. T. 1811, Nr. 37; Gött. A. 1812, April, S. 527; Leipz. L. Z. 1812, S. 136). Oversat paa Tydsk i Stäudlins u. Tzschirners Archiv für alte u. neue Kirchengeschichte Bd. I. St. I. S. 1—81. — Ritual for Bispevielsen, allernaadigst approberet. Kbh. 1811. — Tale ved Bispevielsen d. 11te August 1811. Kbh. — Traurede bei der ehel. Verbindung des Herrn G. R G. v. Rennenkampf und des Fräuleins A. C. A. Brun, gehalten am 11. Octb. 1811. Kopenh. — *Odæ Gnosticæ Salomoni tributæ,* Thebaice et Latine, præfatione et adnotationibus illustratæ. Programma Synodale. Hafn. 1812. 32 pagg. 4to. (L. T. 1812, Nr. 27, r. af J. Møller; Leipz. L. Z. 1812, S. 2183). — Episcoporum Ecclesiæ Danico-Norvegicæ *Epistola Encyclica ad Clerum* utriusqve regni *de officiis edicto Regio 1811 d. d. 28. Oct, promulgato pastoribus denuo injunctis.* Hafn. 1812. 4to. (ogsaa aftrykt i Stäudlins u. Tzschirners Archiv für alte u. neue Kirchengeschichte Bd. III. St. 3, S. 698—710; jvfr. Gött. A. 1818, S. 869—70). — Rede bei der Ordination des Herrn Christlieb Augustin Jacobi zum Missionair in Ostindien. Kopenh. 1812. (ogsaa aftrykt i Tzschirners Memorabilien für das Studium und die Amtsführung des Predigers, Bd. VIII. S. 112—124).

Observationum sacrarum ex marmoribus Græcis Specimen. Programma Synodale. Hafniæ, 1814. 4to. (r. i Millins Magaz. encyclop. T. V. 1814).

Antiquarische Abhandlungen. Mit fünf Kupfertafeln. Kopenh. 1816. (Heidelb. Jahrbb. d. Literatur 1818, Mai, S. 435—48; Gött. A. 1818, St. 126, S. 1253—1255; Allg. L. Z. 1819, II. Nr. 169, S. 500—2).

Religion der Karthager. Kopenh. 1816. *2te,* vermehrte und verbesserte *Auflage.* Mit zwei Kupfertafeln. ibid. 1821. 4to. (L. T. 1822, Nr. 19, jvfr. Ald. 1816, S. 72—74; Allg. L. Z. 1816, II., Aug. Nr. 178; Heidelb. Jahrbb. der Literatur 1818, Septbr. S. 924—28; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1819, Nr. 61; Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1823, Septbr. Nr. 101. 102; Prov. Ber. 1823, II. 98—99; Bertholdt krit. Journ. der neuesten theol. Literatur Bd. XV. St. 3. S. 248—325).

Reden bei der Einweihung der wiederhergestellten St. Petri-Kirche in Kopenhagen den 14ten Julius 1816, gehalten von Bischof Münter, Stiftspropst Clausen und Dr. Kochen, nebst einer Uebersicht der ersten Gründung und späteren Schicksale der Kirche. Kopenh. 1816. (Prov. Ber. 1817, I. 104; Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1817, S. 312).

Ordinations-Taler (tilligemed et Tillæg, indeholdende Mindetale ved Bisskop Balles Jordefærd). Kbh. 1817 (1816). (L. T. 1818, Nr. 41. 42; Allg. L. Z. 1819, III. Nr. 227, S. 110—12).

De Sacræ Scripturæ ejusqve integræ liberrimo usu deqve nova versionis Novi Testamenti vernaculæ recognitione. Programma Synodale. Hafn. 1817. 4to. (Til Mindetalen over Balle).

Antistitum Ecclesiæ Danicæ, Slesvico-Holsaticæ et Lauenburgensis *Epistola Encyclica ad Clerum de tertio Reformationis Jubilæo* diebus XXXI Octobris, I et II Novembris MDCCCXVII *pie celebrando.* Hafn. 1817. 20 pagg. 4to. (Jen. L. Z. 1818, Nr. 53; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. I. 362—65; XII. 196—99; J. C. Lindberg: Hvad er Christendom i Danmark? Kbh. 1826). Oversat paa Dansk i Kbhvns Skilderi 1826, Nr. 48. 49. 50; paa Tydsk af A. W. Neuber. Altona 1818. 32 S. 8vo. [Denne Oversættelse er tilligemed Originalen optrykt i G. P. Petersens „Chronik der Reformationsjubelfeier in den dänischen Staaten am 31. Octbr., 1sten und 2ten November 1817"; Kiel 1819, S. 33—85].

Undervisning til den danske Almue om de fornemligste Begivenheder:

som Kirkeforbedringen har fjernet os. Kbh. 1817. 48 S. 8vo. Paa Tydsk oversat efter Regjeringens Befaling, og udkommen i Schleswig 1817. — Almindelig Kirkebøn og Collecter paa Jubelfesten 1817. ibid. eod.

Velia in Lucanien. Eine Beylage zu Hegewisch über die Colonien der Griechen. Altona, 1818. (Leipz. L. Z. 1818, May, S. 995—97; jvfr. L. T. 1816, S. 71—72).

Kong Frederik den Sjettes og Dronning Marie Sophie Frederikes Salvingsakt d. 31te Juli 1815. Kbh. 1818. Fol.

Fragmenta versionis antiquæ latinæ Antehieronymianæ Prophetarum *Jeremiæ, Ezechielis, Danielis* et *Hoseæ*, e codice rescripto bibliothecæ universitatis Wirceburgensis. Edidit *Fr. Münter*. Programma (i Anledning af Biskop S. Tetens' Indvielse). Hafn. 1819. 4to. 44 pagg. (optr. i Miscellanea Hafniensia theolog. et philolog. argumenti. Tom. II. fascic. 1. p. 81—148).

Symbola veteris ecclesiæ artis operibus expressa, edidit *Fr. Münter*. Programma (i Anledning af Bisp J. M. Hertz's Indvielse). Hafn. 1819. 4to. 36 pagg. (jvfr. Mellers Theol. Bibl. XIX. 219—22).

Tale ved Provst Troels Smiths Jubilæum d. 12te Mai 1819. (Udg. af D. P. Smith i Forbindelse med de andre ved samme Leilighed holdte Taler). Kbh. 1819.

Prodromus *de anno natali Jesu Christi*. Hafn. 1821. (Et Blad i Qvart; jvfr. L. T. 1822, S. 50—53).

Der jüdische Krieg unter den Kaysern Trajan und Hadrian. Altona u. Leipzig, 1821. (Gött. A. 1822, St. 119, S. 1190—92).

Undersøgelser om de Danske Ridderordeners Oprindelse. Kbh. 1822, med 3 Steentr. Paa Fransk (ved C. A. Villaume): Récherches sur l'origine des Ordres de Chévalerie du Royaume de Dannemarc. Copenhague 1822, av. 3 estampes. (jvfr. G. L. Badens »Recension«, Kbh. 1822; L. T. 1823, Nr. 19; Prov. Ber. 1823, II. 97—98; Dét's Archiv IV. 32. 40. 45, og „Materialier“ Nr. 7; G. L. Badens vigtigste Levnetsomstændigheder, 1836, S. 25—26; L. T. 1826, S. 143).

Epistola ad virum illustrissimum et excellentissimum *Sergium ab Ouvaroff*, Academiæ cæsareæ scientiarum Petropolitanæ præsidem, de monumentis aliqvot veteribus scriptis et figuratis penes se exstantibus. Hafniæ 1822. 4to. 34 pagg. (Gött. A. 1825, S. 448).

Sendschreiben an den Herrn Geheimen Hofrath und Professor Dr. *Friedrich Creuzer über einige Sardische Idole*. Eine Beilage zur 2ten Ausgabe der Religion der Karthager. Mit 2 Kupfertafeln. Kopenh. 1822. 28 S. 4to. (L. T. 1822, S. 764—66; Prov. Ber. 1823, II. 99—100; Gött. A. 1824, S. 648; Leipz. L. Z. 1827, S. 756—57).

Narratio de Lucio Primo Episcopo Romano. Programma, qvo Synodum &c. indicit F. Münter. Hafniæ (1823). 4to. [optr. i Miscellanea Hafniensia theolog. et philolog. argumenti. Tom. II. fascic. 2. p. 185—225]. (Allg. H. Z. 1824, II., May, Nr. 110, S. 46—47).

Kirchengeschichte von Dänemark und Norwegen. I.—III. Theil. [med Fortale i 2r Theil af Prof. Wachsmuth]. Leipzig 1823—33. I. Th. ogsaa m. Tit.: Geschichte der Einführung des Christenthums in Dänemark und Norwegen. (L. T. 1832, Nr. 10, af J. Møller; Theol. Stud. u. Krit. 1833, IV. 1218; Literary Gazette 1825, No. 47; jvfr. Møllers Tidsskr. f. Kirke og Theol. I. 301—2; III. 386). [Af 1ste D. findes et dansk Udtog i Rønnes Religionsblad II. Aarg. 1826, Nr.

12 flgg.; 2. D. 1. Afdeling oversat i Clausens og Hohlenbergs Tidsskr. f. udenl. theol. Litteratur 1833, H. 1. S. 100—59].

De rebus Ituræorum. ad Lucæ III, 1. Programma (til Biskop Steingrim Johnsen's Indvielse). Hafn. 1824. 4to. 48 pagg. (Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1828, Jan. S. 1—4).

Der Tempel der himmlischen Göttin zu Paphos. 2te Beilage zur Religion der Karthager. Mit 4 Kpft. u. einer architektonischen Erklärung v. G. F. Hetsch. Kopenh. 1824. 40 S. 4to. (Heidelb. Jahrbb. der Litter. 1825, May, S. 475 ff.; Leipz. L. Z. 1826, I. Nr. 153; Gött. A. 1827, S. 263—64).

Sinnbilder und Kunstvorstellungen der alten Christen. I.—II. Heft. Altona 1825. 4to, mit 13 Tafeln. (Berl. Jahrbb. f. wissensch. Kritik 1827, Juli, S. 1005—1029, r. af A. Hirt; jvfr. G. B. Winer u. J. G. B. Engelhardts neues kritisches Journal der theolog. Literatur Bd. VII. St. 3, Sulzbach 1827, S. 265, af Rettig).

Taler ved Indvielsen af Kongernes Christian den Sjettes og Frederik den Femtes Capel i Roeskilde Domkirke, d. 12. og 13. Sept. 1825 af Biskop F. Münter og Confessionarius M. F. Liebenberg. Kbh. 1825.

Symbolae ad interpretationem Evangelii Johannis ex marmoribus et numis, maxime graecis. Programma (til Biskop C. D. Koefoed's Indvielse). Hafn. 1826. 4to. 38 pagg. (Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1828, Jan., S. 4—6; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 887).

Om Kong Harald Klaks Daab og den christelige Kirkes Begyndelse i Danmark. Et Skrift for den danske Borger- og Landmand, udgivet ifølge Kongelig Befaling i den danske Kirkes Jubelaar 1826. Kbh. Paa Tydsk under Titel: Ueber die Taufe des Königs Harald Klacks und den Anfang der Predigt des Christenthums durch Anscharius. Schleswig, 1826. — Kirkebøn og Collect til Jubelfesten den 14. Mai 1826. Kbh. Paa Tydsk: Altar- und Kirchengebet für das Jubelfest am 14. Mai 1826. Schleswig. (v. Adler).

Antistitum Ecclesiæ Danicæ, Slesvico-Holsaticæ et Lauenburgensis *Epistola Encyclica ad Clerum* de Jubilæo ob seculum decimum Religionis Christianæ in patria feliciter exactum die XIV Maii pie celebrando. Jussu et sumptu regio. Haun. 1826. 4to. 49 pagg. (Theol. Maanedsskr. VII. 290—292; Allgem. Kirchenzeitung 1826, S. 125—126).

Tale ved Indvielsen af Christiansborg Slotskirke Jubeldagen d. 14. Mai 1826. Kbh. (ogsaa indlemmet i „Samling af Prædikener paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark første Pintsedag 1826, holdne af Kjøbenhavns Geistlighed", Kbh. 1826, S. 1—16).

Julii Firmici Materni V. C. de errore profanarum religionum ad Constantium & Constantem Augustos Liber. Edidit *F. Münter.* Hafniæ 1826. (Gött. A. 1827, St. 110; Leipz L. Z. 1828, II. Nr. 163; Theol. Stud. u. Krit. 1832, I. 154, af Beesenmeyer).

Der Stern der Weisen. Untersuchungen über das Geburtsjahr Christi. Mit einer Kupfertafel. Kopenh. 1827. (L. T. 1829, Nr. 15; Berl. Jahrbb. f. wissensch. Krit. 1827, S. 1609—20, r. af J. F. v. Meyer; Becks Allg. Repertor. der neuesten Literatur für 1827, Bd. III. St. 3. S. 161; Gött. A. 1827, S. 1566—67).

Religion der Babylonier. 3e Beilage zur Religion der Karthager. Mit 3 Kpft. Kopenh. 1827. 4to. (Becks Allg. Repertor. der neuesten Literatur für 1827, Bd. III. St. 3. S. 164; Journal des Savans 1828, Octobre, p. 593—603; Novembre, p. 643—653, anm. af *Silvestre de Sacy*).

Tale ved det Kjøbenhavnske Waisenhuses Jubelhøitid den 1ste November 1827. Kbh. 1827.

Notitia codicis Graeci, Evangelium Johannis variatum continentis. Hafniæ 1828. 8vo maj. (Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 818—836, anm. af C. Ullmann; 1830, IV. 934; Foreign quarterly Review 1829, April, p. 312).

Rede bei der Einweihung von vier nach der Küste Guinea bestimmten Missionarien. Koph. 1828.

Primordia Ecclesiæ Africanæ. Hafniæ 1829. 4to. (L. T. 1829, Nr. 18, r. af J. Møller; N. theol. Bibl. XVII. 8—16; M. f. L. III. 289—307, anm. af H. N. Clausen; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 894; 1830, II. 481; IV. 933; Berl. Jahrbb. für wissensch. Kritik 1829, II. 140—48, af Marheineke; Foreign quarterly Review 1829, Aug., p. 660; Gött. A. 1832, St. 85).

Effata et Oracula Montanistarum. Programma (i Anledning af Biskop P. H. Mønsters Indvielse). Hafniæ 1829. 4to, 17 pagg. (M. f. L. III. 307—11, anm. af H. N. Clausen).

Aktstykker, vedkommende Kong Christian den Tredies og Dronning Dorotheas Kroning i Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn den 12te Aug. 1537, af Johannes Bugenhagen. Efter kongelig Befaling samlede af F. Münter, med Indledning og historiske Oplysninger udgivne af E. C. Werlauff. Kbh. 1831. Folio, med 2 Portr. (L. T. 1831, Nr. 41).

Han har udgivet: *a) Miscellanea Hafniensia* theologici et philologici argumenti. *Tom. I.—II.* (Fasciculi IV). Hafniæ 1816—24, c. 2. tabb. æn. (Leipz. L. Z. 1817, Septbr., S. 1782—84; 1818, Decbr., S. 2627—30). Hertil leverede han: Symbolæ ad interpretationem Novi Testamenti ex marmoribus, numis, lapidibusque cælatis, maxime græcis, i *Tom. I. fasc. 1.* p. 1—30; Auctarium Siciliæ Numismaticæ, *ibid.* p. 181—210; Commentatio de Collyridianis, fanaticis seculi quarti, *T. I. fasc. 2.* p. 153–74; Fragmenta versionis antiquæ latinæ Antehieronymianæ Prophetarum Jeremiæ &c., *Tom. II. fasc. 1.* p. 81—148 (see ovenfor); Narratio de Lucio Primo, *Tom. II fasc. 2.* p. 185—225 (see ovenfor); Descriptio numorum aliquot veterum Hispaniæ et Italiæ, *ibid.* p. 383—408. (Theol. Maanedsskr. II. 198—199, anm. af J. C. Lindberg). — *β)* Kong Christian den Syvendes og Dronning Caroline Mathildes Salvingsakt. Kbh. 1828. Folio. [Efter Biskop L. Harboe's Manuskript, de Kongl. Collegiers Archiver og de offentlige Blade for 1767; jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 11; Høst's Nord. Museum H. I. S. 65—66, og Art. C. H. Bisby].

I „Deutsches Museum“ (Nachrichten von Johannes Ewald, August 1781. Bd. II. [overs. i „Danſk Museum“ 1782, Bd. I. S. 681—700, og i „Bidrag til Belletristiken“, Aalborg, 1783, 3die St., samt i Riise's Archiv for Hist. og Geogr. Bd. L. 1832, Aug., S. 237—55]; Über Poesie und ihre Wirkung, 1782 October).

I B. Münter's „Predigten über die gewöhnliche Sonntags Evangelien in Verbindung mit andern Schriftstellen“ (Von dem Vorzug den wir Christen vor den Gläubigen des Alten Testaments in Ansehung unsrer Kenntnisse von Christo haben; Predigt 1783, i VII. Theil, Kopenh. 1784, S. 17—32). — i Sammes „Oeffentliche Vorträge über die Reden und Begebenheiten Jesu nach den vier Evangelisten“ (Dr. Balthasar Münter's Leben und Character, i IX. Theil, Kopenh. 1794; særsk. aftrykt, og tillige indført i Henke's Archiv I. Bd. IVtes Quartal, S. 62—108, og udtogsviis i Schlichtegrolls Nekrolog für 1793, S. 322—64. (Annal. der theol. Litter. 1794, S. 505).

I „Minerva“ (Over Tilstanden i Calabrien efter Jordskjælvet 1783, i Aarg.

1787, III. 132—72; Om Valdenserne i Piemont, sstd. IV. 81—105. [Disse tvende Afhandlinger ere ogsaa indrykkede i Eggers's Deutsches gemeinnüz. Magazin I. Jahrg. 2tes Vierteljahr S. 158—208]; Om Syrakusas Ruiner, sstd. S. 208—44; 345—93; Om Palermo, 1788. II. 41—80; Om Korstogenes Virkning paa Norden, 1796. III. 1—23; Om friere Religionsmeninger i Norden i Middelalderen, 1799. IV. 47—89. [ogsaa særskilt aftr.]; Om den af Brown og Horneman gjorte Opdagelse af Ammonstemplets Ruiner, 1801. II. 118—32 (L. E. 1807, Nr. 24); Om nogle nyligen iblandt Ruinerne af Babylon fundne Inscriptioner, sstd. S. 241—265. (L. E. 1807, Nr. 24. Afhandlingen er særsk. aftr. Kbh 1802, og rec. i Gött. A. 1802, S. 1190—91; ogsaa overs. i Fors.'s Antiquarische Abhandl. S. 117—46, jvfr. Antiqvar. Annal. IV. 25—26); Beretning om Jesuiten Johannes Ring og hans Reiser og Skjebne her i Norden, 1804. IV. 247—61; Cardinal Stephan Borgia, sstd. S. 277—309; særsk. aftr. Kbh. 1805, 35 S. 8. (L. E. 1807, S. 819—23. — Paa Tydsk oversat, med et Tillæg, af B. Kordes i Intelligenzblatt zur Leipz. Lit. Zeit. 1805, Nr. 15, März, S. 242—60, og 2 Gange eftertrykt med ubetydelige Forandringer, uden Oversætterens Vidende, først i Intelligenzblatt zur Jen. Lit. Zeit. 1806, St. 1., derefter i: Zur neuesten Geschichte der Religion, des Kirchenwesens und der öffentlichen Erziehung; herausgegeben von H. P. K. Henke", 2ter Beitrag, Berlin 1806, S. 151—56); Om Vigtigheden af de østerlandske Oldsagers Studium for den vordende Skriftgrandsker, 1805. I. 35—53. (Den latinske Original findes i Antiquar. Abhandl. S. 1—24).

I Eggers's „Deutsches gemeinnüz. Magazin" (Bemerkungen über die itzige Verfassung der katholischen Kirche in den südlichen Theilen Deutschlands, I. 27—59; Einige Reisebemerkungen über das südliche Deutschland, I. 60—82; Ueber den Zustand der katholischen Kirche in den österreichischen deutschen Erblanden, II. 1—21; Ueber die Justizverfassung im Königreich Neapel, II. 177—209; Nachrichten von der kirchlichen Verfassung im Königreich Neapel, II. 210—67; Einige ungedruckte Briefe von Philipp Mornay dü Plessis an Johan Diodati, aus einer römischen Bibliothek, IV. 163—88).

I Eggers's „Deutsches Magazin" (Auszug aus den Regeln der Inquisizion zu Rom, i Bd. I. S. 166—89; Aufnahme der Tempelherren nach dem alten Ritual, Bd. III. S. 513—76. (Allerede i Rom havde han 1786 ladet Optagelses-Ritualet aftrykke paa et Qvartblad, hvilket v. Murr har indført tilligemed nogle ham af Münter meddeelte spanske Processer imod Tempelherrerne i sit Skrift: „Über den Ursprung der Freimaurer und Rosenkreuzer", 1804).

I Henke's „Archiv der neuesten Kirchengeschichte" (Geschichte der sicilianischen Inquisition, i Bd. III. S. 177—220; oversat paa Dansk i Fallesens Magazin X. 657—85; paa Fransk af Grégoire. Paris 1798; i et spansk Udtog af Lasteyrie. Paris 1799. (jvfr. Llorente's Geschichte der Spanischen Inquisition Bd. II. S. 145); Hauptzüge des Charakters, und Verdienste des Grafen A. P. v. Bernstorff um Wissenschaften und sittliche Cultur in d. dänischen Staaten, i Bd. V. S. 291—335; paa Dansk i „Bernstorffs Eftermæle" Bd. II. S. 137—60).

I Henke's „Magazin" (Über die Kleriker des Tempelordens, i Bd. I. S. 92—125; Über die hauptsächlichsten, gegen den T. O. erhobenen Beschuldigungen, Bd. XI. (Neues Mag. Bd. 5.), S. 351—475).

I Henke's „Religions-Annalen" (Nachrichten vom Zustande der katholischen Kirche im Orient, Bd. I. S 144—61).

I Skandinavisk Museum (Om Kong Christian den IIs Reformationsforsøg, 1798. Bd. II. S. 135—205; 383—438; særsk. Kbh. 1798. (Kiel. L. Z. 1798, Nr. 22);

Om nogle i Karthago under Vandalernes Herredømme slagne Mynter, 1800. Bd. II. H. 2. S. 120—45; Tillæg dertil, sstd. S. 162—63. [Paa Tydsk i Schlichtegroll's Annalen der gesammten Numismatik, Bd. II. H. 1.; næsten ganske omarbejdet i Forf. Antiquar. Abhandl. S. 299—326]; Om Kivike-Monumentet i Skaane, 1808. I. 283—98, med Tillæg af W. H. F. Abrahamson, sstd. S. 299—302. [Afhandlingen blev senere omarbejdet af Forf., og indrykket i Antiqvar. Annaler Bd. II. S. 283—302]; — i Skandinav. Literaturselsk. Skrifter (Leire i Sjælland i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede, 1805. II. 265—324; særsk. aftr. (L. E. 1807, S. 269—271; Kiel. L. Z. 1808, Nr. 52); Sithrick, et ossiansk Digt, 1807. II. 343—59).

I Neumanns „Danskes Reiseiagttagelser" (Udsigt over den romerske Statsforfatning, i Bd. I. S. 94—110).

I det Kgl. Danske Videnskabernes Selsk. Skrifter (Undersøgelse om de Persepolitanske Inscriptioner, 1.—2. Afdeling, i Skrifterne f. 1800, I. D. 1 H. S. 251—92 og 2. H. S. 291—348. Paa Tydsk: Versuch über die keilförmigen Inschriften zu Persepolis. Kph. 1802 u. 1818, m. Kpf. (L. E. 1805, Nr. 2; Gött. A. 1802, S. 1185—90; Allg. H. Z. 1807, S. 705—8; Magaz. Encyclop. IX. Aarg. Tome III. p. 1—27; N. Allg. D. Bibl. XCVII. 138—111; jvfr. „Oluf Gerhard Tychsen, oder Wanderungen durch die mannigfaltigsten Gebiete der biblisch-asiatischen Literatur, von Hartmann", Bd. II. Abtheil. 3., S. 154—61); Sammenligning imellem de Gamles Baetylier og de i nyere Tider fra Himlen nedfaldende Stene, i Skrift. f. 1803—4, 3. D. S. 113—146; særsk. Kbh. 1804, 4. Paa Tydsk: *Über die vom Himmel gefallenen Steine der Alten*, übers. von *J. A. Markussen*. Kopenh. u. Leipz. 1805, og i Gilberts Annal. d. Phys., Bd. XXI. 51—84, samt i Antiquar. Abhandl. S. 255—98. (Gött. A. 1805, St. 187; Leipz. L. Z. 1805, S. 1163 og 1496; Allg. H. Z. 1807, Nr. 139); Om Frankernes Mynter i Orienten, m. Kb., i Skrifterne for 1805—6, IV. D. 1. H. S. 1—49. [ogsaa særsk. aftr. og r. i Leipz. L. Z. 1806, Septbr. S. 1997]; Anden Afhandling, i Selskabets philosophiske og historiske Afhandlinger, I. D. S. 237—62. [særsk. aftr. Kbh. 1821, 4to; anm. i Revue encyclop. 1824, Août]; Forklaring af en Inscription paa en gammel Etruscisk Ara i Cortona, m. Kbb., sstd. I. D. S. 1—32; særsk. aftr. Kbh. 1821, 4to; Formodninger om Bemærkelsen af det Hebraiske Ord *Kesita*, i Anledning af en ældgammel phoenicisk Sølvmynt, sstd. II. D. S. 407—22; særsk. Kbh. 1824, 4to. (Theol. Maanedsskr. II. 193—97, anm. af J. C. Lindberg); Om en nylig blandt Ruinerne af Karthago opdaget Punisk Gravskrift, m. Kb., sstd. II. D. S. 423—32; særsk. aftr. Kbh. 1824, 4to. (Theol. Maanedsskr. I. 94—96, anm. af J. C. Lindberg; Heidelb. Jahrbb. der Litt. 1821, Mai, S. 445, af U. F. Kopp; Allg. H. Z. 1825, I. Nr. 64, S. 523—26, af W. Gesenius); Christinden i det hedenske Huus før Constantin den Stores Tider, sstd. III. D. S. 353—412; særsk. aftr. Kbh. 1827, 4to. Overs. (af C. A. Valentiner) paa Tydsk: *Die Christin im heidnischen Hause* vor den Zeiten Constantins des Grossen. Kopenh. 1828. 8vo. (Møllers N. theol. Bibl. XVII. 7—8; Berl. Jahrbb. für wissensch. Krit. 1828, II. 478—80, af Marheineke; Leipz. L. Z. 1829, S. 821—22; Bl. f. lit. Unterh. 1829, Decbr., Beil. Nr. 29; Theol. Stud. u. Krit. 1830, II. 473); Om en Votivgemme med en æskulapisk Slange, sstd. IV. D. S. 1—18; særsk. Kbh. 1828, 4. [oversat af Gottl. Mohnike i Chr. Fr. Illgen's Zeitschr. für die histor. Theologie, Bd. I. St. 2. 1833, S. 40—54; jvfr. Gött. A. 1832, S. 1543]; Om Malerier paa Vaser, og om andre Konstværker, som forestille Memnons Historie, m. Kb., sstd. IV. D. S. 305—46).

I „Athenæum“, et Tidsskrivt, udg. af P. H. Mønster, (Om den Davidiske Families Begravelse under Zions Bjerg, i Bd. I H. 1., 1801, S. 1—33; jvfr. Allg. H. Z. 1805, IV. S. 81. [Oversat i Forf.'s Antiquarische Abhandlungen, S. 85—116).

I Abhandlungen der K. Böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften, vom Jahr 1806 (Spuren Aegyptischer Religionsbegriffe in Sicilien und den benachbarten Inseln; besonders abgedr. Prag 1806. 35 S, mit 2 Kpft. [optr. i Antiquar. Abhandl. S. 147—80]. (L. E. 1806, Nr. 33; Gött. A. 1807, S. 197; 1816, S. 103—4; Leipz. L. Z. 1807, Octbr. S. 2174; Kiel. L. Z. 1808, Nr. 5).

I Heerens Bibliothek für alte Literatur und Kunst (Beschreibung einiger unbekannte griechischen Münzen, i IXtes Stück S. 34—55).

I „Forhandlinger ved Festen i Kiøbenhavn d. 11. Decbr. 1811“, Kbh. 1812, (Tale til Kongen i det Joniske Academies Navn, S. 117—26).

I Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemode (Om nogle Hovedegenskaber ved en god Liturgie, i Bd. I. H. 1. S. 13—31. [L. T. 1812, S. 483—84]; Den ældste Kirkes Forfølgelses-Historie. Første Stykke, indtil Keiser Trajans Regiering, i Bd. I. H. 3, S. 490-527. Andet Stykke, Trajans Regjering, Bd. II. H. 1, S. 35—67. Jødernes Oprør under Keiserne Trajan og Hadrian (et Bilag til andet Stykke af den christne Kirkes Forfølgelses-Historie), Bd. II. H. 2, S. 181—207. Tredie Stykke, Hadrians Regjering, Bd. III. H. 1, S. 82—106. [L. T. 1819, S. 341—44]; Sandsynlige Tillæg til Christi Lidelses-Historie af Evangelium Nicodemi, i Bd. II. S. 419—42; særsk. aftr. Kbh. 1816. [L. T. 1819, S. 251—52; Walmarks Allmänna Journ. 1817, Nr. 197, jvfr. sstd. Nr. 266—67). Paa Tydsk bearbejdet af Forf. i Stäudlins und Tzschirners Archiv für alte und neue Kirchengeschichte Bd. V. St. 2. S. 317—15. (Gött. A. 1823, S. 811—12).

I Antiqvariske Annaler (Fortale til 1ste Bind, S. V.—XII.; Mindesmærker og Traditioner fra Egnen om Aix i Provence, med Hensyn paa Marius's Seiervindinger over Cimbrerne og Teutonerne, samlede af Fauvry de St. Vincent, i Aix, meddeelt tilligemed nogle Tillæg, i Bd. II. S. 211—20; Om Kivike-Monumentet i Skaane, omarbeidet, sstd. S. 283—302 (forhen i Skandinav. Museum); Om Rokkestenene paa Bornholm, m. Kb., i Bd. III. S. 19—29, jvfr. L. T. 1817, S. 601—2).

I Maanedsskriftet „Athene“ (Om Hebraiske Navne, som findes blandt Negerne paa Guldkysten, i Bd. I. S. 198—207; jvfr. Kbhvns Skilderi 1814, Nr. 10. 12. [Paa Tydsk i „Fundgruben des Orients“ Bd. IV. S. 247—52].

I „Fundgruben des Orients“ (Il libro primario dei Cabiristi (specie di riforma della gentilità) si chiama *Sutnamcabir*, aus einer Handschrift der Propaganda, mitgetheilt, Bd. III. S. 308—17. [Gött. A. 1814, S. 1311]; Ueber Hebräische Namen, die man unter den Negern der Goldküste findet, Bd. IV. S. 247—52; Estratto del libro detto *Uter cand*, ultimo tomo del gran libro *Ramaen*, libro dell' Incarnazione, mitgetheilt, Bd. V. S. 71—80, 188—96. [Gött. A. 1817, S. 1694; jvfr. Adelung om Sanskritlit. S. 138].

I Stäudlins und Tzschirners Archiv für alte und neue Kirchengeschichte (Ueber die antiochenische Schule, Bd. I. St. 1. S. 1—31. [Gött. A. 1813, S. 1062]; Die Religion des Nordens vor den Zeiten Odins, Bd. III. St. 2. 1816, S. 251—303 [Einige Exempl. mit Separattit. 1816]. (L. T. 1821, Nr. 39; Gött. A. 1817, S. 1357—58; „Hermes“ 1820, St. 1. S. 30—31); Episcoporum Ecclesiæ Danico-Norvegicæ Epistola encyclica ad Clerum 1812, Bd. III. St. 3. 1817, S. 698—716

Die Odinische Religion, Bd. V. St. I. S. 1 112; besonders abgedr. 1821. (L. T. 1821, Nr. 39. 40); Probabilien zur Leidensgeschichte aus dem Evangelium des Nicodemus, Bd. V. St. 2. 1822, S. 317—45).

I *Mémoires de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg* (Commentatio de numo plumbeo Zenobiae, reginae Orientis, et aeneo Palmyreno, Tom. IX. 1824, p.551—62; særsk. aftr Petropoli 1824. 4to; jvfr. Gött. A. 1829, S. 1102).

I Beretninger fra Bibelselskabet for Danmark (Tale ved Aabningen af Forhandlingerne ved det Danske Bibelselskabs Stiftelse d. 22de Maj 1814, i 1ste (af ham forfattede) Beretn. S. 8—19; Tale ved Selskabets Aarsfest 1821, i 9de Beretn. S. 3—23; overs. paa Tydsk i Mohnike's kirchen- und litterarhistorische Studien und Mittheilungen I., 2; besonders abgedr. Stralsund, 1825).

I „*Acta Synodi Dionysianæ*, habitæ die 8. Octobris 1828" (Synodal-Prædiken, over Rom. XIV, 1: „Den christelige Lærers Pligt mod vildfarende Brødre", holden i Roeskilde Domkirke den 8de October 1828; S. 45—60).

I Skriftet „Vor Frue Kirkes Indvielse første Pintsedag, d. 7de Juni 1829" [udg. af Fr. Münter]. Kbh. 1829, (Indvielses-Tale, S. 17—29).

I „Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn" (Udsigt over en Samling af gamle Indskrifter og andre Oldsager, som ere indmurede i Bispegaarden, 1829 Nr. 99; særskilt aftr. Kbh. 1829. 4to).

I Wilckes „Geschichte des Tempelordens" (Breve fra Münter, III. S. 615 flgg).

I „Theologische Studien und Kritiken", herausgegeben von Ullmann und Umbreit, (Die altbritische Kirche, 1833. I. 54 ff.; III. 744 ff.; Über die ursprüngliche Identität der Bischöfe und Presbyter, 1833. III. 769 ff.).

Recensioner: i Kjøbenhavnske Lærde Efterretninger (over Beskrivelsen over Danske Mynter og Medailler i den kongl. Samling. 1792 Nr. 12. 13, ogsaa særskilt; og D. G. Moldenhawer: Proceß gegen den Orden der Tempelherren, 1793 Nr. 8); — i Dansk Literatur-Tidende (over C. Ramus: Catalogus Numorum veterum Græcorum et Latinorum Musei Regis Daniæ, P. I.—II., 1817 Nr. 1. 3. 5. 6); — i Jenaische Allg. Litt. Zeit.

Som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbeide en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, havde han Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament.

Han leverede Tillæg i J. C. Winthers Oversættelse af W. Münschers Lærebog i den christelige Kirkehistorie, til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1805. (L. E. 1809, Nr. 15 og 17; jvfr. Art. Jens Møller). Ogsaa har han leveret Bitrag til Thilo's *Codex Apocryphus Novi Testamenti*, Tom. I. Lipsiæ, 1832.

Under hans Tilsyn udkom: Forordnet Alterbog for Danmark. Kbh. 1830. (M. f. L. IV. 417—26; jvfr. Art. C. H. Bisby).

Digte, deels særskilte (f. Ex. Elegie an Ewalds Freunde d. 23 Mart. 1781. Kopenh. 4to; Zwei Maurerhymnen. Erfurt, 1782), deels adspredte i „Deutsches Museum" 1781 u. 1782, „Deutscher Merkur" 1781—82, og i „Musenalmanachen", samt i Iversens Poesisamlinger 1783 og 1784 (Sang til Havet; Hymne til Stjernerne [jvfr. L. E. 1783, S. 137—38; 1784, S. 316].

Fortale til U. A. Rohdes Oversættelse af Griesbachs Populaire Dogmatik, Kbh. 1790; til (Kammerjunker Lassons) Oversættelse af Weishaupts Oplysninger for dem, som ere tilbøielige til theosophisk Sværmerie, ibid. eod.; til Logebibliothekets Catalog 1801; til P. W. Wrisbergs Oversættelse i det aeraiske Sprog af Jesu Bjergprædiken, ibid. 1826. — (Efter Forf.s efterladte Optegnelser).

Münter (Herman Balthasar Abbe Stephan), Nysnævntes ældste Søn; f. d. 27de Juli 1792 i Kjøbenhavn; blev 1810 dimitteret privat af sin Fader til Universitetet; tog den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; studerede i nogle Aar til latinsk-juridisk Examen, men forlod denne Bane og lagde sig siden efter Landvæsenet; blev 1817 Forpagter af Hovedgaarden Billesborg under Valle Stift i Sjælland; 1829 Kasserer ved Kjøbenhavns Brandforsikkrings-Societetet; 1830 virkelig Cancelliraad. — * 1. 1818 Eleonore Cecilie Johannsen (f. 1795, † $\frac{17}{2}$ 1842). * 2. $\frac{1}{7}$ 1843 Johanne Edele Christine Scheller.

Bidrag i Oluffens Nye oeconom. Annaler (Landoeconomiske Optegnelser paa en Reise i Sjælland, Bd. II. 1815, S. 43—77; 130—46).

Mürer (Thomas Christopher), f. den 7de Juni 1793 i Svendborg, hvor hans Fader Johan Nicolai Mürer var Districts-chirurg, og givt med Helene Johanne Bredsdorff, en Datter af Præsten Thomas Mortensen Bredsdorff i Vester-Skjerninge i Fyen. — Blev 812 dimitteret til Universitetet fra Nykjøbing Cathedralskole; studerede Lægevidenskaben; var fra 1816 til 1820 medicinsk Candidat ved det kongelige Frederiks-Hospital; underkastede sig i Octbr. 1818 den medicinske Embedsexamen (Laud.); blev 1821 Læge ved Fattigvæsenets 6te og 7de District i Kjøbenhavn, og 1823 tillige ved det kongl. Døvstumme-Institut; var fra November 1824 til September 1825 Alumnus paa det gjenopbyggede Borchs Collegium; blev d. 21de December 1825 Districts-medicus i Lyngby; d. 10de Febr. 1832 Districtslæge i Kbhvns Amts nordre Chirurgicat; d. 28de Juni 1840 Cancelliraad. — *Elisabeth Augusta van Wylich, en Datter af Overkrigscommissair, Regimentsqvarteermester ved Kongens Livjægercorps samt Kjøbmand, Peter Friderich van Wylich. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 351—52; XXX. 487).

Den nye Cuurmethode i Schönbrunn, animalsk-magnetisk fremsat og bedømt af F. G. von Busse. Oversat af det Tydske. Kbh. 1817.

De causis cophoseos surdo-mutorum indagatu difficilibus. Commentatio brevis sectionibus cadaverum ut plurimum illustrata. (pro stipendio Colleg. Medicei). Hafniæ 1825. 25 pagg. 8vo, cum tabula lithographica. (L. T. 1826, Nr. 6; Messager franç. du Nord 1825, No. 39, p. 610, og derfra i Bullet. des Sc. méd. T. VII. 1826, Févr. p. 114; Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. X. 1825, Septbr. u. Octbr. S. 192—95; Hecker litt. Annal. der Heilk. Bd. V. 1826, S. 354—58 (af C. Otto); Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. LV. 1826, Jan. S. 59—60; Heusinger Zeitschr. für organ. Physik Bd. I. 1827, H. 3. Septbr. S. 438; Udtog i The Lancet Vol. XI. (1826). 1827, No. 163, p. 40—41).

Mennesket efter dets Organisation, Udvikling og Oprindelse. Populair Anthropologie. Kbh. 1841, med 18 lithogr. Tavler. (Bibl. f. Læger Bd. XXXIX. (Ny Række, Bd. 9), S. 175—79; Berlingske Tid. 1841, Nr. 98).

Lægen i sit Forhold til den Syge, til Publicum og til sine Colleger, af Hufeland. Oversat. Kbh. 1842.

Bidrag: i Otto's „Ny Hygæa" (Om en ny opfunden Redningsflaade, etableret

i Omegnen af Kjøbenhavn efter Foranstaltning af Directionen for Selskabet til Druknedes og Skindødes Redning, i Bd. II. 1823, S. 323—27, med 1 Steentryk); — i Bibliothek for Læger (Udtog af hans Medicinal-Indberetninger til det kongl. Sundhedscollegium: Om Anvendelsen af sød Mælk i Vattersot, Bd. XXVIII. S. 345—346; En Steen i fossa navicularia, Bd. XXX. S. 147—48; En Forengelse og Fortykkelse af Tarmene, sstd. S. 148—49; 2de Misfostre ved 2de Rumpefødsler, sstd. S. 149—50; Et Tilfælde af Forgiftning ved Vitriololie, Bd. XXXII. (Ny Række, Bd. 2.) S. 118—19; Et Tilfælde af en i 6 Dage tilbageholdt Efterbyrd, sstd. S. 119—20; Et Tilfælde af anus artificialis, sstd. S. 120—21; Beretning om Lyngby Sygehuus i 1838, sstd. S. 238—41; Tre Tilfælde af Hjernelidelse, Bd. XXXIX. (Ny Række, Bd. 9) S. 252—53); — i Ugeskrift for Læger (Skrivelse om Ikkehensigtsmæssigheden af Vending ved fremfaldende Navlesnor, Bd. VII. S. 197—200; Et Tilfælde, Bd. IX. S. 259); — i „*Förhandlingar* vid de Skandinaviske Naturforskarnes *tredje Möte*, i Stockholm 1842“ (Bemærkninger over Retslægens Standpunkt under Tilregnelighedens Bedømmelse [i Udtog], S. 871—74).

Mohl (Knud Eskild), f. d. 17de Januar 1805 i Øster-Linnet, i det Slesvigske under Ribe Stift, hvor hans Fader Stephan Mohl, gift med Anna Catharine Nissen, da var Sognepræst, siden til Veiby og Tibirke i Sjælland (f. 1768 i Kolding, † 1826). Blev først underviist i Hjemmet; kom 1818 i den lærde Skole i Kolding, og 1820 i Frederiksborg Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1822; absolverede i Juli 1827 den theologiske Embedsexamen (Laud.), og blev samme Aar kaldet til Præst ved Zions Menighed i Trankebar og Første Missionair sammestedes; vendte i Begyndelsen af Aaret 1836 tilbage til Fædrelandet efter et noget over 6aarigt Ophold i Ostindien, og blev d. 26de Juli s. A. kaldet til Sognepræst for Ølstykke Menighed i Sjælland. — * 1. Hanne Maria Mohl (f. 1807, † 1835), en Datter af Kammerraad Hans Christian Mohl og Hustru Maria Achthon, f. Fabricius. * 2. Inger Louise Augusta Schram, Datter af Etatsraad Chr. Schram.

Tamuliske Tabeller til indbyrdes Underviisning. Madras Mission Press 1832. (i Forbindelse med Rev. John Devasagayam).

Afskedsord til min Menighed i Tranqvebar, holden i Zions Kirke d. 6te April 1835. Kbh. 1836.

Sørgeprædiken over Kong Frederik den Sjette, d. 16de Januar 1840, tilegnet den danske Bondestand af en Landsbypræst. Kbh. 1840.

Breve fra Indien. Kbh. 1840, med Steentr. og Træsnit. (Fædrel. I. 1840, Nr. 115; „Dagen“ 1840, Nr. 67; Berl. Tid. 1840, Nr. 71; „Den Frisindede“ 1840, S. 140).

Skildringer af Jordens Mærkværdigheder, til Almeenlæsning og Folkeoplysning, samlede og udgivne. Kbh. 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 427).

Minde-Ord til Dr. Phil. N. B. Krarups Jordefærd d. 16de December 1842. Kbh.

Bidrag i Annaler for nordisk Oldkyndighed. 1838—1839 (Historisk-antiqvarisk Beskrivelse over Snodstrup og Ølstykke Sogne i Frederiksborg Amt [ved H. Knudsen og K. E. Mohl], med 1 Kort, S. 341—77). — (Efter Autogr.).

Mohl (Nicolai Christian), f. d. 28de Juli 1798 i Kbhvn, hvor hans Fader Kammerraad Hans Christian Mohl var Havnecontroleur (f. 1757, † $\frac{3}{2}$ 1843); hans Moder var Maria Achthon, fød Fabricius (f. 1773, † $\frac{27}{7}$ 1819), en Datter af Præsten Christen Fabricius til Leirskov og Jordrup i Ribe Stift. — Blev i en ung Alder sat ind i Efterslægtsselskabets Realskole, hvorfra han i Octbr. 1810 gik over til Metropolitanskolen, og dimitteredes derfra til Universitetet 1816. Efter i det paafølgende Aar at have taget den philologisk-philosophiske Examen, lagde han sig især efter de philosophiske Videnskabers Studium, og bestemte sig først efter et Aars Forløb til at studere Medicin. Vandt 1822 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte medicinske Priisspørgsmaal: „Quæ secretiones in corpore humano ipsius cerebri subsidio præ ceteris indigent?" (jvfr. Bibl. f. Læger 1822, Bd. II. S. 164—65), og underkastede sig d. 26de September f. A. den medicinske Embedsexamen (Laud.). Var imidlertid i Maj 1821 bleven beskikket til medicinsk Candidat ved det kongl. Frederiks-Hospital, ved hvilket han i August 1824 udnævntes til Reserve-Medicus; var fra 1ste Juli 1825 i 2 Maaneder constitueret Overmedicus ved bemeldte Hospital. Medens han endnu var Candidat ved Hospitalet, blev han beordret til at forestaae den paa Søqvæsthuset i Aaret 1823 oprettede Qvarantaine- og Sygeanstalt for Koppepatienter; udnævntes d. 10de November 1826 til Adjunct ved Physicatet i Kjøbenhavn; blev 1827 Doctor Medicinæ i Halle; d. 6te Juni 1829 Lector, og d. 12te October 1830 Professor extraordinarius i det medicinske Facultet ved Kjøbenhavns Universitet, med Forpligtelse at docere Pharmakologi og medicina forensis. † 3die Novbr. 1830, ugivt, i Kjøbenhavn. — (Nekrolog, ved C. N. David, i M. f. L. Bd. IV. S. 555—63; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. Bd. XXX. S. 400—401; Kbhvns flyv. Post. 1830, Nr. 134; Nyeste Morgenpost 1830, S. 1247; Poul M. Møllers Levnet S. 16. 57. 59. 61. 102).

De Varioloidibus et Varicellis. Diss. inaug. Hauniæ, 1827. (Bibl. f. Læg. VII. 255—76 (af B. A. Hoppe); Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilkd. Bd. XIV. 1827, Septbr. u. Octbr. S. 278—91 (af Julius); Férussac Bullet. des Sc. méd. 1828, Janv.; Edinb. med. and surgic. Journ. Vol. XXIX. 1828, No. 94, Jan. p. 178—88; Pierer med. Annal. 1828, März, S. 421—28; Rust Repertor. d. Heilkd. Bd. XXIII. 1828. H. 3. S. 470—72; Summ. d. Med. 1828, Bd. II. S. 58). Paa Tydsk: Ueber die Varioloiden und Varicellen; a. d. Lat. mit Anmerkk. u. Zusätzen von Carl Fr. Theod. Krause. Hannover, 1828. (Pierer med. Annal. 1828, Decbr. S. 1658; Hecker Annal. d. Heilkd.. Bd. XIV. 1829, Juni, S. 225—29 (af Mart. W. Plagge); Allg. H. Z. 1829, Nr. 190, S. 238—40 og derfra i „Dagen" 1829, Nr. 301; Summ. d. Med. 1829, Bd. III. S. 631; 1830, Bd. III. Abthl. 2. S. 674; Med. chir. Zeit. 1830, Bd. IV. Nr. 82, S. 57—64; Leipz. L. Z. 1830, S. 1344).

De russiske Dampbade anvendte som Lægemiddel. En Samling af Erfa-

ringer, udgivne af G. F. Pochhammer. Oversat. Kbh. 1828. (Bibl. f. Læger VIII. 138—41, af C. Otto; L. T. 1828, Nr. 48).

Medredacteur af: Maanedsskrift for Litteratur, I. Bd. - IV. Binds 5te Hefte. Kbh. 1829—30. (Hertil leverede han Anmeldelser af: S. Hahnemann „Die chronischen Krankheiten", og G. L. Badens Smaaskrifter i Anledning af det homoeopathiske System, i I. 41—51; E. Spitzer: Conspectus instrumentorum, quæ ad trepanationem sunt adhibita, I. 89—91 [jvfr. Art. E. Spitzer]; C. L. Speyer: Toxicologia acidi nitrici, I. 94; J. L. Drejer: De retroversione uteri, pars posterior, I. 95—96; O. L. Bang: Tabellarisk Oversigt over de paa Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling i Aarene 1826—1828 behandlede Syge; og: Fortegnelse over de Svagheder og Tilfælde, hvoraf de i Aaret 1828 i Kjøbenhavn Begravne ere døde, I. 485—94; S. B. Svendsen: Om den betændelsesagtige Feber, II. 405—19; J. J. A. v. Schönberg: Beiträge zur Kenntniß der Medicin in Norden, 1r Bd., III. 112 -17 [jvfr. Art. J. J. A. Schönberg].

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Udtog af F. Magendie's physiologiske og therapeutiske Undersøgelser om Uringruset, 1821, Bd. I. S. 60—69; Behandlingen af Delirium tremens paa det Kgl. Frederiks-Hospital, 1825, Bd. V. S. 94—97. [Overs. i Froriep Notiz. Bd. XI. 1825, Sept. Nr. 17. (Nr. 237), S. 268—70; Gerson u. Julius Magazin d. ausl. Heilkd. Bd. XII. 1826, Septbr. u. Octbr. S. 347—49, af Julius]; Beretning om den sidste Koppe-Epidemie i Kjøbenhavn, sstd. S. 161—204, med 1 Tab.; ogsaa særsk. aftr. Kbh. hos Seidelin, 1825. 44 S. 8. (Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilkd. Bd. X. 1825, Septbr. u. Octbr. S. 157—71 [Udtog, af Julius]; Bullet. des Sc. méd. T. VII. 1826, Mars, p. 229—32, af Defermon; Pierer med. Annal. Supplbd. 1821—25, H. 6. Apr.—Juni 1827, S. 813—17); Beretning om den i Kjøbenhavn fra Efteraaret 1825 til Sommeren 1827 herskende Koppe-Epidemie, Bd. VIII. S. 1—82, med 4 Tabeller. (Udtog i Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilkd. Bd. XVI. 1828, Septbr. u. Octbr. S. 242—48; Froriep Notiz. Bd. XXIII. 1828, Decbr. Nr. 1. (Nr. 485), S. 14—16; Summ. d. Med. 1828, Bd. III. S. 161—62 u. 1829, Bd. I. S. 187; jvfr. Kbhpost. 1829, S. 516—18 og Nr. 131); — i Collegial-Tidenden 1824 (Ræsonneret Udsigt over den i Kjøbenhavn udbrudte Koppe-Epidemies hidtil værende Gang, Nr. 30, S. 382—86); — i Gerson u. Julius Magazin d. ausl. Heilkd. (Bericht über die Copenhagener Pockenkrankheit in diesem Jahre; (Danske Stats-Tidende 1824, 12 Juli), i Bd. VIII. 1824, Juli u. Aug. S. 172—74 (af Julius); Fortsetzung; nebst Zusatz aus Otto's Hygea, sstd. Nov. u. Decbr. S. 501—3 (af Julius); Vom Verhältniße der umgeänderten Pocken zu den natürl. und den Wasserpocken, i Bd. XIV. 1827, Novbr. u. Decbr. S. 442—44); — i Brandes Archiv d. Apothekerver. (Anwendung der Electricität zur schnellen Erkennung von Quecksilbersalzen in einer Flüssigkeit, i Bd. XXIX. 1829, S. 142. [Udtog i Summ. d. Med. 1829, Bd. III. S. 413].

Han var een af „De Tolv" imod Baggesen 1818. (jvfr. Kbhvns flyvende Post 1830, Nr. 157; Poul M. Møllers Levnet. S. 32—36).

Møinichen (Jacob Bernt), en Sønnesøns Sønnesøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 415 anførte Justitsraad og kongl. Livmedicus Henrik à Møinichen; f. d. 26de December 1766 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jacob Møinichen, en Præstesøn fra Hardanger, var Juvelerer, og givt med Anne Sophie Lenz. Blev dimitteret til Universitetet fra

Kjøbenhavns Latinskole 1783, udmærket ved Examen Artium; var i nogle Aar Huuslærer i Jylland. Blev 1801 Copiist i Finantskasse-Directionen; 1807 Bogholder ved Administrationen for den synkende Fond; 1815 entlediget. † 1820. * Anne Elisabeth Hoppe († ⅟₃ 1820), Datter af Niels Jørgen Hoppe, Copiist i Høiesterets Justitscomptoir.

Den menneskelige Forstand i Svøb, Pendant til Bogen Nysa. Kbh. 1790. (Krit. og Antikr. H. VI. Nr. 43). — De nordiske Folks Overtroe, Guder, Fabler og Helte, indtil Frode den 7des Tider; i Bogstavorden. Kbh. 1800. (L. E. 1800, Nr. 19; jvfr. L. T. 1816, S. 709—10). — Haandbog for Præster og dem, der agte at blive Geistlige. Kbh. 1802. (L. E. 1805, Nr. 9). — Den franske Regjergenerals Toussaint Louvertures Levnet. Oversat. ib. eod.

Møll (Johannes Wilhelm), en Søn af afd. Arrestforvarer Wilhelm Møll og Else, f. Bølling; f. d. 13de Septbr. 1799 i Kbhvn; dimitteredes til Universitetet fra Metropolitanskolen 1817; underkastede sig i Juni 1820 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, ved hvilke begge han erholdt Charakteren Laudabilis; vandt 1821 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det for 1820 udsatte Priisspørgsmaal i Lovkyndigheden: „Quid leges patriæ cum antiquiores tum hodiernæ *de jure testandi foeminarum* statuunt, et qua ratione quæstiones circa hanc materiam inter Jurisconsultos agitatæ, perpensis utrinque argumentis, solvendæ sunt?" † 2den Januar 1823 i Kjøbenhavn. (jvfr. Adresse-Compt. Efterretn. 1823, Nr. 151).

Efterladte *juridiske Forsøg.* Kbh. 1827.

Møller (. . . . .).

Capitels-Taxt for Sjællands Stift, fra Aar 1600 til 1819, samlet. Kbh. (1820).

Møller (. . . . .), Landmaaler.

Bidrag i „Den oeconom. Correspondent" (Reicharts Jordbrug, i IV. Aarg., 1820, Nr. 32. 33. 34).

Møller (. . . . .), paa Flakkeberg-Institut ved Slagelse.

Bidrag i J. C. Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende" (Sendebrev til Chr. Sigfr. Ley i Anledning af hans Indlæg i Skolesagen, 1839 Nr. 35. 36 [jvfr. sstd. Col. 672]; Om Skolelærernes Competence til at oplære Børn i den christelige Børnelærdom, sstd. Nr. 41).

Møller (Albrecht Carl Adolph From), f. d. 11te Febr. 1803 i Aarhuus, hvor hans Fader Steen Daniel Brochmann Møller, gift med Ane Sophie Constantine Mertz, da var Over-Told- og Consumtions-betjent. I den derværende latinske Skole modtog han sin første Dannelse. Da hans Fader rejste til Kjøbenhavn og ansattes som Kgl. Kasserer ved Toldvæsenet, blev det ham lettere at tilfredsstille en Attraa, der fra hans tidlige Barndom havde besjelet ham, nemlig at kunne indtræde i den militaire Stand. Forinden han ansattes ved Landcadet-Corpset, underviistes han, i nogle Aar, alene

af sin Broder, nedenanførte Professor Gundelach Møller; en Underviisning og Vejledning ved ogsaa et omhyggeligt Foredrag af de classiske Autorer, der naturligviis har havt en indgribende Indflydelse paa hans hele Dannelse og Fremtid. Blev 1824 dimitteret fra det Kgl. Landcadet = Academi, og ansat ved H. M. vor nuværende Konges Regiment, hvor han forfremmedes til Premierlieutenant d. 7de Februar 1833; blev d. 18de Novbr. 1838 Regimentsqvarteermester ved bemeldte Regiment; fik d. 22de Novbr. s. A. Capitains Charakteer; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge; d. 1ste Juli 1842 til Regnskabsfører ved 6te Linie-Infanteribataillon. — Tilligemed at opfylde sin kaarede Stands Pligter, stræbte han iøvrigen uafbrudt at dyrke Videnskaberne, fornemmelig: Digtekonsten og Konsthistorien. — * 1839 Nancy Emilie Hammerich (f. 1805, † ♀ 1840), en Datter af Conferenceraad Henrik Christian Hammerich og Hustru Petri Nicoline, f. Porth. — (Jvfr. Døs's „Materialier", Nr. 31).

Bidrag: i »Maanedsroser«, udg. af Th. Overskou, (Det hemmelige Brev, original Fortælling; 1826, Januar S. 1—42); — i »Valkyrien«, udg. af Ove Thomsen, (Pigen ved Loch Lommond, original historisk Fortælling, 1831. Bd. III. S. 1—54, 97—141; Graver Martins Bryllupsdag, 1832. Bd. I. S. 281—86; Skibbrudet, original Fortælling, 1832. Bd. II. S. 15—41; Maler Wilbrecht, orig. Fortælling, 1832. Bd. III. S. 97—120; Brevet fra Aalborg, orig. Fortælling, 1833. Bd. II. S. 1—12; Else ved Ledet, Arabeske, sstd. S. 146—50).

Endeel lyriske og elegiske Digte, adspredte i Nyt Aftenblad; »Dagen«; »Gefion«; Kjøbenhavns Skilderi (1828, Nr. 2); »Valkyrien« 1832—33; »Søndagen«, Tillægsbl. til »Dagen«, (1838, Nr. 12; 1840, Nr. 47); Berlingske Tidende (f. Ex. 1839, Nr. 84), o. fl. St. (Digtet »Morgenen, ved Fortunen« (i »Valkyrien« 1832, I. 136—39) er overs. paa Tydsk af C. Johannsen, i Thaarups Kopenhagener Börsenhalle Bd. II. S. 140).

Christian Wilsters Biographi, i Dennes »Digtninger«, 3die Samling, Kbh. 1840. (ogsaa aftr. i »Søndagen« 1840, Nr. 21).

Desuden endeel tidligere anonyme Digte og Afhandlinger i forskjellige Tidsskrifter. — (Revid.).

Møller (Andreas), f. d. 1ste Juni 1787 i Tranumstrandgaard, Hjøring Amt, hvor Faderen L. Møller var Landmand og Handelsmand; Moderen Euphemia Jacobi f. Hansen. Blev privat dimitteret til Universitetet 1806; underkastede sig i Juni 1812 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i det følgende Aar sammes praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakteer; blev 1811 Copiist, og 1819 Fuldmægtig i Revisionscomptoiret for Stifterne og de offentlige Stiftelsers Midler, under det danske Cancelli; 1820 Cancellisecretair; 1827 Revisor og Chef for bemeldte Comptoir; 1828 Cancelliraad; 1840 Justitsraad; d. 31te Decbr. s. A. Chef for det under det danske Cancelli henlagte Revisionsvæsen, samt for de til Brandforsikkrings og Landmilitairvæsenet henhørende Sager, med Rang og Gage som Deputeret; 1843 Ridder af Danebroge.

Redigerede og udgav: *Kongelig Dansk Hof- og Stats-Calender* for Aar 1826. Kbh. 4to. (Han var tidligere i flere Aar Medhjelper for H. H. Frost ved Udgivelsen af Stats-Calenderen).

Møller (A. C.), afskediget Premierlieutenant.

Demonstrativ Plan til en Embeds-Cautions Assurance-Kasse. Kbh. 1830. Bidrag i Kjøbenhavns Skilderi (Forsøg til Udvikling af Theorien for Livrenteselskaber, 1822 Nr. 77. 78; Om Embeds-Cautioner, 1827 Nr. 10).

Møller (Carl Johan), f. d. 3die Nov. 1774 i Kbhvn, hvor hans Fader Rasmus Bertelsen Møller var Kasserer i Banken og givt med Christiane Weise; dimitteredes til Universitetet fra Herlufsholms Skole 1792; underkastede sig i Juni 1800 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; vandt 1801 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det for 1800 udsatte Priisspørgsmaal i Lovkyndigheden: „An et qvatenus jura hominum naturalia societatis civilis institutione immutantur?“ (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 13); erholdt i det følgende Aar ligeledes to af Universitetets Priismedailler for Afhandlinger over de for 1801 udsatte Opgaver i Philosophien og Æsthetiken: „*Naturam pulchritudinis* ex principiis psychologicis generatim exponere“, og: „Har det danske Riim noget, som taler for det i Naturen, det er: i det danske Sprogs Bygning og mekaniske Indretning, i Folkets Hang til at finde Fornøjelse i de samme Lyds Gjenkomst, som yttrer sig i ordsprogelige og sententiøse Talemaader og andet mere? Eller vilde det tjene til at befordre den danske Poesies Fuldkommenhed, om vore Digtere forenede sig om ganske at afkaste Rimets Aag?“; blev 1802 Secretair ved Protocollerne i Højesteret; 1805 tillige Adjunct og Notarius ved det juridiske Facultet; d. 19de Octbr. 1813 entlediget i Naade og med Vartpenge som Secretair i Højesteret, og d. 28de Septbr. 1815, formedelst Svagelighed, i Naade og med Pension entlediget som Adjunct ved det juridiske Facultet. † i Octbr. 1816. — * Wilhelmine Louise Schmidt († 8/8 1840 i Nykirke Præstegaard ved Veile).

Danneqvinderne, et heroisk Drama i 3 Optog, med Chor og Sange. Musiken af Kapelmester Kunzen. Kbh. 1804. (L. C. 1806, Nr. 47. 48; jvfr. Kbhvns Skilderi 1805, Nr. 33). — Kong Svend, Danmarks Havner. Skizze til et heroisk pantomimisk Drama. ibid. 1808.

Bidrag: i „Astræa“ (Om og hvorvidt ere Menneskenes Natur-Rettigheder forandrede ved det borgerlige Selskabs Stiftelse? En af det juridiske Facultet kronet Priis-Afhandling, IV. 1—118; Om og hvorvidt kan Personer heftes for Ting, efter den almindelige Retslæres Grundsætninger? Et juridisk Forsøg, sstd. S. 300—359; Aphorismer om Gieldslove og Gieldsfængsler, V. 1—172); — i Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler (Indbydelse til et juridisk Lycæum, 1807. I. 107—113; ogsaa i L. C. 1807, Nr. 5); — i den Berlingske Statstidende (Udsigt over Christian VIIdes Regjering, i Aarg. 1809 d. 14. Aug. Tillæg Nr. 89);

— i Kjøbenhavns Skilderi (Bemærkninger i Anledning af den ny Comet, 1811 Nr. 76; Cantate i Anledning af det norske Universitets Stiftelse, 1812 Nr. 12).

Møller (Chr.).

Regula Virginis, eller: Jomfru-Reglen. Samlet og med Tillæg forøget. Randers 1833. (27 S. 12mo).

Møller (Christian).

Afskedsqvad til Capitain Mørch. Kbh. 1830. — Polens Skjæbne fra 1763, indtil Øieblikket, da det erklærede sig for uafhængigt. Oversat. ib. 1832 (1831). — H. Scheels Anviisning til det dobbelte italienske Bogholderie, udgivet. ibid. 1832. st. 4to.

Møller (Christian F.), Skibsbygger.

Encyclopædisk Sømands Lexikon eller almindelig Ordbog i Søvidenskaberne, samlet og udarbeidet. 1ste Deels 1ste Hefte. Kbh. 1833, 4to. (5 Ark Text, med 2 Folio- og 3 Qvart-Plader Tegninger).

Tanker om en hensigtsmæssigere Plan ved Underviisningen paa det kongelige Søecadet-Academie, med Hensyn til Opnaaelsen af en større Videnskabelighed og om Oprettelsen af en Skibsbygnings- og Navigationsskole. Kbh. 1831. (23 S. 8.).

Møller (Christian Frederik), Typograph.

Skjærsilden. Udgivet og forlagt. Kbh. 1832—33. (1832, Nr. 1.—4., 12te Novbr.—24de Decbr.; 1833, Nr. 1.—46, 7de Januar—30te Decbr. — For Nr. 1 kom Udgiveren under Tiltale). — Raketten med Stjerner. Udg. og forlagt. Kbh. 1834—41. — General-Appel til Danmarks Konge og Folk. ibid. 1813.

Møller (C. F. A.).

Den straffede Utroskab. Fortælling af L. Storck. Oversat. Kbh. 1837.

Møller (Elias), Ejer af Østrupgaard ved Odense; var Cancelliraad; blev 1840 Justitsraad.

Beskrivelse over adskillige Indbæmninger, foretagne i Odense Amt, i Fyen. Odense, 1837. (Forfatteren fik det kongl. danske Landhuusholdningsselskabs første Guldmedaille 1819 for Indbæmning. — Udtog af Skriftet i Hempels »Bidrag til Tidshistorien« 1837, Nr. 29).

Møller (Frederik), Gaardejer i Salten By, Them Sogn, Skanderborg Amt.

Beretninger til Landhuusholdningsselskabet, indførte i Halds Tidsskr. for Landoeconomi, Bd. IV. 1836, S. 134—73.

Møller (Frederik), Landoeconom, Pseudonym; see Christian Ludvig Husum.

Møller (Frederich Gothold), en Søn af Præsten Thomas Høeg Møller til Fjellerup og Glesborg i Aarhuus Stift († 1797); og Dorothea, f. Kallager (f. 1764, † 1839); er f. d. 17de Juni 1795 i Fjellerup Præstegaard; blev d. 27de Decbr. 1810 Secondlieutenant i H. K. H. Prinds Frederik Ferdinands Dragon Regiment; d. 20de April 1817 Premierlieutenant; erholdt d. 10de Novbr. 1827 Anciennetet, og d. 11te Febr. 1833 Charakteer som Ritmester; blev d. 2den Marts i sidstnævnte Aar Secondritmester; s. A. Adjutant hos H. K. H. Prinds Frederik Ferdinand; 1836 Ridder af Danebroge; bivaanede Troppesamlingen ved Vosnesensk i September 1837, og besøgte, paa Reisen til denne Troppesamling, tillige nogle af de russiske Militair-Colonier; fik d. 7de December 1839 Majors Charakteer; udnævntes 1840 til Ridder af den russiske St. Stanislaus-Ordens 2den Klasse; erholdt d. 24de Juli 1841 Majors Anciennetet; blev d. 1ste Juli 1842 Major à la suite i Cavalleriet; d. 22de Novbr. 1844 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * Maria v. Gähler, en Datter af Generalmajor og Chef for det jydske Dragonregiment Caspar Friedrich v. Gähler og Elise Lucie Christiane v. Gähler, f. v. Oertzen.

Bidrag: i »Militairt Repertorium« (Meddelelse om Troppesamlingen ved Vosnesensk i Aaret 1837, samt om de russiske Militair-Colonier, i Bd. IV. 1838, S. 62—82).

Møller (H.).

Moritz von Kotzebues Reise til Persien med det keiserlige russiske Gesandtskab 1817. Oversat. Kbh. 1820. (h. Beeken).

Møller (Hans Christian), f. 1776 i Skjægs Mølle ved Rathlousdahl, i Aarhuus Amt. Hans Fader Hans Hansen Møller var Herredsskriver i Hads og Ning Herreder (f. 1723, † 1793); Moderen Cecil Elisabeth, f. Jordhøi (f. 1745, † 1815), en Datter af Provst Laurs Hansen Jordhøi, Præst til Gangsted og Søvind i Aarhuus Stift. — Sønnen øvedes i sin Ungdom i Comptoirforretninger hos Faderen; underkastede sig i Februar 1797 dansk-juridisk Examen; praktiserede derpaa i nogle Aar i sin Fødeegn, som Sagfører, og blev Forvalter paa Hovedgaarden Rodsteenseje, hvis Avling han tillige forpagtede i Aarene 1805—1814; ejede ogsaa Landejendommen Faurgaard (1809—23), samt Hovedgaarden Østergaard i samme Amt (1814—21). Blev siden Godsforvalter først paa Scheel (nu Bentzon), og dernæst paa Gammel-Estrup, i hvilken Stilling han forblev indtil han 1828 forpagtede Hovedgaarden Marselisborg ved Aarhuus. Var under Krigen Befalingsmand ved Kystmilicen, i hvilken Anledning han, ved dens Ophør, udnævntes til Krigsraad. † 4de Januar 1838 paa Marselisborg. — * 1809 Ditlevine Margrethe

v. Voss († 1/3 1834), en Datter af Kammerherre, Oberst Johann Gustav v. Voss, Commandant i Friedrichsort, og . . . . f. v. Pentz. — (Jvfr. „Jyllandsposten“ 1838, S. 15).

Lov- og Rets-tabel, udgivet af N. Blicher. Aarhuus, 1800. (jvfr. L. C. 1800, S. 570).

Bidrag: i Aarhuus Amts oeconomiske Annaler, udg. af J. H. Larsen, (Jagttagelser over Vinterhveden, i 2det Hefte 1811); — i Landoecon. Tidender (Plan til Fauergaards Drivt, og hvorvidt dermed er avanceret m. m., i Bd. IX. 1818, S. 246—60); — i Nye landoeconom. Tidender (Beskrivelse over et Engvandings-Anlæg ved Østergaard i Ring Herred, hvorfor ham 1819 tilkjendtes Landhuusholdningsselskabets anden Medaille i Guld; med Forklaring over det derover tagne og medfølgende Situationskort, i Bd. I. 1819, S. 338—45; Om bedækte Vandgrøvter, i Bd. IV. 1822, S. 82—89).

Møller (H. C.).

Vandringer gjennem Ulykkens Huler og Elendighedens Boliger, af Spiess. Efter den nyeste Udgave oversat. Kbh. 1836. (h. Beeken).

Møller (H. G.).

Smaakjøbstedsaand i en stor Stad. Et moderne Malerie af Sæderne. Ved L. Kruse. I.—IV. Deel. Oversat. Kbh. 1828. (Beeken). — Reinhold, eller den hemmelige Opdragelse. Roman af Lafontaine. I.—III. Deel. Oversat. ibid. eod. (Beeken). — Iwan og Feodora, eller Bortførelsen. En Historie fra Syvaarskrigen, af C. Wildebrandt. I.—IV. Deel. Oversat. ibid. 1829. (Beeken).

Møller (Hans Henrik Nicolai), f. 1787 i Horsens, hvor hans Fader var Skræddermester; dimitteredes til Universitetet fra sin Fødebyes Skole 1807; tog i Januar 1814 theologisk Attestats (H. ill.); blev derefter Privatlærer i Randers. † 19de Decbr. 1822, ugivt, i Randers.

Æolsharpen, en Samling af Digte. Nytaarsgave for Aaret 1821. Randers. Endeel særskilt trykte Leilighedsdigte.

Møller (Hans Jørgensen), en Søn af Jørgen Hansen Møller i Endrupholms Mølle, Ribe Amt; f. d. 20de November 1807; deponerede 1827 fra Ribe Cathedralskole; studerede Theologi; blev i Januar 1831 Alumnus paa Borchs Collegium. † 8de October 1832 paa Beilegaard ved Næstved.

Tuti Nameh, eller en Papegøies Fortællinger. Oversat fra Engelsk som Nytårsgave for 1831. Kbh. [1830]. (Jvfr. Nyeste Morgenpost 1830, S. 1447—48).

Dissertationis, *nonnulla de difficultatibus muneris theologici* continentis, particula prior. (pro stipendio Collegii Medicei). Hafniæ, 1832. 16 pagg. 8vo.

Møller (Hans Larsen), f. d. 10de Juli 1797 i Elleskov Mølle i Hundstrup Sogn, ved Svendborg, af Forældrene Lars Møller og Anna f. Christophersen. Kom næsten 13 Aar gammel i Odense Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1817; blev udmærket ved den

philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, og tog i Januar 1823 theologisk Attestats (Laud.). Blev d. 31te Maj 1823 personel Capellan ved Spjellerup og Smerup Menigheder i Sjælland; 1827 Sognepræst for Taarup, Dvols og Borrids i Viborg Stift, og d. 13de Marts 1841 for Gylling Menighed i Aarhuus Stift. — * Sitze Marie Lang, Datter af Degnen Lang i Strøby i Sjælland.

Om Fornødenheden af en Reform i det kirkelige Skriftemaal, af H. C. Nørdam og H. L. Møller, udgivet af H. C. Nørdam. Kbh. 1839. (Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 815—16, anm. af J. C. Lindberg; Berlingske Tid. 1839, Nr. 265; Kbhpost. 1839, Nr. 317). — (Tildeels efter Autogr.).

Møller (Hans Peter), Instrumentmager og Pianofortestemmer i Kjøbenhavn, samt Overjæger ved Livjægercorpset; blev d. 1ste November 1828 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn.

Nyt Udvalg af Selskabs- og Jæger-Sange for Kongens Livjægercorps. Kbh. 1829. — Sangbog for Kongens Livjægercorps. ibid. 1833.

Møller (H. P.). Justitsraad (?).

Mindeskrifter til at oplyse Frankriges Historie under Napoleon, strevne af General Gourgaud, oversatte. I. Bds 3. H.—III. Bd. Kbh. 1823—24. (jvfr. Art. J. Kragh Høst). — Ny original dansk Spillebog, eller fuldstændig Anviisning til alle brugelige Kortspil. ibid. 1824. (Beeken). — Clara d'Albe. Roman af Mad. Cottin. Oversat. ibid. eod. (Beeken). — Skjebnens Veje. Roman af Aug. Lafontaine. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1826—27. (Beeken).

Møller (H. P.), Syngelærer i Kjøbenhavn. — * 1828 Jensine Løgstrup († 23/3 1845).

Maaneds-Blad for tostemmig Sang, til Brug ved Skoleunderviisning, udgivet. 1.—12. Aarg. Kbh. 1834—45. 4to.

Møller (Hans Peter Christian), Søn af nedenanførte Regimentschirurg, Ridder Joachim Otto Møller og Anne Marie Elisabeth Møller, f. Roholdt; er f. 1810 i Helsingør; blev 1830 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat C. Werliin; underkastede sig i Maj 1837 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); fik, da han tog Afsked fra Kongens Livcorps, Lieutenants Charakteer; erholdt d. 5te April 1843 Constitution som Inspecteur for Colonierne og Hvalfangsten i det nordlige Grønland.

Bidrag: i Krøyers „Naturhistorisk Tidsskrift" (Bemærkninger til Slægten Limacina Lmck., Bd. III. S. 481—90. [Okens „Isis" 1841, S. 895—900]; Index Molluscorum Groenlandiæ, Bd. IV. S. 76—97. [Okens „Isis" 1843, S. 60—63]; — i „*Förhandlingar* vid de Skandinaviske Naturforskarnes *tredje Möte*, i Stockholm, 1842" (De grønlandske Molluskers Forekomst sammenlignet med de nord-europæiske Molluskers, S. 699—700).

Møller (Hans Ulrik), f. d. 19de Octbr. 1796 i Jellinge i Ribe Stift, hvor hans Fader, nedennævnte Biskop Dr. Rasmus Møller, dengang var Sognepræst; hans Moder var Bodil Maria, f. Thaulow. — Blev underviist af sin Fader indtil han 1807 kom i den daværende Middelskole i Rakskov, siden i Nykjøbing Cathedralskole, hvorfra han 1814 dimitteredes til Universitetet; absolverede i April 1819 den theologiske Embedsexamen med Characteren „Laudabilis; specimen scriptum præcipua laude dignum"; beskikkedes 1823 til residerende Capellan for Kjøbelev og Vindeby Menigheder i Laaland; disputerede d. 15de Juli 1825 for Magistergraden; blev d. 4de Januar 1832 Sognepræst for Radsted Menighed i Laaland; d. 27de Marts 1841 tillige Stiftsprovst i Laalands-Falsters Stift; d. 10de Februar 1843 Sognepræst for Torkildstrup og Lillebrænde paa Falster. — * ⚭ 1823 Marie Lovise Hulda Sidenius, Datter af Kjøbmand Christian Sidenius i Nykjøbing paa Falster. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 76).

De authentia oraculorum Esaiæ capp. 40—66. Commentatio (pro gradu Magisterii). Hauniæ 1825. (L. T. 1826, Nr. 11; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 265—66).

Forsvar for den evangeliske Kirkes Grundsætning. Et luthersk-christeligt Stridsskrift mod Pastor Grundtvig. Kbh. 1834. (M. f. L. XV. 366—83, r. af S. C. W. Bindesbøll, jvfr. „Antikritik" i L. T. 1836, Nr. 14, S. 209—27, af H. U. Møller; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 591—92, anm. af J. C. Lindberg; 1836, Col. 488—92; Christel. Kirke-Tid. 1835, Nr. 3, af C. A. H. Kalkar [jvfr. sstd. Nr. 12—13]; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1081—83; jvfr. Art. C. C. Boisen).

Bidrag: i Nyt theolog. Bibliothek, udg. af J. Møller, (Svar paa Professor Dr. Clausens andet Sendebrev til Stiftsprovst Dr. Møller, i Bd. XIII. S. 304—32; Exegetiske Bidrag, i Bd. XIX. S. 293—326. (L. T. 1832, Nr. 44, S. 689—695); — i Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, redig. af J. Møller, (Et Brev fra ham, i Aarg. 1828, Nr. 12); — i „Christelig Kirke-Tidende" (Forsvar for vore Søn- og Helligdags-Evangelier, Lectier og Epistler, 1833 Nr. 12—13. 14 [jvfr. „Bemærkninger" sstd. Nr. 19—20, af H. N. Clausen]; Om Bemærkningerne ved mit Forsvar for vore Søn- og Helligdags-Evangelier, sstd. Nr. 24. 25—26; Om Bibelen som christen Troes eneste sikkre Kilde, et Tillæg til hans „Forsvar for den evangeliske Kirkes Grundsætning", 1835 Nr. 12. 13. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Nr. 30. 42); — i „Dansk Litteratur-Tidende" (Anmeldelse af P. A. Fenger's Prædiken paa 2den Søndag i Fasten, og af de derom udgivne Stridsskrifter, 1833 Nr. 38. 39. 40); — i „Theologisk Tidsskrift", udg. af Scharling og Engelstoft, (Sammenligning mellem den hellige Skrifts Udsagn og den danske Lovgivnings Bestemmelser om Ægteskabsskilsmisser og Adskiltes Indtrædelse i nyt Ægteskab, i Bd. II. H. 1. S. 1—33. [jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1838, Col. 376—84, 405—13, af J. K. Fenger]; Om Gal. 3, 20, sammenlignet med V. 16, tilligemed et Forsøg paa at oplare V. 20 ved Hjælp af en Conjectur, i Bd. IV. H. 1. S. 92—116; Apostelen Johannes's Forklaring af Dyrets Tal i Apokalypsen, forsvaret, i Bd. V. H. 1. S. 1—19; Om de 65 Aar, som nævnes af Propheten Esaias Kap. 7, V. 8, i Bd. VI. H. 2. S. 144—73. (jvfr. sstd. Bd. VII.

S. 155—58); Nyt Forsøg paa at besvare det Spørgsmaal: Hvo er 'Ο ΚΑΤΈΧΩΝ, 2 Thess. 2, 7? i Bd. IX. (Ny Række Bd. 3.), S. 46—88); — i „Nordisk Kirke-Tidende", udg. af J. C. Lindberg, (Fortsatte Betragtninger over Herrens Ord om Egteskabsskilsmisse, 1838 Col. 598—606, 631—37, 666—70. (jvfr. smst. Col. 801—810, af J. F. Fenger; 1839, Col. 165—76, af Th. W. Oldenburg); — i den Berlingske Tidende (Om baptistfødte Børns Daab, 1845 Nr. 149). — (Tildeels efter Meddelelse).

Møller (Jacob), f. d. 15de September 1776 i Svendborg, hvor hans Fader var Møller; blev, efter sine Forældres Død, optagen i Waisenhuset i Kjøbenhavn i April 1783; kom 1789 i Apothekerlære i Nyborg; var fra 1797 ansat som Pharmaceut i Kbhvn, først hos Pflugmacher paa Christianshavns Apothek, og fra Maj 1799 hos Manthey paa Løve-Apotheket; tog i Novbr. s. A. den pharmaceutiske Examen (Laud. unan. cons.); var fra Novbr. 1802 Ejer af Apotheket paa Vesterbro, og fra 1ste Juli 1805 indtil Efteraaret 1832 Apotheker ved det kongl. Frederiks-Hospital; udnævntes d. 31te October 1828 til Medlem af Commissionen for den pharmaceutiske Examen; d. 5te Februar 1834 (ikke 1838) til Assessor Pharmaciæ (med Cancelliraads Rang). † 6te Juli 1839, paa en Reise, i Horsens. — * Amalia Christiane Crone. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 123; XXX. 403. — Om hans til Universitetsbibliotheket ved Testamente skjenkede Bogsamling [hvorover haves en trykt Catalog, Kbh. 1839], jvfr. Selmers Kbhvns Univers. Aarbog f. 1839, S. 89).

Forsøg til en pharmaceutisk Haandbog for Begyndere, eller kortfattet Beskrivelse over de i Medicinaltaxten anførte Lægemidler. Kbh. 1823. (Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilkd. Bd. VIII. 1824, Novbr. und Decbr. S. 552; Nyeste Morgenpost 1829, S. 1479—80).

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Middel til at bortskaffe den i Skibe sig stundom udbredende raadne Stank, i Bd. V. 1831, S. 247 flgg; Røgnings-Apparat for Breve og andre Dokumenter, smst. S. 357—59).

Møller (Jacob Christian Johan Hendrik Gundelach), Broder til ovenanførte Capitain Albr. Carl Ad. From Møller, blev f. d. 7de August 1797 i Aarhuus; besøgte fra 1807 sin Fødebyes Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1815; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og begyndte derefter at studere Chirurgi og Medicin; blev i Jan. 1817 chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; underkastede sig i Juni 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Udmærkelse); blev s. A. Candidat ved Frederiks-Hospitals chirurgiske Afdeling; vandt 1824 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i det foregaaende Aar udsatte Priisopgave i Medicinen: „Exponere *historiam ligaturæ arteriarum*" (jvfr. Bibl. for Læger 1824, Bd. IV. S. 384—85); blev i Febr. s. A. Re-

serverchirurg, og d. 28de Jan. 1826 tillige Adjunct ved det chirurgiske Academi; var ogsaa Reservechirurg ved Frederiks-Hospital fra Aug. 1824—Aug. 1827; bereiste fra Maj 1828 til Febr. 1831 Tydskland, Italien, Frankrige og England; blev i Sept. 1830 beskikket til Overchirurg ved Frederiks-Hospital; d. 6te Juli 1831 entlediget som Reservechirurg ved det chirurgiske Academi, ved hvilket han d. 7de Septbr. s. A. udnævntes til overordentlig Professor; blev d. 29de (ikke d. 19de) Marts 1833 Medlem af Directionen for bemeldte Academi; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge, og i Octbr. 1840 af den russiske St. Wladimir-Ordens 4de Klasse; d. 18de Januar 1842 Professor ordinarius i det lægevidenskabelige Facultet og Assessor i Consistoriet ved Kjøbenhavns Universitet; d. 3die Marts s. A. Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 13de Juni 1844 i Naade entlediget fra sit Embede som Overchirurg ved Frederiks-Hospital. † 6te Maj 1845 i Kbhvn. — * 1837 Anna Pouline Christiane Høyer († ⅞ 1839), en Datter af Justitsraad og Stiftslandinspecteur Poul Henrik Høyer. — (Biographisk Skizze (ved P. L. Møller) i „Dansk Pantheon", VIII. Levering, Kbh. 1843; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 123—25; XXX. 403; Ost's „Materialier" Nr. 76. 77. 79; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1319; VI. 1845, Nr. 1881; Berl. Tid. 1845, Nr. 113. 121. — Portrait, tegnet af J. V. Tox, lithogr. af E. Fortling 1842; lithogr., med Facsimile af hans Navn, i E. Bærentzens & Comp. lithogr. Etablissement 1843, st. 4to (i „Dansk Pantheon" VIII. Levering).

Det kongelige Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog. Juli—Decbr. 1831. Kbh. 1832, med 1 Tabel i Folio. (jvfr. „Raisonnerende Critik over Prof., Overchirurg Gundelach Møller's Chirurgiske Aarbog for det kgl. Frederiks Hospital. Juli—Decbr. 1831. Af tre Læger." [J. C. Bendz, M. Djørup, A. G. Sommer]. Kbh. 1832; hvorpaa Møller svarede i: Om de „tre Lægers Critik" over det kongl. Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog, Juli—Decbr. 1831. ibid. eod. 16 S. 8vo; jvfr.: Erklæring fra de tre Læger, i Anledning af Prof. Gundelach Møllers Brochüre „om de tre Lægers Critik" ibid. eod., og J. C. Bendz: Nogle Oplysninger fra Een af Forfatterne til „de tre Lægers Critik" o. s. v. ibid. eod.; M. f. L. IX. 81—94, af O. L. Bang; Bibl. f. Læger XVIII. 434—65, af J. C. Müller; Kbhpost. 1832, Nr. 176. 180. 183.).

De qvæstione, *qvousqve liceat et oporteat operationem instituere chirurgicam*. Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Havniæ 1842. 14 pagg. 4to.

Bidrag: i Hufeland's Journal der Heilkunde (Die Anwendung der Pflastercompression gegen *Hydrocephalus chronicus*, i Bd. LXXIV. (Bd. 67.), 1832, H. 4. Apr. S. 140—41. [Udtog i Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 3. 1832, S. 376; Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilk. Bd. 24. 1832, Novbr. u. Decbr. S. 505—8; Casper Repert. d. Heilkd. Bd. 33. 1833. H. 2. S. 278—79; Froriep Notiz. Bd. 36. 1833, März, Nr. 11. (Nr. 781), S. 173—75); — i Bibliothek for Læger (Underbinding af begge de primitive Carotider, foretagen paa det Kongl. Frederiks Hospital; oplæst i det Kongl. medic. Selsk. d. 29de Marts 1832, i Bd. XVII. S. 56—68; oversat paa Tydsk af Albr. v. Schönberg, efter Forf.'s Manuscript, i

Rust's Magaz. f. d. gesammt. Heilkunde, Bd. XXXVIII. H. 2. S. 236—50, m. Afbildn. [Udtog i Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 4. 1833, S. 168—70]; Notitser ra det kongl. Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling, Bd. XIX. S. 257—74. [Heraf er „Tilfælde af traumatisk Stivkrampe" og „Strictur af Maverøret" overs. af J. F. W. Revermann i Horns Archiv f. med. Erfahrung 1835, May—Juny]; Nogle praktiske Notitser, Bd. XXX. S. 351—53; Til Behandlingen af Moderens og Moderskedens Nedsynkning, Bd. XXXI. (Ny Række Bd. 1.), S. 289—96, m. en Kobbert.; En Sygehistorie, Bd. XXXII. (N. Række Bd. 2.), S. 86—87; Oversigt af de i Aaret 1835 paa Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Koppe-Patienter, Bd. XXIV. S. 370—71; Oversigt af de paa Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Syge i Aarene 1841 og 1842, Bd. XXXVI. (N. Række Bd. 6.), S. 210—216; Bd. XXXIX. (N. Række Bd. 9.), S. 254—60); — i „Kjøbenhavnsposten" (Adskilligt om det chirurgiske Academi, 1835 Nr. 122. 147. 162; jvfr. sstd. Nr. 125. 126. 155); — i „Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840", Kbh. 1841 (Om Uundværligheden af Mercur i secundær Syphilis, (i Udtog) S. 197—98); — i Ugeskrift for Læger (Bidrag til Behandlingen af Stricturer i Urinrøret, med en lithographeret Tavle, Bd. IX. 1843. Nr. 4—5, S. 49—57). — Desuden Bidrag til „Dagen" og Journal for Medicin og Chirurgi.

Møller (Jens), f. d. 19de Marts 1779 i Karrebæk i Sjælland, hvor hans Fader Jochum Christian Møller (en Søn af Degnen Jens Møller i Skjødstrup, Aarhuus Stift) var Sognepræst († 3/8 1789); hans Moder var Christiane Birgitte Beske († 1784). Underviist af Faderen indtil dennes Død, blev han i Maj 1790 af sin Stedmoder Karen, f. Bagger sat i den latinske Skole i Slagelse; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1797; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium og ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, saavelsom ved den theologiske Embedsexamen i Juli 1800; deelte nu sin Tid mellem Andres Underviisning og eget Studium, og dyrkede saavel Theologi, som Historie og de skjønne Videnskaber; var i Aarene 1800—1802 Huuslærer hos Hofjægermester Svanenskjold, da han i Vintermaanederne opholdt sig i Kjøbenhavn, om Sommeren paa Svanholm; opnaaede 1801 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af det af Universitetet udsatte Priisspørgsmaal i Æsthetiken: „Var det gavnligt for Nordens skjønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført, og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske?" (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 14—16), og vandt 1802 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den philologiske Opgave: „Comparetur *Hypermnestra* qualis *Horatio* pingitur Carm. Libro III. xi. cum *Hypermnestra Ovidii* Heroid. XIV., atque utriusque picturæ diversitas cum ex diverso utriusque poetæ ingenio, tum ex diverso carminis, quo uterque usus est, genere, illustretur"; ansattes i Juni samme Aar som Adjunct ved den latinske Skole i Slagelse, hvor han, ved Conrector, Mag. Johan Gottschalch's kort efter

indtrufne Død (⅟₂ 1802), tillige for en Deel bestred dette Embedes Forretninger; erholdt 1806 det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for Besvarelsen af den historiske Opgave: „Hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte pragmatiske Historie, som adskillige, saavel ældre, som nyere Historieskrivere have tilladt sig; og hvilke Forholdsregler skal man iagttage, at ikke denne Foredragsmaade ved urigtig Anvendelse skal skade istedet for at gavne?“; blev d. 17de September 1808 beskikket til Professor extraordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet, hvorved han d. 11te Marts 1813 udnævntes til Professor ordinarius, samt tillige til ordentligt Medlem af det theologiske Facultet og Communitetets Direction; disputerede d. 7de Maj s. A. for den theologiske Doctorgrad; blev d. 7de Januar 1814 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 12te April s. A. af sammes Ordbogscommission; deeltog i Maj s. A. i Oprettelsen af Bibelselskabet for Danmark, og valgtes d. 15de August i det følgende Aar til Meddirecteur i samme; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament; 1818 udenlandsk Secretair ved det danske Bibelselskab; gjennemrejste et Par Gange (1819 og 1824), efter dette Selskabs Bestyreres Ønske, de danske Provindser, for at virke til filiale Bibelselskabers Oprettelse; blev 1819 Assessor i Consistoriet; 1823 Inspecteur ved Universitetets Qvæstur; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Danebroge; erholdt d. 18de Septbr. 1833 Rang med Biskopper. Var Universitetets Rector 1822—23 samt 1832—33; og i 13 Aar første Medlem af Directionen for Borgerdydsskolen paa Christianshavn; endvidere Medlem af det Skandinaviske Literatur-Selskab (1805); af det Kgl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig, samt flere inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. † 25de Nov. 1833 i Kbhvn. — * 1. 1803, i August, Abel Sophie Lund (f. 1783, † $\frac{2}{10}$ 1823), en Datter af Kjøbmand Jonas Lund i Slagelse. * 2. 1825 Sophie Christine Kellermann, en Datter af Justitsraad, Amtsskriver og Toldforvalter Peter Joh. Wilh. Kellermann i Neumünster, og Maria Magdalene, f. Broager. — (Autobiographi vedføjet det i Anledning af hans Doctorpromotion d. 7de Maj 1813 udstedte, af B. Thorlacius forfattede Universitetsprogram: „De duabus gemmis Christianis ex Musæo Monradiano“, p. 12—18; Biographi i Kofods Convers. Lex. Bd. XXV. S. 134—38; Conversations-Lex. Neue Folge, I. Abth. II. Bd. 1825 [overs. i Øst's Archiv IV. 174—75]; Brockhaus's Conversations-Lex. der neuesten Zeit u. Literatur Bd. III. Leipz. 1833; Convers. Lex. der Gegenwart Bd. III. 1840, S. 723—24; Biographiske Efterretninger om (N. E. Balle og) J. Møller, ved J. C. Qvistgaard, i et Skoleprogram, Slagelse 1835, S. 80—95; Nekrolog, af R. Møller,

i L. T. 1834, Nr. 13. 14 [optrykt i Tidsskrift for Kirke og Theologie Bd. IV. S. V.—XXX.]; af Fr. Thaarup, i „Dagen" 1833, Nr. 284. 285. 289; Selmers Akad. Tid. I. S. 387—88; Kbhpost. 1831, Nr. 172; 1833, Nr. 238; Berlingske Tid. 1833, Nr. 282. 294; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 799. 815—16; Christel. Kirke-Tid. 1833, S. 204; „Dagen" 1833, Nr. 293; Aarhuus Stifts-Tid. 1834, Nr. 1; „Sunnan-Pósturinn" 1836, bls. 39—41; H. C. Ørsteds Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1832—36, S. XXXIII., Noten, og S. XLIII. — Portrait, malet og lithographeret af Aagaard, i det kongl. Steentrykkeri 1833, Folio. — Om et Monument og et Grav-Mindesmærke over ham, begge ved frivillige Sammenskud udførte af H. Freünd, see Christel. Kirke-Tid. 1834, S. 36; Kbhpost. 1836, Nr. 102; Berlingske Tid. 1836, Nr. 84; „Dagen" 1836, Nr. 94; 1838, Nr. 21; Ørl's „Materialier" Nr. 66, S. 527).

Hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte pragmatiske Historie, og hvilke Forholdsregler skal man iagttage, at ikke denne Foredragsmaade ved urigtig Anvendelse skal skade istedet for at gavne? Et af det kongl. danske Videnskabernes Selskab belønnet Priisskrift. Kbh. 1808. (L. E. 1809, Nr. 36. 37. 38, r. af C. Molbech; jvfr. det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skr. for 1805—6 [ɔ: Nyeste Saml. IV.]. H. I. S. 81—112 (af N. Schow), og Vidensk. Selsk. Hist. af C. Molbech, S. 332). — W. Münscher's Lærebog i den christelige Kirkehistorie, til Brug ved Forelæsninger. Oversat af J. C. Winther, med Tillæg af F. Münter. Paa ny udgivet, forøget og fortsat af J. Møller. Kbh. 1811. Paa ny udgivet, omarbeidet og fortsat. ibid. 1831. (L. T. 1811, Nr. 34; 1831, Nr. 50). En svensk Oversættelse af Münscher's Lærebog i Kirkehist. udkom efter Møllers danske Udgave. Ørebro, 1814. — *De viis compendiariis strenuo literarum cultori haud facile commendandis. Prolusio*, qua commilitones suos ad scribendi disputandique exercitia secum instituenda officiosissime invitat *J. Möller.* Hauniæ 1812. 8vo. (aftrykt i Theol. Bibl. III. 1—26; jvfr. L. T. 1813, S. 284). — *De fide Eusebii Cæsareensis in rebus Christianorum enarrandis.* Dissertatio inauguralis. Hauniæ 1813. (Kom ikke i Boghandelen, men blev indrykket i Theol. Bibl. IV. 129—303 og senere aftrykt i Stäudlins und Tzschirners Archiv für alte und neue Kirchengesch. Bd. III. St. 1. S 1—116, anm. i L. T. 1814, S. 469—75, af P. E. Müller; Wiener Allg. Literatur-Zeitung 1815, Nr. 53, af Dr. Jahn [Nahius von Tassow]; Leipz. L. Z. 1815, Decbr. Nr. 295; Gött. A. 1817, St. 135, S. 1353—55). — *W. Münscher's Lærebog i den christelige Dogmehistorie* Oversat og med nogle Tillæg forøget. Kbh. 1813. (L. T. 1813, Nr. 44). — *De commodis nonnullis, quæ ex Islamismo ad rempublicam Christianorum redundarunt.* Prolusio (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationsfest). Hauniæ 1813. 51 pagg. 4to. (Ikke særskilt i Boghandelen, men indrykket i Theol. Bibl. V. 242—321; r. i L. T. 1814, S. 519—527, 535—40, af A. K. Holm). — *De eo, quod in Reformatoribus quotannis laudandis justum est* nostrisque temporibus salutare. Oratio, in Universitate Hauniensi d. III Novembris a. 1813 habita. ibid. 1815. 8vo. (ogsaa i Theol. Bibl. VIII. 1—38; jvfr. L. T. 1817, S. 55—56).

Om Videnskabelighed og Moralitet, begge betragtede i Forhold til Uni-

versitetet. Et Indbydelsesskrift til Forelæsninger over Videnskabernes almindelige Encyclopædie og Methodologie. Kbh. 1815. 8vo. (ogsaa i Theol. Bibl. IX. 71—111; jvfr. L. T. 1817, S. 23—25. Prøve af Forelæsningerne selv i Theol. Bibl. XIII. 203—74, anm. i L. T. 1818, S. 793—94).

Bisskop Dr. Nicolai Edinger Balles Levnet og Fortjenester. Beskrevne, med Bilag og et Udvalg af hans Brevverling, samt hans Portrait. Kbh. 1817. (Tillæg til Levnetsbeskrivelsen, i Nyt theol. Bibl. III. 62—77. Biographien selv, uden Brevene, er ogsaa trykt i Theol. Bibl. XII. 1—337, med Portr.). [L. T. 1818, Nr. 50; Allg. L. Z. 1819, II. Nr. 173, S. 529—533; jvfr. „Athene" IX. 473—75; Det Norske Nationalblad, H. XIV. 1818, Nr. 40—43, af N. Hertzberg; Theol. Bibl. XV. 358—66, af J. Møller]. — Paa Tydsk: Leben, Wirken und Verdienste des Dr. Nicolai Edinger Balle, Bischofs auf Seeland. Aus dem Dänischen des Professors Dr. Jens Møller, herausgegeben von Fr. K. M. Michaelis. Schleswig, 1825. (Prov. Ber. 1825, IV. 703—8).

De senectute literata, tanquam egregia historiæ conservatrice. Programma ad festum semisæculare *Abrahami Kallii*, Historiarum Professoris, in Universitate Hauniensi d. 28 Junii anni 1817 celebrandum. Hauniæ 1817. fol. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XI. 57—68; oversat af K. L. Rahbek i Dansk Minerva V. 1817, Aug.—Septbr. S. 129—39).

Den Augsburgske Troesbekjendelse, paa ny fordansket af Bisskop Dr. Nic. Edinger Balle, udgivet og ledsaget med Betragtninger i Anledning af den evangeliske Kirkes tredie Jubelfest. O. m. T.: Jubelgave for evangeliske Christne. Kbh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 28. 29, r. af P. Krog Meyer; Allg. L. Z. 1819, II. Nr. 173, S. 534).

Brevet til de Hebræer. En Prøve af den reviderede Oversættelse, som besørges ved den af Hans Majestæt dertil allernaadigst beskikkede Commission. Udgivet og ledsaget med en Forerindring af J. Møller. Kbh. 1817. (ogsaa i Theol. Bibl. XIII. 129—202; r. i L. T. 1818, Nr. 13. 14, af P. Krog Meyer).

Mindeskrift over Daniel Ranzau. Kbh. 1818. (L. T. 1819, Nr. 24. 25; jvfr. „Fra Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse i Anledning af det nyligen udkomne Mindeskrift over Daniel Ranzau", Kbh. 1818, samt Art. J. Kragh Høst (I. 728); Ergänzbl. z. Allg. L. Z. 1820, Nr. 115, S. 913—919). Oversat paa Tydsk af Feodor Wieding i Kieler Blätter 1819, Bd. II. S. 211—34; 267—306.

Bibelens frie Læsning og Uddeling blandt Menigmand forsvaret i et Sendebrev til Hr. Pastor og Ridder H. Bastholm. Med et Anhang om at oprette Herreds- og Sogne-Bibelselskaber. Kbh. 1819. (ogsaa i Theol. Bibl. XVI. 1—100; r. i L. T. 1819, Nr. 37; Leipz. L. Z. 1820, II. Nr. 199; jvfr. Art. H. Bastholm; Ost's Archiv VII. 273 flgg.). Paa Tydsk: Für Bibellesen und Bibelverbreitung, von J. Møller. Aus dem Dänischen übersetzt von J. Decker. Tondern, 1821. (Leipz. L. Z. 1822, II. S. 1518; Prov. Ber. 1822, I. 106—7).

Confessionarius Dr. Christian Bastholms Levnet, Charakteer og Fortjenester skildrede. (Et Mindeskrift, forelæst i det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab den 30te April 1819). Kbh. 1819. (ogsaa i Theol. Bibl. XVI. 281—406; anm. i L. T. 1820, Nr. 1; jvfr. sstd. 1819, S. 681—86, og Art. G. L. Baden (I. 31).

Eusebia og Sophrosyne. Eller Andagts- og Viisdoms-Bog for unge Mennesker af begge Kjøn. (En Gave til forberedte Confirmander). Kbh. 1820. (L. T. 1821, Nr. 28; „Tilskueren" 1821, S. 101—4). Oversat paa Islandsk.

De senectute tanquam imagine mentis Christianæ. Prolusio ad Jubilæum S. V. *Claudii Frees Horneman*, Theol. Dr. et Prof. P. O., in Universitate Hauniensi d. 18 Decembris 1826 celebrandum. Hauniæ 1826. 4to. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XI. 69—100).

Det Gamle Testamentes poetiske og prophetiske Skrifter, efter Grundtexten paa ny oversatte og med Indholdsfortegnelse samt Anmærkninger forsynede af J. Møller og R. Møller. Iste D. og 2den D. 1—2 Afdeling. (I. D. de poetiske Skrifter, ved J. Møller. II. D. 1. Afd. Esaias og Jeremias; II. D. 2. Afd. Ezechiel, Daniel og de smaa Propheter, ved R. Møller). Kbh. 1828—1830. (L. T. 1828, Nr. 42, r. af J. P. Mynster; 1831, S. 323—33; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 925; 1831, IV. 980).

Mnemosyne. Eller Samling af fædrenelandske Minder og Skildringer. I.—IV. Bind. Kbh. 1830—33. (L. T. 1831, Nr. 2. 3; M. f. L. IV. 427—454, af J. N. Madvig; jvfr. G. L. Badens Danmarks Historie III. og IV. Deel, i Fortalerne; L. T. 1830, S. 581—88, af J. Møller; Genealog. og biogr. Archiv I. 135—36). Den politisk-historiske Betragtning: »Danmarks Stolthed i dets Ydmygelse. Eller: Hvad have vi Danske endnu som et Folk at rose os af?" (i I. 81—167) udkom paa Tydsk: Dänemarks Stolz in seiner Demüthigung, oder: Wessen haben wir Dänen uns noch als Volk zu rühmen? Eine politisch-historische Untersuchung vom Prof. Jens Møller. Nach dem dänischen Original ins Deutsche übertragen von G. F. v. Jenssen. Schleswig, 1830. (L. T. 1831, S. 752); ogsaa oversat paa Tydsk af Buchholz og af en Anonym.

Oratio funebris in memoriam Viri magnifici et summe venerabilis *Friderici Münteri*, Sællandiæ ordinumque regiorum equestrium Episcopi etc., Universitatis Hauniensis nomine habita. Hauniæ 1830. 4to. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XVIII. 125—69; r. af T. Baden i »Provestenen« Nr. 8, S. 87—90, og i Seebodes u. Jahns N. Jahrbb. für Philol. VI. 118—19; anm. i Theologisches Literaturblatt (til Zimmermanns Kirchenzeitung) 1830, Nr. 79; Prov. Ber. 1830, II. 225—29; jvfr. S. Jørgensens »Nogle Frugter af mit Otium« I. S. 145).

Om Cholerafotten, betragtet fra den religiøse Synspunkt. Et Sendebrev. Kbh. 1831. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XX. 307—30).

Udgav: Theologisk Bibliothek. I.—XX. Bind. Kbh. 1811—21. De fleste Artikler ere af Udgiveren, og findes specificerede i Bd. XX. 371—75. (L. T. 1811, Nr. 46; 1813, Nr. 18. 19, og 1814, Nr. 30 (af P. E. Müller); 1814, Nr. 32. 33. 34. 35 (af A. K. Holm); 1815, Nr. 14. 15. 16; 1817, Nr. 2. 4. 7. 10; 1818, Nr. 49. 50. 51. 52; 1820, Nr. 50. 51; 1823, Nr. 30. 31; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1817, Nr. 23. 24. 25, og Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1823, Nr. 91. 92 (af C. E. v. Gehren?), jvfr. Theol. Bibl. XV. 366—71, og N. theol. Bibl. V. 347—368; Kieler Blätter 1819, II. 499—500; Kieler Beyträge, II. 474—476; Evangel. Kirchenzeitung' 1828, Nr. 55 (af A. G. Rudelbach), jvfr. N. theol. Biblioth. XV. 201—203, 222—232; Grundtvigs Verdens Krønike (1812), S. 410). — Nyt theologisk Bibliothek. I.—XX. Bind. Kbh. 1821—1832. De fleste Bidrag ere af Udgiveren, og opregnes i Bd. XX. S. 374—80. (L. T. 1823, Nr. 31. 32. 33; 1824, Nr. 34. 35. 36 (af R. Møller); 1829, Nr. 25. 26. 27; 1830, Nr. 31. 32; 1832, Nr. 41. 42. 43. 44. 45; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1823, Nr. 91. 92 (af C. E. v. Gehren?), jvfr. Nyt theol. Bibl. V. 347—68; Prov. Ber. 1824, I. 69—71; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 881 [jvfr. N. theol. Bibl. XV. 290—302]; Leipz. L. Z. 1824, I. Nr. 71. 72; jvfr. G L. Badens Smaa Afhandl.

linger II. 301—22; Kbhvns Skilderi 1812, Nr. 30. 32. 86; Ost's Archiv IV. 345 ff.; VI. 123 ff.; Kbhpost. 1829, Nr. 135). — Tidsskrift for Kirke og Theologie. I.—IV. Bind. Kbh. 1832—34. (L. T. 1833, Nr. 44. 45. 46; 1836, Nr. 11. 12; Christel. Kirke-Tid. 1834, S. 19—20). Hertil leverede han bl. a.: i 1ste Bd.: Om Forholdet mellem Kirke og Skole, Religion og Theologie, Fromhed og Lærdom, S. 1—31; Cantsler August Hermann Niemeyer, et Mindeskrift, S. 34—103. [Theol. Stud. u. Krit. 1834, I. 994]; i 2det Bd.: Om Videnskabsmandens Stræben efter intellectuel Fuldkommenhed, to Forelæsninger, S. 103—66; Hvorfor har Gud ikke givet Menneskene mere haandgribelige Beviser for Aabenbaringstroen? S. 205—19; i 3die Bd.: Om Naturalisternes Forsøg i vore Dage paa at stifte Menigheder, S. 117—48; Hvad er der gjort, og hvad kan der endnu gjøres for den Islandske Geistlighed? S. 149—87; Epicedier over fortjente Geistlige (Jens Stockholm), S. 312—21; i 4de Bd.: Erik Pontoppidans Levnetsløb og Charakteristik, S. 58—273.

Redigerede: Samling af det Danske Bibelselskabs aarlige Beretninger. I.—III. Bind. (Beretningerne 2.—15., for 1816—30). Kbh. 1820—30; samt 16de, 17de og 18de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark. ibid. 1831—33. 8vo. (L. T. 1818, Nr. 40; 1821, Nr. 14; 1831, Nr. 29. 30. 31; 1832, Nr. 32; 1833, Nr. 33). [I disse Beretninger meddeelte han en aarlig Udsigt over det danske Bibelselskabs Forhold til de udenlandske Selskaber, og disses Virksomhed; samt Taler ved Selskabets aarlige Generalforsamlinger 1817 og 1819, i 3die Beretning S. 4—21, og i 4de Beretn. S. 4—21]. — Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark. Kbh. 1820—33. 4to. (L. T. 1821, Nr. 14; 1831, Nr. 29. 30). [Hertil leverede han bl. a.: Tale, holdt i Viborg 1819, i Aarg. 1820, Nr. 1. 2; Underretning om sin i Sommeren 1824 for det danske Bibelselskab foretagne Reise, i Aarg. 1824, Nr. 8. 9. 10].

Ligeledes Redacteur af: Dansk Litteratur-Tidende 1830 (Nr. 16)—1833 (Nr. 47), jvfr. Aarg. 1830, S. 255—56 og 800. (I denne Tidende var han fra 1811 til 1818 næsten ene æsthetisk Recensent, og leverede fra 1811 tillige Recensioner i det theologiske, historiske og philologiske Fag, bl. a. over: Hugh Blairs Taler, 1ste Deel, overs. af A. B. Birch, 1811 Nr. 4. 5; Historisk Skildring af den svenske Konge Gustav IV. Adolphs seneste Regjeringsaar, med Bilag, overs. af det Svenske ved K. L. Rahbek, 1.—3. Afdeling, 1811 Nr. 17; F. Münter: Odæ Gnosticæ, Salomoni tributæ, Thebaice et Latine, 1812 Nr. 27; (J. Kragh Høst's) Udsigt over den danske Stat ved Christian den VIIs Regjerings Tiltrædelse, udg. af H. J. Seerup, 1812 Nr. 37; O. Wolff: Historisk Ordbog, 3.—7. Bd., 1812 Nr. 39. 40; 1814 Nr. 18. 19 [jvfr. Art. Odin Wolff]; Bedel Simonsen: Udsigt over Nationalhistoriens ældste og mærkeligste Perioder, 1813 Nr. 4. 5. 6. 23; N. F. S. Grundtvig: Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng, 1813 Nr. 25. 26. 27. 28. 29 [jvfr. Art. N. F. S. Grundtvig]; Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode, udg. af F. Plum, 1ste Bd. 1.—3. H., 1816 Nr. 39. 40. 41; 1817 Nr. 16. 17. 18; J. Kragh Høst: Entwurf einer Geschichte der dänischen Monarchie unter der Regierung Christian des VII., 1817 Nr. 22. 23 [jvfr. Høst's Søndagsbl. 1817, Nr. 18]; U. C. Mule: Skildring af Hovedbegivenhederne i Historien igjennem alle Tidsaldere, 3die Deel, 1818 Nr. 32; R. Nyerup: Om Litteraturens Tilvæxt under de tre danske Konger, Frederik V, Christian VII og Frederik VI, 1829 Nr. 3; F. Münter: Primordia ecclesiæ Africanæ, 1829 Nr. 18; A. Hojer: König Friedrich des Vierten glorwürdigstes Leben,

1830 Nr. 1. 2. 3; Det skandinaviske Literaturselskabs Skrifter, 1830 Nr. 27. 28; C. Prams udvalgte digteriske Arbeider, udg. af K. L. Rahbek i 6 Bind, 1830 Nr. 51; David und Tscherning über Provinzialstände, 1831 Nr. 24. 25; J. M. Thiele: Thorvaldsen og hans Værker, 1831 Nr. 48. 49; o. m. fl.; desuden adskillige Nekrologer i Aarg. 1830—33. [Greve E. H. Schimmelmanns Levnet, i Aarg. 1832 Nr. 36—39, er oversat i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. II. 1834, S. 405—36].

Medredacteur af: Journal for udenlandsk Litteratur. IV.—VII. Bd. Kbh. 1813—16. 4to.

Medudgiver af: Historisk Calender. I.—III. Aargang. Kbh. 1814—17, m. 3 Portr. og 3 Kaart. (L. T. 1814, Nr. 44; 1816, Nr. 15; 1818, Nr. 45; Athene IV. 164—78, r. af C. Molbech; Allg. H. 3. 1816, I., März, Nr. 73. 74. 75; 1818, Ergzbl. Nr. 133). [Hertil leverede han: i 1ste Aarg.: Saga og Clio, en Dialog, S. 1—15; Erkebiskop Hans Svanes Levnet, beskrevet, S. 213—316; i 2den Aarg.: Sorø's Igjenfødelse, eller: Om Slægtskabet imellem Poesie, Philosophie og Historie; en Samtale holdt i Elysium A. 1813 imellem P. F. Suhm, L. Holberg og T. Rothe, S. 1—66; Doctor Niels Hemmingsen, Danmarks alminbelige Lærer, skildret, S. 325—402; i 3die Aarg.: Til Saga (i Aaret 1814), S. 1—8; Biskop Jesper Brochmands Levnet, beskrevet, S. 193—276. — Udkast til den danske Literaturs Historie fra Begyndelsen af det 19de Aarhundrede indtil det norske Universitets Aabnelse ɔ: Aar 1801—13. (1ste Hovedstykke—2det Hovedstykkes 7de Afdeling, indeholdende: en almindelig Udsigt over den danske Literaturs Gang og Udvikling i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede; de theologiske Videnskaber; Lovkyndighedens, Lægevidenskabens, Philosophiens, de mathematiske, naturvidenskabelige og historiske Discipliners Historie), i I. Aarg. S. 16—72; II. S. 67—196; III. S. 9—158].

I »Minerva« (Over Universitetets æsthetiske Priisspørgsmaal: Var det gavnligt for vor skjønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført og af vore Digtere almindeligen antaget i Stedet for den græske? 1801. II. 33—96. [jvfr. »Den Danske Tilskuer« 1801, Nr. 47, og »Bardenalmanach der Deutschen von Gräter und Münchhausen« 1802, S. 256 u. f. — Afhandlingen er overs. paa Tydsk af Olof Tøxen i F. D. Gräter's »Odina und Teutona« 1ster Band [ɔ: »Bragur« 8r Bd. ɔ: »Braga u. Hermode« 5r Bd.], Breslau 1812; jvfr. Ergzbl. z. Allg. H. 3. 1813, S. 82]; Hypermnestra, som hun males af Horaz 3die Bog 11te Ode, sammenlignet med Ovids Hypermnestra i den 14de Heroide, og Maleriernes Forskiellighed oplyste saavel af Digternes forskiellige Genie, som af de forskiellige Digtearter, de have brugt, et academisk Priisskrift, oversat efter den [utrykte] latinske Original, 1802. III. 52—85, 113—43. [r. af B. Thorlacius i L. E. 1807, Nr. 24]; Sommeren paa Landet, et Digt, 1805. II. 57—82; Grækenlands Guder, efter Schiller; og Skandinaviens Guder, efter Münchhausen, sstd. IV. 47—66; Skirners Reise, eller Kiærlighed, Gudernes Straf, en Fortælling efter den ældre Edda, 1806. II. 212—31; jvfr. sstd. III. S. 270—299, af N. F. S. Grundtvig).

I »Den Danske Tilskuer« (Teutona til Svea og Dana ved deres Gjenforening, og Dana til Teutona, 1802 Nr. 58—59. [„Dana til Teutona« optr. med tydsk, prosaisk Oversættelse, i Høst's Nord. Museum H. 2. 1829, S. 84—86]; Qvindens Værd, efter Schiller, 1803 Nr. 51; Forsøg til en Oversættelse af Schillers Don Carlos, 1804 Nr. 96—97; Til Øhlenschlæger, 1805 Nr. 70).

I „Egeria“ (Hvad Værd har den romerske Litteratur, billigen vurderet, for vore Tider? et Program af Prof. L. Engelstoft, overs. i I. Aarg. 2. Bd. S. 398—449; Hvad man har at agte ved Barnets første Dannelse og hvorledes de første Elementer bør bibringes det; oversat af Qvinctilians Anviisning til Talekunsten, i II. Aarg. I. Bd. S. 173—87; Betragtninger over og Resultater af Prof. Nyerups Historie om de latinske Skoler i Danmark og Norge, sstd. S. 297—314).

I Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler (Historisk Udsigt over Præmie-Indretningen ved Kjøbenhavns Universitet, med en Tabel over de hidtil uddeelte Præmier, 1808. I. 210—27; Nekrolog over Professor og Rector Peder Wøldike, 1811. II. 267—83).

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Udkast til den danske Historiographies Historie fra de ældste Tider indtil Gram, i Skrifterne for 1809, S. 20—83 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 37. 39. 41]; Hans Grams Levnet og Fortjenester, i Skrifterne for 1810, S. 1—130 [særsk. aftr. Kbh. 1810]; Om den nordiske Mythologies Brugbarhed for de skjønne tegnende Kunster, 1812, S. 225—301 [paa Tydsk: Ueber die Brauchbarkeit der nordischen Mythologie für die schönen zeichnenden Künste. Von J. Møller. Aus dem Dänischen übersetzt von G. Fries. Ulm, 1823; jvfr. Nyerups Wörterbuch der Skandinav. Mythologie, Einleitung S. 55—58; Leipz. L. Z. 1823, Nr. 301; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1825, October, Nr. 120, S. 953—57]; De to Holme, en Skolehistorie (neml. om Herlufsholm og Frederiksborg), 1814. S. 141—197 [særskilt aftrykt. Kbh. 1815]; Systematisk Fortegnelse over de i Skandinavisk Museum og i det Skandinav. Liter. Selskabs Skrifter indtil Udgangen af 1814 indrykkede Bidrag, sstd. S. 436—63; Bidrag til Kong Frederik IVdes Privathistorie, i Bd. XXIII. S. 1—196 [1. Kong Frederik IVdes tidligere Kjerligheds-Forbindelser, S. 3—55; 2. Dronning Anna Sophias Liv og Levnet, især med Hensyn til de Forhold, hvori hun stod til Kong Frederik IV., S. 56—196]; Om Danmarks skjønne Literatur under Kong Christian den Sjette, og om Kongens Ulyst til Skuespil, sstd. S. 197—256; Systematisk Fortegnelse over samtlige i Skandinavisk Museum og i det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter indrykkede Bidrag, sstd. S. 309—44; Alphabetisk Fortegnelse over de Forfattere, som have leveret Bidrag til Skandinavisk Museum eller det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter, sstd. S. 345—50).

I „Sandsigeren“, udg. af Rahbek, (Brev fra Philopatreias Junior om et Raad mod Duelsyge, i I. Aarg. Nr. 27).

I „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Et Par Ord i Anledning af den ny udkommende Udgave af Worms Lexicon, 1813 Nr. 18).

I Stäudlins und Tzschirners Archiv für alte und neue Kirchengeschichte (Geschichte des Norwegischen Schwärmers Hans Nielsen Hauge, aus Actenstücken und Berichten von Augenzeugen zusammengetragen, Bd. II. St. 2. 1815, S. 354—398 [jvfr. Leipz. L. Z. 1816, Febr. S. 370]; De fide *Eusebii Cæsareensis* in rebus Christianorum enarrandis, Bd. III. St. 1. S. 1—116; see ovenfor).

I det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Om den Billighed, Historieskriveren bør vise, i 1ste Deel, S. 151—198; særsk. aftr. Kbh. 1821. 4to; Om Dannerkongen Frederik den Andens Mægling i udenlandske Religions-Stridigheder, med en Indledning om disse Stridigheders Beskaffenhed, i 2den Deel, S. 315—406; særskilt aftrykt. Kbh.

1823. 4to. [Leipz. L. Z. 1824, II. Nr. 197; Férussac's Bullet des Sc. historiques, etc. 1826, Fevr.). — I H. C. Ørsteds Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandlinger fra 31. Mai 1828 til 31. Mai 1832: Bidrag til Christian VIIes Historie, S. XXXIV—XXXVIII; i Sammes Oversigt 1832—36: Afhandling om Confirmationen i Danmark fra Aar 1536 til 1736, S. XXXIII—XXXV.

I Nye Danske Magazin (Etatsraad og Geheime-Archivar Jacob Langebeks Levnet, Bd. IV. S. 1—60; særsk. aftr. Kbh. 1822. 4to. (jvfr. L. T. 1828, S. 94—95).

I Nyt Aftenblad (Anekdoter om Holberg, 1824 Nr. 6; Nye Oplysninger til den mærkværdige Strid imellem Pontoppidan og Langebek, 1826 Nr. 8. 9).

I „Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst", udg. af C. Molbech. (Bidrag til Kundskab om de tvende færøiske Mundarter, i Bd. I. S. 553—61).

I »Solennia Academica in nuptias Wilhelminæ Mariæ & Frederici Caroli Christiani" 1828 Oratio, p. 62—67).

I »Neuer Nekrolog der Deutschen« (Nogle Bidrag).

I Falck's »Staatsbürgerliches Magazin« (Dr. Jeremias Friederich Reuß, nach seinem Leben und mit besonderer Rücksicht auf seine dogmatischen Streitigkeiten, dargestellt, Bd. X. 1831, S. 403—58. [Paa Dansk bearbeidet af Forf. i N. theol. Bibl. XVII. 84—155]. — I Sammes »Neues Staatsb. Magazin« (Professor Hans Grams Empfehlung der neuerrichteten Universität zu Göttingen. Aus seinen handschriftlichen Briefen mitgetheilt. Ein Glückswunschschreiben an den Hrn Geh. Justizrath und Oberbibliothekar Reuß in Göttingen, als Vorwort, Bd. II. 1834, S. 437—45).

Recensioner (foruden i »Dansk Litteratur-Tidende«) i »Kjøbenhavnske lærde Efterretninger« 1808—10 (i det æsthetiske, theologiske, philologiske og historiske Fag, deels betegnede med hans Navn, deels uden Navn, bl. a. i Aarg. 1810 over: O. Wolff: Historisk Ordbog 1.—2. Bd., Nr. 2. 3; H. A. Kofod: Historiens vigtigste Begivenheder, fragmentarisk fremstillede, Nr. 9. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 53. 54]; Galletti: Lærebog i Historien for de første Begyndere, oversat af J. H. Spleth, med et kort Udtog af Fædrenelandets Historie af J. Kierulf, Nr. 9; J. Werfel: Almindelig Verdenshistorie for Ungdommen, til Brug i Skoler og ved privat Underviisning, udarbeidet efter J. A. Remer og J. M. Schröckh, Nr. 13; Galletti: Lærebog i Historien for Skolerne, oversat af C. P. Hansen, Nr. 13; Den almindelige Verdenshistorie, frit udarbeidet efter K. E. Mangelsdorff, 1ste Afdel., Nr. 13; U. C. Mule: Skildring af Hovedbegivenhederne i Historien igjennem alle Tidsaldere, 2den Deel, Nr. 20; G. G. Bredow: Haandbog i den gamle Historie, tilligemed et Udkast af de Gamles Geographie efter Voss, oversat af H. H. Laurberg, Nr. 21; J. Kierulf: Genealogiske Tabeller til Brug ved Underviisning i Historien, Nr. 21; J. P. Mynster: Prædikener, 1ste Bd., Nr. 22. 23; P. E. Müller: Christelig Apologetik, Nr. 45; o. m. fl.); — i „Athene" (over: Der Aëronaut, von E. F. von Burgwedel, i Bd. III. S. 190—200).

Digte, adspredte (foruden i »Minerva« og »Den Danske Tilskuer«) i »Lærde Efterretninger« (1809, Nr. 44); Høst's »Nordiske Tilskuer« (1814, Nr. 20); »Tilskueren« (1817, Nr. 47); Nyerups Nytaarsgave »Hertha« (Bidrag til en dansk historisk Anthologi, S. 166—71); i Sange ved Høitideligheden paa Regentsens 2den Jubelfest 1823 (2 Sange); i Død's Archiv (IV. 150); i »Kjøbenhavnsposten« (1829, Nr. 59, jvfr. sstd. S. 250). Desuden har han versificeret 18 af Hafiz's Oder (see J. L. Rasmussens „Digt og Eventyr fra Østerland", I. Samling, 1816, S. 62—104).

Som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbeide en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, havde han betydelig Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament. (jvfr. Theol. Maanedsskr. XI. 79—100, af N. Blicher; N. theol. Bibl. XV. 2–95, af J. Møller; Kbhpost. 1835, Nr. 87); og deeltog, som Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Ordbogscommission, i Udgivelsen af: »Dansk Ordbog«, 3die Deels 2det Hefte—5te Deel. (K—R). Kbh. 1820—27. st. 4to.

Fortale til P. J. Rehfues's Efterretninger om den spanske Revolution i Aaret 1808, overs. af J. H. Chievitz, Kbh. 1816; til den islandske Oversættelse af N. Møllers Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Nye Testamente, Kpmhfn. 1822—23; til S. Sørensens, af ham gjennemsete og udgivne, Oversættelse af C. Harms's Vinterpostil, Kbh. 1823; og til G. P. Brammer's „Christelig Høitids-Glæde", ibid. 1830.

I Forening med P. Krog Meyer besørgede han Udgaven af *Confessio Augustana* invariata, in usum ecclesiarum danicarum ad fidem editionis Melanchthonianæ principis impressa (Havniæ 1817).

Møller (Jens), f. d. 29de Aug. 1786 i Kbhvn, hvor hans Fader var Handelsmand. Blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole i Efteraaret 1802; tog i April 1807 theologisk Embedsexamen med Charakteren „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum"; blev d. 7de Maj 1813 Capellan hos Amtsprovsten for Salling, samt Fjends og Lysgaard Herreder i Viborg Amt; 1821 Sognepræst for Grinderslev og Grønning i Viborg Stift, og 1824 for Thise Sogn tillige; d. 1ste Aug. 1834 Provst for Salling og Fjends Herred; 1842 Medlem af Amtsraadet for Viborg Amt. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse (af 4/5 1844), som geistligt Medlem i Provindsialstænder-Forsamlingen for Nørrejylland 1844. Vandt 1816 anden Præmie af det evangelisk-christelige Prædikelegat. — * 1817 Cecilie Giessing Leth, en Datter af afdøde Amtsprovst Jens Høyer Leth, Sognepræst i Skive, og Hustru Nicoline f. Fabricius.

Tre Confirmations Taler, holdne i Skive Kirke. Viborg, 1817.

Haandbog for Præsten, som geistlig og verdslig Embedsmand. Kbh. 1820. 2den meget forøgede Udgave, u. T.: Haandbog for Præster, især deelesheb med Hensyn til de Embedspligter, Lovgivningen foreskriver dem. Med et Anhang om Præsten som Beneficiarius. ibid. 1834, med Tabb. 3die noget forøgede Udgave. I.—II. Bind. ibid. 1842—43. [2det Bd. o. m. T.: Supplement til »Haandbog for Præster« 2den Udgave]. (L. T. 1821, Nr. 51; »Dannora« I. 126—131, anm. af F. Thaarup; Theol. Tidsskr. VII. 192—94; jvfr. Berlin. Jahrbb. für wissensch. Kritik 1841, II. Septbr. S. 324—25). — Supplement til Haandbogen for Præster, især deelesheb med Hensyn til de Embedspligter, Lovgivningen foreskriver dem, med et Anhang om Præsten som Beneficiarius. Kbh. 1829. (L. T. 1831, Nr. 40; M. f. L. VII. 309–19, anm. af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge; Kbhpost. 1829, S. 332. 446).

Afskedsprædiken i Skive Kirke 1821. Viborg, 1821.

Prædikener og Leilighedstaler. Viborg 1822. (L. T. 1824, S. 505—6).

Jesus i Gethsemane eller Betragtninger over Vor Frelsers Lidelses-Historie, af Sturm. Udgivne med Tillæg og enkelte Forandringer, og ordnede til daglig Læsning for Menigmand i Fasten. Viborg 1831.

Forsøg til en oeconomisk-statistisk Beskrivelse over Danmarks geistlige Embeder. I.—VIII. Hefte. (I. H. Viborg Stift. II. Aalborg St. III. Ribe St. IV. Aarhuus St. V. Fyens St. 1. Afd. VI. og VIII. Laaland og Falster samt Als og Ærø. VII. Sjællands St. 1. Afd.). Viborg og Kbhvn. 1835—44. („Dagen“ 1841, Nr. 139).

Mindesang over Luther, i Møllers N. theol. Bibl. XVII. 324—30. (L. T. 1832, S. 652). — (Tildeels efter Autogr.).

Møller (J. F.).

Den dramatiske Tilskuer (med Vignet et Klokkefaar); begyndt i Septbr. 1827. Kbh. (jvfr. Kbhpost. 1827, S. 296).

Møller (J. F.).

La Grippe, eller: den russiske Snue. Kbh. 1833. (8 S. 8vo). — Om Behandlingen af den grasserende Sygdom: Mæslinger. Med en kort Fremstilling af Sygdommens Gang, dens Helbredelsesmaade, samt de Forsigtighedsregler, man under dens Udbrud bør iagttage. En nyttig Leveraad for Forældre, Paarørende og Andre, der have Grund til at frygte dette om sig gribende Onde. ibid. 1834. (12 S. 12mo).

Møller (J. H.).

Trolovelses-Ringen, Skuespil i 3 Acter af Lambert, oversat. 1827.

Møller (Jens Kruse), see Jens Worm Brunn.

Møller (Joachim Christian), en Søn af ovenanførte Professor Theologiæ Dr. Jens Møller og Abel Sophie, f. Lund; er f. d. 19de April 1812 i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra Vordingborg Skole 1830; tog i November 1836 theologisk Embedsexamen (H. ill.). — * 1844 Georgine Boethe (f. 1815, † 1845), Datter af Forvalter Boethe paa Juellinge, og Georgine f. Knipschildt.

Några smärre Dikter af Esaias Tegnér. Nogle Smaadigte af Esaias Tegnér, oversatte (med den modstaaende svenske Text). Kbh. 1838. *Andet* forögede og forandrede *Oplag*. ibid. 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 708).

Exegetisk Haandbog til det Gamle Testament. Udgivet og oversat. (I. Deel: Ewald's Commentar over Jobs Bog, 1841. II. D.: Fr. Tuch's Commentar over Genesis, 1841. III. D.: Hitzig's Commentar til de smaae Propheter, 1843. Hver Commentar erholdes ogsaa særskilt). Kbh. 1841—43. (Fædrel. III. 1842, Nr. 989, jvfr. sstd. Nr. 1009; Theol. Tidsskr. VII. 348—49).

Adskillige (anonyme) lyriske Digte og Afhandlinger, som findes adspredte i „Kbhvns flyvende Post, Interimsblade“; „Dagen“ og „Kjøbenhavnsposten“. — (Revid.).

Møller (Joachim Otto), Broder til ovenanførte Krigsraad Hans Christian Møller; f. d. 1ste Marts 1781 i Skjægs Mølle ved Rathlousdahl, i Aarhuus Amt; nød privat Underviisning; kom derefter i den latinske Skole i Aarhuus, og dimitteredes derfra til Universitetet i Efteraaret 1801; blev 1803 chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1806 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han var først interimistisk og fra 6te Maj til 8de Juli 1808 virkelig Reservechirurg; blev i sidstnævnte Aar Overchirurg ved Øresunds- og Helsingørs-Sygehospital, samt Regimentschirurg ved det borgerlige Artillericorps i Helsingør og Garnisonschirurg ved Kronborg Fæstning; erholdt d. 17de Februar 1827 Anciennetet som Regimentschirurg fra d. 19de Sept. 1813; udnævntes d. 19de Oct. 1831 til Regimentschirurg ved Kronens (siden 3die Liv-) Regiment; d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge; blev d. 1ste Juli 1842 afskediget i Naade og med Pension, under Navn af Vartpenge. — * Anne Marie Elisabeth Roholdt, en Datter af Jacob Peter Roholdt og Hustru Elisabeth Margrethe Schneidewindt. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 125—26; XXX. 404).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Iagttagelse om den heldige Helbredelse af et betydeligt Skudsaar, Bd. III. 1823, S. 19—29. [Medico-chirurgical review Jan.—March 1827]; Om en betydelig Been-Edder, lykkeligen helbredet, efterat et fuldkomment cylindrisk Beenstykke af Tibia havde exfolieret sig, Bd. IX. S. 44—56; Et mærkeligt Tilfælde af Blindhed, foraarsaget ved udvortes Vold, der efter et Aars Forløb aldeles hævedes; oplæst i det Kgl. medicinske Selskab, Bd. XI. S. 256—58; Praktiske Iagttagelser, oplæste i det Kgl. medic. Selskab d. 7. April 1831 (1. En mærkelig Depressio cranii, uden Følger for den Syges Helbred eller Liv [Uddrag i Caspers krit. Repertor. f. d. ges. Heilk. Bd. 32. H. 2. 1833]; 2. Et i rets- og lægevidenskabelig Henseende mærkeligt Selvmord [Uddrag i Caspers krit. Repert. anf. St.]; 3. Det saltsure Jern (Liquor stypticus Loffii) anvendt med Held ved Læsionen af et lymphatisk Kar [overs. paa Tydsk af J. F. W. Nevermann i Rust's Magaz. f. d. ges. Heilk. Bd. 44. H. 3.]; 4. Saltsurt Guld mod Syphilis). Bd. XVI. S. 19—27; To Tilfælde, Bd. XXX. S. 151—152; Et Tilfælde af Oedema puerperarum, Bd. XXXII. (Ny Række Bd. 2.) S. 124—125; Beretning om Kronens Regiments Sygehuus, i 1838, sstd. S. 241; Øresunds Hospital, sstd. S. 242; Kronborg - Fæstnings Sygehuus, sstd. S. 242; Tvende Sygehistorier, Bd. XXXIV. (N. R. Bd. 4.) S. 423—27; Praktiske Iagttagelser (1. Et Tilfælde af Empyem, behandlet med Paracenthese; 2. Morbus scirrhosus Ovarii; 3. Det salpetersure Sølvilte mod Dyspepsi og Kardialgi), Bd. XXXIX. (N. R. Bd. 9.) S. 297—302); — i Journal for Medicin og Chirurgi (Sygehistorier, i Bd. VIII. S. 1—9 (1. Død, foraarsaget ved en Snittebønnes Indtræden i Luftrøret; 2. En Øienbetændelse, foraarsaget ved Explosionen af en Knaldperle; 3. Extravasat af Blod i det forreste Øiekammer; 4. Perforation af Hjerneskallen ved langvarigt Tryk af en Sarkom..., der senere opereredes med Held; 5. En Fødsel, hvorom Mo-

deren først blev vidende efter flere Dages Forløb. [Udtog, ved A. v. Schönberg, i Schmidts Jahrbb. XV. 72—73; den 5te Sygehistorie er oversat af J. F. W. Nevermann i Siebolds Journ. f. Geburtshülfe XV. H. 3., og derfra uddragen i Schmidts Jahrbb. XXI. 328; anm. i N. Zeitschr. f. Geburtskunde Bd. 6. H. 1. 1838).

Møller (Johan Georg), f. d. 8de Juli 1779 i Bloustrød i Sjælland, hvor hans Fader Provst Niels Hansen Møller da var Sognepræst (siden til Hiørlunde); Moderen Karen Basse, en Datter af Præsten Niels Basse i Synderby i Fyen. — Blev privat dimitteret i Efteraaret 1795; underkastede sig i October 1800 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1803 Sognepræst for Bjerreby Menighed paa Thorseng; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge. † 6te October 1840. — * Anne Dorthea Smith, Datter af Provst Peter Smith i Cregome, i Sjælland. — (Om en af ham anlagt Bogsamling for Almuen, jvfr. Collegialtid. 1825, S. 51).

Bidrag: i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode (Om Almeenoplysning, dens Grændser og Værd, Bd. I. S. 377—410; r. af J. Møller i L. T. 1817, S. 283—85); — i „Den oeconom. Correspondent" (Skole-Industri i Bjerreby paa Thorseng, I. Aarg. S. 102—4); — i Nye landoecon. Tidender (Om Tangens Anvendelse til Gjødning paa Thorseng og Strynø, Bd. II. S. 257—75); — i N. Davids „Statsoeconomisk Archiv" (Om de Juelske Fattigvæsens-Indretninger paa Thorseng, Bd. II. S. 501—25).

Møller (Johan Ludvig), f. d. 5te Septbr. 1807 i Kjøbenhavn, Søn af ovenanførte Carl Johan Møller; kom i Octbr. 1824 i Metropolitanskolen; dimitteredes derfra til Universitetet 1828; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Januar 1835; blev d. 16de Octbr. 1840 personel Capellan ved Søerup og St. Jørgens Menigheder i Fyen; d. 2den Juni 1843 ordineret Kateket og første Lærer ved Borgerskolen i Kjerteminde; d. 10de Juni 1845 Sognepræst til Bregninge paa Thorseng. — * $\frac{10}{8}$ 1843 Mine Brandt.

Kogebog paa Vers. Af J. L. M. Kbh. 1830. Anden forbedrede Udgave. ibid. eod. (jvfr. Kbhpost. 1830, Nr. 121, 135. 138. 159).

Religieuse Vers i Anledning af Evangelierne paa Hoitidsfesterne og Søndagene. Odense, 1842.

Digte i F. J. Hansens „Læsning for den fine Verden", 1ste Hefte, 1829.

Møller (Iver Henrik Valdemar), f. paa Møen, hvor hans Fader ejede Stege-Mølle; deponerede fra Vordingborg Skole 1829; tog i Foraaret 1836 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev derefter praktiserende Læge i Nykjøbing i Ods-Herred.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten" 1835 (Om Koppeanstalten paa Søqvæsthuset, Nr. 62; Svar til Stadsphysicus, S. 272; Til Publicum og Stadsphysicus, S. 290—91; jvfr. S. 260. 280; — i Bibliothek for Læger (Kliniske Jagttagelser: 1. Et Tilfælde af Tungeabsces; 2. Ascites, lægt ved Kanthariddetinktur, i Bd. XL. (R. R. Bd. 10.) S 185—87).

Møller (K. B.), Pseudonym; see Malthe Møller.

Møller (L.), Student; see Kristen Kristensen.

Møller (Lars Christophersen), Brygger og Brændeviinsbrænder i Helsingør. * Helene Johanne Hoffmeyer († 1844).

Bidrag: i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Apparat til Damps Udledning af Bryggerier, med en stannographeret Tegning, i Bd. IV. Nr. 134, S. 73—75 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 347—48]; Tørre-Indretning og Anvendelse af Svalevand, i 2den Række Bd. III. S. 395—97); — i „Politivennen“ (1829, S. 191—92).

Møller (Malthe), f. d. 24de November 1771 i Helsingør, hvor hans Fader Peder Møller var Toldcontroleur; hans Moder var en Datter af Amtsforvalter Malthe Bruun i Kjøbenhavn. Han dimitteredes 1788 til Universitetet af sin Fødebyes Skoles daværende Rector N. Treschow, hvis offentlige og private Underviisning han havde nydt i 5 Aar; rejste 1792 til Tydskland, og studerede i Göttingen og Jena. Opholdt sig i Aarene 1806—7 i Norge; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. Blev ved Resolution af 13de Decbr. 1813 fritagen for at underkaste sig den theologiske Embedsexamen, og fik istedet derfor Tilladelse til at disputere (af hvilken Bevilling han dog ej benyttede sig); var fra 1ste Juli 1829 Redacteur af den danske Statstidende, siden kaldet den Berlingske Tidende. † 22de Juli 1834 i Kjøbenhavn, ugivt. (Biographi i „Dagen“ 1834, Nr. 177; jvfr. H. Steffens: „Hvad jeg oplevede“, II. S. 239—245; Fortalen til den første Deel af Riisbrigh's Oversættelse af Diogenes Laertius, S. XXVIII—XXIX; Berlingske Tidende 1834, Nr. 174).

Repertorium for Fædrelandets Religionslærere. I.—V. Hefte. Kbh. 1795—97. 8vo. (1ste Hefte r. i L. E. 1795, Nr. 20; Krit. H. XVII. Nr. 21—23, jvfr. L. E. 1795, Nr. 42; af J. Baden i Univers. Journ. III. 124—132; af Tode i Iris 1795, II. 335—40, jvfr. „Hermoder“ IV. 113; V. 42—70; N. E. Balles Levnet ved J. Møller, S. 181—87; Heinze's Dänische Blätter 1stes Heft, Altona 1795; Ammon u. Hänleins Neues theol. Journal, Jahrg. 1796, 3tes Heft S. 252; Annalen der neuesten theol. Literatur 1797, 24ste Woche; 2det og 3die Hefte i Badens Univers. Journ. IV. 28—36; Krit. H. XVIII. Nr. 43—46; det 4de H. i Krit. og antikr. Journal 1796, S. 336—50 og i Badens Univers. Journ. IV. 36—40; det 5te H. i Badens Univers. Journ. V. 173—82; Iris og Hebe 1797, IV. 371—76; Neue theol. Annalen 1799, Nr. 48. — Den i 1ste Hefte indførte preussiske Cabinetsordre til det theologiske Facultet i Halle er tilligemed Møllers Indledning oversat paa Tydsk i Henke's Archiv für die neueste Kirchengeschichte Bd. I. 1795. (Den tydske Original er aldrig bleven trykt). De i 3die og 4de Hefte. S. 333—334 forekommende Yttringer om Gyldendals Eftertryk gav Anledning til en Injurieproces; see: Stevning, Indlæg og Dom i Sagen ved Hof- og Stadsretten, indført i Morgenstjernes Juridisk Maanedstidende 1796, S. 108—55 og tillige særskilt udgiven; jvfr. J. J. Gudenraths Recension deraf i hans Jurid. Bibliothek I. S. 160—92, samt Møllers Erklæring i Polit. phys. Magaz. Bd. IX. 1797, Marts,

S. 369—84, ligeledes Collins Ytringer i „Hermoder" VIII. S. 100—1, og end videre Noget til Forsvar for Eftertryk, i Krit. og Antikr. 1796, S. 669—71). — Den evige Fred. Af Kant. Fordansket med en oplysende Commentar. Kbh. 1796. (Iris og Hebe 1796, II. 127; L. E. 1797, Nr. 1). — Kirkens Lære om Jesu Værdskyld undersøgt af J. E. Løffler. Fordansket. Kbh. 1797. (L. E. 1798, Nr. 8). — Nathanael. Læsning for tænkende Mennesker. Anhang til Repertoriet. Kbh. 1802. (L. E. 1803, Nr. 46; jvfr. Fallesens Theol. Maanedsskr. II. 473, og „Dagen" 1803, Nr. 141. 142. 144. 146. 147. 148. Subscriptionsplan paa Nathanael blev indført i Iris og Hebe 1803, I. 278—82 og i Wolffs Journal for Polit. o. s. v. 1803, I. 217—24). — Exempelsamling, til Øvelse i al Slags tydsk prosaisk Stiil; uddragen af de bedste Forfatteres Skrifter med Indledninger og Anmærkninger. Tilligemed et Register over tydske Ord og Talemaader. Kbh. 1802. 2den Udg. ibid. 1808. 3die Udg. ibid. 1816. — Pave Sixtus den 5tes Historie af Archenholz, oversat. Kbh. 1803. (L. E. 1804, Nr. 32). — Udsigt over de umiddelbare Forberedelses-Videnskaber, der udfordres til Præsteembedet, af A. Niemeyer, overs. ibid. eod. (L. E. 1803, Nr. 84). — Alwin og Theodor. En Bog for Børn, af Fr. Jacobs. Fordansket. ibid. 1804. 2den gjennemseete Udgave. ibid. 1830. (L. E. 1804, Nr. 51). — Den græske og romerske Mythologie. Efter Damm's og Moritz's Haandbøger. Oversat. Med 29 Kobb. Kbh. 1805. (L. E. 1805, Nr. 40). — Erindringer om en Reise fra Liefland til Rom og Neapel, af Aug. v. Kotzebue. Oversat. I.—II. Bd. Kbh. 1805—6. (L. E. 1808, Nr. 44. 45, r. af A. E. Gierlew; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1811, Nr. 72). — Fortid og Nutid. Et Ugeblad. No. 1—24. Kbh. 1808. 4to. — Parabler af Fredrik Adolph Krummacher. Oversatte. I—III. Deel. Kbh. 1812—17. (L. T. 1812, Nr. 28; 1814, Nr. 8; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1819, S. 823—24). [Et nyt Oplag, forøget med nye Parabler, efter den nyeste Originaludgave, udkom 1837 hos G. Bonnier; Kbh.].

Dagsposten, et historisk Blad, fra August 1817 til October 1818. Kbh. 4to. (Jvfr. Art. G. Bonnier og J. Kragh Høst).

Luthers Levnet. En historisk Almanak. Oversat af det tydske ved K. B. Møller. Kbh. 1817. 81 S. 12.; pseudonymt. (L. T. 1817, S. 719—20).

Af en Ubekjendts Papirer, udgivet af Frederik Jacobs. 1. Deel. Overs. Kbh. 1819.

Lærebog i den almindelige, især europæiske Historie, af L. Dresch. Oversat. I.—II. Cursus. Kbh. 1823.

Om den methodiske Underviisning i den almindelige Historie, af L. Dresch. Oversat. Kbh. 1823.

Dagbog paa St. Helena, indeholdende det Mærkeligste, som Napoleon Bonaparte i atten Maaneder har sagt, af de Las Casas. Oversat. Kbh. 1823.

Spaniens Crisis. Efter den engelske Original oversat. Kbh. 1823.

Udsigt over den græske og romerske Literaturs Historie. Af Aug. Matthiæ. Efter den anden, aldeles omarbeidede Udgave (1822) oversat. Kbh. 1824. (L. T. 1825, Nr. 13. 14).

Handbuch für Reisende im Königreiche Dänemark und in den Herzogthümern Schleswig, Holstein und Lauenburg, von E. H. Tregder. Aus dem Dänischen, mit Zusätzen und Berichtigungen des Verfassers, übersetzt von M. Møller. Mit einer neuen Postcharte. Copenh. 1824.

Taschenbuch für Fremde und Einheimische in Copenhagen, enthaltend eine kurze Nachricht von einigen Anstalten und anderen Merkwürdigkeiten dieser

Hauptstadt, von E. H. Tregder. Aus der Handschrift des Verfassers übersetzt von M. Møller. Copenh. 1829.

Redacteur af „Den Danske Statstidende" (siden d. 1ste Januar 1833 kaldet „Den Berlingske Tidende"), fra 1ste Juli 1829 til 1834, Nr. 173.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrivt (Herders Tale ved Forberedelse til Communionen, oversat, IV. 700—6; Syv danske Theologers til Christian den Siette indsendte Betænkning om nogle fanatiske Separatister og deres Børns Daab, meddeelt, V. 61—87; Tvivl om Salomos Apostasie til Afguderiet, smst. S. 412—15, jvfr. smst. S. 480; Theologiske og litterariske Bemærkninger, af blandet Indhold, smst. S. 445—66; Forsøg til en ny Forklaring af 1 Corinth. XII. 28, 29, af L. J. C. Justi, overs. i VI. 57—79); — i „Dagen" (Om Conferentsraad Esaias Fleischer, 1804 Nr. 121. 123. 127); — i Wolff's Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab (Den engelske Sø-Officiers Lieut. Gamage's Henrettelse i Nordbr. 1812; oversat af Engelsk, 1814, Juni, S. 249—61); — i „Kjøbenhavns Skilderi" (J. B. Neergaard og hans videnskabelige Arbeider, 1825 Nr. 96); — i Gräffe's Katechet. Journal (Adskillige Bidrag i de 4 første Aargange).

Recensioner: i Gräffe's Katechet. Journal (over Balles Lærebog i den evangel. christl. Religion, i Bd. I. 1793, S. 155-68); — i Ammon's u. Hänleins Neues theolog. Journal Jahrg. 1795—96 (over: Guldbergs Oversættelse af det Ny Testament; Bastholms „Tanker over den geistlige Stand"; Sammes „Tanker om vor Tids Fremgangsmaade"; N. E. Balles „Et Ord i Tide til christelige Medlærere"; J. C. v. Bergers „Dagens Anliggende"; „Schleswigholsteinische Provinzialberichte"); — i „Kjøbenhavnske lærde Efterretninger" (over C. F. Wolfs „Samlinger til Historien af den danske Kirke i London", 1803 Nr. 26; S. N. J. Blochs „Det hebraiske Sprogs Formlære", smst. Nr. 29, jvfr. smst. Nr. 33); — i „Dagen" (over P. O. Boisens „Katechetik", 1803 Nr. 5. 7. 11. 18. 20. 21. 23).

Beschreibung der Stadt Kopenhagen vom Prof. R. Nyerup. Aus dem Dänischen übersetzt, abgekürzt und theils vermehrt, von Malthe Møller. Kopenh. 1807. Im Proftischen Verlage. 302 S. 8. (Denne Oversættelse, som fører hans Navn, er kun tildeels af ham, men forresten af Forlæggerne forqvaklet). — Han skrev ogsaa under Navnet: K. B. Møller (see ovenfor), saavelsom under flere digtede Navne.

Møller (Mathias) var først Kjøbmand i Skive, siden Besidder af en Landejendom „Folmantoft" i Estvad Sogn (indtil 1829); derefter (1832) af „Birkemose", i Nærheden af Skive.

Raae Jorders Opdyrkning, foretagen i Skive-Egnen, og Erfaringer i den Henseende. (Af hans til det Kongl. Landhuusholdningsselskab indsendte Anmeldelser), i Halds Tidsskr. for Landoekon. Bd. VII. S. 72—85. (Han erholdt 1825 Landhuusholdningsselskabets 2te Bæger for Jordforbedring).

Møller (Morten Bendz), f. d. 19de Decbr. 1783 i Kbhvn, hvor hans Fader Andreas Møller var Procurator ved Hof- og Stadsretten; hans Moder Juliane Elisabeth f. Bendz († 8 1826), en Datter af Borgemester Morten Bendz i Kjerteminde. — Blev tidligt indsat i Borgerdydsskolen, hvorfra han i Efteraaret 1799 afgik til Universitetet; tog i Juli 1804 theologisk Attestats (Laud.); blev kort efter Lærer

ved det kongl. Opfostringshuus i Kbhvn; d. 5te Septbr. 1814 Sognepræst til Brønshøi og Rodovre, og d. 22de Marts 1836 til Høietostrup, i Sjælland. — * 1814 Jacobine Cathrine Klingenberg († 1/12 1842).

Tale og Cantate paa Opfostringshusets Stiftelsesdag. Kbh. 1812. („Penia" 1812, S. 218—24). — (Tildeels efter Autogr.).

Møller (N. C.).

Kort og tydelig Regnebog for Hoved- og Tavle-Regning. 1820.

Møller (Peder), f. d. 29de October 1767 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Lauritz Møller var Brygger, og givt med Lovise Juliusdatter Sultzer. — Ved Underviisning af den daværende Student Niels Studsgaard Fuglsang (I. S. 473), og blev privat dimitteret til Universitetet 1785; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; underkastede sig d. 21de Novbr. 1787 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1789 Copiist i det danske Cancelli; derefter Cancellisecretair; 1793 Secretair ved Protocollen i Høiesteret; 1800 Assessor i Kjøbenhavns Politiret; 1801 Assessor i Høiesteret; d. 7de August 1810 virkelig Etatsraad; d. 9de Juli 1815 tillige General-Auditeur ved Sø-Etaten (indtil d. 4de Januar 1835); 1818 Directeur ved Nationalbanken og extraordinair Assessor i Høiesteret; d. 22de Januar 1822 Ridder af Danebroge; d. 22de Maj 1826 Conferenceraad; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste August 1829 Commandeur af Danebroge, afgik 1838 som kongelig Directeur i Nationalbanken. † 21de Maj 1841 i Kjøbenhavn. — * Christine Augusta Tauber, en Datter af Professor Dr. Johan Henrich Tauber og Hustru Gregoriane f. Begtrup.

Bidrag: i „Astræa" (Er Overleverelse efter de danske Loves Grundsætninger nødvendig til at erholde Ret i Tingen? i Bd. I. S. 199—230; r. af A. S. Ørsted i L. E. 1800, Nr. 15. 16).

Møller (Peder Christian), Skolelærer i Hou, Hals Sogn, i Vendsyssel.

Oeconomisk Skildring af Hou i Hals Sogn. 1ste Hefte. Aalborg, 1833.

Bidrag i „Den Cimbriske Mercur (Rosten fra Olen, 1822 Nr. 51; 1823 Nr. 12, jvfr. sstd. Nr. 5).

Møller (Peder Ludvig), f. d. 18de April 1814 i Aalborg. Faderen Erich Møller var først Kjøbmand, siden Landmand (f. 1780, † 1840; jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 66). — Han deponerede fra Aalborg Cathedralskole 1832; blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; hørte først medicinske, derefter theologiske Forelæsninger, og studerede Æsthetik; var Alumnus paa Regentsen 1834—37, og paa Ehlers' Collegium 1838—39; vandt 1841 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over det æsthetiske

Priisspørgsmaal: „Har Smag og Sands for Poesi i Frankrig i de senere Tider gjort Frem- eller Tilbageskridt? og hvilken er Aarsagen?" (jvfr. Selmers Kbhvns Univ. Aarb. f. 1841, S. 166—67); gjorde i Sommeren 1842 en Reise til Norge; lever i Kjøbenhavn af literaire Arbeider.

Rasmus Kristian Rask. Mindedigt. (Aftr. af Nord. Ugeskr.). Kbh. 1837. („Dagen" 1838, Nr. 25).

Jesu Liv. En Lærebog nærmest for akademiske Forelæsninger, af *Karl Hase*, oversat efter andet forbedrede Oplag. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 12).

Lyriske Digte. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. IV. 306—17; Fædrel. I. 1840, Nr. 62—63, S. 369—74; „Dagen" 1840, Nr. 3. 10. 37; Berlingske Tid. 1840, Nr. 12. 85).

Kort Fremstilling af Bogtrykkerkunstens Historie. Udg. af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1841.

(Anonym) Redacteur af: „Nye Intelligensblade", April—Decbr. 1842. (Med Undtagelse af to Sommermaaneder).

Redacteur af: Arena, et polemisk-æsthetisk Blad, Nr. 1—6. Kbh. 1843, med Træsnit. (J. f. L. o. K. II. 1843, S. 52).

Udgav: Joh. Herm. Wessels Værker, med Illustreringer (hvortil Tegningerne ere af P. C. Klæstrup og Træsnittene af Flinch). I.—IX. Levering. Kbh. 1844—1845, st. 8vo; fortsættes.

Udgiver af: Gæa, æsthetisk Aarbog for 1845. Kbh., med Bidrag af Oehlenschläger, Blicher, Hauch, Rosenkilde, L. Bødtcher, Carl Bernhard, G. Thomsen, Andersen o. fl., samt af Udg., og med Illustrationer i Lithographi, Træsnit, Stylographi og Chemitypi. De fleste Bidrag ere af Udg. selv. (deriblandt Brudstykker af hans akademiske Priisskrift, og forskjellige større og mindre Digte)

Medredacteur af: *Nordisk Ugeskrift*, udgivet af Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse. Nr. 1—26. Kbh. 1837. (jvfr. Art. P. Fr. Barfod). Hertil leverede han, bl. a.: Anmeldelse af Collins „Regulus"; Oehlenschlägers „lille Stuespiller"; O. Chr. Trejers Digte 1837; Breve fra en Udflugt til Skaane; Prøver paa en Oversættelse af Petrarcas Digte; Rasmus Kristian Rask. Mindedigt [særsk. aftr. Kbh. 1837]; samt mindre Digte under forskjellige Mærker.

Bidrag: i „Kjøbenhavns Morgenblad", ny Suite (Fanden og Abekatten, 1838, Nr. 11—13; Kort og godt, dramatiseret Ordsprog af Alfred de Musset, 1839, Nr. 21; Digte i 1. og 2. Aarg. 1838—39); — i „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen" 1838 (En dansk Julidag); — i Fr. Barfods „Brage og Idun" (Digterskildringer [1. Alexander Puschkin], Bd. I. S. 231—58; Digte, sstd. S. 577—588; Bd. II. S. 219—53; III. 382—88; 563—66); — i „Figaro" (Knud Lyne Rahbek, 1841. I 133—44; 147—66, med Portrait; Brudstykker af et academisk Priisskrift, 1841. II. 169—78; Esaias Tegnér, en Skizze, 1841. II. 210—16; 231—37; 265—74, med Portr. [jvfr „Dagen" 1841, Nr. 299]; Johan Herman Wessel, 1842. I. 91—96; 111—20; 205—13; 217—24, med Portrait; Digte, i 1 Aarg. 1841 og 1842); — i „Dansk Folkekalender" for 1843 (Skildring af Holberg og hans Værker, S 52); — i „Fædrelandet" (Et Par Berigtigelser i Anledning af Heibergs „Intelligensblade" af 1ste October; i Aarg. IV. 1843, Nr. 1378; Bidrag til en Tivoliphilosophi, 1844 Nr. 1614. 1615); — i „Corsaren" (Adskillige satiriske Kritiker og Digte); — i „Dansk Pantheon", et Portraitgallerie for Samtiden, (Biographier af H. N. Clausen, Gundelach Møller, Fr. Gläser, Dr. Ryge, *Lutv. Jacobson*, Instructeur og Mad. Nielsen, Thorvaldsen, J. P. Mynster, H. Hertz,

Oluf Bang, Adam Müller, H. C. Ørsted, N. F. S. Grundtvig, Bissen, Hauch, Andersen, St. St. Blicher).

Digte, adspredte (foruden i „Kjøbenhavns Morgenblad", „Brage og Idun", og „Figaro") i Aalborg Avis, 1832; „Nytaarsgave fra danske Digtere" 1837, under Mærket P. Erichsen [jvfr. „Dagen" 1837, Nr. 7]; „Berlingske Tidende" (1840, Nr. 66; 1844, Nr. 227); Sammes Sondagsblad 1841, Nr. 4. 7; „Ny Portefeuille" 1843; P. N. Jørgensens „Poesie og Prosa" 1844 (En lykkelig Kjærlighed; i „Fædrelandet" (Oversættelser af Heines Nye Digte, 1844 Nr. 1734, 36, 39).

Recensioner: i „Dagen" (over Oehlenschlägers Knud den Store, 1839 Nr. 81. 82), i Berlingske Tid. Søndagsblad 1840—41, med Mærket T., over Theaterstykker (deriblandt over Heibergs „Syvsoverdag" 1840, Nr. 33. 34); i Berlingske Tidende (over Oehlenschlägers Orvarodds Saga, 1841 Nr. 92. 93; Paludan Müllers „Adam Homo" 1841, Nr. 296); i „Fædrelandet" (over Paludan Müllers „Tithon", V. 1844, Nr. 1572. 1573; o. fl.). — Havde væsentlig Andeel i Redactionen af „Dansk Album", Januar—Juni 1845. — (Revid.).

Møller (Poul Martin), næstældste Søn af nedenanførte Biskop Dr. Rasmus Møller og Bodil Maria f. Thaulow; blev f. d. 21de Marts 1794 i Uldum Præstegaard ved Veile; nød Underviisning af sin Fader indtil han i Aaret 1807 blev sat i Nakskov lærde Skole; tilbragte der to Aar, og fik nu atter privat Underviisning af sin Fader i et Aar, hvorefter han 1810 blev optagen i Nykjøbing lærde Skoles øverste Klasse, og derfra dimitteret til Universitetet 1812; fik Udmærkelse ved anden Examen; studerede Theologi og Philologi; var Lærer i Latin i øverste Klasse i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, og i Religion i den kjøbenhavnske Borgerdydsskoles 2den Klasse; tog i Januar 1816 theologisk Embedsexamen med bedste Charakteer; var fra Foraaret 1817 til Efteraaret 1818 Huuslærer hos Grev Moltke paa Espegaard ved Korsør; vendte tilbage til Kjøbenhavn, og dyrkede Philologien; blev i Efteraaret 1819 ansat som Præst paa det asiatiske Compagnies Chinaskib „Christianshavn", og hjemkom i Juli 1821; blev derpaa Lærer i Græsk i øverste Klasse i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, og gav tillige andre Informationer; udnævntes den 12te November 1822 til Adjunct ved Metropolitanskolen (hvor han fik Latin og Græsk til sine Fag); d. 11te August 1826 til Lector og d. 10de Juli 1828 til Professor i Philosophien ved Frederiks-Universitetet i Christiania; d. 12te Oct. 1830 til Professor extraordinarius i Philosophien ved Kbhvns Universitet. † 13de Marts 1838 i Kbhvn. — * 1. 30/6 1827 Betty Berg (f. 1804, † 1/5 1834), Datter af Proprietair, Ridder Chr. Fr. Berg, til Skjoldemose i Fyen. * 2. 1836, i Decbr., Eline Svendine Hansine v. Bülow. — (Jvfr. „Poul Martin Møllers Levnet", af F. C. Olsen, i hans „Efterladte Skrifter" 3die Bind; T. f. L. o. K. V. S. 379—86; A. N. C. Smith's Sørgetale over P. Møller. Kbh. 1838; Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 36; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 248—49; Kbhpost. 1838, Nr. 75. 79; „Dagen" 1838, Nr. 64. 69.)

Forsøg til en metrisk Oversættelse af Odysseus Eventyr i Kyklopens Hule. Et Indbydelsesskrift til Examen i Borgerdydsskolen. Kbh. 1816. 20 S. 4to. (optaget i Efterl. Skr. I.).

De invidia diis ab Herodoto et æqualibus attributa. Programma. Havniæ 1823. 32 pagg. 4to.

Homers Odysseees fex første Sange metrisk oversatte. Kbh. 1825. [ogsaa i Efterladte Skr. I.]. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (L. T. 1825, Nr. 39; jvfr. Forf.'s Svar til Recensenten, sstd. S. 687—88. — 5te Sang, som Prøve, stod i Rahbeks „Læsning i blandede Emner“ Bd. III. 1822, S. 385—423).

Medredacteur af: „Maanedsskrift for Litteratur“, XII. Bd.—XIX. Bd. 2 H. Kbh. 1834—38. (I dette Tidsskrift leverede han Recensioner over: F. L. B. Zeuthen „Noget om Philosophien og dens Dyrkelse“, VI. 266—70 (og i Efterl. Skr. II. 69—73); P. C. Kierkegaard „De notione atque turpitudine mendacii“, VII. 65—85 (og i Efterl. Skr. II. 84—104); „Nye Fortællinger“ af Forf. til „En Hverdags-Historie“. 2det Bd. (Extremerne), XV. 135—63 (og i Efterl. Skr. II. 126—157); Tanker over Muligheden af Beviser for Menneskets Udødelighed, med Hensyn til den nyeste derhen hørende Literatur, XVII. 1—72; 422—53, og i Efterl. Skr. II. 158—274. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1079—81).

Bidrag: i „Dagen“ (Svar paa Erklæringen fra et Antal Studerende ved Kjøbenhavns Universitet, 1818 Nr. 251. 261, jvfr. sstd. Nr. 256. 258. 259. 267 og Art. J. J. Dampe); — i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Himmelbrev til Grundtvig, 1818 Nr. 101); — i „Dansk Litteratur-Tidende“ (Recensioner over: M. R. Schmidth's „Himeros“ og „Vilhelm og Fanny“, samt J. A. Aagaards „Vaarvioler“, 1824 Nr. 6. 7 (og i Efterl. Skr. II. 19—27); H. Irgens „Orfanina“ og Garbrechts „Vaarblomster fra Herthas Lund“, 1824 Nr. 33. 34 (og i Efterl. Skr. II. 28—38); Chr. Wilsters Oversættelse af Iliadens 9de Sang, 1831 Nr. 44 (og i Efterl. Skr. II. 74—83); F. C. Sibbern „Om Poesie og Kunst“, 1835 Nr. 12. 13 (og i Efterl. Skr. II. 105—25); — i „Nyt Aftenblad“ (Nogle Betragtninger over populære Ideers Udvikling, 1825 Nr. 18 (og i Efterl. Skr. II. 1—18); — i „Kjøbenhavnsposten“ (Om en Recension [af C. Wilster] over Chr. Winthers „Nogle Digte“, 1835 Nr. 159. 160; Andet Indlæg i Anledning af Wilsters Recension over C. Winthers Digte, sstd. Nr. 177; jvfr. sstd. Nr. 170. 171. 189).

Digte, tildeels under Forfattermærket Poul Martin, adspredte i: „Dagen“ (1815, Nr. 218); Thiele's „Rosenblade“, 1818 (Til Laura; Torbisten og Fluen [jvfr. Berl. Tid. 1818, Nr. 2. 5]; Jægersang; Den Eenbenede; Jemtelands Befolkning; jvfr. L. T. 1818, S. 615—16); C. Hauchs „Iris, Nytaarsgave for 1819“ (Den gamle Elsker; St. Laurentius); Sammes „Hermes, Nytaarsgave for 1820“ („Om Jenses Lidenhed“); „Juletræet“, udg. af A. P. Liunge 1821, (Sang i Anledn. af det Kbhvnske Universitets Stiftelsesdag; jvfr. L. T. 1823, S. 10—11); „Tilskueren“ og „Tilskueren“ (1821, Nr. 49; 1823 Nr. 93—94); i „Sange for Studenterforeningen“ Kbh. 1822 (S. 15—17; 72—75); i „Sange i Anledning af Regentsens 2den Jubelfest 1823“; i „Aftenblad“ og „Nyt Aftenblad“ (1823, S. 55; 1824, S. 282; 360); „Kbhvns Morgenblad“ (1825, Nr. 86—87, samt S. 343); C. Beyer's „Gefion“ 1826 (Hans og Trine, Scene i Rosenborghave; jvfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 70—72); „Kbhvns flyvende Post“ (1830, Nr. 93, 4. August; 1837, Interimsbl. Nr. 112); „Nornen“ (1835, S. 77);

Krossings Læsebog til Brug for de højere Klasser; (Barfods) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle (Nr. 59. 116. 162. 205); Holst's og Chr. Winthers Nytaarsgave for 1838 (Kunstneren mellem Oprørerne); Kbhvns Morgenblad, Ny Suite, 1838. — Flere af Sangene have iforvejen været særskilt trykte. — Cantate til Reformationsfesten i Skjelskjør. Slagelse, 1817.

Efterladte Skrifter af Poul M. Møller. I.—III. Bind. Kbh. 1839—43. [I. Bd. udg. af Chr. Winther; II. af F. C. Olsen; III. af Chr. Thaarup og F. C. Olsen]. (T. f. L. o. K. V. 377—93, anm. af C. Bojesen; F. L. o. K. I. 109—114; 257—62; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1190. 1288. 1295; Heibergs Intelligensbl. III. 26 flgg.; Berl. Tid. 1839, Nr. 200; 1843, Nr. 107).

Breve fra hans Haand, indlemmede i hans, af F. C. Olsen forfattede Levnet, S. 8—11. 20—23. 24—31. 37—38. 41—42. 44—47. 48—49. 51—54. 57—58. 67—68. 72. 73. 74—76. 87—88. 91—101.

Kortfattet formel Logik, tilføjet C. Bergs philosophiske Propædeutik (1839) S. 93—132.

Medredacteur af: Sange for Studenterforeningen. Kbh. 1822.

Han var een af »De Tolv« imod Baggesen, 1818. (jvfr. hans Levnet, S. 32—36).

Møller (P. S.).

Døbspagten. En romantisk Historie af Fr. de la Motte Fouquée. Overs. Kbh. 1832. (h. Beeken). — Glorvina, den vilde Pige i Irland. En Roman af Lady Morgan. Overs. I.—III. Deel. Kbh. 1832—39. (h. Beeken).

Møller (Rasmus), f. d. 29de September 1763 ved Fredericia i Landsbyen Stoustrup, hvor hans Fader Niels Møller ejede en stor Bondegaard og var givt med Catharine Bang, en Søster til Provst Claus Bang i Piedsted. — Efter at have nydt elementar Underviisning i Hjemmet, blev han sat i den lærde Skole i Fredericia, og afgik derfra, efter omtrent 6 Aars Forløb, til Universitetet 1781; tog 1784 philologisk Embedsexamen med udmærket Berømmelse, og 1786 theologisk Attestats (Laud.). Blev Decanus paa Communitetet og Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede 1790 for Magistergraden; blev d. 20de April 1791 Sognepræst for Ulbum og Langskov i Ribe Stift; d. 5te Februar 1796 for Jellinge og Hover i samme Stift, og d. 26de Marts 1802 for Kjøbeløv og Vindebye i Laaland; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; disputerede d. 7de August s. A. for den theologiske Doctorgrad; blev d. 6te Septbr. 1820 Stiftsprovst i Laalands-Falsters Stift; d. 1ste August 1829 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 7de Septbr. 1831 Biskop og Superintendent over Laalands-Falsters Stift; d. 28de Octbr. 1836 Commandeur af Danebroge; højtideligholdt d. 20de April 1841 sit halvhundredaarige Embedsjubilæum, og fik samme Dag Rang efter Rangfrdn. 2 Kl. Nr. 12. † 9de Novbr. 1842 i Maribo. — * 1. ⚭ 1791 Bodil Maria Thaulow, Datter af Sukkerraffinadeur Poul Thaulow i Kjøbenhavn. * 2. 1812 Johanna Dorothea f. Borchsenius († 1/2 1830), Enke efter Sognepræst Hans Christian

Winther i Ulfø i Sjælland. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 18—22; vedføiet det til hans (og N. Fogtmann's) Bispevielse af P. E. Müller udstedte Program: „Vita Lagonis Urne Episcopi Roskildensis, pars prior", Hafn. 1831, 4to, p. 19—26; ogsaa tilføiet: „Prædikener ved Dr. Theol. N. Møllers og Dr. og Prof. Theol. N. Fogtmanns Indvielse til Biskopper, holdne i Frue-Kirke 21de Søndag efter Trinitatis 1831, af H. G. Clausen, P. E. Müller og N. Møller", Kbh. 1831; jvfr. „Iris" 1791, III. 183; 1792, I. 292; „Sørgetaler over Biskop Rasmus Møller, holdne i Maribo Domkirke d. 16de Novbr. 1842"; Berlingske Tid. 1842, Nr. 301. 308; „Dagen" 1842, Nr. 310. 317. 321; E. P. Rosendahls Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralskole 1843, S. 51—53; J. Møllers N. theol. Bibl. XIX. 82. 117. 237—75. — Portrait, af L. Hansen, lithogr. af Fortling, Folio; lithogr. af J. F. Møller (Liberis et Amicis). — Om et Mindesmærke over ham, jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 166).

Dissertationes pro Stipendio Collegii Medicei, Hafniæ, 8vo: *α*) Tentamen *vindiciarum disciplinæ morum christianæ* contra graviores nonnullas, qvibus ab adversariis petita fuit, calumnias. 1787. (Iris 1792, I. 293—97). *β*) De præcipuis *virtutibus in methodo docendi a Christo adhibita* conspicuis. 1788. (Iris anf. St. S. 297—98). *γ*) De præcipuis mutationibus, qvas subiit qvæstio *de necessitate satisfactionis*. 1790. (Iris anf. St. S. 298—300). — De eo, qvod interest inter *stilum epistolarem Ciceronis et Plinii Junioris*. Diss. inaug. pro gradu Magisterii. Hafn. 1790. (Krit. og Antikr. 1791, Nr. 21—22; jvfr. Iris 1792, I. 292—93). — Forsøg til en Oversættelse af Pauli Brev til de Romere. Kbh. 1793. (Badens Univers. Journ. I. 180—88, r. af T. Baden; Fallesens Magaz. III. 701—3). — Forsøg til en Oversættelse af T. Livius's Romerske Historie, med de allernødvendigste Anmærkninger, især for Ustuderede. I.—VII. Pentade. Kbh. 1800—18. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (Badens Univers. Journ. VIII. 169—174, r. af T. Baden; L. E. 1803, Nr. 41; jvfr. smst. 1799, S. 30. 478; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 238. 249. 252). — Sallust's catilinariske Krig, oversat fra det Latinske. Et Forsøg. Kbh. 1811. — Sallust's jugurthinske Krig, oversat fra det Latinske. ibid. 1812.

Fem af Ciceros Taler, nemlig: for det Maniliske Lovforslag, for Digteren Aulus Licinius Archias, for Titus Annius Milo, for Qvintus Ligarius og for Kong Dejotarus. Oversatte og forsynede med historiske Indledninger og oplysende Anmærkninger. Kbh. 1814. (L. T. 1815, Nr. 1. 2, r. af P. O. Brøndsted; herimod udgav Møller: Forsvar for Oversættelsen af Ciceros fem Taler imod Critiken i Litteraturtidenden No. 1 og 2, 1815. Kbh. 1815; jvfr. L. T. 1815, S. 78—80 (af Møller), S. 96 (af Brøndsted); „Athene" III. 177—85, jvfr. L. T. 1814, S. 589—91, af Møller; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 240—42. 245).

Pauca qvædam ad qvæstionem hodie inprimis agitatam: bene an male rei christianæ consulere videantur, qvi dogmata religioni christianæ propria e populari adeo religionis institutione excludenda censeant. Dissertatio inaug. Havn. MDCCCXV. (L. T. 1815, S. 585—41).

Titi Livii Patavini Historiarum libri I.—X. Ad fidem optimarum editionum, *Strothii* praecipue et *Doeringii*, textum exhibuit, horum aliorumqve animadversiones excerpsit suasqve adjecit *Erasmus Möller*. *Vol. I.* libr. I.—V. continens. (D. m. T.: *Titi Livii Operum omnium* Vol. I.). Hafniæ 1815. [*Editionem alteram* curavit *C. F. Ingerslev.* ibid. 1831]. *Vol. II.* libr. VI.—X. contin. ibid. 1819. (L. T. 1821, Nr. 23; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 215—46).

Ciceros fire Taler mod Catilina. Oversatte og forsynede med historiske Indledninger og oplysende Anmærkninger. Kbh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 3. 4. 5, r. af P. Krog Meyer). [Disse Taler tilligemed de foran nævnte fem faaes og med fælles Titel: Ni af Ciceros Taler, oversatte af N. Møller. Kbh. 1817].

Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Nye Testamente, især for ulærde Læsere. Kbh. 1820. Anden, med faa Tillæg forøgede. Udgave. ibid. 1824. (L. T. 1821, Nr. 22, jvfr. Fortalen til anden Udgave; Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark 1820, Nr. 12; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 253—54). Paa Islandsk: *Leidarvísir til ad lesa hid Nýja Testament* med gudrækni og greind, einkum handa ólærdum lesurum; af *N. Möller.* Snúinn á íslendsku. (af G. Oddsen, Th. Gudmundsson og Th. E. Hjálmarsson; med en Fortale af J. Möller). I.—II. parturinn. Kaupmhfn. 1822—23. Paa Tydsk overs. af Volkmann. Leipzig, 1834.

Kort Anviisning til en frugtbar Bibellæsning. Kbh. 1820. (L. T. 1821, S. 361—65; Maanedl. Efterretn. fra Bibelselsk. for Danmark 1820, Nr. 12).

Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Gamle Testamente, især for ulærde Læsere. I.—II. Deel. Kbh. 1826. (L. T. 1831, Nr. 19. 20. 21; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 269; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 887, jvfr. N. theol. Bibl. XV. S. 285-87).

Det Gamle Testamentes poetiske og prophetiske Skrifter, efter Grundtexten paa ny oversatte og med Indholdsfortegnelse samt Anmærkninger forsynede af J. Møller og N. Møller. I. D. og II. D. 1—2. Afdeling. (I. D. de poetiske Skrifter, ved J. Møller. II. D. 1. Afd. Esaias og Jeremias; II. D. 2. Afd. Ezechiel, Daniel og de smaa Propheter (begge Afdelinger tillige und. Titel: Det Gamle Testamentes prophetiske Skrifter, oversatte etc. af N. Møller). Kbh. 1828—30. (L. T. 1828, Nr. 42, r. af J. P. Mynster; 1831, S. 323—33; Theol. Stud. und Krit. 1830, IV. 926; 1834, IV. 980).

Samtlige Apostlers Breve, oversatte og forsynede med de nødvendigste Anmærkninger. Kbh. 1831. (L. T. 1832, Nr. 30. 31; M. f. L. VIII. 111—35, anm. af H. N. Clausen, jvfr. Møllers Tidsskr. for Kirke og Theol. III. 188—218; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 980).

Forklaring over Matthæi og Johannes's Evangelier og, fra Christi Lidelses Historie af, over samtlige fire Evangelier, nærmest til Brug for Skolelærere. Kbh. 1835. Andet Oplag. ibid. 1841. (T. f. L. o. K. II. 115—17; Tidsskr. f. Almueskolev. II. 391—400, af N. Faber; Tid. f. alm. dansk Skolelærer-Forening, 3. Aarg. 1844, S. 72, af D. E. Rugaard).

Forklaring over de hellige Apostlers Gjerninger, nærmest til Brug for Skolelærere. Kbh. 1837. (T. f. L. o. K. II. 115—17; Tidsskr. for Almueskolev. VI. 80—90).

Forklaring over Pauli første Brev til de Corinthier, nærmest for yngre Præster, som Prøve paa et apostolisk Brevs christelige Anvendelse ved Forberedelsen til Confirmation. Kbh. 1839.

Commentar over Pauli andet Brev til de Corinthier. Kbh. 1840.

Commentar over Pauli Brev til de Galater. Kbh. 1841. (T. f. L. o. K. VI. 213—32, anm. af C. E. Scharling).

Commentar over Pauli Pastoralbreve. Kbh. 1842. (Theol. Tidsskr. VII. [Ny Række, Bd. I.] S. 116—26, anm. af C. E. Scharling; Berl. Tid. 1842, Nr. 187).

I »Videnskabelige Forhandlinger ved Lollands-Falsters Stifts Landemode« (Hvorfor og hvorledes bør Præsten stræbe, at holde Bibelen i Ære? i Bd. I. H. 1. 1818, S. 1—53).

I »Theologisk Bibliothek«, udg. af J. Møller, (Grunde for de Paulinske Pastoralbreves Ægthed af indvortes Kjendemærker. Et Forsøg, XIII. 21—125. (L. T. 1818, S. 790—91; Worms Breve i N. theol. Bibl. XIX. S. 246).

I »Nyt theologisk Bibliothek«, udg. af J. Møller, (Propheten Esaias, oversat med Angivelse af hvert Kapitels Indhold og med nogle faa Anmærkninger, tilegnet de tilkommende Revisorer af det gamle Testaments kirkelige Oversættelse. Et Forsøg, II. 1—170; særsk. aftr. Kbh. 1822. [L. T. 1823, S. 506]; Maa ikke enhver oplyst Christen ønske den danske Kirke en forbedret Oversættelse ogsaa af det Gamle Testamente? IX. 1—14; Rationalismen, i dens Forhold til Bibelen og Protestantismen, fra et populært Standpunct betragtet, fstd. S. 256—304. [jvfr. X. 257—96, af H. N. Clausen; Worms Breve i XIX. 267; Theol. Maanedsskr. VI. 61—65, af J. C. Lindberg; Kbhvns Skilderi 1827, S. 200 [af Borge Pontoppidan]; Bemærkninger ved Prof. Dr. Theol. H. N. Clausens Sendebrev til Dr. Rasmus Møller, XI. 341—69. [jvfr. XII. 321—79, af H. N. Clausen; Art. H. U. Møller, og Worms Breve i XIX. 270—71]; Andet Brev til Corinthierne. Som Prøve paa en ny Oversættelse af Brevene i det Nye Testamente, XVII. 283—323; Ere Apostlerne, i Fremstillingen af Jesu Døds Hensigt, afvegne fra Jesu egen Lære? Besvaret med nærmest Hensyn til det bekjendte Skrift af C. F. Böhme: »Die Religion Jesu Christi, aus ihren Urkunden dargestellt«, XIX. 381—416. (L. T. 1832, Nr. 45, S. 705—7. Fortsat i J. Møllers Tidsskr. for Kirke og Theol. I. 104—169).

I »Tidsskrift for Kirke og Theologie«, udg. af J. Møller, (Ere Apostlerne afvegne fra Jesu egen Lære? Besvaret, med nærmest Hensyn til C. F. Böhmes Skrift; 2den Afdel., I. 104—69. [L. T. 1833, S. 716—20; Theol. Stud. u. Krit. 1831, IV. 985]; Er der virkelig Strid imellem Apostlerne Jacobus og Paulus i Læren om Retfærdiggjørelsen? III. 1—33. [L. T. 1836, S. 162—65; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 985]; Kan Bibelens Indhold bedst oplyses for den Ulærde ved en forklarende Omskrivning deraf, eller ved en tydelig, med fornødne Anmærkninger forsynet Oversættelse? En Undersøgelse, fstd. S. 188—218. [L. T. 1836, S. 183—85).

I 4de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark (Uddrag af Breve fra ham, S. 86—88. 90). — I »Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark« (Udtog af Breve og Indberetninger fra ham til Selskabet, 1820 Nr. 4; 1822 Nr. 7; 1823 Nr. 7; 1824 Nr. 7; 1825 Nr. 7; 1826 Nr. 5; 1827 Nr. 7; 1828 Nr. 7; 1829 Nr. 7).

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Nogle af Plinius den Yngres Breve, oversatte, XXIII. S. 257—77).

I »Nordisk Kirke-Tidende«, udg. af Lindberg, (Skrivelse til J. C. Lindberg, 1833 Col. 861).

I „Prædikener ved Dr. Theol. N. Møllers og Dr. og Prof. Theol. N. Fogtmanns Indvielse til Bisopper, holdne i Frue-Kirke 21de Søndag efter Trinitatis 1831. Kbh. 1831 (Prædiken efter Indvielsen; jvfr. L. T. 1832, Nr. 5).

I „Bispevielse i Frue-Kirke paa Reformationsfesten, d. 2den Novbr. 1834" (Tale ved Dr. J. P. Mynsters Indvielse til Bisop over Sjællands Stift).

I „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter, udg. af G. P. Brammer", 2den Samling (Tale ved Præsteindvielse i Maribo den 30te Septbr. 1831, S. 19—27; Tale, holdt i Maribo paa Landemodsdagen, den 4de Juli 1832, ved Stifts-Bibelselskabets Oprettelse, S. 95—105; Brudevielse, holdt d. 21de Octbr. 1823 til Mag. H. Møller og Jfr. L. Sidenius, S. 341—45).

I „Theologisk Tidsskrift, udg. af Scharling og Engelstoft", (Bemærkninger ved Parablen om den utro Forvalter, Luc. 16, 1—13, med nærmest Hensyn til Olshausens Fortolkning deraf, Bd. II. H. 2. S. 44—62).

I C. P. Rosendahls Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralskole 1838 (Tale ved C. P. Rosendahls Indsættelse som Rector i Nykjøbing).

I „Dansk Litteratur-Tidende" (Recension over J. Møllers „Nyt theologisk Bibliothek" 4de og 5te Bind, 1824 Nr. 31. 35. 36; Latinsk Epicedium over Professor, Rector Oluf Worm, 1830 Nr. 42; Nekrolog over Bisop Peter Outzen Boisen, 1831 Nr. 34. 35; Nekrolog over Dr. Prof. Theol. Jens Møller, 1834 Nr. 13. 14 (ogsaa i Tidsskr. for Kirke og Theologi IV. S. V.—XXX.).

I „Den Berlingske Tidende" (Latinsk Gravskrift over Prof. Jens Møller, 1833 Nr. 294; jvfr. Christel. Kirke-Tid. 1834, Nr. 3).

Fortale til C. C. Boisen's „Om Kirken og Præstens Forhold til samme", Kbh. 1834. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1831, Col. 164—91. 219—34. 257—72).

Var, i Forening med Prof. N. B. Dorph, Udgiver af: Oluf Worms samlede Skrifter. I.—II. Hefte. Kbh. 1834—35. (indeholdende Plauti Captivi og Horatii Ars poetica, oversatte og forklarede; anm. af Fr. Thaarup i „Dannora" I. 248—52); ligeledes af: Udvalgte Satirer af Juvenalis, Taciti Agricola, Persius, oversatte og forklarede af O. Worm. Kbh. 1838—40.

Møller (Søren), f. d. 8de April 1742 [ikke d. 17de April 1741] i Vildsted ved Løgstør, hvor Faderen var Møller. — Han dimitteredes til Universitetet fra Aalborg Skole 1759; tog d. 16de October 1765 theologisk Attestats (n. c.); var i 14 Aar Huuslærer i Norge; blev 1777 residerende Capellan i Hjøring; d. 7de August 1782 Sognepræst til Norholm i Viborg Stift; 1783 tillige Præst ved Capellet paa Restrup; d. 10de August 1792 Sognepræst for Ørting og Falling i Aarhuus Stift; 1820, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 21de Juli 1824 i Ørting. — * 1774, i August, Maren Marie Lund, en Datter af Præsten Jacob Lund i Kragerø, Aggershuus Stift. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 317; Rahbeks og Nyerups Bidr. til en Udf. over dansk Digtekunst under Kong Christian 7de, I. S. 38—39; Iris og Hebe 1809, II. 371; Aarhuus Stifts-Tidende 1824, Nr. 105).

Opitz's Lob des Feldlebens oversat i Norske Intelligentsedler 1770, Nr. 9—12, og derfra i Bergens Adressecont. Efterretn. 1770, Nr. 23 flgg. — Skjaldtidende for 1777, indf. i det af H. Holk i Qvart udgivne periodiske Skrift „Paqvetbaaden" i Aarg. 1777. — Josephs Liv og Død. Kbh. 1777. (Ny krit. Tilsk. 1777. Nr. 34; L. E. 1781, Nr. 16). — Forsøg til en Ode om Indfødsretten. Aalborg, 1778. 4to. — Ny maanedlig Skjaldtidende. ibid. 1779. 4to. — Efterretning om det paa Restrup oprettede og af Bisskopen over Viborg Stift indviede Capel. Viborg, 1784. (L. E. 1784, Nr. 46). — Prøve til en ny Oversættelse af Miltons tabte Paradiis. Kbh. 1791. — Forsøg til Kirke-Psalmer, deels af nye forfattede, deels gamle forbedrede. Aalborg, 1792. (Iris 1792, III. 218—22, r. af Tode; L. E. 1794, Nr. 11; Krit. og Antikr. 1795, Nr. 24). — Ode over Frederiks Kilde ved Aalborg. Aalborg, 1802. 2det Opl. ibid. 1825. — Skibbrudet paa Vestkysten af Jylland d. 24de Decbr. 1811. Et Digt. ibid. 1812. — Tanker i bunden Stiil paa Kong'ns og Dronningens Kroningsfest 1815. ibid. 4to. — Sørge-Tanker ved min Vens Niels Gyldings Død i Horsens. Hans Minde helligede. Aarhuus 1817. — Afskedstale til Orting og Falling Menigheder. ibid. 1821. (paa Vers). — Mindesang over Dr. M. Luther. ibid. eod. — Grækernes Frihedskamp. Et Digt. ibid. 1822. (Revue encyclop. 1823, Août). — Grue Kirkes sørgelige Brand i Norge. Tanker i denne Anledning. ibid. eod. 16 S. l. 8. („Dagen" 1822, Nr. 248).

Adskillige Digte, indførte i: „Aftenposten"; Maanedl. Tillæg til de aalborgske Efterretninger (bl. a. over Kjøbstaden Skeens Ildebrand d. 23de Novbr. 1777, indf. i Aarg. 1778, Nr. 3; Tanker over Hjørings ældgamle og nuværende Tilstand, ssst. Nr. 7, jvfr. Nr. 11, S. 136; Efterlignelse af Horats's IV Bogs 12te Ode, i 1786 S. 34—36; Trende Fortællinger, 1787 S. 29); Iris og Hebe (Vers til Biskop M. B. Krogh, 1804. III. 260—69; En Sang, 1805. IV. 256; Lyngreves Minde, 1808. I. 1—5; Tanker da L. Kjellerup i Aalborg blev Agent, 1810. II. 215—20 (jvfr. „En liden Avisfeide, udg. af O. G. F. Bagge." Randers 1811); Elmquist's „Læsefrugter" (Conferentsraad P. Wormskjolds Minde, XXIV. 119); i „Etatsraad L. Kjellerups Minde", Aalb. 1825, (Et Sørgedigt, S. 42—45). Ligeledes Bidrag til de i Aalborg i Aarene 1785—88 udkomne Patriotiske Samlinger, samt til Cimbria 1806—8.

Nogle enkelt udkomne Leilighedsvers.

Møller (T.), Forvalter (?).

Til Publikum i Anledning af de tre Kjøbenhavns Fattigvæsen angaaende Skrifter (af H. M. Hammeleff, P. A. Castberg og P. Hansen). Kbh. 1819, h. Beeken. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1821, S. 357).

Møller (T. Z.), Pseudonym; see Hertz Simon Neukirch.

Møller (Wilhelm Peter Nikolaus), en Søn af Justitsraad Jacob Møller, Byfoged i Præstø; blev dimitteret til Universitetet fra Vordingborg Skole 1832; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1838; derefter Volontair i Høiesterets Justitscomptoir.

Formularer for Domsacter, og Regler for disses hensigtsmæssige Affattelse.

En Veiledning for Studerende og practiske Jurister. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 269; „Den Frisindede“ 1839, S. 380).

Mølsted (Hans Christian), f. 1775 i Alsted i Sjælland, hvor hans Fader Jens Mølsted var Sognepræst († 1788); Moderen Anne Cathrine f. Plockross († 1/8 1816), en Datter af Præsten Simon Christian Plockross til Linnge og Braaby i Sjælland. — Han kom i sit 12te Aar i Frue-Skole i Kbhvn; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1794; underkastede sig i Juli 1799 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev 1800 Lærer ved Gratistskolen i Kjøbenhavn; 1803 Præst ved St. Hans Hospital og Claudi Rossets Stiftelse, og d. 26de Januar 1806 ved Almindeligt Hospital og Abel Cathrines Stiftelse; d. 3die Juni 1808 udnævnt til Præst ved Helligaands-Hospitalet eller Varton i Kjøbenhavn. † 26de Juli 1818, ugivt.

Hvad lærer Jesu Religion os til Trøst, naar vi lide? En Prædiken, holden i Abel Cathrines Boder i Anledning af Bombardementet paa Kiøbenhavn. Kbh. 1807. (1½ Ark). — (Tildeels efter Autogr.).

Mølsted (Simon Christian), Nysnævntes Broder; f. 1776 i Alsted i Sjælland; blev 1790 Discipel i Herlufsholms Skole, og derfra dimitteret til Universitetet i Foraaret 1797; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Juli 1799; beskikkedes 1802 til personel Capellan ved Valleby og Taarnby Menigheder i Sjælland; var sidenefter i en Tid Capellan i Herfølge, og skal ialt have været Capellan paa 8 Steder; blev d. 5te Maj 1810 Sognepræst for Hjerk og Harre i Viborg Stift. † 18de September 1828. — * Nicoline Lerche.

Høstprædiken, udgiven til Bedste for vore fangne Landsmænd i England. Kbh. 1809.

Frimodige Yttringer over Billigheden af Navneværdiens Omskrivning, med Gjendrivelse af de Indvendinger, der fremføres herimod. Viborg, 1819.

Mønster (Adolph Frederik), yngre Broder til ovenanførte N. C. Münster, af hvem han, efter Forældrenes Død, blev antagen og sat i Horsens lærde Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1834; studerede Theologi, og var fra 1836—39 Huuslærer i Jylland; kom i Novbr. 1839 til Kjøbenhavn, for at fortsætte sit theologiske Studium; indtraadte i Baptisternes Samfund i Kjøbenhavn; blev 1844 Boghandler i Assens. — * Charlotte Amalia Holm († 8/4 1842). — (Jvfr. „Dagen“ 1841, Nr. 223; Fædrel. II. 1841, Nr. 633. 707. 710; III. 1842, Nr. 917. 919. 1004. 5. 6. 1042. 81).

Johannes Goßners Vei til Salighed i Spørgsmaal og Svar efter den hellige Skrifts Veiledning, tilligemed nogle Formanings-Ord til alle Hellige og Syndere. Oversat. Kbh. 1837. 2det Oplag. ibid. 1845.

Johannes Goßners Frelserens Banken for Menneskenes Dør. Overs. Kbh. 1837. Andet Oplag. ibid. 1844.

Afholdenheds-Selskabernes Historie i de forenede Stater i Nordamerika, af R. Baird. Oversat fra Tydsk. Kbh. 1841. (Kbhpost. 1841, Nr. 327. 328).

Mønster (Peter Christian), Nysnævntes Broder; f. 1798 i Jylland; lærte Guldsmedprofessionen og rejste til Tydskland; nedsatte sig derefter som Guldsmedmester og Graveur i Slagelse, siden i Kjøbenhavn. Blev 1841 antagen til Forstander for Baptisternes Samfund i Kjøbenhavn. — * Margrethe Kirstine Hellesen, en Datter af Guldsmedmester Haldor Hellesen og Johanne Mathilde f. Turen. — (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 27—37; Fædrel. II. 1841, Nr. 633. 707. 710; III. 1842, Nr. 917. 919. 1004. 5. 6. 42. 81; V. 1844, Nr. 1577. 78. 1672. 75. 1716).

Den anden Esra Bog, en prophetisk Aabenbarelse om Verdens sidste Tid. Efter Luthers tydske Bibel oversat. Kbh. 1837.

Ansøgning til H. M. Kongen om almindelig Religionsfrihed for Baptisterne i Danmark, i Fædrel. II. 1841, Nr. 742.

Mønster (Peter Hans), f. d. 12te Juli 1773 i Bogense i Fyen, hvor hans Fader Carl Christian Mønster da var Told- og Consumtions-Controleur, siden Told-Inspecteur i Stubbekjøbing († 1794); hans Moder Christine Sophie Rosenquist (f. 1748, † 3/8 1830) var en Datter af Hans Rosenquist, Sognepræst til Jeuthen i Aarhuus Stift. — Blev i Slutningen af Aaret 1782 Discipel i Frederiksborg Skole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1790, og tog i Januar 1795 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Haud illaud.; opnaaede 1797 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Prijsopgave i Philosophien: „*Artes populares Græcorum* cum doctrinis, qvibus apud nos institui juventus solet, comparare, et qventum utrisqve pretium statuendum sit, æstimare“ (jvfr. Badens Univers. Journ. V. 33); manuducerede i nogle Aar til den theologiske Examen; underviste dernæst i en kort Tid i det Christianiske Institut, og blev derefter Lærer i Efterslægtsselskabets Realskole; rejste i Begyndelsen af Sommeren 1800 som Lærer for den danske Consuls, daværende Canselliraad (siden Generalkrigscommissair og Deputeret i Commerce-Collegiet) C. Ewalds Børn til Cette i Frankrige, og bestyrede, i hans Fraværelse, i nogen Tid Consulatets Forretninger; vendte i Slutningen af 1801 tilbage til Danmark; blev strax igjen Lærer, og 1803 Inspecteur ved Efterslægtsselskabets Realskole; 1805 Sognepræst for Gyrstinge og Flinterup i Sjælland; d. 27de Decbr. 1807 Amtsprovst over Sorø Amt; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge; d. 19de Marts 1813 Sognepræst til Ringsted og Veenløse; d. 28de April 1819 Medlem af Commissionen, betræffende den indbyrdes Underviisningsmethodes Anvendelse i Almueskolerne paa Landet og i Kjøbstæderne; d. 16de

Maj 1824 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; disputerede d. 27de Maj 1826, efter Facultetets Indbydelse, for den theologiske Doctorgrad; udnævntes d. 13de November 1829 til Bisskop og Superintendent over Aarhuus Stift. † 31te Juli 1830 i Aarhuus. — * Friderike Sophie Fleischer, en Datter af afd. Fuldmægtig Søren Fleischer. — (Autobiographi i Universitets-Programmet ved Christendommens 1000aarige Jubelfest 1826, p. 22—27, og vedføjet det til hans Bispevielse af F. Münter udstedte Program: „Effata et Oracula Montanistarum", Hafn. 1829, 4to; Nekrolog, af J. Møller, i L. T. 1830, Nr. 39 og N. theol. Bibl. XVIII. 357—72; af F. Thaarup i „Dagen" 1831, Nr. 264; jvfr. sstd. 1830, Nr. 187. 192; N. theol. Bibl. XVII. 175—83; Elmquist's „Læsefrugter" LI. 117—18; 121—31; 142—43, Noten; Rahbeks Erindr. V. 294; Kbhpost. 1830, Nr. 191).

Sammenligning mellem Grækernes og vort Opdragelses- og Underviisnings-Væsen, en akademisk Priis-Afhandling, som blev tilkjendt Accessit. Kbh. 1797. (L. E. 1797, Nr. 14). — *Thyms* Theologiske Encyclopædie og Methodologie, overs. ibid. 1800. (L. E. 1800, Nr. 38). — Folkesange samlede ved P. H. Mønster, og med Indledninger forsynede ved O. Horrebow. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 36). — *T. C. Bruun Neergaards* Reise imellem Alperne med Borger Dolomieu. Paa Dansk udg. ibid. 1802. (L. E. 1802, Nr. 25). — Om Legemsøvelser i Almindelighed. Et Indbydelses-Skrivt til offentlige Øvelser ved Sommer-Examen paa det gymnastiske Institut. Kbh. 1803. 4to. — Om Hukommelses-Evnens Dyrkelse. Et Indbydelses-Skrivt til Examen i Efterslægts-Selskabets Skole. ibid. 1804. 8. (ogsaa i „Minerva" 1804, I. 291—309). — Bidrag til Efterretninger om Svømme-Øvelsernes Fremgang hos os. Et Indbydelses-Skrivt o. s. v. ibid. eod. 4to. (ogsaa i „Minerva" 1804, I. 50—66). — Om Modersmaalets Dyrkelse. Et Indbydelses-Skrivt til Examen i Efterslægts-Selskabets Skole. ibid. 1805. 8. (ogsaa i „Minerva" 1805, I. 312—23). — *Athenæum.* Et Tidsskrivt. I. Bd. I.—III. Hefte. Kbh. 1804—6. (Allg. H. Z. 1805, IV. Nr. 270; 1807, III. Ergzbl. Nr. 152. — Af „Athenæum" er særskilt aftrykt: Om Gymnastiken og dens Anvendelse paa Opdragelsen. Et Forsøg i Pædagogiken. Kbh. 1806). — Den Kamp, den ærlige Guds Ords Tjener har at kjæmpe, og det store Haab, der skal styrke ham i Kampens Stund. En Prædiken ved St. Hans Landemode. Kbh. (1810).

Om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd ved P. H. Mønster og J. Abrahamson. I.—III. Deel. Kbh. 1821—28, m. 12 lithographerede Tabeller. (1—2 Deel r. L. T. 1823, Nr. 8. 9. 10. Herimod udkom: „Tillæg til L. T. Nr. 8, 9 og 10 i 1823. Til den indbyrdes Underviisnings Venner og Fiender, i Anledning af en Recension i L. T., fra Udgiverne af Skrivtet: Om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd. Kbh. 1823". (Rec. Svar i L. T. 1823, S. 381—83). Yderligere Erklæring i Anledning af Recensionen i L. T. o. s. v., og: Recensentens Svar paa Antikritiken. Kbh. 1823. (Rec. Svar i L. T. anf. St. S. 141—52). Endnu nogle Ord i Anledn. af Recensionen og Rec. Svar i L. T. Nr. 28. Kbh. 1823. Disse tre anførte Svar fulgte med L. T. 1823, og bleve senere aftrykte som Tillæg i Værkets 3die Deel. — Værket anm. i Fabers Jyll. Kunstbl. Tid. 1823, H. 1. S. 30—38; Revue encyclop. 1829, Septbr., jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 1599; Møllers N. theol. Bibl. XVIII. 79—82).

— i Kjøbenhavns Skilderi (Bemærkninger i Anledning af den ny Comet, 1811 Nr. 76; Cantate i Anledning af det norske Universitets Stiftelse, 1812 Nr. 12).

Møller (Chr.).

Regula Virginis, eller: Jomfru-Reglen. Samlet og med Tillæg forøget. Randers 1833. (27 S. 12mo).

Møller (Christian).

Affkedsqvad til Capitain Mørch. Kbh. 1830. — Polens Skjæbne fra 1763, indtil Dieblikket, da det erklærede sig for uafhængigt. Oversat. ib. 1832 (1831). — H. Scheels Anviisning til det dobbelte italienske Bogholderie, udgivet. ibid. 1832. st. 4to.

Møller (Christian F.), Skibsbygger.

Encyclopædisk Sømands Lexikon eller almindelig Ordbog i Sovidenskaberne, samlet og udarbeidet. 1ste Deels 1ste Hefte. Kbh. 1833, 4to. (5 Ark Text, med 2 Folio- og 3 Qvart-Plader Tegninger).

Tanker om en hensigtsmæssigere Plan ved Underviisningen paa det kongelige Søecadet-Academie, med Hensyn til Opnaaelsen af en større Videnskabelighed og om Oprettelsen af en Skibsbygnings- og Navigationsskole. Kbh. 1831. (23 S. 8.).

Møller (Christian Frederik), Typograph.

Skjærsilden. Udgivet og forlagt. Kbh. 1832—33. (1832, Nr. 1.—4., 12te Novbr.—21de Decbr.; 1833, Nr. 1.—46, 7de Januar—30te Decbr. — For Nr. 1 kom Udgiveren under Tiltale). — Raketten med Stjerner. Udg. og forlagt. Kbh. 1834—41. — General-Appel til Danmarks Konge og Folk. ibid. 1813.

Møller (C. F. A.).

Den straffede Utroskab. Fortælling af L. Storck. Oversat. Kbh. 1837.

Møller (Elias), Ejer af Østrupgaard ved Odense; var Cancelliraad; blev 1840 Justitsraad.

Beskrivelse over adskillige Inddæmninger, foretagne i Odense Amt, i Fyen. Odense, 1837. (Forfatteren fik det kongl. danske Landhuusholdningsselskabs første Guldmedaille 1819 for Inddæmning. — Udtog af Skriftet i Hempels »Bidrag til Tidshistorien« 1837, Nr. 29).

Møller (Frederik), Gaardejer i Salten By, Them Sogn, Skanderborg Amt.

Beretninger til Landhuusholdningsselskabet, indførte i Halds Tidsskr. for Landoeconomi, Bd. IV. 1836, S. 134—73.

Møller (Frederik), Landoeconom, Pseudonym; see Christian Ludvig Husum.

Møller (Frederich Gothold), en Søn af Præsten Thomas Høeg Møller til Fjellerup og Glesborg i Aarhuus Stift († 1797), og Dorothea, f. Kallager (f. 1764, † ?? 1839); er f. d. 17de Juni 1795 i Fjellerup Præstegaard; blev d. 27de Decbr. 1810 Secondlieutenant i H. K. H. Prinds Frederik Ferdinands Dragon Regiment; d. 20de April 1817 Premierlieutenant; erholdt d. 10de Novbr. 1827 Anciennetet, og d. 11te Febr. 1833 Charakteer som Ritmester; blev d. 2den Marts i sidstnævnte Aar Secondritmester; f. A. Adjutant hos H. K. H. Prinds Frederik Ferdinand; 1836 Ridder af Danebroge; bivaanede Troppesamlingen ved Bosnesensk i September 1837, og besøgte, paa Reisen til denne Troppesamling, tillige nogle af de russiske Militair-Colonier; fik d. 7de December 1839 Majors Charakteer; udnævntes 1840 til Ridder af den russiske St. Stanislaus-Ordens 2den Klasse; erholdt d. 24de Juli 1841 Majors Anciennetet; blev d. 1ste Juli 1842 Major à la suite i Cavalleriet; d. 22de Novbr. 1844 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * Maria v. Gähler, en Datter af Generalmajor og Chef for det jydske Dragonregiment Caspar Friedrich v. Gähler og Elise Lucie Christiane v. Gähler, f. v. Oertzen.

Bidrag: i „Militairt Repertorium" (Meddelelse om Troppesamlingen ved Bosnesensk i Aaret 1837, samt om de russiske Militair-Colonier, i Bd. IV. 1838, S. 62—82).

Møller (H.).

Moritz von Kotzebues Reise til Persien med det keiserlige russiske Gesandtskab 1817. Oversat. Kbh. 1820. (h. Beeken).

Møller (Hans Christian), f. 1776 i Skjægs Mølle ved Rathlousdahl, i Aarhuus Amt. Hans Fader Hans Hansen Møller var Herredsskriver i Hads og Ning Herreder (f. 1723, † 1793); Moderen Cecil Elisabeth, f. Jordhøi (f. 1745, † 1815), en Datter af Provst Laurs Hansen Jordhøi, Præst til Gangsted og Sovind i Aarhuus Stift. — Sønnen øvedes i sin Ungdom i Comptoirforretninger hos Faderen; underkastede sig i Februar 1797 dansk-juridisk Examen; praktiserede derpaa i nogle Aar i sin Fødeegn, som Sagfører, og blev Forvalter paa Hovedgaarden Rodsteenseje, hvis Avling han tillige forpagtede i Aarene 1805—1814; ejede ogsaa Landejendommen Faurgaard (1809—23), samt Hovedgaarden Østergaard i samme Amt (1814—21). Blev siden Godsforvalter først paa Scheel (nu Bentzon), og dernæst paa Gammel-Estrup, i hvilken Stilling han forblev indtil han 1828 forpagtede Hovedgaarden Marselisborg ved Aarhuus. Var under Krigen Befalingsmand ved Kystmilicen, i hvilken Anledning han, ved dens Ophør, udnævntes til Krigsraad. † 4de Januar 1838 paa Marselisborg. — * 1809 Ditlevine Margrethe

v. Voss († 1/3 1834), en Datter af Kammerherre, Oberst Johann Gustav v. Voss, Commandant i Friedrichsort, og . . . . f. v. Pentz. — (Jvfr. „Jyllandsposten" 1838, S. 15).

Lov- og Rets-tabel, udgivet af R. Blicher. Aarhuus, 1800. (Jvfr. L. E. 1800, S. 570).

Bidrag: i Aarhuus Amts oekonomiske Annaler, udg. af J. H. Larsen, (Jagttagelser over Vinterhveden, i 2det Hefte 1811); — i Landoekon. Tidender (Plan til Fauergaards Drivt, og hvorvidt dermed er avanceret m. m., i Bd. IX. 1818, S. 246—60); — i Nye landoekonom. Tidender (Beskrivelse over et Engvandings-Anlæg ved Østergaard i Ring Herred, hvorfor ham 1819 tilkjendtes Landhuusholdningsselskabets anden Medaille i Guld; med Forklaring over det derover tagne og medfølgende Situationskort, i Bd. I. 1819, S. 338—45; Om bedækte Vandgrøvter, i Bd. IV. 1822, S. 82—89).

Møller (H. C.).

Vandringer gjennem Ulykkens Huler og Elendighedens Boliger, af Spieß. Efter den nyeste Udgave oversat. Kbh. 1836. (h. Beeken).

Møller (H. G.).

Smaakjøbstedsaand i en stor Stad. Et moderne Malerie af Sæderne. Ved L. Kruse. I.—IV. Deel. Oversat. Kbh. 1828. (Beeken). — Reinhold, eller den hemmelige Opdragelse. Roman af Lafontaine. I.—III. Deel. Oversat. ibid. eod. (Beeken). — Iwan og Feodora, eller Bortførelsen. En Historie fra Syvaarskrigen, af C. Wildebrandt. I.—IV. Deel. Oversat. ibid. 1829. (Beeken).

Møller (Hans Henrik Nicolai), f. 1787 i Horsens, hvor hans Fader var Skræddermester; dimitteredes til Universitetet fra sin Fødebyes Skole 1807; tog i Januar 1814 theologisk Attestats (H. ill.); blev derefter Privatlærer i Randers. † 19de Decbr. 1822, ugivt, i Randers.

Aeolsharpen, en Samling af Digte. Nytaarsgave for Aaret 1821. Randers. Endeel særskilt trykte Leilighedsdigte.

Møller (Hans Jørgensen), en Søn af Jørgen Hansen Møller i Endrupholms Mølle, Ribe Amt; f. d. 20de November 1807; deponerede 1827 fra Ribe Cathedralskole; studerede Theologi; blev i Januar 1831 Alumnus paa Borchs Collegium. † 8de October 1832 paa Veilsgaard ved Nestved.

Tuti Nameh, eller en Papegøjes Fortællinger. Oversat fra Engelsk som Nyårsgave for 1831. Kbh. [1830]. (Jvfr. Nyeste Morgenpost 1830, S. 1447—48).

Dissertationis, *nonnulla de difficultatibus muneris theologici* continentis, particula prior. (pro stipendio Collegii Medicei). Hafniæ, 1832. 16 pagg. 8vo.

Møller (Hans Larsen), f. d. 10de Juli 1797 i Ellesløv Mølle i Hundstrup Sogn, ved Svendborg, af Forældrene Lars Møller og Anna f. Christophersen. Kom næsten 13 Aar gammel i Odense Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1817; blev udmærket ved den

philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, og tog i Januar 1823 theologisk Attestats (Laud.). Blev d. 31te Maj 1823 personel Capellan ved Spjellerup og Smerup Menigheder i Sjælland; 1827 Sognepræst for Taarup, Ovols og Vorrids i Viborg Stift, og d. 13de Marts 1841 for Gylling Menighed i Aarhuus Stift. — * Sitze Marie Lang, Datter af Degnen Lang i Strøby i Sjælland.

Om Fornødenheden af en Reform i det kirkelige Skriftemaal, af H. C. Nørdam og H. L. Møller, udgivet af H. C. Nørdam. Kbh. 1839. (Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 815—16, anm. af J. C. Lindberg; Berlingske Tid. 1839, Nr. 265; Kbhpost. 1839, Nr. 317). — (Tildeels efter Autogr.).

Møller (Hans Peter), Instrumentmager og Pianofortestemmer i Kjøbenhavn, samt Overjæger ved Livjægercorpset; blev d. 1ste November 1828 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Nyt Udvalg af Selskabs- og Jæger-Sange for Kongens Livjægercorps. Kbh. 1829. — Sangbog for Kongens Livjægercorps. ibid. 1833.

Møller (H. P.). Justitsraad (?).

Mindeskrifter til at oplyse Frankriges Historie under Napoleon, skrevne af General Gourgaud, oversatte. I. Bds 3. H.—III. Bd. Kbh. 1823—24. (jvfr. Art. J. Kragh Høst). — Ny original dansk Spillebog, eller fuldstændig Anviisning til alle brugelige Kortspil. ibid. 1824. (Beeken). — Clara d'Albe. Roman af Mad. Cottin. Oversat. ibid. eod. (Beeken). — Skjebnens Veje. Roman af Aug. Lafontaine. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1826—27. (Beeken).

Møller (H. P.), Syngelærer i Kjøbenhavn. — * 1828 Jenfine Løgstrup († ¼ 1845).

Maaneds-Blad for tostemmig Sang, til Brug ved Skoleunderviisning, udgivet. 1.—12. Aarg. Kbh. 1834—45. 4to.

Møller (Hans Peter Christian), Søn af nedenanførte Regimentschirurg, Ridder Joachim Otto Møller og Anne Marie Elisabeth Møller, f. Roholdt; er f. 1810 i Helsingør; blev 1830 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat C. Werliin; underkastede sig i Maj 1837 den theologiske Embedseramen (H. ill.); fik, da han tog Afsked fra Kongens Livcorps, Lieutenants Charakteer; erholdt d. 5te April 1843 Constitution som Inspecteur for Colonierne og Hvalfangsten i det nordlige Grønland.

Bidrag: i Krøyers „Naturhistorisk Tidsskrift“ (Bemærkninger til Slægten Limacina Lmck., Bd. III. S. 481—90. [Okens „Isis“ 1841, S. 895—900]; Index Molluscorum Groenlandiæ, Bd. IV. S. 76—97. [Okens „Isis“ 1843, S. 60—63]; — i „Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm, 1842“ (De grønlandske Molluskers Forekomst sammenlignet med de nord-europæiske Molluskers, S. 699—700).

Møller (Hans Ulrik), f. d. 19de Octbr. 1796 i Jellinge i Ribe Stift, hvor hans Fader, nedennævnte Biskop Dr. Rasmus Møller, dengang var Sognepræst; hans Moder var Bodil Maria, f. Thaulow. — Blev underviist af sin Fader indtil han 1807 kom i den daværende Middelskole i Nakskov, siden i Nykjøbing Cathedralskole, hvorfra han 1814 dimitteredes til Universitetet; absolverede i April 1819 den theologiske Embedsexamen med Charakteren »Laudabilis; specimen scriptum præcipua laude dignum«; beskikkedes 1823 til residerende Capellan for Kjøbelev og Vindeby Menigheder i Laaland; disputerede d. 15de Juli 1825 for Magistergraden; blev d. 4de Januar 1832 Sognepræst for Radsted Menighed i Laaland; d. 27de Marts 1841 tillige Stiftsprovst i Laalands-Falsters Stift; d. 10de Februar 1843 Sognepræst for Torkildstrup og Lillebrænde paa Falster. — * ⚭ 1823 Marie Lovise Hulda Sidenius, Datter af Kjøbmand Christian Sidenius i Nykjøbing paa Falster. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 76).

De authentia oraculorum Esaiæ capp. 40—66. Commentatio (pro gradu Magisterii). Hauniæ 1825. (L. T. 1826, Nr. 11; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 265—66).

Forsvar for den evangeliske Kirkes Grundsætning. Et luthersk-christeligt Stridsskrift mod Pastor Grundtvig. Kbh. 1834. (M. f. L. XV. 366—83, r. af S. C. W. Bindesbøll, jvfr. »Antikritik« i L. T. 1836, Nr. 14, S. 209—27, af H. U. Møller; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 591—92, anm. af J. C. Lindberg; 1836, Col. 488—92; Christel. Kirke-Tid. 1835, Nr. 3, af C. A. H. Kalkar [jvfr. sstd. Nr. 12—13]; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1081—83; jvfr. Art. C. C. Boisen).

Bidrag: i Nyt theolog. Bibliothek, udg. af J. Møller, (Svar paa Professor Dr. Clausens andet Sendebrev til Stiftsprovst Dr. Møller, i Bd. XIII. S. 304—338; Exegetiske Bidrag, i Bd. XIX. S. 293—326. (L. T. 1832, Nr. 44, S. 689—695); — i Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, redig. af J. Møller, (Et Brev fra ham, i Aarg. 1828, Nr. 12); — i »Christelig Kirke-Tidende« (Forsvar for vore Søn- og Helligdags-Evangelier, Lectier og Epistler, 1833 Nr. 12—13. 14 [jvfr. »Bemærkninger« sstd. Nr. 19—20, af H. N. Clausen]; Om Bemærkningerne ved mit Forsvar for vore Søn- og Helligdags-Evangelier, sstd. Nr. 24. 25—26; Om Bibelen som christen Troes eneste sikkre Kilde, et Tillæg til hans »Forsvar for den evangeliske Kirkes Grundsætning«, 1835 Nr. 12. 13. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Nr. 30. 42); — i »Dansk Litteratur-Tidende« (Anmeldelse af P. A. Fenger's Prædiken paa 2den Søndag i Fasten, og af de derom udgivne Stridsskrifter, 1833 Nr. 38. 39. 40); — i »Theologisk Tidsskrift«, udg. af Scharling og Engelstoft, (Sammenligning mellem den hellige Skrifts Udsagn og den danske Lovgivnings Bestemmelser om Ægteskabsskilsmisser og Adskiltes Indtrædelse i nyt Ægteskab, i Bd. II. H. 1. S. 1—33. [jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1838, Col. 376—84, 405—13, af J. K. Fenger]; Om Gal. 3, 20, sammenlignet med V. 16, tilligemed et Forsøg paa at opklare V. 20 ved Hjælp af en Conjectur, i Bd. IV. H. 1. S. 92—116; Apostelen Johannes's Forklaring af Dyrets Tal i Apokalypsen, forsvaret, i Bd. V. H. 1. S. 1—19; Om de 65 Aar, som nævnes af Propheten Esaias Kap. 7, V. 8, i Bd. VI. H. 2. S. 144—73. (jvfr. sstd. Bd. VII.

S. 155—58); Nyt Forsøg paa at besvare det Spørgsmaal: Hvo er 'Ο ΚΑΤΈΧΩΝ, 2 Thess. 2, 7? i Bd. IX. (Ny Række Bd. 3.), S. 46—88); — i »Nordisk Kirke-Tidende«, udg. af J. C. Lindberg, (Fortsatte Betragtninger over Herrens Ord om Ægteskabsskilsmisse, 1838 Col. 598—606, 631—37, 666—70. (jvfr. sstd. Col. 801—810, af J. F. Fenger; 1839, Col. 165—76, af Th. W. Oldenburg); — i den Berlingske Tidende (Om baptistfødte Børns Daab, 1845 Nr. 149). — (Tildeels efter Meddelelse).

Møller (Jacob), f. d. 15de September 1776 i Svendborg, hvor hans Fader var Møller; blev, efter sine Forældres Død, optagen i Waisenhuset i Kjøbenhavn i April 1783; kom 1789 i Apothekerlære i Nyborg; var fra 1797 ansat som Pharmaceut i Kbhvn, først hos Pflugmacher paa Christianshavns Apothek, og fra Maj 1799 hos Manthey paa Løve-Apotheket; tog i Novbr. s. A. den pharmaceutiske Examen (Laud. unan. cons.); var fra Novbr. 1802 Ejer af Apotheket paa Vesterbro, og fra 1ste Juli 1805 indtil Efteraaret 1832 Apotheker ved det kongl. Frederiks-Hospital; udnævntes d. 31te October 1828 til Medlem af Commissionen for den pharmaceutiske Examen; d. 5te Februar 1834 (ikke 1838) til Assessor Pharmaciæ (med Cancelliraads Rang). † 6te Juli 1839, paa en Reise, i Horsens. — * Amalia Christiane Crone. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 123; XXX. 403. — Om hans til Universitetsbiblotheket ved Testamente skjenkede Bogsamling [hvorover haves en trykt Catalog, Kbh. 1839], jvfr. Selmers Kbhvns Univers. Aarbog f. 1839, S. 89).

Forsøg til en pharmaceutisk Haandbog for Begyndere, eller kortfattet Beskrivelse over de i Medicinaltaxten anførte Lægemidler. Kbh. 1823. (Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilkd. Bd. VIII. 1824, Novbr. und Decbr. S. 552; Nyeste Morgenpost 1829, S. 1479—80).

Bidrag: i Archiv for Søvæsenet (Middel til at bortskaffe den i Skibe sig stundom udbredende raadne Stank, i Bd. V. 1831, S. 247 flgg; Regnings-Apparat for Breve og andre Dokumenter, sstd. S. 357—59).

Møller (Jacob Christian Johan Hendrik Gundelach), Broder til ovenanførte Capitain Albr. Carl Ad. From Møller, blev f. d. 7de August 1797 i Aarhuus; besøgte fra 1807 sin Fødebyes Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1815; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og begyndte derefter at studere Chirurgi og Medicin; blev i Jan. 1817 chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; underkastede sig i Juni 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Udmærkelse); blev s. A. Candidat ved Frederiks-Hospitals chirurgiske Afdeling; vandt 1824 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i det foregaaende Aar udsatte Priisopgave i Medicinen: »Exponere *historiam ligaturæ arteriarum*« (jvfr. Bibl. for Læger 1824, Bd. IV. S. 384—85); blev i Febr. s. A. Re-

servechirurg, og d. 28de Jan. 1826 tillige Adjunct ved det chirurgiske Academi; var ogsaa Reservechirurg ved Frederiks-Hospital fra Aug. 1824—Aug. 1827; berejste fra Maj 1828 til Febr. 1831 Tydskland, Italien, Frankrige og England; blev i Sept. 1830 beskikket til Overchirurg ved Frederiks-Hospital; d. 6te Juli 1831 entlediget som Reservechirurg ved det chirurgiske Academi, ved hvilket han d. 7de Septbr. s. A. udnævntes til overordentlig Professor; blev d. 29de (ikke d. 19de) Marts 1833 Medlem af Directionen for bemeldte Academi; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge, og i Octbr. 1840 af den russiske St. Wladimir-Ordens 4de Klasse; d. 18de Januar 1842 Professor ordinarius i det lægevidenskabelige Facultet og Assessor i Consistoriet ved Kjøbenhavns Universitet; d. 3die Marts s. A. Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 13de Juni 1844 i Naade entlediget fra sit Embede som Overchirurg ved Frederiks-Hospital. † 6te Maj 1845 i Kbhvn. — * 1837 Anna Pouline Christiane Høyer († ⅞ 1839), en Datter af Justitsraad og Stiftslandinspecteur Poul Henrik Høyer. — (Biographisk Skizze (ved P. L. Møller) i „Dansk Pantheon", VIII. Levering, Kbh. 1843; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 123—25; XXX. 403; Ost's „Materialier" Nr. 76. 77. 79; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1319; VI. 1845, Nr. 1881; Berl. Tid. 1845, Nr. 113. 121. — Portrait, tegnet af J. V. Top, lithogr. af E. Fortling 1842; lithogr., med Facsimile af hans Navn, i E. Bærentzens & Comp. lithogr. Etablissement 1843, st. 4to (i „Dansk Pantheon" VIII. Levering).

Det kongelige Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog. Juli—Decbr. 1831. Kbh. 1832, med 1 Tabel i Folio. (jvfr. „Raisonnerende Critik over Prof., Overchirurg Gundelach Møller's Chirurgiske Aarbog for det kgl. Frederiks Hospital. Juli—Decbr. 1831. Af tre Læger." [J. C. Bendz, M. Djørup, A. G. Sommer]. Kbh. 1832; hvorpaa Møller svarede i: Om de „tre Lægers Critik" over det kongl. Frederiks Hospitals chirurgiske Aarbog, Juli—Decbr. 1831. ibid. eod. 16 S. 8vo; jvfr.: Erklæring fra de tre Læger, i Anledning af Prof. Gundelach Møllers Brochüre „om de tre Lægers Critik" ibid. eod., og J. C. Bendz: Nogle Oplysninger fra Een af Forfatterne til „de tre Lægers Critik" o. s. v. ibid. eod.; M. f. L. IX. 81—94, af O. L. Bang; Bibl. f. Læger XVIII. 434—65, af J. C. Müller; Kbhpost. 1832, Nr. 176. 180. 183.).

De qvæstione, *qvousqve liceat et oporteat operationem instituere chirurgicam.* Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Havniæ 1842. 14 pagg. 4to.

Bidrag: i Hufeland's Journal der Heilkunde (Die Anwendung der Pflastercompression gegen *Hydrocephalus chronicus*, i Bd. LXXIV. (Bd. 67.), 1832, H. 4. Apr. S. 140—41. [Udtog i Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 3. 1832, S. 376; Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilk. Bd. 24. 1832, Novbr. u. Decbr. S. 505—8; Casper Repert. d. Heilkd. Bd. 33. 1833. H. 2, S. 278—79; Froriep Notiz. Bd. 36. 1833, März, Nr. 11. (Nr. 781), S. 173—75); — i Bibliothek for Læger (Underbinding af begge de primitive Carotider, foretagen paa det Kongl. Frederiks Hospital; oplæst i det Kongl. medic. Selsk. d. 29de Marts 1832, i Bd. XVII. S. 56—68; oversat paa Tydsk af Albr. v. Schönberg, efter Forf.'s Manuscript, i

Rust's Magaz. f. d. gesammt. Heilkunde, Bd. XXXVIII. H. 2. S. 236—50, m. Afbildn. [Udtog i Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 4. 1833, S. 168—70]; Notitser fra det kongl. Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling, Bd. XIX. S. 257—74. [Heraf er „Tilfælde af traumatisk Stivkrampe" og „Strictur af Nøverøret" overs. af J. F. W. Nevermann i Horns Archiv f. med. Erfahrung 1835, May—Juny]; Nogle praktiske Notitser, Bd. XXX. S. 351—53; Til Behandlingen af Moderens og Moderskedens Nedsynkning, Bd. XXXI. (Ny Række Bd. 1.), S. 289—96, m. en Kobbert.; En Sygehistorie, Bd. XXXII. (N. Række Bd. 2.), S. 86—87; Oversigt af de i Aaret 1835 paa Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Koppe-Patienter, Bd. XXIV. S. 370—71; Oversigt af de paa Frederiks Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Syge i Aarene 1841 og 1842, Bd. XXXVI. (N. Række Bd. 6.), S. 210—216; Bd. XXXIX. (N. Række Bd. 9.), S. 254—60); — i „Kjøbenhavnsposten" (Adskilligt om det chirurgiske Academi, 1835 Nr. 122. 147. 162; jvfr. sstd. Nr. 125. 126. 155); — i „Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840", Kbh. 1841 (Om Uundværligheden af Mercur i secundær Syphilis, (i Udtog) S. 197—98); — i Ugeskrift for Læger (Bidrag til Behandlingen af Stricturer i Urinrøret, med en lithographeret Tavle, Bd. IX. 1843. Nr. 4—5, S. 49—57). — Desuden Bidrag til „Dagen" og Journal for Medicin og Chirurgi.

Møller (Jens), f. d. 19de Marts 1779 i Karrebæk i Sjælland, hvor hans Fader Jochum Christian Møller (en Søn af Degnen Jens Møller i Skjødstrup, Aarhuus Stift) var Sognepræst († 9/7 1789); hans Moder var Christiane Birgitte Beske († 1784). Underviist af Faderen indtil dennes Død, blev han i Maj 1790 af sin Stedmoder Karen, f. Bagger sat i den latinske Skole i Slagelse; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1797; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium og ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, saavelsom ved den theologiske Embedsexamen i Juli 1800; deelte nu sin Tid mellem Andres Underviisning og eget Studium, og dyrkede saavel Theologi, som Historie og de skjønne Videnskaber; var i Aarene 1800—1802 Huuslærer hos Hofjægermester Svanenskjold, da han i Vintermaanederne opholdt sig i Kjøbenhavn, om Sommeren paa Svanholm; opnaaede 1801 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af det af Universitetet udsatte Priisspørgsmaal i Æsthetiken: „Var det gavnligt for Nordens skjønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført, og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske?" (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 14—16), og vandt 1802 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den philologiske Opgave: „Comparetur *Hypermnestra* qualis *Horatio* pingitur Carm. Libro III. XI. cum *Hypermnestra Ovidii* Heroid. XIV., atque utriusque picturæ diversitas cum ex diverso utriusque poetæ ingenio, tum ex diverso carminis, quo uterque usus est, genere, illustretur"; ansattes i Juni samme Aar som Adjunct ved den latinske Skole i Slagelse, hvor han, ved Conrector, Mag. Johan Gottschalch's kort efter

indtrufne Død (⅓ 1802), tillige for en Deel bestred dette Embedes Forretninger; erholdt 1806 det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for Besvarelsen af den historiske Opgave: „Hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte pragmatiske Historie, som adskillige, saavel ældre, som nyere Historieskrivere have tilladt sig; og hvilke Forholdsregler skal man iagttage, at ikke denne Foredragsmaade ved urigtig Anvendelse skal skade istedet for at gavne?“; blev d. 17de September 1808 beskikket til Professor extraordinarius i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet, hvorved han d. 11te Marts 1813 udnævntes til Professor ordinarius, samt tillige til ordentligt Medlem af det theologiske Facultet og Communitetets Direction; disputerede d. 7de Maj s. A. for den theologiske Doctorgrad; blev d. 7de Januar 1814 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab og d. 12te April s. A. af sammes Ordbogscommission; deeltog i Maj s. A. i Oprettelsen af Bibelselskabet for Danmark, og valgtes d. 15de August i det følgende Aar til Meddirecteur i samme; blev d. 13de Decbr. 1815 Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament; 1818 udenlandsk Secretair ved det danske Bibelselskab; gjennemrejste et Par Gange (1819 og 1824), efter dette Selskabs Bestyreres Ønske, de danske Provindser, for at virke til filiale Bibelselskabers Oprettelse; blev 1819 Assessor i Consistoriet; 1823 Inspecteur ved Universitetets Qvæstur; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Danebroge; erholdt d. 18de Septbr. 1833 Rang med Biskopper. Var Universitetets Rector 1822—23 samt 1832—33; og i 13 Aar første Medlem af Directionen for Borgerdydsskolen paa Christianshavn; endvidere Medlem af det Skandinaviske Literatur-Selskab (1805); af det Kgl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig, samt flere inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. † 25de Nov. 1833 i Kbhvn. — * 1. 1803, i August, Abel Sophie Lund (f. 1783, † 3/10 1823), en Datter af Kjøbmand Jonas Lund i Slagelse. * 2. 1825 Sophie Christine Kellermann, en Datter af Justitsraad, Amtsskriver og Toldforvalter Peter Joh. Wilh. Kellermann i Neumünster, og Maria Magdalene, f. Broager. — (Autobiographi vedføjet det i Anledning af hans Doctorpromotion d. 7de Maj 1813 udstedte, af B. Thorlacius forfattede Universitetsprogram: „De duabus gemmis Christianis ex Musæo Monradiano“, p. 12—18; Biographi i Kofods Conversf. Lex. Bd. XXV. S. 134—38; Conversations-Lex. Neue Folge, I. Abth. II. Bd. 1825 [oversf. i Øst's Archiv IV. 174—75]; Brockhaus's Conversations-Lex. der neuesten Zeit u. Literatur Bd. III. Leipz. 1833; Convers. Lex. der Gegenwart Bd. III. 1840, S. 723—24; Biographiske Efterretninger om (N. E. Balle og) J. Møller, ved J. C. Qvistgaard, i et Skoleprogram, Slagelse 1835, S. 80—95; Nekrolog, af R. Møller,

i L. T. 1834, Nr. 13. 14 [optrykt i Tidsskrift for Kirke og Theologie Bd. IV. S. V.—XXX.]; af Fr. Thaarup, i „Dagen" 1833, Nr. 284. 285. 289; Selmers Akad. Tid. I. S. 387—88; Kbhpost. 1831, Nr. 172; 1833, Nr. 238; Berlingske Tid. 1833, Nr. 282. 294; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 799. 815—16; Christel. Kirke-Tid. 1833, S. 204; „Dagen" 1833, Nr. 293; Aarhuus Stifts-Tid. 1834, Nr. 1; „Sunnan-Pósturinn" 1836, bls. 39 —41; H. C. Ørsteds Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1832—36, S. XXXIII., Noten, og S. XLIII. — Portrait, malet og lithographeret af Aagaard, i det kongl. Steentrykkeri 1833, Folio. — Om et Monument og et Grav-Mindesmærke over ham, begge ved frivillige Sammenskud udførte af H. Freund, see Christel. Kirke-Tid. 1834, S. 36; Kbhpost. 1836, Nr. 102; Berlingske Tid. 1836, Nr. 84; „Dagen" 1836, Nr. 94; 1838, Nr. 21; Øst's „Materialier" Nr. 66, S. 527).

Hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte pragmatiske Historie, og hvilke Forholdsregler skal man iagttage, at ikke denne Foredragsmaade ved urigtig Anvendelse skal skade istedet for at gavne? Et af det kongl. danske Videnskabernes Selskab belønnet Priisskrift. Kbh. 1808. (L. E. 1809, Nr. 36. 37. 38, r. af C. Molbech; jvfr. det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skr. for 1805—6 [ↄ: Nyeste Saml. IV.]. H. 1. S. 81—112 (af N. Schow), og Vidensk. Selsk. Hist. af C. Molbech, S. 332). — W. Münscher's Lærebog i den christelige Kirkehistorie, til Brug ved Forelæsninger. Oversat af J. C. Winther, med Tillæg af F. Münter. Paa ny udgivet, forøget og fortsat af J. Møller. Kbh. 1811. Paa ny udgivet, omarbeidet og fortsat. ibid. 1831. (L. T. 1811, Nr. 31; 1831, Nr. 50). En svensk Oversættelse af Münscher's Lærebog i Kirkehist. udkom efter Møllers danske Udgave. Ørebro, 1814. — *De viis compendiariis strenuo literarum cultori haud facile commendandis. Prolusio*, qua commilitones suos ad scribendi disputandique exercitia secum instituenda officiosissime invitat *J. Möller.* Hauniæ 1812. 8vo. (aftrykt i Theol. Bibl. III. 1—26; jvfr. L. T. 1813, S. 284). — *De fide Eusebii Cæsareensis in rebus Christianorum enarrandis.* Dissertatio inauguralis. Hauniæ 1813. (Kom ikke i Boghandelen, men blev indrykket i Theol. Bibl. IV. 129—303 og senere aftrykt i Stäudlins und Tzschirners Archiv für alte und neue Kirchengesch. Bd. III. St. 1. S 1—116, anm. i L. T. 1814, S. 469—75, af P. E. Müller; Wiener Allg. Literatur-Zeitung 1815, Nr. 53, af Dr. Jahn [Nahius von Tassow]; Leipz. L. Z. 1815, Decbr. Nr. 295; Gött. A. 1817, St. 13?, S. 1353—55). — *W. Münscher's Lærebog i den christelige Dogmehistorie* Oversat og med nogle Tillæg forøget. Kbh. 1813. (L. T. 1813, Nr. 44). — *De commodis nonnullis, quæ ex Islamismo ad rempublicam Christianorum redundarunt.* Prolusio (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationsfest). Hauniæ 1813. 51 pagg. 4to. (Ikke særskilt i Boghandelen, men indrykket i Theol. Bibl. V. 242—321; r. i L. T. 1814, S. 519 —527, 535—40, af A. K. Holm). — *De eo, quod in Reformatoribus quotannis laudandis justum est* nostrisque temporibus salutare. Oratio, in Universitate Hauniensi d. III Novembris a. 1813 habita. ibid. 1815. 8vo. (ogsaa i Theol. Bibl. VIII. 1—38; jvfr. L. T. 1817, S. 55—56).

Om Videnskabelighed og Moralitet, begge betragtede i Forhold til Uni-

versitetet. Et Indbydelsesskrift til Forelæsninger over Videnskabernes almindelige Encyclopædie og Methodologie. Kbh. 1815. 8vo. (ogsaa i Theol. Bibl. IX. 71—111; jvfr. L. T. 1817, S. 23—25. Prøve af Forelæsningerne selv i Theol. Bibl. XIII. 203—74, anm. i L. T. 1818, S. 793—94).

Biskop Dr. Nicolai Edinger Balles Levnet og Fortjenester. Beskrevne, med Bilag og et Udvalg af hans Brevvexling, samt hans Portrait. Kbh. 1817. (Tillæg til Levnetsbeskrivelsen, i Nyt theol. Bibl. III. 62—77. Biographien selv, uden Brevene, er ogsaa trykt i Theol. Bibl. XII. 1—337, med Portr.). [L. T. 1818, Nr. 50; Allg. L. Z. 1819, II. Nr. 173, S. 529—533; jvfr. „Athene" IX. 473—75; Det Norske Nationalblad, H. XIV. 1818, Nr. 40—43, af N. Hertzberg; Theol. Bibl. XV. 358—66, af J. Møller]. — Paa Tydsk: Leben, Wirken und Verdienste des Dr. Nicolai Edinger Balle, Bischofs auf Seeland. Aus dem Dänischen des Professors Dr. Jens Møller, herausgegeben von Fr. K. M. Michaelis. Schleswig, 1825. (Prov. Ber. 1825, IV. 703—8).

De senectute literata, tanquam egregia historiæ conservatrice. Programma ad festum semisæculare *Abrahami Kallii*, Historiarum Professoris, in Universitate Hauniensi d. 28 Junii anni 1817 celebrandum. Hauniæ 1817. fol. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XI. 57—68; oversat af K. L. Rahbek i Dansk Minerva V. 1817, Aug.—Septbr. S. 129—39).

Den Augsburgske Troesbekjendelse, paa ny fordansket af Biskop Dr. Nic. Edinger Balle, udgivet og ledsaget med Betragtninger i Anledning af den evangeliske Kirkes tredie Jubelfest. O. m. T.: Jubelgave for evangeliske Christne. Kbh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 28. 29, r. af P. Krog Meyer; Allg. L. Z. 1819, II. Nr. 173, S. 534).

Brevet til de Hebræer. En Prøve af den reviderede Oversættelse, som besørges ved den af Hans Majestæt dertil allernaadigst beskikkede Commission. Udgivet og ledsaget med en Forerindring af J. Møller. Kbh. 1817. (ogsaa i Theol. Bibl. XIII. 129—202; r. i L. T. 1818, Nr. 13. 14, af P. Krog Meyer).

Mindeskrift over Daniel Ranzau. Kbh. 1818. (L. T. 1819, Nr. 24. 25; jvfr. „Fra Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse i Anledning af det nyligen udkomne Mindeskrift over Daniel Ranzau", Kbh. 1818, samt Art. J. Kragh Høst (I. 728); Ergänzbl. z. Allg. L. Z. 1820, Nr. 115, S. 913—919). Oversat paa Tydsk af Feodor Wieding i Kieler Blätter 1819, Bd. II. S. 211—34; 267—306.

Bibelens frie Læsning og Uddeling blandt Menigmand forsvaret i et Sendebrev til Hr. Pastor og Ridder H. Bastholm. Med et Anhang om at oprette Herreds- og Sogne-Bibelselskaber. Kbh. 1819. (ogsaa i Theol. Bibl. XVI. 1—100; r. i L. T. 1819, Nr. 37; Leipz. L. Z. 1820, II. Nr. 199; jvfr. Art. H. Bastholm; Dst's Archiv VII. 273 flgg.). Paa Tydsk: Für Bibellesen und Bibelverbreitung, von J. Møller. Aus dem Dänischen übersetzt von J. Decker. Tondern, 1821. (Leipz. L. Z. 1822, II. S. 1518; Prov. Ber. 1822, I. 106—7).

Confessionarius Dr. Christian Bastholms Levnet, Charakteer og Fortjenester skildrede. (Et Mindeskrift, forelæst i det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab den 30te April 1819). Kbh. 1819. (ogsaa i Theol. Bibl. XVI. 281—406; anm. i L. T. 1820, Nr. 1; jvfr. sstd. 1819, S. 681—86, og Art. G. L. Baden (I. 31).

Eusebia og Sophrosyne. Eller Andagts- og Viisdoms-Bog for unge Mennesker af begge Kjøn. (En Gave til forberedte Confirmander). Kbh. 1820. (L. T. 1821, Nr. 28; „Tilskueren" 1821, S. 101—4). Oversat paa Islandsk.

De senectute tanquam imagine mentis Christianæ. Prolusio ad Jubilæum S. V. *Claudii Frees Horneman*, Theol. Dr. et Prof. P. O., in Universitate Hauniensi d. 18 Decembris 1826 celebrandum. Hauniæ 1826. 4to. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XI. 69—100).

Det Gamle Testamentes poetiske og prophetiske Skrifter, efter Grundtexten paa ny oversatte og med Indholdsfortegnelse samt Anmærkninger forsynede af J. Møller og R. Møller. 1ste D. og 2den D. 1—2 Afdeling. (I. D. de poetiske Skrifter, ved J. Møller. II. D. 1. Afd. Esaias og Jeremias; II. D. 2. Afd. Ezechiel, Daniel og de smaa Propheter, ved R. Møller). Kbh. 1828 —1830. (L. T. 1828, Nr. 42, r. af J. P. Mynster; 1831, S. 323—33; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 925; 1831, IV. 980).

Mnemosyne. Eller Samling af fædrenelandske Minder og Skildringer. I.—IV. Bind. Kbh. 1830—33. (L. T. 1831, Nr. 2. 3; M. f. L. IV. 427—454, af J. N. Madvig; jvfr. G. L. Badens Danmarks Historie III. og IV. Deel, i Fortalerne; L. T. 1830, S. 581—88, af J. Møller; Genealog. og biogr. Archiv I. 135—36). Den politisk-historiske Betragtning: „Danmarks Stolthed i dets Ydmygelse. Eller: Hvad have vi Danske endnu som et Folk at rose os af?" (i I. 81—167) udkom paa Tydsk: Dänemarks Stolz in seiner Demüthigung, oder: Wessen haben wir Dänen uns noch als Volk zu rühmen? Eine politisch-historische Untersuchung vom Prof. Jens Møller. Nach dem dänischen Original ins Deutsche übertragen von G. F. v. Jenssen. Schleswig, 1830. (L. T. 1831, S. 752); ogsaa oversat paa Tydsk af Buchholz og af en Anonym.

Oratio funebris in memoriam Viri magnifici et summe venerabilis *Friderici Münteri*, Sællandiæ ordinumque regiorum equestrium Episcopi etc., Universitatis Hauniensis nomine habita. Hauniæ 1830. 4to. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XVIII. 125—69; r. af T. Baden i „Prøvestenen" Nr. 8, S. 87—90, og i Seebodes u. Jahns N. Jahrbb. für Philol. VI. 418—19; anm. i Theologisches Literaturblatt (til Zimmermanns Kirchenzeitung) 1830, Nr. 79; Prov. Ber. 1830, II. 225—29; jvfr. S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Otium" I. S. 145).

Om Cholerasotten, betragtet fra den religiøse Synspunkt. Et Sendebrev. Kbh. 1831. (ogsaa i Nyt theol. Bibl. XX. 307—30).

Udgav: Theologisk Bibliothek. I.—XX. Bind. Kbh. 1811—21. De fleste Artikler ere af Udgiveren, og findes specificerede i Bd. XX. 371—75. (L. T. 1811, Nr. 46; 1813, Nr. 18. 19, og 1814, Nr. 30 (af P. E. Müller); 1814, Nr. 32. 33. 34. 35 (af A. K. Holm); 1815, Nr. 14. 15. 16; 1817, Nr. 2. 4. 7. 10; 1818, Nr. 49. 50. 51. 52; 1820, Nr. 50. 51; 1823, Nr. 30. 31; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1817, Nr. 23. 24. 25, og Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1823, Nr. 91. 92 (af C. C. v. Gehren?), jvfr. Theol. Bibl. XV. 366—71, og N. theol. Bibl. V. 347—368; Kieler Blätter 1819, II. 499—500; Kieler Beyträge, II. 474—476; Evangel. Kirchenzeitung' 1828, Nr. 55 (af A. G. Rudelbach), jvfr. N. theol. Biblioth. XV. 201—203, 222-232; Grundtvigs Verdens Krønike (1812), S. 410). — Nyt theologisk Bibliothek. I.—XX. Bind. Kbh. 1821—1832. De fleste Bidrag ere af Udgiveren, og opregnes i Bd. XX. S. 374—80. (L. T. 1823, Nr. 31. 32. 33; 1824, Nr. 34. 35. 36 (af R. Møller); 1829, Nr. 25. 26. 27; 1830, Nr. 31. 32; 1832, Nr. 41. 42. 43. 44. 45; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1823, Nr. 91. 92 (af C. C. v. Gehren?), jvfr. Nyt theol. Bibl. V. 347—68; Prov. Ber. 1824, I. 69—71; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 881 [jvfr. N. theol. Bibl. XV. 290—302]; Leipz. L. Z. 1824, I. Nr. 71. 72; jvfr. G L. Badens Smaa Afhand-

linger II. 301—22; Kbhvns Skilderi 1812, Nr. 30. 32. 86; Dst's Archiv IV. 345 ff.; VI. 123 ff.; Kbhpost. 1829, Nr. 135). — Tidsskrift for Kirke og Theologie. I.—IV. Bind. Kbh. 1832—34. (L. T. 1833, Nr. 44. 45. 46; 1836, Nr. 11. 12; Christel. Kirke-Tid. 1834, S. 19—20). Hertil leverede han bl. a.: i 1ste Bd.: Om Forholdet mellem Kirke og Skole, Religion og Theologie, Fromhed og Lærdom, S. 1—31; Cantsler August Hermann Niemeyer, et Mindeskrift, S. 34—103. [Theol. Stud. u. Krit. 1834, I. 994]; i 2det Bd.: Om Videnskabsmandens Stræben efter intellectuel Fuldkommenhed, to Forelæsninger, S. 103—66; Hvorfor har Gud ikke givet Menneskene mere haandgribelige Beviser for Aabenbaringstroen? S. 205—19; i 3die Bd.: Om Naturalisternes Forsøg i vore Dage paa at stifte Menigheder, S. 117—48; Hvad er der gjort, og hvad kan der endnu gjøres for den Islandske Geistlighed? S. 149—87; Epicedier over fortjente Geistlige (Jens Stochholm), S. 312—21; i 4de Bd.: Erik Pontoppidans Levnetsløb og Charakteristik, S. 58—273.

Redigerede: Samling af det Danske Bibelselskabs aarlige Beretninger. I.—III. Bind. (Beretningerne 2.—15., for 1816—30). Kbh. 1820—30; samt 16de, 17de og 18de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark. ibid. 1831—33. 8vo. (L. T. 1818, Nr. 40; 1821, Nr. 14; 1831, Nr. 29. 30. 31; 1832, Nr. 32; 1833, Nr. 33). [I disse Beretninger meddeelte han en aarlig Udsigt over det danske Bibelselskabs Forhold til de udenlandske Selskaber, og disses Virksomhed; samt Taler ved Selskabets aarlige Generalforsamlinger 1817 og 1819, i 3die Beretning S. 4—21, og i 4de Beretn. S. 4—21]. — Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark. Kbh. 1820—33. 4to. (L. T. 1821, Nr. 14; 1831, Nr. 29. 30). [Hertil leverede han bl. a.: Tale, holdt i Viborg 1819, i Aarg. 1820, Nr. 1. 2; Underretning om sin i Sommeren 1824 for det danske Bibelselskab foretagne Reise, i Aarg. 1824, Nr. 8. 9. 10].

Ligeledes Redacteur af: Dansk Litteratur-Tidende 1830 (Nr. 16)—1833 (Nr. 47), jvfr. Aarg. 1830, S. 255—56 og 800. (I denne Tidende var han fra 1811 til 1818 næsten ene æsthetisk Recensent, og leverede fra 1811 tillige Recensioner i det theologiske, historiske og philologiske Fag, bl. a. over: Hugh Blairs Taler, 1ste Deel, overs. af A. B. Birch, 1811 Nr. 4. 5; Historisk Skildring af den svenske Konge Gustav IV. Adolphs seneste Regjeringsaar, med Bilag, overs. af det Svenske ved K. L. Rahbek, 1.—3. Afdeling, 1811 Nr. 17; F. Münter: Odæ Gnosticæ, Salomoni tributæ, Thebaice et Latine, 1812 Nr. 27; (J. Kragh Høst's) Udsigt over den danske Stat ved Christian den VIIs Regjeringe Tiltrædelse, udg. af H. J. Seerup, 1812 Nr. 37; O. Wolff: Historisk Ordbog, 3.—7. Bd., 1812 Nr. 39. 40; 1814 Nr. 18. 19 [jvfr. Art. Odin Wolff]; Vedel Simonsen: Udsigt over Nationalhistoriens ældste og mærkeligste Perioder, 1813 Nr. 4. 5. 6. 22; N. F. S. Grundtvig: Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng, 1813 Nr. 25. 26. 27. 28. 29 [jvfr. Art. N. F. S. Grundtvig]; Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode, udg. af F. Plum, 1ste Bd. 1.—3. H., 1816 Nr. 39. 40. 41; 1817 Nr. 16. 17. 18; J. Kragh Høst: Entwurf einer Geschichte der dänischen Monarchie unter der Regierung Christian des VII., 1817 Nr. 22. 23 [jvfr. Høst's Søndagsbl. 1817, Nr. 18]; U. C. Mule: Skildring af Hovedbegivenhederne i Historien igjennem alle Tidsaldere, 3die Deel, 1818 Nr. 32; R. Nyerup: Om Litteraturens Tilvæxt under de tre danske Konger, Frederik V, Christian VII og Frederik VI, 1829 Nr. 3; F. Münter: Primordia ecclesiæ Africanæ, 1829 Nr. 18; A. Hojer: König Friedrich des Vierten glorwürdigstes Leben,

1830 Nr. 1. 2. 3; Det skandinaviske Literaturselskabs Skrifter, 1830 Nr. 27. 28; C. Prams udvalgte digteriske Arbeider, udg. af K. L. Rahbek i 6 Bind, 1830 Nr. 51; David und Tscherning über Provinzialstände, 1831 Nr. 24. 25; J. M. Thiele: Thorvaldsen og hans Værker, 1831 Nr. 48. 49; o. m. fl.; desuden adskillige Nekrologer i Aarg. 1830—33. [Greve E. H. Schimmelmanns Levnet, i Aarg. 1832 Nr. 36—39, er oversat i Falck's N. Staatsb. Magaz. Bd. II. 1834, S. 405—36].

Medredacteur af: Journal for udenlandsk Litteratur. IV.—VII. Bd. Kbh. 1813—16. 4to.

Medudgiver af: Historisk Calender. I.—III. Aargang. Kbh. 1814—17, m. 3 Portr. og 3 Kaart. (L. T. 1814, Nr. 44; 1816, Nr. 15; 1818, Nr. 45; Athene IV. 164—78, r. af C. Molbech; Allg. H. J. 1816, I., März, Nr. 73. 74. 75; 1818, Ergzbl. Nr. 133). [Hertil leverede han: i 1ste Aarg.: Saga og Clio, en Dialog, S. 1—15; Erkebiskop Hans Svanes Levnet, beskrevet, S. 213—316; i 2den Aarg.: Soro's Igjenfødelse, eller: Om Slægtskabet imellem Poesie, Philosophie og Historie; en Samtale holdt i Elysium A. 1813 imellem P. F. Suhm, L. Holberg og T. Rothe, S. 1—66; Doctor Niels Hemmingsen, Danmarks almindelige Lærer, skildret, S. 325—402; i 3die Aarg.: Til Saga (i Aaret 1814), S. 1—8; Biskop Jesper Brochmands Levnet, beskrevet, S. 193—276. — Udkast til den danske Literaturs Historie fra Begyndelsen af det 19de Aarhundrede indtil det norske Universitets Aabnelse ɔ: Aar 1801—13. (1ste Hovedstykke—2det Hovedstykkes 7de Afdeling, indeholdende: en almindelig Udsigt over den danske Literaturs Gang og Udvikling i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede; de theologiske Videnskaber; Lovkyndighedens, Lægevidenskabens, Philosophiens, de mathematiske, naturvidenskabelige og historiske Disciplinerø Historie), i I. Aarg. S. 16—72; II. S. 67—196; III. S. 9—158].

I »Minerva« (Over Universitetets æsthetiske Priisspørgsmaal: Var det gavnligt for vor skjønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført og af vore Digtere almindeligen antaget i Stedet for den græske? 1801. II. 33—96. [jvfr. »Den Danske Tilskuer« 1801, Nr. 47, og »Bardenalmanach der Deutschen von Gräter und Münchhausen« 1802, S. 256 u. f. — Afhandlingen er overs. paa Tydsk af Blok Tøxen i F. D. Gräter's »Odina und Teutona« 1ster Band [ɔ: »Bragur« 8r Bd. ɔ: »Braga u. Hermode« 5r Bd.], Breslau 1812; jvfr. Ergzbl. z. Allg. H. J. 1813, S. 82]; Hypermnestra, som hun males af Horaz 3die Bog 11te Ode, sammenlignet med Ovids Hypermnestra i den 14de Heroide, og Malerierneø Forskjellighed oplyste saavel af Digternes forskjellige Genie, som af de forskjellige Digtearter, de have brugt, et academisk Priisskrift, oversat efter den [utrykte] latinske Original, 1802. III. 52—85, 113—43. [r. af B. Thorlacius i L. E. 1807, Nr. 24]; Sommeren paa Landet, et Digt, 1805. II. 57—82; Grækenlands Guder, efter Schiller; og Skandinaviens Guder, efter Münchhausen, sstd. IV. 47—66; Skirners Reise, eller Kiærlighed, Gudernes Straf, en Fortælling efter den ældre Edda, 1806. II. 212—31; jvfr. sstd. III. S. 270—299, af N. F. S. Grundtvig).

I »Den Danske Tilskuer« (Teutona til Svea og Dana ved deres Gjenforening, og Dana til Teutona, 1802 Nr. 58—59. [„Dana til Teutona« optr. med tydsk, prosaisk Oversættelse, i Høst's Nord. Museum H. 2. 1829, S. 84—86]; Qvindens Værd, efter Schiller, 1803 Nr. 51; Forsøg til en Oversættelse af Schillers Don Carlos, 1804 Nr. 96—97; Til Øhlenschlæger, 1805 Nr. 70).

I „Egeria" (Hvad Værd har den romerske Litteratur, billigen vurderet, for vore Tider? et Program af Prof. L. Engelstoft, overs. i I. Aarg. 2. Bd. S. 398—449; Hvad man har at agte ved Barnets første Dannelse og hvorledes de første Elementer bør bibringes det; oversat af Qvinctilians Anviisning til Talekunsten, i II. Aarg. I. Bd. S. 173—87; Betragtninger over og Resultater af Prof. Nyerups Historie om de latinske Skoler i Danmark og Norge, sstd. S. 297—314).

I Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler (Historisk Udsigt over Præmie-Indretningen ved Kjøbenhavns Universitet, med en Tabel over de hidtil uddeelte Præmier, 1806. I. 210—27; Nekrolog over Professor og Rector Peder Wøldike, 1811. II. 267—83).

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Udkast til den danske Historiographies Historie fra de ældste Tider indtil Gram, i Skrifterne for 1809, S. 20—83 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 37. 39. 41]; Hans Grams Levnet og Fortjenester, i Skrifterne for 1810, S. 1—130 [særsk. aftr. Kbh. 1810]; Om den nordiske Mythologies Brugbarhed for de skjønne tegnende Kunster, 1812, S. 225—301 [paa Tydsk: Ueber die Brauchbarkeit der nordischen Mythologie für die schönen zeichnenden Künste. Von J. Møller. Aus dem Dänischen übersetzt von G. Fries. Ulm, 1823; jvfr. Nyerups Wörterbuch der Skandinav. Mythologie, Einleitung S. 55—58; Leipz. L. Z. 1823, Nr. 301; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1825, October, Nr. 120, S. 953—57]; De to Holme, en Skolehistorie (neml. om Herlufsholm og Frederiksborg), 1814. S. 141—197 [særskilt aftrykt. Kbh. 1815]; Systematisk Fortegnelse over de i Skandinavisk Museum og i det Skandinav. Liter. Selskabs Skrifter indtil Udgangen af 1814 indrykkede Bidrag, sstd. S. 436—63; Bidrag til Kong Frederik IVdes Privathistorie, i Bd. XXIII. S. 1—196 [1. Kong Frederik IVdes tidligere Kjerligheds-Forbindelser, S. 3—55; 2. Dronning Anna Sophias Liv og Levnet, især med Hensyn til de Forhold, hvori hun stod til Kong Frederik IV., S. 56—196]; Om Danmarks skjønne Literatur under Kong Christian den Sjette, og om Kongens Ulyst til Skuespil, sstd. S. 197—256; Systematisk Fortegnelse over samtlige i Skandinavisk Museum og i det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter indrykkede Bidrag, sstd. S. 309-44; Alphabetisk Fortegnelse over de Forfattere, som have leveret Bidrag til Skandinavisk Museum eller det Skandinaviske Literaturselskabs Skrifter, sstd. S. 345—50).

I „Sandsigeren", udg. af Rahbek, (Brev fra Philopatreias Junior om et Raad mod Duelsyge, i I. Aarg. Nr. 27).

I „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn" (Et Par Ord i Anledning af den ny udkommende Udgave af Worms Lexicon, 1813 Nr. 18).

I Stäudlins und Tzschirners Archiv für alte und neue Kirchengeschichte (Geschichte des Norwegischen Schwärmers Hans Nielsen Hauge, aus Actenstücken und Berichten von Augenzeugen zusammengetragen, Bd. II. St. 2. 1815, S. 354—393 [jvfr. Leipz. L. Z. 1816, Febr. S. 370]; De fide *Eusebii Cæsareensis* in rebus Christianorum enarrandis, Bd. III. St. 1. S. 1—116; see ovenfor).

I det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Om den Billighed, Historieskriveren bør vise, i Iste Deel, S. 151—198; særsk. aftr. Kbh. 1821. 4to; Om Dannerkongen Frederik den Andens Mægling i udenlandske Religions-Stridigheder, med en Indledning om disse Stridigheders Beskaffenhed, i 2den Deel, S. 315—406; særskilt aftrykt. Kbh.

1823. 4to. [Leipz. L. Z. 1824, II. Nr. 197; Férussac's Bullet des Sc. historiques, etc. 1826, Fevr.). — I H. C. Ørsteds Oversigt over Videnſk. Selſk. Forhandlinger fra 31. Mai 1828 til 31. Mai 1832: Bidrag til Christian VIIes Historie, S. XXXIV—XXXVIII; i Sammes Oversigt 1832—36: Afhandling om Confirmationen i Danmark fra Aar 1536 til 1736, S. XXXIII—XXXV.

I Nye Danske Magazin (Etatsraad og Geheime-Archivar Jacob Langebeks Levnet, Bd. IV. S. 1—60; særſk. aftr. Kbh. 1822. 4to. (jvfr. L. T. 1828, S. 94—95).

I Nyt Aftenblad (Anekdoter om Holberg, 1824 Nr. 6; Nye Oplysninger til den mærkværdige Strid imellem Pontoppidan og Langebek, 1826 Nr. 8. 9).

I „Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Konst", udg. af C. Molbech, (Bidrag til Kundskab om de tvende færøiske Mundarter, i Bd. I. S. 553—61).

I »*Solennia Academica* in nuptias Wilhelminæ Mariæ & Frederici Caroli Christiani" 1828 (Oratio, p. 62—67).

I »Neuer Nekrolog der Deutschen« (Nogle Bidrag).

I Falck's »Staatsbürgerliches Magazin« (Dr. Jeremias Friederich Reuß, nach seinem Leben und mit besonderer Rücksicht auf seine dogmatischen Streitigkeiten, dargestellt, Bd. X. 1831, S. 403—58. [Paa Dansk bearbeidet af Forf. i N. theol. Bibl. XVII. 84—155]. — I Sammes »Neues Staatsb. Magazin« (Professor Hans Grams Empfehlung der neuerrichteten Universität zu Göttingen. Aus seinen handschriftlichen Briefen mitgetheilt. Ein Glückswunschschreiben an den Hrn Geh. Justizrath und Oberbibliothekar Reuß in Göttingen, als Vorwort, Bd. II. 1834, S. 437—45).

Recensioner (foruden i »Dansk Litteratur-Tidende«) i »Kjøbenhavnske lærde Efterretninger« 1808—10 (i det æsthetiske, theologiske, philologiske og historiske Fag, deels betegnede med hans Navn, deels uden Navn, bl. a. i Aarg. 1810 over: D. Wolff: Historisk Ordbog 1.—2. Bd., Nr. 2. 3; H. A. Kofod: Historiens vigtigste Begivenheder, fragmentarisk fremstillede, Nr. 9. [jvfr. Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 53. 54]; Galletti: Lærebog i Historien for de første Begyndere, oversat af J. H. Spleth, med et kort Udtog af Fædrenelandets Historie af J. Kierulf, Nr. 9; J. Werfel: Almindelig Verdenshistorie for Ungdommen, til Brug i Skoler og ved privat Underviisning, udarbeidet efter J. A. Remer og J. M. Schröckh, Nr. 13; Galletti: Lærebog i Historien for Skolerne, oversat af C. P. Hansen, Nr. 13; Den almindelige Verdenshistorie, frit udarbeidet efter K. C. Mangelsdorff, 1ste Afdel., Nr. 13; U. C. Mule: Skildring af Hovedbegivenhederne i Historien igjennem alle Tidsaldere, 2den Deel, Nr. 20; G. G. Bredow: Haandbog i den gamle Historie, tilligemed et Udkast af de Gamles Geographie efter Voss, oversat af H. H. Laurberg, Nr. 21; J. Kierulf: Genealogiske Tabeller til Brug ved Underviisning i Historien, Nr. 21; J. P. Mynster: Prædikener, 1ste Bd., Nr. 22. 23; P. E. Müller: Christelig Apologetik, Nr. 45; o. m. fl.); — i „Athene« (over: Der Aëronaut, von E. F. von Burgwedel, i Bd. III. S. 190—200).

Digte, adspredte (foruden i »Minerva« og »Den Danske Tilskuer«) i »Lærde Efterretninger« (1809, Nr. 44); Høst's »Nordiske Tilskuer« (1814, Nr. 20); »Tilskueren« (1817, Nr. 47); Nyerups Nytaarsgave »Hertha« (Bidrag til en dansk historisk Anthologi, S. 166—71); i Sange ved Høitideligheden paa Regentsens 2den Jubelfest 1823 (2 Sange); i Høst's Archiv (IV. 150); i »Kjøbenhavnsposten« (1829, Nr. 59, jvfr. flsd. S. 250). Desuden har han versificeret 18 af Hafiz's Oder (see J.-L. Rasmussens „Digt og Eventyr fra Østerland", I. Samling, 1816, S. 62—104).

Som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbeide en ny dansk Oversættelse af det Ny Testament, havde han betydelig Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Ny Testament. (jvfr. Theol. Maanedsskr. XI. 79—100, af N. Blicher; N. theol. Bibl. XV. 2-95, af J. Møller; Kbhpost. 1835, Nr. 87); og deeltog, som Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Ordbogscommission, i Udgivelsen af: „Dansk Ordbog“, 3die Deels 2det Hefte—5te Deel. (K—R). Kbh. 1820—27. st. 4to.

Fortale til P. J. Rehfues's Efterretninger om den spanske Revolution i Aaret 1808, overs. af J. H. Chievitz, Kbh. 1816; til den islandske Oversættelse af N. Møllers Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Nye Testamente, Kpmhfn. 1822—23; til S. Sørensens, af ham gjennemsete og udgivne, Oversættelse af C. Harms's Vinterpostil, Kbh. 1823; og til G. P. Brammer's „Christelig Høitids-Glæde“, ibid. 1830.

I Forening med P. Krog Meyer besørgede han Udgaven af Confessio Augustana invariata, in usum ecclesiarum danicarum ad fidem editionis Melanchthonianæ principis impressa (Havniæ 1817).

Møller (Jens), f. d. 29de Aug. 1786 i Kbhvn, hvor hans Fader var Handelsmand. Blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole i Efteraaret 1802; tog i April 1807 theologisk Embedsexamen med Characteren „Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum“; blev d. 7de Maj 1813 Capellan hos Amtsprovsten for Salling, samt Fjends og Lysgaard Herreder i Viborg Amt; 1821 Sognepræst for Grinderslev og Grønning i Viborg Stift, og 1824 for Thise Sogn tillige; d. 1ste Aug. 1834 Provst for Salling og Fjends Herred; 1842 Medlem af Amtsraadet for Viborg Amt. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse (af $\frac{3}{8}$ 1844), som geistligt Medlem i Provindsialstænder-Forsamlingen for Nørrejylland 1844. Vandt 1816 anden Præmie af det evangelisk-christelige Prædikelegat. — * 1817 Cecilie Giessing Leth, en Datter af afdøde Amtsprovst Jens Høyer Leth, Sognepræst i Skive, og Hustru Nicoline f. Fabricius.

Tre Confirmations Taler, holdne i Skive Kirke. Viborg, 1817.

Haandbog for Præsten, som geistlig og verdslig Embedsmand. Kbh. 1820. 2den meget forøgede Udgave, u. T.: Haandbog for Præster, især deleshed med Hensyn til de Embedspligter, Lovgivningen foreskriver dem. Med et Anhang om Præsten som Beneficiarius. ibid. 1834, med Tabb. 3die noget forøgede Udgave. I.—II. Bind. ibid. 1842—43. [2det Bd. o. m. T.: Supplement til „Haandbog for Præster“ 2den Udgave]. (L. T 1821, Nr. 51; „Dannora“ I. 126—131, anm. af F. Thaarup; Theol. Tidsskr. VII. 192—94; jvfr. Berlin. Jahrbb. für wissensch. Kritik 1841, II. Septbr. S. 324—25). — Supplement til Haandbogen for Præster, især deleshed med Hensyn til de Embedspligter, Lovgivningen foreskriver dem, med et Anhang om Præsten som Beneficiarius. Kbh. 1829. (L. T. 1831, Nr. 40; M. f. L. VII. 309-19, anm. af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge; Kbhpost. 1829, S. 332. 446).

Afskedsprædiken i Skive Kirke 1821. Viborg, 1821.

Prædikener og Leilighedstaler. Viborg 1822. (L. T. 1824, S. 505—6).

Jesus i Gethsemane eller Betragtninger over Vor Frelsers Lidelses-Historie, af Sturm. Udgivne med Tillæg og enkelte Forandringer, og ordnede til daglig Læsning for Menigmand i Fasten. Viborg 1831.

Forsøg til en oeconomisk-statistisk Beskrivelse over Danmarks geistlige Embeder. I.—VIII. Hefte. (I. H. Viborg Stift. II. Aalborg St. III. Ribe St. IV. Aarhuus St. V. Fyens St. I. Afd. VI. og VIII. Laaland og Falster samt Als og Ærø. VII. Sjællands St. I. Afd.). Viborg og Kbhvn. 1835—44. („Dagen" 1841, Nr. 139).

Mindesang over Luther, i Møllers N. theol. Bibl. XVII. 324—30. (L. T. 1832, S. 652). — (Tilbeels efter Autogr.).

Møller (J. F.).

Den dramatiske Tilskuer (med Vignet et Klokkefaar); begyndt i Septbr. 1827. Kbh. (jvfr. Kbhpost. 1827, S. 296).

Møller (J. F.).

La Grippe, eller: den russiske Snue. Kbh. 1833. (8 S. 8vo). — Om Behandlingen af den grasserende Sygdom: Mæslinger. Med en kort Fremstilling af Sygdommens Gang, dens Helbredelsesmaade, samt de Forsigtighedsregler, man under dens Udbrud bør iagttage. En nyttig Ledetraad for Forældre, Paarørende og Andre, der have Grund til at frygte dette om sig gribende Onde. ibid. 1834. (12 S. 12mo).

Møller (J. H.).

Trolovelses-Ringen, Skuespil i 3 Acter af Lambert, oversat. 1827.

Møller (Jens Kruse), see Jens Worm Brunn.

Møller (Joachim Christian), en Søn af ovenanførte Professor Theologiæ Dr. Jens Møller og Abel Sophie, f. Lund; er f. d. 19de April 1812 i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra Vordingborg Skole 1830; tog i November 1836 theologisk Embedsexamen (H. ill.). — * 1844 Georgine Boethe (f. 1815, † 1845), Datter af Forvalter Boethe paa Juellinge, og Georgine f. Knipschildt.

Några smärre Dikter af *Esaias Tegnér*. *Nogle Smaadigte* af *Esaias Tegnér*, oversatte (med den modstaaende svenske Text). Kbh. 1838. *Andet* forögede og forandrede *Oplag*. ibid. 1841. (Fædrel. II. 1841, Nr. 708).

Exegetisk Haandbog til det Gamle Testament. Udgivet og oversat. (I. Deel: Ewald's Commentar over Jobs Bog, 1841. II. D.: Fr. Tuch's Commentar over Genesis, 1841. III. D.: Hitzig's Commentar til de smaae Propheter, 1843. Hver Commentar erholdes ogsaa særskilt). Kbh. 1841—43. (Fædrel. III. 1842, Nr. 989, jvfr. sstd. Nr. 1009; Theol. Tidsskr. VII. 348—49).

Adskillige (anonyme) lyriske Digte og Afhandlinger, som findes adspredte i Kbhvns flyvende Post, Interimsblade«; »Dagen« og »Kiøbenhavnsposten«. — (Rest.).

Møller (Joachim Otto), Broder til ovenanførte Krigsraad Hans Christian Møller; f. d. 1ste Marts 1781 i Skjægs Mølle ved Rathlousdahl, i Aarhuus Amt; nød privat Underviisning; kom derefter i den latinske Skole i Aarhuus, og dimitteredes derfra til Universitetet i Efteraaret 1801; blev 1803 chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1806 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han var først interimistisk og fra 6te Maj til 8de Juli 1808 virkelig Reservechirurg; blev i sidstnævnte Aar Overchirurg ved Øresunds- og Helsingørs-Sygehospital, samt Regimentschirurg ved det borgerlige Artilleriecorps i Helsingør og Garnisonschirurg ved Kronborg Fæstning; erholdt d. 17de Februar 1827 Anciennetet som Regimentschirurg fra d. 19de Sept. 1813; udnævntes d. 19de Oct. 1831 til Regimentschirurg ved Kronens (siden 3die Liv-) Regiment; d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge; blev d. 1ste Juli 1842 afskediget i Naade og med Pension, under Navn af Vartpenge. — * Anne Marie Elisabeth Roholdt, en Datter af Jacob Peter Roholdt og Hustru Elisabeth Margrethe Schneidewindt. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 125—26; XXX. 404).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Jagttagelse om den heldige Helbredelse af et betydeligt Skudsaar, Bd. III. 1828, S. 19—29. [Medico-chirurgical review Jan.—March 1827]; Om en betydelig Been-Edder, lykkeligen helbredet, efterat et fuldkomment cylindrisk Beenstykke af Tibia havde exfolieret sig, Bd. IX. S. 44—56; Et mærkeligt Tilfælde af Blindhed, foraarsaget ved udvortes Vold, der efter et Aars Forløb aldeles hævedes; oplæst i det Kgl. medicinske Selskab, Bd. XI. S. 256—58; Praktiske Jagttagelser, oplæste i det Kgl. medic. Selskab d. 7. April 1831 (1. En mærkelig Depressio cranii, uden Følger for den Syges Helbred eller Liv [Uddrag i Caspers krit. Repertor. f. d. ges. Heilk. Bd. 32. H. 2. 1833]; 2. Et i rets- og lægevidenskabelig Henseende mærkeligt Selvmord [Uddrag i Caspers krit. Repert. anf. St.]; 3. Det saltsure Jern (Liquor stypticus Loffli) anvendt med Held ved Læsionen af et lymphatisk Kar [overs. paa Tydsk af J. F. W. Nevermann i Rust's Magaz. f. d. ges. Heilk. Bd. 44. H. 3.]; 4. Saltsurt Guld mod Syphilis). Bd. XVI. S. 19—27; To Tilfælde, Bd. XXX. S. 151—152; Et Tilfælde af Oedema puerperarum, Bd. XXXII. (Ny Række Bd. 2.) S. 124—125; Beretning om Kronens Regiments Sygehuus, i 1838, sstd. S. 241; Øresunds Hospital, sstd. S. 242; Kronborg-Fæstnings Sygehuus, sstd. S. 242; Tvende Sygehistorier, Bd. XXXIV. (N. R. Bd. 4.) S. 423—27; Praktiske Jagttagelser (1. Et Tilfælde af Empyem, behandlet med Paracenthese; 2. Morbus scirrhosus Ovarii; 3. Det salpetersure Sølvilte mod Dyspepsi og Kardialgi), Bd. XXXIX. (N. R. Bd. 9.) S. 297—302); — i Journal for Medicin og Chirurgi (Sygehistorier, i Bd. VIII. S. 1—9 (1. Død, foraarsaget ved en Snittebønnes Indtræden i Luftrøret; 2. En Øienbetændelse, foraarsaget ved Explosionen af en Knaldperle; 3. Extravasat af Blod i det forreste Øiekammer; 4. Perforation af Hjerneskallen ved langvarigt Tryk af en Svulst, der senere opereredes med Held; 5. En Fødsel, hvorom Mo-

deren først blev virende efter flere Dages Forløb. [Udtog, ved A. v. Schönberg, i Schmidts Jahrbb. XV. 72—73; den 5te Sygehistorie er oversat af J. F. W. Nevermann i Siebolds Journ. f. Geburtshülfe XV. H. 3., og derfra uddragen i Schmidts Jahrbb. XXI. 328; anm. i N. Zeitschr. f. Geburtskunde Bd. 6. H. 1. 1838).

Møller (Johan Georg), f. d. 8de Juli 1779 i Bloustrød i Sjælland, hvor hans Fader Provst Niels Hansen Møller da var Sognepræst (siden til Hiørlunde); Moderen Karen Basse, en Datter af Præsten Niels Basse i Synderby i Fyen. — Blev privat dimitteret i Efteraaret 1795; underkastede sig i October 1800 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1803 Sognepræst for Bjerreby Menighed paa Thorseng; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge. † 6te October 1840. — * Anne Dorthea Smith, Datter af Provst Peter Smith i Cregome, i Sjælland. — (Om en af ham anlagt Bogsamling for Almuen, jvfr. Collegialtid. 1825, S. 51).

Bidrag: i Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode (Om Almeenoplysning, dens Grændser og Værd, Bd. I. S. 377—410; r. af J. Møller i L. T. 1817, S. 283—85); — i »Den occonom. Correspondent« (Skole-Industri i Bjerreby paa Thorseng, I. Aarg. S. 102—4); — i Nye landoccon. Tidender (Om Tangens Anvendelse til Gjødning paa Thorseng og Strynø, Bd. II. S. 257—75); — i N. Davids »Statsoeconomisk Archiv« (Om de Juelske Fattigvæsens-Indretninger paa Thorseng, Bd. II. S. 501—25).

Møller (Johan Ludvig), f. d. 5te Septbr. 1807 i Kjøbenhavn, Søn af ovenanførte Carl Johan Møller; kom i Octbr. 1824 i Metropolitanskolen; dimitteredes derfra til Universitetet 1828; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Januar 1835; blev d. 16de Octbr. 1840 personel Capellan ved Søerup og St. Jørgens Menigheder i Fyen; d. 2den Juni 1843 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Kjerteminde; d. 10de Juni 1845 Sognepræst til Bregninge paa Thorseng. — * $\frac{1}{8}$0 1843 Mine Brandt.

Kogebog paa Vers. Af J. L. M. Kbh. 1830. Anden forbedrede Udgave. ibid. eod. (jvfr. Kbhpost. 1830, Nr. 124, 135. 138. 159).

Religieuse Vers i Anledning af Evangelierne paa Hoitidsfesterne og Søndagene. Odense, 1842.

Digte i F. J. Hansens »Læsning for den fine Verden«, 1ste Hefte, 1829.

Møller (Iver Henrik Valdemar), f. paa Møen, hvor hans Fader ejede Stege-Mølle; deponerede fra Vordingborg Skole 1829; tog i Foraaret 1836 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev derefter praktiserende Læge i Nykjøbing i Ods-Herred.

Bidrag: i »Kjøbenhavnsposten« 1835 (Om Koppeanstalten paa Søqvæsthuset, Nr. 62; Svar til Stadsphysicus, S. 272; Til Publicum og Stadsphysicus, S. 290—91; jvfr. S. 260. 280; — i Bibliothek for Læger (Kliniske Jagttagelser: 1. Et Tilfælde af Tungeabsces; 2. Ascites, lægt ved Kantharidetinktur, i Bd. XL. (N. R. Bd. 10.) S 185—87).

Møller (K. B.), Pseudonym; see Malthe Møller.

Møller (L.), Student; see Kristen Kristensen.

Møller (Lars Christophersen), Brygger og Brændeviinsbrænder i Helsingør. * Helene Johanne Hoffmeyer († 1844).

Bidrag: i Ursins Magazin for Kunstnere og Haandværkere (Apparat til Damps Udledning af Bryggerier, med en stannographeret Tegning, i Bd. IV. Nr. 134, S. 73—75 [jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 347—48]; Tørre-Indretning og Anvendelse af Svalevand, i 2den Række Bd. III. S. 395—97); — i „Politivennen" (1829, S. 191—92).

Møller (Malthe), f. d. 24de November 1771 i Helsingør, hvor hans Fader Peder Møller var Toldcontroleur; hans Moder var en Datter af Amtsforvalter Malthe Bruun i Kjøbenhavn. Han dimitteredes 1788 til Universitetet af sin Fødebyes Skoles daværende Rector N. Treschow, hvis offentlige og private Underviisning han havde nydt i 5 Aar; rejste 1792 til Tydskland, og studerede i Göttingen og Jena. Opholdt sig i Aarene 1806—7 i Norge; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. Blev ved Resolution af 13de Decbr. 1813 fritagen for at underkaste sig den theologiske Embedsexamen, og fik istedet derfor Tilladelse til at disputere (af hvilken Bevilling han dog ej benyttede sig); var fra 1ste Juli 1829 Redacteur af den danske Statstidende, siden kaldet den Berlingske Tidende. † 22de Juli 1834 i Kjøbenhavn, ugivt. (Biographi i „Dagen" 1834, Nr. 177; jvfr. H. Steffens: „Hvad jeg oplevede", II. S. 239—245; Fortalen til den første Deel af Riisbrigh's Oversættelse af Diogenes Laertius, S. XXVIII—XXIX; Berlingske Tidende 1834, Nr. 174).

Repertorium for Fædrelandets Religionslærere. I.—V. Hefte. Kbh. 1795—97. 8vo. (1ste Hefte r. i L. E. 1795, Nr. 20; Krit. H. XVII. Nr. 21—23, jvfr. L. E. 1795, Nr. 42; af J. Baden i Univ:rs. Journ. III. 124—132; af Tode i Iris 1795, II. 335—40, jvfr. „Hermoder" IV. 113; V. 42—70; N. E. Balles Levnet ved J. Møller, S. 181—87; Heinze's Dänische Blätter 1stes Heft, Altona 1795; Ammon u. Hänleins Neues theol. Journal, Jahrg. 1796, 3tes Heft S. 252; Annalen der neuesten theol. Literatur 1797, 24ste Woche; 2det og 3die Hefte i Badens Univers. Journ. IV. 28—36; Krit. H. XVIII. Nr. 43—46; det 4de H. i Krit. og antikr. Journal 1796, S. 336—50 og i Badens Univers. Journ. IV. 36—40; det 5te H. i Badens Univers. Journ. V. 173—82; Iris og Hebe 1797, IV. 371—76; Neue theol. Annalen 1799, Nr. 48. — Den i 1ste Hefte indførte preussiske Cabinetsordre til det theologiske Facultet i Halle er tilligemed Møllers Indledning oversat paa Tydsk i Henke's Archiv für die neueste Kirchengeschichte Bd. I. 1795. (Den tydske Original er aldrig bleven trykt). De i 3die og 4de Hefte, S. 333—334 forekommende Yttringer om Gyldendals Eftertryk gav Anledning til en Injurieproces; see: Stevning, Indlæg og Dom i Sagen ved Hof- og Stadsretten, indført i Morgenstjernes Juridisk Maanedstidende 1796, S. 108—55 og tillige særskilt udgiven; jvfr. J. J. Gudenraths Recension deraf i hans Jurid. Bibliothek I. S. 160—92, samt Møllers Erklæring i Polit. phys. Magaz. Bd. IX. 1797, Marts,

S. 369—84, ligeledes Collins Yttringer i „Hermoder“ VIII. S. 100—1, og end videre Noget til Forsvar for Eftertryk, i Krit. og Antikr. 1796, S. 669—71). — Den evige Fred. Af Kant. Fordansket med en oplysende Commentar. Kbh. 1796. (Iris og Hebe 1796, II. 127; L. E. 1797, Nr. 1). — Kirkens Lære om Jesu Værdskyld undersøgt af J. C. Løffler. Fordansket. Kbh. 1797. (L. E. 1798, Nr. 8). — Nathanael. Læsning for tænkende Mennesker. Anhang til Repertoriet. Kbh. 1802. (L. E. 1803, Nr. 46; jvfr. Fallesens Theol. Maanedsskr. II. 473, og „Dagen“ 1803, Nr. 141. 142. 144. 146. 147. 148. Subscriptionsplan paa Nathanael blev indført i Iris og Hebe 1803, I. 278—82 og i Wolffs Journal for Polit. o. s. v. 1803, I. 217—21). — Exempelsamling, til Øvelse i al Slags tydsk prosaisk Stiil; uddragen af de bedste Forfatteres Skrifter med Indledninger og Anmærkninger. Tilligemed et Register over tydske Ord og Talemaader. Kbh. 1802. 2den Udg. ibid. 1808. 3die Udg. ibid. 1816. — Pave Sixtus den 5tes Historie af Archenholtz, oversat. Kbh. 1803. (L. E. 1804, Nr. 32). — Udsigt over de umiddelbare Forberedelses-Videnskaber, der udfordres til Præsteembedet, af A. Niemeyer, overs. ibid. eod. (L. E. 1803, Nr. 34). — Alwin og Theodor. En Bog for Børn, af Fr. Jacobs. Fordansket. ibid. 1804. 2den gjennemseete Udgave. ibid. 1830. (L. E. 1804, Nr. 51). — Den græske og romerske Mythologie. Efter Damm's og Moritz's Haandbøger. Oversat. Med 29 Kobb. Kbh. 1805. (L. E. 1805, Nr. 40). — Erindringer om en Reise fra Liefland til Rom og Neapel, af Aug. v. Kotzebue. Oversat. I.—II. Bd. Kbh. 1805—6. (L. E. 1808, Nr. 44. 45, r. af A. E. Gierlew; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1811, Nr. 72). — Fortid og Nutid. Et Ugeblad. No. 1—24. Kbh. 1808. 4to. — Parabler af Fredrik Adolph Krummacher. Oversatte. I—III. Deel. Kbh. 1812—17. (L. T. 1812, Nr. 28; 1814, Nr. 8; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1819, S. 823—24). [Et nyt Oplag, forøget med nye Parabler, efter den nyeste Originaludgave, udkom 1837 hos G. Bonnier; Kbh.].

Dagsposten, et historisk Blad, fra August 1817 til October 1818. Kbh. 4to. (jvfr. Art. G. Bonnier og J. Kragh Høst).

Luthers Levnet. En historisk Almanak. Oversat af det tydske ved K. B. Møller. Kbh. 1817. 31 S. 12.; pseudonymt. (L. T. 1817, S. 719—20).

Af en Ubekjendts Papirer, udgivet af Frederik Jacobs. 1. Deel. Overs. Kbh. 1819.

Lærebog i den almindelige, især europæiske Historie, af L. Dresch. Oversat. I.—II. Cursus. Kbh. 1823.

Om den methodiske Underviisning i den almindelige Historie, af L. Dresch. Oversat. Kbh. 1823.

Dagbog paa St. Helena, indeholdende det Mærkeligste, som Napoleon Bonaparte i atten Maaneder har sagt, af de Las Casas. Oversat. Kbh. 1823.

Spaniens Crisis. Efter den engelske Original oversat. Kbh. 1823.

Udsigt over den græske og romerske Literaturs Historie. Af Aug. Matthiæ. Efter den anden, aldeles omarbeidede Udgave (1822) oversat. Kbh. 1824. (L. T. 1825, Nr. 13. 14).

Handbuch für Reisende im Königreiche Dänemark und in den Herzogthümern Schleswig, Holstein und Lauenburg, von C. H. Tregder. Aus dem Dänischen, mit Zusätzen und Berichtigungen des Verfassers, übersetzt von M. Møller. Mit einer neuen Postcharte. Copenh. 1824.

Taschenbuch für Fremde und Einheimische in Copenhagen, enthaltend eine kurze Nachricht von einigen Anstalten und anderen Merkwürdigkeiten dieser

Hauptstadt, von C. H. Tregder. Aus der Handschrift des Verfassers übersetzt von M. Moller. Copenh. 1829.

Redacteur af „Den Danske Statstidende" (siden d. 1ste Januar 1833 kaldet „Den Berlingske Tidende"), fra 1ste Juli 1829 til 1834, Nr. 173.

Bidrag: i Fallesens Theolog. Maanedsskrivt (Herders Tale ved Forberedelse til Communionen, oversat, IV. 700—6; Syv danske Theologers til Christian den Siette indsendte Betænkning om nogle fanatiske Separatister og deres Børns Daab, meddeelt, V. 61—87; Tvivl om Salomos Apostasie til Afguderiet, smst. S. 412—15, jvfr. smst. S. 480; Theologiske og litterariske Bemærkninger, af blandet Indhold, smst. S. 445—66; Forsøg til en ny Forklaring af 1 Corinth. XII. 28, 29, af L. J. C. Justi, overs. i VI. 57—79); — i „Dagen" (Om Conferentsraad Esaias Fleischer, 1804 Nr. 121. 123. 127); — i Wolff's Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab (Den engelske Sø-Officiers Lieut. Gamage's Henrettelse i Novbr. 1812; oversat af Engelsk, 1814, Juni, S. 249—61); — i „Kjøbenhavns Skilderi" (J. B. Neergaard og hans videnskabelige Arbeider, 1825 Nr. 96); — i Gräffe's Katechet. Journal (Adskillige Bidrag i de 4 første Aargange).

Recensioner: i Gräffe's Katechet. Journal (over Balles Lærebog i den evangel. christel. Religion, i Bd. I. 1793, S. 155 - 68); — i Ammon's u. Hänleins Neues theolog. Journal Jahrg. 1795—96 (over: Guldbergs Oversættelse af det Ny Testament; Bastholms „Tanker over den geistlige Stand"; Sammes „Tanker om vor Tids Fremgangsmaade"; N. E. Balles „Et Ord i Tide til christelige Medlærere"; J. E. v. Bergers „Dagens Anliggende"; „Schleswigholsteinische Provinzialberichte"); — i „Kjøbenhavnske lærde Efterretninger" (over E. F. Wolfs „Samlinger til Historien af den danske Kirke i London", 1803 Nr. 26; S. N. J. Blochs „Det hebraiske Sprogs Formlære", smst. Nr. 29, jvfr. smst. Nr. 33); — i „Dagen" (over P. O. Boisens „Katechetik", 1803 Nr. 5. 7. 11. 18. 20. 21. 23).

Beschreibung der Stadt Kopenhagen vom Prof. R. Nyerup. Aus dem Dänischen übersetzt, abgekürzt und theils vermehrt, von Malthe Møller. Kopenh. 1807. Im Proftischen Verlage. 304 S. 8. (Denne Oversættelse, som fører hans Navn, er kun tildeels af ham, men forresten af Forlæggerne forqvaklet). — Han skrev ogsaa under Navnet: K. B. Møller (see ovenfor), saavelsom under flere digtede Navne.

Møller (Mathias) var først Kjøbmand i Skive, siden Besidder af en Landejendom „Folmantoft" i Estvad Sogn (indtil 1829); derefter (1832) af „Birkemose", i Nærheden af Skive.

Raae Jorders Opdyrkning, foretagen i Skive-Egnen, og Erfaringer i den Henseende. (Af hans til det Kongl. Landhuusholdningsselskab indsendte Anmeldelser), i Halds Tidsskr. for Landoekon. Bd. VII. S. 72—85. (Han erholdt 1825 Landhuusholdningsselskabets 4te Bæger for Jordforbedring).

Møller (Morten Bendz), f. d. 19de Decbr. 1783 i Kbhvn, hvor hans Fader Andreas Møller var Procurator ved Hof- og Stadsretten; hans Moder Juliane Elisabeth f. Bendz († 8/8 1826), en Datter af Borgemester Morten Bendz i Kjerteminde. — Blev tidligt indsat i Borgerdydsskolen, hvorfra han i Efteraaret 1799 afgik til Universitetet; tog i Juli 1804 theologisk Attestats (Laud.); blev kort efter Lærer

ved det kongl. Opfostringshuus i Kbhvn; d. 5te Septbr. 1814 Sognepræst til Brønshøi og Rodovre, og d. 22de Marts 1836 til Høietostrup, i Sjælland. — * 1814 Jacobine Cathrine Klingenberg († 1/11 1842).

Tale og Cantate paa Opfostringshusets Stiftelsesdag. Kbh. 1812. („Penia" 1812, S. 218—24). — (Tilsendt efter Autogr.).

Møller (N. C.).

Kort og tydelig Regnebog for Hoved- og Tavle-Regning. 1820.

Møller (Peder), f. d. 29de October 1767 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Lauritz Møller var Brygger, og givt med Lovise Juliusdatter Sultzer. — Nød Underviisning af den daværende Student Niels Stubsgaard Fuglsang (I. S. 473), og blev privat dimitteret til Universitetet 1785; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; underkastede sig d. 21de Novbr. 1787 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1789 Copiist i det danske Cancelli; derefter Cancellisecretair; 1793 Secretair ved Protocollen i Høiesteret; 1800 Assessor i Kjøbenhavns Politiret; 1801 Assessor i Høiesteret; d. 7de August 1810 virkelig Etatsraad; d. 9de Juli 1815 tillige General-Auditeur ved Sø-Etaten (indtil d. 4de Januar 1835); 1818 Directeur ved Nationalbanken og extraordinair Assessor i Høiesteret; d. 22de Januar 1822 Ridder af Danebroge; d. 22de Maj 1826 Conferenceraad; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste August 1829 Commandeur af Danebroge, afgik 1838 som kongelig Directeur i Nationalbanken. † 21de Maj 1841 i Kjøbenhavn. — * Christine Augusta Tauber, en Datter af Professor Dr. Johan Henrich Tauber og Hustru Gregoriane f. Begtrup.

Bidrag: i „Astræa" (Er Overleverelse efter de danske Loves Grundsætninger nødvendig til at erholde Ret i Tingen? i Bd. I. S. 190—230; r. af A. S. Ørsted i L. E. 1800, Nr. 15. 16).

Møller (Peder Christian), Skolelærer i Hou, Hals Sogn, i Vendsyssel.

Oeconomisk Skildring af Hou i Hals Sogn. 1ste Hefte. Aalborg. 1833.

Bidrag i „Den Cimbriske Mercur (Rosten fra Osten, 1822 Nr. 51; 1823 Nr. 12, jvfr. sstd. Nr. 5).

Møller (Peder Ludvig), f. d. 18de April 1814 i Aalborg. Faderen Erich Møller var først Kjøbmand, siden Landmand (f. 1780, † 1840; jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 66). — Han deponerede fra Aalborg Cathedralskole 1832; blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; hørte først medicinske, derefter theologiske Forelæsninger, og studerede Æsthetik; var Alumnus paa Regentsen 1834—37, og paa Ehlers' Collegium 1838—39; vandt 1841 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over det æsthetiske

Priisspørgsmaal: »Har Smag og Sands for Poesi i Frankrig i de senere Tider gjort Frem- eller Tilbageskridt? og hvilken er Aarsagen?« (jvfr. Selmers Kbhvns Univ. Aarb. f. 1841, S. 166—67); gjorde i Sommeren 1842 en Reise til Norge; lever i Kjøbenhavn af literaire Arbeider.

Rasmus Kristian Rask. Mindedigt. (Aftr. af Nord. Ugeskr.). Kbh. 1837. (»Dagen« 1838, Nr. 25).

Jesu Liv. En Lærebog nærmest for akademiske Forelæsninger, af *Karl Hase*, oversat efter andet forbedrede Oplag. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 12).

Lyriske Digte. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. IV. 306—17; Fædrel. I. 1840, Nr. 62—63, S. 369—71; »Dagen« 1840, Nr. 3. 10. 37; Berlingske Tid. 1840, Nr. 12. 85).

Kort Fremstilling af Bogtrykkerkunstens Historie. Udg. af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1841.

(Anonym) Redacteur af: »Nye Intelligensblade«, April—Decbr. 1842. (Med Undtagelse af to Sommermaaneder).

Redacteur af: Arena, et polemisk-æsthetisk Blad, Nr. 1—6. Kbh. 1843, med Træsnit. (T. f. L. o. K. II. 1843, S. 52).

Udgav: Joh. Herm. Wessels Værker, med Illustreringer (hvortil Tegningerne ere af P. C. Klæstrup og Træsnittene af Flinch). I.—IX. Levering. Kbh. 1844—1845, st. 8vo; fortsættes.

Udgiver af: Gæa, æsthetisk Aarbog for 1845. Kbh., med Bidrag af Oehlenschläger, Blicher, Hauch, Rosenkilde, L. Bødtcher, Carl Bernhard, G. Thomsen, Andersen o. fl., samt af Udg., og med Illustrationer i Lithographi, Træsnit, Stylographi og Chemitypi. De fleste Bidrag ere af Udg. selv. (deriblandt Brudstykker af hans akademiske Priisskrift, og forskjellige større og mindre Digte)

Medredacteur af: *Nordisk Ugeskrift*, udgivet af Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse. Nr. 1—26. Kbh. 1837. (jvfr. Art. P. Fr. Barfod). Hertil leverede han, bl. a.: Anmeldelse af Collins »Regulus«; Oehlenschlägers »lille Skuespiller«; O. Chr. Drejers Digte 1837; Breve fra en Udflugt til Skaane; Prøver paa en Oversættelse af Petrarcas Digte; Rasmus Kristian Rask. Mindedigt [særsk. aftr. Kbh. 1837]; samt mindre Digte under forskjellige Mærker.

Bidrag: i »Kjøbenhavns Morgenblad«, ny Suite (Fanden og Abekatten, 1838, Nr. 11—13; Kort og godt, dramatiseret Ordsprog af Alfred de Musset, 1839, Nr. 21; Digte i 1. og 2. Aarg. 1838—39); — i »Søndagen«, Tillægsbl. til »Dagen« 1838 (En dansk Julidag); — i Fr. Barfods »Brage og Idun« (Digterskildringer [1. Alexander Puschkin], Bd. I. S. 231—58; Digte, smst. S. 577—588; Bd. II. S. 219—53; III. 382—88; 563—66); — i »Figaro« (Knud Lyne Rahbek, 1841. I 133—44; 147—66, med Portrait; Brudstykker af et academisk Priisskrift, 1841. II. 169—78; Esaias Tegnér, en Skizze, 1841. II. 210—16; 231—37; 265—74, med Portr. [jvfr »Dagen« 1841, Nr. 299]; Johan Herman Wessel, 1842. I. 91—96; 111—20; 205—13; 217—24, med Portrait; Digte, i i Aarg. 1841 og 1842); — i »Dansk Folkekalender« for 1843 (Skildring af Holberg og hans Værker, S 52); — i »Fædrelandet« (Et Par Berigtigelser i Anledning af Heibergs »Intelligensblade« af 1ste October; i Aarg. IV. 1843, Nr. 1378; Bidrag til en Tivoliphilosophi, 1844 Nr. 1614. 1615); — i »Corsaren« (Adskillige satiriske Kritiker og Digte); — i »Dansk Pantheon«, et Portraitgallerie for Samtiden, (Biographier af H. N. Clausen, Gundelach Møller, Fr. Gläser, Dr. Ryge, Ludv. Jacobson, Instructeur og Mad. Nielsen, Thorvaldsen, J. P. Mynster, H. Hertz,

Oluf Bang, Adam Müller, H. C. Ørsted, N. F. S. Grundtvig, Bissen, Hauch, Andersen, St. St. Blicher).

Digte, adspredte (foruden i „Kjøbenhavns Morgenblad", „Brage og Idun", og „Figaro") i Aalborg Avis, 1832; „Nytaarsgave fra danske Digtere" 1837, under Mærket P. Erichsen [jvfr. „Dagen" 1837, Nr. 7]; „Berlingske Tidende" (1840, Nr. 66; 1844, Nr. 227); Sammes Sondagsblad 1841, Nr. 4. 7; „Ny Portefeuille" 1843; P. N. Jørgensens „Poesie og Prosa" 1844 (En lykkelig Kjærlighed; i „Fædrelandet" (Oversættelser af Heines Nye Digte, 1844 Nr. 1734, 36, 39).

Recensioner: i „Dagen" (over Oehlenschlägers Knud den Store, 1839 Nr. 81. 82), i Berlingske Tid. Søndagsblad 1840—41, med Mærket T., over Theaterstykker (deriblandt over Heibergs „Syvsoverdag" 1840, Nr. 33. 34); i Berlingske Tidende (over Oehlenschlägers Orvarodds Saga, 1841 Nr. 92. 93; Paludan Müllers „Adam Homo" 1841, Nr. 296); i „Fædrelandet" (over Paludan Müllers „Tithon", V. 1844, Nr. 1572. 1573; o. fl.). — Havde væsentlig Andeel i Redactionen af „Dansk Album", Januar—Juni 1845. — (Revid.).

Møller (Poul Martin), næstældste Søn af nedenanførte Biskop Dr. Rasmus Møller og Bodil Maria f. Thaulow; blev f. d. 21de Marts 1794 i Uldum Præstegaard ved Veile; nød Underviisning af sin Fader indtil han i Aaret 1807 blev sat i Rakskov lærde Skole; tilbragte der to Aar, og fik nu atter privat Underviisning af sin Fader i et Aar, hvorefter han 1810 blev optagen i Nykjøbing lærde Skoles øverste Klasse, og derfra dimitteret til Universitetet 1812; fik Udmærkelse ved anden Examen; studerede Theologi og Philologi; var Lærer i Latin i øverste Klasse i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, og i Religion i den kjøbenhavnske Borgerdydsskoles 2den Klasse; tog i Januar 1816 theologisk Embedsexamen med bedste Charakteer; var fra Foraaret 1817 til Efteraaret 1818 Huuslærer hos Grev Moltke paa Espegaard ved Korsør; vendte tilbage til Kjøbenhavn, og dyrkede Philologien; blev i Efteraaret 1819 ansat som Præst paa det asiatiske Compagnies Chinaskib „Christianshavn", og hjemkom i Juli 1821; blev derpaa Lærer i Græsk i øverste Klasse i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, og gav tillige andre Informationer; udnævntes den 12te November 1822 til Adjunct ved Metropolitanskolen (hvor han fik Latin og Græsk til sine Fag); d. 11te August 1826 til Lector og d. 10de Juli 1828 til Professor i Philosophien ved Frederiks-Universitetet i Christiania; d. 12te Oct. 1830 til Professor extraordinarius i Philosophien ved Kbhvns Universitet. † 13de Marts 1838 i Kbhvn. — * 1. 3/8 1827 Betty Berg (f. 1804, † 1/8 1834), Datter af Proprietair, Ridder Chr. Fr. Berg, til Skjoldemose i Fyen. * 2. 1836, i Decbr., Eline Svendine Hansine v. Bülow. — (Jvfr. „Poul Martin Møllers Levnet", af F. C. Olsen, i hans „Efterladte Skrifter" 3die Bind; T. f. L. o. K. V. S. 379—86; A. N. C. Smith's Sørgetale over P. Møller. Kbh. 1838; Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 36; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 248—49; Kbhpost. 1838, Nr. 75. 79; „Dagen" 1838, Nr. 64. 69.)

Forsøg til en metrisk Oversættelse af Odysseus Eventyr i Kyklopens Hule. Et Indbydelsesskrift til Examen i Borgerdydsskolen. Kbh. 1816. 20 S. 4to. (optaget i Efterl. Skr. I.).

De invidia diis ab Herodoto et æqualibus attributa. Programma. Havniæ 1823. 32 pagg. 4to.

Homers Odyssees første Sange metrisk oversatte. Kbh. 1825. [ogsaa i Efterladte Skr. I.]. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (L. T. 1825, Nr. 39; jvfr. Forf.'s Svar til Recensenten, sstd. S. 687—88. — 5te Sang, som Prøve, stod i Rahbeks »Læsning i blandede Emner« Bd. III. 1822, S. 385—423).

Medredacteur af: »Maanedsskrift for Litteratur«, XII. Bd.—XIX. Bd. 2 H. Kbh. 1831—38. (I dette Tidsskrift leverede han Recensioner over: F. L. B. Zeuthen „Noget om Philosophien og dens Dyrkelse", VI. 266—70 (og i Efterl. Skr. II. 69—73); P. E. Kierkegaard „De notione atque turpitudine mendacii", VII. 65—85 (og i Efterl. Skr. II. 84—104); „Nye Fortællinger« af Forf. til „En Hverdags-Historie«. 2det Bd. (Extremerne), XV. 135—63 (og i Efterl. Skr. II. 126—157); Tanker over Muligheden af Beviser for Menneskets Udødelighed, med Hensyn til den nyeste derhen hørende Literatur, XVII. 1—72; 422—53, og i Efterl. Skr. II. 158—274. (Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1079—81).

Bidrag: i »Dagen« (Svar paa Erklæringen fra et Antal Studerende ved Kjøbenhavns Universitet, 1818 Nr. 251. 261, jvfr. sstd. Nr. 256. 258. 259. 267 og Art. J. J. Dampe); — i »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Himmelbrev til Grundtvig, 1818 Nr. 101); — i »Dansk Litteratur-Tidende« (Recensioner over: M. R. Schmidth's »Himeros« og „Vilhelm og Fanny«, samt J. A. Aagaards »Vaarviolør«, 1821 Nr. 6. 7 (og i Efterl. Skr. II. 19—27); H. Irgens »Orfanina« og Garbrechts »Vaarblomster fra Hertbas Lund«, 1824 Nr. 33. 34 (og i Efterl. Skr. II. 28—38); Chr. Wilsters Oversættelse af Iliadens 9de Sang, 1831 Nr. 44 (og i Efterl. Skr. II. 74—83); F. C. Sibbern »Om Poesie og Kunst«, 1835 Nr. 12. 13 (og i Efterl. Skr. II. 105—25); — i »Nyt Aftenblad« (Nogle Betragtninger over populære Ideers Udvikling, 1825 Nr. 18 (og i Efterl. Skr. II. 1—18); — i »Kjøbenhavnsposten« (Om en Recension [af C. Wilster] over Chr. Winthers »Nogle Digte«, 1835 Nr. 159. 160; Andet Indlæg i Anledning af Wilsters Recension over C. Winthers Digte, sstd. Nr. 177; jvfr. sstd. Nr 170. 171. 189).

Digte, tildeels under Forfattermærket Poul Martin, adspredte i: »Dagen« (1815, Nr. 218); Thiele's »Rosenblade«, 1818 (Til Laura; Tordisten og Fluen [jvfr. Berl. Tid. 1813, Nr. 2. 5]; Jægersang; Den Sendenede; Jemtelands Befolkning; jvfr. L. T. 1818, S. 615—16); C. Hauchs »Iris, Nytaarsgave for 1819« (Den gamle Elsker; St. Laurentius); Sammes »Hermes, Nytaarsgave for 1820« (»Om Jenses Kierlighed«); »Juletræet«, udg. af A. P. Liunge 1821, (Sang i Anledn. af det Kjøbenhavnske Universitets Stiftelsesdag; jvfr. L. T. 1823, S. 10—11); »Tilskueren« og »Tilskuerne« (1821, Nr. 49; 1823 Nr. 93—94); i »Sange for Studenterforeningen« Kbh. 1822 (S. 15—17; 72—75); i »Sange i Anledning af Regentsens 200 Jubelfest 1823«; i »Aftenblad« og »Nyt Aftenblad« (1823, S. 55; 1824, S. 182; 360); »Kbhvns Morgenblad« (1825, Nr. 86—87, samt S. 343); C. Boye's »Gefion« 1826 (Hans og Trine, Scene i Rosenberghave; jvfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 70—72); »Kbhvns flyvende Post« (1830, Nr. 93, 4. August; 1837, Interimsbl. Nr. 112); »Nornen« (1835, S. 77);

Krossings Læsebog til Brug for de højere Klasser; (Barfods) poet. Læsebog for Børn og barnlige Sjæle (Nr. 59. 116. 162. 205); Holst's og Chr. Winthers Nytaarsgave for 1838 (Kunstneren mellem Oprørerne); Kbhvns Morgenblad, Ny Suite, 1838. — Flere af Sangene have iforvejen været særskilt trykte. — Cantate til Reformationsfesten i Skjelskjør. Slagelse, 1817.

Efterladte Skrifter af Poul M. Møller. I.—III. Bind. Kbh. 1839—43. [I. Bd. udg. af Chr. Winther; II. af F. C. Olsen; III. af Chr. Thaarup og F. C. Olsen]. (T. f. L. o. K. V. 377—93, anm. af C. Bojesen; F. L. o. K. I. 109—114; 257—62; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1190. 1288. 1295; Heibergs Intelligensbl. III. 26 flgg.; Berl. Tid. 1839, Nr. 200; 1848, Nr. 107).

Breve fra hans Haand, indlemmede i hans, af F. C. Olsen forfattede Levnet, S. 8—11. 20—23. 24—31. 37—38. 41—42. 44—47. 48—49. 51—54. 57—58. 67—68. 72. 73. 74—76. 87—88. 91—101.

Kortfattet formel Logik, tilføjet C. Bergs philosophiske Propædeutik (1839) S. 93—132.

Medredacteur af: Sange for Studenterforeningen. Kbh. 1822.

Han var een af »De Tolv« imod Baggesen, 1818. (jvfr. hans Levnet, S. 32—36).

Møller (P. S.).

Dødspagten. En romantisk Historie af Fr. de la Motte Fouquée. Oversat. Kbh. 1832. (h. Beeken). — Glorvina, den vilde Pige i Irland. En Roman af Lady Morgan. Overs. I.—III. Deel. Kbh. 1832—39. (h. Beeken).

Møller (Rasmus), f. d. 29de September 1763 ved Fredericia i Landsbyen Stoustrup, hvor hans Fader Niels Møller ejede en stor Bondegaard og var gift med Catharine Bang, en Søster til Provst Claus Bang i Piedsted. — Efter at have nydt elementar Underviisning i Hjemmet, blev han sat i den lærde Skole i Fredericia, og afgik derfra, efter omtrent 6 Aars Forløb, til Universitetet 1781; tog 1784 philologisk Embedsexamen med udmærket Berømmelse, og 1786 theologisk Attestats (Laud.). Blev Decanus paa Communitetet og Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede 1790 for Magistergraden; blev d. 20de April 1791 Sognepræst for Ulbum og Langskov i Ribe Stift; d. 5te Februar 1796 for Jellinge og Hover i samme Stift, og d. 26de Marts 1802 for Kjøbeløv og Vindebye i Laaland; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; disputerede d. 7de August s. A. for den theologiske Doctorgrad; blev d. 6te Septbr. 1820 Stiftsprovst i Laalands-Falsters Stift; d. 1ste August 1829 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 7de Septbr. 1831 Biskop og Superintendent over Laalands-Falsters Stift; d. 28de Octbr. 1836 Commandeur af Danebroge; højtideligholdt d. 20de April 1841 sit halvhundredaarige Embedsjubilæum, og fik samme Dag Rang efter Rangfrdn. 2 Kl. Nr. 12. † 9de Novbr. 1842 i Maribo. — * 1. ♀ 1791 Bodil Maria Thaulow, Datter af Sukkerraffinadeur Poul Thaulow i Kjøbenhavn. * 2. 1812 Johanna Dorothea f. Borchsenius († $\frac{1}{2}$ 1830), Enke efter Sognepræst Hans Christian

Winther i Ulsø i Sjælland. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 18—22; vedføjet det til hans (og N. Fogtmann's) Bispevielse af P. E. Müller udstedte Program: „Vita Lagonis Urne Episcopi Roskildensis, pars prior", Hafn. 1831, 4to, p. 19—26; ogsaa tilføjet: „Prædikener ved Dr. Theol. R. Møllers og Dr. og Prof. Theol. N. Fogtmanns Indvielse til Bisopper, holdne i Frue-Kirke 21de Sondag efter Trinitatis 1831, af H. G. Clausen, P. E. Müller og R. Møller", Kbh. 1831; jvfr. „Iris" 1791, III. 183; 1792, I. 292; „Sorgetaler over Bisop Rasmus Møller, holdne i Maribo Domkirke d. 16de Novbr. 1842"; Berlingske Tid. 1842, Nr. 301. 308; „Dagen" 1842, Nr. 310. 317. 321; C. P. Rosendahls Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralskole 1843, S. 51—53; J. Møllers N. theol. Bibl. XIX. 82. 117. 237—75. — Portrait, af L. Hansen, lithogr. af Fortling, Folio; lithogr. af J. F. Møller (Liberis et Amicis). — Om et Mindesmærke over ham, jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 166).

Dissertationes pro Stipendio Collegii Medicei, Hafniæ, 8vo: α) Tentamen *vindiciarum disciplinæ morum christianæ* contra graviores nonnullas, qvibus ab adversariis petita fuit, calumnias. 1787. (Iris 1792, I. 293—97). β) De præcipuis *virtutibus in methodo docendi a Christo adhibita* conspicuis. 1788. (Iris anf. St. S. 297—98). γ) De præcipuis mutationibus, qvas subiit qvæstio *de necessitate satisfactionis*. 1790. (Iris anf. St. S. 298—300). — De eo, qvod interest inter *stilum epistolarem Ciceronis et Plinii Junioris*. Diss. inaug. pro gradu Magisterii. Hafn. 1790. (Krit. og Antikr. 1791, Nr. 21—22; jvfr. Iris 1792, I. 292—93). — Forsøg til en Oversættelse af Pauli Brev til de Romere. Kbh. 1793. (Badens Univers. Journ. I. 180—83, r. af T. Baden; Fallesens Magaz. III. 701—3). — Forsøg til en Oversættelse af T. Livius's Romerske Historie, med de allernødvendigste Anmærkninger, især for Ustuderede. I.—VII. Pentade. Kbh. 1800—18. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (Badens Univers. Journ. VIII. 169—174, r. af T. Baden; L. E. 1803, Nr. 41; jvfr. sstd. 1799, S. 30. 478; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 238. 249. 252). — Sallust's catilinariske Krig, oversat fra det Latinske. Et Forsøg. Kbh. 1811. — Sallust's jugurthinske Krig, oversat fra det Latinske. ibid. 1812.

Fem af Ciceros Taler, nemlig: for det Maniliske Lovforslag, for Digteren Aulus Licinius Archias, for Titus Annius Milo, for Qvintus Ligarius og for Kong Dejotarus. Oversatte og forsynede med historiske Indledninger og oplysende Anmærkninger. Kbh. 1814. (L. T. 1815, Nr. 1. 2, r. af P. O. Brøndsted; herimod udgav Møller: Forsvar for Oversættelsen af Ciceros fem Taler imod Critiken i Litteraturtidenden No. 1 og 2, 1815. Kbh. 1815; jvfr. L. T. 1815, S. 78—80 (af Møller), S. 96 (af Brøndsted); „Athene" III. 177—85, jvfr. L. T. 1814, S. 589—91, af Møller; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 240—42. 245).

Pauca qvædam ad qvæstionem hodie inprimis agitatam: bene an male rei christianæ consulere videantur, qvi dogmata religioni christianæ propria e populari adeo religionis institutione excludenda censeant. Dissertatio inaug. Havn. MDCCCXV. (L. T. 1815, S. 535—41).

Titi Livii Patavini Historiarum libri I.—X. Ad fidem optimarum editionum, *Strothii* praecipue et *Doeringii*, textum exhibuit, horum aliorumqve animadversiones excerpsit suasqve adjecit *Erasmus Möller. Vol. I.* libr. I.—V. continens. (D. m. T.: *Titi Livii Operum omnium* Vol. I.). Hafniæ 1815. [*Editionem alteram* curavit *C. F. Ingerslev*. ibid. 1831]. *Vol. II.* libr. VI.—X. contin. ibid. 1819. (L. T. 1821, Nr. 23; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 215—46).

Ciceros fire Taler mod Catilina. Oversatte og forsynede med historiske Indledninger og oplysende Anmærkninger. Kbh. 1817. (L. T. 1818, Nr. 3. 4. 5, r. af P. Krog Meyer). [Disse Taler tilligemed de foran nævnte fem faaes og med fælles Titel: Ni af Ciceros Taler, oversatte af R. Møller. Kbh. 1817].

Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Nye Testamente, især for ulærde Læsere. Kbh. 1820. Anden, med faa Tillæg forøgede. Udgave. ibid. 1824. (L. T. 1821, Nr. 22, jvfr. Fortalen til anden Udgave; Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark 1820, Nr. 12; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 253—51). Paa Islandsk: *Leidarvisir til ad lesa hid Nýja Testament* med gudrækni og greind, einkum handa ólærdum lesurum; af *R. Möller*. Snúinn á islendsku. (af G. Oddsen, Th. Gudmundsson og Th. E. Hjálmarsson; med en Fortale af J. Möller). I.—II. parturinn. Kaupmhfn. 1822—23. Paa Tydsk overs. af Volkmann. Leipzig, 1834.

Kort Anviisning til en frugtbar Bibellæsning. Kbh. 1820. (L. T. 1821, S. 361—65; Maanedl. Efterretn. fra Bibelselsk. for Danmark 1820, Nr. 12).

Veiledning til en andægtig og forstandig Læsning af det Gamle Testamente, især for ulærde Læsere. I.—II. Deel. Kbh. 1826. (L. T. 1831, Nr. 19. 20. 21; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 269; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 887, jvfr. N. theol. Bibl. XV. S. 285—87).

Det Gamle Testamentes poetiske og prophetiske Skrifter, efter Grundtexten paa ny oversatte og med Indholdsfortegnelse samt Anmærkninger forsynede af J. Møller og R. Møller. I. D. og II. D. 1—2. Afdeling. (I. D. de poetiske Skrifter, ved J. Møller. II. D. 1. Afd. Esaias og Jeremias; II. D. 2. Afd. Ezechiel, Daniel og de smaa Propheter (begge Afdelinger tillige und. Titel: Det Gamle Testamentes prophetiske Skrifter, oversatte &c. af R. Møller). Kbh. 1828—30. (L. T. 1828, Nr. 42, r. af J. P. Mynster; 1831, S. 323—33; Theol. Stud. und Krit. 1830, IV. 926; 1834, IV. 980).

Samtlige Apostlers Breve, oversatte og forsynede med de nødvendigste Anmærkninger. Kbh. 1831. (L. T. 1832, Nr. 30. 31; M. f. L. VIII. 111—35, anm. af H. N. Clausen, jvfr. Møllers Tidsskr. for Kirke og Theol. III. 188—218; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 980).

Forklaring over Matthæi og Johannes's Evangelier og, fra Christi Lidelses Historie af, over samtlige fire Evangelier, nærmest til Brug for Skolelærere. Kbh. 1835. Andet Oplag. ibid. 1844. (T. f. L. o. K. II. 115—17; Tidsskr. f. Almueskolev. II. 391—400, af N. Faber; Tid. f. alm. dansk Skolelærer-Forening, 3. Aarg. 1844, S. 72, af D. E. Rugaard).

Forklaring over de hellige Apostlers Gjerninger, nærmest til Brug for Skolelærere. Kbh. 1837. (T. f. L. o. K. II. 115—17; Tidsskr. for Almueskolev. VI. 80—90).

Forklaring over Pauli første Brev til de Corinthier, nærmest for yngre Præster, som Prøve paa et apostolisk Brevs christelige Anvendelse ved Forberedelsen til Confirmation. Kbh. 1839.

Commentar over Pauli andet Brev til de Corinthier. Kbh. 1840.

Commentar over Pauli Brev til de Galater. Kbh. 1841. (T. f. L. o. K. VI. 213—32, anm. af C. E. Scharling).

Commentar over Pauli Pastoralbreve. Kbh. 1842, (Theol. Tidsskr. VII. [Ny Række, Bd. I.] S. 116—26, anm. af C. E. Scharling; Berl. Tid. 1842, Nr. 187).

I »Videnskabelige Forhandlinger ved Lollands-Falsters Stifts Landemode« (Hvorfor og hvorledes bør Præsten stræbe, at holde Bibelen i Ære? i Bd. I. H. 1. 1818, S. 1—53).

I »Theologisk Bibliothek«, udg. af J. Møller, (Grunde for de Paulinske Pastoralbreves Ægthed af indvortes Kjendemærker. Et Forsøg, XIII. 21—125. (L. T. 1818, S. 790—91; Worms Breve i N. theol. Bibl. XIX. S. 246).

I »Nyt theologisk Bibliothek«, udg. af J. Møller, (Propheten Esaias, oversat med Angivelse af hvert Kapitels Indhold og med nogle faa Anmærkninger, tilegnet de tilkommende Revisorer af det gamle Testaments kirkelige Oversættelse. Et Forsøg, II. 1—170; særsk. aftr. Kbh. 1822. [L. T. 1823, S. 506]; Maa ikke enhver oplyst Christen ønske den danske Kirke en forbedret Oversættelse ogsaa af det Gamle Testamente? IX. 1—14; Rationalismen, i dens Forhold til Bibelen og Protestantismen, fra et populært Standpunct betragtet, fstd. S. 236—304. [jvfr. X. 257—96, af H. N. Clausen; Worms Breve i XIX. 267; Theol. Maanedsskr. VI. 61—65, af J. C. Lindberg; Kbhvns Skilderi 1827, S. 200 [af Borge Pontoppidan]; Bemærkninger ved Prof. Dr. Theol. H. N. Clausens Sendebrev til Dr. Rasmus Møller, XI. 311—69. [jvfr. XII. 321—79, af H. N. Clausen; Art. H. U. Møller, og Worms Breve i XIX. 270—71]; Andet Brev til Corinthierne. Som Prøve paa en ny Oversættelse af Brevene i det Nye Testamente, XVII. 283—323; Ere Apostlerne, i Fremstillingen af Jesu Døds Hensigt, afvegne fra Jesu egen Lære? Besvaret med nærmest Hensyn til det bekjendte Skrift af C. F. Böhme: »Die Religion Jesu Christi, aus ihren Urkunden dargestellt«, XIX. 381—416. (L. T. 1832, Nr. 45, S. 705—7. Fortsat i J. Møllers Tidsskr. for Kirke og Theol. I. 104—169).

I »Tidsskrift for Kirke og Theologie«, udg. af J. Møller, (Ere Apostlerne afvegne fra Jesu egen Lære? Besvaret, med nærmest Hensyn til C. F. Böhmes Skrift; 2den Afdel., I. 101—69. [L. T. 1833, S. 716—20; Theol. Stud. u. Krit. 1831, IV. 985]; Er der virkelig Strid imellem Apostlerne Jacobus og Paulus i Læren om Retfærdiggjørelsen? III. 1—33. [L. T. 1836, S. 162—65; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 985]; Kan Bibelens Indhold bedst oplyses for den Ulærde ved en forklarende Omskrivning deraf, eller ved en tydelig, med fornødne Anmærkninger forsynet Oversættelse? En Undersøgelse, fstd. S. 188—218. [L. T. 1836, S. 183—85).

I 4de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark (Uddrag af Breve fra ham, S. 86—88. 90). — I »Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark« (Udtog af Breve og Indberetninger fra ham til Selskabet, 1820 Nr. 4; 1822 Nr. 7; 1823 Nr. 7; 1824 Nr. 7; 1825 Nr. 7; 1826 Nr. 5; 1827 Nr. 7; 1828 Nr. 7; 1829 Nr. 7).

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Nogle af Plinius den Yngres Breve, oversatte, XXIII. S. 257—77).

I »Nordisk Kirke-Tidende«, udg. af Lindberg, (Skrivelse til J. C. Lindberg, 1833 Col. 861).

I „Prædikener ved Dr. Theol. N. Møllers og Dr. og Prof. Theol. N. Fogtmanns Indvielse til Bisopper, holdne i Frue-Kirke 21de Søndag efter Trinitatis 1831. Kbh. 1831 (Prædiken efter Indvielsen; jvfr. L. T. 1832, Nr. 5).

I „Bispevielse i Frue-Kirke paa Reformationsfesten, d. 2den Novbr. 1834" (Tale ved Dr. J. P. Mynsters Indvielse til Biskop over Sjællands Stift).

I „Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter, udg. af G. P. Brammer", 2den Samling (Tale ved Præsteindvielse i Maribo den 30te Septbr. 1831, S. 19—27; Tale, holdt i Maribo paa Landemodsdagen, den 4de Juli 1832, ved Stifts-Bibelselskabets Oprettelse, S. 95—105; Brudevielse, holdt d. 21de Octbr. 1823 til Mag. H. Møller og Jfr. L. Sidenius, S. 341—45).

I „Theologisk Tidsskrift, udg. af Scharling og Engelstoft", (Bemærkninger ved Parablen om den utro Forvalter, Luc. 16, 1—13, med nærmest Hensyn til Olshausens Fortolkning deraf, Bd. II. H. 2. S. 44—62).

I E. P. Rosendahls Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralskole 1838 (Tale ved E. P. Rosendahls Indsættelse som Rector i Nykjøbing).

I „Dansk Litteratur-Tidende" (Recension over J. Møllers „Nyt theologisk Bibliothek" 4de og 5te Bind, 1824 Nr. 34. 35. 36; Latinsk Epicedium over Professor, Rector Oluf Worm, 1830 Nr. 42; Nekrolog over Biskop Peter Outzen Boisen, 1831 Nr. 34. 35; Nekrolog over Dr. Prof. Theol. Jens Møller, 1834 Nr. 13. 14 (ogsaa i Tidsskr. for Kirke og Theologi IV. S. V.—XXX.).

I „Den Berlingske Tidende" (Latinsk Gravskrift over Prof. Jens Møller, 1833 Nr. 294; jvfr. Christel. Kirke-Tid. 1834, Nr. 3).

Fortale til C. E. Boisen's „Om Kirken og Præstens Forhold til samme", Kbh. 1834. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 164—91. 219—34. 257—72).

Var, i Forening med Prof. N. B. Dorph, Udgiver af: Oluf Worms samlede Skrifter. I.—II. Hefte. Kbh. 1834—35. (indeholdende Plauti Captivi og Horatii Ars poetica, oversatte og forklarede; anm. af Fr. Thaarup i „Dannora" I. 248—52); ligeledes af: Udvalgte Satirer af Juvenalis, Taciti Agricola, Persius, oversatte og forklarede af O. Worm. Kbh. 1838—40.

Møller (Søren), f. d. 8de April 1742 [ikke d. 17de April 1741] i Vildsted ved Løgstør, hvor Faderen var Møller. — Han dimitteredes til Universitetet fra Aalborg Skole 1759; tog d. 16de October 1765 theologisk Attestats (n. c.); var i 14 Aar Huuslærer i Norge; blev 1777 residerende Capellan i Hjøring; d. 7de August 1782 Sognepræst til Norholm i Viborg Stift; 1783 tillige Præst ved Capellet paa Restrup; d. 10de August 1792 Sognepræst for Ørting og Falling i Aarhuus Stift; 1820, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 21de Juli 1824 i Ørting. — * 1774, i August, Maren Marie Lund, en Datter af Præsten Jacob Lund i Kragerø, Aggershuus Stift. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 317; Rahbeks og Nyerups Bidr. til en Udf. over dansk Digtekunst under Kong Christian 7de, I. S. 38—39; Iris og Hebe 1809, II. 371; Aarhuus Stifts-Tidende 1824, Nr. 105).

Opitz's Lob des Feldlebens oversat i Norske Intelligentsedler 1770, Nr. 9—12, og derfra i Bergens Adressecont. Efterretn. 1770, Nr. 23 flgg. — Skjaldtidende for 1777, indf. i det af H. Holk i Qvart udgivne periodiske Skrift »Paqvetbaaden« i Aarg. 1777. — Josephs Liv og Død. Kbh. 1777. (Ny krit. Tilsk. 1777. Nr. 34; L. E. 1781, Nr. 16). — Forsøg til en Ode om Indfødsretten. Aalborg, 1778. 4to. — Ny maanedlig Skjaldtidende. ibid. 1779. 4to. — Efterretning om det paa Restrup oprettede og af Biskopen over Viborg Stift indviede Capel. Viborg, 1784. (L. E. 1784, Nr. 46). — Prøve til en ny Oversættelse af Miltons tabte Paradiis. Kbh. 1791. — Forsøg til Kirke-Psalmer, deels af nye forfattede, deels gamle forbedrede. Aalborg, 1792. (Iris 1792, III. 218—22, r. af Tode; L. E. 1794, Nr. 11; Krit. og Antikr. 1795, Nr. 24). — Ode over Frederiks Kilde ved Aalborg. Aalborg, 1802. 2det Opl. ibid. 1825. — Skibbrudet paa Vestkysten af Jylland d. 24de Decbr. 1811. Et Digt. ibid. 1812. — Tanker i bunden Stiil paa Kongens og Dronningens Kroningsfest 1815. ibid. 4to. — Sørge-Tanker ved min Vens Niels Gyldings Død i Horsens. Hans Minde helligede. Aarhuus 1817. — Afskedstale til Ørting og Falling Menigheder. ibid. 1821. (paa Vers). — Mindesang over Dr. M. Luther. ibid. eod. — Grækernes Frihedskamp. Et Digt. ibid. 1822. (Revue encyclop. 1823, Août). — Grue Kirkes sørgelige Brand i Norge. Tanker i denne Anledning. ibid. eod. 16 S. l. 8. (»Dagen« 1822, Nr. 248).

Adskillige Digte, indførte i: »Aftenposten«; Maanedl. Tillæg til de aalborgske Efterretninger (bl. a. over Kjøbstaden Skeens Ildebrand d. 23de Novbr. 1777, indf. i Aarg. 1778, Nr. 3; Tanker over Hjørings ældgamle og nuværende Tilstand, smst. Nr. 7, jvfr. Nr. 11, S. 136; Efterlignelse af Horats's IV Bogs 12te Ode, i 1786 S. 34—36; Trende Fortællinger, 1787 S. 29); Iris og Hebe (Vers til Biskop M. B. Krogh, 1804. III. 260—69; En Sang, 1805. IV. 256; Congreves Minde, 1808. I. 1—5; Tanker da L. Kjellerup i Aalborg blev Agent, 1810. II. 215—20 (jvfr. »En liden Avisfeide, udg. af O. G. F. Bagge.« Randers 1811); Elmquist's »Læsefrugter« (Conferentsraad P. Wormskjolds Minde, XXIV. 119); i »Etatsraad L. Kjellerups Minde«, Aalb. 1825, (Et Sorgedigt, S. 42—45). Ligeledes Bidrag til de i Aalborg i Aarene 1785—88 udkomne Patriotiske Samlinger, samt til Cimbria 1806—8.

Nogle enkelt udkomne Leilighedsvers.

Møller (T.), Forvalter (?).

Til Publikum i Anledning af de tre Kjøbenhavns Fattigvæsen angaaende Skrifter (af H. M. Hammeleff, P. A. Castberg og P. Hansen). Kbh. 1819, h. Seelen. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1821, S. 357).

Møller (T. J.), Pseudonym; see Hertz Simon Neukirch.

Møller (Vilhelm Peter Nikolaus), en Søn af Justitsraad Jacob Møller, Byfoged i Præstø; blev dimitteret til Universitetet fra Vordingborg Skole 1832; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Foraaret 1838; derefter Volontair i Høiesterets Justitscomptoir.

Formularer for Domsacter, og Regler for disses hensigtsmæssige Affattelse.

En Veiledning for Studerende og practiske Jurister. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 269; „Den Frisindede“ 1839, S. 380).

Mølsted (Hans Christian), f. 1775 i Alsted i Sjælland, hvor hans Fader Jens Mølsted var Sognepræst († 1788); Moderen Anne Cathrine f. Plockross († 1816), en Datter af Præsten Simon Christian Plockross til Liunge og Braaby i Sjælland. — Han kom i sit 12te Aar i Frue-Skole i Kbhvn; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1794; underkastede sig i Juli 1799 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev 1800 Lærer ved Gratisskolen i Kjøbenhavn; 1803 Præst ved St. Hans Hospital og Claudi Rosset's Stiftelse, og d. 26de Januar 1806 ved Almindeligt Hospital og Abel Cathrines Stiftelse; d. 3die Juni 1808 udnævnt til Præst ved Helligaands-Hospitalet eller Vartou i Kjøbenhavn. † 26de Juli 1818, ugivt.

Hvad lærer Jesu Religion os til Trøst, naar vi lide? En Prædiken, holden i Abel Cathrines Boder i Anledning af Bombardementet paa Kiøbenhavn. Kbh. 1807. (1½ Ark). — (Tildeels efter Autogr.).

Mølsted (Simon Christian), Nysnævntes Broder; f. 1776 i Alsted i Sjælland; blev 1790 Discipel i Herlufsholms Skole, og derfra dimitteret til Universitetet i Foraaret 1797; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Juli 1799; beskikkedes 1802 til personel Capellan ved Valløby og Taarnby Menigheder i Sjælland; var sidenefter i en Tid Capellan i Herfølge, og skal ialt have været Capellan paa 8 Steder; blev d. 5te Maj 1810 Sognepræst for Hjerk og Harre i Viborg Stift. † 18de September 1828. — * Nicoline Lerche.

Hostprædiken, udgiven til Bedste for vore fangne Landsmænd i England. Kbh. 1809.

Frimodige Yttringer over Billigheden af Navneværdies Omskrivning, med Gjendrivelse af de Indvendinger, der fremføres herimod. Viborg, 1819.

Mønster (Adolph Frederik), yngre Broder til ovenanførte N. C. Münster, af hvem han, efter Forældrenes Død, blev antagen og sat i Horsens lærde Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1834; studerede Theologi, og var fra 1836—39 Huuslærer i Jylland; kom i Novbr. 1839 til Kjøbenhavn, for at fortsætte sit theologiske Studium; indtraadte i Baptisternes Samfund i Kjøbenhavn; blev 1844 Boghandler i Assens. — * Charlotte Amalia Holm († 1842). — (Jvfr. „Dagen“ 1841, Nr. 223; Fædrel. II. 1841, Nr. 633. 707. 710; III. 1842, Nr. 917. 919. 1004. 5. 6. 1042. 81).

Johannes Goßners Vei til Salighed i Spørgsmaal og Svar efter den hellige Skrifts Veiledning, tilligemed nogle Formanings-Ord til alle Hellige og Syndere. Oversat. Kbh. 1837. 2det Oplag. ibid. 1845.

Johannes Goßners Frelserens Banken for Menneskenes Dør. Overs. Kbh. 1837. Andet Oplag. ibid. 1841.

Afholdenheds-Selskabernes Historie i de forenede Stater i Nordamerika, af R. Baird. Oversat fra Tydsk. Kbh. 1841. (Kbhpost. 1841, Nr. 327. 328).

Mønster (Peter Christian), Nysnævntes Broder; f. 1798 i Jylland; lærte Guldsmedprofessionen og rejste til Tydskland; nedsatte sig derefter som Guldsmedmester og Graveur i Slagelse, siden i Kjøbenhavn. Blev 1841 antagen til Forstander for Baptisternes Samfund i Kjøbenhavn. — * Margrethe Kirstine Hellesen, en Datter af Guldsmedmester Haldor Hellesen og Johanne Mathilde f. Turen. — (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 27—37; Fædrel. II. 1841, Nr. 633. 707. 710; III. 1842, Nr. 917. 919. 1004. 5. 6. 42. 81; V. 1844, Nr. 1577. 78. 1672. 75. 1716).

Den anden Esra Bog, en prophetisk Aabenbarelse om Verdens sidste Tid. Efter Luthers tydske Bibel oversat. Kbh. 1837.

Ansøgning til H. M. Kongen om almindelig Religionsfrihed for Baptisterne i Danmark, i Fædrel. II. 1841, Nr. 742.

Mønster (Peter Hans), f. d. 12te Juli 1773 i Bogense i Fyen, hvor hans Fader Carl Christian Mønster da var Told- og Consumtions-Controleur, siden Told-Inspecteur i Stubbekjøbing († 1794); hans Moder Christine Sophie Rosenquist (f. 1748, † 1/8 1830) var en Datter af Hans Rosenquist, Sognepræst til Jeuthen i Aarhuus Stift. — Blev i Slutningen af Aaret 1782 Discipel i Frederiksborg Skole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1790, og tog i Januar 1795 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Haud illaud.; opnaaede 1797 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Prijsopgave i Philosophien: „*Artes populares Græcorum* cum doctrinis, qvibus apud nos institui juventus solet, comparare, et qventum utrisqve pretium statuendum sit, æstimare" (jvfr. Badens Univers. Journ. V. 33); manuducerede i nogle Aar til den theologiske Examen; underviste dernæst i en kort Tid i det Christianiske Institut, og blev derefter Lærer i Efterslægtsselskabets Realskole; rejste i Begyndelsen af Sommeren 1800 som Lærer for den danske Consuls, daværende Canceliraad (siden Generalkrigscommissair og Deputeret i Commerce-Collegiet) C. Ewalds Børn til Cette i Frankrige, og bestyrede, i hans Fraværelse, i nogen Tid Consulatets Forretninger; vendte i Slutningen af 1801 tilbage til Danmark; blev strax igjen Lærer, og 1803 Inspecteur ved Efterslægtsselskabets Realskole; 1805 Sognepræst for Gyrstinge og Flinterup i Sjælland; d. 27de Decbr. 1807 Amtsprovst over Sorø Amt; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge; d. 19de Marts 1813 Sognepræst til Ringsted og Benløse; d. 28de April 1819 Medlem af Commissionen, betræffende den indbyrdes Underviisnings-methodes Anvendelse i Almueskolerne paa Landet og i Kjøbstæderne; d. 16de

Maj 1824 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; disputerede d. 27de Maj 1826, efter Facultetets Indbydelse, for den theologiske Doctorgrad; udnævntes d. 13de November 1829 til Biskop og Superintendent over Aarhuus Stift. † 31te Juli 1830 i Aarhuus. — * Friderike Sophie Fleischer, en Datter af afd. Fuldmægtig Søren Fleischer. — (Autobiographi i Universitets-Programmet ved Christendommens 1000aarige Jubelfest 1826, p. 22—27, og vedføjet det til hans Bispevielse af F. Münter udstedte Program: „Effata et Oracula Montanistarum", Hafn. 1829, 4to; Nekrolog, af J. Møller, i L. T. 1830, Nr. 39 og N. theol. Bibl. XVIII. 357—72; af F. Thaarup i „Dagen" 1831, Nr. 264; jvfr. sstd. 1830, Nr. 187. 192; N. theol. Bibl. XVII. 175—83; Elmquist's „Læsefrugter" LI. 117—18; 121—31; 142—43, Noten; Rahbeks Erindr. V. 294; Kbhpost. 1830, Nr. 191).

Sammenligning mellem Grækernes og vort Opdragelses- og Underviisnings-Væsen, en akademisk Priis-Afhandling, som blev tilkjendt Accessit. Kbh. 1797. (L. E. 1797, Nr. 14). — *Thyms* Theologiske Encyclopædie og Methodologie, overs. ibid. 1800. (L. E. 1800, Nr. 38). — Folkesange samlede ved P. H. Mønster, og med Indledninger forsynede ved O. Horrebow. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 36). — *T. C. Bruun Neergaards* Reise imellem Alperne med Borger Dolomieu. Paa Dansk udg. ibid. 1802. (L. E. 1802, Nr. 25). — Om Legemsøvelser i Almindelighed. Et Indbydelses-Skrivt til offentlige Øvelser ved Sommer-Examen paa det gymnastiske Institut. Kbh. 1803. 4to. — Om Hukommelses-Evnens Dyrkelse. Et Indbydelses-Skrivt til Examen i Efterslægts-Selskabets Skole. ibid. 1801. 8. (ogsaa i „Minerva" 1804, I. 291—309). — Bidrag til Efterretninger om Svømme-Øvelsernes Fremgang hos os. Et Indbydelses-Skrivt o. s. v. ibid. eod. 4to. (ogsaa i „Minerva" 1804, I. 50—66). — Om Modersmaalets Dyrkelse. Et Indbydelses-Skrivt til Examen i Efterslægts-Selskabets Skole. ibid. 1805. 8. (ogsaa i „Minerva" 1805, I. 312—23). — *Athenæum.* Et Tidsskrivt. I. Bd. I.—III. Hefte. Kbh. 1804—6. (Allg. L. Z. 1805, IV. Nr. 270; 1807, III. Ergzbl. Nr. 152. — Af „Athenæum" er særskilt aftrykt: Om Gymnastiken og dens Anvendelse paa Opdragelsen. Et Forsøg i Pædagogiken. Kbh. 1806). — Den Kamp, den ærlige Guds Ords Tjener har at kjæmpe, og det store Haab, der skal styrke ham i Kampens Stund. En Prædiken ved St. Hans Landemode. Kbh. (1810).

Om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd ved P. H. Mønster og J. Abrahamson. I.—III. Deel. Kbh. 1821—28, m. 12 lithographerede Tabeller. (1—2 Deel r. L. T. 1823, Nr. 8. 9. 10. Herimod udkom: „Tillæg til L. T. Nr. 8, 9 og 10 i 1823. Til den indbyrdes Underviisnings Venner og Fiender, i Anledning af en Recension i L. T., fra Udgiverne af Skrivtet: Om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd. Kbh. 1823". (Rec. Svar i L. T. 1823, S. 381—83). Yderligere Erklæring i Anledning af Recensionen i L. T. o. s. v., og: Recensentens Svar paa Antikritiken. Kbh. 1823. (Rec. Svar i L. T. anf. St. S. 441—52). Endnu nogle Ord i Anledn. af Recensionen og Rec. Svar i L. T. Nr. 28. Kbh. 1823. Disse tre anførte Svar fulgte med L. T. 1823, og bleve senere aftrykte som Tillæg i Værkets 3die Deel. — Værket anm. i Fabers Jyll. Kunstbl. Tid. 1823, H. 1. S. 30—38; Revue encyclop. 1829, Septbr.; jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 1599; Møllers N. theol. Bibl. XVIII. 79—82).

Læsetabeller (80) til indbyrdes Underviisning, 1ste Oplag. Kbh. 1822, Fol. — 2den Hovedrapport om den indbyrdes Underviisnings Fremgang i Danmark, sluttet med 31 December 1824. Extract af en allerunderdanigst Rapport af 28. Januar 1825. Kbh. 1825, 4to. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1829, Nr. 34. 35). — 4de Bilag til Bestemmelserne for indbyrdes Underviisning. ibid. 1825, 4to. — Summarisk Extract af 4de—8de Hovedrapport om den indbyrdes Underviisnings Fremgang og Tilstand i Danmark. 1826—30. ibid. 1827—1831. 4to. (Steenstrup). [Samtlige udg. i Forening med J. N. B. Abrahamson].

De Dionysii Alexandrini circa Apocalypsin Johanneam sententia, hujusque vi in seriorem libri æstimationem. Diss. inaug. Hafniæ 1826. (L. T. 1826, Nr. 35, r. af H. N. Clausen; Theol. Maanedsskr. V. 258—273, af A. G. Rudelbach, jvfr. sstd. S. 294).

Tale i Anledning af Kongehusets og Dannerfolkets Høitidsdag d. 1ste Novbr. 1828. 8vo.

Skulde der virkelig hos os være gjort for Meget for den indbyrdes Underviisning? Et Spørgsmaal til Forfatteren af Danmarks Krønike for 1828. Kbh. 1829. (M. f. L. III. 194—95, anm. af H. G. v. Schmidten; jvfr. Art. F. A. Holstein).

Synodal-Prædiken i Roeskilde Domkirke, den 7de October 1829: „Om Sandhedens oprigtige Forsvar ogsaa nødvendigen udkræver Ufordrageligbed mod anderledes Tænkende“. (22 S. 8vo; vedføjet *Acta Synodi Dionysianæ*, habitæ die 7. Octobris 1829).

Afgangne Biskop Mønsters og Generalkrigscommissair, Oberstlieutenant Abrahamsons Regnskab for Bogen om den indbyrdes Underviisnings Væsen og Værd m. m. og for Overskuddets Anvendelse. 1819—35. Kbh. 1836. (jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 193. 209; 1836, Nr. 211. 212).

Medudgiver af: Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemode. I.—III. Bind. Kbh. 1812—18. (L. T. 1812, Nr. 31. 32; 1819, Nr. 15. 16. 18. 19. 22; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1817, Nr. 25. 26). Hertil leverede han: Kiliasmen, betragtet som en almindelig Mythe, og dens sande Oprindelse. 1.—3. Afdeling, i Bd. I. S. 168—182; 310—29; Bd. II. S. 68—87. (L. T. 1812, S. 497—502; 1819, S. 310—41; Histor. Calender I. 57—58); Om Gavnligheden af en praktisk Haandbog for Præster, og Forslag til dens hensigtsvarende Indretning, Bd. I. S. 371—80. (L. T. 1812, S. 510—12); Om Folke-Oplysnings almene Vigtighed og Værd, især med Hensyn paa Almue-Ungdommens Dannelse, Bd. III. S. 107—31. (L. T. 1819, S. 293—96).

I „Iris og Hebe“ (Bemærkninger over den theologiske Embedsexamens Værd og Beskaffenhed, 1798. III. 285—309. [jvfr. sstd. 1799, I. 181—209; II. 318—20; IV. 262—77]; Bidrag til P. F. Suhms Minde, 1798. IV. 70—78; Tale ved det ny litterariske (strax igjen opløste) Selskabs Indvielse, 1799. III. 166—96; Har Nutidens Opdragelse Fortrin fremfor Fortidens? 1800. II. 38—56; Verelen, en Fortælling, sstd. S. 193—212; Hvorledes skal Classikerne hensigtsmæssigst foredrages for den studerende Ungdom? sstd. S. 213—22; Eugenias Død, sstd. S. 261—75; Under hvilke Omstændigheder trives Folkemængden bedst? sstd. S. 275—91; Enkelte Træk af de egentlige gamle germaniske Folkeslægters huuslige Forfatning, Skikke og Maade at leve paa, 1802, I. 45—63; jvfr. L. C. 1807, S. 652).

I „Minerva“ (Tale ved Høitideligheden paa Nachtegalls gymnastiske Institut,

1800, II. 346—65; Tale i Anledning af Efterslægtsselskabets 20de Aarsfest, 1806, I. 190—222 [ogsaa særsk. aftr.]; samt de tre ovenanførte Indbydelsesskrifter).

I R. Lunds „Nordisk Landvæsens- og Landhuusholdnings-Magazin" (Om Industrie og dens Fremme især med Hensyn paa Danmark, i Aarg. 1802, April, S. 55—105).

I „Dansk Minerva" (Tale i Anledning af Efterslægtsselskabets 31te Aarsfest, Bd. IV. 1817, Mai, S. 46—69).

I „Sct. Johannes, Lommebog for Murere 5821", udg. af K. L. Rahbek, (Mindetale over Abrahamson, S. 93—107). — I „Metis", Lommebog for Murere 5823", udg. af Rahbek, (Sang til Overhofmarschal Hauch).

I „Nyt theolog. Bibliothek", udg. af J. Møller, (Behøver Præsten for sin fremskridende videnskabelige Uddannelse intet videre, end et fortsat Studium af Religionens og Kirkens Historie? En Undersøgelse, Bd. XIV. S. 1—63; jvfr. sstd. S. 64—94).

I „Første Aarsberetning betræffende Bibelforeningen for Ringsted og Omegn", Kbh. 1828 (Tale d. 5te Novbr. 1827, S. 4—10).

Et Ord talt i rette Tid til Professor Bang i Anledning af hans Ønske i Adresseavisen No. 240, udkom 1797 med to Stykker af M. C. Bruun under Titel af: Tria juncta in uno. (jvfr. hans Erklæring desangaaende i L. C. 1797, S. 674—75). — Recension over J. H. A. Torlitz's Schweizerreise i A. 1803, i Lærde Efterretninger 1806, Nr. 1. — Erklæring ang. et Monument for Biskop Balle, i Thisteds Repert. f. aandel. Sager Bd. I. S. 144—46.

Forord til „Forhandlinger ved Slagelse Bibelforenings Generalforsamling den 15de Juni 1827". Slagelse.

Mørch (. . . .), Grosserer; Ejer af Ydernæsgaard (1814).

Om Rørs Anvendelse til Staldforing m. m., i Landoecon. Tidender Bd. VI. 1817, S. 268—86.

Mørch (Axel Møller), en Søn af Jens Christian Mørch og Anna Marie Mørch, er f. d. 4de Juni 1797 paa St. Thomas i Vestindien; blev 1813 dimitteret til Universitetet af Professor G. Bad; underkastede sig i Januar 1817 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i det paafølgende Efteraar sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; studerede Naturhistorie, især Botanik; vandt 1820 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den for 1819 udsatte naturhistoriske Priisopgave: „Postulatur *generis Jungermanniæ Monographia*, species indigenas, diagnosibus luculentis et descriptionibus completis illustratas complectens, adjectis simul rectis synonymis, locis natalibus, bonarumque iconum citationibus"; gjorde en naturhistorisk Reise i Island; blev d. 16de Novbr. 1821 Undercancellist i det danske Cancelli; 1825 Cancellist; d. 1ste November 1828 Cancellisecretair; d. 28de October 1836 Cancelliraad; d. 12te December 1837 Borgemester og Auctionsdirecteur i Aalborg. — Prof. Hornschuh i Greifswalde har givet en ny Mosart Navnet „*Dicranum* Mörchianum"

efter Mørch, som opdagede den i Island. — * Johanne Birgithe Lund, en Datter af Consistorialraad Christen Andersen Lund, Sognepræst til Kjølby paa Møen. — (Jvfr. M. f. L. XX. S. 382).

Efterretninger om nogle islandske Planter, i Th. Gliemann's „Geographische Beschreibung von Island" (Altona 1824), S. 136—49.

Bidrag i 29de og følgende Hefter af „*Flora Danica*."

Mørch (Bolle Herman), f. d. 12te October 1809 i Thorshavn paa Strømøen, hvor hans Fader Kammerraad Mads Hvass Mørch (en Sønnesøn af Jubellæreren Provst Bolle Mørch i Gjerding i Viborg Stift) var Bestyrer af den kongelige Handel (f. 1765, † 1831 i Thorshavn); Moderen A. J., fød Schou. Kom i Aaret 1822 til Kjøbenhavn; besøgte i 1 Aar det v. Westenske Institut; nød derpaa i 2 Aar privat Underviisning, og indtraadte derefter i Frederiksborg lærde Skole, fra hvilken han dimitteredes til Universitetet 1827; blev det næste Aar indkaldt ved anden Examen; constitueredes d. 28de Decbr. 1833 som Lærer ved den lærde Skole i Frederiksborg; underkastede sig i Maj 1838 den philologiske Embedsexamens theoretiske, og i Maj 1839 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; udnævntes d. 25de Septbr. 1838 til Adjunct ved nysnævnte Skole, hvorfra han d. 29de Januar 1839 forflyttedes i samme Egenskab til Metropolitanskolen; blev d. 17de Octbr. 1841 Overlærer ved den lærde Skole i Randers. — * ...... Tauber, en Datter af Etatsraad E. G. Tauber. — (Biographi i Programmet fra Metropolitanskolen for 1840, S. 44—46; Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 18—19).

Om Grændserne for den historiske Underviisning i de lærde Skoler, dens Fordeling og successive Fremskriden. Indbydelsesskrift til Examen i Metropolitanskolen 1840. (Med Skoleefterretninger af N. L. Nissen). Kbh. (T. f. L. o. K. V. 325—30, af H. M. Flemmer).

Bidrag: i „Dansk Folkeblad" (Nærmere Betragtning af de lærde Skolers Benyttelse som Dannelsesanstalter for Borgerstanden, VI. Aarg. Nr. 47. 48; jvfr. Fædrel. II. 1841, Nr. 437, af C. F. Ingerslev); — i „Fædrelandet" (Anmeldelse af Skoleprogrammer for 1840, II. 1841, Nr. 405).

Mørch (Johan Christian), f. 1762; var Kjøbmand ved Julianehaab i Sydgrønland; blev derefter Kasserer ved Maleværket og Landværts-Consumtionen i Bergen. †. — * Erica Kleist.

Hans Egedes Aftensamtaler med sine Disciple, skrevne af J. C. Mørch, udgivne af P. Kragh paa Dansk og Grønlandsk. Kbh. 1837. (24 Ark, 8vo; bekostet af Handelen).

Mørch (Otto Josias Nicolai), Søskendebarn til ovenanførte B. H. Mørch; f. 1799 i Aalborg, hvor hans Fader Andreas Lowsen Mørch da var Capellan pro loco ved Budolphi Kirke, siden Sognepræst til Dronninglund i Vendsyssel (f. 1762 i Gjerding, Viborg St., † 1826); lærte

Gartnerkonsten i Rosenborg-Slotshave; tog Gartner-Examen 1820, samt den højere Grad i Botanik og botanisk Havedyrkning i823; var Mestersvend i den botaniske Have under Holbøll; rejste til Udlandet, og opholdt sig 3 Aar i Holland. Blev derefter Gartner ved den botaniske Have ved Lunds Universitet, og d. 18de April 1829 ved Kjøbenhavns Universitets botaniske Have (jvfr. Kbhvns Univers. Aarb. f. 1841, af Selmer, S. 46—48, Noten); s. A. Medlem af Gartner-Examinations-Commissionen i Kbhvn; gjorde en Rejse i Nord-Tydskland 1835. † 25de Juli 1842. — * Dorothea Juliane Sjøbeck, Datter af Bogbinder Sjøbeck i Lund. — (Jvfr. „Dagen“ 1842, Nr. 202).

Kort Anviisning til paa en let og fattelig Maade at ordne Træer, Buske og urteagtige Planter, som hos os kunne lykkes i fri Land, efter Havekonstens Regler og forskjellige Fordringer. Kbh. 1838. (M. f. L. XX. 366—72, og Have-Tid. V. 85—91, anm. af J. W. Hornemann).

Catalogus plantarum horti botanici Hafniensis. Hafniæ 1839.

Om Mistbænkes og Mistbedes Anlæg og Behandling, til Underretning for Dem, der ikke holde Gartnere. Kbh. 1841, med lithogr. Tegninger.

Medredacteur af: Have-Tidende. Udgivet af Selskabet til Havecultureus Fremme. I.—VII. Bind. Kbh. 1835—41. (Til dette Tidsskrift leverede han i 1ste Bd.: Om Pottevæxters Pasning i Værelser, S. 17—26; Nogle Have-Bemærkninger, S. 33—40; Om nye Planter, der første Gang have blomstret i den botaniske Have i Kjøbenhavn i Aaret 1834, S. 65—74; Om Blomstertæpper, S. 89—91; Om nye Kjøkkenvæxter, S. 91—96; 139—43; 158—60; 171—76; 189—91; Om den almindelige Klage over Havefrøets Spiren, S. 136—38; Annonce om Ostheimer Kirsebærtræet, S. 255—56; Yderligere Bemærkninger til en Afhandling om Opvarmning med varmt Vand især i Driv- og Værthuse, S. 329—32; Nogle Bemærkninger angaaende eenaarige Planters Dyrkning, S. 353—56; Bemærkning til P. D. Feilbergs Artikel om Ananas Dyrkning, S. 382—83; — i 2det Bd.: Reise i Nord-Tydskland 1835, S. 17—23; 33—38; En let Maade at overvintre Capske, Nyhollandske og sydeuropæiske Planter, S. 29—31; At bevare unge Træers Bark for at afgnaves af Harer, efter det Engelske, S. 82; Om de forskjellige Anvendelser af eenaarige Ziirplanter, S. 65—72; Om Dyrkningen af eenaarige Ziirplanter, S. 119—22; Hvorfor espalierer Man Frugttræer? S. 142—44; — i 3die Bd.: Om nye Planter, der første Gang have blomstret i den botaniske Have i Kjøbenhavn 1835, S. 10—25; Om de forskjellige Gjæringsstoffe til Driverier, S. 168—75; Bemærkninger, nedskrevne paa en Reise i Nordtydskland 1835 (Fortsættelse fra 2det Bd.), S. 193—212; Et Par Ord om den hollandske Gartners Dannelse, S. 284—87; — i 5te Bd.: Forberedelse til Kunstgartnerexamen, S. 331—34; — i 7de Bd.: Nye Siir-Planter, der første Gang have blomstret i den botaniske Have i Kjøbenhavn i Aarene 1837—40, S. 19—32; Nogle yderligere Bemærkninger om Indfatninger, S. 105—8; Beretning om nogle Forsøg, anstillede i den botaniske Have, med forskjellige Surrogater for Morbærblade til Silkeormes Fodring, S. 449—51; — i 8de Bd.: Siir-Planter, som i 1841 første Gang have blomstret i den botaniske Have, S. 6—7).

Bidrag: i Ursins „Magazin for Kunstnere og Haandværkere“ (Solskinsdage i Aarene 1826—29, Bd. V. S. 392; Soldage i Aaret 1830, i 2den Række Bd. II. S. 112; En Trillebor af en ny Construction, sst. Bd. III. S. 97).

Mørch (Terkel), opkaldt efter sin Grandonkel Conferenceraad Terkel Klevenfeldt, blev f. i Kjøbenhavn d. 27de Januar 1766 (ikke 1767). — Hans Fader var Kammersecretair og Revisor i General-Postamtet Christian Mørch (f. 1714 i Kbh., † i Jan. 1782 i Fredericia, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 421); hans Moder Ane Maria Wessling, Datter af Herkræmmer Nicolay Wessling i Kbhvn. Da Forældrene havde taget Bopæl i Fredericia, blev Sønnen i sit 10de Aar sat i den derværende latinske Skole, men maatte ved Faderens Død og Moderens Uformuenhed afbryde sine Studeringer uden at admitteres til Universitetet, hvilke han dog stedse i Fritimen under sine Embedsstillinger vedblev at fortsætte. I Aaret 1783 forlod han med sin Moder Fredericia og søgte nu Ansættelse i den civile Embedsvej; indgik saaledes som Volontair i den islandske Handelsrevision, og ernærede sig ved nogle Informationer og Ugeskriveri; blev 1788 privat Comptoirbetjent ved et af Amiralitetets Departementer; 1790 Cancellist i Sø-Statens Commissariats Comptoir; i Decbr. 1797, efter Ansøgning formedelst Svaghed, i Naade entlediget med Vartpenge; flyttede i Maj 1799 til Aarhuus, og var der sysselsat med literaire Bidrag for Maanedsskriftet „Jydernes Ven", indtil han, efter offentlig Indbydelse, i samme Aars Efteraar anlagde et Læreinstitut i Viborg, hvilket han paa 3die Aar forestod som Enelærer; ansattes fra 1ste Januar 1802 som Postmester i Frederiksborg, og erholdt virkelig Krigscancelli-Secretairs Charakteer; blev d. 1ste Juli 1817, efter Ansøgning paa Grund af Svaghed, i Naade afskediget med Pension; var derefter Forpagter af en Landejendom i Nærheden af Frederiksborg, sildigere, i 6 Aar, af Gaarden Marianelund nær Helsinger; opholdt sig dernæst i 2 Aar i Helsinger, siden i 5 Aar paa Langeland, indtil han i Efteraaret 1832 bosatte sig i Fredericia, hvor han døde d. 8de April 1841. — * 1. 1794 Ane Marie Voigt (f. 1774, † 1807), en Datter af Provst Jens Peter Voigt i Magleby paa Langeland. * 2. Elisabeth Dorothea Tønder (sep.; † 1818). * 3. 1812 Jørgine Christine Møller, Datter af Degnen Jørgen Møller i Cimmerbølle paa Langeland, og Hustru Christine Stæhr. — (Jvfr. „Mit Levnet, af T. Mørch", Odense 1831).

Pilegrimen, en Ridderfortælling, oversat af det Tydske. Kbh. 1795. — Min Tidsfordriv i den fra Pligterne sparede Time. ibid. 1796. 172 S. l. 8. [ei i Boghandelen]. — Udødeligheds Egne, en Rhapsodie, Oversættelse af Tydsk. ibid. 1797. 8 S. 8. — Lille Magie eller Uddrag til Nytte og Moroe for Kunstelskere og Enhver, med Figurer. ibid. 1798. (L. E. 1799, Nr. 16). 2det forøgede Oplag, u. T.: Lille Magie, eller magiske og andre sieldne Kunstveiledninger, med Fig. Odense, 1832. — Vildfarelse uden Last, Skuespil i 5 Akter, omarbeidet Oversættelse af Skuespiller Beks Original. Kbh. 1801. — Orest og Hermione eller Reen og ædel Kjærligheds Magt, skildret i 14 Bøger, oversat efter Johan Jacob Dusch's tydske Original. ibid. 1802. (L. E. 1803, Nr. 31). — Regel om Tjenestefolk. ibid. 1809. 8 S. 8vo.

Digte-Forsøg. Kbh. 1817.

Fuldstændig Afsloring af de saakaldede Taskenspiller-Kunster, med fattelig Lære af deres Udførelse, til Tidkort i selskabelig Kreds. Med Figurer. Odense, 1830. 2det Opl. ibid. 1831.

Mit Levnet. Odense, 1831. (2 Dele i 1 Bd. med fælles Hovedtitel).

En Oldings Gjentoner af Hjertets Følelser i Samling af nogle Digte, helligede det Danske Kongehuus ved flere høie Anledninger. Odense, 1837. 48 S. 8. (Fyens Stifts-Avis 1837, Nr. 126; „Dagen" 1837, Nr. 163; Kbhpost. 1837, Nr. 195).

Medredacteur og Medudgiver af: Nyeste Morgenpost, Ugeblad af blandet Indhold især med Hensyn til Fredericia og Omegn. Nr. 1—28, fra 1. Januar til 21de Juni. Horsens 1840. 4to; og af: Fredericia Ugeblad. Af blandet almeennyttigt Indhold for By og Land. Nr. 1—26, fra 8. Juli til 30. December. Veile 1840. 4to.

Adskillige Smaaafhandlinger, originale og oversatte, indrykkede i det af Bogtrykker Niels Lund i Aarhuus udgivne Maanedsskrift „Jydernes Ven", siden kaldet „Clio", i Aaret 1799 og 1800, deels under Mærket XII., deels under eget Navn; endvidere: Hver fik sin Løn, originalt Lystspil i 3 Akter, i „Clio" 1799, Sept. og Octbr.; Den Uforklarlige, en Fortælling af Carl Rechlin, oversat, sstd. Oct. og Novbr.; særskilt. Aarhuus 1800.

Bidrag: i „Den Danske Tilskuer" (Oversættelse af Schillers Sang til Glæden); i Høst's „Nordiske Tilskuer" (Et Digt, Nr. 25); i „Kjøbenhavnsposten" 1835 (Egne Erfaringer af den Homoopathiske Lægemethodes Gavnlighed); i „Jyllandsposten" (En Bemærkning, 1833 Nr. 36; Fredericia, sstd. Nr. 38). — (Efter Autogr.).

Mösting (Johan Sigismund), f. d. 2den November 1759 paa Møen, hvor hans Fader, da Kammerherre og Ridder (Storkors) af Danebroge, siden Geheimeraad, Frederik Christian v. Mösting var Amtmand (f. $\frac{15}{8}$ 1717, † $\frac{1}{2}$ 1773, jvfr. Paludans Beskr. ov. Møen, 1. S. 473—74); hans Moder Elisabeth, f. v. Schack († $\frac{27}{8}$ 1782), en Datter af Major Otto v. Schack, til Bramslykke og Kjerstrup i Laaland. — Blev 1775 inskriberet som Student ved Kjøbenhavns Universitet; 1781 Candidat i Lovkyndigheden (Laud.); 1782 Auscultant i Rentekammeret, og s. A. Kammerjunker; 1789 Amtmand over Haderslev Amt; d. 18de Septbr. s. A. Kammerherre; d. 2den Juni 1803 Ridder (Storkors) af Danebroge; d. 1ste Novbr. 1804 Præsident i det daværende tydske Cancelli, og strax efter tillige Medlem af den overordentlige Finantscommission (oprettet 1787); var og i Aarene 1805 til 1811 første Medlem af Feldtcommissariatet; blev 1808 Skatmester ved de kongl. Ridder-Ordener; d. 10de August s. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; var fra April 1809 til Januar 1810 midlertidigen tillige Præsident i det danske Cancelli; blev d. 12te Januar 1810 Æresmedlem af det kgl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 11te Januar 1813 Overdirecteur ved Rigsbanken; d. 6te December s. A. Finantsminister og Præsident i Rente-

kammeret; d. 30te April 1814 Geheime-Statsminister; d. 31te Juli 1815 Ridder af Elephanten; s. A. Æresmedlem af det kgl. Academi for de skjønne Konster; d. 31te Maj 1826 Vicekantsler for de kongl. Ordener; d. 1ste Novbr. 1828 Ordens-Kantsler; d. 4de Marts 1831, efter Ansøgning, i Naade entlediget som Finantsminister og Præsident i Rentekammeret, men vedblev som Medlem af Geheime-Statsraadet; udnævntes d. 2den Marts 1838 til Chef for det store kongelige Bibliothek, det kongelige Museum for Naturvidenskaberne, den kongl. Kobberstiksamling, samt til Præsident i Commissionen til Oldsagernes Bevaring; valgtes i October 1839 til Præses i det kongl. nordiske Oldskrift-Selskab; blev d. 22de Maj 1840 Overkammerherre; d. 26de Febr. 1842, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra de fleste af sine anførte Embedsstillinger, men vedblev som Kantsler for de kongl. Ordeners Kapitul, som Overkammerherre og som Chef for det store kongl. Bibliothek. — Schousboe har opkaldet en Planteslægt efter ham: „*Moestingia*" (jvfr. Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. 590); ogsaa har Mädler i sit Maanekort givet en Egn Navnet: „Mösting". — † 16de September 1843 i Frederiksberg. — * ⚭ 1785 Cecilie Christiane v. Krogh. — (Mindetale over ham, holdt d. 1. Marts 1844 i det kongl. Danske Videnskabernes Selskab, af H. C. Ørsted, i Oversigten over Selskabets Forhandlinger 1844 Nr. 3, S. 27—32; jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog H. 9., Ny Række H. 1., S. 35—45; Brockhaus's Conversations-Lex. d. neuesten Zeit u. Literatur Bd. III. Leipz. 1833 [overs. i Øst's „Materialier" Nr. 68]; Werlauffs Histor. Efterretn. om det store kgl. Bibliothek, 2den Udg. S. 403—4; Berlingske Tid. 1843, Nr. 250. 255. 258; Adr. Compt. Efterretn. 1843, Nr. 258; C. J. Boye's „Julegave" 1843. — Portrait, malet af Grøger, st. af Simonsen; lithogr., med Facsimile af hans Navn, af C. Henckel; lithogr. i Bærentzens & Comp. lithogr. Institut, i „Ny Portefeuille" 1844, Bd. 2.).

Brev til Udgiveren af „Mnemosyne" (Prof. J. Møller), indf. i „Mnemosyne" Bd. II. 1831, S. 359—65 (jvfr. sstd. S. 366—70). Overs., tilligemed J. Møllers Erklæring, paa Tydsk af D. L. Lübker i Neue Schlesw. Holst. Lauenb. Provinzial-Berichte 1831, IV. S. 542—53.

Tale i det kgl. Nordiske Oldskrift-Selskabs Aarsmøde d. 30. Januar 1840, indf. i Selskabets Aarsberetning for 1839, S. 1—3; En Meddelelse til Selskabet, i Aarsberetn. for 1840, S. 1—2.

N.

Nachtegall (Vivat Victorinus Fridericus Franciscus), f. d. 3die October 1777 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Skræddermester. Blev i Efteraaret 1794 [ikke 1795] dimitteret til Universitetet fra

det Schouboeske Institut; underkastede sig i April 1795 og i April 1796 den philosophiske Examens tvende Afdelinger; oprettede fra 1ste Novbr. 1799 et privat Institut for Gymnastiken; blev tillige Lærer i Gymnastik ved Søcadet-Academiet (1800 indtil $\frac{2}{3}^{8}$ 1813) og ved Landcadet-Academiet (1801 til $\frac{1}{1}$ 1818), samt de militaire Skoler i Kjøbenhavn; 1804 Forstander for det militaire gymnastiske Institut; d. 3die Febr. s. A. Professor i Gymnastiken (med Rang med Nr. 1 i 6te Klasse); gjorde 1806 en Reise i Udlandet; blev 1807 Capitain ved Kongens Livcorps; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; d. 17de Marts 1816 til Overinspecteur ved det militaire gymnastiske Institut (til 1ste Juli 1842); fik d. 13de August 1821 Titel af Directeur over Gymnastiken (og Rang med Oberstlieutenanter); blev d. 25de Maj 1826 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste Novbr. 1828 virkelig Directeur over Gymnastiken (med Rang med Generalkrigscommissairer); erholdt d. 3die Septbr. 1834 Rang med virkelige Generalkrigscommissairer; udnævntes 1841 til Ridder af den græske Vor Frelsers-Orden; d. 1ste Juli 1842 til Generalkrigscommissair (med Rang i 2den Kl. Nr. 12); i Juni 1845 til Ridder af den preussiske røde Ørn 3die Klasse. — * Sophie Winkel-Horn († $\frac{1}{1}^{4}$ 1832), en Datter af Justitsraad Frederik Winkel-Horn. — (Jvfr. Nyt Magazin for milit. Videnskabelighed I. S. 267—322; Kbhvns Skilderi 1828, Nr. 68. 69).

Instruction i Gymnastikken for de Lærere, som ere ansatte ved Cavalleriets og Infanteriets Underofficeer- og Exerceerskoler. Kbh. 1805. (er trykt paa kongelig Bekostning; see „Penia" 1810, S. 75).

Reglement for Rekrutternes gymnastiske Dannelse i den danske Armees Exerceerskoler. Kbh. 1819.

Reglement for den gymnastiske Underviisning ved Underviisningsanstalterne samt Landetatens militaire Caserne- eller Drengeskoler. Kbh. 1821.

Lærebog i Gymnastik for Almue- og Borger-Skolerne i Danmark. Kbh. 1828, med 3 Steentr.

Gymnastikkens Fremgang i Danmark, fra dens første Indførelse i Aaret 1799 indtil Udgangen af Aaret 1830. Udtogsviis efter de Rapporter, som aarligen allerunderdanigst ere forelagte Hans Majestæt Kongen. Kbh. 1831. 4to. (Kbhpost. 1832, Nr. 88. 89).

Kort Anviisning til at lære at svømme. Kbh. 1831. Paa Islandsk: *Sundreglur* prófessors *Nachtegalls*, auknar og lagaðar eptir Íslanns Þörfum, af útgjefendum Fjölnis. Kaupmannahöfn, 1836. („Fjölnir" II. 58).

Lærebog i Gymnastik til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1834.

Extract af indgivne allerunderdanigste Rapporter om Gymnastikkens Tilstand og Fremgang i Danmark og Hertugdømmerne i Aarene 1838 og 1839. Kbh. 1840. („Dagen" 1840, Nr. 129).

Indberetning til Kongen om Gymnastikkens Fremgang i Danmark, Norge og Hertugdømmerne i Almindelighed og i Kjøbenhavn i Særdeleshed, fra 1800 til 1810, aftr. i „Penia" 1810, Nr. 3 flgg.

Nachtigall (Carl), en Søn af Jacob Nachtigall, Strand-Controleur i Randers Tolddistrict; f. 1783; deponerede fra Randers Skole i Efteraaret 1801; rejste derefter til Frankrige, og var i nogle Aar Kjøbmand; levede siden som Lærer i det franske Sprog og Handelsvidenskaben i Kjøbenhavn. † 1836. — * Lovise Lindberg, en Datter af Drejermester J. Lindberg i Kjøbenhavn.

Blandede Underholdninger for begge Kjøn, samlede. No. 1. Kbh. 1818.

Nyeste fransk Grammatik efter L'Homonds franske Original, dens femtende Udgave. Til Brug for Begyndere og de mere Øvede. Oversat og fordansket. Odense, 1821. (L. T. 1821, S. 327—33, r. af F. Thaarup).

Almanak for Anecdoter, af J. A. Brüel. Oversat. Kbh. 1828.

Den forbenværende svenske Konge Gustav Adolph den IVdes Biographie, samt hans første Vaabendaad, skrevet af ham selv. Oversat. Kbh. 1829.

Udvalgt Samling af franske Proverber og Gallicismer, med dertil svarende danske Ordsprog og Danismer. (O. m. T.: Lommebog for begge Kjøn). Kbh. 1830.

De comiske Helte og Heltinder. (Noveller). Efter det Franske. I.—II. Hefte. Kbh. 1831.

Nadrøi (L.), see Heinrich Ludvig Jordan.

Nagel (Carl Friderich), f. d. 4de Marts 1794 i Kjøbenhavn, af Forældrene Bogbinder og Classelotteri-Collecteur Andreas Nagel og Lucie Dorothea f. Anthon († 1/7 1821); blev dimitteret fra Brendstrups og v. Westens Institut 1811, og tog i det paafølgende Aar anden Examen; studerede Lægevidenskaben i Kjøbenhavn og Kiel; disputerede d. 30te Maj 1818 for den medicinske Doctorgrad i Kiel; blev samme Aar Læge paa det adelige Gods Ahrensburg, derefter ved Fattigvæsenet i Altona og Ottensen; den 29de Decbr. 1832 Stadsphysicus i Altona; d. 29de Juni 1833 Lærer og Læge, samt Meddirecteur ved den kongl. Fødselsstiftelse sstd.; s. A. Forstander for Vaccinations-Institutet sstd.; d. 22de October s. A. Ridder af Danebroge; erholdt i April 1840 Titel af Professor; udnævntes d. 27de Marts 1841 til Hofmedicus, og benaadedes d. 18de Septbr. 1843 med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * Sophie Margrethe Bauer, Datter af Kjøbmand A. F. C. Bauer i Itzehoe. — (Jvfr. Callisens Med. Schriftsteller-Lex. XIII. 408—10; XXXI. 5).

Diss. inaug. exhibens *specimen historiae docimasiae pulmonum;* q. def. d. 30. Maji. Kiliae, 1818.

Ueber das Entkräftungsfieber der alten Leute, eine wenig gekannte und bisher noch nicht beschriebene Krankheit. Itzehoe, 1829. (Hecker litt. Annal. der Heilkd. XVI. 68—75 (af Hecker); Medic. chir. Zeit. 1830, Bd. II. Nr. 49, S. 401—410; Pierer allg. medic. Annal. 1830, Apr. S. 492—500; Allg. H. Z. 1831, Nr. 165; Leipz. L. Z. 1833, Nr. 101, S. 808; Jen. L. Z. 1833, Ergzbl. Nr. 42, af A. v. Schönberg; Med. chir. Pfenningbibl. VI. 1836, S. 65—73; Summ. d. Med. 1830, Bd. 3. S. 659; Kleinert Repert. d. med. Journalist. 1833, Juli, S. 172, Note 16).

Ueber Armenwesen und Naturalverpflegung der Armen, mit besonderer Rücksicht auf die Stadt Altona. Zum Besten der Speiseanstalt für Dürftige und Arme in Altona. Altona, 1830. (N. f. L. VI. 187—209, af N. David; N. Prov. Ber. 1831, I. 151—52).

Krigshygiene, med særdeles Hensyn paa den Danske Armee. Til Brug for Officerer og Læger. Altona, 1830.

Ein Wort über das jetzt grassirende Scharlachfieber. Altona, 1831. (Pierer med. Zeit. 1832, Nr. 9, S. 140).

Anleitung und Aufforderung zur Errichtung öffentlicher Speiseanstalten jetzt zunächst als kräftiges Mittel gegen die Verbreitung der Cholera. Angehängt ist der 2te Jahresbericht der Altonaer Speiseanstalt für Dürftige und Arme. Altona, 1831.

Nachricht an das Publikum über die zweckmäßigsten Verhaltungsregeln bei einer etwanigen Erscheinung der morgenländ. Brechruhr. (Cholera morbus). Altona, 1831.

Antiquitates cholericae sive tentamen disquirendi: quatenus cholera hodierna maligna veteribus medicis cognita fuerit. Tractatus epist. ad perill. astronomum Hinr. Chr. *Schumacher*. Altonae 1833. (Pabst med. Zeit. 1833, Nr. 89, S. 1421—1422, af Pabst; Horn Archiv f. med. Erfahr. 1833, Novbr. u. Decbr. S. 1135—1136; Hufeland Bibl. d. Heilkd. LXXI. 1834, Nr. 2. Febr. S. 96 u. 99, af Hasper; Heidelb. Jahrbb. d. Lit. 1834, Septbr.; Jen. L. Z. 1835, Nr. 52).

Bidrag: i Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilkunde (Ueber die Cholera in Altona, Fragment eines amtlichen Berichts an das Schlesw. Holst. Lauenb. Sanitätscollegium, Bd. XXIII. (Bd. 3), 1831, H. 2. März u. Apr. S. 279—94); — i Pfaff Mittheilungen aus der Medicin (Auszug aus einem Berichte über die Cholera in Altona, vom 10. Jan. 1832, und die daraus für die Verbreitungsart derselben zu ziehenden Folgerungen, Bd. I. H. 1. 2. 1832, S. 51—59 [Udtog i Kleinert Extrabl. Cholera orient. No. 59, 1832, S. 944]; Choleraausbruch 1832 in Altona, ebd. S. 224—30; Ueber abnorme Geistesäußerungen bei Kindern als Vorboten einer Hirnaffection, Jahrg. 4. 1836, H. 11. 12, S. 1—16).

Nannestad (Frederik Engelhart), f. d. 13de April 1761 i Odense, hvor hans Fader Dr. Theol. Nicolaj Engelhart Nannestad var Professor ved Gymnasiet og residerende Capellan ved St. Knuds Kirke (f. $\frac{1}{1}\frac{3}{1}$ 1730, † $\frac{1}{4}^{4}$ 1782, jvfr. Blochs fynske Geistl. Hist. I. 324—28, 732—35, samt Nyerups Lit. Lex. S. 422—23); Moderen Mette Elisabeth Dellgast (f. 1726, † i April 1800), en Datter af Uhrmager Hans Jochum Dellgast i Horsens. Han deponerede 1782; tog den philosophiske og theologiske Examen med Berømmelse; blev d. 27de Marts 1789 residerende Capellan i Storehedinge og Sognepræst til Høyerup; 1806 Provst i Stevns Herred; 1809 Sognepræst til Lille-Lyndby og Ølsted i Sjælland. † 22de August 1823. — * $\frac{1}{8}^{9}$ 1789 Ane Catharine Mentz (f. $\frac{2}{8}^{5}$ 1763, † $\frac{1}{7}^{6}$ 1822). — (Jvfr. „Dagen" 1823, Nr. 211).

Prædiken paa Fredsfesten d. 1ste Jan. 1802. Kbh.

Nannestad (Hans), Nysnævntes Søn; f. d. 18de Decbr. 1798 i Storehedinge; blev dimitteret fra Frederiksborg Skole 1816; theologisk Candidat

(H. ill.) i Juli 1822; 1823 personel Capellan hos sin Fader i Lille-Lyndby; 1824 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Odense; d. 12te November 1828 Sognepræst til Skallerup og Venneberg i Aalborg Stift. † 7de Aug. 1832. — * $\frac{12}{4}$ 1826 Ane Kirstine Elisabeth Albrecht.

Bidrag i „Kjøbenhavns Skilderi" (Om Borgerskolerne, 1825 Nr. 70. 71. 72)

Nannestad (Nicolai Conrad), Sidstanførtes Broder; f. den 29de Maj 1791; dimitteredes 1811 til Universitetet af Cand. Theol. J. L. Hansen (nu Præst i Glostrup i Sjælland); tog i April 1820 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1821 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Nakskov; 1825 Vicepastor til Vesterborg og Birket, samt 2den Lærer ved det vesterborgske Skolelærer-Seminarium paa Laaland; 1827 Sognepræst for Utterslev Menighed ſſtd.; d. 1ste August 1832 for Østervelling, Helstrup og Grendsteen i Viborg Stift; d. 17de Marts 1838 tillige Provst for Middelsom, Nørlyng, Sønderlyng og Rinds Herreder; d. 2den Septbr. 1843 Sognepræst til Vestenskov og Cappel paa Laaland; d. 28de April 1845 tillige Provst for Nørre- og Sønder-Herred paa Laaland samt indtil videre for Fejø, Femø og Askø. — * 1. Bolette Cathrine Stephensen (f. $\frac{3}{4}$ 1798, † $\frac{13}{4}$ 1824). * 2. $\frac{24}{8}$ 1825 Grethe Dorph, en Datter af afd. Kjøbmand Hans Dorph i Nakskov. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 52).

Lejlighedsdigte, deels særskilt trykte (f. Ex. Cantate for Randers lærde Skole til Højtideligheden d. 31. October 1836), deels indførte i forskjellige Tidsblade, (f. „Dagen" 1823, Nr. 211). — (Tildeels efter Meddelelse).

Nascou (Matthias), f. d. 26de April 1759 i Aalborg, hvor hans Fader Hans Jørgen Nascou var Byfoged og Politimester (fød 1720 i Aalborg, † $\frac{14}{8}$ 1775 ſſtd., jvfr. [Taubers] Notitser om Disciple i Aalborg Skole I. 99); hans Moder Anne Sophie Mørch (f. 1725, †), en Datter af Mathias Olufſen Mørch, til Kyoe. — Blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole 1776; underkastede sig 1780 den philologiske og d. 15de Januar 1783 den theologiske Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1783 Alumnus paa Borchs Collegium; 1784 theologisk Decanus paa Communitetet; d. 31te August 1787 residerende Capellan til Vordingborg og Castrup; 1829, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 16de September (ikke August) 1838 i Vordingborg, ugivt. — (Jvfr. [Taubers] Notitser om Disciple i Aalborg Skole III. 29; „Iris" 1791, IV. 161—62. — Hans Gavebrev til Vordingborg Kjøbsteds Almueskolevæsen, i Collegial-Tid. 1828, S. 177—80; hans Testament, tilligemed Vedtægter for Bestyrelsen og Anvendelsen af det ved samme Testament stiftede Legat til Bedste for trængende Præste- og Skolelærer-Enker og Børn i Sjællands Stift, er trykt i Kbh. 1840,

24 S. 8vo, vedføjet Acta Synodi Johanneæ, habitæ die 8vo Julii 1840, jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 283).

Dissertationes pro stipendio Collegii Medicei, Havn. 8vo: α) Sylloge dictorum *Veteris Testamenti*, quæ in *Epistolis catholicis* citata occurrunt, 1783. — β) Sylloge dictorum *Veteris Testamenti*, quæ in *Epistolis Pauli minoribus* citata occurrunt, 1785. — γ) *De præmatura Novi Testamenti prælectione* Philologiæ cum sacræ tum profanæ noxia, 1786. („Iris“ 1792, I. 290—92). — δ) *Prodromus* libelli de *Pleonasmis* lingvæ Græcæ, 1787. („Iris“ anf. St. S. 200). — G. T. Raynals philosophiske og politiske Historie om Europæernes Handel og Besiddelser i Ost- og Vest-Indien. Oversat. I.—III. Deel (i 4re Bd.). Kbh. 1804—8.

Hvad er menig Mand bedst tjent med, enten en fuldstændig Oversættelse eller et kjernefuldt Uddrag af den hellige Skrift? En ved Reformations-Jubelfestens Helligholdelse 1817 anstillet Undersøgelse. Kbh. 1817. (L. T. 1817, Nr. 48, r. af P. E. Müller). — (Tildeels efter Autogr.).

Nathanson (Mendel Levin), f. d. 20de November 1780 i Altona, hvor hans Fader var Kjøbmand; Moderen var en Søster til Hofraad D. A. Meyer i Kjøbenhavn, i hvis Huus han kom 1793; opholdt sig i England i Sommeren 1801. Blev Grosserer i Kjøbenhavn, og i Marts 1806 Associé af Handelshuset Meyer & Trier sammesteds. Stiftede 1805 den mosaiske Friskole, og deeltog i Stiftelsen af Carolineskolen 1810. Overtog fra October 1838 Redactionen af den Berlingske politiske Tidende. — Har bekostet adskillige Bøgers Trykning, og ladet ved vore bedste Malere og Kobberstikkere forfærdige Scener til en Pragtudgave af Holbergs Skuespil. — (Jvfr. „Mendel Levin Nathanson. En biographisk Skizze af Gottlieb Siesby, (udgivet i Anledning af Skole-Indvielsen den 4de Mai 1845). Kbh. 1845“; Barfods „Brage og Idun“ III. 314—16; Høst's Erindr. S. 103—4. 121).

Hofraad David Amsel Meyers Levnet. Kbh. 1816. Samme udkom ib. eod. i en tydsk Oversættelse af L. C. Sander, med Tillæg af Forfatterens „Vorerinnerung an die deutschen Leser“. S. I.—XLIV. (L. T. 1817, Nr. 11; Kbhvns Skilderi 1816, Nr. 20. 21; „Penia“ f. 1815, S. 90—95; „Dagsposten“ 1816, S. 228; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 13; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1819, Nr. 87).

Fornødent Gjenmæle paa Hr. T. Thaarups Anhang til Rühs, tilligemed Bemærkninger om vor Handel og vort Pengevæsen. Kbh. 1816. (L. T. 1816, Nr. 11. 12; „Tilskueren“ 1816, Nr. 87).

Danmarks Handel, Skibsfart, Penge- og Finantsvæsen fra 1730 til 1830. Historisk fremstillet og oplyst. I.—III. Deel. (2den D. o. m. T.: Nye Bidrag til Danmarks Handels- og Finants-Historie, samt fortsatte Undersøgelser med Hensyn til Fleres, især Prof. Davids Bemærkninger; 3die D. indeholder tillige Svar til Prof. David). Kbh. 1832—34. 1ste D., omarbeidet og forøget, overs. paa Tydsk (af G. Fries). Kopenh. 1832. Et Brudstykke „om Danmarks Statsgjeld“ er oversat i Thaarups Kopenhagener Börsenhalle II. 165—66, cfr. S. 186; og et „om Pengevæsenets Tilstand i Hertugdømmerne“ i Falck's N. Staatsb. Magaz. I. 640—42. — Udførligere Oplysninger om Handels- og Finantsvæsenet i Christian den 7des og Frederik den 6tes Regjeringstid, som en Fort-

sættelse af Skriftet: Danmarks Handel o. s. v. Kbh. 1832. (M. f. L. VIII. 443—534; IX. 1—80, af N. David [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. II. 169—340]; X. 961—1083, af N. David [ogsaa særsk. aftr. Kbh. 1833]; L. T. 1833, Nr. 3. 4. 5. 6. 7; „Dansk Ugeskr.", redig. af J. F. Schouw, II. Nr. 54. 58 og 59 [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. II. 375—405]; „Den danske Bi" 1832, Nr. 9. 10. 11 [jvfr. Nathansons: Erklæring i Anledning af de i Bladet „Bien" af Indsenderen R fremsatte Spørgsmaal og Beskyldninger betræffende Yttringer i mit Skrift: Danmarks Handel o. s. v. Kbh. 1832. 16 S. 8]; Kbhpost. 1832, Nr. 102. 104. 105. 106. 107. 155. 157. 158. 161. 164. 167. 172. 176. 180. 184; Randers Amtsavis 1832, Nr. 81; Jørgensen Jomteus „Tilskuer" 2. Aarg. Nr. 20; G. L. Badens Frederik VI Aarbog, Fortalen, S. II—VII; „Dagen" 1834, Nr. 91. 99; 1836, Nr. 147; 1837, Nr. 26. 27; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Otium" II. S. 233; Falck's N. Staatsb. Magaz. II. 350—71; III. 340—42; Allgemeine Handelszeitung (Nürnberg) 1835, Nr. 80; jvfr. Art. G. L. Baden (I. 32) og Fr. Thaarup).

Handelens Theorie og Politik. En Haandbog for Statskyndige og Forretningsmænd, af K. Murhard. Oversat og med Anmærkninger forøget. I.—II. Deel. Kbh. 1834—35. (M. f. L. XIX. 30—63; 95—134, anm. af H. D. F. Pedersen; Kbhpost. 1835, S. 227. 239—40. 244. 295, samt Nr. 101).

Historisk-statistisk Fremstilling af Danmarks National- og Stats-Huusholdning, fra Frederik den Fjerdes Tid indtil Nutiden. Kbh. 1836. („Dagen" 1837, Nr. 31; Høst's „Materialier" Nr. 63). Anden omarbeidede Udgave. Kbh. 1844. (Udkom 1837—44 i ti Hefter). (Kbhpost. 1844, Nr. 249; Berlingske Tid. 1844, Nr. 294, samt Extra-Tillæg til dette Nr., og Nr. 318). Paa Tydsk. I.—II. Heft. Schle w. 1837.

Om Klagerne over Næringsløshed, en historisk-statistisk Undersøgelse. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1838. (jvfr. Dansk Folkebl. II. S. 184. 194; IV. S. 57—58. 100. 108; Berlingske Tid. 1838, Nr. 206, anm. af N. N. Lund).

Redacteur af: Den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende, fra 1ste October 1838 (Nr. 234), Kbh., st. Folio; ligeledes af: Den Berlingske Tidendes Søndagsblad 1840—44, ibid. Fol. — Redigerede: „Søndagen", et Tillægsbl. til „Dagen", fra 1ste October til Slutningen af Decbr. 1839.

Medudgiver af: Handels- og Skibsfarts-Tidende, 1842—1845. Kbh. st. 4to; fortsættes.

Bidrag: i „Den Danske Tilskuer" 1807 (ikke „Sandsigeren" 1811): Juniors Svar paa Antiqvi Skrivelse, i Nr. 70—71; Juniors endelige Svar paa Antiqvi Gjensvar, i Nr. 77—78); — i „Kjøbenhavnsposten" (bl. a.: Nationalbanken især med Hensyn til dens Actionairer, 1835 Nr. 37. 153. 202 [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. IV. 286—93], jvfr. sstd. Nr. 58, af H. P. Freuchen, Aalborg Stifts-Tid. 1835, Nr. 81. 117, af S. T. Thorbrøgger; Nationalbanken med Hensyn til Sedbelindbragelsen, sstd. Nr. 77. 78 [overs. i Falck's N. Staatsb. Magaz. IV. 293—98]; Om Skibsafgifter, sstd. S. 374—76; Om Consumtionsvæsenet, sstd. Nr. 109, jvfr. Nr. 118; Om Garverierne, sstd. Nr. 231; Oversigt over Kjøbenhavns Handel i A. 1836, i Aarg. 1837, Nr. 29. 30, jvfr. „Dagen" 1837, Nr. 30. 43; Om Finantssagen, sstd. Nr. 66 [jvfr. Kbhvns flyv. Post, Interimsbl. Nr. 127]; Om de uægte Fødsler i Danmark, sstd. Nr. 148; Spørgsmaalet angaaende de 12 Millioner eller Finantserne og Banken, sstd. Nr. 152; Om Bankbestyrelsens Competence, sstd. Nr. 189; Om Finantsernes Underbalance, 1838 Nr. 27og28, jvfr. sstd. Nr. 33. 36. 40. 43; m. fl.); — i „Maanedsskr. f. Litteratur" (Anmeldelser: af Næders,

Withs og Wedel-Heinens Skrifter om Brændeviinsbrænding, XVI. 95—149; af „Statistisk Tabelværk", 1ste Hefte, 1835, og „Tabellen über die nach der allerhöchsten Resolution von 24sten Mai 1834 in den Herzogthümern Schleswig und Holstein am 1sten Februari 1835 vorgenommene Volkszählung, 1837, XVIII. 295—388 (jvfr. Fædrel., ved David, IV. 356—68; „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen", 1837, Nr. 44); — i „Dansk Folkecalender" for 1842 (Statistiske Optegnelser, S. 3—12 [jvfr. Fædrel. III. 1842, Nr. 753. 766]; Danmarks Skibsfart, S. 191—200); i Samme for 1843 (Om det danske Riges Befolkning, S. 197—204; Om Danmarks og Hertugdømmernes Udførsel af Kornvarer, S. 205—8).

Foran J. K. Høst's i Aaret 1818 udkomne Oversættelse af „Lueder om Jødernes Forædling ved Regjeringen", er af ham en Forerindring. Tillæg til denne Forerindring (i Anledning af en Recension i L. T. 1818, Nr. 30) udkom særskilt. Kbh. e. a., jvfr. L. T. 1818, Nr. 32.

Om hans Plan med Holbergs Comoedier, see Høst's „Dannora" 1813, Nr. 8. — (÷).

Nathanson (Michael Leonard, forhen Isaac), en Søn af afd. Slagtermester Michael Nathansen i Fredericia (f. i Preussen) og Grethe Nathansen (f. 1743 i Polen, † ½ 1845 i Randers); var i en Række af Aar Kjøbmand i Randers; siden Hestehandler; lod sig i Febr. 1843 døbe i Hamburg; opholder sig nu i Kjøbenhavn. — * Louise Sophie Nathanson. — (Nogle Data til hans Biographi i den nedenanførte „Beretning" o. s. v.).

Plan til den jydske Hesteavls Fremme. 1839. (jvfr. Kbhpost. 1839, Nr. 112. 114. 134). — Beretning om de Forfølgelser, hvorfor jeg har været Gjenstand, og om de Lidelser, Man derved har paafort mig. Kbh. 1840. 16 S. Paa Tydsk. Altona, 1843. (jvfr. „Den Frisindede" 1840, S. 191—92). — Plan til en almindelig Bevæbning. Kbh. 1840. — Recensenten og Dyrene, eller Doctor Medicinæ Neergaard og mine Hingster. Odense, 1842. (Var først trykt i Haderslev samme Aar, men blev der lagt under Beslag). — Vorschläge zur Verbesserung der Pferdezucht in unserm Lande, nebst der neuesten Geschichte der Pferdecultur bei uns, und noch etwas. 1843. — Wie ist eine Emancipation der Juden zur allseitigen Zufriedenheit in Hamburg und Altona zu vermitteln? 1843. (jvfr. Altonaer Adreß-Comptoir-Nachrichten 1843, af Nathanson; Berlingske Tid. 1843, Nr. 281). — Almeennyttigt Værk for Danmark og Hertugdømmerne samt Handelsstæderne Hamborg og Altona. 1.—2. H. Kbh. 1845. — Corvetten Politivennen. Et Ugeblad, begyndt i Aug. 1845. ibid.

Navarro (Giuseppe), f. i Italien, og Medlem af det neapolitanske Academi; var i endeel Aar attacheret ved det neapolitanske Gesandtskab i Kjøbenhavn; erholdt d. 15de Septbr. 1819 Diplom som Doctor Philosophiæ & Magister Artium ved Kjøbenhavns Universitet (jvfr. L. T. 1819, S. 624); blev siden hjemkaldt til sit Fædreland, og opholdt sig deels i Rom, deels i Neapel; valgtes d. 2den Maj 1821 til corresponderende Medlem af det Skandinaviske Literatur-Selskab; blev d. 29de Oct. 1839 Ridder af Danebroge, og kaldtes da Under-Bibliothekar hos de Franskes Dronning.

Carmina amicis. Hafniæ 1817. (31 pagg. 8).

Rime. Coph. 1818.

Poesie. Coph. 1819.

Levnetsbeskrivelse af Piazzi, Astronom paa Sicilien. (paa Latin). Hafn.

Tentamen de *Archytæ Tarentini* vita atque operibus, pro summis in Philosophia honoribus rite capessendis conscriptum. Pars I. Hafniæ MDCCCXIX. 66 pagg. 4to. (L. T. 1821, Nr. 24).

Vie du Comte *J. H. E. de Bernstorff.* Naples 1822. (L. T. 1826, Nr. 12).

Neckelmann (Ludvig Conrad), en Søn af Generalmajor og Chef for det fyenske Infanteriregiment, Johan Frederik v. Neckelmann og Frederikke Gabriele v. Wedderkop; er f. d. 28de Maj 1784 i Ebeltoft; dimitteredes i Efteraaret 1800 til Universitetet fra Fredericia Skole; underkastede sig i Maj 1801 den juridiske Præliminair-Examen (Admissus), og i Januar 1804 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakteer; studerede derefter i Kiel; blev 1805 Auditeur ved det slesvigske Infanteriregiment; d. 28de Novbr. 1810 Byfoged i Randers, samt Herredsfoged og Skriver i Galten og Houlberg Herreder, hvilken Landjurisdiction blev ombyttet med Støvring og Nørrehald Herreder i Aaret 1814; udnævntes sidenefter til Cancelliraad; 1819 til Borgemester, Byfoged og Auctionsdirecteur i Randers; 1831 til Justitsraad; blev d. 16de Februar 1839, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. — * 1. Karen Helene Hinckelbey († 1⁄4 1826), Datter af Major Edv. v. Hinckelbey og Ane Helene f. Hinckelbey. * 2. Helene Marqvard, Datter af Districtschirurg i Nykjøbing paa Falster, Joh. Aug. Marqvard og Ane Rebekka Elisabeth f. Hinckelbey.

Kortfattet Udsigt over Randers Kjøbstad i Aaret 1830, affattet som allerunderdanigst Beretning til H. M. Kongen. Trykt som Manuscript. (Randers). 41 S. fl. 8. (Uddrag i Randers Amtsavis 1830, Nr. 96, 98 og 99).

Randers Kjøbstæds historisk-topographiske Beskrivelse. Den almindelige Deels 1ste Hefte. Randers 1833, med 2 lithogr. Tegninger. Den specielle Deels 1ste Hefte. ibid. eod.

Om Communevæsenet i Danmark. (Kbh. 1836). (jvfr. M. f. L. XVII. 92; Aarhuus Stifts-Tid. 1837, Nr. 34, Følgeblad).

Forslag til Forbindelse mellem Randersfiorden og Liimfjorden, overleveret til H. M. Kongen. 1836.

Om Vexler. En Fremstilling af den danske Lovgivning, ledsaget af Bestemmelser og Usancer fra Udlandet. Randers, 1838.

Om inquisitoriske Forhørs Anvendelighed i Sager, som angaae Undbragelse fra paabudne Afgifter. Aalborg 1843. (ogsaa indlemmet i den jydske Sagførerforenings juridiske Tidsskrift 1843, Mai—Juni).

Redigerede og udgav: Touristen. Et Ugeblad. Nr. 1—53. Randers, 1840. 4. (jvfr. »Dagen« 1840, Nr. 6; Fædrel. I. 1840, S. 117—19). — (Tildeels efter Forf.'s Meddelelse).

Neergaard (Carl), næstældste Søn af nedennævnte Etatsraad Peter Johansen de Neergaard og Jacobine Wilhelmine Elisabeth f. Mourier, er f. d. 2den Marts 1800 paa Ringstedkloster; blev dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Cathedralskole 1819; var siden Ejer af Nørlund, Torstedlund og Albek i Jylland; derefter af Gunderslevholm og Castrup i Sjælland. Blev 1829 Tiendecommissair i Hornum, Aars o. fl. Herreder i Aalborg Amt (indtil 1831); 1832 Medlem af den overordnede Tiende-Commission; 1839 Landvæsenscommissair i Præstø Amt; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 10de Juni 1841 Etatsraad; s. A. Medlem af Amtsraadet i Sorø Amt; d. 1ste Januar 1844 Medlem af den kongl. Direction for Landstutterivæsenet i Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen. Deeltog, som valgt Deputeret for Sædegaardsejerne i Sjællands Stift, i Østifternes Stænderforsamlinger 1835—36, 1838, 1840, 1842 og 1844; var Bankrepræsentant 1839—44. — * $\frac{3}{1}\frac{0}{0}$ 1832 Elisabeth Arnoldine de Fine Mourier, en Datter af Proprietair Charl. Adolph Dénys Mourier og Johanne Susanne f. Skibsted.

Bidrag: i „Den Berlingske Tidende" (Nogle Artikler i Aarg. 1836 og 1837); — i Halds „Tidsskrift for Landoeconomie" (En ny Skarificator, construeret efter Beatsons, Bd. VI. S. 505—11, m. 1 Kb. [jvfr. sstd. S. 518—19]; Beretning om et Forsøg, som i Sommeren 1839 er gjort paa Gunderslevholm med at malke Gaardens Meieri, bestaaende af 200 Køer, 3 Gange i Døgnet, i Ny Række, Bd. V. S. 119—21); i „Fædrelandet", udg. af David, (Nogle berigtigende Anmærkninger ved Catechet Birchedahls Skrift: „Om Stænderforhandlingerne i Roeskilde, angaaende Sognebaandets Løsning", i Bd. V. Nr. 54, S. 901—12; særsk. aftr. Kbh. 1839. (jvfr. Kbhpost. 1839, Nr. 258; Berlingske Tid. 1839, Nr. 212); i Hempels „Bidrag til Tidshistorien" (I Anledning af N. Fabers Afhandling: „Den indre Organisation af Forstanderskabet i Land-Communerne, betragtet fra en geistlig Mands Standpunct, med Hensyn paa det herom af Stænderne i Roeskilde indstillede Forslag", i VI. 1840, Nr. 44. 45—46. 50. (jvfr. Art. N. Faber, I. S. 398); i „Sorø Amts landoeconomiske Selskabs Efterretninger for 1840" (Forsøg med at malke Gunderslevholms Meieri, bestaaende af 200 Køer, 3 Gange i Døgnet, S. 53—58).

I „Tidende for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Østifterne" (Andragende om en Forandring i Oppebørselen af den ordinære Fourage til Landmilitair-Etaten, 1835—36, S. 625—31; Forslag til Forandring i Lovgivningen om skadeligt Vands Afledning, 1838, I. S. 129—45; Forslag om Oprettelsen af Amtslaanefond, 1842, S. 841—58); — i Nørre-Jyllands Stænder-Tidende (Forslag om Forandring i Lovgivningen om skadeligt Vands Afledning, 1838. I. 624—41).

Neergaard (Jens Peter Bruun), en Søn af Etatsraad og Landsdommer Jens Bruun de Neergaard til Svenstrup, Skjoldnæsholm og Mjerlosegaard (f. $\frac{1}{8}^{4}$ 1742, paa Ringstedkloster, adlet $\frac{3}{5}^{1}$ 1780, † $\frac{2}{4}$ 1788) og Anne Marie f. Møller (f. $\frac{2}{3}^{3}$ 1743, † $\frac{2}{1}\frac{2}{0}$ 1802, Datter af Brygger Jens Møller i Kbhvn); er f. d. 7de Decbr. 1764 paa Svenstrup

i Sjælland; blev 1783 Hofjunker; d. 29de Novbr. 1800 Kammerherre; var indtil 1825 Ejer af Godserne Eckhof (1789), Bülk (1793), Warleberg o. fl. i det Slesvigske; opholder sig nu paa Eckhof. — * $\frac{1}{5}$⁹ 1794 Henriette Caroline Elisabeth, Comtesse v. Baudissin, af Huset Knoop. — (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. 386, og Schröder's Nachträge S. 837).

Vorschläge zur bessern Ausschreibung des Landausschußes in den Herzogthümern Schleswig und Holstein. Eutin, 1798. — Proceßacten in Sachen des Herrn Kammerherrn von Neergaard auf Eckhof, Klägers, wider den Herrn Professor Hegewisch in Kiel, in puncto, injuriarum hinc satisfactionis. Dem Drucke übergeben von dem Kläger. Kiel, 1814. Fol.

Neergaard (Jens Veibel), f. d. 3die Juli 1775 [ikke d. 3die Juni 1776] paa Juellinge, hvor hans Fader Sigvard Thomas Petersen Neergaard var Forpagter (f. 1749, † 1805); hans Moder Petra Sophie Staal (f. $\frac{2}{7}$¹ 1752, † $\frac{2}{7}$¹ 1830), en Kjøbmandsdatter fra Vordingborg. Han var som Dreng i Huset hos sin Slægtning, Biskop Balle; blev dimitteret til Universitetet som Privatist fra Vordingborg i Foraaret 1794; begyndte i det paafølgende Aar at studere Lovkyndigheden, og modtog paa samme Tid en Ansættelse som Volontair i Rentekammerets fyenske og jydske Landvæsens-Comptoir; men valgte snart efter Veterinair- og Naturvidenskabsfaget; studerede ved Veterinairskolen under Abildgaards Vejledning, og besøgte tillige medicinske og chirurgiske Forelæsninger; holdt derefter offentlige Forelæsninger paa Veterinairskolen, ved hvilken han d. 29de April 1801 ansattes som Lector og anden Lærer; blev 1802 Medlem af den kgl. Remontecommission; d. 10de Juni 1803 i Naade entlediget fra sit Embede som anden Lærer ved Veterinairskolen, hvorimod han erholdt i 3 Aar kgl. Understøttelse til en Udenlandsrejse for at udvide sine Kundskaber i Veterinair- og Stutterifaget og flere andre Videnskabsgrene o. s. v.; rejste i October s. A. til Göttingen, hvor han hørte Blumenbachs, Beckmanns og andre berømte Lærdes Forelæsninger, og i April 1804 underkastede sig den medicinske Examen; erholdt i September s. A. den medicinske Doctorgrad; holdt sammesteds 18$\frac{0}{0}$$\frac{4}{5}$ Forelæsninger over adskillige af Veterinairvidenskabens Dele; begav sig i October 1805 til Berlin; optoges i Decbr. s. A., efter Heynes Forslag, til correspondérende Medlem af Videnskabernes Selskab i Göttingen; opholdt sig en kort Tid i Kjøbenhavn i Efteraaret 1806, derpaa i Hamburg, og siden i Böhmen, Mähren og Østerrig. Efter sin Hjemkomst til Danmark i Efteraaret 1807 tog han Krigstjeneste, for paa denne Maade at gavne Fædrelandet, og blev d. 26de Januar 1808 ansat som Cornet à la suite ved det sjællandske Rytter-Regiment. Medens han i Kjøbenhavn gjennemgik den hele Cavalleriskole, uafbrudt besøgte alle militaire Forelæsninger, som holdtes paa Ojethuset, og tillige modtog privat Underviis-

ning i forskjellige theoretisk-praktiske Dele af Militairfaget, holdt han ogsaa selv offentlige Forelæsninger over adskillige Dele af Veterinairfaget, hvilke han havde udarbejdet med stadigt Hensyn til Cavalleritjenesten, for Officererne ved Garden tilhest m. Fl. Blev 1809 i Naade forlovet af Krigstjenesten og udnævnt til fast Medlem af Remontecommissionen med Titel af Overkrigscommissair. Han udtraadte af denne 1811 med Vartpenge, og tilbragte omtrent 1½ Aar paa Castrupgaard, der af Ejeren var ham overdragen til Beboelse og fri Raadighed; holdt i Vinteren 18$\frac{12}{13}$ offentlige Forelæsninger i Hovedstaden, og tiltraadte strax efter sin s. A. kjøbte Landejendom, Store Antvorskovs Ladegaardsparcel. Udnævntes d. 10de Juli 1822 til Generalkrigscommissair. I Aaret 1823 paalagdes ham, at indgive Forslag til Kongen selv, angaaende Remontevæsenets bedre Indretning, hvilket Forslag blev antaget. Foretog i Begyndelsen af Foraaret 1824, efter Landhuusholdningsselskabets Ønske, en Undersøgelse i Slagelse Herred, for at udarbejde en statistisk-økonomisk Beskrivelse over samme, og gjorde i Sommeren s. A. en Rejse til Renndorf, Pyrmont og Göttingen. Efter Salget af sin Landejendom 1824 privatiserede han i flere Aar i Kjøbenhavn; holdt i Vintrene 18$\frac{24}{25}$ og 18$\frac{25}{26}$ offentlige Forelæsninger over Temperamentslæren; berejste i Sommeren 1826 med offentlig Understøttelse adskillige af Danmarks Provindser, for at gjøre sig bekjendt med deres Hesteavl (jvfr. N. landocconom. Tid. VII. 315—16); besad 1828—34 Landejendommen Frederiksholm i den saakaldte „Kongens Enghave", ved Kjøbenhavn, og kjøbte Aaret efter et Landsted i Frederiksberg By, hvor han nu er bosat. — * 1. Marie Louise Etiennette Justine Fumars (sep.), en Datter af Etienne Fumars, Professor i det franske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet, og M. H., f. Eyraud. * 2. Laurentze Petrea Lassen († $\frac{1}{2}$3 1838), en Datter af Kammerraad Lassen paa Kongsdal. — (Hans Levnet findes i „Mit Livs vigtigere Tildragelser, ved J. B. Neergaard", I.—II. Deel, Kbh. 1844; jvfr. „Mit 10aarige Forhold til det kgl. Landhuusholdnings-Selskab o. s. v. Et Fragment af min Biographi, af J. B. Neergaard", Kbh. 1835, og „Aarsagen til min Udtrædelse af Stænderforsamlingen o. s. v., af J. B. Neergaard", ib. eod.; Kofods Conversations-Lexicon XXV. S. 232—33; Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. S. 448—49; XXXI. S. 18—19; Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 96 (af Malthe Møller); Øst's „Materialier" Nr. 45. 47. 119—20).

Danske Benævnelser til Hestens Anatomie, Bygning og Behandling, bestemte til Brug ved Underviisningen i den Kongl. Danske Dyrlægeskole. Samlede og ordnede af E. Viborg og J. Neergaard. Kbh. 1800. (L. E. 1802, Nr. 19; jvfr. Neergaards „Mit Livs vigtigere Tildragelser", I. S. 54—57; „Politivennen" 1829, S. 674. 694). Omarbejdet m. T.: Danske Benævnelser, der betegne

samtlige enkelte Dele af Hestens ydre Bygning, dens Fuldkommenheder og Lyder. Til Brug ved Forelæsninger, af J. V. Neergaard. ibid. 1828. (jvfr. »Politievennen« 1829, S. 707—10). — Commentatio anatomico-physiologica sistens disquisitionem, an verum organorum digestioni inservientium discrimen inter animalia herbivora, carnivora et omnivora reperiatur. Diss. inaug. Gottingae 1804. 82 pagg. 4to, c. 3 tabb. æn. (L. E. 1805, Nr. 18, r. af J. Rathke; Allg. H. J. 1805, II. 647—648; Gött. A. 1806, St. 152, S. 1513). — Vergleichende Anatomie und Physiologie der Verdauungswerkzeuge der Säugethiere und Vögel. Durchaus nach eigener Zergliederung und Beobachtung dargestellt. Nebst einer Vorrede von Joh. Friedr. Blumenbach. Berlin 1806. (1805), mit 6 Kpfrtafeln. N. Aufl. (nyt Titelblad?). ibid. 1815. (L. E. 1807, Nr. 1; Allg. H. J. 1806, Ergzbl., Septbr. S. 245—48; Gött. A. 1806, St. 152, S. 1513—16). — Beyträge zur vergleichenden Anatomie, Thierarzneykunde und Naturgeschichte; gesammelt in Berlin. Mit zwei Kupfern. Göttingen 1807. (1806). (Gött. A. 1806, S. 1895; L. E. 1807, Nr. 3; Kiel. L. J. 1807, Nr. 5; Allg. medic. Annal. 1807, Juni, S. 561; Allg. H. J. 1807, II. S. 1198—1200; Jen. L. J. 1807, II. S. 98—100).

Naturbeschreibung der Zähne des Pferdes mit Rücksicht auf andere Thiere. Nebst einer Anleitung, das Alter des Pferdes durch Hülfe äußerer Merkmahle jahrweise zu bestimmen. Mit 10 Kupfertafeln. Rechtmäßige Ausgabe. Copenh. 1823. 4to. (jvfr. Blumenbachs Handbuch der vergleichenden Anatomie, 3te Ausg. 1824, S. 55). [Forlæggeren havde i Aarene 1816 og 1818, uden Forfatterens Vidende, forsynet Bogen, inden den var fuldendt, med Titelblad, og falholdt den i Tydskland; jvfr. Fortalen til den »rechtmäßige Ausgabe« S. 4; Gött. A. 1817, St. 151, S. 511—512].

Frimodige, paa beviiste Kjendsgjerninger grundede Oplysninger om en af Hr. Justitsraad Prof. Manthey, R. og Borgemesteren i Slagelse, Hr. Cancellieraad Birch, — angaaende et famøst Avlsbrug, — til det Kongel. Danske Landhuusholdnings-Selskab indgiven vidunderlig Indberetning. Et mærkeligt Bidrag til Menneskekundskab! Kbh. 1825. 2den med Actstykker forøgede Udgave. ib. 1826. (»Statsvennen« 1825, Nr. 46; »Freia« 1825, Nr. 75—76; »Ny Freia« 1826, S. 76—80; Conversationsbl. 2. Aarg. I. Nr. 18; Dst's Archiv IV. 314—18; Neergaards »Mit Livs vigtigere Tildragelser«, II. S. 29 flgg.; Kbhvns Skilderi 1826, S. 223; »Dagen« 1826, Nr. 40; jvfr. Art. P. L. Birch og J. D. Skovgaard. — I Anledning af dette Skrift blev Forf. sagsøgt af nuværende Justitsraad P. L. Birch, og ved Høiesteretsdom 1829 idømt at bøde 200 Rbdlr. Sølv til Kbhvns Fattigvæsen, m. m.; jvfr. Adr. Compt. Efterretn. 1825, Nr. 298; »Dagen« 1827, Nr. 27; P. D. Fabers Aalborg Søndagspost 1827, Nr. 8; Aarhuus Stifts-Tidende 1827, Nr. 25; Dst's Lit. Lex. S. 70—71). — Fornødent Svar til Slagelse Borgemester Hr. Cancellieraad, Birkedommer Birch. Træk til hans Charakteristik. Kbh. 1826.

Udsigt over Menneskelivets forskjellige Epocher, fornemmelig i psychisk Henseende. Et Forsøg. Kbh. 1826. (Kbhvns Skilderi 1826, S. 1546; »Dagen« 1826, Nr. 108).

Hesteavlen i Danmark, dens forbums Ypperlighed, Aarsagerne til dens Aftagelse, og Midlerne til dens Opkomst. Resultater af en Indenlandsreise i Sommeren 1826. Kbh. 1827. (L. T. 1827, Nr. 27. 28; Prost's Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 7—8; Dst's Archiv VII. 62—69; »Ny Freia« 1827, S. 12, samt Nr. 9; Kbhvns Skilderi 1827, S. 28—29).

Om Phrenologien eller den saakaldte Gallske Hjerne- og Hjerne-Organ-Lære.

Jagttagelser og Bemærkninger. Kbh. 1827. (Tidsskr. for Phrenologien Bd. I. 1827, S. 331—52, r. af C. Otto; Høst's Archiv VIII. 240—46. 249; „Ny Freia“ 1827, S. 118—20; N. Fogtmann: „Den menneskelige Villies Frihed“, S. VIII.).

Bidrag til Phrenologiens nyeste Historie i Danmark. Tilligemed Træk til Børnemorderens Peter Nielsens Charakteristik, tildeels Resultater af Samtaler med ham i Fængslet. Kbh 1827. (Tidsskr. for Phrenologien Bd. I. 1827, S. 591—612, r. af C. Otto. [særskilt aftr. Kbh. 1827]; „Ny Freia“ 1827, S. 324—27).

Anmærkninger til Indberetningen af den 1827 allernaadigst anordnede Commission til at undersøge det Kongelige Frederiksborgske Stutteri o. s. v., og Opfordring til S. T. Directionen for det Classenske Fideicommiss i en Skrivelse til Samme. Kbh. 1827. (jvfr. „Ny Freia“ 1827, S. 258—60; E. Viborgs Veterinair-Samlinger H. I. S. 55—107; jvfr. Neergaards „Mit Livs vigtigere Tildragelser“, II. S. 74—78).

Oplysninger om S. T. Stutteridirectionens ved Trykken bekjendtgjorte allerunderdanigste Indberetning om mine Skrifter angaaende Hesteavlen i Danmark o. s. v. Kbh. 1828. (jvfr. Neergaards „Mit Livs vigtigere Tildragelser“, II. S. 48—50).

Statistisk-oekonomisk Beskrivelse over Østerflakkebjerg Herred, udarbeidet efter det Kongelige danske Landhuusholdningsselskabs Opfordring. Med stadigt Hensyn til Landmandens Avlsbrug og Huusdyr i Almindelighed. Kbh. 1830. (M. f. L. IV. 250—61, af J. W. Hornemann; L. T. 1830, Nr. 22. 23).

Forsøg til at bestemme, hvorvidt den engelske Fuldblodshest og Hestevæddeløb ere hensigtsmæssige til Hesteavlens Forbedring og Forædling i Danmark. Kbh. 1830.

Har Præmie-Uddelingen for de bedste Stodheste hidtil gavnet Landets Hesteavl? Tilligemed et Par frimodige Ord om det Frederiksborgske Stutteri og om Underviisningen ved Veterinairskolen i Kjøbenhavn. Alt med Hensyn til Hesteavlens Fremme i Danmark. Kbh. 1831. (jvfr. Maanedsskr. for Hesteavl og Hestehold, Bd. I. S. 191—96, af Chr. Paulsen).

Et Par Ord om Danmarks Hesteavl; tildeels med Hensyn til Fuldblodshesten, Hestevæddeløb og Trainering. Med Anmærkninger af Hs. Høifyrstelige Durchlauchtighed Hertugen af Slesvig-Holsteen-Augustenborg. Kbh. 1832. (Maanedsskr. for Hesteavl og Hestehold Bd. III. S. 160, samt S. 314—20, af Chr. Paulsen).

Videnskabelig Opfordring, anlediget af Nogles vrange og eensidige Anskuelser og Yttringer angaaende Danmarks Hesteavl. Kbh. 1833.

Et Par Ord i Anledning af Grev Széchenyi's Skrift om Hesteavl og Væddeløb, især med Hensyn til den saakaldte Hestens Trainering. Kbh. 1833. (Maanedsskr. f. Hesteavl og [illegible]old Bd. V. S. 31—32).

Indledning til [illegible] om Hestens Exterieur. Kbh. 1833.

Aarsagen til min Udtrædelse af Stænderforsamlingen, oplyst ved Kjendsgjerninger. Kbh. 1835. (jvfr. Kbhpost. 1835, S. 96. 116. 327—28).

Mit tiaarige Forhold til det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab i Almindelighed og dets Præsident, Hr. Conferentsraad Collin, i Særdeleshed. Et Fragment af min Biographi. Tilligemed en bestemt Mening i Anledning af

Hs. Excellence, Geheime-Conferentsraad v. Roepstorffs Færd som Overstutmester. Kbh. 1835.

Læren om Hestens Exterieur, Resultatet af mangeaarig, prøvet Jagttagelse og Erfaring. Første Deel. Hestens Fuldkommenheder, Mangler og Lyder, dens Temperament og Gang. Med 6 lithographerede Tavler. Kbh. 1837. (Berl. Tid. 1837, Nr. 129).

Betragtninger over Petri Claudius F. E. Worms aandelige Tilstand med Hensyn til den Tøndérske Drabssag. Kbh. 1837. Yderligere Betragtninger over Arrestanten Petri Claudius F. E. Worms aandelige Tilstand med Hensyn til den Tønderske Drabssag, foranledigede ved en af Stadsphysicus afgiven Betænkning om Arrestantens Sindstilstand paa den Tid, Mordet blev begaaet. ibid. eod. (jvfr. Dl's „Minerva" Bd. II. S. 55—61. 75—79; Berlingske Tid. 1837, Nr. 148. 210; „Dagen" 1837, Nr. 135; Fyens Stifts-Avis 1837, Nr. 116).

Morderne Ole P. Kollerøds, Ole Hansens, Peter Christian Knudsens og flere andre Forbryderes Criminalsag, historisk-psychologisk bearbeidet. Kbh. Novbr. 1838, med 5 lithographerede Portraiter. („Dagen" 1838, Nr. 267; Berlingske Tid. 1838, Nr. 267. 271).

Bidrag til Kundskab om Hovedstadens Straffeanstalter og Varetægtsfængsler, med stadigt Hensyn til de nyere nordamerikanske Straffeanstalter. Tilligemed et Par Ord om Kjøbenhavns Politivæsen. Kbh. 1839. („Dagen" 1839, Nr. 82; Berl. Tid. 1839, Nr. 85; „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen" 1839, Nr. 46. 47. 48. 49; Dst's „Supplementbl." 1839, Nr. 10. 11. 20).

Besked paa Anonymus's Epistel i „Dagen Nr. 232 og 233 for 1839". Tilligemed nogle frimodige Oplysninger om Arbeids- og Forpleiningsanstalterne paa Ladegaarden og Fattighuset for Frederiksberg og Hvidovre Sogne, m. m. Kbh. 1839. (Kbhpost. 1840, Nr. 12).

Et Par Ord om en døvstum Arrestantindes Aandsudvikling, som Bidrag til at bestemme saadanne Ulykkeliges Strafskyldighed. Kbh. 1839. (F. M. Langes Udvalg af Criminelsager Bd. VI. 1839, H. II. S. 97—113; „Den Frisindede" 1839, S. 279—80; Berl. Tid. 1839, Nr. 212; Kbhpost. 1839, Nr. 241).

Historisk-psychologiske Noticer, tildeels anledigede ved Anmeldelsen af mit Skrivt om Fængslerne, i „Søndagen" Nr. 46—49 for 1839. Tilligemed et Par frimodige Tankeyttringer om speciel Bogcensur og Skrivefrihed. Kbh. 1840. (jvfr. „Den Frisindede" 1840, S. 121).

Resultatet af en Reise i Jylland. Et Bidrag til at oplyse, hvorvidt Fuldblodshingsterne have gavnet eller skadet Landets Hesteavl. Tilligemed en Skildring af de saakaldte „nathansenske Halvblodshingster". Kbh. 1841. (jvfr. Berlingske Tid. 1841, Nr. 209. 210. 221. 222. 229).

Resultatet af en anden Reise i Jylland. [illegible] Bidrag til at oplyse de kongelige Stuttericommissairers selsomme Færd ved de [illegible]aars Hingstbesigtigelser. Tilligemed nogle Oplysninger i Anledning af et anonymt Inserat i Jyllandsposten Nr. 58 d. A. Kbh. 1841.

Danmarks forqvaklede Hestevæsen i Almindelighed, det kongl. Fuldblodsstutteries maadelige Forfatning og det gamle frederiksborgske Stutteries Opløsning i Særdeleshed. Alt sandsynligviis meest anlediget ved et i Aaret 1832 kronet Priisskrift. Oplyst. Kbh. 1842. (Fædrel. III. 1842, Nr. 851. 856).

Mit Livs vigtigere Tildragelser, historisk-psychologisk fremstillede. Et Bidrag til Menneskekundskab. I.—II. Deel. Kbh. 1841, med 2 lithographerede Portraiter af P. C. Abildgaard og J. F. Blumenbach. (Fædrel. V. 1844, Nr. 1582. 1583, jvfr. „Forord“ til 2den Deel, S. III—XIII).

Bidrag: i Bibliothek for Physik, Medicin og Oecon. (Jagttägelser over en Sygdom lig Kokopper, som grasserede mellem Hollænderi-Quæget og Malkepigerne paa Christiansdahl i Fyen i Sommeren 1801, i Bd. XIX. (Nyt Bibl. Bd. I.) S. 468—479; paa Tydsk i Nord. Archiv für Natur- und Arzneiw. Bd. 2. St. 3, 1801, S. 715—28, og i Viborgs Abhandl. für Thierärzte Bd. 4); i „Göttingische gelehrte Anzeigen“ (Recensioner over veterinairvidenskabelige Skrifter, 1805 fg.); i „Dagen“ (Erklæring i Anledning af en Indberetning til Kongen fra Directionen for det Classenske Fideicommis, for 1825, i Aarg. 1827, Nr. 78); i Halds „Tidsskrift for Landoekonomi“ (Indbydelse, Bd. I. S. 278—84); i „Den Berlingske Tidende“ (Landoekonomiske og veterinairvidenskabelige Bemærkninger, 1836 Nr. 303 [jvfr. „Dagen“ 1837, Nr. 37. 38, og Art. G. Michelsen, E. Viborg, G. C. With]; Et Par Alvorsord til Landvæsenscommissair Gustav Michelsen, 1837 Nr. 42, jvfr. sstd. Nr. 53; Gjenmæle imod „den jydske Godsejers Ord (i Bladet „Dagen“) til Publikum og J. P. (B.) Neergaard“, sstd. Nr. 65. 66; Spørgsmaal til Sagkyndiges Besvarelse, 1838 Nr. 199); i „Kjøbenhavnsposten“ (Et Par Ord om Justitsraad Peterson, 1839 Nr. 250 (jvfr. „Dagen“ 1839, Nr. 232. 233; „Den Frisindede“ 1839, S. 301); i „Fædrelandet“ (Vort Hestevæsens Brøst, en værdig Gjenstand for alvorlig Overveielse i Stændernes Forsamling, III. 1842, Nr. 896; Endnu et Par Ord om Danmarks forqvaklede Hestevæsen. (Anbefalet til Stændernes nidkjære Omhu), sstd. Nr. 938. 939 [optr. i Forf.'s „Mit Livs vigtigere Tildragelser“ II. S. 174—97]; Dyrqvaksalveri, IV. 1843, Nr. 1446).

Neergaard (Peter Johansen), Søskendebarn til ovenanførte Jens Peter Bruun de Neergaard; f. d. 24de Juli 1769 paa Tølløsegaard i Sjælland, af Forældrene Cancelliraad Johan Thomas de Neergaard til Tølløsegaard (f. $\frac{17}{4}$ 1745, adlet $\frac{31}{5}$ 1780, † $\frac{8}{3}$ 1806) og Anna Joachimine f. Qvistgaard (f. $\frac{19}{8}$ 1750, † $\frac{5}{1}$ 1829). Blev 1786 dimitteret til Universitetet som Privatist fra Kbhvn; Candidat i Lovkyndigheden (H. ill.) i Juni 1790; siden Landmaaler; 1793 Ejer af Ringstedkloster og Kjærup (til 1804); 1803 af Gundersløvholm og Førsløv; 1805 af Castrup og Fugleberggaard; 1813 tillige til Gjerdrup, Lyngbygaard i Sjælland, (Fuglsang og Prierskov i Laaland, Nørlund, Torstedlund, Albek i Jylland). Var i flere Aar indtil 1803 Landvæsenscommissair i Sorø Amt (med Kammerraads Rang); udnævntes 1803 til Justitsraad; d. 5te November 1819 til virkelig Etatsraad. † 9de Januar 1835 paa Gundersløvholm. — * 1. $\frac{25}{8}$ 1794, i Roeskilde, Jacobine Wilhelmine Elisabeth Mourier (f. 1778 paa Makao, † $\frac{14}{3}$ 1813), Datter af Capitain Pierre Paul Ferdinand Mourier og Elisabeth Cornelia f. Courtonne. * 2. $\frac{14}{4}$ 1813 Anne Henriette Elisabeth Qvistgaard f. Schow, Datter af Conferenceraad, Cancelli-Deputeret Christen Schow og Catharine Marie

f. Suhr, samt Enke efter Capitain Peter Christopher Qvistgaard, til Gjerdrup og Lyngbygaard.

Noget i Anledning af Danmarks Skattevæsen. Kbh. 1817. Ret forbedrede Oplag. ibid. eod. (jvfr. Nyt jurid. Archiv Bd. XX. S. 200—18, af A. S. Ørsted; Landoecon. Tid. VIII. S. 151—75, af J. L. Christensen og B. F. Rønne).

Bidrag: i Landhuusholdningsselskabets Skrifter (Forslag til et forbedret Agerbrug for Bondestanden, i Ny Saml. Bd. III. S. 88—129; ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1812, og anm. i L. T. 1816, S. 600—605).

Neergaard (Tønnes Christian Bruun), Broder til ovennævnte Jens Peter Bruun de Neergaard; f. d. 26de Novbr. 1776 paa Hovedgaarden Svenstrup i Sjælland; blev privat dimitteret til Universitetet i Foraaret 1795; 1796 Ejer af Bonderup (til 1803) og Mjerløsegaard (til 1798) i Sjælland; 1799 Auscultant i Rentekammeret (indtil 1805); 1800 Kammerjunker; gjorde i flere Aar videnskabelige Rejser i Udlandet, især for at studere Mineralogi, og besøgte Sverrige, Norge, Rusland, Tydskland, Schweiz, Frankrige, Spanien og Italien; blev omtrent 1804 ved Kjøb Besidder af et adeligt Gods i det Slesvigske, „Hütten", der var skilt fra „Wulfshagen"; var Medlem af flere udenlandske videnskabelige Samfund. Opholdt sig i en Række af Aar i Paris, hvor han døde den 14de Januar 1824. — * 1804, i Wien, Therese Louise Bernhardine, Baronesse af Monnagetha & Lerchenau. — (Jvfr. Kofods Conversations-Lex. XXV. S. 231—32; Kbhvns Skilderi 1803, Nr. 8; 1804, S. 431. 588—89; 1807, S. 610; 1825, Nr. 28, Sp. 444—47; „Dagen" 1810, Nr. 87; 1813, Nr. 221. 222; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 317—19; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 386—87; Quérard: La France littéraire, Tom. I. p. 543—544. — Hans Portrait, st. af Chretien).

Sur la Situation *des beaux-arts en France*, ou Lettres d'un Danois à son Ami. Paris, 1801. (L. E. 1802, Nr. 2, jvfr. sstd. S. 61). — De l'État actuel des arts *à Génève*. Paris, 1802. — Les *Loisirs d'un Etranger* à Paris. ibid. eod. (L. E. 1803, Nr. 16). — *Journal* du dernier voyage de *C. Dolomieu* dans les Alpes. ibid. eod. Paa Danst af P. H. Mønster. Kbh. 1802. (L. E. 1802, Nr. 21. 25). Paa Tydsk af D. L. G. Karsten. Berlin 1802; ogsaa udkom en anden tydsk Oversættelse deraf. Hamb. 1803, m. 1 Kupf. (begge r. i N. Allg. D. Bibl. LXXXI. 217—18). — Notice sur *Taillasson*, peintre d'histoire. Paris 1810. — *Mes Pensées*. ibid. 1813. — *Voyage pittoresque et historique du Nord de l'Italie*. Les dessins par *Naudet;* les gravures par *Debucourt*, agrée de la ci-devant académie royale de peinture. I.—IX. Livraison, avec planches. Paris, 1812 et ann. suiv., in fol. (Gött. A. 1814, St. 140; jvfr. Histor. Calend. III. 1817, S. 92—93, Quérard: La France littéraire, T. I. p. 544).

État de l'art de guérir en Danemarck, aux temps les plus reculés, ainsi qu'au moyen âge. (Extr. des Ann. encycl.). Paris, 1818. 32 pag. in 8. (Tiré à 100 exemplaires).

Traité sur *la salaison des viandes et du beurre en Irlande*, et manière de

fu::er le bœuf à Hambourg, par *Chr. Martfelt*, trad. du danois par *T. C. Bruun-Neergaard.* Paris, 1821, in 8. (For denne Oversættelse, som blev trykt paa Sø-væsensministeriets Bekostning, erholdt Bruun Neergaard en Medaille af det Pariser Agerdyrknings-Selskab; jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 28).

I Nyt Bibliothek for Physik o.s.v. (Udtog af et Brev fra Paris om Færskeners Dyrkning, I. 289—94; Efterretning om François Carbonells ny Maade at male paa med Serum eller Vandet i Blodet, IV. 346—50 [overs. i Gilberts Annal. d. Physik XVI. 253—56]; Udtog af Breve til Professor Wad om svenske Bjergværker, VI. 241—62; VII. 1—42; Udsigt over Landvæsenets Tilstand i Frankrig siden Revolutionen og dets nyere Literatur, VII. 104—12. [overs. i Pfaff's und Friedländer's Journal: »Die neuesten Entdeckungen französischer Gelehrter« H. 9., Leipz. 1803]; Om Cikoriens Dyrkning ved Brunswig, VIII. 40'—403).

I J. K. Høst's „Ei blot til Lyst“ (Over Kirkegaardene, IV. 36; Thusnelda til den Due, hun har fundet, sst. S. 42, overs. af J. R. Høst).

I »Minerva« 1804 (Brev om den svenske Litteratur, med en Forerindring af Rahbek, I. 22—37; Om de bildende Konster i Stockholm, I. 184—92; 251—61; II. 1—12; 247—59; III. 113—23; 225—33; Over den svenske Litteraturs Fremskridt paa de skjønne Videnskabers Bane, III. 69—79; Om Veltalenheden i Sverrig, IV. 113—50).

I „Den Danske Tilskuer“ 1804 (Wallerius om Taalmodighed, overs. i Nr. 10—11; Kullberg om Alderdommen, overs., Nr. 16—17; Wallerius om Sandhed, overs., Nr. 30—31).

I »*Le Journal des Mines*« (Déscription de la manufacture de porphyre d'Elfredalen, en Suède, Tom. XXI., 1807; De la Haüyne, nouvelle substance minérale id., id. [overs. i Gehlens Journal für Chemie und Physik, IV. 417—29]; Note sur différentes substances minérales, Tom. XXV., 1809; Notice historique sur l'alumine fluatée alkaline de Haüy, appelée vulgairement cryolithe, Tom. XXX., 1811; Mémoire de M. le lieut. *Ohlsen* sur les jets d'eau bouillante du Geyser et du Strok, en Islande, trad. du danois, Tom. XXXI., 1812).

I Døt's »Misceller“ (Forslag om Ortografie, 1807 Nr. 32; »Professor Chaubet«, 1810 Nr. 41).

I »Iris og Hebe« (Afhandling om Konsternes ældre Tilstand i Sverrig, 1810. III. 74—96).

I »Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Kunstflid« (Beretning om et Selskab for Kunstflid i Paris, kaldet »Société d'encouragement«, I. 180—84).

I »Schlesw. Holst. Provinzial-Berichte« für 1814 (Ueber die Talent und den Charakter des königl. Hofkupferstechers Christian Fr. Müller, V. 489—93; Ueber die Arbeiten des Dänischen Bildhauers Thorwaldsen, VI. 568—77).

I de af Tessier og Bosc udgivne »*Annales* de l'Agriculture françoise«, 2me série, Tom. X. p. 187—212, leverede han en fransk Oversættelse af: E. N. Viborgs »Bemærkninger angaaende Faareavlen i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, samlede paa en Reise«. (jvfr. Staatsb. Magaz. I. 782—84).

Neess (Anton), Examinatus juris og Skriver paa Amtscomptoiret i Sorø.

Sandheden skal høres. 1840. (jvfr. »Den Frisindede« 1840, S. 155).

Reess (Christian), en Søn af Kjøbmand Henning Ulrik Reess i Odense; f. 1774 paa Rugaard i Vesflinge Sogn i Fyen; deponerede fra Odense Skole i Efteraaret 1794; tog i Juli 1804 theologisk Attestats (H. illaud.); blev 1810 residerende Capellan i Hjøring; d. 5te Septbr. 1814 residerende Capellan ved Fredensborg Slotskirke, samt for Asminderød og Grønholt i Sjælland; d. 12te Novbr. 1817 Sognepræst for Slaglille og Bjernede sstd.; d. 1ste Novbr. 1828 Consistorialraad; d. 15de Juni 1832 Sognepræst for Nykjøbing og Systofte paa Falster; d. 30te Octbr. 1835 for Strøby og Varpelov i Sjælland. — * Anne Christine Wulff.

Hvad har man fornemmeligen at agte paa, at den i vore Tider svækkede christelige religiøse Følelse igjen kan vorde vakt og befæstet og frembære velgjørende Frugter? Prædiken holden paa det Sorøiske Bibelselskabs Stiftelsesdag den 10de Juli 1824 i Sorøe Kirke. Kbh. 1825.

Rerenst (Emilius Jørgen), f. d. 12te April 1793 i Kjøbenhavn, Søn af Kammerraad, Told- og Consumtions-Inspecteur Christian Rerenst (f. 1736, † $\frac{2}{10}$ 1813) og Mariane, f. Maarslet (f. 1758, † $\frac{8}{12}$ 1812). Dimitteret fra Metropolitanskolen, hvor han optoges i November 1807, blev han Student 1812 og tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen. Var derefter Huuslærer i Jylland; siden Redacteur af „Viborger Samler". † i Marts 1840.

Redigerede „Den Viborger Samler" fra Nr. 62 i Aarg. 1828—Nr. 67 i Aarg. 1839. (fra 21de Maj 1828 til 24de Maj 1839). Viborg. 4to.

Reuchs (M.), Skolelærer.

Grammatikalsk Ledetraad. Veile, 1833.

Reukirch (Hertz Simon), en Søn af Tobaksfabrikør Simon Hertz Reukirch († $\frac{27}{11}$ 1833); er f. d. 16de Januar 1808 i Hamborg; dimitteredes 1826 til Universitetet fra v. Westens Institut; tog i det følgende Aar anden Examen; studerede derefter Philologi.

Sendschreiben an den Herrn Oberconsistorialrath J. G. C. Adler, einen von Seiner Hochehrwürden in einer israelitischen Angelegenheit ausgestellten Attest betreffend. Von T. J. Møller. Copenhagen 1832.

Seidenstückers Elementarbog i Fransk, til Brug for Danske. Kbh. 1838. — (Revid.).

Reukirch (Sally Simon), Nysnævntes Broder; f. d. 4de Marts 1811 i Hamborg; blev dimitteret fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1828 og udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1835 den chirurgiske (1ste Char. med Føie) og i Foraaret 1838 den medicinske Examen (Laud.);

gjorde 1841, med offentlig Understøttelse, en videnskabelig Rejse i Udlandet; blev 1844 Districtslæge ved Kjobenhavns Fattigvæsen.

Bidrag: i „Ugeskrift for Læger“ (Anmeldelse af E. A. Scharlings Magisterdisputats „de chemicis calculorum vesicariorum rationibus“, i Bd. I. S. 112, jvfr. sstd. S. 112–43; Bemærkninger om det i Ugeskr. f. Læger I. Nr. 31 fortalte Tilfælde af Strubehoste, Bd. II. S. 17—20, jvfr. sstd. S. 21—27; Yderligere Bemærkninger om dette Tilfælde, sstd. S. 113—21, jvfr. sstd. S. 121—28). — (Revid.).

Neurospastophilus, Pseudonym; see Simon Sorensen Meisling.

Nicodemus, Pseudonym; see Rasmus Nyerup.

Nicolaysen (M. O. P.), Pseudonym; see Th. H. Erslew.

Nicolaysen (Peder), f. 1797 i Landsbyen Værum ved Randers, Søn af Gaardejer og Danebrogsmand Nicolay Pedersen († $\frac{10}{4}$ 1837). Kom 1808 i den lærde Skole i Randers; afgik derfra til Universitetet 1816; studerede Lægevidenskaben; ansattes 1820 som Compagnichirurg ved det 2det jydske Infanteriregiment; siden som Escadronschirurg ved det fyenske Regiment lette Dragoner; underkastede sig i Foraaret 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); tog sin Afsked, og erholdt Bataillonschirurgs Charakteer d. 30te April 1822; nedsatte sig derefter som privat Practicus i Han-Herred, Thisted Amt, siden i Thy. — † 18de Marts 1839 i Ydby, i Refs-Herred. — * 1. 1828 Anne Sophie Tolstrup (f. 1803, † $\frac{1}{2}$ 1829 i Kjettrup, Han-Herred). * 2. Lovise von Westen. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIII. 514; XXXI. 43).

Bidrag: i Bibliothek for Læger (Ileus helbredet ved Brugen af Mercurius vivus, Bd. V. 1825, S. 17—21; Udtog i Frorieps Notiz. Bd. XI. 1825, Septbr. Nr. 236, S. 249—52).

Nielsen (A.), Pseudonym; see Andreas Christian Gierlew.

Nielsen (A. Christen), Skolelærer i Kirke-Flinterup, Soro Amt.

Extract af det i Retssagen: Provst og Ridder Bentzon i Ringsted contra Skolelærer Nielsen af sidstnævnte d. 31te August 1837 i Sorøe Birkeret fremlagte Indlæg. Udgivet af A. Chr. Nielsen. Slagelse, 1837. 2det Indlæg. e. a. Det 3die og sidste Indlæg og Dommen i Sagen. 1838. — Replik i hans Sag mod Provst Bentzon, fremstillet i et Brev til hans Sagfører. 1837.

Nielsen (Andreas Jorgen), en Søn af Skolelærer Peter Nielsen og Maren Cathrine Andersen; f. d. 7de Decbr. 1800 i Ubberud i Fyen; dimitteredes 1824 til Universitetet af Amtsprovst Dr. Wedel; tog i Octbr. 1829 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 17de August 1831 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Svendborg; d. 24de

Januar 1840 Sognepræst for Bredstrup Menighed i Ribe Stift. — * Maren Perette Augusta Wedel, Datter af Amtsprovst Dr. P. A. Wedel i Skaarup, i Fyen.

Bidrag i »Søndagen«, et Følgebl. til »Dagen«, (Om Katecheter, 1836 Nr. 29).

Nielsen (C.), Studiosus Medicinæ.

Lægen i Nøden, eller Underretning om de Hjelpemidler, som ved pludseligt tilstødende og farlige Sygdomstilfælde strax maae anvendes inden Lægens Ankomst. For Landmænd, Præster og andre forstandige Mænd paa Landet, af J. A. Braun. Oversat. Kbh. 1819.

Nielsen (Frederik), f. d. 16de Juli 1809 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Nielsen, givt med Caroline Augusta Friedemann, var første Kammertjener hos Kong Frederik VI. Blev indsat i Metropolitanskolen i October 1822; afgik derfra til Universitetet 1827; absolverede i October 1831 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var 1832—33 Adjunct ved Herlufsholms Skole; disputerede d. 20de Januar 1836 for Licentiatgraden i Theologien; blev d. 24de Maj s. A. Sognepræst for Jeberg og Lyby i Viborg Stift; d. 2den Juni 1843 for Lyngby og Albøge i Aarhuus Stift, samt Forstander og første Lærer ved Skolelærer-Seminariet i Lyngby. — * Helene Kirstine Hansine Perch.

De vi et effectibus, *baptismo* ab ecclesiæ patribus tributis. *Pars prior*, sententias patrum ante ann. CCLVIII viventium continens. (pro gradu Licentiati). Havn. 1836. (Theol. Tidsskr. Bd. I. H. 1., S. 212; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1094—95).

Bidrag: i »Theologisk Tidsskrift«, udg. af Scharling og Engelstoft, (Bemærkninger om Forskjellen mellem den forandrede og uforandrede augsburgske Bekjendelse, Bd. IV. H. 1. S. 73—91; Om Daabens Forhold til Gjenfødelsen, Bd. VI. H. 1. S. 1—51. (jvfr. Bd. VII. S. 170—71).

Nielsen (Friderich Carl Emil), Søn af Stutmester Nicolai Nielsen paa Frederiksborg og Friderike Henriette Nielsen († 1/1 1811); f. d. 28de Januar 1769; deponerede 1787 fra Frederiksborg Skole; lagde sig efter Veterinair- og Stutterifaget, og foretog en videnskabelig Udenlandsreise; blev først Dyrlæge og 1798 Stutmester ved Stutterierne i Frederiksborg; reiste 1796 med Prof. E. Viborg, efter kgl. Befaling, til Polen og Moldau for at indkjøbe Heste til det kgl. Stutteri; blev 1809 benaadet med Danebrogsordenens Sølvkors og 1811 med Guldkorset; fik d. 2den Decbr. 1812 Rang med Justitsraader; blev d. 4de Marts 1833, efter Ansøgning, entlediget i Naade og med Pension. — * Petrine Sophie Lakjer, Datter af Præsten Peder Baggesen Lakjer i Ramløse i Sjælland.

Bidrag: i Phys. oecon. med. chir. Bibliothek (Efterretning om det Preussiske Stutterie Trakenen i Lithauen, Bd. I. S. 369—400; paa Tydsk i Leonhardts oeconom. Hefte 1795, Mai, Novbr u. Decbr., og med Berigtigelser i E. Vibergs

Samml. für Thierärzte Bd. II. S. 69 ff. [L. E. 1795, S. 229]; Om Stutterierne i Hertugdømmet Würtemberg og Erkebispedømmet Speyer. Bd. II. S. 141—162); — i Nyt Bibl. for Physik (Indberetning til den kongelige Direction for Stutterivæsnet og Veterinairskolen om Qvægracer, undersøgte paa en Reise i Aaret 1796 af E. Viborg og F. C. E. Nielsen, Bd. V. S. 132—47); — i Veterinair-Selskabets Skrifter (Om Frugtbarheden i det Frederiksborgske Stutteri, af E. Viborg og F. C. E. Nielsen, D. III. S. 439—62); — i Nye landoecon. Tidender (Om fortrinligt Qvæg i Tydskland; af et Brev fra ham, Bd. IV. S. 147—49).

Nielsen (Frederik Christian), f. 1748*) i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christopher Nielsen var Maskinmester ved Theatret; besøgte i sin Ungdom Konstacademiet, hvor han erholdt 3 Medailler; studerede derpaa Theater-Maskineriet, og blev Assistent hos Faderen; rejste 1779 til Sverrige og Rusland. Blev siden Maskinmester ved det kgl. Theater; 1824 entlediget. † 15de Septbr. 1831. (Jvfr. „Dagen“ 1831, Nr. 244).

Tillæg til Minerva for November 1788. Kbh. (Krit. og Antikr. H. III 1789, Nr. 19, r. af Tode; L. E. 1790, S. 325—26).

Nielsen (H.).

Bidrag i „Nordisk Ugeskrift“ 1837 (Om Forholdet mellem Sprogets indre Væsen og dets ydre Form, Nr. 17—18; Om fremmed Indflydelse paa den nordiske Folkelighed, Nr. 37; Noget om Sprogundervisning, Nr. 49).

Nielsen (Hans Christian), f. i Fredericia; var 1792—94 Seminarist paa det blaagaardske Skolelærer-Seminarium; blev 1804 Lærer ved Borgerskolen i Kjerteminde; d. 28de Januar 1813 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. † 24de October 1836, i sit 69de Aar, i Kjerteminde. — * Johanne Knudsen.

Materialier til Underviisning i Hovedregning, med en Fortale af Amtsprovst Lütken. I.—III. Hefte. Kbh. 1811—12. 2det Oplag. I.—3. Hefte. ibid. 1815.

Regnebog, eller Materialier til Tavleregning for Ungdommen i Borger- og Almueskoler, tilligemed over 2400 Opgaver og Exempler af alle i daglig Handel og Huusholdning forekommende Regningstilfælde; alt i de nu gjældende Rigsbankpenge, saavel Navne-Værdie som Sølv-Værdie og rede Sølv. Kbh. 1816, med Kbb.

Nielsen (Hans Henrich) blev 1819 Voldmester ved Kronborg Fæstning; afgik d. 24de Marts 1833, efter Ansøgning og formedelst Svaglighed, i Naade fra denne Post med Pension.

40 Aars samlede Erfaringer om Tørvens Oprindelse, dens Bestanddele og dens Reproduction. Kbh. 1825.

Nielsen (H. W.), kongelig Kok. † 1822.

Den allernyeste Kogebog, indeholdende 300 Anviisninger til at lave saavel alle simple i en borgerlig Huusholdning brugelige Retter, som og de til Tractementer

*) Andensteds angives hans Fødselsaar: 1751.

forekommende, med mere dertil henhørende. Kbh. 2den Udgave; forøget med en Syltebog. ibid. 1823. Nyeste Koge-, Bage- og Syltebog, o. s. v. Tredie forbedrede Udgave; forøget med en Slagte-, Røge- og Saltebog. ibid. 1826. Nyeste Koge- Bage- og Sylte- samt Slagte- Røge- og Saltebog. 4de gjennemsete og forbedrede Udgave. ibid. 1828. 5te forøgede Udg. ibid. 1836. (h. Becken).

Nielsen (Hans Vilhelm Riber), en Søn af nedennævnte Skolelærer Jens Nielsen og Maria Magdalena, f. Topp; blev fød i Udesundby ved Frederikssund den 29de December 1810; dimitteret fra Frederiksborg lærde Skole 1829; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; studerede Theologi, og var fra Efteraaret 1830 til Efteraaret 1832 Huuslærer hos Præsten Kocfoed i Tjæreby. Fra denne Tid opholdt han sig i Kjøbenhavn, hvor han levede deels af Timeinformationer, deels som Hjelpeprædikant (1835–39) hos Præsten Svitzer i Brøndbys Vester og Øster, indtil han i 1842 ansattes som constitueret Lærer med fast Gage ved Nicolaj Kirkeskole, i hvilken han fra 1834 havde læst som Hjelpelærer. † 2den Juni 1843 i Kjøbenhavn. (jvfr.: „Et Udvalg af H. V. R. Nielsens poetiske Forsøg“, S. 3—10).

C. Ph. Junkes Ledetraad ved den første Underviisning i Naturhistorien. Oversat og forøget. Femte danske Udgave. Kbh. 1837, med Afbildn.

Riimsprog efter den hellige Skrift for Børn og Børnevenner. Kbh. 1841. (1840).

Et Udvalg af Hans Vilhelm Riber Nielsens poetiske Forsøg. Kbhvn. Bekostet trykt af og for Venner hos C. C. Løser. 1844. Besørget udgivet af C. L. Thaarup. (O. m. T.: Til Erindring om H. V. Riber Nielsen, Stud. theol. og const. Lærer ved Nicolai Drengeskole). 50 S. l. 8. (ei i Boghandelen).

Nogle deels originale, deels oversatte Bidrag til Tidsskrifter. — Adskillige særskilt trykte Leilighedsdigte.

Nielsen (J.), Pseudonym; see J. C. Lange (S. 98).

Nielsen (J.).

Familien Sture, eller Blodbadet i Stockholm. En historisk-romantisk Skildring fra det sextende Aarhundrede af Sophie Mai. I.—II. Deel. Oversat. Udgivet af J. Nielsen. Kbh. 1832. (Samme Bog har ogsaa Titelen: Familien Brahe).

Nielsen (Jens), f. i Ullerød i Sjælland; var Seminarist paa Blaagaards Skolelærer-Seminarium 1791—95; blev derpaa Skolelærer og Kirkesanger i Udesundby i Sjælland. † 12te Januar 1833 i sit 59de Aar. — * Maria Magdalena Topp, en Datter af Degnen Thomas Nicolai Topp i Liunge, og Mette Cathrine f. Klogh.

Landboe-Sange. Kbh. 1811. (L. T. 1812, Nr. 14).

Folke-Sange. Kbh. 1816.

Fædrelandssang, i Elmquist's „Dan“, S. 93—96.

Nielsen (J. C.), Skolelærer.

Nogle Velanstændighedsregler for Almuens Børn. Et Forsøg. Aarhuus, 1838.

Nielsen (Johan Christian Weisvoigt), f. d. 4de Marts 1787 (ikke 1784) i Kbhvn, hvor hans Fader Etatsraad, Ridder Mogens Nielsen var Hof-Inspecteur og Revisor (f. $\frac{19}{6}$ 1753 i Christiania, † $\frac{29}{2}$ 1828 i Kbh.); hans Moder Anne Marie Ollegaard f. Weisvoigt (f. 1768, † $\frac{21}{7}$ 1821), en Datter af Agent Joh. Christ. Weisvoigt i Kbhvn. — Blev i Efteraaret 1804 dimitteret til Universitetet fra det Schoubocske Institut; udmærket ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Aar; vandt 1807 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den for 1806 udsatte historiske Priisopgave: „Ostendatur, quibus artibus *civitates Hanseaticæ* Sæculis XIV—XVI omne fere commercium per regna Septentrionalia arripuerint, et quantum inde mali ad Daniam Norvegiamque pervenerit“ (jvfr. Engelstofts Univers. og Skole-Ann. 1807, I. S. 87—88); underkastede sig i Efteraaret 1808 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1810 Auditeur ved det daværende Kongens Regiment; d. 2den Juni 1814 surnumerair, og d. 14de Maj 1816 virkelig Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten; fik d. 7de Maj 1825 kongelig Ordre, indtil videre at fungere som Assessor i Høiesteret, i hvilken han d. 5te Maj 1826 beskikkedes til Assessor; var tillige, ifølge kongelig Befaling af 19de Decbr. 1827, Medlem af den overordnede Tiende-Commission (indtil d. 6te Marts 1845); udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge. — * 1. Ingeborg Weisvoigt († $\frac{22}{10}$ 1811). * 2. Severine Christiane Sophie Charlotte Borch.

Bidrag: i Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler (Forsøg til Besvarelse af den for Aaret 1806 udsatte historiske Priisopgave: Ved hvilke Midler var det, at Hansestæderne i 14—16 Aarhundrede reve næsten hele Nordens Handel til sig, og hvilke skadelige Følger havde dette for Danmark og Norge? Tilkjendt den udsatte Præmie, 1807, Bd. II. S. 1—88; 201—238; særskilt. Kbh. 1807); — i „Kjøbenhavnske lærde Efterretninger“ (Recension over J. A. Mariboe's „Haandbog i den militaire Lovkyndighed“, 1810 Nr. 36. 37; Sammes „Om de militaire Retters hensigtsmæssige Organisation“, sstd. Nr. 37); — i „Dansk Litteratur-Tidende“ (Recension over J. O. Hansens „Systematisk Fremstilling af det danske Skiftevæsen“, 1826 Nr. 4. 5).

Nielsen (Johan Moses Georg Hollard), f. 1804; var først Seminarist; besøgte siden den lærde Skole i Nyborg, og dimitteredes derfra til Universitetet 1828; underkastede sig i Foraaret 1840 den latinsk-juridiske Embedsexamen ((Laud.).

Liden Samling af Sange. Første Forsøg i Poesien. Odense, 1822.

Vilde Smaablomster. Odense, 1823.

Guddomslyset i Danmark. Et Digt i Anledning af Christendommens tusindaarige Jubilæum i Danmark. Odense, 1826. 24 S. ft. 8.

Myrteblade. Odense, 1828.

Romance i Anledning af D. D. K. K. H. H. Prindsesse Wilhelmine Marias og Prinds Frederik Carl Christians Formæling. Kbh. 1828.

Archiv for Poesie og Konst. Et Hefteskrift. No. 1. Kbh. 1831.

Elgitha. En Novelle. Kbh. 1831. (Kbhpost. 1831, Nr. 262).

Den mørke Ridder, eller Kjøbenhavns Beleiring. En Fortælling fra Frederik den Trediés Tid. Kbh. 1833. (Prøver heraf i Kbhpost. 1832, Nr. 154). Paa Tydsk: Der finstre Ritter, oder die Belagerung Kopenhagens unter Friedrich III. Kiel, 1835. (Bl. f. liter. Unterhalt. 1835, März, Nr. 60; Kbhpost. 1835, Nr. 78).

Sophronisbe. Et Digt. Kbh. 1835. (Kbhpost. 1835, S. 311. — Den 1ste Sang af dette Digt stod iforvejen i „Valkyrien“, udg. af O. Thomsen, 1831. I. S. 235—43).

Poetiske flyvende Blade Odense, 1840.

Karakteerbog for Oppositionsbladene, af Nicolai Frank (Pseudonym). I.—II. Hefte. Kbh. 1841.

Polemiske Blade. Udgivne af H. Trojel og Hollard Nielsen. I.—II. Hefte. Kbh. 1841. (T. f. L. o. K. V. 308—11, anm. af J. E. Kall).

Medudgiver, siden Redacteur og Ene-Udgiver af: Dansk Ugeskrift for alle Stænder. Kbh. 1841—42. 8vo og 4to. (jvfr. Art. H. K. N. Rask).

Digte, adspredte i „Kbhvns flyvende Post“ (1828, Nr. 103); Liunges „Hertha“ (1828, IV. 371—73); „Repertor. for Morskabslæsn.“ (I. 64); „Nyt Repertor. for Morskabslæsn.“ (V. 159); „Nyeste Repertor. for Morskabslæsn.“ (I. 369); „Nyeste Morgenpost“ (1829, Nr. 122); „Kjøbenhavnsposten“ 1830; „Valkyrien“ (1831, III. 177—78); L. F. Kruses Nytaarsgave for 1838; Berlingske Tid. (1840, Nr. 15).

Nielsen (Knud Christian), f. d. 20de Maj 1798 i Herringe i Fyen, hvor hans Fader, nedenanførte Lars Nielsen da var Sognepræst; blev 1818 dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms lærde Skole; 1821 Lærer ved det v. Westenske Institut i Kjøbenhavn, og 1832 i Forening med B. A. Borgen Bestyrer af dette Institut (jvfr. Selmers Akad. Tid. 3die Aarg. 1835, S. 362—76); udnævntes d. 22de Juli 1839 til Rector ved den videnskabelige Realskole i Aarhuus. — * 1/11 1839 Caroline Amalia Winge, Datter af Etatsraad, Postdirecteur N. Winge. — (Jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 13).

Et Par Ord om Underviisningen i det von Westenske Institut, til Disciplenes Forældre og andre Skolens Velyndere. Fra K. C. Nielsen og B. A. Borgen. Kbh. 1833. 4to; aftrykt igjen 1835 med faa Forandringer. (Examens-Program, ikke i Boghandelen; L. T. 1833, Nr. 49, S. 813—20, af N. Fogtmann; jvfr. B. A. Borgen: „Efterretninger om det von Westenske Institut“ o. s. v. Kbh. 1840, Pag. 39, Anm.).

Indbydelsesskrifter til den offentlige Examen i den videnskabelige Realskole i Aarhuus 1841—45 (indeholdende Efterretninger om Skolen, m. m.). Aarhuus, 1841—45. (F. L. o. K. I. 1843, S. 217—19, af C. F. Ingerslev).

Nielsen (Lars), f. 1767; deponerede fra Roeskilde Skole i Efteraaret 1789; tog theologisk Attestats (H. ill.) i Juli 1794; blev d. 28de April 1797 Sognepræst for Herringe Menighed i Fyen; d. 3die Maj 1809 for Ramløse og Annise i Sjælland. — * Mette Achthonia Piil.

Bidrag til Jørgensen Jomtous „Ny oeconomisk Correspondent“ for 1832 (f. Ex. i Nr. 19 og 20).

Brev i Bibelselskabets 13de Beretning, S. 67—69.

Nielsen (Margrethe Sophie).

Veiledning i Koge-Kunsten for Huusmødre og Huusholdersker, indeholdende Tillavningen af næsten 200 udsøgte Retter. Kbh. 1829. 2det forøgede og forbedrede Oplag. ibid. 1836. 3die forøgede Opl. ibid. 1840.

Nielsen (Michael), f. d. 8de December 1776 af Bønderforældre i Landsbyen Sønder-Bilstrup imellem Kolding og Fredericia. Begyndte først at studere i Efteraaret 1796; kom i det næste Aar i Kolding Skole, hvorfra han blev dimitteret i Foraaret 1801, og erholdt Udmærkelse ved den philosophiske Prøve i April 1802. Studerede derefter i nogle Aar Theologi; men da han imidlertid var bleven Lærer ved v. Westens og Brendstrups Institut (siden ogsaa i Schouboes Skole), opoffrede han sig aldeles for Skolefaget. Endelig tilbødes ham Bestyrelsen af Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, som han overtog i October 1811; erholdt i Decbr. 1822 Titel af Professor; udnævntes d. 1ste Novbr. 1828 til Ridder af Danebroge og d. 28de Juni 1840 til Danebrogsmand; fratraadte d. 1ste Octbr. 1844 Bestyrelsen af Borgerdydsskolen. — * 1818 Dorothea Elise Gede, ældste Datter af Etatsraad Jonas Henr. Gede. — (Jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 11—12; Chr. Bartholins og J. Stillings Indbydelsesskrift 1844. — Portrait, malet af Eckersberg, st. i Kobb. En Medaille med hans Portrait blev 1844, ved Sammenskud af hans Disciple og øvrige Venner, præget af Prof. C. Christensen, jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 353).

Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn. Skoleaaret 1839—40. Indbydelsesskrift. Kbh. (1840). 20 S. 8. (Fædrel. I. 1840, Nr. 235; T. f. L. o. K. V. 330).

Efterretninger om Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn for Skoleaaret 1840—41, vedføiede C. V. Rimestads Indbydelsesskrift 1841. (jvfr. „Dagen“ 1841, Nr. 210; Fædrel. II. 1841, Nr. 582).

Nielsen (Nicolai Peter), Søn af ovenanførte Frider. Carl Emil Nielsen, er fød d. 28de Juni 1795 paa Frederiksborg; blev 1808

Cadet; 1811 Secondlieutenant i Artillericorpset; fik d. 9de April 1820 Premierlieutenants Charakteer, og d. 9de August s. A., efter Ansøgning, Afsked i Naade af Krigstjenesten. Gik saa til det kongelige Theater og debuterede d. 12te Septbr. 1820 som Axel i Axel og Valborg (de andre Debutroller: Figaro i „Barberen i Sevilla" (d. 29de Septbr.) og Capitain Harcourt i „de fire Formyndere"); rejste 1824 for kongelig Regning til Hamborg, München, Carlsruhe og Paris, besøgte paa Tilbagevejen Brunswig; gjorde 1825 paa egen Bekostning en Rejse til Hamborg, og ligeledes 1827 til München og Wien; blev ved sin Hjemkomst Regisseur, hvilket Embede han dog snart fratraadte; gjorde 1829 og i Sommeren 1843 Rejser til Norge; udnævntes 1829 til Instructeur. — * 1. 1823 Caroline Amalie Louise Walther, kgl. Skuespillerinde og Sangerinde, og Enke efter kgl. Skuespiller H. Rind. * 2. 1834 Anna Helene Dorothea Brenøe, kongelig Skuespillerinde (f. ⅔ 1803 i Kbh., jvfr. „Dansk Pantheon" XIV. Levering, 1843, af P. L. Møller). — (Biographisk Skizze, ved P. L. Møller, med Portrait, tegnet af Em. Bærentzen, st. 4to, lithogr. i Bærentzens & Comp. lithographiske Institut, i „Dansk Pantheon" XII. Levering, Kbh. 1843; Portrait, tegnet og lithogr. af Detlef Mitleiter, trykt i det kongl. Steentrykkeri, 1836; af Monies; af C. Bruun (i 7 Costumer). Hans Büste er modeleret).

Ferdinand Cortez, eller Mexicos Erobring. Drama i 5 Acter af A. Klingemann, overs. Kbh. 1824.

Hellig Trefoldigheds Gilde udi det danske Compagnie, eller det kongelige kjøbenhavnske Skydeselskabs og danske Broderskabs Historie. Kbh. 1836, med 3 Kbb. (M. f. L. XX. 82—100, af J. L. Rohmann og C. Molbech; „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen" 1836, Nr. 32. 33).

En anden Mening om Hamlet, i Kbhvns Morgenbl. 1826, Nr. 131—32, S. 525. (jvfr. Dsl's Archiv VI. 203—5; 378—79; 380—81).

Følgende Skuespil, opførte paa det kongl. Theater, ere oversatte af ham, men hidtil utrykte: Vexelen, Lystsp. i 1 A., af en ubekjendt fransk Forf.; efter G. Lotz's tydske Bearbeidelse, 1825; Carl den Tolvte paa Hjemreisen, Lystsp. i 4 A. af Töpfer, 1831; Krigerens Datter, Lystsp. i 2 A. af Laurencin og Meyer, 1838; Maria eller De tre Epocher, Skuesp. i 3 Afdelinger, af Md. Ancelot, 1838.

Nielsen (Niels Martin), f. 1785 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Sømand; bestemte sig for Søen og blev ansat i den kongelige Underofficeersskole, indtil han i sit 13de Aar blev udcommanderet med de kongelige Skibe; gjorde siden nogle Tourer til Ostindien; opholdt sig derefter i Kjøbenhavn. Sine Fata tilsøes har han selv beskrevet i følgende:

Særdeles Hændelser og mærkelige Tildragelser med en dansk Sømand i et Tidsrum af 18 Aar fra 1798 til 1816. Skrevet af ham selv. Kbh. 1821. (L. T. 1821, S. 552—54).

Nielsen (Peder), Fyrbøder og Bud ved Admiralitets- og Commissariats-Collegiet.

Liste paa Admiralitets- og Commissariats-Collegii Deputerede, samt paa Flagmænd og Officerer m. v. Kbh. 1829 flgg. — Calender over den kongelige danske Søetat. ibid. 1837—1842.

Nielsen (Peter), Skolelærer i Herstedøster i Sjælland.

Bidrag i »Kjøbenhavnsposten« (Bemærkninger ved Etatsraad Treschow's Forslag i Stænderforsamlingen om Arvefølgen med Hensyn til Selveierbondergaarde, om Indskrænkning i Udstykningsfriheden, og et Par Ord om Skolevæsenet, 1836 Nr. 70. 71).

Nielsen (Rasmus), f. d. 4de Juli 1809 af Bonderforældre i Fyen, i Nærheden af Middelfart i Landsbyen Roerslev; blev efter sin Confirmation antagen som Plejesøn af Præsten Er. Frisenberg Thorup i Aasperup, og siden, da han havde omtrent fyldt sit 20de Aar, indsat i Viborg Cathedralskole, hvorfra han 1832 dimitteredes til Universitetet; erholdt Udmærkelse til anden Examen i det paafolgende Aar; absolverede i Efteraaret 1837 den theologiske Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“; beskæftigede sig derefter, ligesom tidligere, med at vejlede en stor Deel yngre Studerende til den philosophiske og theologiske Examen; disputerede d. 22de Juni 1840 for den theologiske Licentiatgrad; holdt i Vintersemestret 18⁴⁰/₄₁ som Privatdocent theologiske Forelæsninger, og fik ifølge kongelig Resolution af 23de Januar 1841 Understøttelse af Universitetet til at holde offentlige Foredrag over Philosophien; udnævntes d. 22de April 1841 til Professor extraordinarius i Moralphilosophien ved Kjøbenhavns Universitet. — * 1837 Edle Margrethe Nielsen. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fest i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 32—35).

De speculativa historiæ sacræ tractandæ methodo. Commentatio. (pro gradu Licentiati). Hafniæ 1840. Paa Dansk udg. af B. C. Bøggild. Kbh. 1842. (Fædrel. I. 1840, Nr. 329, af L. B. Petersen; Theol. Tidsskr. VII. (Ny Række I.) S. 127—54, af A. F. Beck).

Pauli Brev til Romerne, udviklet. Kbh. 1841. (T. f. L. o. K. V. 471—477; VII. 210—43, af C. E. Scharling; Fædrel. II. 1841, Nr. 561, af J. Fr. Hagen, jvfr. Berlingske Tid. 1841, Nr. 161, af L. Gude). Paa Tydsk: Der Brief Pauli an die Römer entwickelt von Rasmus Nielsen. Deutsche Bearbeitung von Alexander Michelsen. Leipzig 1843.

Den speculative Logik i dens Grundtræk. I.—IV. Hefte. Kbh. 1841—44. (jvfr. A. P. Adler: »En Anmældelse, egentlig bestemt for »Tidsskrift for Litteratur og Kritik«. Kbh. 1842; P. M. Stilling: »Philosophiske Betragtninger over den speculative Logiks Betydning for Videnskaben". ibid. eod.).

Forelæsnings-Paragrapher til Kirkehistoriens Philosophie. Et Schema for Tilhørere. Kbh. 1843. (jvfr. C. Dirckinck-Holmfeld: »Bidrag til Orientering i Nutidens kirkelige Tilstande«. Kbh. 1844; Theol. Tidsskr. Bd. VIII. (Ny Række Bd. 2.), S. 203—8).

Den propædeutiske Logik. Kbh. 1845. (1844).

Bidrag: i »Søndagen«, et Tillægsblad til »Dagen«, (Præsten Erik Frisenberg Thorup, 1837 Nr. 27, 16de Juli; anm. i Nord. Ugeskr. 1837, S. 270, af Fr. Barfod); — i Heibergs »Intelligensblade« (Konge og Constitution, Bd. I. Nr. 11, S. 253—78, jvfr. sstd. Nr. 12, S. 307—11; Fædrel. III. 1842, Nr. 978. 989). — (Revid.).

Nielsson (Svend) var Degn til Grenjadarstad i Island; blev 1836 Præst til Blondudalsbole og Holtestad, og 1844 til Stadarbakke og Nuv i Hunevatns Provsti, under Norder-Amtet.

Bidrag i »*Armann á Alþingi*« (Um Ljáa Smídi, í 4ði Árgángi 1832, bls. 115—21; jvfr. L. T. 1833, S. 500).

Nissen (Georg Nicolai), f. d. 22de Januar 1761 i Haderslev, hvor hans Fader Jens Nissen var Kjøbmand, og givt med Anna Elisabeth Zoëga (en Datter af Præsten Jürgen Zoëga i Wilstrup ved Haderslev). — Opdroges af sine Morbrødre, Provst Zoëga i Møgeltønder og Postkasserer, Justitsraad Zoëga i Kjøbenhavn. Blev Student 1778; 1781 Fuldmægtig i Generalpostamtet; 1790 Cancellist ved det kgl. Gesandtskab paa Rigsdagen i Regensburg, med Legationssecretairs Charakteer; 1792 Legationssecretair ved Hoffet i Wien; 1802 Legationsraad (med Justitsraads Rang); 1805 Chargé d'affaires ved bemeldte wienske Hof; d. 28de Januar 1809 Ridder af Danebroge; d. 13de Octbr. 1810 virkelig Etatsraad; kom tilbage til Kjøbenhavn s. A. og bestikkedes til Censor for de sammesteds udkommende politiske Blade; blev 1820 entlediget; rejste atter til Østerrig, og blev der optagen i Adelstanden. † 24de Marts 1826 i Salzburg. — * Constanze f. Weber († § 1842, 85 Aar gl., i Salzburg), Enke efter den berømte Componist W. A. Mozart. — (Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 401, og Schröder's Nachtr. S. 838. — Hans Portrait i Steentryk findes i den af ham forfattede Biographi af Mozart).

Biographie W. A. Mozarts. Nach Originalbriefen, Sammlungen alles über ihn Geschriebenen, mit vielen neuen Beilagen, Steindrücken, Musikblättern und einem Fac-Simile. Von *G. N. von Nissen.* Nach dessen Tode herausgegeben von Constanze, Wittwe von Nissen, früher Wittwe Mozart. Mit einem Vorworte vom Dr. Feuerstein in Pirna. Leipzig 1828. (Kbhpost. 1828, Nr. 38; Beck's Allg. Repertor. 1829, Bd. II. St. 1. Nr. 7, S. 1—4; Leipz. L. Z. 1829, II. Nr. 261, S. 2081—88. — Uddrag paa Dansk af Biographien, ved A. Oehlenschläger, i »Prometheus« Bd. V. S. 193—248).

Anhang zu *Wolfgang Amadeus Mozart's* Biographie. Nach Originalbriefen u. s. w. Leipzig 1828. (Leipz. L. Z. 1829, II. Nr. 261, S. 2081—88).

I Maanedsskrifter og Ugeblade (f. Ex. i Almindel. Dansk Bibliothek) haves af ham, fra 1778 af, danske og tydske Smaadigte og prosaiske Udarbejdelser, saasom det danske Stuespil »Arist«; ligeledes Oversættelser i begge Sprog.

Nissen (Halvor Frode Høegh), f. d. 26de December 1806 i Kjøbenhavn, Søn af nedenanførte Etatsraad Niels Lang Nissen.

Blev 1816 indsat som Discipel i Metropolitanskolen, hvorfra han 1823 afgik til Universitetet; tog i det næste Aar anden Examen med Udmærkelse, og i Juli 1829 theologisk Attestats med bedste Charakteer; blev i August s. A. constitueret som Lærer og d. 12te October 1830 udnævnt til Adjunct ved Metropolitanskolen. Tog i Maj 1837 den philologiske Embedsexamens theoretiske og i September 1838 dens praktiske Deel, hiin med Haud ill., og denne med Charakteren Laud. unan. cons. Befordredes den 6te Juni 1840 til Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole. — * Emilie Seraphine Roed (f. 1807, † 1/4 1840). — (Autobiographi i Programmet fra Metropolitanskolen 1840, S. 43—44; jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 17—18).

Latinsk Grammatik, til Brug for de lærde Skoler. I.—II. Deel. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. II. 461—475, anm. af A. S. Wesenberg).

Alphabetisk Fortegnelse over det græske Sprogs uregelmæssige og defective Verber. Udgivet som Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Frederiksborg lærde Skole. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. V. 430—31).

Om de Gager, hvormed Lærerne ved de lærde Skoler ere aflagte, i Fædrel. IV. 1843, Nr. 1202.

Nissen (Hans Nicolai), f. d. 17de Juli 1755 i Tjørnelund i Sjælland, hvor hans Fader Cancelliraad Christian Ditlev Nissen var Forvalter ved det kongl. Communitetsgods (f. 1701, † 1775); Moderen Cecilie Kirstine f. Lind, en Datter af Amtsforvalter og Borgemester Mads Nielsen Lind i Holbek. — Han dimitteredes til Universitetet fra Slagelse 1770; underkastede sig d. 8de Febr. 1780 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1781 juridisk Decanus paa Communitetet; d. 2den Juli 1783 Professor i Lovkyndigheden ved Sorø Academi; d. 19de Februar 1790 tillige Vice-Landsdommer i Sjælland og Møen, og 1791 endvidere constitueret Landsthingshører og Skriver; d. 25de Maj 1808 virkelig Etatsraad. Var og i en Række af Aar Landvæsenscommissair i Sorø Amt. † 23de December 1815. — * 1785 Anna Sophia Top, en Datter af Etatsraad, Deputeret i Admiralitets- og Commissariatscollegiet, Hans Pedersen Top og Maria Dorothea f. Brygmann. — (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 79. 82. 86. 104; Høst's Archiv VI. S. 308, Noten).

Pietatis erga populum monumentum ære perennius: lex Christiana de jure honorum indigenis proprio. Programma (i Anledn. af Kongens Fødselsdag). Soröe 1787. 4to. — Sjellandsfars Landstings-Efterretninger for 1791 (Juli—Dec.)—1795. Et Maanedsskrift. Sorøe 1791—96. [5 Bind]. (L. E. 1794, Nr. 19. 20; 1796, Nr. 43). — Sjellands Landstings-Tidende, 1796—1804. ibid. [9 Bd.]. — Themis. Et Tidsskrivt. I. Bd.—XI. Bd. 1ste Hefte. ibid. 1796—1806. — Tale paa Sorøe Academie d. 29. Januari 1801. ibid. 1801. — Efterretning om de Siællandske og Møenske Jordegodsers Hartkorn, Eiere, Kiøbepriser, Salg og Behefte1ser. Et Bidrag til Danmarks Statistik. ibid. 1807. (L. E. 1809, Nr. 1. 2).

Olufsens oeconom. Annal. X. 163—64). — En Tale paa Kongens Fødselsdag. ibid. 1808. — Nemesis. Et Bidrag til danst Rets-Casuistik, som Sidestykke til Themis, indeholdende Efterretning om Overkriminalretten for Danmark, og de i samme paadømte Sager. Kbh. 1810. — Tale paa Sorøe Academie d. 28. Jan. 1810, indeh.: Grundsætningen i Forordn. af 14. Octbr. og Patentet af 14. Decbr. 1808 som det eneste Middel til Stats-Creditens Oplivelse i Fædernelandet, i Efterretn. om indenl. Kunstflid Bd. I. S. 83—108. (Uddrag deraf i Døt's »Miscellen« 1810, Nr. 32 og 33). — Gravskrift over J. E. Colbiornsen, i »Minerva« 1802, I. 216. — Indbydelse til Festen paa Sorø Academi i Anledning af Kongens Fødselsdag 1808, optr. i „Dagen« 1808, Nr. 22.

Nissen (Johan Frederik Ludvig), Broderson af nedenanf. Niels Lang Nissen; f. d. 31te Januar 1793 i Skjærbæk, i Tørninglehn, Hertugdømmet Slesvig, hvor hans Fader Nis Bagger Nissen, gift med Mariane Johanne Margrethe Murarius, da var residerende Capellan, tilsidst Sognepræst til Sneum og Tjerreborg i Ribe Stift (f. 1764, † $\frac{3}{3}$ 1830). — Blev d. 19de Juli 1808 Secondlieutenant; d. 27de Decbr. 1809 Premierlieutenant; d. 19de August 1814 Capitain; d. 27de Januar 1833 charakteriseret Major (med Anciennetet af 25de Aug. 1832); d. 1ste Juli 1841 virkelig Major i Ingenieurcorpset; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge. — * Elisabeth Marie Fabricius, Datter af Kjøbmand Fabricius i Frederiksstad i Norge.

Vorschlag um Wassergräben bei Festungen gehörig vom Eise frei zu halten, und Bericht über den deshalb angestellten Versuch bei Kopenhagen im Winter 1828 und 1829. Mit einer lithographirten Tafel. Kopenh. 1833.

Vorschlag zu einem veränderten Infanterie-Gewehre, insonderheit mit Hinsicht auf die Vertheidigung in geschlossener Stellung gegen Cavallerie. Mit einer lithographirten Tafel. Kopenh. 1834. (Milit. Repertor. I. 96—97).

Nissen (Isaac), f. d. 11te August 1772, af Forældrene Isaac Nissen, Sø-Premierlieutenant (f. $\frac{14}{8}$ 1739, † $\frac{13}{3}$ 1772), og Dorothea Sophie f. Bruun (f. 1744, † 1804), en Datter af Etatsraad og Generalauditeur i Marinen, Andr. Bruun. Blev dimitteret til Universitetet fra Nyborg Skole i Efteraaret 1793; underkastede sig i April 1795 den philosophiske Prøve; blev siden Lærer ved Borgerskolen i Korsør. † ugivt.

Bidrag i »Iris og Hebe« (Taubmanniana, oversatte, 1807. II. 282—84; III. 85—92).

Nissen (Nic.).

Bidrag i Kbhvns Skilderi 1825 (Medicin og Religion, i Nr. 82, jvfr. Sp. 1317—18).

Nissen (Niels Lang), f. d. 21de Februar 1771 i Ribe, hvor hans Fader Frederik Nissen var Organist ved Domkirken og St. Catharinæ Kirke († 1782), hans Moder Anna Catharine Thun († 1778), en Datter af Præsten Peder Thun (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 615).

— Dimitteret 1787 til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole, tog han 1788 den philosophiske Examen, og i Foraaret 1789 denne Examens philologiske Afdeling, som da for første Gang afholdtes. Blev 1792 Alumnus paa Borchs Collegium; 1793 Collega (Hører) ved vor Frue latinske Skole i Kjøbenhavn; underkastede sig i April 1794 den saakaldte store Philologicum eller Skoleembeds-Examen, og erholdt, med eenstemmigt Bifald, baade for den skriftlige og mundtlige Prøve, Charakteren Laudabilis; disputerede den 2den Novbr. 1795 for den philosophiske Doctor- og Magistergrad; udnævntes 1797 ved Reformen til Overlærer ved Skolen, Medlem af Skoleraadet og Lærer i det græske Sprog og Modersmaalet; d. 24de Juli 1801 tillige til Conrector. Blev d. 11te Marts 1803 ifølge kongl. Resolution constitueret til at overtage Rectoratets Forretninger, og d. 1ste Marts 1805 beskikket til Rector ved bemeldte Skole; i sidstnævnte Aar tillige udnævnt til Lærer og Inspector i den danske Sprogklasse ved det pædagogiske Seminarium, fra hvilken Embedsstilling han d. 12te Juni 1807 efter Ansøgning erholdt Entledigelse. Udnævntes d. 2den Januar 1811 til Professor, med Rang i 6te Klasse Nr. 13, og fik d. 1ste Februar s. A. Rang i 5te Klasse Nr. 8; disputerede, ifølge kongelig Tilladelse, d. 21de Marts 1815 for theologisk Attestats (Laudabilis ob dissertationem egregie et elaboratam et defensam); erholdt d. 9de Juli 1822 Rang med 4de Klasse Nr. 3; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge og d. 28de Juni 1840 til Dannebrogsmand; festligholdt d. 28de September 1843 sit halvhundredaars Embedsjubilæum, og udnævntes til Etatsraad (jvfr. H. N. Clausens Tale, Kbh. 1843; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1372; Berlingske Tid. 1843, Nr. 262. 266); blev d. 3die Febr. 1844 efter Ansøgning entlediget, fra 1ste April s. A. at regne, i Naade og med Pension; privatiserede derefter i Kjøbenhavn. — Han valgtes den 11te Juli 1798 til Medlem af Directionen for det søsterlige Velgjørenheds Selskab, og vedblev siden at deeltage i dets og dets Skoles Bestyrelse; var ogsaa i 12 Aar Meddirecteur for Døttreskolen i Kjøbenhavn (stiftet 1791), hvilken Bestyrelse han frasagde sig 1824. † 2den August 1845 i Frederiksborg. — * Helene Dorothea Vogelius, en Datter af Sognepræsten til Helliggeistes Kirke i Kjøbenhavn, Peder Vogelius og Hedevig f. Hoegh (Geheimeraad Ove Hoegh-Guldbergs Søster). — (Biographi i Kofods Conversations-Lex. XXV. S. 255—61; i Programmet fra Metropolitanskolen 1840, S. 36—41, og i Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 1—2; jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 185. 188, Tillæg; B. Borgens Minde-Ord, 1845. — Portrait, malet af C. A. Jensen, lithogr. af Bærentzen; lithogr. af G. Hoffmann, 1842. — Om hans Fundats for et Brude-Udstyrs Legat for Piger, udgangne af det søsterlige Velgjørenheds Selskabs Skole i Kjøbenhavn, jvfr. Collegial-Tid. 1812, Nr. 48).

Diss. de *indole ævi Homerici* ex Iliade et Odyssea; pro stip. Coll. Med. Hafn. 1793. — *Electra* Tragoedia *Sophoclis* cum Choephoris *Æschyli* et Electra *Euripidis* composita. Præmissa sunt pauca ad diversitatem Tragoediæ veteris et hodiernæ vindicandam pertinentia. Diss. inaug. Hafn. 1795. (Krit. og Antikr. H. XVIII. Nr. 43; Iris 1795, IV. 329). — J. G. Böttichers Vink for Forældre, Opdragere og Ynglinger angaaende Selvbesmittelse, oversat med Anm. Kbh. 1795. — *P. Virgilius Maro's Æneis.* Efter den latinske Original. 1ste Bds 1ste Hefte. Kbh. 1796. 2den Bog. ibid. 1799. Samlede under Titel: *Virgils Æneis*, I. Bd. Kbh. 1799. (Krit. og antikr. Journ. II. 83—89; Iris og Hebe 1796, I. 262; L. E. 1796, Nr. 25; Univers. Journ. IV. 129—32; 184—85, af J. Baden; jvfr. Iris og Hebe 1796, IV. 74—86). — Kortfattet græsk Sproglære. Kbh. 1798. 2den Udg. 1807. 3die Udg. 1825. 4de forbedrede Udgave. 1833. (L. E. 1800, Nr. 34, af S. N. J. Bloch). — Fr. Gedikes Græske Læsebog for de første Begyndere, udgiven paa Dansk. Kbh. 1799. 1817. 2det Opl. 1829. (L. E. 1800, Nr. 34, af S. N. J. Bloch). — *Græsk poetisk Anthologie.* Til Brug for de lærde Skolers øverste Klasse; med en oversættende Fortegnelse af de vanskeligste Ord. Kbh. 1799. 1829. (L. E. 1800, Nr. 33. 34, af S. N. J. Bloch). — *Græsk prosaisk Chrestomathie.* Til Brug for de lærde Skolers anden Klasse; med Anmærkninger, samt et fuldstændigt Ordregister. Kbh. 1801. 2det Opl. 1818. (L. E. 1801, Nr. 28. 30, af S. N. J. Bloch). — J. Sylvestre de Sacy's Grundtræk af almindelig Grammatik, paa Dansk udgivet og med Grundtræk af dansk Grammatik forøget. Kbh. 1801. 1808. (Grundtræk af dansk Grammatik for de første Begyndere solgtes ogsaa særskilt, og deraf udkom 3die Oplag 1820. 4de Opl. 1826. 5te uforandrede Opl. 1835). — *J. M. Gesners græske Chrestomathie.* Til Brug for de lærde Skolers 3die græske Klasse, udgiven med Anmærkninger og forbedret Text. Kbh. 1802. (L. E. 1804, Nr. 1. 3). — Bidrag til *den græske poetiske Anthologies* Fortolkning. Kbh. 1805. (L. E. 1806, Nr. 30. 31). — Grundtræk af dansk Sproglære, med en Forberedelse til samme for de første Begyndere. Kbh. 1808. 3die paa ny gjennemsecte og meget forøgede Opl. ib. 1816. Eftertrykt i Christiania hos Lehmann 1816, og udg. med Forandringer til Brug for den norske Ungdom. Christiania 1831. — Plutarchs sammenlignende Levnetsbeskrivelser af Themistocles og Camillus, Alexander og Cæsar, til Brug for de lærde Skolers øverste Klasse. Efter den Reiske-Huttenske Text med critiske og oplysende Anmærkninger udgivne. Kbh. 1809. 2den forbedrede Udgave. ibid. 1826 (L. T. 1813, Nr. 17).

De *Tetralogia Apologorum Veteris Testamenti.* Disp. loco examinis theologici. Hafn. 1815. 4to.

G. E. Gierigs latinsk Chrestomathie af Ovidiusses Metamorphoseon. Udgiven paa Dansk, til Brug for Mellemclasserne i de lærde Skoler. Kbh. 1817.

Søsterlig Velgjørenhed. Et Qvartalblad, indeholdende Efterretninger, det Søsterlige Velgjørenheds Selskab angaaende. Kbh. 1799—1810; som et Halvaarsskrift i Aarene 1811—14, og som et Aarsskrift i Aarene 1815—44. [Er, til Indtægt for Stiftelsen, udgivet af ham som Selskabets Directeur]. (L. T. 1818, Nr. 44).

Adskillige Skoleprogrammer, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: Argumentum Choephorarum *Æschyli* et Electræ *Euripidis.* Adjecta est Interpretatio actus secundi Electræ *Sophoclis.* 1803. 37 pagg. 4to. (L. E. 1803, Nr. 48. 51, jvfr. Forf. Antikritik, som fulgte med Nr. 6 for 1804, og sstd. S. 110). — Om Classesystemerne

i Skolerne. 1808 og 1809. 4to. — Om de Foranstaltninger, som i de senere Aar ere blevne føiede ved Kjøbenhavns Cathedralskole til at fremme Sædelighed og Flid blandt Skolens Disciple. I.—III. Hefte. 1811. 1812 og 1822. Tilsammen 41 S. 4to, med 3 Tabeller. (L. T. 1812, Nr. 2. 3. 5). — *Memorabilia quædam* ad res scholasticas, in primis *scholæ hauniensis*, pertinentia ex tabulario scholæ transscripta. Fascic. I.—II. 1813 & 1815. Tilsammen 46 pagg. 4to. — Exam. publ. etc. indicit N. L. Nissen. Recensetur *Tetralogia apologorum Veteris Testamenti.* Pars 1ma. Prolegomena continens. 1814. 20 pagg. 4to. — *Acta solemnia scholastica* inauguratarum novarum scholæ ædium die XXIII Apr. A. MDCCCXVI. 36 pagg. 4to. — Symbolarum ad exegesin *Psalmorum Davidicorum* Specimen primum, ad indicendum examen publicum. 1817. Specimen secundum, ad indicenda solemnia festi secularis tertii in memoriam Reformationis. 1817. Tilsammen 124 pagg. 8vo. — *Acta solemnia scholastica tertii Reformationis Jubilæi* in schola metropolitana d. I Novembris A. MDCCCXVII celebrati. 1818. 16 pagg. 4to. (indeh. hans Tale: „Quas in animo præceptoris publici cohortationes memoria Lutheri excitare debeat"). — „Hvad det er, som især skal støtte Ungdommens Dyd i Kampen mod Laster". Tale ved Lærerindsættelse den 12te Juli 1819. 1820. 16 S. 4to. — Hovedtrækkene af Nyegræskens Særkjender. 1826. 38 S. 4to. (jvfr. Nyt Aftenbl. 1826, S. 359—360). — *Oratio* habita in solemnibus scholæ ad tres Collegas muneri suo præficiendos. 1827. 14 pagg. 4to. — *Acta solemnia scholastica,* ad munera publice gratulanda qvinqve collegis, d. 31 Augusti a. 1831 celebrata. 1831. 20 pagg. 4to. (indeh. 2 latinske Taler, den ene af N. L. Nissen: „Deceatne magistrum discentibus irasci, an non deceat?", den anden af B. Borgen). — Om Bibeloversættelser til Brug for Menigmand, oplyst i et Exempel af Parablen om Sædemanden. Indbydelsesskrift til Reformationens Jubelfest i Metropolitanskolen d. 31te Octbr. 1836. 34 S. 4to. — „Kjøb Sandhed og sælg den ikke!" En Tale paa Reformations-Jubelfesten i Metropolitanskolen den 31. October 1836. 1837. 18 S. 4to. — *Acta solemnia scholastica* ad munus publice gratulandum Collegæ, d. VI Septembr. a. 1837 celebrata. 1838. 22 pagg. 4to. (indeh. 2 latinske Taler, den ene af N. L. Nissen: „De εὐθυμίᾳ quadam *Falsteri*, sive humanitate atque liberalitate animi in præcipuis regiminis scholastici virtutibus haud immerito habenda", den anden af F. C. Olsen). — Om den i vore Dage paatænkte Udvidelse af Undervisningen i de lærde Skoler ved en Gymnasialclasse. 1841. 8vo. (jvfr. S. N. J. Blochs Program for 1842: „Om en Gymnasial-Indretning af de lærde Skoler" o.s.v.). — Revision af og Overblik over de forskjellige om samlet Formiddags-Skoletid offentligen fremsatte Meninger. 1843. 8. (jvfr. Fædrel. V. 1844, Nr. 1476 og 77, af C. F. Ingerslev). — Skoleefterretninger om Metropolitanskolen for Skoleaarene 1839—43, vedføiede Programmerne fra Metropolitanskolen for A. 1840—43. Kbh. 8vo.

Medarbeider i „Borgervennen" 1825—1841. (Hertil leverede han endeel, saavel originale, som oversatte Bidrag, bl. a.: Om Jos. Lancaster, 1825 Nr. 41—46; Fransk-catholske Præsters hierarchiske Tyranni, 1826 Nr. 16—18; Hvad er Sandhed, 1826 Nr. 20; 1829 Nr. 42—44; Om nogle af Kjøbenhavns Gaders og Pladsers Navne (efter Pontoppidans Orig. Hafn.), 1827 Nr. 15—17; Om Skindød, Levendes Begravelse og Lighuse til Forebyggelse heraf, 1827 Nr. 34—51; særskilt aftrykt. Kbh. 1827, 108 S. 8. (jvfr. „Ny Freia" 1827, Nr. 30; Kbhvns Skildri 1827, S. 1162; 1829, S. 940); Tillæg hertil, i Aarg. 1829, Nr. 15—18; 1830, Nr. 45. 46; 1832, Nr. 19; Nogle Ordforklaringer, 1829 Nr. 12—14; Be-

mærkninger over den danske Kirkes symbolske Bøger, som Bidrag til Berigtigelse af forudfattede vrange Meninger herom, 1833 Nr. 40—49; 1834, Nr. 36—41. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Nr. 45. 46. 47. 52; 1834, Nr. 1); Om Maadeholdenheds- eller Ædrueligheds-Selskaber, 1836 Nr. 30—31; 1840, Nr. 26; Om Selskabet, som understøtter ugifte Fruentimmer, hvis Kaar ikke svare til deres Opdragelse, 1837 Nr. 18—19; Om en orthographisk Afvigelse fra den sædvanlige Skrivemaade af et Par Ord i et Par af vore Dagblade, 1840 Nr. 18. 19; Tillæg, indeholdende nogle faa andre orthographiske Bemærkninger, sstd. Nr. 19. 20).

I »Nordia« (Tanker over de lærde Skolers udvortes Væsen i Særdeleshed, med Hensyn paa den i Minerva, Jan. 1795, indførte Afhandling: »Ideer, vort lærde Skolevæsens« rc., I. 261—91. [Eckards krit. og antikr. Journ. 1796, S. 30—40]; Herodots Fortælling, hvorlunde de syv sammensvorne Perser, efter at de havde myrdet Maguserne, raadsloge om, hvilken Regjeringsform de skulde indføre i Landet, III. 72—81).

I »Minerva« (Electra, Tragoedie af Sophocles, 1ste Act, oversat, 1797. I. 291—317. (L. E. 1797, S. 491); Provst H. J. Hoeghs Minde, 1805, IV. 320—323).

I Fjerdingaarsskriftet »For Sandhed« (Om den græske Tragoedies Forskjellighed fra de Nyeres Sørgespil, I. 306—12. [Univers. Journ. VI. 134—37, r. af J. Baden, jvfr. Forf. Replik i L. E. 1798, Nr. 44; »Iris og Hebe« 1798, III. 217.]; Xenophons sokratiske Forsvar, oversat efter den græske Original, II. 127—150. [Univers. Journ. VII. 126.]; Cyrus' Afskedstale paa sin Dødsseng til sine to Sønner og sine Venner, oversat af Xenophons Cyropædie, III. 134—45. [Univers. Journ. VIII. 114—15.]; Panthea og Abradates. Et Fragment af Xenophons Cyropædie, IV. 198—224. [Univers. Journ. VIII. 128; L. E. 1804, S. 349].

I »Den danske Tilskuer« (Ved Andr. Broberg Ranøes Død, 1802 Nr. 2—3).

I Ost's »Archiv for Psychologie, Historie o. s. v.« (Om Navnet Metropolitanskole. Nogle Bemærkninger desangaaende med Hensyn til Dr. G. L. Badens Yttringer derom i Archiv for Psychol., Historie rc., i Bd. VI. S. 78—85).

I »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Om russiske Dampbade, 1827 Nr. 104; Bemærkning ved [H. C. Elers Koch's] Stykke om dansk Retskrivning, 1828 Nr. 5, Sp. 72).

Recensioner i »Kjøbenhavnske lærde Efterretninger« (f. Ex. over J. Hansens „Anviisning til det latinske Sprogs Lære med Hensyn til det danske«, 1796 Nr. 41; Campes Revisionsværk, overs. af J. Werfel, 1796 Nr. 46; 1800 Nr. 48. 49; 1805 Nr. 42. 43).

Han har gjennemseet og paa sine Steder forandret den 2den og 3die Udgave af G. F. Weinschenck's Oversættelse af Sulzers og Dörings Anleitung zum Übersetzen aus dem Deutschen ins Lateinische. Kbh. 1818. 1827.

Han havde paataget sig Redactionen af Bogstavet P til Vidensk. Selsk. Danske Ordbog, men hans begyndte Arbejde opbrændte ved Kbhvns Bombardement 1807. (jvfr. Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved Molbech, S. 384).

Nordheim (Julie). Under dette pseudonyme Firma har en fornem Dame i Kjøbenhavn ladet udgive:

Romantische Erzählungen. Herausgeg. von Dr. Barries. Hamburg, 1823.

Bidrag i O. Kochs „Die Nordalbingische Biene" (Nummer Sechszig, 1826, Bd. II. H. 3. S. 129—62; Eine Erzählung ohne Titel, sstd. H. 5. S. 266—99).

Nordhof (J.), Portraitmaler.

Skandalens Skole. Kbh. 1834.

Normann (Carl Frederik), f. d. 24de Juni 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Gerd Gerdsen var Koffardi-Capitain og givt med Anna Catharina Klim (f. 1766, † 1/8 1829). — Han mistede tidligt sin Fader, og blev, da Moderen indgik nyt Ægteskab med Andreas Normann (siden Etatsraad og Committeret i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet, f. 1755, † 7/8 1832), først underviist i Hjemmet, og dernæst i Aaret 1811 indsat i Metropolitanskolen, hvor han tilbragte 4 Aar; nød derefter i 1 Aar privat Underviisning af den daværende theologiske Candidat Jørg. Holg. Andr. Jungersen (nu Sognepræst i Bregninge i Sjælland), og dimitteredes til Universitetet 1816; underkastede sig i Octbr. 1820 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i April 1821 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis. Var i 4 Aar Volontair i det kongelige danske Cancelli, samt i General-Auditoriatet for Danmark og Hertugdømmerne; blev ifølge kongelig Bevilling af 27de Juni 1821 adopteret af sin Stedfader, nysnævnte Etatsraad Andr. Normann; disputerede d. 5te Juli 1823 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden; udnævntes d. 13de Januar 1824 til Auditeur i Armeen, og d. 7de Juni 1825 til Auditeur ved det 1ste jydske Infanteri-Regiment; holdt 1824 ved Universitetet offentlige Forelæsninger over Intestat-Arv efter Fædrelandets gamle og nugjeldende Love; disputerede d. 31te October 1828 for den juridiske Doctorgrad; erholdt d. 14de April 1829 Overauditeurs Charakteer; blev d. 6te Juni s. A. surnumerair, og d. 19de Marts 1830 virkelig Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten; d. 28de Maj 1839 Birkedommer, Birkeskriver og Politimester i Kjøbenhavns Amts Rytterdistricts nordre Birk; d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebroge. — ⚭ 1/8 1826 Thomina Catharina Bartholina Funder. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 23—24; jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 12).

M. T. Cicero's Tale for Sextus Roscius fra Ameria. Oversat og forsynet med oplysende Anmærkninger. Kbh. 1818.

M. T. Cicero's Cato den Ældre eller om Alderdommen. Oversat og forsynet med oplysende Anmærkninger. Kbh. 1818.

Cornelius Nepos's store Hærføreres Levnetsbeskrivelser. Overs. og forsynet med oplysende Anmærkninger, Register og chronologisk Tabel. Kbh. 1819.

M. T. Cicero's Lælius eller om Venskab. Overs. og forsynet med oplysende Anmærkninger. Kbh. 1820.

De legitimatione secundum jus patrium tam antiquum quam hodiernum. Præmittitur explicatio status illegitimorum juridici secundum leges patrias tam antiquas

quam nunc vigentes. Adjungitur delineatio principiorum in legum peregrinarum nonnullis illustrioribus de eodem argumento. Dissertatio pro gradu Licentiati Juris. Hafniæ MDCCCXXIII. (jvfr. »Dagen« 1823, Nr. 156; T. Algreen-Ussings og H. M. Svanes Jurid. Afhandl., 1824, S. 52. 55. 56. 58. 59. 62).

Recension af Hr. Dreiers Licentiatdisputats »de injuriis realibus«. Kbh. 1823. (jvfr. »Telegraphen« 3. Aarg. Nr. 22; og Art. B. H. Dreier (I. 349).

De jure repræsentationis secundum jus patrium tam antiquum quam hodiernum. Adjungitur delineatio principiorum in legum externarum illustrioribus de eodem argumento. Dissertatio inauguralis. Hafniæ MDCCCXXVIII. (L. T. 1829, Nr. 13. 14, af J. E. Kall; M. f. L. I. 178—80, af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge; III. 206—23; 311—28; 466—92, af J. E. Larsen).

Bidrag i »Maanedsskrift for Litteratur« (Anmeldelse af A. W. Scheels Licentiatdisputats: »De limitibus inter civilem jurisdictionem et militarem cet. Pars 1or«, I. 181—84).

Nutzhorn (Ditlev Andersen), f. i Fredericia d. 12te Maj 1800, Søn af Kjøbmand sammesteds Anders Andersen og Anna Scholastica Ingwersen. Blev adopteret af sin Stedfader Bendix Conrad Heinrich v. Nutzhorn (nu Major og Branddirecteur i gamle Roeskilde Amt) og optagen i Adelstanden d. 11te Juni 1816; dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Cathedralskole 1818; tog i Efteraaret 1824 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); var 1821—27 Candidat paa Almindeligt Hospital; praktiserer i Kjøbenhavn fra 1824; er Stifter af Selskabet „Philiatrien" for Læger, og blev d. 30te Decbr. 1843 Læge ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset paa Christianshavn. — * ⚭ 1830 Charlotte Cathrine Feilberg, en Datter af Justitsraad Henning Frederik Feilberg.

Bidrag i Ugeskrift for Læger (Et Tilfælde af Suppuration i den venstre Æggestok, Bd. I. S. 72—79). — (Revid.).

Nyboe (Emanuel), f. d. 28de Decbr. 1780 i Durup i Gislum Herred, Viborg Stift, hvor hans Fader Poul Friis Nyboe var Sognepræst og givt med Ellen Cathrine Sabolin. Dimitteredes til Universitetet fra Viborg Skole i Efteraaret 1798; absolverede i October 1802 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev i October 1811 Medarbejder ved Redactionen af det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs danske Ordbog (jvfr. Videnskr. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 394 og Anm. 329); 1817 Sognepræst til Tømmerby og Lild i Aalborg Stift; 1821 til Tæbring, Outrup og Rakkeby, s. St.; d. 6te Novbr. 1829 til Lille-Lyndby og Ølsted i Sjælland. † 23de April 1840. * 1. . . . . . . * 2. Eleonore Caroline Koefoed, en Datter af Præsten Jørg. Koefoed i Tjæreby ved Frederiksborg. — („Dagen" 1840, Nr. 113; „Søndagen" 1840, Nr. 19).

Vinterrosen, eller: Hvad skrive vi idag? Idyllisk Forspil i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag. Kbh. 1833. 2 Ark. 8vo.

Løvfaldsblade, (Digte). Kbh. 1839. (anm. i »Den Frisindede« 1839, S. 363—364. En Prøve, sstd. S. 287—88).

Stambogsblade for Børn og Børnevenner. Kbh. 1839. (Berlingske Tid. 1840, Nr. 6; »Den Frisindede« 1840, S. 15—16).

Bidrag i »Danske Minerva«, udg. af K. L. Rahbek, (B. Thorlacius's Mindetale over Biskop N. E. Balle, holden ved Universitetets Sørgefest over den Afdøde d. 12te Decbr. 1816. Oversat af det Latinske, Bd. IV. 1817, Marts, S. 1—31; særsk. aftr., tilligemed P. G. Fibigers Oversættelse af B. Thorlacius's Mindeqvad over Balle. Kbh. 1817).

Digte, adspredte i forskjellige Tidsskrifter, saasom: i Elmquist's »Læsefrugter« (XLII. 447; XLIV. 349); i Liunges »Nyeste Repertorium for Morskabslæsning« (III. 384; IV. 273; V. 81); i Oehlenschlägers »Prometheus« (Den gamle Præst i sin Dødsstund, Fragment, V. 375—80; Liden Helga, Romance efter et jydsk Folkesagn, VI. 364—69; Før og Nu, en Enkemands og Faders Improviso, i en mørk Time, sstd. S. 369—72); i J. H. Hansens »Magazin for underholdende Læsning« (1838, Bd. II. S. 62. 174. 175); i Sammes »Maigave« (1838, S. 17; 1839, S. 42. 43. 123); i »Kbhvns Morgenblad« (1838, Nr. 37).

For det kgl. Danske Vidensk. Selskabs Danske Ordbog udarbeidede han Bogstaverne N., O samt S. (jvfr. Det kongl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 394—96, og Anmærkn. 329. 330).

Nyegaard (Hans Georg Nicolai), en Søn af Administrator og Bogholder Peder Nicolai Nyegaard (f. 11/8 1745, † 21/10 1799, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 432—33); f. 1772; blev dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole i Efteraaret 1791; 1808 Secondlieutenant ved een af det 1ste jydske Infanteriregiments annecterede Bataillоner; 1809 Premierlieutenant; afgik siden som Capitain, og privatiserede i Kjøbenhavn. † 8de Februar 1842.

Wilhelmine af J. F. Jünger. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1803—4. (L. E. 1803, Nr. 16; 1805, Nr. 9). — Valerie eller Breve fra Gustav de Linas til Ernst de G***. Oversat efter Baronesse v. Krüdeners franske Original. ibid. 1804. — Historie om de fiendtlige Landgange paa England, der ere foretagne af Romere, Tydskere, Danske, Normannere, Spaniere, Hollændere og Franske. Oversat. ibid. eod. (L. E. 1806, Nr. 7). — Tabellarisk Oversyn over den almindelige Historie, af Remer. Oversat efter det 4de Oplag. ibid. eod. — Mærkværdige Begivenheder af den almindelige Verdenshistorie, bestemt for den første Underviisning i Historien i Borger- og Landsbyeskoler, af G. G. Bredow. Overs. ibid. 1805. 2det Opl. 1811. — Robinsons Colonie. Fortsættelse af Campes Robinson den Yngre. Læsebog for Børn, af H. Hildebrandt. Oversat. ibid. 1806. 1827. (L. E. 1809, Nr. 24). — Troskab paa Prøve eller Feiltagelserne, Comoedie af A. Lafontaine. Oversat. ibid. 1806. — Skildringer af lykkelig og ulykkelig Kierlighed, af August Lafontaine. Oversat. (O. u. T.: Nyt Bibliothek for Damer, 1ste Deel). ibid. eod. (L. E. 1807, Nr. 52). — Samling af Smaa-Fortællinger af Lafontaine, Schilling o. fl. Oversat. ibid. 1807. (O. m. T.: Nytaars-Gave, indeholdende Smaa-Fortællinger o. s. v.).

N. S. Schulz's praktisk engelsk Sproglære. Anden forbedrede Udgave. Kbh. 1820.

St. Ronans Brønd. Roman af Walter Scott. 1ste Deel. Oversat. Kbh. 1826. (jvfr. Art. P. S. Martin).

De Franskes Keiser Napoleon Bonapartes Levnet. Med en indledende Udsigt over den franske Revolution. Af Walter Scott. Fra Engelsk oversat af H. G. R. Nyegaard og A. P. Liunge. I.—IX. Bd. m. 5 Kbb. Kbh. 1827—30. (L. T. 1828, Nr. 43. 44; 1830, Nr. 23; Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 34. 41 og Kbhpost. f. A. Nr. 36; „Politivennen“ 1828, S. 797. 844). 1. 4. 5. 7. Bds 1ste Afd. 8de Bd. og Tillæg til 9de Bd. ere oversatte af Nyegaard.

Han oversatte 3die—9de Ark af „Emma, eller Qvinden som hun er“, af G. Schilling, 1808. (jvfr. Art. Otto Horrebow).

Nyegaard (Lauritz), en Søn af Forvalter Jens Nyegaard; f. d. 8de Marts 1795 i Egholm Mølle ved Horsens; tog dansk-juridisk Examen 1815; blev 1820 Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Høiesteret undtagen; 1827 tillige Forstlsagfører; d. 24de Marts 1838 virkelig Kammerraad. — * 1. Charlotte Amalia Haagen († 1831), Datter af Etatsraad, Politidirecteur i Kjøbenhavn, Hans Haagen og Anne Cathrine f. Mengs. * 2. Anna Maria Wodschou v. Hoff, Datter af Ritmester Malthe Sehested v. Hoff og Hedevig Susanne Nicoline Scharkau f. Schiwe.

Bidrag: i „Juridisk Tidsskrift“ (Nogle Bemærkninger om Skovforbrydelser og de derfor dicterede Straffe samt Processformen i Skovsager, Bd. IX. H. 2. 1824, S. 65—99, med et Tillæg af A. S. Ørsted, sstd. S. 100—113 [jvfr. L. T. 1826, S. 141—43]; Udtog af forskjellige af Grosserer-Societetets Committee i Kjøbenhavn givne Responsa, Bd. XIX. 1832, S. 140—43); — i „Nyt juridisk Tidsskrift“ (Responsa, afgivne af Grosserer-Societetets Committee i Kjøbenhavn, meddeelte, Bd. I. H. 2. S. 103—134; Bd. II. H. 1. S. 48—75; H. 2. S. 272—321; Bd. III. H. 2. S. 246—69).

Nyegaard (Malthe Bruun), Sidstanførtes Broder; f. d. 22de Oct. 1789 i Urlev i Bjerre-Herred ved Horsens; tog i Januar 1811 dansk-juridisk Examen; beskikkedes d. 22de Febr. 1814 til Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Høiesteret undtagen; 1818 tillige til Landvæsens-commissair i gamle Kjøbenhavns Amt, med Kammerraads Rang; blev siden Ejer af Hovedgaarden Stenalt med tilhørende Gods, i Randers Amt; 1826 Justitsraad; 1829 Medlem af Tiendecommissionen for Gjerlev, Onsild og fl. Herreder i Randers Amt (indtil d. 1ste Febr. 1834). Deeltog, som valgt Deputeret for Sædegaardsejerne i Aarhuus Stift, i Provindsialstænder-Forsamlingerne for Nørrejylland i Aarene 1836 og 1840. Er nu Ejer af Gaarden Kokkedal ved Hirschholm. — * Abel Maria Catharina Paulsen, en Datter af Generalmajor Peter v. Paulsen og Anna Claudina Catharina de Cederfeld. — (Jvfr. Døt's „Materialier“ Nr. 85).

Frimodige Yttringer over Danmarks Landboforfatning. Randers, 1831.

Bidrag i »Nyt juridisk Arkiv« (Bør Dueller taales i Staten? og hvorledes kunne de bedst forebygges? En Undersøgelse, Bd. XV. 1816, S. 183—209; jvfr. A. S. Ørsteds Bemærkninger, sstd. S. 210—24).

Indlæg i Sagen: Baggesen contra P. Hjort, indf. i Skriftet: Trylleharpens Historie, med Procedure i Sagen: Baggesen contra P. Hjort. Udg. af J. J. Baggesen. Kbh. 1818. (S. 4—43; 47—54; 135—71; 203—10).

I Nørrejyllands Stænderstidende (Forslag om at alle Statens geistlige og verdslige Embedsmænd, forsaavidt deres Embeds-Indtægter ere ubestemte eller bestaae i Sportler, herefter maatte sættes paa faste Gager, 1836. I. S. 69—76; Forslag til en Petition angaaende Creditvæsenet, sstd. S. 321—36).

Nyegaard (Peter Alexander Harald), Søn af Kammerraad og Translateur Peter Nicolai Nyegaard, Ejer af Frederikskilde ved Sorø (Broder til ovenanførte H. G. N. Nyegaard); blev Student i Sorø 1833; tog juridisk Embedsexamen (Laud.) i Foraaret 1838.

Bidrag: i Rask's »Morskabslæsning for den danske Almue« (Oldtidsminder fra Tjustrup Sogn. Bd. I. 1839, Nr. 30, S. 467—69); — i »Dansk Folkeblad« (Om de nordiske Folkefærds Afstammelse og Slægtskabsforhold til Germanerne, VI. Aarg. Nr. 40. 41—42).

Nyerup (Rasmus), f. d. 12te Marts 1759 i Landsbyen Nyerup i Ørsted Sogn, Baag Herred, i Fyen. Hans Fader Christen Rasmussen, givt med Karen Simonsdatter, beboede siden en Gaard i Byen Ørsted, og var hoverigjørende Bonde under Godset Braheshølm. — Sønnen kom i April 1768 i Huset hos Degnen Frederik Krogh i Skydeberg, nød af ham Underviisning i Latin, Græsk og de i de latinske Skoler da brugelige Videnskaber, og blev i April 1773 sat i Odense Cathedralskole; dimitteredes derfra til Gymnasiet 1775, og derfra atter til Kbhvns Universitet i Efteraaret 1776; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; tog d. 9de Sept. 1779 den saakaldte store philologiske Examen, og d. 5te Decbr. 1780 theologisk Attestats, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakteer. Blev i Sept. 1778 privat antagen til Amanuensis af Bibliothekaren ved det store kongelige Bibliothek, Justitsraad, Prof. Joh. Heinr. Schlegel, og ansattes d. 28de September 1780 som Amanuensis ved samme Bibliothek; udnævntes i October 1781 til Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede d. 21de Februar 1784 for Magistergraden i Philologien; antoges til Bibliothekar ved det Suhmske Bibliothek; blev 1785 Decanus ved Communitetet; deeltog 1786 i Oprettelsen af Selskabet for Efterslægten, og valgtes til Medlem af den Commission, der ifølge Selskabets Love skulde besørge Udgivningen af Skolebøger, Smaaskrifter, Sange o. a. d. Arbejder for Almuen; var fra 1783 til d. 13de Marts 1796 Medarbejder ved Redactionen af det kgl. Danske

Videnskabernes Selskabs danske Ordbog (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 214. 219 og Anm. 226); udnævntes 1790 til Secretair ved det store kongelige Bibliothek; d. 1ste Juli 1796 tillige til overordentlig Professor i Literairhistorien ved Kjøbenhavns Universitet samt til Opsynsmand ved Communitetets Archiv; blev ogsaa s. A., formedelst Professor Elert's Svagelighed, ham adjungeret og udnævnt til succederende Universitets-Bibliothekar (jvfr. Badens Univers. Journ. IV. 122. 184), stiftede i October s. A., i Forening med Baggesen, J. Kragh Høst og Pram, det skandinaviske Literaturselskab; var fra Marts 1797 til Efteraaret 1799, og fra August 1800 til 1802 interimistisk ansat som Vicarius for Vice-Provsten paa Communitetet og Regentsen, Prof. Baggesen, og blev ved hans Fratrædelse 1802 constitueret Provst; 1803 virkelig Universitets-Bibliothekar, og forlod da det kongelige Bibliothek, ved hvilket han dog fungerede siden i Aaret 1804 som Bibliotheksecretair under Prof. Engelstofts Fraværelse; var fra d. 20de April 1804 til d. 18de April 1806 Redacteur af det kgl. danske Videnskabernes Selskabs danske Ordbogs-Arbejde (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist ved C. Molbech, S. 370—72; 380—81); gjorde i Aug. 1805 en antiqvarisk Fodrejse i Fyen, og 1806 en antiqvarisk Rejse til Sorø; blev d. 22de Maj 1807 Medlem og Secretair i den da nedsatte Commission til Oldsagers Bevaring, hvilken Stilling gav ham Anledning til at foretage adskillige større og mindre Rejser, saaledes i 1807 en til Jylland; i 1810, med kongelig Understøttelse, til Sverrige; i 1812, ogsaa med kongeligt Rejsestipendium, i Selskab med daværende Bibliotheks-Amanuensis R. Rask, ligeledes til Sverrige; blev d. 25de Febr. 1814 virkelig Provst ved Communitetet og Regentsen, og derimod entlediget fra Communitets-Archivariatet; foretog i Juli s. A., ved Grosserer Nathansons Understøttelse, en antiqvarisk Rejse til Fyen; blev 1816, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Secretariatet i den antiqvariske Commission; gjorde fra Maj til Begyndelsen af August 1821, med kongelig Understøttelse, en Sundhedsrejse til Tydskland (jvfr. Høst's Polit. og Hist. IV. 380; V. 64—66; Kbhvns Skilderi 1826, S. 1081—82, og Gräters „Die Druiden an der Donau" H. 1. Nr. 2); valgtes d. 3die Jan. 1823 til Medlem af det kgl. Danske Vidensk. Selskab; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge. Hans 50 Aars Studenterjubilæum højtideligholdtes d. 15de October 1826 (jvfr. Kbhvns Morgenblad 1826, Nr. 124—27; „Dagen" 1826, Nr. 246); ligeledes hans Bibliothekar-Jubilæum d. 15de Septbr. 1828 (jvfr. „Dagen" 1828, Nr. 221; Kbhvns Skilderi 1828, S. 1193—94). Var Vice-Formand i det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; Æresmedlem af det schlesiske Selskab for fædrenelandsk Cultur og af det islandske literaire Selskab; Medlem af det Kongelige Norske Videnska-

bernes Selskab (1790); af det Kongelige svenske Vitterhets- Historie- og Antiquitets-Academie i Stockholm ($\frac{23}{1}$ 1821); af „Die Gesellschaft der Dänenfreunde an der Donau" (1821); af den Thüringisch-Sachsische Verein für Erforschung des vaterländischen Alterthums und Erhaltung seiner Denkmale (1825); af det Kongl. Videnskabernes Selskab i Upsala (1828), samt af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. † 28de Juni 1829 i Kbhvn. — * $\frac{2}{8}$ 1788 Elisabeth Margrethe Clausen (f. 1760, † $\frac{7}{10}$ 1818), en Datter af Kjøbmand og Kirkeværge ved St. Knuds Kirke i Odense, Claus Clausen og Maria f. Krysing. — („Professor og Ridder Rasmus Nyerups Levnetsløb, beskrevet af ham selv. Efter hans Død udgivet med tilhørende Bilag af C. L. Strøm, Kbh. 1829"; Biographi, i „Sammlung von Bildnißen Gelehrter und Künstler", herausgeg. von Joh. Phil. Moser, H. X.; i Kofods Convers. Lex. Bd. XXV. S. 298—304; Nekrolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1829, Nr. 32. 33; jvfr. C. Molbechs Mindesord over (O. Malling og) R. Nyerup i det Kongl. Danske Selskab, i Nord. Tidsskr. III. 568—81, ogsaa særsk. aftr. Kbh. 1830; Møllers N. theol. Bibl. XVII. 333; XIX. 84—89; 139—236; „Borgervennen" 1829, Nr. 29; „Iris" 1791, IV. 61—69; Thortsens Udsigt ov. d. danske Literatur, S. 141—44; Allg. Encyklop. von Ersch u. Gruber, 1ste Section XXIX. S. 95; „Valkyrien" 1831, II. S. 84—85; Høst's Erindr. S. 23. 75; Rahbeks Erindr. V. S. 324; Kbhpost. 1827, S. 26; 1829, S. 166. 170. 416. 428, samt Nr. 104. 105. 110; Kbhvns Skilderi 1825, S. 352; 1829, S. 330. 830. 843—844; „Dagen" 1829, Nr. 156. 157. 159. 160. Endeel Sange af Høst, Pram, Rahbek o. Fl. til hans Fødselsdag staae i forskjellige Tidsblade, Poesisamlinger o. fl. St. — Hans Portrait, stukket af C. W. Bock 1792, i 10de Hefte af J. P. Mosers i Nürnberg udgivne „Sammlung von Bildnißen"; st. af A. Flint, foran Læsendes Aarbog for 1801; malet af C. Hornemann, lithographeret 1828, Folio; og i den lithogr. Ramme til „Prospect af Regentsen" 1843).

J. H. Schlegels Tale over Dr. Peder Holm; af Latin oversat. Kbh. 1779. 4to. (L. E. 1780, Nr. 2; Lit. Journ. 1780, S. 277—82). — Joh. Aug. Hermes's Haandbog i Religionen; oversat af Tydsk, med Fortale af Joh. Christ. Schønheider. ibid. 1780. 8. (L. E. 1780, Nr. 16). — *Disputationes* pro Stipendio Collegii Medicei, Havniæ, 8vo: α) De *Lactantio*. 1781. — β) *Spicilegii bibliographici* Specimina I—V, exhibentia ex Bibliotheca Regia Havniensi primitiarum artis typographicæ Cl. V. *Maittairio* incognitarum decades qvinqve. 1782—83; samlede udgivne under Titel: *Spicilegium bibliographicum* ex *Bibliotheca Regia Havniensi.* Fasciculus Imus. Havniæ. 1783. 192 pagg. 8vo; ogsaa udgiven som Magisterdisputats, med et omtrykt Titelblad: Spicilegium bibliographicum ex Bibliotheca Regia Havniensi, continens Semicenturiam Monumentorum typographicorum rarissimorum

Mich. Maittairio ignotorum. Havn. 1784. (jvfr. Nyerups Levnetsløb, S. 23—25; L. E. 1784, Nr. 9; Litter. Progr. III. 204; Gött. A. 1781, Nr. 2; Kiel. Literatur-journ. 1783, St. 5.; Meusels historische Literatur 1781, Bd. 1. S. 332 fg.; Leipz. gel. Zeit. 1781, St. 65). — *γ)* Disputatio [de libris *Biblia Pauperum* et *Speculum humanæ salvationis* dictis]. 1783, 1 Ark, uden Titel. — *δ)* Librorum, qvi *ante Reformationem* in scholis Daniæ prælegebantur, notitia, cum dialogo & appendice. 1781. (L. E. 1785, Nr. 25; Gött. A. 1785, S. 251). — *ε)* Librorum, qvi ante Reformationem in scholis Daniæ prælegebantur, *Notitiæ Mantissa* ex *Museo Hjelmstjerniano*. 1785. (L. E. 1785, Nr. 49; Gött. A. 1786, S. 280). — Adskilligt i Anledning af Hr. Superintendent Ziehens Efterretning om en forestaaende Jord-Revolution. Kbh. 1784. (L. E. 1784, Nr. 9). — Brev til en Bonde i Fyen fra hans Broder i Kiøbenhavn, i Anledning af Etatsraad Rothes Skrift over den danske Agerdyrkers især den til Hovedgaard hæftede Fæstebondes Kaar og Rettigheder. Udgivet af S. (ɔ: Jørg. Lottrup Schydtz). ibid. eod. Andet Brev til den Samme. ibid. eod. — Levninger af Middelalderens Digtekunst. Andet Hefte, udgivet af det kongl. Bibliotheks Haandskrifter af R. Nyerup. ibid. eod. (L. E. 1784, Nr. 36. — Det 1ste Hefte forhen udgivet af B. E. Sandvig). — For Publikum, i Anledning af det asiatiske Compagnie. No. 1—3. ibid. 1785. (jvfr. Nyerups Levnetsløb S. 27—29; 102—7). — Brev fra R. til A. (Th. Rabye). ibid. eod. (Om den fiscalske Action i den Anledning see Lüxdorphiana S. 183—254; Nyerups Levnetsbeskr. S. 29-31; 107—10). — R. 3. Becker om Landmandens Oplysning, i Udtog. ibid. 1786. (L. E. 1786, Nr. 29). — Anders Sørensen Wedels Tractat om den Danske Krønike at beskrive, forfattet 1581, udgivet 1787, da P. F. Suhm blev Kongelig Historiograph, med Tillæg af Udgiveren Rasm. Nyerup, indeholdende Fortegnelse paa Kongelige danske Historiographer. ibid. 1787. (L. E. 1787, Nr. 34; Krit. og Antikr. H. 1. S. 132—35). — Brev til J. F. W. Schlegel i Berlin; eller Tilgivt til Afhandlingen om de Kongl. Danske Historiographer. ibid. eod. 16 S. 8. (Krit. og Antikr. H. II. S. 436—38). — *Symbolæ ad litteraturam Teutonicam antiqviorem* ex codicibus manu exaratis, qvi Havniæ asservantur, editæ (a *B. C. Sandvig & Erasmo Nyerup*) sumtibus P. F. Suhmii. Havn. 1787. 4to. (L. E. 1788, Nr. 14; Gött. A. 1787, S. 813). — Schreiben an J. F. W. Schlegel in London über Beyträge zur älteren deutschen Litteratur, so nicht herausgekommen. Copenh. 1788. 4to. 1 Ark; tillige indført i Meusels hist. litt. bibl. Magaz. St. 3. S. 54—60. (L. E. 1788, Nr. 38). — Om Skrivefrihedes Anordningerne i Danmark og deres rette Forstand, i Anledning af fuldstændig Deduktion i den Coopmanske Strid. Kbh. 1791. 8 S. 8vo. — Lüxdorphiana, eller Bidrag til den danske Literairhistorie, uddragne af Bolle Willum Lüxdorphs efterladte Samlinger. I.—II. Deel. ibid. 1791. (Krit. og Antikr. 1791, Nr. 37; Iris 1791, II. 229). — P. F. Suhms Nye Samlinger til den Danske Historie, udg. af R. Nyerup. I.—IV. Bind. ibid. 1792—95. 4to. (Iris 1791, I. 345; III. 117—19; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 41; L. E. 1792, Nr. 14. 15; Allg. L. Z. 1792, Nr. 268). — Langebekiana, eller Bidrag til den danske Literairhistorie, uddragne af Jacob Langebeks efterladte Papirer. (Ved R. Nyerup). ibid. 1794. 8. (Krit. 1795, Nr. 7). — Catalogi *Bibliothecæ Thottianæ* Tomus septimus, cum ab inventa typographia ad A. 1530 excusos, tum manuscriptos continens. Havniæ 1795. 8. (med en Fortale af D. G. Moldenhawer). — '*Index* librorum præstantissimorum Bibliothecæ Communitatis Regiæ, qvem in usum Commilitonum confecit et typis excudi curavit E. Nyerup. Hafn. 1796. 8vo. — En Skjerv til Spørgsmaalets Afgjørelse

om Meningen af sidste Artikel i danske Lovs 5te Bog. Kbh. 1796. (L. E. 1796, Nr. 52, S. 831). — Nogle Indvendinger imod uindskrænket Skrivefrihed allerede 1771 besvarede af B. G. Sporon. ib. 1797. — Nyt Gruus, kastet for Biskop Balles Fødder. ib. eod. — *Samling af fortjente danske Mænds Portraiter med biographiske Efterretninger* (udgivne af *G. L. Lahde* og *R. Nyerup*). I.—III. Deel. Kbh. 1798 —1806. Heraf foranstaltedes af Lahde en tydsk Oversættelse af de to første Bind, Kopenh. 1798—99; ligesom og han alene udgav »Portraiter med Biographier af Danske, Norske og Holstenere«. (L. E. 1802, Nr. 36; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1817, Febr., Nr. 16. 17. 18). Af hine Biographier er Nyerups Biographie af A. P. Bernstorff oversat paa Tydsk. Kopenh. 1798. (Neue Allg. D. Bibl. Bd. LIV. S. 159) og paa Svensk. Stockholm, 1798. (Journ. f. svensk Litt. Bd. IV. H. 12). Hans biographiske Skizze af P. F. Suhm er af B. Thorlacius overs. paa Fransk og indf. i Millins Magaz. Encycl. Thermidor. Ann. VII. — Om Herremanden Brahe og Bønderne i Orby, det er: Pestalozzi's »Lienhard und Gertrud«, forkortet og fordansket. I.—II. Deel. Kbh. 1798. — Udsigt over Nordens ældste Poesie og dens Litteratur. Et Programma ved Forelæsningernes Begyndelse over Danmarks nyere poetiske Litteratur. ibid. eod. (Skandin. Museum 1798, II. S. 510—514; L. E. 1800, Nr. 2; Gött. A. 1799, S. 389; Erlang. L. Z. 1799, S. 1020—22). — Udsigt over Peter Friderich Suhms Levnet og Skrifter. Tilligemed Valg af hans lærde Brevvexling. (Suhms saml. Skrifter 15de Deel). ibid. eod., m. 2 Kobb. Oversat paa Tydsk af F. Ekkard. Kopenh. 1799. (L. E. 1798, Nr. 20; Erlang. L. Z. 1800, Juli; Erfurt. gel. Nachr. 1800, Nr. 35; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 176. 178). — Suhmiana, indeholdende Eftersamling af P. F. Suhms Smaaskrifter, udg. (Suhms saml. Skr. 16de Deel). ibid. 1799. (jvfr. Nyerups Levnetsl. S. 48—52). — *Biblia Pauperum*, editio Roeskildensis (om nogle Figurer i Choret i Domkirken i Roeskilde). Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Havn. 1799. 4to. (jvfr. Behrmanns Beskrivelse over Roeskilde, 1832, S. 64—69). — *Bernstorff's Eftermæle*. En Samling af Amindelses-Skrifter om Grev *A. P. Bernstorff*, med Fundatserne for de til hans Hæder oprettede Stiftelser. I.—II. Deel. ibid. 1799—1800. st. 8. — Bidrag til den danske Digtekunsts Historie, uddragne af Forelæsninger holdne over dette Emne i Vintrene 1798—1800 ved R. Nyerup og K. L. Rahbek. I.—IV. Deel. (3. og 4. D. o. m. Tit.: Den danske Digtekunsts Middelalder fra Arrebo til Tullin, fremstillet i academiske Forelæsninger o. s. v. I—II. Deel, 1805—8). Kbh. 1800—1808. (L. E. 1805, Nr. 29. 30; 1807, Nr. 13; 1808, Nr. 50. 51, af W. H. F. Abrahamson. — Som Prøve af disse Forelæsninger udkom: Anders Arreboe. Kbh. 1799; jvfr. Badens Univers. Journ. VII. 180). Udsigt over den danske Digtekunst under Kong Frederik den Femte. Ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Kbh. 1819. [er at ansee som 5te Deel af nysanf. Værk]. (Revue encyclopéd. 1822, Mai, anm. af P. A. Heiberg, jvfr. Aftenbl. 1823, Nr. 18). Bidrag til en Udsigt over dansk Digtekunst under Kong Christian den Syvende ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Første Deel, indbefattende Tidsrummet 1766—75. Kbh. 1828. [at ansee som 6te Deel af det hele Værk om danske Poeter]. (Kbhpost. 1828, Nr. 101; L. T. 1829, Nr. 35; M. f. L. I. 229—40, af C. A. Thortsen, jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 63; Høst's Nord. Museum 1829, H. I. S. 71—72). — Kjøbenhavns Beskrivelse. Kbh. 1800. (Gött. A. 1801, St. 90; Gasparis Ephemerid. 1800, August, S. 145—56; Ergzbl. z. Allg. H. Z.

1809, Nr. 44; jvfr. G. L. Badens histor. Bibl. S. 176; Nyerups Levnetsl. S. 52 —53). Paa Tydsk: Beschreibung der Stadt Kopenhagen vom Prof. R. Nyerup. Aus dem Dänischen übersetzt, abgekürzt und theils vermehrt, von Malthe Møller. Kopenh. 1807. (jvfr. Art. Malthe Møller, S. 404). R. Nyerup's vollständige Beschreibung der Stadt Kopenhagen. Neue bis auf jetzige Zeit fortgeführte Ausgabe, von C. F. Fischer. Mit Plan und Kupfer. Kopenh. 1815. (N. geogr. Ephemeriden, Bd. III. St. 1. S. 71—77; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1817, Nr. 136). Skrivtet er ogsaa lagt til Grund for J. E. Angelius »Underrättelser om Köpenhamn«. Stockholm 1806. (see Kbhvns Skilderi VII. 1806, Nr. 17, S. 271). — Almindeligt Register over Maanedsskriftet Minerva fra dets Begyndelse 1785 til det 18de Aarhundredes Udgang. Kbh. 1801. (L. E. 1802, Nr. 44, r. af C. C. Boeck). — *Pauper Olavus;* et hidtil utrykt latinsk Poem fra det femtende Aarhundrede, udgivet som Indbydelsesskrift til Reformationsfesten 1802. Kbh. 1802. 23 S. 4to. (Engelstofts Annal. 1809, I. 55—59). — Historisk-statistisk Skildring af Tilstanden i Danmark og Norge i ældre og nyere Tider. I.—IV. Bd. (3die Bd. i to Parter) med 10 Kbb. [I. Bd., om Culturens Fremskridt, samt Bondens og Borgerens Forfatning, 1803; II. Bd., Udsigt over vort Fædrenelands Litteratur i Middelalderen, 1804; III. Bd. 1ste Halvpart, Udkast til en Historie om de latinske Skoler i Danmark og Norge fra Reformationen af og til 1804, e. a.; III. Bd. 2den Halvpart, Kjøbenhavns Universitets Annaler fra Reformationen af og til 1805, tr. 1805; IV. Bd., indeholdende Oversyn over Fædernelandets Mindesmærker fra Oldtiden, 1806]. Kbh. 1803—1806. (L. E. 1803, Nr. 7. 8. 9; 1804, Nr. 10; 1805, Nr. 4; 1806, Nr. 17. 32. 33; Engelstoft's Annal. 1806, I. 141—46; Kiel. L. Z. 1809, Nr. 17. 22. 23; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1806, Septbr., S. 265; jvfr. »Egeria« II. Aarg. I. Bd. S. 297—314; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 194—95; 197—98; 203—4). Fortalen foran 4de Deel udkom ogsaa særskilt, under Titel: Antiqvarisk Fodreise i Fyen i August 1805. Kbh. 1806. Den første Deel udkom paa Tydsk: Rasmus Nyerup's Kulturgeschichte von Dänemark und Norwegen, mit besonderer Rücksicht auf den Bürger- und Bauernstand, aus dem Dänischen übersetzt von H. Gardthausen; ogsaa under Titel: Historisch-statistische Schilderung von Dänemark und Norwegen, aus dem Dän. übersetzt und herausgeg. von H. Gardthausen. I. Band. Altona 1804. (Allg. H. Z. 1804, Nr. 334, jvfr. L. E. 1804, S. 790—94; N. Allg. D. Bibl. XCIV. 65—67). — P. Uldals *Bibliotheca Juridica* s. Catalogus, exhibens a) scripta exotica, maxima ex parte ad Jurisprudentiam pertinentia b) insignem collectionem *librorum septentrionalium*, cum Jurisprudentiam domesticam, tum alias disciplinas, in primis historicas, concernentium. Havn. 1803. — Det danske Sprogs Retskrivnings Theorier, fremstillede i chronologisk Orden. Kbh. 1805. (L. T. 1813, Nr. 37, af S. N. J. Bloch). — Peder Syvs kjernefulde Ordsprog, udsøgte og ordnede, med en Fortale indeholdende Bidrag til de danske Ordsprogs Litteratur. ibid. 1807. (L. E. 1807, Nr. 31; Tilskueren 1806, Nr. 100—101). — Søren Abildgaards og Rasmus Nyerups antiqvariske Rejser i Aarhuus Stift i Aarene 1771 og 1807. Med et Tillæg, indeholdende en halv Snees Odenseiske Monumenter i Kobber. ibid. 1808, m. 13 Kbb. Som Anhang til Hist. statistisk Skildring af Tilstanden i Danmark og Norge. (L. E. 1808, Nr. 12). — Edda, eller Skandinavernes hedenske Gudelære. Oversat af Islandsk ved R. Nyerup (og R. K. Rask). ibid. eod. (L. E. 1808, Nr. 21, af W. H. F. Abrahamson; Kiel. L. Z. 1809, Nr. 18. 19). Denne Oversættelse udkom paa Svensk: *Edda* eller Skandinavernas Hedniska Gudalära. Öfver-

satt från Danskan efter *Nyerup* af *Jakob Adlerbeth*. Stockholm, 1811, 8:o; 2 Uppl. 1816, 8:o; 3 Uppl. 1829, 8:o; paa Tydsk af Fr. Rühs. Berlin, 1812. — *Catalog* over *det Norske Videnskabers-Selskabs* Samlinger. 1ste Deel. Böger og Haandskrifter. Kbh. 1808. 4to. Denne Catalog er forsynet med Fortale og Anmærkninger af Nyerup. (L. E. 1810, Nr. 20). — Efterretninger om Regentsen. En Haandbog for Regentsianere. ibid. 1809. (Engelstofts Annal. 1809, II. 76—91). — Til Skandinavierne. Oversat af Svensk ved Literatus Christensen (o: R. Christensen Nyerup). Kbh. 1810. — Udvalgte danske Viser fra Middelalderen, efter A. S. Vedels og P. Syvs trykte Udgaver og efter haandskrevne Samlinger, udgivne paa ny af Abrahamson, Nyerup og Rahbek. I.—V. Tome, med Noder. Kbh. 1812—14. (L. T. 1814, Nr. 38. 39. 40, r. af P. E. Müller, og den musikalske Deel sstd. 1815, Nr. 12, samt i Allgemeine musikalische Zeitung, Leipzig, 1816 Nr. 35—36, af P. Grønland, jvfr. L. T. 1817, S. 15—16; Allg. H. Z. 1815, Nr. 95. 96; „Hermes" 1820, St. I. S. 25—29; 44—45; Dansk Folkebl. IX. Nr. 49—50. 51—52, af Svenn Grundtvig; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 221—22; Rahbeks „Sandsigeren" 1. Aarg. Nr. 28; Allg. Encykl. von Ersch u. Gruber, 1ste Sect. XXIX. S. 68). Som en Prøve af dette Værk havde Nyerup udgivet: Axel Thordsen og Skjøn Valborg, en norsk Ballade, med Anmærkninger. Kbh. 1809. (L. E. 1809, Nr. 13; Kiel. L. Z. 1809, Nr. 44; Kbhvns Skilderi 1809, Nr. 47, af C. Molbech), og en anden under Titel: Jomfru Elses Vise, ibid. 1810.

Antiqvarisk Reise i Fyen i Julii Maaned 1814. Kbh. 1814. 40 S. 8. (L. T. 1815, Nr. 23; Kbhvns Skilderi 1814, Nr. 82; Allg. H. Z. 1816, I. Nr. 68, S. 541—43).

Om Bibliothekarforelæsninger paa Universitetsbibliotheket i Kjøbenhavn, med Fortegnelse over Bibliothekets Velgjørere. En Indbydelse til Vinterforelæsninger sammesteds. Kbh. 1815. 22 S. 8.

Karakteristik af Kong Christian den Fierde, grundet især paa et Udvalg af hans egenhændige Breve. Hvortil er føjet nogle Efterretninger om Børsen, en af denne Konges mærkværdigste Bygninger. Med Kongens Portrait og 3 Steentr. Kbh. 1816. (L. T. 1817, Nr. 22; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 41; Allg. H. Z. 1818, I. Nr. 14. — Et Bilag til Skriftet, i Skandin. Lit. Selsk. Skr. 12. og 13. Aarg. 1816—17, S. 94—126).

Almindelig Morskabslæsning i Danmark og Norge igjennem Aarhundreder. Bestræben. Kbh. 1816. (L. T. 1816, Nr. 41. 42; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 15. 16; „Tilskueren" 1815, Nr. 99; 1816, Nr. 56; „Dansk Minerva" III. 1816, Septbr. S. 221—25; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 222—23; jvfr. Strödda Anteckningar rörande swensk Folkläsning, i Swensk Litteraturtidn. 1817, Nr. 30. 31).

Reiser til Stokholm i Aarene 1810 og 1812, eller hans paa disse Reiser holdte Dagbøger, med tilhørende Bilag. Kbh. 1816. (L. T. 1817, Nr. 39; Neue geograph. Ephemerid. 1817, Bd. II. S. 321).

Wörterbuch der skandinavischen Mythologie. Mit einer Einleitung, eine Uebersicht der Geschichte des Studiums der nordischen Fabellehre enthaltend. Aus der dänischen Handschrift übersetzt von L. C. Sander. Kopenh. 1816. (L. T. 1816, Nr. 45; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1816, Nr. 95; Leipz. L. Z. 1817, Nr. 3; Allg. H. Z. 1817, Nr. 14; Gött. A. 1818, St. 65; Annal. encyclopéd. 1818, Janv., p. 173—76, af Millin).

Danske Kongers Levnetsbeskrivelser fra Kong Dan med deres Billeder i Træsnit, udg. med Fortsættelse indtil Kong Friderik VI. Kbh. 1816, trykt hos Thiele, 8vo.

Efterretninger om Kong Friderik den Tredie og de mærkværdigste i Danmark og Norge under hans Regjering indtrufne Begivenheder. Kbh. 1817. (L. T. 1819, Nr. 27; Millins Annal. encyclopéd. 1818, Fevr., p. 322; Allg. H. Z. 1819, II. Nr. 122, S. 121—26, jvfr. Høst's Polit. og Hist. I. S. 122—23).

Dansk-norsk Litteraturlexicon. I.—II. Halvdel. Kbh. 1818—19. Ogsaa med fælles Titelblad: Almindeligt Litteraturlexicon for Danmark, Norge og Island; eller Fortegnelse over danske, norske, og islandske, saavel afdøde som nu levende Forfattere, med Anførelse af deres vigtigste Levnets-Omstændigheder og Liste over deres Skrifter. Ved R. Nyerup og J. E. Kraft. Kbh. 1820. 4to. (Dette Værk blev ankyndiget i Aaret 1813, og en Prøve deraf, indeh. Bogstavet O, udkom i Kbhvn 1815, 16 S. 8vo; jvfr. L. T. 1815, Nr. 8, samt S. 170—72; »Athene« IV. 86—96; 363—74 [af A. E. Boye]; »Tilskueren« 1815, Nr. 11. 64; Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 13. 15. 18. 21; Nord. Tilskuer Nr. 18. — Værket er anm. i L. T. 1820, Nr. 25; Oeconom. Correspond. III. Nr. 1; Revue encyclopéd. Tom. I. livr. 2me; Tom. XI. p. 141, jvfr. L. T. 1819, S. 812—13; Allg. H. Z. 1821, I. Nr. 56. 57, S. 441—456 [overs. i Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 70. 71. 72. 73]; Gött. A. 1821, S. 976).

Morten Thrane Brünnich, Naturvidenskabens Senior i Danmark. Et biographisk Omrids som Program til Jubilæet den 29de Septbr. 1819. 28 S. 8. (optrykt i Rahbeks »Hesperus« I. S. 193—219; jvfr. Høst's Polit. og Hist. I. S. 251—254; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 226).

De litteraire Bergmænd i Indien indtil Midten af det 18de Aarhundrede, eller Udsigt over Europas gradvise Bekjendtskab med Sanskrit-Litteraturen indtil 1750. En Indledning til Forelæsning over den indiske Litteratur. (Kbh. 1820). XXXI S. [fulgte som Tillæg med 7de Hefte af Riise's Archiv for Historie og Geographie for 1820]. (L. T. 1821, Nr. 13; Høst's Polit. og Hist. III. S. 183—86).

Catalogus librorum Sanskritanorum, qvos bibliothecæ Universitatis Havniensis vel dedit vel paravit *Nathanael Wallich*, Doctor Medicinæ et Philosophiæ etc. Havniæ 1821, c. tab. lithogr. (L. T. 1821, Nr. 13; Høst's Polit. og Hist. IV. 190—92; Gött. A. 1821, S. 1296; Wiener Jahrbb. d. Lit. XVII. 1822, Anz. Bl. Nr. 17, S. 65, af R. Fürst; jvfr. A. F. Hartmann's Biblisch-asiatischer Wegweiser ɪc. Bremen, 1823, p. CLXXI.).

Das Neueste über die Runen. Aeußerungen der Herren A. (ɔ: M. F. Arendt) und B. (ɔ: E. C. Werlauff). Kopenhagen, 1821. (to Blade i Qvart, og 1 lithogr. Blad i Fol.; anm. i Gött. A. 1821, S. 1032—33).

Ueber den im Jahre 1454 gedruckten Ablaßbrief des Pabsts Nicolai des Vten. Kopenh. 1821. 4to.

Beskrivelse over Kjøbenhavn eller Vejviser for Rejsende, indeholdende Anviisning til at finde alle Hovedstadens Pladse, Torve, Gader, Stræder og offentlige Bygninger ɪc. Ved R. Christensen. Med en ny og fuldstændig Grundtegning over Kjøbenhavn. Kbh. 1821. (L. T. 1821, S. 278—84; jvfr. Art. F. Thaarup).

Udvalg af danske Viser fra Midten af det sextende Aarhundrede til henimod Midten af det attende, med Melodier. I Forening med Auditeur P. Ras-

musfen udgivet af R. Nyerup. En Fortsættelse af de i Aarene 1812—14 udgivne Kjæmpeviser. I.—II. Deel. Kbh. 1821. (L. T. 1821, Nr. 29, 30; Høst's Polit. og Hist. IV. 212—50; „Tilskuerne" 1823, S. 262—64; Wiener Jahrbb. d. Lit. XVII. 1822, Anz. Bl. Nr. 17, S. 65, af R. Fürst).

Solennia Secularia, qvibus *secundum Collegii Regii Jubilæum* celebrandum indicit Facultas Theologica Hauniensis. Haun. 1823. 4to, 2 Ark.

Verzeichniß der in Dänemark 1824 noch vorhandenen Runensteine. Nach dem dänischen Manuscripte des Verfassers übersetzt (von M. G. Høst). Mit 1 Kupft. Kopenh. 1824. (L. T. 1824, Nr. 47; Allg. H. Z. 1826, II. Nr. 128, S. 190—92). [Heri er kun den første Afhandling, S. 5—31, indeh. en Fortegnelse over de i det danske Rige, med Undtagelse af Bornholm og Island, værende Runestene, af Nyerup].

En høist sjelden Palæotyp (et Stykke af Bogen: Lavacrum conscientiæ, med tilføjet Opmuntring fra den upsalske Erkebiskop Jacob Ulfsen Ørnefod til sit Stifts Præster, een Gang om Maaneden at læse dette), udgivet med en Forerindring. Kbh. 1826.

Udkast til en Plan til Samfundet for den danske Litteraturs Fremme. Kbh. 1827.

Peder Lolles Samling af danske og latinske Ordsprog, optrykt efter den ældste Udgave af Aar 1506, og med Anmærkninger oplyst. Kbh. 1828. (Rask's Literaturbl. Nr. 11. 12; L. T. 1829, Nr. 19).

Om Litteraturens Tilvært under de tre danske Konger, Frederik V, Christian VII og Frederik VI. Et i Anledning af den høje Formælingsfæst den 1ste Novbr. 1828, ved Samfundet til den danske Litteraturs Fremme udsat Prisspørgsmaal. Kbh. 1828. 31 S. 8. (L. T. 1829, Nr. 3, af J. Møller; Rahbeks „Tritogenia", II. S. 111—26; Høst's „Nord. Museum" 1829, H. I. S. 61—65; Kbhvns Skilderi 1828, S. 1449—50; jvfr. Art. G. L. Baden (I. S. 32), og „Nyeste Morgenpost" 1828, Nr. 46).

Professor og Ridder Rasmus Nyerups Levnetsløb, beskrevet af ham selv. Efter hans Død udgivet med tilhørende Bilag af C. L. Strøm. Kbh. 1829. (Udtog i Kbhpost. 1829, Nr. 190. 191. 192).

Var Redacteur af *α*) Kjøbenhavnske Efterretninger om lærde Sager fra Nr. 15 i Aarg. 1790 og til Aarets Slutning 1797, da P. Collet traadte til som Redacteur. Efter Forordn. af 27 Septbr. 1799 nedlagde denne sin Pen, og Nyerup paatog sig igjen Redactionen fra Nr. 37 i bemeldte Aargang, den han vedblev til Aarets Udgang 1804, jvfr. Nyerups Levnetsl. S. 35—39; 53—54. (Han leverede mangfoldige Recensioner til dette Blad saavel i sin egen Redactionstid, som under Kjerulfs, Ribers, Collets og P. E. Müller's Redaction). — *β*) Efterretninger om udenlandsk Literatur. I.—VIII. Bind. Kbh. 1793—95. (jvfr. J. Kragh Høst's Erindr. S. 22). — *γ*) Idunna. En Nytaarsgave for 1812. Kbh. [med Bidrag af Baggesen, T. C. Bruun, Gutfeld, Hedegaard, J. K. Høst, Ingemann, Kruse, Molbech, G. H. Olsen, Rahbek, Rask, Sagen, Zetlitz, Oehlenschläger og R. Nyerup]. (L. T. 1811, Nr. 36). — *δ*) Frigge. En Nytaarsgave for 1813. Kbh. (L. T. 1813, Nr. 2). — *ε*) Hertha. En Samling af Digte. Kbh. 1817, med 6 Nodeblade. [indeh. Bidrag af Thiele, Steenbloch, Ingemann, O. D. Lütken, Schaldemose, Güntelberg, Toft, Byberg, J. L. Heiberg, Foersom, Liebenberg, Oehlenschläger, Søtoft, P. A. Heiberg, Rask, J. Møller]. („Athene" VIII. 94—102).

Udgav: *α*) Det herlige og priisværdige Landskab Fyens billige Berøm-

melse til en tidsfordrivelig Lystøvelse digteriskforfattet af Jens Steen Sehested. Kbh. 1671, udgivet paa nye af en Fynboe. ibid. 1774. (L. E. 1784, Nr. 29). — β) P. F. Suhms (i Manuscript efterladte) Historie af Danmark. X.–XIV. Tome. Kbh. 1809—28. 4to. (L. E. 1810, Nr. 27. 28, af G. L. Baden; M. f. L. II. 419–31, af H. Estrup; L. T. 1832, Nr. 1.2; Revue encyclopéd. 1828, Mai). — γ) Magazin for Reiseiagttagelser. I.—IV. Bd. Kbh. (1820)—1825. (L. T. 1822, Nr. 49. 50; Høst's Polit. og Hist. I. 231—44; II. 224—38; Liunge's Literatur- Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 28. 29. 32; Allg. H. Z. 1822, Ergzbl. Nr. 40. 41; 1825, Ergzbl. Nr. 111. 112. 113; 1829, III. Nr. 239. — Af Magazinets 4de Bind haves særskilt aftrykt: Kong Christian den Fierdes Dagbøger for Aarene 1618, 1619, 1620, 1625, 1635, udgivne efter Originalerne. Kbh. 1825, jvfr. Mess. franç. du Nord 1825, p. 715).

Medudgiver af »Borgervennen« 1796—1802, samt 1818—1828. (Hertil leverede han bl. A.: Om Taskenspillere, 1796 Nr. 15 flgg.; Svensk Baron J. Skyttes Relation om hans Reise til Danmark 1615, i Aarg. 1798 Nr. 13 flgg.; Om Maal og Vægt i Danmark, 1799 Nr. 26—38; P. Dyrskiøts Brevverling med Biskop Jens Birkerod, sstd. Nr. 46—49; 1800 Nr. 19; Beskrivelse over nogle Lege, 1800 Nr. 41—44; 1801 Nr. 11—12; 1802 Nr. 4; Afskrift af nogle af B. W. Lüxdorf i Manuscript samlede kongelige Instruxer, 1818 Nr. 51; Bidrag til Kundskab om Kjøbenhavn og dens Væsen i ældre Tider, 1819 Nr. 26—29; Extract af den lüxdorfske haandskrevne Samling af Instructioner, 1819 Nr. 48—52; Det væsentlige Indhold af Christen Pedersens i Antwerpen 1531 trykte Bog »Om Børn at holde i Skole«, 1820 Nr. 21—26; Yttringer om Børneopdragelse af en med Christen Pedersens Bog om Skolevæsenet samtidig dansk Forfatter (Povel Eliasen), sstd. Nr. 27; Christen Pedersens Længsel efter et forbedret Skolevæsen raades der Bod paa, sstd. Nr. 27; Brudstykker af en Søfarendes Dagbog, 1821 Nr. 37—39. 41; Søndagen i Engelland, sstd. Nr. 41. 42; De forvandlede Slotshaver eller Rangstriden imellem de fire kongelige Haver ved Slottene Friderikshorg, Rosenborg, Fredensborg og Friderikshberg, 1822 Nr. 22—26; Efterretninger om Kjøbenhavns Vandvæsen, 1826 Nr. 26—29; 39—41; Om Peder Lolles Ordsprog, 1827 Nr. 24—27; Et og Andet ud af Dictionnaire des Proverbes Français, 1828 Nr. 10—15; o. fl.); af Skriftet: Om Øl og Ølbrygning, samt om Bryggerlauget i Kjøbenhavn, med Besvarelse af det Spørgsmaal: Er Omgangsligningen ved Ølbrygningen i Kjøbenhavn til Gavn eller til Skade enten for det Offentlige eller for Bryggerlauget? Kbh. 1802. (jvfr. Iris og Hebe 1802, III. 47—63); og af: Peter Kofod Anchers samlede juridiske Skrifter. I.–III. Deel. Kbh. 1807—11. (L. T. 1813, Nr. 13, af G. L. Baden; 1818, Nr. 31. 32; jvfr. G. L. Badens jurid. Lex. S. 189; Heidelberg. Jahrbb. II. Jahrg. H. 1. S. 47—51).

I C. Iversens »Almeennyttige Samlinger« (Efteraarstanker oplæste i et Selskab i Kiøbenhavn d. 21de October 1781, Bd. IX. 1ste Stykke, S. 53—58 [optr. i hans Levnetsl. S. 96—102]; Noget om Døden og Livet oplæst i samme Selskab d. 10de Martii 1782, sstd. S. 59—66).

I Worms »Forsøg til et Lexicon over danske, norske og islandske lærde Mænd«, 3die Deel, 1784 (Mangfoldige Bidrag; jvfr. Fortalen).

I »Deutsches Museum« (Fragment eines alten teutschen Romans in Versen, 1784. II. S. 91—93, jvfr. Bragur, II. S. 441).

I »Minerva« (Povel Pedersen, et Bidrag til Danmarks poetiske Litteratur,

1785 August, S. 32—52. [særskilt aftr. Kbh. 1785]; Brev til Hr. B** i Kbhvn, sstd. Septbr., S. 13—19; Kronprindsen af Danmarks Formæling med den lille Tyrks Datter, sstd. Octbr., S. 33—39; Tillæg til Helts poetiske Skrifter, 1786. I. 453—457; Efterretning om en svensk dramatisk Forfatter (Christen Hansen) fra Begyndelsen af det 16de Aarhundrede, 1786. I. 766—82; II. 313—15; Noget om Kiøbenhavns Universitet, forfattet omtr. 1704, 1786. II. 1 27. [siden i hans histor. statist. Skildr. III. 2. S. 212 flgg. med Anmærkninger]; Om Begravelser i Kirker og Kjøbstæder, 1786, II. 315—20; Bidrag til det Kongelige Bibliotheks Historie, eller om den Reitzerske Bogsamling, som blev det indlemmet, sstd. S. 320—29; Grev Peder hin Danske i Polen, 1787. III. 264—73; Hr. Peders Excerptbog i Ribe, sstd. IV. 4—16; Erichsens Biographi af Torfæus, fortsat, sstd. S. 160—81, og 1788. I. 1—19; Biskop Absalons Codex af Justinus, 1788. II. 80—83; 2de Bidrag til det kongl. Bibliotheks Historie, sstd. III. 258—61; Anecdote om en dansk Konge, som ej forstod Dansk, sstd. S. 261—62; Brev til Udgiverne med Nordahls Skrivelse, sstd. IV. 64—70; Om en gammel Udgave af Holger Danskes Krønike, 1789. I. 401—7; Svar til Wandal paa et hans Brev, sstd. III. 408—15; Om Hans Rasmusen Skomager, 1790. III. 291—97; Oversættelse af Herman Conrings Afhandling: Ved hvilke Midler Kongerne af Danmark bedst kunne forebygge, at den indførte Souverainitet ikke stødes omkuld, 1792. III. 172—81; Angaaende Anonymers Navngivelse, 1793. IV. 216—20. Til Nigidius minor angaaende den Skik, at skiære Halen af Ordene, 1794, IV. 158—165; Brev til Rahbek om den ældste danske Poetik, 1797. IV. 314—18; Anders Arreboe, Forelæsning, 1799. III. 133—64; Thomas Kingo, 1800. I. 1—34; Rettelse i Kjøbenhavns Beskrivelse, 1800. I. 249; Jens Hjernøes Eftermæle, 1801. IV. 166—76; Bidrag til Kundskab om Landeværnsindretningerne og Defensionsvæsenet under Kong Christian IV.; derhos et Kabinetstykke, dediceret General-Procureuren Conferenceraad Colbjørnsen, 1803. I. 180—91; Om Masqvering i Preusser Munkes Lignelse, sstd. S. 334—337; Om Nicolai Helvaderi Spaadom, Frantz Ranzovs Død angaaende, 1804. I. 1—22; H. C. Bunkeflods Biographie, 1806. I. 314—26; Maanedlige Fortegnelser over udkomne danske Skrifter, fra Juli 1790); — i „Dansk Minerva" (Udsigt over de af Afzelius og Geijer udgivne svenske Viser fra Middelalderen, med Henviisning til de dem modsvarende danske, I. 1815, Septbr., S. 205—30. [særsk. aftr. Kbh. 1816]; En Hexeproces i Vendsyssel, sstd. Decbr., S. 485—95; Arthus-Ridderne, II. 1816, Maj, S. 1—34. (Prøve paa den 1816 udkomne Morskabslæsning); Om tre sjeldne danske Kobberværker [nemlig et Exemplar af Resens Atlas, Rocques Christian VItes norske Rejse, og Kobberne til den aldrig udkomne 3die D. af Wandals Jægerspriske Mindesmærker], III. 1816, Juli, S. 1—24; Om Etatsraad Abrah. Kall som Universitetsbibliothekar, V. 1817, Juli, S. 68—76; Extracter af Hans Pontoppidans Rimdigt om Opstanden paa Bornholm, 1658, VIII. 1819, Februar, S. 142—90; Bildur Danskur. En Bogruin, eller Regner Lodbrogs Dødssang, sstd. Juni, S. 481—524).

I „Handels-Tidenden" for 1788, i hvis Udgivelse han deeltog, (Om Viser for Almuen, i Nr. 28; o. fl.).

I Ugeskrifterne „Morgenposten" og „Samleren" (Nogle Bidrag).

I Meusels histor. litter. bibliograph. Magazin (Von den ersten niedersächsischen oder sogenannten Cölnischen Bibeln, St. 2. S. 75—81; Schreiben an J. F. W. Schlegel üb. Beyträge zur älteren deutschen Litteratur, St. 3. S. 54—60. (see ovenfor); Ein Buchhändlerkatalog oder Buchführeravertissement von Dr. Luthers Reformation, St. 3. S. 61—63).

I Gräter's „Bragur", ein litterarisches Magazin der Deutschen und Nordischen Vorzeit, (Chronologie der Ausgaben aller Nordischen Sagen und Gedichte nebst ihren Uebersetzungen, II. 354—79; Von einem altteutschen Roman in Versen, II. 441—42; Altteutsche Handschriften zu Kopenhagen, III. 477; Ueber die Bereicherung der königl. Dän. Bibliothek zu Kopenhagen durch Thorkelin, III. 495—507; Skandinavische Litteratur-Gesellschaft, VI. 1. S. 213—15).

I „Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab" (Otto Sperlings Frierie og Giftermaal, 1794. I. 133—51; Efterretning om Kong Christian 2dens Bilager og Kroningsceremonier, sstd. II. 52—65).

I „Iris", samt „Iris og Hebe" (Fortegnelse over den danske Almues Morskabsbøger, 1795. I. 225—73; II. 1—39; 113—39; 225—82; Dansk Almueslæsning for Tidsfordriv, 1796. I. 145—70; 295—312; II. 24—51; 256—63; III. 32—100; 170—181; 277—85. [jvfr. Fortalen til hans „Almindelig Morskabslæsning", S. XX. flgg., og hans Levnetsl. S. 32—33; samt Art. N. Blicher (I. S. 141), og A. B. Brorson (I. S. 214); „Litteraire Optegnelser" om nye Bøger, i Aarg. 1797—99; Uddrag af S. Grubbes Dagbog, 1800. II. 97—113; 241—45; Uddrag af Jacob Birkerods Reisejournal fra Kjøbenhavn til Stockholm 1720, 1801. I. 105—21; P. N. Rodskovs Minde, 1806. II. 22—28; Min Pilegrimsreise til Sorø 1806 med nogle Træk til en Afridsning af Sorøs lærde Tilstand nu og fordum, 1807. I. 1—29 (ogsaa særskilt, Kbh. 1807).

I det Norske Vidensk. Selsk. Skrifter (Om Biskop Jens Nielsen (Hak) i Opslo og hans Tegnebog, i Nyeste Saml. 1ste Deel, S. 44—68).

I „Skandinavisk Museum" (Om et gammelt Svensk Manuskript af blandet Indhold, paa Universitetsbibliotheket i Kjøbenhavn, 1798. I. 257—81 [jvfr. Iris og Hebe 1798, III. 205]; Et Par Recensioner, 1800. I. 156—76; De fem Mose-Bøger paa Svensk. Et 300 Aar gammelt Manuskript paa det Kongl. Bibliothek, 1800. II. 3. H. S. 152—70; Skrivelse til Prof. Ole Worm om nogle Forhaanelser mod de nordiske Oldsager i en tydsk Bog kaldet Erhohlungen, 1802. H. 3. S. 16—53. [Kiel. L. Z. 1808, Nr. 31; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 190—91]; Mindestenen over Kong Nielses Minister Helgi, 1803. II. H. 1. S. 135—138. [Paa ny udgivet med Tillæg i Antiqvar. Annal. III. S. 60—64]; — i det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Om de ældste danske Aviser, 1805. I. 228—55; Perioderne i Døvstummeundervilisningens Historie, i Anledning af Hr. Dr. Castbergs kiøbenhavnske Underviisningsanstalt for Døvstumme, 1806. I. 155—233. [ogsaa særsk. aftr. og r. i L. E. 1809, S. 59—61; Kiel. L. Z. 1810, Nr. 45]; Om Edda, 1807. II. 113—91. [L. E. 1809, S. 170—72; Kiel. L. Z. 1809, Nr. 15; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 217—18]; Om Tryggevælde-Monumentet, 1809 S. 404—47; Om O. Rudbek den ældre og hans Atlantica, 1813 S. 436—97. [tillige særskilt aftr. og r. i Swensk Litteraturtidn. 1814, Bihang No. 8—10]; Om de lærde Winsløver, især om Jacob Benignus Winsløv og hans Apostasie, XI. Aarg. 1815, S. 133—236; Om Christian IVdes og Gustav Adolfs personlige Sammenkomster, XII. og XIII. Aarg. 1816 og 1817, S. 94—126; Mads Ravns Sag, sstd. S. 359—424; Om den ældste trykte, særskilt udkomne, danske Almanak, med et Par Ord om den nu brugelige, Bd. XVIII. S. 187—214; Udsigt over Hexeprocesserne i Norden, Bd. XIX. S. 339—94; Bd. XX. S. 1—42. (Férussac Bullet. des Sc. histor., Antiqu. &c. 1826, Mars; L. T. 1830, S. 437).

I Seidelins „Læsendes Aarbog" (Bidrag til de Kjøbenhavnske Bogtrykkeriers Historie, i Aarb. for 1800, S. 1—133; Scientifisk Register over de i Aarene 1799 —1801 udkomne Skrivter, i Aarb. f. 1799, 1800, 1801; Liste over de bebudede Skrivter, som kunne ventes at udkomme i 1800 og 1801, i Aarb. for 1799, 1800).

I de af G. L. Lahde udgivne „Prospecter af Danmarks Kjøbstæder og Slotte" (Nogle Beskrivelser, forfattede af ham. (jvfr. L. E. 1806, Nr. 27; G. L. Badens histor. Bibl. S. 170); dog er Beskrivelsen over Odense ikke af Nyerup, men af H. J. Gottschalck).

I de af G. L. Lahde udgivne „Mindesmærker paa Assistentskirkegaarden ved Kjøbenhavn" (Biographierne af J. S. Augustin, Chr. Waage og P. Tutein. (A. G. Carstens's, som fører hans Navn, er forfattet af Conferenceraad C. H. Carstens).

I Joh. Friedr. Schütze's „Holsteinisches Idiotikon" (Nogle Bidrag, see Fortalen til IV. Theil, 1806).

I „Nye Danske Magazin" (Anecdoter om Jørgen Bielke, Bd. II. S. 129 —142; Uddrag af en Cancellieregistrant for Aar 1548, sstd. S. 142-47; Udskrift af nogle Documenter i det kongelige Bibliothek, sstd. S. 147—79; Kong Friderich den 1stes Ordinants af Aar 1530, sstd. S. 179—81; Paalæg i Anledning af Kiøbenhavns Befæstning 1608, sstd. S. 182—83; Om Erik Munk, sstd. S. 183-92 og 237—42; Brevvexling angaaende det af Kong Christian den Fjerde attraaede Giftermaal imellem Sverriges unge Dronning Christine og Kongens Søn Frederik, da Erkebiskop til Bremen, Bd. IV. S. 168—73; Den saa kaldte Kong Eriks Krønike paa gammel Dansk, Bd. V. S. 161—200).

I „Dagen" (Beretning om Nørre-Jyllands provincial Tøihuus, 1806 Nr. 26; Anmodning til Ejere af nordiske Oldsager, dat. 12te Martii 1807, i Aarg. 1807 Nr. 45 [ogsaa særskilt trykt paa et Octavblad, samt optr. i Conversations-Lex. XXV. S. 300—2, og i Nyerups Levnetsløb S. 117—20; jvfr. Kbhvns Skilderi 1807, Nr. 39, 24de Febr.]; Om Overtro, især hos den danske Almue, 1822 Nr. 291 —294. 297. 299; Om Overtro ved Sygdomme, Død og Begravelse, 1823 Nr. 285 —288; Overtro og Landsbyskikke, som staae i Forbindelse med Fest- og Hoitidsdage, 1825 Nr. 20. 21. 24. 25. 48. 49).

I „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn" (Fragmenter af en Reise til Kjøbenhavn i Aaret 1837, i Aarg. 1807, Nr. 26. 27. 28 [jvfr. Nyerups Levnetsløb S. 56. 115—16]; Sic transit gloria mundi, 1812 Nr. 23; Latinsk Minde over J. G. Moltke, 1818 Nr. 81, S. 1380; Odense's Omegn, 1825 Nr. 91; Mindesang over Medicinalraad Rutstrøm, efter det Svenske, 1826 Nr. 35; Angaaende Regents- og Klosterstipendiet, sstd. Nr. 37; Bør en redelig Præst, der ikke troer Alt hvad der staaer i de symbolske Bøger, fralige sig sit Embede? meddeelt, 1828 Nr. 18; Uanstændigheder i Ugebladet Nemesis; No. 1: Udfald imod Gräter i Ulm, sstd. Nr. 28; Om O. Camstrup, sstd. Nr. 35; Haste og hans Recensent [O. D. Lütken], sstd. Nr. 58, jvfr. Nr. 65; Ønske om Forening imellem Homøopathien og den animalske Magnetisme, 1829 Nr. 6; Præsten agtet eller elsket, sstd. Nr. 19; Advarsel til Publicum, sstd. Nr. 22).

I Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler (Efterretning om Universitetsbibliothekets Skjæbne under Bombardementet, 1807. II. 289—91).

I „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid", i hvis 1ste Bds Udgivelse han deeltog. (Beretning om, hvorledes Selskabet blev til, i Bd. I. S. 31—57; Bedømmelse af 2de nye tydske Skrifter om Surrogater for udenlandske Varer, Bd. II. S. 137—59).

I »Niederelbisches Magazin« (Et Brev fra Nyerup).

I »Museum für altdeutsche Litteratur«, herausgeg. von v. d. Hagen u. Docen, (Schwedische ungedruckte Übersetzungen altdeutscher Gedichte, in der königlichen Bibliothek zu Stockholm, Bd. II. S. 321—35).

I Eichhorns »Geschichte der Litteratur von ihrem Anfang bis auf die neuesten Zeiten«, 3ter Bd. 3te Abtheil. Gött. 1812. (Efterretninger om dansk videnskabelig Litteratur, S. 719—821).

I »Antiqvariske Annaler« (Beskrivelse over Wordingborg Slots Ruiner, I. 1—15; Antiqvarisk Beskrivelse over Den Samsøe indtil Aaret 1675, anden Deel (1ste Deel er af Werlauff), sstd. S. 200—46; Beskrivelse af den gamle Tronæs Kirke i Nordlandene, sstd. S. 258—77; Ligstenen over Helgi [paa ny udgivet med Tillæg], III. 60—64; Critisk Fortegnelse over trykte Afladsbreve i det antiqvariske Museum i Kjøbenhavn, hvoriblandt det ældste typographiske Produkt med Aarstal, sstd. S. 211—52. [særsk. aftr. Kbh. 1820]; Antiqvariske Optegnelser paa en Reise til München, IV. 3—63. [særsk. aftr. Kbh. 1822; r. Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1823, Nr. 61).

I Maanedsskriftet »Athene« [hvis 1ste Bind han redigerede, Kbh. 1813, r. af J. Møller i L. T. 1814, Nr. 11. 11; Allg. H. Z. 1824, Ergzbl. Nr. 14]: To Breve fra Holberg til Gram efter Autographum, I. 131—36; Extrakt af Povl Resens Journal paa hans Reise til Finmarken 1706, sstd. S. 135—43; Excerpter af gamle danske Bøger i det kongelige Bibliothek, sstd. S. 400—442; Et Brev til Udgiveren, med en forhen utrykt norsk Vise, III. 67—68; Om det nye dansk-norske Forfatterlexikon, i Anledning af den udgivne Prøve af dette Værk, IV. 86—96; Første Times Forelæsning over Historien af den nordiske Mythologies Studium, VIII. 37—53. (ogsaa særsk. aftr. Kbh. 19 S. 8; anm. i L. T. 1819, S. 43—45).

I »Den Nordiske Tilskuer«, udg. af J. Kragh Høst, (Fortegnelse over det kjøbenhavnske Universitetsbibliotheks Velgjørere, i Nr. 44).

I »Harpen«, udg. af A. P. Liunge, (Skrivelse til Amtsprovst N. Holm, 1820 Nr. 57).

I Rahbeks »Hesperus« (Morten Thrane Brünnich, Naturvidenskabens Senior i Danmark, I. 193—219. (see ovenfor); Om de her i Rigerne fra 1550 til 1750 gjængse Viser; en Forelæsning i et Læseselskab, II. 289—321; Extracter af Wille Høybergs biographiske Optegnelser om ham selv og nogle af hans Samtidige, IV. 97—119).

I Rahbeks »Læsning i blandede Emner« (Breve til Rahbek, I. 146—51; 212—44; 250—53; 408—11. [jvfr. sstd. S. 151—70; 241—61; 251—59; 416—21]; Om Stenen, som Bispen i Skaane stjal, II. 385—405; Om Overtro. især hos den danske Almue (Fortsættelse af Afhandlingen i »Dagen« 1822), III. 502—18; IV. 41—58; Om Forskrivninger til Fanden, IV. 331—39; Om Besættelse af Fanden, sstd. S. 340—62; Aandelig Besættelse, sstd. S. 362—69; Den onde Aands almindelige Navne, Maaden at mane Personen frem, og de Skikkelser, hvorunder den pleier at vise sig, sstd. S. 481—91).

I Høst's »Politik og Historie« (Underretning om et Haandskrift af 1723, Strilebønderne i Bergens Stift angaaende, med Extract af Samme, I. 25—53; Forsvar for det 18de Aarhundrede af P. A. Wallmark, oversat, II. 1—20; Noget om de spanske Troppers Ophold paa Langeland i August 1808, meddeelt, sstd. S. 129—157; Et Pasoptrin; ingen Prøve af Beskrivelsen over min Reise i Tydskland 1821,

V. (ɔ: „Tiden"), S. 85—89; Fortegnelse paa Manuskripter i Notarius publicus Schmidts, siden Scavenius's, Bibliothek, som brændte 1807, sstd. S. 252—55; Den franske Komedies Forfatning i Danmark, efter et fransk Manuskript meddeelt, sstd. S. 297—99; Et Par Ord, fremsagte i det kongl. danske historiske Selskab i det første Møde, som (den 19 Decbr. 1821) blev holdt efter dets Formands, Etatsraad Abraham Kalls Død, sstd. S. 300—302; Over-Rentemester Brandtes Forestilling til Hs. M. Kong Christian 5te om en fast Akkord med Henrich Heuss, angaaende de udenlandske Avisers Anskaffelse samt om nogle gamle Avisers Betaling, meddeelt, sstd. S. 376—81; Om Mordbrænderanslaget i Kjøbenhavn 1789; fra Peter Uldalls Papirer, meddeelt, sstd. S. 381—84).

I Riise's „Archiv for Historie og Geographi" (De litteraire Bergmænd i Indien [ogsaa særskilt, see ovenfor]; Udsigt over Capitain Jens Munks Levnet, især om hans Rejser i Ishavet, V. 1—31).

I Høst's „Chronos" (Extrakter af Biskop Jens Birkerods historiske Dagbog, 1822. H. 1. S. 36—55; H. 2. S. 65—89).

I Liunge's „Literatur-, Kunst- og Theaterblad" (I Anledning af de i „Harpen" 1821 Nr. 37 og 41, indførte Spaadomme angaaende det tyrkiske Riges Undergang, 1822 Nr. 2. 3. 4. 5. 7; Den danske og norske Kjempebog, et Manuscript, kjøbt paa J. Junges Auction, 1824 Nr. 29. 30. 31; Nogle andre Bidrag, undertegnede „Desiderius" og „Nicodemus").

I „Staatsbürgerliches Magazin", herausgeg. von Falck und Carstens, (Summarische Uebersicht der Untersuchungen über die Haraldinischen Gesetze. Aus der dänischen Handschrift übersetzt, von P. D. C. Paulsen, Bd. IV. H. 2. 1824, S. 417—30; jvfr. L. T. 1824, S. 766-68).

I „Kjøbenhavns Morgenblad" (Forslag til nogle Læsemaaders Rettelse i den nyeste [A. E. Boye's] Udgave af Peder Paars, i I. Aarg. 1825, Nr. 149—50, S. 597—99).

I „Politivennen" (Om Indskriften paa kongeligt Militair- og Waisenhuus-Apothek, 1825 Nr. 512 [jvfr. Nr. 511. 513]; Svar paa nogle i Politivennen Nr. 624 indrykkede Spørgsmaale, Regentsen angaaende, 1827 S. 836—38; Adskillige andre Bidrag, med Underskrift: „Desiderius").

I „Telegraphen", udg. af F. Thaarup og J. C. Lange, (Bidrag til Klosternes Historie i Jylland, i H. I. 1826, S. 24—30).

I „Nyt Aftenblad" (Momiers, en ny religiøs Sect i Schweitz (udtogsviis af Röhrs kritische Predigerbibliothek VI. B. 3 Quartal), 1826 S. 58; Om Bogen: Den politiske Stokfisk, sstd. Nr. 20; Om det omtvistede Ord i Don Ranudo, sstd. S. 365 [jvfr. S. 373—74]; Processen imellem Fadere og Faddere, sstd. S. 382).

I „Kjøbenhavnsposten" (Noget om Kirsten Pils Kilde, 1827 Nr. 51 (und. Mærke: „Desiderius"), jvfr. sstd. Nr. 52. 54. 55).

I Rahbeks „Tritogenia" (Tvivlsmaal imod Ægtheden af Ellen Broks Gavebrev til Vor Frue Kirke i Kallundborg af Aar 1400, I. 36—53. [jvfr. Høst's Archiv XI. (Nyt Arch. I.) S. 176—92, af J. H. Larsen; H. C. Ørsteds Oversigt ov. Videnſk. Selsk. Forhandl. 1827—28, S. XXVIII.]; Udskrifter af det saakaldte sjællandske Register, II. 31—34; Nogle Linier om Den beklædte Sandhed, en sjelden dansk Elskovs-Roman af Aar 1723, sstd. S. 178—85; Om Liberalismen, af den i den wallmarkske Journal 1829 No. 14—15 indførte Recension over en i Upsala hos Palmblad 1828 udkommen Pjece, Tidningswäsendet kaldet, III. 123—37; Om det danske Literaturselskab, med et Tillæg af K. L. Rahbek, VI. 39—52).

I Fr. Thaarup's »Kopenhagener Börsenhalle« (Einiges betreffend die sogenannte *Chronica Slavica* incerti autoris, besonders was ein Exemplar von deren ersten Ausgabe mit geschriebenen Zusätzen angeht, Bd. I. S. 20—21; 28; jvfr. H. C. Ørsteds Oversigt ov. Videnskl. Selsk. Forhandl. 1824—27, S. XXXV.).

I »Blandinger fra Sorø« (Brevvexling mellem Nyerup og C. G. Tauber, meddeelt af Sidstnævnte, i H. IV. 1832, S. 8—16).

Recensioner (foruden i »Lærde Efterretninger« og »Skandinavisk Museum«) i »Kritik og Antikritik« (over Riegels: »Kiøbenhavns Skilderi«, 1790 Nr. 23—25; Heiberg: »Rigsdalersedlens Hændelser, sstd. Nr. 26); — i »Dansk Litteratur-Tidende« (f. Ex. over: C. Molbech's: »Kort Efterretning om det store Kongelige Bibliotheks Stiftelse, Skiebne og Tilstand«, 1817 Nr. 36; H. C. Gøtzsche: »Anders Johansen eller den brave Bondes Liv og Levnet«, 1819 Nr. 46; F. Plum: »Anders Kjærbye af Bissenberg Sogn«; D. S. Birch: »Naturen, Mennesket og Borgeren«; O. D. Lütken: »Kristian Hansens og Peter Møllers Historie«; Samme: »Læsebog til Brug i Almueskolerne«; Samme: »A-B-C og Læsebog for de første Begyndere«, 1821 Nr. 47. 48; Stiftsbibliothekernes Litteratur, 1829 Nr. 2. 3; o. m. a.); — i Høst's »Søndagsblad« (over: N. H. Sjöborgs »Försök till en Nomenklatur för nordiska Fornlemningar«, 1816 Nr. 27. 28); — i Rask's »Literaturblad« (over: N. C. Øst's »Literaturlexicon«, 1.—6. H., Nr. 5; J. K. Høst »Nordisches Museum«, 1stes Heft, Nr. 26); — i »Maanedsskrift for Litteratur« (over C. Molbechs Udgave af den ældste danske Bibel-Oversættelse, II. 458—64).

Vise om Slaget d. 2den April 1801; udkom særskilt som Gadevise, og er siden aftrykt i K. H. Seidelins Somandssange, samt i Høst's »Ei blot til Lyst« I. 141—46. (jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 187—88). — Danmarks Pris. (Ny Text til en gammel Nationalmelodie; med Musik firstemmig udsat af Grønland). Kbh. 1819; ogsaa aftrykt i Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 25, samt i Elmquist's »Dan« 1820, S. 115—17. Paa Tydsk oversat af Gustav Hohbach, aftr. i Høst's Polit. og Hist. (ↄ: »Tiden«), S. 66—67. — Sang ved Regentsens Jubilæum 1823. (optr. i Samlingen af Sange i denne Anledning. Kbh. 1823). — Digte, adspredte i: Kbhvns Skilderi (1808, Nr. 103); Høst's »Morgenblad« (1819, Nr. 25. 50. 51); Liunges »Dana« (1820, S. 86—88); Rahbeks »Tilskueren« (1821, S. 400); »Læsning i blandede Emner« (IV. 1823, S. 61—63); C. Beyer's »Gefion« (1826, S. 71—75: »Den naadige Grevindes Besøg i Præstegaarden«, efter Fru Lenngréns svenske Original; 1827, S. 98—103: Napoleon i Moskow, efter Nicander); »Skandinavisk Nytaarsgave« 1828. — Han befordrede til Trykken: Sange til den 10de April 1820. Kbh. (i Anledning af C. Prams Afreise).

Fortaler til: P. T. Wandals Jægerspriiske Mindesmærker 2det Bds 1ste Hefte, 1794; J. H. Leth's, af ham udgivne, »Dansk Glossarium«, 1800; Oversættelsen af (C. F. Sintenis's) »Hallos lykkelige Aften«, 2det Oplag, 1801; C. Fleischers Naturhistories sidste Deel, 1804; »Fortegnelse over de Bøger, som i A. 1811—15 ere udkomne i de tre nordiske Riger«, Kbh. 1815—16; J. M. Thiele's »Prøver af danske Folkesagn«, 1817; (denne sidste i Forening med O. D. Lütken); til den 14de, af ham udgivne, Tome af Suhms Historie af Danmark, 1828.

Oversættelsen af C. A. G. Goede's »England, Wales, Irland og Skotland o. s. v.« 1ste Deel, som har Nyerups Navn paa Titelbladet, er a. P. M. Rødskov.

Nyholm (Christopher), f. d. 2den December 1750 i Slagliſle i Sjælland, hvor hans Fader Christopher Nyholm var Sognepræſt (f. ³⁄₉ 1712, † 1768); hans Moder Else Birgitte Schrøder (f. 1727, †), en Datter af Jubellæreren, Profeſſor og Rector Johannes Schrøder i Frederiksborg. — Dimitteret fra Frederiksborg Skole, blev han Student 1767; var i nogen Tid Alumnus paa Ehlers' Collegium; tog i April 1774 theologiſk Atteſtats (H. ill.); blev 1777 reſiderende Capellan i Sæby i Vendſyſſel; 1780 Sognepræſt til Odden og d. 14de Maj 1783 til Munkebjergby og Bromme i Sjælland; d. 27de Novbr. 1789 til Aaker paa Bornholm; d. 7de Maj 1790 til Sølleröd i Sjælland; d. 9de Januar 1801 i Nyborg; fik 1811 Rang med Kjøbenhavns Sognepræſter; blev d. 26de Auguſt 1825, efter Anſøgning, i Naade og med Penſion entlediget. † 15de Novbr. 1826 i Nyborg. — * 1779 Beate Jacobine Würnfeld (f. 1759, † ⁵⁄₉ 1821), en Datter af Kjøbmand Frederik Würnfeld og B. Chriſtiane f. Speitzer, i Sæby.

En hellig Tale holden for det Kongelige Herſkab over Act. X, 34—41, paa anden Paaſkedag 1776. Kbh. 1776. (Krit. Tilſk. 1776, Nr. 26; Krit. Journ. 1776, S. 255). — Fire Prækener holdte til Aftenſang i Sæbye Kirke. ibid. 1782. (L. E. 1783, Nr. 7). — Forſlag til Religions-Kundſkabens Udbredelſe paa Landet. Sorøe 1785. (L. E. 1785, Nr. 10. 11; jvfr. Art. J. Paludan). Svar paa Adſkilliges Samtaler og Anmærkninger i Anledning af dette Forſlag. Kbh. e. a. (L. E. 1785, S. 582). — En Affkeeds-Tale. holden i Munkebierbye og Bromme Kirker. ibid. 1790. (L. E. 1792, Nr. 9; Krit. H. VI Nr. 25). — Forandring ved den offentlige Gudstjeneſte, et Forſøg. ibid. 1799. — Sørge-Tale over reſiderende Capellan Peter Thonbo. Odenſe, 1806. — Sørge-Tale ved Rector E. E. K. Munthes Liig, holden paa Nyborg lærde Skoles Auditorium d. 16de Marts 1814. ibid. 1814. — Prædiken i Anledning af Bibelſelſkabet. ibid. 1816.

Nyholm (Samuel Frederik Carl), f. d. 27de April 1810 paa Turebyholm under Grevſkabet Bregentved i Sjælland. Hans Fader, Juſtitsraad, Landinſpecteur Lars Chriſtian Nyholm (Broder til nysanførte Paſtor Chriſtopher Nyholm) var Landvæſens- og Tiendecommisſair i Præſtø Amt (f. 1758, † 1824); hans Moder Armgart Marie Hammershaimb, en Datter af Handelsforvalter Samuel Hammershaimb paa Færøerne og Anna Eliſabeth f. Nyholm. Blev dimitteret til Univerſitetet fra Vordingborg Skole 1827; Candidat i Lovkyndigheden (Laud.) i Efteraaret 1832; d. 9de Februar 1837 Prøveprocurator ved Landsover- ſamt Hof- og Stadsretten; d. 23de Marts 1839 Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Høieſteret alene undtagen; var fra 1840 til 1ſte April 1841 tillige Notarius ved Kjøbenhavns Borgerrepræſentation. — * Eliſabeth Chriſtiane Birgitte Balvig, Datter af Conſumtions-Inſpecteur, Lieutenant Chriſtian Balvig i Ribe og Eliſabeth Chriſtiane Birgitte f. Meldal.

Lærebog i den naturlige Privatret ved C. von Rotteck, oversat. Kbh. 1837. (Udkom 1836—37 i 3 Hefter).

Bidrag: i Algreen-Ussings »Bibliothek for dansk Lovkyndighed« (Hvad Indflydelse faaer det paa en Vexelobligations Indhold, at Parterne lade den i rette Tid anlagte Sag til Obligationens Indfrielse henstaae uafgjort efter Godtbefindende? i Bd. II. S. 658—63); — i »Juridisk Tidsskrift« (Om det deciderende Moment i Kollisionen imellem tvende Adkomst- eller Pantebreve, af hvilke det ene er tinglæst i rette, det andet i urette Tid, i Bd. XXVII. S. 340—59); — i »Nyt Juridisk Tidsskrift« (Om Betydningen af den i Lovens 1—24—22 hjemlede Afsætning i en domfældt Debitors Gods, i Bd. II. H. 2. S. 185—201). — (Revid.).

Nyrop (Christopher), en Søn af Provst Peder Jespersen Nyrop, Sognepræst til Egers Præstegjeld i Aggershuus Stift († 1774; anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 436); f. d. 22de Sept. 1752; deponerede som Privatist fra Kjøbenhavn i Decbr. 1766; tog 1772 theologisk Attestats (H. ill.); blev 1780 residerende Capellan til Gran i Aggershuus Stift; d. 7de Aug. 1782 Sognepræst til Vallensbek og d. 16de Decbr. 1791 til Glostrup, begge i Sjælland; d. 28de Juni 1797 Provst i Smørum Herred; 1804 Sognepræst til Nørre-Vedby og Nørre-Alslev paa Falster. † 11te Sept. 1831. — * 1. A. Svanitz, Datter af praktiserende Læge Svanitz i Kbhvn. *2. Cathrine Elisabeth Magdalene Heilmann (f. 1765, † 1842), en Datter af Sognepræst Johan Ernst Heilmann i Kjerteminde og Karen, f. Buch.

Diss. de *universalitate religionis*. Havn. 1778. 8.

Nyrop (Christopher), Nysnævntes Søn; f. d. 28de October 1805 i Riserup Præstegaard paa Falster; nød først Underviisning af sin Fader; blev 1820 indsat i Vordingborg lærde Skole; afgik derfra til Universitetet 1826; absolverede i Juli 1833 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); var derefter i henved 8 Aar Institutbestyrer i Kjøge, hvor han d. 10de Juli 1841 blev ansat som ordineret Kateche og 1ste Lærer ved Borgerskolen. — * Helene Ahlmann, fra Als.

Nogle Bemærkninger og Forslag med særdeles Hensyn til den Omdannelse, som forestaaer Borgerskolen i Kjøge. Kbh. 1845.

Bidrag: i »Fædrelandet« (Om Asylerne, I. 1840, Nr. 105); — i »Kjøbenhavnsposten« (Om private og offentlige Skoler, 1840, Nr. 91); — i »Den Berlingske Tidende« (Om Offersagen, 1842 Nr. 193). — (Tildeels efter Autogr.).

Næblerød (Hans Frederik Jacob), f. d. 19de Juli 1810 i Kjøbenhavn, Søn af nedennævnte Districtsprovst M. T. Næblerød og C. H. f. Bilsted; tog i Foraaret 1834 pharmaceutisk Examen (Laud.); blev i Marts 1845 Destillateür i Kjøbenhavn.

E. Lyndes Veiledning for Begyndere i de første Grunde af den uorganiske qvalitative analytiske Chemie. Med nogle smaa Forandringer, oversat. Kbh. 1838. (T. f. L. o. K. I. 125—27, af B. Rothe). — (Revid.).

Næblerød (Martin Thomas), en Søn af Fæstebonde, Gaardmand Thomas Mortensen; f. 1780 i Byen Næblerød, i Haldagerlille Sogn ved Slagelse; blev i Foraaret 1801 dimitteret fra Roeskilde Skole; underkastede sig i Octbr. 1807 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 27de Januar 1809 Capellan pro persona for Uby Menighed i Sjælland; d. 11te Decbr. 1812 Sognepræst til Rind og Herning i Ribe Stift; d. 9de Juni 1827 til Vilslev og Hunderup, s. St.; d. 16de Juli 1828 tillige Provst for Gjørding, Malt, Andst og Slaugs Herreder; d. 29de Juli 1835 entlediget, efter Ansøgning, i Naade fra Provste-Embedet. † 7de August 1835. — * § 1810 Christine Hedevig Vilsted, en Datter af Cancelliraad Jacob Vilsted og Karen Lassen f. Rothe.

Bidrag: i Halds Tidsskr. f. Landoekonomi (Om skadelige Insecter, som have viist sig i Ribe-Egnen, i Bd. III. 1831, S. 482—85).

Nørgaard (Erich Andreas), f. d. 27de Marts 1801 i Aalborg, hvor hans Fader Anders Nørgaard da var Skolelærer, siden Skatteincassator; Moderen Maren f. Holm († 1810). Var Viinhandlersvend; blev 1827 privat dimitteret til Universitetet; tog i det følgende Aar Examen philosophicum (Laud.), og i Slutningen af 1831 Examen i anvendt Naturvidenskab ved den polytechniske Læreanstalt (H. ill.); var fra Octbr. 1830 til Juni 1833 Alumnus paa Borchs Collegium; foretog 1832 en Reise til Sverrige, for at gjøre sig bekjendt med Tilberedningen af Mineralvande; blev 1833 Inspector ved Rosenborg-Brøndanstalt. Besøgte 1842, paa Brøndanstaltens Bekostning, Berlin og Dresden, for at gjøre sig bekjendt med den Struveske Maade at lave Mineralvande paa, og hans Apparat. — * §§ 1836 Maren Nicoline Fischer, en Datter af Konstdrejermester Fischer i Horsens.

Mineralvandenes Nytte og Anvendelse, med nærmest Hensyn paa Rosenborg-Sundhedsbrønde, efter de nyeste og bedste Hjelpekilder. Med Fortale af O. Bang. Kbh. 1833, m. 1 Steentr. (M. f. L. XI. 330—38, af O. L. Bang og J. G. Forchhammer; Journ. f. Med. og Chir. II. 345—48; Zeitschr. f. d. ges. Med. VI. 119, af C. Otto).

Bidrag i „Archiv for Pharmacie“, red. af S. M. Trier, (Bidrag til Kundskab om de kulsure Magnesiaforbindelser, I. 191—201; „Magnesiavand“ i dets Sammensætning samt Maaden, hvorpaa Præparatet, som anvendes hertil, forberedes og Vandet laves, I. 301—5; Kjøkkensalt og Saltsyre, som de produceres til Brug ved Rosenborg-Brøndanstalt, I. 538—546). — (Red.)

O.

Obel (P.) opholdt sig i Lemvig.

Blomsterbedene eller moralske og satiriske Tanker. Randers, 1814.

Kort historisk Skildring af Danske Konger fra de ældste til nuværende Tider. For Ungdommen. Aalborg. 1819. 4de Opl. u. T.: De vigtigste Begivenheder under

Danmarks Konger fra de ældste til vore nuværende Tider. En Læsebog for Ungdommen i Almue-Skolerne. Aarhuus, 1833. (jvfr. Ugebl. f. den danske Bonde I. 56).
Meerskabs-Læsning af blandet Indhold. Aalborg, 1827. — Freja, en Samling af Poesi og Prosa. Horsens, 1835. — Freja eller underholdende Lectüre for begge Kjøn. Roeskilde, 1837.
Enkelte Bidrag i »Den Cimbriske Mercur«.

Oddsen (Gunnlog), f. d. 9de Maj 1788 paa Gaarden Gel-tingaholt i Skagafjords Syssel, under Islands Norder-Amt. Faderen Oddur Oddsson var Bonde; Moderen Ragnheid Þorsteinsdóttir, Datter af Præsten Þorstein Eiriksson i Vesturhópshólum. Dimitteret i Aaret 1809 fra Bessestad Skole, var han i nogen Tid Compsirist hos den daværende Stiftamtmand Castenskjold; nedrejste til Kjøbenhavn 1812; deponerede ved Universitetet 1813; var siden i 3 Aar Huuslærer; blev 1817 Lærer i Regning og Kalligraphi ved Socadet-Academiet; 1821 Secretair ved det islandske literaire Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn; var og Stipendiarius ved den Arna-Magnæanske Commission; underkastede sig i Juli 1821 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Haud illaud.; specimen scriptum laude digenum"; udnævntes d. 11te Januar 1825 til Consistorial-Assessor; d. 31te Maj 1826 til Sognepræst ved Domkirken i Rejkjavik i Island. † 2den Maj 1835. — * $\frac{2}{5}$4 1822 Þóra Bjernsdóttir, Datter af Præsten Bjørn Jónsson i Bólstadarhlíd i Hunavatns Syssel. — (Jvfr.: Minning G. Oddssonar. Kaupmhfn. 1838, 8vo; »Dagen« 1835, Nr. 235; „Skírnir« 1836, bl. 96; „Fjölnir" II. 55—56).
Ordabók sem inniheldr flest fágiæt, framandi og vandskilin ord, er verda fyrir í dönskum bokum. Færd i Letr af G. O. Oddsen. Kaupmhfn. 1819. (L. T. 1819, S. 505—7).
Almenn Landaskipunarfræði (udg. af det isl. lit. Selskab). I.—II. Bd. Kaupmannahfn. 1821—27, med 6 Kort. (jvfr. Art. G. Johnsson og Th. Sveinbjernsson).
Leidarvísir til ad lesa hid Nýa Testament med gudrækni og ereind, einkum handa ólærdum lesurum; af *R. Möller*. Snúinn á íslendsku. (af G. Oddsen, Th. Gudmundsson og Th. E. Hjálmarsson; med en Fortale af J. Møller). I.—II. parinn. Kaupmhfn. 1822—23.
Havde Andeel i Udgaven af J. Th. *Vidalins* Húss-postilla. II. Utgafa. Kaupmhfn. —28, og af flere islandske Andagtsbøger.

Oddsson (Sæmund), f. 1751; kom i Latinskolen paa Holum 1769; teret 1775. Blev Degn paa Reynistadkloster 1777, collationeret til yra-Kloster-Kald 1783, og til Tjørn paa Vatnsnæs 1811. † 1823. to Gange gift.
Psalmer, indf. i: Evangelisk smárit hins ísl. ev. smáb. Fél.

Oehlenschläger (Adam Gottlob), see Øhlenschlæger under Bogstavet Ø.

Oest (Johann Friedrich), f. d. 10de December 1755 i Neukirchen i Angeln, hvor hans Fader Nikolaus Oest var Præst (f. 1719, † $\frac{21}{9}$ 1798: jvfr. Kordes's Lex. S. 254, og Lübker's u. Schröder's Lex. II. 408. 839). Blev underviist af Faderen, og af ham dimitteret til Kjøbenhavns Universitet 1773; var i en Række af Aar Huuslærer paa forskjellige Steder; blev 1793 Lærer i Glücksborg ved et Opdragelsesinstitut for unge Fruentimre; gjorde 1794, med offentlig Understøttelse, en pædagogisk Reise i Tydskland; blev 1795 første Lærer ved det fyenske Skolelærer-Seminarium paa Brahetrolleborg; fik 1803 Rang med overordentlige Professorer; udnævntes 1813 til Ridder af Danebroge. † 14de Jan. 1815. — * 1793 Dorothea Petersen (f. 1761, † $\frac{20}{11}$ 1843 paa Bernstorffsminde). — (Nekrolog i L. T. 1815, S. 172—76; jvfr. B. H. Knap's Tale ved J. F. Oest's Jordefærd, 1815; Kordes's Lex. S. 253; Lübker's u. Schröder's Lex. II. 408. — Om et Monument over ham see Hempels Avis 1821, Nr. 38; „Dagen" 1821, Nr. 72; Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 24, Sp. 380). Under sit Ophold i Fyen har han udgivet:

Efterretning om en Opdragelses-Anstalt paa Bernstorffsminde, oversat efter den tydske Original af A. Jørgensen. Odense 1802. (L. E. 1802, S. 153—154, r. af S. N. J. Bloch; jvfr. S. 202—8).

Bidrag: i C. J. R. Christianis „Beyträge zur Veredlung der Menschheit" (Ueber Eintheilung der Schulen in Classen, i Bd. I. H. 1. 1796); — i „Egeria" (Villaumes Grundsætninger og Indretninger angaaende de mere dannede Stænders Fællesopdragelse; tilligemed en Beretning om Opdragelsesanstalten Bernstorffsminde; oversat i II. Aarg. I. S, 236—62; ogsaa særsk. Kbh. 1804); — i det fyenske patriotiske Selskabs Tidsskrift (Forslag, hvorledes Selskabets Medlemmer kunne bidrage til Opnaaelsen af Selskabets Formaal, i I. Aarg. 1. Hefte Odense, 1811, S. 23 flgg., jvfr. L. T. 1814, S. 103—4; Nogle Bemærkninger henhørende til Undersøgelsen om Biernes Skadelighed, sstd. i 3die Hefte); — i Høst's „Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger" (Sang til Fredsfesten d. 1ste Jan. 1802, i Nr. 35—36).

Ogilvie (Georg William), f. d. 15de Septbr. 1795 i Jylland, af skotske Forældre; var i nogle Aar Forvalter paa Gaarden Barfredshøi, Kjøbenhavns Amt. † i September 1839.

Kort, men paa lang Erfaring grundet Anviisning til at dyrke den her kun lidet bekjendte Turnips. Kbh. 1834. 2det Oplag. ibid. 1836.

Olavius (Johannes Lønborg) blev Student fra Randers Skole i Foraaret 1804; underkastede sig i October s. A. og i April 1805 den philosophiske Examens tvende Afdelinger.

Maries Lund, et poetisk Malerie. Randers (1817). 37 S. 8. — Hjalmar og Ingeborg, et Digt, i Kbhvns Skilderi 1817, Nr. 83.

Olavsen (Olav), f. 1753 [ikke 1754] paa Thveraae i Skagafjords Syssel paa Island; blev 1767 sat i den latinske Skole paa Holum, og derfra dimitteret 1773; s. A. Comptoirist hos Amtmand O. Stephensen i Island; deponerede ved Kjøbenhavns Universitet 1777, og tog d. 20de August 1782 latinsk-juridisk Embedsexamen (Laud.); var 1779 Stifter af det islandske Literatur-Selskab, „Lærdómslista Fèlag“ kaldet, ved hvilket han blev Regnskabsfører 1780; vandt 1781 paa Konstacademiet paa Charlottenborg 2 Sølvmedailler for sin Fremgang i Bygningskonsten; blev 1783 Tegnemester og Lector i Mathematiken ved Bergseminariet paa Kongsberg; 1787 tillige Lector i Lovkyndigheden sammesteds; fik 1794 Titel af Professor; blev 1803 tillige Auctionsforvalter paa Kongsberg; siden Ridder af Wasa-Ordenen og entlediget med Pension. Var 1818 Storthingsmand for Kongsbergs By. † 20de Januar 1832 i Christiania. (Jvfr. Weinwichs Konstner-Lex. S. 134; Kbhvns Skilderi 1830, Nr. 77).

Bidrag: i *Lærd. l. Fèl. R.* (Om Lagvad, i Bd. I. S. 76—86; Om Fuglefangsten ved Drangø i Skagafiorden i Island, i Bd. III. S. 216—29. [oversat paa Dansk efter kongelig Befaling ved Rentekammerets Foranstaltning til fri Uddeling paa Færøerne. Kbh. 1784, 22 S. 8., med 1 Kb.]; Om Laxefangsten ved Hellefos i Drammens-Elv i Norge, som Tillæg til Erichsens i 3die Bind indførte Afhandling over samme Emne, i Bd. VI. S. 175—86; Om nogle Arter af Liim, sstd. S. 231—48; Om Maaden at fortynde Hoe-Leer, i Bd. X. S. 149—60; Om at koge Ludsalt af Askedynger, i Bd. XI. S. 170—85; Om Madlavning og Ølbrygning samt Brødbagning, i Bd. XII. S. 173—215); — i „Iris“ (Indberetning om en Gave til Holum Skole i Island, 1792. IV. 187—89).

Han har skrevet adskillige latinske Gravminder, saasom over Dr. Prof. Peder Thorstensen, i „Iris“ 1792, III. 221; over Dr. philos. Einar Gudmundsson, i Tillæg til den Norske Rigstidende 1818, Nr. 16; over Prof. Christen Smith, foran Tennes „Dagbog paa en Reise til Congo i Afrika“ (Christiania 1819). — En latinsk Inscription (ved den norske Nationalfest i Anledning af et Universitets Oprettelse i Christiania), med dansk Oversættelse af F. Schmidt, i L. Stoud Platous „Indberetninger om Nationalfesten d. 11 Decbr. 1811, S. 209—11. — Hans Gravminde over John Erichsen er bekomt af J. H. Bärens i „Iris“ 1791, III. 281—318. — *Carmen* in memoriam diei, qvo Carolus XIV Johannes, Norvagorum et Svecorum Rex, in æde Christi Nidarosiæ solemni et sancto ritu inaugurabatur Anno 1818 die 7 Septembris, ledsaget med en norsk (af H. J. Horn) og fransk Oversættelse. Kbh. 1830. 4to.

Olde (J), „71aarig Kammerraad“; Pseudonym, menes at være en Præst, der allerede er anført paa sit Sted i nærværende Bind.

Bidrag: i „Dansk Folkeblad“ (Om Menigmands Oplysning, V. Nr. 30—31; Brev, VI. Nr. 11; Kjære Venner paa Landet! Brev, VII. Nr. 39); — i „Kjøbenhavnsposten“ (Et Brev om det politiske Rore i Folket, 1840 Nr. 355 [optr. i „Almuevennen“ II. Nr. 40]; Et Brev om Forholdet mellem Regjeringen og Skribenterne, 1841 Nr. 44 [optr. i „Almuevennen“ III. Nr. 24]); — i forskjellige Aargange af „Dannevirke“, udg. af P. C. Koch.

Oldeland (Frederik Carl Emil), f. d. 26de Juni 1790 i Kjøbenhavn, Søn af Generalkrigscommissair samt Land- og Sø-Krigscommissair i Fyens og Langelands District, Maximilian v. Oldeland († 1/11 1813 i Kjerteminde) og Charlotte Amalia v. Osten (f. 1750, † 1792). Blev Premierlieutenant ved det første jydske Infanteri-Regiment; rejste i Aarene 1812—14, i Selskab med Prof. L. Kruse, i Tydskland, Italien og Frankrige. † 30te Decbr. 1815 i Aarhuus.

Bidrag: i Nyerups „Magazin for Rejseiagttagelser" (Extract af hans Rejsejournal i Aarene 1812—14, i Bd. I. S. 337—93, jvfr. S. 135—42. (L. T. 1822, S. 775—76; Høst's Polit. og Hist. II. 234—35).

Oldenburg [ikke Oldenborg] **(Frederik)**, f. d. 29de Septbr. 1767 i Frederikshald i Norge. Hans Fader var Adam Christopher von Oldenburg, Generalmajor og forhenværende Vice-Commandant paa Fæstningen Frederiksteen ved Frederikshald (og nedstammende fra en gammel mecklenborgsk adelig Slægt, der har været bekjendt allerede fra det 13de og 14de Aarhundrede); hans Moder var Maria de Scholler, Datter af Christopher de Scholler, Ridder (Storkors) af Danebroge, Conferenceraad og Over-Berghauptmand Nordenfjelds i Norge, og af Catharina de Blixenskjold (som nedstammede fra den i Historien, under Christian IV. bekjendte Kjeld Stub, og var en Sesterdatter af den i Historien, under Frederik IV. saa hæderligen bekjendte Anna Colbjørnsdatter). — Sønnen blev fra sin Ungdom af bestemt til Studeringer, og nød, efter at have i nogle Aar gaaet i offentlig Skole i Frederikshald, privat Underviisning af Joachim Stockfleth (siden Præst i Norge), og derefter af Mag. Elias Christian von Haven (tilsidst Præst i Ods-Herred), som 1785 dimitterede ham til Sorø Academi, hvor han d. 12te Septbr. s. A. tog den, ved Fundationen af 29de Januar 1782, befalede, første, eller saakaldte Indtrædelsesexamen, og ved denne erholdt Charakteren Laudabilis. Efter at have i henved 5 Aar hørt Forelæsninger over Lovkyndigheden, Statsvidenskaberne og Historien, under Professorerne Nissen, Steenstrup og Borch, tog han i 1790 den latinsk-juridiske Examen (der ifølge den sidste Kjøbenhavns-Universitets-Fundats af 7de Maj 1788, skulde have samme Kraft og Gyldighed, som de juridiske Examina, hvilke toges ved Kjøbenhavns Universitet), og erholdt saavel for den skriftlige, som mundtlige, samt praktiske Examen Charakteren Laudabilis; blev d. 19de Januar 1791 Hofjunker; d. 2den Februar s. A. Auscultant i det Kongl. Rentekammer; d. 12te April 1797 Secretair i det daværende Vestindisk-Guineiske Rente- og General-Toldkammers Cancelli; d. 14de Novbr. 1798 Kammerjunker, og d. 12te Decbr. s. A. Committeret i sidstnævnte Collegium. I Aaret 1803 foretog han en Rejse til Sverrige og Norge, og blev Medlem af det kongl. Norske Videnskabernes

Selskab i Throndhjem; udnævntes d. 9de October 1809 til Kammerherre; d. 25de Februar 1811 til 2den Deputeret i det forrige General-Toldkammer; valgtes d. 3die Marts 1813 til ordentlig Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; indtraadte, ifølge kongelig Befaling af 30te Juni 1815, paa General-Toldkammerets Vegne som Medlem i den Kongl. Postkasse-Pensions-Direction (indtil d. 16de Febr. 1816); udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; d. 16de Febr. 1816, ved Commerce-Collegiets Ophævelse og Forening med General-Toldkammeret, til 1ste Deputeret i det nuværende General-Toldkammer- og Commerce-Collegium; 1821 til extraordinair Assessor i Højesteret; optoges ved kongl. Resolution 20de Juli 1822 med ægte Afkom og Descendenter i den danske Adelstand (jvfr. Magaz. t. d. danske Adels Hist. I. S. 193); blev d. 1ste Novbr. 1828 Commandeur af Danebroge; den 28de August 1831, efter Ansøgning formedelst en i flere Aar tiltagende Døvhed, i Naade entlediget som Deputeret i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; d. 31te Juli 1837 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * $\frac{13}{9}$ 1795 Marie Clarette Benedicte Bastholm (f. $\frac{28}{8}$ 1773, † $\frac{3}{11}$ 1807), Datter af kongl. Confessionarius, Dr. Christian Bastholm og Ingeborg Fois Rosenstand-Goiske. — (Jvfr. Dst's „Materialier", Nr. 16. 19).

Om lovbestemte Renter af Pengelaan i Almindelighed, og hvorvidt Aager bør blive en Gjenstand for borgerlige Straffelove. Kbh. 1802. (Jurid. Maanedstid. 1802, I. 484—96, af A. S. Ørsted; L. E. 1802, Nr. 40, af J. K. Høst).

Om Gjenfærd eller Gjengangere, philosophisk historisk betragtet; et Bidrag til Menneskekundskab i Almindelighed, og til Oplysningens og Overtroens Historie i Norden i Særdeleshed. Kbh. 1818. (L. T. 1820, Nr. 9).

Bidrag: i „Minerva" (Om Fostermord og Barnefødsel i Dølgsmaal, tilligemed nogle Midler til at forebygge samme, 1801. I. 6—66); — i „Nyt Juridisk Archiv" (Hvorvidt kunne Stedforældre fordre Kjærlighed, Ærbødighed og Lydighed af deres Stedborn? og hvorvidt ere disse pligtige at underholde deres Stedforældre, naar de dertil have Evne og Stedforældrene behøve det? i Bd. I. 1812, S. 1—42 (L. T. 1825, S. 426); — i Fr. Thaarups „Udførlig Vejledning til det Danske Monarkies Statistik" (Om Landstingenes og Laugtingenes Historie, i Bd. III. S. 1?4—37, Noten).

Oldenburg (Theodor Wilhelm), Nysnævntes Søn; f. i Kjøbenhavn d. 27de September 1805; blev dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1822; udmærket ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; absolverede i April 1826 den theologiske Embedsexamen (Laud.); opnaaede 1828 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af Universitetets historiske Priisopgave: „Exhibeatur *delineatio physica, politica et moralis* provinciæ, quæ dicitur *Vendsyssel.*

qvalis erat status ejus sub finem seculi undecimi, habito simul respectu rerum maxime memorabilium, qvæ usqve ad id tempus ibidem gestæ erant aut evenerant"; blev d. 20de December 1830 Sognepræst for Sorterup og Ottestrup Menigheder i Sjælland. † 26de Maj 1842. — * ⚭ 1831 Louise Rothe, Datter af Conferenceraad Christian Rothe og Charlotte Christine, f. Müller.

Nogle Bemærkninger i Anledning af Hr. Dr. og Professor Clausens Angreb paa den kirkelige Forsagelse ved Daaben. Kbh. 1835. 42 S. 8.

Fortællinger fra Sydhavs-Øerne af en Missionair; efter det Engelske. Udg. af det Danske Missionsselskab. Kbh. 1839. (Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 939—941, af J. C. Lindberg; Berl. Tid. 1840, Nr. 41).

Mindeblade om Theodor Wilhelm Oldenburg, Præst til Sorterup og Ottestrup. Smaadigte af den Afdøde. Udgivne og forlagte af P. C. Kierkegaard. Kbh. 1814. 62 S. 8. (Disse Digte ere for største Delen Psalmer og Bearbejdelser af Davidiske Psalmer, der forhen have været offentliggiorte i "Danſk Missions-Blad", "Nordisk Kirke-Tidende" og W. A. Wexels' Psalmebog).

Redacteur af: Dansk Missions-Blad. Udgivet af det Danske Missions-Selskab. IV. –VIII. Aarg. Kbh. 1837—41. 4to. (Hertil leverede han selv de fleste Bidrag).

Medudgiver af: Nordisk Tidsskrift for christelig Theologi. I.—III. Bind. Kbh. 1840—41. ("Dagen" 1840, Nr. 111; Fædrel. II. 1841, Nr. 596; Lindbergs "Dannebroge" 1841, Nr. 20). Heri findes af ham: Anmeldelse af: A. G. Rudelbach "Reformation, Lutherthum und Union", I. 119—55; Bemærkninger over Tanke-Gangen i Romer-Brevets 6te Capitel Vers 1—11, sstd. S. 221—64; Anmeldelse af: Richard Rothe "Die Anfänge der christlichen Kirche und ihrer Verfassung", III. 130—53); ligeledes af: Erklæring og Protest i Anledning af Stændernes Forhandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. I. 320—26).

Bidrag: i Lindbergs "Nordisk Kirke-Tidende" (Kirkefaderen Cyprians Lære om Kirken, 1837 Nr. 11—17; Nogle af Davids Psalmer, 1838 Nr. 14. 36; Samvittigheds-Tvang i Holland, 1838 Nr. 37. 38; En Psalme, 1839 Col. 32; Magister Møller og de Frafaldte, 1839 Col. 165—76; Om Ritual-Sagen, 1839 Nr. 47, Col. 817—39); — i det Danske Missions-Selskabs 17de Aarsberetning (Tale i Selskabet 1838, S. 1—17).

Han oversatte næsten alle de Digte, som findes indflettede i J. F. Fengers Oversættelse af Heinrich Möwes Levnet, indf. i "Christelig Samler" V. 171—212.

Oldfux (J.), Pseudonym.

Frøken Jessens Hædersminde. Parodi No. 3 paa den kronede Nationalsang. Kbh. 1820.

Olivarius (Holger de Fine), f. d. 16de August 1758 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Arnold de Fine Olivarius da var Controleur, siden Bogholder ved Banken (f. $\frac{1}{11}$ 1718, † $\frac{1}{12}$ 1801); hans Moder Pauline Susanne Marie Bauman (f. 1726, † 1799), af en fransk

Familie. — Efter at have nydt privat Underviisning i Hjemmet og siden hos Rector Hansen i Fredericia, blev han sat i den lærde Skole sammesteds, og derfra dimitteret til Universitetet 1774 (ikke 1775); tog d. 16de Maj 1777 juridisk Embedsexamen (Laud.); studerede derefter ved Universiteterne i Kiel og Göttingen (hvor han optoges til Medlem i det „königl. Deutsche Gesellschaft" efter at have skrevet en Afhandling: „Kurze Untersuchung des Zustandes der Religion in Dännemark von den ältesten Zeiten bis auf die Reformation"); rejste derpaa i nogle Aar i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrige, England og Holland; blev d. 26de September 1781 beskikket til overordentlig Professor i den danske Ret og det danske Sprog ved Universitetet i Kiel; gjorde sildigere flere Rejser, saaledes i Aarene 1789—93 en, paa hvilken han opholdt sig længst i Italien; blev i Paris optagen til Medlem af „Académie Celtique"; erholdt 1825, efter Ansøgning, i Naade Entledigelse fra sit Embede, og privatiserede derefter i Altona. † 23de October 1838, ugivt. (Biographi i Neuer Nekrolog der Deutschen 16ter Jahrg. 1838, 2ter Theil. (Weimar 1840) S. 885—887; jvfr. Kordes' Lex. S. 256; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 409—410; Schröder's Nachtr. S. 839—40).

Elementa Juris privati Dano-Norvegici ex ipsis fontibus deducta. Othin. 1782. — Kofod Ancher von der vernünftigen Verehrung Gottes. Aus dem Dänischen übers. Leipzig u. Kiel 1782. (Gött. A. 1783, S. 394). — Nogle Stykker af Merciers Tableau de Paris fremstillede med Anmærkninger til dem, hvis Indflydelse paa en Stats Regjering er betydelig. Kbh. 1786. (L. E. 1786, Nr. 18). — England af v. Archenholtz, oversat. I.—II. Bind. ibid. 1787. — Nogle Reise-Anmærkninger til Læsning, især for Ungdommen. I.—II. Hefte. ibid. 1794. (Næsten hele Oplaget blev ødelagt i Kjøbenhavns Ildebrand 1795). III. Hefte. Kiel 1795. — *A Letter* upon the Subject of Mr. Molesworth. Kiel 1791. (L. E. 1791, Nr. 25). — Über einige Mittel den Zinsfuß herabzusetzen und dem Ackerbau und den Manufacturen aufzuhelfen. Kiel, 1791. — *Le Nord littéraire*, physique, politique et moral. Ouvrage périodique. Nr. I.—XXVI. Kiel & Copenh. 1797—1803, 8vo, 7 vol. Det 7de og sidste Bind, Nr. 23—26, fører ogsaa Titel af: *Archives générales du Nord*, y compris l'Angleterre et la Hollande. Nr. I.—IV. Kiel 1803. (L. E. 1802, Nr. 40. 52; 1805, Nr. 19; G. L. Badens hist. Bibl. S. 151). — Authentische und umständliche Beschreibung der Seeschlacht, die am 2ten April (1801) zwischen der Escadre des Admirals Parker, insbesondere zwischen derjenigen Division derselben, die Lord Nelson commandirte, und der Dänischen Defensions-Linie, unter dem Befehle des Commandeurs O. Fischer auf der Kopenhagener Rhede verfiel. Mit 1 Charte. Kiel 1801. 82 S. 8. (L. E. 1801, Nr. 36). — Ueber die zweckmäßigste Art, eine gezwungene Stadtanleihe zu vertheilen. Kiel, 1813. (Aftrykt for Venner; stod først i „Kieler Wochenblatt").

Aeltern, die ihre Kinder glücklich sehen wollen, gewidmete kleine Aufsätze für Kinder, besonders Knaben von ungefähr 10 bis 15 Jahren, von einem bejahrten Manne, der Gelegenheit gehabt hat, sich einige Weltkenntniß zu erwerben. Hamburg (1820). 2tes Heft für das Alter, besonders des männlichen Geschlechts, von un-

gefähr 15—25 Jahren. Altona 1828. 3tes Heft für das Alter, besonders des männlichen Geschlechts, von ungefähr 25—50 Jahren. ibid. 1829. 4tes Heft fürs Alter, besonders des männlichen Geschlechts vom ungefähr 50sten Jahre angerechnet. (Samtlige 4 Hefter med fælles Titel: Lebensregeln und Klugheitslehren fürs ganze menschliche Leben in 4 kleinen Heften) Hamb. 1830.

Forslag til en ny Indskrift paa Skuepladsen, i Pst's »Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger« Nr. 15—16. (jvfr. Høst's „Ei blot til Lyst« III. 93. 186). — Forsvar mod adskillige Anteposter i den Svenske Ministers Note til Statsministeren v. Bernstorff, i Kbhvns Skilderi 1801, Nr. 59).

Olivarius (Johan Finchenhagen), f. 1792 i Næstved, hvor hans Fader Holger Finchenhagen Olivarius, Søskendebarn til nysanførte H. de F. Olivarius, da var Sognepræst til St. Mortens Kirke, siden til Svanike og St. Ibs paa Bornholm (f. $\frac{17}{2}$ 1757 i Trøleo ved Skjelskjør, † $\frac{30}{10}$ 1815); Moderen Sophie Finchenhagen Thillerup. — Han tog dansk-juridisk Examen 1814; blev i Decbr. s. A. Sagfører, og d. 9de April 1817 Procurator ved Underretterne paa Bornholm; beskikkedes d. 11te Novbr. 1840 til Byskriver i Svanike og til Herredsskriver i Øster-Herred; deeltog, som valgt Deputeret for Bornholms Kjøbstæder, i Provindsialstænder-Forsamlingerne for Østifterne i Aarene 1840, 1842 og 1844. — * Ellen Margrethe Bohn, Datter af Kjøbmand Bohn i Nexø.

Bidrag: i Bornholms Tidende (Belæreiser for de bornholmske Deputerede, 1835 Nr. 25. 26. 27 [jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 136]; Noget om Udmarkerne, 1835 Nr. 46. 47. 48; o. fl. a.); — i Stænder-Tidenden for Østifterne (Forslag om, at der paa Bornholm maatte paabydes de for Sjelland gjældende Terminer, 1840 S. 813—16; Andragende om en Revision af den for Selveiergaarde paa Bornholm gjældende Arvelov, 1844 S. 1044—50, jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 332).

Olivarius (Niels), f. 1774 (ikke 1775) i Varde, hvor hans Fader Holger Nielsen Olivarius, Halvsøskendebarn til ovennævnte H. de F. Olivarius og gift med Ellen Margrethe Jonsen, da var personel Capellan, tilsidst Sognepræst til Ebeltoft og Draaby (f. 1749 i Ulsø i Sjælland, † $\frac{12}{8}$ 1824, jvfr. Thorups Bland. Efterretn. om Ribe Cathedralskole, I. Fortſ. S. 62). Dimitteredes 1791 (ikke 1792) til Universitetet fra Ribe Cathedralskole; underkastede sig i Juli 1795 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev først Huuslærer og 1801 personel Capellan hos Præsten Lars Rasmusen Fog til Steenstrup og Lunde ved Svendborg; 1810 kaldet til Sognepræst for Skjelderup og Ellinge, ligeledes i Fyen. — * $\frac{18}{10}$ 1811 Regine Marie Bendz, Datter af Præsten Johan Christopher Bendz i Rønninge i Fyen, og Catharina Maria fød Bang.

Oversættelse af Brevet til Philippenserne, i Fallesens Theol. Maanedsskr. for Fædrelandets Religionslærere, Bd. XII. S. 236—54. (L. E. 1810, Nr. 29).

Olivarius (Niels Hansen), Sidstanførtes Søskendebarn; f. d. 5te Septbr. 1781 i Varde, hvor hans Fader Hans Agerup Olivarius paa den Tid var Capellan, siden Sognepræst i Velling ved Ringkjøbing (f. 1754, † 1817); hans Moder Dorthe Cathrine Bytzow (en Datter af Termann Mortensen, Degn til Vejen og Lærborg i Ribe Stift, og Cathrine Birgitte Bytzow). Blev dimitteret til Universitetet fra Ribe Cathedralskole i Foraaret 1798, udmærket ved Examen Artium; underkastede sig i Octbr. s. A. den philosophiske Examens trende Afdelinger; opholdt sig siden i flere Aar paa Bornholm; tog i October 1820 theologisk Attestats (Laud.); var Alumnus paa Ehlers' Collegium; blev d. 7de Aug. 1822 Sognepræst for Ovong og Lydne; d. 18de Januar 1828 for Lunde og Outrup, og d. 25de April 1837 for Hoyen og Jerlev, alt i Ribe Stift. — *Elisabeth Henrichsen, Datter af Smelter Henrichsen paa Kongsberg.

Bidrag: i Møllers »Nyt theologisk Bibliothek« (Om Hjemmedaab, Kirkedaab og Barnemødres Kirkegang, i Bd. 11. S. 325—42; jvfr. L. T. 1823, S. 511); — i »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Beroligelse af Pastor D. Luplaus »Et Par Ord i Anledning af de Wettes Sag«, 1822 Nr. 27, jvfr. sstd. Nr. 17).

Olrik (Wilhelm Matthias), yngste Søn af Justitsraad, Vice-Borgemester, Raadmand og Hospitalsforstander Christian Magnus Olrik i Helsingør (f. 1728, † 1793, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 441) og Anna Margrethe Jegind (f. 1716, † ...., en Datter af Mag. Christen Jegind, Præst til Fare i Sjælland, og Sara Cathrine Horrebow); blev f. i Helsingør 1780; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole i Efteraaret 1801; 1802 Assistent og siden Etablissementbestyrer i Grønland (ved Colonien »Julianehaab«, til 1820); var derefter Brænderi-Ejer, Destillateur og Forsørgelsesforstander i Kjøbenhavn. † 18de Octbr. 1833.

Fastelavns-Riis til Hovedstadens Bryggere. Kbh. 1833. — Paaske-Æg, fyldte med Bemærkninger om Hovedstadens Bryggere, og Forsvar for Bryggerknægtene. ibid. eod. 16 S. (mod Hr. J. C. Richter). — Humle-Knopper til Hovedstadens Bryggere samt nogle Erindringer til Vedkommende. ibid. eod. 16 S.

Bidrag: i »Kjøbenhavnsposten« (Om den saakaldte Østerbygd og Østergrønlænderne, 1830 Nr. 256; Om Grønland og dets Indbyggere, 1830 Nr. 261. 287; 1831 Nr. 9. 36. 37. 68. 69. 107. 108. 159. 160. 201. 202. 251. 255. 306. 307; 1832 Nr. 60. 61. 64. 95. 97. 124. 125. 126. 127. 182. 183. 185; 1833 Nr. 173. 174 (jvfr. Gr. 1830, S. [illegible]; 1831, S. 63. 71. 147 samt Nr. 41. 47. 70. og S. 240. 241. 380. [illegible] 1831, Nr. 3); Erklæring i Anledning af Heibergs Gengangere, 1831 Nr. [illegible]. En udmærket fransk [illegible] angaaende [illegible] 1832 Nr. 138; Nogle Besvarelser til en Ven paa Landet 1832 Nr. 157, 1833 Nr. [illegible].

Olsen (B.), Skolelærer i [illegible].

Fuldstændig Have-[illegible] over de almindeligste Kjøkkenurters [illegible] for begge Gartnere. Indrettet efter [illegible]

Olsen (C.).

Redigerede: Aftenstiernen, eller Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn. Kbh. 1810. 4. — Nyheds-Posten. ibid. eod. 4.

Olsen (Christen), f. d. 14de Juni 1785 i Kolding, af Forældrene Ole Christensen og Mette Hansdatter; blev dimitteret fra sin Fødebyes Skole i Foraaret 1802; underkastede sig i Efteraaret 1802 og næstfølgende Foraar den philosophiske Examens tvende Afdelinger, begge med Udmærkelse; tog i April 1806 theologisk Attestats (Laud.); var Lærer i 2 Aar for Grev Danneskjold-Samsøes Sønner, og derefter i den kjøbhvnske Borgerdydsskole, blev d. 8de Nov. 1815 Sognepræst for Næsby og Tyvelse i Sjælland; d. 7de Aug. 1822 for Liunge og Braaby sstd. † 29de April 1833. — * Christiane Marie Lange, Datter af Malermester Lange i Kbhvn. — (Kbhpost. 18[illegible]Nr. 89; „Dagen" 1831, Nr. 65).

Bidrag i „Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn" (Hvad Grundtvig foretog sig ved Præsteordinationen d. 15de December, 1815 Nr. 104; Om Grundtvigs danske Saxo, 1820 Nr. 51. 52). — (Tildeels efter Autogr.).

Olsen (Christen) er fød d. 7de Juni 1800 i Balsølille i Sjælland, hvor hans Forældre vare Huusfolk. Han har siden Begyndelsen af Aaret 1814 udelukkende været beskæftiget hos juridiske Embedsmænd, og tog i Aaret 1821 juridisk Examen for Ustuderede med bedste Charakteer for begge Prøver. Blev d. 1ste Maj 1824 Fuldmægtig ved Randers Amtscomptoir; erholdt d. 21de August 1841 Tilladelse til at procedere paa Prøve ved samtlige Retter i Randers Amt, og d. 20de Januar 1842 Bevilling til at være Strandingscommissionair for en Deel af Østkysten af Nørrejylland; blev 1844 Procurator. — * $\frac{1}{11}$ 1843 Nicoline Helene Levinsen.

Om Fattigvæsenet i Danmark udenfor Kjøbenhavn. En Samling af de Fattigvæsenet vedkommende Bestemmelser, som Haandbog for Districtscommissionerne og Andre, der have Deel i Fattigvæsenets Bestyrelse. Aarhuus, 1828. (M. f. L. VI. 521–26, af C. F. Kunzen). Dertil: Eftersankning. Randers, 1828. 16 S. Andet Supplement &c. Kbh. 1832. 38 S.

Anmærkninger til Anordningerne angaaende Almueskolevæsenet i Danmark, paa Landet samt i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn undtagen, af 29de Julii 1814. Randers, 1833. Tillæg dertil med Register til det Hele. ibid. 1836.

Kong Christian den Syvendes udenlandske Reise i Aaret 1768. En Dagbog, udg. Aarhuus, 1837.

Efterretninger om Niels Ebbesen og hans Daad under Grevens Feide 1340. Randers, 1839. 56 S. (Jyllandspost. 1839, S. 23—24; Berl. Tid. 1839, Nr. 30).

Juridisk Haandbog for Jordemødre i Danmark og Norge. Kbh. 1841. (Decbr. 1840), med 2 Tabb. (Bibl. f. Læg. XXXIV. [Ny Række, IV.] S. 79—80; Ugeskr. f. Læg. IV. 16).

Haandbog for Sogneforstanderskaber og Amtsraad i Danmark. 1ste Hefte. Aalborg, 1843. (F. L. o. K. I. 220—22, af J. L. Rohmann).

Redacteur af: Juridisk Maanedsskrift. Udgivet af den danske Sagførerforenings Bestyrelse. Aalborg, 1843—44.

Medredacteur og Medudgiver af: Ugeblad for den danske Bonde. I.—III. Aargang. [Juli 1834—Juli 1837]. Randers, 1835—37. 4to. (L. T. 1834, S. 271—72; M. f. L. XV. 319—22, anm. af C. L. Borresen, jvfr. Ugebl. f. d. d. Bonde III. 78—79). Hertil leverede han bl. a.: i 1ste Aarg.: Til det kgl. Rentekammers Overveielse, Nr. 4; Tvangsarbeidsanstalter, Nr. 5. 6; Om Sparekasser, Nr. 9; Udparcelleringer, sstd.; Om Tervemoser, Nr. 9. 15; Om Lovbogen, Nr. 15; Communalvæsenet, Nr. 15. 16. 17. 44. 46. 47. 48. 50; Om Toldvæsenet og Toldens Regulering, Nr. 19; Jagtret, Skade af Vildt, Nr. 20; Om Skudsmaale og Skudsmaalsbøger, sstd.; Brandvæsenet paa Landet, Nr. 21; Om Sognefogder, Nr. 22; Om Hoveriet og dets Afskaffelse, Nr. 23; Om Fattigvæsenet, Nr. 25; Lærredshaller, Nr. 28; Forligelses-Commissioner, Nr. 29; Betalingen for Landinspecteurers Forretninger, Nr. 31; Fattigvæsen, Nr. 31. 32; Yderligere Bemærkninger i Anledning af No. 29 om Udparcellering m. v., Nr. 36; Pugeskoler, Nr. 44. 45; Retsforholdet mellem Jorddrot og Fæster, Nr. 52; — i 2den Aarg.: Om Hoveriet, Nr. 1. 2; Om Natmandsfolk og andre Løsgængere især i Jylland, Nr. 15. 25; Om en ny Lovbog, Nr. 25. 26; — i 3die Aarg.: »Den danske Bondeven, redig. af C. L. Borresen«, Nr. 13; Tvungen Offentlighed, Nr. 15; »Læsning for Almuen No. 1«, anmeldt, Nr. 14; o. fl. a.). — (Tildeels efter Autogr.).

Olsen (Frederik Christian), f. d. 23de April 1802 i Kbhvn, hvor hans Fader Anders Olsen var Toldbetjent; Moderen Sophie Charlotte, f. Flemming. — Blev, efter at have i ti Aar besøgt Brendstrups og v. Westens Institut, dimitteret derfra til Universitetet 1819; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det følgende Aar; vandt 1822 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den philologiske Priisopgave: „Investigatis, quæ in Verrinis Tullii orationibus memorantur de monumentis artis antiquæ a Verre Siciliæ prætore collectis, detur musei ab hoc viro instaurati brevis conspectus: tumque, comparatis, quæ Cicero passim suis scriptis inseruit, judiciis de his aliisque artis operibus, disquiratur, qua dexteritate quaque peritia orator Latinus in talibus æstimandis sit versatus«; var fra Novbr. 1824 til Juni 1827 Alumnus paa Borchs Collegium; tog i Juni 1827 philologisk Embedsexamen med bedste Charakteer, og i Juni 1828 den praktiske Prøve med samme Udfald; udnævntes d. 23de December 1828 til Adjunct ved Metropolitanskolen; d. 28de September 1830 til Overlærer ved den lærde Skole i Helsingør, og forflyttedes d. 10de Juni 1837 i samme Egenskab til Metropolitanskolen; blev d. 15de Marts 1844 Rector ved Viborg Cathedralskole. — * Marthe Helene Andrea Schytte, en Datter af Telegraph-Bestyrer Schytte. — (Hans Autobiographi i Programmet

fra Metropolitanskolen for 1840, S. 42—43; jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 14—15).

De legis actionibus. Part. I.—II. (pro stipendio Collegii Medicei). Havniæ 1825—27.

Opgaver til Oversættelse fra Dansk paa Latin, uddragne af de bedste nyere latinske Forfattere til Brug for de lærde Skolers høiere Klasser. Efter C. G. Zumpt, paa Dansk bearbeidet og forøget med Henviisninger til Bröders og Badens Grammatiker. 1ste Deel. Kbh. 1826. (jvfr. „Dagen" 1841, Nr. 98; Fædrel. II. 1841, Nr. 568). — Henviisninger til Dorphs latinske Grammatik, ved Zumpts Opgaver. ibid. 1827.

C. G. Bröders practisk latinsk Grammatik, eller Anviisning til at lære sig selv det latinske Sprog, oversat af G. Sverdrup. Tredie Oplag, med Forandringer og Tillæg ved F. C. Olsen. Kbh. 1827. (Rask's Literaturbl. Nr. 31. 32).

Efterretninger om Viborg Kathedralskole i Skoleaaret 1843—44, indf. i Indbydelsesskriftet til Examen i Viborg Skole 1844. Viborg. Samme for 1844—1845, samt nogle Bemærkninger ang. Underviisningen i Modersmaalet i de lærde Skoler, i Indbydelsesskr. 1845. ibid.

Siden Juni 1838 har han deels medvirket ved Redactionen af „Dansk Folkeblad" som Trykkefriheds-Selskabets Formand, deels, fra Maj 1839 til Slutningen af September 1841, forestaaet den som ansvarlig Redacteur (fra 5te Aarg. Nr. 10 til 7de Aarg. Nr. 31, jvfr. V. S. 40 og Tillægsbl. til Nr. 10, S. VI.; VII. S. 124), og leveret adskillige Artikler i flere Aargange af Bladet, saasom: i 2den Aarg.: Om Sprogunderviisningen i vore Pigeskoler, Nr. 48; i 3die Aarg.: Om Udgravningen af Gurre Slots Ruiner, Nr. 26; i 4de Aarg.: I Anledning af den jydske Stænderforsamlings Takadresse, Nr. 17; Advarsel mod Læsningen af Paul de Kocks Roman „Hanrejen", Nr. 21—22; Thorvaldsens Hjemkomst, en Folkefest, Nr. 33; Om Jødernes Valgbarhed, Nr. 42—44; Omvendelse under Exen, Nr. 49; Thorvaldsens Johannesgruppe, Nr. 50 [særsk. aftr.]; Hvad betyder det at være Medlem af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug? Nr. 56—57; Undersøgelse af Vandet fra Helene Kilde, Nr. 62—63; i 5te Aarg.: Om Niels Ebbesen og nationale Helte overhovedet, S. 41—43; Om at see med egne Øine, S. 53—54; Foreningen til at frelse de Børn af Hovedstadens Almueklasse, som staae i Fare for at tabes for Samfundet, S. 57—59. 132; Om Aftenflid paa Landet, S. 61. 67—68; Pressen og dens Venner, S. 69—70; Bidrag til Oplysning af Spørgsmaalet „hvorledes bruges Pressen retteligt?" S. 70—71; For og nu, S. 74—76. 77—79. 85—87; Kjøbenhavn og Provindserne, S. 129—32; Om Penge, S. 133—36; Om Tidsspilde, S. 136; Om Mynt, S. 137—39. 153—55; Om Commissionstidenden, S. 158—60; For Julen, S. 178—79; Thorvaldsens Museum, S. 180—81; Om Brochurer, S. 215—16; De Fredsommelige, S. 216; Om Striden angaaende Lectoratet i Sorø, S. 237—40; Fred for den Døde! S. 249—50; Om en Artikel i Aarhuus Stiftstidende, S. 251—252; i 9de Aarg.: Nogle Ord om den danske Folkekalender, Nr. 53; o. fl. a.).

Redacteur af „Dansk Folkekalender" for 1841—44, udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh., m. Kbb. og Træsnit. („Dagen" 1843, Nr. 87; D. Folkebl. IX. Nr. 53). Hertil leverede han i Aarg. 1842: Billedhuggeren Herman Vilhelm Bissen, S. 25—41, m. Portrait. (overs. af Er. Carstens i Falck's Archiv III. Jahrg. 1844, S. 344—57); Med Ludvig Holbergs Billede, S. 149—52; Nogle politiske Sundhedsregler, S. 163—68; i Aarg. 1843: Med Thorvaldsens Billede, S. 47—52; Med Adam Oehlenschlägers Billede, S. 126—28; Pompeji, S. 158

—65; i Aarg. 1844: Tillæg til Allens »Slesvigs Gjenforening med Danmark under Kong Frederik IV.«, S. 65—70; Billeder, med Forklaring, S. 97—124.

Af Poul M. Møllers »Efterladte Skrifter« udgav han 2det Bd. Kbh. 1842, og var Medudgiver af sammes 3die Bd. ibid. 1843, hvortil han leverede P. Møllers Levnet. (J. L. o. K. I. 109—14; 257—62; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1190. 1288. 1295; Berl. Tid. 1843, Nr. 107).

Bidrag: i »Kjøbenhavns flyvende Post« (Digteren Johannes Ewalds Liv og Forholde i Aarene 1774—77, oplyste ved Breve fra Dr. Schønheyder, Ewald selv og Frederik v. Moltke, i Intermsblade Nr. 50—56; særsk. aftr. Kbh. 1835; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 446—47); — i »Maanedsskrift f. Litteratur« (Anmeldelser af: F. Høegh-Guldbergs »Psalmodia«, XIV. 402—11; C. Molbechs »Johannes Evalds Levnet«, XV. 1—46); — i N. L. Nissens Skoleprogram: Acta solemnia ad munus publice gratulandum Collegæ, Haun. 1838, 4to (En Tale ved hans Indsættelse som Overlærer ved Metropolitanskolen d. 6te September 1837).

Digte: i H. P. Holst's »Nytaarsgave fra danske Digtere« 1835 (under Mærket J. C.); »Dagen« (1833, Nr. 106); »Fædrelandet« (IV. 1843, Nr. 1372).

Olsen (Gottsche Hans), f. d. 8de*) September 1760 paa Ulrichsdal i Laaland, hvor hans Fader Rasmus Olsen, forhen Kjøbmand i Maribo, var Forpagter og gift med Elisabeth Maria Kaalund († 1779). Blev dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole 1777, udmærket ved Examen Artium; tog i det følgende Aar Examen philosophicum; opholdt sig i Aarene 1781—83 hos den danske Consul Suensen i Algier; var efter Hjemkomsten til Kjøbenhavn Huuslærer hos Etatsraad Schneider; blev 1787 Repetent, og d. 27de Maj 1791 Professor extraordinarius i Moral og de skjønne Videnskaber ved Soro Academi; d. 17de Januar 1794 Consul i Tunis; 1798 Notarius Publicus i Kjøbenhavn; d. 22de Januar 1808 Legationsraad (med Etatsraads Rang); foretog 1810, i Selskab med J. Kragh Høst, en Reise til Stockholm; udnævntes 1811 til Medlem af Directionen for de Kgl. Skuespil; d. 30te Marts 1813 til virkelig Etatsraad. † 9de Maj 1829. — * ⚭ 1798 Elisabeth Dorothea Balle, en Datter af Sjællands Biskop Dr. Nicolai Edinger Balle og Friderica Severine f. Grundtvig. — (Jvfr. Rahbeks Erindr. V. 313—23; J. Kragh Høst's Erindr. S. 87. 88. 153—54; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 46; Kbhpost. 1829, S. 316).

Campes Robinson Crusoe. Oversat af Tydsk. I.—II. Deel. Kbh. 1781—85. (L. E. 1784, Nr. 35; 1787, Nr. 49). — Discours sur l'Eclaircissement national & les sujets dans l'État par *H. Petersen*. Trad. du Danois. Copenh. 1785. — Selskabsglæderne i de blandede Selskaber og i Klubber, en Tale holden i Soroe Klub paa Kronprindsens Fødselsdag. Soroe 1791. 30 S. 4to. (Iris 1791, II. 109;

*) Andensteds angives hans Fødselsdag: 7de Septbr.

L. E. 1792, Nr. 7; Krit. og Antikr. 1788, Nr. 31). — **Poesier.** Sorøe 1791. (Iris 1792, I. 263–65, af Tode; L. E. 1792, Nr. 10, af W. H. F. Abrahamson). — **Opdragelses Væsenet i Danmark som en af de vigtigste Hindringer for Nationaloplysningens Fremme, en Tale i Anledning af Kongens Fødselsfest.** Sorøe 1794. 28 S. 4to. (siden indf. i „Minerva“ 1794, II. 1—38; overs. paa Svensk i „Läsning för Landtmän“ 2det Hefte, Stockholm 1795; r. i L. E. 1794, S. 748, jvfr. S. 800, 1796, S. 455). — **Et Par foreløbende Ord til mine Medborgere.** Kbh. 1798. *Audiatur et altera pars.* Til mine Medborgere i Anledning af Hr. Translateur **Heiberg's** Suum cuique. ibid. eod. **Duplik** eller Gjensvar paa Heiberg's Replik Tu si tacuisses etc. ibid. eod. (Høst's Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1798, Nr. 5—6; Rahbeks Erindr. V. 314—22; jvfr. Art. P. A. **Heiberg** (I. 613). — **Tale holden i den jydiske Friskole.** Kbh. 1810.

Indlæg i Anledning af Hr. Professor Oehlenschlägers Appel til Publicum fra Theatercensorerne. Kbh. 1816. (jvfr. Art. A. E. **Boye** [I. 188]; F. C. **Sibbern**; Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 39. 45. 46. 48).

Almeenvelstands og Statshuusholdnings Katechismus eller kort og fattelig Veiledning til Kundskab om hvorledes Formue erhverves, fordeles og forbruges i Samfundet. Ved J. B. Say. Paa det reiersenske Fonds Bekostning besørget oversat. Kbh. 1825; anonymt. (L. T. 1825, Nr. 29. 30. 31, jvfr. Høst's Archiv IV. 265—84, af Fr. Henriksen; Messager franç. du Nord 1825, p. 215—16; „Telegraphen“ 5te Aarg.).

Medudgiver af Ugeblatet „Borgervennen“ 1803—5. (Hertil leverede han: Om Forholdet mellem Tjenestetyender og deres Herskaber, 1803 Nr. 1—4. [L. E. 1809, S. 681—83]; Om Mod og i Særdeleshed om det moralske Mod, 1803 Nr. 25—29. [L. E. 1809, S. 684—86]; Om Tegnekunstens Væsen og Værd, 1803 Nr. 51—53; 1804 Nr. 1—2. [derfra aftrykt i „Egeria“ II. Aarg. 1. B. S. 93—120; anm. i L. E. 1809, S. 686—88]; Arbeidsomhed alene gjør lykkelig, 1804 Nr. 21—26. [L. E. 1809, Nr. 41]; Lykkalighed betragtet som en Dyd, 1804 Nr. 37—41. [L. E. 1809, Nr. 41]; Admiral Nelson, 1805 Nr. 8—14).

I **„Skandinavisk Museum“** (Forsøg paa at bestemme Begrebet af Humanitet, med Hensyn paa sammes Skjebne hos ældre og nyere Nationer, 1803. II. H. 1 S. 83—120. [L. E. 1807, S. 212—14; Kiel. L. Z. 1808, Nr. 50; Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 201—2]; — i det **Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter** (Om Luxus i de danske Stater, 1805. II. S. 198—239. [L. E. 1807, S. 267; Kiel. L. Z. 1808, Nr. 52]; Forsøg til at besvare Spørgsmaalet, om gamle Digtere skulle oversættes i Prosa, metrisk eller rimet, 1806. II. S. 460—73).

I **„Politivennen“** (Priisspørgsmaal til Fordeel for Skuespilyndere, i Nr. 276).

I **„Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid“** (Brev til Professor Nyerup, I. S. 201—6).

Han har leveret adskillige **Digte** til næsten alle vore periodiske Skrifter fra den Schultziske Poesisamling 1785 af og til den Skandinaviske Nytaarsgave 1828, bl.a. i: „Haandbibliothek for det smukke Kjøn“ (IV. 156—59); „Den danske Tilskuer“; Høst's „Ei blot til Lyst“, Bd. 1.—3.; Poulsens Nytaarsgave for 1801; „Dannora“; „Den Nordiske Tilskuer“; Foersoms „Poetisk Lommebog“; Nyerups „Idunna“; „Dagen“ (1812—13; 1823; 1824); „Kbhvns Skilderi“ 1813; „Tilskueren“ 1815 og 1822;

»Tilskuerne« 1823; »Kjøbenhavns Morgenblad« 1826; C. Beyer's »Gefion« 1826 og 1827. — Hans Sang: »Saa kjæmped de Helte af anden April«, er paa Svensk oversat af Rector Stolz og indført i Høst's »Ei blot til Lyst« I. 277—81. Originalen staaer, foruden andre Steder, i »Den danske Tilskuer« 1801, S. 239.

Recensioner i »Kjøbenhavnske lærde Efterretninger« (over: S. N. J. Bloch »Om Fremgangsmaaden ved Ungdommens allerførste Underviisning«, 1801 Nr. 36; Sammes »Bidrag til en Kritik af Underviisningsmethoden«, 1802 Nr. 32; L. Engelstoft »Om den Indflydelse, Opdragelsen, især den offentlige, kan have paa at indplante Kiærlighed til Fædrelandet«, 1802 Nr. 31).

De i J. Kragh Høst's »Clio« indførte Fortegnelser paa mærkelige Danskes Fødselsdage ere samlede af Olsen. (jvfr. Høst's Erindr. S. 97).

Olsen (H.).

Trende Psalmer for Guds Børn at synge paa den hellige Jubelfest i Danmark 1836. Kbh. 1836. 8 S. 8.

Olsen (H. N.), Skuespiller.

Aalborg Mandagspost, et Ugeblad af blandet Indhold, forfattet, samlet og udgivet af H. N. Olsen. Aalborg, 1827. (jvfr Kbhpost. 1827, S. 152. — For nogle i dette Blad (med P. D. Faber) brugte Udtryk og Paasagn blev han ved Aalborg Politiretsdom d. 20de Aug. 1827 idømt at bøde 50 Rbdlr. Sølv o. s. v.).

Olsen (L. B.), see Salomon Soldin.

Olsen (Oluf Nicolay), f. d. 4de Marts 1794 i Kjøge, hvor hans Fader Lars Olsen († 1828) var Kjøbmand og gift med Anna Bothilde Bech († 1827). J sit 11te Aar blev han ansat som Cadet ved Artillericadet-Institutet i Kbhvn, efter at have nydt en privat Vejledning af den hæderværdige Lærde, Oldingen W. H. F. Abrahamson; avancerede efter 3 Aars Forløb til Stykjunker, og blev, efter et Ophold af 4 Aar ialt paa Institutet, udnævnt, d. 5te Septbr. 1812, til Secondlieutenant paa ældst Gage i Artillericorpset. Under sit Ophold paa Institutet modtog han af Kongen 2de Hædersmedailler, som Belønning for hans gode Examina, tilligemed en Æressabel ved hans endelige Afgang fra Institutet, samt en antidateret Officeersanciennitet som Secondlieutenant af 1ste August 1810; tog Landmaaler-Examen 1815; gjennemgik i Løbet af Vintrene 1817, 18 og 19 det kgl. Konstacademies forskjellige Tegneskoler og erholdt privat Vejledning i Malerkonsten af Prof. A. Lorenzen; blev, ved Siden af sine egentlige artilleristiske Functioner, ansat som Medhjelper hos Læreren i Landmaaling og Tegning ved Artillericadet-Institutet, og blev dernæst, ved dennes Afgang 1819, endeligen ansat som Lærer; avancerede d. 4de August 1818 til Premierlieutenant i Artilleriet; blev 1821 tillige Lærer i Topographie hos H. K. H. Prinds Frederik Carl

Christian, vor nuværende Kronprinds; erholdt 1825, i Forening med Lector J. H. Bredsdorff, en Guldmedaille af 600 Francs Værdi for et til det geographiske Selskab i Paris indsendt og med Oplysninger og Bemærkninger ledsaget orographisk Kaart over Europa (jvfr. L. T. 1825, S. 685—87); udnævntes d. 27de Januar 1828 til Capitain og foretog dernæst, ifølge Kongens Befaling, især med Hensyn til at uddanne sig i Mineurfaget, en Reise i Tydskland, Holland, England og Frankrige. Efter sin Hjemkomst i 1829 blev han udnævnt til Commandeur for Mineurcompagniet; d. 1ste August s. A. til Ridder af Danebroge, og ansattes Aaret derpaa som Lærer i Topographi ved den kongl. militaire Højskole. I samme Aar foretoges nogle Forandringer ved Udførelsen af Generalqvarteermester-Stabens topographiske Opmaalinger, i hvilke han, ifølge Opfordring af Staben, tog Deel, og dernæst i 1835 overtog den specielle Ledelse af Stabens Opmaalinger i Egnen om Rendsborg, hvilket, d. 2den Maj 1836, foranledigede hans Ansættelse som Divisionsqvarteermester i Staben. I en Række af Aar, fra 1825 og indtil 1842, havde han Bestyrelsen og Tilsynet ved Udførelsen af det Danske Videnskabernes Selskabs topographiske Arbejder; var tillige af det kgl. Rentekammer autoriseret som Bestyrer af den islandske Opmaaling og af de derpaa begrundede Kaarts Udgivelse; blev d. 14de April 1835 Medlem af den kgl. Examinations-Commission for Landinspecteurer og Landmaalere i Danmark, og, i 1836, ligeledes Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Danmark og Hertugdømmerne; d. 31te October 1837 Ridder af den franske Æreslegions-Orden; d. 31te Decbr. 1839 Major i General-Staben. Da hans Tjeneste i Staben derved blev anseet uforenelig med hans Lærerpost ved Højskolen, afgik han fra sidstnævnte og overtog dernæst, under 10de Maj 1842, Bestyrelsen af Stabens topographiske Anliggender, som Chef for den i Staben indrettede topographiske Section; blev d. 28de Juni 1840 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 4de Maj 1844 reserveret Oberstlieutenants Anciennitet. Er Æresmedlem af det islandske literaire Selskab (1835), og udenlandsk Medlem af det svenske Krigsvidenskabernes Academi i Stockholm ($\frac{3}{1}$1 1839). — * $\frac{3}{5}$4 1826 Magdalene Lovise Schultz, Datter af Mechanicus W. Schultz i Kjøbenhavn.

Ledetraad ved Forelæsninger i Topographie ved den kongl. militaire Højskole 1830—31. Kbh. 4to. 3 Hefter og 1 Hefte Planer. Ny Udgave u. T.: Ledetraad ved Underviisningen i Topographie, navnligen Landmaaling og Kaarttegning til Brug ved Underviisningen paa den militaire Højskole. Forlagt af Højskolen. Kbh. 1837.

Veiviser til Familiebegravelserne paa Assistencekirkegaardene udenfor Kjøbenhavns Nørreport. Med et Kaart. Kbh. 1831.

Commentaire à l'Esquisse orographique de l'Europe. Copenh. 1833, i Rodeformat. (M. f. L. XI. 169—90, af J. A. Fibiger; „Spectateur militair", Vol. XV.

Paris 1833, p. 461; Vol. XVIII. 1834, p. 215; „Kritischer Wegweiser im Gebiete der Landkarten-Kunde", Bd. V. Berlin 1833, S. 81; „Astronomische Nachrichten", Bd. XI. Altona 1834, S. 263).

Topographisk Tegnekunst, udg. af den Kongelige Generalquarteermester-Stab. I.—III. Hefte (3 H. i 2 Afd.). Kbh. 1831—34. 4to., med mange Planer.

Medudgiver af: Militairt Repertorium. II—VI. Bind. Kbh. 1837—40. (Hertil leverede han: Generallieutenant Albert Borgaards Levnet og Bedrifter, tilligemed en kort Oversigt af de nærmest hermed i Forbindelse staaende Krigsbegivenheder, V. 1—190, med et Kaart, samt 2de Lithographier; særsk. aftr. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. III. 79—103; Histor. Tidsskr. I. 513—17, af C. Molbech); Slutningsord af O. N. Olsen og J. S. Fibiger, VI. 411).

Bidrag i »Nyt Magazin for militair Videnskabelighed« (Afbildning af Terrainet, ifølge Bestemmelser for den franske école d'application du corps Royal de l'état-major, III. 204—15; særsk. aftr. Kbh. 1829; Anmeldelse af O. N. Olsen og J. H. Bredsdorff af et orographisk Kaart over Europa, III. 286—88). — (Efter Autogr.).

Olsen (Peder Blicher) [kaldte sig i senere Tider **Blicherolsen**, hvortil han har anført Grunden i sit 1813 udkomne Skrivt „Et og Andet"], ældre Broder af ovenanførte Gottsche Hans Olsen; f. i Maribo den 21de Juli 1759; kom 1774 i Roeskilde Skole; dimitteredes derfra 1777; tog i det følgende Aar Examen philosophicum; blev Alumnus paa Walkendorfs Collegium; 1782 Huuslærer hos Stiftamtmand Levetzau i Christiania; 1784 Volontair i Generaltoldkammeret, og d. 24de Juni 1785 Consulatsecretair i Marocco (indtil 1787); 1788 Gesandtskabssecretair i Berlin; 1789 Secretair i Departementet for de udenlandske Sager; 1793 Consul i Marocco; d. 7de November 1800 Minister-Resident og Generalconsul i de forenede nordamerikanske Stater; d. 9de Januar 1801 Geheime-Legationsraad (med virkelig Etatsraads Rang); vendte 1803 tilbage, og privatiserede siden meest i Kbhvn; blev d. 20de December 1815 Conferenceraad; d. 27de Decbr. s. A., efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget fra sin Embedsstilling i det diplomatiske Fag. † 2den Marts 1832. — * $\frac{4}{8}$ 1785 Cathrine Brodersen. — („Dagen" 1832, Nr. 67).

Henriette eller Husar-Rovet. I.—III. Deel. Oversat af Tydsk. Kbh. 1781. (L. E. 1781, Nr. 22). — En Dags Læsning. ibid. 1785. (L. E. 1785, Nr. 25; Tode's Sundhedsblade 1786, Nr. 7 og 8, 9 og 10). — (Prof. le Boucq's) Taler over det Spørgsmaal: hvilken af disse fire Undersaatter, Handelsmanden, Agerdyrkeren, Krigeren eller den Lærde, meest væsentlig tjener Staten, i Forhold til den Grad af Fuldkommenhed, hvortil en Fyrste vil ophæve den. Oversat af det Franske og forøget med nogle smaae Poesier. ibid. eod. (L. E. 1786, Nr. 39). — Rasselas, Prinds af Abyssinien. En Fortælling af Dr. Johnson. Oversat. ibid. 1809. (L. T. 1814, S. 236—38). — Forsøg over den lutherske Reformations Aand og Indflydelse paa Europas Stater, af Carl Villers, fordansket. ibid. 1813 (1812). (L. T. 1813, Nr. 36). — Et og Andet, tillige med Hensyn paa Jødefeiden. ibid. 1813.

To Dages Læsning. Blandede Digte. Kbh. 1815.

Oversættelse af Horats's 16de Brev i 1ste Bog, i Skandinav. Lit. Selsk. Skr. 1806. II. 474—80. — Enkelte Poesier, adspredte i „Kjøbenhavns Skilderi“ (f. 1812, Nr. 13; 1813, Nr. 78; 1819, Nr. 8; 1825, Sp. 943. 959; 1826, Nr. 68; 1827, Nr. 76; 1829, Nr. 94, jvfr. Kbhpost. f. A. S. 766); i „Dagen“ (f. 1823, Nr. 242. 282; 1824, Nr. 142).

Olufsen (Christian Friis Rottbøll) er f. 1802 i Kjøbenhavn, ældste Søn af nedenanførte Professor Oluf Christian Olufsen og Mette Christine f. Rottbøll; blev, efter først at have nydt Underviisning hjemme af private Lærere, i Aaret 1812 sat i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, og derfra dimitteret til Universitetet 1819; tog Examen Artium og i det paafølgende Aar anden Examen med bedste Charakteer; begyndte derefter under Degens og Thunes Vejledning at studere de mathematiske Videnskaber; vandt 1824 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Mathematiken: „*Parallaxium* expositionem ita instituere, ut ad commodum *eclipsium* calculum habeatur respectus“; lagde sig nu udelukkende efter Astronomi, og erholdt d. 25de Septbr. 1824 en Ansættelse som Assistent ved Observatoriet, men fik i det følgende Aar Tilladelse til at foretage en videnskabelig Rejse til Königsberg, for paa dette Sted at kunne benytte den berømte Bessels Vejledning til sin videre Uddannelse; kom tilbage i Slutningen af Aaret 1826, efter at have paa Hjemrejsen besøgt de fortrinligere Observatorier i Tydskland; rejste 1827 til Holsteen for at udføre et vidtløftigt Nivellement, som stod i Forbindelse med de af Conferenceraad Schumacher dirigerede geodætiske Arbejder; overtog den følgende Vinter de astronomiske Jagttagelser paa Observatoriet i Hamborg; udnævntes d. 8de August 1829 til Observator ved Observatoriet i Kjøbenhavn; tiltraadte siden en ny Rejse til Königsberg, der foranledigedes derved, at det af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab blev ham tilligemed Professor Hansen i Gotha overdraget at udarbejde de nye Soltavler, som Selskabet efter Bessels Opfordring havde besluttet at udgive; blev, efter en næsten toaarig Fraværelse, ved sin Hjemkomst udnævnt d. 13de Septbr. 1831 tillige til Lector, og d. 13de Novbr. 1832 til Professor extraordinarius i Astronomien ved Kjøbenhavns Universitet samt til Bestyrer af Observatoriet; d. 28de April 1832 til Medlem af Landmaaler-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; valgtes d. 2den Maj 1834 til Medlem af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, og tiltraadte i Slutningen af samme Aar, ved kongelig Understøttelse, en Rejse til Paris, hvor han i forskjellige videnskabelige Øjemed opholdt sig indtil det følgende Foraar; disputerede d. 23de Juni 1840 for den philosophiske Doctorgrad; foretog en Rejse i Udlandet fra Begyndelsen af Juni til Midten af Novbr. 1841; udnævntes d. 18de September 1843 til Ridder af Danebrog. —

* ⅟½ 1833 Magdalene Frederikke Ernestine Sophie Münter, en Datter af Sjællands Biskop Dr. Friederich Münter og Maria Elisabeth f. Krohn. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kbhvns Universitets Fest i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 47—48).

Disqvisitio *de parallaxi lunæ*. Diss. inaug. Havniæ 1840. 4to.

Medredacteur af »Maanedsskrift for Litteratur« XV.—XX. Bind. Kbh. 1836—38. (Til dette Tidsskrift leverede han Recension over H. J. Hansen: »Begyndelsesgrundene af Læren om Aberrationen«, VII. 31—37).

Bidrag: i Schumachers »Astronomische Nachrichten« (Resultater af en Undersøgelse om Fundamentalstjernernes Declinationer, i Bd. III.; Astronomiske Jagttagelser paa Observatoriet i Königsberg, i Bd. VIII. S. 210—14; Om de Maskelynske Observationer, i Bd. IX. S. 85—106; Om Maanens Horizontalparallaxe, i Bd. XIV. S. 209—26; Jagttagelser, anstillede paa Kjøbenhavns Observatorium fra 1833—37, i Bd. XV. S. 177—82; 198—200; Om Solformørkelsen d. 7de Julii 1842. i Bd. XXII. S. 217—30; 233—42); — i Schumachers »Astronomisches Jahrbuch« (Jagttagelser over den franske Normalvægt, i Bd. I.); — i H. C. Ørsteds Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger f. 1833—1836: Undersøgelse over Maanens Parallaxe, S. CIII.—CV.; i Sammes Oversigt f. 1844: Resultater af en Undersøgelse om Solformørkelsen, der indtraf d. 8de Julii 1842, S. 47—48; i Overs. f. 1845: Om Forandringer i Vandstanden, som kunde tilskrives Maanens Indflydelse, S. 69; Om Udarbeidelsen af de nye Soltavler, S. 115—16). — En Anmeldelse, angaaende Maaneformørkelser i 1837, indf. i »Dagen« 1837, Nr. 8.

Samling af Aberrations- og Nutationstavler, indf. i det Bessel'ske Værk: „Tabulæ Regiomontanæ".

Han beregnede og udgav Almanakkerne for 1833—46. Kbh. (jvfr. Kbhpost. 1834, Nr. 256. 258. 260. 261. 262, af J. H. Larsen; Ursins »Dansk Almeenlæsning« 1836, S. 13—15); ligeledes beregnede han Almanakkerne for 1837—1846 til Rejkjaviks Polhøjde, hvilke oversattes paa Islandsk af Finn Magnusen. Kymnhfn. — (÷).

Oluffen (Oluf Christian), f. d. 20de Januar 1764 i Viborg, hvor hans Fader Hans Oluffen var Raadmand, samt Ejer af Hovedgaarden Hessel ved Grenaa og Fyr-Forvalter († 1766); hans Moder, fød Testrup († 1764), en Datter af Canselliraad Christen Sørensen Testrup (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 601). — Kom efter Faderens Død i Huset til sin Mormoder paa Gaarden Vesterriis, hvor han opvoxte, indtil han 1773 blev sat i Kost hos Provst L. F. Winther i Gjedsted, som i fire Aar meddeelte ham elementar Underviisning; kom derefter paa Stiftamtmandens Comptoir i Viborg, hvor han arbejdede omtrent i tre Aar; rejste 1781 til Kjøbenhavn; hørte mathematiske Forelæsninger hos Bugge og Geuss; underkastede sig den dansk-juridiske Examen i Septbr. 1783, og tog det følgende Aar Landmaaler-Examen. Var derpaa i nogle Aar sysselsat med Opmaalinger i Jylland; forrettede 1788 i nogen Tid Tjeneste

som Regimentsqvarteermester og Auditeur ved en Grenadeerbataillon; gjorde i Sommeren 1790 (ikke 1791) en naturhistorisk Reise i Norge (jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 49), og kom mod Efteraaret til Kjøbenhavn; valgtes d. 23de Maj 1793 til Lærer ved det Classenske Agerdyrknings-Institut, der da var bestemt at anlægges paa Corselitze paa Falster (jvfr. „Minerva" 1793, II. 289), og fik Titel af Professor; reiste i Aarene 1793—96 i Tydskland, Schweiz, England og Skotland, for at underrette sig om disse Landes fortrinligste Agerbrug; erholdt 1806 Rang med overordentlige Professorer og Anciennitet fra 30te Maj 1793; blev d. 21de Januar 1814 valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og 1815 af Selskabets Landmaalingscommission (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 445); udnævntes d. 15de September 1815 (hverken 1816 ell. 1818) til Professor ordinarius i Statsoeconomien ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 27de Septbr. 1825 Assessor i Consistoriet. † 19de Maj 1827 i Kjøbenhavn. — * ⚭ 1801 Mette Christine Rottbøll, en Datter af Conferenceraad, Professor Christen Friis Rottbøll. — (Nekrolog, af P. E. Müller, i L. T. 1827, Nr. 25, S. 389—97 [oversat i „Neuer Nekrolog der Deutschen" 5ter Jahrg., 1827, I. S. 508—13]; jvfr. Øst's „Archiv" I. 179—80; Efterskriften til 2det Oplag af hans Lystspil „Gulddaasen", udg. af N. C. Øst, 1827; Kbhpost. 1827, S. 172; Kbhvns Skilderi 1827, S. 652—54).

J. C. P. Erxlebens Begyndelses-Grunde til Naturlæren, efter Lichtenbergs Udgave oversat. Kbh. 1790, m. K. (L. E. 1791, Nr. 9; Krit. o. Antikr. 1791, Nr. 47). — Jochum og Maren. (Parodi paa P. A. Heibergs Syngestykke „Selim og Mirza"). ibid. eod. (L. E. 1790, Nr. 38; jvfr. P. A. Heibergs Skuespil Bd. II. S. 271—79). — Gulddaasen. Et Lystspil i 5 Optog. ibid. 1793. Anden Udgave (gjennemseet og forandret af Forf.), med en Efterskrift, ved N. Chr. Øst. ibid. 1827. (L. E. 1793, Nr. 39. 40; „Iris" 1793, II. 293—95; „Minerva" 1795, I. 251; „Athene" V. 503—5; Oehlenschlägers „Prometheus" II. 83—85; Thortsens Udf. ov. d. danske Literatur, S. 113; jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 40. 42. 50; Øst's „Archiv" VII. 219, Noten). Oversat paa Tydsk i L. C. Sanders Auswahl dän. Lustspiele. Zürich 1794. (Neue Allg. D. Bibl. XVI. 1stes St.; Jen. L. Z. 1794, IV. S. 267). — Multiplicationstabelle, indeholdende Produkterne af Faktorer fra 1 til 1000 med 1 til 100. Med en dansk og tydsk Forerindring. Udgiven efter det kongl. Rentekammers Befaling. Kbh. 1793. 4to. — Gynæologie, eller over Mødom, Samleie og Ægteskab. Oversat af det Tydske. 1ste Decl. ibid. 1797. (L. E. 1798, Nr. 22). — Rosenkjæderne. Lystspil i 5 Acter. ibid. 1803. („Den Danske Tilskuer" 1803, Nr. 88; jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 36). — Lærebog i den danske Landoeconomie. Kbh. 1805. (Udkom i 2 Hefter). Nyt og forbedret Oplag, udgivet paa det Classenske Fideicommisses Bekostning. ibid. 1814. (L. E. 1806, Nr. 3; L. T. 1816, Nr. 1, af J. W. Hornemann; Landoecon. Tid. II. 1—59, af J. C. Drewsen; jvfr. sstd. IV. 58—80). Paa Svensk: Lärobok uti Danska Landthushållningen af Christ. Olufsen. Öfversättning af Svenn Brisman. Stockholm 1816. — Danmarks Brændselsvæsen, physikalsk, came-

ralistiskt og oekonomiskt betragtet. Kbh. 1811. (Heraf er Undersøgelsen »om kunstigt Brændsel« omarbejdet af C. A. Scharling i »Dansk Folkeblad« III. S. 83—84. 95—96). — Efterretning om Stivelse-Sukker. Kbh. 1812. (Oversat i Udtog paa Tydsk af G. P. Petersen i Neue Schlesw.-Holst. Provinzialberichte, 2r Jahrg. 1812, H. VI. S. 709—23).

Grundtræk af den praktiske Statsoekonomie. Til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1815. (L. T. 1816, Nr. 31. 32. 33. 34). Oversat paa Svensk af Svenn Brisman. 1817. (rec. i Kongl. Svenska Landtbruksacademiens Annal. 5te Aarg. 1ste Hefte, Stockholm 1817).

Bidrag til en statsoeconomisk Oversigt af Danmark. I.—IV. Hefte. Kbh. 1818—19. Samtlige fire Hefter, med en Forerindring og nogle omtrykte Blade, med fælles Hovedtitel: Bidrag til en Oversigt af National-Industrien i Danmark. Kbh. 1819. Paa Tydsk: Beyträge zu einer Uebersicht der National-Industrie in Dänmark, von Chr. Olufsen. Uebersetzt und mit Anmerkungen versehen von Theodor Gliemann. Altona 1820. (jvfr. Art. J. C. Drewsen (I. S. 354); Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 18. 19. 77; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1822, Nr. 27. 28, S. 209—221; Conversationsbl. 1824, Nr. 4. 5. 6. 7. 8. — Udtog af Skriftet: »om Hindringerne for Agerbruget i Danmark og om Midlerne til dets Opkomst i Almindelighed«, i »Ugeblad for den danske Bonde«, II. Aarg. Nr. 6. 7. 8. 9. 11).

Collectanea til et antiqvarisk-topographisk Lexicon over Danmark. (Med en Fortale af L. Engelstoft). Kbh. 1829. (L. T. 1829, Nr. 20; M. f. L. II. 464—72, af L. Engelstoft).

Udgav: Oeconomiske Annaler, I.—XII. Bind. Kbh. 1797—1810, og Nye oeconomiske Annaler, I.—V. Bd. ibid. 1812—20. (L. E. 1798, Nr. 7; 1805, Nr. 28; 1810, Nr. 47; 1811, Nr. 18. 19; 1815, Nr. 19). Af hans mangfoldige heri indeholdte Bidrag ere adskillige særskilt udgivne, saasom: Forslag til en Kanal igjennem Sjælland. Kbh. 1809; — Anviisning til Hampens Dyrkning, et Priisskrift, kronet af det kongl. danske Landhuusholdn. Selskab med den af Hr. Capitain Greve Reventlov udsatte Præmie, med 1 Kb. Kbh. 1810. 2den Udg. ibid. 1812. (gratis uddeelt paa Regjeringens Bekostning). Paa Tydsk: Anweisung zum Hanfbau. Eine Preisschrift von C. Olufsen. Aus dem Dänischen übersetzt von Th. Friedlieb. Altona, 1812. (L. E. 1810, Nr. 8; Jen. L. Z. 1814, Novbr., Nr. 215); — Anviisning for Landalmuen til at brygge Øl. Kbh. 1812. (gratis uddeelt paa Regjeringens Bekostning).

I »Minerva« (Nogle Noter til Texten: Aarsagen, Hensigten og Virkningen, 1790. II. 256—72; Breve fra Norge, 1791. I. 1—33 [oversatte paa Tydsk i (J. F. Schütz's) »Sammlung angenehmer und nützlicher Reisebeschreibungen und Aufsätze &c., aus der Dänischen Minerva gewählt«, Leipzig 1792]; Rosen, en poetisk Fortælling, 1791. IV. 232—52; 425—52 [jvfr. »Iris« 1792, I. 141. 258]; Om Göttingen, 1797. II. 1—29; Panorama, sstd. S. 213—20; Digte, 1789—90).

I den gyldendalske »Samling af de bedste og nyeste Reisebeskrivelser, i et udførligt Udtog« (J. Cooks anden Reise omkring Jorden i Aarene 1772 til 1775, overs. [hvilket paa Titelbladet af de særskilte Aftryk (Kbh. 1793) anføres urigtigt]; Keates Efterretninger om Pelew-Øerne, overs. [særskilt, Kbh. 1796. Hertil leverede han Tillæg i »Minerva« 1797, I. 174—79].

I »Politivennen« (Om Overfarten over Beltet, i Nr. 342. 345, jvfr. Nr. 343. 344. 346—347; o. fl.).

I »Dansk Minerva« (Noget om det kiøbenhavnske Forstvæsen, I. 1815, Aug., S. 181—88; Nogle physikalske og politiske Bemærkninger over den danske Stat, skrevne 1811, fstd., October, S. 301—38 (ogsaa i »Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie«, Bd. VI. H. 1. S. 145—70, med Indledning og Anmærkninger af J. C. Berg).

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Om Menneskets Rolle i den physiske Verden, XVIII. 1—82. [L. T. 1830, S. 446]; Nogle Bemærkninger om de danske Herregaarde, XXII. 135—72. [L. T. 1830, S. 443—44].

I det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Bidrag til Oplysning om Danmarks indvortes Forfatning i de ældre Tider, især i det trettende Aarhundrede, i 1ste Deel, S. 263—381; særsk. aftr. Kbh. 1821. 4to. (jvfr. L. T. 1822, S. 53—59; 780—84; F. H. Jahn's »Almindelig Udsigt over Nordens især Danmarks Krigsvæsen i Middelalderen«, S. 39—54; Øst's »Archiv« V. Intelligensbl. S. 177—79; Staatsb. Magaz. III. S. 259—60).

I Øst's »Materialier til et dansk, biographisk-literarisk Lexicon« (Breve til Etatsraad C. Pram, Nr. 32. 34. 35. 36. 38. 40—50; 3 Breve til Overkrigscommissair N. C. Øst, i Nr. 50).

Digte (foruden i »Minerva«) i Poulsens Nytaarsgaver.

Recensioner: i »Kiøbenhavnske lærde Efterretninger« (over 1ste Deel af Baggesens »Labyrinth«, 1792 Nr. 43; o. fl. a.); i »Skandinavisk Museum« (over J. L. Mansa »Udkast til Hauge-Anlæg«, i Aarg. 1798, I. 426—33); i »Dansk Litteratur-Tidende« (over G. S. Mackenzie »Travels in the island of Iceland, during the summer of the Year 1810«, i Aarg. 1812, Nr. 10. 11; »Nye landoeconomiske Tidender, udg. af J. C. Drewsen« 1 Bds 1. H., 1819 Nr. 41. 42 [jvfr. Art. J. C. Drewsen, I. S. 355]; o. fl. a.).

Han oversatte Versene i Syngestykket »Renaud d'Ast« (af Radet), jvfr. »Dana« I. S. 308. — En Note om det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs Kaarter, i L. T. 1825, S. 821.

Olufsholm (P. L.), Pseudonym; see Peter Lotharius Oxholm.

Oppen (Johan Frederik Blix), f. d. 5te Februar 1766 (ikke 1776) i Østerdalen i Norge, hvor hans Fader Christopher v. Oppen, gift med Anne Jørgensdatter Houmb, var Capitain ved Skiløberne (f. 1732, † 1780). Han besøgte den militaire Skole i Christiania; blev derfra i Maj 1786 dimitteret med Udmærkelse, og d. 30te Juni s. A. ansat som Fændrik à la suite ved Arveprindsт Frederiks Regiment; d. 22de Febr. 1788 udnævnt til Secondlieutenant. Ved Oprettelsen af de sjællandske lette Infanteri-Batailloner fra d. 1ste Jan. 1790, ansattes han derved, og blev d. 23de Juni 1791 Premierlieutenant; d. 13de Marts 1801 Capitain. — Han havde lagt sig meget efter Geometri og Kaarttegning, blev derved bekjendt af Rentekammeret og brugt ved Landvæsensplaner, siden ved Forstvæsenet. Ved sine Arbejder i Forstfaget foranledi-

gedes han til i Aaret 1797 at udfinde et nyt mathematisk Instrument: Dendrometrum, hvorover han indsendte en Afhandling, saavelsom en anden „om Telegrapher i Almindelighed, og Inventioner til transportable Telegrapher i Særdeleshed“, til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, hvis Bifald han modtog. Fungerede fra 1795 af som Adjutant, naar Kongen foretog vidtudstrakte Krigsøvelser i forskjellige Egne; holdt i flere Aar i Kjøbenhavn Forelæsninger over Militair-Videnskaberne, og især Geometrien, med Anvendelse paa Terrainlæren og Recognoscering; ligeledes, i Aarene 1801 og 1802 saavelsom ved forefaldende Leiligheder i de siden paafulgte Krigsaar, theoretiske og praktiske Øvelser i Telegraphi; fik 1801 Overbestyrelsen af Telegraph-Anlæg i Danmark (med Undtagelse af dem, som under Amiralitetets Bestyrelse anlagdes langs Sjællands østlige Kyster); blev ved Generalstabens Oprettelse d. 20de Januar 1808 Overadjutant og Major; d. 16de Marts 1812 Generaladjutantlieutenant og Oberstlieutenant; d. 28de Januar 1813 Ridder af Danebroge; d. 31te Juli 1815 Kammerherre; d. 9de Febr. 1816 Oberst; d. 28de Octbr. 1817 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; den 16de Juli 1823 Generalqvarteermesterlieutenant i Generalqvarteermesterstaben (men vedblev desuagtet at gjøre Tjeneste ved Generaladjutantstaben); udnævntes d. 16de Maj 1824 til Commandeur af Danebroge; s. A. til Ridder af den russiske St. Anna Ordens 2den Klasse. † 20de Januar 1826 i Kjøbenhavn. — * $\frac{1}{12}$ 1820 Nicoline Anthonette Seehuus (f. 1776, † $\frac{9}{1}$ 1822 i Kjøbenhavn). — (Biographi, ved Fr. Thaarup, i Døt's „Materialier“, Nr. 18; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 475—78).

Beskrivelse over et nyt Dendrometer, i det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter for 1803—4, S. 75—80, m. K.; paa Tydsk: Beschreibung e. neuen Dendrometers oder Baummessers; übers. von *Markussen*. Koph. 1805, gr. 8, m. Kpf. (Leipz. L. Z. 1806, Septbr. S. 1840).

Oppermann (Carl Vincenz), f. d. 31te Decbr. 1784 i Lauenförde ved Weser, hvor hans Fader var Præst. Lærte Jagten og Forstvæsenet i det Hannoveranske; kom 1804 til Danmark og blev i Febr. 1806 Skovrider ved Brahetrolleborg i Fyen. — * $\frac{9}{10}$ 1809 Johanne Margrethe Oxenbøll.

Nogle Bemærkninger om Forholdet imellem Skovens Tilvært og vor Rentefod, samt om Skovbrug i Almindelighed. Gjenmæle imod en Recension i Maanedsskrift for Litteratur VII. Aarg. 5te Hefte. Kbh. 1836. — (Meddeelt).

Oppermann (Ludvig Henrik Ferdinand), Søn af Ovenstaaende, f. d. 7de Septbr. 1817; kom 1829 i Odense Skole, hvorfra han blev dimitteret 1834, og udmærket ved de to første Examina; besøgte efter anden Examen et halvt Aar den polytechniske Anstalt; var Alumnus paa

Walkendorfs Collegium indtil Maj 1839; studerede siden Philologi, og tog Examen i Maj 1843; blev i Novbr. s. A. Lærer ved Mariboes Realskole; i Novbr. 1844 tillige ved Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn.

Latinsk Sproglære til Skolebrug. Udarbeidet især efter Billroth. Kbh. 1840. (T. f. L. o. K. III. 331; Fædrel. I. 1840, Nr. 156, af P. H. Tregder; »Dagen« 1840, Nr. 98; »Den Frisindede« 1840, S. 204).

Indledning til den danske Sproglære. (Trykt som Manuskript). Kbh. 1844. 24 S. 8. Anden Udgave. ibid. 1845.

Elementair Plangeometrie. Kbh. 1845.

Bidrag: i »Kjøbenhavnsposten« (Om »Fædrelandets« Kritik over Dr. Kalkar, 1840, Nr. 45; Duplik, sstd. Nr. 51; jvfr. Fædrel. I. 1840, Nr. 74. 77); — i »Fædrelandet« (Anmeldelse af P. C. Bergs »Ledetraad ved den første geometriske Underviisning«, III. 1842, Nr. 897 [jvfr. sstd. Nr. 907, af Berg; Nr. 911, af Oppermann]; Nogle Bemærkninger om Hr. Repps »Dano-magyariske Opdagelser«, IV. 1843, Nr. 1140. (jvfr. Kbhpost. 1843, Nr. 33, af Th. G. Repp).

Foruden de anførte Opsatser en Deel anonyme Anmeldelser i »Fædrelandets« Søndagsnummer og nogle faa i „Dagens" Feuilleton (under Levins Redaction), samt en enkelt (Meiers danske Grammatik) i det svenske Tidsskrift »For Litteratur og Kritik« (II. 1844, S. 294—304). — (Revid.).

d'Origny (Frederik Julius), Søn af Oberst d'Origny, og fød i Odense d. 12te Januar 1774; blev udnævnt til Officeer d. 1ste Marts 1780; avancerede d. 1ste Februar 1790 til Premierlieutenant ved fyenske Infanteri-Regiment; men stod kun i en kort Tid ved dette Regiment, i hvilken Tid han under v. Binzers Veiledning i Kiel begyndte at danne sig for sin tilkommende Stilling, og blev derpaa, efter Ansøgning, forsat til sjællandske Jægercorps, ved hvilket han udnævntes til Capitain d. 8de November 1799. Kort efter Kjøbenhavns Bombardement i 1807 blev han ansat som Pladscommandant i Kallundborg, og derpaa som Næstcommanderende i Roeskilde under Spaniernes Cantonnement sammesteds i 1808; forsattes d. 2den Marts 1808 som Compagnichef til sjællandske Skarpskyttere (siden det jydske Jægercorps); erholdt d. 7de Maj 1809 Majors Anciennitet; var fra 1809 til Udgangen af 1813 Høistcommanderende paa Agersø og Omø; udnævntes d. 28de Januar 1812 til Ridder af Danebroge; vendte atter tilbage som Major, d. 1ste Febr. 1816, til sjællandske Jægercorps, i hvilket Corps han forblev indtil d. 25de April 1823, da han udnævntes til Commandeur for jydske Jægercorps, med Oberstlieutenants Anciennitet fra 17de Febr. 1816; blev 1825 Ridder af den franske Æreslegion. Avanceret til Oberst, d. 22de Maj 1826, forlod han det jydske Jægercorps d. 9de August 1828, under hvilket Datum han blev udnævnt til Commandeur for H. K. H. Prinds Christian Frederiks Regiment; blev d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste August 1829 Commandeur af Danebroge; i Begyndelsen af 1834 tjenstforrettende Commandant i Kjøbenhavn; d. 3die Novbr. 1835

Chef for det 1ste jydske Infanteri-Regiment; d. 28de Octbr. 1836 Kammerherre. † 1ste August 1838 i Kjøbenhavn. — * Anna Hedvig Schultz. — (Jvfr. Milit. Repertor. Bd. IV. S. 398—99. — Hans Portrait, af Monies).

Om Hyacinthers Dyrkning paa fri Land; meddeelt i en Skrivelse til Landhuusholdningsselskabet, i Nye landoeconom. Tidender Bd. VI. S. 232—41. (Forf. erholdt 1826 Landhuusholdningsselskabets anden Medaille i Guld for Hyacinth-Zwiblers Dyrkning paa fri Land, jvfr. N. landoec. Tid. Bd. VI. S. 311).

Orm (Hans Paus), f. d. 7de Marts 1802. Faderen Johannes Orm, Student, Landbruger og tidligere Ejer af Bakkehuset († 1802); Moderen Bertha Helene Orm, ældste Datter af Hans Paus, Sorenskriver i Øst- og Vestfinmarken (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 453). Sønnen lever som Comptoirist i Kjøbenhavn. (Jvfr. Øst's „Supplementblade", Nr. 26).

Digte. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. V. 415—51).

Siden Aaret 1828 har han leveret poetiske Bidrag til forskjellige Ugeblade og Tidsskrifter, under Pseudonymnavnet „Armsohn".

Orsleff [ikke Ørslef] **(Jens Peter)**, f. d. 20de August 1766 i Holtug i Sjælland, hvor hans Fader Michael Jespersen Orslew var Degn (f. 1731, † 1806); Moderen Edele Margrethe Mariager (f. 1734, † 1782), en Datter af Jens Mariager, Capellan til Holtug og Magleby, og Kirstine Bagger. — Efter at have nydt privat Undervisning, blev han 1782 sat i Frue latinske Skole i Kjøbenhavn; afgik derfra til Universitetet 1786 (ikke 1780); underkastede sig d. 20de Novbr. 1790 medicinsk Embedsexamen (Laud.); disputerede d. 14de Juni 1791 for Doctorgraden i Medicinen; rejste samme Aar til Narwa i Rusland, og nedsatte sig der som privat Practicus; vendte 1825 tilbage til Kjøbenhavn, hvor han derefter privatiserede. † 14de Novbr. 1835, ugivt, i Kbhvn. — (Biographi i det til hans Doctorpromotion 1791 udstedte Universitetsprogram, i Folio; jvfr. Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIV. 93; XXXI. 72).

Specimen *de febre puerperali*, præsertim ea, quæ a. 1790 nosocomium puerperarum infastavit; q. d. 24. Novbr. Sodalitio philiatrico submittet. Havniæ, 1791. 8 pag. 8. — Spec. inaug. med. *de docimasia pulmonum*. Hafniæ, 1791. (L. E. 1792, Nr. 46; „Iris" 1791, III. 338—39; Hartenfeils Med. chir. Zeit. 1795, Bd. II. Nr. 41, Beil. S. 277—79).

Ortmann (Cilius Christian Wilhelm), f. i Faaborg, Søn af nedenanførte Districtslæge Frederik Ortmann; blev 1827 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat J. L. Rohmann; tog i Efteraaret 1834 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char. med

Fortrin); nedsatte sig s. A. som privat Practicus i Faaborg, hvor han d. 29de Jan. 1841 blev adjungeret Districtslæge.

Praktiske Jagttagelser (1. Ligatura arteriæ cruralis med sekundær Blødning; Gangræn; Død paa den 17de Dag; 2. En Cheirothrocace; 3. En Spondylarthrocace; 4. En lægt Tetanus rheumaticus), i Bibl. f. Læger XXX. S. 199—217.

Ortmann (Frederik), f. 1769 i Odense, hvor hans Fader Johan Frederik Ortmann var Stadschirurg og givt med Citsel Jørgensen. — Han underkastede sig i Foraaret 1793 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev d. 17de October 1800 Reserve-Districtschirurg i Middelfart og Vends Herred; 1805 Districtschirurg i Faaborg og Salling Herred, samt 3 Sogne i Baag Herred. — * Else Marie Brandt, en Datter af Cancelliraad og Postmester Jens Brandt i Middelfart. — (Jvfr. Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIV. 182; XXXI. 102).

Bidrag i Bibliothek for Læger (Et lykkeligen helbredet Vulnus penetrans abdominis et uteri gravidi; oplæst i det Kongl. med. Selskab d. 16. Octbr. 1830, i Bd. XIV. S. 77—80; paa Tydsk i Froriep's Notizen aus der Natur- und Heilk. Bd. XXX. 1831, No. 657 (No. 19), Juni, S. 303—4; Udtog i Summ. d. Med. 1831, Bd. 3, S. 358; Casper Repert. d. Heilkd. Bd. 32. 1833, H. 2. S. 273; Henke's Zeitschr. f. d. Staatsarzneykd. 1834, H. 1.).

Ortwed (Søren Rosbierg), f. i Helsingør d. 7de April 1796, Søn af Hans Ortwed (Garnisons-Auditeur paa Kronborg Fæstning, samt Birkedommer og Skriver ved den Kronborgske Geværfabrik, eller Hellebeks Birk) og Caroline f. Rosbierg. Dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole blev han Student 1813, og erholdt Udmærkelse til anden Examen i det paafølgende Aar; absolverede i April 1817 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie"; blev d. 11te April 1821 ordineret Katechet ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn; d. 31te December 1823 Præst for den lutherske Menighed paa St. Croix i Vestindien, samt Missionair sammesteds; d. 29de April 1829 Sognepræst i Rønne og for St. Knuds Menighed, samt Provst paa Bornholm; d. 4de Juni 1834 Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense, Stiftsprovst i Fyen og Provst i Odense Herred; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 24de Maj 1841 Domprovst og Sognepræst til Domkirken i Roeskilde; d. 1ste Juli s. A. tillige Provst for Somme og Voldborg Herreder. — * Hanne Patermann, Enke efter Krigsraad og Told-Controleur paa St. Croix, Jens Ludv. Stoud Moth.

Tale ved St. Thomas's gjenopbygte Kirkes Indvielse 1827. Kbh. 1827.

Prædikener, holdne ved forskjellige særegne Leiligheder for flere forskjellige Menigheder. Odense, 1837. (Fyens Stifts-Avis 1837, Nr. 136; Berl. Tid. 1837, Nr. 175).

Taler, holdne ved Indvielsen af Kammerherre Jens Benzons og Hustrues Begravelsesplads i St. Knuds Kirkehauge den 27. Juni 1836, og ved Kammer-

herre Jens Benzons Bisættelse i St. Knuds Kirke den 30. December 1839. Odense, 1840.

Tale, holden i St. Knuds Kirke paa Sørgefesten den 16. Januar 1840. Odense, 1840.

Prædiken, holden i Roeskilde Domkirke ved Aabningen af Provindsial-Stændernes Forsamling den 15de October 1844. Roeskilde, 1844.

Taler ved Stiftamtmand og Kammerherre, Ridder og Dannebrogsmand, Hans Vilh. Cederfeld de Simonsens Bisættelse i St. Knuds Kirke i Odense den 13de Mai 1836. Odense, 1836. (Den Første af disse i Forening udg. Taler er af S. N. Ortwed; jvfr. Art. N. Faber (I. S. 397).)

Bidrag: i »Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark« (Brev om Bibelsagen i Vestindien, 1827 Nr. 9); — i »Dansk Ugeskrift«, redig. af J. F. Schouw, (Bidrag til Oplysning om Missionsvæsenets Tilstand paa de dansk-vestindiske Øer, især paa St. Croix, i Bd. VIII. Nr. 188, S. 81—99; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 629—30). — (Tildeels efter Autogr.).

Ostenfeld (Christen Nicolai Lind), f. 1783 i Dudløse ved Holbek. Faderen Hans Ostenfeld (Raad) var Sognepræst til Dudløse og Sønderſted (f. 1738, † $\frac{12}{8}$ 1805); Moderen Cathrine Marie Lind (f. 1766, † 1828), en Datter af Kjøbmand Christen Nicolai Lind i Holbek, og Dorothea Mariche f. Bang. — Blev i Foraaret 1801 dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole; underkastede sig i Juni 1804 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i Juni 1808 sammes praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakteer; blev 1805 Copiist og d. 28de Marts 1809 Fuldmægtig i Revisions-Comptoiret for Stifterne og de offentlige Stiftelsers Regnskaber under det kgl. danske Cancelli; 1813 Cancellisecretair; 1818 Stiftsrevisor i Fyen, Langeland, Als og Ærø; 1826 Cancelliraad; d. 28de Juni 1842 Justitsraad, med Rang i 5te Kl. No. 3. — * 1813 Petronelle Abigael Tostrup, en Datter af Stiftsprovst Hans Peter Tostrup og Magdalene Susanne f. Bing.

Digte, i Poulsens »Nytaarsgave« for 1806 og 1807.

Ostermann (Johannes Andreas) f. i November 1809 paa Thyholm i Aalborg Stift, hvor hans Fader Andreas Ostermann da var Sognepræst til Søndberg og Odby, siden til Randlev og Bjerager i Aarhuus Stift (f. 1771 i Bogense, † $\frac{17}{8}$ 1838); hans Moder Anne Margrethe f. Harsen (f. 1784, † $\frac{7}{2}$ 1826). — Efter at have modtaget den første Underviisning af sin Fader, blev han 1823 sat i Horsens lærde Skole og 1829 derfra dimitteret til Universitetet; tog i Novbr. 1838 den philologiske Embedsexamens theoretiske og i Marts 1839 dens praktiske Deel, begge med Charakteren Haud illaud.; blev d. 23de September 1840 ansat som Adjunct ved Metropolitanskolen. — * $\frac{2}{10}$ 1839 Hansine Mar-

grete født Jessen. — (Hans Autobiographi i Programmet fra Metropolitanskolen 1841, S. 40; jvfr. Hundrup's Skole-Calender, 1843, S. 164—65).

Om Afgangs-Examen i den reformerede Skole. Kbh. 1845.

Bidrag: i „Fædrelandet“ (Vor nyeste Journalliteratur, i Bd. II. 1836, Nr. 71, S. 521—30; Erklæring (om F. C. Olsens Bearbeidelse af C. G. Zumpt's Opgaver til Oversættelse paa Latin), II. 1841, Nr. 568; Lingvistiske Tvivl og Betænkeligheder, V. 1844, Nr. 1525 (jvfr. sstd. Nr. 1557. 1558; Heibergs Intelligensbl. IV., Nr. 47. 48); Tilrettevüsning af C. Molbechs „Om Udgivelsen af Anders Vedels danske Saxo og om Samfundet til den danske Literaturs Fremme,“ 1846 Nr. 20); — i „Søndagen“ et Tillægsbl. til „Dagen“ (En Bemærkning, det lærde Underviisningsvæsen vedkommende, foranlediget af S. N. J. Blochs sidste Skoleprogram 1839 (4de Hefte), i Aarg. 1839, Nr. 38); samt i flere Tidsblade, f. Ex. „Kjøbenhavnsposten“ og „Dansk Folkeblad“.

Kritiske Anmeldelser: i „Fædrelandet“ (af C. Wilsters Oversættelse af Euripides's Tragedier, I. 1840, Nr. 195; C. F. Ingerslev: „Om det lærde Skolevæsens Tilstand i nogle tydske Stater og i Frankrig“, o. s. v., II. 1841, Nr. 476. 483; C. F. Bojesen: „Haandbog i de græske Antiqviteter“, sstd. Nr. 638; M. J. Hammerich: „Om det mundtlige Foredrag“, III. 1842, Nr. 960); — i „Dagen“ (af F. Paludan Müllers: „Venus“, 1841 Nr. 92, jvfr. „Figaro“ 1841, I. 51—70).

Mindedigt over Cand. med. O. C. Drejer, i Kbhvnspost. 1837, Nr. 3. — (Revid.).

Otte (Christian Daniel), Grosserer i Kjøbenhavn. † 14de October 1833 i sit 76de Aar. — * Elisabeth Aplebye, Datter af Agent Peter Aplebye og Maria Christine f. Holsten.

Beyträge zur Industrie- und Handels-Kunde. Eine Monatsschrift. I.—XII. Band. (Jeder Band in 6 Heften). Kopenh. 1825—30. (Begyndt fra Septbr. 1824).

Otte (Friedrich Wilhelm), Etatsraad og Landcommissair i Hertugdømmet Slesvig (jvfr. Kordes' Lex. S. 258; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 415—16; Schröder's Nachtr. S. 840); boede 1829 paa Bakkegaarden ved Kjøbenhavn.

Bidrag i Rahbeks „Tritogenia“ (Om Grækerne og den nærværende Krig i Østen, i Bd. IV. 1829, S. 1—18, med Tillæg af K. L. Rahbek, sstd. S. 18—32; 81—97).

Otterstrøm (Christian Rasmus), f. d. 6te Juli 1795 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Aage Otterstrøm, givt med Karen Bryniche, var Skomagermester; tog i Juni 1812 dansk-juridisk Examen; blev derefter Procurator ved Landsoverretten i Viborg; d. 22de Juni 1837 valgt til Kasserer ved Bankcomptoiret i Aarhuus, hvor Forretningerne bleve ham

overdragne d. 10de Febr. 1838; 1842 Cancelliraad. Valgtes 1835 af Communen i Viborg, og 1841 af Communerne i Aalborg og Hjøring til Deputeret ved Stænderforsamlingerne for Nørrejylland, og mødte i denne Egenskab i Viborg 1836 og 1840. — * 1/9 1821 Agnethe Maria Blom, Datter af Stiftamtmand i Viborg, Emanuel Blom og Christiane Charlotte f. v. Arenstorff. — (Hans Portrait paa det lithographerede Blad: „Danske Folkerepræsentanter i Viborg," 1844).

I „Tidende for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Nørre-Jylland", af hvilken han var Medredacteur 1836, (Forslag om Toldstedet for Viborg, 1836, I. S. 376—78; Forslag til en Petition om Forandring i Reglerne for Medbetelsen af Omkostninger i Sager mellem det Offentlige og Privatmand, samt angaaende Salairets Udredelse til Sagførere i beneficerede Sager, 1840 S. 879—882; Forslag til en Petition om, at Rescriptet af 4de Novbr. 1840, angaaende Optagelsen af Minoritetsvotum i Stænderforsamlingernes Petitioner enten maatte tilbagekaldes, eller et Udkast i den Anledning forelægges Stænderne, sstd. S. 1301—6).

Ottesen (Otto), f. 1743 i Rødby i Laaland, hvor hans Fader var Kjøbmand; dimitteredes 1760 til Universitetet fra Roeskilde Skole; tog d. 22de Jan. 1766 theologisk Attestats (n. c.); blev 1769 Capellan i Skeen i Norge; d. 18de October 1775 (ikke 1778) Sognepræst til Høiland paa Jæderen i Stavangers Amt; d. 18de Novbr. 1791 til Fedt paa Nedre-Rommerige, og Provst; resignerede 1818. † 1819. — * Christine Ording.

Uskyldige Tanker over Fornuft-Lysets Misbrug i Guds Kirke. Kbh. 1786. — Underretning om Skorsoner-Roden, dens Avl og Behandling til Skorsoner-Kaffe. ibid. 1791. 32 S. 8. (L. E. 1791, Nr. 28; Krit. og Antikr. H. IX. S. 203—5; jvfr. Norske Intellig. Sedler 1798, Nr. 46, af O. Ottesen. Et Udtog af Skriftet er indført i Neumanns Norske Landvæsensamlinger II. 218—32).

Stille Brevvexling om det norske Universitet, indf. i „Kjøbenhavnske lærde Efterretninger" 1796, Nr. 5. Herimod skrev en Anonym i Politisk og physisk Magazin VIII. 583—98, jvfr. „Hermoder" VII. 87—89. J. Rosteds Svar derpaa fulgte som et Tillæg med de lærde Efterretninger 1796, Nr. 16. Ottesen skrev en Apologi for sig, som fulgte med Norske Intelligentssedler 1796, Nr. 17; derpaa kom Replik i Nr. 22.

Ottesen (Peter Christian), en Søn af Handelsmand Otto Ottesen og Johanne Jensen; f. d. 21de Marts 1791 i Kjøbenhavn; tog dansk-juridisk Examen i Juli 1812; blev d. 29de Juli 1813 Copiist i Rentekammerets 1ste jydske Renteskrivercomptoir; d. 27de Marts 1816 Copiist i Underfogdens Comptoir i Kbhvn, med Prædicat af Assistent; d. 27de Febr. 1822 Assistent ved Kongens Fogeds Embede i Kjøbenhavn; d. 19de Juni 1845 1ste Fuldmægtig i Justitscomptoiret ved Criminal- og Politiretten sstd. (fra 1ste Juli s. A.). — * Nicoline Christine Krog.

Alphabetisk Realregister til de 15 første Bind af „Juridisk Tidsskrift, udg. af A. S. Ørsted“. Forfattet af P. C. Ottesen og C. T. Horn. Kbh. 1823. 1826 og 1830 (i 3 Hefter).

Ottesen (Rasmus) var Gaardmand i Tingjellinge i Sjælland; er nu Avlsbruger i Fredericia.

Erklæring fra os underskrevne Medlemmer af vor danske christne Menighed i Anledning af det forehavende Forslag til en ny Alterbog og et nyt Kirke-Ritual. Til Trykken besørget og udgivet af R. Ottesen. 1840. 60 S. 8vo. (Fædrel. I. 1840, Nr. 93; „Dagen“ 1840, Nr. 20; jvfr. Casses Nyt jurid. Tidsskrift, II. 91—93, og Art. Rasmus Sørensen).

Bidrag i J. C. Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ 1840 (Allerunderdanigst Tilskrift til H. M. Kong Christian d. 8de, i Nr. 3; Et Brev til Langelænderne om Gjendøberne, i Nr. 4; Til christne Venner om Troen og Skriften, Nr. 24, jvfr. sstd. Nr. 28).

Otto (Carl), f. d. 20de Maj 1795 paa den vestindiske Ø St. Thomas, hvor hans Fader Johan Traugott Otto da var Garnisons-chirurg, siden Universitets- og Communitets-Kasserer og Kammerraad (f. 1766, † 2/4 1827); hans Moder var Albertine Wilhelmine Frederikke f. Conradi (f. 1774, † 7/1 1844). I 1800 kom han med sine Forældre til Kjøbenhavn; blev i sit 7de Aar sat i Basedows Skole, og 1810 i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han 1813 dimitteredes til Universitetet; tog Examen Artium med bedste Charakteer, og erholdt Udmærkelse ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; lagde sig nu efter Lægevidenskaben; besøgte som Volontair Almindeligt-Hospitals chirurgiske, og Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling, ved hvilken han fra 1817 til Juni 1819 var Reserve-Candidat; vandt 1818 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte medicinske Priisopgave: „Num per vasa lymphatica sola omnis in corpore humano fit absorptio?“; tog d. 28de Marts 1818 medicinsk Embedsexamen (Laud. unanimi consensu); var i Vinteren 18 18/19 Candidat paa Fødselsstiftelsen; disputerede d. 30te Januar 1819 for Licentiatgraden i Medicinen, og d. 23de (ikke d. 30te) September s. A. for Doctorgraden; tiltraadte i Slutningen af October s. A., i Selskab med nuværende Stadsphysicus Prof. Hoppe, en Rejse i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrige, England, Skotland, Irland, Holland; og kom tilbage i Aug. 1822. De Stæder, hvor han længst opholdt sig, vare Berlin, Wien, Rom, Paris, London og Edinburgh. Efter sin Hjemkomst holdt han siden Efteraaret 1822 som Privatdocent ved Universitetet i 4 Aar itræk Forelæsninger over Nervesystemets Physiologi, Sandsernes Physiologi, de nyeste Opdagelser i Physiologien, og i to Vintre over Phrenologien. Blev 1825 constitueret,

og d. 1ste (ikke d. 12te) September 1826 ansat som Læge ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset paa Christianshavn; foretog i 1829, største-delen for sin Sundheds Skyld, atter en Udenlandsreise, besøgte atter Berlin, Dresden, Wien; bivaanede Lægernes og Naturforskernes Forsamling i Heidelberg, og vendte tilbage i October s. A.; deeltog 1830 i nysnævnte Forsamling i Hamborg; blev d. 27de April 1832 Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 19de Novbr. 1831 constitueret Docent, og d. 13de Novbr. 1832 Professor extraordinarius i Pharmakologi og medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet; d. 25de Juni 1840 Professor ordinarius og Assessor i Consistoriet; foretog fra Midten af Juni 1840 til Juli 1841 en videnskabelig Udenlandsreise; erholdt d. 1ste September 1843, efter Ansøgning, i Naade Entledigelse fra sit Embede som Læge ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset samt Hof- og Stadsrettens Arrester; udnævntes d. 28de Juni 1845 til Ridder af Danebroge. I Fædrelandet er han siden 1820 Medlem af det Kgl. medicinske Selskab, hvis Secretair han var i 3 Aar (fra 1825 til 1828); og siden 1828 Medlem af Directionen for det Classenske Literaturselskab for Læger. Desuden er han efterhaanden bleven Medlem af det svenske Læge-Selskab i Stockholm, af det medicinsk-chirurgiske Selskab i Berlin, die naturforschende Gesellschaft i Leipzig, the medico-chirurgical, the phrenological og the ethical society for the study and practical Application of Phrenology i Edinburgh, af the phrenological society i London, af Athénée de médecine, la société phrénologique, og Académie royale de médecine i Paris, société de médecine pratique i Montpellier, la société médicale i Lyon; correspónderende Medlem af det medicinske Selskab i Storhertugdømmet Baden, og af „Verein für Heilkunde in Preussen" i Berlin; Æresmedlem af Provincial, medical & surgical Association i England ved dens 6te Aarsmøde i Bath d. 18de Juli 1838, og af „der ärzliche Verein" i Hamborg. I 1834 fik han kongl. Ordre at tiltræde den til Opførelse af en ny Tugt-, Rasp- og Forbedringshuus-Bygning nedsatte Comitee, og i 1835 Ordre at tiltræde Apothekertaxt-Commissionen. — * 1827 Anna Friis, en Datter af Grosserer og deputeret Borger Hans Friis i Kjøbenhavn. — (Autobiographi i Solennia academica Universitatis Havniensis ved Doctorpromotionen d. 28de October 1819, p. 14—16; jvfr. Løs's „Materialier" Nr. 33. 148; Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIV. 223—32; XXXI. 115).

De actione hydrargyri medica, Partic. I.—II. Dissertt. inaugg. Hafniæ 1819. (L. T. 1819, Nr. 28. 29; Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. XLIV. 1820, Aug. S. 102—107; Pierer Allg. medicin. Annal. 1820, Novbr. S. 1563—64).

Broussais og Broussaismen. En Fremstilling af det nye franske System i Medicinen, med egne Bemærkninger og Jagttagelser. Kbh. 1822. (L. T. 1822, Nr.

43, af F. G. Howitz; Bibl. f. Læg. 1823, III. S. 68–81, af H. M. W. Klingberg; Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. XLIX. 1823, Jan. S. 59–60; Hufeland Journ. der Heilk. Bd. LVI. 1823, Mai S. 115–26; Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. I. No. 7. 8, S. 113–132; Pierer Allg. medic. Annal. 1824, Aug. S. 1080; Férussac Bullet. des Sc. méd. 1824 Mars; jvfr. Messager franç. du Nord 1825, p. 25–27; »Ny Hygæa« I. S. 12–22; 79–98; 157–63; »Statsvennen« 1823, Nr. 49).

Reise durch die Schweiz, Italien, Frankreich, Grossbritannien und Holland, mit besonderer Rücksicht auf Spitäler, Heilmethoden und den übrigen medicinischen Zustand dieser Länder. I.–II. Theil. Hamburg 1825, mit 2 Kupfert. (Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. LV. 1826, Febr. S. 82–95; Bd. LIX. 1828, Juni S. 273–98; Hecker litt. Annal. der Heilk. Bd. V. 1826, S. 44–67; Bd. VIII. 1827, Aug. S. 372–418, af Wutzer; Pierer Allg. medic. Annal. 1826, April, S. 455–73; Rust und Casper krit. Repert. für Heilk. Bd. XI. 1826, H. 2. S. 157––189; Medic. chir. Zeit. 1826, Bd. I. Nr. 6, S. 81–88; Bd. II. Nr. 28, S. 33–41; Beck's Allg. Repertor. 1827, Bd. II. St. 1. S. 7–20; Gött. A. 1827, St. 82, S. 814; Allg. H. Z. 1828, Ergzbl. Nr. 2; Summ. d. Med. 1828, Bd. II. S. 210; Edinb. med. and surgic. Journal Vol. XXVII. 1827, No. 90, Jan. p. 136–40). [Beretningen om Rejsen i Tydskland, Schweitz og Italien findes paa Dansk i »Ny Hygæa« Bd. 2. 3. 4. 5.; jvfr. Bd. 4. S. 387 ff.; Bd. 6. S. 86 ff.; Bd. 7. S. 56 ff; Bd. 8. S. 1 ff.; »Telegraphen« 5te Aarg.].

Phrenologien eller Gall's og Spurzheim's Hjerne- og Organ-Lære i fuldstændig Oversigt og i sine senere Fremskridt; med Bidrag til dens nøjere Kundskab og Stadfæstelse. Kbh. 1825, med 2 Kobbertavler. (Hecker litt. Annal. der Heilk. Bd. III. 1825, Octbr. S. 158–72; Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. LV. 1826, Mai, S. 251–61; Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. IX. 1825, Mai und Juni, H. 3., S. 489–506, og derfra i Pierer Allg. medic. Annal. Supplementbd. 1821–1825, H. 6. 1827, Apr.–Juni, S. 810–13; Messager franç. du Nord 1825, p. 136–40; 145–47; »Telegraphen« V. Aarg. S. 1–16, af J. C. Lange; S. 73–78, af Otto; S. 78–80, af Lange; Ørst's „Archiv« III. 115–20; Tidsskr. f. Phrenologien I. S. 370; jvfr. »Ny Hygæa« IV. 155–93; V. 53–61; 125–32; 187–96; 274–306; 394–402; VI. 195–200; 441–43).

Phrenologien, anvendt paa Forbrydere og Forbrydelser. En Række af psychologiske Forsøg. (Særskilt Aftryk af flere Afhandlinger i »Ny Hygæa«). Kbh. 1827. (»Ny Freia« 1827, S. 27).

De tydske Naturforskeres og Lægers Forsamling i Hamborg i 1830. Kbh. 1830. (ogsaa i Bibl. f. Læger XIII. S. 213–56).

Om den orientalske Cholera, dens Natur og Behandling, og hvorvidt vi have dens Udbredelse til Danmark at befrygte, med Angivelse af Forebyggelsesmidlerne og de Forholdsregler, der ved dens Udbrud ere at tilraade. Oplæst i det Kgl. medic. Selskab d. 27. Jan. 1831. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XIV. S. 128–98; anm. i M. f. L. Bd. V. S. 522–47, af F. B. Mansa og S. M. Trier; Hufeland Bibl. f. Heilkd. Bd. XVIII. S. 125–28, af Albr. v. Schönberg; Kbhpost. 1831, S. 151–52).

Bidrag til Kundskab om den epidemiske Cholera, dens Behandling og Forebyggelsesmidler. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XV. S. 209–76).

Yderligere Bidrag til Kundskab om den epidemiske Cholera. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XV. S. 496–617).

og d. 1ste (ikke d. 12te) September 1826 ansat som Læge ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset paa Christianshavn; foretog i 1829, største delen for sin Sundheds Skyld, atter en Udenlandsrejse, besøgte atter Berlin, Dresden, Wien; bivaanede Lægernes og Naturforskernes Forsamling i Heidelberg, og vendte tilbage i October s. A.; deeltog 1830 i nysnævnte Forsamling i Hamborg; blev d. 27de April 1832 Medlem af det kongl. Sundhedscollegium; d. 19de Novbr. 1831 constitueret Docent, og d. 13de Novbr. 1832 Professor extraordinarius i Pharmakologi og medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet; d. 25de Juni 1840 Professor ordinarius og Assessor i Consistoriet; foretog fra Midten af Juni 1840 til Juli 1841 en videnskabelig Udenlandsrejse; erholdt d. 1ste September 1843, efter Ansøgning, i Naade Entledigelse fra sit Embede som Læge ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset samt Hof- og Stadsrettens Arrester; udnævntes d. 28de Juni 1845 til Ridder af Danebroge. I Fædrelandet er han siden 1820 Medlem af det Kgl. medicinske Selskab, hvis Secretair han var i 3 Aar (fra 1825 til 1828); og siden 1828 Medlem af Directionen for det Classenske Literaturselskab for Læger. Desuden er han efterhaanden bleven Medlem af det svenske Læge-Selskab i Stockholm, af det medicinsk-chirurgiske Selskab i Berlin, die naturforschende Gesellschaft i Leipzig, the medico-chirurgical, the phrenological og the ethical society for the study and practical Application of Phrenology i Edinburgh, af the phrenological society i London, af Athénée de médecine, la société phrénologique, og Académie royale de médecine i Paris, société de médecine pratique i Montpellier, la société médicale i Lyon; correspondercnde Medlem af det medicinske Selskab i Storhertugdømmet Baden, og af „Verein für Heilkunde in Preussen“ i Berlin; Æresmedlem af Provincial, medical & surgical Association i England ved dens 6te Aarsmøde i Bath d. 18de Juli 1838, og af „der ärzliche Verein“ i Hamborg. I 1834 fik han kongl. Ordre at tiltræde den til Opførelse af en ny Tugt-, Rasp- og Forbedringshuus-Bygning nedsatte Comitee, og i 1835 Ordre at tiltræde Apothekertaxt-Commissionen. — * 1827 Anna Friis, en Datter af Grosserer og deputeret Borger Hans Friis i Kjøbenhavn. — (Autobiographi i Solennia academica Universitatis Havniensis ved Doctorpromotionen d. 28de October 1819, p. 14—16; jvfr. Døl's „Materialier“ Nr. 33. 148; Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIV. 223—32; XXXI. 115).

De actione hydrargyri medica, Partic. I.—II. Dissertt. inaugg. Hafniæ 1819. (L. T. 1819, Nr. 28. 29; Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. XLIV. 1820, Aug. S. 102—107; Pierer Allg. medicin. Annal. 1820, Novbr. S. 1563—64).

Broussais og Broussaismen. En Fremstilling af det nye franske System i Medicinen, med egne Bemærkninger og Iagttagelser. Kbh. 1822. (L. T. 1822, Nr.

43, af F. G. Howitz; Bibl. f. Læg. 1823, III. S. 68—81, af H. M. W. Klingberg; Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. XLIX. 1823, Jan. S. 59—60; Hufeland Journ. der Heilk. Bd. LVI. 1823, Mai S. 115—26; Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. I. No. 7. 8, S. 113—132; Pierer Allg. medic. Annal. 1824, Aug. S. 1080; Férussac Bullet. des Sc. méd. 1824 Mars; jvfr. Messager franç. du Nord 1825, p. 25—27; „Ny Hygæa" I. S. 12—22; 79—98; 157—63; „Statsvennen" 1823, Nr. 49).

Reise durch die Schweitz, Italien, Frankreich, Grossbritannien und Holland, mit besonderer Rücksicht auf Spitäler, Heilmethoden und den übrigen medicinischen Zustand dieser Länder. I.—II. Theil. Hamburg 1825, mit 2 Kupfert. (Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. LV. 1826, Febr. S. 82—95; Bd. LIX. 1828, Juni S. 273—98; Hecker litt. Annal. der Heilk. Bd. V. 1826, S. 44—67; Bd. VIII. 1827, Aug. S. 372—418, af Wutzer; Pierer Allg. medic. Annal. 1826, April, S. 455—73; Rust und Casper krit. Repert. für Heilk. Bd. XI. 1826, H. 2. S. 157——189; Medic. chir. Zeit. 1826, Bd. I. Nr. 6, S. 81—88; Bd. II. Nr. 28, S. 33—41; Beck's Allg. Repertor. 1827, Bd. II. St. 1. S. 7—20; Gött. A. 1827, St. 82, S. 814; Allg. H. Z. 1828, Ergzbl. Nr. 2; Summ. d. Med. 1828, Bd. II. S. 210; Edinb. med. and surgic. Journal Vol. XXVII. 1827, No. 90, Jan. p. 136—40). [Beretningen om Rejsen i Tydskland, Schweitz og Italien findes paa Dansk i „Ny Hygæa" Bd. 2. 3. 4. 5.; jvfr. Bd. 4. S. 387 ff.; Bd. 6. S. 86 ff.; Bd. 7. S. 56 ff.; Bd. 8. S. 1 ff.; „Telegraphen" 5te Aarg.].

Phrenologien eller Gall's og Spurzheim's Hjerne- og Organ-Lære i fuldstændig Oversigt og i sine senere Fremskridt; med Bidrag til dens nøjere Kundskab og Stadfæstelse. Kbh. 1825, med 2 Kobbertavler. (Hecker litt. Annal. der Heilk. Bd. III. 1825, Octbr. S. 158—72; Hufeland Bibl. der Heilk. Bd. LV. 1826, Mai, S. 251—61; Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. IX. 1825, Mai und Juni, H. 3., S. 489—506, og derfra i Pierer Allg. medic. Annal. Supplementbd. 1821—1825, H. 6. 1827, Apr.—Juni, S. 810—13; Messager franç. du Nord 1825, p. 136—40; 145—47; „Telegraphen" V. Aarg. S. 1—16, af J. C. Lange; S. 73—78, af Otto; S. 78—80, af Lange; Ørst's „Archiv" III. 115—20; Tidsskr. f. Phrenologien I. S. 370; jvfr. „Ny Hygæa" IV. 155—93; V. 53—61; 125—32; 187—96; 274—306; 394—402; VI. 195—200; 441—43).

Phrenologien, anvendt paa Forbrydere og Forbrydelser. En Række af psychologiske Forsøg. (Særskilt Aftryk af flere Afhandlinger i „Ny Hygæa"). Kbh. 1827. („Ny Freia" 1827, S. 27).

De tydske Naturforskeres og Lægers Forsamling i Hamborg i 1830. Kbh. 1830. (ogsaa i Bibl. f. Læger XIII. S. 213—56).

Om den orientalske Cholera, dens Natur og Behandling, og hvorvidt vi have dens Udbredelse til Danmark at befrygte, med Angivelse af Forebyggelsesmidlerne og de Forholdsregler, der ved dens Udbrud ere at tilraade. Oplæst i det Kgl. medic. Selskab d. 27. Jan. 1831. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XIV. S. 128—98; anm. i M. f. L. Bd. V. S. 522—47, af F. V. Mansa og S. M. Trier; Hufeland Bibl. f. Heilkd. Bd. XVIII. S. 125—28, af Albr. v. Schönberg; Kbhpost. 1831, S. 151—52).

Bidrag til Kundskab om den epidemiske Cholera, dens Behandling og Forebyggelsesmidler. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XV. S. 209—76).

Yderligere Bidrag til Kundskab om den epidemiske Cholera. Kbh. 1831. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XV. S. 496—617).

Om det af Dr. Fangel udgivne Skrift: »Homøopathiske Forsøg ved Sygesengen«. Kbh. 1835. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XXIII. S. 69—194; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 231, og Art. H. Fangel (I. S. 416). Denne Recension er for en stor Deel oversat af Albers i Simons »Antihomöopatisches Archiv« Bd. II. H. 3, 1836). — Om Dr. Fangel's Svar paa Recensionen over »Homøopathiske Forsøg ved Sygesengen«. ibid. eod. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XXIV. S. 278—93).

Om de mineralske Vande i Almindelighed og de enkelte meest brugte og ved Kunsten i Kjøbenhavn tilberedte i Særdeleshed. Kbh. 1837. (Ogsaa i Bibl. f. Læger XXVI. S. 1—141; 454—524; Udtog i Fricke's und Oppenheim's Zeitschr. f. d. ges. Medicin, Bd. VIII. 349)

Haandbog i Toxikologien. Kbh. 1838. (T. f. L. o. K. II. 227—61, af A. G. Sommer; Brandes Archiv d. Pharm. 1839, Juni; Fricke's u. Oppenheim's Zeitschr. f. d. ges. Medicin, Bd. XI. 1839, H. 2. Juni, S. 197—205, af Albers; Pfaff's Mittheill. a. d. Med. Jahrg. 5. 1839, H. 9 u. 10, Septbr. und Octbr. S. 94—96).

Haandbog i Pharmakognosien. Kbh. 1840. (Udkom 1839—40 i syv Hefter; jvfr. Fædrel. I. 1840 S. 109; Fricke's und Oppenheim's Zeitschr. f. d. ges. Medicin, XIV. 206—9).

Bemærkninger til Dr. Djørups »Kritik over den nyeste danske Pharmacopoea«. Kbh. 1840. (ogsaa i Bibl. f. Læger XXXII. (N. R. Bd. 2.), S. 439—59).

Commentatio *de quibusdam Americæ meridianæ medicamentis parum cognitis.* Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Hauniæ, 1841. 12 pagg. 4to. (Zeitschr. f. d. ges. Med. XXI. 165—67).

Om Brændevinens fordærvelige Virkninger paa Menneskets Legeme og Aand. To Foredrag, holdte i »Maadeholdsforeningen« og udgivne af samme. Kbh. 1844. 3½ Ark, st. 8.

Et Foredrag i Maadeholdsforeningen i Christiania. Christiania, 1844.

Var Udgiver af: *a*) Ny Hygæa, et (medicinsk) Maanedsskrift. I.—VIII. Bd. Kbh. 1823—26. [af det 1ste Hefte, Januar 1823, var Th. G. Repp Medudgiver]. (Bibl. f. Læger 1824, IV. 100—103; 1825, V. 335—43; 1826, VI. 305—8; Conversationsbl. 1825, Nr. 53; Hufelands Bibl. der prakt. Heilkd. Bd. 49. S. 322—25; Rust u. Casper krit. Repertor. für d. ges. Heilkd. XV. 170—78; XVIII. 358—63; Bullet. des Sc. méd. XI. 85—88; Hecker's Annal. III. 134—42; IV. 257—60). Til dette Tidsskrift leverede han: Broussais og hans Lære, I. 12—22; 79—98; 157—63; Beretning om en Mand, der levede 10 Aar efter at have slugt et betydeligt Antal Foldeknive, af Al. Marcet, overs. sstd. S. 30—36; En ny Maade at bevare Kjød paa, sstd. S. 58—60; Croton-Olie, sstd. S. 68—70; Om Søvnen, sstd. S. 240—64; 337—50; 404—29; Om Træddiken, sstd. S. 309—11; Om Krumninger i Rygraden og Meddelelse af en ny Behandlingsmaade deraf; i Udtog oplæst i det Kgl. medic. Selskab d. 30. Jan. 1823, sstd S. 313—27; Et Par Ord om den mod Stoffernes almindelige Vexel opkastede Tvivl, sstd. S. 391—98; — Beretning om en Reise i Tydskland, Schweitz, Italien, Frankrig, Storbrittanien og Holland fra 1819 til 1822; med særdeles Hensyn til disse Landes Hospitaler, Lægemethoder og øvrige medicinske Forfatning, II. 3—38; 83—136; 163—202; 216—86; 337—70; III. 3—39; 97—110; 359—74; 439—63; IV. 9—38; 87—126; 320—48; 396—429; V. 9—52; 83—112; 168—86; 243—73; 328—93; 455—99. [særsk. aftr. Kbh. 1825; paa Tydsk overs. af Forfatteren, see ovenf.; Udtog i Froriep Notizen aus der Natur-

und Heilkd. Bd. VIII. 1824, No. 10 (No. 164), Septbr. S. 153—67; Bd. XII. 1826, Jan. No. 22 (No. 264), S. 346—49]; — Anmeldelse af en Badeanstalt, II. 149—50; Begivenhed med en elektrisk Aal, sstd. S. 157; Om varm Aftensmad, sstd. S. 390—95; Beskrivelse over en Nedfart med en Dykkerklokke, af Colladon, med Tillæg af Otto, sstd. S. 421—36; — Bemærkninger over Blodigler, deres Brug og Opbevaring, III. 40—55; Cypresolie mod Orm, sstd. S. 241—42; I Anledning af den i Paris udkommende Bulletin universel des sciences et de l'industrie, sstd. S. 398—400; John Brown, sstd. S. 481—82; — Nyere engelsk medicinsk Journalistik, IV. 64—68; En ny Sygdomslære og Behandlingsmaade af Kighoste, sstd. S. 83—86; Bidrag til nøjere Kundskab om Phrenologien eller Gall's og Spurzheim's Hjerne- og Hjerneorganlære, sstd. S. 155—93; V. 53—64; 125—32; 187—196; 274—306; 394—402; VI. 195—200; 441—48. [flgn. det ovenanførte Skrift: »Phrenologien eller Gall's og Spurzheim's Hjerne- og Organ-Lære«. Kbh. 1825]; Galehospitalet i Glasgow, IV. 387—95, m. 1 Kb.; — Erfaringer om Naalestikning i Behandlingen af flere Sygdomme, V. 409—11; — Bidrag til nøjere Kundskab og Stadfæstelse af Phrenologien, VI. 3—33; 147—95; 305—54; VII. 141—49; 157—191; 280—99; 407—62; VIII. 102—22; 313—55. [Særskilt aftrykte under Titel: »Phrenologien, anvendt paa Forbrydere og Forbrydelser«. Kbh. 1827; see ovenf.]; Bemærkninger over Tidsandsen, Dands og Oplæren af Døvstumme deri [tildeels efter The phrenologic. Journ. 1825, No. 5], VI. 33—46 [jvfr. Tidsskr. f. Phrenolog. I. 559—73]; Om Sygdommene i Rom, den romerske fordærvede Luft Mal'aria, og den deraf opstaaende Feber, sstd. S. 86—136; Galehospitalet i Aversa ved Neapel, sstd. S. 137—42; Den almindelige Hospitalsforfatning i Paris og de med den medicinske Skole forbundne Læreanstalter, sstd. S. 201—11; Det første Hospital og Klinikerne i Neapel, sstd. S. 252—70; Den store Fattigstiftelse i Neapel, sstd. S. 270—74; Genua og dets Hospitaler, sstd. S. 274—86; Den medicinske Skole i Montpellier, sstd. S. 355—367; St. Louis-Hospitalet for Hudsygdomme i Paris, sstd. S. 428—40; — Hospitalerne for Affindige i Paris, VII. 56—68; Naturvidenskabernes Studium i Paris, sstd, S. 192—99; Lægevidenskaben og dens Dyrkere i Paris, sstd. S 248—79; — London, og den engelske Lægevidenskabelighed, VIII. 1—42; Hvilken Nations Liberalitet er størst, den engelskes eller den franskes? sstd. S. 203—25; Galehospitalet Betlem i London, tilligemed en Skildring af de i 1822 der mærkeligste Affindige, sstd. S. 383—441; Til Læserne, sstd. S. 450—52. — *β*) Hygæa. Et lægevidenskabeligt Tidsskrift. Kbh. 1827. (Udkom i fire Hefter; anm. i Bullet. des Sc. méd. 1827, XII. 53—55; Rust's u. Casper's krit. Repert. für die ges. Heilkd. Bd. XVIII. S. 358—63; »Cyr« II. 178—82). Hertil leverede han: Oversigt af de i Aaret 1826 i Tugt- Rasp- og Forbedringshuset behandlede Syge; med Bemærkninger om Behandlingsmaaden, og en Beskrivelse af Fangernes Tilstand og deres Sygehuus, S. 305—57; 454—84 (Férussac Bullet. des Sc. méd. 1828, Novbr.; Rust's u. Caspers krit. Repertorium für d. ges. Heilk. Bd. XXI. H. 1, 1829, S. 131—36; Kleinerts Allg. Repertorium d. ges. deutschen med. chir. Journalistik 1829, August; Summ. d. Med. 1829, Bd. I. S. 178. 195. 196—97. 218—19); Anmeldelser og Recensioner af: »Cyr«, 1ste Bd.; Wendts Skrift om Laxer- og Purgermidler; Fricke's Skrift: »In memoriam defuncti J. J. Baggesen«; S. M. Triers Licentiatdisputats »de ictero«; Det svenske Læge-Selskabs Aarsberettelse for 1826.

Ligeledes Udgiver af: *γ*) Tidsskrift for Phrenologien. I. Bd.—III. Bds 1ste Hefte. (i 9 Hefter). Kbh. 1827—1829. (»Dagen« 1827, Nr. 83; M. f. L. I. 105—14, af H. G. v Schmidten; »Cyr« II. 182). I dette Tids-

ſtrift har han ſelv ſtrevet: Phrenologiens Studium, Værd og practiſke Nytte, I. 3—55; Overſigt af det phrenologiſke System og Haandhævelſe af dets Grundſætninger, ſſtd. S. 56—99; Phrenologiens Fremſkridt, ſſtd. S. 139—64 [Udtog i Gerſons und Julius's Magaz. der ausl. Heilk. Bd. XIV. 1827, Septbr. u. Octbr. S. 307—18]; Om Panden, ſom Angiver af Forſtand og Klogt, ſſtd. S. 411—419; Almindelige Betragtninger over Affind og Sindsſvaghed, med Henſyn til Lægekunſten og den criminelle Deel af Retsvidenſkaben, II. 155—92; Betragtninger over Ord- og Sprog-Sandſen, ſſtd. S. 193—213; Hiſtoriſke Efterretninger om Gall's ſeneſte Fremkomſt og hans Læres Literatur i Tydſkland, ſſtd. S. 435—72; Tvende critiſke Anmeldelſer af J. B. Neergaards 2de Skrifter om Phrenologien, I. 331—352; 591—612. (den ſidſte Anmeldelſe udkom ogſaa ſærſkilt, Kbh. 1827, og udgaves gratis; jvfr. Art. J. B. Neergaard).

Redacteur af: Bibliothek for Læger. Udgivet af Directionen for det Claſſenſke Literatur-Selſkab. VIII.-XXXII. Bd. Kbh. 1828—40; XXXV.—XLIII. Bd. ibid. 1841—45; med Kobb., lithogr. Tavler og Træſnit; fortſættes. [31.—43. Bd. o. m. T.: Bibl. f. Læg. Ny Række, 1.—13. Bd. 1839—45]. („Eyr„ IV. 251—58; 261—72; North American medic. and surgic. Journ. 1831, March; Fædrel. I. 1840, S. 110—11). Til dette Tidsſkrift leverede han, foruden de ovenanførte ſærſk. aftrykte Afhandlinger, følgende originale Bidrag: Om Brugen af Guld i Syphilis, 1822. II. 49—56. [Udtog i Hufelands Journ. der Heilk. Bd. LVI. 1823, Juni, S. 112—115; Froriep's Notiz. aus der Natur- und Heilk. Bd. V. 1823, No. 3. (No. 91), Aug. S. 41—43; Hänle's Magaz. der Pharm. Bd. III. 1823, H. 3. S. 300—4; jvfr. Hacker's „Literatur d. ſyphilitiſchen Krankheiten v. Jahre 1794 bis mit 1829„. Leipzig 1830]; Om den engelſke Behandling af Syphilis uden Mercur, 1823, III. 149—69. [Paa Tydſk: Ueber die Behandlung der Syphilis ohne Merkur, und die Ausbreitung dieſer Heilmethode in Großbritannien, i Gräfe's und Walther's Journal der Chir. Bd. VIII. 1825. S. 46—64; Udtog i Edinb. med. and surgic. Journ. Vol. XXV. 1826, No. 86, Jan. p. 213—44; Philad. med. Journ. Vol. XII. 1826, p. 176; London med. repository 1826; Bullet. des Sc. méd. I. 356—359; jvfr. Hacker's Literatur d. ſyphilit. Krankheiten u. ſ. w. 1830, og Handſchuh's „Die ſyphilitiſchen Krankheitsformen„, 1830]; Overſigt af de i A. 1827—30, 1832—39, og 1841 i Tugt-, Raſp- og Forbedringshuſet behandlede Syge; med Bemærkninger om Behandlingsmaaden, VIII. 69—89; X. 223—52; XII. 136—43; XV. 26—39; XVIII. 358—59; XX. 258—60; XXII. 313—14; XXIV. 377—79, m. 1 Tabel; XXVI. 298—99; XXVIII. 223—25; XXX. 369—70; XXXII. (N. R. Bd. 2.) 517—18; XXXVI. (N. R. Bd. 6.) 226—28; De tydſke Lægers og Naturforſkeres Forſamling i Heidelberg i Aaret 1829, XI. 178—207; Mord begaaet i en formodentlig Affindigheds-Tilſtand, XV. 441—43; Homøopathiens Hiſtorie og Literatur, XIX. 289—330; Praktiſke Jagttagelſer og Bemærkninger, XXIII. 325—83. [overſ. i Casper's Wochenſchrift 1835, Nr. 14—17; flere af diſſe Jagttagelſer ere optagne i „Sammlung auserleſener Recepte der neueſten Zeit nebſt den neueſten Erfahrungen in d. geſammten medic. chirurg. und geburtshülfl. Praxis, v. Wenzel„, Bd. VII. 1836; Udtog i Schmidts Jahrbb. d. Medicin, 1836, No. 2. 3; Tidsſkrift f. Läkare och Pharmaceuter, Stockholm 1836, Marts; hans „Bemærkninger om Guaco„, i Caspers Wochenſchr. 1835, Nr. 11; Schmidts Jahrbb. 1835, Nr. 11 og i Tidsſkr. för Läkare och Pharmaceuter 1835, Apr.; og „om Svovlalkoholets Anvendelſe imod Gigt„, i Caspers Wochenſchr. 1835, Nr. 13; Schmidts Jahrbb. 1835, Nr. 12; British and foreign medical Review 1836, No. 3; Journal de chémie médicale 1836, Mai]; Det kongelige Sundheds-

kollegiums Forhandlinger i Aarene 1837—1840 (excerperede af dets Archiv og Protokoller), XXVIII. 287—433; XXX. 70—318; XXXI. 39—67; 112—174; 207—268; XXXII. 19—8?; 97—179; 193—256; 289—320; 389—438; 465—97; XXXV. 233—82; 329—78; 411—39; XXXVI. 19—46; 194—205; 257—97; Til Læserne, XXXII. 92—96; Oversigt af de i Aaret 1840 i Pharmakologien gjorte Jagttagelser og Erfaringer, XXXV. 81—130; 166—219; Oversigt af Retslægevidenskabens Fremskridt, XXXVI. 94—137; XLII. 283—367; Reise-Optegnelser og Bemærkninger, sstd. S. 161—193; 241—56; 417—442; XXXVII. 78—93; 145—55; 239—53; XXXVIII. 39—93; XL. 315—29; XLI. 302—43. [oversatte paa Tydsk af Birkmeier i Ditterich's Neue medicin. chirurg. Zeitung 1843, og derfra ordret optagne i Sach's med. Central-Zeitung, Berlin; jvfr. Fædrel. III. 1842, Nr. 870; J. f. L. o. K. 1843, II. 102—13]; Pharmakologien som Resultat af de nyeste Erfaringer og Jagttagelser, XXXVII. 325—50; XXXVIII. 240—335; XXXIX. 27—123; XLI. 6—128; Et Mandfolk, der indtil sit 26de Aar blev betragtet og opdraget som et Fruentimmer, XLI. 344—49. — Recensioner og Anmeldelser af: »Eyr«, 2det Bd., VIII. 124; Wendt's Meddelelser om Anstalter for Afsindige, sstd. S. 134; Sammes Skrift om Fødemidler og Bespiisningsanstalter for Fattige, sstd. S. 136; Møhls Oversættelse af Pochhammer's Skrift om »de russiske Dampbade«, sstd. S. 138; Døllner's Specimen de intellectu surdo-mutorum, sstd. S. 143; Det svenske Lægeselskabs Beretning for 1827, sstd. S. 338; Grahams. W. Philips, Johnsons, Uwins og Cookes engelske Værker om Indigestion, IX. 65—106; Speyer's Dissertation: »toxicologia acidi nitrici,« X. 113; »Eyr«, 3die Bd., sstd. S. 115; Schumachers »descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis«, XI. 308; Acta regiæ Societatis med. Hafn., vol. 7., XII. 144; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1828, sstd. S. 320; »Eyr«, 4de Bd., sstd. S. 336; Herholdts 3 Skrifter »om Misfostre«, sstd. S. 344; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1829, XIII. 272; »Eyr«, 5te Bd., XV. 394; Steins »tabulæ anatomicæ«, XVI. 64; »Eyr«, 6te Bd., sstd. S. 396; »Eyr«, 7de Bd., XVIII. 465; T. Algreen-Ussings og P. G. Ussings Oversættelse af Henkes: »Den legale Medicins Grundsætninger og Resultater«, XXII. 129; A. G. Sommer's Dissertationer: de signis mortem hominis absolutam ante putredinis accessum indicantibus, sstd. S. 442; F. A. Uldalls Haandbog i den gjeldende civile Medicinallovgivning for Danmark, sstd. S. 494; M. Djørups Haandbog i Pharmacologien, XXV. 347; desuden mangfoldige oversatte Bidrag i samtlige af ham redigerede Bind.

Ligeledes Redacteur af: Supplementbind til »Bibliothek for Læger« 1843 og 1844, indeholdende det kongelige Sundhedscollegiums Forhandlinger for 1843 og 1844. Kbh. 1845.

Medredacteur af: *Pharmacopoea Danica*, regia autoritate a Collegio sanitatis regio Hafniensi edita. Hafniæ, 1840. (Bibl. f. Læger XXXII. (N. R. Bd. 2.) S. 90—91; Ugeskr. f. Læg. II. S. 110—12; Pharmaceut. Centralblatt 1840, Nr. 16; Zeitschr. f. d. ges. Med. XIV. 156—62; jvfr. Art. N. Christensen, M. Djørup, J. L. Tychsen).

Medarbejder i følgende inden- og udenlandske videnskabelige Tidsskrifter:

1) »Dansk Litteratur-Tidende« (Recensioner af: Aargangen 1821 af »Bibliothek for Læger«, 1823 Nr. 3. 4; J. C. W. Wendt »Nogle Efterretninger om Børnekopper«, og H. C. Lunds Oversættelse af Skriftet »Kokopperne eller Vaccinationen«, 1821 Nr. 45; Acta regiæ Societatis medicæ Hafniensis, Vol. VI. & VII., 1825

Nr. 10. 11. 12; 1830 Nr. 30; H. B. Hornbeck »Annotationes in Dysenteriam«, 1826 Nr. 10; S. M. Trier »de ictero«, partic. Ior, sstd.; S. B. Svendsen »Om den betændelsesagtige Feber«, 1830 Nr. 22, jvfr. Bibl. for Læger XII. S. 451—54).

2) »*Messager Français du Nord*« (Flere Anmeldelser; og en Oversigt af den i Danmark førte Strid »om den fri Villie«, 1825, p. 197—201, 212—13, 219—221, 235—38).

3) Hufelands »Journal der Heilkunde« (Om det af Assalini i Neapel indrettede Røgningsapparat, Bd. LIV. 1822, Januar, S. 115—23, med 1 Kb.; Om Broussais's Lære, Bd. LVI. 1823, Mai, S. 115—26; Ueber die Pockenepidemie zu Copenhagen, Bd. LIX. 1824, Septbr. S. 125—26).

4) Hecker's »litt. Annalen der Heilkunde« (Die Kopenhagener Nabelkranke, Bd. II. 1825, Juli, S. 257—72; Nachricht über die Pocken-Epidemie in Dänemark und Schweden, Bd. II. 1825, S. 187—90, 382—84, 494—95; Bd. III. 1825, S. 494—498; Uebersicht der medicinischen Literatur in Dänemark, Schweden und Norwegen, Bd. III. 1825, Octbr. S. 145—58. [Bullet. des Sc. méd. T. VII. 1826, Févr., p. 153—155; Mars, p. 260-61, af H. Hellard]; samt Recensioner og Anmeldelser af: »Magazin for Naturvidenskaberne« Aarg. 1825, H. 1, Christiania, II. 488—90; Wil. Shearman's »on chronic debility«, III. 88—101; Dissertationer af C. O. Marin, S. M. Trier og H. B. Hornbeck, sstd. S. 488. 90. 91; London med. and physic. Journ. Vol. 53, IV. 119—33; London med. Repository 1825, Jan. to July, IV. 260—264; Rob. Dunglison's »Diseases of the stomach and bowels of children«, V. 197—99; T. C. Mürer »De causis cophoseos surdo-mutorum«, V. 351—58; W. P. Dewees's »Diseases of women«. VI. 172—82; J. D. Herholdt »Tagebücher über Rachael Herz«, VI. 483—501; Thom. Buchanan's »Illustrations of acustic surgery«, VII. 85—96; Walter Vaughan's »Essay on headachs«, VII. 206—9; Charl. Scudamore's »On the use of colchicum«, VII. 283—88; A. P. Wilson, Philip's & James Johnson's »On indigestion«, IX. 195—211; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1830, XXX. 451—61; derimod er Recensionen af M. Winthers »Bibliotheca Danorum medica« (i XXX. 444—54) feilagtigen bleven underskreven hans Navn, fordi den var indsendt af ham).

5) Gräfe's und Walther's »Journal der Chirurgie« (Ueber die Behandlung der Syphilis ohne Merkur, und die Ausbreitung dieser Heilmethode in Großbritannien, Bd. VIII. 1825, S. 46—64).

6) »Hallische Literatur-Zeitung« (Recensioner over: C. F. Schumacher »Descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis«, 1830. IV. Ergzbl. Nr. 67, S. 536; J. D. Herholdt's 3 Skrifter om Misfostre, 1830. IV. Ergzbl. Nr. 68, S. 537—39; S. B. Svendsen »Om den betændelsesagtige Feber«, 1830. III., Nr. 173, S. 97—99, jvfr. Bibliothek for Læger XIII. 445—46).

7) Casper's »Krit. Repertorium der gesammten Heilkunde« (Recensioner og Anmeldelser af: 6te Bd. af »Bibliothek for Læger«, XV. 178—80; XVIII. 363—64; D. F. Eschricht »De functionibus nervorum faciei et olfactus organi«, XXIV. 79—99; S. B. Svendsen »Om den betændelsesagtige Feber«, XXVI. 396—403; C. F. Schumacher »Descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis«, XXVII. 267—71; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1826—1829, XVII. 131—45; XXI. 256—72; XXVII. 430—45; XXVIII. 276—87; J. D. Herholdts 3 Skrifter om Misfostre, sstd. S. 123—29).

8) Casper's »Wochenschrift für die gesammte Heilkunde« (Bemerkungen über Guaco, 1835 Nr. 11; Clinische Beobachtungen und Bemerkungen, 1835 Nr. 14—17; Heftige Blutung nach dem Ausziehen eines Milchzahns; Zur Behandlung d. scrophulösen Ophthalmie; über Lucas's Pillen gegen Gicht; Apoplexia cutanea, 1839 Nr. 14 u. 19. [Alle disse 4 Jagttagelser ere oversf. i Udtog i Neumeister's Allgem. Repertor. d. ges. deutsch. medic.-chirurg. Journalistik 1839, Sept. u. Octbr.; den om scrophuløs Ophthalmie er tillige oversf. i det svenske Tidsskrift »Hygiea« 1839, Aug., i Archives générales de Méd. 1839, Sept., samt i Edinburgh med. & surg. Journal 1840, April; »Apoplexia cutanea« ogsaa oversf. i British and foreign medical Review, Oct. 1839]; Anmeldelser af: S. A. W. Stein's »Tabulæ anatomicæ«, og M. Winther's »Bibliotheca Danorum medica«, 1833 Nr. 3).

9) Gerson's und Julius's »Magazin der ausländischen Heilkunde« (Ueber ein Paar bemerkungswerthe Eigenthümlichkeiten der Gefängnißkrankheiten; vorgetragen in der Versammlung der Deutschen Naturforscher und Aerzte in Hamburg 1830, i Bd. XXI. (N. Folge Bd. 1.), 1831, Mai und Juni, S. 396—403. [jvfr. Weiße's »Bemerkungen«, i Hamburg. Zeitschr. f. d. ges. Medicin V. 100—2; Udtog i Summ d. Med. 1831, Bd. III. S. 68—69).

10) »Zeitschrift für die gesammte Medicin«, von Dieffenbach, Fricke und Oppenheim (Bericht über die Influenza in Kopenhagen im Winter 1836—37, V. 180—184 [Schmidt's Jahrbb. d. in- und ausl. Medicin, 1837 Nr. 12; British and foreign medical Review 1838, No. 10, April]; Udtog af J. S. Ogmundsens i Bibl. f. Læger Bd. 26 indrykkede »Beretning om Nedsynkning af en Sølvthekske under en Paroxysme af Afsindighed, og dens Udtrækning af et Saar i Maveregionen«, V. 382—383 [British and foreign med. Review 1838 Jan.]; Die neuere dän. med. Literatur, VI. 118—139; Oversættelse af O. E. Høegh-Guldbergs »Trepanation, foretagen med Held mod en et halvt Aar iforveien frembragt Hjerne-Lidelse«, X. 254; Ein merkwürdiger Fall von plötzlich entstandener Mordsucht, X. 540 [ogsaa i Schmidt's Jahrbb. 1840, 2. Supplementbd.; Udtog i Froriep's Neue Notiz. 1839, Juni, Nr. 219]; Die Homöopathie in Dänemark, XI. S. 1—12. [jvfr. »Den Frisindede« 1839, Nr. 68. 69. 72. 75. 76]; Medicinische Bemerkungen und Beobachtungen aus amtlichen Berichten dänischer Aerzte in den Jahren 1836 und 1837, aus d. Archiv d. königl. dän. Gesundheitscollegii ausgezogen, XI. 483; XII. 72. 245. 508; Das königliche Friedrichs-Spital in Copenhagen, nebst Bemerkungen über mehrere dort gebräuchliche Heilmethoden, XIX. 447—60).

11) Rust's »Magazin für die gesammte Heilkunde« (Über die Krankheiten in Kopenhagen und ihre Behandlungsart, Bd. LIV. 203—64 (Udtog i Schmidt's Jahrbb. d. in- und ausl. Medicin 1839, Bd. 24. S. 189—97).

12) »*Edinburgh phrenolog. Journal*« (Flere phrenologiske Notitser og Bemærkninger, tildeels oversatte af hans eget Tidsskrift).

13) »*London medical and physical Journal*« 1823 (Flere af ham oversatte Notitser, fra »Bibliothek for Læger«).

14) »*The british and foreign medical Review*«, edited by J. Forbes and John Conolly, (On the present state of medicine in Denmark, i No. 3, July 1836; No. 6., April 1837 [Udtog i Behrends wöchentl. Repertor. 1836, Nr. 35. 36. 37. — Beretning om denne Afhandling, af M. M. Levy, i M. f. L. XVII. 550-60; herpaa skrev Otto en »Anticritik« (vedlagt M. f. L. 9de Aarg. 9de Hft.). Kbh. 1837; jvfr. Art. C. E. M. Levy (S. 133); Uddrag af C. E. Weibe's Jagttagelse om en

Nr. 10. 11. 12; 1830 Nr. 30; H. B. Hornbeck »Annotationes in Dysenteriam«, 1826 Nr. 10; S. M. Trier »de ictero«, partic. 1or, fftd.; S. B. Svendsen »Om den betændelsesagtige Feber«, 1830 Nr. 22, jvfr. Bibl. for Læger XII. S. 451—54).

2) »Messager Français du Nord« (Flere Anmeldelser; og en Oversigt af den i Danmark førte Strid »om den fri Villie«, 1825, p. 197—201, 212—13, 219—221, 235—38).

3) Hufelands »Journal der Heilkunde« (Om det af Assalini i Neapel indrettede Røgningsapparat, Bd. LIV. 1822, Januar, S. 115—23, med 1 Kb.; Om Broussais's Lære, Bd. LVI. 1823, Mai, S. 115—26; Ueber die Pockenepidemie zu Copenhagen, Bd. LIX. 1824, Septbr. S. 125—26).

4) Hecker's »litt. Annalen der Heilkunde« (Die Kopenhagener Nabelkranke, Bd. II. 1825, Juli, S. 257—72; Nachricht über die Pocken-Epidemie in Dänemark und Schweden, Bd. II. 1825, S. 187—90, 382—84, 491—95; Bd. III. 1825, S. 494—498; Uebersicht der medicinischen Literatur in Dänemark, Schweden und Norwegen, Bd. III. 1825, Octbr. S. 145—58. [Bullet. des Sc. méd. T. VII. 1826, Févr., p. 153—155; Mars, p. 260-61, af H. Hollard]; samt Recensioner og Anmeldelser af: »Magazin for Naturvidenskaberne« Aarg. 1825, H. 1, Christiania, II. 488—90; Wil. Shearman's »on chronic debility«, III. 88—101; Dissertationer af C. D. Marin, S. M. Trier og H. B. Hornbeck, fftd. S. 488. 90. 91; London med. and physic. Journ. Vol. 53, IV. 119—33; London med. Repository 1825, Jan. to July, IV. 260—261; Rob. Dunglison's »Diseases of the stomach and bowels of children«, V. 197—99; T. C. Mürer »De causis cophoseos surdo-mutorum«, V. 351—58; W. P. Dewees's »Diseases of women«. VI. 172—82; J. D. Herholdt »Tagebücher über Rachael Hertz«, VI. 483—501; Thom. Buchanan's »Illustrations of acustic surgery«, VII. 85—96; Walter Vaugham's »Essay on headachs«. VII. 206—9; Charl. Scudamore's »On the use of colchicum«, VII. 283—88; A. P. Wilson, Philip's & James Johnson's »On indigestion«, IX. 195—211; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1830, XXX. 451—61; derimod er Recensionen af M. Winthers »Bibliotheca Danorum medica« (i XXX. 444—54) feilagtigen bleven underskreven hans Navn, fordi den var indsendt af ham).

5) Gräfe's und Walther's »Journal der Chirurgie« (Ueber die Behandlung der Syphilis ohne Merkur, und die Ausbreitung dieser Heilmethode in Großbritannien, Bd. VIII. 1825, S. 46—64).

6) »Hallische Literatur-Zeitung« (Recensioner over: C. F. Schumacher »Descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis«, 1830. IV. Ergzbl. Nr. 67, S. 536; J. D. Herholdt's 3 Skrifter om Misfostre, 1830. IV. Ergzbl. Nr. 68, S. 537—39; S. B. Svendsen »Om den betændelsesagtige Feber«, 1830. III., Nr. 173, S. 97—99, jvfr. Bibliothek for Læger XIII. 445—46).

7) Casper's »Krit. Repertorium der gesammten Heilkunde« (Recensioner og Anmeldelser af: 6te Bd. af »Bibliothek for Læger«, XV. 178—80; XVIII. 363—64; D. F. Eschricht »De functionibus nervorum faciei et olfactus organi«, XXIV. 79—99; S. B. Svendsen »Om den betændelsesagtige Feber«, XXVI. 396—403; C. F. Schumacher »Descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis«, XXVII. 267—71; Årsberättelse om Svenska Läkare-Sällskapets Arbeten 1826—1829, XVII. 131—45; XXI. 256—72; XXVII. 430—45; XXVIII. 276—87; J. D. Herholdts 3 Skrifter om Misfostre, fftd. S. 123—29).

8) Casper's „Wochenschrift für die gesammte Heilkunde“ (Bemerkungen über Guaco, 1835 Nr. 11; Clinische Beobachtungen und Bemerkungen, 1835 Nr. 14—17; Heftige Blutung nach dem Ausziehen eines Milchzahns; Zur Behandlung d. scrophulösen Ophthalmie; über Lucas's Pillen gegen Gicht; Apoplexia cutanea, 1839 Nr. 14 u. 19. [Alle disse 4 Jagttagelser ere overs. i Udtog i Neumeister's Allgem. Repertor. d. ges. deutsch. medic.-chirurg. Journalistik 1839, Sept. u. Octbr.; den om scrophuløs Ophthalmie er tillige overs. i det svenske Tidsskrift „Hygiea“ 1839, Aug., i Archives générales de Méd. 1839, Sept., samt i Edinburgh med. & surg. Journal 1840, April; „Apoplexia cutanea“ ogsaa overs. i British and foreign medical Review, Oct. 1839]; Anmeldelser af: S. A. W. Stein's „Tabulæ anatomicæ“, og M. Winther's „Bibliotheca Danorum medica“, 1833 Nr. 3).

9) Gerson's und Julius's „Magazin der ausländischen Heilkunde“ (Ueber ein Paar bemerkungswerthe Eigenthümlichkeiten der Gefängnißkrankheiten; vorgetragen in der Versammlung der Deutschen Naturforscher und Aerzte in Hamburg 1830, i Bd. XXI. (N. Folge Bd. I.), 1831, Mai und Juni, S. 396—403. [jvfr. Weiße's „Bemerkungen“, i Hamburg. Zeitschr. f. d. ges. Medicin V. 100—2; Udtog i Summ d. Med. 1831, Bd. III. S. 68—69).

10) „Zeitschrift für die gesammte Medicin“, von Dieffenbach, Fricke und Oppenheim (Bericht über die Influenza in Kopenhagen im Winter 1836—37, V. 180—184 [Schmidt's Jahrbb. d. in- und ausl. Medicin, 1837 Nr. 12; British and foreign medical Review 1838, No. 10, April]; Udtog af J. S. Ogmundsens i Bibl. f. Læger Bd. 26 indrykkede „Beretning om Nedsynkning af en Sølvtheske under en Paroxysme af Afsindighed, og dens Udtrækning af et Saar i Maveregionen“, V. 382—383 [British and foreign med. Review 1838 Jan.]; Die neuere dän. med. Literatur, VI. 118—139; Oversættelse af O. C. Høegh-Guldbergs „Trepanation, foretagen med Held mod en et halvt Aar iforveien frembragt Hjerne-Lidelse“, X. 254; Ein merkwürdiger Fall von plötzlich entstandener Mordsucht, X. 540 [ogsaa i Schmidt's Jahrbb. 1840, 2. Supplementbd.; Udtog i Froriep's Neue Notiz. 1839, Juni, Nr. 219]; Die Homöopathie in Dänemark, XI. S. 1—12. [jvfr. „Den Frisindede“ 1839, Nr. 68. 69. 72. 75. 76]; Medicinische Bemerkungen und Beobachtungen aus amtlichen Berichten dänischer Aerzte in den Jahren 1836 und 1837, aus d. Archiv d. königl. dän. Gesundheitscollegii ausgezogen, XI. 483; XII. 72. 245. 508; Das königliche Friedrichs-Spital in Copenhagen, nebst Bemerkungen über mehrere dort gebräuchliche Heilmethoden, XIX. 447—60).

11) Rust's „Magazin für die gesammte Heilkunde“ (Über die Krankheiten in Kopenhagen und ihre Behandlungsart, Bd. LIV. 203—64 (Udtog i Schmidt's Jahrbb. d. in- und ausl. Medicin 1839, Bd. 24. S. 189—97).

12) „*Edinburgh phrenolog. Journal*“ (Flere phrenologiske Notitser og Bemærkninger, tildeels oversatte af hans eget Tidsskrift).

13) „*London medical and physical Journal*“ 1823 (Flere af ham oversatte Notitser, fra „Bibliothek for Læger“).

14) „*The british and foreign medical Review*“, edited by J. Forbes and John Conolly, (On the present state of medicine in Denmark, i No. 3, July 1836; No. 6., April 1837 [Udtog i Behrends wöchentl. Repertor. 1836, Nr. 35. 36. 37. — Beretning om denne Afhandling, af M. M. Levy, i M. f. L. XVII. 550—60; herpaa skrev Otto en „Anticritik“ (vedlagt M. f. L. 9de Aarg. 9de Hft.). Kbh. 1837; jvfr. Art. C. E. M. Levy (S. 133); Udrag af C. E. Weibe's Jagttagelse om en

ved secale cornutum befordret Abort; og en Notits af O. L. Bangs »Tvedt Kamp med Døden«, i No. 3, July 1836; ligeledes i samme Skrift Udtog af dennes originale Meddelelser i »Bibliothek f. Læger«; fremdeles Anmeldelse af A. G. Sommer's Inaugural-dissertation: „De signis mortem ante putredinis accessum indicantibus«, i No. 5, January 1837).

15) »*The phrenological Journal* and Journal of moral science« (A case of morbid excitement of destructiveness. 1839 July; samt nogle mindre Meddelelser, blandt hvilke: Defective perception of Size from Injury to the Organ, 1839 April (ↄ: Vol. XII., No. 59).

Desuden har han compileret og oversat en Mængde Artikler til de forskjellige Tidsskrifter, hvoraf han har været Udgiver eller Medarbeider.

3 *Acta Reg. Soc. med. Havn.* (Fistulæ pectoris memorabilis casus. Vol. VII. (Nova Acta vol. 3) p. 79—99, c. tab. æn. (Bibl. f. Læg. XII. 150; L. T. 1830, S. 470—71).

3 »*The Transactions* of the provincial medic. & surgic. Association« (Medical Topography of Copenhagen; Vol. VII., 1839. (British and foreign medical Review 1840, January).

3 Nyerups „Magazin for Reiseiagttagelser« (Skrivelse fra Dresden om den dyriske Magnetisme i Berlin, II. 100—12; ogsaa i „Ny Hyda« II. 163—202).

3 »Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn« (Svar til en Anonym, der forsvarede Qvaksalveriet og den dyriske Magnetisme, 1818 Nr. 82, jvfr. Nr. 75. 83; Apologi for Ubraabstegnede, 1825, Sp. 1317—18; Hvorvidt fortjener Phrenologien at agtes paa og studeres? En Indbydelse til et Cursus af Forelæsninger over denne Videnskab, sstd. Nr. 95).

3 »Dagen« (I Anledning af et Stykke om Phrenologien i Nr. 244 af dette Blad (af Portraitmaler H. Hansen), i Aarg. 1827 Nr. 252, jvfr. sstd. Nr. 261, af H. Hansen).

3 »Kjøbenhavnsposten« (Svar fra Phrenologen paa (Prof. T. Badens) Spørgsmaal til Phrenologen (i Kbhpost. 1827 Nr. 70 og i Høst's »Archiv« VIII. 191—196) i Aarg. 1827, Nr. 71; Svar til en Anonym, der ivrede mod adskillige Udtryk af Otto om Cholera; Om Homøopathien og de danske Læger, 1833 Nr. 31. 32. 51 (under Navnet: Medicus), jvfr. sstd. Nr. 46. 47. 60, af H. C. Lund; Bemærkninger om Sprog i Almindelighed og de lærde Sprog i Særdeleshed; Hr. Pastor Visby og Nordboen Allesø, 1835 Nr. 1. 2; o. fl.).

3 »*Förhandlingar* vid de Skandinaviske Naturforskarnes *tredje Möte*, i Stockholm 1842« (Om Virkningen af Medicamenterne paa de forskjellige Aandsegenskaber, S. 874—77).

3 »Fædrelandet« (Om Brændeviinets absolute Skadelighed, IV. 1843, Nr. 1341).

Nogle Digte, deels med hans Navn, deels underskrevne: —tt— og 387, aftrykte i »Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn« (1816, Nr. 76; 1817, Nr. 9. 16); i F. C. Hillerups „Italica« II. S. 129—30, o. fl. St.

Otto (Carl) ↄ: O. F. Bræmer og C. F. W. Lahde.

Pigen ved Søen, en romantisk Skildring, i »Nornen« for 1832, udg. af C. F. W. Lahde, S. 61—70.

Owen (Joseph), Grosserer i Kjøbenhavn; blev 1840 Borgerrepræsentant sstd. — * Lucky von der Pahlen, en Datter af Grosserer og Consul Georg Daniel v. d. Pahlen.

Europe and America, or the relative state of the civilized world at a future periode. Translated from the German of *C. F. von Schmidt-Phiseldeck*, by *Joseph Owen*. Copenhagen, 1820. (L. T. 1820, S. 632—33, 634—35).

Om Beengiødning. Beretning fra det doncasterske Agerdyrkningsselskabs Committee, over Fordelen ved at bruge Been til Giødning, støttet paa Besvarelsen af Spørgsmaale, som ere blevne opkastede af Committeen. London 1829. Oversat. Kbh. 1829. X og 38 S. 8. (M. f. L. III. 419—24, af J. W. Hornemann; Handelstid. 1829, Nr. 89; Kbhvns Skilderi 1829, S. 1383).

Bidrag i forskjellige Tidsskrifter, saasom: i »Dagen« (Patent-Gjødnings Vigtighed, oversat af Fransk, 1833 Nr. 186); »i Kjøbenhavnsposten« (Om Grønland, 1834 Nr. 252); i Halds »Tidsskrift for Landoekonomi« (Et Brev til J. C. Hald, VII. 359—60); i »Berlingske Tidende« (Om Fordelen og Maaden, hvorpaa Gibs anvendes til Gjødning, 1844 Nr. 61; Modbemærkninger i Anledning af Hr. Jægermester Scheſted's, til Broholm, Forsøg med Guano og Patent-Gjødning, sstd. Nr. 283. 298. [jvfr. sstd. Nr. 295. 307, af Scheſted]; Guano og Patentgjødning, sstd. Nr. 311; o. fl. a.).

Overskou (Thomas), f. paa Christianshavn d. 11te October 1798, Søn af Mestersvend paa et Sukkerraffinaderi Jens Sørensen Overskou og Margrethe Jørgensen († ⅓ 1838), hiin af jydsk, denne af sjællandsk Bonde-Herkomst. Af en Almueskole, hvori han nød Underviisning i Religion, Dansk, Skrivning og Regning, blev han, formedelst Forældrenes Fattigdom, tagen ud, da han havde fyldt 12 Aar. Hjemme søgte han paa egen Haand at forøge sine faa Kundskaber; Læsningen af Holbergs Comedier og Oehlenschlägers Nordiske Digte vakte hos ham, længe før han havde seet et Theater, en levende Interesse for dramatisk Fremstilling, og gav ham Smag for Poesien. Mangel paa enhversomhelst Understøttelse modsatte sig hans inderligste Ønske: at kunne betræde den videnskabelige Bane; 14 Aar gammel blev han tvungen til at gaae i Snedkerlære. Efter et Aars Forløb rev Sygdom ham ud af denne Stilling, og da han endnu bestandig ikke havde mindste Udsigt til ad den academiske Vej at kunne følge sin uovervindelige Tilbøjelighed for Poesi, Konst og Literatur, tog han den faste Beslutning at nærme sig sit Maal saa meget som muligt, ved at tiltvinge sig en Ansættelse ved Theatret. Han begyndte strax med Iver, men — da hans Fader ansaae en saadan Plan for uudførlig og derfor næsten forbrydersk for et fattigt Barn — hemmeligt og under største Mangel, at forberede sig til dette Kald ved at søge al den Dannelse, han var istand til at erhverve af de Bøger, Laan og Tilfælde bragte ham i Hænderne, og ved, uden Vejledning, at lægge sig efter de levende Sprog. Efter at han, for at overvinde de store Hindringer, som mødte den Hjælpeløse, der

uden mindste Bekjendtskab med nogen ved Theatret ansat Person, vil offre sig Skuepladsen, forgjæves havde anvendt mangfoldige Midler, hvoriblandt et gjorde ham til Forfatter af et i enhver Henseende høist sørgeligt Sørgespil: „Alboin, Longobardernes Konge“, opnaaede han Henviisning til Frydendahl, for at blive prøvet, og ved den Deeltagelse, hans Anstrengelse vakte hos den store Konstner, nød han den Lykke, den 29de Octbr. 1818, at betræde Scenen, ved i „Pigen fra Heilbronn“ at sige een Replik. I tre Aar kunde han ikke, uagtet sin formaaende Velynders Bistand, overvinde den Indflydelse, som bestandig modsatte sig hans Optrædelse i en betydelig Rolle, og Følgen deraf var at han ikke erholdt nogen Gage, hvorfor han maatte søge Udkomme ved Afskrivning og literaire Arbeider, især Oversættelser af det Tydske. Ogsaa lagde han sig ved denne Tid efter Oldgranskning og Historie med saa stor Iver, at han ved flere utrykte Arbeider og Oversættelsen af Gräters Breve vandt kundskabsrige Mænds Opmuntring og, i Januar 1826, Optagelse som Æresmedlem i det af Gräter i Ulm stiftede „Gesellschaft der Dänenfreunde an der Donau.“ Den Hurtighed, hvormed han i Nødstilfælde lærte betydelige Roller, og den Omstændighed, at han ved Smaapartier kom ind i mange forskjellige Fag, gave hans Tjeneste ved Theatret en Vigtighed, som hans artistiske Evner ikke kunde erhverve den, og i 1823 ansattes han som kongelig Skuespiller. Paa samme Tid kom hans første Arbeide paa Scenen: Oversættelsen af „Peter og Paul“. Et Forsøg, han tidligere paa Opfordring havde gjort, for at tjene en Ven, gav ham Visshed om at han var istand til at levere Oversættelser til Musik, og Vanskeligheden derved gjorde, at han som Oversætter fornemmelig offrede sig Syngespillet. De særegne Omstændigheder. der vare forenede med Yttringen af den Opposition, som mødte den gunstige Modtagelse af hans første originale Arbeide „Farens Dage“, der kom paa Scenen d. 1ste Decbr. 1826, bragte ham til den Beslutning at skrive anonymt, og en klarere Erkjendelse af hans Evners Forhold til de dramatiske Digtarter ledede ham til fortrinsviis at hellige sig Lystspillet. For at sikkre sig mod philistrøse Angreb naar hans Anonymitet engang blev hævet, lod han sine Lystspil gaae under to Firmaer, det ene „Forfatteren af Tre Maaneder efter Brylluppet“, det andet „Forfatteren af Misforstaaelse paa Misforstaaelse“, en Forholdsregel, han havde største Aarsag til at glæde sig ved da, uden hans Villie, hans Forfatterskab til begge Skuespilrækker aabenbaredes og foranledigede en ham hædrende „Proclamation“ af Prof. J. L. Heiberg (i „Kjøbenhavns flyvende Post“ 1830, Nr. 144). I 1831 foretog han en Reise til Paris. Fra October 1831 overtog han Medhjelpen ved Redactionen af „Dagen“, hvori han besørgede den udenlandske Deel; i Octbr. 1835 grundlagde han „Søndagen“, som ifølge hans Plan udelukkende skulde offres Behandlingen af fædrelandske

Anliggender; fra 1ste Januar 1836 havde han begge Blades Redaction, som han, da Forholdene mere og mere paatvang ham Afhængighed af frem- med Villie, opgav ved Udgangen af Maj 1838. Hans længe nærede Ønske: at træde ud af artistisk Virksomhed ved Theatret, for udelukkende at sysselsætte sig med den dramatiske Digtekonst, Sceniken og det danske Theaters Historie, saae han opfyldt, da der i 1842, paa Ansøgning, bevilgedes ham Afsked med Pension. — * 10/12 1823 Juliane Adolfine Knub. — (Jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 80).

Breve over den Nordiske Mythologie og de Nordiske Gudbommes artistiske Fremstilling, m. m., ved F. D. Gräter. Overs. Kbh. 1821. (Ergzbl. z. Jen.L. Z. 1822, Nr. 79).

Gudeforsamlingen, af F. D. Gräter. Overs. Kbh. 1821.

Taarepilene paa St. Helena. Et Digt. Kbh. 1832.

Fortegnelse over alle dramatiske Arbeider, som siden det kgl. Theaters Aabning d. 18 Decbr. 1748 indtil Udgangen af August 1838 have i det danske Sprog været opførte paa det kgl. Theater og Hoftheatret, samt over Balletterne siden Galeottis første Ballets Opførelse. Kbh. 1838. (Berl. Tid. 1838, Nr. 262. 263).

Dramatiske Arbejder:

a) originale, opførte paa det kgl. Theater, og trykte i Kjøbenhavn:

Farens Dage; Drama i fem Acter. 1826. (Kbhvns Morgenbl. 1826, Nr. 148; Øst's „Archiv" VII. 51—54; „Politivennen" 1826, S. 807—10; Kbhpost. 1827, S. 20).

Tre Maaneder efter Brylluppet. Lystspil i fem Acter. (Theaterrepert. Nr. 4). 1828. (M. f. L. I. 161—63, af N. David; „Flyv. Post" 1828, Nr. 43. 44, af J. L. Heiberg; jvfr. sstd. Nr. 26, af Overskou).

Misforstaaelse paa Misforstaaelse. Lystspil i een Act. (Theaterrepert. Nr. 5). 1828. („Flyv. Post" 1828, Nr. 47, af J. L. Heiberg).

Østergade og Vestergade, eller: Det er Nytaarsdag i Morgen. Lystspil i fem Acter. (Theaterrepert. Nr. 12). 1828. Andet Oplag med en Fortale. (Theaterrepert. Nr. 121). 1840. (M. f. L. I. 163—68, af N. David; „Prometheus" II. 188—92; V. 90—95, af Oehlenschläger; „Flyv. Post" 1830, Nr. 4. 5. 144; „Dagen" 1840, Nr. 197). Oversat paa Tydsk u. T.: Die breite Straße und die schmale Gasse. 1841.

Hvilken er den Rette? Vaudeville i een Act. (Theaterrepert. Nr. 23). 1829.

Nørreports Vagt St. Hansdag Aften. Vaudeville i een Act. 1830. („Flyv. Post" 1830, Nr. 71).

Vor Tids Mennesker, Lystspil i fem Acter. (Theaterrepertor. Nr. 25). 1830. (M. f. L. IV. 451—64, af Henr. Hertz; „Flyv. Post" 1830, Nr. 48. 49. 51; Kbhpost. 1830, Nr. 96).

Kunstnerliv, eller: Den Ene Arbeidet, den Anden Lønnen. Vaudeville i een Act. Udgivet af F. Printzlau. 1832. („Prometheus" I. 369—73, af Oehlenschläger; M. f. L. IX. 185—89, af Chr. Wilster).

Guerillabanden. Syngestykke i tre Acter. Musiken af J. Bredahl. 1834. („Prometheus" V. 181—85, af Oehlenschläger).

En Fødselsdag i Stutteriet. Vaudeville i een Act. 1831.

Duellanterne, comisk Syngestykke i een Act. Musiken af Ruth-Rasmussen. (Theaterrepert. Nr. 73). 1835. (jvfr. Kbhpost. 1835, S. 831).

Capriciosa eller Familien fra Nyboder. Folkecomedie i fem Acter af Th. Overskou og A. L. Arnesen. [opf. 1ste Gang 1836]. (Theaterrepert. Nr. 130). 1842. („Portefeuillen" 1839, II. 26—33).

En Bryllupsdags Fataliteter. Lystspil i to Acter. (Theaterrepert. Nr. 118). 1840. (Berl. Tid. 1839, Nr. 232: Kbhvns Morgenbl. 1839, Nr. 41; „Portefeuillen" 1839, IV. 17—21. 43). Overs. paa Tydsk af Abel, senere af F. Leo.

Stormen paa Kjøbenhavn. Opera i fem Acter. Musiken af H. Rung. 1845. (Kbhvns Theaterbl. 1845; Fædrel. VI. 1845, Nr. 1795).

Pak! Lystspil i fem Acter 1845. (Kbhvns Theaterbl. 1845; Berl. Tid. 1845, Nr. 97, Tillæg; Nr. 98). Oversat paa Svensk u. T.: *Bättre Folk och Pack.* Stockholm, 1845.

b) Bearbeidelser og Oversættelser, opførte paa det kgl. Theater, og trykte i Kjøbenhavn:

I. Syngestykker.

Ægtemændene som Ungkarle, 1 A. af Gaugiran Nanteuil. 1825.

Medea, Opera, 3 A. af Hoffmann. 1826. (1825).

Den hvide Dame, 3 A. af Scribe. 1826. (Dst's „Archiv" VI. 372; Kbhvns Morgenbl. 1826, S. 544; Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 53).

De væltede Vogne, 2 A. af Dupaty. (Theaterrepert. Nr. 9). 1828.

Valentine af Mayland, 3 A. af Bouilly. (Theaterrepert. Nr. 15). 1829.

Muurmesteren, 3 A. af Scribe og G. Delavigne. (Theaterrepert. Nr. 17). 1829. („Flyv. Post" 1827, Nr. 72).

Marie, 3 A. af Planard. (Theaterrepert. Nr. 29). 1830.

Fra Diavolo, eller Værtshuset i Terracina, 3 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 37). 1831.

Henrik den Femtes Ungdom, 3 A., italiensk libretto. (Theaterr. Nr. 38). 1831.

Zampa, eller Marmorbruden, 3 A. af Mélesville. Udg. af F. Printzlau. 1832.

De to Sedler, 1 A. efter Florian. 1832.

Elskovsdrikken, Opera, 2 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 42). 1832.

Hovmesteren i Knibe, Vaudeville, 1 A. af Mélesville. 1832.

Møllen i Bjergkløften, 3 A. af C. Boromæus v. Miltitz. (Theaterrepert. Nr. 46). 1833.

Brama og Bayaderen, Opera, 2 A. af Scribe. [opf. 1ste Gang 1833]. (Theaterrepert. Nr. 93). 1837.

Robert af Normandiet, Opera, 5 A. af Scribe og G. Delavigne. 1833. (Oehlenschläger's „Prometheus" IV. 162—81).

Tempelherren og Jødinden, Opera, 4 A. af W. A. Wohlbrück. (Theaterrepert. Nr. 59). 1834.

Rekruten, Vaudeville 1 A. efter Merle og Fl. 1834.

Ludovic, 2 A. af St. Georges. (Theaterrepert. Nr. 61). 1834.

Klerkevænget, 3 A. af de Planard. 1834.

Michel Perrin eller Politiespionen uden at vide det, Vaudeville, 2 A. af Mélesville og Ch. Duveyrier. (Theaterrepert. Nr. 75). 1835.

Ambassadricen, 3 A. af Scribe og Saint-Georges. 1837.

Postillonen i Lonjumeau, 3 A. af de Leuven og Brunswick. 1837.

Fiorella, 3 A. af Scribe. 1838.

Jødinden, Opera, 5 A. af Scribe. (Theaterrepert. Nr. 99). 1838

Bæbu, 3 A. af W. A. Wohlbrück. (Theaterrepert. Nr. 102). 1838. („Portefeuillen" 1839, II. 61—68).

Eventyret paa Maskeraden, eller Den sorte Domino, 3 A. af Scribe. 1839, samt i Theaterrepert. Nr. 107. e. a. („Portefeuillen" 1839, I. 116—20; Berl. Tid. 1839, Nr. 24. 26. 28. 30).

Parykmageren, 3 A. af E. de Planard og P. Duport. (Theaterrepert. Nr. 109). 1839.

Hofconcerten, eller Debutantinden, 1 A. af Scribe. 1839. („Portefeuillen" 1839, IV. 135—39).

Bryggeren i Preston, 3 A. af de Leuven og Brunswick. (Theaterrepert. Nr. 116). 1839. („Portefeuillen" 1840, I. 188—92; Fædrel. I. 1840, S. 493).

Sheriffen, 3 A. af Scribe. (Theaterrepert. Nr. 120). 1840. („Dagen" 1840, Nr. 203; Fædrel. I. 1840, Nr. 298).

Regimentets Datter, 2 A. af de St. Georges og Bayard. (Theaterrepert. Nr. 122). 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 306).

Dronning for en Dag, 3 A. af Scribe og St. Georges. (Theaterrepert. Nr. 127). 1841.

Janetta, eller: Spøg ikke med Ild, 3 A. af Scribe og de Saint Georges. (Theaterrepert. Nr. 125). 1841. („Figaro" 1841, I. 283—88).

En Nattegjæst, Vaudeville-Spøg, 1 A. efter Lockroy og Anicet. (Theaterrepert. Nr. 131). 1841.

Thomas Ægypter, Vaudeville, 1 A. efter Cogniard.

Herren seer Dine Veie! Drama med Sang, 5 A. efter d'Ennery og G. Lemoine. (Theaterrepert. Nr. 146). 1842.

Wilhelm Tell, Opera, 4 A. af Jouy og Hippolyte Bis. (Theaterrepert. Nr. 141). 1842.

Kronjuvelerne, 3 A. af Scribe og de Saint-Georges. (Theaterrepert. Nr. 148). 1843. (Heibergs Intelligensbl. III. 141—42).

Hugenotterne, Opera, 5 A. af Scribe. (Theaterrepert. Nr. 150). 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 57).

Corinths Beleiring, tragisk Opera, 4 A. 1845.

II. Skuespil:

Nummer 777, Lystsp. 1 A. af C. Lebrün. [trykt i „Brevduen" 1823, Nr. 29. 30].

Værelser tilleie paa første Sal, Lystsp. 2 A. af Cobb. 1827.

Veien til Ødelæggelse, Com. 5 A. af Holcroft. (Theaterrepert. Nr. 8) 1828.

Den unge Ægtemand, Lystsp. 3 A. af Mazères. (Theaterrepert. Nr. 33). 1831.

Hofnarren imod sin Villie, Lystsp. 2 A. af Mélesville og Xavier. [opf. 1ste G. 1832]. (Theaterrepert. Nr. 111). 1839.

Johanna d'Arc, Pigen af Orleans, Tragoedie, 5 A. af Schiller. (Theaterrepert. Nr. 52). 1833.

Frederik den Anden i Leiren, Drama, 2 A. af Töpfer. [opf. 1ste Gang 1831].

Dominique, Com. 3 A. af d'Epagny og Dupin. (Theaterrepert. Nr. 49). 1833.

For evig! eller Medicin mod en Elskovsruus, Lystſ. 2 A. af Scribe og Varner. (Theaterrepert. Nr. 51). 1833.

Helva, Drama i 2 Afd. af Scribe, Devilleneuve og Desvergers, med Musik af Muth-Rasmussen. (Theaterrepert. Nr. 70). 1835.

Onkels Hemmelighed, Lystsp. 1 A. af Varin. (Theaterrepert. Nr. 110). 1839.

De lykkelige Skinsyge, Lystſ. 1 A. af Grev Giraud. (Theaterrepert. Nr. 130). 1841.

Gabrielle de Belle-Isle, Drama 5 A. af Alexander Dumas. (Theaterrep. Nr. 132). 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 132; Fædrel. III. 1842, Nr. 1072. 1079).

Et Glas Vand, eller Liden Tue kan vælte stort Læs, Comedie 5 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 134). 1841.

Scapins Skalkestykker, Lystsp. 3 A. af Molière. (Theaterrepertor. Nr. 135). 1841.

En Hverdagshistorie, Lystsp. 1 A. af N. Fournier. (Theaterrepert. Nr. 137) 1842.

Doctoren imod sin Villie, Lystsp. 3 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 141). 1842.

Suzettes Medgift, Lystsp. 4 A. af P. Dinaux og Gustave Lemoine. (Theaterrepert. Nr. 142). 1842.

En Lænke, Com. 5 A. af E. Scribe. (Theaterrepert. Nr. 143). 1842.

Don Juan eller Steengjæstebudet, Com. 5 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 152). 1844.

Den adelsgale Borger, Lystsp. 3 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 157). 1846. (Fædrel. 1846, Nr. 40).

c) Skuespil, trykte i Kbhvn., men ikke opførte:

Florette, eller Henrik IV første Kjærlighed; dramatisk Digt i 1 Optog, efter Deinhardstein (trykt i „Brevduen“ 1822, Nr. 15. 16).

Napoleon, hist. Drama i 2 Afd. af Dupeuty, efter det Franske; overſ. og omarbeidet. 1832.

Den Gjerrige, Com. 5 A. af Molière. (Theaterrepert. Nr. 129). 1841.

d) Følgende Syngestykker og Skuespil, deels originale, deels bearbeidede og oversatte af ham, ere opførte paa det kgl. Theater, men hidtil utrykte:

Peter og Paul, Lystſ. 3 A. af la Marsellière (efter Castellis tydske Oversættelse), 1823.

Abu Hassan, Syngesp. 1 A. af J. F. Hiemer, 1824.

Avista-Vexelen, Vaudeville 1 A. (efter Scribe, Justin og de Courcy), 1827. (Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 82; Kbhpost. 1827, S. 327).

Spjomfruerne i Charlottenlund, orig. Vaudeville 1 A. 1836.

Oldingens unge Kone, Vaudeville 1 A. af Scribe og Varner, 1837.

Alpekongen og Menneskefjenden, Folkecomedie med Sang, 5 A. efter F. Raimund, 1838.

Instrumentmageren i Wien, Syngesp. 1 A. af St. Georges og de Leuven, 1839. („Portefeuillen“ 1839, III. 281–88).

Feiltagelserne i Mørke, Farce 1 A. af Grev Giraud, 1841.

General og Generalkrigscommissair, Lystſ. 5 A., efter Poole. 1841.

e) Theaterstykker, bestemte til Opførelse paa det kongl. Theater, men ikke trykte:

Turkomannerne, orig. Syngef. 3 A.; Guitaristen, Syngef. 3 A. af Scribe; Grev Ory, Opera 2 A. af Scribe; Det hemmelige Ægteskab, Syngef. 2 A. af da Ponta; Fruentimmerskolen, Com. 5 A. af Molière, oversat i rimede Vers, 1815; Tjeneren sin Herres Rival, Lystf. 1 A. af Lesage, 1845; Kunsten at skaffe sig Tilbedere, Lystf. 3 A. af det Franske, 1845; Den gale Dag eller Figaros Bryllup, Com. 5 A. af Beaumarchais, 1846.

f) Theaterstykker, som ere utrykte og ikke ville blive opførte: Jephtas Datter, Tragoedie 5 A. af L. Robert; Ægtemændene og Lykkeridderne, Com. 5 A., efter Vanbrugh; To Herrers Tjener, Lystf. 2 A. af Goldoni; Opdagelserne, Lystf. 2 A. af Grev v. Steigentesch; Landsbypigen, Lystf. 4 A., efter Wycherly; Kjærlighedsbrevet, Lystf. 1 A. af Scribe; Formildende Omstændigheder, Lystsp. 1 A. efter det Franske.

I Maanedsskriftet „Maanedsroser", hvoraf han, endskjøndt hans Navn i længere Tid findes paa Titelbladet, kun har redigeret og udgivet første Aargang, Kbh. 1824 (Conversationsbl. 1824 Nr. 21, S. 162—64; „Der Eremit in Berlin", Unterhaltungsblatt für Gebildete, redig. von C. C. v. d. Oelsnitz, 1827, Juli, Nr. 1. 3. 4), leverede han følgende originale Fortællinger i Aarg. 1824: Knud Lavards Kjærlighed og Død den 7 Januari 1131, I. 3—65 [særsk. aftr. Kbh. 1824; r. i L. T. 1824, S. 308—9]; Gaaden eller den lykkelige ulykkelige ni og tyvende Februari, I. 129—79; Martsviolerne, I. 257—81; Pligtens og Kjærlighedens Kamp eller den 2den April 1801, II. 3—24; Maifesten, II. 137—57; Hævn for Knud Lavard, II. 269—349. — Oversættelser i Aarg. 1824: Gjenfindelsen, af C. J. S. Contessa; Skinsygens Hævn, af F. M. Nello; General-Fuldmægtigen, af Clauren; Den Blinde, af A. v. Tromlitz; Reisen til Ætna, af Friederich von Heyden; Jødemyrderiet i Lissabon, af Fr. Jacobs; i Aarg. 1825: Marcos Bozzaris, af Wilhelm Müller; Lord Byron i Grækenland. — Nogle Digte, bl. a.: Danmarks Christian paa Colbergerheide den 1ste Juli 1644, i Aarg. 1821, III. 1—9.

Redacteur af „Søndagen", Følgeblad til „Dagen", fra October 1835 til Udgangen af Maj 1838. Kbh. Folio; ligeledes af „Dagen" fra 1ste Januar 1836 til 31te Maj 1838 (Nr. 129). ibid. Fol. (jvfr. Aarg. 1836, Nr. 195. 97; 201. 2. 4. 10. 13. 65; Kbhpost. 1836, Nr. 247).

Nekrologier: Skuespillerne A. C. W. Haack's og H. Rinds (i Fr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 24; 74—78); J. P. Frydendahl's og Carl Winsløw's (i „Portefeuillen" 1839, II. 34—61; III. 145—59); Componisterne Schall's og Weyse's, samt Dandsedirecteur Antoine Bournonville's (i „Dagen" 1835, Nr. 213. 14. 15; 1842, Nr. 282; 1843).

I „Brevduen" (Oversættelser: Theodor d'Aubigne; Privattheatret, af van der Welde; Et Skov-Eventyr, af Fouqué; En engelsk Fændriks Bekjendelser; Kjærlighed og Pligt; Hofmændene, af Castelli; Breve fra Ostindien; Den sorte Ædderkop; Orn og Løve, af Fouqué; Eremiten, af d'Arlincourt; Magister Zimpels Ægteskabs-Krønike, af Langbein; Madonnabilledet; Tiden svandt da Bertha spandt, af Helmine von Chezy; Vandring og Hjemkomst, af Prätzel; De florentinske Elskende, af Byron; Fyrstens Indtog; Kjøretøiet, af Caroline Pichler).

I „Valkyrien" (Om det engelske Theatervæsen, 1832. I. 149-75).

I „Søndagen", Tillægsbl. til „Dagen", (Theatervæsnet, betragtet i dets hele Omfang, med særligt Hensyn til den danske Skueplads, 1841 Nr. 4—22; Breve fra Ewald, og hans Plan til „Fiskerne", meddeelte, ssts. Nr. 34. 36. 37).

i »Portefeuillen« (Sammenligning mellem Holberg og Molière; [illegible] [illegible] Skuespil [illegible] [illegible] paa Skuepladsen«, 18[illegible], II. [illegible]; 73 [illegible]

[illegible] Declamations [illegible] [illegible] Opsatser, [illegible] (1822, Nr. 3[illegible] [illegible]); i [illegible] (18[illegible], Juni); i [illegible] (18[illegible], II. S. [illegible]) i [illegible] (1829, Nr. [illegible]; 1823, Nr. [illegible]); i [illegible] (18[illegible], S. [illegible]; 18[illegible], S. 81. [illegible]); i [illegible] [illegible] (II. 1[illegible]); i [illegible] »[illegible] (V. [illegible]); i [illegible] (1834, Nr. [illegible]); i [illegible] »[illegible] [illegible] for 1835 (S. 151. [illegible]); i [illegible] »[illegible] [illegible] 18[illegible]; i [illegible] (1835, Nr. 1[illegible]. 13); i ([illegible]) »[illegible] for Børn og [illegible]« (S. 24[illegible]—[illegible]); i »Portefeuillen« (18[illegible], II. [illegible]—10[illegible]); i »Ny Portefeuille« (1843, III. 1—[illegible] o. fl. St.); og endelig nogle under Andres Navne udgivne Arbeider. — (Efter Anmeldr.)

Oxholm (Peter Lotharius), Søn af Krigsraad og Mynsterskriver ved Holmen, Lorenz Oxholm († 1765) og Maria Susanna f. Schultz († 1782); blev f. d. 10de Juli 1753 i Kjøbenhavn; 1763 Landcadet, og 1771 Lieutenant, dog at han først skulde tjene som Page. Indtraadte d. 1ste April 1772 som Secondlieutenant i det daværende slesvigske (siden det 2det jydske) Infanteri-Regiment; ansattes 1774 ved Kanal-Commissionen i Holsteen, og fik 1777 Ordre at reise til Vestindien, for at optage Kort og Tegninger og indgive Forslag til Oernes Forsvar for det Tilfælde, at den begyndte fransk-amerikanske Krig kunde udsætte Oerne for Overfald; drog 1780 hjem til Danmark, men vendte 1782 tilbage til St. Croix, hvor han bosatte sig som Planter; fik 1788 Commandoen over Militsen paa St. Croix, og udnævntes til Major; 1793 til Medlem af Regjeringsraadet paa de dansk-vestindiske Oer; reiste 1797 til Danmark; blev 1799 entlediget med Oberst's Charakteer; derpaa Medlem af Commissionen for den vestindiske Gjelds Liqvidation; 1801 Chef for det søndre sjællandske Landeværns-Regiment; 1805 Generalmajor; afgik 1808 som Regimentschef, og ansattes à la suite ved Armeen; blev d. 2den April 1811 General-Gouverneur paa de dansk-vestindiske Oer; d. 24de Maj s. A. Generallieutenant (med Anciennetet af 19de Januar s. A.); d. 31te Juli 1815 Commandeur af Danebroge; d. 6te April 1816 i Naade entlediget som General-Gouverneur. Kom s. A. tilbage til Danmark, hvor han siden privatiserede. † 27de Juli 1827 paa Frederiksdal. — * 1. 1779 Maria Heiliger († 1794). * 2. 1796 Anna O'Neill († 1/8 1811 i Kbhvn). Hans efterladte Børn bleve ved kgl. Resol. 11te Februar 1810 optagne i den danske Adelstand, og Patent i denne Anledning udfærdiget under 24de Juni 1810. — (Jvfr. »Dagen« 1827, Nr. 246; »Kbhpost.« 1827,

S. 243—44; J. T. Ræder „Danmarks Krigs- og politiske Historie“ o.s.v. I. S. 178 flgg.).

Anviisning til Feldt-Ingenieurkonsten ꝛc., samlet og oversat af de bedste militaire Skrifter. Kbh. 1777, med 38 Planer. (Krit. Journ. 1778, Nr. 39, af J. M. Geuss; N. krit. Tilsk. 1779, Nr. 4, af C. Lønborg; L. E. 1781, Nr. 51). — De Danske Vestindiske Øers Tilstand i Henseende til Population, Cultur og Finance-Forfatning, i Anledning af nogle Breve fra St. Croix, indrykkede i det politiske og physiske Magasin for Marts og April 1797, hvortil er føiet Beskrivelse om Sukkerets Fabrikation, med 4 Planer. Kbh. 1798. Paa Fransk: Etat des isles Danoises aux Indes occidentales. Copenh. 1799. Til dette Skrift udgav en Anonym: „Berigtigelser“, Kbh. 1798, hvorpaa fra Oxholm udkom: Urigtighederne i de saakaldte Berigtigelser ved Afhandlingen om de Danske Vestindiske Øers Tilstand, rettede af Afhandlingens Forfatter, P. L. Oxholm, ibid. eod. 23 S. 8; og fra Anonymen: Atter Berigtigelser ved de af Major Oxholm saakaldte Urigtigheder ꝛc., tillige som Ultimatum i denne Feide, ibid. eod. 14 S. 8. (Samtlige disse Stykker ere rec. i Skandinav. Museum 1798, I. S. 393—410, og i L. E. 1798, Nr. 10 og 13).

Beleiringerne af Saragossa og Tortosa af de Franske i den sidste Krig i Spanien, ved Baron Rogniat. Oversat af det Franske. Kbh. 1820, med 2 kobberstukne Planer. (Magazin for milit. Videnskabelighed IV. Aarg. 1821, S. 120—37, af J. A. Fibiger).

Bidrag: i „Minerva“ (Om Trolhættecanalen i Sverrig, 1802. I. 59—76; Anmærkninger giorte ved og efter Rigsdagen i Sverrig, Aar 1800, deels paa Stedet selv, deels udaf offentlige Bekiendtgiørelser, 1802. III. 144—83; 260—319. [jvfr. Høst's „Et blot til Lyst“ II. 146; L. E. 1807, S. 805—7]; Nogle Anmærkninger over en Afhandling om Negerhandelens Ophævelse (i Minerva Febr. 1805), 1806. II. 129—60 [jvfr. sstd. III. 1—71; 142—78; 259—70; IV. 1—17; 1807. I. 199—212].

Under det antagne Navn P. L. Olufsholm udgav han: Anmærkninger i Anledning af det nylig i Sverrig, under det foregivne Trykkested Hamborg, udkomne Skrift: „Sur le système continental et sur ses rapports avec la Suède.“ Kbh. 1813 med Fortsættelser, No. 1 og 2. ibid. 1814. Disse Anmærkninger udgav han ogsaa samme Tid paa Tydsk.

P.

Paasche (Jacob Warner) blev privat dimitteret til Universitetet i Foraaret 1787, derefter Boghandler i Kbhvn; 1811 Bogholder og Regnskabsfører ved det kgl. militaire Garveri paa „Retraite“. † 7de Marts 1835, i sit 68de Aar, i Kbhvn. — * Cecilie Ulvida Hammer († 1804).

J. E. Bodes Betragtninger over Guds Storhed i Verdensbygningen, af det Tydske oversat. Kbh. 1800, med en Kobbertavle. (L. E. 1800, Nr. 2).

Palmer (Jens Peter), en Søn af Bonden Peder Christensen i Slotved, Sindal Sogn i Vendsyssel; var 1793—96 Seminarist paa Blaagaards Skolelærer-Seminarium; blev 1800 privat inskriberet ved

Kbhvns Universitet; siden Skolelærer og Forsanger i Hellevad i Vendsyssel. Han kaldte sig paa sine første Skrifter Slottwed, efter den Gaard, hvorpaa han er fød.

Nogle Blade fra Landalmuelærerseminariet paa Blaagaard. Aalborg, 1801. — Dansk Børneven — efter Rochow —. ibid. 1809. (L. E. 1810, Nr. 35; »Penia« 1810, S. 351—52). 2den Udgave. ibid. 1817. 3die Udg. 1825.

Reformationens 3die Jubilæum. Aalborg, 1817.

Paludan (Christian Carl), Brodersøn af nedennævnte Hans og Johan Paludan; f. d. 11te December 1792 paa Christianshavn, hvor hans Fader Peder Paludan da var residerende Capellan ved Vor Frelsers Kirke, siden Slotspræst til Fredensborg og Sognepræst i Asminderød (f. 1/2 1755, † 21/1 1799, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 449); Moderen Margarethe Benedicte Thillerup (f. 1762, † 2/7 1833), en Datter af Præsten Jens Knudsen Thillerup i Frederiksberg. — Han besøgte det Schouboeske Institut, og afgik derfra til Søcadet-Academiet 1805; blev d. 21de Octbr. 1810 Secondlieutenant; d. 14de Septbr. 1818 Premierlieutenant; d. 17de Februar 1827 Capitainlieutenant; d. 28de October 1836 Capitain; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 13de Febr. 1841 Chef for Søcadet-Corpset. — * Hanne Jacobine Paludan, Datter af Sognepræst Johan Paludan til Phanefjord paa Møen.

Ben Brace, den Sidstlevende af Nelsons Besætning paa Agamemnon, af F. Chamier, oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1837. (Kbhvns Læseselskabs Ugebl. 1837, S. 14).

Bidrag: i »Archiv for Søvæsenet« (Cadetcorvettens Togter i Aaret 1840, XIII. 40—64); — i »Nyt Archiv for Søvæsenet« (Cadetcorvettens Togt i 1842, I. 457—76; Efterretninger om Søcadetacademiet i 1842, II. 50—86).

Paludan (Frederik August), Nysanførtes Tvillingbroder; nød Underviisning i det Schouboeske Institut indtil han 1805 optoges paa Søcadet-Academiet; blev d. 21de October 1810 Secondlieutenant; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge; d. 28de Februar 1819 Premierlieutenant; d. 3die Juni 1827 Capitainlieutenant; d. 16de Septbr. 1838 Capitain; d. 15de April 1839 Medlem af den under 21de April 1833 anordnede Navigations-Skole-Direction i Kjøbenhavn. — * Elise Christence Paludan, Datter af Sognepræst Johan Paludan til Phanefjord paa Møen.

Schemata til let fattelig Veiledning saavelsom Hurtighed og Sikkerhed i Opløsningen af de hyppigst forekommende Beregninger i Navigationen. Udgivne i Aar 1840. Kbh. 4to. Med vedføiet Text i det danske eller engelske Sprog. (Arch. for Søvæs. XII. 498—500).

Bidrag i »Archiv for Søvæsenet« (Forbedret Indretning af Anker-Devisen, VIII. 365—67; Om den danske Telegraph, IX. 325—29; Forslag til forbedrede

Dannelses-Anstalter for vordende Styrmænd og Skibsførere til Koffardifarten, X. 357—76 [jvfr. »Replique fra danske Coffardimænd og Kjøbenhavns Skipperlaugs Oldermand«, Kbh. 1838]; Mere om et Øvelsesskib for tilkommende Styrmænd og Skibsførere, XI. 394—402 [jvfr. Berl. Tid. 1839, Nr. 253]; Om Navigation, XIII. 307—22).

Paludan (Hans), f. i Juni 1758 i Kallundborg, hvor hans Fader Hans Jacob Paludan var Sognepræst og Provst i Artz Herred (f. $\frac{29}{8}$ 1717, † $\frac{8}{8}$ 1782, jvfr. P. Paludans Beskr. ov. Kallundborg, S. I.—LXXXVIII.); hans Moder Anna Elisabeth Lønborg († $\frac{8}{8}$ 1762), en Datter af Johan Lønborg, øverste Capellan ved Domkirken i Aarhuus. Studerede Lovkyndighed; blev 1795 Fuldmægtig i Rentekammerets 2det Revisions-Comptoir; 1799 anden Commissair i Stempletpapirs-Comptoiret; 1813 Kammerraad. † 6te October 1820. — * 1. Jacobine Cathrine Krag (f. 1767, † $\frac{14}{5}$ 1816). * 2. Wilhelmine Sophie Christine Høhling (f. $\frac{22}{11}$ 1764, † $\frac{8}{8}$ 1838), en Datter af Capitain og Vagtmesterlieutenant ved Kbhvns Fæstning, Samuel Christopher v. Høhling og Else Christiane f. Qvist.

Psalmerne Nr. 69 og 474 i den evangelisk-christelige Psalmebog (Kbh. 1798) ere forfattede af ham.

De i P. Paludans »Magazin for Lidende« (III. H. S. 165—68; 173—76; IV. 158—63) indførte Digte, undertegnede H. P., ere udentvivl af ham, saavelsom Digtet: »Landreisen«, i »Iris« 1793, III. 153—55.

Paludan (Janus August), Søn af nedennævnte Pastor Johan Lønborg Paludan, er f. d. 29de Octbr. 1803 i Kbhvn; kom ind i Metropolitanskolen i Septbr. 1813, og dimitteredes derfra til Universitetet 1821; tog i Januar 1826 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 25de April 1832 Sognepræst for Alrø Menighed under Aarhuus Stift, og d. 18de Juli 1844 for Nebsager og Bjerre i samme Stift. — * Camilla Augusta Kipnasse, en Datter af Lieutenant og Grosserer Christian Freder. Kipnasse og Bolette Margrethe fød Hage.

De to første Kapitler af Jesu, Sirachs Søns, Viisdomslære. Som Prøve paa en ny Oversættelse af Bogen, i Møllers „Tidsskrift for Kirke og Theologie", III. 73—85. (L. T. 1836, S. 166—67).

Nekrolog over hans Fader, indf. i: »Johan Lønborg Paludans Minde", Kbh. 1840, S. 9—15.

Paludan (Johan), Broder til ovenanførte Hans Paludan; f. d. 22de (ikke d. 24de) September 1756 i Kallundborg; nød Underviisning i Hjemmet indtil han 1771 blev sendt til Roeskilde Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet 1775; beskæftigede sig, efter at have taget de to første Examina, en Tid lang kun med de skjønne Videnskaber; var tillige Lærer i flere af Hovedstadens Skoler, saasom Borgerdydsskolen (hvor han

underviste i Historie, Geographi og det danske Sprog); absolverede d. 23de Januar 1782 den theologiske Embedsexamen (H. ill.), og udnævntes strax efter til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; var derpaa i 3 Aar Huuslærer hos Kammerherre Linstow paa Hirschholm; blev 1785 residerende Capellan i Stubbekjøbing; d. 21de Juli 1786 til Asminderød og Grønholt samt til Fredensborg Slot; d. 12te Septbr. 1788 Sognepræst for Phanefjord paa Møen. Var Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog. † 10de Januar 1821. — * Anne Elisabeth Paludan (f. 1762, † $\frac{1}{8}$ 1829), en Datter af hans Faders Farbroder, Præsten og Jubellæreren Jens Paludan i Thorslunde, og af hans Moders Søster Mette Christence, f. Lønborg. — (Hans Biographi i hans Beskrivelse over Møen I. S. 513—15; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 43—44; jvfr. „Hr. Johan Paludans Erindring, vedligeholdt iblandt hans Venner. Kbh. 1821").

Fuldstændig praktisk Catechismus om den hellige Ægtestand, oversat af Tydsk med Forandringer. Kbh. 1784. (L. E. 1781, Nr. 5). — Adskilliges Samtaler og Anmærkninger i Anledning af Nyholms Forslag til Religions-Kundskabens Udbredelse paa Landet. ibid. 1785. (jvfr. Art. C. Nyholm). — Forsøg til Opdagelse af Herrens Hensigter ved vor Konges Boligs, vor Christians Borgs Opbrændelse. En Prædiken holden i Phanefjord Kirke paa Møen d. 16de Marts 1794. Til Bedste for en Familie, som ved denne Ildebrand mistede Alt. ibid. 1794. (L. E. 1794, Nr. 49, jvfr. sstr. 1795, S. 58; Krit. H. XVI. Nr. 47). — Prædiken paa Taksigelsesfesten 1ste Jan. 1802 i Anledning af Freden efter Kampen og Seieren d. 2den Apr. 1801. ibid. 1802. — Johan Caspar Lavaters merkværdige Deportations-Historie, oversat. ibid. eod. — Samlinger for Theologer, efter Tidernes Fornødenhed og den nyeste Litteraturs Aand. I.—II. Bind. ibid. 1803—5. (L. E. 1806, Nr. 8. 9; Neue theol. Annal. 1804, S. 235; Allg. L. Z. 1806, IV. S. 391—392). — Undersøgelse af Aarsagerne til Tjenestefolkets moralske Fordærvelse, for at udfinde de vigtigste; med Forslag til denne betydelige Menneskeklasses Forbedring og Forædlelse. ibid. 1810. (L. T. 1812, Nr. 15. 16; Allg. L. Z. 1812, II. Nr. 147, S. 324—28).

Efterslæt paa Litteraturens Mark, for saavidt den blev høstet i Fædrelandet ved Reformationens tredie Jubilæum. Kbh. 1818.

Tak og Bøn til Gud, og Tak og Bøn til Menigheden, efter 32 Aars Embedstid. En Prædiken paa Nytaars-Dag 1821. (Forfatterens Svanesang ti Dage før hans Død). [Indf. i Skriftet: „Hr. Johan Paludans Erindring", S. 23—40].

Forsøg til en antiqvarisk, historisk, statistisk og geographisk Beskrivelse over Møen. Udgivet efter Forfatterens Død. I.—II. Deel, med Kort og Kobbere. Kbh. 1822—24. [Udg. af Forfatterens Søn, Artillericapitain Hans Jacob Paludan († 1830 paa en Reise i Norge), som især meget har bidraget til at 2den Deel af dette Værk erholdt mange vigtige Forbedringer]. (L. T. 1825, Nr. 19. 20. 21; Conversationsbl. 1824, Nr. 18; Revue encyclop. 1823, Juillet).

Nogle Afhandlinger om Børne-Opdragelse. Udgivne efter Forfatterens Død. Christiania, 1828.

I „Bibliothek for det smukke Kjøn" (Adskillige Stykker; blandt andet: Brev om Slavehandelen).

I P. Paludans „Magazin for Lidende" (Hiobs Elegie eller metrisk Omskrivelse af Bogens 7. Cap., i H. IV. S. 152—56)

I „Iris og Hebe" for 1800 o. folg. Aar (Adskilligt, for det meste af Tydsk oversat. Deraf er „René eller den Tungsindige, Pendant til Atala eller tvende Vildes Kjerlighed i Ørken", som stod i 1805, IV. 1—57, ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1805).

I „Minerva" (Riegels's Minde, 1802. III. 343—44; Oversættelse af Ciceros Oratio pro A. Licinio Archia, 1802. IV. 187—210 [L. E. 1807, S. 746]; Tanker til D. K. H. Kronprindsen under Høisfamnes Fraværelse; frit efter Horats (Od. 4 B. Ode 5), 1803. IV. 171—81; Forsøg til en nærmere Bestemmelse af Ordet: Gaardsæde; og et Forslag i den Anledning, 1804. I. 178—83; Provst D. R. Blichers Nekrolog, 1805. III. 191—205; Oplysninger til Erik af Pommerns Historie, af utrykte pommerske Chronicanter, 1806. II. 305—20 [jvfr. sstd. III. 300—13, af G. L. Baden]; Den offentlige Gudsdyrkelses Fordærvelse kræver noget ganske Andet, og langt Mere til Forbedring, end en ny Agende og blotte liturgiske Forandringer, 1806. IV. 148—195; 269—318; Ad Marcum Porcium Catonem, et Digt af Monitøren, oversat, 1807. III. 282—90).

I Fallesens „Theologisk Maanedsskrivt for Fædrelandets Religionslærere" (Prædikener, VI. 471—96; XI. 397—433 [særskilt aftr. Kbh. 1808]; XII. 385—411; Konfirmationsakt den 13 April 1806 (et liturgiskt Bidrag), IX. 373—403; Collectanea Paludaniana, til Fortsættelse af hans Samlinger for Theologer, i X. 73—113; 441—66; XI. 293—326; XII. 26—86; 367—84; En kiærlig Hilsen til Biskop Balle, XII. 190).

I Oluffens „Oeconomiske Annaler" (Nogle Agricultur-Bemærkninger, VI. S. 67. 74. 152; IX. 196. 206. 211; Om Steenkul paa Møen, X. 331—38).

I „Den Danske Tilskuer" (Et Brev til Rahbek, samt „Erindringen og Forliset", et Digt til Paludans Kone, 1808 Nr. 93).

I „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid" (Om Huusfliden i hans Embedskreds paa Møen, I. 476—96 og 695—96).

I „Antiqvariske Annaler" (Om Rødding-Kongens Begravelse og to mærkværdige Jettestuer i en Høi nær derved, i Bd. II. S. 221—66).

I „Theologisk Bibliothek", udg. af J. Møller, (Confessiones publicæ in memoriam *Nicolai Edinger Balle*, XI. 347—54; Gnomer, den qvindelige Industrie til Priis, efter Salomons Ordsprogs XXXI. 18—31 V., med Anmærkninger, XIX. 184—94, jvfr. L. T. 1823, S. 470—71).

Erindring om Hans Jacob Paludan, hans Liv og Karakteer, hans Levnet og Død, i P. Paludans Beskrivelse over Kallundborg S. I—LXXXVIII.

Adskillige i periodiske Skrifter aftrykte Vers og Sange. „Venskabs Lov", en Klubsang, blev trykt særskilt. Kbh. 1783.

Paludan (Johan Lønborg), f. i Thorslunde i Sjælland d. 11te September 1757. Hans Fader Jens Paludan, en Farbroder til ovenanførte H. og J. Paludans Fader, var Sognepræst for Thorslunde og Ishøi Menigheder, og Jubellærer (f. $\frac{1}{7}$ 1697, † $\frac{2}{6}$ 1782, jvfr. Giessings Jubellærere II. 1. S. 344—49, og Nyerups Lit. Lex. S. 448); hans Moder Mette Christence Lønborg var ældste Datter af Johan Lønborg, øverste Capellan ved Domkirken i Aarhuus. Sønnen kom 1774 i Roeskilde Cathedralskole; blev derfra dimitteret til Universitetet 1776;

var Alumnus paa Walkendorfs Collegium, og tog den 17de Januar 1782 theologisk Attestats (Laud.). Som Candidat tilbragte han nogle Aar hos sin ældre Halvbroder, som var Præst til Storøen i Bergens Stift og hvis ældste Søn han dimitterede til Universitetet; kom tilbage 1785; blev 1788 kaldet af Consistorium til residerende Capellan for Taarnby Menighed paa Amager, og d. 30te Juni 1791 atter kaldet af Consistorium til residerende Capellan ved Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn; fik 1808 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster; var i flere Aar Medlem af den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen og af Directionen for de maßsmannske Søndagsskoler; blev d. 19de Juli 1822, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 28de September 1840 i Kjøbenhavn. — * $\frac{22}{8}$ 1788 Anna Paludan (f. $\frac{24}{8}$ 1760, † $\frac{2}{5}$ 1827), en Datter af hans Faders Brodersøn, Hans Jacob Paludan, Provst og Sognepræst i Kallundborg. — (Jvfr.: „Johan Lønborg Paludans Minde. Hans Venner helliget“. Kbh. 1840. 16 S. 8).

Svar paa Recensionen over Hr. Peder Paludans Prøve-Prædiken. Kbh. 1782. (L. E. 1782, Nr. 87). — Over 1 Joh. III. 3. En Prædiken holden paa Valget til Capellaniet ved Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn. ibid. 1785. 40 S. (L. E. 1785, S. 429). — Nogle Anmærkninger i Anledning af Hr. Birckners Skrivt om Trykkefriheden og dens Love. Med Motto: „Hvad er Sandhed?“ ibid. 1797; 23 S., anonymt. (L. E. 1798, Nr. 14). — Vigtige Tankesprog af Salomon og Jesus Sirach; udvalgte og ordnede. ibid. 1807. (L. E. 1809, Nr. 33; „Penia“, 2. Aarg. 1807, S. 190 flgg.; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1807, Nr. 68, S. 537). — Hvad er i den nærværende Feides Tid det Tienligste for os til vor Redning? En Prædiken, holden d. 23de Aug. 1807. Kbh. 16 S. — Hvilke Betænkninger og Beslutninger ere efter udstanden Møie og Trængsel for os de trøsteligste og gavnligste? En Prædiken. ibid. 1807. 19 S. — Mindetale over Hr. Chr. Holst, der døde som Sognepræst ved Trinitatis Kirke d. 2den October 1807, i sit 76de Aar. — Nogle Betænkninger for Ægtefolk, som ikke leve i god Forstaaelse med hverandre. ibid. 1812. („Penia“ 1812, Nr. 4; Allg. H. Z. 1813, Jan. S. 108).

Tale i Præmieselskabet, som anbringer den jødiske Ungdom til Kunster og Haandværker. Kbh. 1815.

Mine Følelser, yttrede i Tak og Bøn til Gud og i Tak og Bøn til Menigheden. En Prædiken holden i Trinitatis Kirke efter 25 Aars Embedstid. Kbh. 1816. 16 S.

Jesus Christus er og bliver den samme i Værdighed, i Lærdom, i Forjættelser. En Prædiken, holden i Trinitatis Kirke paa Reformations Jubilæets tredie Festdag. Kbh. 1817.

Afskedsprædiken om Jesu Lære som Grundvold til Menneskets Lyksalighed; holden for Trinitatis Menighed den 4de August 1822. Kbh. 1822.

Bidrag: i „Minerva“ (Audiatur et altera pars, 1793. II. 149—61, anonymt); i Fallesens „Theolog. Maanedsskrivt for Fædrelandets Religionslærere“ (Yttringer foranledigede ved Justitsraad A. B. Rothes Bog om Ægteskabs Skilsmisser, VII. 263—94 [L. E. 1806, Nr. 21, af M. H. Bornemann]; Om vedholdende Forbedring af de anordnede Andagts- og Lærebøger, XII. 414—42 [L. E. 1810, Nr. 30];

i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om fri Brændeviinsbrænden paa Landet, 1815 Nr. 57; Tale i Selskabet, som anbringer Ungdommen af den mosaiske Troesbekjendelse til Kunster og Haandværker, 1817 Nr. 35).

Desuden Et og Andet anonymt i Fallesens Tidsskrifter.

Gravskrift over Pastor Johan Paludan, indf. i: „Hr. J. Paludans Erindring“, Kbh. 1821, S. 20—21.

Paludan (Julius Frederik), en Søn af ovennævnte Johan Paludan; f. 1787 i Fredensborg; blev privat dimitteret til Universitetet 1805; underkastede sig i Juli 1810 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev personel Capellan i Laurvig; derefter Sognepræst til Aamodts Præstegjeld i Aggershuus Stift, og siden tillige Provst i Østerdalens Provsti; 1837 Sognepræst til Næs paa Hedemarken.

Tale i Aamodts Kirke ved 2 Myrdedes Grav. Christiania, 1826. 1 Ark, 8.

Paludan-Müller, see Müller.

Panum (Jens Severin Nathanael), f. d. 26de Maj 1792 i Stege paa Møen, hvor hans Fader Peder Panum, givt med Susanne Møller, da var residerende Capellan, siden Sognepræst i Borre sstd. (f. 1763, † 1838, jvfr. Paludans Beskr. ov. Møen I. S. 494). Efter at have nydt Underviisning hos sin Fader, begyndte han 1812 i Kjøbenhavn at studere Lægevidenskaben; var tillige en Tid lang chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1815 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 3die Septbr. 1816 Regiments-chirurg ved Bornholms Milice; d. 21de Maj 1828 forsat i samme Egenskab til den holstenske Artilleribrigade, i Rendsborg; erholdt d. 25de November s. A. Rang med Capitainer; udnævntes d. 31te December s. A. til Regimentschirurg og Meddirecteur ved Christians Plejehuus i Eckernförde. † 20de Januar 1836 i Eckernförde. — * Johanne Caroline Louise Charlotte Lahde, en Datter af Hofkobberstikker G. L. Lahde i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIV. S. 289—90; XXXI. S. 140; Løt's „Materialier“, Nr. 115. 131).

Beskrivelse over Bornholm eller Bornholms Veiviser, med et Tillæg, indeholdende Betragtninger over Landets Clima og Beirligt; Vandet; Fødemidler og Drikkevare; Folkets Characteer; Sæder; Skikke og Forlystelser; Sproget; Bornholms Milice; en kort Oversigt over de almindeligst herskende Sygdomme og deres rimelige Aarsager; samt en Tabel over Byernes og Sognenes specielle Folkemængde og Hartkorn. Med Hans Majestæts allernaadigste Tilladelse udgivet til Bedste for det Kongelige Christians Pleiehuus i Eckernförde. Slesvig, 1830. (M. f. L. IV. 552—54, af J. G. Forchhammer).

Beschreibung des Königl. Christians-Pflegehauses bei Eckernförde, nebst einigen historischen Nachrichten über die erste Begründung desselben, mit Kran-

ken- und Mortalitäts-Tabellen. Zum Besten der Anstalt herausgegeben. Schleswig, 1833.

Bidrag: i »Bibliothek for Læger« (Tre Tilfælde af Hovedlæsioner, der gjorde Trepanation nødvendig, beskrevne, 1826. VI. 209—43, med et Steentr. Tab. I); — i Bornholms Avertissements-Tidende (Beretning om Rønne Sygestue, 1828 Nr. 4. 7. 8, jvfr. Nr. 10).

Pastor (C. G.), Pseudonym; see Christ. Gottfred Schaper.

Paulli (Holger), en Søn af Overkrigscommissair og Controleur ved Assistentshuset i Kjøbenhavn, Richard August Paulli († 1823) og Dorothea Margrethe f. Orlamundt; er f. i Kbhvn; lagde sig efter Musiken, og blev 1835 Violonist i det kgl. Kapel; er tillige Repetiteur.

Theoretisk-praktisk Violin-Skole for Begyndere, udarbeidet efter de bedste nyere Værker af Baillot, Kreutzer, Rode og Spohr. Kbh. (1838). 26 S. Fol.

Compositioner i »Braga,' Cyclus af Nordiske Sange for fire Mandsstemmer«. — Polskdandsen paa Grøna-Lund af Ballet-Vaudevillen Bellman, udsat for Pianoforte. Kbh. 1844.

Paulli (Just Henrich Volteleu), Nysanførtes Broder; f. d. 6te Marts 1809 i Kjøbenhavn; dimitteredes 1827 til Universitetet fra v. Westens Institut; absolverede i Maj 1833 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 1ste April 1835 ordineret Katechet ved Helliggeistes-Menighed i Kjøbenhavn; d. 1ste April 1837 Slotspræst ved Christiansborg Slot; d. 6te Februar 1840 tillige Hofpræst; d. 28de Juni s. A. Ridder af Danebroge; 1841 Meddirecteur i det danske Bibelselskab. — *1. $\frac{2}{8}$ 1838 Martine Vilhelmine Hagen (f. $\frac{25}{5}$ 1821, † $\frac{24}{8}$ 1839), en Datter af Capitain ved Kbhvns borgerlige Artilleri, Grosserer Peter Christian Hagen. *2. $\frac{16}{8}$ 1843 Maria Elisabeth Mynster, Datter af Sjællands Biskop Dr. J. P. Mynster og M. F. F., f. Münter. — (Portrait, tegnet af J. W. Gertner, lithogr. 1843).

Prædiken paa Reformations-Jubelfestens tredie Dag, den 1ste Novbr. 1836. Kbh. 1836. (L. T. 1836, Nr. 20).

Sørgetale over Adam Wilhelm v. Hauch. Ved Bisættelsen i Holmens Kirkes Capel d. 6te Marts 1838. Kbh. 11 S. 8. (Berl. Tid. 1838, Nr. 66).

Tale og Prædiken ved Hds. Kongl. Høihed Prindsesse Wilhelmine Marias og Hs. Høifyrstl. Durchlauchtighed Hertug Carl af Glücksborgs Formæling. Kbh. 1838.

Tale ved kongl. Skuespiller og Instructeur Dr. J. C. Ryges Jordefærd den 5te Juli 1842. Kbh.

Prædikener om Kirken og Sacramenterne. Kbh. 1844. (Theol. Tidsskr. VIII. (Ny Række, Bd. 2) S. 211—14; Berl. Tid. 1844, Nr. 12).

Christelige Bønner, samlede ved J. H. V. Paulli, og udgivne af Foreningen til christelige Opbyggelses-Skrifters Udbredelse i Folket. Kbh. 1845.

Hvi ere I frygtagtige, I lidet troende? **Prædiken** paa fjerde Søndag efter Hellig tre Kongers Dag 1846. Kbh. 1846.

Medudgiver af: Kirke-Psalmer, udgivne til Prøve af Kjøbenhavns geistlige Convents Psalme-Comitee. Kbh. 1845. (Theol. Tidsskr. IX. (Ny Række, Bd. 3), jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 90; Fædrel. VI. 1845, Nr. 1799. 1815; Nyt Aftenbl. 1845, I.; F. L. o. K. III. 1845; Nord. L. T. 1846, Nr. 7; Dansk Kirketid. 1846, Nr. 21, jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 35. 40. 56).

Tale ved det danske Bibelselskabs aarlige Generalforsamling 1841, i Selskabets 26de Beretning, S. 3—14.

Indbydelse til at stifte et Understøttelsesfond for værdige og trængende Tjenestepiger, i Fædrel. VI. 1845, Nr. 1986, jvfr. sst. Nr. 2002; Berl. Tid. 1845, Nr. 232 og 234 (af J. Levin).

Psalmer i Sørgepalaiet ved Kong Frederik VI's Bisættelse. Kbh. 1840. (optr. i »Mindeqvad i Anledn. af Kong Frederik VI.'s Død«, 2det Hefte, 1840).

Paulsen (. . . . .), Secretair (?).

Nye udvalgte Fortællinger af Fr. Kind. Oversatte. Kbh. 1826. (hos Becken).

Paulsen (Bartholomæus Hans Christian Ernst), f. 1789 af Forældrene Generalmajor Peter v. Paulsen og Anna Claudina Catharina de Cederfeld (en Datter af Conferenceraad, Ridder (Storkors) af Danebroge, samt Amtmand over Kallundborgs, Sæbygaards og Holbeks Amter, Bartholomæus de Cederfeld og Catharina Maria f. Brand). Var ansat som Officeer ved Livregimentet Cuirasserer; stod i Frankrige ved det danske Armee-Contingent 1815—1818; blev 1822 Second-Ritmester i anførte Regiment; erholdt 1832 Accessit for Besvarelsen af det kongl. danske Landhuusholdningsselskabs fremsatte Priisspørgsmaal: „Om den Sum, der i Danmark og Hertugdømmerne er bestemt til Præmie-Uddeling og Belønning for de bedste Hingster, og som aarligen udgjør mellem 3 og 4000 Rbdlr. Sølv, kunde anvendes til Hesteavlens Fremme paa en endmere hensigtssvarende Maade, og i saa Tilfælde, ved hvilke Midler dette kunde skee?"; blev d. 7de Decbr. 1834, efter Ansøgning, i Naade afskediget af Krigstjenesten som Major, og d. 18de Januar 1835 bevilget en ny Afsked som Oberstlieutenant; udnævntes 1835 til Hofchef hos H. K. H. Enkehertuginde Louise Auguste og tillagdes Rang i 2 Kl. Nr. 4; blev d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebroge; d. 10de Juni 1841 Kammerherre.

Bidrag til at bevise, at Hesteracens Forbedring og Forædling ogsaa i Danmark bedst befordres formedelst Fuldblod og Veddeløb. Slesvig, 1831. 45 S. 8. (Maanedsskr. f. Hesteavl og Hesteholb, Bd. I. S. 102—3).

Om de Grundsætninger, hvorefter Danmarks Hesteavl bør ledes og fremmes. Undersøgt af G. Michelsen og af Chr. v. Paulsen. To Priis-Afhandlinger, udgivne af det Kongelige danske Landhuusholdningsselskab. Kbh. 1832. (M. L. L.

X. 759—61, af A. L. Drewsen; Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold II. 292—93, jvfr. sstd. S. 269—70; Halds Tidsskr. f. Landoecon. II. 272—76).

Veiledning til Kundskab om de i Danmark, Slesvig og Holsten forekommende Fugle. En Haandbog for Jægere, Jagtyndere og Landmænd. Første Hefte. (Indeholdende Rovfuglene). Kbh. 1843. 56 S. — Kort Begreb af Læren om Fuglene, illustreret med Tegninger, som Tillæg til 1ste Hefte af »Veiledning til Kundskab &c.«, indeholdende Rovfuglene, især tjenlig til Brug ved Skoleunderviisningen. Horsens, 1844. 23 S.

Bidrag: i »Maanedsskr. f. Hesteavl og Hestehold" (Nogle Bemærkninger i Anledning af Gen. Krigscommiss. J. B. Neergaards Skrift: »Har Præmie-Uddelingen for de bedste Stodheste hidtil gavnet Landets Hesteavl?" o. s. v. i Bd. I. S. 191—96; Bidrag til Kundskab om den engelske Hest som Cavallerie- og Artilleri-hest, Bd. II. S. 249—67 [særsk. aftr. Kbh. 1832]; Bemærkninger til Gen. Krigscommiss. J. B. Neergaards Skrift: »Et Par Ord om Danmarks Hesteavl o.s.v.«, Bd. III. S. 314—20).

Paulsen (Carl Ludvig), Nysanførtes Broder; f. i Horsens 1790; tog dansk-juridisk Examen i April 1812; blev s. A. Copiist og 1819 Fuldmægtig i Secretariatet for Vej-Sagerne i Danmark, under Rentekammeret; 1824 Amtsforvalter for Møens Amtstue-District; 1828 Kammerraad; d. 3die Marts 1840 Amtsforvalter og Regimentsskriver for Frederiksborg Amtstue-District; d. 28de Juni 1842 Justitsraad (med Rang i 5 Kl. Nr. 3 efter Rangfrd.); d. 14de Octbr. s. A. virkelig Justitsraad. † 25de October 1842 i Frederiksborg. — * Nina v. Holten, en Datter af Kammerherre Christian Ludvig v. Holten og Juliane v. Harthausen. — (Jvfr. Berlingske Tid. 1842, Nr. 289).

Underretning om det forbedrede engelske Veivæsen. (Uddragen af John London M'Adam's remarks on the present system of Road Making, London 1820), i Nye landoec. Tidender Bd. IV. 1822, S. 223—39.

Paulsen (Olaf), Ólafur Pálsson, er f. i Island 1814; deponerede fra Bessestad Skole 1837; rejste 1841, i Selskab med Jón Sigurdsson, til Sverrige, for, paa den Arna-Magnæanske Commissions og det kgl. Nordiske Oldskrift-Selskabs Vegne, at undersøge de i Stockholms og Upsalas Bibliotheker opbevarede Haandskrifter, vedkommende den islandske Literatur; vendte tilbage efter 3 Maaneders Forløb; absolverede i April 1842 den theologiske Embedsexamen (»Laud., imprimis ob specimen scriptum"); fik d. 18de October 1843 Confirmation paa sit Kaldsbrev som Sognepræst for Reynivalla Menighed inden Guldbringe og Kjóse-Syssel og Sønder-Amtet paa Island. — * 1843 Gudrún Ólafsdóttir Stephensen, Datter af Secretær O. Stephensen paa Vido.

Tvær æfisögur útlendra merkismanna (hvori Paulsen har oversat Oberlins Levnet). Kpmhfn., 1839.

Stutt landaskipunarfrædi handa ólærdum. Videyjar Klaustri 1843. 12. (Islandsk Oversættelse af St. Platous korte Geographi).

Medudgiver og Medredacteur af »*Ný Félagsrit*«, fyrsta ár. Kaupmhfn. 1841. (heri forfattede han den første Artikel: »Um prestaskóla á Íslandi«).

Paulsen (Paul), Søn af Klosterholder Paul Jónsson; fød i Island; deponerede 1815 fra Bessestad Skole, og tog den philologisk-philosophiske Examen; blev d. 3die Decbr. 1820 ordineret til Capellan, derefter Sognepræst til Kirkebæ Kloster, og senere Provst i Vester-Skaptafells Syssel under Sønder-Amtet i Island.

Æfisaga sál. Klausturhaldarans *Pauls Jónssonar*. Viðeyjar Klaustri, 1820.

Paulsen (Paul Detlev Kristian), f. d. 10de Januar 1798 i Flensborg, Søn af Kjøbmand Chr. Detl. Paulsen; blev opdragen i Schnepfenthal; gik i Skole i Gotha; studerede Lovkyndighed i Göttingen, senere i Berlin, Kiel og Heidelberg; underkastede sig 1821 juridisk Embedsexamen paa Gottorf; rejste derefter til Kjøbenhavn, hvor han 1822 disputerede for Licentiatgraden i Lovkyndigheden, og blev Privatdocent ved Universitetet; underkastede sig d. 22de Novbr. 1823 den latinsk-juridiske Embedsexamen ved Kjøbenhavns Universitet ved et offentligt Colloquium, som i Særdeleshed gik ud paa den danske Ret i Forbindelse med den danske Statistik („Admissus cum laude"; jvfr. Engelstoft's Efterretn. 1823, S. 238—39); disputerede d. 9de Juli 1824 for den juridiske Doctorgrad; blev d. 8de November 1825 Professor extraordinarius i den Danske Ret m. m. ved Universitetet i Kiel (jvfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 58—59); gjorde 1828 en Rejse i Tydskland og Italien; udnævntes d. 23de Maj 1842 til Professor ordinarius i Lovkyndigheden ved nysnævnte Universitet. — * 1. Thora Bloch († 1/3 1834 i Kiel), yngste Datter af Etatsraad, Prof. og Rector i Roeskilde, Dr. S. Nic. Joh. Bloch og Margarethe Magdalene f. Hensler. * 2. Margarethe Christiane Marie Bloch, den Forriges ældste Søster, og Enke efter Overlærer Dr. philos. H. P. Thrige i Roeskilde. — (Autobiographi vedføjet det til hans Doctorpromotion d. 22de Septbr. 1824 udstedte, af F. C. Petersen forfattede Universitetsprogram: „Observationes in Plinii hist. natur. XXXIV, 19. 1."; jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 421—22).

De antiqvi populorum juris hereditarii nexu cum eorum statu civili, speciatim juris Scandinavici, Germanici et Romani ratione habita. *Sectio prior.* Jus Scandinavicum et Germanicum continens. (pro gradu Licentiati juris). Havniæ 1822. *Sectio posterior,* jus Romanum continens. Diss. inaug. ibid. 1824. (L. T. 1826, Nr. 18. 19).

Anmeldelse af Forelæsninger over Rets-Encyclopædien og Oversigt over samme. Kbh. 1823. 16 S.

Betragtninger over den Danske Kirkes symbolske Bøger fra den kirkeretlige Synspunkt. Med en Indledning om Theologiens og Retsvidenskabens indbyrdes Forhold. Kbh. 1826. (L. T. 1826, Nr. 21. 22, af J. C. Kall; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XII. 196 flgg.; Ørsteds Jurid. Tidsskr. XII. 1. 230. 263; Kall's

Staatsb. Magaz. VI. 221; J. C. Lindberg: »Hvad er Christendom i Danmark?« Kbh. 1826; S. N. J. Bloch: »Ideer til et Forsvar for en fornuftgrundet Christendom«, ib. eod.; Pst's »Archiv« V. 302).

Det danske Sprog i Hertugdømmet Slesvig. Udgiven af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1837. (jvfr. Dansk Folkebl. IV. S. 56).

Bidrag: i »Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed« (Om Gavnligheden af Kundskab om Oldtiden i Almindelighed, og om den ældre Retstilstand i Særdeleshed, i Bd. II. S. 1—28; jvfr.: »Hovedberetning om det kongl. Nord. Oldskr. Selskabs Tilstand 1825—27«, S. 27—30; Falck's Staatsb. Magaz. VI 221); — i »Nord. Tidsskrift for Oldkyndighed« (Bidrag til Sprogets Historie paa den jydske Halvø, fornemmelig i dens søndre Deel, i Bd. I. S. 261—82; jvfr. L. T. 1833, S. 307—10); — i »Maanedsskrift for Litteratur" (Anmeldelse af J. A. Stenfeldts Skrift »Municipalvæsenet i Almindelighed og det danske i Særdeleshed«, i Bd. XIV. S. 578—93); — i Barfods »Brage og Idun« (En Slesvigers Røst, i Bd. III. S. 412—30).

Om hans øvrige trykte Arbejder see Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 421—22; Kayser's Bücher-Lex.; Pst's »Materialier«, Nr. 71. 140.

Paulsen (Svend), Sveinn Pálsson; f. 1762 i Island; blev dimitteret fra Holum Skole 1787, og inskriberet ved Kjøbenhavns Universitet i Januar 1788; studerede Lægevidenskaben; blev 1791 af Naturhistorie-Selskabet i Kjøbenhavn opsendt til Island, for i 3 Aar at foretage naturhistoriske Undersøgelser og Omrejser i Landet; udnævntes 1799 til Chirurg for Islands Sønder-Amts fire østlige Sysseler (Rangarvalla, Arnæs, den vestre Deel af Skaptafells Syssel, samt Vestmannø); var 18$\frac{03}{04}$ constitueret Landphysicus paa Island; blev d. 20de Novbr. 1833, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Pension. † 1840. (Jvfr. Callisen's Medicin. Schriftsteller-Lex. XIV. 283—85; XXXI. 137; „Skírnir" 1841, bls. 98—99).

Martinet Edlis-utmálan Manneskjunnar, snúin af Dönsku. Leirárgörðum, 1798. („Iris og Hebe« 1799, III. 98). — Æfisaga Landphysici *Biarna Pálssonar*. Leirárgörðum, 1800. (Udtog i »Minerva« 1803, II. 317—20). — *B. C. Faust* Spurningaqver Heilbrygdinnar, snúid á Dönsku af Dr. *I. C. Tode*, nu á Íslendsku. Kaupmannahöfn, 1803. (L. E. 1808, Nr. 31).

Æfisaga Jóns Konferenzráðs Eiríkssonar. (udg. af det isl. lit. Selskab). Kaupmhfn. 1828, med Portrait. (Gjennemseet, forbedret og forøget af B. Thorsteinsson, som ogsaa skrev Fortalen dertil).

Udtog af en Dagbog holden paa en (af Naturhistorie-Selskabet bekostet) Reise i Island, indf. i dette Selskabs Skrifter Bd. II. H. 1. S. 222—34; H. 2. S. 122—146; Bd. III. H. 1. S. 157—94. (jvfr. L. E. 1793, Nr. 4; 1794, Nr. 14; Jen. L. Z. 1794, Nr. 79; 1795, Nr. 51). [Denne Dagbog i 3 Bind er i det islandske literære Selskabs Besiddelse]. — Anatomisk Beskrivelse over Delphinus Phocæna, sstd. Bd. II. H. 2. S. 111—21.

I *Isl. Lærd. l. Fél. R.* (Om at brænde Kalk af Jord, Steen og Muslingskaller, i IX. 91—143; Om Husblas, sstd. S. 160—76 [L. E. 1790, S. 388]; Register over islandske Navne paa Sygdomme, IX. 177—230; X. 1—60 [L. E. 1790, S. 388—89. 391]; Om Sæbesyderi, X. 121—18 [L. E. 1790, S. 391—92]; T. Bergman om

de organiske Legemer paa Jordkloden, overs., X. 175—264 [L. E. 1790, S. 393]; Slutningen af Büschings Naturhistorie, overs., XIII. 1—84; Om de i Island dødelige Sygdomme, XV. 1—150).

I »*Gaman og Alvara*« (Um helstu einfalda Siukdóma, í I. H. 1798).

I »Bibliothek for Physik og Medicin« (Noget om en i Island i Aarene 1803 og 1804 sig yttrende epidemisk Feber, i Bd. XXV. (Nyt Bibl. Bd. 7) 1804, H. 2. S. 113—29).

I »*Klausturpósti*« (Rád vid bruna, 1820, bls. 160—63).

Han har forfattet Anmærkninger i *Jóns Pèturssonar* »Lækningabók". Kaupmnhfn. 1832.

Paysen (Mathias Friedrich), f. d. 30te Decbr. 1756 i Neukirchen i Tønder-Amt; examineret paa Gottorf 1779 (1ste Char.); blev 1781 Compastor i Tønning; 1784 Præst ved Kloster- og Garnisons-Kirken i Kiel; d. 9de September 1789 Sognepræst til St. Mariæ-Kirke i Flensborg; 1797 Kirkeprovst i Provstiet Gottorf og Sognepræst til Domkirken i Slesvig; i August 1798 tillige Medlem af Examinations-Collegiet paa Gottorf og geistligt Medlem af Over-Consistoriet sstd.; 1803 anden Præst ved St. Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn. † 11te April 1814 i Kbhvn. — * Margaretha Caroline Bendixen († ½ 1815 i Kbh.). — (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 423. — Portrait, tegnet af Ipsen, st. af Seehusen, 4to).

Zwei Worte und Wünsche, betreffend ein sehr wirksames Hülfsmittel zur Veredlung unsrer gemeinschaftlichen Gottesverehrungen. Kopenh. 1803. 18 S. 8. — Für die häusliche Erbauung edler Menschen, welchen Wahrheit, Tugend und Religion heilig sind. I.—II. Bdchen. ibid. 1804—1806.

Pedersen (Henning), f. d. 10de Dec. 1775 i Sorø, hvor hans Fader Troels Pedersen var Tegnemester ved det derværende Academi; blev Landmaaler, siden Landinspecteur; kom 1807 i Militairtjeneste ved Landeværnet, og avancerede til Major; fik 1816 Ordre til at bestyre Matriculerings-Arbejdet paa Bornholm; begyndte i Decbr. 1825 i Rønne-Borgerskole Anlæget af en geometrisk Tegneskole, og gav i de fire første Vintre ene Underviisningen; stiftede senere, ved Understøttelse af det Rejersenske Fond, lignende Tegneskoler 1830 i Slagelse, og 1831 i Roeskilde. Blev 1834 Landvæsens-Commissair paa Bornholm. † 7de Februar 1837 i Rønne. — * 1811 Sophie Caroline Voigt (f. 1776, † 5/7 1844 i Rønne), Datter af Klokker Voigt i Sorø. — (Jvfr. »Dagen" 1837, Nr. 54. 55; Øst's »Materialier", Nr. 115; »Bornholms Amt, beskrevet af Fr. Thaarup" (1839), S. 113. 114. 117. 119. 209).

Forsøg til et Forslag om et Landvæsens- eller Landmaalings-Contoirs Oprettelse i ethvert af Danmarks 17 Amter. Sorøe, 1800. 40 S. (L. E. 1800, Nr. 43).

Beretning om den i Slagelse Borgerskoles Lokale indrettede Skole for geome-

trisk Tegnings Udbredelse iblandt Haandværksklassen, tilligemed kort Efterretning om den i Rønne oprettede Tegneskole rc. Slagelse, 1830. 82 S. (Kbhpost. 1830, S. 848).

Geometrisk Tegneskole. Kbh. 1831. 40 kobberstukne Plader med trykt Text i Folio. (M. f. L. XIII. 311—26, af F. Winther; „Dagen“ 1834, Nr. 96).

Udgav: Bornholms Avertissements-Tidendes Tillægsblad, 1ste Qvartal 1836. Rønne. (80 S. 8, hvormed det ophørte).

Pedersen (J.), Skolelærer i Lyngs paa Thyholm.

Bidrag i „Nordisk Kirke-Tidende“ (Anmeldelse af: F. Frølunds „Haandbog til Brug ved Religionsunderviisningen, eller Udvikling af Balles Lærebog“, 1838 Col. 467—73, og af „Tidsskrift for Almueskolevæsenet 1834—1837“, i Aarg. 1839 Col. 487—94; Jøderne, sstd. Col. 496).

Pedersen (N.), Kirkesanger og Skolelærer i Uggerløse ved Holbek.

Den virkelige Tro paa Christum til Salighed. Et Religionsforedrag over Balles Lærebogs Kap. V. §. 4, i Maanedsskr. og Repert. for Almue-Skolelærere, I. Aarg. 1840, S. 337—46; Om Religionsunderviisningen i Almueskoler, i II. Aarg. S. 341—56.

Pedersen (Peder), en Søn af Koffardi-Capitain Pedersen; f. 1806 i Kbhvn; dimitteredes 1823 til Universitetet fra den kbhvnske Borgerdydsskole; underkastede sig i April 1828 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 8de Decbr. 1829 Assistent, og d. 13de November 1832 Observator ved Kjøbenhavns Universitets astronomiske Observatorium; disputerede d. 21de Marts 1835 for Magistergraden; tiltraadte 1839, ved Understøttelse af det Thottske Rejsestipendium og af Universitetet, en videnskabelig Udenlandsrejse; blev 1841 Medlem af Commiteen til Bedømmelse af Livrenteselskaber, og 1842 af Directionen for Livrente- og Forsørgelses-Anstalten samt Livsforsikkrings-Anstalten; valgtes d. 4de Novbr. 1842 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab og 1843 af sammes meteorologiske Commitee; holdt Forelæsninger i Astronomi for Sø-Etatens Officerer i Vinteren 18$\frac{43}{44}$.

De longitudine speculæ Hafniensis commentatio, cum thesibus annexis. (pro gradu Magisterii). Hafn. 1835. 43 pagg. 4to.

J. F. W. Herschel's populaire Astronomi. Oversat. Med 7 Kobbertavler. Kbh. 1836. (M. f. L. XVIII. 551—66, af P. C. Berg).

Den danske Astronom Tycho Brahes Liv og Levnet. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1838, med Træsnit. (jvfr. Dansk Folkebl. III. 248. 252; IV. 20).

I „Have-Tidende“ (Foraarets Komme, V. 134—41; VI. 40—46; Udsigt over Veirforholdene fra April 1838 til Decbr. 1843, i IV. 190. 239. 287. 335. 377. 435. 483. 531. 559; VI. 422—30; 553—64; VII. 540—51; VIII. 471—82; IX. 449—56)

I „Dansk Folkekalender“ (Om Veirspaadomme, 1841 S. 25—40; Om Mærkedage, 1842 S. 13—24; 1843 S. 3—14; 1844 S. 3—11).

I „Dansk Folkeblad“ (Syvsoverdagen, VII. Nr. 26; Livrente- og Forsørgelses-Anstalten af 1842, VIII. Nr. 8. 9. 10—11).

J. H. C. Ørsteds „Oversigt over det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger“ (Nogle Bemærkninger angaaende Guineas Klima, støttede paa de Iagttagelser sammesteds fra, som indeholdes i 3die Hefte af collectanea meteorologica, 1844 S. 89—93; Resultater af en Undersøgelse om Barometrets daglige Middel-oscillation paa Island, 1845 S. 65—69); — i Schumachers „Astronomische Nachrichten“ (Iagttagelser, anstillede paa Kjøbenhavns Observatorium, XIV. 101; XV. 177. 197; XXII. 291—96). — (÷).

Peersen (Peer), Pseudonym.

Stilrettelser til Hr. Amtsprovst Stochholms Bog, betitlet „Beviis for at J. Andreasen foer med Usandhed og Vankundighed o. s. v.“ Viborg, 1818.

Peetz (Johan Peter Christian), f. i Kjøbenhavn; var Seminarist paa det blaagaard-jonstrupske Skolelærer-Seminarium 1806—1809; blev Skolelærer og Kirkesanger i Ramstrup under Vor-Frue-Sogn, ved Roeskilde; b. 28de Octbr. 1836 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. — * 1/8 1809 Caroline Sørensen.

Conceptbog til Brug ved den indbyrdes Underviisning i Tegning. Kbh. 1830. 8 S. 8.

Fuldstændig Conceptbog til Brug ved den indbyrdes Underviisning i Læsning, Skrivning, Regning, Geographie og Gymnastik. Kbh. 1830. 60 S. 8.

Haandbog for Skolelærere, en Veiledning til den indbyrdes Underviisnings Udførelse i Overeensstemmelse med de allernaadigst approberede Bestemmelser, og hvad der senere er befalet. Kbh. 1831.

Materialier til Stiilsøvelser i Landsbyskolernes øverste Classe, en Samling af Breve, Skudsmaal, Regninger, Qvitteringer, Anecdoter, eenslydende Ord m. m. Kbh. 1831.

Regnebog med tilhørende Facitliste for Landsbyskolernes øverste Classe. Kbh. 1832.

Læsning for den danske Bonde og hans Børn, en Historie- og Læsebog især for Landsbyskolerne. Kbh. 1832.

Frimodig Yttring angaaende den indbyrdes Underviisnings-Methode. Roeskilde, 1832. 28 S.

Wilhelm og Amalie eller den skjulte Adel. Original Fortælling af Christian Overbeck, oversat. 1836.

Historisk Læsebog for Almueskolerne. 1840. 2den Udgave. 1841.

Pelt (Franz Nicolai), en Søn af Boghandler Frederik Christian Pelt i Kjøbenhavn; blev Sproglærer ssst.

Noget i Anledning af Translateur Heibergs Afreise fra Staden. Kbh. 1800. — Konst at trætte, eller Anviisning hvorledes man kan lære at disputere uden at komme til kort. Overs. ibid. eod. — Eggers om den sidste Irren mellem Danmark og England; overs. ibid. 1801. — Gustavs (III.) Død; overs. ib. eod. — August v. Kotzebues mærkværdigste Aar i sit Liv, i Udtog; overs. af Tydsk. I.—II. Deel. ibid. 1802. (L. C. 1802, Nr. 10). — Makaria af August Lafontaine; overs. ibid. 1803.

Penich (Johan Gottlieb), f. 1748, Søn af Major Joh. Gottl. v. Penich og Sidse Cathrine Weiberg; stod som Officeer ved det falsterske (siden det 3die jydske) Infanteri-Regiment, i hvilket han blev Capitain 1772 (jvfr. Høst's „Struensee" II. S. 522); avancerede til Major, og blev 1801 Commandeur for den 1ste Bataillon af det nordre jydske Landeværns-Regiment; 1801 Oberstlieutenant og Commandeur for dette Regiment; afgik 1808. † 21de Februar 1827 i Aarhuus. — * 1. $\frac{21}{4}$ 1768 Anne Marie Lund. * 2. Anne Margrethe Follerup († $\frac{1}{8}$ 1799), Datter af Forpagter Follerup paa Asdal i Vendsyssel, og Marie Bolette Speitzer, samt Enke efter Inspecteur Hermann.

Incle og Yarico, et Sørgespil; oversat. Kbh. 1780. (L. E. 1782, S. 188).

Pentz (Ditlev), f. d. 16de Decbr. 1744. Hans Fader Conferenceraad Friderich Ludvig Christian v. Pentz var Ejer af Hovedgaarden Fjellebro i Fyen († $\frac{28}{11}$ 1770); Moderen Anne Margrethe v. Holsten (f. 1719, † $\frac{28}{12}$ 1770), en Datter af Oberst Godske Ditlev v. Holsten, Stamherre til Holstenhuus i Fyen, og Elisabeth Sophia v. Knuth. — Han blev i Juni 1753 Cornet, og 1756 Lieutenant ved det daværende 3die jydske Cuirasseer-Regiment; tog i Juni 1761 offentlig Examen ved Academiet i Kjøbenhavn; blev i Decbr. s. A. Second-Ritmester ved ovennævnte Regiment; d. 8de Novbr. 1766 Kammerjunker; afgik d. 22de Aug. 1767 efter Ansøgning fra Krigstjenesten; blev derefter Ejer af Hovedgaarden Kanne (Rantzausgave) i Aarhuus Amt, og 1771 af Fjellebro i Fyen; d. 29de Januar 1773 Kammerherre; d. 1ste Maj 1780 Amtmand over nordre Bergenhuus Amt; d. 27de April 1781 Amtmand over Hedemarkens Amt, og d. 1ste April 1789 over forrige Dronningborgs, Silkeborgs og Mariagers Amter i Aarhuus Stift; d. 4de September 1793 Stiftamtmand over Aalborg Stift og Amtmand over Aalborg Amt; d. 11te Novbr. s A. Ridder (Storkors) af Danebroge; d. 28de Januar 1812 Geheimeconferenceraad (med Rang i 1. Kl. Nr. 13); d. 17de August 1815, efter Ansøgning, i Naade entlediget, fra 1ste Jan. 1816, fra sit Embede; opholdt sig derefter i Aarhuus, hvor han døde d. 10de Maj 1821. — * $\frac{25}{8}$ 1767 Ollegaard Rodsteen Sehested (f. $\frac{25}{8}$ 1737, † 1817, en Datter af Oberst Malte Sehested, til Rodsteenseje, og Sophia Amalia f. Rantzau. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 45—47. 494).

Oratio de Scientia Litterarum ut necessario qvodam inservientibus patriæ. Hafn. 1761. 4to.

Petersen (. . . . .), Proprietair til Ulriksholm i Fyen.

Skovsboe og Ulriksholm i Fyen, indf. i Lurman-Becker's „Efterretninger om gamle Borge", 3die Samling, S. 49—53, og 73—77.

Petersen (Aage), f. i Kjøbenhavn d. 20de Juni 1784; kom 1791 i Frue-Kirkeskole, blev derfra confirmeret 1798, og i Juni s. A. sat i Lære hos Kongl. og Universitets-Bogtrykker J. F. Schultz, i hvis Efterfølgers Officin han endnu conditionerer. Blev d. 9de Juli 1815 ansat som Lærer i Skrivning og Regning for Haandværkslærlingerne i de massmannske Søndagsskoler, hvorved han endnu fungerer.

Britternes Røvertog til Danmark i Aaret 1807. Kbh. 1808.

Nationalsange i Anledning af Hds. Maj. Dronning Maria Sophia Frederikes Tilbagekomst til Kjøbenhavn den 28de Oct. 1809, helliget det danske Folk. (trykt med Navnet C. Græbe, som Forfatter).

Det danske Folks Hilsen til Naboerigets tilkommende Regent. Kbh. 1810. (ligeledes trykt under ovenstaaende Forfatternavn).

Kongen af Roms Fødsel. Kbh. 1811.

Desuden 3 à 400 Leilighedsdigte. — (Efter Meddelelse).

Petersen (Adolph), f. d. 20de Oct. 1768 i Kjøge, hvor hans Fader, af samme Navn, var Chirurg og gift med Cecilie Fedbersen. Kom 1784 i Roeskilde Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet i Foraaret 1789 [ikke 1788]; tog i Octbr. 1792 theologisk Attestats (Laud.); var Lærer ved Borgerdydsskolen; blev d. 4de April 1795 Alumnus paa Elers' Collegium; d. 18de Octbr. 1799 residerende Capellan for Ringsted og Beenløse i Sjælland; 1810 Sognepræst for Slangerup og Uvelse sstd. † 31te October 1814. — * Christina Margaretha Schartau, Datter af Stads-Notarius Schartau i Malmø.

Brev med Bilag om de nyeste Skoleforbedringer i Ringsted, i „Egeria" 2den Aarg. 2det Bd. S. 69—96. — (Tildeels efter Autogr.).

Petersen (B. C.), Literatus.

Pergami og hans Forhold til Dronningen af Engelland, af ham selv. Overs. Kbh. 1820, 34 S. 8, med Pergamis Portrait i Steentryk. (L. T. 1820, S. 778—79).

Petersen (C.).

Tordenskjold, en Novelle. Kbh. 1838. — Den sorte Jonas, den frygtelige Capuciner og Røver. Overs. ibid. 1839.

Petersen (C.), Miniaturmaler og Xylograph. † 4de Marts 1844 i Odense, i sit 50de Aar.

Eet Hundrede sex og fiirsindstyve naturtroe Afbildninger i Træsnit af mærkværdige Dyr, med Beskrivelser efter de nyeste Opdagelser og Berigtigelser. Forsynet med systematisk Register. For Ungdommen og dens Venner. Odense, 1844. (udkom hefteviis u. T.: Almindeligt naturhistorisk Museum for Hvermand, i Træsnit o. s. v. 1840—44; jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 167).

Petersen (Christian), Seminarist.

Smaa-Skildringer af forførte unge Pigers sørgelige Historie. Et lidet Advarsels-Skrift. Kbh. 1832. (12 S. 12mo).

Petersen (Christian Poulsen Norbom), f. d. 25de Januar 1799; blev adopteret af sin Stedfader Nicolai Christian Petersen (Justitsraad og Comptoirchef under Hof- og Stadsretten); 1818 privat dimitteret til Universitetet; underkastede sig i Efteraaret 1821 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; disputerede d. 14de Maj 1825 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden; blev d. 10de Jan. 1826 Auditeur i Armeen; derefter fungerende Auditeur ved det 2det jydske Infanteri-Regiment; 1831 Overauditeur; modtog 1839 den svenske Fortjenst-Medaille i Guld; udnævntes d. 28de Maj s. A. til Borgemester og Byfoged samt By- og Raadstueskriver i Holbek; d. 9de Juni s. A. til Justitsraad. — * 1. Karen Marie Lassen († 1826). * 2. Emilie Schavenia Ringsted.

De collatione bonorum ad heredes ab intestato restricta, secundum jus romanum et patrium. Disqvisitio pro gradu Licentiati juris. Hauniæ 1825. Ogsaa med omtrykt Titelblad: De collatione bonorum &c., juxta leges romanas et danicas, tam antiquas, quam recentiores. ibid. eod. (L. T. 1826, Nr. 28. 29, af J. E. Kall; jvfr. Jurid. Tidsskr. Bd. XII. H. 2. S. 242—49, af A. S. Ørsted).

Militair-juridisk Repertorium, indeholdende de for den danske Land-Militair-Etat emanerede Forordninger, Parolbefalinger, Instruxer, Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve, fra 1671 til 1824, den militaire Lovkyndighed angaaende. Kbh. 1827. (Magaz. for milit. Videnskabelighed, X. 69—91).

Haandbog i den danske Militairret. I.—III. Deel (i 4 Bd.). Kbh. 1829—1833. (M. f. L. V. 241—57; VII. 48—64; 93—122; XI. 191—231; 494—526; jvfr. Art. A. W. Scheel).

Den danske Medicinal-Lovgivning, eller Samling af de Forordninger, Placater, Kongl. Rescripter og Resolutioner, Reglementer, Instruxer, Fundatser, Collegialbreve og andre offentlige Actstykker, som vedkomme Læger, Apothekere og Gjordemødre i Danmark, til Udgangen af 1835, med et Tillæg. I.—II. Deel. Kbh. 1833—1836. (M. f. L. XIII. 216—66; XVIII. 483—90, af F. V. Mansa; jvfr. Bibl. f. Læg. XXII. 491).

Exegetisk Fremstilling af den danske Sportellovgivning for Forligelsesvæsenet, Retspleien og de dermed forbundne Forretninger. Kbh. 1834.

Lovlexicon, eller alphabetisk Repertorium over den danske Lovgivning og de dertil hørende offentlige Actstykker. I.—VI. Bind. Kbh. 1837—42. (I Anledning af dette Værk, som ogsaa er brugbart for Norge, modtog Forfatteren fra H. M. Kongen af Sverrige og Norge den svenske Fortjenst-Medaille i Guld).

Tillæg til A. Steenstrups Bog om den danske Bondes Pligter og Rettigheder efter Lovene. Kbh. 1834.

Petersen (Christian Severin), en Søn af afdøde Chirurg Christ. Ludv. Petersen og Birthe Marie f. Bruun (f. 1765, † ‡ 1844); er f. d. 26de Juli 1804 i Slagelse; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole 1822; absolverede i April 1827 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev s. A. constitueret Lærer, og d.

13de Septbr. 1828 Adjunct ved den lærde Skole i Vordingborg; d. 12te August 1843 Sognepræst for Nykjøbing og Rørvig Menigheder i Sjælland. — * Anna Sophie Snitker, en Datter af Adjunct J. P. Snitker i Slagelse. — (Jvfr. Suhrs Smaaskr. II. 143—44).

Plutarchs Demosthenes, oversat. Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i September 1830 i Vordingborg lærde Skole. Kbh. (1830). 52 S. 8.

Plutarchs Cicero, oversat. Indbydelsesskrift o. s. v. Kbh. 1832.

Bemærkninger med Hensyn til Religionsunderviisningen i de lærde Skoler. Indbydelsesskrift o. s. v. Kbh. 1834. 40 S. 8. (M. f. L. XIV. 95—97; 98—124, af J. L. Rohmann; Christel. Kirketid. 1834, Nr. 41—46, af C. A. H. Kalkar; 1835, Nr. 8—9, af J. S. B. Suhr; jvfr. Petersens: „I Anledning af Kalkars og Suhrs Anmeldelse af mine Bemærkninger o. s. v.", smst. 1835, S. 58—60).

Et Indlæg i Sagen om den samlede Skoletid, i „Kjøbenhavnsposten" 1843, Nr. 64.

Petersen (Christian Waage), see Waagepetersen.

Petersen (Claus), f. i Holbeks Amt d. 4de Marts 1762; blev privat dimitteret 1780; tog 1788 medicinsk Embedsexamen (Laud.); blev siden Physicus i Christianssands Stift; b. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge. † 1823. — * en Datter af Præsten P. B. Lakjer i Ramløse i Sjælland.

Cogitationes qvædam *de radice Ipecacuanhæ*. Hafn. 1786. 8. (Disputats i det medicinske Disputerselskab).

Petersen (F.).

Haandbog for Frimurere og Frimurerinder, eller Oplysning og Beskrivelse over alle nu brugelige Skikke og Ceremonier i Frimurerloger, hvori forklares alle mystiske Ord og Navne, som forekomme i Mureri. En Oversættelse. Kbh. 1822.

Petersen (Frederik Christian), f. d. 9de December 1786 paa Antvorskov i Sjælland, hvor hans Fader Hans Petersen, gift med Maria Willumsen, var Forpagter. Blev, efter at være underviist først af Degnen i Sognets Skole, og dernæst af et Par Præster i Nærheden af hans Hjem, i Begyndelsen af Aaret 1800 indsat i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han i Efteraaret 1803 afgik til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved 2den Examen i det paafølgende Aar; studerede Theologi, Philosophi og Philologi. Deels paa Grund af disse mere omfattende Studier, deels formedelst en længere Sygelighed, absolverede han først i Januar 1811 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis et quidem egregie"; opholdt sig 1½ Aar i Holsteen, som Huuslærer hos Gouverneuren Grev Baudissin; disputerede d. 19de November 1814 for den philosophiske Doctorgrad; holdt derefter offentlige Forelæsninger over Æschylos' Tragoedie „Prometheus";

ansattes d. 17de October 1815 som Adjunct ved Kjøbenhavns Universitets philosophiske Facultet; gjorde 1817 en videnskabelig Reise i Tydskland; blev d. 2den April s. A. Medlem af det Skandinaviske Literatur-Selskab; den 20de Januar 1818 Professor extraordinarius i Philologien ved Kbhvns Universitet; holdt fra October 1819 til April 1821 i en Vacance i det theologiske Facultet theologiske Forelæsninger og Øvelser over det Ny Testamentes Exegese, og deeltog i den theologiske Embedsexamen; valgtes d. 12te Maj 1826 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; blev d. 17de Novbr. 1829 Provst ved Communitetet og Regentsen. Fra samme Aar indtil 1838 tog han som Secretair og Medarbejder virksom Deel i Udgivelsen af „Maanedsskrift for Litteratur", og var fra 1839—42 Redacteur af „Tidsskrift for Litteratur og Kritik". Blev d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 27de Juli 1842 Professor ordinarius i Philologien og Assessor (samt Secretair til 1845) i Consistoriet. — * ⚭ 1821 Bolette Sophie Jürgensen, en Datter af Dispacheur og Mægler Jürgensen, og Enke efter Lector, Licent. Med. Rasm. Emil Brunn. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledn. af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 39—41; jvfr. Kbhpost. 1831, Nr. 180. — Portrait (ulitgt) i den lithographerede Ramme til „Prospect af Regentsen" 1843).

Homers Iliade. Tredie og fierde Sang. En Prøve af de samtlige homeriske Sange, ved S. Meisling og F. C. Petersen. Kbh. 1810. (Heri er Fortalen og Oversættelsen af den 4de Rhapsodie af Petersen).

De Aeschyli vita et fabulis commentatio. Diss. inaug. Hauniæ 1814. [Med omtrykt Titelblad. ibid. 1816]. (Gött. A. 1817, St. 198; Leipz. L. Z. 1818, II. Nr. 329, S. 2627—30).

Observationes in *Sophoclis* tragoediam, quæ inscribitur *Oedipus Rex*. Prolusio. Haun. 1819. 22 pagg. 4to. (Gött. A. 1819, St. 174, S. 1743—44).

Almindelig Indledning til Archæologiens Studium. Kbh. 1825. 412 S. 8. (L. T. 1826, Nr. 31; Messager franç. du Nord 1825, No. 40—41, af J. L. Heiberg, jvfr. Nyt Aftenbl. 1825, S. 407—11, 422—24; Ost's „Archiv" V. 69—73; Beck's Repertor. 1826, H. 7. S. 58—59). — Oversat (med Tillæg og Berigtigelser af Forfatteren) paa Tydsk af P. Friedrichsen. Leipzig 1829. (Bl. f. lit. Unterhalt. 1829, Nr. 189; W. Menzel's „Literatur-Blatt" 1830, März, Nr. 33; Allg. H. Z. 1834, Ergzbl. Nr. 75, S. 597 flg.).

Haandbog i den græske Litteraturhistorie. Første Afdeling. Kbh. 1826. (Beck's Repertor. 1827, H. 12. S. 463—64; Jahns Jahrbb. für Philol. u. Pädag. XIII. 223; Krit. Bibl. 1828, Nr. 38, S. 303, af Salamoniades (Friedrichsen). En ny Bearbejdelse og Fortsættelse udkom, Kbh. 1830. (M. f. L. VI. 171—86, af J. N. Madvig; L. T. 1831, Nr. 45). Oversat paa Tydsk (med en Fortale af Dr. Aug. Matthiä). Hamburg 1831. (Krit. Blätter d. Börsenh. 1834, Nr. 213; Gersdorfs Repertor. 1834, Bd. I. S. 489—90; Heidelb. Jahrbb. 1834, Nr. 57—58, S. 909—17, af Chr. Bohr; Berlin. Jahrbb. für wissensch. Krit. 1835, II. S. 576—

581, af G. Bernhardy; Menzel, Litteraturbl. 1836, Nr. 75; Ergzbl. z. Allg. Hall. L. Z. 1836, Nr. 112. 113, S. 891—99).

Qualis quisque sit, non qualis videatur, spectandum esse. *Oratio* (ved Universitetets aarlige Reformationsfest). Haun. 1827. (jvfr. L. T. 1827, S. 732—34).

Adskillige Programmer til Universitetets Højtideligheder; samtlige trykte i Kjøbenhavn i 4to, nemlig: Observationes in *Plinii* hist. natur. XXXIV, 19, 1. 1824. (L. T. 1824, S. 631—40; Heidelb. Jahrbb. der Litteratur 1825, Mai, Nr. 30, S. 475 ff.). — De statu culturæ, qualis ætatibus Heroicis apud Græcos fuerit. 1826. (L. T. 1826, S. 347—50; Jahns Jahrbb. für Philol. IV. 3. S. 274—76; Becks Repert. 1826, H. 10. S. 297). — Commentationum de *Libanio*, Sophista sæculi IVti, Partic. I.—IV. 1827—28. (L. T. 1827, S. 78—80; 731—32; 1828, S. 76—77; 384; Becks Repert. 1827, Nr. 19—20; 1829, S. 369—70; Férussac Bullet. 1828, Mai, p. 410—12; Seebodes N. Archiv für Philol. u. Pädag. 1829, Nr. 43, S. 170; Gött. A. 1829, S. 383—84, af K. O. M(üller); Jahns Jahrbb. für Philol. u. Pädag. XIV. S. 414—19). — Observationum in *Æschyli Eumenides* part. I. 1827. (aftrykt i Seebodes N. Arch. für Philol. III. 1. S. 76—89; jvfr. Becks Repert. 1827, S. 410 fgg.; Férussac Bullet. 1828, Apr. p. 303). — De arte poetas veteres Græcos Romanosque in nostras lingvas convertendi. 1827. (Becks Repert. 1827, S. 412; Férussac Bullet. 1828, Nov. p. 340—43).

Han var Medlem af og Secretair ved Redactionen af „Maanedsskrift for Litteratur", I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (jvfr. Art. C. Dirckinck-Holmfeld (I. 311); Rasks Literaturbl. S. 231; Molbech's Nord. Tidsskr. III. 326—36). Hertil leverede han 18 Bidrag, hvoriblandt: Om akademiske Grader, I. 61—70; Anmeldelser af: N. P. Asp „Frimodige Yttringer om de Studerendes nærværende Stilling i Staten", I. 401—23; N. F. S. Grundtvigs „Krønike-Riim til Børne-Lærdom", II. 221—46; F. Plum: „Valgte Stykker af den græske Anthologie" II. 295—314; J. D. Hage: „Brøndsted und Villoison", II. 547—58; P. O. Brøndsted: „Ueber den Aufsatz im Hermes u. s. w.", III. 280—88; „Chronik der Univ. Kiel", IV. 20—37; VI. 226—57; C. J. Heise's Oversættelse af „Udvalgte Dialoger af Platon", V. 36—54; VII. 467—84; C. F. Ingerslev „De carminum Homericorum origine et historia &c.", X. 566—92; P. O. Brøndsted: „De cista ænea Præneste reperta", XIV. 164—88; Mythen om Amor og Psyche, sstd. S. 229—34; R. J. F. Henrichsen „Om den Nygræske eller saakaldte Reuchlinske Udtale af det Helleniske Sprog", XVI. 248—78; Bemærkninger i Anledning af S. Bindesbøll's Anmeldelse af C. F. C. Bojesen's Doctordisputats „De problematis Aristotelis", XVIII. 186—92; Bemærkninger om offentlig Meddelelse af udenlandske Journalers Domme over danske Forfatteres Skrifter, XIX. 88—94. I Slutningen af Bd. XX.: Beretning om Maanedsskrift for Litteratur, som Supplement til dette.

Redacteur og Udgiver af: Tidsskrift for Litteratur og Kritik. I.—VII. Bind. Kbh. 1839—42. (Berl. Tid. 1839, Nr. 24; 1842, Nr. 182; „Dagen" 1840, Nr. 59; Fædrel. III. 1842, Nr. 825 og 826). Hertil leverede han, foruden andre Bidrag f. Ex. i Anledning af Prof. Blochs Tanker og Erfaringer det lærde Underviisningsvæsen angaaende, Bd. II. S. 398—402, Anmeldelser af: Chr. Wilsters Oversættelse af Euripides, III. 211—57; J. N. Madvig: „Nogle Bemærkninger om Studenteranliggender". III. 482—88; P. O. Brøndsteds Oversættelse af Æschylos' Agamemnon, VII. 213—49.

I „Sandsigeren", udg. af K. L. Rahbek, (Sangeren, et Digt; og Fragment

af Platos Skrift om Statsforfatningen [7de Bog Kap. 1 og 2], oversat, 1811 Nr. 29. 30; De tvende Templer, sstd. Nr. 41).

I Foersoms poet. Lommebog 1813 (Georg Koës, et Sørgedigt, S. 56).

I »Kjøbenhavns Skilderie« (Peter Foersom, Elegie, 1817 Nr. 11 [aftrykt med grove Trykfejl i ›Gravblomster, Foersoms Erindring helligede‹, S. 19 fgg.).

I »Athene« (bl. A.: Betragtninger over Ohlenschlägers Stærkodder, I. 22—76; Indledning til Forelæsninger over den græske og romerske Oldtids Litteratur, III. 511—558, jvfr. L. T. 1815, S. 155).

I »*Miscellanea Hafniensia*«, edid. F. Münter, (De *Musarum* apud Græcos origine, numero, nominibusque, Tom. I. Fasc. I. p. 77—112. (Leipz. L. Z. 1817, II. S. 1783); Observationes in *Agamemnonem Aeschyli*, part. I.—2, Tom. I. Fasc. II. p. 39—88; Tom. II. Fasc. I. p. 55—80).

I det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Om den aristoteliske Poetik, i Bd. XVI. S. 179—230. [særsk. aftr. Kbh. 1819]; Det amphiktyonske Forbunds Oprindelse og ældste Historie, i Bd. XVI. S. 231—91. [særsk. aftr. Kbh. 1819]; Udsigt over Grækernes Forestillinger om Lande i det atlantiske Hav, i Bd. XVII. S. 151—80. [særsk. aftr. Kbh. 1820]; Om de Foranstaltninger, ved hvilke Athenerne søgte at forebygge og straffe ulovlig Besiddelse af deres Borgerret, i Bd. XIX. S. 127—64. [særsk. aftr. Kbh. 1823].

I det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs philosophiske og historiske Afhandlinger (Bidrag til at oplyse Mythen om den delphiske Trefods Bortførelse ved Herakles, med nogle Bemærkninger om det dresdenske Monument, paa hvilket denne Mythe er forestillet, i IV. Deel, S. 19—50. [jvfr. H. C. Ørsteds Oversigt ov. det kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. fra 31te Mai 1827 til 31te Mai 1828, S. XXVIII.—XXX.; Becks Repert. 1829, S. 370—71]; Kritisk Undersøgelse om Ægtheden af Fortalen til Komnenernes Historie af Nikephoros Bryennios. Et Bidrag til den Byzantinske Literaturhistorie, i VII. Deel, S. 21—39; særsk. aftr. Kbh. 1841. 4to; jvfr. Zimmermann Zeitschr. f. Alterthumswissensch. 1842, S. 303—5, af Osenbrüggen).

I »Dansk Ugeskrift«, redig. af J. F. Schouw, (En politisk Apologie. Brev fra X til XX, Bd. VII, Nr. 166, S. 137—44; jvfr. sstd. Nr. 172 og 73, S. 249—57; Til Professor H. N. Clausen i Anledning af nogle Ytringer om de philologiske Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet, i Bd. VIII. S. 403—8; jvfr. sstd. S. 409—410, af Clausen; Universitetets og de med Universitetet forbundne videnskabelige Stiftelsers Overskud, i 2den Række, Bd. VIII. Nr. 205, S. 391—97).

I Heibergs »Kjøbenhavns flyvende Post« (bl. A.: Om Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug, i Interimsbl. Nr. 130—31 (jvfr. Dansk Folkebl. III. Nr. 36—37, af H. N. Clausen; »Dagen« 1837, Nr. 255, af F. C. Petersen).

Recensioner (foruden i »Maanedsskrift for Litteratur« og »Tidsskrift for Litteratur og Kritik«) i »Dansk Litteratur-Tidende« (bl. a. over: A. Oehlenschläger's »Fiskeren«, 1817 Nr. 8. 9. 10; B. Bendtsen: »De discrepantiis et mutationibus in rebus sacris, imprimis in mysteriis Græcorum, 1818 Nr. 7. 8; Zoegas Abhandlungen, herausgegeb. von F. G. Welcker, 1818 Nr. 22—23; De Tolvs Gjenfødelse af Baggesen, 1818 Nr. 47; Meislings »Hexametrets Historie« 1819 Nr. 30—32; H. P. Thriges »Historia Cyrenes«, 1820 Nr. 6; Dahlmann: om den cimoniske Fred, 1822 Nr. 37; »Scener af Tragoedien Agamemnon efter Æschylos«; »Sonofferbringerinderne, Tragoedie efter Æschylos«; »Eumeniderne, efter Æschylos«,

alle overs. af A. Ersleo, 1822 Nr. 46; „Frøerne, et Lystspil af Aristophanes", overs. af J. Krag, smst.; „Sophokles's Tragoedier", overs. af P. G. Fibiger, 1824 Nr. 17. 18; Idylliske Digte af Bion og Moschus, overs. ved S. Meisling, 1825 Nr. 34. 35; o. a. fl.).

Foruden Ovenanførte har han leveret deels under Navn, deels anonymt, forskjellige Bidrag i „Nyt Aftenblad" (1824 fgg.), i „Flyvepoften" (1828 fgg.) og senere i andre Blade. — (Revideret).

Petersen (Hans), Comptoirist.

Egteskabs-Lotterie. En Sommer-Idee. Kbh. 1833. (8 S. 8).

Petersen (Hans Henrik), Kok.

Nye original danske Kogebog for Fruentimmer, som selv forestaae deres Kiøkken eller have Tilsyn med dets Bestyrelse. Kbh. 1806. 2det forbedrede Opl. ibid. 1824.

Anviisning til at sylte i Sukker, Salt og Eddike. Kbh. 1821. 24 S.

Petersen (Henrik) blev dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole 1770; var Lærer ved den saakaldte Classeskole i Kjøbenhavn; blev 1780 Sognedegn i Torværd, i Hammer Herred i Sjælland. † 16de Januar 1827, 79 Aar gl. — * Dorthea Petersen (f. 1752, † ?? 1808).

Den almindelige Verdens Historie udi kort Begreb. Kbh. 1779. (Krit. Tilsk. 1779, Nr. 30; Litt. Journ. 1779, S. 316—27, jvfr. Forf.'s Replik i Litteraturens Paqvetbaad 1779, Nr. 42). — Tale holden i Classe-Skolen ved den offentlige Examen. ibid. 1780. (ogsaa aftrykt i Paqvetbaad. 1779, Nr. 49, og r. i L. E. 1780, Nr. 37). — Tanker til mine Medborgeres Eftertanke om Tarveligheds Indflydelse paa en Stat og dens Lyksalighed. Odense, 1783. (L. E. 1784, Nr. 42). — Om National Oplysning og dens Følger i en Stat. ibid. 1785. (A. D. Bibl. Bd. 81, S. 454). Overs. paa Fransk af G. H. Olsen. Copenh. 1785. — Den til Skolernes Brug udgivne Almindelige Verdens Historie. Omarbeidet og forkortet, samt fortsat til den nærværende Tid og med synchronistiske Tabeller forsynet. Kbh. 1793. (Krit. H. XIII. Nr. 15; H. XVI. Nr. 44, S. 700—2; L. E. 1794, Nr. 15; jvfr. Nr. 31, og „Hermoder" No. IV. S. 121, samt Art. Abraham Kall. S. 7). Til Publicum, i Anledning af den udgivne Verdens Historie med Tabeller, og Prof. Kalls Erklæring imod samme. ibid. eod. 8 S. (Krit. H. XIII. Nr. 24; L. E. 1794, Nr. 15). Beviis at Prof. Kall har Uret, i Henseende til de af ham opgivne Feil udi den omarbeidede, forkortede og med synchronistiske Tabeller forsynede Almindelige Verdens Historie. ibid. 1794. (L. E. 1794, Nr. 31). Fuldstændig og documenteret Oplysning om det, som i Anledning af den udgivne Verdens Historie med Tabeller har tildraget sig imellem Professor A. Kall og Forfatteren H. Petersen. ibid. eod. 16 S. (jvfr. Krit. H. XV. Nr. 3; L. E. 1794, Nr. 15).

Petersen (J.), i Bloustrød Kro i Sjælland (1817).

St. Hans Rug at saae i Bygget om Foraaret, i „Den oeconom. Correspondent" I. Aarg. S. 262.

Petersen (Jens), f. 1777, Søn af Gaardmand Thulle Petersen og Anne Jensdatter i Ferup, Leirskov Sogn, Ribe Stift; dimitteredes i Foraaret 1799 til Universitetet fra Kolding Skole; absolverede i Januar 1802 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis & quidem egregie"; blev d. 7de Februar 1810 Vicepastor for Sandby Menighed i Laaland; d. 31te Maj 1820 Sognepræst for Skjelby og Gjeddesby paa Falster. † 18de November 1828. — * $\frac{1}{3}$ 1810 Christiane Charlotte Dreyer, en Datter af Præsten Andreas Dreyer i Faxø i Sjælland.

En Prædiken. 1820.

Bidrag: i »Videnskabelige Forhandlinger ved Lollands-Falsters Stifts Landemode« (Udtog af en Indberetning for Sandbye Sogn, i Bd. I. H. 1. S. 215). — i »Dansk Minerva« (Er det onskeligt, at den, under Krigen, givne Bestemmelse, at begrave de Fattiges Lig i Straa- eller Riis-Kister, nu, da Krigen er ophørt, vedbliver? Eller gives der Grunde, som tilstrækkeligen retfærdiggjøre det Onske, at hiin Bestemmelse nu maatte bortfalde? i Bd. VII. 1818, Septbr., S. 193—216); — i »Landoeconom. Tidender« (Hvilke ere Aarsagerne til Fattigdom, fornemmelig paa Landet; og ved hvilke Midler kunne de hæves? i Bd. IX. S. 121—228; 369—98 [særsk. aftr.]; jvfr. N. landoec. Tid. I. 238—46; II. 85—120, af B. F. Rønne).

Petersen (Jens), en Søn af Skolelærer Peder Jensen i Suldrup, Aalborg Amt; f. 1790; tog dansk-juridisk Examen i Octbr. 1812; blev Procurator ved Underretterne i Aalborg Amt; siden Ejer af Hovedgaarden Ovegaard, ved Hobro; 1842 Medlem af Amtsraadet for Aalborg Amt; s. A. Landvæsenscommissair i samme Amt; erholdt d. 10de Maj 1843 Rang med Kammerraader. Deeltog, som valgt Deputeret for det 6te Valgdistrict for de mindre Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, i Provindsialstænder-Forsamlingerne i Viborg i Aarene 1836, 38 og 40; blev gjenvalgt 1840, men har endnu ikke mødt. — * Appolone Hansdatter, en Datter af Huusmand Hans Nielsen.

Om Politivæsenets Tilstand paa Landet, og dets Forbedring, en Afhandling, trykt i Forbindelse med Udskriften af Aalborg Amtsraads Forhandlingsprotocol for 30te Novbr. og 1ste Decbr. 1842. (jvfr. Fædrel. IV. 1843, Nr. 1149).

Bidrag i »Dansk Folkeblad« (Et Brev om Udførselen af raae Been, i III. Aarg. Nr. 11).

I Nørrejyllands Stændertidende (Andragende om, at den ny Matricul ikke maatte blive indført, 1836. I. S. 388—98; Forslag om, at der aarligen maatte holdes tvende Markeder ved Hadsunds Færgested, sstd. S. 471—72; Andragende om Ophævelse af den kongelige Resolution af 24de Februar 1827, sstd. S. 745—48; Forslag om Afbenyttelsen af det paa Ens Jorder værende Vand, 1838. I. S. 841—47).

Petersen (J. J.).

Troubadouren. En romantisk Fortælling af A. v Tromlitz. Oversat. Kbh.

1829. — Vort allernaadigste Kongepars Faders, den ædle Oldings, H. H. Durchl. Landgreve Carl til Hessen-Cassels Levnetsløb. I kortfattet Udtog, udgivet. ibid. 1836. (8 S. 8).

Petersen (J. N.).

Eugen Latréaumont, eller Ludvig den Fjortendes Hof. Historisk Roman af Eugène Sue. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1838.

Petersen (J. P. F.).

Alexander Bronikowskis samlede historiske Romaner. Magyairerne (Trolovelsesfesten i Murany). I.—IV. Deel. Oversat. Kbh. 1834—35.

Bidrag i „Nyeste Repertorium for Moerskabs-Læsning", udg. af A. P. Liunge, (Hexe-Sabbathen, Novelle af Ludvig Tieck, oversat, i Bd. II. 1833, Nr. 1—11; Den unge Blinde, efter P. A. Dufou, overs. i Bd. III. 1833, Nr. 5. 6).

Petersen (Jens Peter), f. d. 29de Juli 1801, af Forældre, som vare dengang i Kongens Tjeneste; stod i Gartnerlære i 3 Aar hos Bothmann i Sønderborg, og derpaa i 2 Aar hos Lindegaard i Rosenborg-Slotshave; tog 1823 Gartner-Examen; rejste i Sept. 1824, med kgl. Understøttelse, til England, hvorfra han, efter et treaarigt Ophold, vendte tilbage til Danmark i Sommeren 1827; ansattes 1828 som kongl. Undergartner ved Rosenborg-Slotshave; blev 1829 Medlem af Gartner-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; foretog 1831, ogsaa med kongelig Understøttelse, en Konstrejse igjennem England, Skotland, Holland og en Deel af Tydskland; blev 1832 kongl. Slotsgartner ved nysnævnte Have; besøgte 1837, med kongelig Understøttelse, England, Frankrige, Rhin-Egnen, Tydskland og Preussen; udnævntes d. 28de Juni 1842 til Ridder af Danebroge. — * Lovise Lindegaard, en Datter af Gartneren ved Rosenborg-Slotshave, P. Lindegaard.

Medredacteur af: „Have-Tidende", udg. af Selskabet til Havecultureus Fremme. I.—III. Bind. Kbh. 1835—37.

Petersen (Johan), f. i Geil i det Slesvigske; var Seminarist paa det blaagaardske Landalmuelærer-Seminarium 1792—94; blev siden Skolelærer, Kirkesanger og Organist i Hirschholm; d. 28de Januar 1810 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 5te Maj 1829 i sit 67de Aar. — * Engel Kirstine Skram († $\frac{2}{1}\frac{6}{1}$ 1836, i sit 72de Aar).

Om Koopperne, Melkekopperne eller de nye Kopper, deres Indpodning og deres Evne til at afvende Smitten af de almindelige Børnekopper. Uddraget af fremmede Skrifter derom, og udgivet med Efterretninger om deres Indpodning og Antagelse i de Danske Stater. Kbh. 1801. 2det Opl. ibid. 1802. Tredie meget forbedrede Oplag, forøget med den Kgl. Vaccinations-Commissions Erfaringer og Jagttagelser, gjennemseet af Prof. Winsløw. ibid. 1806.

Om Tørv af Tang, i Handelstid. 1801, Nr. 13.

Petersen (L. M.).

De tvende Elskende tilligemed andre Selvmorderes Biographier. Kbh. 1818.

Petersen (Lauritz Vilhelm) blev 1836 dimitteret til Universitetet fra Borgerdydsskolen paa Christianshavn; studerede Theologi.

Den menneskelige Selvbevidstheds Autonomi i vor Tids dogmatiske Theologi, af H. L. Martensen. Paa Dansk udgivet. Kbh. 1841. (T. f. L. o. K. VI. 459—67).

Anmeldte R. Nielsen: »De speculativa historiæ sacræ tractandæ methodo«, i Fædrel. I. 1840, Nr. 329.

Petersen (Morten Henrik), f. d. 4de Juni 1780 i Kbhvn. Hans Fader Morten Smith Petersen, gift med Antonette Augusta Krog, var dengang Præst paa den kongl. Flaade, men blev 1781 beskikket til Præst for Semb og Slagen i Jarlsberg Grevskab. Sønnen kom, efter at have modtaget Underviisning af sin Fader, i sit 14de Aar i Christiania-Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1797; absolverede i Januar 1801 den theologiske Embedsexamen (Laud.); opnaaede 1803 Accessit for Besvarelsen af Universitetets Aaret iforveien udsatte Priisopgave i Theologien; og vandt 1804 og 1806 to academiske Guldmedailler for en theologisk og en historisk Afhandling. Var Alumnus paa Borchs Collegium; tillige i 4 Aar Notarius ved den theologiske Embedsexamen; ogsaa i 3 Aar Amanuensis ved Kjøbenhavns Universitets-Bibliothek, samt i 2 Aar Lærer ved Kbhvns Cathedralskole og ved det blaagaardske Skolelærer-Seminarium (fra Maj 1806); blev d. 13de April 1808 Sognepræst for Herlufsholms Menighed i Sjælland; d. 26de Sept. 1823 tillige Sognepræst til St. Peders Kirke i Næstved; fik d. 28de Juni 1840 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster. † 12te Maj 1844. — * 1808 Johanne Francisca Gottliebe Könemann (f. 1781, † 1835), en Datter af Etatsraad, Justitssecretair i Højesteret, Hermann Henrik Könemann og Barbara Cathrine f. Schönheyder.

Observationes circa *opiniones Judæorum de Angelis*, accedunt nonnulla *de Theophaniis* in Vet. Test. Disp. Hafniæ MDCCCIV. — *De Studio Historiæ et nominatim patriæ*; Frustillum, quod e lege, quam alumnis suis olim præscripserat Borrichius, indulgenti Sodalium judicio observanter submittit *M. H. Petersen.* ibid. MDCCCVI. 23 pagg. 8. (anm. i Engelstofts Annaler 1806, I. 260—63).

En Tale, indf. S. 45—51 i de af A. W. Brorson og C. F. Horneman udgivne Forhandlinger ved Jubelfesten paa Herlufsholm d. 25de Maj 1816. — Et Brev, i det danske Bibelselskabs 6te Beretning, S. 85—86. — (Tildeels efter Autogr.).

Petersen (N.).

Den Forliebtes Omvendelse. Comoedie i 2 Acter. Viborg, 1828.

Petersen (Niels Matthias), f. i Slutningen af October 1791 i Landsbyen Sanderum i Fyen, hvor hans Fader var Huusmand; blev omtrent 2 Aar gammel antagen i Barns Sted af sin Onkel, Jacob Jørgensen, der var Borger i Odense. Dimitteret fra Odense Cathedralskole blev han Student 1808, og tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; ansattes d. 25de August 1815 som anden Lærer ved det fyenske Skolelærer-Seminarium paa Brahetrolleborg; afgik paa Vartpenge, da dette Seminarium nedlagdes 1826, og opholdt sig derefter i Kbhvn; vandt 1829 en Præmie for Besvarelsen af det af Samfundet til den danske Literaturs Fremme i Aaret 1827 opgivne Priisspørgsmaal: „Hvorledes har af det fælles Modersprog, det Islandske, Skriftsproget uddannet sig i de tre nordiske Riger, og i Særdeleshed i Danmark?"; blev d. 21de Novbr. 1829 anden Underbibliothekar ved Kjøbenhavns Universitets-Bibliothek; d. 27de Octbr. 1830 Registrator ved det kongl. Geheime-Archiv; d. 18de April 1836 Medlem af det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; fik d. 24de Januar 1841 Titel af Professor (med Rang i 5 Kl. Nr. 8); valgtes d. 3die Decbr. s. A. til Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab; blev d. 28de Marts 1845 Professor extraordinarius i de nordiske Sprog ved Kbhvns Universitet; s. A. correspònderende Medlem af det kongl. Vitterhets- Historie- og Antiquitets-Academie i Stockholm, og Æresmedlem af Selskabet for Udgivelse af Skaanes Historie. — * $\frac{1}{5}$[9] 1816 Sophia Magdalene Lund, en Datter af Pastor Torkild Lund i Tommerup i Fyen og Helena Dorothea f. v. Aphelen. — (Jvfr. Conversations-Lex. der Gegenwart Bd. IV. (H. XXIV.) 1840).

Coelibatet. Dramatisk Skildring. Kbh. 1823.

Undersögelse om hvorvidt den danske Retskrivning bör forbedres. Et Bidrag til Retskrivningsstriden. Odense 1826. („Hermod", Nr. 5, S. 71—73, af R. Rask; jvfr. „Nyt Aftenblad" 1826, S. 83—84. 103—4. 110; og Art. S. N. J. Bloch (I. 152).

Betragtninger over den höieste Grundsætning for dansk Retskrivning, til Forsvar for Bogen: Undersögelse om hvorvidt den danske Retskrivning bör forbedres. Kbh. 1826. („Nyt Aftenbl." 1826, S. 375).

Dansk Orddannelseslære. Odense 1826. („Hermod" Nr. 7, S. 106—12, af R. Rask; „Dagen" 1826, Nr. 245. 278).

Det Danske, Norske og Svenske Sprogs Historie under deres Udvikling af Stamsproget. Et af Samfundet til den Danske Literaturs Fremme kronet Priisskrift. I. Deel, det danske Sprog; II. Deel, det norske og svenske Sprog, samt Sprogpröver. Kbh. 1829—30. (L. T. 1830, Nr. 43—45; 1831, Nr. 36—41, af Finn Magnusen; Kbhpost. 1831, Nr. 185; Kbhvns Skilderi 1829, S. 181—82; The foreign Review and continental Miscellany No. X. March 1830). (Afsnittet om det svenske Sprogs Historie er oversat paa Svensk af J. W. Liffman. Upsala 1837. 8.).

Dänische Sprachlehre für Deutsche. Kopenh. 1830.

Normannernes Söloge og deres Nedsættelse i Frankerige i det tiende Aarhundrede, historisk fremstillet af *G. B. Depping*. Med adskillige Forandringer oversat. Kbh. 1830. (M. f. L. IV. 162—69, af H. Estrup).

Omrids af Pananalysis eller Verdens Dynamik, af August Kreidal. Udgiven efter Forfatterens Død, med en Skizze af hans Levnet som Fortale, ved N. M. Petersen. Kbh. 1833. (T. f. L. o. K. I. 199—202, af C. Ramus; jvfr. Selmers Akad. Tid. II. 130—34).

Danmarks Historie i Hedenold. I.—III. Deel. (I. Sagnhistorie; II. Hedenskab og Christendom; III. Kulturhistorie). Kbh. 1834—38. Understøttet af det kgl. Danske Videnskabernes Selskab. (L. T. 1835, Nr. 9. 10, af J. H. Bredsdorff; „Dagen“ 1834, Nr. 311; 1837, Nr. 120; Bl. f. liter. Unterhalt. 1837).

Haandbog i den gammel-nordiske Geografi eller systematisk Fremstilling af de gamle Nordboers geografiske Kundskab i Almindelighed, samt de dem bekjendte Lande og historisk mærkelige Steder i Særdeleshed, udarbeidet især efter islandske Kilder. *Förste Deel.* Kbh. 1834. (Berl. Tid. 1834, Nr. 206; Bl. f. liter. Unterh. 1837. — Et Udtog: „Über den Handel der alt-nordischen Völker“, i Falck's N. Staatsb. Magaz. III. 564—75).

Kortfattet Dansk Retskrivningslære. Kbh. 1837. (jvfr. „Kbhvns Læsesalons Ugebl.“ 1837, Nr. 5; „Nord. Ugeskrift“, S. 231. 235).

Hans Egedes Levnet. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1839, med 1 Træsnit. (jvfr. Dansk Folkebl. IV. 259).

Oldnordiske Sagaer, udgivne i Oversættelse af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab. 4—10 Bind. Kbh. 1831 - 36. (men Versene i denne Oversættelse ere ikke af ham).

Historiske Fortællinger om Islændernes Færd hjemme og ude; i Bearbeidelse efter de islandske Grundskrifter ved N. M. Petersen, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. I.—IV. Bind. Kbh. 1839—1844. („Dagen“ 1841, Nr. 180; jvfr. Histor. Tidsskr. II. 393—514, af C. Molbech).

Dr. Martin Luthers Levnet. Udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1840.

Udvalg af hidtil utrykte Danske Diplomer og Breve fra det XIVde, XVde og XVIde Aarhundrede, udgivne af C. Molbech og N. M. Petersen. I. Binds 1.—2. Hefte. Kbh. 1842—43. („Dagen“ 1842, Nr. 270, anm. af J. Levin; F. L. o. K. II. 1844, S. 181—89, jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 159).

I „Athene“, udg. af C. Molbech, (Shakspeare, VII. 360—62).

I „Dansk Minerva“, udg. af K. L. Rahbek, (Prøve af en Oversættelse af Njáls-Saga, VII. 1818, Decbr. S. 518—48).

I Høst's „Archiv for Psychologie, Historie o. s. v.“ (Kleist's Foraar, metrisk oversat, V. 217—72; særsk. aftr. Kbh. 1826).

I „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om Bogstavet j, 1826 Nr. 22, S. 340—45; jvfr. sstd. Nr. 27, S. 421—27, af R. Rask).

I „Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed“ (Bemærkninger om Kilderne til Danmarks Historie i Hedenold og deres Bearbeidelse, I. 55—93. [L. T. 1832, Nr. 22, S 337—41]; Islands Opdagelse og første Bebyggelse, I. 241—60. [L. T. 1833, Nr. 20, S. 305 - 6]; Om det i islandske Sagaer forekommende Sted Herfurda,

I. 444—46; Bemærkninger om danske og norske Stedsnavnes Oprindelse og Forklaring, II. 35—111; Bemærkninger om Stedsnavne i Normandiet, II. 226—41; »Muspilli......., herausgegeben von J. A. Schmeller, München 1832«, anmeldt, III. 167—180).

I »Annaler for Nordisk Oldkyndighed« (Udsigt over de ældste Toge fra Norden til Irland, 1836—1837, S. 1—17, med 1 Kaart, Tab. 1.; Udsigt over den Norske Dronning Gunhildes Levnet, sstd. S. 80—104. [jvfr. Hist. Tidsskr. III. 249—92]; De Danskes Toge til Venden. En historisk Fremstilling, sstd. S. 177—243, med 1 Kaart, Tab. VI., og i Aarg. 1838—1839, S. 3—110. [overs. paa Tydsk af C. Dirckinck-Holmfeld i »Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord«, 1836—1839, p. 55—133; 209—321]; Bemærkninger om Verseart en og Ordningen af Stroferne i Vøluspá af den ældre Edda, 1840—1841, S. 52—95; Sprogkundskab i Norden. Bemærkninger til nøiere Overveielse, sstd. S. 177—255. [overs. paa Svensk af Provst A. Lignell. Carlstad 1842. 8]; Et Brev til Oplysning om Ordet Gadelam, sstd. S. 256—57; Dronning Dagmar, 1842—1843, S. 3—13; Om Behandlingen af Kjæmpeviserne, sstd. S. 177—262; Yderligere Bemærkninger om Dronning Gunhilde, sstd. S. 262—326. [jvfr. Histor. Tidsskr. IV. 253—72]; Den nordiske oldtids betydning for nutiden, 1844—1845, S. 3—146; anm. i Nord. L. T. 1846, Nr. 15. 16).

I »Dagen« (Anmeldelse af R. Rask's »Engelsk Formlære«, 1833 Nr. 4; En Sprogbemærkning, 1835 Nr. 136; Anmodning, i Anledning af et ved Haraldskjær i Jylland fundet flindklædt Lig, 1835 Nr. 267; Beretning om dette Lig, sstd. Nr. 294, jvfr. sstd. Nr. 311).

I: »Ledetraad til Nordisk Oldkyndighed, udgiven af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab«, Kbh. 1836 (Den oldnordiske Literaturs Omfang og Vigtighed, S. 1—27. [»Dagen« 1837, Nr. 201]. Oversat paa Fransk af X. Marmier, i »Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord«, 1836—1839, p. 5—27).

I det 12te Bind af »Oldnordiske Sagaer, udgivne i Oversættelse af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab«, Kbh. 1837 (Bidrag til en oldnordisk geographisk Ordbog, tilligemed en forudskikket Udsigt over Tidsregningen i oldnordiske Sagaer; særsk. aftr. og udg. af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab. Kbh. 1837).

I »Nordisk Ugeskrift«, udgivet af Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse, (Om Sprogundervilsning, Nr. 12. 13. 23; Timeundervilsning, Nr. 23).

I »Danske Magazin, Tredie Række« (Documenter til en Trolddomssag under Christian III.] (1543—44), I. 52—67; Gildestraa for Guds Legems Laug, eller Papegøiegildet i Aalborg. 1441. I. 89—125; Tvende Bidrag til Oplysning om Finantsvæsenets Tilstand paa Kong Hanses og Kong Frederik den Førstes Tid, I. 136—39; Udkast til Instruxer for nogle Hofembedsmænd fra Christian den Andens Tid, I. 158—63; Breve af og om Ove Bilde, I. 163—72; Efterretninger om Borgemesteren i Malmøe Hans Mikkelsens og hans Svigersøn Nikolaus Lepseners efterladte Gods, I. 238—46; Historiske Smaastykker, I. 252—56, med et Facsimile; Uddrag af Hans Rostgaards Tegnebog, I. 257—63; Efterretninger om General-Adjutant Mikkel Skov, hans Deeltagelse i Slaget paa Amager under Kiøbenhavns Beleiring 1658, i Anslaget mod Malmøe, og hans Sendelse til Nederlandene, for at fængsle Corfitz Ulfeldt, I. 263—96; Hannibal Sehesteds Memorial til Kong Frederik den Tredie, dat. Helsingør den 6te Febr. 1660, hvorved han søger at retfærdiggiøre sit Forhold i den svenske Krig (efter Mallings Udtog), I. 296—315;

Efterretninger om Hannibal Schesteds Død, I. 315—22; En Troldomssag fra Roeskilde, Aar 1549, I. 323—33; Fru Anna Marsvins egenhændige Optegnelse om hendes Fødsel og Giftermaal med Hans Axelsen Ahrenfelt og deres Børn, II. 79—80; Breve vedkommende Krigen med Sverrig. 1564. 1565. 1566, II. 81—103; Dansk og svensk Beretning om de Svenskes Overgang til Fyen i Januar 1658, II. 104—11; Efterretring om Slaget ved Nyborg 1659, II. 112—17; Efterretninger om Christian den Fierdes Søn Prinds Ulrichs voldsomme Død i Schlesien, II. 277—84; Skrivelse fra Oberst Frands Ulfeld til Kong Christian den Fierde om Wallensteins Død, samt Breithaupts Beretning om Sagernes Stilling kort før samme, II. 284—93; Uddrag af Griffenfelds Fader Joachim Schumachers egenhændige Optegnelser angaaende hans Levnetsomstændigheder og hans Børn, II. 297—312).

I »Fædrelandet« (Anmeldelse af: »Sagan af Hrafnkeli Freysgoða, udg. af P. G. Thorsen og K. Gjislason«, I. 1840, Nr. 135; og af C. F. Allen's »Haandbog i Fædrelandets Historie«, II. 1841, Nr. 405; Det færøeske Sprog, VI. 1845, Nr. 1885. [jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 195, af J. H. Schröter]; Det oldnordiske Sprog som Underviisningsgjenstand i de lærde Skoler, VI. 1845, Nr. 2005. 6).

I Petersens »Tidsskrift for Litteratur og Kritik« (Anmeldelse af »Sagan af Hrafnkeli Freysgoða, udg. af P. G. Thorsen og K. Gjislason«, IV. 167—98).

I H. C. Ørsteds »Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Forhandlinger« (Bemærkninger om Tiden, da Knud Porse blev Hertug af Halland, 1843 S. 40—44; Meddelelse om Betydningen af Ordene *stipendium* og *beneficium* hos Saxo, sstd. S. 75—78; Bemærkninger om Rask's Fremstilling af Declinationssystemet, 1844 S. 44—46).

I »Dansk Folkekalender« for 1843 (Dronning Dagmar og Dronning Bengerd, S. 101—25).

Bidrag til R. K. Rask's Levnet, indf. i Dennes samlede tildeels forhen utrykte Afhandlinger, udg. af H. K. Rask, 1ste Deel, Kbh. 1834. (tildeels optr. i Liebenbergs og Schrams »Biographisk Archiv« Bd. I. S. 193—274). — (Revideret).

Petersen (Parmo Carl), f. 1786 i Kolding, hvor hans Fader Parmo Carl Petersen var residerende Capellan og Sognepræst til Alminde, samt Provst i Brusk Herred (f. $\frac{14}{7}$ 1741, † $\frac{18}{2}$ 1803, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 458, og i [Taubers] Notitser om Disciple i Aalborg Skole, I. 105); hans Moder var Inger Marie (Segeberg?). — Blev i Efteraaret 1804 dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); studerede Theologi; blev Lærer i Borgerdydsskolen; siden Skolelærer, først i Hvidberg, nu i Hillerslev, i Thy. — * $\frac{28}{7}$ 1820 Marie Kirstine Ferslev, Datter af Præsten Christian Lünov Ferslev, i Jellinge, og Hanne Dorthea f. Hjorth.

Første Underviisning i den almindelige Grammatik og Modersmaalets Formlære. Kbh. 1823.

Pindse-Gaverne, eller Syv Bønner og syv Takkesuk, udsatte efter de syv Bønner i Fadervor, forenede med fjorten nye Psalmer, til Brug for hver Dag i christelige Huse. Udgivne af N. Sørensen og P. C. Petersen. Kbh. 1831.

Prædiken holden i Frederiks tydske Kirke paa Christianshavn, 4de Søndag i Advent 1833, af L. Siemonsen, oversat og udgivet. Kbh. 1834. 16 S.

Paaske-Blusset, eller Vor Herres og Frelsers Jesu Christi Lidelses Historie, fortalt i Riim af Poul Gerhard, oversat og udgiven. Kbh. 1837. 16 S.

Jesus, Synderes fuldtroe Ven. En Bodsprædiken fra forrige Aarhundrede af E. G. Woltersdorf. Paa Dansk oversat og med Skrivt-Sprog og oplysende Anmærkninger udgiven. Kbh. 1837.

Bidrag: i »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Folkesang, 1819 Nr. 46); — i »Statsvennen«; — i »Nordisk Kirke-Tidende« (i Aarg. 1833: Hvad staaer der skrevet? Hvorledes læser Du? Col. 216—21; Til Confirmanderne i Herrens Menighed, Col. 243—45; Guds Børns Bryllupssang, Col. 817—21; Simeon og Anna, Col. 861—63; i Aarg. 1834: Christiania Tractatselskabs Skrifter, Col. 68—77; Herren og Fristeren, Col. 97—99; Aandens fulde Rustning, Col. 144; Himmeriges Rige paa Jorden, Col. 161—63; Den hellige Grav, Col. 214—16; For Gjæsterne ved Herrens Bord, Col. 289—92; Loven og Evangelium, Col. 673—76; i Aarg. 1835: Trøstesang for Christi Brud, Col. 49—53; Daabens Kraft, Col. 132).

Petersen (Paul Brynjolfsen), f. d. 12te December 1795 i Norder-Mule Syssel under Islands Øster-Amt, Søn af Guldsmed Pétur Brynjolfsson og Haldora Pálsdóttir; blev underviist af sin Bedstefader Chirurg Brynjolf Petersen og af sin Morbroder Provst Guttorm Paulsen, siden af daværende Provst Steingrim Jónsen, som dimitterede ham til Kjøbenhavns Universitet; blev Student 1816; absolverede i Juli 1821 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev d. 22de Aug. s. A. personel Capellan hos Sognepræsten i Fars i Sjælland, Provst S. J. Heiberg; den 7de August 1822 residerende Capellan til Nykjøbing, Lodderup og Elsø i Aalborg Stift; d. 29de Septbr. 1824 Sognepræst for Deiberg og Herning i Ribe Stift; d. 17de Juli 1829 for Romø Menighed under samme St.; d. 30te October 1835 for Hillerslev og Kaastrup i Aalborg Stift; d. 4de Februar 1841, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. — * 4/1 1824, i Randers, Karen Møller.

De naturlige Følger af Folkets Kjærlighed til Fyrsten. Tale, holden i Romø Kirke den 28de Januar 1834. Ribe, 1834. — (Tildeels efter Autogr.)

Petersen (P. S.), Secretair; Pseudonym, see Peter Salomon Martin.

Petersen (Søren Henrik) tog dansk-juridisk Examen i October 1805; var først Sagfører; udøvede i sine Fritimer Malerkonsten, som han dog tilsidesatte for at gravere i Kobber; tiltraadte 1824 en Udenlandsreise paa offentlig Bekostning, for videre at dyrke sin Konst; opholder sig i Kjøbenhavn. (Weinwichs Konstner-Lex. S. 138—39).

Malerisk Geographie, en Samling af Kobbere over charakteristiske Gjenstande af Natur og Kunst, med Beskrivelse. Kbh.; begyndt 1824 at udkomme maanedlig. (Lit.-, Konst- og Theaterbl. 1824, Nr. 2).

Til Kunstens Venner. Kbh. 1832.

Det danske Atlas. Kbh. 1833. 4to. (Med Text af P. Willemoës Becker).

Lægmand taler til Lægfolk om Krigen mellem Lægerne. Kbh. 1836. (Forsvar for Homøopathien, tildeels imod Prof. C. Otto; jvfr. „Den Frisindede“ 1839, Nr. 69. 102).

Nogle Kunsten vedkommende Bemærkninger. Kbh. 1836.

* Populair Fremstilling af Konsten at optage Prospecter (med Hensyn til Selvunderviisning for Dilettantinder og Dilettanter). I.—IX. Lection. Kbh. 1840—41, 4to, med Kbb. („Dagen“ 1842, Nr. 24).

Bidrag i forskjellige Blade og Tidsskrifter, saasom: i „Kjøbenhavnsposten“ (Nogle Bemærkninger til nærmere Overveielse af Selskabet „Kunstforeningen", 1835 Nr. 39); i „Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“, (Hvorledes Kjøbenhavn og Omegnen seer ud, 1837 Nr. 39; Om den danske Haandskrivt, 1838 Nr. 14); i „Den Berlingske Tidende“ (Galvanographi, Stylographi, Chemitypi og Kobberstikkerkunst, 1845 Nr. 199).

Petersen (Thiel Jacob), f. d. 21de Febr. 1794, Søn af Silke- og Klædehandler Ludvig Vilhelm Petersen; underkastede sig i Foraaret 1816 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1818 Reservechirurg ved Sø-Etatens 2den Division; d. 25de Octbr. 1826 Regimentschirurg ved det lauenborgske Jægercorps, i Kiel; d. 19de April 1832 forsat i samme Egenskab til det slesvigske Cuirasseer-Regiment i Horsens; erholdt d. 31te Marts 1833 Rang med Capitainer; udnævntes d. 1ste Juli 1842 til Overlæge ved 5te Linie-Infanteribataillon, i Kjøbenhavn. — * Dorothea Katharine Christine Knoph, Datter af Kammerraad T. L. Knoph.

Bidrag: i „Journal f. Medicin og Chirurgi“ (Praktiske Jagttagelser med Bemærkninger, samlede i Aaret 1834, i Bd. IX. 1835, S. 289—314); — i „Bibliothek for Læger“ (Beskrivelse af Influenza og 11 praktiske Jagttagelser, i Bd. XXX. 1839, S. 253—287; 17 praktiske Jagttagelser, i Bd. XXXII. [N. R. Bd. 2.] 1840, S. 165—74).

Peterson (Peter Matthias), f. d. 29de Septbr. 1791 i Ølstrup ved Gisselfeld, hvor hans Fader var Gartner; blev 1811 Copiist og 1812 Fuldmægtig i Oeconomi- og Commerce-Collegiets Secretariat og Revisions-Comptoir for de kgl. militaire Fabriker; afgik 1816; blev Commerceraad; 1817 Medlem af og Secretair ved Commissionen for det militaire Manufacturvæsen; 1821 Justitsraad; 1822 Medlem af Commissionen for de kjøbenhavnske Fattiges Beskæftigelse med Fabrik-Arbejde; blev ogsaa Medlem af Commissionen for Øbjerggaard og Kjøngs Fabrik; d. 25de Maj 1826 Ridder af Danebroge; 1833 Medlem af den administrerende Direction for Fattigvæsenet i Kjøbenhavn, og af Directionen for Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset paa Christianshavn, samt for Tugt- og Forbedringshuset paa Møen; d. 28de October 1836 benaadet med Danebrogsmændenes Hæders-

tegn. — *Emilie Charlotte Bache, Datter af afd. Grosserer Bache i Kjøbenhavn.

Bidrag i »Nye landoeconom. Tidender« (Endnu et Tillæg til O. J. Rawerts Bemærkninger over den dansk-spanske Uld, i Bd. IV. 1822, S. 142—46; jvfr. sstd. S. 257—59).

Petit (Frederik Carl), Søn af Bogholder og Kasserer ved det almindelige Brandassurance-Compagni Charles Petit († ?? 1823 i Kbh.) og Cathr. Sophie f. Fiedler; blev Akademist i Sorø 1826, og underkastede sig sammested Examen philosophicum 1827—28; rejste siden til Udlandet; blev Doctor Philosophiæ, og opholder sig nu i Hamborg, beskæftiget med literaire Arbejder.

Digte fra Rus-Tiden. Kbh. 1828.

Demitry, ein dramatisches Bild. 1833.

Luther und Faust, in Vignetten zu deutschen Dichtern. Ein literar. Fibelbuch. Leipzig 1834.

Die Pilger des Rheins, von E. L. Bulwer. Aus d. Engl. (Pfenning-Ausgabe in 5 Liefrgg.). Mit 5 Stahlst. u. 2 Steindr. Quedlinburg 1834.

Ausführliche Erklärung der Hogart'schen Kupferstiche, mit verkleinerten, aber vollständ. Copien derselben von E. Riepenhausen. Herausgeg. von Karl Gutzkow. 14e Lieferung. Göttingen 1835.

Mirabeau's Memoiren. Geschrieben von ihm selbst, seinem Vater, Oheim und Adoptivsohn. Aus d. Franz. I.—VII. Band. Mit 1 Facs. Quedlinb. 1835—38.

Sittengallerie der Nationen. Das Buch der Völker in Bild. und Vign. 2 Abthll. Mannheim 1836—37.

Die Salons von Paris. Gemälde und Porträts aus d. großen Welt unter Ludwig XVI., dem Directorium, dem Consulat u. d. Kaiserreiche, unter der Restauration u. d. Regierung Ludwig Philipps, von d. Herzoginn v. Abrantes. Aus d. Franz. I.—VI Band. Quedlinburg 1838—40.

Dr. Francia, Dictator von Paraguay, geschildert während eines vierjähr. Aufenthalts in dieser Republik, nebst den nöthigen Erläuterungen über die südamerikanische Revolution, von J. P. und W. P. Robertson. Aus d. Engl. I.—III. Band. Mit 1 Charte u. 1 Abbild. Quedlinburg 1839.

Geschichte d. außereurop. Staaten. Herausg. von mehr. Gelehrten. XIr Band. A. u. d. T.: Neu-Südwales, als Strafansiedelung und als britische Colonie historisch und statistisch dargestellt von John Dunmore Lang. Aus d. Engl. nach der 2n verm., die Geschichte der Colonie bis Ende 1836 behandl. Ausg. übers. I.—II. Bd. Quedlinburg 1840.

Horatio, d. Mulatte. Romant. Drama in 5 Aufz. von H. C. Andersen. Frei bearb. Hamburg 1845.

Neue Mährchen von H. C. Andersen. Aus dem Dänischen. Mit 6 Bild. Hamburg 1845.

Albert Thorwaldsen, von H. C. Andersen. Nach d. dänischen Original-Manuscripte. 1845.

Der kleine Däne, für Lehrer und Lernende, faßliches Lehr- und Lese-Buch für den Elementar-Unterricht in der dänischen Sprache, um dieselbe auf eine leichte Weise bald verstehen, sprechen und anwenden zu lernen, von J. P. Sternhagen. Zweite

vielfach vermehrte und verbesserte Auflage von dem Dänen: Le Petit, Dr. In drei Abtheilungen. Hamburg 1844. — Grammatik der dänischen Sprache in allen ihren Theilen. Zum Gebrauch für Schulen, sowie für den Privat- und Selbst-Unterricht. ibid. 1846.

Bidrag: i „Kjøbenhavnsposten“ (Mit Farvel, 1829 Nr. 103); — i „Zeitung f. d. eleg. Welt“ (Dänische Poesie, 1833, 30.—31. Decbr.; overs. i Kbhpost. 1834, Nr. 26. 27).

Han har paa Tydsk oversat og efterlignet flere af H. C. Andersens Digte. (Jvfr. Olsen's Materialier S. 31).

Petrus Eremita, Pseud.; see Simon Sørensen Meisling.

Pètursson (Brynjólfur), en Søn af næstfølgende Provst Pètur Pètursson og Broder til Dr. P. Pètursson; blev 1828 dimitteret fra Bessestad Skole; nedrejste til Kjøbenhavn og deponerede ved Universitetet 1829; underkastede sig i Foraaret 1837 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakteer; blev Volontair i Rentekammeret; d. 9de April 1844 Sysselmand i Skaptafells Syssel under Islands Sønder-Amt; d. 25de April 1845 Fuldmægtig i Rentekammerets danske Secretariat. Var 1833—39 Secretair i det islandske literaire Selskab.

Forfatter af flere Aargange af „*Skirnir*“.

Medudgiver af: *Fjölnir*, Árs-rit handa Íslendingum. Kaupmhfn. I.—VII. ár 1835—44, og af flere i den senere Tid i Kbhvn udgivne isl. Skrifter (Fréttir frá Fulltrúa-Þínginu i Hróarskeldu“, 1840; „Þrjár Ritgjördir“, 1841).

Pètursson (Pètur), f. 1754, Søn af den islandske Digter Pètur Bjørnsson, Præst til Tjørn paa Vatnsnæs (f. 1723, † 1803), og Guðrún Jónsdóttir; blev 1787 Sognepræst til Miklabæ og Silfrastaða Menigheder; 1803 Provst i Skagafjords Syssel, under Islands Norder-Amt; nedlagde Provste-Embedet 1814; resignerede Kaldet 1824 og flyttede til Víðivellir. † c. 1840. — * 1. Elín Grimjólfsdóttir († 1804). * 2. Thora Brynjólfsdóttir, en Sønnedatter af Bisskop Haldór Brynjólfsson paa Holum. — (Jvfr. P. Pètursson Hist. eccl. Isl. p. 402).

Af hans islandske Digte ere kun trykte: Ved Bisskop Gisle Magnússons Død, Holum 1779, og Sørgedigt over Thorl. Olafsson, Videy 1821. — Af hans latinske: Næniæ ad mortem *Jani Mölleri* in Univers. Havn. Theol. Professoris, i *Skirni* 1836.

Han har desuden oversat mange af Horats's Oder og forskjellige af hans Epistler i islandske Vers, og forfattet mange latinske Digte af forskjelligt Indhold efter denne Digters Viis.

Pètursson (Pètur), Sidstanførtes Søn; f. d. 3die Octbr. 1808 paa Miklabæ; nød indtil sit 14de Aar privat Underviisning af sin Fader, derefter i to Vintersemestre hos E. H. Thorlacius, Sognepræst til Saurbæ inden Øfjords Syssel; blev i October 1824 optagen i Bessestad Latinskole,

hvorfra han efter 3 Aars Forløb dimitteredes; nedrejste til Kjøbenhavn; deponerede i Efteraaret 1829; studerede Theologi og Philosophi; absolverede i April 1834 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis"; rejste strax derefter tilbage til Island til sine Forældre; blev 1836 Præst til Breidabolstad paa Skógarstrønd; Aaret derpaa til Helgafell; 1838 til Stadarstad, og samme Aar tillige Herredsprovst for Snæfellsnes og Hnappadals Sysseler; disputerede d. 11te Maj 1840 for Licentiatgraden, og d. 21de Marts 1844 for Doctorgraden i Theologien. — * 1. 1/11 1835 Anna Sigrídur Aresen († 1839), Datter af Districtschirurg Are Aresen paa Flugumýri i Skagafjords Syssel. * 2. 1841 Sigrídur, Datter af Bogi Benediktsson paa Stadarfell i Island. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kbhvns Universitets Fest i Anledn. af Salvingen og Kroningen 1840, S. 25—26, og i Programmet til Universitetets aarlige Reformationsfest 1844, p. 45—46).

Stutt Rædusnid, eda Fáeinar Hugvekjur, ætladar Prédikurum. Videyjar Klaustri 1839.

Symbolæ ad fidem et studia *Tyrannii Rufini* presbyteri Aqvileiensis illustranda, e scriptis ipsius petitæ. Diss. (pro gradu Licentiati). Havn. 1840.

Historia ecclesiastica Islandiæ, ab anno 1740 ad annum 1840. Havn. 1841. 4. („Dagen" 1841, Nr. 123).

Commentatio *de jure ecclesiarum in Islandia* ante et post Reformationem. Diss. inaug. Havn. 1844.

Um tekjur presta á Íslandi, í „*Fjölnir*" 1844, bls. 3—26.

Pétursson (Sigurdur), en Søn af Pètur Þorsteinsson, Sysselmand i Norder-Mule Syssel under Islands Øster-Amt († 1795); blev f. 1759 i Island; dimitteret fra Roeskilde Skole 1779; Candidat i Lovkyndigheden d. 27de Maj 1788 (Laud.); 1789 Sysselmand i Kjóse og Herredsdommer i Gullbringe Syssel under Islands Sønder-Amt; 1803 formedelst Svaghed entlediget. † 6te April 1827 i Rejkjavik. (jvfr. Rask's isl. Grammatik S. 234 og 239; Kbhpost. 1827, Nr. 64).

Ljódmæli. Reykjavik 1844.

Bidrag i *Lærd. ist. Fél. R.* (Om Markens Gjødning, i I. D. S. 192—200), og til Rask's islandske Chrestomathie.

Philip (Ludvig) blev 1830 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat L. Lorck (nu Sognepræst i Hvedstrup ved Roeskilde); var derefter i en Række af Aar beskæftiget med literaire Arbejder; underkastede sig i Foraaret 1844 den for medicinske Studerende anordnede Forberedelses-Examen i Botanik og Chemi.

Novelle-Bibliothek, redig. af L. Philip og C. Lund, udg. af L. Jordan. I.—III. Deel. Kbh. 1838—39.

En Tornekrone, af Michel Masson. I.—II. Deel. Overs. af L. Philip og C. Lund. Kbh. 1838.

Privatsecretæren (sic). Novelle af George Sand (Mad. Dudevant). Oversat af Fransk ved L. Philip og C. Lund, udg. af L. Jordan. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. VI. 443—44).

Jomfru og Martyrinde, af Michel Masson. Oversat fra det Franske ved L. Philip og C. Lund. I.—II. Deel. Kbh. 1840. (Fædrel. II. 1841, Nr. 508; T. f. L. o. K. VI. 444—46).

Fire Noveller af forskjellige Forfattere; udgivne paa Dansk. Kbh. 1840.

Erik Stenbock og hans Venner. En svensk Historie fra den sidste Halvdeel af det 16de Aarhundrede, udgiven af Dr. Carl Venturini, oversat. Kbh. 1841. (O. m. T.: Familiebibliothek. Udgivet af C. G. Schiellerup. Ny Suite. 20de Bind. Kbh. 1841).

Rebellerne i Irland. Novelle af F. G. Kühne. I.—III. Bind. Oversat. Kbh. 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 139).

Roland i Berlin. Af Willibald Alexis. I.—VI. Bind. Oversat. Kbh. 1841—42.

Kolmårds-Beboerne. Novelle af G. H. Mellin. Oversat. Kbh. 1842.

Forvalter Lassmann, som gammel Ungkarl og Ægtemand, af Fru Flygare-Carlén. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1843.

Veninderne fra Kostskolen. Efter det Svenske. I.—II. Deel. Kbh. 1843.

Blodets Røst af M. Raymond, oversat af L. Philip og C. Lund, i Liunges N. Novelle-Bibl. Bd. 8, 1837; ogsaa særskilt, s. A.

Philipp (Rasmus), f. i Aarhuus, hvor hans Fader var Skibstømmermand; blev Escadronschirurg ved Prinds Frederik Ferdinands Dragon-Regiment; opholdt sig siden i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 24de April 1839, i sit 40de Aar.

Raketten, redig., udg. og forlagt. Kbh. 1834—35; fra 1ste Januar 1834 til 7de Juni 1835. — Cometen, redig., udg. og forlagt. Nr. 1.—6. ibid. 1835. — Foreløbige Ord om min Sag med Hr. Justitsraad Fleischer, Borgermester &c. i Aarhuus, med nogle Ord til Hs. Majestæt Kongen. ibid. 1835. (8 S. 8; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 482). — Mine Betragtninger over „tre Marks Boden“, med nogle Ord til Kongen og Folket. ibid. eod. — Interessante Bemærkninger i Anledning af Overauditeur Birchs Flugt af Statens civile Arresthuus; Mangler i Arresterne, og nogle sande Ord: om Gjældsarrestanterne! ibid. 1836. (16 S. 8) — Staberens Værk. Et naturhistorisk, og med Hensyn til Huusraad, lægevidenskabeligt Ugeblad. Nr. 1.—8. ibid. 1837—38.

Phiseldeck, see Carl Otto og Conrad Friedrich Schmidt.

Pihlkjær (Jens), dimitteret fra Skolelærer-Seminariet i Lyngby; blev Kirkesanger og Skolelærer i Veilby, ved Aarhuus; d. 25de Februar 1823 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn.

Materialier til Udenadslæring og Dictatskrivning (indeholdende lydlignende Ord), samlede. Aarhuus, 1835.

Pingel (Christian), f. 1793 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Detailhandler; blev 1810 dimitteret til Universitetet fra v. Westens

Institut, og underkastede sig i Efteraaret 1813 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve (begge med anden Charakteer); rejste i Efteraaret 1814 til Tydskland, hvor han i tre Aar ved Universiteterne i Berlin, Breslau og Jena fornemmelig lagde sig efter Philosophien, i Forbindelse med Naturvidenskaberne; blev under sit Ophold i Jena creeret til Doctor i Philosophien 1817. Efter at have tilbragt Vinteren $18\frac{17}{18}$ i Kjøbenhavn, drog han i Foraaret 1818 atter til Tydskland; bereiste i Aarene 1818—1820 en Deel af de tydske Bjergegne, og besøgte fra Schlesien det sydlige Polen og Galizien. I de første Aar efter hans Hjemkomst (1820) gjorde han adskillige mindre Rejser i Norge, Sverrige og Danmark; tiltraadte i Foraaret 1828, understøttet af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, en længere Reise til Grønland, fra hvilken han vendte tilbage i Efteraaret 1829; blev under sit Ophold i Grønland, d. 2den Juni 1829, ansat som mineralogisk Assistent ved det Kongelige naturhistoriske Museum; udnævntes d. 15de Juni 1842 til Inspector og d. 19de Decbr. 1845 til Over-Inspector ved Museet. Han er Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab ($\frac{4}{11}$ 1842) og af nogle andre literaire Samfund her og i Udlandet. — * 1832 Ophelia Drewsen.

I „Tidsskrift for Naturvidenskaberne" (Om Jernsandet og det grønne Sand paa Bornholm, i Bd. IV. S. 273—81. [En foreløbig Meddelelse i et Brev til K. C. v. Leonhard er aftrykt i Dennes Zeitschr. für Mineralogie, Jahrg. 1825, 2. Bd. S. 346—48]; Om Diluviet og Alluviet i det nordlige Jylland, i Bd. V. S. 121—14; Om Overgangsformationen paa Bornholm, sstd. S. 285—97).

I „Tritogenia", udg. af K. L. Rahbek, (Udflugt fra Godthaab til Ujararsoak. (Af hans Dagbog paa en Reise til det sydlige Grønland i Aarene 1828 og 1829), i Bd. VI. S. 73—98).

I „Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed" (Om nogle mindre bekjendte Ruiner paa Vestkysten af Grønland, i Bd. I. S. 94—108; Antiqvariske Efterretninger fra Grønland, redigerede, i Bd. II. S. 314—43; Bd. III. S. 211—24).

I „Annaler for nordisk Oldkyndighed" (Antiquariske Efterretninger fra Grønland, redigerede, 1836—1837, S. 122—41; 1838—1839, S. 219—61; 1842—1843, S. 326—47).

I „Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840" (Kbh. 1841): Om Sænkningen af Grønlands Vestkyst, S. 353—63. [Den første offentlige Underretning om dette Phænomen gav han i et Brev til den engelske Geolog Lyell; det er aftrykt i Proceedings of the Geological Society in London, Vol. II. 1835—36, No. 42; jvfr. Brewsters Journal 1836; Leonhards und Bronns Jahrb. 1836—37. — Et Tillæg er meddeelt i H. C. Ørsteds Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1845, Nr. 7, S. 122—23].

I det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger (Om den af Porphyrgange gjennembrudte røde Sandsteen i det sydlige Grønland, i X. Deel, S. 299—317; særsk. aftr. Kbh. 1843. 19 S. 4to. Belønnet med Selskabets Sølvmedaille d. 17. Juni 1836. (jvfr. H. C. Ørsteds Oversigt ov. d. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forh. 1832—36, S. CXXIII.—CXXV.; Krøyer's Naturhist. Tidsskr. II. S. 102—3).

I „Grønlands historiske Mindesmærker", udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab, (Udsigt over de vigtigste Reiser, som i nyere Tider ere foretagne fra Danmark og Norge, for igjen at opsøge det tabte Grønland og undersøge det gjenfundne, i III. Bd. 2. Afdeling, S. 625—794).

I „Maanedsskrift for Litteratur" (Kort Underretning om Hjørring Amts geognostiske Beskaffenhed, i Bd. II. S. 388—91; Anmeldelse af W. A. Graah's Undersøgelses-Reise til Østkysten af Grønland, i Bd. X. S. 593—647).

I „Dansk Ugeskrift", redig. af J. F. Schouw, (Efterretning om en, ved Gravningen af den slesvig-holsteenske Canal funden, fossil Elephanttand, i Bd. I. S. 561 [optr. i Krøyer's Naturhist. Tidsskr. Bd. II. S. 201—2]; Anecdote om Holberg, meddeelt, i 2den Række, Bd. I. S. 111—12). — (Revid.).

de Place (Hans Peter), f. i Kjøbenhavn d. 8de Juli 1811; blev opdragen paa det kongl. Opfostringshuus, og 1826 ansat ved Forstanderens Comptoir sstd.; siden ansat som Conservator ved det kongl. naturhistoriske Museum, og opholdt sig i den Anledning et halvt Aar i Stockholm; gjorde 1837 en Reise til Hamborg, Paris og London. — * 1837 Anna Maria Øe.

Blomsterkrandsen. En Jule- og Nytaarsgave. Kbh. 1833. (Allern. Skilderi af Kbhvn. 1832, Nr. 104).

Veiledning for Naturalie-Samlere til den første Præparation og Conservation af Naturalier. Kbh. 1842, med 21 Figurer.

Bidrag: i Jørgensen Jomtous Ugeblad „Tilskueren" (Et Blik paa Haandværkslærlingernes Tilstand i vore Tider, 1832 Nr. 6); — i „Allernyeste Skilderi af Kbhvn" (Venskab og Kjærlighed, en original Novelle i Breve, 1832 Nr. 31. 32. 34).

Cantate paa Opfostringshusets Stiftelsesdag. Kbh. 1831, 32, 33, 36, 38, 39.

Digte, adspredte i forskjellige Tidsskrifter, saasom: i „Dagen" (1831, Nr. 200. 306; 1832, Nr. 12. 24); i „Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn" (1832, Nr. 22. 30. 42. 59. 61. 78); i Jørgensen Jomtous „Tilskueren" (1832, Nr. 15); i A. F. Høst's „Sommebibliothek f. Morskabslæsning" (IV. 168; V. 133; VI. 143); i Lahdes „Ossian".

du Plat (Christian Friederich Glode), f. d. 11te December 1770 i Hertugdømmet Bremen, hvor Faderen var Oberdeichgraf. Han studerede paa Carolinum i Osnabrück, indtil han i sit 16de Aar indtraadte i det hannoveranske Artilleriregiment som Cadet og Stykjunker. I Anledning af Krigen imellem Danmark og Sverrige 1788 traadte han i dansk Krigstjeneste; blev 1792 Lærer ved Artilleri-Institutet; 1798 Forstander for det danske militaire Institut; kom 1799 som Aide Generalqvarteermester i Staben; udnævntes d. 28de Juni 1809 til Ridder af Danebroge; udtraadte 1810 af Staben som Overqvarteermester og Major, og ansattes som Commandeur for Landcadet-Corpset; blev 1812 Oberstlieutenant; d. 28de Januar s. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1817 Oberst; d. 28de Januar s. A. Kammerherre; 1824 Ridder af den svenske Sværd-Orden; d. 25de Maj 1826 Commandeur af Danebroge; afgik 1831 som

Commandeur for Landcadet-Corpset, og ansattes s. A. som Commandant i Citadellet Frederikshavn; erholdt d. 9de Juni 1838 Generalmajors Charakteer. † 28de August 1841. — * Christine Schiøtt (f. 1777, † 3/1 1842), Datter af Kammerraad, Kasserer ved den almindelige Enkekasse, Frederik Schiøtt og Dorthea f. Mandix. — (Jvfr. „Minerva" 1799, III. 245. 363).

Bidrag i Steffens's „Journal for Militaire" (Udkast til en Katekismus over Soldatens Forhold ved Kommandoen i Felden, som Blænker og Vedet, i I. 71—115; II. 65—96; III. 99—118; Om Anførerens Forhold ved Kommandoer i Felten, IV. 81—98).

Platou (Ludvig Stoud), f. d. 28de Marts 1778 i Slagelse, ældste Søn af Frederik Christ. Platou, daværende resid. Capellan til St. Mikkels Kirke og Sognepræst til Heininge, siden Sognepræst i Øster-Egitsborg samt Provst for Baarse Herred (f. 1749 i Damsholte paa Møen, † 1/7 1815), og Cathrine Stoud (en Datter af Præsten i Kjelby paa Møen, Ludvig Stoud og Anna Maria With). Dimitteret fra Vordingborg Skole blev han Student i Foraaret 1795, og erholdt bedste Charakteer ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i Efteraaret 1795 og Foraaret 1796; studerede Æsthetik og Historie; var een af de første Alumner i det 1800 oprettede pædagogiske Seminarium, og udnævntes 1801 til Alumnus paa Borchs Collegium. Vandt 1801 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforveien udsatte Priisspørgsmaal i Æsthetiken: „Var det gavnligt for Nordens skjønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført, og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske?" (jvfr. Badens Univers. Journ. IX. 14—16); antoges 1802 til Lærer i Historie og Geographi ved den saakaldte Døttreskole i Kjøbenhavn, ligesom han Aaret forud havde i det Schouboeske Institut paataget sig Lærerposten i samme Fag; tog 1803 den anordnede Skole-Embeds-Examen, og blev s. A. ansat ved Christianias Cathedralskole som Adjunct i Historie og Geographi; beskikkedes d. 5te Septbr. 1806 til Overlærer ved samme Skole og i samme Fag; udkastede ved samme Tid Planen til, og derefter oprettede, i Forening med Overlærerne Flor og Arnesen, en Borgerskole under Navn af „Forberedelses-Institut", der begyndtes i Slutningen af Aaret 1806, og i 1812 omdannedes til en fast Borgerskole for Drenge og Piger; deeltog 1809 i Stiftelsen af Selskabet for Norges Vel, og blev i Begyndelsen af 1810 een af Bestyrelsens Medlemmer samt Formand for Selskabets historisk-philosophiske Classe, og siden valgt til Selskabets Secretair; var omtrent i 2 Aar, under Krigen, interimistisk Lærer for de to øverste historisk-geographiske Classer af det norske Landcadet-Corps; udnævntes d. 28de Januar 1812 til Ridder af Danebroge; d. 16de (ikke

d. 20de) Januar 1813 til Professor i Historien ved Frederiks-Universitetet i Christiania, og fik senere tillige den oeconomiske Bestyrelse af Universitetets Anliggender; blev d. 22de Novbr. 1814 udnævnt af Storthinget til Medlem af den af samme nedsatte Comitee for det Indre; d. 23de Novbr. 1815 Expeditions-Secretair ved den norske Regjerings fjerde Departement, men vedblev ved Siden af denne Post endeel af sine Forretninger ved Universitetet, hvilke han ogsaa fremdeles beholdt imedens han i 1817—21 var constitueret Statssecretair, og ligeledes efter at han i 1825 var bleven udnævnt til virkelig Statssecretair. Blev d. 7de Septbr. 1818 Ridder af Nordstjerne-Ordenen; var 1824 Repræsentant paa Storthinget for Aggershuus Amt; valgtes 1829 til Vice-Præses og Forstander for det reorganiserede Kongl. Selskab for Norges Vel, og udnævntes d. 29de August 1832 til Commandeur af Wasa-Ordenen. † 30te November 1833. — * 1808 Karen Lumholtz († 1833), Datter af Nicolai Lumholtz, titulair Biskop og Stiftsprovst i Christiania. — (Biographi i „Dagen" 1833, Nr. 298; Berl. Tid. 1833, Nr. 296; B. Moe's biogr. Efterretn. om Eidsvolds-Repræsentanter og Storthingsmænd, 1845, S. 117—18).

Kortfattet Jordbeskrivelse for Borger- og Almue-Skoler. Kbh. 1803. 2det forbedr. Opl. ved J. Kierulf. ibid. 1805. 4de forbedr. Opl. ved Rahbek og Kierulf. ibid. 1809. 5te Opl. ibid. 1810. 6te forbedr. Opl., besørget af K. L. Rahbek. ibid. 1811. 7—13 Opl. (ved Samme) ibid. 1813, 14, 16, 17, 20, 23, 26. (L. T. 1817, Nr. 40; 1820, S. 365; jvfr. Histor. Calend. III. S. 96). 14de Opl. ibid. 1831. 15de Opl. ibid. 1833. 16de Opl. (ved F. C. Kielsen). ibid. 1837. 17de Opl. (ved Samme). ibid. 1842. L. St. Platous kortfattede Jordbeskrivelse, til Brug for Almueskoler, udg. af C. N. St. Platou. Christiania 1831. Paa Islandsk af O. Paulsen: Stutt landaskipunarfræði handa ólærðum. Viðeyjar Klaustri 1843. 12. — Dansk Chrestomathie eller Læse- og Declamations-Øvelser for Ungdommen. Christiania 1806. 2det Opl. ibid. 1813. 3die forøgede Opl. u. T.: Chrestomathie eller Læse- og Declamations-Øvelser i Modersmaalet for Ungdommen. ibid. 1827. (1ste Opl. er r. i Kiel. L. J. 1810, Nr. 24). — Historisk Udsigt over Norges Skiæbne i den fyvaarige nordiske Krig. Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Christiania Cathedralskole den 19 Septbr. 1808. Christiania. 30 S. 4to. (Engelstofts Annal. 1809, I 102—9). — Haandbog i Geographien, til Brug ved Skole-Underviisning. 1ste Deel. ibid. 1809. 2det Opl. 1812. 2den Deel. ibid. 1812. 3die Opl. 2 Dele. ibid. 1819—20. — Geographie over Fædrenelandene Danmark og Norge for Ungdommen. ibid. 1809. — Udtog af Geographien for Begyndere. ibid. 1810. 2det Opl. ibid. 1812. 3die Opl. ibid. 1816. 8de Opl. ibid. 1830. 10de Opl., udg. af Carl N. Stoud Platou. ibid. 1837. — Indberetninger om National-Festen den 11te December 1811, i Anledning af Hans Majestæts Kong Frederik den Sjettes Befaling om et Universitet i Norge. Udgivne af Det Kgl. Selskab for Norges Vel ved L. St. Platou. Christiania 1812.

Lærebog i Geographien. Christiania 1822. 2den Udgave. ibid. 1836.

C. Munthes Lærebog i Historien for Begyndere, omarbeidet af L. St. Platou. Christiania 1825. 2det Opl. ibid. 1832.

Udtog af de skandinaviske Rigers Historie. Christiania 1825.

Lærebog i de gamle Staters Historie for Ungdommen. Christiania 1830.

Lærebog i Historien. 2det forøgede Opl. Christiania 1830.

Redacteur af »Budstikken«, et Ugeblad, fra 1ste Deels Nr. 56 til 5te Deel. Christiania 1808—13. 4to.. 1. Aarg. 1. og 2. Bd. ibid. 1814. 1. og 2. Aarg. 1817—21. (I dette Blad findes forskjellige Afhandlinger af ham).

Han samlede og udgav: Enevold Falsens Skrifter. I.—II. Bind. Christiania 1821. (1. Bd. r. L. T. 1821, Nr. 49).

Bidrag: i »Minerva« (Besvarelse af det æsthetiske Priisspørgsmaal: Var det gavnligt for vor skjønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført, og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske? 1801, II. 290—335; III. 10—58; Kort Undersøgelse om Rimenes første Opkomst og Udbannelse, især hos vore nordiske Forfædre, 1802. II. 26—48; I en Stambog, 1803. III. 318); — i »Historisk-philosophiske Samlinger, udg. af det Kgl. Selskab for Norges Vel« (Historisk Undersøgelse om Saltsydning og Salthandel i Norge, i III. D. 1. Bd. S. 71—112; Fredshaabet, eller Trilling-Søstrene i Nord, en Prolog, sstd. S. 161—178); — i »Dagen« 1813 (Sange paa Prindds Christians Fødselsdag; Cantate i Christiania paa Dronningens Fødselsdag); — i C. N. Schwach's Nytaarsgave »Nor« for 1815 (Forskjellige Digte).

Plenge (Johannes Wilhelm), f. d. 14de Octbr. 1784 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johannes Georg Plenge (en Søn af Jubellæreren Magister Johannes Plenge i Tersløse, og givt med Ane Froderike Andersen), var Hørkræmmer (f. 1751, † 7/6 1816). Deponerede fra Kjøbenhavns Cathedralskole, efter der at have taget Examen Artium i Efteraaret 1803; absolverede i Januar 1809 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 5te Novbr. 1813 Sognepræst i Hirschholm. † 21de Marts 1829. — * 7/12 1813 Anne Marie Tronier, en Datter af Bryggeri-Ejer Andreas Tronier og Ane Susanna f. Lorck.

Indberetning fra Bibelselskabet i Hirschholm, indf. i »Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, redig. af J. Møller«, 1822 Nr. 10; 1823 Nr. 3; 1824 Nr. 4; 1825 Nr. 3; 1826 Nr. 8; 1827 Nr. 5; 1828 Nr. 1; 1829 Nr. 2.

Plesner (Christen), f. d. 10de August 1783 i Ulbum i Ribe Stift, ældste Søn af Provst Christian Plesner, daværende Sognepræst for Ulbum og Langskov, siden for Glud og Hjarnø i Aarhuus Stift (f. 1744, † 2/1 1823), og Johanne Adolphine Hjelmcrone (f. 1757, † 1/8 1833, en Datter af Consistorialraad Christen Hjelmcrone, Præst til Vorberg i Ribe Stift). Dimitteredes i Foraaret 1804 fra Horsens lærde Skole; erholdt Udmærkelse ved den philosophiske Prøve i det næste Foraar, og underkastede sig i October 1804 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 1ste April 1814 residerende Capellan i Kolding og Sognepræst for Alminde i Ribe Stift; d. 22de Oct. 1823 Sognepræst for Lyngby og Albøge i Aarhuus Stift, samt Forstander og første Lærer ved Skolelærer-Semina-

riet i Lyngby; d. 7de Juni 1833 Sognepræst til Lidø og Smørum i Sjælland; d. 18de October s. A. tillige Provst for Smørum og Sokkelunds Herreder; d. 28de October 1836 Ridder af Danebroge. † 28de Marts 1840. — * 1812 Erhardine Christine Meyer, en Datter af Præsten Werner Meyer i Skjold, Aarhuus Stift, og Christine Elisabeth f. Saabye.

J. H. Campes Robinson den Yngre, en lærerig Morskabsbog for Børn. Oversat. Med Fortale af Fr. Høegh-Guldberg. Kbh. 1814.

Plesner (Christian Carl) deponerede 1791 (ikke 1798) fra Horsens Skole; blev Degn til Urlev og Stenderup og Skolelærer i Stenderup i Bjerre-Herred, Aarhuus Stift. † 12te Maj 1838.

Bidrag: i N. Lunds „Nordisk Landvæsens-Magazin" (Noget om de af det Kongl. Landhuusholdningsselskab anstillede Forsøg med Plove, 1803, Septbr. S. 243—66; jvfr. Oeconom. Correspond. IV. 1820, S. 139—40); — i „Kjøbenhavnske lærde Efterretninger" (Recensioner over: C. Mourier „Betragtninger over det Engelske Agerbrugs Anvendelighed i Dannemark", 1801 Nr. 7; og over D. Didrichsens Oversættelse af Thaers „Indledning til Kundskab om det engelske Jordbrug", sstd. Nr. 8 og 12).

Bidrag af Melodier til Abrahamsons, Nyerups og Rahbeks Udgave af Kjæmpeviserne. (see Fortalen til sammes 5te Tome, p. VIII.—XI.).

Plesner (Matthæus), Broder til ovenanførte Provst C. Plesner; f. d. 8de Januar 1785 i Uldum Præstegaard i Ribe Stift; blev i Foraaret 1801 dimitteret fra Horsens Skole; udmærket ved den philosophiske Examen i det paafølgende Foraar; tog i October 1804 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 21de Juni 1815 personel Capellan, og d. 15de Juni 1818 Sognepræst for Glud og Hjarnø i Aarhuus Stift; d. 22de Februar 1833 tillige Provst for Bjerre og Hatting Herreder. — * Petrine Nicoline Müller, en Datter af Dr. med., praktiserende Læge i Randers, Peter Müller og Anna Hedevig f. Tegder.

Tale ved Consistorialraad P. G. Bechmanns Jordefærd i Raarup Kirke den 16. Januar 1837. Horsens.

Plesner (Ulrich Adolph), ovennævnte Chr. og Matth. Plesner's Søskendebarn; f. d. 26de Januar 1782 i Raarup i Aarhuus Stift, hvor hans Fader Hans Frederik Plesner, en Brodersøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 462 anførte Provst Chr. Carl Plesner og gift med Sophia Kruse, var Sognepræst, samt Provst i Bjerre-Herred (f. 1745, † 1796). Dimitteret fra Horsens Skole blev han Student i Foraaret 1801; udmærket ved Examen Artium saavelsom ved den philosophiske Examen i Foraaret 1802; absolverede i October 1804 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: „Laudabilis et qvidem egregie"; opholdt sig derefter i flere Aar i Kjøbenhavn, og underviste samt dimitterede nuværende Etatsraad, Dr. Prof. Jur. Kolderup-Rosenvinge; blev d. 17de

Maj 1810 Sognepræst for Simmerbølle Menighed paa Langeland; forflyttedes d. 13de August 1813 til Longelse og Fuglsbølle, og d. 16de August 1820 til Humble Sognekald, sstd.; blev d. 18de Maj 1839 tillige Provst for Langeland, Thorseng, Drejø og Strynø; d. 10de Juni 1841 Ridder af Danebroge. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse (af 2/11 1841), som geistligt Medlem i Provindsialstænder-Forsamlingerne for Østifterne i Aarene 1842 og 1844. — * 1811 Anna Christine Brandt, en Datter af Provst Joh. Ditl. Breckling Brandt, Sognepræst til Humble paa Langeland, og Marie Henrikke f. Schurmann.

Bidrag til at besvare Spørgsmaalet: om Valgret og Valgbarhed til de raadgivende Stændermøder bør tilstaaes Geistlighed og Bondestand i Danmark. Kbh. 1832. (M. f. L. IX. 300—22, af N. David; Fyens Stifts-Avis 1832, Nr. 188 og derfra i „Dagen“ s. A. Nr. 274).

I C. Otto's „Hygæa“ 1827 (Om den i Humble Sogn og flere Egne paa Langeland herskende Feber, S. 167—201; jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, S. 555—56).

I Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ (Brev til Magister Lindberg, 1837 Col. 804—9; jvfr. sstd. Col. 810—11).

I Fyens Stifts-Avis (Et Inserat imod Stænderdeputeret C. H. Hansen, 1839 Nr. 14).

Ploug (Parmo Carl), f. d. 29de October 1813 i Kolding, hvor hans Fader Christian Frederik Ploug da var Adjunct, siden Overlærer ved den lærde Skole (f. 1/18 1774 i Kolding, † 4/5 1837 sstd.); hans Moder Parmone Caroline Petersen, en Datter af Provst Parmo Carl Petersen i Kolding. Dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole blev han Student 1829, og absolverede i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); lever i Kjøbenhavn af literaire Arbejder. — (Hans Portrait i den lithogr. Ramme til „Prospect af Regentsen“, 1843).

Det svenske Studenterliv, i tre Perioder, af A. W.; oversat fra Svensk af Poul Rytter. I.—II. Deel. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 108; T. f. L. o. K. IV. 25—31; „Dagen“ 1840, Nr. 47; Berl. Tid. 1840, Nr. 49).

Carl Michael Bellmans Liv af Carl Ploug, og Bellman som comisk Dithyrambiker af J. L. Heiberg. Tvende Foredrag, holdte den 20de December 1843 i det skandinaviske Selskab. Kbh. 1844.

(Anonym) Redacteur af: Ny Samling af fædrelandske Sange, udgiven af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Med Noder til 10 Melodier. Kbh. 1846. (I denne Samling findes 7 Digte af ham selv (Poul Rytter), som dog alle have tidligere været trykte).

Var, i Forening med Fr. Barfod og F. L. Liebenberg, Redacteur af: Den academiske Forenings Visebog, Kbh. 1840, og af: Politisk Visebog, ibid. 1842.

Medudgiver af: α) „Ophævelsen af Regentsens Læseforening, et Supplementblad til Universitetets indre Historie“. Kbh. 1839. (jvfr. Art. Fr. Fabricius; Kbhpost. 1839, Nr. 292. 293, af Ploug; Nr. 301; Berl. Tid. 1839, Nr. 195).

— β) „Fædrelandet“ (et Dagblad, Kbh. fl. 4to) fra d. 4de Juli 1842; var ansvarlig Redacteur af dette Blad fra d. 12te Maj 1841 til d. 3die Juli 1842 (ɔ: Nr. 517—925), og atter fra d. 4de Septbr. 1843 til d. 29de Juni 1844 (ɔ: Nr. 1346—1615). (Om de imod ham som Redacteur af dette Blad anlagte Sager see fstd. III. 1842, Nr. 1091; IV. 1843, Nr. 1216. 1381, 82, 83, 84; V. 1844, Nr. 1522. 1616, 17, 53, 80; 1704, 31, 46, 52; VI. 1845, Nr. 1802, 9, 13, 18, 29; D. Folkebl. X. Nr. 26. 37. 39. 42. 48); — γ) „*Beretning om Studentertoget til Upsala* i Juni Maaned 1843, afgiven af *den danske Bestyrelse*“. Kbh. 1844 (redig. af Ploug) og: „*To Blade* til at indsættes paa deres Plads i Beretningen om Studentertoget til Upsala i Juni Maaned 1843“. ibid. eod. (jvfr. Fædrel. V. 1844, Nr. 1549, 70, 72; 1653; 1750); — δ) Beretning om den nye Studenterforenings nordiske Höitid d. 13. Jan. 1845. Kbh. 1845 (redig.); — ε) Nordisk Literatur-Tidende. Kbh. 1846, fl. 4to. (Han antages at være den danske Redacteur af dette Blad).

Havde Andeel i den danske Oversættelse (Bearbeidelse) af Fr. Rössélt's „Historisk Læsebog for Pigeskoler“. Kbh. 1844. (jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 232).

I „Dansk Folkekalender“ for 1841 (Johan Gutenberg, S. 53—62; Bernstorfferne, S. 107—36. (jvfr. Art. C. Høegh-Guldberg; C. P. Paludan Müller; Fædrel. II. 1841, Nr. 641, 43, 47, 48, 49, af C. Ploug; Berl. Tid. 1841, Nr. 230, 32, 34, 36, 38, 39; „Dagen“ 1841, Nr. 243, 55, 69, 80; Hist. Tidsskr. VI. S. 646—52).

Taler: i Calmar d. 3. Juni 1843, indf. i Fædrel. IV. 1843, Nr. 1263 [optr. i „Almuevennen“ 1844, Nr. 52]; ved Folkefesten paa Skamlingsbanke 1844, fstd. V. 1844, Nr. 1622; ved den nordiske Studenterfest d. 13. Januar 1845, fstd. VI. 1845, Nr. 1802, 3.

Endeel Digte og Sange, saavel særskilt trykte (f. Ex. Nytaarsnat paa Regensen, Kbh. 1838; — Til C. F. Weyse (ved hans Jubilæum); Ved Magister S. Drejers Begravelse; Til C. F. Weyses Minde (samtlige 3 componerede af N. W. Gade); Til Velkomst d. 23de Juni 1845, compon. af C. J. Hansen, Kbh. 1845; Til Afsked d. 28de Juni 1845, compon. af H. C. Krøyer), som adspredte i forskiellige Tidsskrifter og Samlinger, bl. a. i Rask's „Morskabslæsning for den danske Almue“ (I. 1839, S. 293—94); i Barfods „Brage og Idun“ (IV. 288—96; 542—47; V. 214—18); i Skriftet: „Til Minde om Ove Fabricius“, Kbh. 1841, (S. 33—34); i „Fædrelandet“ (V. 1844, Nr. 1465, 1586; VI. 1845, Nr. 1802, 1852, 1924, 2057); i „Det scandinaviske Selskabs Visebog“ (7 Sange).

4 utrykte Studentercomedier (1. Den forvandlede Regensianer; — 2. Contubernalerne eller Livets Dialektik; — 3. Sylvesternat; — 4. Kjærlighed under Qvarantaine) 1839—42, opførte for Regensens Alumner og Academisk Læseforenings Medlemmer.

Plum (Frederik), Sønnesøns Sønnesøn af Professor Dr. juris Claus Plum (jvfr. Vindingii Acad. Havn. p. 273—78); f. d. 12te October 1760 i Korsør, hvor hans Fader Claus Plum (f. 1721, † 1781) var Sognepræst og givt med Elisabeth Amalie Rhon (f. 1730, † ....), en Datter af Consistorialraad Anton Christoph Rhon, Præst ved St. Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn. — Underviist af sin Fader, kom han i Odense Latinskole, hvorfra han efter 3 Aars Forløb afgik til Universitetet 1778; absolverede d. 16de Januar 1788 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Alumnus paa Ehlers' Collegium; d. 13de Marts

1789 Præst ved det civile Arresthuus i Kjøbenhavn; erholdt d. 30te Sept. 1790 den philosophiske Doctorgrad ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 4de Novbr. 1791 Sognepræst i Korsør; 1792 Doctor Theologiæ i Göttingen, og fik d. 14de Juni 1794 kongl. Bevilling til at maatte nyde og have Deel i alle de Friheder og Rettigheder, som ere tillagte de ved Kjøbenhavns Universitet creerede Doctores Theologiæ; blev 1794 tillige Provst i Slagelse Herred; d. 15de April 1796 Sognepræst til St. Mikkels Kirke i Slagelse; d. 25de Novbr. 1803 Sognepræst ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn og Stiftsprovst i Sjællands Stift; 1804 Medlem af Commissionen til Undersøgelse af den pestalozziske Underviisningsmethode; d. 13de Jan. 1809 Meddirecteur for det kgl. Pastoral-Seminarium; d. 28de Jan. 1811 Ridder af Danebroge; d. 2den Maj s. A. Biskop over Fyens Stift; var Stifter af Fyens Stiftsbibliothek 1813, og af det fyenske literaire Selskab 1815; blev d. 1ste Novbr. 1828 udnævnt til Commandeur af Danebroge, og d. 19de December s. A. valgt til ordentligt indenlandsk Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab. † 18de Januar 1834 i Odense. — * 1792 Marie Sophie Hwiid, f. Munk (f. 1765, † 1/8 1829), Datter af Justitsraad, Secretair og Archivarius i General-Postamtet, Søren Munk og Hustru Johanne f. Munk, samt Enke efter Professor, Provst paa Communitetet og Regentsen, Andr. Christ. Hwiid (og Forfatterinde af et Brev til Etatsraad C. Pram, angaaende Præsten M. G. Birckner, aftrykt i Høst's „Materialier", Nr. 9). — (Autobiographi, vedføjet det til hans (og B. C. Hjort's samt C. Sørensens) Bispevielse af F. Münter udstedte Program: De schola Antiochena, 1811, p. 26—31; Biographi i Kofods Convers. Lex. XXVI. 39—40; „Dagen" 1834, Nr. 24. 25; jvfr. N. Fabers Mindetale over F. Plum, Odense 1834; Berl. Tid. 1834, Nr. 24. 305; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 80; Christel. Kirketid. 1834, S. 16; Fyens Stifts-Avis 1834, Nr. 12. 14. 18. 21. 22; Høst's „Materialier", Nr. 7. 10. — Om det ved Sammenskud af Fyens Gejstlighed 1834 over ham oprejste Gravmirde see Fyens Stifts-Avis 1834, Nr. 197. Over hans til det fyenske Stiftsbibliothek skjenkede Bogsamling udkom en Catalog, Odense 1834).

Historia interpretationis qvarundam Ebraicæ poëseos metaphorarum inprimis loci *Josvæ* X. 12—14. Diss. pro summis in Philosophia honoribus. Hafn. 1790. 36 pagg. 4to. (L. E. 1790, Nr. 42; „Iris" 1791, I. 92—93; Krit. og Antikr. H. VII. Nr. 5, jvfr. „Iris" anf. St. S. 94, samt Recensentens (R. Fleischers) Replik i Krit. o. Antikr. H. VII. Nr. 10). — Juvenal og Persius om Menneskenes Ønsker, to Satirer oversatte af det Latinske, med Anmærkninger. Kbh. 1790. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (L. E. 1790, Nr. 36; „Krit. og Analyse" 1790, Nr. 6, S 81—93, af L. C. Sander; Krit. og Antikr 1791, Nr. 35. 36; „Iris" 1791, I. 242—48). — *Observationes* in textum et versiones maxime græcas *Obadiæ* et *Habacuci*. Diss. inaug. Havn. 1792. (Jen. L. Z.

1798, II. Nr. 196). Et Tillæg hertil i Videnskabel. Forhandl. ved Sjællands Stifts Landemode Bd. I. S. 1—12. — Haandbog for Lærere og Opsynsmænd ved Borger- og Almue-Skolerne; en frie Omarbeidelse af Riemans Beschreibung der Reckanschen Schule. Odense 1802. (L. E. 1802, Nr. 42. 43. 44. 45; jvfr. „Egeria" 1ste Aarg. Bd. I. S. 551; Møllers Theol. Bibl. VI. 174 flgg.). — Pestalozzi's Læremaade. Et Forsøg til Elementar-Underviisningens Forbedring. Med Indbydelse til Subscription paa en Oversættelse af Pestalozzi's Elementarbøger. Kbh. 1803. (L. E. 1806, Nr. 10). — Egeria, Fjerdingaarsskrift for Opdragelses- og Underviisningsvæsenet i Danmark og Norge. Udgivet af Fr. Plum, Lev. Chr. Sander og Andr. Kr. Holm. I.—II. Aarg., i fire Bind. ibid. 1804—8. (L. E. 1807, Nr. 25. 26; Allg. L. Z. 1805, Nr. 92 folg.; 1808, Ergzbl. Nr. 57, S. 452—56; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 199). Til dette Tidsskrift har han blandt Andet leveret: Om Pestalozzi og hans Læremaade, i I. Aarg. Bd. I. S. 51—77; Bemærkninger over en Afhandling om Professionister og Landsbyeskoler, som Pastor H. Rørdam har ladet indrykke i Minerva 1802, sstd. S. 102—20; Om Stave- og Læsetavlen eller den saakaldte Læsemaskine, og dens Brug, med tilhørende Kobber, sstd. Bd. II. S. 185—194; Plan til en offentlig Læse- og Arbeidsskoles Oprettelse i Slagelse, sstd. S. 320—354; Det nye pædagogiske Institut i St. Petersborg, sammenlignet med det Kjøbenhavnske Seminarium til Lærereſ Dannelse for de lærde Skoler, i II. Aarg. Bd. I. S. 1—20; Udkast til en almindelig Skole-Anordning for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen af Dr. Adler, oversat og sammenlignet med de nyere danske Skole-Anordninger, sstd. I. 39—71; II. 140—72; Hr. B. F. Rønne, Sognepræst i Lyngbye, et Exempel paa Virksomhed i Skolevæsenet, sstd. I. 286—96; Bidrag til fremmede Landes nyeste Skolehistorie, sstd. I. 327—368; II. 1—68; Efterretning om den Plamann-Pestalozziske Skole i Berlin, II. 97—139. — Den 23. December 1807. (Tale ved Ægteforeningen mellem hans Steddatter Hanne Hwiid og Bogholder Wilkens). Kbh. 1807. 12mo. (ei i Boghandelen). — *Efterretning om Fyens Stiftsbibliothek.* Odense 1813. 4to. I.—XX. *Fortsættelse*, indeholdende den videnskabeligordnede Fortegnelse over Bögerne fra 1813 til 1833. ibid. 1814—33. 4to. (L. T. 1818, Nr. 21; 1829, S. 21, af R. Nyerup).

Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode, udgivne af F. Plum. I. Bd.—II. Bd. 1ste Hefte. Odense 1817—19. [Udkom 1816—19 i 4 Hefter]. (L. T. 1816, Nr. 39. 40. 41; 1817, Nr. 16. 17. 18, af J. Møller). Heri skrev han Indledning til R. K. Rask's Meddelelse: „Om Striden angaaende Sproget i Ulphilas gothiske Bibeloversættelse", i I. 289—300; Johannes Keplers Møde med Dr. M. Luther i den sorte Bjørn i Jena, i II. H. 1. S. 139—50.

Marcellus Palingenius Stellatus. Til Erindring om Reformationens Aarhundred. Udgivet fra Fyens Stiftsbibliothek, til hvis Forögelse Indtægten er bestemt. Odense 1817. 4to. (L. T. 1818, Nr. 43. 44; Rahbeks „Tilskueren" 1817, Nr. 86—87, S. 683—96; Jen. L. Z. 1818, IV. Nr. 179, S. 57—64).

Efterretninger om den udenlandske nyere theologiske og pastorale Literatur, meddeelte Fyens Stifts Geistlige ved Landemodet. Odense 1818. 4to. I.—XV. Fortsættelse. ibid. 1819—33. 4to. [De tre første Hefter af dette Skrift udgjøre et eget Bind under den særskilte Titel: Reformationens tredie Jubelfest, høitideligholden ved Forelæsninger over Jubelskrivterne i Forbindelse med den øvrige nyere udenlandske theologiske og pastorale Literatur, holdne ved Fyens Stifts Landemoder 1818—1820, og efter Tidernes Fordring udgivne. Odense 1820. 4to]. (L. T. 1819, Nr. 14; 1820, Nr. 29. 30; 1822, Nr.

13. 14; 1823, Nr. 37; 1825, Nr. 17. 18; 1826, Nr. 7; 1827, Nr. 11; Röhrs Krit. Predigerbibliothek I. 1820, S. 526—35; IV. 1823, S. 526—30; Ergzbl. z. Jen. L. Z. 1822, Nr. 35; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 885; Messager franç. du Nord 1825, p. 556; jvfr. F. A. Holsteins „Bidrag til Danmarks Krønike for A. 1828“, S. 136; Kbhpost. 1831, Nr. 169; 1838, Nr. 11. 12. 13, af S. N. J. Bloch).

Anders Kjærbye af Vissenberg Sogn. En Læsebog især for Fynboer. Kbh. 1821. (L. T. 1821, S. 755—64; 770—71, af R. Nyerup; Rahbeks „Tilskueren“ 1821, Nr. 43—44; Allg. L. Z. 1822, II. Nr. 128, S. 149—52).

Auli Persii Flacci Satiræ. Recensuit et commentarium criticum atque exegeticum addidit *Fr. Plum.* Havniæ. MDCCCXXVII. [trykt i Odense]. (L. T. 1829, Nr. 5. 6, af J. N. Madvig; Dst's „Archiv“ VII. 327—31, af T. Baden; Rasks Literaturbl. S. 192; Gött. A. 1828, St. 13, S. 121—26; Seebode's Krit. Bibl. 1828, Juli, Nr. 58, S. 461—62, af T. Baden; Leipz. L. Z. 1830, II. Nr. 275. 276).

Valgte Stykker af den græske Anthologie. Revideret Text, metrisk Fordanskning og oplysende Anmærkninger. Første Hefte. Kbh. og Odense, 1828. Trykt paa det fyenske literaire Selskabs Bekostning, og Indtægten bestemt til et Legat for unge Grækeres Underviisning. (M. f. L. II. 295—314, af F. C. Petersen; Rasks Literaturbl. S. 206—8).

Adskillige Digte, deels særskilt aftrykte (f. Ex. Cantate ved Universitetsfesten. Kbh. 1790. 4to), deels adspredte i: „Minerva“ (Griselde, efter Nicolay, 1789. I. 93—118; o. fl., samtlige specificerede i Nyerups Register over „Minerva“); i den 3die og 4de Samling af de hos Schultz udkomne, og af H. W. Riber redigerede Poesisamlinger (f. Ex. Oversættelse af 6 Epigrammer af den græske Anthologie, og af Ausonius's Agathokles, i 4de Samling); i Den danske Tilskuer“ (Slutningen af Virgils 2den Bog om Landvæsenet, oversat, 1791. II. Nr. 67, S. 534 flgg.); i Poulsens Nytaarsgave 1794; i „Dagen“ (En Langfredags-Psalme, 1814 Nr. 87).

Et Brev til Baggesen, dat. Kbhvn. d. 8de Septbr. 1787, indf. i „Jens Baggesens Biographie, ved Aug. Baggesen“, Bd. I. Tillæg, S. 53—55).

Professor Andr. Christ. Hwiids Biographi, i G. L. Lahdes „Mindesmærker paa Assistentskirkegaarden ved Kjøbenhavn“, 2det Hefte.

Anmeldelse af en Journal for Skolevæsenet, i „Minerva“ 1802, IV. 110—11; Om Lovløshed i Retskrivningen, sstd. 1805, IV. 98—99).

Nogle oversatte Smaastykker i Fallesens „Theolog. Qvartalskrivt“ I. 250—254.

I „Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemode“ (Habakuk, metrisk oversat, og oplyst med nogle Anmærkninger, i Bd. I. S. 1—12, jvfr. L. T. 1812, S. 483).

Plan til en offentlig Læse- og Arbeidsskole i Slagelse, udgivet paa Skolecommissionens Vegne. Kbh. 1802.

Forerindring til J. H. A. Torlitz's Oversættelse af Thiemes „Første Næring for den sunde Menneskeforstand“, Kbh. 1803; samt til H. C. Saabye's „Brudstykker af en Dagbog, holden i Grønland i Aarene 1770—1778“, Odense 1816, S. I—X.

Pløyen (Christian), f. d. 12te Januar 1803 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Geheime-Legationsraad, Ridder Frederik Adeler Pløyen

var Secretair i Departementet for de udenlandske Sager og givt med Johanne Jacobine Bachmann. — Blev indsat i Metropolitanskolen i Octbr. 1812, og derfra dimitteret til Universitetet 1821; underkastede sig i Octbr. 1826 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i Maj 1827 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1828 Copiist i Rentekammeret; 1830 Landfoged paa Færøerne; 1837 Amtmand over Færøerne, samt Commandant; d. 28de Juni 1845 Ridder af Dannebroge. — * 1830 Emma Theodora Manthey (f. 13/1 1806 i Kbhvn., † 1/7 1841 i Thorshavn), en Datter af Conferenceraad Joh. Dan. Timotheus Manthey og Lucie Margarethe f. Valentiner.

Erindringer fra en Reise til Shetlandsøerne, Orkenøerne og Skotland i Sommeren 1839. Kbh. 1840. („Dagen" 1840, Nr. 208; Fædrel. I. 1840, Nr. 261. 262).

Noticer om Fiskerbankerne ved Færøerne, i Handels- og Industri-Tid. 1840, Nr. 72 og 73. (overs. i Falck's Archiv II. 142—46).

de Pollon (C.......), f. i Spanien; opholdt sig i nogen Tid i Kjøbenhavn; druknede paa Bortrejsen fra Danmark 1832.

Den danske Bi, eller Söndags-Tidenden. Udgivet og redigeret. Kbh. 1831. Fol. (Kbhpost. 1831, S. 19—20; „Politivennen" 1831, S. 125—26; 362—63; jvfr. Art. C. N. F. Mariboe).

Pontoppidan (Børge), Brodersøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 467 anførte Stiftsprovst, Prof. Theol. Johan Ludvig Christian Pontoppidan, er f. 1776 i Lundum i Aarhuus Stift, hvor hans Fader Dines Pontoppidan, givt med Birthe Maria Sidenius, var Sognepræst († 1791). Dimitteret fra Horsens Skole blev han Student i Efteraaret 1796; absolverede i Maj 1801 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev 1803 Capellan i Grenaa, men snart efter igjen afsat; beskikkedes dog siden, 1805, til Feltpræst; blev 1809 Sognepræst for Bogø Menighed under Laalands-Falsters Stift, og d. 11te Juli 1821 for Damsholte paa Møen. — * Mette Marie Jansen, en Datter af Bisskop N. Jansen i Aalborg. — (Jvfr. Maribo Stiftsavis 1827, Nr. 18 og Kbhpost. 1827, S. 100).

De Grunde, som opfordre os til, med Mod og uovervindelig Standhaftighed at trodse enhver Fare, som Fremtiden maatte føre os i. Forestillet i en Prædiken. Odense 1807. 16 S.

Minde-Tale over min ærværdige og dyrebare Ven, Johan Paludan, Sognepræst til Phanefjords Menighed, den 18 Januar 1821. (indf. i Skriftet: „Hr. Johan Paludans Erindring, vedligeholdt iblandt hans Venner", Kbh. 1821, S. 3—19); Latinsk Minde over J. Paludan (smst. S. 22).

I Fallesens „Theolog. Qvartalskrivt for Fædrelandets Religionslærere" (Hvorledes forskaffer man igien den offentlige religieuse Cultus sin tabte Anseelse og Værd? af Raymund Dapp, oversat i Bd. I. S. 355—69).

I „Kjøbenhavns Skilderie" (Til Hr. Etatsraad Thorkelin og hans Ordfører, 1815 Nr. 85; Et Par Ord om den indbyrdes Underviisning, 1825 Nr. 41 [jvfr. smst. Nr. 42, af J. R. B. Abrahamson]; Anmærkninger til Forstelærer H. N.

Baches frimodige Yttringer om Skolelærernes Lønninger og Indbyrdes Underviisning, 1825 Nr. 89 [jvfr. sstd. Nr. 90, af Abrahamson]; Et Par Ord til Hr. Dr. Møller (om Nationalismen), 1827 S. 200; Latinsk Gravskrift over Biskop N. Jansen, 1827 S. 896).

I „Kjøbenhavnsposten" (Bemærkninger ved Tuteins Forslag angaaende Retsforholdet mellem Godsejere og Fæstebønder, 1835 Nr. 259; Nogle Ord om Skolelærerstandens, Kirkens og Geistlighedens Kaar i Danmark, 1836 Nr. 61).

Pontoppidan (Carl), f. d. 27de (ikke d. 21de) Septbr. 1748 i Bergen, hvor hans Fader Prof. Theol. Erik Pontoppidan da boede som Biskop over Bergens Stift, men blev siden ansat som Prokantsler ved Kjøbenhavns Universitet (f. $\frac{24}{8}$ 1698 i Aarhuus, † $\frac{20}{12}$ 1764 i Kbh., jvfr. J. Møllers Tidsskr. f. Kirke og Theologie IV. 58—273, og Nyerups Lit. Lex. S. 465—66); hans Moder Johanne Marie Hofman (f. 1722, † $\frac{3}{8}$ 1809), en Datter af Justitsraad Søren de Hofman, til Skierildgaard, og Karen Elisabet Drejer. — I Aaret 1755 kom han med sine Forældre til Kjøbenhavn; gik 1766 til Island, som Volontair ved den for kongelig Regning drevne Handel, hvorved han 1769 ansattes som Assistent; blev derefter forfremmet til Overkjøbmand, og fik d. 30te Decbr. 1776 Rang som Agent; blev 1781 administrerende Directeur ved den islandske og finmarkske Handel (indtil 1789); d. 4de April 1784 virkelig Justitsraad; 1790 Medlem af det londonske „Society for the Encouragement of arts, manufactures and commerce"; d. 27de Maj 1791 Vice-Raadmand i Kjøbenhavn; 1804 virkelig Raadmand; d. 23de Juni 1814 Etatsraad. Var desuden Medlem af forskjellige Directioner og Commissioner, iblandt hvilke nogle vedkom Handelen i de nordlige Farvande, andre Kjøbenhavns Communal- og Fattigvæsen. † 22de August 1822 i Kjøbenhavn. — * $\frac{26}{12}$ 1783 Susanne Kraft (f. 1761, † $\frac{27}{10}$ 1811 paa Henrietteslyst ved Odense), Datter af Kjøbmand Simon Kraft i Aalborg. — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 140—41; 503).

Hval- og Robbefangsten udi Strat-Davis, ved Spitsbergen og under Eilandet Jan Mayn, samt dens vigtigste Fordele, i Anledning af Plakaten af 13 Octbr. 1784, tilligemed nogle oplysende Erindringer om Fangsten, Behandlingsmaaden med videre. Med et Kobber. Kbh. 1785. (L. E. 1785, Nr. 22, S. 340—16; Handelstid. 1785, Nr. 121). — Samlinger til et Handels Magazin for Island. I.—II. Decl. ibid. 1787—88. (L. E. 1787, Nr. 23. 24, r. af M. Stephensen, jvfr. Todes Svar i Krit. og Antikr. H. 1., S. 58. 80. 121, og C. Pontoppidans: „Originale Breve, verificerede paa det kgl. Notarial-Contoir i Kjøbenhavn, som tilstrækkelig Afbeviisning mod fornærmende og vanærende Beskyldninger, ligesom og usvækkede Beviser om det ganske Modsatte. Kbh. 1787, 16 S."; 2den D. r. i Krit. og Antikr. H. I., Nr. 22, S. 342—45; jvfr. „Krit. og Analyse" 1790, S. 387—89; Thaarups Statistik VI. 442). — Prospecttegning og Grundtegning af et Traanbrænderie. Kbh. 1790. (L. E. 1791, S. 175—76). — Det Finmarkske Magazins Samlinger, indeholdende Oplysninger og Handelsbiedrag til de i Commerce-Va-

senet nye Indretninger, ved Ophævelsen af den forhen Kongl. octroyerede, men for all: Inden- og Udenrigske frigivne, Finmarkske Handel fra 1ste Juli 1789, ligesom og hvad der til det Oekonomiske ved Exportations- rc. Væsenet er henhørende under de i Ost- og Vest-Finmarken beliggende Handelshavne og Factorier m. m. Med et geographisk Kaart over Finmarken, samlet efter de nyeste og bedste Tegninger. ibid. 1790. („Krit. og Analyse“ 1790, S. 15—16; L. E. 1791, Nr. 4; Jen. L. Z. 1790, Nr. 242). — Magazin for almeennyttige Bidrag til Kundskab om Indretninger og Forfatninger i de Kongl. danske Stater. I.—II. Deel. ibid. 1792—93, m. 2 Kbb. (L. E. 1792, Nr. 30; 1794, Nr. 27; „Iris“ 1792, III. 216—18; 1793, IV. 325—26). Af 3die Deel, som aldeles vedkom Kjøbenhavns Fattigvæsen, vare 27 Ark trykte, da Kjøbenhavns store Ildebrand 1795 fortærede hele Oplaget, og der haves kun et eneste Exemplar tilbage, som siden kom i Prof. Dr. Med. Wendt's Eje. (see dennes Beskrivelse over Almindeligt Hospital, S. 3, Noten). — Regnskab til de Herr. Participantere for Medaillen i Anledning af en Prindses Fødsel. Kbh. 1793. 4to. (jvfr. et Brev fra P. A. Heiberg i Polit. phys. Magaz. Bd. I. S. 234—43, og Rahbeks Tilskuer 1793, Nr. 49 og 55). — Journal om Brand- og Vandvæsenets Sager tilligemed inden- og udenrigske Stæders historiske Efterretninger om Ildebrande, Ildslukning- og Redningsmidler rc. Første Deel. Kbh. 1796. Mere udkom ikke. (L. E. 1796, Nr. 22; jvfr. sstd. Nr. 21, S. 380). — Underretning og Betænkning om det danske Fiske-Selskabs nærværende Tilstand og Udsigt i Tiden. Udgivet af Formændene 1801: N. B. Hansen og C. Pontoppidan. Kbhvn. hos K. H. Seidelin. 48 S. 8. Continuations-Underretning angaaende det danske Fiske-Selskabs Administration og dets Ejendeles Realisation. ibid. 1811. — Beretning om St. Hans Hospitals og Claudi Rosséts Stiftelses Forflytning til Bidstrupgaard. Disse Stiftelsers Velyndere og Velgiørere især tilegnet, af Hospitalets specielle Direction, Malling, Pontoppidan, Jessen. Kbh. 1808. 46 S. 8. (jvfr. Art. Ove Malling, S. 218).

I „Aftenposten“ (Svar til de Skribentere, som have skreven ufordeelagtig om den islandske Handel, indsendt af en Islandsfarer, som har været efterliggende i Landet udi 9 Aar, 1775 Nr. 3 og 4).

I „Minerva“ (Matth. Jochimsens [Vagel's] Skrivelse i Aaret 1732, med Bilag, fra Gothaab paa Grønland til Geheimeraad Løvenørn, meddeelt, 1788. III. 18—78; Tanker om Landvæsenet i Danmark 1758, af Holst, 1791. I. 169—86; Bidrag til Opfostringshusets Historie (fra dets Oprettelse indtil 1764), meddeelt, 1796. I. 1—38).

I „Iris“ (Bidrag til den islandske Handelshistorie, 1793, III. 1—14).

I Statistisk, juridisk og litterarisk Bibliothek (Om Oeconomien paa Als, I. 66—75; Om nogle finmarkske Handelsbetjentes uredelige Forhold, V. 428—36).

I Fr. Thaarups „Materialier for det danske Monarkies Statistik“ (Betænkning om den grønlandske Handel, i II. Hefte, S. 152—87).

Popp (Hartvig Friderich), f. d. 2den April 1786, Søn af Bogtrykker og Skriftstøber samt Capitain ved det borgerlige Infanteri, Sebastian Popp i Kbhvn. (f. 1754 i Jarlsberg Grevskab, † 1827, jvfr. Læsendes Aarbog f. 1800, S. 95—96) og Anne Margrethe f. Holm († $\frac{22}{7}$ 1819 i sit 69de Aar); blev Lieutenant ved sjællandske Jæger-

corps, siden Bogtrykker og Skriftstøber i Kbhvn. † 16de April 1829. — * 1. $\frac{30}{8}$ 1806 Charlotte Marie Elisabeth Reisler (f. 1786, † $\frac{19}{8}$ 1807). * 2. Maria Christiane Mathiesen († $\frac{1}{12}$ 1840, i sit 46de Aar i Kbh.). — (Jvfr. Kbhpost. 1829, S. 254. 258).

Udgav: Maanedsroser. Et Maanedsskrivt. Aarg. 1825—29 (Marts). Kbh. (jvfr. Art. L. J. Flamand og T. Overskou).

Posselt (Henrik), f. d. 21de Januar 1807 i Nestved, hvor hans Fader Henrik Abraham Posselt var Regimentschirurg ved det sjællandske Rytter- (siden Landsfeneer-) Regiment (f. $\frac{17}{1}$ 1774 i Slesvig, † $\frac{28}{1}$ 1821 i Nestved; jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 49 og Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 101); hans Moder Birgitte Dorothea Hornemann, en Broderdatter af Prof. Dr. Theol. C. F. Horneman. — Dimitteret fra Herlufsholms Skole blev han Student 1824; tog i October 1829 theologisk Attestats (Laud.); blev 1831 Lærer ved Waisenhuset i Kjøbenhavn; d. 4de Juni 1834 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerskolen i Nyborg; d. 10de Febr. 1841 Sognepræst til Holeby og Bursø i Laaland. — * 1831 Helene Hansen.

Huusbog for den christelige Livsviisdom, af F. H. C. Schwarz. Efter tredie Udgave oversat. Nyborg, 1839. (trykt i Odense).

Bidrag: i »Tidsskrift for Almueskolevæsenet« (Nogle Bemærkninger om Opdragelse og Skole, tildeels efter det Tydske, i IV. Aarg. 1837, S. 14—25; Stjerneverdenen, et Vidnesbyrd om Guds Herlighed, oversat, i V. Aarg. 1838, S. 121—172); — i »Dansk Folkeblad« (Slaven Peter Lind, i IV. Aarg. Nr. 18, S. 71—72).

Poulsen (Mandrup), Skolelærer.

Den Christelige Kirkes Historie til Selvunderviisning og Opbyggelse for Christne i evangeliske Menigheder. Af W. Busch. Oversat. Odense, 1832. [trykt i Kbh.]. (L. T. 1832, Nr. 12, S. 190—92).

Poulsen (N.).

Olivia. Roman af Elisabet Selbig. Oversat. Kbh. 1826.

Poulsen (Poul), f. 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Sergeant ved Holmen; lærte Bogtrykkerkonsten hos L. C. Simmelkjær, hvis Officin, efter hans Enkes Død, tilfaldt ham ved Arv. Fik Borger-Rettighed d. 13de Aug. 1792, og var i nogle Aar Bogtrykker paa Adresse-Comptoiret i Kjøbenhavn. Solgte i Septbr. 1798 sit Officin til Mort-horst's Enke & Comp.; men anskaffede sig Aaret derpaa et nyt Bogtrykkeri. Blev siden Landmand; derefter Kirkesanger og Skolelærer i Uttersløv i Sjælland. † 6te Decbr. 1815. — * 1786 M. C. Fastrup. — (Jvfr.

Læsendes Aarbog f. 1800, S. 98—99; Adr. Compt. Efterretn. 1815, Nr. 290).

En nygift Mands Dagbog, holden ved hans Ægteskabs Begyndelse. Overs. Kbh. 1785. (L. E. 1788, Nr. 27). Andet og gjennemseete Opl. ibid. 1805. (Det første Oplag brændte i Kjøbenhavns Ildebrand). — Udtog af Regnekunsten til Brug for Pigeborn. Kbh. 1791. (Krit. o. Antikr. H. IX. S. 321—23, jvfr. sstd. S. 352. 374). 2det og 3die Opl. u. T.: Regnekunst for Børn. Et Forsøg. ibid. 1793. (Krit. og Antikr. H. XII. Nr. 34; L. E. 1793, Nr. 6). 4de Opl. u. T.: Regnekunst, tilligemed et kort Udtog af Geometrien. Et Forsøg. ibid. 1796. („Iris og Hebe" 1796, II. 119). — Kortfattet Regnekunst. Et Forsøg. ibid. 1793. (L. E. 1793, Nr. 43; „Iris" 1793, III. 223). — Gavnlig Tidsfordriv for Børn, oversat efter C. G. Claudius's Neue Kinderspiele. ibid. 1799. — Læsning for Børn og Børnevenner, et Ugeblad. ibid. 1800. — Talismanen eller Trylleringen mod Kjedsomhed. I.—II. Samling. ibid. 1804. (L. E. 1805, Nr. 27). — Første Veiledning i at læse Skrift. ibid. 1805. 1 Ark. — Smaafortællinger og virkelige Historier af C. H. Spieß. 2den Deel, oversat af J. Borch og P. Poulsen. ibid. eod. (L. E. 1805, Nr. 40). Nyt Opl. ibid. 1825. — Sandhedsridderen, af Langbein, oversat. ibid. 1807. — Yttringer om Qvindekjønnets Krav paa Staten. ibid. 1808. 2 Ark. — Sintenis's: Fader Roderik blandt sine Børn; oversat. 1ste Halvpart. ibid. 1811. (L. T. 1811, Nr. 25; Rahbeks „Sandsigeren" 1811, Nr. 39).

J. H. Helmuth's Naturlære for menig Mand, oversat af K. A. Borch; 2det gjennemseete og med mange nye Tillæg forøgede Oplag ved P. Poulsen. Kbh. 1806, m. 1 Kb.

J S. P. Poulsens Nytaarsgave for 1806: Sandsigeren; og den prosaiske Fortsættelse af Waldemar og Gertrud; i— i samme for 1807: Brødrene, en peruviansk Fortælling; og Fortsættelse af Sandsigeren, begge oversatte.

En heel Deel, mesteparten af engelske, franske og tydske Værker oversatte og udbragne, Bidrag til de sidste Aargange af Maanedsskriftet „Iris og Hebe". (Disse adspredte Bidrag udgaves i een Samling, u. T.: Anekdoter, Charakteertræk og Levnetsbeskrivelser. Kbh. 1821; jvfr. Conversationsbl. 1825, Nr. 40).

Poulsen (Poul Christian Edelberg), f. d. 19de Februar 1795 paa Førslevgaard ved Nestved, hvor hans Fader Mathias Poulsen, gift med Margareta Eggers, havde Bopæl dengang som Inspecteur over de Plessenske Godser. — Blev i Aaret 1805 sat i Slagelse lærde Skole, og derfra dimitteret 1813; absolverede i Juli 1818 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Lærer ved een af Sø-Etatens Skoler; d. 28de Maj 1824 Sognepræst for Nidløse Menighed i Sjælland; 1834 Medlem af, og 1842 Formand i det kongl. Landhuusholdnings-Selskabs første Agerdyrknings-Commission; d 14de Septbr. 1839 Ridder af Dannebroge; d. 17de Juli 1840 Sognepræst for Norby Menighed i Sjælland. — * Ingeborg Dorthea Dideriche Lovise Rafn.

Kortfattet Underviisning i Agerdyrkning. En Læsebog for Landsby-Skoler. Udgiven af det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1835. 2det Opl. ibid. 1837. [Autoriseret af det Kongl. danske Cancelli, og belønnet med den Thaerske Medaille fra Landhuusholdnings-Selskabets Præsidenters Side]. (Halds Tidsskr. f. Landoekon. IV. 368—74, af J. C. Drewsen). — Spørgsmaal til denne Bog. Kbh.

Bidrag i Halds »Tidsskrift for Landoekonomi« (Beretning om det ved Nidløse Præstegaard indførte forbedrede Agerbrug, II. 157—72; Om Spergelens Fordeelagtighed, II. 217—32; Et Par Ord om den nordamerikanske Plov, II. 232—236; Om hans Avlsbrug, II. 446—61; Om Anvendelsen af Salt ved Vinterfodringen af Hornqvæget, III. 470—76; Noget om Rugens Benyttelse som Foder- eller Græsplante forinden den giver Kjærne, i Ny Række Bd. III. S. 115—39).

Noget om Hornqvægets Vinterrøgt, i Almanakken for 1837. — (Tildeels efter Autogr.).

Poulsen (Simon Peter), Broder til ovenanførte Kirkesanger Poul Poulsen; f. d. 20de Maj 1757 i Kjøbenhavn; deponerede fra Kjøbenhavns Skole 1778 (ikke 1779); var i nogle Aar Lærer i Klinck's Institut; nedsatte sig 1786 som Boghandler i Kjøbenhavn; blev 1793 Hof-boghandler. † 24de December 1823. — * Louise Regine Gæbel (f. 1754, † $\frac{2}{3}$ 1823 i Birkerød). — (Jvfr. „Dagen" 1823, Nr. 308; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 223; Høst's Archiv Bd. I. S. 346—52. — Om hans og Hustrues Gavebrev af 22de Maj 1817 til Stiftelse af en Arbejdsanstalt og et Hospital for Syge og Fattige paa Hirschholms Amt, jvfr. Collegial-Tid. 1817, S. 823—25).

Udgiver af: a) Morgen-Posten. Et Ugeblad. Kbh. 1786—93. 8vo. (hertil leverede han selv nogle Stykker; jvfr. Art. Odin Wolff); — b) Iris, et Maanedsskrift. ibid. 1791—95. (»Nordia« 1795, I. 83); fortsat u. T.: Iris og Hebe. ibid. 1796—1810. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, S. 1414. — Heri er af ham: Om Skuespillene i Helsingør, i Aarg. 1803, IV. 37—48; 138—44; 214—38; 1804, I. 46. 162. 243); — c) Dana, et Hefteskrift, 2det Bind. ibid. 1793. (jvfr. Høst's Erindr. S. 21—22); — d) Middags-Posten. Et Ugeblad af blandet Indhold. 2den Aarg. I.—2. Bd. ibid. 1795—97; — e) Journal for Politik, Natur- og Menneske-Kundskab. En Fortsættelse af Ugeskriftet Morgenposten; udgivet maanedlig, ibid. 1794—97. (jvfr. Art. Odin Wolff); — f) Nytaarsgave for Damer 1792—99, 8 Bind. ibid. (Krit. og Antikr. 1792, Nr. 28; H. XII. Nr. 25; H. XIV. Nr. 28; H. XVI. Nr. 36; L. E. 1792, Nr. 6; 1793, Nr. 1. 48; 1795, Nr 5; 1796, Nr. 6. 8; 1797, Nr. 42; 1798, Nr. 1; 1799, Nr. 3, jvfr. Nr. 5; Neue Bibl. d. schönen Wissensch. Bd. LIII. St. 1.); — g) Haandbibliothek for det smukke Kjøn. Originale prosaiske og poetiske Arbeider. I.—IV. Bd. Et Tillæg til Nytaarsgaven. ibid. 1794—97; — h) Nytaarsgave for 1800—1807, en Fortsættelse af Nytaarsgave for Damer. ibid. (L. E. 1800, Nr. 41; 1805, Nr. 10; 1806, Nr. 11).

Verden som den er. En Samling Fortællinger og virkelige Tildragelser, ved berømte Forfattere. Samlede og udgivne af S. P. Poulsen. Kbh. 1825.

Praem (Jens Obel), Sønnesøn af Præsten Cay Praem (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 469); f. i Døløs i Aalborg Stift, hvor hans Fader Oluf Bagger Praem (f. 1758, † 1802) var Sognepræst og givt med Sophie Tanche Obel. — Han tog dansk-juridisk Examen; rejste til Norge; underkastede sig 1822 den norsk-juridiske Examens mundtlige Prøve og blev Procurator ved Underretterne i Aggershuus Amt; 1839 Foged i Østerdalen i Hedemarkens Amt, Aggershuus Stift. — * 1. .... Krogh. * 2. 1/8 1844, i Aalborg, Onse Obel.

Bor Kongen have det absolute Veto? dat. Eidsvold i Januar 1827, indf. i Tillæget til det Norske Morgenblad 1827, Nr. 21. — Indbydelse til en Pensions- og Understøttelses-Indretning for den juridiske Embedsklasse, i den Norske Rigstidende 1829, Nr. 58 og det Norske Morgenblad 1829, Nr. 197. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 955—56).

Prahl (Peter), f. i Nov. 1761 paa Bornholm, Søn af Jacob Peter Prahl, Sognepræst til Østermariæ Menighed sstd. (f. 5/8 1737, † 22/1 1810, jvfr. Løt's „Materialier" Nr. 107), og Hedevig Sode; deponerede fra Helsingørs Skole 1780; tog d. 11te October 1785 theologisk Attestats (H. ill.); studerede i Kiel; blev d. 5te October 1787 Præst til Sommersted i Haderslev Amt; 1791 til Wittsted i samme Amt; 1809 Kirkeprovst og Sognepræst i Tønder; d. 25de Januar 1820 Consistorialraad; d. 12te Januar 1830, efter Ansøgning, i Naade entlediget. † 29de Mai 1831. — * 1788 Else Kirstine Nissen (f. 1764, †....), en Datter af Brygger Lorentz Nissen og Hedevig Cathrine Luchtrim. — („Neuer Nekrolog der Deutschen", 9. Jahrg. 1831, I. S. 481—85; Kordes's Lex. S. 557; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 450; Schröder's Nachtr. S. 813).

Fortællinger for Børn til Brug ved deres Øvelser i Indenadslæsningen i Skolerne paa Landet. Haderslev 1795. 2det noget forbedrede Oplag. ibid. 1807. — Anviisning til menneskelig Velfærd, af J. F. Prenninger, oversat. Kbh. 1796. — Menneskecatechismus i korte Sætninger, tilligemed en Fortale, af F. E. v. Rochow, overs. af det Tydske. Haderslev 1797. — Materialier til tidlig Underviisning i Borger- og Industri-Skoler, af F. E. v. Rochow, overs. af det Tydske. ibid. 1798. — Et Par Ord til Lægfolk, angaaende den ny Kirke-Agende i Hertugdømmet Slesvig. ibid. 1798. — Forsøg til en Tydsk Læsebog for Ungdommen paa Landet ved dens første Veiledning til Kundskab i det tydske Sprog. ibid. 1798. (L. E. 1799, Nr. 34). 3die noget forøgede Oplag. ibid. 1806. — Moralske Skildrerier af det daglige Liv til belærende Underviisning for Børn, af Forfatteren til Gumal og Lina. Oversat af det Tydske. Kbh. 1799. (L. E. 1800, Nr. 12, af R. Nyerup). — Kort Udtog af den christelige Religions Historie. En Læsebog for Ungdommen paa Landet. ibid. 1801. 2det Opl. ibid. 1811. — En liden Opdragelsesbog for Borger- og Bondefolk, tilligemed nogle Sange, forfattet paa Tydsk af J. F. Wildberg. Udgivet paa Dansk med nogle Forandringer og Tillæg. Haderslev 1804. (L. E. 1806, Nr. 17). — Velmeent Raad til Haandværksmænd og Dag-

lønnere. — Forsøg til en bibelsk Haandbog for Skolerne paa Landet. — Forsøg til en Bønnebog for Børn. — En kort og sandfærdig Historie om Bondemanden Kristen Jensen Ehregott, om hans Maade at bede paa. — Erzählungen für Kinder bei ihren Leseübungen. Zum Gebrauch in den Landschulen. Altona u. Flensburg, 1814. A. m. d. T.: Neuer Kinderfreund, zunächst für die kön. dän. Staaten und die Herzogthümer Schleswig und Holstein. Ein Lesebuch für die Jugend.

Oversættelsen af: Gumal og Lina, af Losfius, Kbh. 1797, („Iris og Hebe" 1797, IV. 231—32), som i Nyerups Lit. Lex. S. 470 tillægges Jacob Peter Prahl, er udentvivl af Peter Prahl.

Pram (Christen Henriksen), f. d. 4de September 1756 i Læsso Præstegjeld i Gudbrandsdalen, i Norge, hvor hans Fader Henrik Friederich Pram, af dansk Æt, da var personel Capellan, siden (1765) Sognepræst i Slagslunde i Sjælland (f. 𝔣𝔣 1726 i Nærøens Præstegjeld i Nummedalen, i Throndhjems Stift, † 1800, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 471); hans Moder Olava Maria de Stockfleth (f. 1738, † 3/5 1815), en Datter af Provst Niels de Stockfleth, Præst til Faaberg i Gudbrandsdalen, og Elisabeth Antoinette Rosing. — Blev, efter at have nydt Underviisning af Faderen og i eet Aar (1769) af daværende Student Henrik Kampmann (S. 12), privat dimitteret 1772 til Universitetet af Rector Poul Bendtsen i Frederiksborg; tog Examen Artium, og Aaret derpaa den philosophiske Examen med bedste Charakteer; fortsatte sine philologiske Studier under den nylig fra Göttingen hjemkomne, som græsk Sprogkyndig agtede Lorentz Ancher; og dyrkede tillige de nyere Sprog samt disses æsthetiske Literatur, og tildeels de oeconomiske og cameralistiske Videnskaber; imedens han ogsaa lagde sig efter Lovkyndighed som Brodstudium, og hertil benyttede J. E. Colbjørnsens Vejledning, uden dog at bringe det til at underkaste sig den juridiske Examen ved Universitetet. Blev 1776 Huuslærer hos daværende Etatsraad og Generalauditeur W. Bornemann, i hvilken Stilling han forblev i 3 Aar, indtil han 1779 havde dimitteret dennes ældste Søn, nuværende Geheimeconferenceraad A. W. F. v. Bornemann, til Universitetet; ansattes i Foraaret 1781 som Fuldmægtig i Oeconomi- og Commerce-Collegiet i Bureauet for udenlandske og Consulat-Sager; blev 1786 Archivar og Søpasskriver; s. A. tillige Secretair ved den da oprettede Postkasse-Pensions-Direction (til 1809); stiftede i Octbr. 1796, i Forening med Baggesen, J. Kragh Høst og Nyerup, det skandinaviske Literaturselskab (i hvilket han fra 1811 til 1818, efter igjentagne Valg, var Formand); afgik 1797 fra Archivariatet og udnævntes til Committeret i bemeldte Collegium; 1802 til virkelig Justitsraad; afgik 1808 fra Passkriveriet; blev d. 28de Januar 1810 Ridder af Danebroge; d. 16de Novbr. s. A. virkelig Etatsraad; 1812 Deputeret i Oeconomi- og

Commerce-Collegiet; d. 9de Febr. 1816, da dette Collegium forenedes med det vestindisk-guineiske Rente- og General-Toldkammer, entlediget i Naade og med Vartpenge; d. 21de Sept. 1819 Toldforvalter paa St. Thomas i Vestindien, og afrejste i April 1820. — Var fra 1803 til 1806 een af Landhuusholdnings-Selskabets Præsidenter; blev 1799 Medlem af det Kgl. Norske Videnskabernes Selskab, og 1812 af det italienske Academi i Pisa. Vandt 1779 det skjønne Vidensk. Selskabs første Priis for sin Heroide „Philippa til Erik"; 1787 Landhuusholdnings-Selskabets 3die Guldmedaille for en Afhandling „om en Huusmoders Pligter"; 1790 (ikke 1793) den anden af de 3 af Regjeringen udsatte Præmier for en Afhandling om en Nationaldragt; 1796 den første af de af et Selskab i Christiania udsatte Præmier for Undersøgelsen om en Højskoles Anlæg i Norge. Han gjorde i Sommerene 1798 og 1799 Rejser til Bornholm, for at undersøge Steenkulsbruddene (jvfr. „Bornholms Amt, beskrevet af Fr. Thaarup" [1839], S. 239); og berejste fra 1804 til 1806 Norge, nærmest for at undersøge Tangbrændingens Virkninger paa Fiskerierne og Landvæsenet, dernæst for at indhente Underretning om Industri- og Næringsvæsenet i alle dets Grene. † 25de Nov. 1821 paa St. Thomas. — * 1782, i Maj, Maria Magdalene Erichsen († $\frac{3}{8}$ 1819 i Kbhvn), en Datter af Dr. Med. Joh. Gottfr. Erichsen og Anna f. Thode. — (Autobiographi i Ds l's „Archiv", Bd. I. S. 111—27, jvfr. Sammes „Materialier", Nr. 30. 56; „Christen Henriksen Pram. Et biographisk Omrids, af J. K. Høst. Med Prams Billede fra Thorvaldsens Haand. Kbh. 1820". (Et Uddrag af Prams, til Ordens-Kapitlet indleverede Autobiographi, dat. Febr. 1818. Optrykt i Rahbeks „Hesperus" II., 1820, S. 426—44; i Skriftet: „Til Christen Henriksen Prams Amindelse. Samlet og udgivet af J. K. Høst", Kbh. 1820; samt, med enkelte Smaaforandringer og enkelte Udeladelser, i 6te Bd. af Prams udvalgte digteriske Arbejder, S. I.—XV.); Kofods Conversations-Lex. XXVI. 137—42; L. T. 1822, Nr. 12, S. 184—91, af P. E. Müller (jvfr. „Statsvennen" 1822, Nr. 13. 35; Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 34. 36); Molbechs Anthologie II. S. 158—80 (jvfr. „Dagen" 1835, Nr. 107); (Barfods) poet. Læsebog, S. 497—502; Kbhvns Skilderi 1822, Nr. 11. 14; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 49—56; 494—97; „Statsvennen" 1822, Nr. 6, af J. K. Høst (optr. i Prams udv. digter. Arbejder VI. S. LXXV.—LXXXII.); „Dagen" 1822, Nr. 37; Rahbeks og Nyerups Udsigt ov. dansk Digtekonst under Christ. d. 7de, I. S. 187—94; Thortsens Uds. ov. d. danske Lit. S. 93—94. 117—18; Prams udv. digter. Arbejder VI. S. 361—67, af Rahbek; jvfr. Rahbeks Erindr. I. 215—16; 229—34; 283—84; 317; 365; 390—391; III. 48—50; 78—81; 128—31; 356; IV. 108—16; 247—49;

322—23; 353; Oehlenschlägers Levnet I. S. 185—88; Høst's Erindr. S. 20. 122—23. 137—42; Øst's „Archiv" I. S. 127—30; VII. 338—339; „Tilskueren" 1822, Nr. 67 og 68; „Læsn. i blandede Æmner„ II. S. 334—335; Beekens „Gravblomster" 1824, H. 2. — Om to Afskedsfester førend hans Afrejse til Vestindien, jvfr. „Til Christen Henriksen Prams Amindelse. Samlet og udgivet af J. K. Høst. Kbh. 1820", med Prams Portrait, tegnet af Thorvaldsen; „Taler og Sange i Anledning af C. H. Prams Afrejse. Kbh. 1820"; „Sange til den 10de April 1820, til Trykken befordrede af R. Nyerup. Kbh."; Rahbeks „Hesperus", II. 445—57; „Tilskueren" 1820, Nr. 10 og 11; „Harpen" 1820, Nr. 4 [Alt optrykt i ovenanførte Samling: „Til C. H. Prams Amindelse"]; Høst's Polit. og Historie II. 238—39; 279—80. Om Mindefesten for ham paa det kongl. Theater d. 7de Decbr. 1822, see Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 50; „Aftenbl." 1822, S. 83. — Udtog af hans Testament af 1816, hans digteriske og øvrige literariske Arbejder angaaende, i Rahbeks „Læsn. i blandede Æmner" Bd. III. S. 37—62; 115—30; 193—212. — Portrait, tegnet af Thorvaldsen, st. af A. Flint, i „Minerva" 1795, 2det Bd.; nyt Aftryk foran ovennævnte Skrifter: „C. H. Pram. Et biogr. Omrids, af J. K. Høst", og: „Til C. H. Prams Amindelse". — Breve til ham fra Baggesen, B. Anker, C. Falsen, M. S. Plum, C. Anker, C. Olufsen, F. D. Gräter, P. Petersen, N. C. Nissen, C. T. Rønnau, C. D. F. Reventlow, P. C. Abildgaard, D. C. E. Reventlow, H. W. Lundbye, Retzius, Leopold, D. L. Rogert, G. H. Reiner, T. Munthe-Morgenstjerne, A. Hennings, Matth. Fremling, o. Fl., i Øst's „Archiv" VII. 157—69; VIII. 19—24; 174—82; IX. 201—4; 261—73; i Sammes „Materialier", Nr. 8. 9. 16. 32. 34. 35. 36. 38. 40—50. 60. 62. 64. 95. 97. 99. 102. 103. 104. 105. 108. 109; i F. Thaarups fædrenel. Nekrolog for 1821—26, S. 453—55; i J. Baggesens Biographi, I. S. 105—9; i Nyerups Magaz. f. Rejseiagttagelser IV. S. 395—400; og i Histor. Tidsskr. IV. 360).

Ines af Castro, et Sørgespil i 5 Optoge, af de la Motte. Oversat efter Befaling. Kbh. 1778. (Krit. Journ. 1778, S. 382). — Vildmanden, et Syngestykke i 2 Optoge (af Marmontel), overs. af Fransk. ibid. 1780. — Cecilie, Syngef. i 3 Optoge (af Rouvel), overs. ibid. 1782. (L. E. 1785, Nr. 24). — Hyrdinden paa Alperne, Syngef. i 3 Optoge, af Marmontel, overs. ibid. 1783. (L. E. 1785, Nr. 24). [De tre sidstnævnte ere aftrykte paa ny i den gyldendalske Samling af Syngespil, 4de og 6te Bind]. — *Emilias Kilde.* Et Digt. Kbh. 1782, og i Udv. digt Arb. II. S. 3—28. (L. E. 1782, Nr. 41; jvfr. Molbechs Anthol. II. 163—65). — Inkaerne, af Marmontel, oversat. I.—II. Bind. ibid. 1783. (L. E. 1784, Nr. 14). [I denne Oversættelse skal Fru Pram have havt Deel]. — Hymne til Vaaren. Hans Kongl. Høihed Kronprindsen tilegnet. ibid. 1784. (i Udv. digter. Arbeider I. S. III.—XIV.). — En gandske nye Bondevise, angaaende

hverlunde Grev Bernstorff skienkede sine Bønder Friehed og Eiendom, og de han-nem derfor til evigt Minde ved Gientofte oprettede en Ærestøtte, samt angaaende med hvad Betragtning Bonden bør beskue denne hans Ærestøtte o. s. v. ibid. eod. (optr., med nogen Forandring, i »Samling af Poesier. Nytaars Gave 1784«. Odense). — Stærkodder, et Digt i 15 Sange. ibid. 1785, og i Udv. digter. Arb. V. S. 1—278. (L. E. 1785, Nr. 45. 46. 48, af K. L. Rahbek; »Lurdorphiana«, S. 254—55; Dsts »Archiv« I. 190—92; Molbechs Anthol. II. 165—71. — Stærkodders Kamp-sang er overs. paa Tydsk af Hebbach og aftr. i Hosts Morgenbl. 1819, Nr. 48). — Samling af Oversættelser i Prosa til Nytte og Fornøielse. I.—II. Bind. ibid. 1788. (L. E. 1789, Nr. 19. 22; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 47). — Lagertha, et dramatisk Forsøg, i Rahbeks dramaturgiske Samlinger Bd. II.; gjennemlæst og rettet paa ny, i Dsts Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger Nr. 2—5; tillige særskilt, udg. af N. C. Øst. Kbh. 1801. 28 S. 8., og i Udv. digt. Arb. I. 65—88. (L. E. 1789, S. 743—44, af W. H. F. Abrahamson; jvfr. Molbechs Anthol. II. 171—72). — Damon og Pythias, Skuespil i 5 Optog. Kbh. 1790, og i Udv. digter. Arb. II. S. 189—308. (L. E. 1790, Nr. 34, anm. af W. H. F. Abrahamson; jvfr. Minerva 1790, II. 433; Molbechs Anthol. II. 172—173; Jen. L. Z. 1791, Nr. 325). — Frode og Fingal. Skuespil i 5 Optoge. ibid. eod., og i Udv. digter. Arb. III. S. 127—264. (Krit. og Antikr. H. VII. Nr. 7, S. 101—9; Molbechs Anthol. II. 172—73; Jen. L. Z. 1791, Nr. 322). — Forsøg om Dragten, især for Danmark og Norge. Priisskrift. ibid. 1791. Overs. paa Tydsk. ibid. 1792. (L. E. 1792, Nr. 33. 34. 35; Krit. og Antikr. H. XIII. Nr. 1; Gött. A. 1792, St. 167; Jen. L. Z. 1792, Nr. 253). — Serenaden eller de forte Næser, Syngestykke i 3 Optoge, med Musik af Regimentsqvarteermester Wedel. Kbh. 1795, og i Udv. digter. Arb. IV. S. 289—378. (»Nordia« 1795, II. 187—91; »Minerva« 1795, II. 213; Molbechs Anthol. II. 173—74). — *Forsög om en Höiskoles Anlæg i Norge*, efter den af et Selskab i Christiania fremsatte Priisopgave. Et Priisskrift. Christiania 1795. (Univers. Journ. IV. 40—45; 81—87, af J. Baden; L. E. 1795, S. 768 flgg., af C. E. Mangor; jvfr. Minerva 1794, II. 122; »Samleren« 1795, II. 39—40; Dsts »Materialier«, Nr. 115; Silverstolpes Literaturtidn., 3. H., Upsala 1796). — Minde-Taler over Geheimeraad og Statsminister J. E Scheel, af J. P. Rosenstand Goiske og C. Pram. Kbh. 1795. (ogsaa i »Minerva« 1795, I. 283—328). — Tale i det forenede musicalske Selskab i Anledning af Kongens og Kronprindsens Fødselsdag. ibid. 1796. — Undersøgelse om hvad der nu bør og kan foretages med den kjøbenhavnske Waisenhuus-Stiftelse, efterat dens Bygninger ere afbrændte. ibid. 1796. (Minerva 1796, III. 340; IV. 265. 313; 1797, I. 265; L. E. 1797, Nr. 2 flgg.). — Taler i Præmieselskabet for den jødiske Ungdoms Anbringelse til Kunster og Haandværker. ibid. 1797 og 1800. (trykte som Bilag til »Bergeivennen«). — En historisk ny Vise eller sangvis forfattet Rimkrønike om vore Orlogshelte i det drabelige Slag d. 2den April 1801, med oplysende Tillæg. ibid. 1801. (jvfr. Worms Breve til Nyerup i Mollers N. theol. Bibl. XIX. 188). — Tale i den jødiske Nations Friskole. ibid. 1810. — Frokosten i Bellevue. Comedie i 1 Act. ibid. 1813. (i Udv. digter. Arb. IV. S. 379—426).

Gengiskan i China. Oversættelse af Voltaires L'orphelin de la Chine. Kbh. 1815. Med en Dedication til Oehlenschläger. [i Udv. digter. Arb. II. S. 91—188]. (L. T. 1816, Nr. 26 og 28, af J. Moller).

Drømmeren. Skuespil i fem Optoge. Kbh. 1817. [i Udv. digter. Arb. V. S. 279—386]. (Høst's Søndagsbl. 1818, Nr. 6).

Christen Prams udvalgte digteriske Arbeider, samlede og udgivne af K. L. Rahbek. I.–V. Bind. Kbh. 1824—28. VIte eller Supplementbind. ibid. 1829. (Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 25. 26. 27, af J. K. Høst; L. T. 1830, Nr. 51, af J. Møller; Høst's »Nord. Museum« H. 2., 1829, S. 135—37; jvfr. Molbechs Anthol. II. 180. — I denne Samlings 1ste, 2det og 3die Bind ere de hidtil utrykte Comedier indlemmede: Negeren, 5 A., 1791 (jvfr. »Minerva« 1795, I. 401); Ægteskabsskolen, 5 Optog, 1795 (»Iris« 1795, II. 96—110; »Minerva« 1795, I. 392; »Nordia« 1795, I. 321—22; „Athene« V. 503; Lit. Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 50); Brønden, 5 A., 1800. (Om samtlige 3 Stykker s. Molbechs Anthol. II. 123—74).

En Brudevielse af Digteren Christen Pram, udgivet og tilegnet unge Ægtefolk og Forlovede af en mangeaarig Ven af Forfatteren. Kbh. (1845). (forhen i »Minerva« 1793, I. 189—227).

Redacteur og Medudgiver af: Efterretninger om den inden- og udenlandske Handel, Skibsfart, Fabrik- og Manufacturvæsen. Kbh. 1782–87. 8vo. (Paa Tydsk af C. F. Cramer. 1782—83).

Af Maanedsskriftet »Minerva« var han Medudgiver i Aarene 1785—89, og Ene-Udgiver i Aarene 1790—93. (jvfr. Nyerups Magaz. f. Rejseiagttagelser IV. S. 378-82. 393; Rahbeks Erindr. III. S. 48—50; 55 flgg.; 354—355; IV. 247—49). Hans egne Bidrag hertil opregnes i det nyerupske 1801 udkomne Minervaregister. Siden har han leveret til dette Maanedsskrift trende Taler: i 1803, III. 139—63; 1804, III. 35—52; 1805, III. 113—28; En Epilog, 1803. II. 96. — (Hans i »Minerva« fra Tid til Tid indførte Fortællinger ere oversatte paa Tydsk af L. C. Sander i tvende Samlinger, hvoraf den ene udkom under Titel af: Salz, Laune und Mannigfaltigkeit, in komischen Erzählungen. Hamburg 1790. (L. E. 1791, Nr. 20, af W. H. F. Abrahamson); den anden under Titel af: Muntre Erzählungen. I.—II. Theil. Kopenh. u. Leipz. 1802).

Medudgiver af J. H. Wessels samtlige Skrifter. I.–II. Deel. Kbh. 1787. (L. E. 1790, Nr. 8). Jvfr. Art. K. L. Rahbek.

Medudgiver af Ugebladet »Borgervennen« fra 1796 til 1801, og fra 1818 til 1819. (Heri, bl. A., af ham: Noget om Ordet: Pøbel, 1796 Nr. 9—11 [optr. i Rahbeks »Tritogenia« VI. 179—91]; Noget om Moden (som Fortsættelse af Stykket om Pøbel), fstd. Nr. 11. 12. 14. 33. 34 [optr. i Rahbeks »Tritogenia« VII. 1—23; 98—113]; Noget om Opdragelsen, fstd. Nr. 35. 36; Flittighed, 1797 Nr. 26—29; Brødtyve, fstd. Nr. 23. 24; Uhøflighed og Høflighed, 1798 Nr. 27—31; Forskjellige Climaters forskjellige Beskaffenhed, 1800 Nr. 38—40; Naar man skal straffe Børn, skal man da gjøre det i Vrede, eller med koldt Blod? 1801, Nr. 7—10. (L. E. 1809, S. 678); Udenlandsreiser, fstd. Nr. 6. 7; Tidsfordriv, fstd. Nr. 29. 30. (jvfr. L. E. 1809, S. 678—79); Om Kilderne til Rigdom, fstd. Nr. 30—33; Tale mod Ægteskabsskilsmisser af Leopold, overs. af Svensk, 1802 Nr. 19. 20, og i samme Aargang flere Stykker af Leopold og nogle af Gleims Halladat; Om Naturens Forædling, 1803 Nr. 14. 15; Om Hør, fstd. Nr. 15—20; Om Gavmildhed, fstd. Nr. 41. 43—46. (L. E. 1809, S. 686—87); Om Bogskriveri, 1804 Nr. 12—16. [jvfr.: „Hvorfor man skulde skrive Bøger?« i »Minerva« 1793, III. 165]. (Om disse Bidrag, s. hans egne Yttringer i Rahbeks »Læsning i blandede

[illegible]

[illegible] 1790, II. [illegible]

[illegible] 1799. II. H. 1. S. 83—121. [illegible] II. H. 1. S. 1—82. [illegible] Udg. 1. Bd. Nr. 32—33. S. 125 —[illegible] 1812. Nr. 12. 13).

I Oehl. [illegible]

I »[illegible] Magazin for [illegible] Manthey og Thr. Fram, XXVI. [illegible] S. 180—210.

I Handels- og Industrie-Tidenden 1811—18 (Reisebemærkninger i Norge 1804—6 [ſtrøde Bemærkninger ogsaa blevne indrykkede i »Dagen«, »Kiøbenhavns Skilderie« og andre Blade]; En Beregning, 1821 Nr. 47 og 49).

I »Danſk Minerva« (Bemærkninger over Frembringerne i de tvende Skridenteres Stil og Maneer, hvis Værker ere udkomne paa Engelſk, og over deres Arbeiders Tendentse, af William Preſton, overſ. i III. 1816, Novbr., S. 418—56; Decbr., S. 471—525; Erindelſe i Anledning af W. Preſtons Betragtninger o. ſ. v., IV. 1817, Januar, S. 51—63, [ſmlgn. ſſt. Marts, S. 40—56; Mai, S. 1—46, af K. L. Rahbek]; Jordlivet, en Reiſe. Forelæsning holden i et Selſkab, IV. 1817, Juni, S. 1—47, [ogſaa ſærſkilt, med Forerindring, Kbh. 1817]; Om Forbrugningen af Tobak i Danmark, V. 1817, Aug. og Septbr., S. 31—128, [ogſaa ſærſkilt, Kbh. 1817]; Tale ved Profeſſor J. H. Schønheyders Doctorjubilæum, VII. 1818, Decbr., S. 181—201).

I Oluffens »Nye oeconomiſke Annaler« (Om Ulvreproductionen i Kongens Stater, i Bd. IV. H. 3—4. 1818, S. 1—91; Ulvreproductionen i Sønderjylland og Holſteen, i Bd. V. H. 1. 1819, S. 1—48, med Tabeller).

I Rahbeks »Hesperus« (Svar i Anledning af Talen ved Feſten for hans Afreiſe, II. 452—55)

I Nyerups »Magazin for Reiſeiagttagelſer« (Brudſtykker af hans Reiſe i Norge i 1804 og 1805, IV. S. 171—256; Reiſen til Hellebæk 1803, ſſtd. S. 257

—264; Breve fra Vestindien og Nordamerica i Aarene 1820—21, sstd. S. 265—339; Reise over Sundet 1791 [ɔ: Brev til Prof. Lidbeck], sstd. S. 339—95).

I Rahbeks »Tritogenia« (Om den tilsyneladende Strid imellem den Maade, hvorpaa vi leve, og den, hvorpaa, det siges, at vi burde leve. (Forelæsning i Selskabet Clio), I. 81—119; Hvad er Menneske- og Borger-cultur? En Forelæsning i Selskabet Concordia, Novbr. 1818, III. 161—88; Et poetisk Fragment, V. 132—37; Noget om Ordet: Pøbel, VI. 179—91; Noget om Moden, (som Fortsættelse af Stykket om Pøbel), VII. 1—23; Endnu noget om Moden, sstd. S. 98—113).

I Høst's »Materialier til et dansk, biographisk-literarisk Lexicon« (Breve: til Byfoged og Regjerings-Medlem B. Prahl i Trankebar, Nr. 11; til Prof. Rahbek, Nr. 30; til Geheime- Stats- og Finants-Minister, Greve af Schimmelmann, Nr. 56).

Digte, adspredte (foruden i »Minerva«) i: »Almindelig dansk Bibliothek« (Adskillige Idyller og Sange i første Aargang, 1778, som opregnes sstd. IV. S. 347—48); i C. Iversens »Samling af hidtil utrykte Poesier", Nytaarsgave for Aarene 1782—85 (En Deel, mesteparten Imitationer efter Horats); i »Forsøg i de skjønne Videnskaber« (Philippa til Erik, en Heroide, i XIV. Stykke, 1783, S. 3—22, og i Udv. digter. Arb. I. S. 41—56. [L. C. 1784, Nr. 46, S. 722—26; Molbechs Anthol. II. 162]; Forsøg til Oversættelser af adskillige græske og latinske Digte, sstd. S. 131—88. [L. C. 1784, Nr. 49, S. 774—76]; i »Poetiske Samlinger«, udgivne af et Selskab (»det norske Selsk.«): Elegie i Anledning af Justitsraad og Rector Herslebs Død, i II. Stykke, 1783, S. 69—74. [L. C. 1786, S. 39]; i de hos Schultz udkomne, og af H. W. Riber redigerede Poesisamlinger 1785—90 (Adskilligt, hvoriblandt Oversættelse af Anakreons 30te Ode, og af Horats's Oder 3. Bogs 21de og 23de Ode, i 4de Samling); i »Selskabssange«, udgivne med Noder 1785 (Nr. 15. 27. 31. 32. 33); i »Iris« (1792, I. 45; II. 161); i »Nordia« 1795; i Smidth's »Lommebog for Historie og Selskabelighed« 1795; i »Euphrosyne«; i »Iris og Hebe" (Sørgecantate i Anledning af Enkedronning Juliana Marias Død, 1796. IV. 265—271; jvfr. Liunges „Hertha« 1827, I. 417—22); i »Charis«; i »Den danske Tilskuer«; i Blochs »Trondhjemske Blandinger« (H. III. S. 254—56); i Kruses »Eros« 1803; i »Aglaia" 1810; i N. H. Søtofts »Lyna«; i »Sandsigeren«; i »Tilskueren« 1815; i Høst's »Morgenblad" (1819, Nr. 6); i Liunges „Dana« 1820; i »Tilskuerne« (1823, Nr. 103. 104); i E. Beyers »Gefion«, Nytaarsgave for 1826 (Fire Digte; En Prolog ved Skuepladsens Aabning i Christiansand; og Fragment af et Syngestykke, S. 1. 123. 129. 137. 141. 197). — Udvalg af hans lyriske Digte, i Molbechs »Dansk poetisk Anthologie« II. S. 181—215. — I »Aftenposten« 1776, Nr. 36, staaer en Ode ved Johan Drevsens Grav, undertegnet C: P:, der udentvivl betyder Christen Pram.

Anmeldelse af en Udgave af hans samtlige Værker lod han trykke særskilt 1817. Samme er ogsaa indført i »Dansk Minerva« V. 1817, Aug.—Septbr., S. 175—182; jvfr. Rahbeks »Tilskueren« 1817, Nr. 68; 1820, Nr. 14.

Fortale til A. P. Liunges »Almindelig Hukommelsesbog, efter Jullien og Höd. Kbh. 1819. (jvfr. L. T. 1820, S. 180).

Han ansees for at være Forfatter til: Morpionade, et Heltedigt. Kbh. 1774. (jvfr. »Lüxdorphiana«, S. 152—56; Adresse-Cont. Efterretn. 1774, Nr. 134. 137; Aftenpost. 1774, Nr. 36; Krit. Journ. 1774, Nr. 51—52).

Pram (Ole), heelbefaren Matros.

Sandfærdig Historie: om to Ildstøtter i Castelsgraven og Forfatteren til Borkabinettet, som Fanden foer med i Luften, med Mere. Kbh. Trykt i dette Aar (1833). 18 S. 8.

von Prangen (Johann Fridrich August), f. d. 24de Sept. 1765 i Kiel, Søn af Gehejmeraad Ernst Wilhelm v. Prangen († 1776) og Magdal. Elisab. Zachariæ; blev Student i Kiel 1783; kom 1786 til Kbhvn; blev 1789 medicinsk Candidat paa Frederiks-Hospital; underkastede sig i October 1790 medicinsk Embedsexamen (H. ill.); disputerede d. 14de Marts 1794 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1791 praktiserende Læge i Korsør. † 30te Juni 1816. — * 1793 Joachimine v. Castenskjold († $\frac{12}{9}$ 1842), Datter af Kammerherre Carl Adolph v. Castenskjold til Hagestedgaard. — (Autobiographi i Programmet til hans Doctorprom.).

Dissert. inaug. *de morbis spasmodicis, hystericis præsertim.* Havn. 1793. (Hartenkeils medic. chir. Zeit. 1795, Bd. II. Beylage zu Nr. 41).

Preyss (Gottfried), Kjøbmand og Medlem af Vare-Control-Commissionen i Odense.

Noget om Handelen med stempelpligtige og indenlandske Manufacturvarer. Odense, 1822. — Velmeente Yttringer om Toldafgivten af stempelpligtige Varer. ibid. 1832. (Handels- og Industri-Tid. 1832, Nr. 3).

Prieme (Emil).

Nytaarsgave for 1834. Kbh.

Printzlau (Ferdinand Anthon Christian), f. 1794, Søn af Justitsraad Frederik Christian Printzlau, Secretair, Bogholder og Hovedkasserer ved det kongelige Theater (f. i Septbr. 1754 i Kbhvn., † $\frac{31}{12}$ 1826, jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 482). Blev først Copiist, og 1821 Fuldmægtig ved Theatercomptoiret; var tillige Rolleskriver. Udnævntes d. 1ste Novbr. 1828 til Secretair; var fra d. 5te Novbr. 1833 indtil d. 21de Januar 1835 Comptoirchef, Bogholder og Hovedkasserer ved det kongelige Theater (jvfr. „Fædrelandet", ved David, Bd. IV. Nr. 151, 52, 53, 54; Kbhpost. 1837, Nr. 206, 7, 8). — * Johanne Dorthea Thorup, Datter af Sadelmagermester Jacob Thorup og Ida Frederikke f. Nissen.

Udgav: „Kjøbenhavns flyvende Post", redigeret af J. L. Heiberg. Kbh. 1827, 1828 og 1830. 4to. — Det kongelige Theaters Repertoire. Nr. 1—65. ibid. 1828—31. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, Nr. 42; Flyv. Post 1828, Nr. 45). — J. L. Heibergs „Den otte og tyvende Januar"; „Aprilsnarrene"; Recensenten og Dyret"; „Om Vaudevillen, som dramatisk Digtart"; „Et Eventyr i Rosenborg Have"; „De Uadskillelige"; „Elverhøi"; „Prindsesse Isabella"; „Kjøge-Huuskors"; „Syv militaire Piger"; Kjærligheds-Drømme"; „Favoriten"; „Pigen ved Søen"; (H. Hertz's) „Amors Geniestreger"; Th. Overskous „Kunstnerliv"; „Zampa".

Printzlau (Frederik Ferdinand Jacob Carl), Nysnævntes Søn; f. d. 3die Decbr. 1814; blev Medlem af det Müllerske Skuespillerselskab. (Jvfr. Øst's „Supplementbl." 1839, Nr. 4. 13. 14).

Frierens Besøg. Lystspil i een Act af Scribe og Mélesville. Oversat (i det kgl. Theaters Repertoire Nr. 43). Kbh. 1832.

Printzlau (Frederik Christian), ovenanførte F. A. C. Printzlau's Broder; f. d. 21de Sept. 1786; blev Student i Efteraaret 1804; tog i April 1805 og i April 1806 den philologisk-philosophiske Examen; blev 1808 Fuldmægtig ved Theatercomptoiret; 1809 Secretair; 1824 Comptoirchef, Bogholder og Hovedkasserer ved det kongl. Theater; d. 1ste November 1828 Kammerraad. † 31te Juli 1832. — * ⚭ 1813 Sophie Louise Krüger († $\frac{6}{11}$ 1841 i Kjøbenhavn), en Datter af kongl. Kammerlakai Fr. Bonav. Krüger.

Brevet fra Cadix, Drama i 3 Akter, af Kotzebue, oversat. Kbh. 1817. — Hevn, Had og Kjærlighed, eller Franskmændene i Spanien. Skuespil i 5 Akter af A. Kotzebue, oversat. ibid. 1821.

Proft (Henrik Christian Gottlieb), f. i Slutningen af Aaret 1795 i Kjøbenhavn, Søn af Universitets-Boghandler Christian Georg Proft (f. 1761, † i Apr. 1809) og Jacobine Mariane f. Høvinghoff (f. 1774, † ⚭ 1815), dimitteredes 1813 til Universitetet fra Roeskilde Skole; rejste siden i nogen Tid i Tydskland; blev, efter Hjemkomsten, 1820 Medhjelper ved Redactionen af Bladet „Dagen", og var derhos beskæftiget med andre literaire Arbejder. † 19de Juli 1827 i Kjøbenhavn, ugivt. (Jvfr. Statstid. 1818, Nr. 85, Tillæg).

Dramatiske Forsøg. Kbh. 1816.

Redacteur af: Conversationsblad. Udgivet af et Selskab. I.—III. Aarg. Kbh. 1825—27. Begyndt i October 1824. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, S. 1416—14; N. Aftenbl. 1825, S. 23. 51—52; Iversens Avis 1824, Nr. 142; Kbh. Morgenbl. 1825, S. 399. 612; „Politivennen" 1826, S. 124. 140).

Han er Forfatter til de i Aarene 1817 og 18 i Bladet „Dagen" og i 1820 i Bladet „Harpen" (under Navnet „Astralis") indførte Theaterkritiker; ligeledes til Theaterartikelen og de kritiske Bemærkninger over de offentlige Concerter i „Literatur-, Kunst- og Theater-Blad" 1821—23. (Hans Mærke er under Theaterartikelen „Astralis" og under Concertanmeldelserne Δ.).

Desuden leverede han en Mængde af andre Artikler til „Dagen" 1820—1827 (Om dramaturgiske og flere Gjenstande) og til Literatur-, Kunst- og Theaterbl. (Kritikens Indflydelse og Vigtighed, Fragment af en større Afhandling, 1821 Nr. 7; Om Kritik i Almindelighed og den anonyme og pseudonyme i Særdeleshed, 1822 Nr. 28; Om Humanitet og human Kritik, sstd. Nr. 30; Foranstaltninger i Theatret, sstd. Nr. 31; Theatret, sstd. Nr. 32); ligeledes Bidrag til „Den Cimbriske Mercur" (tildeels under Navnet „Kalophilos", saasom: Forteg-

nelse over de i Danmark udkomne danske Dagblade, 1822 Nr. 50. 51; Garricks Enke, 1823 Nr. 11; David Garrick, sstv. Nr. 14; Dublin i Aaret 1822, sstd. Nr. 15; o. fl.); til A. Borchs Aalborg Stifts-Adresseavis 1823; til Elmquist's »Læsefrugter“ (Aphorismer, XXIII. 131. 259; Arabesker, XXIV. 122, under Navnet »Astralis“. (jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 91—92. 176; Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1824, S. 100. 184); til Øel's „Archiv for Psychol., Hist. o. s. v.« (Charakteerskildring af de nuværende Romerinder, af Dr. Siewers, overs. II. 246—262; jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 164—67); samt til Lahde's »Ossian«.

Prætorius (Johannes Jacob), f. d. 20de December 1787 i Heils i Haderslev Amt, hvor hans Fader Stephan Hinrich Prætorius, givt med Margrethe Hedevig Holst, var Præst (f. i Simonsberg, † $\frac{29}{5}$ 1806, i sit 67de Aar). — Han besøgte Haderslev Latinskole, og afgik derfra i Efteraaret 1808; dimitteredes i April 1809 til Kbhvns Universitet af den daværende theologiske Candidat, siden Professor, J. L. Rasmussen; absolverede i Juli 1818 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 22de August 1821 Præst for den lutherske Menighed paa St. Thomas og St. Jan i Vestindien; d. 10de Octbr. s. A. tillige Missionair sammesteds; d. 4de Juni 1831 Sognepræst til Todse paa Mors, under Aalborg St. † 26de Januar 1833. — * 1. Caroline Marie Leemejer († $\frac{3}{8}$ 1822 paa St. Thomas), en Datter af Birkedommer Mort. Fred. Leemejer til Kalløe Ladegaard. * 2. $\frac{7}{7}$ 1824 Charlotte Angelique Raupach, en Datter af Regimentschirurg Friedrich Andreas Raupach, Garnisonschirurg paa St. Thomas og St. Jan, og Charlotte Antoinette f. v. Holten.

Kort Lærebog i Religionen, paa Creolsk. Kbh. 1827. (jvfr. Rønnes »Dansk Religionsbl. III. Aarg. 1827, Nr. 49).

Udtog af et Brev fra ham, i »Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for Danmark« 1825, Nr. 1.

Provensen (Hans Christian), f. d. 7de Januar 1791 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Conrad Wilhelm Provensen var Vertshuusholder og givt med Gunild Kirstine Grønneberg (en Datter af Skipper Hans Hansen Grønneberg i Laurvig). Underviist i Efterslægtsselskabets Realskole i Kbhvn, blev han, efter sin Confirmation i Aaret 1805, sendt med en Vestindiefarer til St. Thomas, for der at blive ansat; var i nogle Aar Skriver hos adskillige Embedsmænd deels der, og deels paa St. Croix; lod sig, ved Krigens Udbrud med England, engagere som Lærling ved det vestindiske Artilleri, og kom saaledes, ved de dansk-vestindiske Øers Overgivelse til Englænderne i Decbr. 1807, i engelsk Fangenskab; erholdt 1810 sin Frihed, og blev med flere af de i Vestindien tagne Fanger sendt til Norge og derfra til Danmark; ansattes kort efter som Substitut

hos Degnen Knudsen i Ullersløv ved Nyborg. Under hans Ophold der, tog Amtsprovst Dr. Wedel sig af ham, saaledes at han, ved hans Omsorg, erholdt Examen paa Skolelærer-Seminariet i Skaarup i Aaret 1813, og blev i det paafølgende Aar ansat som Lærer ved Borgerskolen i Odense. — * 1814 Clara Charlotte Hedevig Filstrup, en Datter af forhen afdøde Degn og Skolelærer Jacob Conrad Filstrup paa Helnæs ved Assens. — (Jvfr. Øst's „Materialier" Nr. 123—24).

Engelsk Læsebog, tildeels omarbeidet efter Fichs englisches Lesebuch og forsynet med en kort Grammatik. Kbh. 1826. — (Tildeels efter Autogr.).

Pseudo Battista.

Theater-Anmeldelser, i „Portefeuillen" 1839, Bd. 1. og 2.

Pöschel (G. A.), Medlem af det Beckerske Skuespillerselskab.

Flora, eine Sammlung auserlesener Gedichte, scherzhaften und ernsten Inhaltes. Gothenb. 1833.

Q.

Qvis, Pseudonym; see Frederik Sneedorff Birch.

Qvist (Poul), f. 1768, Søn af Erik Wilhelm Qvist, Sognepræst til Skjævinge og Gjørløse i Sjælland (f. 1710 i Kbh., † i Apr. 1779, anf. i Worms Lex. II. 220; III. 620. 974), og Cathrine Marie f. Møller († 1/8 1830). — Han kom, 9 Aar gammel, i Frederiksborg Skole; dimitteredes derfra til Universitetet i Efteraaret 1788; absolverede i Januar 1792 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); studerede derefter Naturhistorie under Vejledning af Vahl, Schumacher o. Fl.; opholdt sig 1 Aar i Norge; blev d. 11te Septbr. 1795 Præst ved de danske Etablissementer paa Guinea-Kysten; d. 4de October 1797 Sognepræst til Kistrand og Kielvig i Vest-Finmarken, og d. 28. Marts 1806 til Næsoddens Præstegjeld i Aggershuus Stift. † 1814.

4 Prædikener, trykte i een Samling i Throndhjem. (s. Øst's Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1798, Nr. 21 og 22, jvfr. sstd. Nr. 46). — (Tildeels efter Autogr.).

Qvistgaard (Jeppe Christensen), f. d. 13de Marts 1781 af Bonderforældre i Vester-Lybye i Salling, Viborg Stift. Faderen, Christen Nielsen, døde i Sønnens 3die Aar. — Var indtil sit 10de Aar hjemme i Moderens Huus, sysselsat med landlige Beskæftigelser, saavidt hans Kræfter tillode det; kom derpaa ud iblandt Fremmede, og blev, neppe 14 Aar gammel, Lærer for yngre Børn; beskikkedes, efter 8 Aars Forløb, af daværende Biskop over Viborg Stift, Dr. P. J. Tetens, til Degn i

Sitre, og begyndte at nyde videnskabelig Underviisning af den daværende Sognepræst J. H. Leth, som besørgede ham privat inskriberet ved Kjøbenhavns Universitet i Marts 1803; rejste 1806 til Kjøbenhavn, og underkastede sig i April 1807, efter foregaaende Tilladelse, Præliminær-Examen i de vigtigste af de Discipliner, som da fordredes til Examen Artium og den philologisk-philosophiske Examen („Admissus cum laude eximia“); tog i Januar 1810 theologisk Attestats med Charakteren „Laudabilis et quidem egregie“, blev d. 3die Aug. 1811 Adjunct ved Aarhuus Cathedralskole; d. 3die Aug. 1819 Overlærer ved den lærde Skole i Slagelse; d. 6te Juli 1826 Rector for samme Skole; d. 30te Juni 1838 Sognepræst for Aagerup og Kirkerup i Sjælland; d. 25de Juni 1840 Consistorialraad; 1842 valgt til Medlem (Suppleant) af Amtsraadet for Roeskilde Amt; d. 28de Juni 1845 udnævnt til Ridder af Dannebroge. — * Karen Nielsdatter Hvilsted.

Skoleprogrammer: a) Versio metrica danica versuum quorundam ex libro *Iliados* XXIII. et *Æneidos* Vto. Slaglosiæ 1822. — b) *De basi et fundamento dogmatum christianorum* in scholis ad maturiorem juventutis institutionem procurandam conditis justa ratione tradendorum. ibid. 1826. 39 pagg. 8. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 637—39). — c) *Luc. Ann. Senecæ Herculem furentem* versibus danicis exposuit *J. C. Qvistgaard.* ibid. 1828. 74 pagg. 8. — d) Efterretninger om Slagelse Bye og Skole i ældre Tider. Slagelse 1831. 81 S. 8. — e) Fortsatte Efterretninger om Slagelse lærde Skole. ibid. 1832. 57 S. 8. — f) Biographiske Efterretninger om Biskop N. E. Balle og Prof. Jens Møller, begge fordums Disciple af Slagelse Skole. ibid. 1835. 95 S. 8. — g) Betænkninger, helligede Kirken og Skolen. ibid. 1836. 76 S. 8. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 794—800; 801—16; „Dagen“ 1836, Nr. 293).

Anmærkninger i Anledning af Hr. Grev Holsteins Sendebrev til Hr. Pastor Basthelm. Slagelse 1833. — Bemærkninger ved den af Hr. Pastor Fenger holdte og udgivne Prædiken. ibid. eod. — Betragtninger til tænksomme Christnes Overveielse i Anledning af det af Hr. Skolelærer Sørensen i Venslev ved Holsteinborg udgivne Skrift: „Vor christne Troes Forsvar mod Rector Qvistgaards lille Angreb“. ibid. eod. — Har jeg forseet mig imod Hr. Pastor Fengers Prædiken? Et Spørgsmaal, Bibel og Sandhed helliget. ibid. eod. (L. T. 1833, Nr. 38. 39. 40, af H. U. Møller; Nr. 50, af Qvistgaard; M. f. L. IX. 428—434, af H. N. Clausen; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 335. 366. 415. 430—31. 440—45. 636—39. 783. 863; 1835, Col. 44; jvfr. Art. P. A. Fenger, J. Hviid, J. P. Ostrup).

Ved Provst Fr. Schmidt's Jordefærd. Roeskilde 1840.

Nekrolog over Amtsprovst Jens Hoyer Leth, i Larsens „Eusebia“ H. I. S. 61—91.

Tale, indf. i „Forhandlinger ved Slagelse Bibelforenings Generalforsamling den 15de Juni 1827“. Slagelse. — (Tildeels efter Autogr.).

Qvistgaard (Iver), f. d. 28de Octbr. 1767, næstældste Søn af Justitsraad Morten Qvistgaard, til Gjerdrup samt Lyngbygaard i

Sjælland (f. $\frac{15}{5}$ 1732, † $\frac{9}{9}$ 1798, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 474), og Martha f. Rehling (f. $\frac{15}{6}$ 1744, † $\frac{17}{5}$ 1782, en Datter af Præsten til Hasle og Braaby, Mag. Johan Rehling og Regina Dorothea Wøldike). Dimitteret som Privatist blev han Student 1786, udmærket ved Examen Artium; underkastede sig i Maj 1789 den latinsk-juridiske Embedsexamen (H. ill.); drog s. A. til Göttingen, og tiltraadte, i Selskab med daværende Cancellisecretair (siden Conferenceraad og Høiesterets-Assessor Ad. Gottl. Müller (S. 332), en Reise i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrige og England; studerede fra Slutningen af 1790 i Göttingen, hvorfra han kom tilbage 1792. Blev 1793 Cancellisecretair; 1796 Ejer af Hovedgaarden Aagaard i Holbeks Amt (til 1803); 1802 Legationsraad (med Justitsraads Rang); d. 7de Aug. 1810 virkelig Etatsraad; d. 4de Sept. 1816 anden Vice-Borgemester, og d. 31te Marts 1819 anden Borgemester i Kjøbenhavn; d. 26de Juli 1820, efter Ansøgning, i Naade entlediget. Var Medlem af det Kongl. Danske Selsk. for Fædrelandets Historie og Sprog. † 8de October 1829 paa Guldagergaard ved Skjelskjør. — * Maria Dinesen (f. 1777, † $\frac{17}{10}$ 1827), Datter af Justitsraad Anders Dinesen til Gyldenholm.

Index chronologicus, sistens foedera pacis, defensionis, navigationis, commerciorum, subsidiorum & alia a regibus Daniæ & Norvegiæ ac comitibus Holsatiæ inita cum gentibus intra & extra Europam; nec non capitulationes, literas & mercaturæ privilegia ab anno 1200 usque ad 1789. Gottingæ 1792. (L. E. 1793, Nr. 6. 7, af Fr. Thaarup; Gött. A. 1792, St. 161, S. 1609).

Qvistgaard (Jørgen Carl), Under-Told- og Consumtions-betjent i Nestved.

Tarif for Indførsels-Consumtionen i de danske Provinds-Stæder, udregnet til mindre Størrelser. Kbh. 1837.

R.

Raben (Christian), f. 1782 i Slangerup, hvor hans Fader Nicolai Raben, givt med Maria Dorothea Staal, var Sognepræst og Provst i Lynge-Frederiksborg Herred (f. $\frac{27}{8}$ 1748 i Haderslev, † $\frac{2}{4}$ 1811). Underviist i Hjemmet, besøgte han i 1 Aar Frederiksborg lærde Skole; afgik derfra i Efteraaret 1800 til Universitetet, og erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; blev Alumnus paa Borchs Collegium; underkastede sig i Marts 1804 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.) og i Efteraaret 1805 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); var 1804—7 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital; disputerede d. 9de August 1806 for Doctorgraden i Medicinen; blev 1809 constitueret Physicus i Jarlsberg Grevskab, og 1814 Landphysicus i Bratsberg Amt.

† 10de September 1817 i Skeen. — * Wilhelmine Hammond. — (Autobiographi i det til hans Doctorpromotion d. 9de Aug. 1806 udstedte, af B. Thorlacius forfattede, Universitets-Program).

De Diabete mellito. Diss. inaug. Havniæ 1806.

Raben (Frederik Christian, Greve), f. d. 23de Marts 1769, Søn af Geheimeraad, Kammerherre og Ridder (Storkors) af Danebroge, Otto Ludvig Greve Raben til Grevskabet Christiansholm i Laaland (f. $\frac{15}{1}$ 1729, † $\frac{2}{3}$ 1791). Blev efter Faderens Død Besidder af Grevskabet Christiansholm; gjorde siden naturvidenskabelige Reiser i forskjellige Lande. † 6te Juni 1838 under sit Ophold i Rio de Janeiro. — * $\frac{2}{4}$ 1794 Amalie Gregersine Juel (f. 1775, † $\frac{31}{3}$ 1813), Datter af Geheimeraad Gregers Juel, til Raskenberg i Fyen, og Amalie Christiane v. Raben. — (Jvfr. Øst's „Supplementbl." 1839, S. 104).

Udtog af en Dagbog, holdet paa en Reise i Grønland i Sommeren 1828, i „Tidsskr. for Naturvidenskaberne", Bd. III. S. 271 – 289; Bd. IV. S. 1—35.

Raben (J. J.).

Samling af Gaader, Charader, Logogryphер, Trilogrypher, Anagrammer, Paliatromer, og Homonymer. Odense, 1840.

Raben (Niels Christian), f. d. 13de Marts 1788 i Stenderup, Toftlund Sogn, Nørrerangstrup Herred, Haderslev Amt, hvor hans Fader Christen Pedersen var i endeel Aar Skolelærer ved een af de saakaldte Omgangsskoler (Wandeltisch) og siden Strømpehandler; hans Moder Karen Nielsdatter Raben, efter hvilken Familienavnet Raben er optaget. Fra Ungdommen af havde han stedse havt Lyst til Skolefaget, og blev ogsaa Skolelærer ved en Biskole i hans Fødeegn strax efter at han var confirmeret; men da han ønskede at vorde dueligere i sit Fag, begav han sig i Aaret 1809 — efter at have været Skolelærer i 5 Aar — paa Skolelærer-Seminariet i Skaarup ved Svendborg, og blev derfra i Juni Maaned 1812 dimitteret med Hovedcharakteren: „Meget godt med Udmærkelse", hvorefter han strax blev ansat som Lærer ved Borgerskolen i Odense; d. 28de Juni 1845 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. (Jvfr. Øst's „Materialier", Nr. 67).

Praktisk Regnebog til Brug i Almueskoler. Udarbeidet tildeels efter Kropmanns gemeinnützliches Rechnen. Odense 1824. 2det Opl. ibid. 1836. — Opløsning af nogle af de vanskeligste Opgaver i den efter Kropmann omarbeidede praktiske Regnebog. ibid. 1824.

Praktisk Regnebog for Begyndere, indeholdende de 4 Species i ubenævnte og benævnte Tal, samt Reguladetri i hele Tal. Odense 1826. 2. Opl. ib. 1831. Fjerde uforandrede Opl. u. T.: Prakt. Regneb. f. Begyndere. Første Afdeling.

ibid. 1839. 5te Opl. ibid. 1842. 6te Opl. ibid. 1844; og som en Fortsættelse deraf: Anden Afdeling, indeholdende de 4 Species i Brøk, samt Reguladetri i Brøk, og Huusholdnings-Opgaver. ibid. 1839. 2det Opl. ib. 1844. — Facitter til de i praktisk Regnebog for Begyndere værende Opgaver. ibid. 1826. 3die Opl. ibid. 1838.

Apparat til Skriftlæsning, især til Brug i Almueskoler. Samlet. Odense 1840. 4to. (lithographeret i Merseburg). (Maanedsskr. og Repert. f. Almueskolel. II. 46—47).

Apparat til Hovedregning i Almueskoler, indeholdende 2136 Opgaver paa 21 Tabeller med tilhørende Facittabeller, samt en Anviisning til Apparatets Brug. Odense 1840.

Bidrag: i „Kbhvns Skilderi“ (Om Skolevæsenet i Odense, 1826 Nr. 21); — i „Tidsskrift for Almueskolevæsenet“ (Om Hovedregning, i V. Aarg. S. 173—87).

Raffard (Jean Antoine) blev 1822 Præst ved den fransk-reformerte Menighed i Kjøbenhavn; 1838 Meddirecteur i det danske Bibelselskab; d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebroge. — * Mariane la Roche.

Sermon du 1r Janvier 1825. Copenh.

Six Sermons. Copenh. 1825.

La tolérance chrétienne. Sermon prêché le 2 Octbre 1836. Copenh. 1836. (Dsl's „Materialier“, Nr. 89).

Les Asyles chrétiens pour les petits enfants. Sermon prêché le 20 Nov. 1836. Copenh. 1836. Overs. paa Dansk af G. J. Schaarup. Kbh. 1836.

Un bon Roi, don de Dieu à un peuple. Sermon prêché le 16 Janvier 1840 pour les funérailles de S. M. *Frédéric VI.* Copenh. 1840.

Sermon d' entrée le 17 Novb. 1822, indført i Skriftet: „Sermons sur le ministère evangélique par l' ancien & le nouveau pasteur de l'eglise réformée française de Copenhague.“ Copenh. 1826.

Foranstaltninger i London til Bedste for de arbeidende Klasser. (Journal des Débats 11 Novb. 1841), oversat, i Schouws „Dansk Ugeskrift“, 2den Række, Bd. VI. Nr. 141, S. 169—76.

De Fattiges Venner i Kjøbenhavn, i „Den Berlingske Tidende“ 1845, Nr. 261, Tillæg; Nr. 277; Fædrel. VI. 1845, Nr. 2032, 47.

Fortale til „Nyeste fransk Læsebog for Ungdommen“. Kbh. 1825.

Sur la fréquente communion, par *M. de Superville, réimprimé* par les soins de Mr. le pasteur *Raffard.* Copenh. 1824.

Rafn (Carl Christian), f. d. 16de Januar 1795 paa Brahesborg i Fyen, af Faderen Christian Rafn og Moderen Christiane f. Kiølbye. Efter at have nydt privat Underviisning i sine Forældres Huus, blev han i sit 15de Aar indsat i Odense Cathedralskole; dimitteredes til Universitetet af daværende Lector J. L. Rasmussen i Octbr. 1814.

April 1816 den juridiske Embedsexamen (Laud.); tog i Slutningen af samme Aar Officeerexamen med Udmærkelse, for at faae en Ansættelse ved Landcadet-Academiet, hvorved han ansattes 1820 og fungerede i nogle Aar som Lærer i det latinske Sprog og almindelig Grammatik. I Skoleaarene vare Islands Oldskrifter den Læsning, der optog de fleste af hans Fritimer, og for at kunne benytte dem i Grundsproget, havde han allerede den Gang begyndt at lægge sig efter Islandsk, hvilket Sprogs Studium han strax efter at være kommen til Universitetet med Iver fortsatte. I 1821 til 1823 var han ansat ved Universitets-Bibliotheket, hvor han fornemmelig foretog en Revision af den betydelige Samling af islandske og oldnordiske Haandskrifter, der tilhøre det Arna-Magnæanske Legat. Dette foregaaende Arbejde lettede ham meget hans følgende Bestræbelser. Han blev Doctor philosophiæ d. 19de Decbr. 1825, Professor d. 4de August 1826, Doctor utriusque juris d. 5te Marts 1830, og d. 30te Juni s. A. udnævnt til Medlem af den Kongelige Commission for Oldsagernes Opbevaring, og d. 17de November til Medlem af den Kongelige bestandige Commission for den Arna-Magnæanske Stiftelse; d. 4de Juni 1839 virkelig Etatsraad. I Marts 1818 grundlagde han et offentligt Stiftsbibliothek for Island, der anvistes Locale over Domkirken i Reikevig og paa hvis Fundats meddeeltes Kongelig Confirmation under 15de Novbr. 1826; ved hans Medvirkning oprettedes ligeledes offentlige Bibliotheker 1827 i Thorshavn paa Færøerne og 1829 i Godthaab paa Grønland. I 1821 begyndte han sin literaire Virksomhed med Udgivelsen af en Samling i dansk Oversættelse efter islandske Oldbøger af det gamle Nordens mythiske og romantiske Sagaer i nedenanførte Værk. Betragtningen af den oldnordiske Literaturs store Vigtighed og den næsten uoverseelige Masse af Haandskrifter, der indeholder den, og Overbeviisningen om, at den maa bestandig i Fremtiden, efterhaanden som den bliver mere bekjendt, ogsaa blive mere dyrket og benyttet, bragte ham paa den Idee, at forsøge paa at oprette et offentligt og blivende Institut til dette Anliggendes Fremme. Det første Skridt til denne Idees Udførelse gjorde han den 2den Januar 1824 ved at indbyde tre unge islandske Literati til sig. Der udstedtes foreløbig Planer paa Islandsk, Dansk og Latin, hvorved en Udgave af Nordens historiske Sagaer bebudedes. Sagen mødte velvillig Modtagelse, og han udkastede nu Planen til den tilsigtede Stiftelse. Det første constituerende Møde holdtes d. 26de Januar 1825, paa hvilket han foredrog sit Udkast til Stiftelsens Love, der i alle væsentlige Dele vedtoges. Han valgtes til Secretair, hvilken Function han fremdeles har udført og udfører, ligesom han har besørget og fremdeles besørger Redactionen af samtlige Selskabets udgivne Skrifter, der i Begyndelsen af 1846 udgjorde 70 Bind. Den 8de Maj 1828 blev denne Stiftelse tilladt Prædicat af Kongelig og fører Navn af Det Kon-

úngliga Norræna Fornfræða Fèlag, det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Formaalet for dette nordiske Institut og dets Bestræbelser til dette Formaal have efterhaanden vundet en levende Anerkjendelse saavel i som ogsaa udenfor Europa, og Man glæder sig ved at see blandt dets stiftende Medlemmer ikke faa af Europas og Americas celebre Statsmænd og Videnskabsmænd, der have forenet sig om at oprette dets faste Fond for islandske Oldskrifters Udgivelse og nordisk Oldkyndigheds Fremme, hvilken ved Kongelig confirmeret Fundation af 30te October 1834 er sikkret som bestandig urørlig. Denne Fond, hvis Renter blive at anvende til ovenmeldte Øjemed, var ved Begyndelsen af 1846 steget til 46,000 Rbdl. Efter hans Forslag oprettedes ved Selskabets Medvirkning et Cabinet for americanske Oldsager, der er anviist Locale paa Christiansborg Slot ved Siden af Museet for nordiske Oldsager. Ligeledes har Selskabet efter hans Forslag deeltaget med Commissionen for Oldsagernes Opbevaring i Oprettelsen af et historisk-archæologisk Archiv og Bibliothek, der sanctioneredes ved Kongelige Resolutioner af 27de August 1845 og 7de Februar 1846, og i hvis bestyrende Committee han fungerer navnlig med Hensyn til Bibliotheket og Archivets oldnordisk-islandske Afdeling, der ogsaa omfatter alt hvad der vedkommer Færøernes, Islands og Grønlands Historie. (See Selskabets Aarsberetninger 1825—1833, 1834—1842 samt Antiquarisk Tidsskrift 1843 og flg., ligeledes Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1836 og flg.) — Han deeltager som Medarbejder i flere videnskabelige Samfund i Udlandene. — Blev 1828 Ridder af Danebroge; 1829 af Nordstjerne-Ordenen; 1840 Commandeur af den græske Vor Frelsers-Orden; 1842 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; 1843 Ridder af den russiske St. Stanislaus-Ordens 2den Klasse; s. A. Commandeur af Wasa-Ordenen; s. A. Ridder af den nederlandske Løve-Orden, og 1844 af den preussiske røde Ørn 3die Klasse. — * ♀ 1826 Johanne Catharine Kiølbye. — (Jvfr. Conversations-Lex. der Gegenwart Bd. IV. (H. 26.) 1840; „Literary Gazette“ 1827, Octbr.).

Blik paa Krigsvæsenets Forfatning under Knud den Store, samt hans Rigers derpaa grundede Tilvæxt i Udstrækning og Vælde. Kbh. 1818. (Magaz. for milit. Videnskabel. II. S. 131—35, af J. A. Fibiger).

Nordiske Kæmpe-Historier (eller mythiske og romantiske Sagaer), efter islandske Haandskrifter fordanskede. I.—3. Bd. Kbh. 1821—1826. (r. af P. E. Müller i L. T. 1821, S. 395—400; 1822, S. 753—56; 1824, S. 337—47; af Finn Magnusen i Literatur- og Kunstblad 1821, Nr. 1—4; af J. K. Høst i „Polit. og Hist.“ IV. S. 110—14; af K. L. Rahbek i „Tilskueren“ 1820, Nr. 86—87, S. 681—94, „Tilskuerne“ Nr. 22—23, S. 174; Klaustur-Póstnrinn 1823, S. 147; Gött. A. 1826, S. 1540—44; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1823, S. 301—6; Wiener Jahrbb. d. Lit. Bd. XVII. 1822, Anz. Bl. Nr. 17, S. 69, af R. Fürst; Revue Encyclop. 1823, Août; 1827, Mai, p. 124—26; The Foreign Review and Continental Miscellany No. VII. 1829),

Jomsvikinga Saga, i Text og særskilt i Oversættelse som Forløber for de bebudede større Værker. Kbh. 1824.

Fornmanna Sögur eptir gömlum handritum útgefnar at tilhlutun hins Kónungliga Norræna Fornfræða-Fèlags, 1—12 bindi. Kaupmannahöfn 1825—37. I Bearbeidelsen af den af Selskabet først udgivne Hovedrække af de historiske Sagaer om Begivenheder udenfor Island i den islandske Grundtext har han en betydelig Andeel, idet han har, med Undtagelse af 6te og 7de Bind, som Sprogforskeren Rask paa lignende Maade besørgede, deels afskrevet og bearbeidet, deels collationeret Texten efter de til Grund lagte Membran-Codices.

Af Oldnordiske Sagaer, udgivne i dansk Oversættelse af Oldskrift-Selskabet, bearbeidede han 1—3 og 11te Bind samt den poetiske Deel af 4de Bind. Kbh. 1826—1829. (M. f. L. IV. 501—10, jvfr. Art. J. N. B. Abrahamson; B. Einarsson; Finn Magnusen; R. K. Rask; Fr. Thaarup; »Dagen« 1831, Nr. 96, og »Oplysninger« i Anledning heraf, vedlagte M. f. L. 3. Aarg. 5. H. 1831; Berlin. Jahrbb. f. wissensch. Krit. 1830, II., S. 109—10).

Krákumál sive Epicedium Ragnaris Lodbroci Regis Daniæ, Krakas Maal eller Kvad om Kong Ragnar Lodbroks Krigsbedrifter og Heltedöd efter en gammel Skindbog og flere hidtil ubenyttede Haandskrifter med dansk, latinsk og fransk Oversættelse, forskjellige Læsemaader, samt kritiske og philologiske Anmærkninger. Kbh. 1826. (r. af R. Rask i »Hermod« S. 111—26, jvfr. Forfatterens Svar sstd. S. 129—36; af P. E. Müller i L. T. 1827, S. 241—53; jvfr. ogsaa betræffende et Udtryk i dette Kvad en Opsats af ham: Noget om Drikkekarrene i Valhal, i Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn 1823, S. 1520—34, 1540—47; overs. i Falck's N. Staatsbürgerl. Magaz. I. S. 840—46).

Fornaldar-Sögur Norðrlanda eptir gömlum handritum útgefnar. 1—3 bindi. Kaupmhfn. 1829—30, indeholdende en fuldstændig Samling i den islandske eller oldnordiske Grundtext af Nordens mythisk-historiske og romantiske Sagaer. Af sin danske Oversættelse af denne Saga-Cyclus besørgede han en ny Udgave i

Nordiske Fortids-Sagaer efter den udgivne islandske eller gamle nordiske Grundskrift oversatte. 1—3 Bd. Kbh. 1829—30. (Berlin. Jahrbb. für wissensch. Krit. 1830, II. S. 692—99, af G. Mohnike).

Færeyínga Saga eller Færöboernes Historie i den islandske Grundtext med færöisk og dansk Oversættelse. Kbh. 1832. — Den samme udgav han, ledsaget med en tydsk Oversættelse af G. C. F. Mohnike, under Titel: *Færeyínga Saga* oder Geschichte der Bewohner der Färöer. Kopenh. 1833. (Allg. H. Z. 1831, III. S 382—84).

Antiquitates Americanæ sive Scriptores Septentrionales rerum Ante-Columbianarum in America. Samling af de i Nordens Oldskrifter indeholdte Efterretninger om de gamle Nordboers Opdagelsesreiser til America fra det 10de til det 14de Aarhundrede. Hafniæ 1837. Imp. 4. med 18 Plader.

Ved sin kritiske Udgave af disse Mindeskrifter, som han har oplyst med indledende Undersøgelser og forklarende Anmærkninger, og ved sine paa de i Oldskrifterne indeholdte nautiske, geographiske og astronomiske Angivelser grundede Undersøgelser har han godtgjort, at de gamle Nordboer i det 10de Aarhundrede have opdaget og i det 11te gjentagne Gange besøgt en stor Strækning af Nordamericas Kystlande og navnligen nedsat sig i Massachusetts og Rhode-Island. (r. i T. f. L. o. K. IV. S. 278—303; 327—50; af Edward Everett i The North-American Review No. XCVIII. Jan. 1838,

p. 161—203; af Thomas H. Webb i Manufacturer's & Farmer's Journal and Providence and Pawtucket Advertiser Vol. XVIII. No 8, cfr. Providence Daily Journal Dec. 9, 1837; fremdeles i The Knickerbocker or New York Monthly Magazine, March 1838, p. 193—205, cfr. p. 191, 288-89; The New York Review April 1838, p. 352—71; The American Monthly Magazine, New York, April 1838, p, 361—68; The United States Magazine and Democratic Review, Washington, Vol. 2. Nr. 5—6, April—May 1838, p. 85—96, 143—58; i Western Messenger devoted to Religion and Literature, Louisville, Kentucky, Vol. V. No. II.—IV. 1838, p. 1—86. 217—230; Foreign Quarterly Review, London, 1841; The Dublin Review No. XXII. Nov. 1841, p 302—4, cfr. Dublin Evening Post Vol. LXXIII. April 19, 1838; i Revue critique des livres nouveaux rédigée par Joël Cherbuliez 1838, Paris, 6e année du Bulletin littéraire et scientifique p. 250 —251; af Bernardin Biondelli i Revista Europa nuova serie del ricoglitore italiano et straniero No. 4, Febr. 1839, Milano, i en ogsaa særskilt udgiven Afhandling: Scoperta dell America fatta nel secolo X da alcuni Scandinavi, p. 314—31; af U. G. Lauts i Algemene Konst- en Letterbode Juni 1838 i en ogsaa særskilt udgiven Opsats: Over de ontdekking van Amerika in de tiende euw, og af samme ibid. 1841, Nr. 26: Nog een woord over de Antiquitates Americanæ; af D. Buddingh ibid. 1838, Nr. 58, p. 452—53, og derefter i Journal de la Haye 1839 No. 31 cfr. 1838 No. 147; af J. D. K. Wilhelmi i Heidelberger Jahrbücher der Lit. 1839, p. 129, —150, 1842 p. 684—88, 1843 p 140—44, 1844 p. 722; af Schmeller i Gel. Anz. herausg. v. Mitgl. der K. bayerischen Akad. der Wissensch. 1839, p. 626—17; Magaz. für die Litteratur des Auslandes, Berlin, 1838 Nr. 61, 1840 Nr. 8, cfr. Necrolivonica von F. Kruse, Dorpat 1842 B. p. 16; Casopis ceského Museum, w Praze 1841 p. 109—113; Dagen 1841 Nr. 104—5; ved C. F. Allen i Dansk Folkeblad 1842, S. 209—13.

I 1837 og følgende Aar holdtes i flere Stæder i Nordamerica adskillige Forelæsninger over dette Værks Indhold. Allerførst, i Decbr. 1837, holdt i Boston Gouverneuren over Massachusetts Edward Everett, senere nordamericansk Minister i London, en saadan Lecture delivered as the introductory to the Massachusetts Historical Society's course, hvor han udførlig gjennemgik og criticerede Værkets Indhold, jvfr. hans ovenanførte Recension; i Washington, New York og fl. St. holdtes lignende af Senats-Pastor A. Davis over the Discovery of America by the Northmen, hvoraf fourteenth edition with improvements udkom i Troy i Staten New York 1846. En Række af Forelæsninger holdtes ligeledes i New York af George Folsom Esq. Lectures on the voyages to America by the Northmen in the tenth and following centuries, delivered before the New York Historical Society at Stuyvesant Institute og senere at Clinton Hall, cfr. the New Yorker, March 31, 1838. For at lette americanske Lærde Adgangen til disse Oldskrifters Studium i selve Grundsproget udgav George P. Marsh i Burlington i Vermont i 1838: A compendious Grammar of the Old-Northern or Icelandic language, compiled and translated from the grammars of Rask.

Forfatterens historiske Fremstilling af Americas Opdagelse af Nordboerne i det 10de Aarhundrede, som var indført paa Engelsk foran i Værket, blev eftertrykt i The Journal of the Royal Geographical Society, London, Vol. VIII. p. 115—29, udkom ogsaa paa Dansk i Selskabets Annaler for nordisk Oldkyndighed 1840—41, S. 1—51, og paa Fransk, ved X. Marmier, i Mémoires des Antiquaires du Nord 1836—39, p. 27-55, hvor ogsaa Forfatterens Supplement to the Antiquitates Americanæ findes, p. 369—85; den benyttedes af Jacob Aall i hans Over-

Mémoires des Antiquaires du Nord 1840—44 p. 128—31: Astronomical evidence for the site of the chief settlement of the ancient Scandinavians in America; jvfr. ibid. p. 104—19: Discoveries of antiquities made at Fall-River, Massachusetts, og p. 119—138: Brief Notices of a Runic Inscription found in North-America. De la longueur du jour au pays de Vinland i Bulletin de la Soc. de Géographie, Paris 1815, T. III. p. 357—60. — Ovenmeldte Fremstilling er ogsaa særskilt udkommen i flere Sprog, oversat af Forskjellige; saaledes udkom den paa Engelsk: America discovered in the Tenth Century, New York 1838; paa Fransk: Mémoire sur la découverte de l'Amérique au dixième siècle, traduit par Xavier Marmier, Paris 1838; paa Tydsk: Die Entdeckung Amerikas im zehnten Jahrhundert, aus dem Dänischen von G. Mohnike, Stralsund 1838; paa Hollandsk: Narichten betreffende de ontdekking van Amerika in de tiende euw, door Montanus Hettema, Leeuwarden 1838, og ligeledes, oversat af D. Buddingh: Ontdekking van Amerika en herhaalde zeereizen derwaarts in de X. XI. XII. XIII. en XIV. euw, te 's Gravenhage 1838; paa Polsk: Wiadomosc o odkryciu Ameryki w dziesiatym wieku, na polskie przetlumaczyl J. K. Troianski, w Krakowie 1838; paa Russisk: Объ открытiи Америки въ x вѣкѣ. Санктпетербургъ 1838, ogsaa indført i det Keiserlige Underviisningsministerii Journal for samme Aar, og derefter oversat paa Bøhmisk: O obgewenj Ameriky w desátém stoletj; prelozil Jos. Wěnc. Podlipsky, jvfr. Casopis ceského Museum, w Praze 1839, p. 169—91; paa Spansk: Memoria sobre el descubrimiento de la America en el siglo decimo, traducida al castellano por un ciudadano de Venezuela (Don Jose Vargas, forhen Præsident i Republiken Venezuela). Caracas 1839; ligeledes Sobre el descubrimiento de America en el siglo X por los Escandinavos, traducida por P. J. Pidal, Madrid 1840; og, oversat af Don Joaquin Prieto y Warnes i St. Jago i Chili: Descubrimiento de America por los hombres del Septentrion, Valparaiso 1842, cfr. El Museo de Ambas Americas T. I. p. 107—16, 226—35, 297—303; T. II. 49—56; paa Portugisisk: Memoria sobre o descobrimento da America no seculo decimo; traduzida por Manoel Ferreira Lagos, Rio de Janeiro 1840; jvfr. Revista Trimensal de Historia e Geographia, ou Jornal do Instituto Historico Geographico Brasileiro, T. II. p. 208—34; paa Italiensk: Memoria sulla scoperta dell' America nel secolo decimo tradotta da Jacopo Gråberg da Hemsö, Pisa 1839; paa Magyarisk: Értekezés Amerika felfödöztetéséröl a' tizedik században, francziából Marmier Xavér után fordította Tóth Mihály, kiadta rövid bevezetéssel Kubinyi Ferencz, Pesten 1842. — Ved Antiquitates Americanæ ere ogsaa adskillige Værker af andre Forfattere foranledigede og grunde sig paa de deri indeholdte Oldskrifter og Undersøgelser; deriblandt: The Northmen in New England, or America in the Tenth Century, by Joshua Toulmin Smith, Boston 1839, og Sammes: The Discovery of America by the Northmen in the Tenth Century, with Maps and Plates, London 1839. The Discovery of America by the Northmen in the Tenth Century, with notices of the early settlements of the Irish in the Western Hemisphere, by North Ludlow Beamish, London 1841; Fahrten der Normänner nach Amerika schon über 500 Jahre vor Columbus, von Karl Wilhelmi, Heidelberg 1842; samme paa Svensk: Amerikas upptäckande genom Norrmännerne 500 år före Columbus, öfversatt med Tillägg og Anmärkningar af Wilhelm Malm. Stockholm 1843. m. 1 kart 2 pl. Antigüedades Americanas. Noticias que tuvieron los Europeos de la América ántes del descubrimiento de Christóbal Colon, recogidas por A. Bachiller y Morales Habana 1845.

Antiquités Américaines d' après les monuments historiques des Islandais et

des anciens Scandinaves publiées sous les auspices de la Société Royale des Antiquaires du Nord. Copenhague 1815. Imp. 4. med 2 Korter.

Grönlands historiske Mindesmærker, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. I.—3. Bd. Kbh. 1838—45. Bearbejdet i Forening med Finn Magnusen og Flere; deri har han bearbeidet adskillige af de historiske og geographiske Stykker, og forfattet en Udsigt over Grønlands gamle Geographi. (T. f. L. o. K. III. S. 392—405, af J. H. Bredsdorff).

Bidrag: i »Kjøbenhavns Skilderi« (Til Hr. Pastor Galskjøt [om å og ǎ], 1825 Nr. 69 (jvfr. N. Aftenbl. 1825, S. 320)); — i »Nye Danske Magazin« (Tre Documenter, indeholdende Bidrag til den danske Retshistorie, VI. 77—80; Tre Documenter, som Bidrag til den danske Retshistorie i det 16de Aarhundrede, VI. 135—40); — i »Danske Magazin, Tredie Række« (De ældste Artikler for Kiøbenhavns Færgelaug fra Aaret 1646, I. 246—52). — (Revideert).

Rafn (Peter Christian Emanuel Carl), f. i Kbhvn 1799, Søn af Justitsraad, Committeret i Oeconomi- og Commerce-Collegiet, Carl Gottlob Rafn (f. $\frac{31}{7}$ 1769 i Viborg, † $\frac{17}{5}$ 1808, anført i Nyerups Lit. Lex. S. 475—76), og Anne Cathrine f. Lorentzen. Blev Student 1818; tog d. 24de Novbr. 1823 den medicinske Embedsexamen (Laud. unan. consensu); var 1825—27 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital; blev 1830 Læge i Kjøbenhavns Fattigvæsens 5te og 10de District. † 5te Januar 1833 i Kjøbenhavn. * G. M. Poulsen.

Et Tilfælde af *Caries*, lykkeligen helbredet, i Biblioth. for Læger Bd. VIII. S. 92—95.

Rahbek (Knud Lyne), f. d. 18de December 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jacob Rahbek (en Bondesøn fra Aler-Gaard, Borris Sogn i Ribe Stift) da var Consumtionsskriver, siden Justitsraad, Told-inspecteur og Toldskriver (f. $\frac{17}{8}$ 1728, † $\frac{10}{11}$ 1795); hans Moder Johanne Riis (f. $\frac{2}{12}$ 1731, † $\frac{12}{17}$ 1761, en Datter af Peder Riis, Birkedommer og Inspecteur ved Taastrups (Christiansfædes) Gods paa Laaland, og Elisabeth Sophie Riis). Underviist i Hjemmet af Privatlærere, blev han i sit 12te Aar (1772) sat i Herlufsholms Skole, hvor han tilbragte tre Aar i øverste Klasse; afgik til Universitetet 1775, var ved Examen Artium iblandt de Udmærkede, tog det følgende Aar den philosophiske Examen med bedste Charakteer, og var den første, der, tillige-med P. A. Heiberg, d. 18de Febr. 1777 underkastede sig den saakaldte store philologiske Examen (Laud.); begyndte derpaa først at høre theologiske, og siden juridiske Forelæsninger; men opgav disse Studier af Forkjerlighed for den nyere Literatur, og i Særdeleshed for Theatret og den dramatiske Digtekonst; rejste i Efteraaret 1782 til Kiel, hvor han, tildeels i Selskab med sin tidlige Ungdomsven O. J. Samsøe, tilbragte et Aar, og især høstede gavnlig Frugt af Philosophen J. N. Tetens's Veiledning og Lære;

gik derfra til Leipzig; rejste i April 1784, i Selskab med Samsøe, over Prag, Wien, München og Mannheim til Paris, og hjemkom til Kjøbenhavn i Slutningen af October samme Aar; deeltog 1786 i Oprettelsen af „Selskabet for Efterslægten", i hvis Bestræbelser han tog driftig Deel; begyndte i Aaret 1788, efter Tilladelse af den ny Universitets Patron, Hertugen af Augustenborg, at holde offentlige Forelæsninger over Æsthetik og Rhetorik; men tiltraadte i Juli 1789 en ny Reise til Tydskland, hvorfra han vendte tilbage i November s. A. Blev d. 14de Maj 1790 udnævnt til extraordinair Professor i Æsthetiken ved Kjøbenhavns Universitet; s. A. Medlem af Commissionen for at udarbejde en ny Psalmebog; 1793 tillige Privatsecretair hos Hertugen af Augustenborg, og 1794 Secretair i Commissionen angaaende Universitetet og de lærde Skoler (indtil 1805); d. 12te April 1799, efter Ansøgning, entlediget fra sit Professorat (jvfr. „Iris og Hebe" 1799, II. S. 199), og modtog i dets Sted (indtil 1805) en Lærerplads i Historien ved det af Hofpræst Chr. Joh. R. Christiani oprettede Opdragelses-Institut, i hvilket han kort efter tillige blev Bestyrer for den lærde Underviisning; 1801 Lieutenant à la suite ved Kronprindsens (siden Kongens) Livcorps; 1805 Lærer ved den kongelige dramatiske Skole (indtil 1816); d. 12te Juni 1807 Inspector i det pædagogiske Seminariums danske Klasse; samme Aar Capitain ved Kongens Livcorps, og havde, som saadan, Vagt paa Universitets-Bibliotheket under Bombardementet (see Engelstofts Univ.- og Skole-Annal. 1807, II. S. 291); 1809 Medlem af den Kongl. Theater-Direction; d. 28de Januar 1810 Ridder af Danebroge; fik 1811 Diplom som Doctor Philosophiæ fra Kiel; udnævntes d. 21de Decbr. 1816 til Professor i Æsthetiken og det danske Sprog samt sammes Literatur, og d. 18de Juli 1817 til Professor ordinarius, ved Kjøbenhavns Universitet, med Anciennitet fra 1ste Jan. 1814; foretog i Sommeren 1819 en Rejse til Holsteen og deeltog, under sit Ophold i Hamborg, i Klopstocksfesten i Juli s. A.; blev d. 22de April 1820 Assessor (samt Secretair til 1822) i Consistoriet; optoges d. 15de Decbr. s. A. til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs historiske Klasse, og blev 1821 Medlem af Selskabets Ordbogscommission (jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 430); var Universitetets Rector 1826—1827; blev d. 13de Juli 1828 afskediget i Naade som Capitain i Kongens Livcorps; men d. 18de October s. A., efter Begjæring, igjen optagen i Corpset som Capitain à la suite med sin forhen havte Anciennitet; udnævntes d. 1ste Novbr. s. A. til virkelig Etatsraad. Hans 50 Aars Studenterjubilæum højtideligholdtes i den kjøbenhavnske Studenterforening d. 16de Juli 1825 (jvfr. Kbhvns Morgenbl. 1ste Aarg. 1825, Nr. 86 og 87; N. Aftenbl. 1825, Nr. 30. 32; „Dagen" 1825, Nr. 176; Messager franç. du Nord 1825, p. 417—18). Var Medlem af Selskabet til

de skjønne Videnskabers Forfremmelse; af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; af det skandinaviske Literatur-Selskab, samt af flere andre videnskabelige Samfund. † 22de April 1830 paa Bakkehuset. — * 31/8 1798 Karen Margareta Heger (f. 18/10 1775, † 21/1 1829), en Datter af Conferenceraad, Assessor i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten, Hans Heger og Anna Louise f. Drewsen, (samt Forfatterinde af 3 Breve, aftrykte i „Poul M. Møllers Levnet, ved F. C. Olsen", S. 81—84, 85—87, og i Øst's „Materialier" Nr. 28). — („Erindringer af mit Liv. Ved K. L. Rahbek." I.—V. Deel. Kbh. 1824—1829; Autobiographi i Kofods Conversations-Lex. XXVI. S. 198—209; Biographi i Molbechs „Dansk poetisk Anthologie", II. S. 216—257; i (Barfods) poet. Læsebog, S. 502—11. 606—7; Nekrolog, af Fr. Thaarup, i „Tritogenia" VII. S. 180—204, og i Kbhvns Skilderi 1830, Nr. 34. 35. 46; „Dagen" 1830, Nr. 98. 143; af J. Møller i L. T. 1830, Nr. 32. 33. 34; jvfr. [A. E. Boye's] „Samling af Skrivter til Erindring om Knud Lyne Rahbek og Karen Margareta Rahbek, fød Heger. Kbh. 1831"; „Etatsraad, Professor og Ridder Knud Lyne Rahbeks, og Fru Karen Margarethe Rahbeks Mindekrands. Samlet og forlagt af J. L. Beeken. ibid. 1830"; „Ved Etatsraad og Professor Knud Lyne Rahbek's Jordefærd i Frederiksberg Kirke den 28de April 1830. Af J. P. Mynster. Kbh."; „Figaro" 1841, I. S. 133—44; 147—166, af P. L. Møller; Nyerups Mägaz. for Rejseiagttagelser IV. S. 373—75; Oehlenschlägers Levnet, I. S. 104—6. 134—35. 139. 189. 226—34; II. S. 318. 342—44. 365—68; J. K. Høst's Erindr. S. 122. 129. 146—49. 153; H. Steffens „Hvad jeg oplevede", II. S. 75—79. 81. 111—12. 126; „Valkyrien" 1831, II. S. 83—84; 1832, III. S. 2—4; Worms Breve til Nyerup i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 207—8; Øst's „Materialier", S. 507, 8; Thortsens Udf. ov. d. danske Literatur, S. 95—100; Ersch u. Gruber Allg. Encykl. 1ste Sect. XXIX. S. 94. — Hans Portrait foran Nyerups Nytaarsgave „Frigge" for 1813; lithographeret i Em. Bærentzens & Comp. Institut, i „Figaro" 1841, Bd. I. — Büste, af F. C. Krohn, 1830; modelleret i Gibs af P. Gianelli. — Om Monumentet over ham og hans Hustru, see „Dagen" 1833, Nr. 227).

Den unge Darby. Et alvorligt Skuespil i tre Handlinger. Kbh. 1780. opf. d. 6. Apr. 1780. (L. E. 1780, Nr. 35; jvfr. Adresse-Compt. Efterretn. 1780, Nr. 58; Rahbeks pros. Forsøg I. S. 220—22; Erindr. I. S. 293. 313—24). Overs. paa Tydsk af C. H. Reichel i „Dänisches Theater", 1ster Bd. Flensburg u. Leipzig 1783. (Allg. D. Bibl. LIV. 418—19). — Breve fra en gammel Skuespiller til hans Søn. Kbh. 1782. [En forøget og omarbejdet Udgave af de Skuespillerbreve, han først havde ladet indrykke i Almindel. Dansk Bibliothek, 1778—79]. (L. E. 1787, Nr. 10, af L. C. Sander; jvfr. Erindr. I. 257—61; 392—98; II. 194—96). Paa Tydsk: Briefe eines alten Schauspielers an seinem Sohn, von Rahbek, unter den

Augen des Verfassers übersetzt von C. H. Reichel. Kopenh. 1785. — Et og andet i Anledning af Hr. Nordahl Bruns Forsvar for vore gamle Kirke-Skikke mod Dr. Pastholm. Kbh. 1785. (ogsaa i „Minerva" 1785, August, S. 1—32; jvfr. L. E. 1785, S. 568, af O. Worm; „Eet og Andet til Hrr. Rahbek, i Anledning af Hrr. Nordahl Bruun. Kbh. 1787"; Krit. og Antikr. H. II. S. 412—16, 428—32; Erindr. III. S. 58—61). — Prosaiske Forsøg. I.—VIII. Samling. Kbh. 1785—1806. (L. E. 1786, Nr. 17. 18; 1791, Nr. 38; 1793, Nr. 34; 1798, Nr. 36; „Iris" 1791, I. 211; 1793, I. 322—23; „Iris og Hebe" 1796, I. 255; 1799, II. 324—29; „Dana" 1793, S. 56—58; Skandinav. Museum 1798, I. 413—26; Journal de la littérat. etrang., Paris, Ir année, p. 33—34, af M. Brun; jvfr. Erindr. I. S. 294—95 (om „Sophie Brauneck"); II. S. 77, IV. 454, og „Athene" V. 503 (om Skuespillet „Sommeren eller det kiøbenhavnske Landlevnet"). Værket er paa Tydsk oversat deels af L. C. Sander under Titel af Moralische Erzählungen. I.—II. Theil. Kopenh. u. Leipz. 1800—1801. (L. E. 1800, Nr. 24; Allg. D. Bibl. LV. 65), deels af L. H. Tobiesen under Titel af Prosaische Versuche. I. Theil. Hamburg 1800. (Jen. L. Z. 1801, IV. S. 503—4; Erlang. L. Z. 1801, Nr. 139). Paa Svensk haves deraf: Fortalaren eller Tidens Seder. Göthebørg 1797. Den Fortrolige, et Skuespil i 1 Act. Lund. eod. a. Sidstnavnte Stykke findes ogsaa paa Tydsk tilligemed „Sophie Brauneck" i L. C. Sanders Auswahl dänischer Lustspiele für Deutsche, 1stes Bdchn. Zürich 1794. (Jen. L. Z. 1794, IV. S. 267). Fortællingen „Eulalia Meinau" er af L. C. Sander paa Tydsk indf. i Eggers's „Deutsches Magazin", Bd. XI. 1796, S. 184—212; 366—90; 581—615, og derfra aftrykt i „Kostbarkeiten zur angenehmen Unterhaltung", Königsberg 1797. Skuespillerinde Caroline Becks Minde, som findes bag i 1ste Deel af prosaiske Forsøg, har forhen staaet i Reichard's Theateralmanach, hvorfra det siden blev optaget i Reinecke's Biographien deutscher Schauspielerinnen. — Svar paa det første litteraire Product fra J. F. Morthorsts Presse. Kbh. 1787. (Krit. og Antikr. H. I. Nr. 6, af Tode; jvfr. Erindr. III. 151—54, og Art. P. A. Heiberg (I. 612). — Dramaturgiske Samlinger. I.—II. Bd. og III. Bd. 1ste Hefte. ibid. 1788—91. (L. E. 1789, Nr. 46. 47; 1792, Nr. 17, af W. H. F. Abrahamson; Krit. og Antikr. 1790, Nr. 28 og 30). — Lommebog for Skuespilyndere. ibid. 1788, med 3 Portr. (Krit. og Antikr. H. I. S. 265—272. 378, af Tode; L. E. 1790, Nr. 3, af W. H. F. Abrahamson). — Tale over Henrik Gerner, holden i Selskabet for Efterslægten. ibid. eod. (ogsaa i „Minerva" 1788, II. 87—122; r. af Tode i Krit. og Antikr. 1789, Nr. 42; jvfr. Erindr. III. 146). — Til Publicum, i Anledning af Baggesens: Til det virkelige Publicum. ibid. 1789. (Krit. og Antikr. 1789, Nr. 27, af Tode; jvfr. Erindr. III. 212—215. 218—21; J. Baggesens Levnet, ved A. Baggesen, I. S. 184—85). — Aftvunget Svar til Forfatteren af dramatiske Tillæg (ɔ: Tode). ibid. eod. (jvfr. Erindr. III. 210). — Die Matrone von Ephesus, Lustspiel in einem Aufzuge von G. E. Lessing. Ergänzt durch K. L. Rahbek Mannheim 1790. Overs. paa Dansk af D. F. Staal. Kbh. 1791. (Allg. D. Bibl. CII. 104; L. E. 1791, Nr. 48). — Dramatisk og Litterarisk Tillæg. (Til Morgenposten"). I.—II. Hefte. (Nr. 1—34). Kbh. 1792—93. [Er en Fortsættelse af de dramaturgiske Bidrag, som i Aarene 1790—91 indrykkedes i selve „Morgenposten"]. („Iris" 1792, I. 107—8; L. E. 1794, Nr. 21; jvfr. Erindr. IV. 164—69). — Tale i Selskabet for Efterslægten, (i Min. 1794, I. 294—309), aftr. med J. P. Rosenstand Goiskes Tale sammesteds, samt Beretning om Selskabets Tilstand. Kbh. 1794. — Poetiske Forsøg. I.—II. Deel. Kbh. 1794—1802. [2den D. o. m. T.: Samlede Digte. Af 1ste Deel blev 1803 gjort et nyt Oplag, som ligeledes baade har Titel af Poet. Forsøg 1ste Deel, 2den Udgave

og tillige af Samlede Digte]. (L. E. 1798, Nr. 37; 1803, Nr. 18). — Peter Frederik Suhms Minde, en Tale, holden i det forenede Selskab. s. l. & a. (ogsaa i »Minerva« 1798, IV. 201—17, og i „Suhmiana«, eller 16de Deel af Suhms samlede Skrifter, Kbh. 1799, S. 436—50). — Danſk Læsebog og Exempelsamling til de forandrede lærde Skolers Brug. I.—II. Bd. Kbh. 1799—1804. 3die Udg. ib. 1818—1825. (Univerſ. Journ. VII. 187—88, af J. Baden; L. E. 1799, Nr. 38; 1804, Nr. 31, ſvſr. Rahbeks Svar i »Den Danſke Tilſkuer« 1804, Nr. 65; Kiel. L. J. 1810, Nr. 20—24; N. Aftenbl. 1825, S. 403; Kbhvns Morgenbl. 1825, S. 584—86; ſlgn. Rahbeks Forelæsninger ov. Fædrelandets æſthetiſke Literatur, i »Minerva« 1805, II. 184—207). — Bidrag til den danſke Digtekunſts Hiſtorie, uddragne af Forelæsninger holdne over dette Æmne i Vintrene 1798—1800 ved R. Nyerup og K. L. Rahbek. I.—IV. Deel. (3. og 4. D. o. m. Tit.: Den danſke Digtekunſts Middelalder fra Arrebo til Tullin, fremſtillet i academiſke Forelæsninger o. ſ. v. I.—II. Deel. Kbh. 1805—8). Kbh. 1800—1808. Underſtøttet af Selſkabet til de ſkjønne Videnſkabers Forfremmelſe. (L. E. 1805, Nr. 29. 30; 1807, Nr. 13; 1808, Nr. 50. 51, af W. H. F. Abrahamſon. — Som Prøve af disſe Forelæsninger udkom: Anders Arreboe. Kbh. 1799; ſvſr. Badens Univerſ. Journ. VII. 180). Udſigt over den danſke Digtekunſt under Kong Frederik den Femte. Ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Kbh. 1819. [er at anſee ſom 5te Deel af nysanf. Værk]. (Revue encyclopéd. 1822, Mai, anm. af P. A. Heiberg, ſvſr. Aftenbl. 1823, Nr. 18). Bidrag til en Udſigt over danſk Digtekunſt under Kong Chriſtian den Syvende ved K. L. Rahbek og R. Nyerup. Førſte Deel, indbefattende Tidsrummet 1766—75. Kbh. 1828. [at anſee ſom 6te Deel af det hele Værk om danſke Poeter]. (Kbhpoſt. 1828, Nr. 101; L. T. 1829, Nr. 35; M. f. L. I. 229—40, af C. A. Thortſen, ſvſr. Kbhpoſt. 1829, Nr. 63. 64. 65; Hoſt's Nord. Muſeum 1829, H. 1. S. 71—72. — Prøver af disſe Forelæsninger, i »Hesperus« VII. ɔ: »Læsning i blandede Æmner« III. S. 1—37; 423—44; 527—35). — Fierne Glenlyd af Danmarks anden April 1801. Kbh. 1802. — Tale og Sange d. 2. April 1802 i en Forſamling af Hs. kgl. Høihed Kronprindſens Livcorps. ibid. 1802. — Om den danſke Stiil, et Forſøg. ibid. eod. (L. E. 1802, Nr. 9). 2det Opl. ibid. 1813. 3. noget forbedr. Opl. ib. 1822. 4de, lidet forandrede Opl., beſørget ved A. E. Boye, u. T.: Lærebog i den danſke Stiil. ibid. 1833. — Haandbog i den europæiſke Statshiſtorie. ibid. 1803. Andet forbedr. Opl. ibid. 1805. (L. E. 1803, Nr. 27). — Nye A.B.C. og Læſebog. ibid. 1803. 1812, m. 25 Kbb. — Samlede Fortællinger. I.—IV. Bd. Kbh. 1804—14. (L. E. 1809, Nr. 45. 46. 47). — Herman og Dorothea. Forſpil i een Act og paa Vers, til Brug for den kongelige dramatiſke Skole i Anledning af Kongens og Kronprindſens Fødſelsdage 1807. Kbh. — Hans Roſtgaard og hans Huſtru, eller Anſlaget mod Cronborg. National-Drama i tre Acter og paa Vers. ibid. 1808. Underſtøttet, ligeſom hans øvrige National-Dramaer, af Selſkabet til de ſkjønne Videnſkabers Forfremmelſe. (Hoſt's »Theaterblad« 1808, Nr. 17). — Anna Colbjørnſen. En dramatiſk Situation i to Acter. ibid. eod. (»Den Danſke Tilſkuer« 1808, Nr. 82—84). — Trondhjems Befrielſe. Et National-Drama i fire Acter. ibid. 1809. — Det oſtindiſke Shawl. Lyſtſpil i 3 Acter. ibid. eod. — Skottekrigen, eller Bondebrylluppet i Guldbrandsdalen. National-Drama i 3 Optog og paa Vers. ibid. 1810. — Solen eller Ugebladet. Lyſtſpil i 1 Act. ibid. eod. — Kong Frederik den Anden i Ditmarſken. National-Drama i 3 Acter og paa Vers. ibid. 1811. — Tyve Aars Feſten, eller den uventede Indqvartering. Skuesſpil i een Act. ibid. eod. — Peder

Skram, Danmarks Værnehals, eller: De danske Riddersmænd. National-Drama i 5 Acter og paa Vers. ibid. 1812. (Allg. L. Z. 1815, III. Septbr. Nr. 208, S. 93—96). — Tordenskjold i Marstrand. National-Drama i 3 Acter med Sange. ibid. 1813. — Samlede Skuespil. I.—III. Bind. ibid. 1809—13. (Samlingen bestaaer af de ovenanførte, i Aarene 1807—13 udkomne Dramaer (med Undtagelse af »Det ostindiske Shawl« og »Solen«); jvfr. Fortalen til C. Prams Oversættelse af Gengiskan i China, S. XXI.; Molbechs Anthol. II. 245). — Om Skuespillerkunsten. Forelæsninger holdne paa den kongl. dramatiske Skole i Kbh. ibid. 1809.

Forføreren. Borgerligt Sørgespil i fem Acter. Kbh. 1814. (Jvfr. »Den Danske Tilskuer« 1792, Nr. 81; 1806, Nr. 40, S. 317; Baggesens »Lillesøndagaften«, S. 16).

Om Ludvig Holberg som Lystspildigter og om hans Lystspil. I.—III. Deel. Kbh. 1815—17. (Nord. Tilsk., Nr. 46. 47; »Athene« VI. 350—66; »Dansk Minerva« VI. 1818, Marts, S. 266—68 (af R. Borch); April. S. 348—56, af Rahbek; Høst's Søndagsbl. 1818, Nr. 4—5; Allg. L. Z. 1818, III. Nr. 238, S. 161—67).

Over vor poetiske Litteratur under Christian den Sjette. Kbh. 1816. (ogsaa i »Dansk Minerva« II. 1816, Januar, S. 1—76, og foran »Udsigt over den danske Digtekunst under Kong Frederik den Femte«, S. 1—LXX).

Svar paa Hr. Professor Oehlenschlägers: »Til Publicum i Anledning af Lystspillet Freyas Alter, forkastet af Theatercensorerne«. Kbh. 1816. 32 S. 8. (Høst's Søndagsbl. 1816, Nr. 33).

Frimurertaler holdne i de kiøbenhavnske ⧉ af Br. K. L. Rahbek, Taler i ☐ Z. t. R. Trykt for Brødre. Kbh. 5816.

De antiquissimis ecclesiæ danicæ lingua vernacula *hymnariis*, hymnorumque *autoribus*. Programma (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationsfest). Hauniae 1818. 23 pagg. 4to. (jvfr. L. T. 1818, S. 795—97. Den holdte Tale oversatte han selv paa Dansk i »Minerva« VII. 1818, Novbr., S. 440—58).

Nordiske Fortællinger. I.—II. Bd. Kbh. 1819—21. (L. T. 1820, Nr. 22).

Theano. Nytaarsgave for Murere 5821. Kbh.

Eos. Nytaarsgave for Murere 5822. Kbh.

Bidrag til den Danske Skueplads's Historie i dens første Aarhundrede, fra den aabnedes d. 23de Septbr. 1722 indtil dens Jubilæum den 23de Septbr. 1822. Kbh. 1822. (»Dagen« 1822, Nr. 258).

Metis. Nytaarsgave for Murere 5823. Kbh.

Tale, holden i Anledning af Kongens Fødselsfest i Selskabet den nye Forening d. 1. Febr. 1823. Kbh. (ogsaa i »Hesperus«, VIII. ɔ: »Læsning i blandede Emner« IV. 1823, S. 209—29).

St. Johannes. Nytaarsgave for Murere 5824. Kbh.

Tale i Selskabet for Efterslægten d. 4de Marts 1824. Kbh.

Erindringer af mit Liv. I.—V. Deel. Kbh. 1824—29. (L. T. 1824, Nr. 28. 29; 1825, Nr. 36; 1826, Nr. 12. 13; 1827, Nr. 51; »Für und aus Kopenhagen« 1825, Nr. 4; Messager franç. du Nord 1825, p. 441—42; »Nemesis« 1828, Nr. 4; Molbechs Anthol. II. 249; Revue encyclop. 1825, Mars. — Brudstykker ere iforveien i »Hesperus« VIII. ɔ: »Læsn. i blandede Emner« IV. 531—54 [ogsaa

særsk. aftr. m. T.: Erindringer af mit Liv. Kbh. 1823. 21 S. 8; jvfr. L. T. 1824, S. 14—16; „Aftenbl.“ 1823, S. 280], samt i „Nyt Aftenblad“ 1824, Nr. 9. 24. 31. 35; 1826, S. 354. 403). 1.—2. D. ere udtogsviis oversatte paa Tydsk und. Tit: Erinnerungen aus meinem Leben, von K. L. Rahbek. Aus dem dänischen Original ausgezogen und ins Deutsche übertragen von L. Kruse. I.—II. Theil. Leipz. 1829. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1830, Nr. 65, S. 520; Bl. f. lit. Unterh. 1830, Nr. 164).

Tale i Selskabet: Den ny Forening d. 26. Novbr. 1825. Kbh.

Tydsk prosaisk Læsebog for den studerende Ungdom. Kbh. 1827.

Tydsk poetisk Læsebog for den studerende Ungdom. Kbh. 1828.

Eleusis. Nytaarsgave for Murere 5830. Kbh.

Han har oversat efterfølgende Skrifter, samtlige trykte i Kjøbenhavn:

a) af Latin: Quinti Horatii Flacci Brev til Pisonerne, overs. til Brug ved Forelæsninger. 1790. (L. E. 1790, Nr. 46; „Iris“ 1791, I. 85—90, af Tode; Krit. o. Antikr. H. X. Nr. 29; Jen. L. Z. 1791, Nr. 321). — B. Thorlacius' Sørgeminde og Tale over Kong Christian VII. (i Kbhvns Universitets Sørgehøjtid i Anledning af det kongelige Ligs Bisættelse i Roeskilde, 28. Juli 1814, p. 3—33). — Sammes Indbydelsesskrift til Sørgefesten for og Mindetale over J. G. Greve af Moltke, 1818, tr. 1819 (ogsaa i „Dansk Minerva“ VIII. 1819, Januar, S. 1—56). — L. Engelstofts Lykønskningsdigt i Anledning af Sorø Academies Indvielsesfest d. 21de Mai 1827 (collateral med Texten, og siden optrykt i Liunges „Hertha“ 1827, II. 403—24; jvfr. Pøt's „Archiv“ VII. 349). — Ermoldi Nigelli Narratio de baptismo Haraldi Danorum regis Ao 826 (i Scr. RR. DD. T. I. p. 398), i F. Münter's: „Om Kong Harald Klaks Daab og den christelige Kirkes Begyndelse i Danmark“, 1826, S. 52—67.

b) af Engelsk: Den skinsyge Kone, Lystspil i 5 Acter af Colman. 1789. (ogsaa i Gyldendals Saml. af Skuespil, Bd. XII.). — Betragtninger over Krigen med Danmark. Uddraget af Flowers political Review. 1807. — Postkarethen, eller Enken Mildings Levnet og Tanker. (Med en Fortale af F. C. Gutfeld). 1814. — Doctor Syntaxes Reise efter det Maleriske. Et Digt. 1820. (L. T. 1820, Nr. 27; „Tilskueren“ 1819, Nr. 2. 6. 8. 10. 19—20; 1820, Nr. 7—8. 9). — Halidon Hill. En dramatisk Skildring ved Walter Scott. 1823 (1822). — Marino Faliero, Doge af Venedig. Sørgespil i fem Acter af Lord Byron (o. m. T.: Dramatisk Nytaarsgave for 1823). — De tvende Foscaris, en historisk Tragoedie af Lord Byron. 1827. (ogsaa i Liunge's „Hertha“ 1827, II. 305—352; III. 1—67). — Historisk Omrids af den græske Revolution, med Anmærkninger om Tingenes Forfatning der i Landet ved Slutningen af 1825, ved W. M. Leake. 1827. — Kjøbmanden i Venedig. Lystspil i 5 Acter af W. Shakspeare. 1828 (1827). (jvfr. Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 101). — Andeel i Oversættelsen af Macbeth i L. C. Sanders „Forelæsninger over Shakspeare og hans Sørgespil Macbeth“. 1804. (see „Dagen“ 1824, Nr. 98).

c) af Fransk: Diderots Theatralske Verker, tilligemed en Samtale over den dramatiske Digtekunst. Første Deel. 1779. (L. E. 1783, Nr. 8). — Figaros Giftermaal eller Den gale Dag. Comedie af Beaumarchais. 1786. — Eddikemanden og hans Hiulbør. Skuespil i 3 Acter af Mercier. 1788. (Krit. og Antikr. 1789, Nr. 47, af Tode; L. E. 1790, Nr. 13, S. 203—8, af W. H. F. Abrahamson). — Nogle Dele af Florians i Aarene 1791—1803 paa Dansk i 9 Bind udkomne Værker [Stella, en Hyrderoman i 6 Bøger, med Sange. 1791. (L. E. 1792, Nr. 5; „Iris“ 1792,

I. 152 54; Krit. o. Antikr. H. X. Nr. 29); Galathea, en Hyrdereman i fire Bøger, med Sange; og tre Fortællinger. 1793. („Iris“ 1793, I. 107; „Dana“ 1793, S. 64 —66; L. E. 1793, Nr. 52; Krit. og Antikr. H. XII. Nr. 28); Sancho, Celestine, Bliomberis og Camire, fire Fortællinger. 1794. (L. E. 1793, Nr. 52; „Iris“ 1794, I. 94; Krit. o. Antikr. H. XIV. Nr. 31); Fabler. 1798. („Iris o. Hebe“ 1798, II. 359—66; L. E. 1799, Nr. 23); Efterladte Værker, tilligemed hans Levnet. 1802. (L. E. 1802, Nr. 11); Sidste digteriske Arbeider. 1803]. — Marmontels nyeste Fortællinger. Første Deel. 1794. (L. E. 1794, Nr. 40, af J. K. Høst). — Den franske Republiks Constitution antaget 1795, med Boissy d' Anglas Indledningstale. 1797. [ogsaa i Thaarups Arkiv for Statistik III. 1—152]. („Iris o. Hebe“ 1797, III. 245). — Mariane, Syngestykke i en Act (af Marsollier). 1798. — Gaardkiøbet, efter Duval (i 5te Aarg. af Qvartalbladet: „Søsterlig Velgjørenhed“). — Elisa Werner, eller Uskyld feirer. Skuespil i 3 Optog, efter Guilbert Pixérécourt. 1806. — De to Fædre eller Underviisningen i Botaniken. Comedie i to Acter af Emanuel Dupaty. 1806. — De giftefærdige Piger. Comedie i 3 Acter af L. B. Picard. u. A. (1807). — Comediegiftermaalet, eller De bleve tagne ved Næsen. Comedie i een Act efter Dorvigny. 1807. — Døbefeilen, eller Moderen sin Datters Rival. Comedie i een Act af Picard. 1807. — Den nye Fædreskole, eller Fader og Søn paa Moden. Lystspil i een Act af Etienne og Gaugiran Nanteuil. 1807. — De tre Manerer. Lystspil i een Act, paa Vers, af Maurice. 1807. — Mistro og Skjelmeri. Comedie i 1 A. og paa Vers af Dieulafoy. 1807. — Anmærkninger over Hans Britanniske Majestæts i September 1807 udgivne Erklæring, af F. H. Bjørnsen (C. B., Baron af Selbye). Med Noter. 1807. 47 S. 8. — Undersøgelse af det svenske Svar paa Danmarks Erklæring, skrevet paa Fransk ved Elbens Bredder 1808 (af C. F. v. Hellfried). 1808. 32 S. 8. — De forliebte Galenskaber. Comedie i tre Acter af Regnard. 1812. — Den Gierrige eller Gnieren. Comedie af Moliere. 1812. — J. B. P. Molieres udvalgte Skrifter, paa ny fordanskede til Skueplads[e]ns Brug. Første Bind. (indeholdende: Den indbildte Syge, Mændenes Skole, Don Juan og Tartuffe). 1813. [Hvert af disse Stykker ogsaa med særskilt Titelblad og Aarstal 1814]. (L. T. 1814, Nr. 22; Høst's „Dannora“ 1814, Nr. 22; jvfr. Kbhvns flyv. Post 1827, Nr. 75 (ang. Oversættelsen af „Tartuffe“). — Noter og Blandinger, skrevne ved General Montholon. I.—II. Bd. 1823—24. (udgjør 4.—5. Bd. af „Mindeskrifter til at oplyse Frankriges Historie under Napoleon, skrevne paa St. Helena efter hans Dictater af de Generaler, som have deelt Fangenskab med ham, og udgivne efter de med Napoleons Haand heelt igjennem rettede Manuskripter“). — Den franske Revolutions Historie fra 1789 til 1814 ved A. F. Mignet. I—II. Deel. 1826—27. (L. T. 1828, Nr. 43—46. 48, af J. Møller; „Nemesis“ 1828, Nr. 2. 3). — Napoleons Levnet udaf Biographie nouvelle des contemporains, ved J. Norvins. I.—II. Bind. 1826—27.

d) af Tydsk: Deserteuren af sønlig Kierlighed. Et Lystspil i 5 Acter af Stephanie den Yngre. 1781 (og i Gyldendals Saml. af Skuespil, Bd. IX.). — De Skinsyge. Comedie i 3 Acter, efter Schröders Bearbeidelse af den engelske Original. 1798. — Julie og Romeo, efter Weisse. — Nathan den Vise, et dramatisk Digt i 5 Optog af G. E. Lessing. 1799. (L. E. 1799, Nr. 13, af L. C. Sander). — Udsøgte Fortællinger af Lafontaine. I.—II. Deel. 1799. — Friherre Qvintus Heymeran v. Flammings Liv og Levnet. Af Freyer (Lafontaine). IIIdie Deel. 1799. (L. E. 1801, Nr. 49). — Tölz's Ledetraad i den almindelige Menneskehistorie. 1800. (2det Opl. Fredericia 1805). — Om Venskab, efter det Tydske, med Tillæg og Forandringer. 1800. (L. E. 1801, Nr. 34). — Naturvennen i afvexlende og interessante Forestillinger af den skildrende Verden for videlystne Børn.

1ste Hefte. Med 9 Kobbere. 1800. (L. E. 1800, Nr. 7). — Den Kunst at være lykkelig med Mænd, efter Göthe, Lafontaine, Wieland og J. J. Reusseau. Et Sidestykke til den Kunst at være lykkelig med Koner. Med nogle Forandringer. 1801 (1800), med illum. Kbb. (L. E. 1800, Nr. 42). — Wilhelm Meisters Læreaar. En Roman af Goethe. I.—IV. Deel. 1801(1800)—1802. (jvfr. „Der Eremit in Berlin, Unterhaltungsblatt für Gebildete, redig. v. E. E. v. d. Oelsnitz", 1827, Nr. 1). — Den Kunst at være lykkelig med Koner, efter Göthe, Lafontaine, Wieland o. fl. Et Sidestykke til den Kunst at være lykkelig med Mænd. 1802, med Kbb. (L. E. 1802, Nr. 8). — Lærebog for de høiere Religionsclasser i de lærde Skoler af A. H. Niemeier. 1802. (udkom i 2 Afdelinger). 2det Opl. 1809. 3die Opl. 1813. (L. E. 1803, Nr. 23; jvfr. Møllers Theol. Bibl. XVI. 200; XVII. 274). — A. H. Niemeiers oplysende Anmærkninger og Tillæg til hans Lærebog for de høiere Religionsclasser, tilligemed Underviisnings-Methodiken herved. 1802. (L. E. 1803, Nr. 23). — Haandbog i Æsthetiker for dannede Læsere af alle Stænder. I Breve af J. A. Eberhard. 1ste Deel. 1803. — Tancredo. Ridder-Sørgespil i 5 Acter af (Voltaire og) Goethe. 1803. — C. G. Hermanns Lærebog i den christelige Religion til Brug for de forandrede lærde Skoler, paa Vedkommendes Anmodning overs. 1803. 2det Opl. 1807. (L. E. 1803, Nr. 40, af P. E. Müller). — Lorenz Stark, en Karakteerskildring af Engel. 1804. O. m. T.: Bibliothek for Menneskekundskab, 1ste Bd. (L. E. 1804, Nr. 15). — Første Billed- og Læse-Bog til Forstandens hensigtspassende Sysel og behagelig Tidsfordriv for Børn, der begynde at læse, af J. A. C. Loehr. 1804, m. 16 Kbb. Andet Opl. 1818. (L. E. 1804, Nr. 51). Anden Billed- og Læsebog o. s. v., af J. A. C. Loehr. 1806, m. Kbb. Andet Oplag, 1818. (L. E. 1806, Nr. 4). — Gallerie for de fornemste Kunster og Haandverk. En lærerig og underviisende Billedbog for Ungdommen. 1805. (1804). (L. E. 1804, Nr. 51). Andet Opl. 1814, med 22 Kbb. af Grosch. — Den Kunst at blive en god Pige, Hustru, Moder og Huusmoder. Haandbog for voxne Døttre, Hustruer og Mødre, skrevet af J. L. Ewald. I.—II Bd. 1805 (1804). (L. E. 1804, Nr. 52). — Wilhelm Tell. Skuespil af Schiller. 1805. (L. E. 1805, Nr. 37, af C. Pawels; L. T. 1814, Nr. 27). — Det fortryllede Slot eller Grev Tungers Historie af Baron Knigge. 1805. O. m. T.: Bibliothek for Menneskekundskab, 2det Bd. (L. E. 1805, Nr. 3). — Manden af Ord, Skuespil i fire Acter af Iffland. 1806. — Kort Tænkelære, som Forberedelse til skriftlige Udarbeidelser, af J. C. Dolz. 1807. 2det Opl. 1812. (L. E. 1809, Nr. 37). — Den lille Uglspil og Syvsoveren, eller Giengangeren paa Beausolgaard. Comedie i 3 Acter af Kotzebue. 1807. — Religionshistorie for Ungdommen, til Brug for Forældre, Præster, Lærere og Lærlinge, af J. L. W. Scherer. Efter 3die forbedrede Udgave. I—II. Deel. (I. det gl. Test. Hist., II. det nye Test. Hist. indtil vore Tider). 1808. — To Døttre for een. Skuespil i 3 Acter. 1808. — Ægtestandsscenen. Et Lystspil i et Optog og paa Vers af Kotzebue. 1810. — Sandhed har Løn. Skuespil i 4 Acter af Kotzebue. 1810. — Anstændighedslære for Ungdommen af Dolz. 1810. (L. E. 1810, Nr. 42; „Penia" 1810, Nr. 24). — Syv Søstre i een Person eller Skuespillerinden af Kjerlighed. Comedie i een Act af A. Kotzebue. 1811. — Valgslægtskaberne. En Roman af Goethe. I.—II. Deel. 1811—12. — Slavinden i Surinam. Skuespil i 5 Acter af Kratter. 1812. — Minona, en underholdende Læsebog for unge opvoxende Piger til deres Sæders Dannelse, af J. Glaz. 1812. 2det Opl. 1827. (L. T. 1813, Nr. 10). — Maria Stuart. Sørgespil i fem Acter. Af Schiller. 1812. (L. T. 1814, Nr. 27 og 29; Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1823, S. 14). — Johanna d'Arc, Orleans Mø. Sørgespil i fem Acter med Prolog af Frederik Schiller. 1813. (L. T. 1814, Nr. 27 og

29; »Theatret« af Kruse, Bd. II. S. 73—95; Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 15). — Maskerne. Comedie i 1 Act af Kotzebue. 1813. — Munken fra Carmel. Sørgespil i 5 Acter efter Cumberland og Dahlberg. 1813. — Hollænderne. Skuespil i 5 Acter (af Goldoni) efter Ryons og Becks Bearbeidelse. 1814. — Kabale og Kjærlighed. Et borgerligt Sørgespil i 5 Acter af Fr. Schiller. 1814. — Malesherbes Roser. Et landligt Maleri i 1 Act af Kotzebue. 1814. — Leontine. En Roman af A. v. Kotzebue. I.—II. Deel. 1814—15. (L. T. 1815, S. 270—72). — Gaaden, Lystspil i 1 Act paa rimede Vers af Contessa. 1815. — Hustruen, Skuespil i 3 Acter af Kotzebue. 1815. — Det deelte Hjerte, Lystspil i een Act af Kotzebue. 1815. — Tale ved den mosaiske Friskoles Stiftelsesfeitid af G. Euchel. 1815. — Wallenstein. Et dramatisk Digt af Fr. Schiller. I.—II. Deel. 1815—16. (L. T. 1816, Nr. 26, af J. Møller). — Nicolaus Bonapartes, under Navn af Napoleon den Første, forhenværende fransk Keisers Levnet, indtil hans Ophold paa St. Helena, et Bidrag til det nittende Aarhundredes Historie. 1816. — Theaterfeberen. Lystspil i tre Acter af Carl Schall. 1816. — Det saakaldte Dydsforbunds og andre foregivne Foreningers Væsen og Virkende. En historisk Fremstilling af W. T. Krug. 1816. — Moliere, Charakteerskildring af Fulda; med Tillæg. 1816. — Wenzel Falck og hans Familie. Roman af A. Lafontaine. Oversat. I.—VI. Deel. 1817(1816)—1819. — Bonapartes Forhold og Samtaler paa St. Helena med Dr. Warden. 1817. — Det tilmurede Vindue, Lystspil i een Act, efter Kotzebue. 1817. — Martin Luther eller Kraftindvielsen. Tragoedie af Werner. 1818. (Tilsk. 1817, Nr. 100—101). — Balduin af Eickenhorst eller Befriermelsen af Korsleiren for Nicæa. Et historisk Skuespil i fem Acter af A. v. Kotzebue, overs. efter Forfatterens Manuskript. 1819. — Sappho, Sørgespil i fem Acter af Grillparzer. 1819. — Tegnebogen, Skuespil i 3 Acter af Kotzebue. 1819. — Amerikaneren. Lystspil i fire Acter efter Frederici og Vogler. 1820. — Forlegenhed og List, Lystspil i 3 Acter af A. Kotzebue. 1820. — Det sidste Middel, Lystspil i 4 Acter af Fru v. Weissenthurn. 1820. — Kongen fra igaar, Lystspil i 1 Act af Jb. Stampel Schütze. 1821. — Puddelen Hector eller Aubrys Hund, Farce i 1 Act af P. A. Wolff. 1822. — Salvator Rosa, Drama i 2 Acter efter Deinhardstein. 1823. (ogsaa i P. S. Martins »Idunna« 1822, H. 6. S. 32—98). — Ægtemanden som Elsker, eller Elskeren som Ægtemand. Lystspil i een Act ved Castelli (i Thortsens »Thalia« 1823, S. 145—80). — Revolutionen i Mexiko og Iturbides Thronbestigelse og Afgang. 1824. — Det stille Vand har den dybe Grund, Lystspil i fire Acter efter Beaumont og Fletcher af Schröder. 1824. — J. C. G. Johannsens Religionsforedrag for Jesu tænkende Bekiendere. I.—IV. Deel. 1828—30. — Don Carlos, Infant af Spanien. Sørgespil i fem Acter af Fr. Schiller. 1830. — Endvidere: Napoleon Buonapartes Kroning som Keiser af Frankrige, af P. A. Castberg, 1816; og de fem første Afdelinger af 2det Bind af Archenholtz's »Udsigt over det brittiske Folks Historie« (jvfr. J. H. Mejers Forerindring foran 5te Bd.). Oversatte Digte efter Fr. v. Schiller, indlemmede i den af Fr. Schaldemose udgivne Samling af Schillers oversatte Digte, Kbh. 1842 (1841).

e) af Svensk: (Granbergs) Historisk Skildring af Sverrigs forrige Konge Gustav IV Adolphs seneste Regjeringsaar, med Bilag. I.—III. Afdeling. 1810—12. (L. T. 1811, Nr. 17, af J. Møller). — Confirmanderne. Af Tegnér. 1821. 24 S. 12. (L. T. 1827, S. 505—11; »Nemesis« 1828, Nr. 1). — Smaadigte af Frederik Clasfen Horn. 1824. (Revue encycloréd. Mars 1825).

f) af Italiensk: Andeel i C. J. Boye's Oversættelse af Rossis Syngespil »Remilda og Constance«. 1822.

Af Maanedsskriftet »Minerva« var han »Medudgiver fra Juli 1785 til

Decbr. 1789 (jvfr. Art. C. H. Pram), og Ene-Udgiver fra 1794. Nogen Tid, fra Begyndelsen af 1798 til Septbr. 1799, i Forbindelse med Peter Collet, og derpaa atter alene. Indtil 1807 vedligeholdtes det (fra A. 1806 af kaldet „Ny Minerva„) som Maanedsskrift, 1808 som Qvartalsskrift, og ophørte s. A. (jvfr. Nyerups Magazin for Reiseiagttagelser IV. S. 378—82; „Nordia„ 1795, I. 82; „Tilskueren„ 1817, Nr. 56—57; 59—60; Kbh. Skilderi 1828, S. 1414; Erindr. III. 48—50; 55—85; 131—32; 354—55; IV. 247—49). De fleste af hans egne Bidrag hertil indtil 1800, af hvilke nogle ogsaa ere særskilt udgivne, opregnes paa 6 Blade i det 1801 udkomne nyerupske Minervaregister, hvortil kan føjes: Til Minervas Udgivere, 1786. I. S. 171—80; Til en Landsbypræstes Bryllup, 1786. II. 458—59; Til Madame Bjørn, 1787, IV. 79—80 (under Mærket P. O. N. ɔ: Publius Ovidius Naso); Til den 11 Februarii 1791, i Aarg. 1791, I. 295; Den gode Moder, Epilog, 1795, III. 219. (Hans Afhandling om Kjøbenhavns Universitets Forflyttelse [i „Minerva„ 1795, III. 230] er paa Tydsk oversat i „Dänische Blätter„ 2tes Heft, s. L. C. 1802, Nr. 5). Siden den Tid har han, blandt Andet, dertil leveret: Oversættelse af to Universitets-Programmer af J. Kierulf, et om Nationer, der i store Farer ikke have forsaget (i 1801, I. 164), og et om den Ulempe, Hierarkiet og Pavedømmet medfører Stater (i 1803, II. 43); Den beskrivende Digtearts Literatur hos os, 1801. IV. 298; 1802, IV. 144. 274; Sammenligning imellem Hexescenerne i Macbeth og Valkyriescenerne i Balders Død, 1803. III. 65. 209; IV. 181. 264; Om Censur og Trykkefrihed, 1804. I. 69; 1808, S. 181; Om Negerhandelen, 1804. III. 298; 1805, I. 189; 1806. III. 1. 142. 259; IV. 1; 1807. I. 199; Forelæsninger over Fædrelandets æsthetiske Literatur, 1805. I. 293; II. 184; Om Holberg som Lystspildigter, 1806. I. 140; IV. 20; Adskilligt udaf det danske Litteraturselskabs Archiv, 1807. III. 1. 133; Appian om Carthagos Ødelæggelse, overs. sstd. III. 253; IV. 36; Hvo er Auden i Hakon Jarl? sstd. IV. 200; Den historiske Artikel i Aarg. 1801—8; samt endeel historiske Skizzer i Aarg. 1802—4.

Fra Juli 1815 begyndte han at udgive: Dansk Minerva. I.—VIII. Bind. Kbh. 1815—19. Deri findes af ham selv, blandt Andet: Ogsaa et Par Ord om den skandinaviske Litteratureenhed, i I. 1815, Juli, S. 42—57; Joh. Phil. Rosenstand Goiskes Nekrolog, sstd. S. 64—84; Om en recenseret Peder Paars, sstd. Octbr., S. 318—63; — Dramatisk, scenisk, theatralsk, en Prøve af en anmeldt alphabetisk Haandbog i den skjønne Literatur, II. 1816, Juni, S. 73—78; — Om Klopstocks Indkaldelse til Danmark, og den umiddelbare Indflydelse deraf paa vor Literatur, III. 1816, Juli, S. 37—50; Tegnelser: litterariske, historiske, og af forskjelligt Indhold, sstd. Aug. S. 151—64; Septbr. S. 221—27; Om Selskabet til de skjønne og nyttige Videnskabers Fremme, dets Stiftelse og Stiftere, sstd. Septbr., S. 228—55; Tegnelser, sstd. S. 362—69; — Svar til C. Pram paa hans Skrivelse i Anledning af W. Prestons Afhandling om de tydske Skribenters Egenheder ꝛc., IV. 1817, Marts, S. 40—56; Andet Brev til Pram, sstd. Mai, S. 1—46; Noget om afg. Balletmester Vincenzo Tomaselli Galeotti, sstd. April, S. 80—90 [overs. i Berlinerbladet „Der Freimüthige„, 1819]; — Lykønskning til Jubellæreren Abr. Kall ved Høitiden paa hans 75de Fødselsdag d. 2den Julii 1817, V. 1817, Juli, S. 51—62; J. Møllers Program og L. Engelstoft's Tale i Anledning af Abrah. Kall's Embedsjubilæum, overs. af Latin, sstd., Aug.—Septbr., S. 129—53; Om de tvende forrige Reformationsjubilæers poetiske Høitideligholdelse i Danmark, sstd., Novbr., S. 1—34. [særsk. aftr. und. Tit.: Venskabs Jubelgave (til F. Münter). Kbh. 1817]; — Svar til Forf. af Brevet om Holberg som Lystspildigter [Rasm. Borch], VI. 1818, April,

S. 318—36; Cicero's Brutus, Cap. 49—51, overs. VIII. 1819, Febr. S. 132—41; o. m. a., tildeels uden hans Navn. — Den historiske Artikel i alle 8 Bind.

Fra Juli 1819 Udgiver af: Hesperus for Fædrenelandet og Litteraturen. I.—VIII. Bd. Kbh. 1819—23. (5—8. Bd. o. m. T.: Læsning i blandede Emner. Et Maanedsskrift. I.—4. Bd. ibid. 1821—23; jvfr. Aftenbl. 1823, S. 287). Hertil leverede han selv, blandt Andet: Om Klopstocks Forhold til den danske Litteratur og hans Indflydelse derpaa, I. 1—18. (paa Tydsk i Kieler Blätter für 1819, Bd. II. S. 235—42); Breve skrevne paa en Reise i det Holsteenske til Venner i Kjøbenhavn, sstd. S. 74—89; 97—128; 255—68; 329—47; 469—78; 540—61 (stykkeviis overs. af W. Loz i »Originalien«, jvfr. Erindr. II. 366—72); Om Navnene Bursch og Burschenschaft m. v., sstd. S. 365—70; — Om Universitetet i Kiel, II. 518—67; — Til Nyerup om nogle poetiske Anecdota, III. 16—30; 297—308 (jvfr. V. 215—53); Om Kiels Universitet i Aaret 1819, sstd. S. 109—27; Om Landsmandskaber, Burschenskaber og andre deslige Forbindelser ved tydske Universiteter, sstd. S. 327—61; 393—415; Om Englands nyere poetiske Litteratur, sstd. S. 415—71; 481—510; — Tegnelser, IV. 26—41; Om Englands nyere poetiske Litteratur, sstd. S. 231—47; — Breve til Nyerup, efter en Reise til Hamburg, V. 38—49 (jvfr. sstd. S. 146—51); Gjensvar til Nyerup, sstd. S. 151—170; Svar (til Nyerup), sstd. S. 241—61 (jvfr. sstd. Octbr. S. 250—53); Prøve af en Fordanskning af M. Hieron. Vidæ Poetica, med tilføiede Anmærkninger, sstd. Octbr., S. 205—36; Svar til Nyerup, sstd. S. 251—79; Parga, udaf Lord Byrons Poem under dette Navn, sstd. H. 3. S. 218—42; H. 4. S. 237—50; H. 5. S. 325—338; Brevvexling med Nyerup, sstd. H. 5. S. 350—54; H. 6. S. 416—43; Leo den Tiendes Minde, udaf Slutningen af M. H. Vidæ Poetica anden Sang, med Anmærkninger, sstd. S. 443—50; — Om de nærværende Forhold i de tvende franske Kamre, VI. 65—89; Om Forhandlingerne angaaende Presse- og Journalpoliti-Lovene i de franske Kamre, sstd. S. 136—56; 211—63; 336—58; 424—48; 481—511; Brevvexling med Nyerup, sstd. S. 227—41; 517—56; Om Russernes og Tyrkernes Krige fra Peter den Stores til vore Dage, sstd. S. 289—333; — Brev til Nyerup, VII. 62—72; Brev til Samme, adskillige Holbergiana vedkommende, sstd. S. 444—56; — Brev til Nyerup, VIII. 110—29; Reminiscentser fra den franske Revolutions tidligere Dage bragte i Erindring ved nyere Begivenheder, sstd. S. 147—161; Har Holberg taget sin Jacob v. Tyboe af Plautus ene, eller har den tydske Lystspildigter Andreas Gryphius sin Part deri? Forelæst i Studenterforeningen, sstd. S. 231—59; 289—326; Indledningen til Cicero de republica, sstd. S. 427—52; 492—521; Endelig Afskeed, sstd. S. 572; o. fl., tildeels uden hans Navn. — Den historiske Artikel i alle 8 Bind.

Ligeledes udgav han fra Juli 1828: Tritogenia. Et Maanedsskrift, som Fortsættelse af Minerva. I.—VII. Bd. Kbh. 1828—30. (7de Bd., Febr. og Marts 1830, standset af Fr. Thaarup). Heri findes af ham selv, blandt Andet: Indledning til anden Afdeling af Forelæsningerne over Digtekunstens Historie under Christian den Syvende, 1771—80, i I. 1—29; — Et dansk Ord om Sørgespillet Væringerne, udaf Indledningen til de derover holdte Forelæsninger, II. 25—30; Om det i Anledning af Formælingsfesten ved Samfundet til den danske Literaturs Fremme udsatte Prisspørgsmaal, og det i denne Anledning forfattede Program af R. Nyerup, sstd. S. 111—126; Femte Act af Ben Jonsons Sejanus his Fall, fordansket, sstd. S. 185—209 og i III. 17—50; — I Anledning af den næsten færdige Udgave af H. C. Sneedorffs poetiske Arbeider, IV. 59—61; 198—205; Tilegnelses-Digt til P. A. Heiberg af Churchills Works, sstd. S. 111—13; Om de ældre tydske Oversættelser af Holbergs

Comedier, sstd. S. 161—97; — Indledning til den over Hauch's Tiberius, forrige Vinter, begyndte Forelæsning, V. 96—105; — Om Sinclars Død, Sørgespil i 5 Acter ved Hendrik Wergeland (Christiania 1828), i VI. 1—16; — I Anledning af F. C. Wedel-Jarlsbergs Skrift, til Berigtigelse af S. 408 i Rahbeks Erindringer femte Bind, i VII. 47-52; o. fl. — Historisk Udsigt over de nyeste Begivenheder, i hvert Bind.

Den Danske Tilskuer, et Ugeblad. Kbh. 1791—1806. Nye Danske Tilskuer. ibid. 1807—1808. [ialt 36 Bind]. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (L. C. 1792, Nr. 42; 1793, Nr. 49; 1795, Nr. 7; 1796, Nr. 51; 1798, Nr. 39. 46; 1799, Nr. 22; 1806, Nr. 12; Krit. og Antikr. 1791, Nr. 38; „Nordia" 1795, I. 88; Jen. L. Z. 1792, IV. Nr. 286; 1794, I. Nr. 61; Molbechs Anthol. II. 230—32; Erindr. IV. 70—72. 74—82. 129—32). I dette Ugeblad, som for største Delen blev forfattet af ham selv, ere hans Bidrag forsynede deels med hans Navn, deels med Mærkerne: No. 6, λα, λς, ÷, F****s Tr**s; nogle (af ham og H. G. Sveistrup) ere betegnede med o+÷ (jvfr. Erindr. IV. 340. 461). — Som Fortsættelse udgav han Sandsigeren, eller den danske Huusven, et Ugeskrift. Kbh. 1811. — Tilskueren. Et Ugeblad. ibid. 1815—22. — Tilskuerne. Et Ugeskrift. ibid. 1823.

Komus og Momus, eller Samling af lystige Indfald, vittige Svar, latterlige Anekdoter, moersomme Tildragelser, samlede. Kbh. 1807—8. (fortsat af J. K. Host; Samlingen udgjør 4 Bind).

Redacteur af Bladet „Dagen" fra d. 6te April 1811 indtil d. 30te Juni 1814 (Nr. 256). Kbh. Folio.

Han har udgivet: Poetiske Forsøg af Nils Weyer. 1789. (Krit. og Antikr. 1789, Nr. 46; L. C. 1789, Nr. 49). — Viser og Sange med Schulz's Musik. 1792. (jvfr. Musikalische Monatsschrift 1793, 6tes St., S. 152 folg.). — Tredive Viser og Sange for Claveret af Pleyel. uden Aarstal. (i Nodeformat). — O. J. Samsøes efterladte digteriske Skrifter. I.—II. Deel. (med Samsøes Biographi). 1796. 3. Opl. 1805. (Univers. Journ. V. 129—34, af J. Baden; L. C. 1798, Nr. 40 og 47). — Charis. (ɔ: poetisk Nytaarsgave) for Aarene 1797. 1799. 1800—1807. Kbh. („Iris og Hebe" 1797, I. 111—13; „Dagen" 1803, Nr. 3; L. C. 1805, Nr. 7; 1806, Nr. 12, af C. Pavels). — Peder Paars et heroiskcomisk Digt af Ludvig *Holberg*. 1798, m. Portr. (L. C. 1799, Nr. 12; Skandinav. Museum 1798, II. 515—25). — *C. B. Tullins* udvalgte Digte. Med en Fortale. 1799, med Portr. (Univ. Journ. VIII. 80—82, af J. Baden). — J. H. Wessels samtlige Skrifter. I.—II. Deel. 2det Opl., med en Fortale. 1799, m. Portr. (Univ. Journ. VIII. 82). 3die Opl. 1817, m. Portr. — L. Smiths Forsøg til en fuldstændig Læresbygning om Dyrenes Natur og Bestemmelse og Menneskets Pligter mod Dyrene. Ny forøget Udgave. 1800. — *J. H. Wessels* udvalgte Digte, med Fortale. 1801. — Udvalgte Digte af Brödrene Peter Magnus og Peter Kofod *Trojel*. (med Digternes Karakteristik). I.—2. D. 1801, med 2 Silhouetter. (jvfr. „Den Danske Tilskuer" 1800, Nr. 11 og 12; 1801, Nr. 8. 63). — J. C. Colbjørnsens Minde. 1802. [indeholdende en Sørgetale og adskillige Smaadigte, aftrykte meest af „Minerva" og „Den Danske Tilskuer"]. (Jurid. Maanedstid. 1802, I. 332—34). — *H. W. Ribers* samlede Digte. I.—II. Deel. 1803. [i Forening med L. C. Sander]. (L. C. 1805, Nr. 17). — Ludvig Holbergs udvalgte Skrifter. I.—XXI. Deel. 1804—14. (L. C. 1807, Nr. 28. 32. 33. 39. af ... Molbechs

Antheil. II S. 217—18. Af den 2den Deel udkom to Trediedele tillige særskilt under Titel: L. Holbergs Levnet, forfattet af ham selv i tre Breve til en fornem Herre, nu oversat af Latin med Anmærkninger. 1814). — P. A. Heibergs Samlede Skuespil. I.—IV. Deel. 1806—1819. (jvfr. Tilskueren 1806, Nr. 92. 93; 1819, Nr. 62 76—77; Kiel. L. Z. 1808, Nr. 33—35). — J. Baruns Haandbog i Oldtidens og Middelalderens Historie. 1810. — Danske og norske historiske Mindesange, samlede og med Anmærkninger udgivne. 1810. (L. T. 1811, Nr. 11. 16, af R. Nyerup). — Nyeste Samling af udvalgte danske og tydske Selskabssange. 1816. (hos Beekén). — Aftenkrandsen. Samling af poetiske Oversættelser efter det Tydske, Svenske, Engelske, Italienske og Franske. 1817. — O. H. Mynsters Mindekrands. Hans Efterladte helliget. 1819. (ogsaa i »Dansk Minerva« VIII. 1818, Novbr, S. 422—40) — Thomas Thaarups efterladte poetiske Skrifter (med en Fortale). 1822. Understøttet af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse. (L. T. 1823, Nr. 40. 41, af C. Molbech; Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 33). — L. Holbergs Comedier, udg. af K. L. Rahbek (og A. E. Boye). I.—VI. Bind. 1824—27. (L. T. 1829, Nr. 51. 52, af C. Molbech; J. K. Høst's »Dannora« I. S. 171—79; jvfr. M. f. L. XIII. S. 213, Noten; Revue encyclopéd. 1825, Avril, jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 1291). — Christen Prams udvalgte digteriske Arbeider. I.—V. Bd. 1824—28. VIte eller Supplementbind. 1829. (Literatur-, Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 25. 26. 27, af J. K. Høst; L. T. 1830, Nr. 51, af J. Møller; Høst's »Nord. Museum« H. 2., 1829, S. 135—37; Molbechs Antheil. II. 180). — Dansk og norsk Nationalværk eller almindelig alt gammel Morskabslæsning, paa ny udgivet og igjennemseet, samt foreget med historisk literariske Notitser. I.—III. Bd. 1828—30. (Udkom, fra 1827, i 9 Hefter. 3 Bd. 2—3. H. sluttet af Fr. Thaarup; jvfr. Molbechs Antheil. II. S. 248—49). — Somands Tidsfordriv eller nye Samling af Orlogs- og Somandssange, udg. og forøget med historiske Oplysninger. 1829, med Tordenskjolds Portrait. (»Dagen« 1829, Nr. 191; Kbhvns. 1829, S. 562). — H. Chr. Sneedorffs efterladte Digte. (Udgivne som Manuscript for Venner). Kbh. (1829). Alle trykte i Kbhvn.

Medudgiver af: Bibliothek for det smukke Kiøn. 4de Bd. (jvfr. Erindr. II. S. 261, Noten; V. S. 11, Noten). — Theone. Et Tidsskrivt. I.—II. Hefte. ibid. 1811. — Udvalgte danske Viser fra Middelalderen, efter A. S. Vedels og P. Syvs trykte Udgaver og efter haandskrevne Samlinger, udgivne paa ny. I.—V. Tome. med Noder. ibid. 1812—14. (jvfr. Art. R. Nyerup (S. 169). — Medredacteur af: Sange for Studenterforeningen. ibid. 1822.

Af L. Stoud Platou's »Kortfattet Jordbeskrivelse for Borger- og Almue-Skoler« besørgede han det 4de og 5te forbedrede Oplag (Kbh. 1809 og 1810) i Forening med J. Kierulf; og udgav siden ene det 6te—10de Oplag. ibid. 1811—17; ligeledes 11te—13de omarbeidede Opl. 1820—26. (L. T. 1817, Nr. 40; 1820, S. 365). — Gjennemsaae det 4de Opl. af L. Hasses Oversættelse af Knigge »Om Omgang med Mennesker«. Kbh. 1813; samt gjennemsaae og forøgede med Morgen- og Aftenpsalmer C. B. Hallagers »Ny dansk ABC og Læsebog for de første Begyndere«. ibid. 1817; ogsaa gjennemsaae og forøgede han (i Forbindelse med A. L. Schram) C. B. Hallagers »Nyeste Billed- og Læsebog for de første Begyndere«. ibid. 1818, med 8 Kbb.

Af den holbergske Femactscomedie »Geert Westphaler« har han samlet et Lystspil, af samme Navn, i tre Acter. Kbh. 1816.

Bidrag af ham forefindes i saagodtsom alle danske periodiske Skrifter af æsthetisk eller blandet Indhold fra 1778 af, f. Ex. i »Almindel. Dansk Bibliothek«

(Portrait af de Danske Skuespillere, i 1778 Bd. I. H. 3. S. 92—102, jvfr. Erindr. I. 255—57); i de ældre gothaiske Theaterjournaler og Calendere („Over Ewald"; og andre Bidrag); i Schwarz's Lommebog for Skuespilyndere 1785 (Tre Breve til Rosing); i „Morgenposten" (Over det danske Theater, 1790. I. S. 209—18; Dramaturgiske Breve, i Aarg. 1790—1791; jvfr. Erindr. IV. 107—8; 126—28); i „Journal for Politik, Natur- og Menneske-Kundskab" (Udtog, Trykkefriheden angaaende, 1795. I. 214—40); i M. C. Bruuns „Spada" 1796 (Mad. Knudsens Minde; Et Ord til sin Tid af Abrahamsons Samtale mellem Londemann og Holberg; Mistres Mary Wolstonecrafts Skildring af Kjøbenhavns Skueplads; Om Gøglespil; Om de vigtigste Characterer i Sørgespillet Dyveke; jvfr. Erindr. IV. 457—58; Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 30); i Høst's „Intelligentsblade" (Et Brev fra ham til Høst, i Aarg. 1797, Nr. 20, S. 305—13); i Fjerdingaarsskriftet „For Sandhed" (For Sandhed I. 1—18. [Badens Univ. Journ. VI. 118—19]; Junker Schwerenoth Gotsblitz Vivikus von Vandela, eller den anholtske Don Quixot. En Ridderhistorie, II. 237—358 [Univ. Journ. VII. 127—28]; Om Factionerne i Frankrig fra Revolutionens Begyndelse, og deres fornemste Kampe og Kampdage, IV. 257—339; Endeel Oversættelser af Svensk efter Adlerbeth, Dalin, Gyllenborg, Kellgren, Leopold, i 1. 2. 3. 4. 5. Bd.); i Høst's „Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger" (Om Louvet, 1802, Nr. 43—46); i de af G. L. Lahde udgivne „Mindesmærker paa Assistentskirkegaarden ved Kjøbenhavn" (Madame M. C. Preislers Biographi, i 3die Hefte); i det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Penelope til Ulysses, overs. efter Ovids 1ste Heroide, 1805. I. 256—62 [L. C. 1807, S. 218]; Hvorledes bestemmes Epopeens rette Begreb? 1806, I. 415—37 [L. C. 1809, S. 87—88]; Vilde det være til Fordeel for Sørgespillet Hakon, at Scenen med Erling blev udeladt eller forandret? 1807, II. 309—45 (L. C. 1809, S. 242—43); i Hefteskriftet „Biographen", 1806 (General Monks Levnet); i Foersoms Nytaarsgave for Skuespilyndere 1807 (Roses Minde); i J. K. Høst's Theaterblad (To Forelæsninger); i „Athene" (Et Tillæg til Holbergs Levnetshistorie, I. 208—17; Historie, Historieskriver, Historiestiil, (tre Artikler til Prøve af en under Arbeid værende alphabetisk Haandbog i den skiønne Litteratur), III. 105—28, jvfr. L. T. 1815, S. 153—54); i „Kieler Blätter" (Ueber Klopstocks Verdienste um die Dänische Literatur. Vorgelesen bei Klopstocks Feier am 2ten Julius 1819 zu Altona, 1819, Bd. II. S. 235—42; paa Dansk i „Hesperus" I. 1—18); i „Brevduen" (Adam Atterbonde, Fortælling af L. M. Fouqué, overs. i 3. Aarg. Nr. 1—3); i „Aftenblad" og „Nyt Aftenblad" (En Mængde Bidrag, bl. A.: i Aarg. 1823: O. Rongsted, Nr. 10; M. C. Zinck fød Thomsen, Nr. 16; Om Stabells Reise til Morea, Nr. 40; Om Schröder, Iffland og Kotzebue, af Tieck, overs. med Bemærkninger, Nr. 42; Mad. J. C. Rosing, f. Olsen, Nr. 44. 45; i Aarg. 1824: Om Baron Th. Sydows declamatoriske Aftenunderholdning i det dram. litt. Selskabs Locale, Nr. 17; Et opdaget Digt af Johannes Ewald, Nr. 26; Hans Christian Sneedorff, som Digter, Nr. 49. 50. 51; i Aarg. 1825: Bidrag til vort ældste Theaters Historie, S. 326 ff.; 332 ff; Om Clubberne i Kjøbenhavn, S. 418 ff.; i Aarg. 1826: Ludvig Tiecks Fortale og Indledning til hans nys udgivne dramaturgische Blätter, S. 3—7. 22—23. 47; General Foy, S. 20—22; Om Vaudevillen, en literair-historisk Undersøgelse, Nr. 8; Om Vaudevilleskuespillets Oprindelse, Nr. 9. 10; Om Striden imellem Pontoppidan og Langebek, Nr. 12. 14; Et Par Ord om Lessings nyeste Biograph, Dramaturgen J. F. Schinck, Nr. 41; m. m. m. — Den maanedlige historiske Udsigt fra Juli 1823 til Novbr. 1825, i Aarg. 1823—26; samt dramaturgiske Bidrag); i T. V. Thortsens Fierdingaarsskrift „Thalia" 1823

(Om det hamborgske Theater i Sommeren 1823, S. 215—35); i »*Messager* franç. du Nord« (Tableau rapide de la poésie danoise avant le regne de Frédéric V., 1825, Nr. 28); i A. P. Liunges Maanedsskrift »Hertha« (Om Ewalds brutale Klappere, 1827. I. 117; To Breve fra Baggesen til Rahbek, sstd. S. 291—300; Om et Poem, som ikke findes i 4de Bind af Prams udvalgte digteriske Arbeider, sstd. S. 417—22; Forerindring til »Prøver af ældre danske Digtere ved A. P. Liunge«, sstd. II. 229—31; De 2de Foscaris, en historisk Tragoedie af Lord Byron, overs., sstd. II. 305—52; III. 1—47 [særsk. aftr., see ovenf. S. 609); L. Engelstofts Lyksønskningsdigt til Sorø Academies Indvielse, efter den latinske Original oversat paa Dansk, sstd. II. 408—24 [see ovenf. S. 609]; Om M. C. Bruun som Dramaturg og hans Theaterblad Svada, sstd. III. 259—79; Om det danske Litteraturselskab, stiftet 1775, sstd., IV. 401—19; Om Forskjelligheder i Behandling af Hamlets Characteer, 1828. I. 269—96); i »Kjøbenhavnsposten« (Hvad betyder Ordet Farce i Grundsproget? af Marmontel, 1827 Nr. 12; Tiecks Indledning til hans nye dramaturgische Blätter, sstd. Nr. 69; Flygtigt Overblik over Tingenes nærværende Stilling, sstd. Nr. 70; A. G. Gjelstrup som Skuespiller, 1830 Nr. 80).

Til L. C. Sander's »Auswahl dänischer Lustspiele für Deutsche«, 1stes Bdchn. (Zürich 1791) leverede han »Schilderung des dänischen Theaters«; jvfr. Badens Univers. Journ. IV. 142; Jen. L. Z. 1794, IV. 265—67. (Overs. paa Svensk i »Nordia« 1795, I. 176—92).

I „Ny Samling af Skrifter, udgivne af Selskabet til de skjønne Videnskabers Forfremmelse« (Kbh. 1824) meddeelte han Efterretningerne om Selskabets Historie, S. III.—XXVIII.

H. C. Knudsens Biographi, indf. i Skriftet: »Kongl. Skuespiller og Dannebrogsm. H. C. Knudsens Minde«, samlet og udgivet af J. L. Becken, 1816. — Om Foersom; et Brev til N. T. Bruun, dat. 13 Dec. 1818, i: »Gravblomster Peter Foersoms Erindring helligede«, 1819, S. III.—XVI. — Kort Biographie og Charakteristik af Michael Rosing, Skuespiller og Instructeur ved den kongelige Skueplads, Ridder af Dannebrogen, i »Mindeblomster paa Michael Rosings Grav«, 1819, S. 49—76.

Et Brev til Oehlenschläger om Lystspillet »Robinson i England«, i Oehlenschlägers Levnet II. S. 342—44. — Brev til Prof., Rector Oluf Worm (1825, Aug.), ndf. i Indbydelsesskriftet til Examen i Horsens lærde Skole f. 1844, S. 80—82.

En stor Mængde Digte, Sange og Declamationsstykker, deels særskilt trykte, deels omspredte i forskjellige Samlinger og Tidsskrifter (saasom i: Almind. Dansk Bibliothek; i Iversens og Schultz's (H. W. Ribers) Poesiesamlinger; i »Samleren« (III. Nr. 66); i Poulsens Nytaarsgaver for Damer (deels med hans Navn, deels med Mærket ÷); i »Iris«, samt »Iris og Hebe« (1791, I. 39—40; 297—99; II. 27. 195. 316; 1799, II. 98—101); i det af ham selv samlede 3die Stykke af »Poetiske Samlinger, udg. af et (det norske) Selskab«, Kbh. 1793 (Laurbærlunden, et Syn; jvfr. Neue Bibl. d. schön. Wissensch. Bd. LV. St. 1. S. 151, og L. C. 1794, S. 557—58, af L. C. Sander); i Ost's Intelligentsblade (1797, Nr. 12); i den evangelisk-christelige Psalmebog (Psalmen Nr. 423); i »Oehlenschlägers »Siofna« 1802; i Kruses »Eros« 1803; i Høst's „Ei blot til Lyst« (I. 37); i »Dagen« 1806, 9, 11, 12, 13; i J. K. Høst's Theaterblad; i „Penia« (3. Aarg. S. 99—100); i N. H. Søtofts »Lyna« 1810; i Nyerups »Idunna« 1812, og „Frigge« 1813; i Foersoms »Poet. Lommebog« 1813; i »Athene« (III. 71. 469); i Høst's Morgenblad (1819, Nr. 46); i »Den Cimbriske Mercur« (1822, Nr. 21); i „Aftenblad" 1822 (Momus og Thalia ved Holbergs Minde, et Efterspil, i Till. til Nr. 2, jvfr. Lit.-, Kunst- og Theaterbl.

1822, Nr. 43; samt nogle Leilighedssange); i „Nyt Aftenblad“ (1825, Nr. 7. 22; 1826 Nr. 50); i „Kbhvns Morgenblad“ (1826, S. 151. 152. 496); i C. Beyer's „Gefion“ (1826, S. 127. 132. 139. 196; 1827, S 59. 141. 218. 220.); i Lahde's „Ossian“ (Nr. 14); i Liunges „Hertha“ (1827, I. 426); i „Kjøbenhavnsposten“ (1827, Nr. 43. 93; 1829, S. 18–20); i Ost's Archiv (VIII. 271); i „Snecillier“ (III. 56. 57); i Ost's „Materialier“, Nr. 126. — Udvalg af hans lyriske Digte, i Molbechs „Dansk poetisk Anthologie“ II. S. 258—81. — Rahbeks Romance „Den fromme Fru Signild“ er overs. paa Svensk, Lund 1800. Hans Vise „Hvi rose I saa vore Fædre“ er trykt paa Svensk i Fahlun 1795. To andre af hans Viser, overs. paa Svensk af Joh. Stenhammar, ere aftrykte i Ost's „Materialier“, Nr. 136. 137. Hans Digt „Fru Klaras Gjenfærd“ er oversat paa Tydsk af Sander og aftrykt sst. Nr. 128—129.

Adskillige, meest æsthetiske, Recensioner i „Kjøbenhavnske lærde Efterretninger“, især i Aarene 1782—86 (sædvanlig under Mærket K***k); ligeledes Recensioner i „Danmarks litterariske Progresser“, udg. af C. Iversen, (betegnede med Bogstavet L.), og i „Efterretninger om udenlandsk Literatur“.

Som Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Ordbogscommission deeltog han i Udgivelsen af: Dansk Ordbog, IV.—V. Deel. (M—R). Kbh. 1823—27. st. 4to.

Han har skrevet adskillige Fortaler; blandt andre til de af K. H. Seidelin udgivne Danske Digtere; til Samsøe's Skrifter; til Kristiane Korens Dramatiske Forsøg; til Ribers Digte; til M. C. Bergenhammers Maria Stuarts Historie; til Matth. Rahbek's Oversættelse af Rinaldo Rinaldini og af Louvets Flugt; til Keiserinde Catharina den Førstes Levnet; til P. A. Castbergs, af ham oversatte: „Napoleon Buonapartes Kroning som Keiser af Frankrige“. — Samlede det 5te Bind af Fjerdingaarsskriftet „For Sandhed“. Kbh. 1801. (L. C. 1804, Nr. 19 og flgg.).

Følgende Theaterstykker, oversatte af ham, ere blevne opførte, men utrykte: Skuespillerskolen, Com. 5 A. af Weil, 1791. De latterlige Følsomme, Com. 1 A. efter Molière, overs. og localiseret, 1792. De falske Fortroligheder, Lystsp. 3 A. af Marivaux, 1807. Kjerlighed og Løndom eller Hvem er min Fætter? Lystsp. 1 A. af Pain, 1808. Albert von Thurneisen, Sorgesp. 5 A. af Iffland, 1808. Sommerfuglen, Com. 3 A. af Caignez, 1808. Jeanette, Skuesp. 3 A. efter Gotters tydske Oversættelse af Voltaires („Nanine“), 1809. To Onkler for een, Lystsp. 1 A. efter Gotters Oversættelse af en fransk Original, 1809. Virtuosstregerne, Lystsp. 5 A. af Julius von Voss, 1816. Det var mig! Lystsp. 1 A. af Fransk, 1818. Udvandreret, Lystsp. 4 A. af Clauren, 1824.

Iøvrigt har han adskillige Gange fundet sit Navn paa Titelbladet af Skrifter, meest Oversættelser, som han skulde have gjennemseet, skjøndt han først flere Aar efter erfoer deres Tilværelse.

Rahbek (Matthias), Nysnævntes Halvbroder; hans Moder Anne Olrog (f. $\frac{3}{12}$ 1747, † $\frac{27}{5}$ 1828, en Datter af Etatsraad Claus Olrog og Agnethe Ackermann); er f. 1780 i Kjøbenhavn; privat dimitteret til Universitetet i Foraaret 1797; absolverede i Juli 1805 den theologiske Embedsexamen (Haud illaud.; specimen scriptum laude dignum); blev d. 23. Octbr. 1812 personel Capellan ved Øster-Nykirke og Give Menigheder i Ribe Stift; d. 7de Juli 1815 Sognepræst til Thyregod og Vester i samme

Stift; d. 2den Febr. 1836 til Linaa og Dallerup i Aarhuus Stift. † 4de Marts 1846. — * Maren Sørensen.

Røverkaptainen Rinaldo Rinaldini. En romantisk Historie fra vort Aarhundrede, oversat. Gjennemseet og forøget med en Fortale af K. L. Rahbek. I.—III. D. Kbh. 1800—1. Andet Opl., o. m. T.: Moerskabslæsning. 1.—3. Hefte. ibid. 1829. (L. E. 1800, Nr. 26. 40; L. T. 1829, S. 691). Røverkaptainen Fernando Fernandini. En romantisk Historie fra det 18de Aarhundrede. (4.—5. Deel af Rinaldini). Oversat. 1.—2. Deel. ibid. 1801—2. Anden, paany gjennemseete Udgave. ibid. 1840. — Atala, eller twende Vildes Kjærlighed i Ørken, overs. efter den 4de franske Originaludgave. ibid. 1801. — Røverne, et Sorgespil af Schiller, oversat. Helsingør 1801. — Louvets Flugt, overs. Med en Fortale af K. L. Rahbek. Kbh. 1802.

Rahlff (Georg), f. d. 7de Marts 1762 (ikke 1765) paa Øen Femern i Landsbyen Gammendorff, hvor hans Fader Georg Rahlff, gift med Margareta Makeprang, var Gaardejer og Medlem af Underretten. — Han kom, efter privat Underviisning, 1779 i „Johanneum" og 1782 i „Lyceum" i Hamborg; studerede fra 1783 Lægevidenskaben ved det anatomiske Theater i Berlin, og fra 1785 i Kjøbenhavn, hvor han blev s. A. immatriculeret ved Universitetet; var 1787—1791 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital under Fred. Ludv. Bang; tog i Juni 1789 medicinsk Embedsexamen (Laud. unan. consensu); blev 1790 sendt til Øen Samsøe, for at behandle en Typhusepidemi, hvor han opholdt sig i 2 Maaneder; praktiserede sidenefter i Kjøbenhavn; fungerede 1801 som Overlæge ved Studentercorpset, og efter Slaget d. 2den April s. A. som Læge ved Opfosterhuset; var 1806—1807 Læge i det Kjøbenhavnske Fattigvæsens 12te District; disputerede d. 4de April 1807 for den medicinske Doctorgrad; blev s. A. Læge ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset paa Christianshavn (indtil 1818); i August s. A. Regimentschirurg ved Kongens Livcorps (til d. 18de Marts 1833); 1809 Læge ved det Kongl. Theater; 1824 Æresmedlem af det medicinske Selskab; d. 17de Maj 1826 Medlem af det Kongl. Sundhedscollegium; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Dannebrog; fik d. 20de Marts 1833 Titel af Professor (med Rang i 4de Klasse Nr. 3). † 11te October 1833, ugivt, i Kjøbenhavn. — (Autobiographi, vedføiet hans Doctordisputats samt det i Anledning af hans Promotion, d. 4de April 1807, udstedte og af B. Thorlacius forfattede Universitets-Program, p. 18—27; Biographi, af A. v. Schönberg, i „Dagen" 1833, Nr. 310. 311 [med nogle Forandringer særskilt aftrykt. Kbh. 1834]; „Mindeord i Anledning af Doctor medicinæ, Professor og Ridder Georg Rahlffs Død" (af P. C. B. Mangor), i Kbhpost. 1833, Nr. 230, særskilt. Kbh. 1833, 12 S. med Rahlffs Portr.; Memoria Dr. Georgii Rahlff, qvam in Soc. reg. med. Havniensi d. 19mo Febr. Anni 1835 recoluit Dr. J. L. Drejer. Havn. 1836 (med fri dansk Oversættelse); jvfr. Bibl. f.

Læger 1821. I. S. 217—19; Dst's Archiv V. S. 347—52; Sammes „Materialier", Nr. 21. 31; Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XV. S. 307—9; XXXI. S. 339. — Portrait, tegnet og st. af A. Flint, 1821, 8; lithogr. af E. Henckel 1833, 8, foran (Mangors) „Mindeord", 1833. — Om hans Legat til Kbhvns Universitet, jvfr. Selmers Akad. Tid. II. 1834, S. 257—58; III. 1835, S. 194—96; A. W. Scheel om Collegier og Stipendier, S. 107—8).

Adnotata qvædam *circa febrim puerperalem*; q. def. d. 18. Septbr. præs. J. C. Tode in Soc. philiatr. Hafniæ, 1787. 8 pagg. 8. og i Coll. p. 97—104.

Commentatio medico-practica continens *Electricitatis tanqvam medicaminis dijudicationem*, præstantiam hujus medii et usum tempestivum, certisqve legibus adstrictum, neqve minus nocivum contra leges. Specimen inaug. pro gradu doct. in med. Havniæ 1807. (L. E. 1809, Nr. 20 og 22, af R. Frankenau).

Laudatio memoriam beati *Fr. Ludv. Bangii* commendans; in Societate Regia med. Havniensi habita ipsis Calendis Novembribus Anno MDCCCXXI. Havniæ MDCCCXXII. 43 pagg. 8. maj. (Bibl. f. Læger II. 1822, S. 132—33, af H. M. W. Klingberg; Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 4. 1822, Novbr. und Decbr. S. 573—74; Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. I. No. 1. S. 9—12; Pierer Allg. medic. Annal. 1824, Mai, S. 649).

Laudatio in memoriam *Henrici Callisenii*; habita in Societate Regia medica Havniensi die XVII Februarii Anno MDCCCXXV. Havniæ MDCCCXXV. 66 pagg. 8 maj. (Dst's Archiv V. 343—46, af T. Baden; Hecker litt. Annal. der Heilk. Bd. 10. 1828, Apr. S. 496—99 (Udtog ved Just. Hecker).

Memoria H. T. *Gartneri*, Med. Doctoris &c.; in solenni Regiæ Societatis medicæ Havniensis consessu die 8vo Nov. 1827 recitata. Havn. 1828. 4to. 20 pagg. („Provestenen", Nr. 3, S. 90—93, af T. Baden; Hufeland Bibl. der Heilkd. Bd. 67. (Bd. 47). 1832, Jan. S. 40—41, af A. v. Schönberg).

J Hufeland's „Journal der Heilkunde" (Drei Krankengeschichten aus einer (ungedruckten) Abhandlung über die Mutterpolypen; aus dem Latein. von J. J. A. Schönberg, Bd. XXXI. 1810. Aug. S. 125—37; i Udtog i Nyt Bibl. for Læger II. 1815, S. 80—85).

J Gräfe's und Walther's „Journal der Chirurgie" (Ueber Gebärmutterpolypen, ihre besonderen Nachtheile und gefährlichen Folgen. In einer Uebersetzung mitgetheilt von J. J. Albrecht von Schönberg, Bd. X. 1827, H. 4. S. 521—49).

J: *Acta* Reg. Soc. med. Havniensis (De cataplasmatum emollientium virtutibus resolvente et resorptionem juvante, et de hujus medii qua talis in inflammationibus topicis efficacia et præstantia, i Vol. V. (Acta nova, vol. 1.) p. 94—118. [Med. chir. Zeit. 1820, Jan. Bd. I. S. 71; Bibl. f. Læg. 1822. II. S. 121]; De sphacelo spontaneo lethali, *ibid.* p. 230—49. [Med. chir. Zeit. anf. St. S. 77; Bibl. f. Læg. anf. St. S. 123]; De phthisi tuberculosa ut seqvela phlogoseos chronicæ in suppurationem transeuntis et desinentis, i Vol. VI. (Acta nova, vol. 2.) p. 35—58. [Bibl. f. Læg. anf. St. S. 127; L. T. 1825, S. 152—53, af E. Otto; Med. chir. Zeit. 1824, Bd. IV. S. 278]; De melæna, calculorum biliosorum ac emeticorum effectu, hujusqve mali memorabili exemplo, i Vol. VII. (Acta nova, vol. 3) p. 20—44. (Bibl. f. Læg. XII. S. 146—47; L. T. 1830, S. 469; Caspers krit. Repertor. Bd. 27. H. 1. 1830, anm. af Neumann).

Rahr (Matthias Christian), f. 1795, Søn af Præsten Rasmus Rahr til Sønder-Felding og Aasing i Ribe Stift (f. 1767 i Ribe, † 1799), og Else Bech (Datter af Matthias Bech, Sognepræst til Skjærbek i Ribe Stift, og Elisabeth Wederkinch). Var Capitain af 1ste Klasse i Kongens Livjægercorps, da han, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, erholdt Afsked i Naade af Krigstjenesten med Pension d. 15de December 1844.

Exerceer-Reglement for Livjægere. Kbh.

Rahr (Rasmus), f. 1775; Kjøbmand og Bestyrer af Fattigvæsenets Arbejds-Anstalt i Ribe. (Jvfr. Barfods Skand. Folke-Kalender for 1846, S. 81—89).

Om Fattigvæsenets Arbeidsanstalt i Ribe, i P. Adlers »historisk-statistisk Maanedstidende for Ribe Stift« (1838—39), S. 59—61.

Rainals (John Belfour) var 1828—30 Secondlieutenant à la suite ved Husar-Regimentet; siden Directeur for Selskabet til Kunstens Opmuntring.

Digte, afsprede i »Dagen« (f. Ex. 1837, Nr. 24); »Søndagen« (f. Ex. 1836, Nr. 45) o. fl. St.

Ramlau (Frederik Ferdinand), f. den 10de April 1798, Søn af Bager Ramlau i Vordingborg; blev d. 15de Jan. 1815 Secondlieutenant; d. 17de Octbr. 1826 Premierlieutenant i det daværende Kronens Regiment; 1830 anden Skoleofficeer og 1832 tillige Lærer i Fortification og Mine-Øvelser ved den militaire Højskole; d. 6te Juni 1833 første Skoleofficeer; d. 26de Octbr. 1833 Capitain à la suite i Ingenieurcorpset, med Anciennitet af 1ste Januar 1834; d. 1ste Juli 1842 Capitain af 1ste Klasse i samme Corps; var 1813 ansat ved den 2den Divisions Stab af det tydske Forbunds 10de Armeecorps. — * Louise Elisabeth Heide, en Datter af Regimentschirurg Christian Andr. Heide, Districtslæge i Vordingborg.

Infanteristens Pligter og Forhold i Felten og i Garnisonen, med nærmest Hensyn til den danske Armee. Kbh. 1833. (Milit. Repertor. I. 91—94). Andet Opl. ibid. 1834.

Ramsing (Werner Jasper Andreas), f. d. 10de December 1801 i Ribe, hvor hans Fader Peder Ramsing var Hospitalsforstander (f. 1767 paa Deiberglund, † 1/8 1832). Blev dimitteret fra sin Fødebyes Cathedralskole 1821; i April 1828 theologisk Candidat (H. ill.); d. 16de Januar 1829 personel Capellan ved Andst og Gjesten Menigheder i Ribe Stift; d. 14de Maj 1834 Sognepræst til Andsager, samme Stift. — * Anne Margrethe Borgen, Datter af Major Chr. Erh. Borgen, Hospitalsforstander i Kolding, og A. M. B. f. Borgen.

Bidrag i P. Adlers »historisk-statistisk Maanedstidende for Ribe Stift« (Om Hølcesmedningen i Øster Horne-Herred, April 1838 S. 25—27; Vardeegnens Poltemageri, August 1838 S. 62—61; Septbr. 1838 S. 65—68); — i »Dansk Folkeblad« (Bemærkninger angaaende Spørgsmaalet: hvorledes Vester-Jyllands Træmangel kan afhjælpes? Nærmest med Hensyn til Ribe Amt, i V. Aarg. Nr. 28—29, S. 109—114).

Ramus (Christian), f. d. 3die Januar 1765 i Maribo i Laaland, hvor hans Fader, af samme Navn, da var Sognepræst og Provst i Musse-Herred, siden (1770 $\frac{8}{7}$) forflyttet til Stokkemark Sognekald (f. $\frac{20}{12}$ 1725, † $\frac{7}{3}$ 1794); hans Moder Barbara Thestrup (f. 1732, † 1771, en Datter af Kammerraad Frantz Thestrup, til Øllingsøgaard paa Laaland, og Margrethe Riegelsen). Dimitteret fra Herlufsholms Skole, hvori han optoges 1775, blev han Student 1781; tog d. 5te Octbr. 1786 theologisk Attestats (Laud.); blev 1786 Vice-Decanus paa Communitetet; 1787 Alumnus paa Borchs Collegium; rejste 1789—93, tildeels paa det Lassonske Stipendium, udenlands til Tydskland og Italien; disputerede d. 21de Decbr. 1793 for Graden som Magister Artium & Doctor Philosophiæ; holdt som Privatdocent Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet i Vintersemestret 17$\frac{94}{95}$ og i den følgende Sommer over nogle af Demosthenes's berømteste Taler, Hesiodi Digte, Homers Odyssee og Tibuls Digte; blev 1795 Bibliothekar ved det Classenske Bibliothek i Kjøbenhavn; 1799 tillige Inspecteur (sildigere Directeur) ved det kongl. Mynt- og Medaille-Kabinet; fik d. 15. Jan. 1802 Titel af Professor; valgtes d. 26de April 1816 til ordentligt Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; blev d. 28de Oct. 1817 Ridder af Danebroge; 1831, efter Ønske, entlediget fra sin Bibliothekar-Post ved det Classenske Bibliothek. Var Medlem af det Volsciske Selskab i Velitri (1792); af det Skand. Literatur-Selskab (1798); af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1812) og af flere andre videnskabelige Samfund. † 11te Juli 1832 i Ordrup, ugivt. (Nekrolog i „Dagen" 1832, Nr. 214; L. T. 1832, Nr. 48, S. 764—68; jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 69).

Disputatio, qva ostenditur, doctrinam *de immortalitate animæ* in profanæ antiqvitatis populari religione fuisse cognitam. (pro stipend. Colleg. Med.). Havniæ 1788. (»Iris« 1792, I. 289—90). — Commentatio *de sermonibus funebribus*, qvi publice *Athenis* habebantur. Specimen inaug. Hafniæ 1793. 53 pagg. 8. (Krit. og Antikr. H. XV. Nr. 1, af R. Fleischer).

Catalogus numorum veterum Græcorum et Latinorum Musei Regis Daniæ. Disposuit, descripsit, et æneis tabulis anecdotos illustravit *Christianus Ramus*. Pars I. & P. II. vol. 1—2. Hafniæ 1816. 4to maj., c. XIII. tabb. æn. (L. T. 1817, Nr. 1. 3. 5. 6., af Fr. Münter; Gött. A. 1817, St. 114, S. 1129—36. — Over den første Deel udkom kort efter dens Udgivelse en Kritik af D. Sestini, betitlet: »Lettera critica all' Estensore del libro intitolato: Catalogus numorum veterum Græcorum et Latinorum Musei Regis Daniæ«; ligeledes blev den bedømt af Eckel;

jvfr. J. f. L. o. K. I. 1843, S. 358. — Forfatteren erholdt Diamant-Ringe af Keiseren af Østerrige, af Kongen af Sachsen, af Kongen af Preussen og af Keiseren af Rusland, jvfr. L. T. 1816, S. 418. 545. 626; 1817, S. 80).

I „Minerva" (Over Kalendere i Almindelighed og den nye franske i Særdeleshed, 1793. IV. 265—84; Breve fra en Reisende i Italien, 1794. I. 268—87; II. 55—71; Om Busten i det Classenske Bibliothek, 1798. III. 84—88).

I „Skandinavisk Museum" (Recension over K. H. Seidelins (K. L. Rahbeks) Udgave af Holbergs Peder Paars, 1798. II. 515—25; Om de skaarne Stene og Kunsten at gravere disse, 1800. I. 81—108. (paa Tydsk særskilt udgivet. Kjøbenh. 1800. 8vo); Kort Beretning om et Antal gamle, meest tydske Mynter, fundne i Foraaret 1801 i en Huusmands Have paa Falster, 1800. II. 2. S. 161—72. (Kiel. L. J. 1808, Nr. 30); Om Brakteaterne og især om deres foregivne Oprindelse fra Norden, 1803. I. 117—46. (L. E. 1803, S. 767—68; Kiel. L. J. 1808, Nr. 50); — i det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Nogle Bemærkninger over de nyere Tiders historiske Medailler, 1805. II. 325—62. (L. E. 1807, S. 283—84); Historisk Beretning om de Guldmynter, der ere slagne i de Danske Stater, 1807. I. 124—201. (L. E. 1809, S. 156—57); Om nogle i Haderslev Amt fundne Mynter, sstd. S. 202—10. (L. E. 1809, S. 157—58); Forsøg til en fattelig Forklaring af en antik Myntsamlings Indhold, Indretning og Anvendelse, 1814 S. 187—239; Beretning om en i Jorden i Sjelland i Sommeren 1822 funden Samling af gamle Mynter, i Bd. XX. S. 151—208. (særskilt. Kbh. 1822); Om nogle gamle Mynter, der sandsynligen ere at ansee som de ældste, der i de Nordiske Riger eller i Nordiske Regenters Navne ere slagne, i Bd. XXI. S. 275—318).

I det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. philosophiske og historiske Afhandlinger (Om Knud den Helliges Mynter tilligemed en kort Oversigt af Mynterne under de foregaaende Danske Konger; samt en fuldstændig Fortegnelse af Knud den Helliges Mynter, oplyste ved Kobbere, i 1ste Deel, S. 33—91; særsk. aftr. Kbh. 1821. 4to, m. Kbb. (Revue encycloped. 1824, Août).

Om Primstave eller Runecalendere, indf. i Nyerup om Oldsager, S. 169—73.

Ramus (Christian), Nysanførtes Brodersøn; f. d. 5te Decbr. 1806 i Nykjøbing paa Falster, hvor hans Fader, Kammerraad Frantz Ramus (f. 1766, † 1807) var Amtsforvalter og givt med Margrethe Helene Hinckelbey (en Datter af Justitsraad Christian Hinckelbey, til Ourupgaard, og Laurentia f. Hofgaard). — Blev dimitteret fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn 1825; absolverede Examen Artium, saavelsom den philologisk-philosophiske Examen i det følgende Aar, begge med bedste Charakteer; vandt 1831 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Mathematiken: „Conditiones investigare, quibus præcipuæ series trigonometricæ et logarithmeticæ convergant" (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 369); blev 1831 constitueret som Lærer i Mathematik ved den polytechniske Læreanstalt; concurrerede i October 1832 med L. S. Fallesen og C. Jürgensen for den mathematiske Lærerpost ved Kjøbenhavns Universitet (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 145—46); disputerede d. 22de Decbr. s. A. for Magister-

graden; udnævntes d. 5te Marts 1833 til Lector, og d. 11te Jan. 1834 til Professor extraordinarius i Mathematik ved Kjøbenhavns Universitet; valgtes d. 19de Decbr. 1834 til ordentligt Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; blev d. 30te Januar 1838 fast Lærer i Mathematik ved den polytechniske Læreanstalt, samt fjerde Medlem af dennes Bestyrelse. — * Sophie Louise Charlotte Fistaine, Datter af Major Jean François George Abrah. v. Fistaine og Charlotte Barbara f. Baden.

Tentamen *de Functionum formis, originibus* et *variationibus*, una cum thesibus e Philosophia Matheseos petitis. (pro gradu Magisterii). Havniæ 1832. 4to.

Trigonometri, indeholdende den elementære Theori af de trigonometriske Linier tilligemed Anvendelse paa de plane og sphæriske Trianglers Opløsning. Kbh. 1837. 4to.

Algebra og Functionslære. Kbh. 1840. 4to. (T. f. L. o. K. IV. 386, af C. Jürgensen).

Differential- og Integral-Regning. Kbh. 1844. 4to.

I Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger (Reduction af en Classe af Integraler beslægtede med de elliptiske, i VI. Deel, S. 249—64. [jvfr. sstd. S. LXXIII.—LXXV.]; Undersøgelse af en Classe af Integraler beslægtede med de elliptiske (Fortsættelse af den foregaaende Afhandling). sstd. S. 265—306. (jvfr. sstd. S. CV.); Bidrag til Theorien af de periodiske Kjædebrøker, i VII. Deel, S. 197—207; Undersøgelse af Resten i Lagranges Række, i IX. Deel, S. 265—77. [særsk. aftr. Kbh. 1843. 4to]; Om en Egenskab ved de lineære Differentialligninger med to Variable, sstd. S. 379—88. [særsk. aftr. Kbh. 1843. 4to.] — I H. C. Ørsteds Oversigt over det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandlinger o. s. v.: Om nogle Curvers Rectification ved elliptiske Functioner, 1843 Nr. 6, S. 83—84; Om de ellipsoidiske Ligevægtsfigurer af en homogen flydende Masse, roterende om en Axe og underkastet alle Delenes gjensidige Tiltrækninger, 1844 S. 48—58.

I „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelser af: C. Hjeltes Arithmetik og elementær Geometrie, XI. 75—86; L. S. Fallesens „Begyndelsesgrunde i den rene Mathematik“, XIII. 203—19; Sammes „Exempler og Tillæg til Begyndelsesgrunde i den rene Mathematik“, XIX. 64—73)

I Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik“ (Mathematisk Oplesning af to financielle Problemer. I. Om Bankhæftelsers Supplering til fulde Hundreder. II. Om Afdrag paa Statslaan ved Opkjøb af de for samme udstedte Obligationer, hvis Cours er variabel, i I. 79—91; Kort Anmeldelse af de i Aarene 1833—38 udkomne danske mathematiske Skrifter, sstd. S. 197—222).

I Crelle's „Journal für die reine und angewandte Mathematik“ (Remarques sur l'équation $\varphi(fx)=\varphi x \frac{dfx}{dx}$, i Bd. IX. 1832. H. 4. S. 359—361; Démonstration de la formule générale d'intégration indéfinie proposée par Mr. Hill, i Bd. XIX. 1839. H. 2. S. 117—18; Remarques sur les fractions continues périodiques, i Bd. XX. 1840. H. 1. S. 13—27; Theorema geometricum ad trianguli rectilinei theoriam pertinens, sstd. S. 28; Note sur une propriété des équations différentielles linéaires à deux variables, XXIII. 4. S. 3?2; De integralibus differentialium alge

brairarum, XXIV. 1. S. 69; Sur une question de probabilité relative aux corrections des hauteurs barométriques, ib. S. 80; Démonstration d'un théorème sur quelques intégrales définies, ibid. 3. S. 257; Démonstration d'un théorème sur les équations différentielles linéaires à deux variables, ib. S. 260).

Fornødne Oplysninger til C. Jürgensens »Svar paa den i Maanedsskrift for Litteratur indrykkede Recension«. Kbh. 1832. (i Forening med L. S. Fallesen). — Fornødne Oplysninger til P. C. Bergs Erklæring og Bemærkninger foranledigede ved Yttringer i Prof. L. S. Fallesens Exempler og Tillæg, samt ved to Recensioner af Bergs Lærebog i den almindelige Mathematik, indførte i Januarheftet af Maanedsskrift for Litteratur. Kbh. 1838. 15 S. 8. (jvfr. Art. P. C. Berg og A. B. Hoffmeyer).

Randløv (N.), Skolelærer og Kirkesanger i Taaning, Voer Herred, Skanderborg Amt. — * Marie Skabelund.

Digte i »Nordlyset« (II. 330; III. 238. 348; IV. 125. 247; V. 221. 345; VII. 115; IX. 223; X. 126; XII. 238).

Randrup (Andreas Schnabel) blev 1803 Skovrider paa Randbølle-Hede og 1820 ved Sorø Academi. † 21de Novbr. 1831, 54 Aar gl., paa Fredskousminde ved Sorø. — * Marie Dorthea Holst, en Datter af Sognepræst Holst i Oddense, Viborg Stift. — (Jvfr. Berl. Tid. 1831, Nr. 205.)

Nogle Inden- og Udenlandske Jagttagelser, Forstvæsenet angaaende. Samlede paa en Reise i Aaret 1802, i Lunds Nordisk Landvæsens-Magazin 1803, Bd. II. S. 225–42; 337—351.

Randrup (Eggert Christian Schnabel), f. 1765 i Slagelse, hvor hans Fader Rasmus Schnabel da var Kjøbmand, siden Kirkesanger i Rorup og Glim ved Roeskilde. Kom tidlig i Huset hos sin Farbroder, blev sat i Slagelse Latinskole, og derfra dimitteret til Universitetet 1783; var Privatlærer i flere Aar; absolverede i Januar 1797 den theologiske Embedsexamen (n.c.); blev 1798 personel Capellan hos Sognepræsten til Slagslunde og Ganløse i Sjælland, H. F. Pram; d. 15de November 1799 Sognepræst til Taagerup og Thorslunde i Laaland. † 15de Januar 1831. — * Birgithe Sophie Schwartzkopf.

J. H. Campe om Opdagelsen af America, en Læsebog for Ungdommen. Overs. I.—III. Deel. Kbh. 1787—88. 2det Opl. ibid. 1813, med 3 Kort. (L. E. 1787, Nr. 43; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 37. 38). — Himmelen paa Jorden af Salzman. Overs. ibid. 1788. 2det Opl. ibid. 1801. — Tale, holden ved den nye Skoles Indvielse i Taagerup d. 28. Novbr. 1800. ibid. — Mindetale over Kammerherre P. A. Lehn. ibid. 1805.

Bidrag i »Minerva« (Gravskrift over Prof. Pauelsen, 1790. I. 296—97; Ved Professor Pauelsens Grav, sst. S. 419—22; Grethe, efter Gallisch, 1789, II. 267—69; Til en Veninde, 1791. I. 124—25). — (Tildeels efter Autogr.).

Randrup (Hans Michael), f. d. 3. Septbr. 1779, Søn af Johannes Randrup, Ejer af Bjellerup Ladegaard, i Nærheden af Randers;

blev i Foraaret 1798 privat dimitteret til Universitetet; tog d. 16de Juli 1803 medicinsk Embedsexamen (H. ill.); var derpaa i 6 Aar praktiserende Læge paa Morsø, og siden i 8 Aar i Kongens Lyngby, hvor han tillige var Læge ved Hospitalet; fik d. 5te Septbr. 1814 Titel af kongelig Physicus, og besørgede Physicat-Forretningerne i Sjællands nordre District; blev d. 15de April 1818 Landphysicus for Viborg Stift, samt Thy og Morsø i Aalborg Stift og de derunder liggende Kjøbstæder; d. 1ste Maj 1822 Stiftsphysicus i Ribe Stift; d. 28de October 1836 virkelig Justitsraad. — † 7de April 1844. — * 1. 1804 Agathe Wilhelmine Dorothea Hansen († $\frac{27}{5}$ 1811 i sit 32te Aar, i Lyngby). * 2. Dorthea Christine Guldbrandsen. — (Jvfr. Herholdt's og Mansas Samlinger til den danske Medicinalhistorie, Bd. I. S. 116; Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XV. 337—38; XXXI. 349—50; P. R. Thorups „Gravblomster", 1846, S. 40—41).

Om Strubehoste, dens Kjendetegn og hvad man har at iagttage til dens Forebyggelse. Viborg, 1823.

Kort Underretning om Aarsagen til de i visse Egne her i Stiftet, under Navn af Venerisksygdom, Fnat &c., herskende Hudsygdomme, samt Hovedmiddelet til at udrydde, formindske og forebygge disse. (Uddeles, ifølge det Høikongelige danske Cancellies Foranstaltning, uden Betaling). Ribe, 1827. 16 S. l. 8. (Af dette Skrift bleve 1100 Exemplarer uddelte ved Geistligheden).

Fragment af et Brev fra en Reisende i Jyllands sydvestlige Egne, i Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 86. 87. (anonymt).

Beretning om Daareanstalten i Ribe, 1838, i Bibl. f. Læger XXXII. (N. R. Bd. 2.), S. 254—56.

Randulff (Herman), f. i Norge; foer fra sit 10de til 30te Aar tilsøes; gjorde 1801 Tjeneste som Maanedslieutenant paa Orlogskibet „Danmark"; blev Ejer af Verebo-Teglværk ved Fredensborg, og var imellem 1808 og 1814 ansat ved Kystmilicen; fik Charakteer som virkelig Krigs-Assessor. Blev siden Fregat-Capitain i keiserl. Brasiliansk Tjeneste. † 1828 paa Rejsen fra Rio de Janeiro til Stockholm, i sit 50de Aar. — * Caroline Marie Brüel († $\frac{7}{8}$ 1845 i Kbhvn), en Datter af Justitsraad, Overførster G. W. Brüel og M. C., f. Schnabel.

Tordenrøsten! Noget om den chinesiske Handel til det asiatiske Compagnies Interessentere, og i den Anledning Tanker om hvad der for dem maatte være at foretage. Kbh. 1825. (jvfr. „Dagen" 1825, Nr. 120).

Rantzau (Johan Joachim), f. 1782 i Vordingborg; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole i Foraaret 1801; d. 1ste Decbr. 1813 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tog i October 1817 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 6. Jan. 1819 personel Capellan ved Dalum og Sanderum Menigheder i Fyen; d. 13. Dec. 1820 ved Frue Menighed i Odense; d. 6. Juni 1821 ved Gudme og Brudager i Fyen;

d. 30. Oct. 1822 Sognepræst til Sønderup og Sulderup i Viborg Stift. † 11de Januar 1823.

Forsøg til en Oversættelse af Virgils 10de Ecloga, i „Minerva“ 1806, I. 51—56.

Indberetning om en ny Bibelforening i Gudme og Brudager Sogne i Fyen, af et Brev fra ham, i Maanedl. Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark 1822, Nr. 5.

Rasbech (Johan Peter), f. i Kjøbenhavn d. 21de Jan. 1793, ældste Søn af Hofleverandeur Frederik Christian Rasbech († 1/8 1821 i sit 65de Aar) og Inger Sophie f. Gjødesen. Dimitteret fra det Schouboeske Institut blev han Student 1813; tog Aaret efter den philologisk-philosophiske Examen, ved hvilken saavelsom ved Examen Artium han erholdt bedste Charakteer; var fra October 1827 til Udgangen af 1845 Corrected ved Adresse-Comptoiret i Kjøbenhavn, og 1844 og 1846 ved Østifternes Stænder-Tidende. Blev d. 18de Octbr. 1831 Skriver, og d. 6te Octbr. 1838 Fuldmægtig i de kongl. Fourerers Comptoir under Overhofmarschallatet; 1840 entlediget. — * 1827 Elisabeth Hedevig Lange. — (Jvfr. Løt's „Materialier“, Nr. 50).

Lyæus og Comus, en Visesamling for muntre Selskabskredse, i 3 Afdelinger. Kbh. 1821.

Nyeste Harmonia, eller Visebog for Damer. Kbh. 1823. 1825. 1828. 1829.

Lyra, eller Samling af fortrinlige Melodier til yndede danske Viser, Romancer og Operasange af berömte Componister. 1.—5. Hefte, indeholdende 300 forskjellige Tonestykker. Kbh. 1821—28. (Et musikalsk Hefteskrift).

Nyt comisk Vademecum, en Samling af muntre Smaafortællinger, Anecdoter og lignende humoristiske Stykker. I.—IV. Bind. Kbh. 1826—27. (Conversationsbl. 1826, Nr. 34).

Middel imod Revolutions-Feberen, eller: Det Lands Elendighed, som staaer i Oprør mod sin Konge. Vort Fædrelands velsignede Tilstand. Pligten, som paaligger os mod vor Konge. Prædiken af W. Thieß. Fra det Tydske. Kbh. 1830. Andet Opl. ibid. eod. 16 S. (jvfr. Kbhpost. 1830, S. 964).

Nyt og ufeilbarligt Middel imod *Cholera morbus*, opfundet af H. Auerbach. Oversat. Kbh. 1831.

Frederiksborg Slots Beskrivelse. Efter ældre og nyere Kilder, med derhos afbenyttede Collegial- og Archiv-Documenter. Kbh. 1832. (M. f. L. XII. 127—28, af C. Molbech).

Arion, Selskabsvisebog for 1835. Kbh. („Dannora“ I. 111, af J. Kragh Høst). — Ny Arion, Visebog for Damer og Herrer. ibid. 1836. — Seralia. Ny Samling af danske Sange. ibid. 1816.

Genealogisk Kalender for de regjerende Huse, som nedstamme fra Kong Christian den Fjerde og Søstre, Hertuginde Elisabeth og Dronning Anna. Kbh. 1843. (1842).

Rasch (Friderik), f. d. 15de December 1742 i Urlev ved Horsens, Søn af Ole Rasch, Sognepræst til Urlev, Stenderup og Daley

i Aarhuus Stift († 1756), og Ulrica Sophie f. Jæger († 1789). Dimitteret fra Fredericia Skole 1759; var Amanuensis hos Biskopperne i Aarhuus Bildsøe, Hee og Janson; blev d. 30te April 1777 residerende Capellan ved Frue-Kirke og Præst til Hospitalet i Aarhuus; d. 21de Septbr. 1794 Sognepræst til Christrup og Hornbek, og d. 16. Aug. 1798 tillige Provst i Sønderhald Herred; d. 5. Marts 1802 Sognepræst til Harridslev og Albek i Aarhuus Stift. † 1818. — * 1781 Johanne Frederike Lassen, Datter af Præsten Mogens Lassen i Asferg ved Randers. — (Jvfr. Hertels Beskr. ov. Aarhuus Domkirke II. 525—29).

Broderkysset. Aarhuus 1792. 1794, med Træsnit. (Krit. o. Antikr. H. XVI. Nr. 31). — Barselstuen hos Peder Knudsen Ruus. ibid. 1806. (L. E. 1806, Nr. 25, af R. Nyerup; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 106—8). — Peder Knudsen Ruus, eller en Bondes Levnetsbeskrivelse i morende Fortællinger. Et Skrivt for Almuen. 1ste Hefte. Fridericia 1809. (L. E. 1810, Nr. 26). 2det Hefte. Randers 1810. (L. T. 1811, Nr. 20). 3die, 4de og 5te Hefte udkom i Randers 1811—15. — Anviisning til at forene den evangelisk-christelige Psalmebog med den forordnede Lærebog. Randers 1813. 2det Opl. ibid. 1815. 3die Opl. ibid. 1816. 4de Opl. ibid. 1828.

Rask (Hans Kristian), f. d. 5te Januar 1805 i Brendekilde ved Odense, hvor hans Fader Niels Hans Christian Rasch var Huusmand og Skrædder († 1811). Var indtil sit 18de Aar beskæftiget ved Landvæsenet, men blev efter sin nedenanførte Broders Hjemkomst til Fædrelandet 1823 sat i den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole og derfra dimitteret til Universitetet 1828; tog i Januar 1833 theologisk Attestats (Laud.); var 1833—41 Lærer ved Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, og 1834 (April)—1838 Alumnus paa Borchs Collegium; beskikkedes d. 7de November 1841 til Sognepræst for Niblsøe Menighed i Sjælland. — * Elisabeth Sophie Høyer, Datter af Capitain S. M. F. v. Høyer.

Samlede tildels forhen utrykte Afhandlinger af *R. K. Rask.* Udgivne efter Forfatterens Död af H. K. Rask. Med Bidrag til Forfatterens Levnet af N. M. Petersen, m. m. I.—III. Del. Kbh. 1834—38. (Berlin. Jahrbb. f. wissensch. Critik 1836, I. Nr. 17—19; Cochrane's Foreign Quarterly Review 1835, No. 1).

R. K. Rask's Danske Sproglære, fra Engelsk oversat af H. K. Rask, og bekostet af Retskrivningsselskabet. Kbh. 1837.

Morskabslæsning for den danske Almue. Et Ugeskrift, Kbh. 1839—40. (jvfr. Kbhpost. 1839, Nr. 274; Fædrel. I. 1840, S. 171). Ny Række. 1ste Hefte. ibid. 1841. Fortsat som Maanedsskrift, fra Octbr. 1845. ibid. 1845—46. (jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 34).

Medudgiver og Redacteur af: Danst Ugeskrift for alle Stænder. (fra 15. Maj indtil 12. Octbr. 1841). Kbh. 1841. 8vo og 4to. (jvfr. Art. J. M. G. Hollard Nielsen).

I „Nordisk Ugeskrift" (Om Modersmaalet, i Nr. 10; Om Forholdet mellem Sprogets indre Væsen og dets ydre Form, Nr. 17—18; Et Brev fra Lobedanz til N. K. Rask, meddeelt, i Nr. 26; Om fremmed Indflydelse paa den nordiske Folke-

Rask (Rasmus Kristian), Nysnævntes Halvbroder; f. d. 22de November 1787 i Brendekilde ved Odense; kom i April 1801 i Odense Cathedralskole og dimitteredes derfra til Universitetet 1807; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, ved hvilken, saavelsom ved Examen Artium, han erholdt bedste Charakteer; blev d. 6te Juli 1808 Volontair, d. 30te Maj 1812 Amanuensis og i Foraaret 1814 Underbibliothekar ved Kjøbenhavns Universitets-Bibliothek. Sin første Reise gjorde han 1812 i Følge med Professor Nyerup, paa kongelig Bekostning, til Sverrige og en Deel af Norge, og lagde sig i Stockholm især efter Svensk, Finsk og Lappisk. I Sommeren 1813 tiltraadte han sin Reise til Island med kongelig Understøttelse; omrejste omtrent hele Landet, og kom tilbage i Efteraaret 1815 over Leith, hvor han opholdt sig nogle Ugers Tid, og besøgte næsten daglig Edinburgh. Vandt 1815 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for Besvarelsen af det i 1813 udsatte Prüsspørgsmaal: „Historisk at undersøge og med passende Exempler at oplyse, af hvilken Kilde det gamle skandinaviske Sprog sikkert kan udledes; at angive Sprogets Charakteer og det Forhold, hvori det fra ældre Tider og gjennem Middelalderen har staaet, deels til de nordiske, deels til de germaniske Dialecter, samt nøjagtigen bestemme de Grundsætninger, hvorpaa al Udledelse og Sammenligning i disse Tungemaal bør bygges." (jvfr. L. T. 1815, S. 186—87; Rask's samlede Afhandl. III. S. 383—84); stiftede 1816 det islandske literaire Selskab; tiltraadte d. 25de October 1816 en ny Udenlandsrejse, som først gik til Stockholm, hvor han om Sommeren 1817 holdt et kort Cursus af svenske Forelæsninger over det islandske Sprog; erholdt d. 10de Januar 1818 Titel af Professor og d. 13de Januar s. A. et kongeligt Stipendium paa 2 Aar (hvilket siden blev forhøjet og forlænget) til en Rejse til Asien (tilforn havde han blot havt en privat Understøttelse af Geheimeconferenceraad J. Bülow til Sanderumgaard, der ogsaa i hans tidligere Studenterdage i lang Tid gav ham en betydelig aarlig Understøttelse); afrejste d. 23de Febr. 1818 fra Stockholm videre over Finland til Petersborg, hvor han ankom d. 27de Marts s. A.; anvendte sit Ophold der især paa Russisk, Persisk og Sanskrit, og gik d. 13de Juni 1819 over Moskov, Astrakan, Mosdok til Tiflis i Georgien, hvor han opholdt sig omtrent 4 Maaneder, der opofferedes til Persisk og Tartarisk, saa og til Osernes eller Asernes Sprog, der menes at have staaet i Forbindelse med de fra den nordlige Side af Kaukasus udvandrede Aser. Han gik derpaa igjennem Persien, i hvilket Land han tilbragte omtrent et halvt Aar, videre (1820) tilsøes til Bombay i Ostindien, hvor han især studerede Zend og Pehlvi og Hindûstansk, samt indkjøbte en Samling af ældgamle zendiske og pehlviske Haandskrifter for Uni-

versitetet (jvfr. Rask's saml. Afhandl. III. S. 4—9; L. T. 1823, S. 375 —377). Han gik nu tillands tværs igjennem Ostindien fra Bombay over Gvalior, Agra og Benares til Calcutta og Serampore, hvor han ankom d. 1ste Maj 1821; gik derfra d. 25de Juni s. A. tilsøes til Madras og Trankebar, hvor han især lagde sig efter Tamulisk, samt videre til Ceylon, hvor han (fra d. 30te Novbr. 1821 til 30te Marts 1822) i Colombo studerede Pali og Singalesisk. Her samlede han en sjelden Skat af originale Haandskrifter paa Palmeblade i Pali og Singalesisk, af hvilke de fornemste, 50 i Tallet, bleve ved hans Hjemkomst afleverede til det store kongelige Bibliothek i Kjøbenhavn (jvfr. Rask's saml. Afhandl. III. S. 10—15; L. T. 1823, S. 377—81; Molbechs Nord. Tidsskr. I. S. 73—77). Foruden disse tvende Haandskriftsamlinger, der nu tilhøre Universitets-Bibliotheket og det store kongelige Bibliothek, var en tredie Samling af Haandskrifter af forskjellig Alder og Værd, i tolv forskjellige asiatiske Tungemaal, i hans private Eje, men blev efter hans Død skjenket Kongens Bibliothek tilligemed hans øvrige efterladte mangfoldige Udarbejdelser og Optegnelser, i 122 Numre (jvfr. Rask's saml. Afhandl. III. S. 17—34; ang. de indiske Samlinger jvfr.: Den ræsonnerende Catalog over de Indiske Haandskrifter paa Kongens Bibliothek, af N. L. Westergaard.) Med disse Skatte gik han ombord paa et engelsk Skib i Colombo, for over London at vende tilbage til Fædrelandet, men leed Skibbrud ved den sydlige Spids af Ceylon, hvorved han dog reddede Alt saa nær som nogle af hans egne Antegnelser samt nogle trykte Bøger og Penge. Han maatte derpaa opholde sig endnu noget paa Ceylon og gaae tilbage til Colombo, som han forlod anden Gang d. 19de August 1822, for at begive sig til Trankebar; maatte atter gjøre en Sørejse derfra til Madras og Calcutta, hvor han endelig indskibede sig med sine Samlinger d. 1ste Decbr. s. A., og ankom til Kjøbenhavn d. 5te Maj 1823 (jvfr. „Hesperus" VIII. ɔ: „Læsn. i bland. Æmner" IV. S. 327—28; Revue encycloped. livr. 55, 1823 Juillet, p. 220—25, af P. A. Heiberg, og derfra i Allg. H. Z. 1824, I. Nr. 42; jvfr. Kbhvns Skilderi 1824, Nr. 36. 37). I Anledning af et Tilbud fra Edinburgh, som han ikke antog, blev han d. 14de Maj 1825 udnævnt til Professor extraordinarius i Literairhistorien ved Kjøbenhavns Universitet med særdeles Hensyn paa den gamle asiatiske Literatur; d. 21de Novbr. 1829 tillige Bibliothekar ved Universitets-Bibliotheket; d. 17. Novbr. 1830 Medlem af Commissionen for den Arna-Magnæanske Stiftelse; d. 3die Decbr. 1831 Professor extraordinarius i de østerlandske Sprog. — Var Formand i det Islandske literaire Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn (1827—1831); Vice-Formand i samme (1826—27 og 1831—32); Formand i det Nordiske Oldskrift-Selskab (1825—28); Æresmedlem af det ceylonske Literatur-Selskab i Colombo; af

Royal Society of Literature i London (1825); Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab († 1825); af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1813—27); af det skandinaviske Literatur-Selskab (1813); af det fri Selskab af Literaturens Venner i St. Petersborg; af det literaire Selskab i Bombay; af det Kongl. svenske Vitterhets-Historie- og Antiquitets-Academie i Stockholm (1827), samt af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. † 14de November 1832 i Kjøbenhavn, ugivt. — (Biographiske Efterretninger om Rask, af ham selv, i Døl's „Archiv" V. S. 163—66; Bidrag til hans Levnet, af N. M. Petersen, i „Rask's samlede Afhandlinger" I. S. 1—115; Liebenbergs og Schrams „Biogr. Archiv" I. S. 193—274; Kofods Conversations-Lex. XXVI. S. 214—21; Conversations-Lex. Neue Folge, 1825 [oversat i Døl's „Archiv" V. 109—11]; Nekrolog ved P. E. Müller i L. T. 1833, Nr. 1. 2 [særsk. aftr. u. T.: Biographiske Efterretninger om Professor R. Chr. Rask; jvfr. Nord. Ugeskr. S. 2—7]; „Dagen" 1832, Nr. 308. 309; The Foreign Quarterly Review, No. XXI., January 1833; jvfr. Messager franc. du Nord 1825, p. 130; Literary Gazette 1827, Octbr.; „Skjold", et Maanedsskrift for Danske, H. 1. S. 11; J. K. Høst's Erindr. S. 165; „Valkyrien" 1831, II. 85—87; Selmers Akad. Tid. I. 157—58; S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Otium" II. 266—67; Thortsens Uds. ov. d. danske Lit. S. 148—50; Det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 388 (Not. 327). 467. 471. 501; Allg. Encyclop. von Ersch u. Gruber, 1ste Sect. XXIX. S. 97—98; Fr. Helweg: „Nutidens Gjæld til Fædrene for den skandinaviske Idees Udvikling", 1846, S. 17. 18. 20—22; „Rasmus Kristian Rask. Mindedigt af P. L. Møller", i Nord. Ugeskr. 1837, Nr. 47—48, S. 395—405 [særsk. aftr. Kbh. 1837]; Kbhpost. 1832, Nr. 185. 186; „Dagen" 1832, Nr. 273, 77, 89; 1833, Nr. 13; Berl. Tid. 1832, Nr. 289; 1833, Nr. 28; „Skírnir" 1833, bl. 98; 1831, bl. 101. — Hans Portrait foran den Stockholmske Udgave af Sæmunds Edda, 1818. Efterretning om Gravmælet over ham, ledsaget af et forandret Portrait, tegnet paa Steen af Moniés, og en steentrykt, efter en Tegning af Theatermaler Christensen udført Afbildning af Gravmælet (udg. 1844 af Comiteen, der har forestaaet Oprettelsen af dette Gravmæle, ɔ: K. Gislason, M. J. Hammerich, og P. G. Thorsen). Til Oprettelsen af dette Gravmæle udstedte Thorsen og N. L. Westergaard en Indbydelse. — Over hans betydelige lingvistiske Bibliothek, som solgtes i Sept. 1833, udkom Catalog, Havn. 1833. 74 pagg. 8. [Enkelte vigtige Værker, med Anmærkninger af Rask selv, som ikke vare blevne bemærkede i Catalogen som saadanne, ombyttedes med Exemplarer i Kbhvns Universitets-Bibliothek]. Rask's islandske (nyere) Haandskrifter bleve

efter hans Død for en meget billig Priis overladte det Arnamagnæanske Legat, til hvis Haandskrifter de udgjøre en særskilt Tillægssamling, med egen Catalog; Antallet er 113, foruden 5 af Rask's egne Hovedskrifter (som bleve skjenkede dertil) med tilføjede Rettelser og Tillæg af ham selv).

Edda, eller Skandinavernes hedenske Gudelære. Oversat af Islandsk ved R. Nyerup (og R. K. Rask). Kbh. 1808. (jvfr Fortalen, samt Art. R. Nyerup, S. 468; Fort. til Udg. af Snorra-Edda S. 13, og Fort. til den Angelsaks. Sprogl. S. 17 fg.) — Vejledning til det Islandske eller gamle nordiske Sprog. ibid. 1811. (Allg. H. Z. 1812, I. Nr. 31—34; L. T. 1813, Nr. 7. 8; „Hermes" 1820, St. 1., S. 9; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 219). Paa Svensk: Anvisning till Isländskan eller Nordiska Fornspråket. Från Danskan öfversatt och omarbetad af Författaren. Stokholm 1818. (Svensk Litt. Tidn. 1819, Nr. 45). Den svenske Udgave overs. paa Engelsk af George Webbe Dasent. London 1843. (Affnittet om den isl. Versebygning overs. u. T.: *Die Verslehre der Isländer*. Verdeutsch von Gottl. Christ. Friedr. *Mohnike*. Berlin 1830. 85 S. 8; jvfr. Allg. H. Z. 1833, I. Nr. 20—22, S. 153 -75).

Lexicon Jslandico-Latino-Danicum *Biörnonis Haldorsonii*. Biørn Haldorsens islandske Lexikon. Ex manuscriptis legati Arna-Magnæani cura *R. K. Raskii* editum. Præfatus est *P. E. Müller*. Vol. I.—II. Havniæ MDCCCXIV. 4to. (L. T. 1816, Nr. 2, jvfr. sstd. S. 265—70 af R. Rask; Allg. H. Z. 1815, III., Decbr. Nr. 277, S. 646—48).

Angelsaksisk Sproglære tilligemed en kort Læsebog. Stokholm 1817. st. 8vo. (L. T. 1822, Nr. 30. 31. 32, af Finn Magnusen; Svensk Litt. Tidn. 1819, Nr. 42. 43. 44, af H. v. Schröder; „Hermes" XXVIII. 2. S. 321—50; The Foreign Review and Contin. Miscellany No. 5. 1829. January, p. 234—40; Kbhpost. 1829, Nr. 57). Paa Engelsk: A Grammar of the Anglo-Saxon Tongue, with a praxis. A new Edition enlarged and improved by the Author. Translated from the Danish by *B. Thorpe*. Copenh. 1830. („The Times" 1831, 6. Jan.; The literary Gazette 1831, June; The Foreign Quarterly Review No. XXI. 1833. January, p. 227 sq., jvfr. L. T. 1833, S. 301—4).

Undersögelse om *det gamle Nordiske* eller *Islandske Sprogs Oprindelse*. Et af det kongelige danske Videnskabers Selskab kronet Priisskrift. Kbh. 1818. st. 8. [færdigt 1814, og under hans Fraværelse udg. med kongelig Understøttelse]. (jvfr. L. T. 1816, S. 75—77; „Hermes" 1820, H. 1. S. 32—36; Allg. H. Z. 1825, Ergzbl. Febr. Nr. 21—22). Overs. paa Tydsk. Hamburg, 1819. (Affnittet om den gamle ægte græske Udtale er overs. i Svensk Litt. Tidn. 1819, Nr. 47; og Affnittet om den trakiske Sprogstamme overs. i Vaters Vergleichungstafeln 1822, r. Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1825, Febr. Nr. 22).

Snorra-Edda ásamt Skáldu og þarmeð fylgjandi ritgjörðum, eptir gömlum skinnbókum útgefin af *R. K. Rask*. Stockhólmi 1818. 8vo. (Kbhvns Skilderi 1819, Nr. 97, af N. F. S. Grundtvig; Gött. A. 1820, St. 144—45; Heidelb. Jahrbb. 1822; The American Quarterly Review, Philadelphia, 1828, June, p. 481 sq.; The North-American Review, Nr. 62, 1829, January, p. 23; jvfr. L. T. 1823, S. 374).

Edda Sæmundar hinns fróða. Collectio carminum veterum Scaldorum Sæmun-

variorum ex recensione *Erasmi Christiani Rask* curavit Arvid Aug. Afzelius. Holmiæ 1818. 8, med Rasks Portrait. [I denne Udgave af den poetiske Edda har Rask confereret og redigeret Texten, samt besørget Correcturen, og udarbejdet Registeret. Afzelius skrevet Fortalen og forlagt Bogen]. (Svensk Litt. Tidn. 1819, Nr. 5, S. 65—97; Gött. A. 1820, St. 141—45; Heidelb. Jahrbb. 1822; The American Quarterly Review, Philadelphia, 1828, June, p. 481 sq.; The North-American Review, Nr. 62, 1829, January, p. 23; Geijer »Iduna«, 11te Hefte, 1845, S. 23).

Sýnishorn af fornum og nýium norrænum ritum í sundrlausri og samfastri ræðu, id est: *Specimina Literaturæ Islandicæ* veteris et hodiernæ, prosaicæ et poeticæ, magnam partem anecdota ed. *Er. Chr. Rask.* Holmiæ 1819. 8. [Begyndelsen var allerede trykt 1817 og brugtes ved hans islandske Forelæsninger i Stockholm, jvfr. hans Levnet ved Petersen, S. 36]. (Svensk Litt. Tidn. 1819, Nr. 48).

Singalesisk Skriftlære. Kolombo 1821. (Dette lille Værk er af H. K. Rask forsynet med Titelblad, hvorpaa tillige er aftrykt et Document, som forklarer Bogens Hensigt).

Spansk Sproglære efter en ny Plan udarbejdet. Khh. 1824. (Svensk Litt. Tidn. 1824, Nr. 80; Messager franç. du Nord 1825, p. 117—20; Revue encyclopéd. 1825, Mars; Allg. L. Z. 1824, III, S. 512).

Frisisk Sproglære efter samme Plan som den islandske og angelsaksiske. Kbh. 1825. (Kbhvns Morgenbl. 1825, S. 591; Messager franç. du Nord 1825, p. 363—68; Revue encyclopéd. 1825, Mars; Férussac Bullet. des Sc. Hist &c. 1826, Janv.; Gött. A. 1826, St 9—12, af Grimm [jvfr. Rasks Modbemærkninger i »Hermod«, Nr. 5, 6, 7, S. 73—80; 83—96; 98—100, og i Samlede Afhandl. III. 198—231]; Allg. L. Z. 1828, Ergzbl., Decbr., Nr. 136 [jvfr. Rasks Literaturbl. Nr. 19, S. 149—52, og Saml. Afhandl. III. S. 231—40]; The Foreign Quarterly Review 1829, January, p. 607. 625; jvfr. Rasks Literaturbl. Nr. 32, S. 253—54). Paa Hollandsk: Friesche Spraakleer van R. Rask. Met enige Veranderingen uit het deensch Vertaald, door *M. Hettema.* te Leeuwarden 1832. 8. Paa Tydsk er den oversat af F. J. Buss, »aus dem Dänischen, und mit Anmerkungen begleitet«. Freiburg 1834.

Forsög til en videnskabelig *dansk Retskrivningslære* med Hensyn til Stamsproget og Nabosproget. Kbh. 1826. [Udkom i fire Hefter, som udgjorde første Bind af »Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed, udgivet af det Nordiske Oldskriftselskab]. (L. T. 1825, Nr. 45. 46. 47; N. Aftenbl. 1825, S. 432; »Statsvennen« 1825, Nr. 31 flgg.; Nr. 50; »Ny Freia« 1826, S. 132-36; 142—44; 289—92; »Telegraphen« 5te Aarg.; Tillæg til Viborg Samler 1826, Nr. 48; Randers Amtsavis 1827, Nr. 4; Revue encyclopéd. 1826, Decbr.; The Foreign Review and Contin. Misc. Nr. 2. March 1828, p. 633. 656; Kbhpost. 1829, Nr. 103; 1831. Nr. 185; J. Levins oplys. Anmærkninger og Undersøgelser til sin Haandbog i det danske Sprogs Grammatik (i hans »Dansk Lydlære og Dansk Kjønslære«), S. 5—6; 17—18; 21—27; 32—35; 44—46, o. fl. St.; C. Dirckinck-Holmfeld »Dänische Zustände«, 1846, S. 139 flgg.; N. M. Petersens Bemærkninger over Rasks Declinationssystem, særdeles om Kjønsformernes Dannelse, i H. C. Ørsteds Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1844, S. 11—16). Et Udtog af Skriftet er besørget af N. M. Petersen 1837, paa Retskrivningsselskabets Bekostning.

Hermod. Det Nordiske Oldskrift-Selskabs Tidende for 1825 og 1826. Besörget af *R. Rask.* No. 1.—8. Kbh. (Er for største Delen af ham; jvfr. Messager franç. du Nord 1825, p. 316—20; 361—63; 392—96 og derfra i Férussac Bullet.

des Sc. Histor. &c. 1826, Mars; Kbhvns Skilderi 1825, S. 954—57; Nyt Aftenbl. 1825, Nr. 24. 25. 34, samt S. 116; 334 flgg.; 432 flgg, »Tidsskalf« 1825, S. 5—8; 13—16; 20—24; Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 51).

Den gamle ægyptiske Tidsregning, efter Kilderne på ny bearbejdet. Kbh. 1827. (H. C. Ørsteds Overs. over Vidensk. Selsk. Forhandl. fra 31. Mai 1824 til 31. Mai 1827, S. LIV.—LVI.; The North-American Review 1829, Oct., Nr. 65; Westminster Review 1832, Apr., Nr. 32). Paa Tydsk: Die alte Aegyptische Zeitrechnung nach den Quellen. Aus dem Dänischen übersetzt von D. L. Lübker, mit Zusätzen des Verfassers. Altona, 1830. (Bl. f. liter. Unterh. 1831, Nr. 231).

Italiænsk Formlære. Kbh. 1827. (Kbhpost. 1827, Nr. 30; »Dagen« 1827, Nr. 85).

Vejledning til *Akra-Sproget* på Kysten Ginea, med et Tillæg om *Akvambuisk.* Kbh. 1828. (Udg. paa Missionsselskabets Bekostning).

Den ældste hebraiske Tidsregning indtil Moses efter Kilderne på ny bearbejdet og forsynet med et Kårt over Paradis. Kbh. 1828. (Kbhvns Skilderi 1828, S. 1164—65; Theol. Stud. u. Krit. 1830, IV. 929). Oversat paa Tydsk af G. Mohnike i Illgen's Zeitschr. für die histor. Theologie, Jahrg. 1836, H. 2. S. 1—122. (Allg. H. Z. 1840, II. S. 308).

Historien om de ti Vizirer og hvorledes det gik dem med Kong Azád Bachts Sön. Oversat af Arabisk til Nyårsgave for 1829. Kbh. (M. f. L. I. 398—400, af M. H. Hohlenberg; Literary Gazette). Overs. paa Islandsk: Sagan um þá tíu Rádgjafa og Son Azád Bachts Konúngs. Videyar Klaustri, 1835.

Literaturbladet. Et Ugeblad fornemmelig for udenlandsk Literatur. Nr. 1—10. Udgivet af *R. Rask.* Kbh. 1829; fra 26. Marts 1828 til Juli 1829. (Hovedindholdet er af ham; jvfr. Kbhpost. 1829, S. 210; Aarhuus Stifts-Tid. 1829, Nr. 91). [Forvejen udgav han: Maanedlig Literaturblad. Nr. 1. Novbr. 1827. Kbh. 8 S. 4to].

A Grammar of the Danish language for the use of Englishmen, together with extracts in prose and verse. Copenh. 1830. (Kbhpost. 1832, Nr. 93; »Dannora« I. 360—61; The North-American Review 1830, April, p. 558; Revue encyclopéd. 1830, Mai, p. 403). Bearbejdet paa Tydsk ved N. M. Petersen: Dänische Sprachlehre für Deutsche. Kopenh. 1830. Originalen er overs. paa Dansk af H. K. Rask. Kbh. 1837, ifølge Retskrivningsselskabets Foranstaltning.

Lestrarkver handa heldri manna börnum með stuttum skíringargreinum um stafrofið og annað þartil heyrandi. Kaupmhfn. 1830. (udg. af det islandske lit. Selskab).

Gjenmæle mod Anmældelsen af Professor C. C. Rafns Oversættelse af Jomsvikinga og Knytlinga i »Maanedsskrift for Literatur, anden Aargangs tolvte Hæfte«. Kbh. 1831. 31 S. 8. (M. f. L. V. 167—96; »Oplysninger i Anledning af en Artikel i »Dagen« 1831, Nr. 96 imod Maanedsskriftet for Litteratur« S. 4—6; og Art. B. Einarsson). — Gjensvar på Hr. Baldvin Einarssons »Foreløbige Svar o. s. v.« med Hensyn til Anmældelsen i »Maanedsskrift for Literatur« (tredie Årgangs andet Hæfte) af Gjenmælet mod Bedømmelsen (sammesteds anden Årgangs tolvte Hæfte) over Professor Rafns Oversættelse af Jomsvikinga Saga og Knytlinga. Kbh. 1831. 36 S. 8. (jvfr. Art. B. Einarsson).

Locmani Sapientis *Fabulæ XL.* Recensuit et in usum prælectionum edidit Erasmus Rask. Hafniæ 1831. (M. f. L. X. 672—80, af M. H. Hohlenberg).

Nr. 11, af L. C. Müller, jvfr. sstd. S. 583—84, af S. Egilsson). Paa Svensk oversat af Ebbe Sam. Bring i Lund, m. T.: Kort Anvisning till Fornnordiska Språket. Öfversättning med några förändringar och tillägg. Lund, 1837. Paa Tydsk (af L. Wienbarg.) Hamburg 1839. [Denne Veiledning er, ligesom Forfatterens islandske Grammatiker fra 1811 og 1818, lagt til Grund for: »A compendious Grammar of the Old-Northern or Icelandic language, compiled and translated from the grammars of Rask, by *G. P. Marsh.* Burlington (i Vermont), 1838].

Oldnordisk Læsebog, indeholdende Pröver af de bedste Sagaer i den gamle islandske Text, gjennemset og rettet efter de bedste Oldböger, samt forsynet med et Ordregister over de vanskeligste Ord. Kbh. 1832. Ordregisteret er, ifølge Fortalen, udarbejdet med Hjelp af en Ven (M. D. Kriger). (L. T. 1833, Nr. 11, af L. C. Müller; »Dagen« 1832, Nr. 242).

Ræsonneret Lappisk Sproglære efter den Sprogart, som bruges af Fjældlapperne i Porsangerfjorden i Finmarken. En Omarbejdelse af *Knud Leems* lappiske Grammatik. Kbh. 1832. Understøttet af det Kongl. Norske Videnskabernes Selskab. (»Dagen« 1832, Nr. 273; jvfr. »Nor«, Bd. 2, S. 251 flgg. af C. A. Holmboe; Stockfleth's lappiske Grammatik, Fortalen og S. 51 flgg.).

Engelsk Formlære, udarbejdet efter en ny Plan. Kbh. 1832. (M. f. L. X. 529—46, af C. Mariboe, jvfr. Kbhpost. 1833, Nr. 187—88 (af Rosing) og Nr. 190; L. T. 1833, Nr. 17; »Dagen« 1833, Nr. 4, af N. M. Petersen).

Nonnulla de pleno systemate Sibilantium in linguis montanis, item de methodo Ibericam et Armenicam linguam literis Europæis exprimendi. Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Hafn. 1832. 4to, med en Fortegnelse paa de indiske Haandskrifter. (M. f. L. X. 680—82, af M. H. Hohlenberg).

Samlede tildels forhen utrykte *Afhandlinger* af *R. K. Rask*. Udgivne efter Forfatterens Död af H. K. Rask. Med Bidrag til Forfatterens Levnet af N. M. Petersen, tilligemed en fuldstændig Fortegnelse på alle Forfatterens Håndskrifter m. m. I.—III. Del. Kbh. 1834—38. (Berlin. Jahrbb. für wissensch. Crit. 1836, I. Nr. 17. 18. 19, af K. Johannsen; Cochrane's Foreign Quarterly Review 1835, Nr. 1).

3 »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Betænkninger om Ordet Urkraft, 1808, Nr. 60. 62. [jvfr. sstd. Nr. 63. 64, af C Molbech]; Et Tillæg, sstd. Nr. 66 (f. Rasks Levnet af Petersen, S. 12); Nogle Bemærkninger ved Grundtvigs Prøve af en Oversættelse af Sæmunds-Edda, 1810 Nr. 34. 35 (i Saml. Afhdl. I. 251—72, jvfr. Grundtvigs Replik i Kbh. Skild. 1810, Nr. 37. 38); Forsvar for de gamle Nordboers Raahed i Anledning af Landsdommer Badens Bog om Birkerettigheden, 1810 Nr. 109—11 (i Saml. Afhdl. I. 272—88); Bemærkninger over de undværlige stumme Bogstaver i vort Modersmaal, 1821, Nr. 101; Skrivelse til Prof. A. Gamborg om Retskrivningen, 1825 Nr. 61 (jvfr. sstd. Nr. 65. 66. 67. 88); I Anledning af en Opsats (undertegnet 53 i Skilderiet f. A. Nr. 60), sstd. Nr. 63; Til Publikum, sstd. Nr. 67, S. 1064—65; I Anledning af J. H. Larsens geographiske Formeninger, sstd. Nr. 73 (jvfr. S. 1218; 1483—93; 1497—1504 og 1639—44); Om Ö og Å, sstd. Nr. 81; Til de tre Metalbogstaver A. J. U, sstd. Nr. 88; Om danske Stedsnavnes Forklaring af Engelsk, sstd. Nr. 96 (jvfr. Nr. 97); Om den molbechske Tone og uvidenskabelige Fejdekunst, sstd. Nr. 98; Om Bogstavet j, 1826 Nr. 27 (jvfr. sstd. Nr. 22); Om C. L. Borresens Grundsætninger for Modersmaalets Retskrivning, 1827 S. 181—84; Anmeldelse af P. Hjort's Udkast til en systematisk Fremstilling af den latinske Conjugationslære, sstd. Nr. 85 (i Saml. Afhdl. II. 190—99;

jvfr. Kbh. Skilt. 1827, S. 1415—17); Om Benævnelsen norsk Sprog i Anledning af Morgenbladet 1828 Nr. 20—23, i Aarg. 1828, Nr. 19 (i Saml. Afhdl. III 127—31; jvfr. Norsk Morgenbl. 1828, Nr. 116, og Kbh. Skild. f. A. S. 589—90); Efterretninger om det islandske literære Selskab, 1829, S. 1581; Bemærkninger i Anledning af de 2de i Grønland fundne Runestene, 1830 Nr. 86. 88 (ogsaa i Saml. Afhdl. III. 426—28).

I „Ny Minerva“ (Noget om den glavendrupske Runesteen i Fyen, som Epilegomena til Mag. Werlauff's Afhandling derom i det skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter, i Aarg. 1808, S. 271—87 og i Saml. Afhdl. III. 401—13).

I det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter (Forklaring over Tryggevældestenen, 1809 S. 435—47 (i Saml. Afhdl. III. 414—23); Ottars og Ulfstens korte Rejseberetninger med dansk Oversættelse, kritiske Anmærkninger og andre Oplysninger, i XI. Aarg. 1815, S. 1—132 (i Saml. Afhdl. I. 289—384); Den danske Grammatiks Endelser og Former af det islandske Sprog forklarede, et Forsøg, i Bd. XVII. S. 75—150 (i Saml. Afhdl. I. 187—246); Om Zendsprogets og Zendavestas Ælde og Ægthed, i Bd. XXI. S. 231—74 (særsk. aftr. Kbh. 1826, ogsaa i Saml. Afhdl. II. 360—393; anm. i „Dagen“ 1826, Nr. 280; Revue encycloped. 1826, Decbr.; Berl. Jahrbb. f. wissensch. Critik 1831, II. S. 801—20, af Bopp). Paa Tydsk: Über das Alter und die Echtheit der Zendsprache und des Zend-Avesta. Übers. von Fr. H. v. der Hagen. Berlin 1826, mit 1 Schrifttaf. (Allg. L. Z. 1827, I. Nr. 22; Gött. A. 1828, St. 12, af Grotefend; Heidelb. Jahrbb. der Lit. Bd. XLVI. 1829, af v. Hammer). Den oprindelige Afhandling blev i Indien skreven paa Engelsk: Remarks on the Zend language, and the Zendavesta, og denne findes i: The Transactions of the Royal Asiat. Society of Great Britain and Ireland Vol. 3. 1834; ogsaa særsk. aftr. London 1834. 4to).

I „Zeitung für Litteratur und Kunst in den königl. Dän. Staaten“ (Bemerkungen über die skandinavischen Sprachen, veranlasst durch den zweiten Theil des Adelungschen Mithridates, 1809, Juli, Nr. 4. 5. 6, og i Saml. Afhdl. III. 445—466).

I Nyerups „Idunna“, en Nytaarsgave for 1812“ (Poetisk Oversættelse af *Þrymskviða;* ogsaa i Danish Grammar, p. 179—84).

I „Athene“ (Udtog af Breve fra Reikevig d. 6. 7. Septbr. 1813, i II. 57—67, og i hans Levnet ved Petersen, S. 23—31).

I „Videnskabelige Forhandlinger ved Fyens Stifts Landemode“ (Om Striden angaaende Sproget i Ulphilas gothiske Bibeloversættelse, med Indledning af F. Plum, i I. 289—304, og i Saml. Afhdl. III. 210—44; jvfr. L. T. 1816, S. 657—658, af J. Møller).

I „Dansk Litteratur-Tidende“ (Recension over 1ste Hefte af N. F. S. Grundtvigs „Danne-Virke, 1816 Nr. 30 [jvfr. „Danne-Virke“ I. 297—306]; over N. B. Dorph's „Rotwelsk Lexicon“, 1824 Nr. 39).

I „Ups. Litteratur-Tidning“ (Bedømmelse af Lings „Asarne“, 1817 Nr. 18 (i Saml. Afhdl. I. 113—27); af Jomsvikinga-Sagan, utgifven af Hammarsköld, 1818 Nr. 14 (i Saml. Afhdl. I. 127—36); af J. G. Liljegrens „Skandinaviska Fornålderns Hjelte-Sagor, första Delen, Gange Rolfs Saga“, 1819 Nr. 14. 16, og i Saml. Afh. III. 94—117. (imod denne Recension har Liljegren indført en Antikritik i den 1819 udkomne 2den Deel af sine „Hjeltesagor“, hvorpaa haves Svar fra Rask i samme Tidning for 1820, Bihang Nr. 8).

I „Wiener Jahrbücher der Litteratur“ (Ueber die norwegischen, schwedischen

und isländischen Litteraturen und Sprachen, i Bd. VI: 1819, Anz. Blatt S. 12—16, og i Saml. Afhdl. III. 117—27; jvfr. Hoſt's Polit. og Hiſt. II. 122—24).

I Nyerups »Magazin for Rejseiagttagelser« (Breve, ſkrevne paa hans Rejſe, 1818—20, i Bd. I. 91—108; 188—202; 286—97; 430—34; II. 330—42; 426—32; III. 299—300; jvfr. L. T. 1822, S. 793—91; Hoſt's Polit. og Hiſt. I. 241—43; II. 229. 233. Brevet om den finniſke Sprogclaſſe (I. 188—201) er overſat af Fr. H. v. der Hagen og indført i hans tydſke Overſættelſe af R. Rask's Afhandl ng om Zendſprogets og Zendaveſtas Ælde og Ægthed, Berlin 1826, S. 61—80).

I »Antiqvariſke Annaler« (Den Brynderslevſke Runeſteen, III. 83—92 [i Saml. Afhdl. III. 428—34]; Anmærkninger angaaende de i antiqvar. Ann. Bd. IV. H. 1ſte meddeelte Runeindſkrifter, i IV. 267—71 [i Saml. Afhdl. III. 434—38]; Forklaring over en i Grønland funden Runeſteen, IV. 311—14, og i Saml. Afhdl. III. 423—26. (jvfr. Antiq. Ann. IV. 314—18).

Om Tirſtedſtenen, i Nyerups Verzeichniß der in Dänemark 1824 noch vorhandenen Runenſteine S. 43—52, og i Saml. Afhdl. III. 438—445.

I »Dagen« (Nyt Forſvar for Jød, 1824 Nr. 208; Et Stykke, hvori der viſes, at »for Almeen-Sikkerheden« ej er nogen Svenſkhed; noget om Tillægsordene pä — ende, ſſtd. Nr. 231. [jvfr. N. Aftenbl. 1824, S. 400]; Til Prof. Joh. Bøye ſom Svar paa hvad Denne i Nyt Aftenblad Nr. 46 havde indført angaaende Rask's Retſkrivning, ſſtd. Nr. 279 [jvfr. N. Aftenbl. 1824, S. 436; 1826, S. 10—15]; Om ſit Retſkrivningsſyſtem i Almindelighed, 1825 Nr. 211 [jvfr. N. Aftenbl. 1825, S. 343; Converſationsbl. 2. Aarg. 1. S. 16]; Anmeldelſe af N. B. Dorph's »Latinſk Grammatik«, 1826 Nr. 30; af P. Hjort's »De tydſke Conjugationer«, ſſtd. Nr. 276 [i Saml. Afhdl. III. 191—95]; af N. M. Peterſens »Betragtninger over den højeſte Grundſætning for danſk Retſkrivning«, ſſtd. Nr. 278; af F. A. Greve af Holſteins Skrift: »Grækernes Sag i Danmark«, 1827 Nr. 242; af N. B. Dorph's Virgil, 1829 Nr. 291).

I »Statsvennen« (Om Retſkrivning, 1821, Nr. 22. (De forſkjellige adſpredte Stykker om Retſkrivningen ere for en Deel ſamlede i M. D. Krigers »Småting«. Kbh. 1831).

I »Kbhvns Morgenblad« (Til Herr Bergraad P. Peterſen, 1825 Nr. 32 og 33, S. 130).

I »Lidſkjalf" (Synkebæk eller Græktersmål, 1825 Nr. 2, S. 9—10, jvfr. Messager franç. du Nord 1825, p. 445; Om N. Wallichs Gaver af orientalſke Bøger til Univ. Bibl., ſſtd. S. 32).

I »Nyt Aftenblad« (Anmeldelſe af A. Gamborgs »Anviisning til uden Staven i ſaare kort Tid at lære ſmaa Børn at læſe«, ſamt 3 andre Smaaſkrifter af ſamme Forfatter, 1824 Nr. 10; I Anledning af Bemærkningerne ved nogle Hovedpunkter i N. M. Peterſens Underſøgelſe om Retſkrivningen, 1826 S. 110).

I »Kjøbenhavnsposten« (Anmeldelſe af Blok Tøxens »Ret og Frihed«, 1827 S. 359—60).

I »Tidsſkrift for Nordiſk Oldkyndighed« (Forſøg til en videnſkabelig danſk Retſkrivningslære, i Bd. I., ſee ovenfor; Oplysninger til nogle ſlesvigſke Landſkabsord i det kongl. Danſke Videnſk. Selſk. Skr. I. D. S. 74—76, i Bd. II. S. 63—64).

I »*Foreign Review*« 1830 (Anmeldelſe af Grimms deutſche Grammatik og N. M. Peterſens Sproghiſtorie; ogſaa i Saml. Afhdl. II. 442—82).

I »Prøvestenen« (Anmeldelse af J. Badens Dansk-Latinsk Ordbog, 2die forbedrede og formerede Oplag, i Nr. 3, S. 102—6).

I Høst's »Materialier til et dansk, biographisk-literarisk Lexicon« (Et Brev til Professor A. Gamberg, dat. Kbh. d. 29. Juli 1824, i Nr. 92).

I »Nordisk Ugeskrift« Uddrag af et Brev, skrevet i Petersborg 1818, til P. E. Müller, S. 50—51; Om et forbedret grammatikalsk Kunstsprog (Et udstykke af A handlingen: »Om danske Kunstord«, i Saml. Afhdl. III. 244—83), i Nr. 43. 44, S. 363—69; 375—77).

Som det Nordiske Oldskrift-Selskabs Formand havde han anseelig Deel i Udgivelsen af *Saga Olafs Konúngs Tryggvasonar*, eller de tre første Bind af *Fornmanna-Sögur* (Kpmnhfn., 1825—27); lignende Deel tog han i Udgivelsen af *Fornmanna-Sögur* 11te Bd.; Slutningen af 6te Bd. og hele 7de Bd. af *Fornmanna-Sögur* bearbejdede han alene. (jvfr. Norsk Litt. Tid. Nr. 1, S. 6). — Ved Udgivelsen af *Færeyinga-Saga* havde han megen Deel i Redactionen af den færøiske Text (see Fortalen S. XXIII. flgg.). — Forestod ogsaa Udgivelsen af flere af det islandske literaire Selskab besørgede Skrifter, af hvilke »Lestrarkver« var udarbejdet af ham. — Efterretninger om det isl. lit. Selsk., redig. og forfattede af ham i den Tid, han var Selskabets Formand, udk. i flere Aar i særskilte Aftryk.

Havde megen Deel i at ordne Begyndelsen af anden Deel af Cloughs singalesiske Ordbog, nemlig den singalesisk-engelske.

Digte, adspredte i »Rask's Levnet, af Petersen«, S. 9; i Nyerups Nytaarsgaver »Frigge«, 1813, og »Hertha« 1817; i Kbhvns Morgenblad (1825, S. 215); i »R. Nyerups Levnetsløb«, S. 137—39.

Han besørgede en ny Udgave af: »Beretning om de vidtbekjendte Molboers vise Gjerninger og tappre Bedrifter«. Kbh. 1827; ligeledes det andet Oplag af J. L. Rasmussens »Hebraiske Conjugations- og Declinationstabeller, samt Grundtrækkene af den hebraiske Grammatik«. ibid. 1828. 4to.

Om hans ved Grundtvigs Oversættelse af Bjowulfs Drape ydede Hjelp jvfr. Fortalen til samme S. 33 og de bag i tilføjede Textanmærkninger S. 267 flgg.

Rasmussen (. . . .), i Skamby i Fyen.

Gives der fornuftige Grunde til at indskrænke Underviisningstiden i Landalmueskolerne? i Tidsskr. for Almueskolevæsenet, III. Aarg. 1836, S. 63—79.

Rasmussen (. . . .), Skolelærer i Skibhuusskolen i Fyen.

Bidrag i »Tidsskrift for Almueskolevæsenet« (Var det ønskeligt, at indbyrdes Underviisning atter blev udelukt af vore Almueskoler? i IV. Aarg. 1837, S. 354—79 [jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 50]; Om Underviisning i de saakaldte almeennyttige Kundskaber, i V. Aarg. 1838, S. 217—55).

Rasmussen (Andreas C. . . . .) var i en Tid Huuslærer i Jylland, derpaa først Skolelærer, siden Lærer i de levende Sprog og Handelsvidenskaben i Kjøbenhavn, hvor han tillige ernærede sig ved literaire Arbeider; blev 1825 Officeer ved Kjøbenhavns borgerlige Artilleri, og fik

d. 18de Marts 1834 Premierlieutenants Charakteer. † i Decbr. 1835 i Kjøbenhavn. — * Laurine Ronander.

Dydens Løn. En Fortælling i to Dele. Oversat af Tydsk. Randers 1815. (O. m. T.: Julius og Emilie, eller den belønnede Dyd, o. s. v.).

Reise til Paris, 1813 og 1814, med den franske Armee. I.—II. Deel. Oversat. 1816.

Verdens Skueplads fra de ældste til de nyeste Tider, udarbeidet efter J. A. Löhrs tydske Udgave. I.—III. Deel. Kbh. 1817.

Undine. Fortælling af Fr. de la Motte Fouqué. Overs. af Tydsk. Kbh. 1818.

Reisebeskrivelser og Naturskildringer for Ungdommen. Andet omarbeidede og betydeligen forøgede Oplag ved A. Rasmussen. Kbh. 1820. (L. T. 1821, S. 827 28).

Allernyeste Billed-A.B.C. og Læsebog for de første Begyndere, med 25 ill. naturhistoriske Afbildninger. Kbh. 1820. 2det Opl. ibid. 1827. 4de Opl. ibid. 1838.

Abbeden. En romantisk Skildring af Walter Scott. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1823.

Klosteret. En romantisk Skildring af Walter Scott. I.—III. Deel. Overs. Kbh. 1823—24.

Quentin Durward. En romantisk Skildring af Walter Scott. I.—III. Deel. Overs. Kbh. 1825. (Conversationsbl. 1825, Nr. 60).

Walter Scotts Fortællinger om Korsridderne (1ste Fortælling: De Forlovede. I.—II. Deel. Overs. Kbh. 1826; 2den Fortælling: Richard Løvehjerte. I—II. Deel. Overs. ibid. eod.).

Woodstock, eller Cavalieren. En romantisk Skildring fra Cromwells Tider af Walter Scott. I.—III. Deel. Overs. Kbh. 1827.

Den Klippeborg, eller flere Søfarendes forunderlige Hændelser. En Historie fra Begyndelsen af det attende Aarhundrede. Oversat. I.—VI. Deel. Kbh. 1828—1829.

Den røde Fribytter. En Fortælling af J. F. Cooper. Overs. I.—IV. Deel. Kbh. 1829—31.

Udvalgte Fortællinger af H. v. Zschokke. Oversatte. I.—V. Deel. Kbh. 1830—34.

Urach den Vilde. En Ridderhistorie fra Korstogenes Tider. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1831.

Om Søvnløsheden, dens Aarsager og Helbredelsesmaade. En nyttig Bog for Lidende, af A. F. Fischer. Oversat. Kbh. 1832.

Den udødelige Christopher Columbus's Levnet, Hændelser og Reiser. En historisk-romantisk Skildring af W. Irving. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1832.

Nød- og Hjelpebog for Kunstnere, Kunstelskere og Kunsthandlere i Maaner, stillet for den sublunariske Verdens Lys; o. s. v. Oversat. Kbh. 1833. (38 S. 12).

Grev Robert af Paris. Historisk romantisk Fortalling af Walter Scott. Oversat. I.—V. Deel. Kbh. 1833.

Lomme-Lexicon, eller nyeste Tydsk og Dansk Haand-Ordbog. I.—II Bind. Kbh. 1833.

Rasmussen (C. P.).

En rar nye Samling af skjønne Anekdoter, vittige Indfald, morsomt Skjemt og allslens Snurrigt om vore Folk. Efter det Jødiske af Aron Hirsch, udgivet paa Tydsk af J. Hilarius og derefter paa Dansk af C. P. Rasmussen. Kbh. 1831. (h. Beeken).

Rasmussen (Elisabeth Margrethe), f. d. 6te Februar 1751, Datter af Skræddermester Jørgen Müller i Kjøbenhavn. Blev gift med Sognepræsten i Grevinge, siden Provst i Ods-Herred, Thomas Rasmussen (f. $\frac{28}{5}$ 1744, † $\frac{12}{6}$ 1800, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 483 —484). † 19de Marts 1840 i Ribe Bispegaard. (Jvfr. Suhrs „Archiv for den pract. Theologi" II. S. 316—23).

Bidrag til den evangelisk-christelige Psalmebog (Kbh. 1798), og deriblandt Nr. 82, 457 og 499.

Rasmussen (Frederik Ludvig Carl), f. 1799; Søn af Tømmermand Rasmussen i Aarhuus; blev dimitteret fra Aarhuus Cathedralskole 1820; tog anden Examen, og studerede derefter Philologi; blev Alumnus paa Walkendorfs og i Marts 1831 paa Borchs Collegium, hvor han fra Jan. 1835 tillige var Inspector. † 11te Maj 1836 i Kjøbenhavn. (Adr. Compt. Efterretn. 1836, Nr. 111).

Φρηδερίκου Λουδ. Καρ. Ράσμουσσεν περὶ τῶν ἐράνων βιβλίδιον α; κατὰ τὸν τῶν Βορχιανῶν Οἴκων νόμον Δημοσίᾳ ὑπὸ τοῦ βουλομένου ἐξετασθησόμενον Ἀπριλλίου ἐννάτῃ ἱσαμένου, αμφὶ μεσημβρίαν. Ἐν Ἁυνίᾳ, ἐκ τῆς Κουισιανῆς τυπογραφίας. αωλγ'. (L. T. 1833, Nr. 27).

Rasmussen (H.), Lærer ved Borgerskolen i Assens.

Om Kornrensningsmaskiner, i Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 23.

Rasmussen (H. A.).

Nye Harmonia, eller nyeste Samling af udvalgte og yndede Selskabs-Sange, til bekjendte Melodier, tildeels af de bedste og nyeste Syngestykker. Udgivet og forlagt. Kbh. 1835. (88 S. 12).

Rasmussen (Jens Lassen), f. d. 22de August 1785 i Vestenskov i Laaland, hvor hans Fader Michael Rasmussen (f. $\frac{1}{8}$ 1743 i Uttersleв i Laaland, † $\frac{31}{7}$ 1810, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 483) da var residerende Capellan (siden Sognepræst paa Bogø ved Falster), og gift med Dorthea Sophie Busch (en Datter af Præsten Peder Busch til Kallehauge i Sjælland). Dimitteret fra Vordingborg Skole blev han Student i Efteraaret 1802; absolverede i October 1806 den theologiske Embedsexamen (Laud.); indtraadte som Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1809 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Be-

spærelse af den Aaret iforvejen udsatte historiske Priisopgave: „Per partes eundo ostendatur, *Polybio* inprimis auctore, quibus opibus præsidiisque et externis et internis post deletam Carthaginem niteretur imperium Romanum" (jvfr. Engelstoft's Univers. og Skole-Annal. 1809, I. S. 28—29); udnævntes d. 20de Juni 1810 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; disputerede d. 8de Octbr. 1811 for den philosophiske Doctorgrad, og tiltraadte i November s. A. en Udenlandsreise paa et kongeligt Stipendium for at dyrke de østerlandske Sprog (jvfr. L. T. 1812, S. 267—69); hjemkom i April 1813; blev d. 27de October samme Aar udnævnt til Lector i de østerlandske Sprog og Adjunct ved Kjøbenhavns Universitets philosophiske Facultet; d. 28de September 1815 Professor extraordinarius; erholdt d. 21de Januar 1814 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en Afhandling om Arabernes og Persernes Bekjendtskab med Skandinavien i Middelalderen (see Oversigt over Selskabets Forhandl. 1812—14, S. 17; Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Historie, ved C. Molbech, S. 358); blev d. 27de Marts 1819 ordentligt Medlem af det Skandinaviske Literatur-Selskab, og 1823 Æresmedlem af det asiatiske Selskab i Calcutta. † 30te Marts 1826 i Kjøbenhavn. — * 1/8 1814 Johanne Jacobine Christiane Henriette Kall, en Datter af Etatsraad, Professor og Ridder, Nic. Christoph. Kall og Agnethe Mechtildis f. Stenbrup. — (Jvfr. „Dagen" 1814, Nr. 301; Kbhvns Skilderi 1826, S. 444; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 482—83).

De monte Caf. Commentatio. (Diss. inaug.). Havn. 1811. 80 pagg. 8. (L. T. 1811, Nr. 27).

Kortfattet hebraisk Sproglære. Kbh. 1815. Tillæg dertil. ibid. eod.

Digt og Eventyr fra Østerland. Af arabiske og persiske uttrykte Kilder. Første Samling. Kbh. 1816. (L. T. 1816, S. 114—19, af J. Møller).

Historia præcipuorum *Arabum* regnorum rerumque ab iis gestarum ante Islamismum. E codicibus manuscriptis Arabicis Bibliothecæ Regiæ Haunieusis collegit, latine vertit et animadversiones addidit *J. L. Rasmussen*. Haun. 1817. 4to. (Gött. A. 1817, St 202, S. 2011—16; Allg. L. Z. 1818, I. Nr. 63-64, S. 497—500; Journal des Savans 1818, Janv., p. 18—26, af S. de Sacy). — *Additamenta* ad Historiam Arabum ante Islamismum, excerpta ex Ibn Nabatah, Nuveirio atque Ibn Koteibah. Arabice edidit et latine vertit *J. L. Rasmussen*. Haun. 1821. 4to. (Journal des Savans 1821, Novbr., p. 683—91, af S. de Sacy; Jen. L. Z. 1821, IV., Nr. 228; jvfr. Præf. p. III. foran hans Udgave af Annales Islamismi).

Konjugations- og Deklinations-Tabeller i det hebraiske Sprog som Anhang til den hebraiske Grammatik. Kbh. 1818. 4to.

Det under Kong Frederik den Femte oprettede Danske Afrikanske Kompagnies Historie, af Arkivdokumenter udarbeidet. Kbh. 1818. [Med en Fortale af L. Engelstoft. — Bogen er ogsaa forsynet med et Titelblad uden Trykkeaar]. (L. T.

1819, Nr. 2; Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 13; Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1822, Nr. 129—130, S. 1025—1035).

Hebraiske Konjugations- og Deklinations-Tabeller, samt Grundtrækkene af den hebraiske Grammatik. Til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1821. 4to. Andet Opl. ved R. Rask. ibid. 1828. 4to. (Theol. Maanedsskr. I. 129—144; II. 242, af J. C. Lindberg).

Tusinde og Een Nat. Oversat af det Arabiske Sprog, efter den for første Gang i Calcutta trykte arabiske Text. Første Bind. Kbh. 1824. (jvfr. M. f. L. XI. 283 flgg.). [Prøve heraf i „Tilskueren“ 1819, Nr. 37—40].

Annales Islamismi, sive Tabulæ synchronistico-chronologicæ Chalifarum et Regum Orientis et Occidentis. Accedente historia Turcarum, Karamanorum, Selguikidarum Asiæ minoris, Ak Kuvinli et Kara Kuvinli, Ghaderitarum, Ramadhanitarum, Derbenditarum, Sufiorum Persiæ, Uzbeci et Jeschbechi Chan. E codicibus manu scriptis Arabicis Bibliothecæ Regiæ Hauniensis composuit, latine vertit, edidit *J. L. Rasmussen*. Hauniæ 1825. 4to. (Bibliotheca critica nova, Vol. II. p. 155—181, af H. A. Hamaker; Journ. des Savans 1826, Févr., p. 100—102, af Silv. de Sacy).

I „Theologisk Bibliothek“, udg. af J. Møller, (Kong Salomons Reise til det fortryllede Slot. En østerlandsk Fortælling oversat af det Arabiske (efter et Manuskript i det Kongelige Universitets-Bibliothek i Göttingen), i V. 1—32. [L. T. 1814, S. 498—500]; Tvende Omvendelsesbreve af Moktana Bohaeddin, en af Drusernes Apostler. Oversatte af det arabiske og med de fornødne Anmærkninger forsynede, i VI. 68—121. [L. T. 1815, S. 221—23]; Nogle Oder af Hafiz. Oversatte af det Persiske, og med Indledning og Anmærkninger forsynede, i IX. 37—70. (L. T. 1817, S. 106—107).

I „Athene“ (Om Arabernes og Persernes Handel og Bekiendtskab med Rusland og Skandinavien i Middelalderen, i II. 177—225; 297—321; 444—470. [Særsk. aftr. Kbh. 1814; r. L. T. 1814, Nr. 45; jvfr. Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 358; „Ibn Foszlans und anderer Araber Berichte über die Russen älterer Zeit, Text und Uebersetzung mit kritisch-philologischen Anmerkungen; von C. M. Fröhn.“ Petersb. 1823, 4. Vorr. S. XXXV. LXIII.; Operis Ibn El Vardi Cap. I. ed. Hylander, Præf. p. X.]. Oversat paa Svensk af J. Adlerbeth: Om Arabernes och Persernes Bekantskap och Handel under Medeltiden med Ryssland och Skandinavien. Stockholm 1817. [see Wallmarks Journal 1817, Nr. 204]; paa Engelsk af Nicoll i Blackwood's Edinburgh Magazine IV. (1818—19); og derfra overs. paa Fransk af V. de C., forøget med critiske Noter af S. de Sacy, i Journal Asiatique, T. V. p. 207—25; 300—11; 339—55; T. VI. p. 16—39; 65—78. [Férussac Bullet. des Sc. Géogr., etc., 1826 Mars]. Afhandlingen er af Forfatteren omarbejdet paa Latin og som Program til Universitetets aarlige Reformationsfest udg. und. Tit.: De Orientis commercio cum Russia et Scandinavia medio aevo. Hafn. 1825. 58 pagg. 4to. (jvfr. L. T. 1825, S. 743).

I Wolffs „Journal for Politik, Natur- og Menneske-Kundskab“ (Nogle af ham oversatte arabiske Fortællinger, 1813, III. 97—111; 1815, Bd. I. April, S. 181—91; 1817, III. 19—28).

Designatio præstantissimorum optimæque notæ quorundam, historici maxime argumenti, bibliothecæ Regiæ Hauniensis codicum, persice & arabice manuscriptorum (e Catalogo horum Msc. ab Auctore D. *Rasmussen* excerpta), i Hammers „Fundgruben des Orients“ IV. S. 325—29. (jvfr. Kbhvns Skilderi XXII. Nr. 100, udaf Intelligenzblatt zur Wiener-Litteraturzeitung 1814).

I »Dansk Litteratur-Tidende« (Recensioner over: P. Lemmings Doctordisputats, 1817 Nr. 35; Gedalja Moses: Herrens Gjerningers Bog, 1818 Nr. 20. 21; G. Euchel: »Chabakuk«, 1818 Nr. 29. 30. — Nekrolog over Professor og Rector Otto Stoud, 1818 Nr. 45. — Underretning om og Fortegnelse over den Wallichske Donation af orientalske Bøger og Manuskripter til Universitetsbibliotheket i Kbhvn, 1819 Nr. 7. 8. 9. 10).

Rasmussen (Michael Nicolai Christopher Kall), Sidstanførtes ældste Søn; fød d. 25de Juni 1816 i Kjøbenhavn. Blev 1834 privat dimitteret til Universitetet; tog den philologisk-philosophiske Examen; blev d. 18de Juli 1845 Copiist i det kongl. Geheime-Archiv; modtog 1846 den svenske Fortjenst-Medaille i Guld (jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 112).

Efterretning om Gurre-Slot i Siælland, i »Historisk Tidsskrift« Bd. I. S. 467—81. (jvfr. »Dagen« 1840, Nr. 109).

Et Brev fra 1716, i Beckers »Orion« (Maanedsskrift) Bd. IV. S. 60—66; En Bemærkning, vedkommende Læsningen af et Sted i Peder Paars, sst. S. 67—68.

Universitetets Dom imellem Jesper Daa og Birgitte Giøe 1540. (Meddeelt efter Originalen i det Danske Cancellies Archiv), i »Danske Magazin«, Tredie Række, Bd. I. S. 172—76.

Et Brev fra M. Wøldike til H. Gram i Anledning af en Vacance i det hebraiske Professorat 1738 og det theologiske Facultets Indstilling i samme Anledning, i »Genealogisk og biographisk Archiv«, Bd. I. S. 341—52.

Bidrag til Vedel Simonsens »Eske Brocks Levnetsbeskrivelse« (s. 1ste H. S. 5, Noten; 2. H. S. 17—18); »Rugaards Historie«; »Odense Byes ældre Historie«; »Familie-Efterretninger om de danske Ruders Adelsslægt«; »Elvedgaards Historie« (s. Forerindringen til 1ste Hefte); til J. E. Suhrs Smaaskrifter (jvfr. I. D. Fortalen); til H. P. Mummes St. Knuds Kirke i Odense; til 3die Hefte af [Tanders] »Biographiske Notitser om Disciple i Aalborg Kathedralskole«; til Blochs »Bidrag til Roskilde Domskoles Historie« (s. 3. H. S. 5, Noten; 4. H. S. 2); til Kolderup-Rosenvinges Udvalg af gamle Danske Domme, tredie Saml.

Rasmussen (Paul Diderich Muth), see Muth-Rasmussen.

Rasmussen (Peder), f. i Stoense paa Langeland 1790, Søn af Huusmand Rasmus Jensen og Else Christensdatter; var Forvalter paa Espegaard i Sjælland; blev derefter Underrets-Procurator i Svendborg Amt; boer i Rudkjøbing paa Langeland. — * Christine Elisabeth Jensen, Datter af Hollænder Jensen paa Ringstedkloster.

Oplysninger og Bemærkninger til Afbetjening i Bondesagen, med nogle Hentydninger paa Kjøbstadmandens Stilling. Kbh. 1846. (jvfr. »Almuevennen« 1846, Nr. 30 og 40).

Bidrag: i Ursins »Magazin for Kunstnere og Haandværkere« (En ny Indret-

ning til at komme Vand i Dampkjedler og til at holde Vandet paa en bestemt Høide, i 2den Række, Bd. III. S. 167—69, med Tegning; Et nyt Slags Dobbelt-Hane, især tjenlig til Dampmaskiner, med Tegninger, sstd. S. 385—87); — i Halds „Tidsskrift for Landoek." (Maskine til Hørrens Brydning og Skjætning, i Bd. V. S. 316—24); — i Handels-Tidenden (Meddelelse om hans nyere Hørtilberedningsmaskiner, 1836 Nr. 100 og 101; 1840 Nr. 41; Bemærkninger om Høravlen i Almindelighed og den paa Langeland i Særdeleshed, 1840 Nr. 33).

Rasmussen (Peter Carl Junius), en Søn af Apotheker Christian Ludvig Rasmussen og Anne Dorothea f. Frich; er fød i Ærøskjøbing d. 1ste Juni 1808; dimitteret fra Nyborg lærde Skole 1825; tog i Juli 1829 theologisk Embedsexamen (Laud.); d. 18de September 1830 beskikket til Adjunct ved Odense Cathedralskole; d. 25de Novbr. 1834 til ordineret Katechet og første Lærer ved Søndergades Borgerskole i Horsens; d. 22de April 1843 til Sognepræst i Marstal paa Ærø. — * $\frac{3}{7}$ 1832 Andrea Christiane Nicoline Grove, en Datter af afd. Generalkrigscommissair, Kæmmereer ved Øresunds Toldkammer, Andreas Christian Gotthilf Grove og Henriette Petronelle f. Jessen. — (Jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 168).

Beretninger om Bibelselskabet i Horsens fra Aaret 1836 til 1842 incl. Horsens.

Forsøg til en kortfattet Retskrivningslære for Borger- og Almue-Skoler. Horsens, 1839. 3die Opl., forøget med 12 Tabeller og Fortegnelse over eenslydende Ord. ibid. 1843. 1 Ark.

Ogsaa en Mening om Horsens Skoleprogram for 1840. Modstykke til Hempels Avis No. 196 dette Aar. Horsens, 1840. 18 S. (jvfr. Kbhpost. 1840, Nr. 344).

Dansk Grammatik til Brug for Borgerskoler med tilføiet Retskrivningslære, paa ny udgivet. Horsens, 1841.

Mindeblade om Ulrik Frederik Rosing, Sognepræst til Horsens, Consistorialraad, R. a. D. Horsens, 1841.

Tale ved H. Excell. Generallieutenant v. Flindts Jordefærd d. 20. Maj 1842. Horsens.

Forsøg til en Ny Lærebog i den evangelisk-christelige Religion for Almueskoler, nærmest efter Balles. Horsens, 1843. (Tid. for alm. dansk Skolelærer-Forening, 2. Suite, 1843 Nr. 12, anm. af R. Sørensen).

Lederaad ved den første Religionsunderviisning i Almueskoler og med smaae Børn. Horsens, 1843. 1 Ark.

Fortællinger og Sagn. En Læsebog for nederste Classe i Almueskoler og Børn i Smaaskoler. Horsens, 1843. 144 S., deels med danske, deels med latinske Typer. 2det forøgede Oplag. ibid. 1844. (jvfr. J. f. L. o. K. II. 1843, S. 369).

Afskedsprædiken, holden i Horsens Kirke d. 2den Juli 1843. Horsens (1843).

Bibelhistorie for Almueskoler. Svendborg, 1844. (Jensens Tidsskr. f. Almueskolevæs. III. 85-86).

Samlede Leilighedstaler. Kbh. 1845.

Desuden adskillige Smaastykker i Følgeblad til Hempels Avis samt i Horsens Avis.

Rasmussen (Poul Edvard), f. d. 29de Octbr. 1776 af Bonderfolk i Farum ved Kjøbenhavn. Blev som Plejesøn opdragen af Digteren Edv. Storm og gik i Efterslægtselskabets Skole; privat inskriberet som Student 1794; underkastede sig i August 1796 den juridiske Præliminair-Examen (Admissus) og i Juni 1801 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis. Blev 1800 Copiist i Amiralitetets Archiv-Comptoir; d. 5te Februar 1802 Auditeur ved Sø-Etatens combinerede Ret; 1804 tillige Assessor i Kjøbenhavns Fattigvæsens Politiret; d. 17de Januar 1809, efter Ansøgning, entlediget med Vartpenge. Bosatte sig derefter i Farum. (Jvfr. B. Moe's Tidsskr. f. d. norske Personalhist. H. 5., S. 313—14, 16).

Dansk Kortskrivning (ↄ: Stenographie). Kbh. 1812. 4to.

Udvalg af danske Viser fra Midten af det sextende Aarhundrede til henimod Midten af det attende, med Melodier. I Forening med Auditeur P. Rasmussen udgivet af R. Nyerup. En Fortsættelse af de i Aarene 1812—14 udgivne Kjæmpeviser. I.—II. Deel. Kbh. 1821. (L. T. 1821, Nr. 29. 30; Hoft's Polit. og Hist. IV. 242—50; »Tilskuerne« 1823, S. 262—64; Wiener Jahrbb. d. Lit. XVII. 1822, Anz. Bl. Nr. 17, S. 65, af R. Fürst).

Bidrag af Melodier til Abrahamsons, Nyerups og Rahbeks Udgave af Kjæmpeviserne. (see Fortalen til sammes 5te Tome, p. V.); samt Bidrag til Worm's Litteraturlexicon (jvfr. Sammes »Materialier« S. 11—12).

Han er Forfatter af den i det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Bekjendtgjørelse 1812 ommeldte, men hidtil utrykte, danske Afhandling over den for 1811 udsatte philosophiske Priisopgave.

Raupach (Niels Lorentz), f. 1786, Søn af Regimentsqvarteermester Johan Caspar Raupach (f 1749, † 1827) og Anne Marie Kirketerp (f. 1759, † 1792, en Datter af Etatsraad Ditlev Kirketerp og Anne Brock, i Randers); blev Kjøbmand i Randers, hvor han tillige i nogen Tid var Ejer af Sukkerraffinaderiet. — * Kirstine Bleck Lund, Datter af Kjøbmand Rasm. Lund i Randers.

Huusskatten eller Kunster og Hemmeligheder, der ere nødvendige at vide for enhver Huusfader og Huusmoder &c. Tilligemed en Anviisning til Skjønfarveri. Overs. af det Tydske efter 3die forøgede Oplag. Randers, 1826.

Rawert (Jørgen Henrik), f. d. 16de Aug. 1751 i Christiania. Hans Fader Christian Frederik Rawert († 16/7 1808 paa Bragernæs), Compagnichef ved det Aggershusiske nationale Regiment og givt med Anna Lund, var kommen fra Holsteen eller Fehmern, og hørte høist sandsynligen til den paa Fehmern udbredte Rawertske Slægt, som nedstammer fra Ditmarsken, hvorfra den under Erik af Pommern forflyttedes til Fehmern. — Sønnen ansattes efter sin Confirmation i Aaret 1766 som Underofficeer ved det samme Regiment, hvorved Faderen stod; blev Cadet, 22 Aar gammel,

ved den norske militaire Skole i Christiania; 1775 ansat som Dessinateur ved Ingenieurcorpset i Kbhvn; 1776 Secondlieutenant i Corpset; fik 1783 Titel af Professor; 1786 beskikket til Lærer i Mathematik ved den ovennævnte militaire Skole i Christiania, uden dog at gaae af fra Ingenieurcorpset. Derfra og fra hiint Lærerembede traadte han ud, da han 1790 udnævntes til Stadsconducteur i Kjøbenhavn; holdt i 10 paafølgende Aar Forelæsninger over militair Landmaaling for Kjøbenhavns Garnisons Officerer, og ledsagede samme med praktiske Øvelser; underviste 1791 Prindserne Friedrich og Christian af Hessen i Mathematik, Fortification, Artilleri og Taktik; blev 1800 Professor i Mathematik ved Academiet for de skjønne Konster; 1802 Medlem af Administrationen for Bygningsvæsenet under Rentekammeret, med Sæde og Stemme i dette Collegium, naar Bygningssager der foretoges; hvilken Post han fratraadte 1807, for at indtræde i Brolægnings-Commissionen, hvorfra han igjen efter nogle Aar tog sin Afsked; udnævntes d. 31te Juli 1807 til virkelig Justitsraad; s. A. til Lærer i den civile Bygningskonst ved Ingenieurcorpsets Læreinstitut; erholdt d. 16de Juni 1808 Generalkrigscommissairs Charakteer; ansattes d. 12te Juli 1811 som Intendant ved Brolægningen i Kbhvn, fra hvilken Post han igjen, efter Ansøgning, blev entlediget d. 15de Septbr. 1812. Var i Aaret 1805 tilligemed daværende Bergcandidat Steenstrup oversendt fra Rentekammeret til Bornholm, for at undersøge og foreslaae hvad til Frederiks-Sandsteens-Bruds bedste Drivt ansaaes nødvendigt. † 14de Juli 1823. — * $\frac{23}{8}$ 1784 Anna Maria Krieger (f. 1758, † 1826), Datter af Vice-Admiral, Ridder (Storkors) af Danebroge, Johan Cornelius Krieger og Sophia Magdalena f. Arff. — (Jvfr. „Dagen" 1823, Nr. 172; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 225—30. 507).

Forelæsninger over den geometriske, trigonometriske og militaire Landmaaling, tilligemed Nivelleringen. Med 16 Kbb. Kbh. 1793. st. 4to. — Om Brandanstalter og et opfunden Slukkemiddel. ibid. 1795. 30 S. 8. (Krit. og Antikr. H. XVII. Nr. 5; L. E. 1786, Nr. 13). — Om Tømmerets Styrke i Almindelighed og Bielkernes i Særdeleshed; med praktiske Regler eller geometriske Constructioner til at skiære den stærkest muelige Bielke af en Tømmerstok, med et Tillæg og et Kobber. ibid. 1796. (Ekkards Krit. og antikr. Journal 1796, S. 10—12). — Udførlig Beretning om den Plan, der blev lagt og udført i Anledning af den store Ildebrand i Kiøbenhavn 1795, efter hvilken den afbrændte Deel af Staden mere regulær, beqvem og brandsikker kunde opbygges. Historisk forfattet. ibid. 1800. (Skand. Museum 1800, 4. H. S. 173—82). — Fuldstændige og fattelige Forelæsninger over Bygningskunsten. Første Deel, indeholdende philosophisk-æsthetiske, physiske optiske og perspektiviske Betragtninger, Grundsætninger og Erfaringer, saavelsom kort Udsigt over Bygningskunstens Historie i Almindelighed. Til Brug for den tænkende og udøvende Kunstner. Kbh. 1802. st. 4to., m. Kbb. (L. E. 1802, Nr. 41).

De fem Søileordener; efter Vignola. Første Deel. Kbh. 1814. 4to, med 20 Kobbere.

Af „Det danske Krigsbibliothek" var han Medudgiver af to Aargange. Kbh. 1791—95, og Ene-Udgiver af III.—V. Aarg. ibid. 1796—98, samt af Fortsættelsen u. T.: „Det danske Krigsmagasin". I.—III. Hefte. ibid. 1799—1800.

I Nyt Bibliothek for Physik (Kort historisk Beretning om Stueovne i Almindelighed og om den saakaldte Flobergske Ovn i Særdeleshed, V. 148—60 [jvfr. „Politivennen" Nr. 285. 86. 88. 89. 92. 93]; Beskrivelse af en ny Indretning af en Bagerovn, VIII. 152—56; Forslag til Forbedringer ved Sukkerraffinaderierne, sstd. S. 156—65).

I Handels-Tidenden (Om en ny Maskine til at redde Folk i Ildsfare fra 3die og 4de Etage, 1801 Nr. 33; Smaa Anmærkninger sigtende til Brændebesparelse, sstd. Nr. 62; Om at anstryge Tougsiene med en Ferniss for at giøre dem vandtætte, 1806 Nr. 27, og i Olufsens oecon. Annal. VII. 131—33) — I Kbhvns Skilderi (Til Interessenterne af det forenede Begravelses-, Enke-Understøttelses- og Brudegave-selskab for alle Stænder, 1807, Nr. 1, 21. Octbr.; Om at anlægge velindrettede Brændeviinsbrænderier og Ølbryggerier, 1810 Nr. 77).

Rawert (Ole Jørgen), Nysanførtes Søn; f. i **Kjøbenhavn** den 3die Januar 1786; deponerede i Efteraaret 1803 fra **Kjøbenhavns** Cathedralskole, efter der at have taget Examen Artium med bedste Charakter; og tog i det følgende Aar ved Universitetet den philologisk-philosophiske Examen med samme Udfald. Blev 1809 Copiist i det daværende General-Land-Oeconomi- og Commerce-Collegiums Fabrik- og Industri-Comptoir; d. 3die Januar 1811 Hofjunker; s. A. entlediget fra Copiist-Forretningerne, og ansat som surnumerairt Medlem i den kongelige Fabrik-Direction, hvis Forhandlinger han siden 1809 havde bivaanet, og af hvilken han 1812 blev ordentligt Medlem; d. 31te Juli 1815 Kammerjunker; bereiste s. A. Bornholm, i Følge med nuværende Conferenceraad Garlieb; reiste fra 1816 til 1819, med kongelig Understøttelse, udenlands (paa Cameral-Videnskabernes Studium) i Tydskland, Schweiz, Italien, Frankrige, Holland, England, Skotland og Irland, efter at have tidligere besøgt Norge og Sverrige; ligesom han ogsaa bereiste hele Sverrige i Sommeren 1828. I 1819, 20 og 21 bereiste han, paa Regjeringens Bekostning, Danmark; blev d. 18de April 1823 Assessor, og d. 5te Juni 1829 surnumerair Committeret i det Kongelige General-Toldkammer- og Commerce-Collegium; d. 13de October 1831 Fabrik-Directeur og surnumerair Toldinspecteur i Kjøbenhavn; 1832 virkelig Toldinspecteur sstd.; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge; d. 10de Juni 1841 virkelig Etatsraad; d. 12te August 1844 entlediget i Naade fra sit Embede som første Toldinspecteur i Kjøbenhavn (fra 1ste Octbr. s. A. at regne); d. 12te August s. A. benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; foretog 1845, tildeels understøttet af det Rejersenske Fond, en Reise i Udlandet, for at bivaane Industri-Udstillinger m. m. — * ⚭ 1827 Cathrine Achthonia Christine Bugge, en Datter af Conferenceraad, Geheime-Kabinets-

Kassérer Frederik Conrad Jens Bugge og Henriette Catharine f. Henrichsen. — (Jvfr. Øst's „Materialier“, Nr. 6; A. Clausade „Voyage à Stockholm“, Paris 1845).

Catteau Calleville's Beskrivelse over Østersøen, i physisk, geographisk, historisk og mercantilsk Henseende betragtet, tilligemed udførlige Bemærkninger om den østersøiske Handel i Almindelighed, om de ved dette Hav liggende Handelspladse, samt den i disse gjældende Mynt, Vægt og Maal. Fra det Franske oversat. Kbh. 1816. (L. T. 1819, Nr. 23).

Anviisning til at dyrke Tobak paa den hollandske Maade. Efter et fransk utrykt Manuskript. Kbh. 1817. (uddeelt til Tobaksplantører; ogsaa indf. i den oeconom. Correspond. 1817, Nr. 22—23).

Bornholm beskreven paa en Reise i Aaret 1815 [af O. J. Rawert og G. Garlieb]. Kbh. 1819, med et geognostisk Kaart og et Landskab, samt 2 Tabeller. (Nogle Tillæg hertil af Rawert i Handelstid. 1821, Nr. 77—78, og et Udtog i den oecon. Correspondent 3die Aarg. Nr. 41—42. — Skriftet r. i L. T. 1820, S. 94—96, af J. H. Bredsdorff; Skilderiet 1819, Nr. 41; Allg. H. Z. 1820, Juli, Nr. 168—69, S. 481—96; Gött. A. 1823, St. 107, S. 1057—61).

Beretning om Industriens Tilstand i de danske Provindser, samt om nogle Midler til dens Fremme, nedskreven paa en Reise i Somrene 1819 og 1820. Kbh. 1820, med 1 Tabel. (Udtog i Oecon. Correspond. 5te Aarg. 1821, S. 2—7; Handelstid. 1821, Nr. 19—22. 26).

Verzeichniß einer Sammlung von Oelgemälden dem Herrn Conferenzrath und Geheime-Cabinets-Cassierer Frederik Conrad Bugge, Ritter vom Dannebroge und Dannebrogsmann, gehörend. (Als Manuskript für Freunde). I.—II. Theil. Copenhagen 1829. (heri havde Etatsraad C. J. Thomsen Deel).

Almindeligt Varelexicon, eller Beskrivelse over alle raae og forarbeidede Naturprodukter, Kunstprodukter, Fabrikater og Manufakturer, forsaavidt de ere Gjenstand for Handelen, med hosføiet Underretning om deres Særkjender i uforfalsket Tilstand, deres Forfalskning, Anvendelse, Opbevaring m. m. Til Brug for Handlende, Toldembedsmænd, Fabrikanter, Kunstnere og Haandværkere, saavelsom for Enhver, der ønsker at forskaffe sig Kundskab om Varer. Udarbeidet efter Brun-Juuls Varelexicon og de bedste nyere Kilder. I.—II. Bind. Kbh. 1831—34. (O. m. T.: Academie for Kjøbmænd eller encyclopædisk Kjøbmandslexicon).

Om Høravl, fornemmeligen med Hensyn til dens nuværende Tilstand i de danske Provindser. Kbh. 1840. (ogsaa i Handels- og Industri-Tid. 1840, Nr. 80 flgg.).

Brændeviinsbrændingens Beskatning i Preussen, sammenholdt med den i Danmark. Kbh. 1842.

Veiledning for de ved Control-Opsynet ansatte Embedsmænd til at blive bekiendte med saameget af Brændeviinsbrændingen, som ansees fornødent til med Sagkundskab at udføre deres Forretning. Med lithogr. Tegning af et dobbelt pistorisk Brænderiapparat. Kbh. 1843. 26 S. (Berl. Tid. 1843, Nr. 159).

Beretning om Linnedvæveriets, fornemmeligen Linnedhuusflidens nuværende Tilstand i de danske Provindser. Kbh. 1844, m. 1 Tab.

Medudgiver af: Handels- og Industrie-Tidende, fra Nr. 31 i Aarg. 1811 til Udgangen af 1814; og atter fra det 4de Qvartal 1825 indtil 1841. (1ste Januar til 1ste Juli incl.). Kbh. 4to., og fra 1829—1841 i Folio. (Til

dette Tidsskrift har han leveret mangfoldige Bidrag i forskjellige Aargange; saa-som i 1819: Om Bogtrykkerpressemaskinerne i London, Nr. 36; Om brændselbesparende Opvarmelse af Tørrelofterne i Sukkerraffinaderier, Nr. 39; 1820: Om Muslinger, Nr. 1. 2; 1821: Om Industriens Tilstand i Danmark, Nr. 77. 78 (jvfr. sstd. Nr. 96, og Tillæg til den Viborger-Samler 1821, Nr. 134, af C. M. R. Friis); Bidrag til en Oversigt over Handelen paa St. Croix og St. Jan, især efter Toldlisterne 1820, i Nr. 97. 98. 99; 1822: Bidrag til nærmere Kundskab om Limfjordens Silde-Fiskerie, Nr. 11—12, jvfr. Nr. 13; Beretning om Fiskerie-Institutet i Altona, Nr. 75; 1823: Om det danske Meubel-Arbeide, Nr. 29—32; Beretning om Porcelainfabriken i Kjøbenhavn, Nr. 21. 22. 23—24. 25. 26. 27; Travensalza Saline, Nr. 40; Bidrag til en Skildring af Regjeringens Bestræbelser for at udbrede Hør- og Hampavlen, Nr. 68, 69, 70, 73, 74, 76, 77, 79, 80, 82; 1824: Sverriges Linned-Huusflid, Nr. 14—15; Patentkjæder, Nr. 63; Om Salt-Raffinaderie, Nr. 37. 38; Beretning om Industriens Tilstand i Danmark i 1823, fortsat i de fleste Nummere fra Nr. 44—102; Handelsmøller, Nr. 75. 76; 1825: Skildring af Handelens Tilstand i Danmark i denne Tid, Nr. 11. [hvilken Afhandl. tiltrak Forfatteren, ved et Rescript, Tilkjendegivelsen af Hs. Maj. Kongens Utilfredshed dermed]; 1827: Om Koffardi-Skibsbyggeriet i Danmark, Nr. 44 og 51; Oversættelse af Benj. Schlick's »Rapport sur le chemin souterrain dit: Tunnel«, i Nr. 46 og 47; 1828: Blik paa Kunstflidens nærværende Tilstand i Frankrige, Preussen og Danmark, Nr. 46—72; Om den Kgl. Porcelain-Fabrik, i Nr. 4 (som Fortsættelse af Det, der er anført om samme Fabrik i Aarg. 1823); 1830: Steenkuls-Værket ved Høganäs, Nr. 19. 20; 1831: Bidrag til Danmarks Fabrikhistorie, Nr. 16. 17. 19. 80. 114; Oversigt af Linnedvæveriets Tilstand i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, grundet paa Efterretninger, indhentede i 1828, i Nr. 28; Bidrag til Kundskab om de danske Olie-Møllers Forfatning i 1831, Nr. 63. 64 (jvfr. Art. J. C. Drewsen, samt Nr. 71. 93 og 94, af Rawert); Quarantaine-Indretningen paa Känsø, Nr. 75; Fremstilling af Danmarks udenrigske Skibsfart i 1830, i Nr. 124—29; 1832: Kort Fremstilling af Klædefabricationens Tilstand i Danmark, saavel fordum, som nu, dens Mangler og nogle Midler til at afhjelpe disse, i Nr. 89. 90. 92. 102 (fortsat i Aarg. 1833, Nr. 16. 18); 1833: Tabellarisk Oversigt over den danske Skibsfart paa Østersøen, Sverrig og Norge i Aaret 1832, sammenlignet med den i 1830, i Nr. 39 og 40; Tabellarisk Oversigt over den danske Skibsfart paa Hamborg, Bremen, Holland og England i 1832, sammenlignet med den i 1830, i Nr. 71; o. m. a.).

I »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Om Klædemanufacturer i Danmark, 1813 Nr. 77. [jvfr. sstd. Nr. 85, af Juncker & Smidt; 1814, Nr. 4, af Rawert; Nr. 7, af Juncker & Smidt]; En Opfordring i Anledning af en i Handels- og Industri-Tidenden bekjendtgjort Afhandling om den spanske Faareavl i Danmark, 1820 Nr. 98).

I det Kgl. Danske Landhuusholdn. Selskabs Skrifter (Beskrivelse af en Sømfax, i Ny Saml. IV. S. 318—22).

I »Den oeconom. Correspondent« (En i England brugelig Maade at sprænge Trærødder, i 3. Aarg. S. 147; Om Laxefiskeriet i Randers-Fjorden, i 5. Aarg. Nr. 17).

I Nyerups „Magazin for Rejseiagttagelser« (Brudstykker af en Rejse i England, med 5 Afridsninger af Coventgardens-Theatret i London, I. 230—47; Rejse i de skotske Højlande, i September 1818. (Brudstykke af en Dagbog), IV. 55—106; Brudstykker af C. Prams Rejsejournaler, meddeelte, sstd. S. 169—264).

I Oluffens »Nye oecon. Annaler« (Agricultorist Oversigt af Frankrige, oversat, i V. 171—94).

I »Nye landoecon. Tidender« (Schweizerske Oste- og Smør-Fabriker, med 1 Kb., i II. 152—68; Det offentlige Uld-Oplag og Uld-Vasteri i Paris, sstd. S. 297—305; De menneskelige Excrementers Pulverisering og Anvendelse til Gjødning, sstd. S. 322—29; Beretning om Linned-Fabrikationens Beskaffenhed i Schlesien, i III. 353—71; Bemærkninger over den dansk-spanske Uld, i IV. 117—36 (jvfr. sstd. S. 137—146, af J. C. Drewsen og P. M. Peterson); Erklæring i Anledning af Drewsens og Petersons Tillæg til Bemærkningerne om den dansk-spanske Uld, sstd. S. 257—59; Brudstykker af en Dagbog, holdt paa en Reise i Danmark, sstd. S. 202—15; 302—332; V. 91—113; 165—75; Et Brev fra en tydsk Bonde til Thaer, oversat, V. 223—28; Surrogat for Indigo, sstd. S. 465; Om den fine Uldproduktion, Uldforbrug og Uldhandel i Danmark, VI. 31—50 (og i Handels- og Industri-Tid. 1823, Nr. 51); Nederlændernes Høravl, sstd. S. 89—110).

I »Penia" for 1821 (Er Danmark tilstrækkeligen forsynet med Sygehuse, og ere disse saaledes, som de bør være? S. 31—47. 166).

I Collins »For Historie og Statistik, især Fædrelandets« (Ved hvilke Midler kan det opnaaes, at Huusflidens Varer, fornemmelig uldne og linnede, Vadmel, Olmerdug, Lærreder, Dreiel, Hvergarn, Sækkelærred, Hestedækkener, kunne blive forfærdigede efter saa almindelige Regler, at deraf kan erholdes større Qvantiteter af eensbeskafne Tøier, og af saadant udvortes Anseende, at de kunne gjelde for godt Kjøbmandsgods? (Besvarelse paa et af det Kgl. Danske Landhuusholdn.-Selskab fremsat Priis-Spørgsmaal, og tilkjendt et Accessit), i I. S. 255—329; jvfr. L. T. 1822, S. 554; 804—5).

I Carstens's u. Falck's »Staatsbürgerliches Magazin« (Bemerkungen über die Gefängniße des Landes, hauptsächlich in Glückstadt, i III. 566—87. (Denne Afhandling er saa feilagtigen oversat efter Forfatterens danske Manuskript, at til Berigtigelse aftryktes: »Bemærkninger om nogle Fængsler i Hertugdømmene, fornemmeligen om de i Glückstadt«, i C. Otto's »Ny Hygæa« III. 331—58); Vetterschaften auf Fehmarn, i IV. 250—55 (overs. efter Forfatterens danske Haandskrift).

I »Tidsskrift for Naturvidenskaberne« (Et oversat Bidrag af Morning-Chronicle, 21de Novbr. 1823, i III. 317—19).

I C. Otto's »Ny Hygæa« (Bemærkninger om nogle Fængsler i Hertugdømmene, fornemmeligen om de i Glückstadt, III. 331—58 (see ovenfor); Om Hospitaler, fornemmeligen med Hensyn til Frederiks Hospital, sstd. S. 401—38. (»Bibl. f. Læger« V. 337—38, jvfr. »Ny Hygæa« VII. 230—31, af Rawert); Det Edinburghske Selskab til Betleriets Afskaffelse, V. 402—6).

I »Dagen« (J. C. Kriegers Minde, 1824 Nr. 169 [optaget i Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 301—10]: o. fl.).

I Fr. Thaarups »Dansk polytechnisk Tidsskrift« (Om nogle Næringsveies Udflyttelse fra Stæderne, i H. I. S. 1—12; Vind-Møller, m. K., sstd. S. 13—19; Tørv-Forkullings Ovn, sstd. S. 19—31, m. K; Brændselstene, sstd. S. 32 flgg.).

I Davids »Statsoecon. Archiv« (Koffardi-Skibsbyggeriet i Danmark, i I. 243—62; fortsat i Handels- og Industrie-Tid. 1827, Nr. 41. 51).

I Halds „Tidsskrift for Landoekonomi« (Om Høravlen i Belgien, i Ny Række, V. 210—23).

I »Den Berlingske Tidende« (Valse Valkemøller, 1845 Nr. 278).

Reck (Jacob Ludvig), f. 1784 paa Grevskabet Rantzau; blev 1810 Skovrider i det første Kronborgske Skovdistrict; 1829 Forstraad; d. 9de Novbr. 1833 Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge. — * Marie Kiersgaard (f. 1792, † 1832).

Anmeldelse af: H. Cotta „Anviisning til Skovdyrkningen", i M. f. L. Bd. XII. 1834, S. 87—108.

Recke (Diderich Adolph), f. d. 27de Oct. 1755 i Christianssand i Norge, hvor hans Fader Ernst David v. d. Recke, gift med Lovise Ritz, var Capitain og Krigscommissair. Blev i sin Ungdom oplært i det militaire Institut i Christiania; 1776 ansat i Danmark som Secondlieutenant i Artilleriet; 1784 Landmaaler, og i det følgende Aar Landinspecteur, samt Medlem af Commissionen for de kongelige Godsers bedre Indretning paa Frederiksborg og Kronborg Amter; var sat à la suite i Ingenieurcorpset og aldeles beskæftiget med Opmaalinger for Rentekammeret; fik 1791 Capitains Charakteer; var Landvæsenscommissair i Frederiksborg og Kronborg Amter (indtil 1801), og Sandflugtscommissair i Sjælland (til 1806); erholdt 1800 Majors Charakteer; blev 1801 Bataillonscommandeur ved det Nordre Sjællandske Landeværns-Regiment (til 1807); 1808 charakteriseret Oberstlieutenant; d. 28de Januar 1809 Ridder af Danebroge; i Maj 1811 Oberst. Boede i en Række af Aar i Fredensborg, hvor han døde d. 3die October 1816. — * Charlotte Amalia Meredin († $\frac{2}{9}$7 1838 i Fredensborg, jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 239). — (Jvfr. Rahbeks „Tilskueren" 1816, Nr. 79; Sammes „Erindringer" IV. S. 155—61).

Bidrag: i Polit. phys. Magazin (Om Nooret paa Falster, VI. 213—26, mr. fstd. S. 368); — i Olufsens oecon. Annaler (Nogle Bemærkninger angaaende en stor Gaards Drift i Sammenligning med mindre Gaarde, VII. 36—45); — i „Minerva" (Ytringer til Landeværnsmændene ved første Møde d. 1ste April 1801, i Aarg. 1801, II. 100).

Rée (Bernhard Philipp), Søn af nedenanførte Hartvig Philipp Rée; f. d. 19de Juli 1813 i Aarhuus; dimitteret 1830 til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole; absolverede i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; blev i August 1838 Redacteur af Aalborg Stifts-Tidende, og etablerede tillige en Boghandel i Aalborg; valgtes d. 5te August 1844 til Suppleant for Kjøbstæderne Aalborg og Hjøring ved Nørrejyllands Stænderforsamling, og mødte i Viborg 1844 og 1846; fik d. 31te Juli 1845 kongelig Bevilling til at drive Næring som Bogtrykker og til Medudgivelse af Aalborg Stifts-Tidende og Adressèavis; er tillige Borgerrepræsentant i Aalborg. — * $\frac{2}{5}$8 1841 Julie Rée, f. Hin-

richsen (f. 1812, † 1/1 1845), Enke efter Bogtrykker Nathan Philipp Rée i Aalborg.

Læsecabinettet. Et Hefteskrift, udgivet og redigeret. I.—II. Bind. Aalborg, 1841.

Redacteur af: α) Aalborg Stiftstidende og Adresse-Avis (fra d. 2. Aug. 1838, Nr. 123; siden 18de Aug. 1845 (Nr. 163) tillige Medudgiver af dette Blad). Aalborg, 1838—46. 4to.; fortsættes. — β) Aalborg Søndagsblad. ibid. 1839. 4to. — γ) Literaire Intelligentsblade, Følgeblad til Aalborg Stiftstidende; Nr. 1.—14. (7de Novbr. 1841—6te Febr. 1842) ibid. 4to. — δ) Almindelig dansk og norsk Literatur- og Boghandels-Tidende. Under Medvirkning af flere Videnskabsdyrkere og Bogvenner. Nr. 1.—8. Aalborg, 1845. Folio. — Udgiver og ansvarlig Redacteur af: Almindelig dansk Landbotidende. Under Redaction og Medvirkning af flere indsigtsfulde Landoekonomer og Landboskribenter. Aalborg, 1846. st. 4to. — Medredacteur af Stænder-Tidende for Nørre-Jylland. Viborg 1846. st. 8vo.

Rée (Hartvig Philipp), f. 1778 i Fredericia, hvor hans Fader Philipp Hartvig Rée var Kjøbmand, under hvis Veiledning Sønnen lærte Handelen. 21 Aar gammel overtog han efter Faderens Død Bestyrelsen af det endnu existerende Handelshuus „Philipp Hartvig Rée & Comp." (i Aarhuus og Randers). Han havde allerede i sine Drengeaar med megen Iver dyrket det hebraiske Studium, og flere Digte og Oversættelser i det hebraiske Sprog udgik fra hans Haand. — * 1804 Therese Rée, hans Cousine.

Vorschlag zu einer höchstnothwendigen Synagogen-Ordnung. Aarhuus, 1825. (Fyens Stiftsavis 1825, Nr. 157; Fraenkel's „Sulamith", Jahrg. VI. H. 10).

Sørgefesten over Frederik VI. i Synagogen i Aarhuus. 1840.

Forslag til, om føie Tid at faae den Holsteenske Kobbeldrift, eller den almindelige Agerdyrkningsforbedring ved Mergling, Brakning, Udgrøftning, med Videre, indført hos Bondestanden i Danmark. Med en Betænkning derover af C. Dalgas, og en anden af en Anonym, ledsagede med Anmærkninger og et Efterskrivt, i Halds Tidsskr. for Landoekonomi Bd. III. 1834, S. 341—406. (jvfr. sstd. S. 407—411); særsk. aftr. Kbh. 1834.

Afhandlinger, Landoekonomien betræffende, adspredte i flere Tidsblade.

Af hans senere Arbeider i det hebraiske Sprog ere hans etymologiske og exegetiske Afhandlinger i Særdeleshed blevne meget roste i Tydskland, hvor Redacteuren af „Der Orient", Dr. Julius Fürst har optaget endeel af disse i sit Blad. Een af disse Afhandlinger: „Forschungen über die Ueberschriften der Psalmen", er særskilt aftrykt i Leipzig 1846 med et Forord af Dr. Fürst. — (Tildeels efter Meddelelse).

Rée (Nathan Philipp), Sidstanførtes Broder, tilkjøbte sig 1827 det Wandallske Bogtrykkeri i Aalborg, og forenede sig med Bogtrykker A. Borch sammesteds om at nedlægge det ene og udvide det andet af de derværende Officiner, hvorefter de Begge i Forening erholdt Bevilling af

21de Februar 1827 til at udgive Aalborg Stifts-Tidende, hvilken Bevilling, efter Berchs Død, udvidedes for dennes Enke. (jvfr. Collegial-Td. 1827, S. 190 og 382). † 8de Septbr. 1834, i sit 39te Aar, i Aalborg. — * 1829 Julie Hinrichsen (f. 1812, † 1/4 1845).

Medredacteur af Aalborg Stiftstidende og Adresse-Avis (Aalborg, 4to), fra Aargangen 1827, Nr. 47—66, Ene-Redacteur fra 1827, Nr. 67 til 1829, Nr. 51, og atter Medredacteur fra 1829, Nr. 52 til 1830, Nr. 207; derpaa Ene-Redacteur af Aarg. 1831, Nr. 1—67, og igjen Medredacteur fra 1831, Nr. 68 til 1831, Nr. 142. (jvfr. Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 99), og Medudgiver af samme fra 1827, Nr. 92 til 1834, Nr. 112.

Reedtz (Holger Christian), f. d. 14de Febr. 1800 i Odense, Søn af Kammer- og Jagtjunker, Major Niels Juel de Reedtz til Palsgaard ved Horsens (f. 1771, † 3/3 1830) og C. W. v. Benzon (en Datter af Kammerherre, Oberstlieutenant Christian v. Benzon, Stamherre til Christiansdal og Tirsbæk). Dimitteret fra Odense Cathedralskole blev han Student 1818; vandt 1821 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte historiske Priisopgave: „Exponatur, quæ regiones, trans mare balticum sitæ, seculis 12mo et 13tio a Danis sub regibus Valdemaro Imo, Canuto VIto et Valdemaro IIdo occupatæ fuerint; describantur istorum tractuum limites, quales erant ineunte anno 1223; ostendatur, quis qualisque esset earundem provinciarum civilis atque ecclesiasticus cum regno Daniæ nexus; investigetur, quasnam mutationes illarum regionum statui intulerit dominatio danica: indicetur denique, quænam ejusdem vestigia, e. g. in monumentis, locorum nominibus &c. illic etiamnum supersint“; absolverede i April 1823 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøver, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1824 Kammerjunker; foretog 1827, i Forening med Legationssecretair Hvass, paa kongelig Bekostning, en Udenlandsreise, i Særdeleshed for at undersøge de i Rigsarchivet i München forefundne Actstykker til Nordens Historie; rejste derefter til Wien, og vendte tilbage 1828. Blev 1831 Secretair i det kongelige Departement for de udenlandske Sager; d. 7de September 1833 Ridder af Danebrogen; d. 28de October 1836 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 28de Juni 1840 Kammerherre; 1841 Commandeur af den belgiske Leopolds-Orden, og 1842 af Æreslegionen; i sidstnævnte Aar, efter Ansøgning, i Naade entlediget som Secretair i det udenlandske Departement; kjøbte i December 1845 Hovedgaarden Palsgaard ved Horsens. Er Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1/4 1828).

Répertoire historique et chronologique des Traités conclus par la Couronne de *Dannemarc*, depuis Canut-le-Grand jusqu' à 1800. Avec un extrait des principaux

Articles. Précédé d'un discours préliminaire de Mr. le Conseiller d'Etat *Engelstoft*. À Gottingue. 1826. (L. T. 1828, Nr. 12; Döt's Archiv VI. 111—46, Noten; Krit. Zeitschr. für Rechtswissensch. Bd. I. H. 1. S. 133—36, af R. Mohl; Allg. H. 3 1826, III. Nr. 281, S. 615—16; Falck's Staatsb. Magaz. IX. 598, Noten).

Bidrag: i det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter (Danmarks og Sverrigs Forbindelse til de neutrale Handelsrettigheders Beskyttelse i Aarene 1690 til 1693, i Bd. XXI. S. 99—156); — i "Ny Danske Magazin" (Tractat mellem Danmark og Sverrige om Bornholm, dateret Stockholm, 3die Juli 1660, i Bd. V. S. 229—34); — i Kjøbenhavns Skilderi (Om 4 ham tilhørende Familieportraiter, 1829 Nr. 31); — i Schumachers "Astronomische Nachrichten" (Schreiben an den Herausgeber, dat. Palsgaard 1844, Decbr. 4., Bd. XXII. Nr. 524, p. 323—26; Schreiben an den Herausgeber, dat. Palsgaard 1845, Januar 19, sstd. Nr. 528, p. 379—82. (jvfr. Bd. XXI. Nr. 484, p. 63; Nr. 502, p. 350); Schreiben, dat. Palsgaard 1845, April 17, Bd. XXIII. Nr. 536, p. 117—20).

Reemcke (Peter), f. 1780; deponerede i Efteraaret 1798 som Privatist fra Frederiksborg; blev Secondlieutenant ved een af det 2det jydske Infanteri-Regiments annecterede Bataillonner.

Uskyldig Tidsfordriv. Randers, 1811.

Rehling (Johannes), f. d. 17de Aug. 1775, ældste Søn af Provst Andreas Johan Rehling, daværende Sognepræst til Egebjerg i Ods-Herred, siden Slotspræst ved Frederiksborg og Sognepræst for Hillerød (f. $\frac{22}{2}$ 1748, † $\frac{11}{11}$ 1790, jvfr. Fortalen til hans 1791 udgivne „Opbyggelsestaler", samt Nyerups Lit. Lex. S. 487), og Susanne Franck f. Beckman (f. $\frac{24}{1}$ 1754, † $\frac{18}{5}$ 1789, en Datter af Provst Herman Dominicus Beckman i Boeslunde). Dimitteret fra Frederiksborg Skole blev han Student i Foraaret 1793; underkastede sig i Juni 1803 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og i Juli s. A. dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev d. 7de Novbr. 1804 Byfoged og Byskriver, Skifteforvalter og Stifteskriver, samt Auditeur, Foged og Politimester i Tranqvebar; 1819 constitueret som tredie Medlem af Gouvernementet sammesteds og Regjeringsraad; d. 1ste Maj 1822 virkelig Justitsraad; 1824 andet Medlem af nysnævnte Gouvernement; d. 1ste August 1829 Ridder af Danebroge; d. 22de Febr. 1834 Chef for Etablissementet Frederiksnagor i Bengalen; erholdt d. 16de Juli s. A. Oberst's Charakteer; udnævntes d. 14de Maj 1837 til Gouverneur over de dansk-ostindiske Besiddelser (fra 1ste Maj 1838). † 18de Juni 1841 i Tranqvebar. — * 1. $\frac{1}{4}$ 1805 Frederikke Augusta Ehrhart († i Febr. 1809 i Tranqvebar). * 2. Mette Marie Stricker, en Datter af Oberstlieutenant og Commandant paa Dansborg, Otto Christian v. Stricker og Charlotte Amalia f. Smidt.

Digte, adspredte i Poulsens „Nytaarsgave for Damer" 1799 (f. „Iris og Hebe" 1799, I. 106); — i Sammes „Nytaarsgave" for 1801, 1802, 1803

(Ludvig og Maria, Ballade, S. 189—220); 1805, S. 156, 60, 88, 203, 6; — i »Iris og Hebe« (1801, III. 281—84; 1802, II. 185. 186; 1803, II. 95. 187. 190. 192; IV. 35); — i »Kjøbenhavns Skilderi« 1817, Nr. 94.

Linas Hei eller Kjerlighed indtil Døden, en Fortælling i Poulsens »Nytaarsgave« for 1801, S. 77—178.

Reiersen (Jens Friderich), f. 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Conferenceraad Holger Christian Reiersen (f. 1/4 1746, † 18/2 1811), var Deputeret i det kongl. danske Cancelli og givt med Charlotte Kirstine Studsgaard (f. 29/5 1763, † 15/8 1810, en Datter af Peder Chr. Beverlin Studsgaard i Aalborg, og Charlotte f. Hoe). Dimitteret til Universitetet fra Aarhuus Cathedralskole 1815; underkastede sig i Foraaret 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); var chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital 1823—27; derefter praktiserende Læge i Kjøbenhavn; blev d. 18de April 1829 Regimentschirurg ved Artillericorpsets holsteenske Brigade i Rendsborg; fik d. 2den April 1837 Rang med Capitainer; blev d. 27de Maj 1842 afskediget i Naade med Pension under Navn af Vartvenge (fra 1ste Juli s. A.); derpaa praktiserende Læge i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XXXI. 399).

Redacteur af: Udvalgt Samling af Kobbere over udvortes Sygdomsforandringer, anatomiske Præparater og chirurgiske Instrumenter og Bandager, til Brug for praktiske Chirurger. 1.—43de Hefte. Kbh. 1825—30. 4to.

En dybt liggende Absces paa Halsen, der aabnede sig ind i Luftrøret, i Ugeskr. f. Læger II. 108—9.

Reiersen (Johan Reimert), f. i Norge; blev Student ved Frederiks-Universitet i Christiania 1832; opholdt sig 1833—38 i Kbhvn, beskæftiget med literaire Arbeider (jvfr. Dés's »Materialier« S. 341, 50), reiste derefter tilbage til Norge, hvor han blev Bogtrykker i Christianssand; bereiste i Høsten 1843 en stor Deel af Nordamerika, og hjemkom samme Aar. Opholder sig nu (1846) i Nordamerika.

Scener af Frankrigs Historie, fremstillede i en Række af Noveller, med historisk Oversigt over ethvert Seculum, oversat efter Dr. Spaziers tydske Bearbeidelse med stadigt Hensyn til Leith Ritchie's engelske Original. I.—III. Deel. Kbh. 1835 (Udkom i 6 Hefter).

Devereux, af E. L. Bulwer. I.—III. D. Fra det Engelske. Kbh. 1833—34; o. m. T.: E. L. Bulwers samlede Skrifter, 4.—6. Bd. (M. f. L. XIII. 234—37; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 96. 97, af Reiersen).

Den Fornægtede, af E. L. Bulwer. I.—II. D. Fra det Engelske. Kbh. 1834, o. m. T.: E. L. Bulwers samlede Skr. 9.—10. Bd. (jvfr. Kbhpost. 1834, Nr. 170. 174. 191. 196).

Pillegrimene ved Rhinen og Arasmanes, af E. L. Bulwer. Fra det Engelske. Kbh. 1834; o. m. T.: E. L. Bulwers saml. Skr. 13. Bd. (»Dannora« I. 45—49).

Alminbelig Verdenshistorie i Billeder, fra de ældste Tider indtil Aaret 1832, med oplysende Text, oversat. I.—14. Hefte. Kbh. 1834—35. (jvfr. Art. C. C. H. F. Güntelberg).

Familierne Walseth og Leith. En Cyclus af Noveller af H. Steffens. I.—III. Deel. Oversat; udg. af C. F. Güntelberg. Kbh. 1834. (Jvfr. Art. C. C. H. F. Güntelberg, Skilderiet 1834, Nr. 60).

De fire Normænd. En Cyclus af Noveller af H. Steffens. I.—III. Deel. Oversat; udg. af C. F. Güntelberg. Kbh. 1835.

Falkland, af E. L. Bulwer. Fra det Engelske. Kbh. 1835; o. m. T.: E. L. Bulwers samlede Skr. 14de Bd. („Dannora“ I. 45—49).

Blomsterpigen, eller Pompeiis sidste Dage, af E. L. Bulwer. Fra det Engelske. I.—II. Deel. Kbh. 1835; o. m. T.: E. L. Bulwers saml. Skr. 15de og 16de Bd. („Dannora“ I. 163—71, af Joh. N. Høst; jvfr. sstd. S. 229—41, 346—57, af Reiersen og Høst).

Malkolm, en norsk Novelle af H. Steffens. I.—II. Deel. Oversat; udg. af C. F. Güntelberg. Kbh. 1835—36.

Cola di Rienzi, den sidste Tribun, af E. L. Bulwer. Fra det Engelske. I.—II. Deel. Kbh. 1836; o. m. T.: E. L. Bulwers saml. Skr. 19.—20. Bd. (Anden Udgave. ibid. 1846).

Familien Nowland. En irlandsk Fortælling af John Banim. Fra det Engelske. I.—II. Deel. Kbh. 1836.

Bucanieren, en Tidsskildring fra Cromwells Dage af Mrs S. C. Hall. Fra det Engelske. I.—III. Deel. Kbh. 1836.

Nina, en Tegning af Hverdagslivet (af Frederikke Brehmer). Fra det Svenske. I.—II. Deel. Kbh. 1836—37. (T. f. L. o. K. V. 34—40, af H. M. Flemmer).

Asien og dets Beboere, ethnographisk beskrevne, med (68) Afbildn. 3 Opl. Kbh. 1837. Royal 8vo. (O. u. T.: Fuldstændigt Billedgalleri over alle Nationer, i Afbildninger, med udførlig Beskrivelse. Udarbeidet efter de bedste og nyeste engelske, franske og tydske ethnographiske Skrifter; jvfr. Art. C. C. Monrath).

Sørøveren, af Marryat. Fra det Engelske. Kbh. 1837, med Forf.'s Portrait.

Valentine, af George Sand (Mad. Dudevant). Fra det Franske. I.—II. D. Kbh. 1837. (Kbhvns Læsesalons Ugebl. 1837, S. 79).

Crichton. En historisk Roman af W. Harrison Ainsworth. Fra det Engelske. I.—III. Bd. Kbh. 1837—38.

Magasin for Natur- og Menneskekundskab. Redigeret af J. R. Reiersen. 1ste Aarg. 1.—2. H. Nr. 1—26. Kbh. (1837), m. Kbb. (Jvfr. Art. C. C. Monrath).

Revolutionen, Novelle af H. Steffens. I.—II. Deel. Oversat; udg. af C. F. Güntelberg. Kbh. 1838.

Phønix, et Ugeblad for Dannede. Kbh. 1837. (Heraf udkom kun Nr. 1.).

Udgav: Familiebibliothek. Kbh. 1835—37. (Et Hefteskrift, bestaaende af Oversættelser; jvfr. „Dannora“ I. 313—25, af Joh. Nik. Høst; Kbhpost. 1835, S. 1016.

— I denne Samling ere flere af de ovenanførte Fortællinger indlemmede, saasom: »Nina«; »Sørøveren«; »Valentine«).

Redacteur og Udgiver af: Kjøbenhavns Læsesalons literaire og musikalske Ugeblad. Nr. 1.—8. (13. Mai—29. Juli). Kbh. 1837. fl. 8.

Reiffenstein (C. F.).

Redacteur af »Raketten med Stjerner«. (jvfr. Art. C. F. Møller, S. 382).

Reinhardt (Johannes Christopher Hagemann), f. d. 19de Decbr. 1776 i Rendalens Præstegjeld i Østerdalen, Aggershuus Stift, hvor hans Fader Johannes Henrik Reinhardt, givt med Johanne Elisabeth Mommesen (en Kjøbmands Datter fra Holmestrand), da var Sognepræst, siden (2/9 1786) til Vaage i Gudbrandsdalen. — Underviist i Hjemmet, blev han i Sommeren 1792 sendt til Kjøbenhavn, hvor han i April 1793 dimitteredes til Universitetet; underkastede sig i det paafølgende Efteraar og i Foraaret 1794 den philosophiske Examens tvende Afdelinger, begge med Characteren Laudabilis; tilbragte derefter næsten 2 Aar i Hjemmet, hvor hans tidligere Lyst til Naturhistorien næredes ved Undersøgelsen af Omegnens Planter og Dyr. Efter Tilbagekomsten til Universitetet i Aaret 1796 studerede han Theologi og Naturhistorie; benyttede især Botanikeren Vahls Forelæsninger, og anvendte, efter et Par Aars Forløb, sin hele Tid paa Botanik og Zoologi, og senere paa Mineralogi; blev i Maj 1798 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tiltraadte i Sommeren 1801 en Udenlandsreise, og forblev i Udlandet, med Undtagelse af nogle Maaneder, indtil Efteraaret 1806; tilbragte den større Deel af denne Tid ved Bergacademiet i Freiberg, derefter i Göttingen og tilsidst i Paris. Blev 1806 ansat ved det kongelige naturhistoriske Museum; begyndte 1809 at holde zoologiske Forelæsninger; udnævntes d. 14de Maj 1813 til Lector i Naturhistorien, i Særdeleshed Zoologien, samt til Adjunct ved Kjøbenhavns Universitets philosophiske Facultet; d. 12te August 1814 til Professor extraordinarius; d. 18de April 1829 til administrerende Inspector ved det kongl. naturhistoriske Museum, samt til Secretair ved den for samme oprettede Direction; blev d. 1ste August s. A. Ridder af Danebroge; d. 24de Juli 1830 Professor ordinarius i Naturhistorien og Assessor (samt Secretair til 1842) i Consistoriet; d. 9de Novbr. 1833 Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; d. 28de Octbr. 1836 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; erholdt d. 31te Octbr. s. A. Æresdiplom som Doctor i Philosophien fra Kjøbenhavns Universitet; udnævntes d. 4de Juni 1839 til virkelig Etatsraad. Var Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (6/4 1821); af det Skandinaviske Literatur-Selskab, og af flere andre videnskabelige Samfund. † 31te October 1845 i Kjøbenhavn. — ∗ 1814 Mette Margrethe

Nicoline Hammeleff (f. 1/9 1782, † 15/2 1831), en Datter af Etatsraad, Stempletpapirs-Forvalter Nis Hammeleff og Juliane Maria f. Pontoppidan (Datter af Prokantsler Erik Pontoppidan). — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p73—74; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XV. 452; XXXI. 403; Fædrel. VI. 1845, Nr. 2031, 36; Berl. Tid. 1845, Nr. 265; H. C. Ørsteds Oversf. ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1846, S. 42—47, af G. Forchhammer).

Om Respiration og Respirations-Organer hos Insecterne. Et Indbydelses-Skrift til zoologiske Forelæsninger. Kbh. 1809. 4to.

Programma: *quinque mumias bestiarum aegyptiacas* describendo prolusit *Joh. Reinhardt.* Havniae, 1824. 63 pagg. 4to, c. 2. tabb. (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationsfest; jvfr. L. T. 1824, S. 745—47. — Om hans ved denne Leilighed holdte (utrykte) Tale, s. sstd. S. 747—51).

Medudgiver af: *Tidsskrift for Naturvidenskaberne.* I.—V. Bind. Kbh. 1822—1828. (L. T. 1823, Nr. 13). Hertil leverede han: Efterretning om nogle ved Kirby Moorsside i Yorkshire i Sommeren 1821 udgravne Pattedyrforsteninger, ledsaget med indledende Bemærkninger over Forsteningslærens Fremskridt og Betydning, I. 192—229; Nye Efterretninger om Ornithorhynchus paradoxus eller Næbdyret, II. 221—24; Grønlands Fugle efter de nyeste Erfaringer, III. 52—80; Den vilde Due paa Færøerne, IV. 132—33; Den sorte Ibis fra Island, IV. 133—34; Anatomisk Undersøgelse af Næbdyret, IV. 134—35; Brama Raji, fanget ved Helsingør, IV. 135—36.

Medredacteur af: Maanedsskrift for Litteratur. I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (Heri skrev han Anmeldelser af: P. W. Lunds: „De genere Euphones", III. 43—47; M. Sars „Bidrag til Søedyrenes Naturhistorie", III. 558—572; F. Fabers „Naturgeschichte der Fische Islands", VII. 189—216; S. Nilsson „Prodromus Ichthyologiæ Scandin.", IX. 230—64).

I det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger (Ichthyologiske Bidrag, V. S. XVIII.—XX.; LI.—LV; LXXIV.—LXXVI.; LXXXIX.—LXXXX.; Beretning om Grønlands Fauna, VI. S. XXI. CIX.; Om Gymnelus, sstd. S. XXI.; Om en grønlandsk Ulkeart, sstd. S. XLIV.; Om en Hovedskal af den vilde Oxe, opgravet i en Tørvemose i Danmark, sstd. S. XLV.; Om Lycodes, sstd. S. LXXVI.; Om Bythides, sstd. S. LXXVII.; Vaagmæren (Trachypterus Vogmarus). Beskrevet, VII. S. 65—82, med 2 Tavler. (jvfr. VI. S. CVII—CIX.; Krøyers Naturh. Tidsskr. I. 374—75); Ichthyologiske Bidrag til den Grønlandske Fauna, VII. S. 83—196, med 8 Kobbertavler; særsk. aftr. Kbh. 1838. 4to, m. Kbb. (jvfr. VI. S. CIX.—CXI.; Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. 375—78; Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte, Jahrg. 3. Bd. I. 1837, S. 235—37; 263—67; Okens „Isis" 1841, S. 25—27); Tillæg til det første Bidrag til den Grønlandske Fauna, VII. S. 221—28).

I Krøyers „Naturhistorisk Tidsskrift" (Om Ynglepladsen for Tringa platyrhyncha, II. 431—432; Om den islandske Svane, II. 527—32; Om Gejerfuglens Forekomst paa Island, II. 533—35; Om nye grønlandske Fiske. (Udtrag af „Oversigt over Videnskabernes Selskabs Forhandl. o. s. v. i Aaret 1838."), I. III. 225—27).

I „*Förhandlingar* vid det af Skandinaviska Naturforskare och Läkare hållna

möte i Götheborg år 1839. (Beskrivelse af Giftkjertelen hos en Slangeart fra Kysten af Guinea, S. 141—45).

Recensioner i »Dansk Litteratur-Tidende« (f. Ex. over F. Fabers »Prodromus der isländischen Ornithologie«, 1824 Nr. 2. 3).

Han leverede Beskrivelse (paa dansk og tydsk) til J. C. C. Walters Samling af »Prægtfugle og Pattedyr i colorerede Afbildninger«, 1.—10. Hefte. Kbh. 1828—31 Folio. (jvfr. Kbhpost. 1827, Nr. 85, S. 343—44; Nr. 98. 99).

Reinhold (Friedrich), f. 1795 i Kiel, yngste Søn af Etatsraad, Ridder Carl Leonhard Reinhold, Professor i Philosophie ved Universitetet i Kiel (f. 26/10 1758 i Wien, † 10/4 1823 i Kiel, jvfr. Thaarups fædrel. Nekrolog 1821—26, S. 230—34), og Sophie Wieland (en Datter af Digteren Wieland). Blev d. 1ste Februar 1815 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 23de Decbr. 1828 Premierlieutenant; erholdt d. 27de Septbr. 1837 Capitains Anciennitet; var i en Række af Aar ansat ved H. M. Kongens Haandbibliothek; blev d. 21de Juni 1838 i Naade afskediget af Krigstjenesten med Capitains Character; d. 1ste Juli s. A. Postmester i Segeberg.

Allgemeines Wörterbuch der deutschen und französischen Kriegs-Kunst-Sprache. Ein Handbuch für den praktischen Officier. Deutscher Theil. Kopenh. 1827. Französischer Theil. Leipz. u. Darmstadt, 1830. (Jen. L. Z. 1830, III., Nr. 168; Allg. H. Z. 1830, III., Nr. 195, S. 277—80). — Dansk, svensk, tydsk, fransk militair-teknisk Ordbog, med Forklaringer i det danske Sprog. (Den danske og svenske Afdeling). Kbh. 1838. (Udkom 1837—38 i 4 Hefter; jvfr. Milit. Repert. IV. 111; V. 444—45, af Aug. Baggesen).

Praktisches Handbuch für den Mineur. Aus französischen und deutschen Schriften zusammengetragen. Kopenh. 1829, mit Tafeln.

Bidrag: i »Magazin for militair Videnskabelighed« (Om Feltartilleriet. (Et Priisskrift, belønnet af det kongelige svenske Krigsvidenskabsakademi og indført i dets Skrifter for Aaret 1823). Oversat fra det Svenske, VII. 575—633; Udsigt over den tydske og franske Militair-Literatur for 1826, X. 341—57); — i »Nyt Magazin for militair Videnskabelighed« (Udsigt over den tydske, franske, hollandske og engelske Militair-Literatur for 1827, II. 152—67; Udsigt over den tydske, franske og engelske Militair-Literatur for 1828, III. 265—85); — i »Militairt Repertorium« (Udsigt over den tydske, franske og engelske Militair-Literatur for Aarene 1829—1835, II. 113—68; III. 78—114; 406—20; Constantines Beleiring og Bestormelse i October 1837. (Uddraget af »Archiv für die Offiziere der Königl. Preussischen Artillerie- und Ingenieur-Corps«, 5ter Bd. 3tes Heft, ved F. Reinhold, og forsynet med Berigtigelser og Tilsætninger af et Øienvidne (A. W. Dinesen)) med en Plan, IV. 83—105; Beretning om Overgangen over Beresinafloden i November 1812. Uddraget af: Essai d'une Instruction sur le passage des rivières etc., par C. A. Haillot, capitaine etc., 1re livraison, IV. 433—50).

Reisler (Carl Gottlob), f. d. 15de Januar 1743 i Ziebingen ved Frankfurt an der Oder, hvor hans Fader var Præst. Gik i Skole i

Berlin. Kom 1773 til Kjøbenhavn, hvor han siden den Tid levede som tydsk Sproglærer. † 19de August 1821 i Kbhvn. — * 1/9 1786 Marie Christine Nielsen. — (Thaarups fædrel. Nekrolog 1821—26, S. 58).

Tydsk Grammatika for Danske. Kbh. 1782. Anden og forbedrede Udg. ibid. 1788. 3die og forøgede Udgave, tilligemed et Anhang af Danismer i det Tydske, Samtaler, Ordsprog, og en ny Chrestomathie med en dertil hørende Ordbog. ib. 1795. 4de meg. forøg. og forandr. Opl. ib. 1798. 5te Opl. ib. 1804. 6te Opl. i to Dele. ibid. 1808. 7de forbedr. Opl. 1.—2. D. ibid. 1815—16. 1820. (Krit. o. Antikr. H. II. S. 569—71; L. E. 1797, Nr. 9; 1799, Nr. 14. 16. 18). — Tydskt og Danskt Haand-Lexikon, samt Anviisning til Substantivernes rette Genera, tillige med deres Pluralia, (ogsaa til Verbernes Imperfecta og Supina). ibid. 1793. (r. af F. Ekkard i L. j E. 1796, Nr. 9, og i Krit. o. Antikr. H. XVIII. Nr. 38—39). Danſk-Tydsk Haand-Lexikon. 1.—2. Halvdeel. ibid. 1797—99. (Ergzbl. z. Allg. H. Z. 1815, Octbr., Nr. 120). — Tydsk Læsebog for Begyndere. ibid. 1801. 2. Opl. ibid. 1808. 3. Opl. ibid. 1817. — Fuldstændigt tydsk og dansk Lexicon. I.—II. Deel. ibid. 1804—7. 3die omarb. Udgave. 2 Bd. ibid. 1824—31. Fuldstændigt dansk og tydsk Lexicon, 2det Oplag, forøget, forbedret og omarbeidet af C. F. Primon. 2 Bd. ibid. 1808. (Kiel. L. Z. 1809, Nr. 35).

Büsch's practiske Brevbog for Kjøbmænd. Paa Dansk udgivet. Kbh. 1820.

Han gjennemsaae og rettede Gedikes tydske Læsebog for Begyndere, forøget med en fuldstændig Ordbog rc. af C. F. Primon.] Kbh. 1806; og besørgede den tredie Udgave af M. Hallagers tydske Læsebog for Begyndere. ibid. eod.

Reisz (Jacob Frederik), en Søn af Hof-Kandestøber Ephraim Benjamin Reisz († 1828), er f. d. 27de Maj 1791 i Kjøbenhavn, og blev 1809 privat dimitteret til Universitetet; tog i April 1810 den philologiske Examen (Laud.) og i April 1811 den philosophiske Examen (H. ill.); udnævntes d. 29de August 1815 til Adjunct ved Viborg Cathedralskole. (Hundrups Skole-Calender 1845, S. 66).

Medredacteur af Viborg Stifts-Tidende, fra 1ste Juli 1839 (Nr. 85). Viborg. 1839—46. 4to; fortsættes.

Reistrup (Lorents), f. 1757; blev privat dimitteret til Universitetet 1779; siden Boghandler i Kjøbenhavn. — * Sophie Elisabeth Lassen († i Marts 1813).

Han har af Tydsk paa Dansk oversat følgende i Kjøbenhavn i Octav udkomne Skrifter: Grevinde de la Mottes Begivenheder. 1789. (Krit. o. Antikr. H. VII. 1790, Nr. 1). — En Liderligs Levnet, af Bretzner. I.—IV. Deel. 1792—93. („Iris“ 1792, IV. 221; 1793, II. 322—23; L. E. 1794, Nr. 22; Krit. og Antikr. H. XII. Nr. 28; H. XIII. Nr. 18; H. XIV. Nr. 30). — R. H. Masmann's Tiltrædelsesprædiken i Frederikskirken. 1793. (Krit. og Antikr. H. XIII. Nr. 12 — Den astronomiske Børneven. 1794. (Krit. og Antikr. H. XIV. Nr. 31; L. E. 1793, S. 825). 2det Opl. 1796. (L. E. 1795, Nr. 52). — Lærebog i Svømmekonsten af Gutsmuths. 1800. — Prizeli Ridekunst. 1802.

Af Svensk oversatte han: Siri Brahe, eller de Nysgjerrige, Skuespil i 3 Acter af Kong Gustav III. Kbh. 1795. (jvfr. Dët's Intelligentsblade II. D. S. 514—17).

Han blev anseet for Forfatter til endeel af de Piecer, der 1796 udkom i Anledning af Bibellæsningen. (jvfr. Eckards Journal, S. 94. 190. 191).

de Nellie (Jan), Pseudonym; see D. E. Rugaard.

Nemmer (Niels Sørensen), Gaardfæster paa Grevskabet Frysenborg i Byen Terp, Skivholme Sogn, Aarhuus Amt. † 19de Marts 1843, i sit 71de Aar. — * 1797 Giertrud Michelsdatter. — (Jvfr. Bredsdorffs Beskr. ov. Aarhuus Amt, S. 51; Aarhuus Stifts-Tid. 1843, Nr. 57).

Bidrag: i „Landoecon. Tidender" (Brev om Rugens Rust, ledsaget af en Skrivelse fra J. L. Tommesen, VI. 52—62; En hoverigjørende Bondes Forestillinger om Afstilligt, Landoeconomien vedkommende, VIII. 104—32 (jvfr. Kbhpost. 1835, S. 428); Hvedens Kalkning for at forekomme Brand, VIII. 132—33; Morters Conservation for Muggenhed indtil de saaes, sstd. S. 133); — i „Nye landoecon. Tidender" (Hvilken er den sikkreste Vei for Bonden i Almindelighed til at forbedre sine Kaar, og hvad skal anspore os til at vælge den? II. 129—51; Hvad er Aarsag til Bondens Seendrægtighed med at forandre sin Kobbeldrift til Vexeldrift? V. 202—222); — i „Ugeblad for den danske Bonde" (Et Par Ord i Anledning af de i afvigte Aars sidste Maaneder afholdte Valgforsamlinger, i I. Aarg. Nr. 38. 39; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 350—51; 355—56; 428).

Nepholtz (Matthias Georg Peter), f. d. 22de Juli 1791 i Kjøbenhavn, Søn af Hofmaler og Lakerer Jørgen Frederik Nepholtz (f. 1761, † $\frac{29}{1}$ 1820) og Karen Pedersdatter; blev 1808 dimitteret til Universitetet fra Brendstrups og v. Westens Institut; d. 28de October 1812 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; absolverede i Januar 1813 den theologiske Embedsexamen (Laud.); vandt 1814 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over den for 1813 udsatte Priisopgave i Theologien: „Exposita origine *mysticismi* in ecclesia christiana, ostendatur, an et qvatenus hæc sentiendi ratio cum genio religionis christianæ conspiret"; blev 1813 Huuslærer hos Kammerherre, Baron Stampe paa Nysø; d. 7de Juni 1820 Sognepræst i Sarkjøbing. † 16de Maj 1825. — * 1. Anne Lorentze Nepholtz, f. Mork († 1821). * 2. Christiane Marie Christensen. — (Jvfr. Thaarups fædrel. Nekrolog f. 1821—26, S. 395).

Om Reformationsaaret, eller: hvilken Tildragelse har gjort Aar 1517 saa mærkværdigt, at den ved Luther iværksatte Religionsforbedring regnes fra dette Tidspunkt? En historisk Fremstilling. Kbh. 1817. (L. T. 1817, S. 712).

Beskrivelse over Baroniet Stampenborg. Kbh. 1820. 4to, med Titelvignet og 1 Kaart. (L. T. 1820, Nr. 49).

Bidrag: i Møllers „Theologisk Bibliothek“ (Den mystiske Theologies Hovedindhold og Grund. Uddraget af Mystikernes Skrifter og ledsaget af Bemærkninger, X. 123—72 (jvfr. L. T. 1817, S. 53. 334); Trykfeil i den reviderede Oversættelse af det Nye Testament, XIX. 360—65); — i „Antiqvariske Annaler“ (Beskrivelse over den paa Ammedrup Mark i Foraaret 1816 udgravede Kjæmpe-Høi, kaldet Rishøjen, paa Baroniet Stampenborg, III. 49—59; Om et gammelt Offerkar af Steen, fundet ved Præstø, sstd. S. 318—20).

Repp (Thorleifr Gudmundson), f. d. 6te Juli 1794 i Reykiadal, inden Arnæs Syssel og Sønder-Amtet i Island, hvor hans Fader Gudmund Bödvarsson var Sognepræst og givt med Rosa Egilsdöttir. — Han besøgte Besſastad Skole og blev derfra dimitteret; deponerede ved Kbhvns Universitet 1814, og absolverede i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, hvorefter han dyrkede Sprogvidenskaben, især de nyere Sprog; vandt 1819 og 1824 Universitetets Priismedailler for Afhandlinger over de for 1818 og 1823 udsatte Opgaver i Philosophien og Æsthetiken: „Exposita notionum, qvas homines vocabulo naturæ exprimere soleant, varietate, eaqve, qvantum fieri qveat, ad unum constantemqve sensum revocata, diligens explicatio detur ideæ hocce vocabulo insignitæ“, og: „At undersøge og med Exempler at oplyse, hvorvidt det er nødvendigt, at et Digt oversættes i samme Versart, hvori det er skrevet“; tiltraadte 1821 en Reise til England, hvorfra han hjemkom i Slutningen af 1822; deeltog 1825 i Stiftelsen af „Athenæum“ (jvfr. Messager franç. du Nord 1825, p. 445. 479. 527—28; „Dagen“ 1825, Nr. 193); blev d. 19de Novbr. 1825 udnævnt til Underbibliothekar ved Advocaternes Bibliothek i Edinburgh; afreiste i Foraaret 1826, og vendte i Septbr. 1837 tilbage til Kjøbenhavn; fik s. A. Bevilling til at holde offentlige Forelæsninger over det engelske Sprog og den engelske Literatur; blev d. 12te Decbr. 1839 Translateur i det engelske og tydske Sprog i Kbhvn; fra 1ste Novbr. 1843 Lærer ved det practiske Handels-Academi sstd. — * . . . .

Et classisk Hexametervers med en Commentar eller en Epistel om og til Dr. G. L. Baden. Kbh. 1823.

Bør et Digt oversættes i samme Versart, hvori det er skrevet? Priisafhandling. Kbh. 1824.

Reise til England, foretagen i Aaret 1819 af A. H. Niemeyer; oversat med Tillæg og Anmærkninger. Kbh. 1826. (ogsaa i „Bibliothek for Moerskabslæsn.“ Bd. XII. 1825).

De sermone tentamen. Hafniæ 1826. (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 16—17).

Laxdæla-Saga sive Historia de rebus gestis Laxdölensium. Ex Manuscriptis Legati Arna-Magnæani, cum interpretatione latina, tribus dissertationibus ad calcem adjectis, et indicibus tam rerum quam nominum propriorum. Havniæ MDCCCXXVI. 4to. (L. T. 1829, Nr. 21. 22; Berlin. Jahrbb. für wissensch. Critik 1829, II., S. 801—808, af Mohnike; Gött. A. 1830, I., St. 63, S. 620—24, af Jac. Gr. (Grimm);

jvfr. Collegial-Tid. 1828, S. 389, og Art. F. Magnusen, P. E. Müller, E. C. Werlauff).

A Historical Treatise on Trial by Jury, Wayer of Law and other co-ordinate forensic Institutions, formerly in use in Scandinavia and in Iceland. Edinburgh 1832. 8vo. Overs. paa Tydsk: Zur Lehre von d. Geschwornengerichte. Geschichtliches und Dogmatisches, zumal über das Verhältniß dieser Institution zur polit. Freiheit der Völker und insbesond. zur constitution. Monarchie. I. Heft. A. u. d. T.: Geschichtl. Abhandlung über das Geschwornengericht, die Abschwörung d. Schuld oder Eideshilfe u. a. coordinirte gerichtl. Einrichtungen, die früher in Scandinavien und auf Island gebräuchlich waren. Von Thorl. Gudm. Repp. Aus d. Engl. übersetzt von F. J. Buß. Freiburg 1835. gr. 8. (Fædrel. III. 1842, Nr. 1069, 1076; ogsaa anm. i tydske, engelske og franske Journaler).

On the Language of Palestine in the Time of Christ and the Apostles by de *Rossi* and Dr. *Pfannkuche*, translated into English with Notes by *Th. G. Repp*. Edinburgh 1833. 12mo.

Carmen ad illustrissimum Comitem *Carolum Grey*. Edinburgi 1834. 8vo.

Dr. *Lückes* Commentary on the Epistles of St. John, translated from the German with many Notes by *Th.* G. *Repp*. Edinburgh 1836. 12mo.

Alexander Burnes's Reise paa Indusfloden i Aaret 1831; tilligemed Beretninger om Landskab og Afghanistan, med Prospect af Hyderabad. Oversat af Engelsk med oplysende Anmærkninger og en Fortale. Kbh. 1839. (udgjør det 4de Bd. af »Tidsskrift for Reisebeskrivelser«; jvfr. »Dagen« 1840, Nr. 120).

Ern. Friedr. Carl *Rosenmüllers* Botany and mineralogy of the bible. Translated from the German by *T. G. Repp*, *N. Morron* and *Greenock*. With additional notes. (Ogsaa: The biblical cabinet. Vol. 27). London 1840. 8vo.

English Stories, edited by *T. G. Repp*. Copenh. 1842. (»Dagen« 1842, Nr. 155).

Dano-Magyariske Opdagelser. Kbh. 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1126. 1140, af E. D. Kühnel og Ludv. Oppermann; Kbhpost. 1843, Nr. 22. 33, af Repp).

A Danish-English Dictionary (Dansk-engelsk Ordbog), by *J. S. Ferrald* and *T. G. Repp*. Copenh. 1845.

Redacteur af Bladet »Dagen« fra 1ste Juni til Udgangen af November 1838. (ɔ: Nr. 130—286). Kbh. Folio; og af »Søndagen«. Et Følgeblad til »Dagen 1838. Nr. 21—45. (10. Juni—25. Novbr.). ibid. Fol.

Medudgiver af: »Ny Hygæa«, et (medicinsk) Maanedsskrift, 1ste Hefte, Januar 1823. Kbh. (jvfr. Art. E. Otto, S. 514).

I »Dansk Minerva« (Hreidar den Dumme, en Fortælling af det islandske, VI. 1818, Juni, S. 524—43; En Fortælling om Halder Snorroson, efter det islandske, sstd. S. 543—58, og V[illegible] 1818, Octbr., S. 322—33; Thorvald Tasaldi, en Fortælling af det Islandske, VII. 1818, Novbr., S. 385—98; En Fortælling om Eindrida Ilbreid, (af Kong Olav Tryggvesons Saga), oversat fra Islandsk, VIII. 1819, Febr., S. 97—115; En Fortælling om Svein og Finn, eller det 43de Kapitel af Kong Olav Tryggvesons Sagas 2den Deel; oversat fra det Islandske, sstd. Marts, S. 266—281; Fortælling om Thrand og Sigmund Brestesson. Et Afsnit af Olav Tryggvesons Historie, oversat, sstd. Maj, S. 385—453; Juni, S. 524—62).

I »Tilskueren« (En Fortælling om Thorsten den Nysgjerrige, (oversat af det Islandske), 1818 Nr. 60).

I »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (*Τοῖς δωδεκα τοις εν τῃ της Ἀννιας ενδοξοτατῃ Ακαδεμιᾳ ρωμαϊζυσι και τῳ Ωλενσλαχχερῳ τῳ διδασκαλῳ αυτων ὁι ἑκατον ἑλληνιζοντες ἀξιως χαιρειν*, 1818 Nr. 83, S. 1417—18; Anmærkninger over Hr. Grundtvigs Fortale til Norges Konge-Krønike, 1819 Nr. 20. 21).

I »Lidskjalf« (Om det molbechmuselmanske Retskrivningsprincip med flere Bemærkninger over Molbechs Skrift i Aftenbladet No. 24—25, i Aarg. 1825, S. 5—8. 13—16. 20—24, jvfr. Messager franç. du Nord 1825, p. 445—46).

I »Kjøbenhavnsposten« (Kjøbenhavns Athenæum, 1837 Nr. 249; Om Vandvæsenet, 1839 Nr. 174, 80, 86, 90, 94, 207, 19; Nordlyset d. 22de October, 1839 Nr. 294; Noget om Runer, 1839 Nr. 314; Til Redacteuren af Kjøbenhavnsposten, sstd. Nr. 330; Et Brev til mine Landsmænd paa Island, sstd. Nr. 353, 58; o. fl. a.).

I »Dagen« (Om Vandledning, 1838 Nr. 233, 35; Til Redacteuren af »Dagen«, (tilligemed en Prøve paa en Oversættelse af Plato om Staten), 1840 Nr. 87—88; Er det ønskeligt at oprette en akademisk Lærerplads i Nordens Oldsprog og Literatur ved Kjøbenhavns Universitet? 1840 Nr. 100, 11, 12, 14).

I »Fædrelandet« (Til Redacteuren af Fædrelandet, I. 1840, S. 501; Om Silkeavl, II. 1841, Nr. 566, 70, 84, 658; III. 1842, Nr. 900, 42; Anmeldelse af L. Moltke's Oversættelse af »Chineserne, ved John Francis Davis«, 1ste Hefte, i III. 1842, Nr. 974; Udkast til en Indstilling til Hs. M. Kongen angaaende Bandsagen, sstd. Nr. 987 [jvfr. Berl. Tid. 1842, Nr. 241, 57; Fædrel. III. 1842, Nr. 1007 (af Repp) og 1018]; Til Redacteuren af »Fædrelandet!« IV. 1843, Nr. 1272, 78 (ang. det store Schisma i den skotske Kirke); Et Krudtkammer, som ei kan beskadiges ved Ild, sstd. Nr. 1332; Agerdyrknings-Chemi, sstd. Nr. 1353, 57, 99; Den engelske antarktiske Expedition, sstd. Nr. 1371; Andet Brev om den skotske Kirke, sstd. Nr. 1438; Kritisk Anmeldelse af P. Jürgensens »Readings in English Prose and Poetry« etc., i VI. 1845, Nr. 1976, 78).

I »*Mémoires* de la Société Royale des Antiquaires du Nord« (A Memoir of *Einar Sockeson* (see the Old-Northern Saga edited from the Flateybook in Grönlands Historiske Mindesmærker, Greenland's historical monuments, Vol. II. p. 669—724), 1840—1844, pag. 81—100).

Flere Afhandlinger, adspredte i engelske og skotske Skrifter, saasom: i »*Morning Herald*« 1822 (On the liberation of Greece); — i »*Penny Cyclopedia*« (Artiklerne: Advocates' Library; Alemanni; Alexei Michailovitz; Alfred the Great); — i »*Encyclopedia Britannica*« (Den literaire Deel af Artiklen: »Denmark«); — i »*Archæologia Scotica*« (On the Scottish Formula of Congratulation on New Years Eve, »*Hogmannay, Trollallay*«, Vol. 4. 1831, 4to; Epistola ad Virum Perillustrem Mount stuart de Elphinstone: *De inscriptione Ruthwellensi*, 1833, 4to); — i »*Blackwoods Magazine*« (A Letter to Christopher North (Professor Wilson) On Certain difficult Passages in the Greek Anthologia; Epistola ad Virum Clarissimum Christophorum North (Prof. Wilson) de loco obscuro Callimachi, i No. 212); — i »*Scot. Lit. Gazette*« (An Account of the Continental Universities and more especially of that of Copenhagen; A Notice of Mr. Maddens (now Sir Friderik Maddens) Edition of the ancient Poem Havelok the Dane); — i »*The Caledonian Mercury*« (A Notice of Mr. Negris's Edition of Pindar). — (Revideret).

Resch (Wolfgang Sigismund), f. 1781 i Norge, Søn af Erasmus Sigismund Resch, Sorenskriver i Stør- og Værdalens Fogderi i Nordre-Throndhjems Amt. Blev i Efteraaret 1796 dimitteret til Universitetet fra Christiania Skole; underkastede sig i det paafølgende Aar den philosophiske Examen; blev 1808 Translateur i Tydsk og Fransk; 1814 constitueret Secretair ved Politikammerets Pascomptoir i Kjøbenhavn; rejste 1817 op til Norge, hvor han nu er Postmester i Frederikshald.

Baggesen og hans Giengangcr. Kbh. 1807. — Museum No. 1. ibid. eod. 48 S. [No. 2. udkom ikke. Anmeldelsen derom i Adresse-Comptoirs-Efterretn. var en Mystification]. (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1807, Nr. 81. 85. 86).

Reumert (Ludvig Lorentz Joseph Jacob August), f. d. 12te October 1812 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Alexander Balthasar Reumert († 1828) var Forvalter ved det kongelige Klædeoplag og gift med Sophie Christine Rosenbeck. Efter foregaaende privat Underviisning blev han indsat som Discipel i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole; afgik derfra til Universitetet 1829; blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1835 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Føje) og i Foraaret 1836 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); var derpaa i 4 Aar Candidat ved Frederiks - Hospital; vandt 1838 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte medicinske Priisspørgsmaal: „Quinam sunt fructus, quos ex *stethoscopia* hausit diagnosis, prognosis et therapia morborum pectoralium?“ (jvfr. Selmers Kbhvns Universitets Aarbog f. 1838, S. 103); var fra Maj til October 1838 Candidat paa Fødselsstiftelsen; blev i Begyndelsen af 1840 Compagnichirurg (1842 Underlæge) ved Livgarden til Fods; d. 13de April 1840 charakterisk. Bataillonschirurg; disputerede d. 5te December s. A. for den medicinske Licentiatgrad; udnævntes d. 22de Marts 1844 til Stadsphysicus i Fredericia, hvor han i Juni s. A. tillige blev Hospitalsforstander; disputerede d. 13de September 1845 for Doctorgraden i Medicinen. — * . . . . Fonnesbech. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets aarlige Reformationsfest 1845, S. 23—26).

De symptomatibus inflammationis venæ cavæ. Diss. (pro gradu Licentiati). Haun. 1840. (Ugeskr. f. Læg. IV. 32; Haeser Repert. d. Med. Bd. 1. 1842, H. 3. S. 141—45).

Haand-Ordbog i Fruentimmer-Sygdomme, med Indbegreb af de svgelige Tilfælde under Fødslen. Efter Tydsklands, Frankrigs og Englands berømteste Gynækologer. Efter L. Frænkel. Paa Dansk ved Ad. Trier og L. Reumert. Med en Fortale af F. B. Mansa. Kbh. 1842. O. u. T.: Haandbibliothek for Læger, 12. Bd. [Udkom 1841 - 42 i fire Hefter]. („Dagen“ 1842, Nr. 297).

Grundrids af Lægevidenskabens Encyclopædie og Methodologie. Med Fortale

til de naturhistoriske Discipliner og som Indledning til Lægevidenskabens Studium. Efter Rud. Wagner. Oversat. Kbh. 1843. O. u. T.: Haandbibliothek f. Læger, 14. Bd. (J. f. L. o. K. 1843, I. S. 105).

De auscultatione obstetricia ejusque vi in forcipem applicandam. Diss. inaug. Haun. 1845.

Bidrag: i »Bibliothek for Læger« (Nogle oversatte og tildeels omarbejdede Afhandlinger, uden hans Navn); — i „Ugeskr. for Læger« (Et Sygdomstilfælde, VII. 269—72; Tilfælde af dødelig Peritonitis, VIII. 18; Resultater af en Række chemiske Forsøg, anstillede med Hensyn til Spiringen af det fede Frø, VIII. 107—10; Et Tilfælde af Empyem, IX. 37).

Reventlow (Christian Ditlev, Greve af), f. i Kjøbenhavn d. 28de April 1775, ældste Søn af næstfølgende Geheime-Statsminister Chr. Ditl. Fr. Greve af Reventlow; blev 1796 privat inskriberet ved Kjøbenhavns Universitet; absolverede i Juli s. A. den latinsk-juridiske Examens theoretiske Prøve (Laud.); blev s. A. Auscultant i Rentekammeret (indtil 1805); d. 22de Januar 1811 Kammerherre; 1827 Besidder af Grevskaberne Christiansfæde og Reventlow; d. 22de Maj 1840 Commandeur, og d. 27de Juli 1843 Storkors af Danebroge. Deeltog, som valgt Suppleant for Sædegaardsejerne i Laalands-Falsters Stift, i Østifternes Stænderforsamlinger 1835—36, 1838 og 1840; samt efter kongelig Udnævnelse, som Deputeret for Ridderskabet, i den Slesvigske Stænderforsamling 1836 og 1838. — * Benedicte v. Qualen († 1813).

Benedicte-Blicke und Bilder. (Abgedruckt zur eigener Vertheilung des Verfassers). Kopenh. 1831.

Til Medchristne. Mariboe 1840. 22 S. 8. (Fædrel. I. 1840, Nr. 182; jvfr. Art. W. F. Engelbreth).

Forsøg til Besvarelse af den Opgave: Hvorledes kan Huusmandsstanden, der for Tiden paa ikke faa Steder befinder sig i en maadelig Forfatning, ja endog lever under yderst trange Kaar; hvorledes kan denne talrige og nyttige Classe af Medborgere, paa den hensigtsmæssigste Maade forhjælpes til bedre, for den saavelsom med Hensyn til Samfundet, ønskeligere Kaar? Kbh. 1844. 59 S. 8.

I »Tidende for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Sjællands, m. fl. Stifter" (Forslag til en Petition om en ny Lovbestemmelse, hvorved den ugifte Bondekarl, naar han har opnaaet en Alder af 25 Aar, befries for den ham efter den nugjeldende Lovgivning, ved Forpligtelse til at tage fast Tjeneste, paahvilende Indskrænkning i hans personlige Frihed, 1835—36, S. 337—46. [jvfr. sstd. S. 346—51; Fædrel. ved David, II. Nr. 69, S. 489—503; Kbhpost. 1836, Nr. 9. 11; Stændertidende for Nørrejylland 1836, I. Nr. 50, S. 150—60; II. Nr. 45—48, S. 715—52); Andragende om Affattelsen af en ny almindelig Lovbog, sstd. S. 961—63).

Albert Thorwaldsen, i »Lollandsposten« 1844, Nr. 39.

Reventlow (Christian Ditlev Frederik, Greve af), f. d. 11te Marts 1748 paa Christianshavn, Søn af Geheimeconferenceraad, Kammer-

herre, Ridder af Elephanten og af Danebroge, **Christian Ditlev Reventlow**, Greve til Reventlow og Christiansſæde, Friherre til Brahetrolleborg (f. $\frac{10}{3}$ 1710, † $\frac{30}{3}$ 1775), og **Johanne Frederikke Sophie**, fød Baronesſe **Botmar** († 1754, Datter af Generallieutenant Friderich Johan von Botmar og Sophie Hedevig v. Holstein). Underviiſt i Hjemmet af Privatlærere, rejſte han i Aaret 1763 til Gymnaſiet i Altona, hvor han i Marts Maaned blev inſkriberet; kom derefter tilligemed ſin yngre Broder, under Bejledning af Dr. med. C. **Wendt** († § 1815 ſom Geheimeconferenceraad og Overpræſident i Kiel, jvfr. Øſt's „Materialier“ Nr. 99), til Sorø Academi, hvor de inſkriberedes i September 1764, og forbleve indtil Efteraaret 1766, da de, under ſamme Hovmeſters Anførſel, tiltraadte en Udenlandsrejſe; ſtuderede i Leipzig (fornemmelig under Erneſti, Gellert og Garve) indtil Foraaret 1769; rejſte derfra igjennem den ſydveſtlige Deel af Tydſkland til Lauſanne og, efter et Ophold af tre Maaneder paa dette Sted, igjennem den nordlige Deel af Italien til Frankrige, England og Holland, hvorfra de kom tilbage til Fædrelandet ved Enden af Aaret 1770. I det paafølgende Aar rejſte de atter med ſamme Fører igjennem Sverrige til Stockholm, og derefter til Norge igjennem dette Riges aggershuſiſke og throndhjemſke Stifter, hvilken Rejſe endtes i de ſidſte Maaneder af 1771. Blev derefter Auſcultant i det veſtindiſk-guineiſke Rente- og General-Toldkammer Collegium; d. 29de Januar 1773 Kammerherre; d. 14de April 1775 Deputeret i Oeconomi- og Commerce-Collegiet, og 1776 tillige Deputeret i Bjergværksdirectoriet; erholdt 1775 ved Faderens Død Grevſkabet Chriſtiansſæde, ſiden (1815) tillige Grevſkabet Reventlow-Sandberg i det Sleswigſke; udnævntes d. 5te Maj 1777 til Ridder (Storkors) af Danebroge; d. 18de April 1781 til Geheimeraad; d. 30te April ſ. A. til anden Deputeret i Sø-Commisſariats-Collegiet; ſ. A. til Medlem af Statsbalance- og Overſkattedirectionen; d. 13de April 1782 til førſte Deputeret i det veſtindiſk-guineiſke Rente- og General-Toldkammer; 1783 til Medlem af Directionen for den kongelig octroyerede Bank i Kjøbenhavn og det ſynkende Fond; d. 2den Juni 1784 til Medlem af Finantscollegiet; d. 6te Auguſt ſ. A. til førſte Deputeret i Rentekammeret, og til førſte Medlem af Bjergværksdirectoriet; blev d. 25de Auguſt 1786 Medlem af Commisſionen for Landboværſenet; d. 2den Maj 1787 af Commisſionen til at underſøge adſkillige Finantſerne betræffende Gjenſtande; d. 22de Maj 1789 af Commisſionen for de danſke Almueſkolers bedre Indretning, og 1791 Meddirecteur for Skolelærer-Seminariet paa Blaagaard (ſenere paa Jonſtrup); 1789 Præſident i Rentekammeret og i Bjergværksdirectoriet; 1790 Medlem, ſenere Præſes i Directionen for Stutteriværſenet og Veterinairſkolen; 1796 Medlem af Commisſionen angaaende Oprettelſen af et

Museum for Naturvidenskaberne; d. 5te Juli 1797 Statsminister; d. 12te Juni 1803 Ridder af Elephanten; d. 10de August 1808 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 16de September samme Aar Geheime-Statsminister; d. 6te December 1813 i Naade entlediget som Præsident i Rentekammeret, men vedblev som Medlem af Geheime-Statsraadet (jvfr. Collegial-Tid. 1813, S. 805). Levede derefter for største Delen paa sine Godser. Var Æresmedlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (§ 1795); af Selskabet til Veterinairkyndighedens Fremme (1807), og af det Kongl. Academi for de skjønne Konster i Kjøbenhavn; samt Medlem af en Mængde til at gjøre Forslag til eet eller andet Formaals Opnaaelse, efter kongelig Befaling, nedsatte Commissioner. † 11te October 1827 paa Christiansſæde. — * 1774 Sophie Frederikke Louise Charlotte v. Beulewitz († 1/6 1822, 74 Aar gl.), en Datter af Geheimeraad, Ridder Christopher Ernst v. Beulewitz. — („Geheime-Statsminister Greve Chr. Ditl. Freder. Reventlovs Virksomhed som Kongens Embedsmand og Statens Borger. Et af det kongl. danske Vidensk. Selskab kronet Priisskrift af A. F. Bergsøe. I.—II. Deel. Kbh. 1837“; Nekrolog, af P. E. Müller, i L. T. 1827, Nr. 45. 46; Biographi i „Dansk Album“ 1845, Nr. 21; „Mindetaler over afd. Geheimestatsminister Greve C. D. F. af Reventlov til Reventlov og Christiansſæde. Af Grevskabets Præster. Kbh. 1828“ (heri biographiske Noticer om ham, af D. P. Smith, S. 69 flgg.); Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 470—71; jvfr. Rahbeks Erindr. III. S. 111, 12, 13; IV. 177, o. fl. St.; Øst's Archiv III. 24; Adresse-Compt. Efterretn. 1827, Nr. 248 (ogsaa i Øst's Archiv VIII. 271, og „Materialier“, Nr. 65); Kbhpost. 1827, S. 344; Kbhvns Skilderi 1827, S. 1391, samt Nr. 88; 1828, S. 1304; Ny Freia 1827, S. 288; Falcks Staatsb. Magaz. VII. 801; Hamb. Corresp. 1827, Nr. 174; Provinzial-Ber. 1832, S. 206—7; „Dagen“ 1836, Nr. 84; 1837, Nr. 34; Indbydelsesſkriftet fra Horsens lærde Skole for 1844, S. 75—76; L. T. 1828, S. 188—89; „Politivennen“ 1831, S. 251—53; J. B. Neergaard: „Mit Livs vigtigere Tildragelser“, I. S. 73—76, 138—41. — Portrait, lithogr. 1828 (foran „Mindetaler“ over ham); tegnet af Kaufmann, efter C. A. Jensen, fra det kongl. Steentrykkeri 1836; ogsaa lithographeret efter C. A. Jensen, i Em. Bærentzen & Comp. lithogr. Institut (i „Dansk Album“ 1845, Nr. 21). — Om et af ham oprettet Bibliothek for Grevskabet Christiansſæde (hvorover haves Catalog), see Kbhvns Skilderi 1829, S. 1082).

Rede an den Tage des feierlichen Leichen-Begängnisses des Königs Frid. 5. Gehalten 18. Marts 1766. Sorøe 1766.

Zur Beherzigung, in Anleitung der von dem Herrn Claus Harms herausgegebenen 95 Sätze, eine Predigt von J. C. Lavater, gehalten d. 28. Sept. 1795

über den Text 1 Thessalonicher B. 21. Jetzt von Neuem zum Druck besorgt durch den Grafen C. D. F. von Reventlow. Hamburg. 1817. 16 S.

Einige Ansichten in Anleitung der Schrift des Hrn. Etatsrath C. L. Reinhold über die Frage: Was ist die Wahrheit? Hamburg. 1821. 2½ Ark, 8. 8.

Bibelske Trøstegrunde for lidende og sørgmodige Christne, uddragne af Lavaters og G. Geßners Skrifter. Kbh. 1826. (Heraf uddeelte han et stort Antal Exemplarer).

I „Minerva“ (Tale til Bønderne i Friderichsborg og Cronborg Amter, da han overleverede dem Arvefæsteiendomsskiøder paa deres Gaarde, 1788. IV. 1—7 (jvfr. hans Navn i Minervaregisteret).

I „Den for Landbovæsenet nedsatte Commissions Forhandlinger“ (Kbh. 1788—1789, 4to, r. i L. E. 1788, S. 119, og udg. paa Tydsk i Udtog 1791, 2 Dele i Octav og derpaa r. i L. E. 1791 Nr. 13; Jen. L. Z. 1790, Nr. 248; Gött. A. 1791, St. 189): Adskillige Afhandlinger og Betænkninger i I. S. 189—207; 267—71; II. S. 157—505 (jvfr. Anhanget); 516—535; 578—83; 599—606; 607—14; 615—49; 649—63; 682—700; 710—12; 743—45).

I „Collegial-Tidende for Danmark og Norge“ (Taler ved Grundstenens Nedlæggelse til Raad- og Domhuset, i Aarg. 1805, Nr. 40, S. 626; 627—28).

I „Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Skrifter“ (Formeentlige Resultater af en Deel fortsatte Undersøgelser angaaende Indflydelsen af Træernes gjensidige Afstand paa deres mere eller mindre fordeelagtige Vegetation, i Skrifterne for 1811—12, a: Nyeste Saml. VI. D. 2det Hefte, S. 1—24; særsk. aftr. Kbh. 1816. (jvfr. Bergsøe's: „Reventlows Virksomhed“ II. S. 160 flgg.). — I Selskabets naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger (Forsøg med Korntorrings-Maskiner, i I. D. S. XLVIII.—XLIX).

Bemærkninger i Anledning af Recensentens (N. Fogtmann's) Dom over den evangelisk-christelige Psalmebog i Recensionen over Pastor Thisteds Kors og Psalter. (Aftrykte som Tillæg til den danske Litteraturtidende 1825, Nr. 7; jvfr. Rahbeks Erindr. IV. 177—78).

Indledningen til hans Forslag til en ny Veianordning 1791, aftr. i Bergsøe's „Reventlovs Virksomhed“ II. Bilag S. IX.—XIV.

Et Brev til Etatsraad Pram, dat. Kbhvn d. 23de Febr. 1807, i Døt's „Materialier“ Nr. 99. (optr. i Bergsøe's „Reventlovs Virksomhed“ II. Bilag S. VII.—IX.).

Et Brev fra ham til Provst D. P. Smith, dat. Pederstrup den 17de Marts 1825, indf. i „Mindetaler over Reventlov“. (optr. i Bergsøe's „Reventlovs Virksomhed“ II. Bilag S. VI.—VII.).

Han oversatte og besørgede gjennemseet og trykt 1827: en Bekjendtgjørelse i Bibliothéque britannique om Oprettelsen af la Société morale i Paris.

Reventlow (Ditlev Christian Ernst, Greve af), Sidstanførtes Brodersøn; f. d. 29de August 1782 paa Brahetrolleborg i Fyen, Søn af Johan Ludvig, Greve af Reventlow til Friherskabet Brahetrolleborg, Deputeret i General-Land-Oeconomi- og Commercecollegiet, Kammerherre og Ridder (Storkors) af Danebroge (f. 28/2 1751, † 1/2 1801, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 493—94), og Anne Sybille v. Schubarth

(† $\frac{1}{?}$ 1828, Datter af Oberstlieutenant Carl Rudolph v. Schubarth og Inger v. Løvenskjold). Blev efter Faderens Død Besidder af Friherskabet Brahetrolleborg; d. 22de Januar 1811 Kammerherre; d. 28de Januar 1812 Ridder, og d. 28de Juni 1842 Commandeur af Danebroge. — * . . . ., Comtesse Schimmelmann.

Et Brev til Kammerherre og Amtmand P. C. Schumacher, i Efterretninger fra Selskabet for indenl. Konstflid II. S. 259—63. — Et Brev til Etatsraad C. Pram, dat. Kiel, d. 17de Decbr. 1802, i Døt's „Materialier", Nr. 103.

Reventlow (Einar Carl Ditlev, Greve af), Søn af foranførte Geheime-Statsminister Chr. Ditl. Freder. Greve af Reventlow; f. 1788 i Kjøbenhavn; privat inskriberet ved Kjøbenhavns Universitet i October 1803; tog i Marts 1804 juridisk Præliminair-Examen („Admissus cum laude") og i Juni 1810 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Auscultant i Højesteret, men opgav Embedscarieren, og blev Landmand paa Faderens Grevskab; er siden 1844 Godsejer i Skaane. — * Hildeborg Sophie Reventlow, Datter af hans Broder, Kammerherre, Chr. Ditl. Greve af Reventlow, til Christiansſæde.

Om Fordelene af at fede Køerne med Korn. (Et Foredrag i Maribo Amts oeconomiske Selskabs Møde den 2den Marts 1843), i Halds Tidsskr. f. Landoek. N. R. Bd. VI. S. 206—11.

Reventlow (Ferdinand Carl Otto), f. 1803, næstældste Søn af ovenanførte Kammerherre Christ. Ditl. Greve af Reventlow til Grevskaberne Reventlow og Christiansſæde.

Oplysninger betræffende Væddeløbet ved Slagelse, i Berlingske Tidende 1833, Nr. 186, 6te August, og i Maanedsskr. for Hesteavl og Hesteholb Bd. V. 1833, S. 87—90. (jvfr. smst. S. 239—48).

Richelieu (Johan Christopher), f. d. 24de April 1789 i Norge; var Stabs-Capitain i Kongens Regiment, da han 1822 blev Major, samt Gouverneur og Chef for de danske Etablissementer paa Kysten Guinea (indtil 1826, jvfr. Art. A. C. Forsberg, I. S. 453). — * 1814 Cathrine Marie Bang (f. $\frac{24}{?}$ 1797, † $\frac{1}{9}$ 1824 i Kbh.), en Datter af Etatsraad, Comptoirchef under Amiralitetet, Jacob Bang og Cathrine Marie, f. Grove.

Forslag betræffende Vedligeholdelsen af Magazinet for militair Videnskabelighed, indf. i Magaz. f. milit. Videnskabel. III. S. 300—7. (jvfr. smst. S. 516—22).

Richter (Andreas Jacobsen), forhenværende Skibstømmermand ved Holmen i Kjøbenhavn. (Jvfr. Bladet: „Nyboder og faste Stok, udg. af A. F. Andersen", 1845, Nr. 3).

Criminal-Processen og dens Følger. Fremlagt for Fornuftens Domstol. Kbh. 1832. — Gjenklang af et Brev til Admiral Krieger, dat. 28de Julii 1816. Med et Tillæg af Digte. ibid. eod. Humoristisk Fyrværkerie i 2 Afdelinger. ibid. eod. — Riim- og Prosa-Posen. Nr. 1.—5. (1ste April—August). ibid. 1831. 80 S. — Gammelt og Nyt. Nr. 1.-41. ibid. 1843—45. (Om nogle imod ham som Redacteur af dette Blad anlagte Sager, see Berl. Tid. 1841, Nr. 102, 12, 13; Fædrel. V. 1844, Nr. 1572; VI. 1845, Nr. 1843).

Richter (Eiler-), Pseudonym; see D. E. Rugaard.

Richter (Johan Christian) var i nogle Aar Isenkræmmersvend i Kbhvn, siden Informator og Handelscommissionair ssts. — * Hendrikke Piehl (separ.), en Datter af Premierlieutenant og Toldbetjent, Ridder J. H. Piehl i Kbhvn.

Lynstraalen. I.—II. Bd. (Nr. 1—26). Kbh. 1833. — Beklagtende Pintsillier til Bryggernes Plageaand S. T. Hr. Destillateur og Brændeviinsbrænder W. M. Olrik. ibid. eod. 15 S. 8vo. — Præmisser og Dom i Sagen anlagt af Conferentsraad og Geheime-Kabinets-Kasserer Frederik Conrad Bugge, Ridder af Dbr. og Dbm. contra Udgiveren af Bladet »Lynstraalen« Johan Christian Richter, Informator og Handelscommissionair (afsagt i den Kgl. Hof- og Stads-Ret i Kbhvn d. 20. Jan. 1834). ibid. 1831. — Brudstykker, uddragne af salig Conditionsraad »v. Pinter's« hemmelige Dagbog. Nr. 1. ibid. eod. 16 S. 8vo. — Affskedsert før min Bortreise fra Danmark, eller en ulykkelig Skjæbnes Følger. ibid. eod. 16 S. 8. — Miniatur-Viisebog for Damer og Herrer, samlet og udgivet. I.—IV. Bind. ibid. 1837—38. Supplement til »Miniatur-Viisebog«. I.—III. Bd. ibid. 1839—1841. — Gesellschaftliches Miniatur-Liederbuch für Damen und Herren. I.—II. Bd. Kopenh. 1837—38. — Aureliano, den frygtelige Røver-Hovidsmand, eller Trylledrikken og dens skrækkelige Følger, af Rudolph v. Felseck. Frit oversat fra det Tydske. Kbh. 1838, m. Kb. — Anecdot-Vennen. 1. Bd. 1.—2. Samling. ib. eod. — Oreum, eller: Den lille Declamator. Et Udvalg af ynbede, alvorlige og lunefulde Declamationsstykker, comiske Digte, m. m. I. VI. Bd. ibid. 1838—40. (Af I. Bd. 1. Saml. udkom 2det Opl. 1840). Supplement til »Den lille Declamator«, I.—III. Bd. ibid. 1841—43. — Den lille Sphinx. En udvalgt Samling af Gaader, Charader og Kjælderrmænd. ibid. 1839. — Fuldstændigt Blomstersprog o. s. v., af Chr. Rosengreen, udgivet af Richter. ibid. 1841.

Han leverede Bidrag til »Raketten«, og kom for 2de i Nr. 11 og 84 for 1838 indrykkede Stykker: »Nogle Spørgsmaal fra en forhenværende Gjeldsarrestant« og »Original, men yobelagtig Opførsel af en vis Mad. Schro***«, under Tiltale.

Rieckelsen (Peter), f. i det Slesvigske; var Mechanikus; blev d. 28de Juni 1809 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. † 7de October 1816, 52 Aar gl., i Odense. (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 473—74; Kbhvns Skilderi III. 1805, S. 494; 1816, S. 1311, 23).

Beschreibung und Abbildung der von mir erfundenen großen Kraft- und Hebemaschine, mittelst welcher in wenig Zeit Bäume von ansehnlicher Größe, sammt ihren

Wurzeln aus der Erde gehoben, und ungeheure Lasten von der Stelle geschafft werden können. Hamburg 1810, gr. 4to, 8 S., mit 3 Kpft. (Leipz. L. Z. 1810, IV., St. 136).
— Beschreibung meiner neuen Maschine zur Heilung der Gichtkranken. Mit 2 Kpf. Hamburg 1810. 4to.

Riegels (Hans Christian), f. d. 7de Febr. 1793 i Nordborg paa Als, Søn af Justitsraad Hans Riegels, Huusfoged i Nordborg og Sønderborg Amter, m. m., og Henriette Augusta fød Drescher. — Var Stabscapitain ved det fyenske Infanteri-Regiment, da han d. 1ste Novbr. 1828 udnævntes til Ridder af Danebroge; blev 1829 Compagnichef; d. 9de August 1835 Land- og Sø-Krigscommissair i Fyens og Langelands District, samt Major; erholdt d. 25de Juli 1838 Generalkrigscommissairs Charakteer; afgik fra 1ste Jan. 1845 med Vartpenge som Land- og Sø-Krigscommissair; foretog i Aaret 1845, tildeels understøttet af Landhuusholdningsselskabet, en Rejse i Udlandet, navnlig i Egnen af Magdeborg, for at gjøre sig nøjere bekjendt med Haveanlæg, forenet med Planteskoler. Kjøbte 1839 Snoghøj ved Fredericia, hvor han nu er bosat. — * Fredericke Christiane v. Heinen, en Datter af Kammerherre Albrecht Christopher v. Heinen, til Hollufsgaard og Fraugdegaard i Fyen.

Tale i Anledning af Formælingsfesten den 1ste November 1828 af C. P. Rosendahl. Udgivet med Fortale af H. C. v. Riegels. Kbh. 1829. (M. f. L. I. 196—97, af C. N. David; L. T. 1829, Nr. 6).

I »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Om en foreslaaet Prisopgave til at fremkalde det bedste Forslag til at vække og vedligeholde Nationalfølelsen hos den danske Ungdom, 1829 Nr. 29; Til den geistlige Mand, som i mere, end 30 Aar har havt Opsyn med Almueskolevæsen! sstd. Nr. 38; Retfærdiggjørelse, sstd. Nr. 47. (jvfr. sstd. Nr. 35. 42, af B. H. Knap).

I »Maanedsskrift for Hesteavl og Hestehold« (Et Par Ord om Danmarks Hesteavl, i Bd. II. 1832, S. 58—73; 97—124; 153—76; anm. i M. f. L. X. 755—57, af A. L. Drewsen).

I Aarhuus Stifts-Tidende (Nogle Bidrag, f. Ex. i Aarg. 1838, Nr. 9. 26. 48).

I »Fædrelandet«, udg. af David, (Til Forfatteren af Afhandlingen om: »Embedscontorer« (S. A. Bojesen), i Bd. V. Nr. 38, Følgeblad [og i »Dagen« 1839, Nr. 90, samt i Berl. Tid. 1839, Nr. 90], jvfr. sstd. Nr. 37, S. 605—15; Nr. 39, S. 658—61, og Nr. 52, S. 880—83; Fyenssposten 1839, Nr. 1).

I »Den Berlingske Tidende« (Indbydelse til Oprettelse af et Frugt- og Have-Selskab, 1843 Nr. 117. [iforvejen særsk. aftr. 1843]; Haveselskabet, sstd. Nr. 176; Det for Jylland, Fyen og Hertugdømmet Slesvig forenede Haveselskab, sstd. Nr. 260, 61; Hvor bør den høiere Folkeskole anlægges i Nord-Slesvig? 1844, Nr. 30. [ogsaa i Fædrel. V. 1844, Nr. 1490]; Opfordring fra Haveselskabet for, Jylland, Fyen, Hertugdømmet Slesvig til de Herrer Skolelærere, 1844 Nr. 258).

I Halds »Tidsskrift for Landoekonomi« (Brudstykker fra en Udflugt over Hannover, Brunsvig og Magdeborg, især med Hensyn til Traplantning og Havecultur, i Ny Række, Bd. VIII. 1846, S. 76—128).

Ries (Georg Wilhelm Otto), f. d. 5te April 1763 i Hanau, hvor hans Fader Georg Kraft Ries, givt med Charlotte Christine Niemeyer (en Datter af Amtmand Niemeyer i Hannover), var Assessor i Rentekammeret og Directeur ved Mynten. Studerede i Giessen, og lagde sig især efter Mathematik og de militaire Videnskaber; blev 1783 Lieutenant i det slesvigske Regiment; 1788 ansat ved Generalstaben; 1789 Adjutant hos Kronprindsen og Capitain; 1791 Capitain i Kongens Regiment, siden i Marine-Corpset; 1801 Generaladjutant og daglig opvartende Cavalier hos Kongen, samt Major à la suite ved Landeværnet; 1802 Bataillonscommandeur ved det Nordre Sjællandske Landeværns-Regiment (til 1807); d. 9de Febr. 1808 Kammerherre; afgik 1809 som Oberst og med Pension. Var derefter bosat i Reinbeck ved Hamborg, siden i Altona og Ploen, og tilsidst i Kjøbenhavn; udnævnes d. 28de Juni 1840 til Ridder, og d. 29de Januar 1842 til Commandeur af Danebroge. † 25de September 1846 i Kjøbenhavn. — * Johanne Charlotte Haucke, Enke efter Amtsforvalter Joh. Nic. Kleiber i Burg paa Femern.

Gedichte, seinen Freunden gewidmet. Herausgegeben von Anton Friedrichsen. Nebst Anhang. Kopenhagen 1792. („Iris" 1792, I. 147—52, af Tode; L. E. 1792, Nr. 9, af Abrahamson; Krit. o. Antikr. H. XI. Nr. 14; Annal. der theol. Litteratur 1793, 12te Beylage, S. 182; N. A. D. Bibl. IV. 133; N. Bibl. der schön. Wissensch. XLVIII. 103—9).

Balladen, andere Gedichte und kritische Versuche. Copenh. 1817. (Allg. L. Z. 1818, Ergzbl. Nr. 8).

Adolph Stelzfuß. Ein Gedicht für Kinder und Kinderfreunde. Altona 1818.

Die höchst merkwürdigen Theses Sr. Hochehrwürden, des Hrn. Klaus Harms, welche derselbe im Jahr 1817 dem Volke würklich durch den Druck zur Prüfung und Beherzigung übergeben hat, beleuchtet von Einem aus dem Volke, dem echte Religiosität, Wahrheit und Vernunft heilig sind. Altona, im Januar 1818. 38 S. gr. 8.

Die Sage vom Meister in Osten. Allen freien Maurern gewidmet von ihrem Bruder. Altona, 1821. 30 S. 12.

Knüttelgedichte, Erzählungen, Schwänke und ernste Balladen (nicht modern). Altona 1822. (Prov. Ber. 1823, I. 92; Litteraturblatt 1823, Nr. 25, S. 98).

Martin Schott, des Kartenmachers Sohn, für Kinder u. Kinderfreunde. Hamburg. — Sackbibliothek teutscher Nicht-Klassiker. Plöen 1833.

Murerviisdom, i „Metis, Nytaarsgave for Murere 5823, udg. af K. L. Rahbek" S. 57—61.

Digte i „Hammonia" (1819, Nr. 4); i Winfrieds (N. D. Hinsche) „Nordischer Musenalmanach"; i Sammes „Nordalbingische Blätter" (Der Schleier. Poetische Erzählung in 11 Abtheilungen, i Bd. I. H. 1. S. 39—46; H. 2. S. 73—81; H. 3. S. 179—89; H. 4. S. 241—43); i H. Gardthausens „Eidora" 1824; i „Morgenblatt", o. fl. St.

Aftegning og Beskrivelse over det af ham opfundne og til Videnskab. Selskab 1803 indsendte Instrument „Topognom" (belønnet 1804 med Selskabets Medaille), i Ursins N. Magaz. 1842, Nr. 57—58.

Riis (Andreas), f. i Lygomkloster i det Slesvigske; reiste i September 1831 som Missionair for det Baseler-Selskab til Kysten af Guinea, først (1832) i dansk Acra paa Guldkysten, siden (1835) i Akrapong, Hovedstaden i Aquapim. (jvfr. Dansk Religionsbl. VII. 1831, Nr. 30. 38. 45; Kbhpost. 1843, Nr. 97. 98).

Lærebog i Ashantisproget. Basel 1840.

Breve, i „Dansk Religionsblad“ (IV. 1828, Nr. 33; VI. 1830, Nr. 52; VII. 1831, Nr. 21); i „Nyt Dansk Religionsblad“ (I. 1832, Nr. 2; II. 1833, Nr. 33. 34. 38); i „Dansk Missions-Blad“ (I. Nr. 4. 6. 8; II. Nr. 1. 8. 9; III. Nr. 3. 9. 12; IV. Nr. 7. 11; VI. Nr. 4; VII. Nr. 8).

Udtog af en Dagbog, i „Dansk Missions-Blad“ IV. Aarg. Nr. 1. 12.

Riis (Johan Andreas), f. d. 11te November 1794 i Kbhvn, Søn af Rasmus Riis (først Copiist i Hof- og Stadsretten, siden Eier af et Sæbesyderi i Kbhvn) og Anna Christine Andresen. Blev 1803 indsat som Discipel i det Schouboeske Institut; dimitteret derfra til Universitetet 1812; absolverede i Juli 1816 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 23de Juli 1817 ansat som tredie Katechet, og d. 8de December 1819 beskikket til ordineret Katechet ved Bremerholms Kirke i Kjøbenhavn; 1823 tillige Lærer i Religion ved Søcadet-Academiet (indtil 1835); d. 5te November 1830 personel Capellan hos den første residerende Capellan ved Bremerholms Menighed i Kbhvn, H. C. Michelsen; d. 27de Mai 1835 anden residerende Capellan ved samme Menighed og Præst ved Sø-Etatens Hospital. † 23de Mai 1843, ugivt, i Kbhvn. — (Jvfr.: „Pastor J. A. Riis's Minde. Af hans Medarbeidere i Kirken, A. K. Holm, B. Münter og C. Kjerumgaard“. Kbh. 1843. 15 S. 8.).

Tale ved det danske Bibelselskabs aarlige Generalforsamling 1836, indf. i Selskabets 21de Beretning, 1836, S. 3—11. — (Tildeels efter Autogr.).

Riis (Peter Uldahl Andreas), f. d. 27de Februar 1788 paa Riilsgaard, ved Skanderborg, af Forældrene Procurator Niels Riis, Forvalter ved det kjøbenhavnske Universitetsgods i Jylland, og Anna Gjesagger. Dimitteret fra Horsens Skole, hvori han optoges 1803, blev han Student 1810; underkastede sig i Juli 1814 den theologiske Embedsexamen (Laud.); ansattes s. A. som Lærer ved det kongl. Landcadet-Academi; blev d. 15de Juni 1818 residerende Capellan ved St. Mikkels Kirke i Slagelse og Sognepræst til Heininge, i Sjælland; d. 16de April 1836 Sognepræst for Dure og Veistrup, i Fyen. — * . . . . . .

Prædikener. Slagelse 1823. — (Tildeels efter Autogr.).

Riise (Jacob), f. d. 12te September 1791 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Fischer Riise (en Præsteson fra Nimtoft i

[illegible], og gift m. Caroline Wilhelmine Kielsmar (f. [illegible] 1764, [illegible] 1831). — Discipel af [illegible] theologiske Candidat H. H. [illegible], blev Student 1809, [illegible] i det paafølgende Aar [illegible] 1811—1821 Lærer i [illegible] Borgerdydskole, og i de Aar [illegible], Assistent ved Kjøbenhavns Universitetsbibliothek; fra 1821 til det [illegible] d. 15de Mai 1824 constitueret [illegible], og d. 11te April 1825 [illegible] (indtil 1830); anlagde 1825 en [illegible] Boghandling i Kjøbenhavn (jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 935—36), og var tillige Eier af et Leiebibliothek [illegible]; blev d. 3die November 1831 [illegible] Kammersecretair. — * [illegible] 1823 Jensine Emilie Hansen, en Datter af Urtekræmmer P. Hansen.

[illegible] Geographien for den [illegible] Ungdom. Med en Fortale og [illegible] af C. Molbech. I.—II. Deel. Kbh. 1819—20. (L. T. 1820, S. 373—377, af [illegible] IV. 167).

[illegible] Geographien for den [illegible] Ungdom. Kbh. 1821. [illegible] Oplag. ibid. 1824. [illegible] forbedrede og forøgede Oplag. ibid. 1830. (M. f. L. XI. 310 flg.). (Efter det Reskript af 17de Febr. 1821, af Directionen for Universitetet [illegible], autoriseret til Brug for de lærde Skoler.)

Jacob [illegible] Fodreise igjennem Tellen. Oversat af det Tydske. Kbh. 1821. (L. T. 1822, Nr. [illegible]).

Karl Friedrich Beckers Verdenshistorie omarbeidet af Johan Gottfried Woltmann. Oversat og forøget. I.—XII. Deel. Kbh. 1822—29. (L. T. 1823, Nr. 18, 19; Ørsts »Archiv« VI. 179, Noten). — K. F. Beckers Verdenshistorie. Syvende forbedrede og forøgede Udgave. Udgivet af J. W. Loebell. Med J. G. Woltmanns og K. A. Menzels Fortsættelser. Oversat. I.—XIV. Bd. Kbh. 1840—1846. [1.—3. Bd. 2det Opl. ibid 1843—45]. (»Dagen« 1840, Nr. 33; 1841, Nr. 156, af J. P. F. Koenigsfeldt; Fædrel. I. 1840, S. 511—12; Berl. Tid. 1840, Nr. 47; Adressef. 1843, Nr. 41). (Portrait-Gallerie dertil. I.—4. Hefte. Kbh. 1843—1844, jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 16).

Nyt Bibliothek for Morskabslæsning. I.—XI. Bd. og XII. Bd. 1. Hefte. (34 Hefter). Kbh. 1825—35. (L. T. 1826, S. 169—72; 1827, S. 264—65; 1829, S. 299—302; Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 156—57). [Adskillige af hans i denne Samling indførte Oversættelser ere særskilt udgivne, saasom: Lovise, Fortælling af Clauren, 1.—2. Deel, 1827; — Sardanapal, Tragoedie af Lord Byron, 1827; — Lægens Datter, Fortælling af Walter Scott, 1828; — Itals Reise til Brenden, en gammel tydsk Novelle af G. Döring, 1828; — Præsten og Livgardisten, en Novelle (af Grattan), 1828; — Fristedet i Aarau, romantisk Fortælling af H. Zschokke, 1.—2. Afdeling, 1828; — Den vardige Fader, Fortælling af Fr. Rochlitz, 1828; — Flygtningen i Jura, Schweizerfortælling af H. Zschokke, 1829; — Den lykkelige Dag, Novelle af L. Kruse, 1829; — Kreolen, romantisk Fortælling af H. Zschokke, 1831; — Tilbagevirkningerne, eller Hvo regjerer da? af H. Zschokke, 1837; o. fl.].

Den sidste Mohicaner. En Fortælling fra Aaret 1757 af Cooper, oversat. I.—IV. Deel. Kbh. 1827—28. (L. T. 1829, S. 377—84). [Ogsaa i 34.—40. Hefte af J. F. Coopers saml. Skr. Oversatte fra Originalsproget. Kbh. 1829].

Vor Tids Historie fra Frederik den Andens Dod. Af K. A. Menzel. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1827—29. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIII. 390).

G. L. Jerrer's Fortællinger af de europæiske Folkeslags Historie fra Carl den Store og til vor Tid. Oversat fra Tydsk. *I.—II. Deel. Med en Fortale af E. C. Werlauff. Kbh. 1830. (Udkom 1828—29 i fire Hefter).

Slottet Sternberg. En romantisk Fortælling af W. Martell. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1830.

Steppen. Roman af Cooper. Udgiven. I.—II. Deel. Kbh. 1830—31. (Ogsaa i J. F. Cooper's samlede Skrifter. Oversatte fra Originalsproget, 53.—59. Hefte, Kbh. 1834—35).

Den to og tredivte Halvbrigade. En Fortælling fra Napoleons første italienske Feldttog, af A. Barginet. Oversat. Kbh. 1835.

Telemach af Fenelon, 1—6 Bog, overs. Kbh. 1836.

Brødrene, Roman af Victor Ducange. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1838.

Klausenburg. En Spøgelsehistorie af Ludvig Tieck. Overs. Kbh. 1839.

Afrids af den classiske Oldtids Mythologie, af Brohm. Paany oversat. Kbh. 1845.

En corsikansk Familie, af A. Dumas. Oversat. Kbh. 1845.

Den vilde Jæger, Fortælling af L. Storch. Oversat. Kbh. 1845.

I J. C. Riise's »Archiv for Historie og Geographie« (Beleiringerne for Zaragoza i Aarene 1808 og 1809, i Bd. V, S. 113—91). Desuden har han leveret og leverer endnu en særdeles betydelig Deel oversatte Bidrag til »Archiv for Historie og Geographie« (lige fra dets Begyndelse), samt til »Historisk-geographisk Archiv«. — (Revideret).

Riise (Johan Christian), Nysanførtes Broder; f. d. 1ste April 1794 i Kjøbenhavn; dimitteret til Universitetet fra den kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1811; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, og studerede derefter Lovkyndighed; var i Aarene 1812 til 1838 Lærer i det tydske Sprog og Kalligraphi i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole; blev d. 16de Septbr. 1815 Copiist i Brandforsikkrings-Comptoiret for Landbygningerne i Danmark (først under Oeconomi- og Commercecollegiet, siden under det danske Cancelli), og d. 10de Januar 1821 ansat i samme Egenskab i de danske Kjøbsteders og Landbygningers Brandforsikkrings-Comptoir under det danske Cancelli; d. 12te Maj 1835 Kasserer, og d. 17de Marts 1838 Inspecteur ved det kjøbenhavnske Klasselotteri; fik i Efteraaret 1839 ved kongl. Resol. Tilladelse til at colligere for bemeldte Lotteri; udnævntes d. 10de April 1841 til virkelig Kammerraad. — * 1/7 1818 Inger Kirstine Hansen, en Datter af afg. Portcontroleur F. W. Hansen.

Straparolas Eventyr, oversatte. Kbh. 1818.

Albertine, eller Prøvestenen for Mænd. Roman af A. Lafontaine. I. Deel. Oversat. Kbh. 1818. (2den D. oversat af F. M. Lange. ibid. 1821).

Magazin for Ungdommen. I.—V. Bind. Kbh. 1818—20.

Tydsk Læsebog for Begyndelsesclasserne. Kbh. 1819, Andet Oplag. ibid. 1827. 3die, med et Tillæg forøgede Opl. ibid. 1836. 4de, med et Tillæg foreg. Opl. ibid. 1843.

Archiv for Historie og Geographie. I.—LXXV. Bind. Kbh. 1820—38. [40.—75. Bd. o. m. T.: Arch. f. Hist. og Geogr. Ny Samling. I.—36. Bind. 1830—38. — Alphabetisk Register over I.—39. Bd. eller Aarg. 1820—29. Kbh. 1830, og Alphabetisk Indholds-Register over samtlige 75 Bind. ibid. 1839]. (L. T. 1821, Nr. 11; Revue encyclop. 1821, Août, af P. A. Heiberg; Conversationsbl. 1825, Nr. 46; Det's „Archiv" II. 331; III. 345, af G. L. Baden; „Dannora" I. 101—4, af J. Kragh Høst). [Et Udvalg af Stykker fra de ældre Aargange af ovennævnte Archiv udkom i følgende Samlinger: Historiske Skildringer. I.—V. Bd. Kbh. 1826—28; Historiske Blandinger. I.—II. Bd. ibid. 1828; Historisk Vademecum. ibid. 1833]. — Historisk-geographisk Archiv. I.—XXXII. Bd. Kbh. 1839—46; fortsættes.

Tydsk Læsebog til Brug for Mellemclasserne i de lærde Skoler eller de høiere Classer i Borgerskolerne. Kbh. 1825. Andet Oplag. ibid. 1828. Tredie Opl. ibid. 1835. Fjerde Opl. ibid. 1844.

Palmeblade. Samling af udvalgte østerlandske Fortællinger. Efter Herder, Liebeskind og Krummacher. Kbh. 1834.

Bibliothek for Ungdommen. I.—VIII. Bind. (21 Hefter). Kbh. 1835—38. („Dannora" I. 3—7; 123—24). — Nyt Bibliothek for Ungdommen. I.—IX. Bd. (27 Hefter). ibid. 1839—43. („Dagen" 1841, Nr. 228). [De følgende fire Skrifter ere blot særskilte Bind af Bibliothekets ældre Aargange med nye Titelblade, nemlig: Gavnlig Underholdning for Ungdommen, 1836; — Til Nytte og Fornøielse for Ungdommen, 1837; — Nyttig Morskabslæsning for Ungdommen, 1837; — Læsning for Ungdommen, 1838; — Lærerig og morende Læsning for Ungdommen, 1838].

Medudgiver af Ugebladet „Borgervennen" 1842—44. (Hertil leverede han: i Aarg. 1842: Et Natstykke fra Irland, i Nr. 28—30; Mærkværdigheder om Vindene, Nr. 33—39; i Aarg. 1843: Algiers Barbarossa, Nr. 30—38; i Aarg. 1844: De vilde Folkestammer i Sydafrika, Nr. 23—30; Vindstille, Nr. 30—32; o. fl.).

Han gjennemsaae og forøgede med et Tillæg det 8de Oplag af J. R. Tilemann's „Kortfattet tydsk Sproglære", hvoraf det 10de Oplag udkom, Kbhvn. 1836, og det 11te, ibid. 1840. — (Revideret).

Rindahl (Søren Erikssen) var Comptoirist ved det sjællandske Land- og Søkrigs-Commissariat; blev derpaa Skolelærer i Kjøng, siden Kirkesanger og Skolelærer i Vollersløv, i Sjælland. † 1839.

Alphabetisk classificeret Extract af de om Landmilicevæsenet i Danmark udgangne Forordninger o. s. v., og indeholdende tillige Oplysning om Lægdsmænds Pligter og Rettigheder, samt Underretning i lige Henseende for Almuestanden i Almindelighed, forfattet indtil Udgang October 1829. Kbh. 1830.

Forsøg til Kort Veiledning for Lægdsmænd, i Henseende til deres Embedspligter; samt Underretning for dem, om de ved Siden af samme dem allernaadigst forundte Rettigheder. Forfattet efter de derom, indtil Udgang 1833 emanerede Anordninger. Kbh. 1836. 36 S. 8.

Rindom (Hans), f. d. 13de Jan. 1798 i Kbhvn, Søn af kongl. Postbud Lars P. Rindom og Anna Maria Elisabeth Holm (en Datter af Degnen i Tølløse, Christen Holm og Thomine Kirstine Thoring); blev 1815 dimitteret til Universitetet af daværende Krigs-Assessor K. R. Thoring; absolverede i October 1821 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (n. c.); blev s. A. Copiist i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Landvæsens-Comptoir under Rentekammeret. † 1829 i Vestindien. — * Emma Henriette Gram, Datter af Tracteur, forhen Skipper, Johann Jacob Gram.

Slottet i Bjergegnen; Fortælling af Caroline Pichler, overs. i Overskou's „Maanedsroser" 1824, October, S. 1—66. (jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 163).

Ringheim (David Gottschalksen), f. 1787, Søn af Godschalk Mathiesen, Lensmand i Vossevangens Præstegjeld i Bergens Stift, og Ranvei Davidsdatter; tog 1809 Examen ved den danske Veterinairskole (1ste Char.); blev d. 28de August 1810 Regiments-Dyrlæge ved det kongelige Artillericorps; 1837 tillige Stabsdyrlæge. — * Louise Sophie Lamotte († 1841), f. i Melbye i Sverrige.

Bidrag i Veterinair-Selskabets Skrifter 3die Deel (Om et kræftartet Saar og dets Behandling hos en Hund, S. 463—76; Bidrag til Hundesygens Historie, S. 518—20; Hvedehalm kan foraarsage Kastning hos Køerne, S. 520—22; Hielp ved Kalvningen, naar Børmunden er lukket, S. 522—24; Om Aareladnings Nytte i Kalvnings-Feberen, S. 524—25; Tabt Svælge-Evne iagttaget hos 3de Heste, S. 525—27; Helbredet Springorm, S. 528—30; Om Halens Forbindning og Opreisning hos engliserede Heste, S. 531—34; Om Vindslugning hos Heste og en nye Gylperem, S. 535—41; Om Aske- og Tobakslud, som Skabmiddel, S. 541—43; Om Spanskflueſalve mod svampige Hævelser, S. 543—44).

Rod (Mads Christensen), f. 1781 i Øster-Tversted i Vendsyssel, hvor Faderen Christen Madsen var Gaardmand og givt med Kirsten Christensdatter; underkastede sig i Juni 1800 den dansk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med bedste Charakteer; blev derefter Procurator ved Landsoverretten i Viborg; siden tillige Landvæsenscommissair i Viborg Amt (med Kammerraads Rang); d. 2den Septbr. 1825 Herredsfoged og Skriver i Middelsom og Sønderlyng Herreder samt en Deel af Hovlberg Herred, under Viborg Amt. — * Margrethe Borch Hagerup Volqvartz, en Datter af Sognepræst Volqvart Carsten Volqvartz til Rimsø og Kastbjerg, i Aarhuus Stift.

Vilde det komme overeens med Retfærdighed, det almindelige Vel, og selve Creditorernes Fordele, om Navneværdien blev reduceret? i Ørsteds „Nyt jurid. Archiv" Bd. XXIII. 1818, S. 190—231. (jvfr. sstd. S. 232—67, af A. S. Ørsted).

Roed (Jens).

Poetiske Læsefrugter, samlede og udgivne. Roeskilde 1833. Trykt hos J. D. C. Hanson. (92 S.).

Roeskilde (Tonnes Ditlev), f. d. 15de September 1782 i Nykjøbing i Sjælland, hvor hans Fader **Niels Roeskilde** da var Kjøbmand (f. 1711, † $\frac{3}{2}$ 1817 i Kbhvn). Blev 1791 indsat som Discipel i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han i Efteraaret 1797 afgik til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; absolverede i April 1802 den theologiske Embedsexamen (H. t ill.); blev d. 1ste October s. A. anden Lærer ved det til samme Tid oprettede Skolelærer-Seminarium i Brøndbyvester; d. 13de April 1808 tillige personel Capellan hos Amtsprovsten i Kjøbenhavns Amt; d. 30te December 1809 anden Lærer ved det jonstrupske Seminarium; d. 12te Novbr. 1817 Sognepræst for Kjøge og Olsemagle. † 6te December 1831. — * **Birgitte Hammond** († $\frac{26}{8}$ 1811 i Kjøge). — (Jvfr. Berlingske Tid. 1831, Nr. 307, Tillæg; Jensen om Jonstrup Seminar. S. 43).

Tale ved Examen paa det jonstrupske Seminarium. Kbh. 1812.

Tale ved Graven over Immman. Christian Grave Wittrup. Et Aftryk for Venner. Kbh. 1827. — (Tildeels efter Autogr. og Meddelelse).

Rohde (Lewin Jørgen), f. d. 28de Oct. 1786 paa St. Thomas i Vestindien, Søn af Agent og Kjøbmand sstd., **Lewin Jürgen Rohde** og **Marie f. Magens** († $\frac{2}{8}$ 1833, i sit 80de Aar, paa St. Thomas). Blev d. 3die Juli 1807 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 31te Juli 1813 Premierlieutenant; d. 11te Novbr. 1819 Capitainlieutenant; afgik med Capitains Charakteer d. 12te Decbr. 1821, da han ansattes som Havnemester (Havnecapitain) paa St. Thomas; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge; erholdt d. 13de Nov. 1835 en ny Afsked af Sø-Etaten som Commandeurcapitain. — * **Louise Brown,** Datter af Planter Georg Brown.

Beskrivelse til Kaartet over Sydsiden af Øen St. Thomas. Kbh. 1822. 4to.

Telegraph-Ordbog. Kbh. 1828. (jvfr. Archiv f. Søvæs. VII. 116).

Fuldstændigt Signal-System til Brug for alle Nationers Skibe, saavel om Dagen som om Natten, med de Midler alene, som haves ombord i ethvert Fartøi, uden Anskaffelse af nogetsomhelst Nyt. Kbh. 1835. (Arch. f. Søvæs. VII. 116, 501—510 (af H. B. Dahlerup); IX. 123—21). Oversat paa Tydsk af W. F. Bern. Kopenh. 1836; paa Fransk, Paris 1835; paa Engelsk, 1835; paa Svensk, 1836 (jvfr. Berl. Tid. 1836, Nr. 231); paa Spansk; Hollandsk; samt paa Russisk 1840. — *Appendix* to Captain *Rohde's* Universal Sea Language or Code of Signals. London, 1840. (Arch. f. Søvæs. XII. 494—98).

Bidrag i »Archiv for Søvæsenet« (Natsignaler for Dampbaade og Seilskibe, for at undgaae Paaseiling, XI. 106—7; Nem Angivelse af Brede og Længde ved et eneste Signal, sstd. S. 231—34); — i »Nyt Archiv for Søvæsenet« (Om mine Signalsystemer, IV. 141—52).

Rohde (Palle Ferdinand), f. i Kjøbenhavn 1806; tog i Marts

1826 pharmaceutisk Examen (eenstemmig Laud.); blev 1827 privat dimitteret til Universitetet; underkastede sig i Foraaret 1832 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); nedsatte sig siden som praktiserende Læge i Fredensborg.

I »Bibliothek for Læger« (Tilfælde af Struma, behandlet med Jod, XXX. 156—61; Et Exempel paa Jodinens blødgjørende Egenskab paa Tumores af anden Beskaffenhed, end den lymphatiske, sstd. S. 161—62; Iagttagelser ved en Abscessus internus abdominis, der aabnede sig i Tarmkanalen, hvor Diagnosen var meget vanskelig, sstd. S. 162—65; Praktiske Iagttagelser, XXXIV. (N. R. Bd. 4.) S. 412—422 (En mærkelig Virkning af Chinium muriaticum; Et Tilfælde af inversio uteri); Praktiske Iagttagelser, XXXIX. (N. R. Bd. 9.) S. 323—33 (Borttagelsen af et betydeligt Lipom; Et Tilfælde af Varix aneurismaticus paa Ryggen af Foden; Tilfælde af infarcereret Navlebrok; Paafaldende Virkning af Belladonna-Extraktet mod infarcereret Brok).

Rohde (Ulrik Andreas), f. 1765*) i Bergen, hvor hans Fader var Tobaksfabrikør; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole 1781; blev i Decbr. 1789 Alumnus paa Walkendorfs Collegium; absolverede i Juli 1793 den theologiske Embedsexamen („Laudab.; specimen scriptum præcipua laude dignum fuit“); var Decanus paa Communitetet; tog i September 1797 Skole-Embedsexamen med Charakteren „optimo jure laudabilis“; blev 1799 Doctor Philosophiæ & Magister Artium; b. 20de Septbr. s. A. Overlærer i Religion og Hebraisk ved Cathedralskolen i Christiania; b. 6te Oct. 1802 Overlærer i Religion, Moral, Anthropologi og det hebraiske Sprog ved Odense Cathedralskole; b. 18de April 1814 Rector ved den lærde Skole i Nyborg. † 23de November 1816. (Jvfr. Mülertz's Histor. Efterretn. om Nyborg latinske Skole I. 28; Høst's Søndagsbl. 1816, S. 160; Statstid. 1816, Nr. 99; Engelstoft om Nationalopdr. S. 104).

J. J. Griesbach's Anviisning til at studere den populære Dogmatik, især for tilkommende Religionslærere. Oversat efter den fierde Udgave. Kbh. 1790. (Med en Fortale af Fr. Münter). — De veterum Poetarum *sapientia gnomica*, Hebræorum in primis & Græcorum. Havniæ 1799. (udkom i tre Partikler; r. i Univers. Journ. VIII. 82—85, af Torkel Baden; L. E. 1800, Nr. 35, af P. E. Müller). — Forsøg til en metrisk Oversættelse af Salomons Viisdom. 1.—5. Prove. (Indbydelsesskrifter fra Odense Cathedralskole deels til Examen, deels til den aarlige Høitideligholdelse af Kongens Fødselsfest). Odense 1806, 1809, 1810 og 1812. (5 Hefter).

Hovedindholdet af hans Tale paa Odense Gymnasium i Anledning af Kongens Fødselsdag, d. 29. Jan. 1807, findes, meddeelt af ham selv, i Engelstofts Univers. og Skole-Annal. 1807, I. S. 282—86.

Rohmann (Jørgen Lindegaard), f. d. 2den December 1797 i Svendborg, hvor hans Fader Andreas Rohmann var Skomager og givt med Margaretha Rasmussen. Han var Comptoirist paa Svend-

*) Andensteds angives hans Fødselsaar 1763.

borg Postcomptoir fra 1808 til 1820, med Undtagelse af et kort Mellemrum i 1817, da hon tog dansk-juridisk Examen med bedste Characteer; blev Student ved privat Dimission 1821; tog anden Examen det følgende Aar, og vandt 1823 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den for 1822 udsatte historiske Opgave: „Ad monumenta historica elaboretur *descriptio geographica Fioniæ insulæ*, qvalis erat ejusdem facies Seculo XImo et seqventibus usqve ad exitum Seculi XIVti" (jvfr. Engelstoft's Efterretninger 1823, S. 31—32); tog i April 1825 theologisk Attestats (Laud.), blev d. 4de Juli 1828 Sognepræst til Tonning og Træden i Aarhuus Stift; d. 20de Marts 1838 Sognepræst til Ronninge og Rolfsted i Fyen. Vandt 1831, 1833 og 1835 Præmier af det evangelisk-christelige Prædike-Legat, 1831 en Præmie af det fyenske literaire Selskab for en Afhandling om Bibellæsningens Væsen o. s. v., og 1836 en Præmie for Besvarelsen af den ved Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug udsatte Priisopgave: „Historisk Fremstilling af Reformationens Indførelse i Danmark"; har fra d. 1ste Maj 1842 været og er endnu valgt Medlem af Odense Amtsraad. — * 1. Christine Sophia Lindgreen († 1/6 1836, i sit 33te Aar, i Tonning Præstegaard, en Datter af afg. residerende Capellan i Svendborg, Christian Lindgreen og Anna Catharina f. Hviding). * 2. Catharina Lovise Gotzsche, Datter af Jubellæreren Hans Philip Gotzsche, Sognepræst til Jyderup og Holmstrup i Sjælland, Ridder af Danebrog, og Petronelle Christiane f. Geisler. — (Jvfr. Dët's „Materialier", Nr. 66).

Gravernes Lyksalighed. Et Skjemtedigt af Lorents Bynch. Anden Udgave. Efter Forfatterens Død, med en historisk Indledning, besørget af J. L. Rohmann. Odense, 1831 (1830). („Dagen" 1830, Nr. 280).

En Rejst fra Jylland til Christine i Danmark. Horsens, 1832. 25 S. (Christel. Kirketid. 1832, S. 64; jvfr. Art. C. T. Hetting, I. S. 653).

Den danske Konge Rolf Krages Krønike udsat paa Riim. Horsens, 1832.

Det Romerske Riges Forsvarsvæsen — under Keiserne, efter Gibbon, af det Engelske. Horsens, 1832.

Rimede Smaating. Horsens, 1832.

Forsøg til en Udvikling af Bibellæsningens Væsen, Vigtighed, Nødvendighed, dens Forhold til offentlig og Huus-Andagt, den retteste Tid og Maade til dens Iværksættelse. Et af det fyenske literaire Selskab kronet og udgivet Priisskrift. Odense, 1834. (L. T. 1835, Nr. 8, af M. C. W. Michelsen; M. f. L. XV. 112—15, af H. J. Giessing; jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 198—99; Fyens Stifts-Avis 1835, S. 270; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1107—8).

Tre Bibellæsninger over det 13de og 14de Capitel i Johannis Evangelium. Odense, 1835. 47 S. (M. f. L. XV. 115—16, af H. J. Giessing).

Exorcismens eller den tilforn ved Daaben brugte Djævlebesværgelses Historie i Danmark, med et Par Ord om dens Ret til paa ny at optages ved Siden af Djævleforsagelsen. Odense, 1835. (M. f. L. XVI. 312—60, af P. W. Becker;

Hempels Bidrag til Tidsskrift. 1835, Nr. 12; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1099—1100).

Historisk Fremstilling af Reformationens Indførelse i Danmark. Et af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug kronet og udgivet Priisskrift. Kbh. 1836. (Dansk Folkebl. I. S. 191—92; II. S. 150; Marckmanns Fortegn. ov. Skrifter for Menigmand, S. 85; Allg. H. Z. 1838, Nr. 116; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1104—5).

Historisk Fremstilling af Souverainitetens Indførelse i Danmark. Odense, 1840. („Søndagen“, et Følgebl. til „Dagen“ 1840, Nr. 7; Berlingske Tid. 1840, Nr. 72; Dansk Folkebl. V. 140).

Udvalgte Høitidsprædikener af Dr. Fr. Schleiermacher, oversatte. Første Samling. Odense, 1840.

En almindelig Bededag. En lille Fortælling især for Bondestanden. Odense, 1840. 18 S. Paa Tydsk: Der allgemeine Bettag. Eine Erzählung von J. L. Rohmann. Aus dem Dänischen übersetzt. Stralsund, 1843. 16mo.

Prøver af det efter kongelig Befaling udgivne Udkast til en forordnet Alterbog for Danmark, med Indledning og Anmærkninger. (Særskilt aftrykt af D. Folkebl. 6. Aarg. No. 35—38). Kbh. 1840.

Almuesvennen. En Læsebog til Nytte og Fornøielse for Menigmand. Tredie omarbeidede og forbedrede Udgave. 1.—2. Deel. Odense, 1841. (jvfr. Art. L. Hasse, I. 589).

Udsigt over Trykkefrihedens Historie i Danmark, fra Bogtrykkerkonstens Opfindelse indtil Kong Frederik den Fjerdes Død 1730. Odense, 1841. (Fædrel. III. 1842, Nr. 837. 844, af Fr. B(arfod).

Medgift for hele Livet. Til den christelige Ungdom paa Confirmationsdagen. Af Rosenmüller. Oversat. Odense, 1842. (F. L. o. K. I. 219—20). Andet Oplag. ibid. 1846.

Skildringer af den danske Historie i forskjellige Tidsrum. (Gamle og nye). Odense, 1844. (1843). (Af disse Skildringer have nogle været trykte tilforn, navnlig i „Dansk Folkeblad“; anm. i Fyens Stifts-Avis 1843, Nr. 200).

Dansk homiletisk Magazin. Odense, 1845. (1844).

Skildringer af den nyeste Tids Historie fra Juli-Revolutionens Udbrud 1830. 1ste Deel. Odense, 1846. (N. Aftenbl. 1846, Nr. 269).

Medredacteur af: Aktstykker, for største Delen hidtil utrykte, til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. Samlede og udgivne af Fyens Stifts literaire Selskab. Anden Samling. Odense, 1845. 4to. (Berl. Tid. 1846, Nr. 19).

I „Blandinger fra Sorø“ (Om Svendborg før Udgangen af det 14de Aarhundrede, i 2det Hefte, 1832, S. 11—45 [jvfr. 3. H. S. 131]; Om Fyen i Middelalderen, fornemmeligen dens historisk-topographiske Tilstand, i 5te H., 1833, S. 56—92; 2det Afsnit, i 6te Hefte, 1834, S. 3—107 (jvfr. J. H. Bredsdorffs Bemærkninger, sstd. S. 108—13).

I „Christelig Kirketidende“ (Prøve af en [metrisk] Oversættelse af Jeremiæ Begrædelses-Bog, 1834 Nr. 50 [jvfr. Fyens Stifts-Avis 1835, S. 3]; Ansgarius, 1835 S. 28).

I „Dansk Folkeblad“ (En Episode af et jydsk Bondebryllup, I. Aarg. Nr. 19—20 (jvfr. Histor. Tidsskr. I. Bd. S. 196 o. f.); Noget om Dødsstraffes Tilladelighed, s. A. Nr. 33; Djævlebesættelsen i Thisted, en sandfærdig Historie, s. A. Nr.

31—35; Bemærkninger ved Jubelaarets Indgang den 1ste Januar 1836, s. A. Nr. 38; Om Hensigten af Dødsstraffe og deres offentlige Fuldbyrdelse, s. A. Nr. 40; Den rige Hattemager, en Fortælling, s. A. Nr. 55. („Almuesvennen", S. 228); — Nogle Reformeertes Skjæbne i Danmark 1553, II. Aarg. Nr. 4; En Episode af Lagertsens Historie i Jylland, s. A. Nr. 9—10; Sæt Næring efter Tæring, s. A. Nr. 12; Træk af den danske Kirkes Historie siden Reformationen, s. A. Nr. 29—30, 32—33, 34; En Termins-Episode, s. A. Nr. 41—42. („Almuesvennen", S. 149); — En Episode af en Vinterreise i Jylland, III. Aarg. Nr. 1—2; En Episode af en Sommerreise i Jylland, s. A. Nr. 9. (jvfr. „Dagen" 1837, Nr. 128); Om Levemaaden, især Yppigheden og Overdaadigheden, i Danmark i det 16de og 17de Aarhundrede, s. A. Nr. 52, 53—54, 55, 58; — Noget om vore Landsbykirker, især betragtede som Mindesmærker fra Fortiden, IV. Aarg. Nr. 59, 62—63; — Lorents Turen, V. Aarg. Nr. 10).

I Skanderborg Amts Avis (Bemærkning ved Sessions-Placaten for første jydske National-District for 1836, i Aarg. 1835, Nr. 127).

I „Historisk Tidsskrift, udgivet af den danske historiske Forening", (Nogle Bemærkninger i Anledning af de sædvanlige historiske Beretninger om Torben Oxes Henrettelse og Dyvekes Død, Bd. III. S. 81—142. (jvfr. sstd. S. 143—53; Studier, Kritiker och Notiser 1842, S. 108).

I „Fyens Stifts-Avis" (Udsigt over Amtsraadets Forhandlinger i Odense Amtstuedistrict i Aaret 1842, i Aarg. 1843, Nr. 11 (og i Ove Thomsens Avis 1843, Nr. 10, 11).

I Fjerdingaarsskriftet „For Literatur og Kritik", udgivet af Fyens Stifts literaire Selskab, (Historisk Beviis for den danske Regierings lovlige Ret til at behandle Corfits Ulfeldt som en Landsforræder, ligesaavel efter Fredsslutningen i Kjøbenhavn den 27de Mai 1660, som før Fredsslutningen i Roeskilde 1658, i Bd. I. S. 68—94; Om Hannibal Sehested var Den, der ved Forræderi bragte Corfits Ulfeldt til at flygte ud af Fængslet i Malmø i Aaret 1660, sstd. S. 161—84; Bemærkninger om de forskjellige Perioder af Kong Christian den Andens Fangenskab, sstd. S. 346—76; Om den nygræske Litteratur, i Bd. II. S. 203—221; Bemærkninger om Hans Gaas hans Liv og Bedrifter, i Bd. III. S. 97—143; 269—85).

Anmeldelser i: „Maanedsskrift for Litteratur" (af P. C. Stenersens Gads „Liturgiske Blandinger, 1ste Hefte", XII. 526—47; C. E. Scharlings: „Hvad er Hensigten, Betydningen og Resultaterne af Theologernes videnskabelige Undersøgelser om det N. T.s Skrifter", XIII. 130—63; C. S. Petersens, C. H. Kalkars og J. N. Damkjers Smaaskrifter om Religionsunderviisningen i de lærde Skoler, samt Löhrs bibelske Fortællinger, overs., omarb. og forøg. af J. N. Damkjer, XIV. 95—141; L. N. Boisens og W. F. Engelbreths Skrifter om Djævelen og Djævlelæren, XIV. 385—402; H. C. Christensens „Digte", XV. 539—43; P. N. Frost's Oversættelse af det Gl. Testamentes apocryphiske Bøger, XVI. 174—86. (jvfr. L. T. 1836, Nr. 19. 20, af J. A. Bornemann); „Kirkelige Leiligheds-taler af danske Prædikanter, udgivne af G. P. Brammer", 1.—2. Samling, XVI. 420—43; N. P. Nielsens „Hellig Trefoldigheds-Gilde", XX. 82—91); — i Fjerdingaarsskriftet „For Literatur og Kritik" (af C. Olsens „Haandbog for Sogneforstanderskaber og Amtsraad i Danmark", i I. 220—22; Georg Hansens „Das Amt Bordesholm im Herzogthume Holstein. Eine statistische Monographie auf historischer Grundlage", sstd. S. 262—66).

Nogle Digte, deels med, deels uden hans Navn, i Hempels Avis og sammes Tillæg: Bidrag til Tidshistorien, i Aarg. 1827—28; 1832—35; ligeledes nogle Smaadigte i Skanderborg Amts Avis 1831—34. — (Efter Autogr.).

Romanoff (H.).

Digte, afsvredte i Lahde's „Ossian" (f. 1832, Nr. 3), og i „Søndagsbladet" (f. 1835, Nr. 11).

Roos (Bernhard Ludwig Friderich), f. 1759 i Slesvig, Søn af Skræddermester Caspar Erich Roos; kom 1770 i Domskolen i sin Fødeby; lærte siden 1776 Chirurgien hos Amtschirurg Knoll ssts., og conditionerede siden 1779 hos Amtschirurg Hilbrecht; studerede fra 1781 Lægevidenskaben i Kjøbenhavn og var tillige Compagnichirurg ved Artilleriet; tog i Efteraaret 1782 chirurgisk Tentamen; blev i Sommeren 1783 Compagnichirurg ved det Nordenfjeldske Regiment i Christiania og havde Læge-Tilsyn ved et Detachement i Drammen; underkastede sig i Sommeren 1784 Examen ved det anatomisk-chirurgiske Amphitheater i Kjøbenhavn, og vendte tilbage til Drammen; fortsatte fra Efteraaret 1785 sine Studeringer i Kjøbenhavn; blev tillige Compagnichirurg ved det Sjællandske Infanteri-Regiment, og tog i Foraaret 1787 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev i August s. A. Chirurg ved Vemmetofte adelige Jomfru-Kloster og Høystrup Gods i Sjælland; d. 7de Januar 1829 Canceliraad; s. A. entlediget. † 26de Januar 1839 i Lidemark Præstegaard i Sjælland. — * Christine Elisabeth Witte († $\frac{3}{8}$ 1838, i sit 78de Aar, paa Vemmetofte). — (Jvfr. Callisens Medic. Schriftsteller-Lex. XVI. 294—95; XXXI. 521).

Nye Aftenandagter paa enhver Dag i Aaret, af J. C. Seyffert. Efter fierde Original-Udgave. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1802. Ny Udgave. ibid. 1824.

Bidrag: i Phys. oekon. og medico-chir. Bibliothek (Om Qvaksalverne paa Landet, IV. 1795, S. 309—20; jvfr. ssts. S. 25—29); — i Herholdt's „Archiv for Lægevidensk. Historie i Danmark" (Chirurgi ved Vemmetofte Kloster, stiftet 1735, i Bd. 1. H. 1. 1823, S. 179—80).

Rosen (Christiane), f. d. 20de Februar 1767 i Kjøge, hvor hendes Fader var Farver og givt med Cicilie Birgitte Fich († $\frac{26}{12}$ 1829). — (Jvfr. „Min Levnetshistorie af C. Rosen", Kbh. 1836).

Oeconomisk Huusholdningsbog. I.—IV. Bd. Kbh. 1818—21. 1.—3. Bd. 2det forøg. og forbedr. Opl. 1821—39. 1. Bd. 3die forøg. og forbedr. Opl. 1832. — Alphabetisk Register over oekonomisk Huusholdningsbog. ibid. 1828. — Efteraarsfyltning. ibid. 1819. 2det forøg. Opl. 1824. 3die forøg. og forbedr. Opl. 1839. — Foraars- og Sommer-Syltning. ibid. 1820. 2det forøg. Opl. 1823. 3die forøg. og forbedr. Opl. 1833. — Den tænkende Huusholder. ibid. 1824. — Den duelige Huusmoder. ibid. 1834. 28 S. — Min Levnetshistorie. ibid. 1836.

Rosen (David), f. d. 21de Januar 1791 i Ebeltoft, hvor hans Fader Christian Rosen, givt med Elisabeth Kirstine Sletting, da var Told- og Consumtions-Inspecteur, siden i Nykjøbing paa Falster (f. 1733, † 1820 i Nysted). Dimitteret fra Nykjøbing Cathedralskole, blev han Student 1810; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; d. 27de November 1811 Alumnus paa Walkendorfs, siden paa Eders' Collegium; absolverede i Jan. 1815 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); antoges d. 4de Juli 1818 af det engelske „Society for promoting christian knowledge" som Missionair i Ostindien (indtil 1838); kom tilbage til Danmark 1839; blev d. 17de Juli 1840 Sognepræst til Lille-Lyndby og Ølsted i Sjælland. — * $^{4}/_{1}$ 1821 Anna Elisabeth Halse, en Datter af afd. kongl. Fuldmægtig G. Halse i Tranqvebar.

Erindringer fra mit Ophold paa de Nikobarske Øer, med en kort Beskrivning af Øernes naturlige Beskaffenhed, og deres Indbyggeres Ejendommelighed. Med 15 lithographerede Afbildninger. Kbh. 1839. (Berlingske Tid. 1839, Nr. 169, jvfr. sstd. Nr. 173, af Rosen).

I Nyerups „Magazin for Reiseiagttagelser" (Udtog af Breve paa hans Reise til og under hans Ophold i Indien, I. 257—77; II. 343—62; III. 280—98; IV. 107—32; jvfr. Høst's Polit. og Hist. II. 231—32; L. T. 1822, S. 794).

I Rønnes „Dansk Religionsblad" (Udtog af hans Skrivelse til Dr. Knapp, I. 1825, Nr. 1. 2).

I „Genealogisk og biographisk Archiv" (Missionær L. P. Haubroes Levnet, I. 137—167).

Rosen (Frederik Carl), Sidstanførtes Broder; fød 1787 i Ebeltoft; dimitteret 1805 fra Nykjøbing Skole; studerede Philologi og Theologi, og blev Alumnus i det pædagogiske Seminarium; vandt 1809 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforveien udsatte historiske Priisopgave: „Per partes eundo ostendatur, *Polybio* inprimis auctore, quibus opibus præsidiisque et externis et internis post deletam Carthaginem niteretur imperium Romanum" (jvfr. Engelstofts Univers. og Skole-Annal. 1809, I. S. 28—29); beskikkedes d. 11de April s. A. til Adjunct ved den lærde Skole i Horsens; reiste siden til Kjøbenhavn, for at fortsætte sine Studier, og udnævntes d. 30te Juni 1813 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; tog i Januar 1815 theologisk Attestats (Laud.); tiltraadte derpaa atter sin Post ved nysnævnte Skole; blev d. 15de April 1818 ordineret Katechet og første Lærer ved Søndergades Borgerskole i Horsens; d. 11de September 1827 Sognepræst i Hals, Aalborg Stift; d. 2den Maj 1832 til Vaaelse paa Falster, og d. 19de Maj 1845 til Kjettinge og Bregninge i Laaland. — * Bodil Marie Mandix, en Datter af Landvæsenscommissair Ole Mandix, til Tambrup-Bisgaard, ved Horsens.

Den franske Revolutions Historie, fortalt af Adolph Thiers. Oversat efter den femtende Originaludgave. I.—VII. Bind. Nykjøbing paa Falster, 1842—1845. (Udkom i 1841—45 hefteviis; anm. i Fædrel. III. 1842, Nr. 770; »Dagen« 1842, Nr. 53). [Lithographier dertil, 1.—2. Levering. 1843].

Et Par Ord om Johannes Ewalds Disputatser, i „Nyt Aftenblad« 1826, S. 214—16.

Rosén (J. M.), f. i Sverrige. (Jvfr. Kbhvns Morgenbl. 1838, S. 192; „Den Frisindede" 1839, S. 12).

Ogsaa et Omdømme om Ole Bulls Kunstnerværd. Kbh. 1838.

Til Redactionen af Kjøbenhavnsposten, i »Kbhpost.« 1839, Nr. 19, S. 76 jvfr. »Den Frisindede« 1839, S. 24).

Rosendahl (Erich Peter), f. i Hatting i Aarhuus Stift den 30te Juli 1792, Søn af Jubellæreren, Consistorialraad Hans Rosendahl, Sognepræst til Hatting og Thorsted (f. 1756, † 1/8 1843, jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog H. 9., S. 45—46), og J. Kirstine, fød Thorup. Blev bimitteret til Universitetet fra Horsens Skole 1811, og, efter at have underkastet sig den philologisk-philosophiske Examen, d. 7de November 1812 ansat som Lærer ved nysnævnte Skole, hvor han forblev til Efteraaret 1815. Rejste saa til Kjøbenhavn og studerede Theologi, Philosophi og Philologi, indtil han d. 1ste Juli 1818 valgtes til Bestyrer og øverste Lærer ved det dengang i Fredericia nyligen oprettede lærde Underviisnings-Institut; erholdt d. 25de October 1825 kongelig Tilladelse til at søge overordnede Lærerposter ved de lærde Skoler; foretog sig derefter 1830 med offentlig Understøttelse en Udenlandsrejse; og udnævntes d. 8de April 1837 til Rector ved Nykjøbing Cathedralskole. — * 1818 Bodil Catharine Main, en Datter af Toldbetjent Main i Horsens. — Autobiographi i Indbydelsesskriftet til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralskole 1841, S. 16—19; jvfr. Hundrups Skole-Calender 1843, S. 6—7; Dst's „Materialier", Nr. 93. 149; Møllers N. theol. Bibl. XIX. 275—84).

Indbydelse til et Bibelselskab. Odense, 1819. — Beretning fra Bibelforeningen i Fredericia. ibid. 1820. 32 S. 8.

Tale i Anledning af Formælingsfesten den 1ste November 1828. Udgivet med Fortale af H. C. v. Riegels. Kbh. 1829. (M. f. L. I. 196—97, af C. N. David; L. T. 1829, Nr. 6).

Henrik Rüse. En biographisk Skizze. Fra det Hollandske oversat. Nykjøbing paa Falster. 1846. 36 S. 8, med en lithogr. Afbildning.

Adskillige Indbydelsesskrifter til de aarlige offentlige Examina i Fredericia lærde Institut og Nykjøbing Cathedralskole, nemlig: De similitudine linguarum tamquam optimo eas penitus faciliusque percipiendi præsidio epistola. Hauniæ 1824. 11 pagg. 4to. — Tvende Taler, holdte ved Rectors Indsættelse i Nykjøbing Cathedralskole d. 10de Juli 1837. Kbh. 1838. 26 S. 4. (jvfr. Berlingske Tid. 1838,

Nr. 280). — Tale ved Aabningen af den Classenske Folkebogsamling i den fornye Latinskoles Læsesal. Nykjøbing paa Falster, 1839. 20 S. 4. (jvfr. T. f. L. o. K. III. 300—301). — Oratio habita in schola Hothersnesiensi ab *Olao Wormio* MDCCIC; Skoleefterretninger for 1839—40. ibid. 1840. 8vo. — Optegnelser fra Fredericia; Skoleefterretninger for 1840—41. ibid. 1841. 8. — Om Nykjøbing Skoles Belærere; Fortegnelse over de Skrifter, som Skolebibliotheket ejer, henhørende til den classiske Philologie og dens Hjelpevidenskaber; Skoleefterretninger for 1841—42. ib. 1842. 8. (F. L. o. K. I. 203—4, af C. F. Ingerslev). — Forsøg paa at oversætte Ordene i P. E. Müllers Synonymik paa Latin. 1ste Hefte; Fortsættelse af Catalogen over Cathedralskolens Bibliothek; Skoleefterretninger for 1842—43. ibid. 1843. 8. — Forsøg paa at oversætte Ordene i P. E. Müllers Synonymik paa Latin. 2det Hefte; Fortsættelse af Catalogen over Cathedralskolens Bibliothek; Skoleefterretninger for 1843—44. ibid. 1844. 8. — En latinsk Tale; Fortsættelse af Catalogen over Cathedralskolens Bibliothek; Skoleefterretninger for 1844—45. ibid. 1845. 8.

I „Journal for udenlandsk Litteratur“ 1842 (Nogle oversatte Bidrag).

I „Nyt theol. Bibliothek, udg. af J. Møller“ (En kort Skildring af Carl Rieu, Præst ved den franske reformeerte Colonie i Fredericia, II. S. 273—312 [og særsk. aftr. Kbh. 1822; jvfr. L. T. 1823, S. 510—11; Ergzbl. z. Allg. L. Z. 1823, S. 735]; Brev til Prof. J. Møller ang. Ole Worm, Prof. og Rector i Horsens, XIX. S. 130—32; Et Par nye Bidrag til Prof. O. Worms Biographi, XX. S. 290—92).

I „Den danske Statstidende“ (Latinsk Minde over Justitsraad, Ridder Bertel Bruun i Fredericia, 1827, Nr. 51, Tillæg).

I „Kjøbenhavnsposten“ (Om Nykjøbing Cathedralskole, 1839, Nr. 325, S. 1322; jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 266).

Desuden har han leveret enkelte anonyme Bidrag i flere Blade.

Rosendahl (Peter Andreas Casper), f. d. 13de Maj 1797 i Kjøbenhavn, af Forældrene Rasmus Rosendahl, Regimentschirurg ved det første jydske Infanteriregiment († 3/1 1813 i Helsingør), og Christence f. Søegaard († 1808); besøgte fra d. 10de October 1807 til d. 30te Juni 1813 Cathedralskolen i Aarhuus; nød derefter Underviisning i Lægevidenskaben af sin Onkel, Districtschirurg Stengel i Skive; blev 1814 Compagnichirurg ved det første jydske Infanteriregiment (da garnisonerende i Aarhuus, men siden Maj 1816 i Kjøbenhavn); tog i Foraaret 1819 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); fik d. 29de Juni s. A. Bataillonschirurgs Charakteer; udnævntes d. 25de Juni 1820 til virkelig Bataillonschirurg ved det tredie jydske Infanteriregiment i Aalborg; d. 1ste April 1829 til Chirurg i Kolding samt Districtschirurg i Elbo, Brusk, Andst og Slaugs Herreder; erholdt d. 2den August s. A. Krigsraads Charakteer. — * 1/3 1822, i Skive, Charlotte Wilhelmine Ring. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XVI. S. 313).

Kolding Commune i Aaret 1840. Indbydelsesskrift i Anledning af Indvielsen af Kolding Raadhuus d. 28de Juni 1840. Odense, 1840.

I »Bibliothek for Læger« (En heldigen udført *Exstirpatio uteri* ved Ligatur, IX. 233—40; Tilfælde af Forgiftning ved Ost, XXVI. 155—57. [overs. af Alb. v. Schönberg i Schmidts Jahrbb. d. Med. 1839, Bd. XXI. S. 162; Uttog i Frickes u. Oppenheims Zeitschr. f. d. gesammte Med. Bd. 8. H. 3. 1838]; Et Tilfælde af Forgiftning med vild Petersillie, XXXII. (N. R. Bd. 2.) S. 216).

Rosenfalk (Otto).

Aftenstjernen. No. 1.—5. Kbh. 1838. fl. 8.

Rosenhoff (Caspar Claudius), f. d. 18de November 1804 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Frederik Rosenhoff var kongl. Generalitets-Fyrbøder og givt med Anne Margrethe Njelsen. — Han lever i Kjøbenhavn af literaire Arbejder. — * 1. 1/9 1831 Caroline Marie Seefeldt († 1/8 1841, 33 Aar gl.), en Datter af preussisk Borger Joh. Friedrich Seefeldt, Bundtmagermester i Demmin i Pommern, og Sophie Marie Volcksdorff. * 2. 1841 Pauline Jacobsen (af den mosaiske Religion), en Datter af Kjøbmand Jacob Jacobsen og Eva Jacobsen. — (Portrait foran 2den Deel af hans »Noveller, Digte og Humoresker« 1842).

Nytaarsgave for begge Kjøn, til Underholdning for en Vennekreds. (Kbh. 1829). Paa Boghandler Nielsens Forlag. (Udgivet under Navnet »A. Cramer«).

La Grippe, eller: den russiske Snue. Kbh. 1833. 8 S. 8vo. (under Navnet »J. F. Møller«).

Om Behandlingen af den grasserende Sygdom: Mæslinger. Med en kort Fremstilling af Sygdommens Gang, dens Helbredelsesmaade, samt de Forsigtighedsregler, man under dens Udbrud bør iagttage. En nyttig Ledetraad for Forældre, Paarørende og Andre, der have Grund til at frygte dette om sig gribende Onde. Kbh. 1834. 12 S. 12mo. (under Navnet »J. F. Møller«).

Fortællinger og Digte. Kbh. 1835.

Skizzer og Scener af Folkelivet i Kjøbenhavn, 1ste Hefte. Kjøbenhavns gyldne A. B. C. og Kjøbenhavns Sælgekoner. Med et illum. Titelkobber. Kbh. 1836. 28 S. 8.

Blomstersproget, eller Blomsternes Betydning, efter det Orientalske, samt et Tillæg om at binde Bouquetter o. s. v. Udarbeidet og forøget efter de nyeste Udgaver. Med illum. Titelkobber. Kbh. 1837. (1836). 50 S.

Nytaarsskærv. Kbh. 1837.

Noveller, Digte og Humoresker. [1. Deel: Noveller; 2. D.: Digte]. Udgivne af C. M. Rosenhoff. I.—II. Deel. Kbh. 1841—42, med Forf.'s Portrait. (Udkom 1840—42 i otte Hefter; jvfr. »Dagen« 1841, Nr. 168; »Den Frisindede« 1841, S. 334; Fædrel. II. 1841, Nr. 638; »Nye Intelligensbl. 1842, Juni, Nr. 12).

»Orla Lehmann«; og »Opskrift til en Kraft-Suppe«. Tvende Digte, strevne og actionerede i 1842, frifundne af den kongelige Landsover- samt Hof- og Stads-Ret 1843. Et Tableau i br. Folio. Kbh. 1843. (jvfr. Fædrel. IV. 1843. Nr. 1274).

Barteus Meriter, Episode af Stormen paa Kjøbenhavn, i 2 Acter med Mellemact, Sange og Chor. (Parodi paa Th. Overskous Syngespil „Stormen paa Kjøbenhavn“). Kbh. 1845. (udg. under Navnet „Ch. Seefeldt“).

Redacteur af: a) Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn. Kbh. 1834. 4to. (fra Februar s. A.; heri er det Meste af ham). Af samme Blad var han Medredacteur (under en anonym Redaction) fra April til October 1831, hvori største Delen af de prosaiske Artikler, og alle Digte uden Navn og Mærke ere af ham. — b) Den Frisindede. Et Ugeblad af blandet Indhold. 1.—12. Aarg. Kbh. 1835—46. 4to. (begyndt d. 22de Juli 1835 (fra d. 3. Nov. 1846 var han Udgiver af dette Blad); anm. i „Dannora“ I. S. 385—90, af Joh. Nik. Høst; jvfr. „Dagen“ 1837, Nr. 189, 191, 197; 1840, Nr. 130, 31, 32, 59, 82; Kbhpost. 1837, Nr. 225; 1843, Nr. 70; Fædrel. VI. 1845, Nr. 1781). — c) Concordia. Et Ugeblad af almeeninteressant Indhold. Udgivet og forlagt af den typographiske Forening. Kbh. 1835—36, Folio; 1837—39, 4to. (begyndt d. 7de Aug. 1835; anm. i „Dannora“ I. S. 390—93; jvfr. Kbhpost. 1835, S. 752). — d) Danskt Billed-Magazin. Et Skrift for underholdende Skildringer af Verdens Mærkværdigheder og Alt, hvad der har Hensyn til Historien, Naturen og Kunsten, udgivet af N. N. Nielsen. Kbh. 1835—36. Med. 8. m. Kbb. (begyndt d. 16de Aug. 1835; jvfr. Art. C. C. Menrath).

I „Maanedsroser“ (Rødvinen, en original Fortælling, 1827, Juni, S. 422—443; Mano, en orig. Fortælling, s. A. Juli, S. 95—121; Choristinden, s. A. Nov., S. 129—14 Smedesvendene, orig. Fortælling, 1828, Juni, S. 369—416 (samtlige under Navnet R. Claudius); Aandemaneren Johann Schröpfer, orig. Fortælling, 1829, Febr., S. 129—74; Den smukke Oppvartningspige, 1830, I. S. 137—86).

I Lahdes „Ossian“ (Liremanden, orig. Fortælling, 1827, Nr. 35—38; Runestenen, en orig. Fortælling, s. A. Nr. 50—52. (begge under Navnet R. Claudius).

I A. F. Høst's „Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning“ (Himmelsk Kjerlighed, Fortælling, IX. 25 flgg.).

I A. F. Høst's „Nyt Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning“ (Brudstykker af en Sværmers Dagbog, II. S. 121—31; Spøgeriet i Nürnberg, Fortælling, VII. S. 3 flgg.; Det deelte Hjerte, en romantisk Hverdagshistorie. (Træsnit efter det virkelige Liv), VIII. S. 169—81).

I A. F. Høst's „Lommebibliothek for Moerskabslæsning“ (Normannerne, orig. Novelle, IV. S. 170—256; Automatet, orig. Fortælling, VIII. S. 4—125).

I „Nornen“, udg. af C. F. W. Lahde, (Prøvet Kjærlighed, Fortælling, 1832 S. 119—41; Ovindelig Resignation, Fortælling, 1834 S. 109 flgg; Stille Kjærlighed, Fortælling, 1835 S. 101 flgg.).

I „Læsefrugter, samlede paa Literaturens Mark“, af et Selskab (Neutralitet, 1834, Januar; Dranteren, s. A. Februar).

I „Danskt Folkeblad“ (Forskjellige Artikler under forskjellige Mærker).

Endeel Ark Smaadigte, Nytaarsvers, Tankesprog, Bonbons, Conditordevifer &c. forlagte af forskjellige Boghandlere, navnligen af Steen og af Nielsen (Nytaar 1845—46). — Sang ved Johannes Hages Jordefærd, afsungen i Roeskilde Domkirke (1837).

Digte, adspredte (foruden i de af ham redigerede Tidsskrifter) i forskjellige Samlinger og Tidsblade, saasom i „Maanedsroser“ (1829, Octbr, S. 126—28, jvfr. sst. S. 260); i Høst's Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning (V. VIII. VI. 71. 121.

125; VIII. 94); i Sammes „Nyt Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning“ (I. 23. 239; II. 47. 263; III. 72. 144; IV. 72. 285; V. 285; VI. 95; VII. 48. 215. 240; VIII. 95. 285; IX. 46. 193); i Sammes „Lommebibliothek for Moerskabslæsning“ (I. 146; III. 144; VII. 201. 320); i „Valkyrien“ (1832, III. S. 126); i „Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn“ 1835; i Lahdes „Ossian“ og i „Ny Ossian“; i „Charitas“ 1836; „Vesta“ 1837; „Euphrosyne“ 1838 (S. 49. 52. 56. 59); i „Nytaarsgave for Danske og Norske for 1838“, udg. af H. Clausen, (Et Aar = et Liv, S. I.—XXIV.); i L. F. Kruses „Nytaarsgave for 1838“ (S. 59. 153); i J. H. Hansens „Majgave“ for 1838 og 1839; i „Klubvisebog“ 1838; i „Hertha, svensk-dansk Nyårsgåfva för 1840; i J. L. Heibergs „Eet Hundrede lyriske Digte, 1842“, (3 Digte, spillende med i Comedien i samme Digters „En Sjæl efter Døden“ (i „Nye Digte“ af J. L. Heiberg, 1841); i Barfods „Skandinav. Folkekalender“ for 1845 (Aarstiderne, fire Smaadigte, S. 25—28); i „Den Berlingske Tidende“ 1845 (Digt til H. C. Ørsted); i Frølunds „Dansk Folkekalender“ for 1846; samt i (Barfods) poet. Læsebog og (C. Plougs) „Ny Samling af fædrel. Sange“. — (Nogle af hans Digte ere oversatte paa Tydsk i „Dania, Auswahl von Gedichte aus dem Dänischen übertragen von Emil Bonnet, Leipzig 1841“, og af Fr. Bresemann i „Dansk Album“ 1845, Nr. 8).

Han udgav: Nytaarsgave for 1838 (indeholdende: De to Studenter, Novelle af Carl, og Amors Skjermydsler, Novelette af H; o. u. T.: Danske Noveller I.—II.); Kbh. 1838; og: Poetisk-politisk Nytaarsgave, af —?— (G. Siesby). ibid. 1839, med J. D. Hages Portrait. (jvfr. Kbhvns Morgenbl. 1838, S. 180). — (Revid.).

Rosenkilde (Christen Nyman), f. d. 8de Januar 1786 i Slagelse, Søn af Bogbinder Lars Rosenkilde og Henricha f. Lund († 4/11 1819 i Slagelse). Dimitteret fra sin Fødebyes lærde Skole, blev han Student i Foraaret 1804; 1811 Cantor ved Domkirken samt Forstander for Fattigskolerne i Aarhuus; 1815 kongelig Skuespiller (debuterede som Sanger i „De 3 Galninger“ i Marts 1816). — * ⚭ 1809 M. Christensen, en Datter af Kjøbmand Christensen i Aarhuus. — (Hans Portrait, lithographeret, i „Figaro“ 1841, 2det Bd.; xylographeret i Flinchs „Conversations- og Noterings-Calender“ 1842).

Pigen fra Heilbronn eller Kjærligheds Prøve. Et romantisk Ridderskuespil med Chore, efter H. v. Kleist, oversat. Kbh. 1818.

Rastdagen, Lystspil i een Act efter Bouilly. Kbh. 1819.

Fugleskydningen, Lystspil i 5 Acter af H. Clauren (ɔ: Carl Heun), oversat efter Forfatterens Manuskript. Kbh. 1822. (Lit.-, Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 4).

Augusts Forvandlinger eller Drengen i sex Skikkelser. Overs. Med Kobb. Kbh. 1824.

Isabellas Forvandlinger eller Pigen i sex Skikkelser. Overs Med Kobb. Kbh. 1824. 2det Opl. ibid. 1839.

Libussa. Romantisk Opera i tre Acter af J. C. Bernard. Overs. Kbh. 1824.

De Fortvivlede paa Runde-Taarn. En moralsk-romantisk og fatal Comedie i een Act. Kbh. 1825.

Vennernes Fest eller Testamentet. Lystspil i 2 Acter med Sange og Ch Kbh. 1826. (Oehlenschlägers „Prometheus“ I. S. 363—67; Kjøbenh. Morgenbl. 1826, S. 252 og 263).

Den dramatiske Skrædder. Lystspil i 5 Acter. Kbh. 1827. (Theaterbl. 18 Nr. 10; Flyv. Post 1828, Nr. 21—24).

Eugenie. Drama i 5 Acter af Beaumarchais. Overs. (Theaterrepert. Nr. 5 Kbh. 1830.

De to Ægtemænd. Lystspil i 1 Act af Scribe og Varner. Overs. (Theat repert. Nr. 68). Kbh. 1835.

Ornens Rede. Romantisk comisk Opera i 3 Acter af C. v. Holtey. Over (Theaterrepert. Nr. 69). Kbh. 1835.

Lestocq eller Stats-Intriguen. Opera i 4 Acter af Scribe. Overs. (Theat repert. Nr. 80). Kbh. 1836.

Nathan den Viise. Oversat efter G. E. Lessing. (Theaterrepert. Nr. 1 Kbh. 1846.

Udgav: Brevduen. Et Ugeblad af blandet Indhold. 1.—7. Aargang. K 1818—24. kl. 4to. (jvfr. Hosts Morgenbl. 1819, Nr. 32; Adr. Compt. Efterr 1824, Nr. 75; Lit., Kunst- og Theaterbl. 1824, S. 52). Atter begyndt i Octob 1830, Nr. 1.—6. 4to. (jvfr. Flyv. Post 1830, Nr. 124; N. Morgenpost 1830, S. 1175)

Medudgiver af Kjøbenhavns Morgenblad, et æsthetisk Tidsskrift. 1.—2 Aargang. Kbh. 1825—26. kl. 4to.

Bidrag: i „Kjøbenhavns flyvende Post“ (Brudstykker af en dansk Reisende Breve til Hjemmet, i Aarg. 1827, Nr. 46—52, 55—57, 62—64; Prolog og Epil til hans Aftenunderholdning paa det kongl. Theater d. 26. Decbr. 1828, i Aarg. 18 Nr. 104); i P. L. Møllers „Gæa“ (Albert Perse, Fortælling, 1845, S. 79—8 Narighed, Fortælling, 1846, S. 35—44; jvfr. Berlingske Tid. 1845, Nr. 308); i Kjø benhavns Morgenblad, Ny Suite (Festen paa Antvorskov, 1838 S. 37 flgg.).

Følgende Theaterstykker, oversatte af ham, ere opførte, men hidtil utrykte: Feli eller Romangrillerne, comisk Syngesk. i 3 Acter af E. Dupaty, 1823; — Gre Sternberg eller Den ny Herremand, Lystsp. i 4 Acter af Fru von Weissenthurn, 182 — Brudgommen fra Mexico, Lystsp. i 5 Acter af H. Clauren (o: Carl Heun), 182 — Fidelio, Syngesp. i 2 Acter efter Bouilly, 1829; — Souffleurens Benefice, Vaude ville i 5 Acter, med musikalsk Forspil af Théaulon og Etienne, 1837. — (Rentz.)

Rosenstand (Peder), Kjøbmand og Bestyrer af Fattigvæsenet Arbejds-Anstalt i Horsens.

Veiviser for Horsens By. Horsens, 1832. 8vo. — Ny Veiviser for 18 ibid. 4to.

Rosenstand-Goiske, see Goiske.

Rosenvinge (Janus Lauritz Andreas Kolderup-), f. d 10de Maj 1792 i Kjøbenhavn. Hans Fader Etatsraad, Ridder Peder Andreas Rosenvinge Kolderup (adlet 2/ 1811 under Navnet Kol derup-Rosenvinge, jvfr. Magaz. til den danske Adelshist. S. 187—88

var Medlem af Generalpostdirectionen (f. 2/1 1761 paa Bodøen i Saltens Fogderi i Nordlandene, † 18/8 1824 i Kjøbenhavn, jvfr. Thaarups fædrel. Nekrolog f. 1821—26, S. 327—28); hans Moder Mariane f. Grüner (f. 1764, † 18/5 1833 i Kbhvn, en Datter af Præsten Laurits Grüner, i Lille-Lyndby i Sjælland, og Cathrine Becher, f. Winding). — Underviist af forskjellige Lærere, af hvilke den Sidste, Ulr. Adolph Plesner (nu Provst og Sognepræst paa Langeland) dimitterede ham til Universitetet, blev han Student 1809; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; vandt 1813 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af det Aaret iforvejen udsatte juridiske Priisspørgsmaal: „Qvænam argumenta maxime commendant Jurisconsulto danico legum antiqvarum patriarum studium, et qvomodo iis optime occurritur, qvi harum legum usu interpreti codicis Christianei abstinendum esse contendunt? et qvanam deniqve ratione hoc studium instituendum est, ut sit maxime fructuosum atqve fini proposito ab omni parte respondeat?" (s. Engelstofts Univers. og Skole-Annal. 1813, S. 65—66); absolverede i April samme Aar den latinsk-juridiske Examens theoretiske og i November næstefter dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev i Begyndelsen af 1814 Notarius ved Kjøbenhavns Universitets juridiske Facultet; disputerede d. 28de Juli 1815 for Licentiatgraden i Lovkyndigheden, og udnævntes d. 28de Septbr. s. A. til Adjunct ved det juridiske Facultet; disputerede d. 18de Octbr. 1817 for Doctorgraden i Lovkyndigheden; blev d. 27de Januar 1818 Professor Juris extraordinarius; d. 2den Marts 1822 extraordinair Assessor i Høiesteret; d. 11te April 1828 Meddirecteur og Lærer i Kirkeretten ved Pastoral-Seminariet; d. 1ste August 1829 Ridder af Danebroge; d. 5te Januar 1830 Professor ordinarius i Lovkyndigheden (og Assessor samt Referendarius i Consistoriet til 1834); var Universitetets Rector 1833—34; blev d. 9de September 1834 Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 13de Juni 1838 Medlem af Commissionen for den Arna-Magnæanske Stiftelse, og 1839 af Commissionen til at gjennemgaae Udkastet til et nyt Kirke-Ritual og en ny Alterbog, samt 1841 af Commissionen angaaende Overbestyrelsen af Kirke- og Undervisningsvæsenet; d. 22de Maj 1840 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — Er Medlem af det Skandinaviske Literatur-Selskab (2/4 1817) og Secretair i samme (siden 15/7 1819); af det Kgl. Danske Selskab for Fædrenelandets Historie og Sprog (10/1 1822) og dette Selskabs Secretair (15/1 1824—10/8 1839); af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (2/4 1824) og af sammes Ordbogscommission (1827—1844; jvfr. Vidensk. Selsk. Hist. af C. Molbech, S. 451—52), samt af Commissionen for Udgivelsen af danske Re-

gifter og et dansk Diplomatarium (1/4 1826); af »Kongl. Samfundet for Udgivelse af Haandskrifter, vedrørende Skandinaviens Historie«, i Stockholm; af det Kongl. Vitterhets-Historie og Antiqvitets-Akademie i Stockholm ([illegible] 1827); samt Æresmedlem af det islandske literaire Selskab. Var Meddirecteur og Secretair i »Samfundet til den danske Literaturs Fremme« 1835—1838. — ⚭ [illegible] 1811 Barbara Abigael Lange (f. [illegible] 1791 † [illegible] 1816), en Datter af Gehejmeconferentsraad, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmand, Christian Wilhelm Lange og Anna Holck f. Rosenkrantz. — Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kroningens og Salvingsfesten 1815, p. 31—32, og ved Reformations-Jubelfesten 1817, p. 17; jvfr. Det's »Materialier«, Nr. 110 (af Th. H. Erslew) og Nr. 123—24. — Portrait: C. A. Jensen pinx., E. Fertling lith. 4to.

De usu juramenti in litibus probandis et decidendis juxta leges Danicas antiquas. *Sectio 1ma.* (pro gradu Licentiati juris). Havniæ 1813. (L. T. 1814 Nr. 18. 19. — Heraf har Forfatteren selv besørget en fri dansk Oversættelse, med nogle Forandringer og Rettelser, indf. i Ørsteds »Nyt jurid. Archiv« Bd. XIV. (1816) S. 1—151). — *Sectio 2da.* Diss. inaug. ibid. 1817. (Paa Dansk oversat af J. C. Kall, i Ørsteds »Nyt jurid. Archiv« Bd. XVI. S. 112—235; Bd. XVII S. 1—61).

Bemærkninger over de gamle danske Loves Bestemmelser om Vindicationsretten, udgivne som Indbydelse til Forelæsninger over Fædrenelandets Lovkyndighed. Kbh. 1819.

Grundrids af den danske Lovhistorie. Til Brug ved Forelæsninger. I.—II. Deel. Kbh. 1822—23. (Paa Tydsk oversat, med Anmærkninger, af C. G. Homeyer. Berlin 1825; jvfr. Schunck's Jahrbb. der gesammten deutschen juristischen Literatur Bd. II. S. 155). — Grundrids af den danske Retshistorie. Til Brug ved Forelæsninger. Anden aldeles omarbeidede Udgave. I.—II. Deel. Kbh. 1832. (Berlin. Jahrbb. für wissensch. Critik 1833, II. S. 912—44, af G. Homeyer).

Samling af gamle danske Love, udgivne med Indledninger og Anmærkninger, og tildeels med Oversættelse. II.—V. Deel. Kbh. 1821—37. 4to. (II. *Lex Siellandica Erici Regis.* Kong Eriks Siellandske Lov, med Indledning, Oversættelse og Anmærkninger. 1821. (L. T. 1822, Nr. 25. 26. 27, af J. F. W. Schlegel; »Kiel. Beyträge« II. S. 472—73). III. Kong Waldemar den Andens jydske Lov og Thord Degns Artikler, med Indledning og Anmærkninger og danske, tydske og latinske Oversættelser. 1837, med 2 Haandskriftprøver. IV. Danske Recesser og Ordinantser af Kongerne af den Oldenborgske Stamme, med Indledning og Anmærkninger. 1821. (L. T. 1826, Nr. 1. 2; jvfr. Ørsteds jurid. Tidsskr. Bd. XII. H. 1. S. 194—212, af Kolderup-Rosenvinge). V. Danske Gaardsretter og Stadsretter, med Indledning og Anmærkninger. 1827. (Molbechs Nord. Tidsskr. I. S. 619—22; Rask's Literaturbl. 1829, Nr. 38. 39—40, af J. E. Larsen; L. T. 1830, Nr. 31. 35. 36. 37, af J. F. W. Schlegel; Berlin. Jahrbb. f. wissensch. Critik 1828, II. S. 161—67, af A. L. J. Michelsen).

Grundrids af den danske Politiret. Til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1825. Anden forøgede Udgave. ibid. 1828. (M. f. L. II. S. 335—39, af T. Algreen-Ussing).

Legum Regis Canuti Magni, quas Anglis olim dedit, versionem antiquam

tinam ex Codice Colbertino, variantibus lectionibus atque observationibus additis, cum textu Anglo-Saxonico edidit *J. L. A. Kolderup-Rosenvinge.* Programma (til Universitetets aarlige Reformationsfest). Hauniæ 1826. 4to. (Berlin. Jahrbb. f. wissensch. Critik 1827, S. 1211—16, af George Phillips; Allg. Hall. L. Z. 1828, II. Nr. 188; jvfr. L. T. 1826, S. 750—51).

Grundrids af den positive Folkeret. Til Brug ved Forelæsninger. Kbh. 1829. (L. T. 1830, Nr. 8; jvfr. Kbhvns Skild. 1829, S. 1658). Anden Udg. ibid. 1835. („Dannora" I. S. 49—52).

Grundrids af den danske Kirkeret. Til Brug ved Forelæsninger. I.—II. Deel. Kbh. 1838—40. („Dagen" 1838, Nr. 278; Berlin. Jahrbb. f. wissensch. Critik 1841, II. Nr. 41. 42, af A. L. J. Michelsen).

Pröve af et Udvalg af gamle danske Herredags- og Landstingsdomme. Kbh. 1841. 12 S. 4to. (Hist. Tidsskr. III. 630—32).

Udvalg af gamle danske Domme, afsagte paa Kongens Retterting og paa Landsting. I.—III. Samling. Udgivet med oplysende Anmærkninger. Kbh 1842—45. 4to, med en lithographeret Tavle. [Udgivet paa det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Bekostning, jvfr. H. C. Ørsteds „Oversigt" for 1844, S. 4—5]. (F. L. o. K. II. 1844, S. 174—79).

Sendschreiben an den Herrn F. C. Schlosser, Geheimerath und Professor der Geschichte in Heidelberg. Kopenh. 1843. 34 S. 8. (Hist. Tidsskr. VI. 646 flgg.).

Kongelige Forordninger og aabne Breve, samt andre ved Trykken bekjendtgjorte Lovbud, tildeels i Udtog, og forsynede med Register og Henviisninger. Udgivne af J. L. A. Kolderup-Rosenvinge. XIX. Deels 3die Stykke—XXIV. Deels 2det Hefte af J. H. Schous Samling, for Aarene 1825—45. Kbh. 1826—46; fortsættes. — Alphabetisk Register over Kong Frederik den Sjettes Forordninger, samt andre ved Trykken bekjendtgjorte Lovbud fra 1823 til 1839. Kbh. 1842.

Samling af Forordninger, Reskripter, Resolutioner og Collegialbreve, som vedkomme Geistligheden og de øvrige i Kong Christian den 5tes Danske og Norske Lovs 2den Bog omhandlede Gjenstande, ordnede efter Lovenes Artikler ved L. Fogtman og F. Th. Hurtigkarl. Tredie Udgave, besørget ved J. L. A. Kolderup-Rosenvinge. I.—III. Deel. Kbh. 1838—40. (Udkom, 1837—40, i tolv Hefter). Supplement til denne Samling (for Aarene 1840—45). ibid. 1846.

Medredacteur af: „Maanedsskrift for Litteratur", I.—XX. Bind. Kbh. 1829—38. (Hertil leverede han Anmeldelser af: J. C. Kall „Observationes de jure non scripto" etc., I. 173—77; C. F. Normann „De jure repræsentationis secundum jus patrium" etc., I. 178—80; A. S. Ørsted „Juridisk Tidsskrift" 15de Bd. 1. Hefte, I. 184—87; Gr. Fougner-Lundh „Bergens gamle Bylov", II. 315—34; J. F. W. Schlegel „Om de gamle Danskes Retsfædvaner og Autonomie", III. 535—558; IV. 38—63. 221—39. 357—78; J. Møller „Supplement til Haandbogen for Præster", VII. 309—19; P. C. Stenersen Gad „Om liturgisk Frihed", IX. 95—126, jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 195—205).

Medudgiver af „Juridisk Tidsskrift", XVII.—XXXVII. Bind. Kbh. 1831—1840. („Dannora" I. 103—16. 310—13. 382—85; jvfr. Art. O. H. Rømer). Heri findes af ham: Om den saakaldte Hals- og Haands-Ret efter den ældre Lovgivning, i XVII. 310—13; Om Oprindelsen til den ved Lovens 2—23—11 Sæde-

fessor Vedel Simonsens Skrift: »Den danske Adels- og Ridde indtil den i Danmark indførte Souverainitet. 1ste D. 1ste H.«, i
[ogsaa særskilt aftrykt]; Ere Børnebørn pligtige til at indføre i
Bo, hvad disse have givet deres Børn? i XVII. 110—65. [L. T.
Om den oprindelige Bemærkelse af Ordene Mord og Mordbrand,
178; Bemærkninger om Fortolkningen af D. L. 5—8—14, i XIX.
Stdt. S. 192—211, af A. S. Ørsted; L. T. 1825, S. 436—37];
nyeste udenlandske juridiske Litteratur, i XXIII. 154—89). — I Sam
Tidsskrift« (Et Facultets Responsum i en Sag betræffende en Fo
Sølv, uagtet Valuta kun var givet efter Qvartalscours, i VI. 2. S.
mærkninger ved Recensionen over min Udgave af danske Recesser og
Kongerne af den Oldenborgske Stamme, i Litteraturtidenden 1826 Nr
I. S. 194—212).

I »Det Skandinav. Litteratur-Selskabs Skrifter«
mærkninger til Mads Ravns Sag, i Aarg. 1816—17, S. 421—42; D
ny Sjellandske Lovs Alder, i XVII. 181—285; særsk. aftr. Kbh.
indrykket i Forfatterens Udgave af denne Lov, S. IX.—XL. (jvfr. Sk.
Skr. XVII. 346); Undersøgelse om Kong Christian den Andens fa
og verdslige Love, i XX. 95—150. (optr. med endeel Tillæg i Forl
ling af gamle danske Love« 4de Deel, S. IX. flgg.; jvfr. Ørsteds
XI. 2. S. 183—229, af J. E. Larsen).

I »Nyt Aftenblad« (En Kriminalhistorie, oversat og meddeel

I Falck's „Staatsbürgerl. Magazin« (Nachricht von einer
Hadersleben Stadtrechtes, VIII. 741—50, jvfr. Stdt. S. 751—53).

I »Nye Danske Magazin« (Skomagersvendenes Gildesstraa
51—60; En dansk Sorel fra det 16de Aarhundrede, VI. 94—108;
Kbh. 1830. 16 S. 4to. (jvfr. H. C. Ørsteds Overs over det konge

I „Historisk Tidsskrift“, udgivet af den danske historiske Forening, (Om det Ulovlige i Rettergangen mod Torben Oxe, III. 143—47; En Herredagsdom over Torben Oxe 1513. Meddeelt, med en Indledning, III. 154—58; Om Drabet paa Rigshofmesteren Poul Laxmand i Aaret 1502 og den over ham fældede Dom, III. 575—99; Et Par smaa Berigtigelser til den danske Historie, VI. 307—20).

I „Dansk Litteratur-Tidende“ (Recensioner, f. Ex. over G. L. Badens „Forsøg til et dansk-norsk juridisk Ord- og Sag-Lexikon“, 1814 Nr. 28; Regis Magni leges Gula-Thingenses, 1818 Nr. 24. 25; P. Kofod Anchers „samlede juridiske Skrifter“ 2.—3. D., 1818 Nr. 31. 32; N. Falck „Das jütsche Low“ xc, 1819 Nr. 40; G. L. Badens „Dansk-juridisk Ordbog“, 1822 Nr. 1. 2; A. Martinis tydske Oversættelse af Wessels „Kjerlighed uden Strømper“, 1827 Nr. 39). — Dansk Uddrag af 2 latinske Taler, den ene i Anledning af Kongens Fødselsdag, den anden ved Rectoratets Omskiftning, holdne af ham som Universitetets Rector 1834, findes i Selmers Akad. Tid. II. S. 65—67, og S. 145—52. — (Revideret).

Rosenvinge (Sigvart Urne), f. paa Kjersgaard i Fyen den 28de April 1758, en Søn af Oberstlieutenant Hans Wilhelm v. Rosenvinge og Edel Margareta v. Gersdorff (Datter af Oberstlieutenant Christian Freder. v. Gersdorff til Kjersgaard). Blev d. 3die April 1771 Søcadet; d. 9de Marts 1779 Secondlieutenant; d. 6te Marts 1789 Premierlieutenant; d. 31te Juli 1790 Capitainlieutenant; 1793 sendt til England, for at samle Erfaringer i Krigsskibenes Takling, og 1795 til Frankrige og Holland, for at besee Orlogsværfterne; d. 18de Marts 1797 interimistisk Eqvipagemester paa Gammelholm (til $\frac{2}{6}$ 1809); d. 14de Juni 1799 Capitain; var tillige Medlem af Constructions- og Regulerings-Commissionen ($\frac{14}{4}$ 1789); blev d. 8de Januar 1808 Takkelmester; commanderede et fransk Orlogskib, besat med danske Søfolk, paa Schelden 1808; udnævntes d. 28de Januar 1809 til Ridder af Danebroge; d. 5te Juli s. A. til Commandeurcapitain; d. 28de Jan. 1812 til Commandeur. † 9de Septbr. 1820. — * 1. $\frac{8}{3}$ 1792 C. P. Nicoline Stephansen (f. 1767, † $\frac{9}{21}$ 1792 i Kbh.). * 2. Johanne Marie Lakjer (f. 1767, † $\frac{12}{9}$ 1818). — (Jvfr. L. T. 1820, S. 663—65).

Veiledning til Takkelasens Fart og Paalægning samt Seilenes Underslagning og Beslagning m. m. i de Kongl. danske Krigsskibe, udgivet efter det Kongl. Admiralitets og Commissariats Collegii Foranstaltning og efter dets Ordre paa det Kongelige Søekaart-Arkivs Forlag. Kbh. 1817. 172 S. st. 4to.

Veiledning til Arbeidet ved Skibenes Afløbning af Stabelen, deres Dækning, Masternes og Bougsprydets Ind- og Udtagning, tilligemed alt det som angaaer Skibenes Kjølhaling paa det Kongl. danske Orlogsværft eller de saakaldede Holme, samt Lastens Lægning og Kanoners Ind- og Udtagning, forklaret saavidt Artillerie og Matros Corpsernes Mandskab er vedkommende. Udgivet paa det Kongl. Søekaart-Arkivs Forlag. Kbh. 1818. 110 S. st. 4.

Taklingen og andet dertil hørende Arbeide paa Hs. Majestæts Skibe. Kbh. 1820. 96 S. st. Folio. — (Tildeels efter Autogr.).

Rosing (Michael), f. i Røraas d. 19de Februar 1756. Han mistede tidlig sin Fader, og blev, da Moderen indgik nyt Ægteskab med en Kjøbmand Møllmann i Throndhjem, indsat i denne Byes latinske Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet i Juni 1775; blev i Foraaret 1776 antagen ved det kongl. Theater i Kjøbenhavn; debuterede d. 6te October 1777 som Skuespiller som Orosman i „Zaire", og kort derpaa som Sanger i „Kongen og Forpagteren" (Richard); rejste udenlands med Skuespillerne Preisler og Saabye i Aaret 1788 (fra d. 3die Maj til d. 23de Septbr.), og opholdt sig i Paris og Tydsklands vigtigste Stæder: Wien, Prag, Berlin og Hamborg; blev 1787 tillige Instructeur ved det kongl. Theater, samt 1801 Forstander og Lærer ved den kongl. dramatiske Skole; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge. † 12te October 1818 i Kjøbenhavn. — * $\frac{11}{2}$ 1778 Johanne Cathrine Olsen, kongl. Skuespillerinde (f. $\frac{3}{1}$ 1756, højtideligholdt sit 50de Aars Jubilæum $\frac{4}{11}$ 1823, og forlod derpaa Theatret; jvfr. „Aftenbl." 1823, Nr. 44. 45). — (Hans Biographi i Kofods Convers. Lex. XXVI. S. 368—71; jvfr. „Mindeblomster paa Michael Rosings Grav", Kbh. 1819 (udg. af J. C. Westengaard og N. U. Krossing, og indeholdende de i „Dagen", „Kbhvns Skilderi", „Tilskueren" indførte Digte i Anledning af hans Død, samt Tale ved hans Grav, af M. F. Liebenberg, og Charakteristik af Rosing, ved K. L. Rahbek, m. m.); Rahbeks Erindr. I. S. 180—81, 210—11, 240—41, 311—13, 335—36, 340—42, 358—59, 374—77; II. S. 2—3, 49, 165—66, 188—94, 341—47, 351; III. S. 88 flgg., 157—88, 234—236, 308, 312—13, 337, 356—60; IV. S. 130, 162—64, 219—220, 223 flgg., 237, 240—46, 312—28, 343—44, 402—5, 417—20, 437—40, 468—70; Oehlenschlägers Levnet I. S. 60, 69, 84—85, 92—93; II. S. 280—81; „Nordia" 1795, I. 158; Nyerups Register til „Minerva"; Malthe Møllers „Dagspost" 1818, Nr. 241; „Adrastea" 2. Aarg. Nr. 73; „Theatret", af Kruse, II. S. 143—45. — Portrait, malet af Juel, stukket af Meno Haas; og, som „Burchard" i Skuespillet „Brønden", st. i Kobb. af M. Haas).

Mediceerne. Comoedie i 5 Akter af Brandes, oversat. Kbh. 1784. (ogsaa i den Gyldendalske Samling af Skuespil XI. Bd.). — Den døve Elsker. Comoedie i 2 Akter, overs. ibid. 1785. (ogsaa i den Gyldendalske Saml. anf. St.). — Juliane von Lindorak. Skuespil i 5 Akter af Gozzi (efter Schröders Bearbejdelse) overs. ibid. eod. (og i den Gyldendalske Saml. X. Bd.; jvfr. L. C. 1786, Nr. 11). — Sammensværgelsen mod Peter den Store. Sørgespil i 5 Optog af Kratter, overs. ib. 1796. (L. C. 1797, Nr. 27; jvfr. Kbh. Adr. Compt. Efterretn. 1797, Nr. 22). — Rejsen til Byen, Lystsp. i 5 Optog af Iffland, overs. ibid. (1796). — Om

Declamationen af Herault Sechelles, oversat med Anmærkninger. ibid. 1809. (L. E. 1809, Nr. 10).

Udtog af hans Dagbog paa hans Udenlandsreise 1788, i Rahbeks dramaturgiske Samlinger Bd. 2. S. 15—70; og af Breve til Rahbek, indf. i Dennes „Erindringer af mit Liv“ II. S. 188—89, 216—17; III. 160, 161, 168—69, 178—79, 180—81, 183, 184—85, 294—95.

Rosing (Svend), f. d. 4de December 1804 i London, Søn af nedenanførte Ulr. Fred. Rosing og Anne Christine f. Klingberg; blev dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole 1825; absolverede i April 1831 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); har under sit Ophold i Kjøbenhavn bestandig givet Underviisning i det engelske Sprog, hvilket han siden er vedbleven at studere; ansattes som Lærer i dette Sprog ved Metropolitanskolen i August 1841, og siden tillige ved det v. Westenske Institut.

Kortfattet engelsk Formlære til Skolebrug. Kbh. 1837.

Morris English Reading-book. Engelske Læsestykker, udvalgte af „Evenings at home“, udgivne med vedføiede Ordforklaringer. Kbh. 1844.

Rosing (Ulrik Frederik), f. d. 17de December 1776 i Frederiksstad i Norge, hvor hans Fader Hans Rosing, givt med Hedevig Rothenburg, var Told- og Consumtions-Kasserer (f. 1743, † 7/3 1809). — Efter at have nydt privat Underviisning, indsattes han, 15 Aar gl., i Cathedralskolen i Christiania; afgik derfra til Universitetet i Foraaret 1796; tog i April 1799 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 2den Octbr. 1801 Præst ved den danske Kirke i London; d. 28de Januar 1811 Ridder af Danebroge; d. 29de April 1812 Sognepræst til Jyllinge og Gundsømagle i Sjælland, og d. 27de Februar 1822 for Vor Frelsers Menighed i Horsens; d. 1ste August 1829 Consistorialraad. † 2den April 1841 i Horsens. — * 1. 1801, i Novbr., Anne Christine Dahl, f. Klingberg († 13/1 1821, i sit 51de Aar, i Jyllinge), Enke efter Copiist Andr. Dahl. * 2. 1824 Ursula Sophie de Lasson (f. 3/8 1786, † 16/10 1838 i Horsens), en Datter af Generalmajor, commanderende General i Nørre-Jylland og Ridder, Iver Christian v. Lasson og Anna Sophia de Løvenørn. — (Jvfr.: „Mindeblade om Ulrik Frederik Rosing, Sognepræst til Horsens, Consistorialraad, R. af D., af P. C. J. Rasmussen. Horsens, 1841“).

Tale ved Professor Ole Worms Bisættelse. Horsens, 1830. 16 S. 8.

Udtog af et Brev, dat. 17. Novbr. 1808, til det brittiske Bibel-Selskab (indf. i „Summary Account of the proceedings of the British and Foreign Society etc.“ London 1811, 8vo), i Møllers Theol. Bibl. III. 332—33.

Om Bibelselskabet i Horsens, i Maanedl. Efterretn. fra Bibelselskabet for

Rosted (Henrik), f. d. 16de Juli 1761 i Fredensborg, Søn af Amtsforvalter Berthel Michaël Rosted og Lovise Schultz (en Datter af Præsten Poul Schultz i Søllerød). — Dimitteret fra Roeskilde Skole, hvori han optoges 1769, blev han Student 1779; d. 1ste Maj 1785 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital; underkastede sig i Decbr. s. A. den medicinske Embedsexamen (Laud.); beskikkedes d. 10de Januar 1789 til Læge ved Felthospitalet i Frederiksstad i Norge; disputerede d. 27de Aug. 1790 for Doctorgraden i Medicinen; var fra 1792 til 1802 Bergmedicus paa Kongsberg; levede siden i Kjøbenhavn indtil 1815, da han flyttede til Roeskilde. † 19de September 1816 i Kjøbenhavn. — * Inger Vollette Borch (f. 1761, † $\frac{2}{1}$ 1812 i Roeskilde), Datter af Kjøbmand Anders A. Borch og Karen Margrethe Fugl, i Roeskilde. — (Hans Autobiographi i Programmet, som udstedtes ved Universitetshøjtideligheden i Anledning af Indtoget 1790, p. 16—17).

De colica Pictonum. Diss. in societate medica disputator. Havn. 1786. — Diss. inaug. sistens *adnotata* circa morbos inter copias Norvegicas anno 1789 grassatos. ibid. 1790. (L. E. 1790, Nr. 32; Tode's Annal. XI. H. S. 54—69; Hammeleils Zeit. 1795, II. No. 11, Beylage).

Bidrag: i »Nyt Bibliothek for Læger« (Medicinsk Beskrivelse over Kongsberg, I. S. 1—57); — i »Dagen« og »Kbhvns Skilderi« (Nogle Smaastykker, det Offentlige vedkommende).

Uddrag af et Brev til R. Nyerup, dat. 19de Maj 1816, i Fortalen til »Almindeligt Litteraturlexicon for Danmark, Norge og Island«, S. IV.—V.

Rotboll, see Rottboll.

Rothe (Andreas Biørn), f. i Kjøbenhavn d. 2den November 1762, Søn af Etatsraad Tyge Jesper Rothe (f. $\frac{1}{1}$6 1731 i Randers, † $\frac{1}{1}\frac{1}{2}$ 1795 i Kbh.; jvfr. Geneal. og biogr. Archiv I. S. 32—72, samt Nyerups Lit. Lex. S. 508—9) og Karen Biørn († i Febr. 1795, en Datter af Agent Andreas Biørn paa Christianshavn). Blev, efter at have nydt privat Underviisning i Hjemmet, dimitteret til Universitetet 1778 (ikke 1779); udmærket ved Examen Artium; absolverede i Januar 1782 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; var derefter i 2 Aar Volontair paa Justitsraad og Høiesterets-Advocat Uldalls Comptoir; blev i Decbr. 1783 surnumerair, og 1789 virkelig Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret; 1796 Medlem i den angaaende Landbolovgivningen nedsatte Commission, senere tillige dens Secretair (jvfr. Bergsøes „Greve Chr. Reventlovs Virksomhed“ I. 286, 288, 317); 1797 bestyrende Medlem af Kjøbenhavns Forligelses-Commission, indtil October 1806, da han efter kongelig Ordre indtraadte som Medlem i en Commission, som da blev nedsat til

Udarbeidelsen af en ny Lovbog for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen; blev 1803 Justitsraad; 1805 extraordinair Assessor i Høiesteret; d. 14de April 1809 Deputeret i det Slesvig-Holstenske Cancelli, og tillige udnævnt til virkelig Etatsraad; d. 28de Januar 1810 Ridder af Danebroge; d. 29de Novbr. 1811 Medlem af Commissionen for det norske Universitets Anlæg og Indretning; fik i Foraaret 1812 Sæde i den Kongl. Universitets-Direction, i de Sager, som vedkom det norske Universitet, og d. 8de Maj 1813 i Postkasse-Pensions-Directionen. Da denne opløstes 1816, blev han Medlem af Directionen for den almindelige Pensions-Kasse; d. 28de Januar 1817 Conferenceraad; d. 26de Febr. s. A. andet Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 5te Juli 1820 første Deputeret i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli; d. 16de Maj 1824 Commandeur af Danebroge; d. 25de Maj 1826 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste Novbr. 1828 Storkors af Danebroge; d. 27de Novbr. 1829 første og bestyrende Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; d. 13de Febr. 1833 entlediget som Deputeret i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli, og udnævnt til Geheimeconferenceraad (med Rang i 1ste Kl. Nr. 13); d. 22de Maj s. A. Medlem af Commissionen angaaende den juridiske Embeds-Examen, og d. 17de Jan. 1838 af Commissionen angaaende Real-Underviisningens Fremme ved Oprettelse af høiere Borgerskoler. Var ogsaa Medlem af endeel andre, efter kongl. Befaling, nedsatte Commissioner, samt i adskillige Aar Secretair, og siden Directeur ved Naturhistorie-Selskabet i Kjøbenhavn. † 22de August 1840. — * 1789 Georgia Hinchelde y (f. $\frac{13}{8}$ 1770, † $\frac{29}{7}$ 1846), en Datter af Justitsraad Christian Hincheldey, til Ourupgaard paa Falster, og Mette Helene f. Tersling. — (Nekrolog (ved Fr. Thaarup) i Genealog. og biogr. Archiv I. S. 237—44; jvfr. Kbhpost. 1840, Nr. 233).

Tyge Rothes adspredte Skrifter, samlede. I.—II. Deel. Kbh. 1799. [I den første Deel leverede han nogle Underretninger om sin Faders literaire Arbeider, og Oplysninger om hans Levnetsomstændigheder, forsaavidt de stode i Forbindelse med hans videnskabelige Virksomhed]. (Univers. Journ. VII. 128—31, af J. Baden; L. E. 1799, Nr. 11; 1800, Nr. 9, af A. S. Ørsted). — Samling af de til Forligelsesvæsenet henhørende Forordninger, Plakater, Reskripter og Collegialbreve, indrettet i Form af et Real-Register, i alphabetisk Orden. Kbh. 1801. (L. E. 1805, Nr. 21). — *Mémoire* sur l'origine & l'organisation des *Commités conciliateurs* en Dannemarc. à Copenhague 1803. Paa Dansk oversat og med tilhørende Lovsteders Anførelse forsynet af J. N. Høst. Kbh. 1803. (L. E. 1805, Nr. 20; Krohgs Jurid. Arkiv Nr. 1, S. 338—43; Jurid. Maanedstid. 1803, I. 183—99; Jen. L. Z. 1804, I. Nr. 70. 71; Allg. H. Z. 1805, II., Nr. 159). — Beyträge zur Kenntniß der Vergleichs-Einrichtungen in Dänemark. Veranlaßt durch eine Recension der Schrift: Mémoire etc. Copenh. 1804. (L. E. 1805, Nr. 47; Ørsteds Jurid. Arkiv Nr. 5, S. 249—63;

ſtabs-Stilſmiſſe. Et Forſøg til Udvikling af Lovgivningens Grundſætninger herom. Kbh. 1805. (jvfr. »Den Danske Tilſkuer« 1805, Nr. 90 og 97). Bidrag til Materien om Ægteſtabs-Skilsmiſſe. ibid. 1806; ogſaa i »Ny Minerva« 1806. I. 233–81. (jvfr. »Borgervennen« 1806, Nr. 5. 6. 7, af Chr. Fr. Werner; Falſens Theol. Maanedſkr. VII. 263—91, af J. Lenborg Paludan; ſamtlige i Forening r. i L. E. 1806, Nr. 21—24, af M. H. Bornemann).

Bemærkninger angaaende Privat-Manuduction til den fuldſtændige juridiſke Examen ved Kiøbenhavns Univerſitet. Manuſkript for Beſondere og Venner. Kbh. 1833. 39 S. ſt. 8. (Allg. L. Z. 1834, II., Jun. Nr. 109; jvfr. Litt. F. E. Elberling (I. 371).

I »Minerva« (Om Mindreaarigheds-Exceptioner, 1793, III. 281—97. (L. E. 1795, S. 13); Brev angaaende Forligelſescommiſſionerne, 1805. IV. 66—75, jvf. ſſtr. III. 295—8).

I »Archiv for Søvæſenet« (En Charakteerſkildring af hans Broder, Contre-Admiral Carl Adolph Rothe, i XI. S. 120—22; 317—20).

Han ſkal være Forfatter til den i »Freia« 1823, Nr. 3 aftrykte Inſcription, ſom ſtaaer paa Mindeſtenen over hans Broders, C. Rothe's førſte Huſtru.

Desuden har han ſkrevet »nogle Recenſioner og Overſættelſer«.

Rothe (Chriſtian), Nysanførtes Søn; f. d. 16de Juli 1790 i Kjøbenhavn; blev 1807 dimitteret til Univerſitetet fra det Schoubyeſke Inſtitut; erholdt ved Examen Artium Udmærkelſe i førſte Klasſe, ſamt Univerſitetets Priismedaille i Sølv (jvfr. Engelſtofts Univ. og Skole-Ann. 1808, I. S. 52—56); blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkaſtede ſig i Juni 1811 den latinſk-juridiſke Embedsexamens theoretiſke og praktiſke Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev d. 31te Decbr. ſ. A. Undercancelliſt i Høieſterets Juſtitscomptoir; vandt 1812 Univerſitetets Guldmedaille for en Afhandling over det Aaret iforveien fremſatte Spørgsmaal i Lovkyndigheden: „Om og hvorvidt ſtridende Parter ſaavel efter almindelige Lovgivnings-Grundſætninger ſom efter de romerſke og iſær den fædrelandſke Rets Forſkrifter ere forpligtede til at udlevere hinanden Documenter“ (jvfr. Engelſtofts Univerſ. og Skole-Annal. 1812, S. 16—47); fik d. 12te Maj ſ. A. Titel af Secretair, og blev d. 26de October 1813 Secretair ved Protocollerne i Høieſteret; 1816 ſurnumerair, og 1819 virkelig Asſesſor i Lands-Over- ſamt Hof- og Stadsretten; 1827 Asſesſor i Høieſteret; d. 28de Juni 1840 Ridder af Dannebroge. — * Marie Stampe, Datter af Kammerherre Carl Adolph Stampe, til Schiørringe, og Caroline f. Rothe.

Alphabetiſk Real-Regiſter til Juridiſk Archiv No. 1.—30. Kbh. 1814.
Alphabetiſk Real-Regiſter til Nyt juridiſk Archiv 1.—30. Bd. Kbh. 1825.

Rothe (Ludvig Auguſt), f. d. 7de December 1795 i Kbhvn, ældſte Søn af Conferenceraad, Ridder og Dannebrogsmand Chriſtian

Rothe (en Broder til ovenanførte Andr. B. Rothe) og Charlotte Christine f. Müller (f. 7/2 1773, † 3/2 1814, en Datter af Forvalter ved Sorø Academies Gods, Caspar Peter Müller og Anna f. Paludan). — Blev 1812 Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps; d. 4de Juli 1815 Landmaaler; 1819 charakteriseret Premierlieutenant; opholdt sig 3 Aar i Paris; beskikkedes d. 23de Juli 1822 til Lector i fransk Sprog og Literatur ved Sorø Academi, og tiltraadte samme Aar, understøttet med et Stipendium fra dette Academies Kasse, en Rejse til Frankrige, for der at uddanne sit Studium af det franske Sprog og den franske Literatur; hjemkom i Efteraaret 1823; vicarierede som Bibliotheks-Amanuensis ved Academi-Bibliotheket fra Begyndelsen af November 1839; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge; foretog 1841 en videnskabelig Rejse til Frankrige. — * 18/6 1820 Hedevig Sophia Nerenst, en Datter af Kammerraad, Told- og Consumtions-Inspecteur Christian Nerenst og Mariane f. Maarslet, i Kbhvn.

Résumé de l'histoire universelle, par *H. F. J. Estrup*. Traduit sur le manuscrit de l'auteur par *L. A.* Soröe. 1826. [trykt i Kbhvn]. (Allg. H. Z. 1828, I. Nr. 28, S. 222—24).

Om Druiderne, deres Væsen og Lære. Et Indbydelsesskrift. Kbh. 1828. 4to.

Les Romans du Renard, examinés, analysés et comparés d'après les textes manuscrits les plus anciens etc. etc. Paris 1845. (Berl. Tid. 1845, Nr. 211).

Tre Taler holdne paa Sorøe Academie Kongens Fødselsdag 1827, 1839 og 1845. (Trykt som Haandskrift). Kbh. 1845. 59 S. 8.

I »Magazin for militair Videnskabelighed« (Fortegnelse over de vigtigste i Aaret 1817 og indtil October Maaned 1818 i Frankrig udkomne militære Værker, i II. S. 651—83). — I »Den Berlingske Tidende« (Træk af Sorøe Academies mærkelige nyeste Historie o. s. v., 1846 Nr. 233, 35, 36 [jvfr. sstd. Nr. 238, 39, af S. K. Povelsen; Nr. 251, af L. A. Rothe]; Bemærkninger om et høiere offentligt Agerdyrknings-Institut o. s. v., sstd. Nr. 242, 43, 44, 62; jvfr. sstd. Nr. 257, 70, 72, 74, 78).

Kritiske Anmeldelser: i »Dansk Litteratur-Tidende« (af L. S. Borring's »Etudes littéraires, Partie en prose«, 1829 Nr. 43. 44, jvfr. Borrings »Bemærkninger i Anledning af Recensionen«, i Tillæg til L. T. Nr. 43, 44, 45 for 1829, 28 S. 8, og Rothes »Modbemærkninger« i L. T. 1829, S. 804—8); — i »Maanedsskrift for Litteratur« (af V. J. Bjerrings »Lectures françaises«, XIII. 535—41, [hvorimod Forf. udgav: »Bemærkninger«, som fulgte med M. f. L. XIV., og Anmelderen »et Sendebrev« 1835, 32 S. 8., hvilket fulgte med M. f. L. XV]; af: P. C. Stenersen Gad »Om forberedende og høiere Realunderviisning«, XVI. 37—89).

Rothe (Peter Conrad), f. d. 17de Juni 1811 i Helsinge ved Frederiksborg, ældste Søn af nedennævnte Dr. theol. Waldemar Henr. Rothe og Elise Catharine Francisca f. Weidemann; blev, efter

at have modtaget den første Underviisning af sin Fader, sat i (
selskabets Realskole, hvorfra han, efter 2 Aars Forløb, 1821 k
tropolitanskolen; dimitteredes derfra til Universitetet 1828; tog i
theologisk Attestats (Laud.); var Lærer i Religion i Borgerdydsi
Christianshavn (fra Januar 1831 til 1840), samt i det Linde'sk
disputerede d. 20de Juni 1840 for Licentiatgraden i Theologien;
s. A., understøttet af sin Fader, en videnskabelig Reise til Tydskland
(hvor har opholdt sig i 3½ Maaned i Rom), og Frankrige; vendte
Berlin, hvor han udelukkende studerede Theologi og Philosophi un
heineke, Steffens, Bathe, Gabler, Werder og Schelling (1841
beskikkedes d. 8de October 1843 til anden residerende Capellan
Frue-Menighed i Kjøbenhavn. — * ¾ 1845 Wilhelmine S
Kolderup-Rosenvinge, Datter af Etatsraad, Dr. & Profes
J. L. A. Kolderup-Rosenvinge og B. A. f. Lange. — (Autobi
i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fest i Anledning a
rgen og Kongen 1840, S. 30–31).

De vita et gestis Anselmi, Archiepiscopi Cantuariensis, ratione ha
prioris ecclesiæ Anglicæ. Dissert. (pro gradu Licentiati). Hauniæ 1840.
1. 1840, Nr. 221).

Tyge Rothe, i „Genealogisk og biographisk Archiv“, Bd. 1. S. 32—
L. o. K. V. 231—43, af C. E. Scharling; „Dagen“ 1840, Nr. 124).

Tale ved det danske Bibelselskabs Aarsmøde 1845, i Selskabets 30te Be
S. 5—16. — 3 Prædikener, indf. i J. R. Damkier's Samling af „
over Evangelierne“ Bd. 1. H. 1. — Tale i: „Ved Frøken Rothes Jordefa

Rothe (Rudolph), Broder til ovenanførte Ludv. Aug.
f. d. 12te October 1802 i Kjøbenhavn; lærte Gartnerkonsten i R
Slotshave; tog 1821 Gartner-Examen, samt 1823 den højere
Botanik og botanisk Havedyrkning; foretog sig derefter en Reise
Tydskland, Over-Italien, Frankrige og Holland; blev d. 17de
1833 Gartner ved Fredensborg-Slotshave; 1835 Medlem af
Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; rejste 1844, med kong
derstøttelse, i England og Skotland; udnævntes d. 28de Juni
Ridder af Danebroge. — * 1⁹⁄₂ 1832 Anna Maria Fried
(f. 1⁹⁄₂ 1808, † 1⁄4 1844 paa Fredensborg), en Datter af Oberstl
ved Kjøbenhavns borgerlige Infanteri, Viinhandler Peter Joh. Fri
R. af Dnbr., og Anne Cathrine f. Ordtholm.

Udtog af en Dagbog over Gartnerie, især med Hensyn til Driveri
skjønne Havekunst, ført paa en Reise igjennem Tydskland, Over-Italien, Fra
Holland. Med en Fortale af J. W. Hornemann. Med 3 Kobbertavl
1828. (L. T. 1829, Nr. 11. 12, af F. L. Holbøll; Kbhvns Skilderi
1044—45).

Medredacteur af: Have-Tidende. Udgivet af Selskabet for Hav

Fremme. VIII. og IX. Bind. Kbh. 1842—43. (Til dette Tidsskrift har han leveret: Bemærkninger med Hensyn til den skjønne Havekunst, i I. 257—65, 273—78, 295—298; II. 145—54; Hvorledes Humle med Fordeel kan dyrkes i Danmark, III. 145—168; Inddeling og speciel Beskrivelse af de kultiverede Kaal- og Roe-Varieteter, af Th. E. Rietner; med tilføiede Bemærkninger, VII. 49—101; Nogle Bemærkninger over Stedforholdene i Almindelighed ved Haver i Danmark, VII. 241—61; Bemærkninger om Aaret 1842 Indflydelse fornemmelig paa Havevegetationen, VIII. 483—89; Om de almindeligste danske Skovtræers Anvendelse i Haveanlæg, IX. 353—73, 401—411, 433—43).

Om Frugttræers Beskjæring i Skandinavien, efter Klimatets Beskaffenhed, i: „Forhandlinger ved de skandinav. Naturforskeres andet Møde 1840“ (Kbh. 1841), S. 322—30.

Bemærkninger om Vinstokkens Beskjæring i Skandinavien, i: *Förhandlingar* vid de Skandinaviske Naturforskarnes *tredje Möte*, i Stockholm 1842“, S. 597—603; Bemærkninger angaaende Begrebet „Gartnerkunst“ og hvor den sande Skjønhed deri er at finde, sstd. S. 631—40.

Rothe (Waldemar Henrik), Halvsøskendebarn til ovenanførte Andr. Biørn Rothe; f. d. 6te Marts 1777 paa Hovedgaarden Urup ved Horsens. Hans Fader var Casper Peter Rothe, Landsdommer i Nørre-Jylland, Etatsraad og Ejer af Urup og Møldrupkrog (f. $\frac{}{}$ 1724 i Randers, † $\frac{27}{12}$ 1784 paa Urup, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 507—8); hans Moder Edle Cathrine Severine Soelberg (f. 1751, † $\frac{1}{5}$[4] 1837 paa Meilgaard ved Grenaa), en Datter af Brygger Søren Soelberg, i Kbhvn., og Else Marie Stampe (Statsminister Henrik de Stampes Søster). Dimitteret fra Aarhuus latinske Skole blev han Student i Efteraaret 1794; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen; absolverede i Januar 1800 den theologiske Embedsexamen med Charakteren „Laudabilis &, quidem egregie“; blev Alumnus paa Borchs Collegium; tiltraadte i Aaret 1801, ved privat Understøttelse, en Reise til Tydskland, Schweiz, Frankrige og Italien, hvorfra han i December 1807 vendte tilbage; blev d. 18de August 1809 Sognepræst til Helsinge og Valdby i Sjælland; d. 11te Decbr. 1818 Præst ved Helligaands-Hospitalet eller Vartou i Kjøbenhavn; d. 1ste Novbr. 1822 residerende Capellan ved Trinitatis Kirke sammesteds; d. 22de Januar 1823 Medlem af Directionen for Døvstumme-Institutet i Kjøbenhavn; erholdt d. 1ste August 1829 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster; blev d. 13de October 1830 Sognepræst for Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn; disputerede d. 28de Octbr. 1836 for den theologiske Doctorgrad; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Ridder af Danebroge. — ⚭ $\frac{}{}$ 1810 Elise Catharine Francisca Weidemann, en Datter af afd. Søkrigsprocureur Conrad Weidemann. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationsjubelfesten 1836, p. 45—47; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 93—94).

Joachimus Rönnowius Electus Roeskildensis. Specimen historicum pro stipendio Collegii Medicei. Havn MDCCCII. 78 pagg. 8vo.

Taler, holdte i Selskabet for Efterslægten. Kbh. 1822, 1828 og 1827.

Jubelprædiken (indf. i „Samling af Prædikener paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark første Pintsedag 1826, holdne af Kjøbenhavns Geistlighed". Kbhvn. 1826).

Tale, holden i Bibelselskabets Generalforsamling 1827 (indf. i Selskabets 12te Beretning, S. 3—15; aftr. i Aalborg Stiftstidende 1827, Nr. 125—26).

De Trinitate et Reconciliatione. Disquisitio speculativa. (Diss. inaug.). Haun. MDCCCXXXVI. 151 pagg. 8. Senere udkommen paa Dansk under Titel af: Læren om Treenighed og Forsoning. Et speculativt Forsøg i Anledning af Reformationsfesten. Kbh. 1836. 149 S. 8. (Theol. Tidsskr. I. 1. S. 186—87; „Perseus, Journal for den speculative Idee." Nr. 1., Juni 1837, S. 3—89, af J. L. Heiberg; jvfr. M. f. L. XX. 33—60; 103—36; 193—244; 293—95, af F. C. Sibbern; Kbhvns Læsesalons Ugeblad 1837, Nr. 4, S. 59—61 (jvfr. Nord. Ugeskr. S. 233, Noten); Berlingske Tid. 1837, Nr. 50; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1076—78).

Tale (indf. i „Johan Lønborg Paludans Minde", Kbh. 1840, S. 6—8). — Tale i: „Ved Frode Rothes Jordefærd" 1846.

Rothe (Viggo), Broder til ovenanførte Ludvig Aug. og Rudolph Rothe; f. d. 20de Januar 1814 i Kjøbenhavn; blev Student i Sorø 1832, tog sammesteds den philosophiske Examen, og i Foraaret 1836 Examen i anvendt Naturvidenskab ved den polytechniske Læreanstalt i Kjøbenhavn (Laud.); udnævntes d. 17de Maj 1837 til Alumnus paa Borchs Collegium (hvoraf han udtraadte i Maj 1841); holdt i Vinteren 18$\frac{37}{38}$ Forelæsninger over Chemi og Physik i Roeskilde og i Vinteren 18$\frac{38}{39}$ Forelæsninger over Chemien med Hensyn til dens Anvendelse paa Læren om Agerjordens Bestanddele; blev d. 10de Marts 1841 Fuldmægtig i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; foretog med kongelig Understøttelse en Reise til Tydskland, Frankrige, Belgien og Holland i 1841 og 1842; bereiste, understøttet af det Reiersenske Fond og Industrifondet, Norge og Sverrige 1844; udnævntes d. 21de Maj 1845 til Comptoirchef for Kanal-, Havne- og Fyr- samt Industri- og Fabrikcomptoiret under bemeldte Collegium. — * Martha Gustava Rothe, en Datter af Contre-Admiral og Generaladjutant, Kammerherre Carl Adolph Rothe og Benedicte U. de Turen.

Agerdyrknings-Chemie, eller om Agerjordens Bestanddele, deres Egenskaber og Indflydelse paa Vegetationen. En Lærebog for Landmænd, Gartnere, Forstmænd og andre Jorddyrkere. Med 1 Kobber. Kbh. 1839. (Halds Tidsskr. f. Landvæsen. N. R. Bd. I. S. 166—74, af Forfatteren; T. f. L. o. K. VII. 56—59, af E. A. Scharling; Berl. Tid. 1839, Nr. 128).

Danmarks industrielle Forhold, betragtede nærmest med Hensyn til Spørgsmaalet om Afslutning af Told- og Handelsforeninger med Naboastaterne. 1ste Deel.

Danmark og de sydligere Lande. 2den Deel. Danmark, Sverige og Norge. Kbh. 1843—45. (J. f. L. o. K. II. 1843, S. 148—60; Fædrel. IV. 1843, Nr. 1283. 1352; VI. 1845, Nr. 1815; Nyt statsoeconom. Arch. Bd. I. H. 2. S. 385 flgg., af C. N. David; Berl. Tid. 1843, Nr. 179; D. Folkebl. XI. 1845, Nr. 6. 7. 8. 9. 10. 13).

I Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik" (Udsigt over de i de senere Aar udkomne chemiske Skrifter af Zeise, Forchhammer, Jacobi o. A., i I. S. 110—129).

I Davids „Nyt statsoeconomisk Archiv" (Bemærkninger om Patenter for industrielle Opfindelser, i Bd. I. H. 2. 1843, S. 294 flgg.).

I Schouw's „Dansk Ugeskrift, 2den Række" (Om den Indflydelse, som Toldgrændsen mellem Kongeriget og Hertugdømmerne udøver paa Producenter og Consumenter i disse forskjellige Landsdele, i Bd. IV. Nr. 86 og 87; Nogle Bemærkninger om Chinas Handelsforbindelser, sstd. Nr. 94; Nogle Bemærkninger om Danmarks, Sveriges og Norges Agerbrug, Industri og Handel, i Bd. VI. Nr. 149 og 150, S. 283-310).

I „Archiv der politischen Oeconomie und Polizeiwissenschaft" von Rau u. Hanssen (Ueber die Zweckmäßigkeit des Anschlusses des dänischen Staates an den deutschen Zollverein i Bd. II. H. 1.; Ueber einen skandinawischen Zoll- und Handelsverein, i Bd. IV. H. 2. S. 137).

I „Industriforeningens Tidende" (Klædefabrikationens Udvikling og nærværende Stilling, i Aarg. 6. H. I. S. 69 flgg.). — Forskjellige anonyme Afhandlinger og Bladartikler. — (Revid.).

Rothe (Wilhelm), Sidstanførtes Broder; f. d. 13de Oct. 1800 i Kjøbenhavn; blev, efter at have nydt Privatunderviisning af forskjellige Lærere, i Aaret 1814 indsat i den Kbhvnske Borgerdydsskole, hvorfra han 1818 afgik til Universitetet; absolverede i Januar 1824 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev Lærer ved Borgerdydsskolen; foretog, understøttet af academiske Stipendier, en Udenlandsreise 1825—27; disputerede d. 26de Maj 1829 for den theologiske Licentiatgrad; blev d. 23de Sept. s. A. Sognepræst for Hyllested Menighed i Sjælland; d. 25de Marts 1834 Lector i Religion og Moral ved Sorø Academi; disputerede d. 30te November 1839 for Doctorgraden i Theologien; blev d. 8de Juli 1843 Sognepræst for Bemmeløv og Hemmershøi i Sjælland. — * 1 $\frac{27}{7}$ 1830 Thora Oldenburg (f. $\frac{25}{3}$ 1804, † $\frac{16}{7}$ 1831 i Hyllested), en Datter af Kammerherre Frederik v. Oldenburg og Marie Clarette Benedicte født Basthholm. * 2. $\frac{11}{2}$ 1841 Frederikke Amalia Ewald, Datter af Generalmajor og Generaladjutant, Kammerherre Carl v. Ewald og Frederikke Amalia Kaas f. Rosenstand Goiske. — (Autobiographi i Forhandl. ved Kbhvns Universitets Fest i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 20—21).

Ad *Psychologiam librorum Vet. Test. canonicorum* symbolarum series. (pro gradu Licentiati). Hauniæ 1829.

Om symbolske Bøger i den lutherske Kirke. En videnskabelig Undersøgelse. Kbh. 1833. (M. f. L. XIII. 482—506, af C. E. W. Dindeboll; Nord.

Kirke-Tid. 1834, Col. 238—40, af J. C. Lindberg; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 986).

Det danske Kirkeaar og dets Pericoper. En Haandbog for Prædikanter og Kirkegængere. Udgivet ved Reformationsfesten 1836. Kbh. 1836. („Dagen" 1836, Nr. 251; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1109). Anden forbedrede Udgave. ibid. 1843. (Berl. Tid. 1843, Nr. 195).

De Pericoparum, quæ hodie in ecclesia Danorum usurpantur, *origine*. Diss. i aug. Haun. 1839. (Theol. Tidsskr. IV. 1. S. 190—91).

Guds Forsyn og Retfærdiggjørelsen af Troen, betragtede i populaire Foredrag. Kbh. 1840. (Fædrel. I. 1840, Nr. 308).

I „Christelig Kirketidende" (Om Huusbesøg af Præsterne især paa Landet i Menighedernes Familier, 1834 Nr. 24—27).

I „Theologisk Tidsskrift", udg. af Scharling og Engelstoft, (Hovedbegivenhederne i Jesu Liv, chronologisk ordnede, med Vink til en Sammenstilling af Lucas og Johannes. Et Studium, i Bd. III. H. 2. S. 1—47; Lærcindholdet af de Steder i det Ny Testament, der handle om Ægteskabsskilsmisse, sstd. S. 153—78; Om den geistlige Dragts og de kirkelige Klæders Oprindelse, i Bd. VIII. (N. R. Bd. 2.) S. 233—66, jvfr. Bd. IX. (N. R. Bd. 3.) S. 182—83).

I „Den Berlingske Tidendes Søndagsblad" (Hovedstadens Kirker, 1840 Nr. 16).

I „Dansk Kirke-Tidende" (Mærkeligt theologisk Fund! i I. Aarg. S. 154—56, jvfr. sstd. S. 578—84, 585—94, af H. U. Møller).

Rothenborg (Sophus Nicolai).

Den nyeste og paalideligste Destilleerbog. Overs. Kbh. 1838, (h. Becker).

Rottbøll (Jens Laasbye), f. d. 19de Decbr. 1766 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Christian Michael Rottbøll, givt med Christiane Hedevig Brix (en Datter af Capitain Marcus Brix), da var Sognepræst ved Trinitatis Menighed, siden Bisp over Viborg Stift (f. $\frac{12}{4}$ 1729 paa Horbygaard i Sjælland, † $\frac{8}{12}$ 1780 i Viborg, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 510). Dimitteret fra Viborg Skole blev han Student 1782; udmærket ved Examen Artium; var i Aarene 1785—89 Alumnus paa Borchs Collegium; underkastede sig d. 1ste Marts 1788 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); concurrerede 1790 om det ledige Notariat ved det juridiske Facultet med H. M. Lange (siden Byfoged) og F. T. Hurtigkarl (siden Professor); blev 1791 Høiesterets-Advocat; 1805 virkelig Justitsraad; d. 16de Novbr. 1822 virkelig Etatsraad, og f. D. Generalfiskal. † 27de Juli 1824. — * Ida Wilhelmine Sehested (f. $\frac{30}{7}$ 1766, † $\frac{11}{2}$ 1839, Datter af Oberstlieutenant Anders Sehested, til Broholm, og Wibecke Maria f. Pultz, og tidligere givt med Kammerherre Frederik de Berregaard, til Kjølbygaard). — („Dagen" 1824, Nr. 182; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 328—29. —

Om hans Legat til Borchs Collegium, see Collegial-Tid. 1824, S. 471; Selmers Akad. Tid. II. S. 243—44).

Dissertationes pro Stipendio Collegii Medicei: α) Brevis delineatio delictorum Ran, Vold og Herværk sic dicto, particula I.—III. Hafn. 1786—88. β) Pauca quædam ad *Juvenalem* & ipsius Satirarum ultimam præsertim pertinentia. ibid. 1789. („Iris“ 1792, I. 303—8). — Erklæringer, Breve og Forestillinger, General-Procureur-Embedet vedkommende, af H. Stampe. I.—VI. Deel, fra 1753—82. [udg. af J. L. Rottbøll], med Forfatterens Portrait. Kbh. 1793—1807. 4to. (Badens Univers. Journ. II. 124—31; L. E. 1793, Nr. 41; jvfr. G. L. Badens histor. Bibl. S. 217). — Hans Procedure i Sagen: Agent Gyldendal contra Schubothe (angaaende et Sted i Malthe Møllers Repertorium) er aftrykt i denne Sags Acter, som ere indrykkede i Morgenstjernes Jurid. Maanedstid. 1796, S. 108—155 og tillige særskilt udgivne. („Jurid. Bibl.“ I. 160—92 af J. J. Gudenrath). — Procedure i Sagen: Kjøbmand Robsahm contra Enkef Holm, i Schlegels „Astræa“, II. Bd. S. 1 flgg. (L. E. 1800, S. 250—52). — Tale ved Jubelhøitiden for Lovkyndighedens ærværdige Veteran J. M. Schönheider, i Rahbeks „Læsning i blandede Emner“, Bd. IV. S. 1—12. (jvfr. sstd. S. 12—15).

Rousing (Johanne Christine), f. d. 15de August 1779, af Forældrene: Kammerherre Caspar Wilhelm v. Munthe af Morgenstjerne, til Lundbygaard (senere til Gammelgaard), daværende Generaladjutant og Major samt Ridder af St. Georgs-Ordenen, tilsidst Stiftamtmand over Laalands-Falsters Stift og Amtmand over Maribo Amt samt Storkors af Danebroge (f. $\frac{4}{5}$ 1744 i Kjøbenhavn, † $\frac{20}{8}$ 1811, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 397; jvfr. Statstid. 1811, Nr. 80, 84, Tillæg, og Nr. 85), og Anna Petra Cathrine v. Flindt (f. 1750, † 1814, en Datter af Conferenceraad, Landsdommer i Laaland og Falster, Henr. v. Flindt, til Nielstrup). Hun ægtede 1811 Kammerraad, Landvæsenscommissair Peder Rousing, Byfoged og Byskriver i Stubbekjøbing († $\frac{24}{2}$ 1840 i Kbhvn.).

Alvors-Digte. Poetiske Forsøg. Nykjøbing, 1838.

Rudelbach (Andreas Gottlob), f. d. 29de Sept. 1792 i Kbhvn, hvor hans Fader Joh. Henr. Gottl. Rudelbach (f. 1748, † $\frac{4}{5}$ 1821) var Skræddermester; Moderen, Birgitte Catharine Orstrøm, af en Skaansk Familie. Da han bestemtes til Handelsfaget, gjennemgik han samtlige Classer i det Basedow'ske Underviisnings-Institut 1800—1805, og lagde her en god Grund i de nyere Sprog; deels af egen Drift, deels ved een af hans tidligere Læreres (Hilfelings) Opmuntring ombyttede han denne Bane med Studeringens, og blev 1805 indsat i Metropolitanskolen, hvorfra han 1810 dimitteredes til Universitetet. Han tog 1811 den philologiske og philosophiske Examen med Udmærkelse, og havde en rum Tid derefter meest Græsk og Latinsk Philologi samt Oldtidsvidenskaben overhovedet for

Oie. I 1817 vandt han Universitetets Priismedaille for Besvarelsen af den æsthetiske Priisopgave: „Om den dithyrambiske Digteart Væsen og Værd". Han vendte derpaa tilbage til Theologien, lagde sig fornemmelig efter Exegese, Orientalia og Dogmatik, og tog theologisk Embedsexamen i April 1820 med Charakteren: „Laudabilis et quidem egregie". Han freqventerede derpaa Pastoralseminariet i eet Aar. D. 24de August 1822 disputerede han for den philosophiske Doctorgrad (til Disputatsens Trykning raktes ham en Understøttelse af Communitetets Kasse). Ved Understøttelse af Fondet ad usus publicos, af Communitetets Kasse og det Brochmandske Reisestipendium (paa 4 Aar) tiltraadte han i Foraaret 1823 en Udenlandsreise til Tydskland, Frankrig og en Deel af Schweiz, paa hvilken han fornemmelig beskjæftigede sig med Afskrift af Inedita til Middelalderens Scholastik (hvoraf dog saa godt som Intet kom for Lyset, medens eet af de vigtigste Stykker, Abælards Sic et Non, senere udgaves af den berømte Victor Cousin, et andet, Abælards dialogus inter Christianum & Judæum, af Prof. Rheinwald). Hjemkommen 1824, holdt han Dimisprædiken (over Matth. 22, 1—14), og holdt et halvt Aars Tid i det philosophiske Facultet (med Tilladelse af det theologiske) Forelæsninger over Indledningen til den symbolske Theologi og den Augsburgske Confession; forresten beskjæftigede han sig meest med literaire Arbeider, indtil han (da et Tilbud 1827 at ansættes ved et Preussisk Universitet, ei havde havt nogen Følge) modtog i Aaret 1828 af Grev Ludvig af Schönburg (som Patron) et Kald til Superintendent, Consistorialraad og Pastor primarius i Glauchau i Kongeriget Sachsen, og tiltraadte dette Embede, efter at have colloqveret og holdt Prøveprædiken i Dresden i Maj 1829, Søndag Exaudi s. A. I Januar 1838 blev han Medlem af det Kongl. Nordiske Oldskriftselskab; d. 26de August 1841 Doctor i Theologien fra det theologiske Facultet i Erlangen (ob doctrinæ copiam prorsus insignem, scriptis abunde probatam, ecclesiæ Evangelico-Lutheranæ defendendæ studium, pietatis disseminandæ ardorem). I Aarene 1843—44 førte han Præsidiet ved den Leipziger Conferenz af Medlemmer af den evangelisk-lutherske Kirke, hvorover udførlige Beretninger foreligge i „Zeitschr. f. die ges. Lutherische Theologie u. Kirche 1843—44". I Aaret 1845 deeltog han activ imod de Bestræbelser, der, under Skin af en friere Kirkeforfatning, satte sig til Maal at ophæve Kirkens Retsgrundvold i dens Symboler, og udgav (imod den første Leipziger derpaa rettede Petition til Kamrene) en Contrapetition (den anden Glauchauiske), som, med henved 1500 Underskrifter, forelagdes og, i Forbindelse med de hertil sig sluttende Petitioner fra Leipzig og Lausitz (tilsidst henved 8,900 Underskr.), i det mindste havde den Virkning, at Symbolspørgsmaalet lagdes tilside og den ordinatoriske Forpligtelse paa Sym-

bolerne vedblev. Samme Aar foresloges han med Prof. Harleß (i Erlangen) til et vacant Professorat ved Universitetet i Leipzig, som den Sidste erholdt. Deels formedelst Misforhold i Consistoriet, da Man forlangte af ham at han skulde stemme for en uindskrænket Raadighed over Bekjendelsesformularerne ved Confirmationen (følgelig en betinget Afskaffelse af det Apostoliske Symbol), og deels fordi han maatte, ifølge Embedspligt, undslaae sig saavel for Udførelsen af alle kirkelige Handlinger hos de Tydsk-Katholske, som navnlig af al Kraft modsætte sig, at de evangeliske Kirker i Landet bleve indrømmede denne Sect til Simultangudstjeneste (Noget, som kort efter med ubetydelige Modificationer gik igjennem i begge Kamrene), nedlagde han sit Embede under 1ste September 1845, holdt sin Afskedsprædiken d. 16de Novbr. dernæst, og vendte d. 22de s. M. tilbage til Fædrelandet, hvor han fra Begyndelsen af December 1845 har levet. Blev d. 1ste Maj 1846 Medlem af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig. — * Elisabeth Marie Bonsoe, en Datter af Skibscapitain Niels Christian Bonsøe. — (Autobiographi: Vitam suam hucusque actam brevi narratione S. V. Theologorum Academiæ Fredericianæ Erlangensis ordini oblatam exposuit. Lips. 1842. 8. Andre Bidrag til Skildring af hans Liv og Færd: Conversations-Lexicon der Gegenwart IV. Bd. 1. Abth. (Lpz. 1840) S. 653—55; Homiletisch-liturgisches Correspondenzblatt 1829, Nr. 45 (Schreiben an einen Lichtfreund, af Pastor M. Stephan), Nr. 47 (Ueber die Predigten und das Colloquium des Herrn Superint. Dr. R.; af Pastor Mag. Müglich); samme Blad 1830, Nr. 3 (Abgenöthigte Erklärung); Fortalen til Lindbergs Oversættelse af Forf.'s „Det christelige Hyrde-Embeds Indstiftelse" (Kbh. 1829); Die Ameise, 1835, Nr. 23; Leipz. allg. Zeit. 1838, Nr. 273 (Erklärung einiger Sächsischen Geistlichen betr. die von Hrrn. Pastor Stephan und seinen Anhängern veranlaßten Zerwürfnisse in der Sächsischen Landeskirche); Kierkegaards Nordisk Tidsskr. f. christ. Theologie Bd. 3. 1841, 4. Hefte, S. 287—88; (v. Polenz) über Gewißensfreiheit. Dresd. 1846 (Fortalen og Bogen heelt igjennem); D. Wehrhan Reise durch Deutschland, Frankreich und die Schweiz (1836), S. 23 f.; Th. Carlyle moral phenomena in Germany (2. Ed. Lond. 1845), S. 176 f.; Kraußold Theorie des Kirchenliedes (1844), S. 63—71; Der deutsche Protestantismus (Frkf. a. M. 1847), S. 270). Navnlig med Hensyn paa Petitionssagen i Sachsen 1845 og Embedets Nedlæggelse: Berliner allg. Kirchenzeitung 1845, Nr. 104; Allg. Kirchenzeit. Nr. 195; Sächsisches Volksblatt, Nr. 3. 18, Beilage („Abschied des Dr. R. von Glauchau"), og overhovedet flere tydske og danske Tidsblade, saasom Kbhvns Skilderi 1823, S. 308—9; „Dagen" 1829, Nr. 174; Kbhpost. 1829, S. 476—78, 484—85, 490, 812; Nord. Kirke-Tid. 1834, Col.

312, 96; Berlingske Tid. 1846, Nr. 157; Aarhuus Stifts-Tid. 184
Nr. 223, 25; Berliner allg. Kirchenzeit 1845, S. 103. — Portrai
foran den danske Prædikesamling: „Herren kommer" (s. n.) og foran d
tydske: „Kirchenspiegel" (s. n.).

De Ethices principiis hucusque vulgo traditis disquisitio historico-criti
Havn. 1822. (Anm. i Révue encyclop. 1827, Nov.). — *Claudii Taurinensis* in
ditorum operum specimina, præmissa de eius doctrina scriptisque dissertatio
Havn. 1824. 8. [ogsaa i Møllers N. theol. Bibl. VI. 283—375]. (Anm. i Rév
encyclop. 1827, Nov.; L. T. 1829, S. 391—95). — *De typis ac symbolis Scri
turæ S.* dissertatio. Havn. 1824. 8. (Blev indleveret til det theologiske Facult
Kiel og af dette antaget som Dissertation for den theologiske Doctorgrad, hvilken d
ej meddeeltes Forf., da efter Facultetets Statuter dertil udfordredes: „at beklæde
anseeligt geistligt Embede").

Den rette uforandrede Augsburgske Troesbekjendelse med samme
Ph. Melanchthon forfattede Apologie, paa Dansk oversatte med en historisk Indl
ning og oplysende Anmærkninger. Kbh. 1825. (Anm. i Theologisk Maanedsskr. I
S. 203—8, af J. C. Lindberg).

Aandeligt Feldtraab i Kirkens Trængselsdage, af J. da Costa. Et Si
stykke til Dr. J. P. Mynsters Prædiken om den christelige Viisdom. Paa Da
med en Fortale. Kbh. 1825. (Originalen udkom under Titel: De geestlijke wap
kreet door *J. da Costa.* Rotterd. 1825).

Christelig Huus- og Reisekat. 1ste Bind: Thomas a Kempis
Christi Efterfølgelse, fire Bøger, udgivne paa Dansk med en Indledning og Forfa
rens Levnetsløb. Kbh. 1826. (jvfr. Art. J. A. L. Holm). 2det Bind: Christel
Trostebog, samlet af Kirkens Fædres og fromme Bekjenderes Skrifter, med For
ternes Liv og Levnet. 1ste Afdel. ibid. 1827. (Rec. L. T. 1828, Nr. 23, af
Trydc; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 897).

Enkelte Prædikener: Det store Naademaaltid (Dimisprædiken). Kbh. 18
(jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 231; „Telegraphen" 18
Nr. 18; „Bedømmelse over Dr. Rudelbachs Prædiken. Kbh. 1824"). Tale, holde
det danske Missionsselskab ved Sommermødet 1825. ibid. 1826. De falske Prop
ters Kjendetegn. ibid. 1828. (Kbhpost. 1828, Nr. 65; rec. i L. T. 1828, Nr. 35,
H. N. Clausen; Forf. replicerede med: Saul iblandt Propheterne. Et Stridsskr
imod Prof. Clausen. ibid. 1828; jvfr. Clausens Erklæring i L. T. 1828, Nr. 4
J. Schulthess's Neueste theolog. Annalen u. s. w., April 1829, og herfra i Udtog
Kbhpost. 1829, S. 590).

Theologisk Maanedsskrift, udg. af N. F. S. Grundtvig og A. G. R
delbach. I.—XIII. Bind. Kbh. 1825—28. Den Sidstnævnte (som fra 6te Bind
udgav Maanedsskriftet alene, da Medudgiveren kom under Censur) har hertil, foru
en Mængde kirke- og literairhistoriske Bidrag, leveret: I. Afhandlinger: Revision af
af Prof. C. F. Hornemann siden Aaret 1818 udgivne Oversættelser og Forklaring
af enkelte Bøger af det Nye Testamente, i Bd. II.; Henrik Schartaus Levnet
præstelige Virksomhed, med en Udsigt over hans Skrifter, i Bd. XIII.; Grundlag den
Meddeelelser af Prof. jur. J. Holmbergson i Lund. II. Recensioner, om
J. Schulthess epistola Jacobi; Bertholds deutsche Predigten, von Kling; De la re
gion par Benj. Constant, i Bd. I. II.; K. L. Reinholds Leben; Confessio Augusta

cur. Winer; J. F. v. Meyer, Blätter für höhere Wahrheit, 6te Samml.; Universalregister zu Stolbergs Religionsgeschichte, i Bd. II.; Clausen, Catholicismens og Protestantismens Kirkeforfatning, Lære og Ritus, i Bd. III. IV. VI.; Hirscher, das Evangelium u. die theolog. Scholastik; Köster, das Christenthum, die höchste Vernunft; Orelli, Kampf des Rationalismus, i Bd. III.; Eschenmayers Religionsphilosophie, i Bd. III. IV.; Noble the plenary inspiration; Friedrich, die evang. Kirche in Ungarn, i Bd. IV.; Theophrosyne; Forsbergs Predikningar; H. Rose, protest. Religion in Deutschland; Fabers Breve til Grundtvig; Mönster, de Dionysio Alexandrino; F. Schmidt, historia Paulicianorum (jvfr. Forf.s Erklæring angaaende denne Kritik, i Tillæg til L. T. 1825, Nr. 31), i Bd. V.; Fogtmann, de Jesu Chr. adscensu; Bergqvist, Prost-Predikan; Montlosier, Mémoire à consulter; Bretschneiders Heinrich u. Antonio, i Bd. VI.; Bretschneider, Apologie der neuern Theologie; Pareau de mythica S. S. interpretatione, i Bd. VII. VIII.; Martin Boos Selbstbiographie, i Bd. VIII. X.; P. E. Müllers System i den christelige Dogmatik, i Bd. IX.; (herimod: N. Fogtmanns Bemærkninger i Anledning af N.s Rec. af Müllers System, i Nyt theol. Biblioth. XIV. 241—321); Bergqvist, Förnuft och Uppenbarelse, i Bd. X. XII.; Lückes u. Tholucks Commentare zum Johannes; Cooper, proof of the inspiration; da Costa over, de Handelingen der Apostelen, i Bd. XI.; Pansa, Gesch. d. Auswanderung der Salzburger, i Bd. XI. XII.; Wichelhaus Predigten; Fell Zuruf an alle Christen; Hagel üb. d. Zustand d. Theol.; Görres, Voß u. seine Todesfeier, i Bd. XII.

Jo. Fr. Oberlins Levnet og præstelige Virksomhed, i en dansk Bearbeidelse. Med en Anbefaling til Bogens Læsning af J. Hornsyld. Kbh. 1828.

Enkelte Prædikener (i det tydske Sprog): Die Einsetzung des christlichen Hirtenamts. Dresd. 1829. (Prøveprædiken. Paa Dansk overs. af C. S. Ley, udg. af J. C. Lindberg. Kbh. 1829). (M. f. L. II. 259—65, af H. N. Clausen; jvfr. Kbhpost. 1829, S. 493. 500); Das Reich Jesu Christi. Leipz. 1829. (Tiltrædelsesprædiken). Der Reformation, ein Werk aus Gott und nicht aus Menschen. Leipz. 1830. (Reformationsprædiken 1830). Woher das Elend und der Jammer dieser Zeit? Bußpredigt an Deutschland. Schneeberg 1832. (Oversat paa Dansk af L. C. Hagen. Kbh. 1832. 2. Opl. ibid. 1834. Rec. Homil. liturg. Corresp. Blatt 1833, Nr. 25). Der Bund des Volks mit dem Fürsten. Predigt am Constitutionsfest Sachsens. Leipz. 1832. (3 dansk Overs. udg. af N. C. Ditlevsen. Kbh. 1833. Rec. Homil. liturg. Corresp. Bl. 1833. Nr. 44; Rheinwalds Repert. III. 255); Die Herrlichkeit des Christenthums Waldenb. 1835. Der Segen der Lutherischen Reformation. Leipz. 1836. (Rec. Rheinw. Repert. XXIII. 255). Der Glaube an den eingebornen Sohn Gottes ist das Einzige, was uns volle Freudigkeit geben kann in der Todesstunde. Leipz. 1837. (Rec. Rheinw. Repert. XXIII. 156). Trauerrede am Sarge des Erlauchten Grafen Ludwig zu Schönburg-Hinterglauchau. ibid. 1842. (Enkelte af disse Prædikener ere oversatte i det Svenske Sprog).

Kampf mit der Welt und Friede in Christo. Eine Sammlung christlicher Predigten und Homilien. Leipz. 1830. (Rec. Homilet. liturg. Corresp. Blatt 1831, Nr. 48).

Die Augsburgische Confession 1530. Historische Darstellung aus und nach den Quellen. Leipz. 1830. (Rec. Allg. H. L. Z. 1830, II. Nr. 124).

Das Wesen des Rationalismus und das Verhältniß desselben zur christlichen Kirche und zum christlichen Staate. Leipz. 1830. (Rec. Leipz. L. Z. 1833, Febr.,

Rheinw. Repert. II. 45; Homil. liturg. Corresp. Bl. 1831. Nr. 9; jvfr. »Der Eremit« 1831, Febr., og derfra i Kbhpost. 1831, S. 243—44. — Brudstykker deraf paa Dansk meddeelte af W. Wexels i Tidsskrift for Kirke-Kronike og christelig Theologie I. 488—802; II. 280—296. — Imod dette Skrift udkom af en Pseudonym: Vertheidigung des Rationalismus gegen die Angriffe und Schmähungen Dr. R.s von Religiosus verus. Leipz. 1831; fremdeles i 1846 et udførligt Angreb af Wilfarth i: »Evangelisches Licht und Recht (Brschw. 1846), S. 436—95.

Vierzehn Thesen über die vorgeschlagene Errichtung von Presbyterien und Synoden in Königreich Sachsen. Ein theologisches Bedenken. Leipz. 1832. (Rec. Rheinw. Repert. III. 75 ff.).

Die Finnisch-Lappische Mission bis 1726 und das Leben des ersten Apostels der Norwegischen Finnen, Th. von Westens. Historische Darstellung aus den Quellen. Tüb. 1833. (Separataftryk af »Christoterpe« f. 1833, herausg. von Alb. Knapp. Senere trykt, med Udeladelse af Anmærkningerne, som Tractat. Rec. Rheinw. Repert. I. S. 69. Oversat i Udtog paa Dansk af J. P. Ostrup, i Nord. Kirketid. 1834, Nr. 38. 39. 41; og heelt paa Svensk. Stockholm 1841. Forelæsninger herover holdtes i Museumet i Bremen af Pastor Meinertzhagen, 1834).

Der Herr kommt. Eine Sammlung christlicher Predigten und Homilien auf alle Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. I.—II. Band. Leipz. 1833—34. (Rec. Literarischer Anzeiger f. christl. Theologie 1834; Rheinw. Repert. XII. 153—156; XIII. 252. Endeel af disse Prædikener ere oversatte i Udtog paa Fransk i Gazette évangelique. Lausanne 1835).

Herren kommer. En Samling af christelige Prædikener og Homilier paa alle Søn- og Helligdage. Christelig Huuspostille. Kbh. 1837. 4. (Oversættelse og tildeels Omarbeidelse af den foregaaende Samling, ved Forf. selv. Rec. i Nord. Kirketid. 1838, Nr. 26—29; jvfr. sstd. 1833, Col. 188—91).

Hieronymus Savonarola und seine Zeit. Aus den Quellen dargestellt. Hamb. 1835. (Rec. Jahrbb für wissensch. Kritik 1836, Nr. 21. 22, af H. Leo; Allg. Hall. L. Z. 1836, Nr. 198—99, S. 350—60; Blätter für literarische Unterhalt. 1837, Nr. 248; Theol. Literaturbl. zur Allg. Kirchenzeitung 1837, Nr. 5. 6; Rheinw. Repert. XVII. 11—22; Nord. Kirketid. 1836, Nr. 12—14, af P. C. Kierkegaard. — Af Skriftet meddeelt et dansk Udtog i Clausens og Hohlenbergs »Tidsskr. for udenlandsk theologisk Literatur«, IV. 231—310. En fransk Oversættelse, med mange Tillæg af Archiverne i Florents, forberedes af C. F. Récordon, Præst i Vevey).

Die Sacramentworte, oder die wesentlichen Stücke der Taufe und des Abendmahls, historisch-kritisch dargestellt. Nebst zwei theologischen Gutachten über die Sächsische Agende von 1812 und über des Perikopensystem. Leipz. 1837. (Rec. Rheinw. Repert. XX. 208 ff.; Nord. Kirketid. 1837, Nr. 47, af N. F. S. Grundtvig).

Dänische Literatur und Sprache. 1837. (Udførlig Skiagraphie til en dansk Literaturhistorie, optaget i: Allgemeine Encyclopädie der Wissenschaften und Künste, herausgegeben von Ersch und Gruber, 1ste Section, Bd. XXIX. S. 44—101).

Reformation, Lutherthum und Union Eine historisch-dogmatische Apologie der Lutherischen Kirche und ihres Lehrbegriffs. Leipz. 1839. (Rec. Evang. Kirchenzeitung 1839, Nr. 62—66. 73—75, af Prof. K. H. Sack; Blätter für literarische Unterhaltung 1839, Nr. 58—59; Berlin. Jahrbb. f. wissensch. Krit. 1839, II. S. 23—36, af Lange; J. P. Lange, vermischte Schriften, IV. 1—49; Rheinw. Repert.

XXV. 206—16; Nord. Tidsskr. f. christ. Theol. I. 119—55, af Th. Oldenburg; Literarischer Anzeiger f. christ. Theol. 1843, Nr. 49—51, af M. Göbel; jvfr. Tertullians Lehre vom Abendmahl und Hr. D. Rudelbach, von D. Baur; Tübinger Zeitschrift f. Theologie 1839, 56—144; H. J. Thiersch, Vorlesungen über Katholicismus und Protestantismus (Erlangen, 1846) II. S. 24 ff.).

Die Grundveste der Lutherischen Kirchenlehre und Friedenspraxis. Stritschrift wider D. K. H. Sack und D. F. C. Baur. Leipz. 1840. (Rec. Literarischer Anzeiger f. christl. Theologie, 1843, Nr. 49—51; Allg. Hall. L. Z. 1842, III. S. 512).

Zeitschrift für die gesammte Lutherische Theologie und Kirche, herausg. von D. *Rudelbach* und D. *Guerike.* I.—VII Jahrg. Leipz. 1840—46. Heri leverede han: I. Afhandlinger: Die Lehre von der Inspiration der heil. Schrift mit Berücksichtigung der neuesten Untersuchungen darüber von Schleiermacher, Twesten und Steudel, historisch-apologetisch und dogmatisch entwikelt (I. 1. 1—59; I. 2. 1—66; II. 4. 1—39; III. 2. 1—51); Die erneuerte Mission der evangelisch-lutherischen Kirche in Finmarken (I. 1. 106—24); Die Lehre der Lutherischen Bekanntnißschriften von den Grenzen der Kirchen- und Staatsgewalt und das Verhältniß dieser Lehre zu den kirchenrechtlichen Theorien darüber. Zugleich eine Erwiederung gegen D. E. Sartorius (I. 3. 62—116; jvfr. Allg. Hall. L. Z. 1842, III. S. 511); Beiträge zu einer Charakteristik der letzten religiösen Erweckung in der evang. luther. Kirche Dänemarks mit Bezugnahme auf die kirchlichen Zustände dort seit 1836 (II. 1. 65—115; 2. 83—130; oversat af P. V. Christensen i Lindbergs »Dannebroge« 1841, Nr. 6—10); Neun und vierzig Thesen über des Wesen, die Entwickelung und die Form der Religionsfreiheit (IV. 3. 89—143; aldeles omarb. og overs. i »Theol. Tidsskr. f. den norske Kirke«, Bd. I. H. 1); Bericht über die in Leipzig am 7. 8. Septbr. 1843 und am 5. 6. Septbr. 1844 gehaltene erste und zweite allgemeine Conferenz von Gliedern der evangelisch-lutherischen Kirche. Extract aus den darüber abgehaltenen Protocollen (IV. 4. 28—120; V. 4. 1—130); Ob eine evang. luth. Bibelgesellschaft Bibeln in Römisch-katholischer Uebersetzung an Römisch-katholische Glaubensgenossen verbreiten möge? (V. 2. 65—73); Ueber den christlichen Begriff der Hierarchie und die unchristliche Verunstaltung desselben (VI. 106—33). II. Recensioner: Neanders Leben Jesu, Harms Religionshandlungen der luther. Kirche (I. 1); Sacks christliche Polemik (I. 2); Vehse, die Stephansche Auswanderung (I. 3); Palmer, über die Kirche, Sartorius Moraltheologie (II. 1); Stahl, protest. Kirchenverfassung, Puchta Einleitung ins Kirchenrecht (II. 2); Wackernagel, deutsches Kirchenlied, Knapp, Christenlieder (II 4; III. 1); Schmidts Jo. Tauler (III. 1); Helfferich, die christliche Mystik (III. 2); Pusey, letter to the Archbish. of Canterbury; Maurice, letters to Palmer (III. 3); Etip Beleuchtung der Gesangbuchsbesserung; Karsten, Kirche u. Symbol; Julius, über Hebung des kirchl. Lebens; Eccin, das Abendmahl; Wiggers, üb. Supernaturalismus König, Lehre von Christi Höllenfahrt; Kurz, Astronomie und Bibel (III. 4); Krehl Neutestamentliches Handwörterbuch (IV. 2). — Desuden leverede han fra 1841 af: »Bibliographie der ausländischen (Französischen, Englischen, Dänischen, Schwedischen) theologischen Literatur«, og havde fra 1843 af den betydeligste Andeel i »Bibliographie der neuesten deutschen theologischen Literatur« (i samme Tidsskrift). — (Rec. af 1ste Aargang: Ergängungsblätter zur Jenaischen allg. Literatur-Zeitung, 1840, Nr. 24; af 1ste og anden Aargang: Staats- und gelehrte Zeitung des Hamburger Correspondenten 1842, Nr. 202. 304).

Biblischer Wegeweiser in einer vollständigen Sammlung christlicher Predigten und Homilien auf alle Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. I. Band. Leipz. 1841. (Rec. Rheinwalds Repert. 1842). II. Band. Leipz. 1844. (Rec. Zeitschr. für Luth. Theol. 1844, IV. 213).

Amtliches *Gutachten* über die Wiedereinführung der *Katechismus-Examina* im Königr. Sachsen nebst historischer Erörterung der Katechismusanstalten in der evang. luth. Kirche Deutshlands. Dresd. 1841. (Tholucks litter. Anzeiger, 1841, Nr. 74. 75; Allg. Kirch. Zeit. 1841, Nr. 121).

Historisch-kritische Einleitung in die Augsburgische Confession. Nebst erneuerter Untersuchung der Verbindlichkeit der Symbole und der Verpflichtung auf dieselben. Dresd. 1841. (Berlin. Jahrbb. für wissensch. Crit. 1841, II. Nr. 102—4, r. af Schmieder, Tholuck liter. Anzeiger 1841, Nr. 74, 75; Rheinwald Repert. 1841, Bd. XXXV. H. 1. S. 35—42; Allg. Hall. L. Z. 1843, Ergzbl. Januar, Nr. 5, S. 38).

Vitam suam hucusque actam brevi narratione exposuit. Lips. 1842.

Ueber die Bedeutung des Apostolischen Symbols und das Verhältniß desselben zur Confirmation. Offenes Sendschreiben an S. Exc. den Kultminister Wietersheim. Leipz. 1844, (Rec. Zeitschr. für Luther. Theol. 1844, III. 147. Herimod: W. F. Thienemann der apostolische Symbolum, mit besonderer Berücksichtigung der Schrift des Hrrn. Dr. Rudelbach u. s. w. Leipz. 1846. Svar paa dette Angreb i Zeitschr. für Lutherische Theologie 1847, I. 163—66).

Den uopløselige Forbindelse mellem Troens Betjendelse, Kjerligheds Gjerninger og de Helliges Samfund. Prædiken over Hebr. X, 23—25. Kbh. 1844.

Kirchenspiegel. Ein Andachtsbuch zur häuslichen Erbauung an allen Sonn- und Festtagen in einer Reihe dogmatisch-moralischer Vorträge über gewählte Abschnitte aus den Evangelien und der Apostelgeschichte. 1r Band. Erlangen 1845—46. 2r Band. Erl. 1847 (under Pressen). (Heraf i dansk Oversættelse af C. Christiani: „Christendommen har fælleds Grundvold med Fædrene og Propheterne i Israel“. Adventsprædiken. Kbh. 1845.

Der Abschied des Fremdlings. Abschiedspredigt bei der Amtsniederlegung. Magdeb. 1845. (Rec. Reuters Repert. f. d. theol. Liter. 1846, Septbr. S. 213 ff.). Dansk Bearbejdelse af Forf.: „Den Fremmedes Afskeed. Kbh. 1846“; jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr 23).

Bibelen er Guds Ord. Prædiken ved det Danske Bibelselskabs Aarsmøde 1846. Kbh. („Dansk Kirketid. I. Aarg. 1846. S. 740—44).

Theologisches Gutachten in Betreff der Preussischen Union mit besonderer Rücksicht auf eine speciellen vorliegenden Fall. Leipz. 1846. (Rec. Blätter f. liter. Unterh. 1846, Nr. 277).

Theologisches Gutachten über die Frage betreffend das Verhältniß der Baptisten zur Kirche und zum Staate und die denselben zu gewährende Religionsfreiheit. Zugleich ein Beitrag zur Kirchengeschichte. Magdeb. 1846.

Christelig Biographie eller Christi Vidners Liv og Kamp og Død, fremstillet for christelige Læsere af alle Stænder. 1ste Hefte. Kbh. 1846. (Dansk Kirketidende 1847, Nr. 69; „Dannevirke“ 1847, Nr. 64).

Bidrag til: Nyt theol. Bibliothek (Bemærkninger over Prof. Clausens Kritik og Fremstilling af Underbegrebet, IV. 119—161; Om en vis Modification i ...

thesen om en mundtlig Tradition som Forklaringsgrund til de tre første Evangeliers Overeensstemmelse, IV. 162—177 (begge Afhandl. rec. i Dansk Literaturtid. 1824, Nr. 34 og 35; Leipz. Literaturzeit. 1824, Nr. 71. — Imod den første: H. N. Clausen Apologie for min Afhandling om Underbegrebet, Nyt theol. Bibl. VI. 37—64); — Evangelische Kirchenzeitung (foruden en Mængde kirke- og literarhistoriske Efterretninger, omspredte i de syv første Aargange, følgende større Afhandlinger: Das Christenthum und die Rationalisten in Dänemark, 1827, Nr. 51—52; 1828, Nr. 55—57. 62. 63; 1830, Nr. 5-8; 1831, Nr. 69. 70. 73—75; 1832, Nr. 49—51; 1835, Nr. 26—33 (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XV. 183—281; Kbhpost. 1829, Nr. 135): Streitschrift des Probstes Bergqvist wider die de Wette'sche Religions- und Offenbarungstheorie, 1828, Nr. 35—39; Ueber D. Neanders Schriften, 1828, Nr. 41; Der Tendenzprocess gegen den Adj. Mag. J. Lindberg, 1830, Nr. 37—38; Ueber J. A. Bengel mit Beziehung auf die Schrift Burks über Bengels Leben, 1832, Nr. 15—17; Mittheilungen aus der neuesten christlich-theologischen Literatur Schwedens, 1832, Nr. 4—8); — Literarischer Anzeiger für christl. Theologie und Wissenschaft (Zur Pastoraltheologie in einer beurtheilenden Anzeige der Pastoraltheol. von C. Harms, 1832, Nr. 30—31; Blicke auf die neueste theologische Literatur Schwedens, 1842, Nr. 4—8); — Homiletisch-liturgisches Correspondenzblatt (Die praktische Richtung der Schleiermacherschen Theologie, dargelegt in einem Ueberblick des dogmatischen Inhalts seiner Predigten über die Augsb. Confession, 1835, Nr. 22—24 (rec. Rheinwalds Repert. XXII. 36—39); — Evangelisches Predigermagazin, herausg. von C. Ph. H. Brandt (Homilie am St. Stephanstage, II. 1; Drei Predigten von Grundtvig, übers. III. 1); — Maanedsskrift for Christendom og Historie (foruden tre Recensioner, I. 61—69. 344—351. 567—581: Indledning til den christelige Dogmatik fra det reen kirkelige Standpunkt, eller Kritik over Prof. Twestens dogmatiske Forelæsninger, 1.—3. Stykke, II. 33—63. 141—168. 331—368); — Nordisk Kirke-Tidende (Mærkelig Oplysning til en, i Maanedsskrift for Literatur 4de Bind Side 379 ff. indført, anonym Anmeldelse af det i Aaret 1830 foranstaltede Aftryk af den forordnede Alterbog for Danmark, 1833, Nr. 1; Er Forsagelsen ved Daaben i den gammelkirkelige Form et væsentligt Stykke af vor Daabspagt, eller ikke? 1833, Nr. 17—20); — Blätter für literarische Unterhaltung (Ueber die Epochen in der Bearbeitung der Nordischen Mythologie, 1838, Nr. 302—4; Ueber das Leben und die Werke des dänischen Dichters B. S. Ingemann, 1838, Nr. 219—20; Erinnerungen aus dem Leben des Archäologen P. O. Brønsted, 1845, Nr. 330—31; Literaturbericht aus Kopenhagen, 1846, Nr. 212); — Conversations-Lexicon der Gegenwart (foruden den større Afhandling: „Dänische Literatur", samtlige Artikler, som ere betegnede med 77.); — Bildersaal der Zeugen und Helden der Reformationszeit (Jo. Bugenhagens Leben, H. I.); — Dansk Kirketidende (Bøn for en luthersk Menighed i Hertugdømmet Posen, 1847, Nr. 63).

Han udgav: „Bekenntnisse des Pfarres Keyl über seine Gemeinschaft mit Stephan und die darin begangenen Versündigungen" (Zeitschrift für die gesammte luther. Theol. III. 1. 94—114), og i Forbindelse med Pastor Mag. Jaspis: „Evangelische Zeugnisse aus Sachsen" 1—4 Heft, Dresd. 1840—42 (Heri af ham Fortalen og een Prædiken).

Gjennemseet, rettet og forsynet med nogle Anmærkninger er af ham følgende Oversættelse: „Grundtvigs Uebersicht der Weltchronik, vornämlich des lutherischen Zeitraums, nach der Ausgabe von 1817 übertragen von D. Vollmann. Nürnb. 1837." (Allg. Hall. L. Z. 1838, Ergzbl; Nr. 23—24, S. 177—92).

Han var een af »De Tolv« imod Baggesen, 1818. (Jvfr. Poul Møllers Levnet, ved F. C. Olsen, S. 32—36; samt Rudelbach »Regle Spørgsmaale til Hr. Præst N. F. S. Grundtvig, i Rahbeks Skilderi 1818, Nr. 102). — (Efter Autogr.).

Rudmose (Niels Jensen), f. i Breininge Sogn ved Ringkjøbing d. 16de Juni 1814, Søn af Huusmand Jens Pedersen. Opholdt sig efter sin Confirmation en Tid hos sin Morbroder, Skolelærer Peder Husted, men sattes 1831 af Præsten J. W. Bang til at bestyre en liden Skole, som han i 5 Vintre forestod, medens han om Sommeren var Gartner paa Rybergaard. Blev 1836 tredie Lærer ved Ringkjøbing Borgerskole, men udskreves som værnepligtig, og maatte, trods indgiven og paa det varmeste af vedkommende Autoriteter anbefalet Ansøgning om Fritagelse, gjøre Tjeneste som Jæger i Kjøbenhavns Citadel fra Sommeren 1837 til Sommeren 1839. Han erhvervede sig her en Belynder i sin Chef, Capitain Schepelern, som fik ham paa Jonstrup Seminarium, hvorfra han i Juni 1841 dimitteredes med bedste Charakteer. Var saa en kort Tid Hjelpelærer først i Butterup og siden i Mehrn, men blev i October 1841 Skolelærer i Tybjerglille. — ⚭ 1841 Emma Matilde Agnete Boyesen, en Datter af afdøde Grosserer Boyesen og Marie f. Lange, i Kjøbenhavn.

Jorddyrknings-Læresætninger. En kortfattet Veiledning for Bonden til det forbedrede Landbrug, af P. Husted, med nogle Tillæg og Anmærkninger overgivet den danske Bonde af N. J. Rudmose. Kbh. 1839. Anden forøgede og forbedr. Udg., opmuntret ved Subscription af det kongelige Landhuusholdnings-selskab. ibid. 1841. — (Efter Meddelelse).

Rudolph, først Volontair og 1829 Skuespiller ved Theatret i Bergen.

Sandhedens Røst til Hr. Literatus Blok-Tøxen. Kbh. 1829.

Bidrag i »Kjøbenhavnsposten« 1829.

Rudolphi (J. S.), Chirurg.

Satirisk Tidsspeil, et Opbyggelses-Skrift for Vittighedens Venner. Tilegnet efter det Tydske. Kbh. 1822.

Contrast imellem det 18de og 19de Aarhundr., eller satiriske Scener. Kbh. 1826.

Rugaard (Daniel Eiler), f. d. 9de November 1806 i Græsted i Sjælland, hvor Faderen Peder Rugaard († ¼ 1825) var Sognedegn og Skolelærer, og givt med Kristine Bodille Birgitte Schousboe, Datter af Præsten til Dalby og Tureby, Hans Schousboe og Karen Smith. Efterat han i omtrent 1½ Aar havde assisteret Faderen i dennes Embeds-gjerning, optoges han 1825 som Gratist paa Jonstrup Seminarium, hvor-

fra han dimitteredes 1827; constitueredes kort Tid herpaa som 3die Lærer ved Storehedinge Borgerskole; blev 1829 Hjelpelærer paa Jægersborg, 1830 Huuslærer paa Heslegaard ved Gjentofte. Da der imidlertid var vakt en Drift hos ham, engang som Missionair at bringe de hedenske Nationer Christendommens Lys, freqventerede han i denne Henseende i omtrent 1½ Aar Professor Rask's offentlige Forelæsninger over Arabisk, og nød i samme Tid ogsaa Dennes private Underviisning i dette Sprog. Som optagen Missions-Præparant afgik han, paa det danske Missions-Selskabs Regning, til Missions-Anstalten i Basel i Foraaret 1832; men maatte, formedelst et svageligt Bryst, forlade Anstalten Aaret efter, og hjemkom til Fædrelandet i Sommeren 1833, efter forud at have besøgt en Deel af Tydsklands og Schweiz's berømte, samt enkelte af Frankriges Stæder. Fra 1834 til 1840, i noget over 6 Aar, var han constitueret Kirkesanger og Skolelærer fo[illegible]bby og Brangstrup Menigheder i Tybjerg Herred; men naaede ik[illegible]nsættelse ved den i dette Aar indtrufne Vacance i Embedet, der bortga[illegible] til en Anden; 1841 constitueredes han atter som Skolelærer i Krøierup ved Sorø under en derværende Lærers Suspension; men blev atter uden Virkekreds og Erhverv, da Suspensionen for hiin blev hævet i Begyndelsen af 1842. Flyttede i Slutningen af s. A. til Kjøbenhavn, hvor han ansattes som Lærer i Regning, i Juni Maaned 1843 ved Fr. Friis's Realskole (til Efteraaret 1846), og d. 1ste Nov. 1845 ved det v. Westenske Institut. — * $\frac{28}{1}$ 1834 Grethe Frederikke Mogensen.

En Smedemesters og hans Læredrengs forunderlige Frelse, en Smaafortælling fra den franske Krigstid. Kbh. 1831. (Udgivet under Pseudonymet „Jean de Relli“).

Udkast til kateketisk Behandling i Skolerne. Uddragen af Dr. Doddridges Betragtninger. Kbh. 1832.

Den italienske Advokat Francesko Spiera's sidste græsselige Levedage. En sand Fortælling (fra Reformations-Tiden) af C. L. Roth. Oversat. Kbh. 1833.

Kristelig Haandbog, indeholdende en kort kristelig Underviisning, Betragtninger paa enhver Dag i Maaneden, samt nogle Bønner og Psalmer; af Joh. Goßner. Oversat. Kbh. 1833.

Kjernen af Dr. M. Luthers sunde og rene Lære om den sande Tro, ved H. Milde. Oversat. Kbh. 1833. (anm. i Nord. Kirke-Tid. 1833, Nr. 46, S. 765—67).

Stefanus og hans Saligheds Klippe; en Prædiken af Fr. Wilh. Krummacher. Oversat. Kbh. 1834.

Psalmer og Sange. Et poetisk Forsøg. Kbh. 1841.

Aandelige Psalmer. Aftryk af „Psalmer og Sange“. Kbh. 1842.

Remheder især ved Hoved-Regning. Indeholdende tabelviis de første Begyndelses-Grunde i de 4 Sp. i uben. Tal, fuldstændig Forklaring over dansk Mynt.

Vægt, Maal og Tal; samt de vigtigste Regler (omtrent 150) ved Hoved-Regning, oplyste med en Deel Exempler. Til Brug i Skoler og ved Selvundervisning. Kbh. 1842. (anm. i „Conferentsblad, udg. af Skolelærerforeningen f. Aarhuus og Omegn", 1ste Aarg. Nr. 10). Anden forøg. Udgave und. Tit.: Regnetabeller samt Remheder o. s. v. ibid. 1844. (Facitliste ogsaa særskilt).

Salomon og Sulamith. Sex Prædikener af Høisangen, ved F. W. Krummacher. Efter Originalens 3die Udgave, oversat af Eiler-Richter (Pseudonym). Kbh. 1814 (1843). (Berl. Tid. 1844, Nr. 75).

Carstairs Hurtigskrivnings-System, den saakaldte amerikanske Undervisnings-Methode, eller ved nye Grundregler hurtigt at kunne bibringe Andre eller selv erholde en smuk og fri Haandskrift. Med et kort Omrids af Skrivekunstens Historie. For den offentlige og private Undervisning oversat og bearbeidet. Med 2 Kobbertavler. Kbh. 1844. (anm. i Kbhvnspost. 1844, Nr. 300, og i Maanedsskr. og Repert. 1845, S. 211—12).

Sangbog for Skolelærere, nærmest til Brug i deres Konferentser; samlet og udgivet. 1.—2. Hefte. Kbh. 1845. (Ma[illegible] og Repert. 1845, S. 261; „Den Frisindede" 1845, Nr. 86). Fortsættes, til[illegible] Tid, indtil 4 Hefter.

Skole-Reformatoren Joh. Heinr. Pestalozzi's Hundredaars-Mindefest i Danmark 1846. (Ogsaa under Titel: Beretning om Pestalozzi-Festen i Kjøbenhavn, d. 12te Januar 1846, indeholdende de ved Festen holdte Foredrag, med et Forord af Comiteen for Selskabet af 12te Januar). Redigeret og udgivet. Kbh. 1846. (anm. i Maanedsskr. og Repert. 1846, S. 160, og i Diesterwegs Rheinische Blätter, 33. Bds. 3. H. S. 285—86).

Skole-Bibliothek, eller Fortegnelse over danske pædagogiske og didaktiske Skrifter samt Børne- og Billedbøger, fagviis opstillet i alfabetisk Orden. En Haandbog i den populaire pædagogisk-didaktiske Literatur siden Bogtrykker-Kunstens Indførelse i Danmark, ledsaget med methodiske Indledninger samt kritiske Oplysninger og Bemærkninger. Udg. med Understøttelse af almindelig dansk Skolelærer-Forening. Kbh. 1847.

Udgav og redigerede: Tidende for almindelig dansk Skolelærer-Forening. 2den (Suite) Aargang, Nr. 8 til 5te Aarg., Nr. 4. Kbh. 1843—46. 4to. (jvfr. 5. Aarg. S. 35—36; 75—76). [I dette Tidsskrift findes en Mængde Bidrag af ham, saavel med, som uden hans Navn].

Han har leveret Bidrag: til „Allehaande" (Brødet, en oversat Fortælling. 1831. Juli. Nr. 4—7, samt en Deel Miscellær under Mærket O. E. R.); til Rønnes „Nyt Dansk Religionsblad" (Nogle Breve, især fra Schweitz, I. 1832, Nr. 31. 32. 43. 44; II. 1833, Nr. 2. 3. 4. 15. 34; Børne-Ran af Tscherkesserne i Kolonien Madschar i Kaukasien, II. 1833, Nr. 39. 40); til Børresens „danske Bondeven" (England, en populær-statistisk Beskrivelse, I. 1837, Nr. 46; Karl den store, II. 1838, Nr. 26; En Ven i Nøden, som Ingen tænkte paa, en Fortælling, sstd. Nr. 39; Erobreren, sstd. Nr. 40; Aaret og dets Maaneder, III. 1839, Nr. 14. 19. 24. 29. 35. 39. 44. 47. 52 og IV. 1840, Nr. 5. 9. 13; Er det vel raadeligt, at Bonderpiger søge Tjeneste i de større Kjøbstæder? en overs. Undersøgelse, III. 1839, Nr. 17; Spøgeriet, en Fortælling, sstd. Nr. 45; Sørgelige Følger af en ubefindig Løgn, V. 1841 Nr. 14; foruden en Mængde mindre Fortællinger, Anekdoter og Smaating med og uden Navns Underskrift); til „Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere.

(Uudgkommens Opdragelse blandt de Kristne i den nyeste Tid. En Prøve, indeh. de forskjællige Underviisnings- og Opdragelses-Systemer, af Ch. Heinr. Zeller's „Lehren der Erfahrung für christl. Land- und Armen-Schullehrer“, overs. paa Dansk, i III. S. 205—12; Kort Anviisning til at katekisere, overs. sstd. S. 426—40; 453—76); til „Conferentsblad, udg. af Skolelærerforeningen for Aarhuus og Omegn“ (Overblik over Skole- og Opdragelses-Væsenets Historie; en Prøve af Zeller's „Lehren der Erfahrung für christliche Land- und Armen-Schullehrer, i 2den Aarg. 1842, Nr. 4, S. 49—54 og Nr. 5—6, S. 73—77); til „Christelig Samler, udg. af C. C. og L. N. Boisen“, (De vigtigste Reformatorers Liv og Levnet [Luther, Melanchthon, Bugenhagen og Tausen], i Bd. V. 1840, S. 339—82).

Nogle Digte i „Allehaande“; „Nyt Dansk Religionsblad“ (I. 1832, Nr. 52): „Dagen“ (1833, Nr. 13); „Nordisk Kirke-Tidende“ (1831, Col. 30—32; 1835, Col. 220—24); og „Dansk Missions-Blad“ (1840, Nr. 4. 5; 1841, Nr. 2), hvilke siden ere tildeels optagne i hans „Psalmer og Sange“. — Fra 1ste April 1847 Redacteur og Udgiver af Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere. — (Efter Autogr.).

Ruge (Carl Johann Friedrich), f. i Heide i Ditmarsken, Søn af Apotheker Johann Ludolph Ruge (?); studerede Medicin i Göttingen og Berlin; praktiserede en Tid lang i Heide; blev 1825 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ ved Universitetet i Kiel; nedsatte sig derefter som praktiserende Læge i Fyen, først i Odense, siden paa Thorseng; rejste i Efteraaret 1839 til Nordamerika, hvor han bosatte sig i St. Louis. (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XVI. 408; XXXII. 42; Lübker's u. Schröder's Lex., Nachtr. S. 750; Aarhuus Stifts-Tid. 1844, Nr. 160).

Hvorledes sørger jeg bedst for mine Efterladte? Et Par Ord om Livs-Forsikkrings-Anstalter. Odense, 1837. (jvfr. „Fædrelandet“, af David, Bd. V. S. 265—68).

Ruhde (Anton Frederik Wilhelm), f. 1773; dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole i Efteraaret 1791; tog 1802 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han s. A. blev Reserve-chirurg; kom i Juni 1805 til Ostindien som Regimentschirurg, samt Over-chirurg ved Hospitalet i Tranqvebar; var i engelsk Fangenskab fra 1808 indtil Septbr. 1815, da Contre-Admiral Bille atter tog Tranqvebar i Besiddelse for Danmark; erholdt 1818 Rang med Capitainer af Armeen. † 28de August 1832 i Tranqvebar. — (Jvfr. Callisens Medic. Schriftsteller-Lex. XXXII. 42—43).

Bidrag i „Bibliothek for Læger“ (Etablissementet Tranquebars Sundheds-tilstand i Almindelighed [indeh.: 1) Landskabet Tranquebars physiske Omgivelser og Indvaanernes Sundhedstilstand; 2) Ovaksalverie; 3) Den offentlige Sundheds-pleie, nemlig: Hospitalet, daglige Consultationer, Medicamenter og Vaccinationen; 4) Spedalskhed; 5) Diabetes mellitus og Anthrax; 6) Inflammatio hepatis], i Bd. XIV. 1831, S. 229—86. (Begyndelsen til denne Afhandling er oversat paa Tydsk af J. F. W. Nevermann i Horns Archiv für medizin. Erfahrung, 1835, Septbr.—Decbr.

S 759—83; jvfr. N. Morgenpost 1831, S. 543); Den epidemiske Cholera i Etablissementet Tranquebar i 1818 og 1819; Uddrag af en Beretning til det Kongl. General-Toldkammer fra Gouvernementet, dat. d. 11te Novbr. 1819, i Bd. XV. 1831, S. 63—72. (Udtog i Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilkd. Bd. 23. 1832, H. 2. März u. Apr. S. 177—80).

Rumohr (Carl Friedrich Ludwig Felix, Baron), fød paa Godset Trenthorst ved Lübeck i Aaret 1763 (eller 64); opholdt sig i flere Aar i Italien, navnlig i Florents; derefter i München, og siden i Kjøbenhavn; blev 1831 Medlem af den, efter kongelig Befaling, nedsatte Commission til Ordningen af den kongl. Kobberstiksamling; d. 24de Maj 1834 Kammerherre; d. 6te April 1835 Ridder og d. 22de Maj 1840 Commandeur af Danebroge; i sidstnævnte Aar Doctor Philosophiæ i Kiel; d. 20de Novbr. 1841 Medlem af Comiteen for at foretage en historisk-critisk Revision af Haandskrifterne i det store kongelige Bibliothek i Kjøbenhavn; d. 26de Febr. 1842 Directeur for den kongl. Kobberstiksamling. Var Besidder af Rothenhausen, dernæst af det adelige Gods Schenkenberg i Hertugdømmet Lauenburg, og siden af Godserne Steinrade, Trenthorst og Wulmenau ved Lübeck; samt Æresmedlem af det kgl. Academi for de skjønne Konster i Kbhvn. (1826), og Medlem af Konstacademiet i Berlin (i 1827). † 25de Juli 1843 i Dresden. (Jvfr. Prov. Ber. 1830, II. S 269).

Geschichte der königlichen Kupferstichsammlung zu Copenhagen. Ein Beitrag zur Geschichte der Kunst und Ergänzung der Werke von Bartsch und Brulliot. Herausgegeben von C. F. Rumohr und J. M. Thiele. Leipzig 1835. 100 S. gr. 8. (jvfr. Kbhpost. 1835, S. 687—88).

Kunstnerdannelse, i »Dansk Kunstblad« Bd. 1. Nr. 3, 5.

Om hans øvrige literaire Arbejder see Lübker's u. Schröder's Lexicon II. S. 488—489; Kayser's Bücher-Lex. IV. S. 570; VII. S. 277; Callisens Medic. Schriftsteller-Lex. XVI. 421; XXXII. 46.

Rumohr (Theodor Vilhelm Kjerstrup), f. i Kjøbenhavn d. 2den August 1807, Søn af Kobbersmedmester og Aëronaut Carl Frederik Kjerstrup (anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 306) og Louise Frederikke Kjerstrup, f. Simonsen. Blev privat dimitteret til Universitetet 1826, og tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.). Efter at være bleven (ifølge kongl. Resol. $\frac{1}{12}$ 1829) adopteret af den udmærkede Historiker og Linguist Detlev Christian von Rumohr, som havde bibragt ham gode Kundskaber saavel i Historien, som i den tydske, franske, engelske og italienske Literatur, absolverede han i Foraaret 1832 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Haud illaud.; deeltog i henved 5 Aar i Redactionen af den Berlingske politiske Tidende, og tiltraadte derpaa i Sommeren 1839, med offentlig Understøttelse, en Reise gjennem Tydskland

og en Deel af Schweiz; blev d. 7de Febr. 1844 Copiist under Kjøbenhavns Magistrat. — * 1841 Sally Nathalia Frederikke Sames, Datter af afg. Oberst og Ridder v. Sames. — (Jvfr. Høst's „Materialier“, Nr. 110. 130. 149).

Selvmorderen eller Vandring gjennem Maanen og Jorden i det 33te Aarhundrede. Et episk Digt. Kbh. 1830. (M. f. L. V. 55—64; Kbhpost. 1830, Nr. 293 (af J. A. Ostermann); Nr. 299, af Rumohr).

Regner Lodbrog og hans Sønner. Dramatisk Digt i 5 Acter. Kbh. 1833. (M. f. L. XV. 398—402, af S. Zahle; „Dagen“ 1833, Nr. 280).

Digte. Kbh. 1834.

Digte og Sørgespillet Malek Adhel. Kbh. 1835. Med B. S. Ingemanns Portrait, lithogr. af Monies. („Dannora“ I. 264—74).

Jacob Dannefærd. Historisk Novelle fra det syttende Aarhundrede. Kbh. 1838. (1837). (Berl. Tid. 1837, Nr. 309; Høst's „Minerva“ III. 71—72; Kbhpost. 1838, Nr. 5).

Odins Ankomst til Norden. Historisk-romantisk Fortælling. Kbh. 1839. (1838). („Den Frisindede“ 1838, Extra-Nr. B; „Sjællandsposten“ 1839, Nr. 2).

Reisenoveller. Kbh. 1840. (1839). (Fædrel. I. 1840, Nr. 46 [jvfr. Forf.'s „Et Par Ord“, i Berl. Tid. 1840, Nr. 23]; T. f. L. o. K. VI. 518—29; „Den Frisindede“ 1840, Nr. 11. 13. 14; Berl. Tid. 1839, Nr. 308).

Redacteur af: Iris. Et litterair-belletristisk Blad. (Søndagsblad til den Berlingske Tidende). Nr. 1.—13. Kbh. 1836. Fol. — Ligeledes redigerede han i kort Tid (i Septbr. 1837) den Berlingske Tidende.

Desuden en Mængde Digte, adspredte i forskjellige Tidsskrifter og Samlinger, saasom i „Dagen“ (Fjerde Christians Sværd, 1829 Nr. 304, og i Rahbeks „Tritogenia“ VI. 123—27; 1830, Nr. 88; 1840, Nr. 162); i „Kjøbenhavnsposten“ (1831, Nr. 185. 270. 299; 1833, Nr. 107); i „Nyeste Morgenpost“ 1830; i Liunges „Nyt Repertorium for Morskabslæsning“ (IV. 144) og „Nyeste Repertorium“ o.s.v. (V. 369); i „Den Berlingske Tidende“ (f. Ex. 1837, Nr. 118; o. fl. a.); i „Klubvisebog“ 1838; i „Portefeuillen“ (1839, IV. 289—90); samt en Deel Sange, deriblandt „Den lille Hy“, „Blaae Hine“ og „Sorte Hine“, satte i Musik af forskjellige Componister: — Jule-Cantate 1837, til Hellig-Geistes-Kirke, med Musik af N. Bay. — (Tildeels efter Autogr.).

Han antages at være Forfatter til: Peter Tordenskjold. Et historisk Maleri fra Begyndelsen af det attende Aarhundrede. Af P. P. I.—II. Deel. Kbh. 1842. („Dagen“ 1842, Nr. 9. 27; Fædrel. III. 1842, Nr. 759; Berl. Tid. 1842, Nr. 79; T. f. L. o. K. I. 1843, S. 83—89 (af R. Schmidt). Oversat paa Tydsk af Dr. J. I.—3. Bd. Leipzig 1843. — Niels Juel og hans Samtid. Et historisk Maleri fra Midten af det syttende Aarhundrede. Af P. P. I.—II. Deel. Kbh. 1846—1847. (Kbhpost. 1846, Nr. 246; Berl. Tid. 1846, Nr. 246; N. Aftenbl. 1846, Nr. 269; 1847, Nr. 44; Nord. L. T. 1846, Nr. 51, jvfr. „Corsaren“, Nr. 333).

Rung (Ulrich Adolph), f. d. 21de Oct. 1797 i Kbhvn, hvor hans Fader Hans Rung, gift med Helene Ahlmann, da var Copiist i General-Toldkammeret, tilsidst Kammerraad samt Told- og Consumtions-

Kasserer i Nestved († 1/1 1824). Dimitteret fra Metropolitanskolen blev han Student 1817; underkastede sig i Efteraaret 1822 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (H. ill.); var Lærer i Tydsk ved det v. Westenske Institut 1839—45; blev 1841 Volontair med Gage i Amiralitets- og Commissariats-Collegiet; d. 1ste Januar 1842 constitueret, og d. 18de December 1845 virkelig Fuldmægtig sstd. (fra 1ste Januar 1846 at regne). — ⚭ 1/2 1840 Margrethe Henriette Christine Grove, Datter af afd. Sø-Lieutenant Nicolai Jacob Christian Grove og Salome fød Norlin.

Alice eller Hemmelighederne, af E. L. Bulwer. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1839. Anden Udgave. ibid. 1846.

Cheveley, eller Manden af Ære, af Lady Lytton Bulwer. Oversat fra Engelsk efter den 3die Originaludgave. I.—II. Deel. Kbh. 1840. (Aphorismer heraf i »Den Frisindede« 1840, S. 70—71).

Zigeunerne, af G. P. R. James. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1840.

Henrik af Guise, eller Stænderforsamlingen i Blois, af G. R. James. Oversat fra Engelsk. I.—III. Deel. Kbh. 1841.

Eva Effingham, eller Hjemmet, en Fortsættelse af »Hjemreisen«, af Cooper. Oversat fra Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1842.

Udgiver af: Nyt Archiv for Søvæsenet. IV.—V. Bind. Kbh. 1845—46; fortsættes. — (Revid.).

Rung (Georg Frederik Frelsen), Nysnævntes Broder; f. d. 4de Januar 1805 i Kjøbenhavn; blev dimitteret til Universitetet fra Herlufsholme Skole 1824, og absolverede i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen. Er tydsk Sproglærer i Kjøbenhavn.

Tydsk Læsebog for Børn. Til Brug ved den første Underviisning. Kbh. 1837. 2den forøgede Udgave. ibid. 1841. 3die Udgave. ibid. 1844. (Dansk Oversættelse til 3die, 4de og 5te Art af Rungs tydske Læsebog. Kbh. 1841). Ordbog til Rungs »tydske Læsebog for Børn«. (Med Angivelse af Substantivernes Kjøn og Declination). Kbh. 1845.

Det tydske Sprogs Bøiningsformer, tilligemed Regler for Substantivernes Kjøn. Kbh. 1837. 2det Opl. ibid. 1843.

Tydsk Læsebog for Mellemclasserne og de høiere Classer. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 195; »Portefeuillen« 1839, Bd. 3., 1ste Septbr.).

Om qvindelig Dannelse og Underviisning og om Oprettelsen af en qvindelig Underviisningsanstalt. Kbh. 1842. (Dansk Folkebl. VIII. Aarg. Nr. 2—3, 4—5, af B. A. Borgen; jvfr. Fædrel. III. 1842, Nr. 1012).

ABC og Læsebog for Begyndere. Ved B. A. Borgen og G. F. F. Rung. Kbh. 1843.

Tydsk Elementarbog. Kbh. 1843. Anden Udgave. ibid. 1846. (1 Ark Tillæg [uden Titel] til hans tydske Elementarbog. ibid. 1844).

Deutsche Dichter, von Klopstock bis auf die neueste Zeit. Eine Mustersammlung deutscher Gedichte zum Gebrauche in den mittlern und obern Classen dänischer Lehranstalten. Mit einer literar-historischen Uebersicht und erklärenden Anmerkungen herausgegeben von J. Jürs und G. F. F. Rung. I. Kopenh. 1843. (J. f. L o. K. II. 1843, S. 93—102, af R. Schmidt; jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 139).

Aftenerne paa Herregaarden Skovgaard. En Samling af Fortællinger, Fabler og Digte for Børn, udgivne. Kbh. 1844 (1843).

Deutsches Lesebuch für die mittlern und nächstoberften Classen dänischer Lehranstalten, von J. Jürs und G. F. F. Rung. Kopenh. 1845.

Methodiskt ordnede Materialier til Brug ved mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. Af J. Jürs og G. F. F. Rung. Første (forberedende) Cursus. (Den uafhængige Sætning). Kbh. 1846. — (Revid.).

Rung (Henrik), Broder til de 2de Ovenanførte, f. d. 3die Marts 1807 i Kjøbenhavn; blev 1829 Elev, og 1834 Contrabassist i det kongl. Kapel; foretog en Udenlandsrejse 1837—1840, og udnævntes 1842 til Syngelærer ved det kongl. Theater, med Titel af Syngemester. — * 1841 Pauline Lichtenstein, kongl. Skuespillerinde.

Italienske Folkesange, med Accompagnement for Pianoforte og Guitar. Kbh. 1840. („Portefeuillen“ 1841, Bd. I. H. 1.). — Der Glücksvogel, Lied von Chamisso, mit Pianoforte-Begleitung. Kopenh. 1840. — Sange af „Svanehammen“, med Accompagnement af Pianoforte og Guitar. Kbh. 1841. — Udvalgte Sange af fremmede Componister med Pianoforte-Accompagnement, udgivne af H. Rung og C. J. Borchhorst. I.—XII. Hefte. ibid. 1841. — Sange af „Ingolf og Valgerd“, med Accompagnement af Pianoforte og Guitar. ibid. 1841. — Sange af Vaudevillen „Rei“, comp. og arrang. ibid. 1841. — Sange af „Svend Dyrings Huus“, comp. og arrang. ibid. 1841. — Solfeggie vocalizzi, comp. ibid. 1841. — Gurre, Romanze med Chor af H. C. Andersen, udsat med Pft. Accomp. ibid. 1842. — Romanze og Korsfarernes Sang af „Svend Grathe“, for Pianoft. ibid. 1842. — Vocal-Compositioner med Accompagnement af Pianoforte og Guitar. I.—II. Hefte. Kbh. 1843—44. — Kunstnernes Farvel til Thorvaldsen, af H. P. Holst, for 4 Mandsstemmer. ibid. 1844. — Romanze af „den hjemkomne Sømand“, accomp. af Pianoft. eller Guitarre. ibid. eod. — Serenade ved Strandbredden, af Chr. Winther, med Accomp. af Pianoft. ibid. eod. — Tolv Børnesange efter Hoffmann von Fallersleben, componerede for 3 Stemmer. ibid. eod. 25 S. 4to. (Samme paa Tydsk. ibid. eod.; jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 177). — Gefion og Gylfe, af H. Hertz, med Accompagnement af Harpe eller Pianoforte og Guitar. ibid. eod. — Gioacchino, Romantisk Drama af H. P. Holst, i Klaveerudtog (indeholdende: Canzone med Chor, Bøn til St. Januar, Carlottas Sang i Kirken, Canzonetta, Brudesang og Tarantelle). ibid. eod. — Jægersang af „Lykkens Blomst“. ibid. 1845. — Ulla skal paa Bal. Fuldstændigt Clav. Udtog med Text af J. L. Heiberg. ibid. eod. — 2 Romanzen für eine Stimme m. Pft. aus „Swenn Dürings Haus“ und „dem Schwanenschleier“ von H. Hertz. Kopenh. 1845. — Romanze af Operaen „Stormen paa Kjøbenhavn“: „Mæled Kong Sverker“, med Accomp. af Pianoft. og Guitarre. Kbh. 1845. Cavatine af Samme: „Ha denne Tillid“. ibid. eod. Vise, med Chor af ditto: „Frisk op“. ibid. eod. — Sex Romanzer til nye Texter af H. Hertz, for een Syngestemme

stemme med Pianoforte-Accomp. (Texterne særskilt aftrykte). ibid. eod. — »Ved Nattetid«, Romanze af H. Hertz, comp. f. een Stemme med Pfte. ibid. 1846. (ogs. i »Philomele« Nr. 3). — Romanze af »William og Emma«, med Accomp. af Pfte og Guit. ibid. eod. — Sex flerstemmige Sange for Mandsstemmer. 1ste Hefte. ibid. eod. — „Canzonetta da bere per quattro voci«. Coph. 1846. — »Modersmaalet« af Grundtvig, for een Syngestemme, med Accomp. af Pfte eller Guitarre. Kbh. 1846. — To Romanzer af »Slottet ved Rhinen«, af Hauch, for Pfte eller Guit. ibid. eod. — Romanze af »Landet fundet og forsvundet«, af Oehlenschläger, for Pfte eller Guit. ibid. eod. — »I Skoven«, Romanze af Chr. Winther, for Pfte ell. Guit. ibid. eod. — Havfruen, Duet, 1. 2. Sopr. med Pfte eller Guitar. ibid. eod. — Den fattige Tjenestepiges Sang, og Romanze af »Amanda« for 1 Syngestemme med Accomp. af Pfte. ibid. eod. — Uranienborg af Heiberg, 6 Digte af Welhaven, med Acc. af Pfte og Guit. 1847. — Sang af Bagtalelsens Skole ved N. B. Dorph, compon. af C. E. F. Weyse, med Accomp. af Pfte og Guitarre af H. Rung. 1847.

»En Sommerdag«, gammel dansk Melodi, arrangeret i »Braga, Cyclus af Nordiske Sange for fire Mandsstemmer«, Bd. I. H. 3. Kbh. 1844.

»Ved Nattetid« og »I det Frie«, 2 Romanzer med Guitar-Accompagnement (i »Philomele« Nr. 3.). Kbh. 1846.

Endvidere har han arrangeret Syngenummerne til Vaudevillen: »Debatten i Politivennen«; og udgivet: Forskjellige Compositioner f. Guitar, samt »Madrigal af Girolamo Converſi, Componist fra det 16de Aarhundrede, for Sopran, Alt, 2 Tenorer og Bas.« (Kbh. 1844). — (Revid.).

Rye (Bertel Christian), f. d. 11te Juli 1793 i Svendborg, hvor hans Fader Simon Olsen Rye var Kjøbmand, Moderen Ane Marie Erikſen; underkastede sig i April 1813 den dansk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med bedste Charakteer; blev Procurator ved Underretterne i Sjællands Stift d. 18de Nov. 1818, og bosatte sig i Næstved. Deeltog, som valgt Deputeret for det 5te Kjøbstaddistrict (Næstved, Vordingborg, Præstø, Storehedinge og Stege) i Østifternes Provindsialstænder-Forsamlinger 1835—36, 1838, 1840, 1842, 1844 og 1846. — * 1. 1815 Christiane Schouboe (f. $\frac{31}{1}$ 1791), Datter af Cancelliraad, Institutbestyrer Schouboe. * 2. $\frac{1}{10}$ 1829 Marie Dorthea Bluhme, en Datter af Commandeur og Indrulleringschef H. E. Bluhme.

Tvungent Skriftemaal i Anledning af den halvfierdsindstyveaarige Olding, Hr. Kammerherre Baron Wedel Jarlsbergs, Frievillige Skriftemaal til sine brave Landsmænd. Slagelse 1825. (Conversationsbl. 2. Aarg. II. Nr. 1. S. 2—4; »Ny Freia« 1826, Nr. 3; jvfr. Kbhvns Skilderi 1825, S. 1212—13, 57—58 og 1312; 1826, S. 31; Vestsjell. Avis 1825, Nr. 76, 102; 1826, Nr. 1; »Statsvennen« 1825, Nr. 52, samt Art. F. C. Wedel-Jarlsberg). — Svar paa Kammerherre Baron Wedel Jarlsbergs Tillæg til hans frivillige Skriftemaal, samt paa hans Continuations-Skriftemaal. Kbh. 1826. 44 S.

Bemærkninger, betræffende Underretssagførernes statsborgerlige Værd; Standens Nødvendighed og Vigtighed; dens Forhold til Staten; dens ringe Kaar og deraf flydende Onder; Forslag til at ophjelpe samme; Noget om Betingelserne for Adgang til Sagfører-Embedet; Forsvar for den ustuderede Jurist, m. v. Slagelse 1830. 59 S.

Redacteur og Udgiver af: Den Syd-Sjællandske Avis, Nr. 1—69. 1839—1840; begyndt d. 5te Novbr. 1839 og ophørt d. 30te Sept. 1840. Kbh. 4to. (Jvfr. „Den Frisindede“ 1839, Nr. 94; Berl. Tid. 1839, Nr. 265, 66).

Defensions-Indlæg i den af Justitien mod Arvefæster A. C. Schmidt af Christiansminde anlagte Sag for formeentlig begaaet Brandstiftelse, m. m. Udgivet af A. C. Schmidt. 1839, med en kobberstukken Plan.

I Kbhvns Skilderi (Spørgsmaale: Kan en militair Læge, der befatter sig med civil Praxis, nægte at komme til en Civil-Syg, o. s. v.? 1826, Nr. 76).

I „Kjøbenhavnsposten“ (Noget om de Deputeredes Forberedelse til Stænderforsamlingen i Roeskilde, o. s. v., 1835 Nr. 187—88).

I Stænder-Tidende for Østifterne (Andragende om, at Storehedinge maa erholde et eget Toldvæsen for Byens og Stevns Herreds Kystdistrict, 1835–1836, S. 1458–62: Andragende betræffende Brændeviinsbrænderierne, sstd. S. 2297—2330; Forslag om Grændserne for den dømmende og magistralske Myndighed, 1838. I. S. 435–47).

Rygе (Immanuel Christian), f. d. 4de Januar 1734 i Roeskilde, hvor hans Fader Johan Christian Ryge (f. i Fyen) var Cantor ved Domkirken og den latinske Skole. Dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole blev han Student 1751; 1767 Bogholder ved Extraskats-Comptoiret; 1781 Assignations-Bogholder ved det danske, norske og tydske Kammer; d. 19de September 1788 Medlem af Finantskassedirectionen; 1789 Assessor i Finantscollegiet; d. 2den Juli 1790 Deputeret i samme Collegium og Etatsraad; d. 29de Januar 1797 virkelig Etatsraad; d. 3die Marts 1802, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sine Embeder fra 1ste April at regne; d. 10de Decbr. s. A. udnævnt til Conferenceraad. † 24de Marts 1821 i Kjøbenhavn. — * 1764 Anna Catharina Brunn (f. 1739, † 1/8 1790), ældste Datter af Etatsraad, Generalauditeur i Marinen, Andreas Bruun og Anne Marie f. Als. (Jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 78—79, 498; „Dagen“ 1821, Nr. 78; Blochs Bidr. t. Roskilde Domskoles Historie, H. 3. S. 36-37).

Plan til et musikalsk Academie. Kbh. 1786. 34 S. 8. (ogsaa aftrykt i „Minerva“ 1786, II. 265—96).

Ryge (Johan Christian), Nysanførtes Søn; f. d. 8de Febr. 1780 i Kjøbenhavn; blev i Efteraaret 1795 privat dimitteret til Universitetet, hvor han tog Examen Artium med Udmærkelse i alle Fag og næste Aar anden Examen med samme Udfald; studerede Medicin og Chirurgi til 1801 i Kjøbenhavn; lod sig derpaa engagere ved „Nationaltheatret“ i Odense (indtil 1802); fortsatte sit Studium i Kiel, hvor han 1805 tog Embedsexamen („summa cum laude“) og d. 8de Febr. 1806 den medicinske og chirurgiske Doctorgrad; holdt sammesteds, som constitueret Bestyrer af Fødselsstiftelsen, Forelæsninger for Jordemødre fra Paaske til Efteraaret 1806, da han nedsatte sig som prakticerende Læge i Cappeln; fit

f. A. Prædicat af Physicus; blev 1807 Physicus i Flensborg By samt i Flensborg og Bredstedt Amter; tog 1813 sin Afsked og blev Skuespiller ved det kongl. Theater i Kbhvn, efter at have debuteret i April og Maj s. A. som „Palnatoke", „Hakon Jarl" og „Leon" (i Syngespillet „Slottet Montenegro"); blev 1816 Oeconomi-Inspecteur, 1829 Medinstructeur og 1830 Instructeur en scène ved Theatret; foretog sig 1814 og 1815 Konstrejser her og i største Delen af Tydskland (jvfr. „Dansk Minerva" I. 1815, Nov. S. 475—76), 1824 i Tydskland, 1831 og 35 til Paris, og 1839 en Badereise. † 29de Juni 1842 i Kbhvn. — * 1. 1807 Christiane Frederikke Becher (f. 1784, † 1819), en Datter af Justitsraad og Herredsfoged Adrian Becher i Svendborg. * 2. ¼ 1823 Charlotte Betty Anthon. — (Biographisk Skizze (ved P. L. Møller) i „Dansk Pantheon" IX. Levering, Kbh. 1843 (og derfra i Berl. Tid. 1843, Nr. 213); Magaz. f. Natur- og Menneskekundskab, ny Suite, Bd. IV. H. 5. Nr. 1; N. Nekrolog der Deutschen für 1842; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 489; Callisens Medic. Schriftsteller-Lex. XVI. S. 457; XXXII. S. 61; jvfr. „Tale ved kongelig Skuespiller og Instructeur Dr. J. C. Ryges Jordefærd den 5te Juli 1842, af J. H. Paulli. Kbh."; Fædrel. III. 1842, Nr. 927; Berl. Tid. 1842, Nr. 168; „Dagen" 1842, Nr. 176; „Nye Intelligensbl." 1842, August, Nr. 5; Oehlenschlägers Levnet II. S. 310—12. — Portrait, malet af J. L. Lund, lithographeret af Friedländer. Kbh. 1842, st. 4to; lithogr. i E. Bærentzens & Comp. lithogr. Etablissement 1843, st. 4to (i „Dansk Pantheon" IX. Lever.); i Magaz. f. Natur- og Menneskekundsk., ny Suite, Bd. IV. H. 5. Nr. 1; „Mindeblad", med Portrait, af Skovgaard, og Randtegning af Juul, Kbh. 1842, st. 4to. — Büste, af F. C. Krohn, 1830).

Commentatio inaug. *de partu serotino*; q. def. d. 8. Febr. Kiliae, 1806. 62 pagg, c. thesibus. — C. R. W. Wiedemanns Jordemoderbog; oversat. Kiel, 1806. (Til Brug ved nogle Forelæsninger, han i Aaret 1806 holdt i Kiel i Prof. Wiedemanns Fraværelse).

Laurbærkrandsen, eller Lovenes Magt. Skuespil i fem Optoge af C. W. Ziegler. Oversat. Kbh. 1825. [ogsaa i „Nyeste Samling af Skuespil til Brug for den Kgl. Danske Skueplads og for Privattheatre". 2den Deel, Kbh. 1825]. (skal være oversat af ham).

Ideer til en National-Smag i dansk Klædedragt, oplyste ved kobberstukne Figurer. 1ste Hefte. Kbh. 1827, med 5 Figurer. (Kbhpost. 1827, Nr. 79).

Critisk Sammenligning imellem nogle af det kgl. Theaters Skuespillere og Skuespillerinder. Et Forsøg. No. 1. Udgivet af et Selskab. Kbh. 1832. 43 S. 8.

Bidrag: i Kbhvns Skilderi (En Erklæring mod Professor Guldberg, 1806 Nr. 75); i „Tilskueren" (Epilog, 1819 Nr. 5, S. 39—40); i T. P. Thortsens „Thalia" (Prolog, i H. 3. S. 375—77); i „Kjøbenhavns Morgenblad" (To Erklæringer, 1825 S. 118; 1826 S. 527, jvfr. ibd. S. 582); i „Kjøbenhavnsposten" (Svar og Gjensvar, 1831 S. 148 og 167, jvfr. ibd. S. 144, 166, 169);

»Søndagen«, Følgeblad til »Dagen«, (Til Prof. Sibbern, 1837 Nr. 43, jvfr. sstd. Nr. 42). — Nogle polemiske Artikler imod kgl. Skuespiller W. C. Holst, indf. i »Kbhposten« og »Den Frisindede« 1838; jvfr. Dst's »Materialier«, Nr. 131; »Dagen« 1838, Nr. 16, 40)

Det 1823 opførte, men utrykte Skuespil: »Postmesteren eller den ædle Hævn«, i 1 A., af Hagemann, er oversat af ham; ligeledes „Røverne«, Sørgespil af Schiller (utrykt; opf. 1823).

Rytter (Poul), Pseudonym; see Parmo Carl Ploug.

Rützow (Niels Oschatz), en Søn af nedenanførte Capitain Peter Rützow; f. d. 21de Maj 1793 paa Antvorskov ved Slagelse; dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole 1810; tog i Juli 1817 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 10de Juni 1818 Sognepræst for Viby Menighed i Fyen, og d. 6te Juni 1846 for Linaa og Dallerup i Aarhuus Stift. — * Anne Dorothea Holm, Datter af Præsten Niels Holm i Dalby i Fyen.

Bidrag: i »Den oecon. Correspondent« (Lucerne, Hestefryd m. v., i V. Aarg. 1821, S. 116—17; Lucerne (medicago saliva), sstd. Nr. 23); — i »Nye landoec. Tidender« (Beretning til Landhuusholdningsselskabet om hans Sommerstaldfodring og om hans Avl af Lucerne; m. v., i VI. 125—46. (Forf. erholdt 1827 Landhuusholdn. Selskabets anden Medaille i Guld for Sommerstaldfodring); — i Dalds »Tidsskrift for Landoek.« (Noget om Lucerne, (af en Skrivelse, dat. 15. Decbr. 1829, fra ham til Landhuusholdningsselskabet), i I. 405—11; Fortsatte Erfaringer om Lucerneavl, i III. 79—83); — i »Christelig Kirketidende« (Om de religiøse Samlinger, udenfor Kirken, i Fyen, sstd. Nr. 21—22, jvfr. L. T. 1833, S. 279—80).

Rützow (Peter) var Forvalter paa Antvorskov; siden Capitain og Ejer af Eskemosegaard ved Slagelse. † 15de Marts 1831, i sit 70de Aar. — * Mette Kirstine Bagger. — (Jvfr. J. Baggesens Biographi, ved A. Baggesen, I. S. 46).

Forsøg til at besvare det Spørgsmaal: Hvilke ere de vigtigste Midler til at forbedre Bondestandens Tilstand i Danmark? Kbh. 1827. (L. T. 1828, Nr. 17. 18, af O. D. Lütken; jvfr. Bergsøe: »Chr. Reventlovs Virksomhed« I. S. 266, Anm. **).

I »Nye landoec. Tidender« (Om uldbladet Hestegræs (holcus lanatus), i VI. 51—61; Om partiel Brand i Sæden, sstd. S. 111—12).

Ræder (Jacob Tode), f. d. 11te Februar 1798 paa Gaarden Næss i Gryttens Sogn, Romsdalens Amt i Norge. Hans Fader var Oberstlieutenant Johan Georg v. Ræder af det daværende 2det throndhjemske Infanteri-Regiment og Chef for sammes Grenadeer-Bataillon, Ridder af Danebroge (f. $\frac{2}{8}$ 1751 i Norge, † $\frac{13}{11}$ 1808 i Krigen med Sverrige, i Lejren ved Kongsvinger, som Commandeur for Avantgarden, eller Forposterne af den ved Kongsvinger posterede staffeldtske Brigade); Moderen var Catharina Margaretha Lind (f. [illegible] 1762 i Kbhvn., † 1820

paa Gaarden Rennan i Levanger-Skogn, i Throndhjems Stift, i Norge). — Sønnen blev udnævnt til Cadet ved det danske Landcadet-Academi i Efteraaret 1811, og efter at have i lidet over 3 Aar gjennemgaaet Academiet og taget den befalede Officeersexamen, med anden Præmie, udnævnt til Secondlieutenant i daværende Kongens (siden Kronens) Regiment til Fods d. 15de Januar 1815; tog i Aaret 1817 Landmaaler-Examen; blev 1818 commanderet til det danske Auxiliair-Corps i det nordlige Frankrige; studerede og tog Ingenieurexamen ved det danske Ingenieur-Corps (1819—1821); avancerede til Premierlieutenant d. 9de November 1822; var 1822—1830 commanderet som Medhjelper ved Astronomen, Professor, Conferenceraad Schumachers geodætiske og trigonometriske Arbejder i Holsteen; avancerede til Capitain d. 20de Marts 1830; gjennemgik 1832 Artillericorpsets praktiske Skoler; var 1833—1836 Lærer i Generalstabslære og Militairadministration ved den Kongl. militaire Højskole; blev 1839 Ridder af den preussiske St. Johanniter-Orden; s. A. sendt til Wien, i Anledning af Frederik d. 6tes Død; og har forøvrigt flere Gange foretaget Rejser i Tydskland, Frankrige, Holland, Sverrige og Norge. Udnævntes d. 6te Februar 1840 til Kammerjunker; s. A. til Ridder af den svenske Sværd-Orden; d. 28de Juni s. A. til Ridder af Danebroge; blev d. 1ste Juli 1842 Capitain af første Klasse ved 5te Linieinfanteri-Bataillon; 1847 Ridder af den franske Æreslegion. — * 9/10 1833 Caroline Amalie Baur, fra Altona.

Samling af Discussioner om Land- og Søemagten 1831 og 1832. (udg. af J. T. v. Ræder). Kbh. 1832.

Ueber das Preussische Militairwesen, in einigen Punkten verglichen mit dem Dänischen. Nach »der Kjöbenhavnspost« aus dem Dänischen übersetzt vom Capitain v. Jenssen. Schleswig, 1832. Gedruckt im Königlichen Taubstummen-Institut. 8vo.

Ledetraad ved Forelæsningerne over Militair-Administration ved den Kongelige militaire Høiskole. 1834. 4to. (ej i Boghandelen).

Ledetraad ved Forelæsningerne over Generalstabslære ved den Kongelige militaire Høiskole. 1. og 2. 1831. 4. (ej i Boghandelen).

Den danske Armees Organisation og Sammes Vedkommende. Kbh. 1837. [Tillæg og Rettelser hertil indtil 17de Marts 1838]. (Milit. Repert. IV. 108—10, af A. Baggesen; Kbhpost. 1837, Nr. 327, 36, 47—48, 54; 1838, Nr. 12—13, 37, 72, 126, 127; »Dagen« 1837, Nr. 283, 88; »Søndagen«, Følgebl. til »Dagen« 1837, Nr. 44; Allg. Militair-Zeitung 1840, Nr. 36. 37 (2. u. 6. Mai), jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 139). [I Anledning af dette Skrift modtog Forf. fra H. M. Kongen af Sverrige og Norge den svenske Fortjenst-Medaille i Guld].

Bemærkninger og Anskuelser over Armee-Organisation i Almindelighed, især med Hensyn til den danske Armees Organisation. Kbh. 1838. (Milit. Repert. V. 332—47, af —ch—; Kbhpost. 1838, Nr. 282, 83, 81, 91, 94, 305—6, 8, 11, 314, 20, 32).

Tjenesten i Garnisonen og i Felten, for Menigmand af Infanteriet. (Især udarbeidet og trykt for egne Undergivne). Kbh. 1838. (Milit. Repert. V. 445—46, af A. Baggesen). Andet Oplag, u. T.: Den danske Armees Organisation samt Tjenesten i Garnisonen og i Felten. ibid. 1842.

Om Vaabenøvelser og Fredsmanoevrer, i korte Træk, overeensstemmende med Nutidens Fordringer og Anskuelser. Kbh. 1839. (Milit. Repert. VI. 1—46, af J. H. G. v. Irminger; S. 221—64, af Ræder; S. 315—38, af Irminger; „Den Frisindede“ 1839, Nr. 104. 108; 1840, Nr. 18—19; jvfr. H. Bjerregaard: „Er den evige Fred en saadan Chimære og Umulighed, som en æret Forfatter nylig har yttret?“ Randers 1840).

Danmarks Krigs- og Politiske Historie fra Krigens Udbrud 1807 til Freden til Jönköping den 10de December 1809. 1ste Binds 1ste—2den Levering. (Begivenhederne fra Krigens Udbrud indtil 6te Novbr. 1807). Kbh. 1845, med 3 Kaart. (Fædrel. VI. 1845, Nr. 1816, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 26, 1908, 9, 10; Milit. Repert. 2. R. 1845. Bd. 3. S. 349—76, af J. A. Fibiger, jvfr. Ræders „Svar“, smst. S. 377—406, og Fibigers Gjensvar, smst. 1846, Bd. 4. H. 1.; „Borgervennen“ 1845, Nr. 7—17; Berl. Tid. 1845, Nr. 76, af S. A. Bille, jvfr. smst. Nr. 79, af Ræder). Anden Deel. (Begivenhederne fra 6te Novbr. 1807 indtil de Svenskes Uddrivelse af Norge, den 24de Juni 1808). Kbh. 1847, med 2 Kaart.

I „Kjøbenhavnsposten“ (Oplysninger til Pastor Stenersen Gads „om forberedende og høiere Realunderviisning“, anmeldt i Fædrel. 1836, Nr. 73—75, i Aarg. 1836, Nr. 46—47 (jvfr. smst. Nr. 52, af Gad; Nr. 57, af Ræder); Svar angaaende Landcadetacademiet og den militaire Høiskole, 1838, Nr. 305—6, 8, 11; m. fl.). — (Efter Autogr.).

Ræder (Nicolai Ditlev Ammund), Nysanførtes Broder; f. d. 6te Juli 1790 paa Gaarden Næss i Throndhjems Stift; dimitteret til Universitetet fra Herlufsholms Skole 1809; underkastede sig i Octbr. 1812 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i April 1813 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1814 Auditeur ved det holstenske Infanteri-Regiment, i Rendsborg; 1820 Overauditeur; d. 18de April 1827 Borgemester og Byfoged, samt By- og Raadstueskriver i Horsens; d. 28de October 1836 virkelig Justitsraad; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 19de Febr. 1847 valgt til Deputeret for Horsens Kjøbstad ved Nørrejyllands Stænderforsamlinger i Sexenniet 1847—52. — * 1. Maria Christina Fischer, Datter af Kjøbmand Fischer i Rostock. * 2. Amalia Brigitta Christina Lüders, Datter af Kjøbmand Lüders i Kiel.

Udsigt over Horsens Byes oeconomiske Tilstand. Et Foredrag i Raadstuesamlingen i Horsens d. 31te Decbr. 1833. Horsens. 43 S. (M. f. L. XI. 355—362, af C. N. David). — Beretning om Horsens Byes oeconomiske Tilstand efter Regnskaberne for A. 1833—46. ibid. (Kbhpost. 1835, S. 515; „Dagen“ 1837, Nr. 66; Berl. Tid. 1837, Nr. 57; 1846, Nr. 22. 32; 1847, Nr. 20. 21).

Bemærkninger og Forslag i Anledning af Brændeviinsbrænderiernes Tik

stand i Kjøbstæderne og paa Landet i Jylland. Horsens, 1835, m. 2 Tabb. (Ugebl. f. d. danske Bonde 2. Aarg. Nr. 29—30; jvfr. Art. O. Arntzen, A. C. Wedel Heinen, J. P. With). — Critisk Bedømmelse af Hr. Pastor Arntzens, Kammerjunker Wedel-Heinens og Asfessor Withs imod mit Skrift om Brændeviinsbrænderierne udgivne Modskrifter, tilligemed nogle Ord for Kjøbstæderne. Horsens, 1836. (jvfr. M. f. L. XVI. 95—149, af M. L. Nathanson; og Art. J. P. With).

Bidrag: i »Kjøbenhavnsposten« (Svar paa Anmodningen til en Censor i Jylland, 1835 Nr. 60—61 [jvfr. sstd. S. 152, 263—64. af F. Jespersen]; Første og andet Indlæg i Sagen imod Kammerraad Christensen, 1838 Nr. 267, 327, jvfr. sstd. Nr. 301); — i »Den Frisindede« (En Skrivelse til Redacteuren, 1838 Nr. 17—18; jvfr. Nr. 19. 20); — i »Aarhuus Stifts-Tidende« 1838; — i »Fædrelandet« (Forslag til at lette Opdagelsen af falske Rigsbanksedler, i II. 1841, Nr. 61[illegible]); — i »Den Berlingske Tidende« (En Artikel ang. nogle lærde Skolers Nedlæggelse (imod C. F. Ingerslev), 1844 Nr. 238; jvfr. sstd. Nr. 248, af N. J. F. Henrichsen).

Roepstorff (Ulrich Wilhelm, Greve), f. d. 12te Juni 1730*), Sønnesøn af den i Adelslex. II. S. 113 omtalte Oberst Claus Ulrich v. Roepstorff; blev d. 19de October 1753 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 20de Novbr. 1757 Premierlieutenant; d. 3die Marts 1763 Capitainlieutenant; afgik fra Sø-Etaten d. 4de October 1764; blev s. A. Commandant over St. Thomas og St. Jan i Vestindien; 1766 Oberstlieutenant af Infanteriet; rejste 1769 hjem til Danmark, men gik 1771 tilbage til Vestindien som General-Gouverneur; entlediget 1773. Levede siden som Godsejer i Fyen, først paa Østergaard, derefter paa Einsidelsborg; blev d. 18de September**) 1810 optagen i den grevelige Stand; udnævntes d. 23de Januar 1818 til Gehejmeconferenceraad (med Rang i 1ste Kl. Nr. 13). † 2den April 1821, ugivt, paa Einsidelsborg. (Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 79—81. 498; Collegial-Tid. 1801, Nr. 20, S. 307—10; Fyens Stifts-Avis 1821, Nr. 44. 49).

Fremmede Nationers urigtige Begreb om den danske Constitution. Odense 1766. 54 S. 8. (L. E. 1787, S. 211; Iversens litter. Progr. IV. 219—21). — Bemærkninger over det Engelske Tog mod Kjøbenhavn, forvoldet af deres Ministre og udført af deres Clientere udi Aaret 1807. Skrevet blot for Bønder. Odense 1808. 40 S. 8.

Dicteringer om Legater og Testamenter, m. m. af Grev Roepstorff. Einsidelsborg d. 5te Febr. 1816. Trykt til Bedste for Odense Byes Fattige, hos S. Hempel. 19 S. 8.

Roegind (Julius), f. 1814 i Aarhuus, hvor hans Fader, Agent

---

*) Andensteds: 12te Juli 1729.

**) d. 12te Juni, ifølge Magaz. til den danske Adelshist. I. 3. S. 196.

Jens Røgind, var Kjøbmand; blev 1831 dimitteret fra sin Fødebyes Cathedralskole; tog i Mai 1837 theologisk Attestats (Laud.); blev den 19de August s. A. constitueret som Timelærer ved Aarhuus Cathedralskole, og d. 14de August 1838 beskikket til Adjunct ved samme Skole. (Hundrups Skole-Calend. 1845, S. 40).

Forsøg til at antyde Videnskabens Forhold til Livet i Almindelighed og Skolen i Særdeleshed. Første Afdeling. Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Aarhuus Kathedralskole (med tilføiede Skole-Efterretninger for Tidsrummet fra 1837—1840 af H. H. Blache). Aarhuus, 1840. (T. f. L. o. K. V. 431—34).

Om Afhandlingen i de lærde Skolers Indbydelsesskrifter. (i »Indbydelsesskr. o. s. v.« Aarhuus, 1843, S. 1—14).

Om den formale Dannelse. (i »Indbydelsesskr. o. s. v.« Aarhuus, 1845, S. 3—26).

Dansk Læsebog for de lavere Klasser. Udg. af Cl. Funch, J. Røgind og C. Warburg. Kbh. 1846. (Berl. Tid. 1846, Nr. 297; Nord. L. T. 1846, Nr. 48, af J. Levin, jvfr. Fædrel. 1846, Nr. 310, af Funch, Røgind og Warburg; 1847, Nr. 8, af Levin).

I Fjerdingaarsskriftet »For Literatur og Kritik« (Spørgsmaal angaaende de lærde Skolers Reform, i III. 1845, S. 85—96).

I Schouw's »Dansk Ugeskrift«, 2den Række, (Om den formale Dannelse, i VII. Nr. 174).

Rømer (K. F.).
Literaturens Tilskuer. No. 1. Kbh. 1819.

Rømer (Ole Hvalsøe), f. 1808; underkastede sig i Efteraaret 1828 med bedste Charakteer til begge Prøver den juridiske Examen for Ustuderede, og fungerede derefter i længere Tid hos en Sagfører i Vestindien; gav sig siden til at studere; blev privat dimitteret til Universitetet 1835, og absolverede i April 1838 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1840 constitueret By- og Herredsfoged i Frederikshavn; d. 26de Januar 1843 Prøveprocurator ved Landsover- samt Hof- og Stadsretten. † 2den December 1844, ugivt, i Kjøbenhavn.

Alphabetisk Real-Register til 16de til 28de Bind incl. af »Juridisk Tidsskrift«. Kbh. 1839.

Rønne (Bone Falch), f. d. 20de December 1764 i Fredericia, hvor hans Fader Albert Rønne (f. [illegible] 1731, † [illegible] 1799) var Klokker ved St. Michaëlis Kirke, samt Maler og Forgylder, og givt med Bolette Lumholtz (f. [illegible] 1737, † [illegible] 1831, jvfr. „Dansk Religionsbl." VII. 1831, Nr. 12 og 13). — Dimitteret fra sin Fødebyes Skole blev han Student 1784; tog i April 1790 theologisk Attestats (Laud.); blev s. A. Lærer for H. M. vor nuværende Konge; i det følgende Aar tillige

for Prindsesse Juliane Sophie, og dernæst for Prindsesse Lovise Charlotte; beskikkedes d. 25de April 1794 til Sognepræst for Tjæreby og Alsyndern i Sjælland, og d. 26de Marts 1802 til Kongens Lyngby. Stiftede det danske Missions-Selskab (17/8 1821), og det evangeliske Tractat-Selskab i Lyngby (7/2 1820), samt Bibel-Selskabet i Lyngby og dens nærmeste Omegn (1/8 1817); var Medlem af det Kongl. Landhuusholdnings-Selskabs første Agerdyrknings-Commission (1815—1826). † 13de Mai 1833 i Lyngby. — * Frederikke Marie Brandt (f. 1767, † [illegible] 1839 i Lyngby). — (Nekrolog i „Dagen“ 1833, Nr. 118; jvfr. Nyt Dansk Religionsbl. 2. Aarg. 1833, Nr. 21. 23 og 24; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 332—33, 34, 36, 415, 767; 1837, Col. 69—70; Mellem N. theol. Bibl. XX. 296; „Egeria“ 2. Aarg. I. 286 96).

Uskyldig Tidsfordriv for Børn. I.—III. Deel. Kbh. 1792—94. („Iris“ 1792, IV. 211—13; 1793, III. 223; 1794, I. 209; Krit. o. Antikr. H. XI. Nr. 7; H. XIII. Nr. 6; Jen. L. Z. 1794, I., S. 512). — Stave- og Læsebog for smaae Børn. Kbh. 1793. 23 S. 8. („Iris“ 1793, II. 103—4; Krit. o. Antikr. H. XII. Nr. 41). — Læsebog for Bønderbørn. ibid. 1796. 2. Opl. 1798. 6. Opl. 1821. — Kort Udtog af den bibelske Historie for Børn, som kun have liden Skolegang. ibid. 1797. Andet gjennemseete og forøgede Oplag. ibid. 1805. 3. Opl. 1811. — Kort Efterretning om Lyngbye Sogns Fattigvæsen, samt Udtog af Regnskabet for October Qvartal 1802. Fredericia 1803. 56 S. 8. (L. E. 1804, Nr. 30, jvfr. Rønnes Svar, sstd. Nr. 32). Kort Efterretning — samt Udtog — for 1803. Kbh. 24 S. 8. Regnskab for Lyngbye Sogns Fattigvæsens og dermed forbundne Indretningers Indtægt og Udgivt i Aaret 1804 — samt Udtog af Skoleregnskabet. Kbh. 1805. 4to. Ligesaa 1805. 1806. 1807 og 1808 (paa eengang). 1809. 1810. 1811. 4to. — Liigprædiken over Provst og Sognepræst H. J. C. Høegh i Gjentofte. Kbh. 1805. 16 S. 8. — Forsøg til en kort Veiledning for Almuens Børn til at kiende Dyrenes Natur og Bestemmelse, deres Rettigheder og Menneskets Pligter imod dem. Kbh. 1806. [trykt i Fredericia]. („Egeria“ 2. Aarg. II. S. 235—37; Allg. H. Z. 1810, Ergzbl. S. 327). — Brev fra Høiærværdige Herr Stiftsprovst Plum til Pastor Rønne, og dennes Erklæring over samme i Anledning af sidstnævntes Forhold under Krigen med England i August og følgende Maaneder. Kbh. 1807. (jvfr. Art. J. M. Schønheyder). — Brev til den danske Bonde angaaende en betydelig Indtægt af Giæsenes Sommerplukning. Kbh. 1808, ¼ Ark. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1808, Nr. 88. 89; „Borgervennen“ 1808, Nr. 33; „Dagen“ 1808, Nr. 133, 40, 49). — Kort Veiviisning for den hæderlige Almuesmand til at behandle sine Bier med Klogskab. Odense 1809. 60 S. l. 8., med 1 Kobber og 1 Tabel. (L. E. 1810, Nr. 31). Omarbeidet og paa nye oplagt efter det høikongel. Rentekammers Opmuntring. Kbh. 1810. 68 S. 12., med 2 Kbb. og 1 Tabel. — A. B. C. 1810. 1821. — Sørgetale over Etatsraad F. de Coninck. Kbh. 1811. (Manuskript f. Venner). — Sorgetale over Frøken C. L. Warnstedt. 1811. — Tanker i Anledning af Professor Guldbergs saakaldte Børsprædiken. Kbh. 1813. (jvfr. Art. F. Høegh-Guldberg). Gjensvar paa Prof. Guldbergs Svar. ibid. eod.

Efterretning om et Bibelselskabs Oprindelse i Lyngbye og dens nærmeste Omegn. Kbh. 1817. 36 S. 8. Fortsat Beretning om det i Lyngbye oprettede Bibel-Selskab. ibid. 1818. 24 S. 8. (L. T. 1818, Nr. 40, S. 632).

Samling af Prædikener over de til Søndagene og Festerne anordnede Texter, holdne og udgivne til Brug ved Huus-Andagt. I.—II. Deel. Kbh. 1819. (L. T. 1819, Nr. 11. 12; 1820, Nr. 31. 32). Anden Aargang. I.—II. Deel. Kbh. 1824.

Bibelsk Historie med tilføiet Efterretning om Guds Kirke paa de Tider, om hvilke den hellige Skrivt ophører at fortælle. I.—II. Deel. Kbh. 1820, med 2 Landkort, eet over Palæstina og eet over Pauli Reise til Rom, hvilke ogsaa erholdtes særskilt. (L. T. 1823, Nr. 20). — Kort Udtog af den bibelske og Kirkens Historie, til Brug for evangelisk-findede Christnes mindre Børn. Kbh. 1825. 2. Opl. 1834. 3. Opl. 1836. 4. Opl. 1843. (jvfr. T. f. L. o. K. II. S. 316 flgg.)

Tale ved Indvielsen af Stedet "Haabet" i Taarbek d. 1ste April 1821.

Kort Forklaring over nogle af det gamle Testamentes Spaadomme om Messias og Guds Rige. Til Brug for Ulærde. Kbh. 1821. (L. T. 1822, S. 231-34).

Kort Veiledning til at dyrke Vinter- og Sommer-Raps, uddraget af Thaers Grundsætninger for Landoekonomien. Hirschholm 1821. 16 S. 8.

Kort Indbegreb af den christelige Religions Hovedlærdomme, især til Brug for mindre Børn. Kbh. 1821. 2det Opl. uden Aarst. — Forkortet Udtog af den christelige Religions Hovedlærdomme. Lyngbye, 1821.

Samling af evangeliske Fortællinger, Afhandlinger, Missions-Efterretninger, m. m. I.—III. Bind. (indeh. de enkelte af det evangeliske Tractat-Selskab i Lyngbye udgivne Skrifter til Christendommens Fremme). Kbh. 1821—30. [Heri bl. a. af ham: Fortalen; Forslag til et Missions-Selskabs Stiftelse; Prædiken i Lyngby Kirke paa Store-Bededag d. 18de Mai 1821; En Tale i Taarbek ved Missions-Selskabets Oprettelse, og en i Kbhvn ved dets Møde 1822; o.fl.a.]. (L. T. 1822, Nr. 42; Nord. Kirke-Tid. 1835, Nr. 41).

Første til Ellevte Aars-Beretning fra det Danske Missions-Selskab. Kbh. 1822—32. (i 1.—9. Beretning findes Taler af ham).

Er det ønskeligt, at vi faae mange smaa Seminarier istedetfor de større? eller kunne Seminarierne ganske ophæves? Kbh. 1823.

Et Par Ord i Anledning af Stykket om Almueskolelærernes Dannelse (i Kjøbenhavns Skilderie 1823 Nr. 94 og 95). Kbh. 1823.

Regnskab over Indtægt og Udgift for det evangeliske Tractatselskab i Aaret 1822, samt for det i Taarbek af Watt og Gordon Stedet skjenkede Bedehuus. 1823. ("Dagen" 1823, Nr. 162).

Beretning om Guds Riges Fremgang i Verdens forskjellige Egne. I.—IV. Bd. Kbh. 1824—28. [begyndt hefteviis 1823]. (indeh., bl. a., Taler af ham).

Dansk Religions-Blad. I.—VII. Aargang. Kbh. 1825—31. — Nyt Dansk Religions-Blad. 1ste Aarg. ibid. 1832. 2den Aarg. Udg. af B. F. Rønne og H. B. Berg. ibid. 1833. (jvfr. Art. H. B. Berg, og Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 14—16).

Tale, holden i det Danske Missions-Selskabs Møde d. 2den Marts 1825.

Et Par Ord om den befrygtede Fodertrang. Kbh. 1826.

Kort Udtog af C. F. Kløden's Beskrivelse over Palæstina. Kbh. 1826, med en Copie af Kløden's Kort over Palæstina.

Hvad tykkes Eder om Christus? Hvis Søn er han? Prædiken paa 18de Søndag efter Trinitatis. Kbh. 1827.

Tale ved de 4 Basel-Missionairers Afsked fra Lyngbye d. 15de August 1828. Kbh. (½ Ark).

Prædiken, holdt paa Jubelfesten d. 27 Junii 1830. Kbh. (ogsaa i »Dansk Religionsbl.« VI. Nr. 34 og 35).

Giver Keiseren det Keiserens er, og Gud det Guds er. Prædiken. Kbh. 1831.

Morgen-Betragtninger og Bønner til hver Dag i Maaneden, efter Sturms »Unterhaltungen mit Gott«, samt Bønner til visse Fester og andre mærkværdige Dage af forskjellige Forfattere. En Gave for Confirmanter. Kbh. 1831.

I »Landoeconomiske Tidender«, af hvis I.—VII. Bd., Kbh. 1815—17, han var Medudgiver, (i 1ste Bd. 1815: Et Par Ord om Fodertrang, S. 79—83; Noget om den jydske og den sjællandske Høstemaade, S. 84—88; Nogle Betragtninger i Anledning af den danske Bondes Forfatning, S. 89—108; Kan Agerdyrkningen føde sin Mand? Kan den føde ham rigeligen og under hvilke Omstændigheder? S. 109—33; Hvad er Aarsagen, hvorfor Agrene i Nærheden af Kjøbenhavn ere saa stærkt betagne med den saakaldede Agerkaal? S. 134—36; Nogle Aarsager, hvorfor Forbedringer i Agerdyrkningen gaae saa langsomt frem iblandt os, S. 137—68; Et Brev, indeholdende nogle Tanker om Præmiers Udsættelse, især med Hensyn til Agerbruget, S. 251—73; Om Ævred, S. 272—99; Brev til en Ven paa Landet, angaaende Danmarks aarlige Tab ved den alt for tykke Udsæd, som finder Sted, S. 300—4; Efterretning om nogle Erfaringer i Avlsbruget, S. 307—10; Et indtruffet Uheld ved en Holeverance, S. 310—11; Om et Par Køer, som døde af Trommesygen, S. 311—12; Forsigtigheds-Regler ved Kartoflers Opbevaring &c., S. 312—15; Angaaende Udparcelleringer, S. 317—25; Humle-Avl, S. 327—30; Hvorfor kan en Mand over Bondestanden ikke leve af en almindelig Bondegaard? S. 331—39; Er det muligt, at staldfodre den største Deel af Aaret? S. 340—46; — i 2det Bd. 1815: Anmærkninger til P. C. Cramers Afhandling om de vigtigste Hindringer for vor Agerdyrknings Opkomst, S. 77—110; Svar paa P. W. Lütkens Indvendinger imod Brænderiernes Frigivelse, S. 111—37; 2de Anmeldelser, S. 141—43; Brev til Drewsen om Kartoflers Ankomst til Danmark m. v., S. 191—98; Hvorledes kunne de Aarsager, som hindre Agerdyrkningens Fremskridt hos os, hæves? o. s. v., S. 199—283; — i 3die Bd. 1816: Skulle Landsbypræsterne have Avlsbrug? S. 3—27; Om Præstegaardenes Overdragelse fra Mand til Mand, S. 73—86; Brev til F. de Coninck i Anledning af Efterretningen om Fellenbergs Opdragelses-Anstalt i Hofwyl, S. 94—96; Svar paa nogle i Landoec. Tid. 2. Bds 2. H. S. 352 o. ff. fremsatte Spørgsmaale, S. 106—17; Nogle Betragtninger foranledigede af 2de Documenter, som findes blandt Lyngby Sognekalds Papirer, S. 118—132; Brev til Drewsen angaaende hans Salg af Kartofler i Høsten 1815, S. 137—138 [jvfr. sstd. S. 316—18]; Anmærkninger til Udtog af en Skrivelse fra T. til K., angaaende Hindringerne for Avlsbrugets Fremme, S. 198—222; Anmærkning til en Afhandling: om det bør være en Præste-Enke tilladt, i Naadsens Aaret, at sælge Sæden paa Marken, S. 259—60; — i 4de Bd. 1816: Brev til en Ven paa Landet i Anledning af Kartoflernes ringe Priis i Aaret 1815—16, S. 1—16; Anmeldelse af T. S. Heibergs Skrift om Markfred, S. 81—107; Brev til en Ven paa Landet i Anledning af Markfreds-Sagen i Almindelighed og P. W. Lütkens Afhandling (i Minerva Decbr. 1815) i Særdeleshed, S. 108—19; Anmeldelse af J. B. Krarups Skrift: »Om Markfred«, S. 173—86; Om Avlskarlens Pligter og Rettigheder, S. 193—228. [særskilt aftr., Kbh. 1816]; Brev til en Ven paa Landet

foranlediget af en Reise i Sjælland, S. 262—98; Nogle Erindringer i Anledning af det i Landoec. Tidender 1ste Bds 1ste Hefte S. 59, bekjendtgjorte Gyllemborgske Forsög, S. 361—67; Anmeldelse af W. A. Uldalls Afhandling om Kartoflers Anvendelse til Brændeviinsbrænding, S. 368—73; Korte Efterretninger o. d. l. 1) om nogle comparative Forsøg med tyndere og tykkere Udsæd, S. 371—75. 2) om en Afgrøde af Byg i 1814, S. 375—76; — i 5te Bd. 1816: Erindringer til Mangolds Foringsmaade med grøn Sæd, S. 81—82; Brev til en Ven i Jylland angaaende Staldforing, S. 121—44; Nogle Erindringer angaaende Agerdyrknings-Redskabers Conservation, S. 169—78; Bekjendtgjørelse af et Brev til ham, S. 189—190; Nogle Bemærkninger i Henseende til Høbjergningen, S. 220—36; Nogle Erindringer angaaende Forpagtningers Til- og Fra-Trædelsestid, S. 237—43; Gaaer det an at lade sine Kalve patte deres Mødre? Er dette fordeelagtigt og tilraadeligt? S. 244—51; Brev til en Ven paa Landet, angaaende Vægt i Kornhandelen, S. 322—341; Et Spørgsmaal angaaende Brand i Byg og Havre, S. 345; Kunde Sæden ikke i vanskeligt Høstveirligt bjerges paa en anden, end paa nogen af de sædvanlige Maader? S. 346—48; — i 6te Bd. 1817: Nogle Erindringer i Anledning af det i Landoec. Tidender 4de Bds 1ste Hefte Pag. 166 ꝛc. fremsatte Spørgsmaal: „Er det skadeligt, eller er det gavnligt for et Land som Danmark, i dets nærværende Tilstand, at fremmede Kornvahre tillades at consumeres i Landet?“ S. 3—28; Nogle Betragtninger i Anledning af Barberissens Skadelighed, eller Uskadelighed med Hensyn paa nogle af de Sædearter, som dyrkes her i Danmark, S. 75—93; Et Stykke, oplæst i det kongl. Landhuusholdnings-Selskab den 8de Januarii 1817, S. 161—88; Ogsaa et Bidrag til det toradede Byggs Anbefaling, S. 230—34; Erklæring angaaende A. S. Ørsteds Erindring (i samme Bd. S. 153), S. 308—12; — i 7de Bd. 1817: Brev til en Ven, foranlediget ved en lille Reise uden for Kjøbenhavns Amt, S. 69—83; Kan Qvægdriften udbredes i Danmark under nærværende Forhold? o.s.v., med et Tillæg, S. 121—213; — i 8de Bd. 1818: Om at føre Heste med Kartofler, S. 35—46; Bemærkninger til J. L. Christensens; i Anledning af Neergaards Skrift: „Noget om Skattevæsen“, S. 169—75; — i 9de Bd. 1819: Nogle Betragtninger, Fattigvæsenet angaaende, S. 1—44; jvfr. sstd. S. 369—98, af J. Petersen, og Rønnes Svar i N. landoec. Tid. II. 85—120).

I „Egeria“ (To Breve til Provst Plum om Skolevæsenet i Sjælland, i 2. Aarg. II. S. 173—82).

I „Politivennen“ (Om Arbeids-Anstalter paa Landet, i Nr. 305, 6, 7).

I „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Kunstflid“ (Meddeelelser om Industrien i Lyngby Sogn og Omegn, i Bd. 2. S. 261—76, 617—20).

I „Kjøbenhavns Skilderie“ (Om vore Bispestoles Nedlæggelse, 1811 Nr. 8; Om Berberisser, 1813 Nr. 71. [jvfr. sstd. Nr. 100 og 103]; Et Par Ord i Anledn. af Hr. Pastor Palудans Yttringer om Brænderiernes Frigivelse, 1815 Nr. 61. [jvfr. sstd. Nr. 66, af J. L. Paludan]; I Anledning af G. L. Badens Afhandling om Kirkedisciplin, 1817 Nr. 16, 17; Lidt om Fodertrang, 1818 Nr. 87; I Anledning af en Geistligs Yttringer om Sædernes Udartning, 1819 Nr. 2; Om Tractat-Selskaber, 1819 Nr. 65).

I „Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemode“ (Om fastsatte eller frie Texters Fortrin, i Bd. I. S. 75—85. [L. T. 1812. S. 190—91]; overs. paa Svensk i den 1813 i Lund af Murck Rosenschöld udgivne „Journal for Religionslärare“, 2det Bd.).

I Møllers »Theologisk Bibliothek« (Om Fattigvæsenet. Et Brev til Udgiveren, IX. 231—62. [L. T. 1817, S. 59—6[illegible]]; Hvilke ere de almindelige og virkelige Hindringer for Søndagens Helligholdelse i Guds Huus, især paa Landet, og Aarsagen til at saa mange udeblive fra samme? Besvaret, XV. 193—237. [L. T. 1820, S. 803—5]; Efterretning om Tractatselskabet i Kongens Lyngbye, meddeelt i et Brev, dat. Lyngbye d. 8de Octbr. 1820, XIX. 321—26). —*I Sammes »Nyt theologisk Bibliothek« (Brev angaaende hans Bibellæsning og de af ham udgivne religiøse Smaaskrifter, I. 326—36).

I »Nye landoec. Tidender« (Nogle Betragtninger i Anledning af Kornfodens Bestemmelse, i I. 105—28. [jvfr. sstd. II. 174—87]; Angaaende en ny Fordeling af Veiarbeidet i Brøndshøi Sogn, Kjøbenhavns Amt. (Et Brev med Bilag), I. 226—32. [jvfr. sstd. II. 169—73]; Svar paa J. Petersens Tillæg til Afhandlingen om Aarsagerne til Fattigdom, II. 85—120; Angaaende Kaalrabibladets [illegible]faltning, III. 100—5; Nogle Bemærkninger paa en Reise i Sjelland. (Af et Brev til J. C. Drewsen), III. 203—27 [med Tillæg af Drewsen, sstd. S. 228—3[illegible]]; Hvorledes Mangel paa Feder, ved øde Jords Opdyrkning, især i Begyndelsen kan gaaes imøde, Priisskrift, V. 325—61. [særsk. aftr. Kbh. 1823]; Et Par Ord i Anledning af Strandvejen ved Kjøbenhavn, VI. 222—28; Berigtigelse af denne Meddelelse, VII. 481—89).

I »Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark« (Indberetninger fra Bibelselskabet i Lyngbye, 1820 Nr. 10; 1821 Nr. 8; 1825 Nr. 7; 1830 Nr. 2; Et Brev, 1826 Nr. 9); — i »Beretninger fra Bibelselskabet i Danmark« (Breve, i 6te Beretn. S. 87—89; i 7de Beretn. S. 78—79).

I Halds »Tidsskrift for Landoekonomi« (Salt, anvendt til at bevare indbjerget Sæd og Hø. (Af trende Skrivelser til Landhuusholdningsselskabet), i I. 271—74; Om hans Avlsbrug, II. 425—27).

I Brammers Samling af »Kirkelige Leilighedstaler af danske Prædikanter« (i 1ste Samling: Prædiken paa 5te Søndag efter Paaske 1824 (Vaarprædiken), S. 36—44; Prædiken i Lyngby paa 13de Søndag efter Trinitatis 1821 (Høstprædiken), S. 45—55; Ved Jomfr. Hoffernes Confirmation i Lyngby den 12te Marts 1820, S. 117—22; Confirmationshandling i Lyngby, 1ste Søndag efter Paaske 1819, S. 123—35; Confirmationshandling i Søllerød, 2den Søndag efter Paaske 1826, S. 136—46. [jvfr. M. f. L. XVI. S. 428]; Skriftetale ved Skriftemaal i Lyngby d. 12te Marts, 1820, S. 167—69; — i 2den Samling: Ved Proselyten, Carl Johannes Wulffs, Daab, d. 23 October 1822, S. 123—33; Ved Jomfruerne F. og J. Warburgs Daab, d. 11te Juni 1829, S. 131—41; Ved Skriftemaal i Lyngby, 2den Søndag efter Paaske 1827, S. 244—47; Ved Skrifte i Gjentofte, den 1ste November 1829, S. 248—50; Ved Major og Ridder Fr. v. Schwarz's og Frøken Ph. Ryans Ægteforening, den 10de Decbr. 1828, S. 364—67; Ved Cancelli-Secretair, Byfoged v. Bergens og Jomfru Lina Schleisners Ægteforening, d. 27de Juni 1829, S. 368—72).

I Lindbergs »Nordisk Kirke-Tidende« (Ritualet, 1833 Col. 27—29. (Af nyt dansk Religions-Blad 1832, Nr. 49).

I »Nyt Dansk Religions-Blad«, udg. af P. B. Berg, (Prøver af hans Bibel-Læsninger, II. 1833, Nr. 27—32, 35—37, 39—41; Juleaften, en Bibel-Læsning i Lyngbye Kirke, den 23de Decbr. 1832, II. 1833, Nr. 51 og 52).

I „Dansk Litteratur-Tidende“ (Recension over H. Bastholms: „Anviisning til Fattigvæsenets Bestyrelse“, 1818 Nr. 15. 16. 17).

Rønne (Christian Frederik), Nysanførtes Søn; f. d. 2den October 1798 i Tjæreby, ved Frederiksborg; blev underviist i Hjemmet indtil han 1815 kom i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1817; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog i Juli 1821 theologisk Attestats (Laud.); blev 1824 Overlærer ved Sø-Etatens Drengeskoler; d. 8de Februar 1826 tillige tredie Kateche**t** ved Bremerholms Menighed i Kjøbenhavn; d. 2den Juni 1830 Sognepræst til Haarslev og Tingjellinge i Sjælland, og d. 7de November 1834 til Høve og Flakkebjerg sstd. — * Emilie Pauline Buchter.

Samtaler imellem en Præst og En af hans Sognefolk. Efter det Franske. Kbh. 1820. 2det Opl. [ɔ: No. 6 i Samlingen af evangeliske Fortællinger, Afhandlinger, o. s. v.]. (L. T. 1822, S. 662).

Den fromme Landsbye-Pige. En sand Fortælling. Efter det Franske. Kbh. 1822. [ɔ: No. 18 i Samlingen af evang. Fortællinger, o. s. v.]. 2det Opl. [L. T. 1822, S. 668).

Smaae Forglemmigei for sand Christendoms Venner. Efter det Tydske. Kbh. 1826.

Christi Kirkes Seier og den christelige Tro forsvaret mod Hr. Pastor Bastholm. Kbh. 1833. (jvfr. M. f. L. IX. 428—51 (af H. N. Clausen); L. T. 1833, Nr. 40 (af H. U. Møller); Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 280—86, 297—301, 315—20; 1844, Nr. 3; 1835, Col. 44).

Et nødtvungent Ord til Skolelærer R. Sørensen i Vensløv i Anledning af hans „Modbemærkninger til Stykket: En mærkelig Aabenbarelse af et begaaet Mord, Nord. Kirke-Tid. Nr. 9, d. A.“ Slagelse 1836. (Fædrel. II. 1841, Nr. 703; Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 335).

Gudeligt Liv og gudelige Forsamlinger, eet Vidnesbyrd imod de mange. Slagelse 1839.

Redacteur af: Dansk Missions-Blad. Udgivet af det Danske Missions-Selskab. I.—III. Aargang. Kbh. 1834—36. 4to. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1838, Col. 799—800; 1837, Col. 62; Christel. Kirketid. 1834, S. 3—4, 56). [Heri af ham, bl. a.: i 1ste Aarg.: Forord, i Nr. 1; Missionen paa den danske Guldkyst, S. 12—15; Christendommens Udbredelse mellem Jøderne, S. 16—19, 33—36; Basel, S. 19—20; Ny-Seeland, S. 62—63; Den danske Mission i Tranquebar, S. 78—80; Missionen paa denne og hiin Side Kaukasus, S. 81—84; Amerika, S. 94—96; — i 2den Aarg.: Forord, i Nr. 1; Ostindien, S. 15—16, 17—21; Christendommens Udbredelse mellem Jøderne, S. 82—83, 94—95; — i 3die Aarg.: Nogle omvendte Jøders Forfølgelse i Smyrna, S. 46—48; Overblik over den nyere Tids Missionsvirksomhed, S. 57—62; Ostindien, S. 73—78; Evangeliets Prædiken mellem Israels Folk, S. 78—80, 82—88, 92—93; o. fl. a.].

Bidrag: i „Nordisk Kirke-Tidende“ (Opvækkelsen i Waadt-Landet, 1837 Col. 312—51, 353—64; Brev til de Troende paa Langeland i Anledning af Gjen-

dobernes Vildfarelser, 1839 Nr. 49, Col. 874—79; Betænkning angaaende Udkast til en Alterbog og et Kirke-Ritual for Danmark, smstd. Nr. 50, Col. 891—98; En Brev til een af de Omdobte, 1840 Nr. 39—41, Col. 661—65); — i »Dansk Missions-Blad« 1840 (En Prædiken ved Missions-Selskabets høitidelige Fest 1840 i Hove Kirke, i Nr. 9); — i »Dagen« (Et Ord om Gjendoberne og deres Samfund, 1841 Nr. 241); — i »Christelig Samler« (Meddelelser af en Præsts Forhold som de Troendes Sjælesørger, uddraget af »der Prediger für den [illegible] i VI. 1843, S. 171 79; Kirke-Kronike om en Landsby-menighed i Pommern. [illegible] Evang Kirch. Zeit., i VIII 1845, S. 19-32); — i »Den Berlingske Tidende« (Branden i Smyrna og Missionen, 1845 Nr. 241); — i »Dansk Kirketidende« (Erik-Jansenianerne, en ny gjendøberisk Sekt, i 2. Aarg. S. 65—68; Noget Mere om Erik-Jansenianerne eller »de hellige Brødres« Menighed, smstd. S. 331—33); — i S. C. Møllers »Beretning om Festen paa Flakkebjerg-Institut d. 31te August 1846«, Kbh. 1847, (En Tale, S. 6—1); — i Fenger's og Birkedal's »Børnesbyrd fra Herrens Huus« (Nytaarsdag, I. 101—11).

Smaadigte og Sange, adspredte i »Dansk Religionsblad« (hvoraf han redigerede Nr. 33—36 af 3die Aarg. (1827) og Nr. 26—31 af 7de Aarg. (1831), og »Nordisk Kirke-Tidende« 1833, Col. 91—96; 1837, Col. 45—47.

Medudgiver af: Erklæring og Protest i Anledning af Stændernes Forhandlinger om Sognebaandets Løsning. Kbh. 1839. (T. f. L. o. K. I. 320-26). — (Tildeels efter Autogr.).

Rønne (Hans Nicolai), Broder til ovenanførte B. F. Rønne; f. d. 21de Marts 1769 i Fredericia; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole i Efteraaret 1789; absolverede i Januar 1795 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 13de Novbr. s. A. residerende Capellan til Rødø Præstegjeld i Nordlandene; d. 24de Februar 1801 Sognepræst til Jøringsfjord paa Søndmør i Bergens Stift, og d. 23de Septbr. 1808 til Stadsbøjgten i Throndhjems Stift; d. 28de Juni 1824 Provst i Fosens Provsti. † 17de Maj 1829. — * $\frac{12}{8}$ 1794 Margrethe Cathrine Preuss paa Kongsberg (f. $\frac{17}{11}$ 1776, † $\frac{7}{10}$ 1835). — (Joh. N. Erlandsens biogr. Efterretn. om den Nordenfjeldske Geistlighed, 2. H. 1846, S. 244—45).

Tale i Jøringsfjords Kirkes Chordør den 3die Søndag efter Paaske 1808 (under Krigen). Bergen 808, og derefter ogsaa trykt i Throndhjem. — Tale holden i Stadsbøjgtens Kirker d. 28. Januar 1810. Throndhjem 1810.

Rønne (Henning Hansen), Skibscapitain; blev 1831 constitueret og 1835 virkelig Oldermand for Skipperlauget i Kbhvn. (indtil 1844).

Udgav: Replique fra danske Coffardimænd og Kjøbenhavns Skipperlaugs Oldermand paa Capitain F. A. Paludans i Archiv for Søvæsenet strevne Stykke: »Forslag til forbedrede Dannelses-Anstalter for vordende Styrmænd og Skibsførere i Koffardifarten.« Kbh. 183[illegible].

Rønne (Marcus Clod), Broder til ovenanførte B. F. og H. N.

Rønne; f. i Fredericia d. 30te April 1771; deponerede som Privatist i April 1792; studerede Lægevidenskaben, og blev 1796 ansat ved Søqvæsthuset under Stabschirurg Falckenthal; 1798 Underchirurg ved Holmen; tog i Foraaret 1800 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 23de October s. A. Underchirurg ved Almindeligt Hospital; d. 9de November 1801 Interims-, og d. 31te December 1802 virkelig Reservechirurg ved det chirurgiske Academi i Kbhvn; d. 18de Maj 1804 Regimentschirurg ved det Vesterlehnske Regiment i Christianssand; erholdt Rang med Capitainer; blev siden Brigadelæge ved den Christianssandske Infanteri-Brigade. † 26de Januar 1835 i Christianssand. — * Frederike Catharina Schleisner. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XVI. 239—40; XXXI. 499; „Eyr" X. 1835, H. 2. S. 167).

Bidrag: i „Bibliothek for Physik, Oekon. og Medicin" (Om Feber og dens Behandling i Almindelighed. Uddraget af Skriftet: „Vom Fieber und dessen Behandlung überhaupt von G. C. Reich", i Bd. XVIII. 1800, S. 377—425); — i „Eyr" (Om en medfødt Urinfistel, i Bd. I. 1826, S. 239—42, med Afbildn.; jvfr. Otto's „Hygæa" 1827, S. 123—24; Gerson u. Julius Magaz. d. ausl. Heilkd. Bd. XIV. 1827, Juli u. Aug. S. 64).

Rønne (Mathias Lumholtz), Sidstanførtes Broder; f. i Fredericia; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole i Foraaret 1797; studerede Lægevidenskaben; var 1805—1807 Underchirurg ved Sø-Etaten; tog i Foraaret 1806 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); var (1809—12) constitueret Regimentschirurg ved det 3die jydske Infanteri-Regiment; blev d. 19de Maj 1812 Districtschirurg i Lemvig; d. 16de August 1815, efter Ansøgning, i Naade entlediget; praktiserede siden i Ude-Sundby ved Frederikssund; blev 1825 Translateur i det franske og engelske Sprog i Kbhvn.; opholdt sig i flere Aar i Norge, hvor han ernærede sig ved Informationer, og drog igjen til Danmark. — * Anna Henriksen Kiib. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lexicon XVI. 240).

Den franske Sproglæres practiske Anvendelse. 1.—2. Bd. Kbh. 1826.

Alphabetisk Ledetraad i det franske Sprogs Regimer. 1.—2. Hefte. Kbh. 1827.

Tydsk Præpositions-Lære d. e. en udførlig Veiledning for Handlende og Andre, som befatte sig med tydsk Brevvexling. Christiania 1834.

Græske Stammetavler, især til Brug i de lærde Skoler. Christiania 1834.

Tuiskon minor, eller Construction af de vanskeligste Steder af Thuiskon. Christiania 1834.

Geographisk-historisk Haandbog, indbefattende: hele den gamle, allerældste nogenlunde bekjendte, samt nyere Geographie, indtil vore Tider. I.—IV. Bd. Kbh. 1840—1841.

Huuslægen. En Nytaarsgave for Mødre, Pleie- og Jordemødre &c., hvorledes de selv bør behandle Børnesygdomme. Kbh. 1843.

Under Navnet M. L. Albertsen har han udgivet: Samling af moralske Sententser og Regler for Opførsel i det daglige Liv. Tildeels uddragne af forskjellige ældre og nyere Skrivter, ordnede især til Brug ved Ungdommens Underviisning og Dannelse. Første Deel. Kbh. 1819. (L. T. 1822, Nr. 4); og: Min frimodige og tvivlfri Troes Bekjendelse, midt under den tvivlsulde Stærktroes Gjæring. ibid. 1825.

Han udgav: Les aventures de Télémaque. Copenh. 1827.

Bidrag: i »Nyt Bibliothek for Læger« (Sygejournal over Forbryderinden (Stratenrøverinden) Karen Gade af Harboøre, i Bd. I. 1814, S. 108—16).

Rønsholdt (J. C.), Sproglærer i Kjøbenhavn.

Tabellarisk Oversigt over det franske Sprogs uregelmæssige Verber, samt Conjugations Endelserne til de 4 Conjugationer. Kbh. 1835.

Læren om Sætninger, samt Veiledning til de franske Participers Brug, ved S. Boy. Paa ny udgivet og forøget med et Tillæg af J. C. Rønsholdt. Kbh. 1838.

Rørbye (John), f. i Kjøbenhavn d. 27de Juli 1801, Søn af Overkrigscommissair, Ridder Ferdinand Henrich Rørbye (f. 1765, † 1/10 1818) og Frederike Eleonora Cathrine de Stockfleth (en Datter af Stiftslandinspecteur Eggert Christian de Stockfleth og Dorothea Christine f. Graumann). Han kom i sin tidlige Ungdom til Drammen i Norge (hvor hans Fader blev ansat som Magazin-Forvalter); besøgte siden 1814 den kjøbenhavnske Borgerdydsskole i 1½ Aar, og nød derefter privat Underviisning; blev 1820 dimitteret til Universitetet af den daværende theologiske Candidat S. N. Ortwed (nu Domprovst i Roeskilde); 1821 chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Udmærkelse); blev 1827 Interims-, og d. 7de Marts 1832 virkelig Reservechirurg og Docent ved samme Academi; var 1834—36 tillige Reservechirurg ved Frederiks-Hospital; erholdt d. 3die August 1834 Regimentschirurgs Charakteer; foretog en Udenlandsreise, og opholdt sig 1837 i Paris; udnævntes d. 4de Maj 1838 til Regimentschirurg ved Husar-Regimentet (i Jægersborg); fik d. 21de Marts 1839 Rang med Capitainer, og blev d. 1ste Juli 1842 Overlæge ved Livgarden til Hest og Gardehusar-Divisionen, i Kbhvn. — (Jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XXXI. 499—500).

J. W. H. Conradi's Haandbog i den almindelige Pathologie. Efter den femte forbedrede Udgave paa Dansk bearbeidet. Kbh. 1834. (Journ. f. Med. og Chir. IV. 287; Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. 6. S. 138, af C. Otto).

Dupuytren's chirurgisk-cliniske Forelæsninger i Hôtel-Dieu i Paris. Paa Dansk udgivne. 1ste Deel. Kbh. 1835. [udkom i 2 Hefter]. (jvfr. Art. L. Bertelsen og Th. F. W. Bricka).

I »Ugeskrift for Læger« (Schematisk Udsigt over de fra den 5te Juli 1812

til Aarets Udgang i Garnisonshospitalets 3die Afdeling behandlede Syge, i Bd. VIII. S. 136—43; Samme for Aaret 1843, i Bd. X. S. 101—12; Samme for 1844, i 2. R. II. S. 129—138).

Nordam (Hans Christian), f. i Seerup i Aarhuus Stift d. 18de Marts 1803, ældste Søn af nedenanførte Provst Thomas Schatt Nordam og Cathrine Georgia f. Teilmann; blev underviist af sin Fader indtil han i October 1816 optoges i Roeskilde Cathedralskole, hvorfra han 1820 afgik til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; absolverede i October 1824 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Alumnus paa Ehlers's Collegium og Lærer i v. Westens Institut; disputerede d. 6te November 1828 for den theologiske Licentiatgrad; kaldtes d. 9de Januar 1829 til Sognepræst for Laastrup og Skals i Viborg Stift; disputerede d. 30te Maj 1830 for Doctorgraden i Theologien; blev d. 3die Novbr. 1840 Sognepræst for Michaelis Menighed i Fredericia og Annexet Erritsø i Ribe Stift. — * ⚭ 1829 Conradine Engelbreth, en Datter af Jubellæreren, Consistorialraad, Dr. theol. Wolf Freder. Engelbreth, Præst i Lyderslev i Sjælland, og Kirstine Marie f. Petersen. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 16—17, og i Programmet til Universitetets aarlige Reformationsfest 1839, S. 139—41).

Commentationis *de authentia epistolæ Barnabæ* particula prior. (pro gradu Licentiati). Haun. 1828. (M. f. L. I. 71—76, af H. N. Clausen; L. T. 1829, Nr. 4; Theol. Stud. u. Krit. 1830, I. 394).

Den evangeliske Christendoms Indførelse i Danmark, historisk fremstillet. Kbh. 1836. (Allg. H. Z. 1838, Nr. 116; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1104—5; Marckmann's Fortegn. ov. Skrifter for Menigmand, S. 35).

Minde om Jubelfesten i Danmark d. 30. October 1836. To Prædikener, holdne paa Jubelfestens første og sidste Høitidsdag. Kbh. 1836. (ogsaa indlemmede i næstfølgende Samling).

Minde om Jubelfesten i Danmark den 30te October 1836. En Samling af christelige Prædikener af flere Forfattere, udgiven af H. C. Nordam. Kbh. 1836. (indeholdende Prædikener af L. N. Boisen, H. C. Nordam, C. C. Boisen og C. Mau; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 144; „Dagen“ 1837, Nr. 53).

St. Matthæi Evangelium, udlagt og forklaret. Kbh. 1838. [udkom hefteviis 1837—38; Anmeldelse og en Prøve findes i Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 710—20, 721—51, 53—56]. (T. f. L. o. K. II. 115—16, 17—19, 225—26, jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1839, Nr. 48. 49, af H. C. Nordam; Berl. Tid. 1843, Nr. 312; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1107).

Om Fornødenheden af en Reform i det kirkelige Skriftemaal, af H. C. Nordam og H. L. Møller, udgivet af H. C. Nordam. Kbh. 1839. (Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 815—16, af J. C. Lindberg; Berl. Tid. 1839, Nr. 265; Kbhpost. 1839, Nr. 317; jvfr. Nord. Tidsskr. for christel. Theol. I. 179—223).

De fide Patrum ecclesiæ christianæ antiquissimæ in iis, quæ de origine Evangeliorum canonicorum, maxime Matthæi tradiderunt. Diss. inaug. Hafn. 1831 (jvfr. Theol. Tidsskr. IV. 1. S. 1—72).

Christi Kirkes Historie. Kbh. 1845. (Literatur- og Boghandels-Tid. 1845 Nr. 7; Dansk Kirketid. I. Aarg. S. 201—8, af G. F. Beesen; Theol. Tidsskr. I (N. R. Bd. 4.) S. 189—93).

I Møllers »Nyt theologisk Bibliothek« (De *Hermia* philosopho, ejusque opusculo, *διασυρμος των ἐξω φιλοσοφων*, inscripto. Disquisitio critica, XV. 95—160. [L. T. 1830, S. 485—86]; Bemærkninger ved Herr Pastor Brelands Afhandling: »Forsøg til Besvarelse af det Spørgsmaal: vil den christelige Religionslærer enten som Rationalist eller Supernaturalist, naar for Øvrigt alt Andet er lige, kunne stifte meest Gavn i sit Embede?«, i XVIII. 198—252; jvfr. L. T. 1832, S. 663—681.

I »Christelig Kirke-Tidende« (Om Vanskeligheden af en Ritualforandring under nærværende Tids kirkelige Vilkaar, 1834 Nr. 28—29. 30; jvfr. 1835, Nr. 1—3, af H. J. Giessing, samt Nr. 12—13).

I Lindbergs »Nordisk Kirke-Tidende« (En glædelig Tidende fra et fjernt Land, en gudelig Betragtning paa Juledag, 1836 Col. 818—29; Luthers Mening om Børnedaaben, oplyst af eet af hans Breve mod Gjendøberne, 1840 Nr. 22.23.24).

I Olrenburgs og Kierkegaards »Nordisk Tidsskrift for christelig Theologie« (Om Forhandlingerne angaaende Udkastet til en ny Alterbog. Et Bidrag til deres retfærdige Vurdering, i Bd. II. 1840, S. 7—33; jvfr. smst. S. 218—69, af F. C. Leisen).

I F. Frølunds »Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere« (Til Forsvar for Balles Lærebog og dens Brug i Skoleunderviisningen, i III. Aarg. S. 509—27. (jvfr. IV. 1—14, af C. L. Bertelsen); Til Fordeel for Brugen af en Lærebog i Religionsunderviisningen, IV. Aarg. S. 129—35. (jvfr. smst. S. 153—60.

I »Den Berlingske Tidende« (Om Reformer i det lærde Skolevæsen, 1841 Nr. 111. (jvfr. smst. Nr. 220, af C. F. Ingerslev); Om Betydningen af Ministerierne i geistlige Sager, 1845 Nr. 101; Anmeldelse af C. Thorkildsens Skrift: »Bibelens Lære om den christelige Daab«, 1845 Nr. 131. (jvfr. smst. Nr. 135, af H. U. Møller); Om den tvungne Barnedaab, 1845 Nr. 248, 49. (jvfr. smst. Nr. 267, af H. U. Møller; Dansk Kirketid. I. Aarg. S. 94—96).

I »Fædrelandet« (Om Reformen i det lærde Skolevæsen, V. 1844, Nr. 1517).

I »Christelig Samler«, udg. af C. Mau, (En Nytte af Troens Beviisning i et christeligt Levnet, efter Burcks Christen-Tanker, i Bd. VII. S. 235—40; Den svenske Kong Carl Johans sidste Dage, smst. S. 241—45).

I »Dansk Kirketidende« (Ældre lutherske Theologers Mening om den tvungne Barnedaab, i I. Aarg. S. 553—57; Hvad er Christi Kirkes Historie, smst. S. 614—45).

I J. R. Damkier's Samling af »Prædikener over Evangelierne« (»Salig er den, som ikke forarges paa mig. Prædiken paa tredie Søndag i Advent«, i Bd. I. H. 1.) — I Fenger's og Birkedal's »Vidnesbyrd fra Herrens Huus« (Femtende Søndag efter Trinitatis, II. 200—216).

Bidrag i »Randers Amtsavis« (f. Ex. 1830, Nr. 179).

Nordam (Holger Ferdinand), f. 1770 paa Øen St. Thomas i Vestindien. Hans Fader Christian Bolle Nordam, en Søn af den

i Worms Lex. III. S. 980 anførte Provst Holger Nørdam, var dengang Præst for den lutherske Menighed paa St. Thomas og St. Jan, siden (1778) Sognepræst til Kintservig Præstegjeld og Provst over Hardanger Provsti i Bergens Stift (f. 1743 i Vigersted ved Ringsted, † 1803, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 514, og i Blochs Bidr. t. Roskilde Domskoles Hist. H. 4. S. 34); hans Moder Maria Elisabeth f. Schatt († $\frac{4}{7}$ 1805 i sit 58de Aar, i Tistrup Præstegaard). — Underviist af sin Fader kom han, 17 Aar gammel, i den latinske Skole i Bergen, blev derfra dimitteret til Universitetet 1789, og tog i April 1795 theologisk Attestats (II. ill.); blev d. 30te Novbr. 1798 Sognepræst til Tistrup og Fuglslev i Aarhuus Stift; 1807 Doctor Theologiæ i Kiel for en Afhandling: „Doctrina morum, religione neglecta, est manetqve in vita communi nullius omnino momenti"; d. 10de Marts 1824, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Pension. † 23de Juli 1824. — * .... Kiær, en Datter af Slotspræsten ved Frederiksborg, Michaël Kiaer og Mariane f. Gottlieb. — (Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 330).

Undersøgelse hvorvidt en almindelig Tilladelse for Landmanden i de Danske Stater at brænde sit fornødne Brændeviin kunde ansees skadelig eller gavnlig for Statskassen, Landboeflid og Landalmuens Moralitet. Skrevet i April Aar 1810. Kbh. trykt hos og forlagt af Andr. Seidelin. 37 S. 8.

Bidrag: i „Minerva" (Nogle Anmærkninger angaaende Professionister og Landsbyeskolet i Danmark, 1802. IV. 233—67. [jvfr. „Egeria" 1. Aarg. I. S. 104—120, af F. Plum]; Et Par Ord i Anledning af Fattigvæsenets Bestyrelse paa Landet i Danmark, 1804. II. 12—19; Indbydelse til Bidrag til et Laanebibliothek for hans Menigheder, 1805. I. 330); — i Olufsens „Oeconomiske Annaler" (Noget om Kartoffelbrød og Kartoffelavl, i VII. 1—11). — (Tildeels efter Autogr.)

Nørdam (Thomas Schatt), Sidstanførtes Broder; f. d. 3die Februar 1776 paa St. Thomas i Vestindien; dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole 1792; absolverede i Maj 1800 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 30te Octbr. 1801 Sognepræst til Seerup og Lemming i Aarhuus Stift, og d. 25de Octbr. 1805 til Undløse og Søndersted i Sjælland; d. 28de Maj 1824 tillige Provst for Merløse og Tudse Herreder i Holbeks Amt; d. 27de October 1826 Sognepræst for Tølløse og Aagerup Menigheder ssts. † 18de September 1831. — * $\frac{7}{5}$ 1801 Cathrine Georgia Teilmann (f. $\frac{20}{7}$ 1777, † $\frac{31}{12}$ 1842), næstældste Datter af Jubellæreren Hans Teilmann, Præst til Tølløse og Aagerup, og Cathrine Margrethe f. Samsøe (Søster til Digteren Ole Johan Samsøe).

Om det frie Foredrag, eller Extemporeringen. Et Forsøg, oversat i Fallesens Theolog. Maanedsskr. V. 1—61.

Brev i Eibelselskabets 5te Beretning. S. 104—6.

Nordam (Vittus Vering), Broder til de 2de Nysåanførte; f. 16de Febr. 1781 i Ullensvangs Præstegaard i Hardanger i Bergens S deponerede i Efteraaret 1799 fra Bergens Skole; underkastede sig i D 1807 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 13de April 1 personel Capellan hos Amtsprovsten i Holbeks Amt; d. 13de Juli 1 Sognepræst i Kallundborg. † 14de Septbr. 1828 i Kallundborg. * Sophie Wolgand, Plejedatter af Amtsprovst Warthoe.

Indberetning om Bibelforeningen i Callundborg, af et Brev, i Maanedl Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark, 1821 Nr. 6 (deri en Ind tienstale af ham); Indberetninger om samme, 1822 Nr. 8; 1823 Nr. 4; Nr. 6; 1825 Nr. 6.

Nøst (Simon), f. d. 3die Decbr. 1757 i Throndhjem, S Augustinus Bastiansen Nøst og Gurru Rasmussen. D rede 1775 fra Throndhjems Skole; tog d. 22de April 1784 theologisk stats (n. c.); var først Lærer (Hører) ved Aalborg latinske Skole; d. 21de Jan. 1794 Sognepræst til Hassing og Villerslev i Thy; tillige Provst i Hassing Herred; den 18de Marts 1801 Sognepræ Aasted og Skjærum, i Vendsyssel. † 17de April 1835. — * Christiane Frederikke Milling, Datter af Præsten Christ. Fred. ling i Aalborg. — (Biographi, af H. C. Lyngbye, i Berlingske T 1835, Nr. 127, og i „Dagen" 1835, Nr. 131; jvfr. Aalborg S Tid. 1835, Nr. 64).

Om Oldtidsmærkværdigheder i Aasted og Skjærum Sogne, i Antiqvar. An III. 30—48.

Han samlede 1808 og 1809 endeel provincielle Ord fra Aalborg Stift i Vendsyssel, benyttede i Molbechs „Dansk Dialect-Lexikon."

Berigtigelser.

S.	1	Lin.	3	f. o.	Carl Henrik l. Jacob Carl.
"	4	"	4	f. n.	299 l. 279.
"	12	"	20	—	85 l. 86.
"	19	"	11	f. o.	1839 l. 1837.
"	29	"	8	—	i Juni, l. d. 30te Maj.
"	37	"	13	f. n.	"Rebellen" o. s. v. 1833–34.
"	"	"	11	—	ny l. øde.
"	"	"	10	—	"Corporalen" o. s. v. 1836–1837.
"	"	"	"	—	Krig l. Befrielseskrig.
"	38	"	7	—	339 l. 359.
"	41	"	19	f. o.	22de l. 7de.
"	52	"	10	—	Steinum l. Steinunn.
"	55	"	27	—	Toldinspecteur l. Toldkasserer.
"	61	"	23	—	1799 l. 1798 $\frac{20}{7}$.
"	66	"	13	—	1790 l. 1791 $\frac{10}{8}$.
"	71	"	26	—	"Robinson Crusoe", Kbh. 1826.
"	"	"	37	—	1822 l. 1821.
"	72	"	30	—	1826 l. 1827.
"	"	"	36	—	Kbh. 1826 l. Viborg 1827.
"	76	"	4	f. n.	tilf. "Klosterruinerne i Norge".
"	"	"	3	—	tilf. 7de og.
"	"	"	2–3	—	"med flere" udslettes.
"	78	"	14	—	Orslev l. Orslew.
"	"	"	23	—	Peder l. Pedersen. — Kjøbenhavn l. Christianshavn.
"	86	"	2	—	1793 l. 1794 $\frac{25}{4}$.
"	88	"	13	—	August l. d. 1ste Septbr.
"	92	"	7	f. o.	18de Octbr. 1732 l. 9de Octbr. 1733.
"	95	"	10	f. n.	M. W. l. Maren Hvalsø Paynak († $\frac{1}{6}$ 1832).
"	97	"	13	f. o.	"Sydfrugter" (udk. paany u. T.: Nytaarsgave for 1823. Kbh.).
"	"	"	34	—	"Fortællinger og Idyller" udslettes.
"	98	"	14	f. n.	1831 l. 1832.
"	102	"	5	—	1836 l. 1837.
"	105	"	16	—	"Rang med Amtsprovster" l. Rang i 5 Kl. Nr. 8 efter Rangfrd.
"	"	"	12	—	† 1815 udslettes.
"	121	"	2	f. o.	$\frac{7}{5}$ l. $\frac{8}{8}$ (1809).
"	128	"	8	f. n.	1825 l. 1826.
"	137	"	1	—	1801 l. 1802 $\frac{21}{1}$.
"	138	"	16	f. o.	4795 l. 1795.
"	150	"	12	—	April l. August.
"	156	"	26	—	"Nyeste Harmonia" udslettes.
"	158	"	5	—	die l. den.
"	"	"	17	—	Berit l. Baarbasse.
"	180	"	15	f n.	antages l. er.
"	187	"	16	—	Caspar l. Bagger.
"	210	"	1	f. o.	Statistiske l. Philosophiske.
"	211	"	17	f. n.	Alterthümer l. Alterthumskunde.
"	217	"	15	—	4to l. 8vo.
"	241	"	16	f. o.	"og omsider dog til Maalet" l. men dog omsider lykkeligen til Maalet — Roman l. En Fortælling.
"	242	"	7	f. n.	Doris l. Dorothea Elsabe.
"	256	"	15	—	J. H. M. Melchior l. Johanne Henriette Marie Clemensen.
"	257	"	10	—	1793 l. 1792 $\frac{13}{4}$.
"	268	"	10	—	1844 l. 1846.
"	272	"	15	—	13de l. 15de.

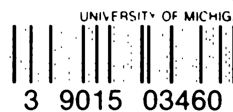
S. 277 Lin. 7 f. o. 1834 l. 1833.
» » » 21 — 1816 l. 1815.
» 281 » 9 — Begge l. Samlede og.
» 285 » 17 — Nr. 88 l. Nr. 88–90.
» 287 » 12 — Comiteeberetning o. s. v. l. »Beretning om Udvalg...
Kuvams i Bidding«, o. s. v. fra p. 29 intil p. ...
» » » 31 — 1808 l. 1809.
» 288 » 3 — »og a.« l. med.
» » » 7–8 — og Bogstavet M o. s. v. l. samt Bogstaverne An...
» 290 » 1 — 1753 l. 1754.
» » » 4 f. n. Fitzen l. Eitzen.
» 293 » 18–20 f. o. 1844 l. 1844—45.
» 300 » 11 f. o. 1746 l. 1745 $\frac{3}{8}$.
» 302 » 8 f. o. $\frac{2}{3}$ l. $\frac{2}{4}$.
» 313 » 13 — 2den l. 4de.
» 314 » 19 — 1781 l. 1782 $\frac{}{}$.
» 335 » 14 f. n. Deel l. Delen.
» 344 » 4 — 1800 l. 1792.
» 349 » 15 — 1817 l. 1815.
» 356 » 7–8 — Allg. H. Z. 1834, Juli... l. Erzgbl. z. Allg. H. Z. 18...
Nr. 62, S. 494—95.
» 359 » 19 f. o. 1770 l. 1769.
» 366 » 30 — 1806 l. 1807.
» 383 » 2 — 1797 l. 1802 $\frac{}{}$.
» 399 » 22–23 — Møller (J. H.) og »Troloveelsesringen« o. s. v. udsl...
» 429 » 12 f. n. 1816 l. 1817.
» 432 » 19,21,22 — Hinckeldey l. Hincheldey.
» » » 20 — Ane l. Karen.
» 433 » 4 — Skjoldnæsholm udslettes.
» 434 » 14 f. o. 1805 l. Novbr. 1804.
» 435 » 16 f. n. Laurentze l. Lorenze.
» 456 » 6 — 1814 l. 1845.
» 470 » 16 f. o. Nord. Tilsk. Nr. 18 l. Nr. 21.
» 471 » 12 — »En høist sjelden« tilf.: Svensk.
» 480 » 15 — 1780 l. 1778 $\frac{1}{8}$.
» 489 » 10 — Fiuchenhagen l. Finchenhagen.
» 531 » 8 — $\frac{2}{8}$ l. $\frac{4}{8}$ 1717 i Bordingborg (efter Autogr.).
» 541 » 10 — 1832 l. 1834.
» » » 8 f. n. 1776 l. 1773.
» 545 » 21 f. o. 1810 l. 1811 $\frac{1}{11}$.
» 569 » 6 f. n. 1804 l. 1801.
» 602 » 4 f. o. 133 l. 127.
» 613 » 32 — Arabernes, Persernes l. Arabernas, Persernas.
» 647 » 11 f. n. 1786 l. 1796.
» 659 » 9 f. o. 1809 l. 1808.
» 661 » 9 — Tydskt og Danskt l. Tydsk og Dansk; L. 11 »ogsaa nes Imperfecta og Supina« udslettes.
» 680 » 7 — H. t. ill. l. Haud ill.
» » » 17 — Jbh. l. Kbh.
» 697 » 13 f. n. $\frac{9}{7}$ l. $\frac{9}{2}$.
» 713 » 11 — 1333 l. 1833.

De mindre Trykfeil, som bestaae i Forvexlingen af enkelte Bogstaver f. Ex. n for u, f for s, (;) for (,) har Man ei troet det fornødent at an...

Tillæg til dette Bind ville blive indførte i et efter Lexiconets Afslutning ...nende Supplementhefte.

UNIVERSITY OF MICHIG
3 9015 03460

